40·I·

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE

6
34 MF
25

THESAVRVS

BIBLIORVM,

OMNEM VTRIVSQ.VE

VITAE ANTIDOTVM

ſecundùm vtriuſque inſtrumenti veritate,

& hiſtoriam ſuccinctè complectens.

Opera, & induſtria GVLIELMI ALLOTTI Angl.

ſacræ Theologiæ ſtudioſi, collectus ac concinnatus.

CVI IN CALCE ACCESSIT INDEX EVANgeliorum Dominicalium in ſeries ſuas certas, & capita diſſectorum.

Omnibus Paſtoribus, Concionatoribus, iiſque qui in ſchola Chriſti proficere, tam etiam his qui piè & prudenter in Ciuilium rerum adminiſtratione verſari cupiunt admodum vtilis.

Hac Poſtrema editione à mendis plurimis repurgatus.

BIBLIOTHECAE S. PETRI AD VINCULA

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

LVGDVNI,

Sumptibus Ludouici Ganaræi

CIↃ IↃ XXCIII.

BEATISSIMO PATRI ET SANCTISSIMO D. GREGORIO HVIVS NOMINIS TERTIODECIMO Pontifici Maximo.

PRAECELLENS atque præclarū illud (Beatiſſime pater) Pontificatus tui ſpecimen, cui de ſcripturis iudicare, atque decernere iure optimo cōpetit, hoc ipſum à me Impræſentiarum poſtulat, quod niſi me tuæ ſanctitatis authoritas paterna commoueret, naturæ meæ verecundia nullo modo ferret. Neſcius enim non ſum qua animi gratitudine & candore, quantáque cura, & ſolicitudine, fractos nos & exilio deiectos Anglos admirabilis tua ſanctitas ſuſceperit: Cum te nihil non facturum oſtenderis, quò rebus noſtris afflictis, aliquid opis, & auxilij adferre poſsis. Regnoque Angliæ olim florentiſſimo, religioniſque auitæ ſtudioſiſsimo hæreticorum iam furiis & flammis vndique infeſtato, ac conuulſo, ſolatij interim aliquid atque vberioris ſpei attuleris. In quo tuo tam inſigni & ſingulari virtutis ſtudio, PRIMATVS tui ſacram Maieſtatem, mirificè auxiſti, atque amplificaſti: nomenque ipſum GREGORIANVM (quod à maioribus rerum geſtarum celebritate non ſine diuino ſpiritus ſancti afflatu cumulatiſsimis acceperis) multò reddidiſti ſucceſſoribus tuis glorioſius atque auguſtius. De beneficentia vero tuæ beatitudinis non eſt quòd taceam quæ non modo toto pontificatus tui tranſacto tempore (qui totius Chriſtianiſmi columen exiſtis & princeps) per nos ſolum promanarit: verum etiā per omnes verè Chriſtianos Principes longe latéque diſperſa ſit ac diffuſa. Quæ niſi fœliciter, & oportune interceſſiſſet, metuendum eſſet, ne iactata hodie in tantis rerum omnium fluctibus atque procellis, ſolutáque Reipublicæ mēbra quæ fulciuntur & ſuſtentātur, multò certè acriùs & vehementius Cathol. fidei nomen periclitaretur, ſi non (quod Deus auertat) funditus tolleretur atque periret. Quæ cū obſcura eſſe non poſsunt (ſanctiſsime pater) non potui huic Gregoriani honoris & ſplendoris faſtigio, ſedique Apoſtolicæ (cui viuo & ſer

nio) omni mea obſeruantia & reuerentia nō eſſe impēſiſſimè addictus. Illud vt efficerē, tuæq́; amplitudinis teſtimonium relinquerem, THESAVRVM hunc meū ſiue NIZOLIVM ex ipſis ſacrarū ſcripturarū viſceribus cōflatū in eccleſiæ (cui tua ſanctitas præeſt) gazā & ærariū effundere, tuæq́; cenſuræ ſubiicere ſæpius ſtatui ac deliberaui: quod & ante hac lubens feciſſem atq; effeciſſem, niſi cū hac noſtrorum calamitate atq; egeſtate fuiſſem plane interruptus: neq; vero ſuſcepti mei in eo ſtadio curriculū confeciſſem, niſi clariſſimorū D.D. Henrici Baronis de Morley, fratriſq́; ſui Caroli, in ſacris doctoris eximij amor & pietas acceſſiſſet, in quo vtrinſque inſtrumēti ſeriē & contextū ſecundum vtriuſq; tpis ſtatū & ordinē ſuccinctè admodum cōplexus ſum, ne magnitudine deterreantur, qui, quæ cōtinet, minus quā oportet, retinēt, & ſinu vel manu gerendo fructū inde & vtilitatem ſine moleſtia vlla ferant. Nihil enim cōtinet, quod nō ad deprauatos hominū mores corripiēdos & reprehendendos, tū ad fidē Chriſti propagandā & illuſtrandā, adq́; hæreſes & ſectas (æternis tenebris abdendas & reſeruandas) contundendū & infringendū plurimum valeat. Accipe igitur (beatiſſimè Pater & pōtifex Maxime) exiguum hoc exulis munus, animique eius grati fidelē memoriā ſanctitati tuæ & virtuti cōſecratā & dicatā benigne ſuſcipe, obſecro & obteſtor. Qđ vt facias maiorem in modū efflagito, qui operā meam in eo poſuā, ad dirutos & deiectos muros Ieruſalem inſtaurandos locaui, ſub tuæq; beatitudinis præſidio & vmbra in publicū prodire ſinas: eaq́; tum humanitate tū clementia interpretari digneris, qua ſoles omnia, quæ ad religionis & pietatis cultum, tū Reip. emolumentū & cōmodū ſpectāt, & quæ fide & humilitate, præcellenti faſtigio tuo & dignitati deuouee. Qđ ſi feceris, de omni meo impēſo in eo ſtudio mihi gratulabor: oēq; tum impoſterū qualecūq; officiū operam & induſtriā, in Dei eiuſq; Eccleſiæ laudem, tū in tui nominis gloriā & honorē, ſtudioſiſſime conferā. Deus Opt. Max. tuā ſanctitatē nobis & Eccleſiæ tuæ diu cōſeruet ac tueatur incolumem. Antuerpiæ 26. Septem. Anno 1579.

Sanctitatis tuæ humilimus ſeruus Gulielmus Allotus.

VIRO

VIRO ILLVSTRISSIMO D. HENRICO PARKER ANTIQVISSIMI, CLARISSIMIQVE

Balnearum apud Angelos ordinis militi aurato, Baroni de Morley &, Rya &c. Magno Hiberniæ mariſcallo S. optat Gulielmus Allotus.

QVotieſcunq; mihi in mentē venit (præclariſſime ſplēdidiſſimeq; vir) cōſuetudinis illius & beneuolētiæ qua tecu, cū Coloniæ ageres, non tam vtebar liberè, quā fruebar ſuauiter & familiariter: vix mihi imperare poſſū, quin honoris tui atq; dignitatis abſentiā, grauiter & moleſtè ferā. Cuius erga me tunc flagrans deſideriū & amorē vti nulla impedire potuit aduerſa fortuna: ita & opuſculū hoc meū (illo tuo in me tū collato beneficio auſpicatum, iámque tandem expeditū & abſolutū) tuę beneficētię & liberalitati ſde me optimè meritę, tāto libētius exhibeo, quanto magis pietatem tuam & conſtantiā cū religione coniunctam, perſpectā habeo & cognitā. Qui mari terraq; ſexēnali iā exilio religionis auitę & Catholicę ergò iactatus fueris, tantā támque triſtem & lugubrē rerum tuarū iacturam paſſus, nō modo Angliæ ſuauitatē, verū quod maiùs eſt & chariùs, vxorē, omnis virtutis ac pietatis genere excultiſſimā, liberóſque in florenti ętate cōſtitutos, reliquáſq; vnà omnes illius regni voluptates, & delitias relinquēs, tā forti & inuicto animo pertuliſti. Quę cum ità ſint, nihílque planè iam habeā, laude tua, tuo honore, tua beneuolentia atque humanitate exoptatius aut gratius (qui me in deceſſu tuo tanquam pater) pietate & integritate clariſſimo viro D. Carolo fratri tuo, atque in ſacris Doctori celeberrimo ſtudioſe cōmēdaueras, ipſeque me innatæ tuę benignitatis exēplo, admodū beneuole & amicè amplexus eſt): teſtor iſtum ipſum amorem tuum, illam inſignem humanitatem tuā ſimul

& obſeruātiā meā,qua te &illū, vniuerſamque familiam veſtrā complector,nulla in poſterū obliuione deleri poſſe aut imminui: ſed dū vita mihi ſuppetet,eo me futurū animo &affectu polliceor,quē natura veſtra,tū mea vere cūdia exigit,vt &honori veſtro,& dignitati,ornamētiſq; omnib ,incredibili animi ſtudio futurus ſum mācipatus. Quod & ſumma virtus veſtra,nobilitáſq;meretur,& officij mei ratio eſtlagitat,atq;iſta tēpora vlcerata & deplorāda prçcipuè reqrut.De eoq;ſummoperè cupio , vt animi mei propēſi,argumētū aliquod exploratū &certū habeatis,quo veſtrū vtrique amorē iſtum,conſtātiā,& fidē gratuler,atq;huic meo officio & muneri à vobis impòſito,ſatisfaciā. Quòd vt commodè efficiā Xeniū hoc(quod ſpero & opto veſtrū vtrique fore gratiſſimum)cōmendo. In quo,qua potui ratione &cōſilio,Antithetō cōfeci, illudque ipſum Antidoti loco,ex ipſis ſcrarū ſcripturarū medullis expreſſi:vt,quem amodum contraria cōtrariis curātur,ita & ingruēte ac imminēte periculo,oppoſitis oppoſita obiiciātar,cōtrariiſque,ex Diametro pugnātia,oponātur:quò facilius,prçſētis tēpeſtatis hçreticorū ora& linguę obſtruātur & obturētur,tū etiā quoties perperā & praua ſcripturę ītelligētia,venenoſos &crudos,quosimbiberūt ſuccos,euomūt atque eiiciūt,eāq;peruerſe,arrogāter & inſolenter ad ſuū ſenſum contra vniuerſitatē,antiquitatē, & conſenſionē contorquent, addunt,diminuūt, immutāt,toties proprio ſuo pōdere opprimātur, atq; ſuffocētur,verbū enim Domini clamitant ac vociferātur, illudque importuna verborūimpudētia,tātáque ſcholiorū farragine &cumulo cæcutiēti multitudini effulminát,vt ſiue aduerſus Eccleſiā cathol.ſiue ſuperiorē poteſtatē cōſpirent,ſiue principes ineſcatos faſcinēt,orthodoxóſq;patres cōtumeliis ac cōuitiis afficiāt,ſiue verò Eccleſiaſtica diruāt mōaſteria,diripiat pſbyteros ignominioſè tractēt,

ſuſpendāt,

ſuſpendãt,exenterẽt,dilanient,comburãt monachos,monacháſvé ſpolient,& pellãt,totum illud erit purũ putum verbũ Dei. *In* quo dicẽdi genere quàm faciles ſint,ex eo cõſtare *facile* poteſt,quòd dies,noctéſque ſudãt,inſtãt,ac vrgẽt,prouinciã hãc infœliciter ſuſceptã,ignominioſéq; dilatatã defendere ac propugnare: quãdoquidẽ bellũ tã iniuſtè indictũ,tãtóque ſanguine & ſudore propagatũ, tales tãq; ſubdolos,verſipelles,& fraudulẽtos exigit ſatellites,tales tãque vigiles & cõtinuas requirit excubias:his enim & ſimilibus technis ac dolis Eccleſiã Xpi Cathol. in odium & dedecus vocauerũt,fidéq; Chriſti Cathol. cõuulſerunt,proſcinderũt & diſcerpſerut:quaſi res eſſet tã inaudita, támq; ſtupẽda,quę nequaquã à Deo,ſed ab ipſo Beelzebub ortũ haberet atque incremẽtum. Sed quoniã ad Scripturas tã ptinaciter & inſulsè nos quaſi ignorãtes prouocant,earundẽ aperto teſtimonio & authoritate cõuincentur: Quæ ſi æqua lance expẽdãtur,diligẽtérque diſcutiãtur ad hęreſes & ſectas (quibus hodie piorũ virorũ mentes & corda vndique diſcruciãtur) retundẽdas & cõterrẽdas,ſola ſua virtute & adminiculo pollẽt. Quarũ ꝑfectò authoritas me præcipue mouebat, inſtigabátq; ad onus hoc ſubeundum,Theſaurũque hũc Biblicũ cõſlandum,& conficiẽdũ:in quo,quæ vtriuſque vitę ſtatũ ſecũdum vtriuſque teſtamenti ordinem & ſeriẽ cõplectũtur & continẽt,nullo negotio reperiãtur:tum etiam ſi quid præcellẽs per anni curriculũ in Euãgelio occurrat, apto atque cõgruo rerũ ordine Paſtores,Rectores, & Cõcionatores quid ad docendũ,tractãdũm ve putẽt cõmodum inueniãt:cæteráque ex orthodoxis patribus facilius petãt colligãtque quæ ſuſcepto argumẽto,ordiniq́ue in indice obſeruato neceſſariora, videantur. Vtantur igitur atque fruantur vobiſcum,quotquot curã animarũ gerunt,Epiſcopi & Paſtores, Magiſtri atque Diſcipuli:vtãtur igitur

Hęretici atq; Apoſtatę,ſiue de Deo eiúſq; filio D.N.Ieſu Chriſto,ſiue de B.Virgine matre ipſius, ſiue de Sponſa eius Eccleſia Cathol.male ſentiũt.Habeãt hic,vnde ĩ pci puis ferè omnib.religionis cõtrouerſiis ſe & ſuos muniãt, cõmonefaciãt,exhortẽtur,deterreant,lucrifaciãt, ſolidéque citata teſtimonia petant atque excerpant.Notãdum porrò illis eſt,qui in eo verſari velint, vt quoties ASTERISCVM.*,ſiue ſignum hoc ‡ capitis frontiſpicio ſiue alibi fixum conſpexerint:toties integrum eius ſenſum eouſque ſe protendere,materiamque de qua tractatur cõtineri intelligãt. Qua in re,ſi exactè Alphabeti ordinem non obſeruaui,vti ſub titulo (*Antiqua via*) cui & titulum (*Traditiones*) adiũxi;& ſimilibus videre eſt: cogebar in eo certè propter materiæ cõnexionem, (quæ vnius rei erat) ne alias tædio eſſet & moleſtiæ,præſcriptam methodum vertere & immutare,quod tamen ſpero nec legentibus ingratum eſſe,nec me in eo reprehendendum. Quẽ laborem(Deo teſte)eo libẽtius ſuſcepi,quò maiorem inde vtilitatem & fructum,Eccleſiã Dei Cathol.percepturã eſſe credidi.Neque verò titillãtis alicuius laudis cupiditate pellectus,ſudorem in eo inſumpſi(quẽ alij minori forſan cura & ſollicitudine vberius & copioſius atq; expeditius præſtare potuiſſẽt):ſed officij mei & muneris eſſe duxi, omnẽ operã nauare, omne onus ſubire,omnẽque ſtudiu meũ eò referre,quò Dei,& Eccleſię ſuę ſanctę promoueatur gloria.Quamobrẽ à vobis omnib. laboris huius mei cenſoribus(tum maximè à vobis,viri pręclariſſimi,quoru ſplendorem anguſtis huius zenij terminis cõprehẽdo)veniã peto & poſtulo:vt ſi quid in tã varia ac multiplici rerũ collectione,calami incuria effluxerit:illud qualecũque ſit,temporis præſentis miſeriis, tum tẽpeſtatibus atque procellis(tubis ac tympanis vndique ad arma clãgẽtibus & ſonantibus)tribuatis.Tũ poſtremò ſi quid inde emolu

menti

menti & cómodi retuleritis, id Deo Opt. Max. primũ & precipuè, tùm reuerendis D. D. ac P. Ioã ni Herlemenſi, Ioannique Haſio ſocietatis Ieſu, atq; in ſacris Licentiatis doctiſſimis, tum Georgio Bullocho, Richardo Neomagenſium Minoricarum Præpoſito (Florum Bibliotum authori) D. L. Villauicẽtio, Ægidio Topiario, atque Ioãni Gagneo gratias agatis, quorum opera & induſtria hunc meum faſciculum (arboris inſtar) locupletiorẽ reddidi atque cumulatiorem. Valete, & vobis (viri clariſſimi) de me perſua ſum eſſe velim, neminem fore, aut veſtri amantiorem, aut qui maiore ſtudio & diligentia, honori veſtro & ſplendori faueat. Antuerpiæ 26. Septembris. 1576.

* * *

Splendori veſtro & amplitudini deditiſſimus
Gulielmus Ailotus.

* * * F. Arnoldus

F. ARNOLDVS COMANS CRVciger Traiectenſis, Benigno Lectori ſalutem in Chriſto optat.

EXiguus quamuis ſit præſens mole libellus,
Nec medica in vaſtum pagina creſcat opus,
Aſt operis precium benè iuſta appende bilance,
Dices crede mihi maximus iſte liber.
Lectus enim poterit, me iudice, vincere ſummas
Diuitias Cræſi, diuitiaſq; Midæ.
Ille dabit dignos cæleſti pectore mores,
Viuendi leges, & pietatis opes.
Diuitis vbertim Virtutis munera fundet:
Quæ potes vindanti vix capere ipſe ſinu:
Huc oculos animúmque refer, manibúſque paratis
Sedulus æternas quilibet aufer opes.
Fertilis hortus adeſt, maturis fructibus ingens,
Quo nihil vberius maximus orbis habet.
Multiplici hic ſurgunt æternæ munera vitæ
Germina. fælici dona legenda manu.
Heſperidum celebrant pomaria carmina Vatum;
Quaſq; habet Alcinoi nobilis hortus, opes.
Laudibus immodicis celebrantur Adonidis horti.
Quique alij Vatum munere nomen habent.
Nos tibi non veterum canimus ludibria Vatum;
Non petit hic falſam fabula vana fidem.
Omnia ſed fidei refero, & pleniſſima veri,
Fabuláque in noſtro carmine nulla ſedet.
Hic ſunt ætherei fælicia munera regis:
Sanctorum quicquid vota beata petunt.
Hic ſunt Nectarei fontes & flumina viua,
Ambroſiæ hic Diæ dona beata fluunt.
Inde cibum vitæ ſumes è diuite menſa.
Quo ſumpto non eſt dira timenda fames,
Ille breuigyro ſacri myſteria verbi.
Claudit, & hæc vbi ſint inuenienda docet.
Omnia quæ Claudunt ſacrata volumina legit,
Turba prophetarum, quæ ſacra cùnque docet.
Denique quicquid habet Diuini pagina verbi,
Exiguo aut nullo hic penè labore petès.

Sine

Siue monere voles, ſiue increpuiſſe iacentem
In vitiis aliquem, quem prauus error habet,
Seu iuuat modicis languentia pectora curis
Erigere, & curas fortiter eiicere,
Siue aliquem ad virtutis opes & præmia vitæ
Æternæ certo cogis adire pede,
Denique quicquid erit quod præſens poſtulat vſus,
Seu vis ſolari, ſiue docere virum,
Hinc poſces, promptumq́ue feres quodcunque requiris,
Seu res alterius, ſeu peragenda tua eſt.
Verba tibi in populis ſi ſunt facienda corona,
Materies hinc eſt apta futura tibi,
Confeſſo vitè lætalia vulnera cordis,
Præſentem ſi ſis ferre coactus opem,
Seu tibi miles erit duros armandus in hoſtes,
Vt bene pro Chriſti prælia laude gerat,
Carnis vt inſultus, mundiq́ue furentis amaras,
Fortiter inſidias Marte potente domet.
Crudelis Satanæ, diuini nominis hoſtis
Proterat vt valido turpia ſigna pede:
Hinc gladios, haſtaſque, petes, clypeoſque, fideles,
Qualia ſigna Dei turba ſequuta gerit.
Omnia præſtabit, quibus exornare ſecundas
Res potes, aduerſas intrepidè excipere.
Si tua læſerunt funeſti corda latrones,
Si vix curandum pectora vulnus habent.
Ars tibi mortalis potis eſt nec ferre ſalutem,
Vllius ingenium nec tibi ſpondet opem.
Huc oculos conuerte tuos, hunc conſule librum,
Atque ſalutares porriget ille manus,
Expedietque tibi, quænam te cura leuabit,
Vnde petenda tibi ſit medicina tua.
Siue tuos fines populauerit hoſticus enſis,
Atque tibi reliquum fecerit eſſe nihil.
Seu patriam cogit te deſeruiſſe tyrannus,
Exilioque iubet vertere triſte ſolum.
Seu tu cum dulci ſpoliatus coniuge natis,
In gemitu, in luctu, mœſtitiaque iaces,
Siue tuos tecum paupertas vrget iniquè,
Vixque potes duram pellere ſæpe famem.
Siue tua infeſtus laniabit viſcera morbus,

Carni

Carnifices poterit qui ſuperare truces:
Seu quodcunque mali quaſſabit pondere iniquo,
Atque tibi duri cauſa doloris erit.
Huc propera, inuenies ſolatia certa malorum,
Teq́; malis nuſquam ſuccubuiſſe ſinet.
Quiſquis Apollineas igitur complecteris artes,
Et bene doctorum ſcripta diſerta probas,
Quiſquis erit Lector, ſeu Bartolus aut Salicetus
Te tenet aut Baldi tetrica cura ſenis,
Seu tenet Hypocrates, aut ſcripta diſerta Galeni,
Aut habet addictum pagina ſacra ſibi.
Egregium tota complectere mente libellum,
Inq; ſinu medio nocte dieq́; foue.
Ille domi comes eſt, peregrè comes ille futurus.
Dulcis & acceptus commoditate ſua.
Alloto q́; pius grates exolue benigno
Pectore, ſi grates hunc meruiſſe vides.
Has tibi qui collegit opes tam diuite vena
Ingenij, haud parcens nocte dieq́; ſibi,
Vt tibi prodeſſet, Chriſtiq́; fidelis amicis
Omnibus ærumnis ſit licet in mediis.
Eq́; ſua Patria Patria cæleſtis amore
Exulet exilij incommoda multa gemens.
Pulſus Apoſtolica fidei decreta profeſſus,
Quod nihil a priſcis degener aret auis.
Illius ærumnas conare precamine fido
Ex aliqua ſaltem parte leuare, Vale.

INDEX RERVM
huius libri.

A

Abenegatio 1
Abſtinentia 2
Abuſus veſt. 4
Acceptio mun. 4
Acedia 5
Acquiſitio 5
Admonere 6
Adoratio 6
Adoleſcentia 6
Adulatio 7
Aduentus Domini 7
Adulterium 8
Aegyptiaca cap. 9
Aegrotatio 11
Altare 13
Agricultura 14
Ambitio 14
Amici veri 16
Amicitiæ fruct. 14
Angelus 17
Apoſtata 21
Animæ quorund. 23
Ante Chriſtus 23
Antiquę viæ 24
Traditiones 24
Apoſtoli 25
Aparitiones 26
Aqua 27
Arca Noe 30
Arca fœderis 30
Arbor 17
Arrogantia. 27
Arma ſpiritual. 28
Aſperitas veſt. 26
Aſtrologia 31
Auaritia 31
Auerſio à Deo 32
Artifex 26

B

Babilonica cap. 34
Baptiſmus 36
Beatitudo 39
Blaſphemia 44
Bellum 40
Benedictio 42
Beſtiæ 45
Bona opera 45
Bonitas Dei. 47

C

Cultus verus 48
Cæremoniæ eccl. 50
Calumnia 48
Calix 53
Captiuus 51
Caro 51
Caſtitas cælib. 54
Cauendum à Pſeudo prophet. 75
Cereorũ & lamp 75
Certi non ſumus 54
Charitas 54
Diligendi ini. 55
Choreas duc. 59
59
Chriſtus 57
Chriſtiani 66
Cibus 67
Cibare 67
Ciuitas 68
Circunciſio 68
Cogitationes 69
Cognoſcere 71
Cognitio Dei 70
Compaſſio 72
Concionator 72
Concordia 72
Idem ſapere 73
concupiſcentia 73
condonandum 74
confeſsio 75
confirmatio 75
confidentia 77
confuſio 76
coniuratio 76
connubium 77
conſecratio 77
conſcientia 77
conſilium 78
conſilia euang. 80
conſtantia fid. 82
conſtitutiones 83
conſulẽdus Deus 83
contemplatio 84
cõtem mundi 84
contentio 85
contumelia 88
conuerſio 89
conuerſatio 88
conſolatio 81
cor & volunt. 92
correptio 94
corona vitæ 94
correctio 94
corpus myſt. 97
creator 97
creſcere 98
crux 98
curioſitas 100
cuſtodia ſui 100

D

Dæmones 101
Damnum 102

Damna.

Damnatio 102
Deficientes increp. 106.
Deriſor 107
Dare mel. 103
Dauid 103
Decimæ 104
Dedicatio 104
Detractio 105
Deſperatio 104
Deſiderium 104
Deus 138.
Diabolus 116
Diaconi 117.
Dies no. 118
Dilectio 119
Diuites 122
Diſcordia 121
Diſciplina 121
Doctrina 127
Dolus 131
Domus 130
Dominus 129
Dona 133
Donaria 132
E
Ebrietas 133
Eccleſia 135
Eleemoſina 139
Electio 142
Emere 140
Emundatio 141
Epiſcopi 142
Erubeſcere 142
Eſurire 143
Euangelium 143
Euchariſtia 149
Exactio 150
Excõmunicatio 150
Exemplum 152
Exercitium 152
Exequię 152
Experientia 152
F.
Facere pro ſacr. 153
Fama 153
Fames 153
Familiaritas 155
Famulus 155
Fermentum 195
Feſtum 156
Fides 161
Infidelitas 165
Fideiuſſio 146
Filius 167
Fœnum 168
Fœneratio 196
Formido 169
Fornicatio 170
Fortitudo 171
Fraternitas 172
Frater 172
Fundamentum 172
Furtum 173
Fures 173
G.
Gabriel 173
Gaudium 174
Gemitus. 175
Generatio 175
Gentes 175
Genu 177
Gladius 177.
Gloria 177
Gratia 178
Gratitudo 180
Gratiæ 187
Gula 181
H.
Hæreticus 183
Hæreditas 183
Homo 185
Homicidium 318
Honor 188:
Hoſpitalitas 189
Humilitas 190
Hypocriſis 192
I
Iactantia 193
Idolatria 194
Ieiunium 195
Ignorantia 199
Ieruſalem 197
Imago 200
Immiſericordia 201
Impatientia 201
Impius 202
Imitatio 200
Impoſitio 206
Impudicitia 207
Incantatio 207
Indulgentia 209
Inceſtus 209
Induratio 209
Indumenta 209.
Infernus 208
Infirmitas 209
Ingratitudo 210
Innimicus 211
Iniquitas 211
Innocentia 211
Inobedientia 213
Inſtabilitas 214
Inuidia 215
Iniuſtitia 215
Iſrael 218
Iter ſalut. 218
Iudęorũ cerem. 219
Iudas 219
Iudicium 220
Iudices 219
Iracundia 231
Iurare 131

In

Iuſtitia 236
Iuſtificatio 237

L

Labor 238
Lapis 240
Laicus 293
Laudandus 240
Laudes 2410
Lectio 241
Lepra 241
Leuita 242
Lex 245
Liber vitæ 245
Liber arb. 246
Libertas 249
Lingua 249
Limbus 213
Longanimitas 253
Lotio pedum 253
Lugendum 253
Loquenda 251
Lux 255

M

Magiſterium 256
Maledictio 256
Malum 257
Manendum. 258
Manna 259
Manſuetudo 259
Mare 259
Maria 260
Magdalena 265
Maritus 265
Matrimonium 268
Mediator 268
Melchiſedech 266
Mendacium 268
Mendicus 268
Menſura 269
Merces 270
Mercenarius 270
Meritum 271
Meſſias 271
Miniſterium 270
Miniſter 272
Miſericordia 272
Miſſa 274
Monachus 275
Mors 275
Mundus 282
Mundities 283
Munera 284
Mulier 283
Murmurator 284
Mutuatio 285

N

Negotiatio 285
Nomen 286
Nuntius 286
No.teſt. 236
No.cœlum 286
Nudus 287
Nouiſsima 286

O

Obediendum
Oblatio 289
Oceiſio 290
Oculus 291
Ocium 292
Odium 221
Offerre 292
Opera 295
Opinio 295
Orare 296
Ordo 303
Oſculum 303

P

Pactum 303
Parens 305
Paſtor 306
Patientia 308
Pauper 311
Paulus 313
Pax 314
Peccatum 315
Peculium 320
Perfectio Char. 321
Peregrinus 321
Periurium 322
Perſeuerantia 322
Perſona 323
Petrus 323
Pignus 324
Plaga 325
Pœna 325
Pœnitentia 325
Prædeſtinatio 331
Precepta 328
Primitię 332
Primogenitum 332
Proditio 333
Promiſſio 335
Propheta 333
Prouidentia 334
Pſeudoprophet. 335
Puſillanimitas 339
Punitio 338
Purgatorium 338

Q

Quadrageſima 339
Quæſtio 339
Quies 339

R

Ratio 340
Recidiuatio 340
Redemptio 341
Regeneratio 341
Reges 342
Regnum 343
Relinquere 344
Reliquiæ 345
Remittere 345
Repudium 345

Re-

Reſurrectio 346.
Reuelatio 34

S

Sabbathum 347
Sacerdos 348.
Sacrificium 274.
Salus 353
Sanctus 353
Sanguis 355
Sapientia 356
Satisfactio 325
Scandalum 364
Scriptura 364
Semen 367
Senectus 368
Sepultura 368
Serpens 369
Seruitus 369
Signa 371
Silere 372
Simonia 372
Simplex 373
Simulatio 373
Sobrietas vide Temperantia.
Societas 374
Sol 375
Sollicitudo 375
Somnium 376
Sors 377
Spes 377
Spina 380
Spiritus 480
Sponſus 381
Stultitia 381
Subditus 382
Superior 382
Superbia 384

T

Temperantia 386
Templum 387
Tempus 389
Tenebræ 389
Tentatio 390
Teſtamentum 391
Teſtimonium 391
Theſaurus 392
Timor 392
Traditio 396
Tribulatio 396
Trinitas 400
Triſtari 401
Tuba 401

V

Væ 401
Venderis. 405
Venter 403
Verbum 403
Veritas 406
Veſtis 407
Via 408
Victoria 407
Vidua 410
Vigilare 410
Vindicta 411
Vinea 411
Virginia 412
Viſitare 412
Vita 412
Vitis 414
Vitulus 414
Viuere 415
Vnctio 415
Voluntas 415
Voluptas 416
Votum 416
Vſura 416

Z

Zelus 418
Zelotypia 418

Finis huius indicis.

SACRAE SCRIPTVRÆ.

Aaron adiungitur fratri ſuo Moſi ſocius, Exod. 4.14 16.30. ‡ 5.1 ‡ 16.13. ‡ 1.2. Mic. 6.4. fuit pronepos Leui, Exod. 6. 16.18 20 peculiari ritu conſecratur cum ſuis filiis ad miniſterium ſacerdotij Leui. 8 Nu. 3.10. Deut. 18.5 Heb. 5 4. ſicut Dominus præſcripſerat Exod. 29. * ‡ 40.12 Aaronis & ſuorũ ſacerdotalis ornatus Exo. 29. * Aaronis ſacerdotis authoritate qui noluerũt agnoſcere, inuſitato genere mortis intereũt, Exo 16.3.11. 30 31 Aaron inſigni miraculo oſtenditur præ cæteris à Deo in Sacerdotẽ ſummũ electus. Exo. 17 5.8. poſt oblationem factã benedicit extẽſa manu populo, Exo 9.22. iure perpetuo accipit pro officio ſacerdotali oblationes & primitias a populo Nu. 18. 9 11 12 & à Leuitis decimas decimarum, Nu. 18.26.28 moritur, Nu. 20.28 ‡. 33.38. Deu. 10.6 ‡ 32.50 ſuccedit ei in ſũmo ſacerdotio Eleazar, Nu. 20.26 Deu. 10.6 Aaronis lau. Ecc 45. 7.8.9*

Abarim mons vnde moriturus iam Moyſes terram Chanaam proſpexit, Nu. 21.11 ‡ 27.12 ‡ 33.44 Deuteronom 32.49.

Abba pater, Marc 14.36 Rom. 8. 15. Galat. 4 6.

Abdemelech propugnator, & patronus Ieremiæ, Iere. 38 7. liberatur à gladio Chaldæorum, Iere. 39 16.17.

Abdenago mittitur in fornacem ardentem, Dan. 3. 21 appellatur Azaria, Dan 1 6.

Abdias abſcondit prophetas Domini, 3. Reg. 18 3.13.

Abdon iudex in Iſrael, Iudi. 12.13.

Abel occiditur à fratre Cain, Gen 4.8 1, Ioan 3.12 de eodem lege Matth. 23.35. Luca. 11.51. Hebræ. 4 ‡ 12 24.

Abiam filius Roboam rex Iuda, 3 Reg. 14 31 ‡ 15.1.2 Para. 13 15 reliquit Aſa regni ſucceſſorem. 3. regum, 15.8 Matt 1 7

Abiathar ſacerdos effugit manus Saulis, 1. Reg 22. 20. confugit ad Dauid in Ceilam, 23 6 cum Adonia ſe coniungit, 3. Reg. 1 .7. amouetur ſacerdotio, 27. iuxta illud 1. Reg. 2 30.32.

Abidam dux Beniamin. Num 1 11.

Abigail, vxor impij Nabal, 1. Reg. 25. 3 nubit Dauidi regi. poſt mortem Nabal. 25 39.

Abihu & Nadab filij Aaron igne abſumuntur. Leuit. 10. 2 Num. 26.61.

Abimelech rex Geraris aufert Abrahæ Saram. Gen. 20. 2 init pactum cum Abraham. Gen 21. 23. 32. init pactum cum Iſaac. Gen 26 31.

Abimelech filius Gedeonis, Iudic. 8.31 occidit. 70. ſuos fratres & ictu lapidis molaris interficitur, Iudic 9.5.53. ‡. 2 Reg. 11.21

Abiron effert ſe contra Moyſen, vnde & terra diſcedens eum abſorbet. Nu.16.‡ 26.10. Deu 1.6. Pſal.10. 517. *Eccb.* 45.22.

Abiſag, Sunanitis, ducitur ad regem David, 3 *Reg.*1. 3.*petitur ab* Adonia *in vxorem.* 2.17.

Abiſai fili⁹ ſeruiæ, 2. Re. 2. 18:‡16.9‡19.21.‡20.6‡23.18

Abiud fili⁹ Zorobabel, Mat. 1.13. *appellatur* Anania 1. *Pa.*3.19

Gen.12.1 *Abnegatio ſuiipſius.*

DIxit autē dominus ad Abrahā. Egredere
de terra tua& de domo patris tui & veni
2.*Mac.*6 in terram quam monſtrauero tibi.
19. At ille (Eleazarus) glorioſiſſimā mortē
magis quā odibilē vitā conplectens volū
tariè præibat ad ſupplicium. Deut. 33.9.
*Matt.*4 Chriſt⁹ait Petro & Andreę: Venite poſt me & faciā vos fieri
19 piſcatores hoīm: at illi cōtinuo relictis retib, ſequuti ſūt eū
Qui amat animā ſuam perdet eam. Et qui perdiderit ani
ca·10.39 mam ſuam propter me inueniet eam,
Si quis vult venire poſt me, abneger ſemetipſū & tollat
ca.19.24 crucē ſuam & ſequatur me. Idem Lucæ 9.23.
Si vis perfectus eſſe, vade, vēde quę habes & da pauperib.
ca.19.21 & habebis theſaurūm in cælo, & veni, ſequere me. Mar.10 21.
Si quis venit poſt me & non odit patrem ſuum, & matrē
Lu.14 26 & vxorē & filios & fratres & ſorores, adhuc autem & ani
mam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus.
Quicunque quæſierit animā ſuā ſaluā facere, perdet il-
ca.27.33 lā: & quicunq, perdiderit illā viuificabit illam. 3 Reg.19 19
Qui amat animā ſuam perdet eā, & qui odit animā ſuā
Io.12.25 in hoc mundo in vitam æternam cuſtodit eam.

Abnegatio omnium rerum.

DIxit dominus ad Abraham. Egredere de terra tua &
Gen.12.1 de cognatione tua & de domo patris tui, & veni in ter
ram quam monſtrauero tibi.
Ruth.2.11 Annunciata ſunt mihi omnia, quę feceris ſocrui tuę poſt
mortē viri tui, & quod reliqueris parentes tuos & terrā in
qua nata es, & veneris ad populū quē ante neſciebas, reddat
tibi dominus pro opere tuo, & plenam mercedē recipias à
dn̄o Deo Iſrael ad quē veniſti, & ſub cuius confugiſti alas.
Matt.19 Reſpondens Petrus dixit ei: Ecce nos reliquimus ōia &
27. ſecuti ſumus te Quid ergo erit nobis? Centuplū accipiet
(ait Chriſtus) & vitā æternā (nēpe q hoc fecerit) poſsidebit

Dixit

Dixit ei Ieſus:Venite poſt me & faciã vos fieri piſcatores
hominum,& protinus relictis retibus ſecuti ſunt eum, Mar.1.17
Cæpit ei Petr' dicere.Ecce nos reliquim' omnia & ſequu-
ti ſumus te,&c.Reſpõdens Ieſus ait:Amen dico vobis, &c. ca.10.29
In futuro ſæculo (qui me ſequit nẽpe)accipiet vitã æternã.
Subductis ad terrã nauib. relictis omnib. ſecuti ſunt eũ Lu.5.11
Si quis venit ad me& non odit patrem ſuum,& matrem
& vxorem &c.adhuc autem & animam ſuam, non poteſt ca.14.26
meus eſſe diſcipulus.
Ait ei Ieſus.adhuc vnum tibi deeſt,Omnia quęcunq; ha- ca.18 22
bes vẽde & da pauperibus,& habebis theſaurum in cælo,
& veni,ſequere me.
Hoc autem dico vobis fratres tẽpus breue eſt,reliquum
eſt,vt qui habent vxores tanquam non habentes ſint. 1.co 7 29

Abner,præfectus militum Saulis,creat Is-boſeth regem Iſrael, 2 Re.2,8.paciſcitur cũ Dauid.3 12 occiditur à Ioab,2.Re.3. 27

Abra ancilla Iudith,Iudith 8. 32. ‡ 10.2. libertate donatur Iudith.16.28.

Abraham filius Thare habet Sara in vxorem,Gen 11 29.egre ditur ex patria in terra Chanaan præcipiente Domino, 12. 4. proficiſcitur in Aegyptũ 12.10.redit inde in Chanaã,13.1 liberat Loth fratrem ſuũ ex manib.hoſtium.14.14. accipit promiſsionem ſeminis,15 4.‡ 17.16.‡ 18.10 cõcubit cũ Agar.6.4.accipit pro miſsionem ſeminis & ſignum fœderis appellaturque Abraham,17 5.orat pro Sodomitis,18.23.28.32.Iſaac ei naſcitur,21 2.parat' eſt offerre Iſaac, 22.9.mittit ſeruum qui quærat vxorem filio ſuo Iſaac,24.4.moritur,25.8.cõmendatur,Eccle 44.20.appella- tur pater multarum gentiũ, & omniũ credentium,Gen.17.5.Eſai 51.2.Matth 3.9.Lucæ 19 9.Ioan.8 39,Rom.4.11.17.18 ‡ 9.7. Gal.3.8.de ipſo & eius ſemine vide Ioſ.24.3.Eſaiæ 41.8 ‡ 51 2.Exec.33.24.2.Eſd.9.7.Mat.8.11.Act.7.2.16 Heb.11.17

Abrahæ filij qui dicantur Ioan.8.33.Rom.9.7.Gal.3 7.

Abſalon filius Dauid.2.Reg 3.3.occidit ſuũ fratre & fugit ad Tholomai regẽ Geſſur, 13.37 reuocatur,14.21 23.conatur patris occupare regnũ.15 6.concubit cum patris cõcubinis 16.22. iuxta prophetiam, 12.11.tribus haſtis tranſfigitur à Ioab,18.14.

Abſtinentia à quibuſdam cibis. Gen.2.17

DE ligno autẽ ſcientiæ boni & mali ne comedas in quo
cũque enim die comederis ex eo morte morieris.
Quis enim indicauit tibi quod nudus eſſes, niſi q ex lig- cap.3.11

no de quo præceperam tibi,ne comederes,comediſti?

Ibid.3. De fructu vero ligni quod eſt in medio paradiſi præcepit nobis Deus ne comederemus.

Cap.9.4 Excepto quod carnem cum ſanguine non comederis, & omne quod mouet & viuit erit vobis in cibũ,quaſi olera virentia tradidi vobis omnia.

Exo.12.9 Non comedit ex eo crudum quid,nec coctum aqua ſed aſſũ tantũ igni,caput cũ pedib eius & inteſtinis vorabitis.

Ex.13.6 Septem dieb.veſceris azymis,& in die ſeptimo erit ſolemnitas domini,azyma comeditis ſeptẽ diebus,nõ apparebit ante te aliquid fermentatum nec in cunctis finibus tuis.

ca.21.28 Bos ſi cornu percuſſerit virum aut mulierem & mortui fuerint,lapidibus obruetur,& non comedẽtur carnes eius, dominus autem bouis innocens erit.

ca 22.31 Viri ſancti eritis mihi,carnem quę a beſtiis fuerit prægustata non comedetis,ſed proiicietis canibus.

Ex.29 34. Quod ſi remanſerit de carnibus conſecratis,ſiue de panibus vſque mane combures reliquias igni,non comedentur quia ſanctificata ſunt.

Leuit.6 24. Omne enim ſacrificium ſacerdotum igne conſumetur nec quiſquam comedat ex eo.

Ibid 7.18 Si quis de carnib.victimæ pacificorum die tertio comederit irrita fiet oblatio nec proderit offerenti,quin potius quęcũque anima tali ſe edulio cõtaminauerit prævaricationis rea erit Caro quæ tetigerit aliquid immundum,non comedetur ſed comburetur igni.

Ibid.11.4 Quicquid autem ruminat & habet vngulam ſed non diuidit eam,ſicut camelus & cætera,nõ comedetis illud & inter immũda reputabitis.

ca.17.14 Sanguinem vniuerſæ carnis non comedetis quia anima carnis in ſanguine eſt, & quicũq; comederit eum interibit.

cap.19.7 Quicquid autem reſiduum fuerit in diem tertium igne combureтis,ſi quis poſt biduũ comederit ex ea prophanus erit & impietatis reus.

Ibid.22.8 Morticinum & captum à beſtia non comedent,nec polluentur in eis,ego ſum dominus.

Ibid.23 14. Panem & polentã & pultes non comedetis ex ſegete vſque ad diem qua offeratis ex ea Deo veſtro.

Nũ.6.4 Vuas recentes ſiccaſque nõ comedent cũctis dieb.quib. ex voto domino cõſecrãtur,quicquid ex vinea eſſe poteſt ab vua paſſa vſque ad acinum non comedent.

In ſan-

In ſanctuario comedes illud mares tātū edent ex eo, quia *Ibi.18.10*
conſecratum eſt domino.

Nō poteris comedere in oppidis tuis decimā frumēti & *De.12 17*
vini & olei tui,primogenita armētorū & pecorū,& ōia quę
voueris & ſpōte offerre volueris,& primitias manuū tuarū·

Ne comedatis quæ immunda ſunt, hoc eſt animal quod *Ibid.14.5*
comedere debetis,bouem & ouem & capram & ceruum &
caprea &c.7.De his autem quæ ruminant & vngulam non
findūt hęc comedere nō debetis,camelū,leporē,chyrogrillū
q ruminant & nō diuidūt vngulā immūda erunt vobis.8.
Sus quoq; qm̄ diuidit vngulā & nō ruminat immunda erit.

Tobias filium ſuum ab infantia timere Deum docuit & *Tob.1.10*
abſtinere ab omni peccato.

Et cū omnes ederent ex cibis gentilium,iſte ſolus cuſto *Tob.1.12*
diuit animā ſuā,& nunquā cōtaminatus eſt in eſcis eorū.

Iuſtus comedit & replet animam ſuam,venter autem im *Pr.13.25*
piorum inſatiabilis.c.27.7.

Sapiēs cor & intelligibile abſtinebit ſe à peccato,& in o *Ecc.3.32*
perib. iuſtitiæ ſucceſſus habebit.

Beata terra cuius principes comedūt in tempore ſuo ad *Ca.10.17*
reficiendum & non ad luxuriam.

Initium vitæ hominis,panis & aqua. *ca.29.28*

Vtere quaſi homo frugi his quæ tibi apponuntur. *ca.31.19*

Noli auidus eſſe in omni epulatione & nō te effundas ſu *ec.37.38*
per omnē eſcam,in multis enim eſcis erit infirmitas: & aui
ditas approquabit vſque ad choleram , qui abſtinens eſt
adiciet ſibi vitam

Si iuſtitiam quis diligit,labores huius magnas habēt vir *Sap.8.5.*
tutes,ſobrietatē enim & ſapientiā docet & iuſtitiam & vir
tutem,quibus nihil eſt vtilius in vita hominibus.

Cibus tuus quo veſceris erit in pondere. *Eze.4 10*

Iudith dixit nunc nō potero māducare ex his quę mihi *Iudi.12.2*
præcipis tribui,ne veniat ſuper me offenſio , ex his autem
quæ mihi detuli,manducabo.

Propoſuit autem Daniel in corde ſuo ne pollueretur de *Dan.1,8.*
mēſa regis,neq; de vino potus eius & rogauit eunuchorū
præpoſitum,ne contaminaretur.

Contigit autem ſeptē fratres vnà cum matre ſua appre *2.mac.7 1*
henſos,compelli à rege edere cōtra fas carnes porcinas fla
gris & taureis cruciatos.

Beati qui eſuriunt iuſtitiam,quoniam ipſi ſaturabuntur. *Mat.5.6*

mat 12.4 Quomodo intrauit domum Dei,et panes propoſitionis comedit quos non licebat eiedere, neque his qui cum eo erant niſi ſolis ſacerdotibus.

act.17.29 Vt abſtineatis ab immolatis ſimulacrorũ et ſanguine et ſuffocato et fornicatiõe,à qb.cuſtodiẽtes vos,bene agetis.

1.tim.4.4 Omnis creatura Dei bona eſt,et nihil reiiciẽdum ;quod cum gratiarum actione percipitur.

1.cor 7.5 Abſtinete vos ad tẽpus vt expeditius vacetis orationi.

Ca.9.25 Omnis enim qui in agone contẽdit ab omnibus ſe abſtinet,& illi quidem vt corruptibilem coronã accipiant, nos autẽ incorruptã.26.Ego igitur ſic curro non quaſi in incertum ſic pugno non quaſi aerẽ verberãs,ſed caſtigo corpus meũ & in ſeruitutem redigo,ne forte cum aliis prædicauero ipſe reprobus efficiar.

Ga.5.16 Spiritu ambulate et deſideria carnis nõ perficietis: caro enim concupiſcit aduerſus ſpiritum.

1.The.5.8 Nos autem qui Dei ſumus ſobrij ſimus.21.ab omni ſpecie mali abſtinete vos.

Tit.2.6, Iuuenes hortare vt ſobrij ſint.

1Pet,2.11 Chariſſimi obſecro vos tãq̃ aduenas et peregrinos abſtinere vos à carnalib.deſideriis quę militãt aduerſus animã.

Abſtinentia à vino.

Leu,10.4 Vinum et omne quod inebriare poteſt non bibetis tu & filij tui quando intrabitis in tabernaculũ teſtimonij ne moriamini, quia præceptum ſempiternũ eſt in generationes veſtras.

ibid.11.34 Omnis cibus quem comeditis ſi fuſa fuerit ſuper eum aqua,immundus erit:et omne liquẽs quod bibitur de vniuerſo vaſe immundum erit.

Nu.6.3. A vino et omni quod inebriare poteſt abſtinebunt, acetum ex vino et qualibet alia potione , et quicquid de vua exprimitur non bibent.

iudi.13.4 Caue ergo ne bibas vinum et ſiceram, nec immundum quicquam comedas.

Hier,35,6 Non bibemus vinum quia Ionadab filius Rechab pater noſter præcepit nobis dicens:Non bibetis vinum vos et filij veſtri vſque in ſempiternum:

Ez.44 21 Et vinum non bibet omnis ſacerdos quando ingreſſus eſt atrium interius.

Luc.1.15 Erit enim magn⁹ coram domino,et vinũ,et ſiceram nõ bibet et replebit̃ ſpiritu ſancto adhuc ex vtero matris ſuæ

Abſti-

Abſtinere à cibo & potu eſt licitum propter ſcandalum alterius.

NOn enim inqt Eleazarus,ætati noſtrę dignũ eſt finge 2.Mac.6
re. vt multi adoleſcẽtes arbitrantes Elezarũ nonagin 24.
ta annorũ tranſiſſe ad vitam alienigenarũ, & ipſi propter
meam ſimulationem,& propter modicum corruptibilis vi-
tæ tempus decipiantur, & per hoc maculam atque execra
tionem meæ ſenect uti conquiram.
Noli propter eſcã deſtruere opus Dei, Omnia quidẽ ſunt Ro.14.20
mũda,ſed malũ eſt homini qui per offendiculum mandu- & 21.
cat,bonũ eſt ei nõ mãducare carnẽ,& nõ bidere vinũ neq;
in quo frater tuus offẽditur aut ſcãdalizatur aut infirmat.
Quapropter ſi eſca ſcandalizat fratrem meũ non man 1.cor.8.13
ducabo carnem in æternum ne fratrem meum ſcandalizẽ.

Abſtinentiæ præceptum violare nolentes.

QVi reſpõderũt(Rechabitę)nõ bibam⁹vinũq; Ionadab. Hie.35.6
filius Rechab pater noſter præcepit nobis dicens,nõ
bibetis vinum vos & filij veſtri vſque in ſempiternum. 2.Mac.5
At ille(Eleazarus) glorioſiſſimam mortem magis quàm 19.
odibilem vitam complectens voluntariè prçibat ad ſuppli-
cium eo quod recuſauerat carnem porcinam comedere.
Contigit autem ſeptem fratres vnà cum matre ſua com Cap.7.1
pre hẽſos,compelli à rege edere cõtra fas carnes porcinas,
flagris & taureis cruciatos, Vnus autẽ ex illis qui erat pri
mus ſic ait. Quid quæris,& quid vis diſcere à nobis?parati
ſumus mori magis quàm patrias Dei leges præuaricari.

Abuſus veſtium:

NOn induetur mulier veſte virili,nec vir veſte fœminea, Deut 22
abominabilis enim apud Deum eſt qui facit hæc. 5.
Non decent ſtultum delitiæ, nec ſeruum dominari Prou.19
principibus. 10.
Per tria mouetur terra,& quartum quod non poteſt ſuſti Cap. 30
nere, per ſeruũ cũ regnauerit,per ſtultum cũ ſaturatus fue 21.
rit cibo,& per odioſam mulierem cum matrimonio fuerit
aſſumpta,& per ancillam cum fuerit hęres dominę ſuę.
Tres ſpecies odiuit aĩa mea&aggrauor valde animę illorũ Ec.25.3
pauperẽ ſuperbũ, diuitẽ mendacẽ,&ſenẽ fatuũ & inſẽſatũ.
In illa die auferet, dominus ornamentum calciamento- Iſa.3.18
rũ& lunulas & torques & monilia &armillas&mitras,&c.
Et ornamentũ moniliũ ſuorum in ſuperbiam poſuerũt, Ezec.7

& imagines abominationem ſuarum & ſimula crorũ fece
runt ex eo:propter hoc dedi eis illud in immũditiam,& da
bo illud in manus aliorum ad diripiendum & impiis ter-
Eſter. 14 ræ in prædam & contaminabunt illud.
16. Tu ſcis neceſſitatem meam quod abominer ſignum ſu-
perbiæ & gloriæ meæ , quod eſt ſuper caput meum in die
oſtentationis meę,& deteſter illud quaſi pannũ menſtrua-
tæ,& non portem in diebus ſilentij mei,&c.
Mat.11.8 Quid exiſtis videre?hominem mollibus veſtitum?Ecce
qui mollibus veſtiuntur,in domibus regum ſunt.
Marc.12 Cauete à ſcribis qui volunt in ſtolis ambulare & ſalutari
38. in foro,&in primis cathedris ſedere in ſynagogis,&primos
diſcubitus in cœnis.
Luce.16 Homo quidã erat diues & induebatur purpura & byſſo
19. & epulabatur quotidie ſplendidé.
Similiter & mulieres in habitu ornato cum verecundia
1.Ti,2.6 & ſobrietate ornantes ſe non in tortis crinib^9,aut auro aut
argento,vel veſte precioſa,ſedquod decet mulieres promit
tentes pietatem per opera bona.
1.Pet,33 Quarum(mulierum)non ſit extrinſecus capillatura aut
circundatio auri aut indumenti veſtimentorum cultus.

Acceptio perſonarum,vide perſona.

Acceptio munerunm.

Ex,23 8. NEc accipies munera quę etiam excæcant prudentes,&
Nũ.35 ſubuertunt verba iuſtorum.
31. Non accipietis precium ab eo qui reus eſt ſanguinis
ſtatim & ipſe morietur.
Deut.10 Quia dominus Deus veſter ipſe eſt Deus Deorũ & Do
17, minus dominantium Deus magnus& potens & terribilis
qui perſonam non accipit,nec munera.
ca 16.19 Non accipies perſonam nec munera,quia munera excę-
cant oculos ſapientum & mutant verba iuſtorum.
cap.27 Maledictus qui accipit munera vt percutiat animam,in-
52. nocentis ſanguinis,& dicet omnis populus,Amen.
Sit timor domini vobiſcũ & cum diligentia cuncta faci-
2.Para. te , non eſt enim apud dominum Deum noſtrum iniquitas
19.7 nec perſonarum acceptio,nec cupido munerum.
Cõgregatio enim hypocritæ ſterilis,& ignis deuorabit ta-
Iob.5.15 bernacula eorũ qui munera libenter accipiũt. Prou.14.20
Non te ergo ſuperet ira,vt aliquem opprimas,nec multi
ca.39.18 tudo,donorum inclinet te.

Contur-

Conturbat domũ ſuã qui ſectatur auaritiam,qui autem odit munera,viuet. pr,15,27

Munera de ſinu impius accipit vt peruertat ſemitas iudicij ca.22,9.ca 28,21. ca.17.23

Multi colunt perſonam potentis,vt amici fiant dona tribuentis.Eccl.4.36.ca 7.6. ca.19.6

Xenia & dona excæcant oculos iudicum , & quaſi mutus in ore auertit correptiones eorum. Ec.20 31

Principes tui infideles,ſocij furum,omnes diligunt munera,ſequunturretributiones. Iſa.1,23

Qui iuſtificatis impium pro muneribus,& iuſtitiam iuſti aufertis ab eo ca.33.15. cap.5.23

Hi ſunt murmurationes quærulosi ſecundum deſideria ſua ambulantes,& os eorum loquitur ſuperbiam,mirantes perſonas quæſtus cauſſa. Iudæ. 16

Acedia.

VAde ad formicam ô piger & conſidera vias eius,& diſce ſapientiam, 2.Reg.11. Pro.6.6

Egeſtatem operata eſt manus remiſſa,manus autem fortium diuitias parat. 26 Sicut acetum dentibus , & fumus oculis,ſic piger his qui miſerunt eum. cap.10 4.

Qui operatur terram ſuam ſaturabiturpanibus,qui autem ſectatur otium ſtultiſſimus eſt. ca 12.15

Vult,& nõ vult piger,animaaũt operãtiũ impinguabitur

Pigrũ deiicit timor,animæ autẽ effæminatorum eſuriẽt. cap.13.4

Pigredo immittit ſoporẽ & aĩa diſſoluta eſuriet. cap.18.8 24. aſcõdit piger manũ ſuã ſub aſcella,nec ad os ſuum applicat eã. cap.19.15

Propter frigus piger arare noluit,mendicabit ergo æſtate,& non dabitur illi.Noli diligere ſomnum,ne egeſtas te opprimat,aperi ocolos,& ſaturare panibus. cap. 20.4

Deſideria occidunt pigrum,noluerunt enim manus eiꝰ, quicquam operari. ca.21.25

Per agrum hominis pigri tranſiui,& vineam viri ſtulti,& ecce totum repleuerãtvrticæ, & aparuerant ſuperficiem eius ſpinæ,& maceria lapidum deſtructa erat. ca.24 30

Dicit piger,leo eſt in via & leæna in itineribus. 14 ſicut oſtium vertitur in cardine ſuo,ita piger in lectulo ſuo. ca.26.13

Qui operatur terram ſuam ſatũrabitur panibus,qui autẽ ſectatur otium replebitur egeſtate. ca 28,19

Hæc fuit iniquitas Sodomæ ſororis tuę ſuperbia,ſaturitas panis & abũdãtia,& ociũ ipſius& filiorũ eius,& manũ Ez.16.49

egeno & pauperi non porrigebat.

Ec.33.26 Operatur in diſciplina,& quærit requieſcere, laxa man⁹ illi,& quærit libertatem.

Acquiſitio iniuſta:

Leu.19.11 NOn decipiat vnuſquiſque proximū ſuum. 36 ſtatera iuſta & æqua ſint pōdera, iuſtus modi⁹, æquuſq, ſextari⁹

ca.25.14 Quando vendes quippiam ciui tuo, aut emes ab eo, nō contriſtes fratrem tuum.

De.29.14 Non aſſumus & transferes terminos proximi tui, quos fecerunt priores in poſſeſſione tua.

ca.25.13 Nō habebis in ſacculo diuerſa pōdera, maius & minus, nec erit in domo tua, modius maior & minor, pōdus habebis iuſtū & verū,& modi⁹ æqualis & vn⁹ erit tibi, vt multo viuas tēpore ſup terrā, q̄ dn̄s De⁹ tu⁹ dederit tibi: abominabitur n. dn̄s eum qui facit hoc,& aduerſatur omnem iniuſtitiam.

ca.27.17 Maledictus qui transfert terminos proximi ſui.

Pſa.6.10. Mendaces filij hominum in ſtateris.

pro.1.19. Sic ſemitæ omnis auari, animas poſſidentium rapiunt.

cap.11.1 Statera doloſa abominatio eſt apud Deum, & pōdus æquum volūtas eius. 24. alij diuidunt propria & ditiores fiūt alij rapiunt non ſua,& ſemper in egeſtate ſunt.

cap.13.11 Subſtantia feſtinata minuetur, quæ autem paulatim colligitur manu multiplicabitur.

Cap.21.6 Qui congregat theſauros lingua mendacij, vanus & excors eſt,& impingetur ad laqueos mortis.

cap.22.16 Qui calumniatur pauperem vt augeat diuitias, dabit ipſe ditiori & egebit.

ca.28.20 Qui feſtinat ditari nō erit innocēs. 22. Vir qui feſtinat ditari,& aliis inuidet, ignorat quod egeſtas ſuperueniet ei.

Ec.2.86 Peccatori autem Deus dedit afflictionem & curam ſuperfluam vt addat & cōgreget & tradat ei qui placuit Deo.

Cap.7.1. Quid neceſſe eſt homini maiora ſe quærere, cum ignoret quid conducat ſibi in vita ſua?

Sa.15.12 Æſtimauerunt eſſe luſum viam noſtram, & conuerſationem vitæ compoſitam ad lucrum,& oportere vndecunque etiam ex malo acquirere.

Ec.4.36 Non ſit porrecta manus tua ad accipiendum,& ad dandum collecta, cap.27.2.

cap.14.4 Qui aceruat ex animo ſuo iniuſte aliis congregat, & in bonis illius alius luxuriabitur.

Iſa.5.8. Vę qui cōiungitis domum ad domū,& agrū agro copulatis

latis vſque ad terminũ loci. Nunquid habitabitis vos ſoli in medio terræ?

Væ qui prædaris, nonne & ipſe prædaberis? Ca.33.1

Væ ei qui multiplicat nõ ſua, vſquequo aggrauat contra ſe denſum lutum? 9. Væ qui cõgregat auaritiã malã domui ſuæ, ne ſit ĩ excelſo nid⁹ ei⁹, & liberari ſe putat de manu mali. Ignis in domo impij Theſauri iniquitatis & menſura minor iræ plena. abac.2.6. Micheas. 6.10.

Quid prodeſt homini ſi vniuerſum mundum lucretur, animę verò ſuæ detrimentum patiatur? ma 16.26

Ne quis circunueniat in negotio fratrem ſuum. 1.Th.4.6

Achab impius rex Iſrael 3 Regum 16.29 30. ‡ *18. vincit Syrios. 20.20.29. init fœdus cum Benhadad rege Syriæ, 20. 34. exercet tyrannidem in Naboth, 3. Reg. 21.2 traiicitur telo, & ſanguinem eius canes lambunt, 22.38. ſecundum verba Heliæ, 21 19 filij eius pereũt, 4. Re. 10.7.11. ſecundũ illud. 3. Re. 21.21 4. Re. 9,7*

Achaia, actor. 18.12 27. ‡ *19.21. Rõ 15 26 1 ad Cor. 16.15 2 ad cor 1 1,* ‡ *9.2* ‡ *11.10. 1 ad Theſ. 1.7.*

Achan lapidatur Ioſ. 7.25. 1. Par. 2.7 in valle Achor, Ioſ. 7.24 ‡ *.15.7. Eſaie 65.10. Oſea 2.15.*

Achaz filius Ioatham, impius rex Iuda. 4. Reg. 16 2 para. 28. Eſaie 7. Matth. 1.9. Appellatur Eliezer. Luc. 3 29 Ezechias filius in regnum patri ſuccedit, 2. paral. 28 27 Matt 1.10.

Achias filius Achitob, ſacerdos domini, 1. Reg 14 3. 18. appellatur Ahimelech, 21 1.

Achior dux Ammonitarum, Iudith 5.5 traditur in manus filiorum Iſrael, 6 7. fit Iudæus, 14.6.

Achis rex Geth donat Dauidi ciuitatem Siceleg. 1. Reg 27.6.

Achitophel Dauidi a conſiliis, adhæret Abſaloni, 2 Reg 15 12 dat impium conſilium, 16 21. ſuſpendit ſe, 17 23.

Adã creatur, Gen 1.27. collocatur in paradiſo, & ligni ſcientiæ vſus ei interdicitur, 2.15. perſuaſione Euæ præceptũ violat, & paradiſo pellit̃, 3.6.23. Oſeæ 6.7 morit̃. 5.5. Rõ. 5.14 1. Cor. 15.22

Adhortari ad bonum.

DImiſit ergo fratres ſuos (Ioſeph,) & proficiſcentibus ait: Ne iraſcamini in via. ge.45.24

Ita duntaxat vt cuſtodiatis attentè & opere compleatis mandatum & legem quã præcepit vobis Moyſes famulus Domini, vt diligatis Dominum Deum veſtrũ, & ambuletis in omnib⁹ viis ei⁹, & obſeruetis mãdata illius, adhæreatiſq, illi, ac ſeruiatis in omni corde veſtro, & in omni aĩa veſtra. Ioſ.22.5

Dixitq, ad eos audite me Leuitæ, & ſãctificamini, mũdate 2.pa.39.3

domum Domini Dei patrum veſtrorum, & auferte omnẽ immunditiam de ſanctuario

Ca.32.7 Viriliter agite & cõfortamini, nolite timere, nec paueatis regem Aſſyriorum & vniuerſam multitudinẽ quę eſt cum eo: multo enim plures nobiſcum ſunt quàm cum illo.

act.11.23 Qui (Barnabas) cum perueniſſet & vidiſſet gratiam Dei: gauiſus eſt & hortabatur omnes in propoſito corde permanere in domino,

ca.14.21 Confirmantes animas diſcipulorum: exhortantéſque vt permanerẽt in fide, & quia per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.

1.Th.5.11. Propter quod conſolamini inuicem & ędificate alterutrum ſicut & facitis.

1.Tit. 2 Tu autem loquere quę decet ſanam doctrinam, ſenes vt ſobrij ſint pudici, prudentes, ſinceri in fide, in dilectione, in patientia, &c.

Cap.3.1 Admone illos principibus & poteſtatibus ſubditos eſſe, dicto obedire, ad omne opus bonum eſſe paratos, &c.

Heb.3.12 Videte fratres, ne forte ſit in aliquo veſtrum cor malum incredulitatis diſcedendi à Deo, &c.

Adonias affectat regnum patris ſui. 3. Reg 1 5. vxorem petit Abiſag. & occiditur ca 2. 1 4. 2 5. 3 4.

Adonibezech capitur Iudith. 1 61

Adoleſcentia.

Pro.30.18 TRia ſunt difficilia mihi & quartũ penitus ignoro, viã aquilę in cœlo, viam colubri ſuper petram, via nauis in mari, & viam viri in adoleſcentia.

Ecc.11. 9 Lętare ergo iuuenis ĩ adoleſcẽtia tua & in bono ſit cor tuũ in diebus iuuentutis tuæ, & ambula in vis cordis tui, & in intuitu oculorũ tuorũ: & ſcito, q̃d pro omnib⁹ his adducet te dominus in iudiciũ, aufer ergo irã à corde tuo & amoue vitioſitatẽ à carne tua, adoleſcentia. n, & iuuẽtus vana ſunt.

Ec.32.10 Adoleſcẽs loquere in tua cauſa vix, &c. 15. In medio magnatorũ loq̃ nõ p̃ſumas & vbi ſunt ſenes nõ multũ loquaris.

1.pet.5.5 Adoleſcentes ſubditi eſtote ſenioribus.

Adoratio Angelis & hominibus tributa.

Gen.18:2 CVmque eleuaſſet oculos apparuerunt ei tres viri ſtantes prope eũ, quos eũ vidiſſet cucurrit in occurſũ eorum de oſtio tabernaculi ſui, & adorauit in terram.

Ibid.19.1, Venerũtq; Duo Angeli Sodomã veſperi, ſedẽte eo (Loth) in

in foribus ciuitatis,qui cum vidiſſet eos ſurrexit & iuit ob
uiam eis adorauitque pronus in terram &c
Adorauit Abraham coram populo terræ.
Et ſeruiãt tibi populi & adorent te tribus, eſto domus Ibid. 23
fratrum tuorum & incuruentur ante te filij matris tuæ. 12.
Et ipſe progrediens adorauit in terrã ſepties,donec ap- Ibid. 27
propinquaret fratri eius. 29
Et Ioſeph erat princeps in terra Ægypti,atque ad eius nu
tum populis frumenta vendebantur cumq;adoraſſent eum Ibid. 33.3
fratres ſui,&c.
Igitur ingreſſus eſt Ioſeph domũ ſuã,obtulerũtq;ei mu Ibi. 42.9
nera tenentes in manibꝰ ſuis & adorauerunt proni in terra.
Qui ingreſſus eſt in occurſum cognati ſui,& adorauit& Ibid. 43
oſculatus eſt eum.
Protinus aperuit dominus oculos Balaã & vidit angelũ Ex. 18.7
ſtantẽ in via euaginato gladio, adorauitque eum pronus
in terram. Num. 22
Cumque abiiſſet puer ſurrexit Dauid de loco qui verge-
bat ad auſtrũ,& cadẽs pronus in terrã adorauit tertio,&c. 1. Reg. 20
Cum autem vidiſſet Abigail Dauid,feſtinauit & deſcẽdit 41.
de aſino, & procidit corã Dauid ſuper faciem ſuã & à do Ibid. 25
rauit ſuper terram,& cecidit ad pedes eius.
Qualis eſt forma eius? Quæ ait Vir ſenex aſcẽdit & ipſe 23.
amictus eſt pallio, & intellexit Saul quod Samuel eſſet, & Ibid.
inclinauit ſe ſuper faciem ſuam in terra & adorauit.
Cum autẽ veniſſet Miphiboſet filius Ionathæ filij Saul 13.
ad Dauid,corruit in faciem ſuam & adorauit. 2. Re 9.6
Itaque cum ingreſſa fuiſſet mulier Thecuites ad regem,
cecidit coram eo ſuper terram& adorauit,&c. cap. 14.3
Ingreſſa eſt itaque Bethſabee ad regem in cubiculo,rex
autem ſenuerat nimis, & Abiſag Sunanitis miniſtrabat ei, 3. Re. 1.15
inclinauitque ſe Bethſabee & adorauit Regem,&c.
Et cum in faciem eius intendiſſet,adorauit eum proſter
nens ſe ſuper terram. Iudi. 10
Cunctique ſerui Regis qui in foribus palatij verſaban-
tur flectebant genua & adorabant Aman. Eſter. 3.2
Tunc rex Nabuchodonoſor cecidit in faciem ſuam &
Danielem adorauit,&c, Dani. 2
Et factum eſt cum introiſſet Petrus,obuius venit ei Cor 46:
nelius & procidens ad pedes eius adorauit. n

Adulatio. Act. 10.15

LAVDA

Pſal.10.3 Laudatur peccator in deſideriis animæ ſuæ.
140.5. Oleum autem peccatoris nõ impinguet caput meum.
Prou.1.10 Fili mi ſi te lactauerint peccatores non acquieſcas eis.
Vir iniquus lactat amicũ ſuũ & ducit eũ per viã, nõ bonã.
cap.16 Qui dicunt impio iuſtus es, maledicent eis populi.
20 Qui benedicit proximo ſuo voce grandi de nocte cõſur
gens maledicenti ſimilis eſt. 6 meliora ſunt vulnera diligen
cap.24 tis quàm oſcula blandientis. 21. quomodo probatur in con
24 flatorio aurum, in fornace argentum, ſic probatur homo
ca.27.14 ore laudantis.

Qui derelinquunt legem laudabunt impiũ. 23. Qui cor-
cap.28.4 ripit hominem, gratiam poſtea inueniet apud eum, magis
quàm ille qui per blandimenta decipit.

Eccl.7.6 Melius eſt à ſapiente corripi, quàm ſtultorum adulatio-
nibus decipi.

ca.19.23 Eſt qui nequiter humiliat ſe, & interiora ei⁹ plena ſunt dolo.

Iſa.3.12 Popule mi, qui te beatũ dicunt ipſi te ſeducunt & vi-
am greſſuum tuorum diſſipant.

ca.5.23 Væ qui iuſtificatis impium.

Hier 9.8 In ore ſuo pacem loquitur cum ſuo amico & occultè po
nit ei inſidias.

Oſee.7.3 In malitia ſua lætificauerunt regem & mendaciis ſuis
principes.

Gal.1.10 An quæro hominibus placere?

1.Theſ.2 Neque enim aliquando fuimus in ſermone adulationis
5. ſicut ſcitis.

Adramelech idolum, 4 Reg. 17. 31.

Matt.24 *Adramelech vſus ſubſidio fratris ſui Saraſar, occidit pa-*
4. *trem Sennacherib.* 4. *Reg.* 19. 17. *Eſaie.* 37. 38.

Aduentus Domini expectandus.

Ibid.25 Vigilate quia neſcitis qua hora dominus veſter ventu-
13 rus ſit.

Ibid. 26 Vigilate itaque quia neſcitis diem neque horam.

40. Et venit ad diſcipulos ſuos & inuenit eos dormientes &
dicit Petro: ſic non potuiſti vna hora vigilare mecum?

Mar 13 Videte vigilate & orate, neſcitis enim quãdo tempus ſit

Et vos eſtote parati quia qua hora non putatis filius ho
Luc 12.40 minis veniet.

Attendite autem vobis ne fortè grauentur corda veſtra
Ibid. 21 crapula, & ebrietate, & curis huius ſæculi, & ſuperueniet ſu-
4 per vos repentina dies illa.

Nox

Nox præceſſit, dies autem appropinquabit, abiiciamus
ergo opera tenebrarum,&c. Rom.13.
Orantes omni tempore in ſpiritu & in ipſo vigilantes 12.
omni inſtantia & obſecratione pro omnibus ſanctis. Eph.6.18
Orantes ſimul & pro nobis vt Deus aperiat nobis oſtiū
ſermonis ad loquendum myſteriū Chriſti,propter quod &
vinctus ſum vt manifeſtē illud, ita vt oportet me loqui. Colo.4.3
Igitur non dormiamus ſicut & cæteri, ſed vigilamus & 1.Th.5.9
ſobrij ſimus.
Patientes eſtote & vos & cōfirmantes corda veſtra, quo 1.Pet.5.8
niam aduentus appropinquabit.
In mente ergo habe qualiter acceperis,& audieris & ſer Apoc.3.3
ua & pœnitentiam age.ſi ergo non vigilaueris, veniā ad te
tanquam fur,& neſcis qua hora veniam ad te.
Ecce venio ſicut fur.Beatus qui vigilat & cuſtodit veſti- Ibid.19
menta ſua,ne nudus ambulet & videant turpitudinē eius. 15.

Adulterium,luxuria,& fornicatio.

VIdentes filij Dei filias hominum quod eſſent pulchræ, Gen.6.2
acceperunt ſibi vxores ex omnibus quas elegerant.
Dederunt itaque patri ſuo bibere vinum nocte illa & in Ibid.19
greſſa eſt maior,dormiuitque cum patre, & ille non ſenſit 33.
nec quando occubuit filia,nec quando ſurrexit.
Quam cum vidiſſet Iudas ſuſpicatus eſt eſſe meretricem Ibid 38
operuerat enim vultum ſuum ne agnoſceretur. 15.
Si ſeduxerit quis virginem necdum deſponſatam dor- Ex.22.16
mieritque cum ea,dotabit eam & habebit eam vxorem.
Ne proſtituas filiā tuā,ne cōtaminetur terra & impleatur piaculo Le.19.29
Si mœchatus quis fuerit cū vxore alterius,& adulteriū per Ibid.20
petrauerit cum vxore proximi ſui,morte moriantur & mœ- 10.
chus & adultera.
Qui dormierit cum maſculo,coitu fœmineo,vterque o ca.20.13
peratus eſt nefas,morte moriantur.
Sacerdotis filia ſi deprehenſa fuerit in ſtupro & violaue- Ibid.21.9
rit nomen patris ſui flammis exuretur.
Et ecce vnus de filiis Iſrael intrauit coram fratrib. ſuis Nū.25.6
ad ſcortum Madianitem, vidente Moyſe & omni turba
filiorum Iſrael,qui flebant ante fores tabernaculi. Deut.22
Si dormierit vir cū vxore alterius vterq; morietur:adulter 22.
& adultera & auferes malū de Iſrael Si puellam virginē de
ſpōderit vir,& inuenerit eā aliquis in ciuitate,& cōcubuerit
cum ea vtrunque educes ad portā ciuitatis illius,& lapidi-
bus

bus obruetur puella quia non clamauit cum eſſet in ciuitate, vir quia humiliauit vxorem proximi ſui & auferes malum de medio tui.

*Deut.*23 17. Non erit meretrix de filiabus Iſrael, nec ſcortator de filiis Iſrael.

Tob 4.13 Attendite fili mi ab omni fornicatione & præter vxorẽ tuam nunquam patiaris crimen ſcire.

*Pro.*7.10 Et ecce occurrit illi mulier ornatu meretricio, præparata ad decipiendas animas, garrula & vaga.

*ib.*23.27 Fouea.n.profũda eſt meretrix, & puteus anguſtus aliena.

*ibi.*24.3 Vir qui nutrit ſcorta perdet ſubſtantiam.

*Ec.*25.21 Et inueni amariorem morte mulierem, quæ laqueus venatorum eſt, & ſagena cor eius, vincula ſunt manus illius qui placet Deo effugiet illam.

*E.*27.27 Duo genera abũdãt in peccatis & tertiũ adducit iram & perditionem, anima calida quaſi ignis ardẽs non extinguetur donec aliquid glutiat, & homo nequã in ore carnis ſuę non deſinet donec incẽdat ignẽ. Homini fornicario omnis panis dulcis, &c.

*Act.*5.20 Propter quod ego iudico non inquietari eos qui ex gẽtibus conuertuntur ad Deum, ſed ſcribere ad eos vt abſtineant ſe à contaminationibus ſimulachrorum, & fornicatione, & ſuffocatis, & ſanguine.

Re 1.26 Propterea tradidit illos Deus in paſſione ignominiæ, nam fœminæ eorum commutauerunt naturalem vſum in eum vſum qui eſt contra naturam.

1.*Cor.*5.1 Omnino auditur in vos fornicatio, & talis fornicatio qualis nec eſt inter gentes, &c.

Ibid. 6.9 An neſcitis quia regnum Dei iniqui non poſſidebunt? nolite errare, neque fornicari, neq; idolis ſeruiẽtes, neq; maſculorum concubitores regnum Dei poſſidebunt.

*Ibid.*10.8 Sicut quidam ex ipſis fornicati ſunt, & cęciderũt vna die viginti tria millia.

Eph. 5 5 Hoc enim ſcitote intelligentes quod omnis fornicator aut immundus aut auarus (quod eſt idolorum ſeruitus) nõ habebunt hæreditatem in regno Dei.

Coll. 3.5 Mortificate membra veſtra quæ ſunt ſuper terram, fornicationẽ, immunditiã, cõcupiſcentiam malam & auaritiã &c.

*Th.*4.3 Hæc eſt enim voluntas Dei ſanctificatio veſtra, vt abſtineatis vos à fornicatione.

*Heb.*13.4 Fornicatores enim & adulteros iudicabit Deus.

Adulterium carnale & ſpirituale inhibetur. committitur & punitur.

Venit autem De⁹ ad Abimelech per ſomniũ nocte,& Gen.20.3
ait illi:En morieris propter mulierẽ quã tuliſti,ha-
bet enim virum.

Qui tetigerit hominis huius vxorem,morte morietur. Ibi.26 11

Non concupiſcẽs domum proximi tui,nec deſiderabis Ex.20.15
vxorẽ eius,nec ſeruum nec ancillam,&c.

Si mœchatus quis fuerit cũ vxore alteri⁹& adulteriũ Leuit.20.
perpetrauerit cum vxore proximi ſui, morte moriantur 10.
mæchus & adultera.

Vir cuius vxor errauerit,maritumq́ue cõtẽnẽs dormie Nu.5.13.
rit cũ altero viro,& hoc marit⁹deprehẽdere nequiuerit,
ſed latet adulterium & teſtib.argui nõ poteſt,qa nõ eſt
inuenta in ſtupro,&c adducet eam ad ſacerdotem,&c.

Non cõcupiſces vxorẽ proximi tui,non domũ,nonagrũ, Deu 5.19
non ſeruum,&c.

Si dormierit vir cũ vxore alterius vterque morieť adul ibi.22.22
ter & adultera.

Non accipiet homo vxorẽ patris ſui,,nec reuelabit operi Ibi.30.
mentum eius.

Miſſis itaque Dauid nunciis tulit Bethſabee, quæ cum 2.R.11.4
in greſſa eſſet ad illum dormiuit cum ea,&c. ibi.12.10.

Quamobrem non recedet gladius de domo tua vſq;
in ſẽpiternũ eo quòd deſpexeris me , & tuleris vxorem iob.24.15
Vriæ Hethæi,&c.

Oculus adulteri obſeruat caliginem:dicẽs:nõ me vide
bit oculus & aperiet vultum ſuum. ibid.31.1

Pepigi fœd⁹ cũ oculis meis ne cogitarẽt qdẽ de virgine.

Quia, ecce qui elongat ſe à te peribunt,perdidiſti om
nes qui fornicantur abs te. Pſ.72.27

Ne intenderis fallaciæ mulieris fauus enim ſtillans la-
bia meretricis,& nitidius oleo guttur illius. prou.5.3

Longe fac ab ea viam tuam,& ne appropinques fori- 8.
bus domus illi⁹. 20 Quare ſeduceris fili mi ab aliena &
foueris in ſinu alterius?

Vt cuſtodiãt te à muliere mala & à blãda lingua extra ibi.6.24.
neę.32.Qui autem adulter eſt propter cordis inopiã per
det animam ſuam.

Viç infen dom⁹meretricis penetrãtes interiora mortis ibi.7.2.

ere.3.1. Si dimiſerit vir vxorē ſuā, & recedēs ab eo duxerit virū alterū, nunquid reuertentur ad eā vltra? nunqd nō pollu ta & cōtaminata erit mulier illa? Tu aūt fornicata es cū amatorib. mnlris, tamen reuertere ad me dicit Domin⁹.
Ibid.5.7 Super quo propitius tibi eſſe potero? Filij tui derelinque rūt me, &c. & in domo meretricis luxuriabantur
ibi 13.26 & 27.5 Ego nudaui fœmora tua cōtra faciē tuā & apparuit ig nominia tua, adulteria tua & hinnitus tu⁹ ſcelus fornica tionis tuæ. Sup colles in agro vidi abominationes tuas.
Oee.2.4 Filiorum illius non miſerebor, quoniam filij fornicatio num ſunt.
ſa.3.16. Filij antem adulterorum in conſummatione erunt, & ab iniquo thoro ſemen exterminabitur.
Ma.5.27 Audiſtis quia dictum eſt antiquis nō mæchaberis. ego au. ēdico vobis, quia omnis qui videt mulierem ad cōcu piſcendum illam, iam mæchatus eſt in corde ſuo,
Ca.14.3. Herodes eñ tenuit ioannē & alligauit eū, & poſuit in carcerē ꝓpter Herodiadē vxorē fratris ſui. Dicebat e- nim illi ioannes, non licet tibi habere eam.
Ca.19.9. Dico ante vobis, quia quicūq, dimiſerit vxorē ſuā niſi ob fornicationem & aliā duxerit, mæchatur, & q dimiſ- ſam duxerit, mæchatur.
ioan.8.3. Adducūt autē Scribæ & Phariſæi mulierem deprehēſā in adulterio, & ſtatuerūt eā in medio et dixerunt ei: Magi ſter hæc mulier deprehenſa eſt in adulterio, in lege aūt Moyſes mandauit nobis huiuſmodi lapidare.
I.co.6.9. Neq; fornicatij, neq; idolis ſeruientes, neque adulteri, ne que molles, regnum Dei poſſidebunt, &c.
I.Th.4.3 Hæc eſt enim voluntas Dei ſanctificatio veſtra, vt ab ſtineatis vos à fornicatione.
Heb.13 4 Fornicatores autem & adulteros iudicabit Deus.
Iac. 4.4. Adulteri, neſcitis qa amicitia hui⁹ mūdi, inimica eſt Deo

Aduram, ſuper tributa ſeu quæſtor ærarius Dauidi, 2. Reg. 20. 24 poſteà à tributis ipſi Roboam, lapidatur. 3. Reg. 12. 18.

AEgyptiaca captiuitas prædicitur.

Gen.15.13 Dictūq; eſt ad eum, ſcito prænoſcens qđ peregrinum futurū ſit ſemen tuū in terra nō ſua, & ſubiiciēt eas ſeruituti & affligent quadraginta annis

Exod.1 1 Hæc ſunt nomina filiorum iſrael q ingreſſi ſunt in Ae- gyptum cum iacob ſinguli cum domib. ſuis introierunt, Ruben, Symeon, Leui, &c.

Dixi

Dixit Dñs ad moyſen:ingredere ad pharaonē & dices ad eū. Hæc dicit Dñs:Dimitte populū meū vt ſacrificet mihi:ſi aūt nolueris dimittere,pcutiā termiuos tuos ranis *Ibid.8.1.*

ait Moyſes ad populum: Memētote diei huius in qua egreſsi eſtis de aegypto & de domo ſeruitutis,quoniam in manu forti eduxit vos Dominus de loco iſto, vt non comedatis fermentatum panem. *Cap.13.3*

Cū autē appropinquaret tempus promiſsionis, quā confeſſus erat Deus abrahæ,creuit populus & multiplicatus eſt in aegypto,quoadusque ſurrexit ali⁹ rex in aegypto,qui non ſciebat ioſeph. *Act.7.17*

De AEgypto exitus & deliberatio populo Iſraelitico promittitur.

VEruntamē gentē cui ſeruituri ſunt,ego iudicabo, & poſt hæc egredientur cū magna ſuperbia,tu autem ibis in pace ſepultus in ſenectute bona:generatione aūt quarta reuertentur huc necdum enim completæ ſunt iniquitas amorrheorum vſque ad præſens tempus. *Gen 15 14*

ioſeph ſubiecit omnem terrā aegypti Pharaoni & cūctis populis eius à nouiſſimis terminis aegypti, vſque ad extremos fines eius. *ca.48.21*

Reuerſuſque eſt ioſeph in aegyptum cū fratrib: ſuis, & omni camitatu ſepulto patre. *cap.50.14*

Viſitans viſitabo vos & vidi oīa quę acciderūt vobis in aegypto,& dixi vt educā vos de afflictione aegypti ī terrā cnanei,& heuei,& iebuſei,ad terrā fluētē lacte & melle *Exo.3.17*

ideo dic filiis iſrael:Ego Dominus educā vos de ergaſtulo aegyptiorum,& educā vos in terram ſuper quā leuaui manum meam vt darem abraham,iſaac,& iacob. *Cap.6.6*

adimpletur,& exierūt viri 60000.profectique ſūt filij iſrael de Rameſſe in Socoth ſexcēta ferè millia peditū virorū,abſque paruulis & mulierib.5.Et eodē die eduxit Dñs filios iſrael de terra aegypti per turmas ſuas: *Ex.12.37*

Cūq; interrogauerit te filius tuus cras,dicēs: Quid eſt hec reſpōdebis ei,in manu forti eduxit nos Dominus de terra aegypti de domo ſeruitutis. *cap.13 14*

Hæ ſunt manſiones filiorū iſrael qui egreſsi ſunt de aegypto per turmas ſuas in manus Moyſi & Aaron, &c. *Nu 33.1.*

Obſerua mēſē nouarū frugū,& verni primū tēporis,vt facias phaſe dño deo tuo,quoniā in iſto menſe eduxit te *Deu.16.1*

Dominus de Aegypto nocte.

Oſe 13.4. Ego autẽ Dominus Deus tuus ex terra Aegypti,& deũ abſque me neſcies & ſaluator non eſt præter me.

Mi 6 4. Quia eduxi te de terra Aegypti & de domo ſeruiẽtiũ liberaui te,& miſi ãte faciẽ tuã Moyſẽ,& Aarõ & Mariã.

In AEgyptum redire deſiderat populus Iſraeliticus.

Ex.14.11. Dixerunt ad Moyſen forſitan nõ erant ſepulchra in AEgypto,ideo tuliſti nos vt moreremur i ſolitudine quid hoc facere voluiſti & educeres,&c.

ibi,16 3. Dixerũtque ad eos:Vtinã mortui eſſemus per manũ Dñi in terra Aegypti,quãdo ſedebamus ſuper ollas carniũ & comedebamus panem in ſaturitate, cur induxiſti nos in deſertũ iſtud,vt occideres oẽm multitudinẽ fame

Ca. 17.3. Sitiuit ibi populus præ aquę penuria, & murmurauit contra Moyſen dicens:cur feciſti nos exire de Aegypto, vt occideres nos & liberos noſtros ac iumenta ſiti?

Nu.11.5. Recordamur piſcium quos comedebamus in Aegypto gratis,in mẽtem veniunt nobis cucumeres, & pepones, porrique & cepæ & allia.

Ca.14.4. Dixeruntq́ue alter ad alterum:Cõſtituamus nobis ducem & reuertamur in Aegyptum.

Ca. 20.3. Verſi in ſeditionẽ dixerũt,vtinã periiſſem' inter fratres noſtros corã domino:cur eduxiſti Eccleſiã domini in ſolitudinem vt & nos & noſtra iumenta moriamur,&c.

Contra AEgyptum prophetatur

Iſa 19 1 Onus Aegypti,Ecce Dominus aſcendit ſuper nubẽ leuẽ,& ingredietur Aegyptum, & cõmouebuntur ſimulachra Aegypti à facie eius.11. Stulti facti principes taneos,ſapientes cõſiliarij Pharaonis dederunt conſiliũ inſipiens,&c 17.& erit terra Iuda Aegypto in pauorem, omnis qui illius fuerit recordatus,pauebit à faciẽ conſilij Domini exercituum quod ipſe cogitauit ſuper eam.

Ca. 20.3. Et dixit Dñs, Sicut ambulauit ſeruus meus Iſaias nud' & diſcalceatus, triũ annorum ſignum erit, & portentũ ſuper Aegyptũ & ſuper Aethyopiam,ſic minabit rex Aſſyriorũ captiuitatẽ Aegypti & traſmigrationem Aethiopię

Ier 43 10 Veniẽtque Nabuchodonoſor rex percutiet terrã Aegypti,quos in mortẽ in mortẽ,& quos i captiuitatẽ in captiuitatẽ,&c.& ſuccendet ignem in delubris Deorũ Aegypti & cõburet ea,& captiuos ducet illos, & amicietur terra

Aegypti

gypti ſicut amicic̃ paſtor pallio ſuo,& egredieẽ̃ide ĩpace.
Hęc dicit Dñs,Ecce ego tradã Pharaonẽ Ephree regem Ca 47.30
Aegypti in manꝰ inimicorũ eiꝰ,& in manus quęrẽtiũ ani
mã illius, ſicut tradidi Sedechiã regẽ Iuda in manũ Na
buchodonoſor inimici ſui & quęrentis animam eius.
Dixit dñs exercituũ deus Iſrael:Ecce ego viſitabo ſu- C.46.26
per tumultum alexandriæ,& ſuper Pharaonem, & ſuper
aegyptũ,& ſuper deos eius,&ſuper reges eius , & ſuper
pharaonem, & ſuper eos qui confidunt in eo &c.
Fili hominis pone faciem tuam cõtra pharaonem re- exe.29 1.
gem aegypti et prophetabis de eo et de aegypto,etc.
Fili hominis propheta & dic. hæc dicit dñs deus tuus, Ca.30.2
Vlulate,vę,vę dieiq̃ iuxta eſt dies & appropiquabit dies
dñi,dies nubis & veniet gladius in Aegyptũ, & erit pa-
uor in aethyopia cũ ceciderint vulnerati in aegypto , &
ablata fuerit multitudo illiꝰ,& deſtructa fundamẽta illiꝰ.
Cui aſsimilatus es, ô inclite atq̃ ſublimis inter ligna vo- Ca.31.18
luptatis?Ecce deductꝰ es cũ lignis voluptatis ad terrã vl-
timã,in medio incircunciſorũ dormies cũ eis qui interfe
cti ſunt gladio, ipſe & Pharao & omnis multitudo eius.
Fili hominis aſſume lamentũ ſup pharaonẽ regẽ Ae- Ca.32.2
gypti,& dices ad eum:Leoni gentium aſsimilatus es,&c.
propterea expãdã ſup te rete meũ , extrahã te in ſagena
mea.& proiciã te in terrã,& ſup faciẽ agri abiiciã te,&c.

AEgyptiaca redemptio frequenter reuocatur in memo riam tanquam ſummum Dei erga nos beneficium.

EGo ſum dominus Deus tuus qui eduxi te de terra exo.20.2.
aegypti de domo ſeruitutis.
Ego dominus qui ſanctifico vos et eduxi de terra ae- Le.22.33
gypti vt eſſem vobis in deum,ego dominus.
Ego dominus deus veſter,qui eduxi vos de terra aegy C.26.13
ptiorum ne ſeruiretis eis,et qui confregi catenas ceruı-
cum veſtrarum,vt incederetis erecti.
Si fecit deus,vt ingrederetur , et tolleret ſibi gentem De.4.34
de medio nationum per tentationes,ſigna,atque porten-
ta per pugnam et robuſtam manum, extentumque bra-
chium,et horribiles viſiones, iuxta omnia quæ fecit pro
vobis dominus deus veſter in aegypto,ſordentibus,ocu-
lis tuis,vt ſcires quoniam dominus ipſe eſt deus,&c.
Memento ꝙ et ipſe ſerueris in aegypto et eduxerit te Ca.5.15.

inde dn̄s deus tuus in manu forti & brachio extento.

Ca. 7. 8. Eduxit vos domin⁹ in manu forti & redemit de domo ſeruitutis, de domo Pharaonis regis AEgypti.

Ca. 8. 14. Eleuatur cor tuum & non reminiſcaris domini dei tui qui eduxitte de terra AEgypti, &c.

Ca. 16. 6. in loco quem elegerit Dominus deus tuus, vt habitet nomen meum ibi immolabis phaſe veſpere ad ſolis occaſum, quando egreſſus es de aegypto.

1. R. 10. 18 Hæc dicit dn̄s deus iſrael, Ego eduxi iſrael de aegypto & erui vos de manu aegyptiorum & de manu omnium regum qui affligebant vos.

4. R. 17. 7 Factū eſt enim cum peccaſſent filij iſrael domino deo ſuo qui eduxerat eos de terra aegypti, de manu Pharaonis regis aegypti, coluerunt Deos alienos.

6. 4. Mic. Quia eduxi te de terra aegypti & de domo ſeruientiū liberaui te & miſi ante faciē tuā Moyſen Aaron, & Mariā

AEgyptus affligitur plagis variis.

Exod. 7. Fecerūt Moyſes & Aarō ſicut præceperat dn̄s, & eleuans virgam percuſsit aquā fluminis corā Pharaone & ſeruis eius, quæ verſa eſt in ſanguinē, & piſces q̄ erant in ea mortui ſunt. (vt prædixit dominus Exo. 3. 19. &c.

AEgrotatio & morbus pœna peccati.

Ex 15. 29 Cunctū lauguorē quem poſui in aegypto nō inducā ſuper te, ego enim ſum deus ſaluator tuus:

L. 26. 16 Ego hęc faciā vobis, viſitabo vos velociter in egeſtate, & ardore, qui conficiat oculos veſtros & conſumat animas veſtras, fruſtra ſeritis ſemētē quæ ab hoſtib. deuorabiť.

De. 7, 15 Auferet dn̄s, à te oēm lāguorē. & infirmitates aegypti peſſimas quas nouiſti nō inferet tibi, ſed cūctis hoſtib. tuis.

C. 28; 27 Percutiet te dn̄s vlcere aegypti, & partem corporis per quam ſtercora egerūtur, ſcabie quoque et prurigine, ita vt curari nequeas, percutiet te dominus amentia & cæcitate ac furore mentis 60, augebis Dominus plagas tuas & plagas ſeminis tui, plagas magnas: & perſeuerātes infirmitates peſſimas & perpetuas, & conuertet in te omnes afflictiones aegypti quas timuiſti, & adhærebunt tibi.

2. r. 24. 13 Cūque veniſſet Gad ad dauid, indicauit ei dicens, aut ſeptē ānis veniēt tibi fames in terra tua, aut trib. mēſib. fugies aduerſarios tuos, & illi te ꝑſequētur, aut certe trib. diebus erit peſtilētia in terra tua, &c. immiſitq; Dn̄s peſtilentiam

ſtilentiam in iſrael,de manu vſque adtẽpus cõſtitutũ,&
mortui sũt ex populo Ad.ĩ vſq; berſa.70. millia virorũ
Sed & lepra Naaman adhærebit tibi & ſemini tuo vſq̃
in ſempiternum,& egreſſus eſt ab eo leproſus quaſi nix. 4. Reg.5.
Et ſup hæc oĩa pcuſſit eũ Dñs alui lãguore inſanabili 27.
Poſtea inuenit eũ Dominus & ait illi:Ecce ſanus factus 2.Par.21.
es,iam noli peccare ne deterius tibi aliquid contingat. 18.
ioan.5.14

Aegroti viſitandi ac conſolandi.

His itaque tranſactis nuntiatũ eſt ioſeph quod ægrota Gen.48.1
ret pater ſuus,qui aſſumptis duobus filiis Manaſſẽ & E
phraim ire perrexit,dictũque,eſt ſeni:Ecce filius tuus io 4. Reg.8.
ſeph venit ad te,qui confortatus ſedit in lectulo,&c. 29.
Ochozias filius ioram rex Iuda deſcendit inuiſere Io-
ram filium Achab in iſrael qui ægrotabat ibi.
Elizeus autẽ ægrotabat infirmitate qua & mortu⁹ eſt, Ca.13.14
deſcenditq́ue ad eum ioas rex iſrael,& flebat corã eo, di
cebatq́ue:pater mi,pater mi,currus iſrael:& auriga eius.
igitur audientes tres amici iob omne malũ qđ accidiſ
ſet ei,venerũt ſinguli de loco ſuo Eliphaz Themanites, Iob.2.11.
& Baldate Suhites&Sophar Naamithites. cõdixerãt em̃
vt pariter venientes viſitarent eum & conſolarentur.
Dominus opem ferat illi ſuper lectũ doloris eius vni-
uerſum ſtratum eius verſaſti in infirmitate eius. pſal 40.4
Melius eſt ire ad domũ luctus quàm ad domũ cõuiuij, Ecc.7.3.
in illa enim finis cũctorum admonet hominũ , & viuẽs
cogitat quid futurum ſit.
Non deſis plorantibus in conſolatione,& cũ lugẽtib.
ambula,non pigeat te viſitare infirmum;ex his em̃ in di Ecc.7.38.
lectione firmaberis.
Tunc reſpondebunt ei iuſti dicentes:Domine quãdo M.27.37
vt vidimus eſurientẽ & pauim⁹,ſitientẽ & dedimus tibi po
tum,infirmũ,viuiſitauimus,&c.tũc reſpõdebit eis:Quã-
diu feciſtis vni ex minimis meis fratribus mihi feciſtis.
Miſerũt ergo ſorores eius ad eum dicẽtes: Domine quẽ ioan.11.3.
amas infirmat.Audiens autem ieſus dixit illis infirmitas:
hæc non eſt ad mortẽ ſed vt glorificetur gloria Dei p eã
Cognouit ergo t'ba multa ex iudęis q̃ illic eſſet,et venerũt Cap.12 9
nõ pp ieſũ tm̃,ſed vt Lazarũ viderẽt quẽ ſuſcitauit à mor
tuis Qui cõſolat nos ĩ omni tribulatione noſtra,vt poſ 2.cor.1.4
ſim⁹ & ipſi cõſolari eos ex qui in omni preſſura ſunt per
exhortationem quam exhortamur & ipſi à deo:

AEgrotatio curatur per Deum.

1. reg 2.6. Dñs mortificat & viuificat, deducit ad inferos & reducit.
Sa.16.10. in memoria enim ſermonum tuorum examinabantur, & velociter ſanabantur.
ecc.38 9 Fili in tua infirmitate ne deſpicias teipſum, ſed ora dominum & ipſe curabit te.

Per medicum.

Prou.20: 30. Liuor vulneris abſterget mala.
ec.18.20 Ante languorē adhibe medicinam: et ante iudiciū īterroga teipſum, et in cōſpectu Dei inuenies propitiationē.
30.17. Melior eſt mors, quàm vita amara, et requies æterna, q̃ languor perſeuerans.
381. Honora medicum propter neceſſitatem, etenim illum creauit altiſſimus. A Deo enim omnis medela, et à Rege accipiet donationem
ibidem. 4 Altiſſim⁹ creauit de terra medicinā, et vir prudens nō abhorrebit eā. Nónne à ligno dulcorata eſt aqua amara
ibidem 7. Vnguentarius faciet pigmenta ſuauitatis, et vnctiones conficiet ſanitatis.
ibidē. 11. Da locum medico, etenim illum dominus creauit, et nō diſcedat à te, q̄a opera eius ſūt neceſſaria. Eſtem tempus quando in manus illorum incurras.
ibidē 15. Qui derelinquit in conſpectu eius qui fecit eū, incidet in manus medici.

Quomodo ſancti viri in ægritudine & deceſſu ab hac vita ſe habuerint.

Gene.49. Iacob ſingulis filiis benedicens & quorūdā defectus arguens, futura illis prædicit, tandemque declarato ſepulturæ ſuæ loco moritur.
deu.32 9. Viriliter agite et conformini, nolite timere et non pauea tis ad conſpectum eorum quia Dominus deus tu⁹ ipſe eſt ductor tuus, et non derelinquet te.
ioſue.23. Ioſue ſenex iā q; moribūd⁹ hortat̄ filios ſuos iſrael ad ſeruāda dei præcepta et cauendā ſocietatem cū gentib.
ioſue.24. Cōmemorāt beneficia iſraelitis à deo exhibita fœdus populi cum domino, mors ioſue, ſepultura oſſium ioſeph: et mors Eleazari ſacerdotis.
3.re.3.1. Appropinquauerūt autē dies dauid vt moreret̄, præcepitq; Salomoni filio ſuo dicens: ego igredior viam vniuerſę terrę cōfortare et eſto vir, et obſerua, vt cuſtodias mādata

data Domini Dei tui, vt ambules in viis ei⁹; vt cuſtodias
cerimonias eius & præcepta, &c.

in dieb⁹ illis ægrotauit Ezechias vſq; ad mortē, & ora *2.par.32.*
uit Dominum, exaudiuítque eum & dedit ej ſignum. *24.*

igit̄ cū Tobias putaret ſuā orationē exaudiri vt mori *Tob.3.*
potuiſſet, vocauit ad ſe Tobiā filiū ſuū, dixitque ei: Audi
fili verba oris mei, & ea in corde tuo quaſi fūdamētū cō
ſtrue, cum acceperit Deus animā meam, corp⁹ meū ſepe *iſa.38.1.*
li, & honorem habebis matri tuæ omnib. dieb. vitę ei⁹.

in dieb. illis ęgrotauit Ezechias vſq, ad mortē, & introi
uit ad eū iſaias fili⁹ Amos propheta, & dixit ei. Hæc dicit *1.Mac.2.*
Domin⁹, diſpone domui tuæ qa morieris & nō viues. *49.*
Et appropinquauerūt dies Mathatiæ moriēdi & dixit filiis
ſuis: Nūc cōfortata eſt ſuperbia et caſtigatio, & tēp⁹ euer
ſionis, & ira īdignatiōis. nūc ergo ô filij æmulatores eſtote
legis, & date aīas veſtras pro teſtimonio patrū veſtrorum,
& memētote opera patrūque fecerūt ī generatiōib. ſuis,
& accipietis gloria magnā & nomen æternū. Abrahā nō-
ne in tentatiōe inuent⁹ eſt fidelis (Geneſ. 22.1.9.) et reputa
rū eſt ei ad iuſtitiā. ioſeph in tēp⁹ anguſtię ſuę cuſtodiuit
mādatū, et factus eſt domin⁹ AEgypti. Phinees pater no
ſter zelādo zelum Dei, accepit teſtamētū ſacerdotij ęter *C.40.40.*
ni. ieſus dū impleuit verbum Ecc. 45.28. ioſ. 2. factus eſt *Num.25.*
dux iſrael. Cales dū teſtificatur in eccleſia (Nu. 14.6. ioſ. *7.*
14 14) accepit hæreditatē. Dauid in ſua miſericordia (4. R
2 11.) coſecutus eſt ſedē regni ī ſecula. Elias dū zelat zelū
legis receptus eſt ī cælū Ananias & Azarias et Miſael
(Dan 3.16.) credētes, liberati ſūt de flāma, daniel ī ſua sī-
plicitate liberat⁹ eſt de ore leonū, et ita cogitate per gene
rationem et generationē, qa oēs q ſperāt in eū nō infirmāt.

Aenas ſanatur, act. 9.33.

Agabus imminentem famem prædicit, act. 11.28. & Paulo manus iniciendas, 21 11.

Agag rex Amalechitarū capitur à rege Sau 1. reg 15 8. iubente Samuele occiditur, 15.33. iuxta prophetiam. Nu 24. 20.

Agar ancilla Saræ parit Iſmahelem, Gen. 16.15. expelitur cum filio ſuo, 21.14 Galat. 4 30. Agereni è ſua terra per rubenitas profligantur, 1. Para 5.19

Aggeus prophetat Iudæis, Aggæi 1.3.2 Eſd. 5..6.14.*

Aggrippa audit Paulum, Actorum. 26.1

Ahias propheta in Silo ſecat palliū in 12 partes. 3. reg. 11. 30

mala prædicit vxori ierob,14.6.10.ſcripſit prop, 2.Para.9.29.
Achimelech ſacerdos dat Dauidi panes propoſitionis,1.Reg.21.
6.& gladium Goliath.2.1.9.transfigitur,22.18.appellat Abias
14.3.vocatur Abiathar,*Marci 2.26:*

Ahira *dux Nepthali,Nume.1.15.*

Alcimus *periurus iudæus adeptus eſt ſacerdotium,1.Mach.7.*
5.9.2,Mach.14 3.13 perit ſubita morte,1.Mach,9 55.56.

Alexander rex Græcorum,*occiſo* Dario *regnum ſuum filiis di*
uiſit,1.Mach.1.7.vide Dan,7 68.8.11.4.

Alpha & ω,principium & finis,primus & nouiſsimus eſt Domi
nus Eſa.41.4.44.6.48.12 apoc.1.8.2.8..21.6.22 13.19.

alphæus pater iacobi apoſtoli.Matth.10:3.Mar.3.18.Luca.6
15.act.1.13.

Altare holocauſti.

Exod.27 Facies & altare de lignis Sethim qđ habebit quinque
1. cubitos in longitudine & totidem in latitudine, id
eſt,Quadrum,& tres cubitos in altitudine.

Fecit & altare halocauſti de lignis Sethim quinque
Ca.38.1. cubitorum per quadrum,& trium in altitudine.

Num. 7. Oblationes principū duodecim tribuū in dedicatiōe tabernaculi & altaris loqt dominꝰ Moyſi de ꝓpitiatorio.

2.Re.42 Emit ergo Dauid areā & boues argēti ſiclis.50.Et ædifi
25. cauit ibi dauid altare dño,& obtulit holocauſta & paci fica,& ꝓpitiatus eſt dñs terræ,cohibita eſt plaga ab Iſrael.

3.Re.18. Et ædificauit de lapidib.altare in nomine domini,fecitq;
32. aq̄ ductum quaſi ꝑ duas aratiunculas in circuitu altaris.

4.Re.19. Præcepit quoque rex Achas Vriæ ſacerdoti dicens:ſuper
15. altare maiꝰ offer holocauſtum matutinum & ſacrificium veſpertinum & holocauſtum regis, & ſacrificium eiꝰ,& holocauſtum vniuerſi populi terræ &c.

2.Pa.15. altare quoque æneum quod fabricatus fuerat Beſeel,filius Vri filij Hur ibi erat corā tabernaculo Domini, qđ & requiſiuit Salomon & omnis eccleſia.

cap.4.1. Fecit quoq; altare æneum viginti cubitorū lōgitudinis, & viginti cubitorū latitudinis & decē cubitorū altitudi-
1.Eſ.3.2 nis. Et ſurrexit Ioſue filius ioſadec & fratres eius ſacerdotes,et Zorobabel filius ſalatiel,et fratres eius et ædificauerunt altare Deo iſrael,vt offerrent in eo holocauſtomata ſicut ſcriptum eſt in lege Moyſi.

Eze.43. Iſtæ aūt menſuræ altare cubito veriſſimo qui habebat
13. cubitū et palmū,i ſinu eiꝰ erat cubitꝰ,et cubitꝰ i latitudie

et accep.

Et acceperũt lapides ĩtegros ſecũdũ legẽ,&ędificauerũt 1.*m*.4.47
altare nouũ ſecundũ illud qđ fuit pri⁹.53.Et obtulerũt
ſacrificium ſecundum legem ſuper altare holaucauſto-
rum nouum quod fecerunt.

Altarè incenſi.

Facies quoq,altare ad adolẽdũ thymiama de lignis Se *Exo*.40.1
thĩ,&c.10 Et deprecabitur Aarõ ſup cornu ei⁹ ſemel
pãnũ in ſanguine qđ oblatum eſt ꝑ peccato,& placabit
ſupeo in generationibus veſtris,ſanctum ſanctorum erit C.37.25.
Fecit & altare thymiamatis de lignis Sethĩ, &c. (dño. C.30.10
Altare holocauſti & omnia vaſa eius vnges,&c.

Ambitio.

SVbleuauit te cor tuum ait ioab rex iſrael ad amaſiã
regem iuda,Cõtẽtus eſto gloria & ſede in domo tua,
Noli q̃rere ab hoĩe ducatũ neq̃ à rege cathedrã honoris: 4.r.13.40
Qui poteſtatem ſibi aſſumit iniuſte,odietur.
Nunquid regnabis quoniam conferes te cedro? *Eccl*:7.4.
Non adiicies ex altari amplius in monte ſancto meo:
Quicunq, voluerit inter vos eſſe primus, erit veſter C*a*.20.8.
Qui ſe exaltat humiliabitur. (miniſter, *ie*.22.15
Et tu Capharnaum vſque in cœlum exaltata es, ſed S*ap*.3.11.
ad infernum demergeris. *M*.20.26
Quod altum eſt hominibus abominatio eſt apud deũ C.13.12.
Ieſus autem cum cognouiſſet quod venturi erãt vt ca L.10.15.
perent eum,& facerent regẽ,fugit in montem ipſe ſolus.
Dilexerunt eñ gloriã hominũ magis quã gloriã Dei. C.16.15
Charitas non eſt ambitioſa,non quærit quæ ſua ſunt. *ioan*.6.15.
Non efficiamur inanis gloriæ cupidi.
Quorum gloria in confuſsione. C.12.45
Si quis epiſcopatum deſiderat bonum opus deſiderat. 1.c.13.5.
Nec quiſquam ſumat ſibi honorẽ niſi qui vocatur à G.5.26.
deo tanquam Aaron ſic & Chriſtus non ſemetipſum cla Phi.3.19.
rificauit vt pontifex fieret,&c. 1.Ti. 3.1
Moyſes gradis effectus negauit ſe eſſe filiũ Pharaonis Heb.5.4.
He.11.24

Agricultura.

Si lęſerit quipiam agrũ vel vineã & dimiſerit iumentũ *exo*.22.5
ſuũ vt depaſcatur aliena,quicquid optimũ habeat in
agro ſuo,vel in vinea, pro damni æſtimatione reſtituet.
Si egreſſ⁹ ignis inuenerit ſpicas & cõprehẽderit aceruos fru
gũ ſiue ſtãtes ſegetes ĩ agris,reddet dãnũ q̃ ignẽ ſuccẽderit

Sex

exo.23.10 Sex annis ſeminabis terrá tuá,et cõgregabis fruges ei⁹: anno autem ſeptimo dimittes eam,et requieſcere facies vt cõmedant pauperes populi tui,et quicquid reliquum fuerit edãt beſtiæ agri:ita facies in vinea et olueto tuo.

Amicitia, diuitiæ ortus.

Sa.7.14. INfinitus theſaurus eſt hominibus,quo quivſi ſunt par ticipes facti ſunt amicitiæ dei propterdiſcipliuæ dona commendati:

io.15.14 Vos amici mei eſtis ſi feceritis q̃ ego præcipio vobis.

A.10.34. in veritate cõperi quia non eſt perſonarum acceptor deus.ſed in omni gente qui timet deum et operatur iuſtitiam acceptus eſt illi.

ia. 2. 23. Credidit abraham deo et amicus appellatus eſt:

iac 4. 4. amicitia hui⁹ mundi inimica eſt deo,quicunq; ergo voluerit eſſe amicus huius ſæculi inimicus dei cõſtituetur.

Amicitia fructus.

p.138.17 Mihi autem nimis honorati ſunt amici tui deus,nimis confortatus eſt pricipatus eorum.

Lu.14.10 Amice aſcende ſuperius

io15.15. Vos autem dixi amicos quia omnia quæcunque audiui à patre meo,nota feci vobis.

Amicitia humana vera, debet eſſe firma:

pr.12.26. QVi negligit damnum propter amicum,iuſtus eſt:

ca.17.17. Omni tempore diligit qui amicus eſt,et frater in anguſtiis comprobatur.

ca.27.10 Amicum tuum & amicum patris tui ne dimiſeris:

Ecc.6.7. Si poſſides amicum in tentatione poſſide eum, et ne facilè credas ei(ſcilicet teipſum.)

C.22.28 Non agnoſcitur in bonis amicus,et non abſcõditur in malis inimicus.in bonis viri inimici illius, in triſtitia et malitia illius amicus agnitus;eſt in proximo.

C.22.28 Fidem poſſide cum amico in paupertate illius,vt in bonis illius læteris;in tempore tribulationis illius permane illi fidelis,vt in hæreditate illius cohæres ſis.

Amicitia debet eſſe grata.

p.18.24. VIr amicabilis ad ſocietatẽmagis amic⁹erit quãfrater:

Ecc 10 17 Fatuo nõ erit amicus,et nõ erit gratia in bonis illius: Qui enim edunt panem illius falſę linguę ſunt, quoties et quanti irridebunt eum:

Amicitia debet eſſe heneſta.

NOli fieri pro amico inimic⁹ proximo tuo.17. Qu: ti Ecce.6.1
met Deum æquè habebit amicitiam bonam, quo-
niam ſecundum illum erit amicus illius.

Amicitia debet eſſe integra in corde.

CAuſam tuam tracta cum amico tuo & ſecretũ extra pro.15.9.
neo ne reueles, ne faciſe inſultet tibi cum audierit
& exprobrare non ceſſet.

Dilige proximum & coniungere fide cum illo. Ec.27.18
Non obliuiſcaris amici tui in animo tuo,& nõ imme- 37. 18.
mor ſis illius in operibus tuis.

Amicitia debet eſſe in ore:

QVę videtũt oculi tui ne ꝓferas in iurgio cito,ne poſt pr.25. 8.
ea emẽdare nõ poſsis cũ dehoneſtaueris amicũ tuũ
Ferrum ferro exacuitur,& homo exacuit faciẽ amici. 27 17.
Verbũ dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos, Ecc. 6. 5
& lingua eucharis in bono homine abundat.
Mittens lapidem in volatilia deiiciet illa, ſic & qui cõ- C.22.25.
uiciatur amico diſſoluit amicitiam.
Qui denudat arcana,fidem amici perdit, & nõ inue- C.27.17.
niet amicum ad animum ſuum.24.Denudare amici mi-
ſteria,deſperatio eſt animæ infelicis.
Caue ab amicis de ſermone improperii, & cum dede- C.41 28.
ris ne improperes
Nõ dupl ices ſermonem auditus de reuelatione ſermo Ca.42.1
nis abſconditi,& eris verè ſine cõfuſione,& inuenies gra
tiam in conſpectu omnium hominum.

Amicitia debet eſſe in opere.

QVI tollit ab amico miſericordiam, timorem domi iob.6.14.
ni derelinquit.
Perde pecuniam propter fratrem & amicum,& ne abſ- Ec.29.13
condas illam ſub lapide in perditionem.

Amicitia vera conſeruatio

NE moliaris amico tuo malum cum ille in te habeat pr.3. 29.
fiduciã. Qui deſpicit amicum ſuũ indigẽs corde eſt. C.11.29.
Amicus ſi permanſerit fixus,erit tibi quaſi coæqualis Ecc.6.11.
& in domeſticis tuis fiducialiter aget.
Noli amare mendacium aduerſus fratrem tuũ,neq; in Ca.7.13.
amicũ ſimiliter facies.20.Noli præuaricari ĩ amicũ pecu
niã differentẽ,neque fratrẽ chariſsimũ in auro ſpreueris
Ne derelinquas amicũ antiquũ, nouus enĩ nõ erit ſi- Cap.9.14
milis

milis illis. Vinum nouum, amicus nouus veteraſcet & cum ſuauitate bibes illud.

Ec.19.19 Audiſti verbum aduerſus proximum tuũ, cõmoriatur in teſidens, quoniam nõ te diſrumpet. 13: Corripe amicũ ne forte nõ intelligat te dicat: Non feci, aut ſi fecerit ne-

C.22.31. iterum addat facere.

Amicũ ſalutare nõ cõfundaris, à facie illi⁹ nõ me abſcõdã, & ſi mala mihi euenerint, per illum ſuſtinebo.

c.20.25. Eſt qui præ confuſione promittit amico & lucratus eſt eum Inimicum gratis.

C.22.26 Ad amicum & ſi produxeris gladiũ nõ deſperes: eſt em̃ regreſſus ad amicũ. Si apuruerir os, triſte, ne timeas, eſt enim cõcordatio, excepto conuitio, & impropetio, & ſuperbia, & myſterii reuelatione & plaga doloſa. In his omnibus effugiet amicus.

Amicitiæ fructificatio.

pr.18.19 FRater qui adiuuatur à fratre, ciuitas firma & iudicia quaſi vectes vrbium. (fias.

25.10. Gratia & amicitia liberãt, quas tibi ſerua, ne ex ꝓbabilis

27.9. Vnguento & variis odoribus delectatur cor & bonis amici conſiliis anima dulcoratur, 10. melior eſt vicinus iuxta, quam frater procul.

Ecc.4.9. Melius eſt ergo duos eſſe ſimul, quã vnum, habẽt em̃ emolumentũ ſocietatis ſuæ: Si vnus ceciderit, ab altero fulcietur. Væ ſoli qa cũ ceciderit, nõ habet ſubleuantem

Ec.6.14. Amicus fidelis protectio fortis: qui autem illum inuenit theſaurũ. 15. Amico fideli nulla eſt cõparatio & nõ eſt digna põderatio auri, & argẽti cõtra bonitatẽ fidei illi⁹. 16. amicus fidelis medicamentum vitæ & immortalitatis & qui metuunt Dominum inuenient illum.

22.31. Amicum ſalutare non confundaris à facie illius non me abſcõdã: & ſi mala mihi euenerint ꝑ illũ, ſubſtinebo.

C.25.12. Omnis qui audiet cauebit ſe ab eo.

Beatus qui inueni? amicum verum.

Amicitia ficta lucrum proprium attendit.

pr 14 20. AMici diuitum multi.

19.4. Diuitiæ addunt amicos plurimos: pauper vero & ab amicis deſeritur. 6. multi colunt perſonã potentis & amici ſunt bona tribuentia. 7. fratres hominis pauperis oderunt eum, inſuper & amici procul receſſerunt ab eo.

Multi

Multi homines miſericordea vocātur ,virum fidelem quis inueniet? 20,6.

Eſt amicus ſecundum tempus ſuum & non permanebit in die tribulatiōis.10.Eſt amicus ſocius menſæ,& nō permanebit in die neceſſitatis. Eccl.6,8.

Sodalis amico cōndolet cauſa ventris,& contra hoſtem accipiet ſcutum. Cap.37.5

Malum proximo intendit.

QVomodo dicis qđ amas me cum animus tuus non ſit mecum ait Dalida ad Sampſon. iudi.6,15

Simulator ore decipit amicū ſuū.Qui ābulat fraudulēter reuelat arcana,q autē fidelis eſt amici celat cōmiſſū prou.11.9

ſicut noxius eſt qui mittit ſagittas & lanceas ī mortē: ita vir qui fraudelētur nocet amico ſuo,& cum fuerit deprehenſus dicit,ludens feci. ca.26,18

Homo qui blandis fictiſq; ſermonib. loquitur amico ſuo,rete expandit greſsibus ſuis. Ca.29.5.

annuens oculo fabricat iniqua &nemo eum abiiciet,ī conſpectu oculorum tuorum cōculcabit os ſuum,&ſup ſermones tuos admirabitur:Nouiſsime autē puertet os ſuum,& in verbis tuis dabit ſcandalum.Multa audiui & non coæquaui ei,& Dominus odiet illum. Ec.27:25

Qui autē tradidit eum,dedit eis ſignum dicēs:Quemcumque oſculatus fuero,ipſe eſt,tenete eum.Dixitq; illi ieſus.Amice ad quid veniſti? Mat.26. 48.

Bonum falſo prætendit.

DiR iniquus lactat amicum ſuum , & ducit eum per viam non bonam, pr.16.29

Omnis amicus dicit & ego amicitiā copulaui , ſed eſt amicus ſolo nomine amicus nonne triſtitia in eſt vſque ad mortem?Sodalis autem &amicus ad inimicitiam conuertentur;O præſumptio nequiſsima vnde creata es:coo perire aridam malitia,& doloſitate illius. Ec.37.1.

Odium intendit.

OCcaſiones quærit qui vult recedere ab amico,omni tempore erit exprobabilis. pro.18.1.

Et eſt amicus qui conuertitur ad inimicitiā,& eſt amicus qui odium & rixam &'conuicia denudabit. Ecc.6.9.

Equus emiſſarius ſic & amicus ſubſannator ſub omni ſubſidente hinnit. 33.6.

Opprobrioſum

Opprobrioſam ſe reddit.

Prou. 20. EI q reuelat myſteria & ambulat fraudulenter,& dila
19. tat labia ſua,ne commiſcearis.
Ecc. 9.13. Ab inimicis tuis ſeperare,& ab amicis tuis attende.
19.8. Amico & inimico noli narrare ſenſum tuũ,& ſi eſt tibi
delictũ noli denudare. Audiet eñ te & cuſtodiet,& quaſi
defendẽs peccatum odiet te,& ſic aderit tibi ſemper.
ierem, 9.4 Vnuſquiſque ſe à proximo ſuo cuſtodiat,& ĩ omni fra
tre ſuo non habeat fiduciam:quia omnis frater ſupplãtãs
ſupplantabit,& omnis amicus fraudulenter incedit,& vir
fratrem ſuum deridebit & veritatem non loquetur.

Amalech filius Eſau.naſcitur. Gen 36 12, 16 pugnat contra Iſrael. Exod.17.8 Num,14 43.Iudi,6.3,caditur,7 1.Reg.14. 48. funditus deletur,1.Reg 15.2.8.iuxta verba Exo.17.14. Nu. 24.20,Deut.25.19.

Aman poſtquam ad honores fuit euectus, fit lethalis hoſtis Iudaeorum,Heſt.3 ſuſpenditur,7.10,eodem ſupplicio afficiuntur,& decem filij eius,9.13.

Amaſa filius Abigail ſororis dauidis,1.Paral.2.17.fit dux militia apud abſalonum.2.Reg.17.25.poſt militi dauidis praefici tur 19.13 tandem à Ioab per fraudem occiditur.20.10.cauſa caedis ponitur 2.Regnum 19.

Amaſia filius Ioas *recenſet populũ,2.Para. 25 5.vlciſcitur cadem patris ſui,4.Reg 12.21.14.5 bello deuincit Edomaeros. 14.7.capitur & occiditur,14.13.relinquit ſucceſſorem filium Azariam* regem,15.1.*appellatur* Leui Luc.3.29.

Amici veri & ficti.

Deu 13,6 SI tibi voluerit perſuadere frater tuꝰ filiꝰ matris tuæ,aut
filiꝰ tuꝰ,vel filia,ſiue vxor q̃ eſt in ſinu tuo, aut amicꝰ
quẽ diligis vt animã tuã,clã dicens,eamus& ſeruiamꝰ
diis alienis quos ignoras tu & patres tui,&c.nõ aeqeſcas
ei,nec audias,neque parcat ei oculꝰ tuus,vt miſerearis,&
occultes eũ,ſed ſtatim interficies,ſit primũ manꝰ tua ſup
cum,& poſt te omnis populus mittat manum.
2,R.3.27 Cũq, rediſſet Abner in Hebrõ ſeorſũ adduxit eũ ioab
ad medium portæ vt loq̃ret ei in dolo,& pcuſſit ibi illũ
in inguine & mortuꝰ eſt ĩ vltione ſãguinis eſael fratris eiꝰ
C.13.14. Noluit autem acqueſcere precibus eius, & p̃ualens viri
Pſal. 54. bus oppreſſit eam & cubauit cum ea.
14. Tu vero homo vnanimis dux meus & notus meus.

Etiam

Etiam proximo ſuo pauper odioſus erit,amici verò diui tum multi. *Pr.14.20*

Vir Amicabilis ad ſocietatē magis amicus erit quā frater. *Pr 18.24*

Amicū tuū & amicū patris tui ne dimiſeris,& domū fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis tuæ,melior eſt vicin⁹ iuxta,quā frater procul. 19. qūo in aqs relucet vultus proſpiciētiū,ſic corda hominū manifeſta ſic prudentibus. *Ca.27.10*

Si poſſides amicum,in tentatione poſſide eū & ne facile credas ei,eſt enim amicus ſecūdum tēpus ſuum & nō permanebit in die tribulationis &c. *Ecc.6.7.*

Noli preuaricari in amicum pecuniam differentē,neque fratrem chariſſimum auro ſpreueris. *Ca.7.20*

Cū aliena muliere nō ſedeas omnino,nec accumbas cū ea ſuper cubilum &c. *cap.9.12*

Vna hora tecū permanebit,ſi autem declinaueris nō ſupportabit &c. *ca.12.14*

Mittēs lapidē in volatilia deiicies illa:ſic & qui conuiciatur amico,diſſoluit amicitiam. *ca.22.25*

Volatilia ad ſibi ſimilia cōueniūt & veritas ad eos q operantur illam reuertetur. *ca.27.10*

Vnuſquiſq; ſe à proximo ſuo cuſtodiat & in omni fratre ſuo nō habeat fiduciam,quia omnis frater ſupplantans ſupplantabit,& omnis amicus fraudulenter incedet. *Iere.9.4.*

Nā & fratres tui & domus patris tui & ipſi pugnauerūt aduerſū te,clamauerūt poſt te plena voce, ne credas eis cum locuti tibi fuerint bona. *cap.12.6*

Nolite credere amico & nolite cōfidere in duce ab ea quę dormit in ſinu tuo cuſtodi clauſtra oris tui. *Mic 7.5*

Aminadab, filius Aram, Matth.1. 4.hunc Naaſſon filius eius in regno ſecutus eſt,Num.1.7.‡.7.12.10.14

Ammon filius Loth & filiæ eius, Gen.19.38.Ammonitæ prohibentur ab ingreſſu templi Deut.23.32.*Eſd.13 1.cæduntur ab Iſrael,* Iudic.11.32.1.*Reg.11.*11.2.Reg 8.12.10 *.12. 26 *aduerſus Ammon prophetatur, Pſalm.*82.& I*eremiæ.*49.1.*Ezechie* 20 21. ‡ 25.2.*Amos* 1 13.*Sophon.2* 8.

Amnom filius D*auid oppreſſit ſororem ſuam Thamar* 2.*Reg.*13 14 *vnde & ab* A*bſalone fratre ſuo confoditur* 13.28.

Amon filius M*anaſſe rex Iuda,occiditur.*4 Reg.21.19.23. *ei in regno ſuccedit filius* I*oſias* 4 Regum 22.1.

Amori filius C*anaan.* G*ene.*10.16. *Amorrhei non patiuntur Iſraelem per ſuos terminos proficiſci Num.* 21 23. Iudic.11.19.

Amri impi⁹ rex Iſrael 3.Re.16.16.17. 21. 23. cõtra Amimich. 6.16

Anamelech idolum Sepharuaim 4.Reg.17.31.

Ananias propheta contra Ieremiam, Ierem. 28. 1.

Ananias cum vxore Saphira ſubito moritur act.5 5.10.

Anathoth ciuitas Beniamin. Iere. 3 2 7. vbi & Ieremias eſt natus Ierem. 1 1.29 27 & ſacerdos Abiathar 3. Reg. 2. 26,

Anathothitæ nolunt Ieremiam audire Ierem. 1 1 21.

Andreas à Chriſto vocatur, Mat 4.18 Mar 1.16 Io. 10. 40.

Andronicus vicarius Antiochi occiditur, 2 Machab.4 38.

Angeli & eorum miniſterium & natura.

Ge.16.7. CVmque inueniſſet eam angelus Domini iuxta fõtẽ aquę in ſolitudine quę eſt in via Sur in deſerto, dixit ad illã Agar ancilla Sarai, vnde venis & quo vadis? quę reſpõdit. A facie Sarai Dñæ meę ego fugio. Dixitq; ei Angel⁹ domini, reuertere ad dñã tuam & humiliare ſub manu illius

Ca.18.1 Apparuit aũt ei dñs in cõualle Mãbre ſedẽti in oſtio tabernaculi ſui in ipſo feruore diei. Cũq́; eleuaſſet oculos apparuerũt ei, tres viri ſtãtes iuxta eũ, quos cũ vidiſſet cucurrit ĩ occurſũ eorũ de oſtio tabernaculi ſui & adorauit ĩ terrã.

ca.21.17 Exaudiuit autẽ Deus vocẽ pueri vocauitque angel⁹ domini Agar de cælo dicens, Quid agis Agar? Noli timere, exaudiuit enim Deus vocẽ pueri de cælo in quo eſt.

cap.22 11 Et ecce angel⁹ Domini de cælo clamauit dicẽs: Abraham Abrahã. Qui reſpõdit ad ſum. Dixitque ei nõ extendas manũ tuã ſuper puerũ neque facias illi quicquam, nũc cogno ui quod timeas Dominum & nõ pepercisti vnigenito tuo filio propter me &c.

cap.24.7 Dixitque Abraham. Caue nequando reducas filium illuc Dominus Deus cęli qui tulit me de domo patris mei & de terra natiuitatis meæ, qui locutus eſt mihi & iurauit mihi dicens: Semini tuo dabo terrã hãc, ipſe mittet angelũ ſuũ corã te & accipies inde vxorem Filio meo.

ca.28.12 Viditque in ſomnis ſcalã ſtantem ſuper terrã & cacumẽ illius tangens cælũ. Angelos quoque Dei aſcẽdentes & deſcẽdentes per eam, q; dominum innixum ſcalæ dicẽtem ſibi. Ego ſum Dominus Deus Abraham patris tui & Deus Iſaac, terrã in qua dormis tibi dabo & ſemini tuo, eritque ſemẽ tuũ quaſi puluis terrę, dilataberis ad oriẽtẽ & occidẽtẽ & ſeptentrionẽ & meridiem & benedicentur in ſemini tuo, cunctæ tribus terræ.

Dixitque

Diixitque angelus Dei ad me in ſommiis,Iacob? Qui reſpōdi adſū. Qui ait,Leua culos tuos & vide vniuerſos maſculos aſcēdētes ſuper fœminas,varios maculoſos atque reſperſos,Vidi omnia quæ fecit tibi Laban. cap.31.11

Angelus qui eruit me de cunctis malis benedicat pueris iſtis,& inuocetur ſup eos nomē meū,nomina quoq,patrū meorū Abrahā& Iſaac,& creſcāt in multitudine ſup terrā. ca.48.16

Aparuit ei Dn̄s in flamma ignis de medio Rubi & videbat quod Rubus arderet & non combureretur. Exod.23

Dn̄s autē præcedebat eos ad oſtendendam viam per diē in columna nubis,& per noctem in columna ignis,vt dux eſſet itineris vtroque tempore. ca.13.21

Tollenſq,ſe angel⁹ Dn̄i q̄ præcedebat caſtra Iſrael abiit poſt eos,&cū pariter colūna nubis priora dimittēs poſt tergū cap.14.19

Ecce ego mittā angelum meum qui pręcedat te & cuſtodiat in via & introducat in locū quē pręparaui,Obſerua eū & audi vocē eius,nec contēnendum putes,quia non dimittit cum peccaueris & eſt nomen in illo, Cp.23 20

Tu autē vade & duc populum iſtū quo locutus ſum tibi Angelus meus pręcedet te. ca 23.34

Et mittā pręcurſorem tui angelum & eiiciam Chananęū & Amorręū & Ethęum & Phereſęum & Heuęū & Iebuſęū vt intres in terram fluentem lacte & melle. cap.33 2

Et quomodo clamauerim⁹ad Dominū & exaudierit nos & miſerit angelum qui eduxit nos de Ægypto. Num.20 16.

Et iratus eſt Deus ſtetitq,angelus Dn̄i in via cōtra Balaā qui inſidebat aſinæ,& duos pueros habebat ſecū.Cernens aſina angelū ſtantē in via euaginato gladio,auertit ſe de itinere & ibat per agrū.Quam cum verberaret Balaā & vellet ad ſemitam reducere,ſtetit angel⁹in anguſtiis duarū maceriarum quibus vineæ cingebantur. ca.22.22

Cū aute eſſet Ioſue in agro vrbis Iericho leuauit oculos & vidit virū ſtantē contra ſe,euaginatū tenentem gladiū, perrexitque ad eū & ait,noſter es an aduerſariorum? Qui reſpondit· Nequaquā ſed ſum princeps exercitus Domini & nūc venio. Cecidit Ioſue pron⁹ in terram & adorans ait, Quid Dominus meus loquitur ad ſeruum ſuum. Ioſu.5.13

Aſcenditque angelus Domini de Galgalis ad locū fluentiū &ait,eduxi vos de ægypto & introduxi in terrā pro qua iuraui patrib,veſtris & pollicitus ſum vt nō facerem irritum pactum meum vſque in ſempiternum. Iudic.2.1

Maledicite terræ Merohc dixit angelus domini, maledi
cap.5.23 cite habitatorib.eius quia nō venerūt ad auxiliū domini in adiutorium ſanctiſſimorum eius.
cap.6.1 Venit autem angelus domini & ſedit ſub quercu quę erat in Ephra, & pertinebat ad Ioas patrē familiæ Ezri. Cūq; Gedeon filius eius excuteret atque purgaret frumēta ipſi torculari vt fugeret Madian apparuit ei angelus domini & ait, dominus tecum virorum fortiſſime.
cap.13 3 Cui apparuit angelus domini & dixit ad eam, Sterilis es
3.Reg.13 & abſque liberis, ſed cōcipies filium &c.
18. Qui ait illi. Et ego propheta ſū ſimilis tui, & angel⁹ Domini locutus eſt mihi in ſermone domini, dicēs: Reduc eū tecum in domum tuam vt comedat panē & bibat aquam.
cap.19.5 Proiecitq; ſe & obdormiuit in vmbra Iuniperi, & ecce angelus domini tetigit eum & dixit illi, Surge & comede. Reſpexit, & ecce ad caput ſuū ſubcinericius panis & vas aquę. Surrexit ergo & bibit & iterum obdormiuit &c.
4.Re.1.3 Angelus autem domini locutus eſt ad Heliam Theſbitē dicens, Surge & aſcēde in occurſum nūtiorum regis Samariæ, & dices ad eos, nūquid nō eſt Deus in Iſrael, vt eatis ad conſulendum Beelzebul Deum Accaron.
4.Re.1.15 Locutus eſt angelus domini ad Heliam dicēs: deſcende cū eo ne timeas. Surrexit igitur & deſcendit cū eo ad regē & locutus eſt ei &c
ca.19.35 Factū eſt igitur in nocte illa venit angel⁹ Domini & percuſſit in caſtris Aſſyriorum. 185 milia &c.
1.Par.21 Miſit quoque angelum in Hyeruſalē vt percuteret eā.
15. Cùmque percuteretur vidit dominus & miſertus eſt ſuper multitudine mali, & imperabat qui percutiebat, Sufficit iā
2.Para. ceſſet manus tua.
32 21 Et miſit dominus angelum qui percuſſit omnē virū robuſtū, & bellatorem, & principē exercitus regis Aſſyriorū.
Pſa.33.8 Immittit angel⁹ dñi in circuitu timētiū eū, & eripiet eos.
Pſ.90.11 Quoniā āgelis ſuis mādauit de te, vt cuſtodiāt te in omnibus viis tuis.
Pſ.102.20 Benedicite domino omnes angeli ei⁹, potētes virtute facientes verbū illius ad audiendā vocem ſermonum eius.
103.4. Qui facis angelos tuos ſpiritus & miniſtros tuos ignem vrentem.
148.3. Laudate eum omnes angeli eius, laudate eū omnes virtutes eius.

Et

Et volauit ad me vn⁹ de Seraphin & in manu eius calcu lus quem forcipe tulerat de altari. *Iſa.9.9*

Ingreſſus eſt autē angelus domini & percuſſit in caſtris Aſſyriorum, 185: millia virorum!

Angelus autē domini deſcendit cū Azaria & ſociis eius *C.37.36* in fornacē, & excuſſit flammis ignis de fornace, & fecit me diū fornacis quaſi mediū roris flantē, neq, tetigit eos ignis *Dan.3* neq, cōtriſtauit, neque quicquam omnino moleſtiæ intulit.

Deus meus miſit angelum ſuū & concluſit ora leonum & nō nocuerunt mihi, quia coram eo iuſtitia inuenta eſt in me ſed & coram te rex delictum non feci. *cap.9.21*

Et audiui vocē viri inter Vlai & clamauit & ait: Gabriel fac intelligere iſtam viſionē, & venit & ſtetit iuxta vbi ego *Cap.8.16* ſtabam &c.

Adhuc me loquēte in oratione ecce vir Gabriel quē vide rā in viſione principio cito volans tetigit me in tēpore ſa- *Ca.9.21* crificij veſpertini &c.

Et leuaui oculos meos & vidi & ecce vir vnus veſtitus li *cap.10.5* neis & renes eius accincti auro obrizo& corpus eius quaſi chryſolitus &c.

In tēpore autē illo cōſurget Michael princeps magnus qui ſtat pro filiis populi tui, & veniet quale non fuit ab eo *cap.12.1* ex quo gentes eſſe ceperunt vſque ad tēpus illud.

Et ecce Apoſtolus qui loquebatur in me egrediebatur & Angelus alius egrediebatur in occurſum eius. *Zach.2 3*
Et reuerſus eſt Angelus qui loquebatur in me & ſuſcita- uit me quaſi virum qui ſuſcitatur de ſomno ſuo. *cap.4*

Et conteſtabatur angelus domini Ieſum dicens. Hæc di- cit dominus exercituum, Si in viis meis ambulaueris & cu *cap 3.6* ſtodiā meā cuſtodieris, tu quoque iudicabis domū meā & cuſtodies atria mea &c.

Et egreſſus eſt Angelus q loquebatur in me & dixit ad me, leua oculos tuos & vide quid eſt hoc quod egredit &c. *cap.5.5* 10. & dixit ad angelū q loquebat in me, Quo iſtę deferūt amphorā? & dixi ad me: Vt ædificetur ei domus in terra Sē naar & ſtabiliatur & ponatur ibi ſuper baſim ſuam.

Et reſpōdi & dixi ad angelū qui loquebatur ad me. Quid *cap. 6.4* ſunt hæc domine mi? & reſpondit angelus & ait, ad me, Iſti ſunt quatuor venti cœli qui egrediuntur vt ſtent corā do minatore omnis terræ.

Labia enim ſacerdotis cuſtodient ſcientiā, & legē requi- *Mal 2.7*

rent ex ore eius quia angelus domini exercituum eſt.

Cap.3. 1 Ecce ego mittam angelum meum & præparabit viam tuam ante te,& ſtatim veniet ad templum ſuũ dominator, quem vos quæritis,& angelus teſtamenti quem vos vultis.

Iud.13.20 Viuit autem ſe dominus quoniã cuſtodiuit me angelus eius,& hinc euntẽ & ibi cõmorantem & inde huc reuertẽtẽ & nõ permiſit me dominus ancillam ſuam coinquinari, ſed ſine pollutione peccati reuocauit me vobis gaudentem in victoria ſua & in euaſione mea & in liberatione veſtra.

To.5.27 Credo enim quod angelus Dei bonus comitetur ei,&bene diſponat omnia quæ circa eum geruntur,ita vt cũ gaudio reuertatur ad nos.

Cap.6. Angeli hortatu Thobias inuadentẽ piſcẽ apprehẽdit & exẽterat cor eius,fel & iecur ad medicamẽta reſeruãs,&ad Raguelẽ diuertũt vt iuſſu angeli petat in vxorẽ illius filiã Sarã,cuius ſeptem viros occiperat dæmoniũ,diſcens ab angelo quo fine ſuſcipiendum ac ſeruandum ſit coniugium.

Cap.9. Raphael Tobiæ rogatu ad Gabelum pergit,quem recepta pecunia ad Tobiæ nuptias adducit , ille autem Tobiæ ac Saræ benedicit:

Cap.12 Tobias cum filio de mercede Raphaelis cõſultãs, auditis quæ ſibi ac filio præſtiterat beneficiis,medietatẽ offert omniũ quæ attulerant,at ille ſe Dei angelum declarat & poſt multa alia reuelata myſteria in cœlum ſubleuatur :quo facto , illi in terram prout ruentes Deum benedicunt &c.

Baruc.6.6 Angelus enim meus,vobiſcumeſt,ipſe autem exquiram animas veſtras.

Mat.1.20 Hæc aũt eo cogitãte ecce angelus dñi apparuit in ſomnis ei dicẽs,Ioſeph fili Dauid noli timere accipere Mariã cõiugẽ tuã,quod enim in ea natũ eſt,de Spirituſancto eſt.

Ca.2.13 Qui cũ receſſiſſet,ecce angelus domini apparuit in ſomnis Ioſeph dicens:Surge & accipe puerum & matrem eius & fuge in AEgyptum:& eſto ibi vſque dum dicã tibi.Futurum eſt enim vt Herodes quærat puerum ad perdendum eum.19.Defuncto autem Herode ecce angelus dñi apparuit in ſomnis Ioſeph in AEgypto dicens , Surge & accipe puerum & matrem eius & vade in terram Iſrael &c.

Cap.4 11 Tunc reliquit eum diabolus,& ecce angeli acceſſerunt & miniſtrbant ei.

Ca.11.10 Hic enim de quo ſcriptum eſt,Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui &c.

Metitt

Mittet filius patris angelos ſuos &,colligēt de regno ei⁹ omnia ſcandala & eos qui faciunt iniquitatē, & mittent eos in caminū ignis,ibi erit fletus,&ſtridor dentium. ca.13. 41

Sic erit in conſummatione ſęculi,exibunt angeli & ſeparabunt malos de medio iuſtorum. ca.13 .46

Filius hominis venturus eſt in gloria patris ſui cum angelis ſuis,& tunc reddet vnicuique ſecundum opera ſua. ca.16.27

Videte ne contēnatis vnū de his puſillis,dico.n.vobis ꝙ angeli eorū ſemper vidēt faciē patris mei qui in cælis eſt. ca.18 10

In reſurrectione enim neque nubent neque nubentur, ſed ſunt,ſicut angeli Dei in cęlo. ca.22.30

Et mittet angelos ſuos cum tuba & voce magna & congregabunt electos eius à quatuor ventis à ſummis cęlorū vſque ad terminos eorum. Ca24.31

An putas quia non poſſum rogare patrē meū & exhibebit mihi modo pluſquam.12 legiones angelorum? C.26.53

Et ecce terræ motus factus eſt magnus,angel⁹ enim dñi deſcēdit de cœlo & accedēs reuoluit lapidē & ſedebat ſuꝑ eū. De die autem illo vel hora nemo ſcit neque angeli de cœlo,neque filius neq; pater. cap 27.2 Mar,13. 32.

Ait aūt ad illū angel⁹,ne timeas zacharia qm̄ exaudita eſt dep̄catio tua & vxor tua Elizabeth pariet tibi filiū, & vocabis nomē eius Ioā.19 & Reſpōdēs angelus dixit ei:Ego ſū Gabriel q adſto ante Deū & miſſus ſū loq ad te &c 28.& igreſſ⁹angel⁹ad eā dixit,Aue grā plena Dñs tecū&c Luc.1.13

Et ecce āgelus dñi ſtetit iuxta illos & claritas Dei circūfulſit eos & timuerūt timore magno & dixit illis āgel⁹, nolite timere,Ecce.n.euangelizo vobis gaudiū magnū ꝙ erit ōi populo.15.& factū eſt vt diſceſſerūt ab eis āgeli ī cœlū paſtores loquebātᷓ ad inuicē,Trāſeamus vſque Bethleē&c. cap.2.9.

Dico autem vobis,Omnis quicunque confeſſus me fuerit corā hominibus,& filius hominis confitebitur eū coram angelis Dei.Qui autem negauerit me coram hominibus negabitur coram angelis Dei. cap.12.8

Factum eſt autem vt moreretur mendicus & portaretur ab angelis in ſinum Abrahę,mortuus eſt autem & diueſet ſepultus eſt in inferno. ca.16 22

Apparuit autem illi angelus de cœlo confortans eum factus in agonia propius orabat. ca.22,43

Et dicit ei,amen,dico vobis videbitis cœlū apertū et angelos Dei aſcendentes & deſcēdētes ſuper filium hominis Ioan.1.51

mala prædicit vxori ierob, 14. 6.10. ſcripſit prop, 2.Para.9.29.
Achimelech ſacerdos dat Dauidi panes propoſitionis, 1.Reg. 21.
6. & gladium Goliath, 2.1.9. *transfigitur, 22.18. appellat Abias*
14.3. vocatur Abiathar, *Marci 2.26.*

Abira dux Nepthali, Nume. 1.15.

Alcimus periurus iudaus adeptus eſt ſacerdotium, 1.Mach.7.
5.9.2, *Mach.14.3.13 perit ſubita morte, 1.Mach, 9 55.56.*

Alexander rex Græcorum, *occiſo* Dario *regnum ſuum filiis di uiſit, 1.Mach.1.7. vide Dan, 7 68.8.11.4.*

Alpha & ω, principium & finis, primus & nouiſſimus eſt Dominus Eſa.41.4.44.6.48.12 apoc.1.8.2.8.21.6.22 13.19.

alphæus pater iacobi apoſtoli, Matth. 10:3, Mar.3.18. Luca.6 15. act.1.13.

Altare holocauſti.

Exod. 27 1. Facies & altare de lignis Sethim qđ habebit quinque cubitos in longitudine & totidem in latitudine, id eſt, Quadrum, & tres cubitos in altitudine.

Ca.38.1. Fecit & altare halocauſti de lignis Sethim quinque cubitorum per quadrum, & trium in altitudine.

Num. 7. Oblationes principũ duodecim tribuũ in dedicatiõe tabernaculi & altaris loquẽ dominꝰ Moyſi de ꝓpitiatorio.

2.Re.42 25. Emit ergo Dauid areã & boues argẽti ſiclis 50. Et ædificauit ibi dauid altare dño, & obtulit holocauſta & pacifica, & ꝓpitiatus eſt dñs terræ, cohibita eſt plaga ab Iſrael.

3.Re.18. 32. Et ædificauit de lapidib. altare in nomine domini, fecitq; aq̃ ductum quaſi ꝑ duas aratiunculas in circuitu altaris.

4.Re.19. 15. Præcepit quoque rex Achas Vriæ ſacerdoti dicens: ſuper altare maiꝰ offer holocauſtum matutinum & ſacrificium veſpertinum & holocauſtum regis, & ſacrificium eiꝰ, & holocauſtum vniuerſi populi terræ &c.

2.Pa.15. altare quoque æneum quod fabricatus fuerat Beſeel, filius Vri filij Hur ibi erat corã tabernaculo Domini, qđ & requiſiuit Salomon & omnis eccleſia.

cap.4.1. Fecit quoq; altare æneum viginti cubitorũ lõgitudinis, & viginti cubitorũ latitudinis & decẽ cubitorũ altitudinis.

1.Eſ.3.2 Et ſurrexit Ioſue filius ioſadec & fratres eius ſacerdotes, et Zorobabel filius ſalatiel, et fratres eius et ædificauerunt altare Deo iſrael, vt offerrent in eo holocauſtomata ſicut ſcriptum eſt in lege Moyſi.

Eze.43. 13. ſtæ aũt menſuræ altare cubito veriſſimo qui habebaret cubitũ et palmũ, ĩ ſinu eiꝰ erat cubitꝰ, et cubitꝰ ĩ latitudĩe

et accep.

Et acceperũt lapides ĩtegros ſecũdũ legẽ,&ędificauerũt altare nouũ ſecundũ illud qđ fuit pri⁹.53.Et obtulerũt ſacrificium ſecundum legem ſuper altare holaucauſtorum nouum quod fecerunt. 1.m.4.47

Altarè incenſi.

Facies quoq, alrare ad adolẽdũ thymiama de lignis Sethĩ,&c.10 Et deprecabitur Aarõ ſup cornu ei⁹ ſemel ꝑ ãnũ in ſanguine qđ oblatum eſt ꝓ peccato,& placabit ſup eo in generationibus veſtris,ſanctum ſanctorum erit (dño. Exo.40.1 C.37.25. C.30.10

Fecit & altare thymiamatis de lignis Sethĩ, &c.

Altare holocauſti & omnia vaſa eius vnges,&c.

Ambitio.

Sbleuauit te cor tuum ait ioab rex iſrael ad amaſiã regem iuda,Cõtẽtus eſto gloria & ſede in domo tua.

Noli qrere ab hoĩe ducatũ neq̃ à rege cathedrã honoris. 4.r.13.40

Qui poteſtatem ſibi aſſumit iniuſte,odietur.

Nunquid regnabis quoniam conferes te cedro? Eccl.7.4.

Non adiicies ex altari amplius in monte ſancto meo.

Quicunq, voluerit inter vos eſſe primus, erit veſter (miniſter. Ca.20.8.

Qui ſe exaltat humiliabitur. ie.22.15

Et tu Capharnaum vſque in cœlum exaltata es, ſed ad infernum demergeris. Sap.3.11. M.20.26

Quod altum eſt hominibus abominatio eſt apud deũ C.13.12.

Iesus autem cum cognouiſſet quod venturi erãt vt caperent eum,& facerent regẽ,fugit in montem ipſe ſolus. L.16.15.

Dilexerunt eñ gloriã hominũ magis quã gloriã Dei. C.16.15

Charitas non eſt ambitioſa,non quærit quæ ſua ſunt. ioan.6.15.

Non efficiamur inanis gloriæ cupidi.

Quorum gloria in confuſsione. C.12.43

Si quis epiſcopatum deſiderat bonum opus deſiderat. 1.c.13.5.

Nec qviſquam ſumat ſibi honorẽ niſi qui vocatur à Deo tanquam Aaron ſic & Chriſtus non ſemetipſum clarificauit vt pontifex fieret,&c. G.5.26. Phi.3.19. 1.Ti.3.1

Moyſes gradis effectus negauit ſe eſſe filiũ Pharaonis Heb.5.4. He.11.24

Agricultura.

Si læſerit quipiam agrũ vel vineã & dimiſerit iumentũ ſuũ vt depaſcatur aliena,quicquid optimũ habeat in agro ſuo,vel in vinea, pro damni æſtimatione reſtituet, Si egreſs⁹ ignis ĩuenerit ſpicas&cõprehẽderit aceruos fru gũ ſiue ſtãtes ſegetes ĩagris,reddet dãnũqignẽ ſuccẽderit exo.22.5

Sex

exo.23.10 Sex annis ſeminabis terrã tuã,et cõgregabis fruges ei⁹:
anno autem ſeptimo dimittes eam,et requieſcere facies
vt cõmedant pauperes populi tui,et quicquid reliquum
fuerit edãt beſtiæ agri:ita facies in vinea et olіueto tuo.

Amicitiæ, diuitiæ ortus.

Sa.7.14. INfinitus theſaurus eſt hominibus,quo quivſi ſunt par
ticipes facti ſunt amicitiæ dei propterdiſcipliuæ dona
commendati:

io.15.14 Vos amici mei eſtis ſi feceritis q̃ ego præcipio vobis.

A.10.34. in veritate cõperi quia non eſt perſonarum acceptor
deus.ſed in omni gente qui timet deum et operatur iu-
ſtitiam acceptus eſt illi.

ia. 2. 23. Credidit abraham deo et amicus appellatus eſt:

iac 4. 4. amicitia hui⁹ mundi inimica eſt deo,quicunq, ergo vo
luerit eſſe amicus huius ſæculi inimicus dei cõſtituetur.

Amicitia fructus.

p'138,17 Mihi autem nimis honorati ſunt amici tui deus,nimis
confortatus eſt principatus eorum.

Lu.14.10 Amice aſcende ſuperius

io15.15. Vos autem dixi amicos qnia omnia quæcunque au-
diui à patre meo,nota feci vobis.

Amicitia humana vera,debet eſſe firma:

pr.12.26. QVi negligit damnum propter amicum,iuſtus eſt:

ca.17.17. Omni tempore diligit qui amicus eſt,et frater in
anguſtiis comprobatur.

ca.27.10 Amicum tuum & amicum patris tui ne dimiſeris:

Ecc.6.7. Si poſſides amicum in tentatione poſſide eum, et ne fa
cilè credas ei(ſcilicet teipſum.)

C.12,28 Non agnoſcitur in bonis amicus,et non abſcõditur in
malis inimicus.in bonis viri inimici illius, in triſtitia et
malitia illius amicus agnitus,eſt in proximo.

C.22.28 Fidem poſſide cum amico in paupertate illius,vt in bo
nis illius læteris;in tempore tribulationis illius perma-
ne illi fidelis,vt in hæreditate illius cohæres ſis.

Amicitia debet eſſe grata.

p.18. 24. VIr amicabilis ad ſocietatẽmagis amic⁹erit quã frater:

Ecc 10 17 Fatuo nõ erit amicus,et nõ erit gratia in bonis il
lius: Qui enim edunt panem illius falſę linguę ſunt,
quoties et quanti irridebunt eum:

Amicitia debet eſſe honeſta.

NOLI

NOli fieri pro amico inimic⁹ proximo tuo.17. Qui ti met Deum æquè habebit amicitiam bonam, quoniam ſecundum illum erit amicus illius. Ecce.6.1

Amicitia debet eſſe integra in corde.

CAuſam tuam tracta cum amico tuo & ſecretũ extra neo ne reueles, ne faciie inſultet tibi cum audierit & exprobrare non ceſſet. pro.15.9.

Dilige proximum & coniungere fide cum illo. Ec.27.18

Non obliuiſcaris amici tui in animo tuo, & nõ immemor ſis illius in operibus tuis. 37. 18.

Amicitia debet eſſe in ore:

QVę videtũt oculi tui ne ꝓferas in iurgio cito, ne poſt ea emẽdare nõ poſsis cũ dehoneſtaueris amicũ tuũ pr.25. 8.

Ferrum ferro exacuitur, & homo exacuit faciẽ amici. 27 17.

Verbũ dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos, & lingua eucharis in bono homine abundat. Ecc. 6. 5

Mittens lapidem in volatilia deiiciet illa, ſic & qui cõuiciatur amico diſſoluit amicitiam. C.22.25.

Qui denudat arcana, fidem amici perdit, & nõ inueniet amicum ad animum ſuum. 24. Denudare amici miſteria, deſperatio eſt animæ infelicis. C.27.17.

Caue ab amicis de ſermone improperii, & cum dederis ne improperes C.41 28.

Nõ duplices ſermonem auditus de reuelatione ſermonis abſconditi, & eris verè ſine cõfuſione, & inuenies gratiam in conſpectu omnium hominum. Ca.42.1

Amicitia debet eſſe in opere.

QV I tollit ab amico miſericordiam, timorem domini derelinquit. iob.6.14.

Perde pecuniam propter fratrem & amicum, & ne abſcondas illam ſub lapide in perditionem. Ec.29.13

Amicitia vera conſeruatio

NE moliaris amico tuo malum cum ille in te habeat fiduciã. Qui deſpicit amicum ſuũ indigẽs corde eſt. pr.3. 29. C.11.29.

Amicus ſi permanſerit fixus, erit tibi quaſi coæqualis & in domeſticis tuis fiducialiter aget. Ecc.6.11.

Noli amare mendacium aduerſus fratrem tuũ, neq; in amicũ ſimiliter facies. 20. Noli præuaricari ĩ amicũ pecuniã differentẽ, neque fratrẽ chariſsimũ in auro ſpreueris Ca.7.13.

Ne derelinquas amicũ antiquũ, nouus eñ nõ erit ſimilis Cap.9.14

milis illis. Vinum nouum, amicus nouus veteraſcet & cum ſuauitate bibes illud.

Ec.19.19 Audiſti verbum aduerſus proximum tuū, cōmoriatur in te fidens, quoniam nō te diſrumpet. 13: Corripe amicū ne forte nō intelligat te dicat: Non feci, aut ſi fecerit ne iterum addat facere.

C.22.31. Amicū ſalutare nō cōfundaris, à facie illi⁹ nō me abſcōdā, & ſi mala mihi euenerint, per illum ſuſtinebo.

c.20.25. Eſt qui præ confuſione promittit amico & lucratus eſt eum Inimicum gratis.

C.22.26 Ad amicum & ſi produxeris gladiū nō deſperes: eſt em̄ regreſſus ad amicū. Si apuruerit os, triſte, ne timeas, eſt enim cōcordatio, excepto conuitio, & impropetio, & ſuperbia, & myſterii reuelatione & plaga doloſa. In his omnibus effugiet amicus.

Amicitiæ fructificatio.

pr.18.19 FRater qui adiuuatur à fratre, ciuitas firma & iudicia quaſi vectes vrbium. (fias.

25.10. Gratia & amicitia liberāt, quas tibi ſerua, ne exꝓbabilis

27.9. Vnguento & variis odoribus delectatur cor & bonis amici conſiliis anima dulcoratur, 10. melior eſt vicinus iuxta, quam frater procul.

Ecc.4.9. Melius eſt ergo duos eſſe ſimul, quā vnum, habēt em̄ emolumentū ſocietatis ſuæ: Si vnus ceciderit, ab altero fulcietur. Væ ſoli qa cū ceciderit, nō habet ſubleuantem

Ec.6.14. Amicus fidelis protectio fortis: qui autem illum inuenit theſaurū. 15. Amico fideli nulla eſt cōparatio & nō eſt digna pōderatio auri, & argēti cōtra bonitatē fidei illi⁹. 16. amicus fidelis medicamentum vitæ & immortalitatis & qui metuunt Dominum inuenient illum.

22.31. Amicum ſalutare non confundaris à facie illius non me abſcōdā: & ſi mala mihi euenerint ꝑ illū, ſubſtinebo.

C.25.12. Omnis qui audiet cauebit ſe ab eo.

Beatus qui inueni? amicum verum.

Amicitia ficta lucrum proprium attendit.

pr14.20. AMici diuitum multi.

19.4. Diuitiæ addunt amicos plurimos: pauper vero & ab amicis deſeritur. 6. multi colunt perſonā petentis & amici ſunt bona tribuentia. 7. fratres hominis pauperis oderunt eum, inſuper & amici procul receſſerunt ab eo.

Multi

Multi homines miſericordea vocãtur ,virum fidelem quis inueniet? 20.6.

Eſt amicus ſecundum tempus ſuum & non permanebit in die tribulatiõis.10.Eſt amicus ſocius menſæ,& nõ permanebit in die neceſſitatis. Eccl.6.8.

Sodalis amico cõndolet cauſa ventris,& contra hoſtem accipiet ſcutum. Cap.37.5

Malum proximo intendit.

QVomodo dicis q̃d amas me cum animus tuus non ſit mecum ait Dalida ad Sampſon. iudi.6.15

Simulator ore decipit amicũ ſuũ.Qui ãbulat fraudulẽter reuelat arcana,q autẽ fidelis eſt amici celat cõmiſſũ prou.11.9

ſicut noxius eſt qui mittit ſagittas & lanceas ĩ mortẽ: ita vir qui fraudelẽtur nocet amico ſuo,& cum fuerit de prehenſus dicit,ludens feci. ca.26.18

Homo qui blandis fictiſq; ſermonib. loquitur amico ſuo,rete expandit greſsibus ſuis. Ca.29.5.

annuens oculo fabricat iniqua &nemo eum abiiciet,ĩ conſpectu oculorum tuorum cõculcabit os ſuum,&ſup ſermones tuos admirabitur:Nouiſsime antẽ puertet os ſuum,& in verbis tuis dabit ſcandalum.Multa audiui & non coæquaui ei,& Dominus odiet illum. Ec.27:25

Qui autã tradidit eum,dedit eisſignum dicẽs:Quemcumque oſculatus fuero,ipſe eſt,tenete eum.Dixitq; illi ieſus.Amice ad quid veniſti? Mat. 26. 48.

Bonum falſo prætendit.

DiR iniquus lactat amicum ſuum , & ducit eum per viam non bonam, pr.16.29

Omnis amicus dicit & ego amicitiã copulaui , ſed eſt amicus ſolo nomine amicus nonne triſtitia in eſt vſque ad mortem?Sodalis autem &amicus ad inimicitiam conuertentur:O præſamptio nequiſsima vnde creata es:coo perire aridam malitia,& doloſitate illius. Ec.37.1.

Odium intendit.

OCcaſiones quærit qui vult recedere ab amico,omni tempore erit exprobabilis. pro.18.1.

Et eſt amicus qui conuertitur ad inimicitiã,& eſt amicus qui odium & rixam &conuicia denudabit. Ecc.6.9.

Equus emiſſarius ſic & amicus ſubſannator ſub omni ſubſidente hinnit. 33.6.

Opprobrioſum

Opprobrioſam ſe reddit.

*Prou.*20. EI q reuelat myſteria & ambulat fraudulenter,& dila
19. tat labia ſua,ne commiſcearis.
*Ecc.*9.13. Ab inimicis tuis ſeperare,& ab amicis tuis attende.
19.8. Amico & inimico noli narrare ſenſum tuũ,& ſi eſt tibi
delictũ noli denudare. Audiet eĩn te & cuſtodiet,& quaſi
defendẽs peccatum odiet te,& ſic aderit tibi ſemper.
*ierem,*9.4 Vnuſquiſque ſe à proximo ſuo cuſtodiat,& ĩ omni fra
tre ſuo non habeat fiduciam;quia omnis frater ſupplãtãs
ſupplantabit,& omnis amicus fraudulenter incedit,& vír
fratrem ſuum deridebit & veritatem non loquetur.

Amalech filius Eſau.naſcitur. Gen 36 12. 16.*pugnat contra* Iſrael. *Exod.*17.8 *Num.*14 43.*Iudi.*6.3.*caditur,*7 1.*Reg.*14. 48.*funditus deletur,*1. *Reg* 15.2.8.*iuxta verba Exo.*17.14. *Nu.* 24.20.Deut.25.19.

Aman poſtquam ad honores fuit euectus, fit lethalis hoſtis Iu*daeorum.Heſt.*3 *ſuſpenditur,*7.10.*eodem ſupplicio afficiuntur.* & *decem filij eius,*9.13.

*Amaſa filius Abigail ſororis dauidis,*1. *Paral.*2.17.*fit dux militiæ apud abſalonum.*2. *Reg.*17.25.*poſt militi dauidis præfici tur* 19.13 *tandem à Ioab per fraudem occiditur.*20.10.*cauſa cædis ponitur* 2.Regnum 19.

Amaſia filius Ioas *recenſet populũ,*2.*Para.* 25 5.*vlciſcitur cædem patris ſui,*4:*Reg* 12. 21.14.5 *bello deuincit Edomæros.* 14.7.*capitur & occiditur,*14.13.*relinquit ſucceſſorem filium Azariam* regem,15.1 *appellatur* Leui Luc.3.29.

Amici veri & ficti.

Deu 13,6 SI tibi voluerit perſuadere frater tu⁹ fili⁹ matris tuæ,aut
fili⁹ tu⁹,vel filia,ſiue vxor q̃ eſt in ſinu tuo, aut amic⁹
quẽ diligis vt animã tuã,clã dicens,eamus & ſeruiam⁹
diis alienis quos ignoras tu & patres tui,&c.nõ acqeſcas
ei,nec audias,neque parcat ei ocul⁹ tuus,vt miſerearis,&
occultes eũ,ſed ſtatim interficies,ſit primũ man⁹ tua ſup
eum,& poſt te omnis populus mittat manum.
2.R.3.27 Cũq; rediſſet Abner in Hebrõ ſeorſũ adduxit eũ ioab
ad medium portæ vt loq̃ret ei in dolo,& pcuſſit ibi illũ
in inguine & mortu⁹ eſt ĩ vltione ſãguinis eſael fratris ei⁹
C.13.14. Noluit autem acqueſcere precibus eius, & p̃ualens viri
Pſal. 54. bus oppreſſit eam & cubauit cum ea.
14. Tu vero homo vnanimis dux meus & notus meus.

Etiam

Etiam proximo ſuo pauper odioſus erit,amici verò diui tum multi. Pr.14.20

Vir Amicabilis ad ſocietatē magis amicus erit quā frater. Pr 18.24

Amicū tuū & amicū patris tui ne dimiſeris,& domū fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis tuæ,melior eſt vicin⁹ iuxta,quā frater procul. 19. qūo in aqs reſucet vultus proſpiciētiū,ſic corda hominū manifeſta ſic prudentibus. Ca.27.10

Si poſſides amicum,in tentatione poſſide eū & ne facile credas ei,eſt enim amicus ſecūdum tēpus ſuum & nō permanebit in die tribulationis &c. Ecc.6.7.

Noli prçuaricari in amicum pecuniam differentē,neque fratrem chariſſimum auro ſpreueris. Ca.7.20

Cū aliena muliere nō ſedeas omnino,nec accumbas cū ea ſuper cubilum &c. cap.9.12

Vna hora tecū permanebit,ſi autem declinaueris nō ſupportabit &c. ca.12.14

Mittēs lapidē in volatilia deiicies illa:ſic & qui conuiciatur amico,diſſoluit amicitiam. ca.22.25

Volatilia ad ſibi ſimilia cōueniūt & veritas ad eos q̄ operantur illam reuertetur. ca.27.10

Vnuſquiſq; ſe à proximo ſuo cuſtodiat & in omni fratre ſuo nō habeat fiduciam,quia omnis frater ſupplantans ſupplantabit,& omnis amicus fraudulenter incedet. Iere.9.4.

Nā & fratres tui & domus patris tui & ipſi pugnauerūt aduerſū te,clamauerūt poſt te plena voce, ne credas eis cum locuti tibi fuerint bona. cap.12.6

Nolite credere amico & nolite cōfidere in duce ab ea quę dormit in ſinu tuo cuſtodi clauſtra oris tui. Mic 7.5

Aminadab, filius Aram, Matth.1. 4.hunc Naaſſon filius eius in regno ſecutus eſt,Num.1.7.‡.7.12.10.14

*Ammon filius Loth & filiæ eius, Gen.19.38.Ammonitæ prohibentur ab ingreſſu templi Deut.23.3 2.Eſd.13 1.cæduntur ab Iſrael, Iudic.11.3 2.1.Reg.11.1.2.Reg 8.12 10 *.12. 26.,aduerſus Ammon prophetatur, Pſalm.82.& Ieremia.49.1.Ezechie 20 21. ‡ 25.2.Amos 1 13.Sophon.2 8.*

Ammom filius Dauid oppreßit ſororem ſuam Thamar 2.Reg.13 14 vnde & ab Abſalone fratre ſuo confoditur 13.28.

Amon filius Manaſſe rex Iuda,occiditur.4 Reg.21,19. 23; ei in regno ſuccedit filius Ioſias 4 Regum 22.1.

Amori filius Canaan, Gene.10. 16. Amorrhæi non patiuntur Iſraelem per ſuos terminos proficiſci Num.21 23.Iudic.11.19.

Amri impi⁹ rex Iſrael 3.*Re.*16.16.17, 21, 23.*cõtra Amimich.* 6.16

Anamelech idolum Sepharuaim 4.*Reg.*17.31.

Ananias propheta contra Ieremiam *Ierem.* 28.1.

*Ananias cum vxore Saphira ſubito moritur act.*5 5.10.

*Anathoth ciuitas Beniamin.Iere.*32 7.*vbi & Ieremias eſt natus* *Ierem.*11.29.27 *& ſacerdos Abiathar* 3.*Reg.*2.26,

Anathothita nolunt Ieremiam audire *Ierem.*11 21.

Andreas à Chriſto vocatur, *Mat* 4.18 *Mar.*1.16 *Io.* 10. 40.

Andronicus vicarius Antiochi occiditur 2 *Machab.*4 38.

Angeli & eorum miniſterium & natura.

Ge.16.7. CVmque inueniſſet eam angelus Domini iuxta fõtẽ aquç in ſolitudine quç eſt in via Sur in deſerto, dixit ad illã Agar ancilla Sarai, vnde venis & quo vadis? quç reſpõdit. A facie Sarai Dñæ meç ego fugio. Dixitq; ei Angel⁹ domini, reuertere ad dñã tuam & humiliare ſub manu illius

Ca.18.1 Apparuit aũt ei dñs in cõualle Mãbre ſedẽti in oſtio tabernaculi ſui in ipſo feruore diei. Cũq; eleuaſſet oculos apparuerũt ei, tres viri ſtãtes iuxta eũ, quos cũ vidiſſet cucurrit ĩ occurſũ eorũ de oſtio tabernaculi ſui & adorauit ĩ terrã.

ca.21.17 Exaudiuit autẽ Deus vocẽ pueri vocauitque angel⁹ domini Agar de cælo dicens. Quid agis Agar? Noli timere, exaudiuit enim Deus vocẽ pueri de cælo in quo eſt.

cap.22 11 Et ecce angel⁹ Domini de cælo clamauit dicẽs: Abraham Abrahã. Qui reſpõdit ad ſum. Dixitque ei nõ extendas manũ tuã ſuper puerũ neque facias illi quicquam, nũc cognoui quod timeas Dominum & nõ pepercisti vnigenito tuo filio propter me &c.

cap.24.7 Dixitque Abraham. Caue nequando reducas filium illuc Dominus Deus cçli qui tulit me de domo patris mei & de terra natiuitatis meæ, qui locutus eſt mihi & iurauit mihi dicens: Semini tuo dabo terrã hãc, ipſe mittet angelũ ſuũ corã te & accipies inde vxorem Filio meo.

ca.28.12 Viditque in ſomnis ſcalã ſtantem ſuper terrã & cacumẽ illius tangens cælũ. Angelos quoque Dei aſcẽdentes & deſcẽdentes per eam, q; dominum innixum ſcalæ dicẽtem ſibi. Ego ſum Dominus Deus Abraham patris tui & Deus Iſaac, terrã in qua dormis tibi dabo & ſemini tuo, eritque ſemẽ tuũ quaſi puluis terrç, dilataberis ad oriẽtẽ & occidẽtẽ & ſeptentrionẽ & meridiem & benedicentur in ſemini tuo, cunctæ tribus terræ.

Dixitque

Dixitque angelus Dei ad me in ſomniis,Iacob? Qui reſ-
pōdi adſū. Qui ait,Leua oculos tuos & vide vniuerſos maſ *cap.31.11*
culos aſcēdētes ſuper fœminas,varios maculoſos atque re
ſperſos,Vidi omnia quæ fecit tibi Laban.

Angelus qui eruit me de cunctis malis benedicat pueris *ca.48.16*
iſtis,& inuocetur ſup eos nomē meū,nomina quoq,patrū
meorū Abrahā& Iſaac,& creſcāt in multitudine ſup terrā.
Aparuit ei Dn̄s in flamma ignis de medio Rubi & videbat *Exod.23*
quod Rubus arderet & non combureretur.

Dn̄s autē præcedebat eos ad oſtendendam viam per diē *ca.13.21*
in columna nubis,& per noctem in columna ignis,vt dux
eſſet itineris vtroque tempore.

Tollenſq,ſe angel⁹ Dn̄i q̄ præcedebat caſtra Iſrael abiit *cap.14.19*
poſt eos,&eū pariter colūna nubis priora dimittēs poſttergū

Ecce ego mittā angelum meum qui prçcedat te & cuſto *Cp.23 20*
diat in via & introducat in locū quēprçparaui,Obſerua eū
& audi vocē eius,nec contēnendum putes,quia non dimit-
tit cum peccaueris & eſt nomen in illo,

Tu autē vade & duc populum iſtū quo locutus ſum tibi *ca 23.34*
Angelus meus prçcedet te.

Et mittā prçcurſorem tui angelum & eiiciam Chananęū
& Amorręū & Ethęum & Phęreſęum & Heuęū & Iebuſęū *cap.33 2*
vt intres in terram fluentem lacte & melle.

Et quomodo clamauerim⁹ad Dominū &exaudierit nos *Num.20*
& miſerit angelum qui eduxit nos de ÆEgypto. *16.*

Et iratus eſt Deus ſtetitq,angelus Dn̄i in via cōtra Ba-
laā qui inſidebat aſinæ,& duos pueros habebat ſecū.Cer- *ca.22.22*
nens aſina angelū ſtantē in via euaginato gladio,auertit ſe
de itinere & ibat per agrū.Quam cum verberaret Balaā &
vellet ad ſemitam reducere,ſtetit angel⁹in anguſtiis duarū
maceriarum quibus vineæ cingebantur.

Cū aute eſſet Ioſue in agro vrbis Iericho leuauit oculos
& vidit virū ſtantē contra ſe,euaginatū tenentem gladiū, *Ioſu.5.13*
perrexitque ad eū & ait,noſter es an aduerſariorum ? Qui
reſpondit⁹ Nequaquā ſed ſum princeps exercitus Domini
& nūc venio. Cecidit Ioſue pron⁹ in terram & adorans ait,
Quid Dominus meus loquitur ad ſeruum ſuum.
Aſcenditque angelus Domini de Galgalis ad locū fluentiū *Iudic.2.1*
&ait,eduxi vos de ægypto & introduxi in terrā pro qua iu
raui patrib,veſtris & pollicitus ſum vt nō facerem irritum
pactum meum vſque in ſempiternum.

Maledicite terræ Merohe dixit angelus domini, maledi
cap.5.23 cite habitatorib. eius quia nõ venerũt ad auxiliũ domini in adiutorium ſanctiſſimorum eius.

cap.6.1 Venit autem angelus domini & ſedit ſub quercu quę erat in Ephna, & pertinebat ad Ioas patrẽ familiæ Ezri, Cũ q; Gedeon filius eius excuteret atque purgaret frumẽta ipi torculari vt fugeret Madian apparuit ei angelus domini & ait, dominus tecum virorum fortiſſime.

cap.13 3 Cui apparuit angelus domini & dixit ad eam, Sterilis es

3.Reg.13 & abſque liberis, ſed cõcipies filium &c.

18. Qui ait illi. Et ego propheta ſũ ſimilis tui, & angel⁹ Domini locutus eſt mihi in ſermone domini, dicẽs: Reduc eũ tecum in domum tuam vt comedat panẽ & bibat aquam.

cap.19.5 Proiecitq; ſe & obdormiuit in vmbra Iuniperi, & ecce angelus domini tetigit eum & dixit illi, Surge & comede. Reſpexit, & ecce ad caput ſuũ ſubcinericius panis & vas aquę. Surrexit ergo & bibit & iterum obdormiuit &c.

4.Re.1.3 Angelus autem domini locutus eſt ad Heliam Theſbitẽ dicens, Surge & aſcẽde in occurſum nũtiorum regis Samariæ, & dices ad eos, nũquid nõ eſt Deus in Iſrael, vt eatis ad conſulendum Beelzebul Deum Accaron.

4.Re.1.15 Locutus eſt angelus domini ad Heliam dicẽs: deſcende cũ eo ne timeas. Surrexit igitur & deſcendit cũ eo ad regẽ & locutus eſt ei &c

ca.19.35 Factũ eſt igitur in nocte illa venit angel⁹ Domini & percuſſit in caſtris Aſſyriorum. 185 milia &c.

1.Par.21 Miſit quoque angelum in Hyeruſalẽ vt percuteret eã.

15. Cùmque percuteretur vidit dominus & miſertus eſt ſuper multitudine mali, & imperabat qui percutiebat, Sufficit iã

2.Para. ceſſet manus tua.

32 21 Et miſit dominus angelum qui percuſſit omnẽ virũ robuſtũ, & bellatorem, & principẽ exercitus regis Aſſyriorũ.

Pſa.33.8 Immittit angel⁹ dñi in circuitu timẽtiũ eũ, & eripiet eos.

Pſ.90.11 Quoniã ãgelis ſuis mãdauit de te, vt cuſtodiãt te in omnibus viis tuis.

Pſ.102.20 Benedicite domino omnes angeli ei⁹, potẽtes virtute facientes verbũ illius ad audiendã vocem ſermonum eius.

103.4. Qui facis angelos tuos ſpiritus & miniſtros tuos ignem vrentem.

148.3. Laudate eum omnes angeli eius, laudate eũ omnes virtutes eius.

Et volauit ad me vn⁹ de Seraphin & in manu eius calcu
lus quem forcipe tulerat de altari. *Iſa.9.9*

Ingreſſus eſt autē angelus domini & percuſſit in caſtris
Aſſyriorum,185 millia virorum. *C.37.36*

Angelus autē domini deſcendit cū Azaria & ſociis eius
in fornacē,& excuſſit flammis ignis de fornace,& fecit me
diū fornacis quaſi mediū roris flantē,neq́,tetigit eos ignis *Dan.3*
neq́,cōtriſtauit,neque quicquam omnino moleſtiæ intulit.

Deus meus miſit angelum ſuū & concluſit ora leonum
& nō nocuerunt mihi,quia coram eo iuſtitia inuenta eſt in
me ſed & coram te rex delictum non feci. *cap.9.21*

Et audiui vocē viri inter Vlai & clamauit & ait:Gabriel
fac intelligere iſtam viſionē,& venit & ſtetit iuxta vbi ego *Cap.8.16*
ſtabam &c.

Adhuc me loquēte in oratione ecce vir Gabriel quē vide
rā in viſione principio cito volans tetigit me in tēpore ſa- *Ca.9.21*
crificij veſpertini &c.

Et leuaui oculos meos & vidi & ecce vir vnus veſtitus li *cap.10.5*
neis & renes eius accincti auro obrizo& corpus eius quaſi
chryſolitus &c.

In tēpore autē illo cōſurget Michael princeps magnus
qui ſtat pro filiis populi tui,& veniet quale non fuit ab eo *cap.12.1*
ex quo gentes eſſe ceperunt vſque ad tēpus illud.

Et ecce Apoſtolus qui loquebatur in me egrediebatur&
Angelus alius egrediebatur in occurſum eius. *Zach.2.3*
Et reuerſus eſt Angelus qui loquebatur in me & ſuſcita-
uit me quaſi virum qui ſuſcitatur de ſomno ſuo. *cap.4*

Et conteſtabatur angelus domini Ieſum dicens. Hæc di-
cit dominus exercituum,Si in viis meis ambulaueris & cu *cap.3.6*
ſtodiā meā cuſtodieris, tu quoque iudicabis domū meā &
cuſtodies atria mea &c.

Et egreſſus eſt Angelus q loquebatur in me & dixit ad
me,leua oculos tuos & vide quid eſt hoc quod egredit &c. *cap.5.5*
10.& dixit ad angelū q loquebat in me, Quo iſtę deferūt
amphorā?& dixi ad me: Vt ædificetur ei domus in terra Sē
naar & ſtabiliatur & ponatur ibi ſuper baſim ſuam.

Et reſpōdi & dixi ad angelū qui loquebatur ad me. Quid *cap. 6. 4*
ſunt hæc domine mi?& reſpondit angelus & ait,ad me,Iſti
ſunt quatuor venti cœli qui egrediuntur vt ſtent corā do
minatore omnis terræ.

Labia enim ſacerdotis cuſtodient ſcientiā,& legē requi- *Mal 2.7*

rent ex ore eius quia angelus domini exercituum eſt.

Cap.3.1 Ecce ego mittam angelum meum & præparabit viam tuam ante te,& ſtatim veniet ad templum ſuũ dominator, quem vos quæritis,& angelus teſtamenti quem vos vultis.

Iud.13.20 Viuit autem ſe dominus quoniã cuſtodiuit me angelus e-lus,& hinc euntẽ & ibi cõmorantem & inde huc reuertẽtẽ & nõ permiſit me dominus ancillam ſuam coinquinari, ſed ſine pollutione peccati reuocauit me vobis gaudentem in victoria ſua & in euaſione mea & in liberatione veſtra.

To.5.27 Credo enim quod angelus Dei bonus comitetur ei,&bene diſponat omnia quæ circa eum geruntur,ita vt cũ gaudio reuertatur ad nos.

Cap.6. Angeli hortatu Thobias inuadentẽ piſcẽ apprehẽdit & exẽterat cor eius,fel & iecur ad medicamẽta reſeruãs,&ad Raguelẽ diuertũt vt iuſſu angeli petat in vxorẽ illius filiã Sarã,cuius ſeptem viros occiperat dæmoniũ,diſcens ab angelo quo fine ſuſcipiendum ac ſeruandum ſit coniugium.

Cap.9. Raphael Tobiæ rogatu ad Gabelum pergit,quem recepta pecunia ad Tobiæ nuptias adducit , ille autem Tobiæ ac Saræ benedicit:

Cap.12 Tobias cum filio de mercede Raphaelis cõſultãs, auditis quæ ſibi ac filio præſtiterat beneficiis,medietatẽ offert omniũ quæ attulerant,at ille ſe Dei angelum declarat & poſt multa alia reuelata myſteria in cœlum ſubleuatur :quo fa-

Baruc.6.6 cto , illi in terram prout ruentes Deum benedicunt &c.

Angelus enim meus,vobiſcum eſt,ipſe autem exquiram animas veſtras.

Mat.1.20 Hæc aũt eo cogitãte ecce angelus dñi apparuit in ſomniis dicẽs,Ioſeph fili Dauid nolite timere accipere Mariã cõiugẽ tuã,quod enim in ea natũ eſt,de Spiritu ſancto eſt.

Ca.2.13 Qui cũ receſſiſſet,ecce angelus domini apparuit in ſomnis Ioſeph dicens:Surge & accipe puerum & matrem eius & fuge in AEgyptum:& eſto ibi vſque dum dicã tibi.Futurum eſt enim vt Herodes quærat puerum ad perdendum eum.19.Defuncto autem Herode ecce angelus dñi apparuit in ſomnis Ioſeph in AEgypto dicens , Surge & accipe puerum & matrem eius & vade in terram Iſrael &c.

Cap.4.11 Tunc reliquit eum diabolus,& ecce angeli acceſſerunt & miniſtrbant ei.

Hic enim de quo ſcriptum eſt,Ecce ego mitto angelum

C.11.10 meum ante faciem tuam qui &c.

Meritt

Mittet filius patris angelos ſuos & ,colligēt de regno ei⁹ *ca.13. 41*
omnia ſcandala & eos qui faciunt iniquitatē, & mittent
eos in caminū ignis,ibi erit fletus,&ſtridor dentium.

Sic erit in conſummatione ſęculi,exibunt angeli & ſepa *ca.13.46*
rabunt malos de medio iuſtorum.

Filius hominis venturus eſt in gloria patris ſui cum an *ca.16.27*
gelis ſuis,& tunc reddet vnicuique ſecundum opera ſua.

Videte ne contēnatis vnū de his puſillis,dico,n.vobis ꝙ *ca.18.10*
angeli eorū ſemper vidēt faciē patris mei qui in cælis eſt:

In reſurrectione enim neque nubent neque nubentur, *ca.22.30*
ſed ſunt,ſicut angeli Dei in cęlo.

Et mittet angelos ſuos cum tuba & voce magna & con C.24.31
gregabunt electos eius à quatuor ventis à ſummis cęlorū
vſque ad terminos eorum.

An putas quia non poſſum rogare patrē meū & exhibe- C.26.53
bit mihi modo pluſquam.12 legiones angelorum?

Et ecce terræ motus factus eſt magnus,angel⁹ enim dñi *cap 27.2*
deſcēdit de cœlo & accedēs reuoluit lapidē & ſedebat ſup
eū. De die autem illo vel hora nemo ſcit neque angeli *Mar.13.*
de cœlo,neque filius neq; pater. 32.

Ait aūt ad illū angel⁹,ne timeas zacharia qm̄ exaudita Luc.1.13
eſt depcatio tua & vxor tua Elizabeth pariet tibi filiū, &
vocabis nomē eius Ioā.19 & Reſpōdēs angelus dixit ei:E
go ſū Gabriel q adſto ante Deū & miſſus ſū loq ad te &c
28.& igreſſ⁹angel⁹ad eā dixit,Aue grā plena Dn̄s tecū&c

Et ecce āgelus dñi ſtetit iuxta illos & claritas Dei circū
fulſit eos & timuerūt timore magno & dixit illis āgel⁹, no *cap.2.9.*
lite timere,Ecce.n.euangelizo vobis gaudiū magnū ꝙ erit
ōi populo.15.& factū eſt vt diſceſſerūt ab eis āgeli ī cœlū
paſtores loquebāt ad inuicē,Trāſeamus vſque Bethleē&c.

Dico autem vobis,Omnis quicunque confeſſus me fue *cap.12.8*
rit corā hominibus,& filius hominis confitebitur eū co-
ram angelis Dei.Qui autem negauerit me coram homini-
bus negabitur coram angelis Dei:

Factum eſt autem vt moreretur mendicus & portaretur *ca.16 22*
ab angelis in ſinum Abrahę,mortuus eſt autem & diues et
ſepultus eſt in inferno.

Apparuit autem illi angelus de cœlo confortans eum *ca.22.43*
factus in agonia propius orabat.

Et dicit ei,Amen,dico vobis videbitis cœlū apertū et an *Ioan.1 51*
gelos Dei aſcendentes & deſcēdētes ſuper filium hominis

cap.5.4 Angelus autē domini deſcendebat ſecundū tēpus in piſcinā.& mouebat aqua,& q prior deſcēdiſſet ī piſcinā poſt motionē aquæ,ſan⁹fiebat à quacūq; detinebat infirmitate

cap.20.12 Et vidit duos angelos in albis ſedentes,vnum ad caput & vnum ad pedes vbi poſitum fuerat corpus Ieſu.

Act.1.10. Cumque intuerentur in cælum euntem illum,ecce duo viri adſtiterunt iuxta illos in veſtibus albis, qui & dixerūt: Viri Galilæi quid ſtatis &c.

ca.5.19. Angelus autem domini per noctem aperiens ianuas carceris & educens eos dixit:ite & ſtantes loquimini in tēplo plebi omnia verba vitæ huius.

cap.6.15 Et intuentes eū,omnes qui ſedebāt in concilio viderūt faciem eius tanquam faciem angeli.

Ca.7.30. Et expletis annis 40.apparuit illis in deſerto montis Synai angelus in igne flammæ rubi.

cap.8.26 Angelus autem domini locutus eſt ad Philippum dicēs ſurge & vade contra meridianum ad viam quæ deſcendit ab Hyeruſalem in Gazam,hæc eſt deſerta.

cap.10.3. Ibi vidit in viſu manifeſte, quaſi hora diei nona,angelū Dei introeuntem ad ſe & dicentem ſibi Corneli.

ca.11.13. Narrauit autem nobis quomodo vidiſſet angelū in domo ſua ſtantem & dicentem ſibi mitte in Ioppem & accerſe Symonem qui cognominatur Petrus &c.

C.12.7. Et ecce angelus domini, aſtitit & lumen refulſit in habitaculo,percuſſoque latere Petri excitauit eum dicens:Surge velociter & ceciderunt cathenæ de manibus eius.

ca.27.23 Aſtitit enim mihi hac nocte Angelus Dei,cui⁹ ſum ego, & cui deſeruio"

Ro.8.38. Certus ſum ego qa neque mors,neque vita,neque angeli,neque principatus,neque poteſtates,neq ie inſtantia&c. poterunt nos ſeparare à charitate Dei, quæ eſt in Chriſto Ieſu domino noſtro.

Gal.1.8. Sed licet nos aut angelus de cœlo aliud vobis euangelizet prꝫterquam quod euangelizamus anathema ſit.

cap.9.19 Lex propter tranſgreſſiones poſita, donec veniret ſemē cui promiſerat ordinata per Angelos in manu mediatoris.

Col 2.18 Nemo vos ſeducat volēs ī humilitate & religione angelorū quę nō vidit ambulās fruſtra inflatus ſenſu carnis ſuę.

1.Tim.3 16. Et manifeſte magnū eſt pietatis ſacramētū ꝙ manifeſtū eſt in Carne,iuſtificatū eſt ī ſpiritu,apparuit angelis, prædicatū eſt gentibus,creditū eſt mūdo,aſſumptū eſt in gloria.

Teſta

Teſtator corã Deo & Chriſto Ieſu & electis angelis,vt hęc Ca.5. 21
cuſtodias ſine præiudicio,nihil faciẽs in aliã ptẽ declinãdo.
Sed acceſſiſtis ad Syon mõtẽ ciuitatem Dei viuentis Hye He.12.22
ruſalem cœleſtẽ & mulorum milium angelorũ frequentiã
Et hoſpitalitatem nolite obliuiſci,per hanc enim quidã cap.13.2
placuerunt angelis hoſpitio receptis.
Vbi angelis fortitudine & virtute cum ſint maiores nõ 2.pe.2.11
portant aduerſum ſe execrabile iudicium.
Cum Michael archangelus cũ diabolo diſputãs alterca Iud.9.
retur de Moyſi corpore,nõ eſt auſus iudicium inferre bla-
ſphemiæ,ſed dixit imperet tibi dominus,Apocal.lege.

Angeli boni confortant deficientes.

VNde Angelus Ancillæ Saræ in deſerto fontem oſtẽdit Ge 25.19
Sic Eliæ aquam & panem. 3.Re. 19.
Daniel prandium per Abacuc in lacum leonum in Baby 5.
lonã à Iudæa apportauit. Dani.14.

Flagellant præuaricantes.

VNde populum peſtilentia percuſſit ob peccatum Da- 2.Re.24
uid,ſeptuaginta millia virorum. 15.
Immiſitque dominus peſtilentiam.
Factum eſt igitur nocte illa, venit Angelus Domini & 4.Re.19.
percuſſit de caſtris Aſſyriorum 185.milia. 35.
Hehodorum tẽplũ ſpoliare volẽtem grauiter ceciderũt 2.Mac.3
Sic Herodem Deo gloriam non dantem, 25.
Cõfeſtim autem percuſſit eum Angelus,eo quod nõ de act.12.25
diſſet honorem Deo,& conſumptus à vermibus expirauit.

Gratificant orantes.

SI fuerit ꝓ eo Angelus loquẽs vnus de millibus vt annũ Io.33 23
ciet hõis æquitatẽ,miſerebitur eius & dicet:Libera eũ,
vt nõ deſcẽdat in corruptionẽ,Inueni in quo ei propicier.
Quando orabas cũ lachrymis,& ſepeliebas mortuos,& To.12.12
derelinquebas prandium tuumꝗ, & mortuos abſcondebas
per diem in domo tua,& nocte ſepeliebas eos,ego obtuli
orationem tuam domino.
Alius angelus venit & ſtetit ante altare, & aſcẽdit fum⁹ Apo.8.3.
incenſorum de orationibus ſanctorum.

Honorant deſcedentes.

FActum eſt autem vt moreretur mẽdicus,& portaretur Lu.16.
ab angelis in ſinum Abrahæ. 22.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITT. EM.

Iuuant certantes.

VNde angelus cum nube inter caſtra AEgyptiorum & Iſrael poſuit, Exod. 4. Tollenſque ſe Angelus domini.

Ioſu. 4. n Sic Ioſue angelum in agro euaginatum tenentem gladiũ vidit. Ioſ. 5. Cũque eſſet Ioſue in agro. Sic precib⁹ Eliſæi puer ſuus mõtem plenum equorum & curruum igneorũ in circuitu vidit Eliſęi 4 Reg. 6. Cumque oraſſet Eliſæus.

De. 6. 22 Deus meus, quem colo, miſit angelum ſuum & concluſit ora leonum, & non nocuerũt mihi: quia coram eo iuſtitia mea inuenta eſt. Sic Machabæo apparuit præcedens equus in veſte candida, armis aureis haſtam vibrans. 2 Macha. 11. Vt autem Machabæus liberauit Apoſtolos è carcere Acto. 5. Sic Petrum Act. 12.

Malum hominibus moliuntur fraudulenter.

VNde Euã natura & ſexu infirmiorem callidè & ſolam & ſimplici aggreſſus eſt quæſt. Ge. 3. Sed & ſerpẽs, &c

2. Cor. 2. Vt non circũueniamur à Satana, nõ enim ignoramus cogitationes eius.

11. 14. Ipſe Satanas transfigurat ſe in angelum lucis.

Omnes quantumcunque ſanctos tentant.

Ioã. 14. 30 VEnit princeps mundi huius, & in me nõ habet quicq̃.

Mat. 4. 1 Tunc Ieſus ductus eſt in deſertum à Spiritu, vt tentaretur à diabolo.

Luc. 4. 13 Et conſummata omni tentatione, Diabolus receſſit ab illo vſque ad tempus.

Ioã. 13. 2 Et cœna facta cum diabolus iam miſiſſet in cor, vt traderet eum Iudas Simonis Scariotes.

1. Pet. 5. 8 Sobrij eſtote.

Horribiliter aggrediuntur.

SIc Iob ne dum in ſubſtantia, prole & corpore, ſed quàm maximè in anima per blaſphemiam lædere ſtuduit.

Iob. 1. 11 Sed extende paululum manum tuam, & tange cuncta quę poſſidet, niſi in faciem benedixerit tibi.

2. 4. Pellem pro pelle, & cuncta quæ habet dabit homo pro anima ſua. Alioquin mitte manũ tuã, & tange os & carnẽ eius, & tunc videbis, quòd in faciem benedicat tibi.

41. 24. Non eſt poteſtas ſuper terram, quę comparetur ei, qui factus eſt, vt nullum timeret, omne ſublime videt: & ipſe eſt rex ſuper omnes filios ſuperbiæ.

Ec. 39 33 Sũt ſpiritus, q ad vindictã creati ſunt, & in furore ſuo cõ firmauerunt

firmauerunt tormenta ſua & in tempore conſummationis effundent virtutē,& furorē eius,qui fecit illos confundēt.
Vnde reddit hominem cæcum & mutum. Matt.12

Angeli mali à Deo reprimuntur,ne quantum volunt poſſint. 12.

ECCE vniuerſa,quæ habet,in manu tua ſunt:tantum in eum ne extēdas manum tuam.
Ecce in manu tua eſt,veruntamen animam illius ſerua. Iob.1.12
Vnde nec in porcos quidē,niſi permiſſu,ītrare potuerūt 2.6.
Simon,ecce Satanas expetiuit vos,vt cribraret ſicut triticum,ego autem rogaui pro te,vt non deficiat fides tua. Matt.8 31.

Ab homine repelluntur per gratiæ aſsiſtentiam. Luce.22

DEus autem pacis conteret Satanam ſub pedibus veſtris velociter. 31.
Nolite locum dare diabolo. Rom.16
Induite vos armaturā Dei,vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli. 20.
Subditi eſtote Deo, reſiſtite aūt diabolo & fugiet à vobis. Ephes.4
Cui reſiſtite fortes in fide. 27.6.11
Scribo vobis adoleſcentes,quoniam viciſtis malignum.

Per Deum expelluntur. Iaco.4 7

VEſpere autem facto obtulerunt ei multos dæmonia habentes,& eiiciebat ſpiritus verbo. 1.Petr.5 9.
Egreſſis autē illis,ecce obtulerunt ei hominem mutū dæmonium habentem,& eiecto dæmonio,locutus eſt mutus: & miratæ ſunt turbæ. 1.Ioā.1.13 Matt.8
Tunc oblatus eſt ei dæmonium habens,cæcus & mutus, & curauit eum,ita vt loqueretur & videret. Irē 17.Marc.1. 2.3.3.5.4 6.9 Lucæ.4.33.8 2.9.1.11.10.18.1.32.2.15.3. 15.4.13 5.38.6. 16. 63.

Per homines. 12 28.

ET conuocatis duodecim diſcipulis, dedit illis poteſtatem ſpirituum immundorum,vt eiicerent eos. Mat.10.1
Reuerſi ſunt ſeptuaginta duo cum gaudio dicentes:Domine etiam in nomine tuo dæmonia ſubiiciuntur nobis. Luc.10.17
Si autem ego in Beelzebub eiicio dæmonia:filij veſtri in quo eiiciunt? ca.11.19
Tentauerunt autem quidam de circumeuntibus Iudæis exorciſtis inuocare ſuper eos,qui habebant malos ſpiritus nomen Domini Ieſu. Act.19.13

Angelo-

Nolite timere eos qui occidunt corpus, animam autem occidere non poſſunt. Matt. 10
Quid enim proderit homini ſi totũ mundum lucretur 28
& detrimentum animæ ſuæ faciat? aut quid cõmutationis dabit homo pro anima ſua? Marc. 8 39.

Animæ quorũdam piorũ ſtatim poſt mortem ſunt cum Chriſto, contra eos qui dicunt illas vſque in diem iudicij quieſcere.

AVdemus autem & bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore & præſentes eſſe ad dominũ. 2. cor. 5. 8.
Et audiui vocem de cœlo dicentem mihi. Scribe, Beati mortui qui in domino moriuntur, amodo enim iam dicit ſpiritus vt requieſcãt à laboribus ſuis. Opera enim illorũ ſequuntur illos. Apoc. 14 13.

Anna parit Prophetam Samuel. 1. *Reg* 1. 20.
*Anna Propheti*ſ*ſa laudat dominum Deum Luc.* 2. 3. 6.
Annas ſocer Caypha Luc. 3. 2. *Ioan* 18 13. *act* 4. 6.

Antichriſtus & eius regnum.

HAbitantibus poſt reductam captiuitatem filiis Iſrael in oppidis ſuis, adducet dominus in nouiſſimis diebus contra eos Gog cum exercitu grandi, ſed & hunc cum ſuo exercitu multis cladibus poſtea cõſumet. 21. gladius vniuſcuiuſque in fratrem ſuum dirigetur, & cap. 39. vide. Exech. 38
Poſt hæc aſpiciebã in viſione noctis, & ecce beſtia quarta terribilis atq; mirabilis & fortis nimis, dẽtes ferreos habebat magnos, comedẽs atq; cõminuẽs, & reliqua pedibus ſuis cõculcãs, diſſimilis aũt erat cęteris beſtiis quas viderã ante eã, & habebat cornua decẽ &c. 19. Poſt hęc volui dicere de beſtia quarta diligenter, quę erat diſſimilis valde omnibus & terribilis nimis, petẽs & vngues eius ferrei comedebat & cõmouebat & reliqua pedib. ſuis cõculcabat 24. Porro cornua ipſius decẽ, ipſius regni, regni decem reges ſunt & alius cõſurget poſt eos & ipſe potentior erit prioribus & tres reges humiliabit. Dan. 7. 7
De vno autem ex eis egreſſum eſt cornu vnũ modicũ & factũ eſt grande contra meridiẽ & contra Orientem & contra fortitudinẽ 23. & poſt regnũ eorum cum creuerint iniquitates conſurget rex impudẽs facie & intelligens propoſitiones & roborabitur fortitudo eius, ſed nõ in virib. ſuis, & ſupra quẽ credi poteſt vniuerſa vaſtabit & proſperabitur & cap. 8. 9

faciet

faciet & interficiet robuſtos & populum ſanctorum ſecundum voluntatem ſuam & dirigetur dolus in manu eius,& cor ſuum magnificabit,& in copia rerum omnium occidit plurimos,& contra principem principum cōſurget. & ſine manu conteretur.

cap.9.27 Confirmauit autē multis pactum hebdomada vna,& in dimidio hebdomadis deficiet hoſtia & ſacrificium & erit templo abominatio deſolationis & vſque ad cōſummationem & finem perſeuerabit deſolatio.

cap.12.1 In tēpore autē illo cōſurget Michael princeps magnus qui ſtat pro fide populi tui,& veniet tēpus quale non fuit ab eo ex quo gentes eſſe ceperunt, vſque ad tempus illud.

Matt.24 24. Surgent enim pſeudoprophetæ & pſeudoapoſtoli & dabūt ſigna magna & prodigia, ita vt in errorē inducātur(ſi fuerit poſſibile)etiam electi.

Marc.13 6. Multi veniēt in nomine meo dicentes quia ego ſum & multos ſeducent.

Joa.5.43 Ego veni in nomine patris mei & nō accepiſtis me,alius veniet in nomine ſuo,illum accipietis.

Act.20.29 Ego ſcio quoniam intrabunt poſt diſceſsionē meā lupi rapaces in vos, nō parcētes gregi,& ex vobiſipſis exurgēt viri loquentes peruerſa,vt abducant diſcipulos poſt ſe.

2.Te.2.3 Ne quis vos ſeducat vllo modo,quoniam niſi venerit diſceſſio primū & reuelatus fuerit homo peccati filius perditionis qui aduerſatur & extollitur ſupra omne qđ dicitur Deus aūt quod colitur,ita vt in templo Dei ſedeat oſtendens ſe tanquam ſit Deus.

1.Ti.4.1 Spiritus autem manifeſte dicit quia in nouiſſimis temporibus diſcedēt quidā à fide attēdētes ſpiritib. erroris & doctrinis dæmoniorū in Hypocriſi loquentes mendacium & cautheriatā habentiū ſuā conſciētiā, prohibentiū nubere abſtinere à cibis quos Deus creauit ad percipiendū cū gratiarum actione, fidelibus his qui cognouerint veritatem.

2.Ti.3.2 Et erunt homines ſeipſos amātes cupidi,elati, ſuperbi, blaſphemi parentib. non obedientes, ingrati, ſceleſti, ſine affectione,ſine pace,criminatores,incontinentes,immites, ſine benignitate,proditores, proterui,tumidi,& voluptatū amatores magis quàm Dei habentes ſpeciem quidē pietatis,veritatem autem eius abnegantes.

Pet.2.* Pſeudoprophetæ multos ſeducēt,verū acriter puniētur, ſed

ſed de malis actum eſſ tempore diluuij &c.

Filioli nouiſſima hora eſt & ſicut audiſtis quia Antichriſtus venit, nunc Antichiſti multi facti ſunt, vnde ſcimus qa hora nouiſſima eſt. 22. Quia eſt mendax, niſi is, qui negat quoniam Ieſus non eſt Chriſtus? Hic eſt Antichriſtus qui negat patrem & filium. 1 Ioã. 2. 18

Omnis ſpiritus qui ſoluit Ieſum, ex Deo nõ eſt, & hic eſt Antichriſtus de quo audiſtis quoniam venit & nunc iam in mundo eſt. Cap. 4 3.

Quoniam multi ſeductores exierunt in mundum qui nõ confitẽtur Ieſum Chriſtum veniſſe in carnem, hic eſt ſeductor, & Antichriſtus. 2. Ioan. 7

Subintroierunt quidam homines (qui olim præſcripti ſunt in hoc iudicium) impij Dei noſtri gratiam transferentes in luxuriam & ſolum Dominatorem & dominum noſtrum Ieſum Chriſtum negantes: Iuda. ✱

Et cum finierint teſtimonium ſuũ, beſtia quę aſcẽdit de abyſſo, faciet aduersũ eos bellũ & vĩcet eos & occidet eos Apoc. 11. 7

Et tertius ſecutus eſt eos dicens voce magna, ſi quis adorauerit beſtiã & imaginẽ ei⁹ & acceperit characterẽ in frõte ſua aut in manu ſua, & hic bibet de vino iræ Dei, quod miſtum eſt mero in calice iræ ipſius, & cruciabitur igne & ſuphure in conſpectu angelorum ſanctorum & ante conſpectum agni vide cap. 17. & 19. 20. & cap. 20. 2. 8. Ca. 14. 2:

Antiochia ſuſcipit Apoſtolorum de Chriſto prædicationem, Act. 11 19. 26 & 13. 1.

Antiochus Illuſtris proficiſcitur in Ægyptum, 1. Mach. 1. 18. deſtruit templum & ſubuertit ciuitatem Ieruſalem. Mach. 1. 22: 33. 2. Mach. 5. 16. erigit idolum ſuper altare Domini, 1. Mach. 1, 57. moritur, 6. 16 2. Mach. 9

Antiochus Eupator, filius prædicti Antiochi, fit rex. 1. Machab. 6, 17. cum exercitu tendit in Iudæam, 6. 31. non ſeruat Iſraeli fidem, 6, 62. cæditur. 7. 4.

Antiquæ via inquirendæ & obſeruandæ & à nouis declinandum.

HAEc dicit dñs: State ſup vias & videte & interrogate de ſemitis antiq ꝗ ſit via bona & ãbũlate ĩ ea & inuenietis Hie. 6. 16

Cum Paulus & Timothæus petranſirent ciuitatẽ Syriæ
& Ciliciæ confortabãt Eccleſias & præcipiebãt eis cuſtodi *cap*.16
re præcepta Apoſtolorum & decreta ſeniorum,

Scitis quæ pręcepta dederim vobis per dominum Ieſum 1.*Theſſ*.4
qui autem hęc contemnit non hominem contemnit,ſed eũ 2.
qui etiam ſpiritum ſanctum dedit in nobis.

Obedite præpoſitis veſtris & ſubiacete eis,ipſi enim perui *Adheb*.13
gilãt quaſi rationem pro animabus veſtris reddituri, vt cũ 17.
gaudio hoc faciãt,& nõ gementes,hoc enim expedit vobis

Qui autem ſupetbierit nolẽs obedire ſacerdotis impe- *Deut*.17
rio,morte moriatur. 12.

Super cathedram Moyſi ſederũt Scribę & Phariſęi quod
dicunt ſeruate opera illorum nolite facere. *Math*.23

Si Eccleſia nõ audierit,ſit tibi ſicut Ethnic⁹ & publicanus 2.

Qui vos audit me audit,qui vos ſpernit me ſpernit, qui
vos ſpernit ſpernet eum qui pater meus qui me miſit. *Math*.18

Plura habens vobis ſcribere,nolui per chartã & atramẽ 17.
tum,ſpero enim me futurũ apud vos & ad os loqui vt gau *Lu*.10.16
dium veſtrum plenum ſit.

Multa habeo tibi ſcribere ſed nolui per atramentum & 2.*Ioã*.20
calamum tibi ſcribere. 12.

Quę & didiciſtis & accepiſtis & audiſtis & vidiſtis in 3.*Ioã*.13
me hęc agite & Deus pacis erit vobiſcum.

Apollo vir facundus, & ſcripturarũ peritus, Act.18.24.1.Cor Phili.4.9
1.12.15.4 5.12.

Apollonius dux in Syria.1.Mach.3.12.10.96.

Apoſtolus magnus eſt Chriſtus,H*ebr.3.1.*

Apoſtoli eliguntur ex diſcipulis, Luc.9.13 mittuntur ad annuntiandum regnum Dei *in* Iu*daea. Mat.10.Luc.9.24.36.reuertuntur 6.10. mittentur in vniuerſum mundum ad euangelizandum,Matt.28.19.Marc.16.15.*Luca*.24 46.*Ioan*.15.16.27 20 21 Act.1,8,10 42.

Apoſtoli vſi ſunt membranis,ſeu libris 2. Tim.4 13. hortantur ad ſtudium legendi, 1.Tim.4.13.15.

Apoſtatæ.

SAlua animam tuam & noli reſpicere poſt tergum tuũ, Gen.19
nec ſtes in omni circa regione,ſed in mõte ſaluũ te fac 17
ne & tu ſimul per eas.26. Reſpicienſq; vxor eius poſt ſe,
verſa eſt in ſtatuam ſalis.

Ne deſcẽdas in Aegyptũ ſed qeſce in terra quã dixero tibi 26.2

Non egrediar ſed hic moriar dixit Ioas.

3.Reg. 2 Quare dereliquimus domum Dei?

2.Eſd 13 Homo apoſtata vir inutilis graditur opere peruerſo, annuit
11. oculis, terit pede, digito loquitur, prauo corde machinatur
Pro.6,12 malum & in omni tempore iurgia ſeminat.

Sicut auis tranſmigrans de nido ſuo, ſic vir qui reliquit locum ſuum.

27 8: Si ſpiritus poteſtatem habentis aſcenderit ſuper te locū tuum ne dimiſeris.

Ne manſeris in operibus peccatorum: confide autem in
Ec.15.4 domino & mane in loco tuo, facile enim eſt in oculis Domini ſubito honeſtare pauperem.

21 17. Conflabitur indignatio mea ſuper vos, cùm ingreſſi fueritis AEgyptum, 19. nolite intrare in AEgyptum.

Ier.42.10 Reuerſi ſūt vt eſſēt abſq; iugo, quaſi arc⁹ doloſ⁹ facti ſūt.

Viſitabo ſuper omnes qui induti ſunt veſte peregrina,
Oſe.6 16 In quamcūque domū intraueritis dicite, Pax huic domui.
Soph.9 Inde non exeatis ſed ibi manete. 62. Nemo mittēs manum
Luc.9. 4 ad aratrum & reſpiciens retro aptus eſt regno Dei.

Nolite tranſire de domo in domum

Cap.10 8 Homo quidam deſcendebat ab Hyeruſalē in Hyericho
30. (de clauſtro ad ſæculum) & incidit in latrones.

Miror quòd tam cito transferimini ab eo qui vocauit ad
Gal.1. 6 gratiam Chriſti.

Memor eſto vnde excideris & age pœnitentiam, & prima
Apo.2.5 opera fac, ſin autem venio cito ad te.

Apoſtoli habuerunt libros.

2.Tim 4 PEnulam quam reliqui Troade apud Carpū veniens adfer tecum & libros maxime autem membranas.

Hortantur ad ſtudium legenti.

1.Ti.4.13 NOlumus autem vos fratres ignorare de dormiētib. vt
Ex 5.12 non contriſtemini ſicut & cæteri qui ſpem nō habent

Apoſtoli & propheta habent ſpiritū Dei.

2.Re 3
2. PErge igitur & ego ero in ore tuo doceboq; te quid lo-
Daple. 9 quatis. At ille Obſecro domine mitte quēmiſſurus es.
21. dominus petra mea & robur meum & ſaluator meus &c.

Adhuc me loquente in oratione. Ecce vir Gabriel quem viderā in viſione à principio, cito volās tetigit me in tempore ſacrificij veſpertini & docuit me & locut⁹ eſt mihi. Dixit

que

que Daniel,nūc egreſſus fui vt docerē te& intelligeres&c:

Nūquid non ſunt verba quæ locutus eſt Dominus in ma *zac.7.7.*
nu prophetarū priorum cū adhuc Hyeruſalē habitaretur
8.Et factum eſt verbum Domini ad zachariam dicens hac
ait Dominus Deus exercituum dicens,Iudicium verum iu
dicate & miſericordiā & miſerationes facite vnuſquiſque
cum fratre ſuo.

Non enim vos eſtis qui loquimini ſed ſpiritus patris ve- *mat.10.20*
ſtri qui loquitur in vobis.

Et cùm duxerint vos tradentes nolite præcogitare quid *mar.13.11*
loquamini,ſed quod datū vobis fuerit in illa hora id loqui
mini,non enim vos eſtis loquentes ſed Spiritus ſanctus.

Ego rogabo Patrem & alium paracletum dabit vobis vt *Ioā.14.16*
maneat vobiſcum in æternum,ſpiritum veritatis quē mun
dus non poteſt accipere &c.

Et repleti ſunt omnes(Apoſtoli)ſpiritu ſācto & cœperūt *Act 2.4.*
loq. variis linguis,prout ſpiritus ſanctus dabat eloqui illis.

Et cùm oraſſent mot° eſt locus in quo erant cōgregati& *cap. 4.13*
repleti ſunt omnes Spiritu ſancto & loquebantur verbum
Dei cum fiducia. *cap.9.17*

Et abiit Ananias & introiuit in domū & imponēs ei man°
dixit,Saule frater,Dominus miſit me Ieſus qui apparuit ti-
bi in via qua veniebas,vt videas & implearis ſpiritu ſancto. *cap.19.6*

Et cū impoſuiſſet illis manus Paulus,venit ſpiri°ſanctus
ſuper eos & loquebantur linguis & prophetabant. *1 cor 1.11*

Nos aūt nō ſpiritū huius mundi accepimus, ſed ſpiritū
qui ex Deo eſt , vt ſciamus quæ à Deo donata ſunt nobis. *1.Te.4.8*

Itaque qui hęc ſpernit non patrem ſpernit,ſed Deum qui
etiam dedit ſpiritum ſuum ſanctum in nobis.

Nō enim voluntate humana allata eſt aliquādo prophe *2 pet 1 c*
tia ſed Spiritu ſancto inſpirati,locuti ſunt ſanct Dei hoīes.

Apoſtolis contulit Chriſtus poteſtatem ordinis.

Mat.26.26.

CAenantibus autem eis accepit Ieſus panē ac benedixit & fregit deditque diſcipulis ſuis & ait, accipite & comedite hoc eſt corpus meum,& accipiens calicē gratias egit,& dedit illis dicēs,bibite ex hoc omnes , hic eſt enim ſanguis meus noui teſtamenti qui pro multis effundetur in remiſsionem peccatorum.

Luc.22.19 Et accepto pane gratias egit & fregit, & dedit eis dicẽs: hoc eſt corpus meum quod pro vobis datur hoc facite in meam commemorationem. Idem, Mar.14.22.

1.Cor.11 24. Quoniam Dominus Ieſus in qua nocte tradebatur accepit panẽ & gratias agẽs fregit & dixit, accipite & mãducate, hoc eſt corpus meumquod ꝓ vobis tradetur, hoc facite in meam commemorationem.

Apoſtolis contulit poteſtatem iuriſdictionis. in foro inferiori.

Ioh.20.23 ACcipite Spiritum ſanctum, quorum remiſeritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis, retẽta ſunt.

Apoſtolis contulit poteſtatem iuriſdictionis in forę exteriori.

Mat 18. 18. AMen dico vobis quęcunque alligaueritis ſuper terrã erunt ligata & in cælis: & quæcunque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cęlo. Ioan. 20. 23 Idem habetur. Vide excommunicatio.

Apparitiones Dei, Angelorum, & hominum.

Gen. 32. 24. MAnſit ſolus, & ecce vir luctabatur cum eo vſque mane, qui cum videret quod eum ſuperare non poſſet, tetigit neruum femoris eius & ſtatim emarcuit.

Exod. 3. 2 Apparuitque Moyſi Dominus in flamma ignis de medio rubi, & videbat quod Rubus ardebat & non cõbureretur.

Ioſu.5.13 Cùm autẽ eſſet Ioſue in agro vrbis Ierichio leuauit oculos & vidit virum ſtantem contra ſe euaginatum tenentẽ gladiũ perrexitq; ad eũ & ait noſter es an aduerſariorũ, &c.

Mat 17.3 Et ecce apparuerunt ei Moyſes & Helias &c.

Ca. 28.2 Et ecce terrę motus factus eſt magnus, angelus enim domini deſcendit de cælo & accedens reuoluit lapidẽ & ſedebat ſuper eũ, 9. & ecce Ieſus occurrit illis dicens, Auete. Illę aũt acceſſerũt & tenuerũt eius pedes, & adorauerunt eum

Mar.9.3 Et veſtimenta eius facta ſunt ſplendẽtia & candida nimis velut nix, qualis fullo non poteſt ſuper terrã cãdida facere.

Cap. 16.5 Et introeuntes in monumentum viderunt iuuenẽ ſedẽtem in dextris coopertum ſtola candida & obſtupuerũt. 9. Surgẽs autem mane prima ſabbathi apparuit primò Marię Magdalenæ de qua eiecerat ſeptẽ Dæmonia. 12. & 14.

Luc.9.30 Et ecce duo viri loquebantur cum illo. Erat autem Moyſes & Helias viſi in maieſtate,

Et

Et factũ eſt cum menſæ cõſternatæ eſſent de iſto, ecce Ca.24.4
duo viri ſteterũt ſecus illas in veſte fulgẽti.Itẽ,ver.15 &.16
Et vidit duos angelos in albis ſedẽtes vnum ad caput & Ioã.20.12
vnum ad pedes, vbi poſitum fuerat corpus Ieſu.14.Hęc
cum dixiſſet cõuerſa eſt retror ſum & vidit Ieſum ſtantem
& non ſciebat quia Ieſus eſſet.Item 19 & 26.& cap. 21.1.
Cunque intuerentur in cælum euntem illum, ecce duo Act. 10.10
viri adſtiterunt iuxta illos in veſtibus albis.
Et viſio per noctem paulo oſtenſa eſt, vir Macedo quiã Cap.16.9
erat ſtãs & deprecãs eum trãſiẽs in Macedoniã adiuua nos.
Dixit autem dominus nocte per viſionẽ Paulo, noli ti- Ca.18.9
mere ſed loquere,& ne taceas propter quod ego ſum tecũ
& nemo apponetur tibi vt noceat te.

Aqua nominatur perſecutio.

NOn me demergat tempeſtas aquæ, neque abſorbeat pſa.68.16
me profundũ neque vrgeat ſup me puteus os ſuum
Emitte manum tuam de alto, eripe me & libera me de 143.9
aquis multis & de manu filiorum alienorum.
Qui dimittit aquam caput eſt iurgiorum & antequam pro.17.14
patiatur contumeliam deſerit.
Et deſcendit pluuia & venerunt flumina & flauerũt venti Matt. 7.
& irruerunt in domum illam & non cecidit, fundata enim 25.
erat ſupra firmam Petram.
Similis eſt homini ædificanti domum qui fodit in altum Lu.6.48
& poſuit fundamentum ſuper petram,inundatione autem
facta,illiſum & flumen domui illi & non potuit eã moue
re:fundata enim erat ſuper firmam petram.
Et miſit ſerpens ex ore ſuo poſt mulierẽ aquam tanquã Apo. 12.
flumen vt eam faceret trahi à flumine: 15.

Aqua nihil nocumenti adfert electis Dei.

Exo. 14.
ET ingreſsi ſunt filij Iſrael per medium ſicci maris,erat 22.
enim aqua quaſi murus à dextera eorum & leua.
Qui conuertit mare in aridam in flumine pertranſibunt pſal.65.6
pede,ibi lætabimur in ipſis.
Cum tranſieris per aquas tecum ero & flumina nõ o- Iſa.43.2
perient te,cum ambulaueris in igne non combureris & flã
ma non ardebit in te.
Et ego dixi abiectus ſum à conſpectu oculorum tuorũ Iona.2.5
veruntamen reuerſus videbo templum ſanctum tuum.

Aquæ aſſimulantur cognitio Dei & dona ſpiritus ſancti,

Iſa. 11.9 NOn nocebunt & non occident in vniuerſo monte ſan ćto meo, quia repleta eſt terra ſciētia Domini ſicut aquæ maris aperientis.

Cap. 12.3 Haurientis aquas in gaudio de fontibus ſaluatoris.

Ca. 35 6. Tūc ſaliet ſicut ceruus claudus, & aperta erit lingua mutorum & aures ſurdorum pateſcent, quia ſciſſæ ſunt in deſerto aquæ & torrentes in ſolitudine.

Ca. 43.20 Glorificabit me beſtia agri dracones & ſtrutiones, quia dedi in deſerto aquas, flumina in inuio vt darem potum populo meo electo.

Ca. 44.3 Effundam enim aquas ſuper ſitientem, & fluēta ſuper aridam &c.

Ez. 47.9 Et omnis anima viuens quæ ſerpit quocunque venerit torrens viuet, & erūt piſces multi ſatis poſtquam venerint illuc aquæ iſtæ & ſanabuntur & viuēt omnia ad quę venerit torrens.

Zac. 14.8 Et erit in die illa exibunt aquæ viuæ de Hieruſalem medium earum ad mare orientale & medium earum ad mare nouiſſimum in æſtate & in hieme erunt.

Ioā. 4.10 Reſpondit Ieſus & dixit eis. Si ſcires donum Dei & quis eſt qui tibi dicit da mihi bibere, tu forſitan petiſſes ab eo & dediſſet tibi aquam viuam.

Ca. 7.38 Qui credit in me ſicut dicit ſcriptura Deut. 18. flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ.

Aqua benedicta. vide benedictio.

Arad rex Chananitarum pugnat contra Iſrael, Num. 21 1.

Aram, qui & Ram nominatur, filius Eſron, genuit Aminadab, Ruth. 4.19.1. Para. 2 10. Matt. 1 4 Luc. 3:33.

Aram frater Abraham & pater Loth, Geneſ. 11 27.

Arbor bona ex fructu probatur.

Mat. 7.18 NOn poteſt arbor bona malos fructus facere, neque arbor mala bonos fructus.

12.33 Aut facite arborem bonam & fructum eius bonum, aut arborem malam & fructum eius malum, ſiquidem ex fructu arbor cognoſcitur.

Luc. 6.43 Non eſt arbor bona quæ fecit fructus malos. neque mala faciens fructū bonū. Vnaquæque enim arbor ex fructu ſuo

ſuo cognoſcitur. Neque enim de ſpinis colligitur fructus, neque de rubo vindemiant vuam.

Arbor bona commendatur.

ET erit tanquam lignum quod plantatum eſt ſecus decurſus aquarum quod fructum ſuum dabit in tempore ſuo, Et folium eius non defluet. *Pſal.1.3.*

Ego autem ſicut oliua fructifera in domo Dei. *pſal.10.5*

Iuſtus vt palma florebit ſicut cedrus Libani multiplicabitur 14 Plantati in domo dñi in atriis domus Dei noſtri. 91.13.

Erit quaſi lignum quod transplãtatur ſuper aquasquod ad humorem mittit radices ſuas: & nõ timebit cũ venerit æſtus, & erit folium eius viride, & in tempore ſiccitatis nõ erit ſollicitum, nec aliquando deſinet facere fructum. *Iere.17.8*

Et ſuper torrentẽ orietur in ripis eius, vtraque parte omne lignum pomiferum non defluet folium ex eo & nõ deficiet fructus eius. *Ez.47.12*

Omnis arbor bona bonos fructus facit, mala autẽ arbor malos fructus facit. *Mat.7.17*

Arbor mala reprobatur. *Eccl.6 2*

NOn te extollas tu cogitatione aïæ tuæ, velut taur⁹ ne elidatur virt⁹ tua per ſtultitiã, & folia tua comedat & fructus perdat & relinquaris velut lignũ aridum in eremo

Et ſcient omnia ligna regionis quia ego dominus humiliaui lignũm ſublime, & exaltaui lignũ humile, & ſiccaui lignum viride, & frondere feci lignum aridum. Ego locut⁹ ſum & feci. *Ez.17.24*

Iam enim ſecuris ad radicẽ arborum poſita eſt. Omnis ergo arbor quæ non facit fructum bonum excidetur & in ignem mittetur. *Mat.3.10*

Mala arbor malos fructus facit. Omnis arbor quæ non facit fructum bonum excidetur & in ignem mittetur. 7.17.

Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea ſua & venit quærens fructũ in ea & nõ inuenit. Dixitt autem ad cultorẽ vineę: Ecce anni tres ſunt ex quo venio quærẽs fructũ in hac ficulnea, & inuenio. Succinde ergo illã vtqd terrã occupat? At ille reſpõdẽs ait illi; Dñe dimitte illã & hoc anno, vſque dũ fodeã circa illã, & mittã ſtercora, & ſiquidem fecerit fructum: ſin autem, in futurum ſuccides eam. *Luc.13.6*

Arma ſpiritualia congrua

Io 29.14 Iuſtitia indutus ſum & veſtiui me ſicut veſtimento & dia demate iudicio meo.

Sap.5.18 Et accipiet armaturam zelus illius& armabit creaturam ad vltionem inimicorum,induet pro thorace iuſtitiam & accipiet pro galea iudicium certum.Sumet ſcutum inexpugnabile,æquitatem.

Eſ.59.17 Indutus eſt iuſtitia vt lorica& galea ſalute in capite ei⁹ Indutus eſt veſtimẽtis vltionis &opertus eſt quaſi pallio zeli.

Rō 6.13 Sed neque exhibeatis mẽbra veſtra arma iniqtatis Deo, ſed exhibete vos Deo tanquã ex mortuis viuentes, & mẽbra veſtra arma iuſtitiæ Deo.

cap.13.12 Abiiciamus ergo opera tenebrarum & induamur arma lucis ſicut in die honeſte ambulemus.

Eph 6.14 State ergo ſuccincti lumbos veſtros in veritate & induti loricam iuſtitiæ & calciati pedes in præparationem euãgelij pacis,in omnibus ſumentes ſcutũ fidei in quo poſſitis omnia tela nequiſſimi ignea extinguere & gladiũ ſpiritus quod eſt verbum Dei.

1.Th.5.8 Nos qui diei ſumus,ſobrij,ſimus,induti loricam fidei & charitatis& galeam ſpem ſalutis,quoniam non poſuit nos Deus in iram ſed in acquiſitionem ſalutis per dominum noſtrum Ieſum Chriſtum.

Arma ſpiritualia ſunt vtilia.

ARma militię noſtrę nõ carnalilia ſunt,ſed potẽtia Deo ad deſtructionem munitionum conſilia deſtruentes&

2.co.10.4 omnem altitudinem extollentem ſe aduerſus ſcientiam Dei,& in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obſequium Chriſti.

De cętero fratres confortamini in domino & in potentia

Eph 6.10 virtutis eius. Induite vos armaturam Dei vt poſſitis ſtare aduerſ⁹ inſidias diaboli qm̃ nõ eſt nobis colluctatio aduerſus carnẽ & ſanguinẽ ſed aduerſus principes & poteſtates. aduerſus rectores mundi tenebrarũ harũ cõtra ſpiritualia nequitiæ,in cæleſtibus 13.Propterea accipite armaturãDei

2.Ti 2.5 vt poſitis reſiſtere in die malo & in omnibus perfecti ſtate.

Nam & qui certat in agone non coronabitur,niſi qui legitime certauerit.

Cap 4.7 Bonum certamen certaui, curſum conſummaui,fidem ſeruaui

ſeruaui, in reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die iuſtus iudex. Nō ſolum autem mihi ſed & his qui diligunt aduentum eius.

Arrogantia vide vana gloria. Ioſ.7.19

AIt Ioſue ad Achan, Fili mi da gloriam domino Deo Iſrael. Tob.13 6

Regem ſæculorum exultate in cordibus veſtris. Iob.40 6

Omnem arrogantem humilia. Pſa.28,1

Afferte Deo gloriā & honorem & date gloriā laudi eius.

Arrogantiam & ſuperbiam ego deteſtor. Prou.8.13

Abominatio domini eſt omnis arrogans. 16 5.

Noli te extollere in faciendo opere tuo. Ec.10.29

Dies domini ſuper omnem ſuperbum & excelſum & arrogantem, & humiliabitur. Iſa.2.12

Arrogantes fortium humiliabo. 13.11.

Omnis caro fenum & omnis gloria eius, quaſi flos fœni &c. Eſa.40.6

Gloriam meam alteri non dabo. 42.8.

Non glorietur ſapientia ſua. Ier.9.23

Arrogantia tua decepit te, & ſuperbia cordis tui. Iere. 49.

Reſpondebit arrogantia eius in faciem eius. 16.

Viſitabo ſuper omnem, qui arroganter ingreditur ſuper limen in die illa. Oſee.5 5 Soph.1.9

Cum feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis, dicite ſerui inutiles ſumus: quod debuimus facere, fecimus. Lu.17.10

Non poteſt homo accipere quicquam, niſi datum fuerit ei de cœlo. Ioā.3.27

Quomodo poteſtis credere qui gloriam ab inuicem accipitis gloriam & quæ à ſolo Deo eſt non quæritis? cap15.44

Dilexerunt gloriam hominum magis quàm Dei. ca.12 43

Quid habes quod non accepiſti? ſi autem accepiſti quid gloriaris? 1.co.5 9 1.Cor.5.6

Non eſt bona gloriatio veſtra. 9.16.

Si Euangelizauero non eſt mihi gloriatio.

Qui gloriatur in domino glorietur, nō enim qui ſeipſum commendat ille probatus eſt. 12.1.

Si gloriari oportet non expedit quidem. Ga.5.24

Non efficiamur inanis gloriæ cupidi. Ephe.2 8

Hoc non ex vobis, Dei enim donum eſt, non ex operib. vt ne quis glorietur.

Percuſſit Herodē angelus, eo quod nō dediſſet honorem Act.12

Accingite vos ciliciis , plangite & vlulate. *Iere.4.8*
Filia populi mei accingere cilitio,& conſpergere cinere: *6 26.*
Plãge,quaſi virgo accincta,ſacco ſuper virum.13.ingre- *Iohel.1.8.*
dimini,cubate in ſacco miniſtri Dei.
Prædicauerunt ieiunium & veſtiti ſunt ſaccis.6.Indutus *Iona.3.5*
eſt rex ſacco & ſedit in cinere.
Mathathias & filij eius operuerunt ſe ciliciis. *1.Mac.2*
Ieiunauerunt (Iudas Machabęus & ſui) & induerunt ſe *14.*
ciliciis & cinere. *Ca.3.47*
Ipſe Ioannes habebat veſtimentum de piliscamelorum *Matt.3.4*
Ecce qui mollib⁹ veſtiũtur in domibus regũ ſunt. Olim *ca.1.8.21*
in cilitio & cinere pœnitentiam egiſſent.

Arca Noe. *Gen.6.14*

FAc tibi arcã de lignis leuigãtis , manſiunculas in arca
facies & bitumine linies extrinſecus & intrinſecus. *Cap.7.*
Ingreſſo Noe cũ ſuis in arca,ſtatim aqua omniũ mõtiũ
cacumina.150.dib⁹.ſupauit, reliquaq́, animãtia ſubmerſit. *Cap.8.*
Imminutis paululum aquis diluuij,poſt corui ac colum-
bæ emiſſionem,Noë cum vniuerſis qui in arca,continebã-
tur egreditur,& altari extructo offert holocauſta. *Sapi 10.4*
Propter quod cùm aqua deleret terram,ſanauit iterumſa
pientia,per contemptibile lignum iuſtum gubernans. *Ca.14.6*
Sed ab initio cũ perirent ſuperbi gigantes,ſpes orbis ter
rarum ad ratem confugiens,remiſit ſæculo nomen natiui
tatis,quæ manu tua erat gubernatio. *Mat.24.*
Sicut enim erant in diebus Noë ante diluuiũ comedẽtes *38.*
& bibentes,nubentes & nuptui tradẽtes vſq, ad eum diem
quo intrauit Noë in arcã,& non cognouerũt donec venit
diluuium & tulit omnes,ita erit aduentus filij hominis. *Lu 17.27*
Edebant & bibebant,vxores ducebãt & dabantur ad nu
ptias vſq, in diẽ quo intrauit Noë in arcã,& venit diluuiũ
& perdidit omnes. Similiter ſicut factum eſt in diebus Loth
edebant & bibebant & vendebãt,plantabãt & ædificabãt,
Qua die autem Loth exiit à Sodomis pluit ignẽ & ſulphur
de cœlo & perdidit omnes,ſecũdum hęc erit qua die fili⁹
hominis reuelabitur. *Heb.11.7*
Noë reſponſo accepto de his quę adhuc nõ videbantur,
metuens,aptauit arcam in ſalutẽ domus ſuę per quã dãna *1.Petr 3.*
uit mundũ,& iuſtitię quæ per fidẽ eſt,hæres eſt inſtitutus. *20.*
Qui increduli fue aliquãdo qñ expectabãt Dei patiẽ
tiam

tiã in diebus Noe cũ fabricaretur arca in qua pauci, i. octo animę ſaluæ factę ſunt per aquam.

Ex. 25. 10 *Arca fœderis domini paratur:*

ARcam de lignis Sethim compingite, cuius longitudo habeat duos & ſemis cubitos, latitudo cubitum, & dimidium, altitudo cubitum ſimiliter & ſemiſſem & deaurabis eam auro mundiſſimo intus & foris, facieſque ſupra coronam aureã per circuitum. 21. in qua pones teſtimoniũ

1. Re. 4. 5 quod dabo tibi.

Aſſumitur in caſtra contra Philiſtæos.

CVmq, veniſſet arca fœderis domini in caſtra vociferatus eſt omnis Iſrael clamore grãdi & perſonuit terra

Deu. 10. 2 (Capiunt arcã ver. 11 (et arca Dei capta eſt: duo quoque filij Heli mortui ſunt Ophni et Phinees.

Arca quid in ſe cõtinebat Deut. 10. 2. et ſcribam in tabu

C. 31. 26 lis verba quę fuerunt in his quas ante cõfregiſti poneſque ea in arca.

Tollite librum iſtũ et ponite in latere arcæ fœderis domini Dei veſtri vt ſit ibi contra te in teſtimonium.

3. R. 8. 9 In arca aũtẽ nõ erat aliud niſi duæ tabulę lapideæ quas poſuerat in ea Moyſes in Oreb, quãdo pepigit domin⁹ fœdus cum filiis Iſrael cum egrederentur de terra Ægypti, 2.

Heb. 9. 4 Para. 5. 10. Idem verbatim habetur.

Aureum habens thuribulum et arcã teſtamenti circũtectam ex omni parte auro, in qua orna aurea habens mãna et virga Aaron quæ fronduerat et tabulæ teſtamenti &c.

Archelaus regnat loco patris ſu Herodis, Matt. 2. 21.

Arioli & aruſpices, Dan. 2. 2 27. 4. 6. 5. 7. 11 Act. 19. 13. *vide incant atores.*

Ariſtarchus ſocius D. Pau. *& itinere, & in vinculis,* Actor 19. 29. 1. 20. 4. 27. 2. Coloſſ. 4. 10.

Arphaxad. rex Medorũ, à Nabuchodonoſor victus, Iudith 1. 1. 5. 6

Arſaces rex Perſarum & Medorum ſuperat Demetrium 1. *Marc.* 14. 3.

Artaxerces rex Perſarum recip it literas plenas querelis aduerſus Iudæos, 1. *Eſdr.* 4. 7 17 *reſpondet, iubet ædificationem templi impediri.* 4. 21 *permittit Iſraeli ædificare templum.* 1. *Eſdr.* 7.

Axa filius Abiam rex Iuda tollit Idola 3. Reg. 15. 8. 12. *ſubſidium quærit à Syris, & moritur,* 15. 19. 24 *Ioſaphat filius eius rex poſt eum,* 1. *Para.* 3. 10.

Aſaph

Aſaph cantor David 1.Par.6.39. 16.3.

Aſarhadon, poſtquam pater eius Sanacherib conſoſſus eſt ſuccedit in regnum 4.Regnum 19 37. *Eſaie* 37.38.

Aſeneth para ipſi Ioſeph. Ephraim *&* Manaſſe. Geneſ 42. 50.46.20.

Aſia ſubiicitur Romanorum *imperio*, 1 Mach.8.6.

Aſuerus rex Perſarum *inſtruit ſplendidam cœnam.* Heſt.1.13. *accipit* Heſter *vxorem*, 29.17. *relinquit Darium filium ſuum ſucceſſo*, Dan 9 1.

Aſſur filius Sen filij Noe conſtituit regnum Aſſyriorum, Gen.10 22. 1 Paral 1.17.

Aſſus virga furoris Domini. *Eſaia*, 10.5. *contra Aſſyrios prophetatur* Nume.24 24. Eſ 10 5 ‡ 42 17.3.30.28.31 31 8.

Rex Aſſur expugnat Iſraelitas, & transfert in Aſſyriam, 4. *Reg* 15:29.17. *expugnat ciuitates* Iuda.4.Reg.18.2. Para. 32. Ezech 36.

Aſſyriorum exercitus ab Angelo *cæditur*, 4. *Re*.19.37.2. Para.32.21. *Eſaie* 37 36. *Eccle* 48.24 2 Mach.7.41 2. Mach.8. *Tob* 1.21. *Ione* 25.

Aſtharoth Iudic.2.13.10.6.1.Reg.7.3.12.10,

Achalia filia Amos regis Iſrael 4 Reg.8 26. *perdit totam ferè regiam ſtirpem*, 11,1. *regnat ſex annos in* Iudæa, 2. Par.22.12. *intermittur*, 4.Reg.11.16.20.

Athenobius mittitur ad Simonem. 1. Mach.15.28.

Aſtrologia quædam humana.

FIant luminaria in firmamento cœli & diuidant diem ac Gen.i,14
noctem,& ſint in ſigna & tẽpora,& dies & annos.& luceant firmamento cœli,& illuminent terram.

Cunctis diebus terræ ſemẽtis & meſſis, frigus & ęſtus, 8.22.
hyems & ęſtas,nox & dies non requieſcent.

Ne fortè eleuaris oculis ad cœlum videas ſolem & lunã, Deut.4
& omnia aſtra cœli,& errore deceptus adores ea, & colas 19.
quæ dominus Deus tuus creauit in miniſterium cunctis gentibus quę ſub cœlo ſunt.

Qui fecit luminaria magna,ſolem in poteſtatem diei,& Pſ.135.7
lunam in poteſtatem noctis.

Quare dies diem ſeparat & iterum lux lucem & annus Ec.33 7
annum à ſole? A domini ſcientia ſeparati ſunt facto ſole,& & .34.
pręceptum cuſtodiente per Dei ſapientiam diuiduntur

Dicebant autem ad turbas. Cùm videritis nubem orientẽ Lu.2.54

ab

ab occaſu,ſtatim dicitis,nimbus venit &ita fit:& cũ auſtrũ flantem,dicitis quia eſtus erit,& fit.

Quædam vana.

Eſa 45 24. EGo ſũ dominus faciens omnia,extẽdens cœlos, ſolus ſtabiliens terrã,& nullus mecũ, irrita faciẽs ſigna diuinorum,& ariolos in futurorum conuertens.Cõuertẽs ſapientes retrorſum & ſcientiam ſtultam faciens.

47.13. Defeciſti in multudine conſiliorum tuorum Stent & ſaluent te augures cœli,qui contẽplabantur ſidera,& ſuppntabãt menſes,vt ex eis annunciarẽt vẽtura tibi. Ecce,facti ſunt quaſi ſtipula,ignis comburit eos Non liberabunt animam ſuam de manu flammę.

Iere.10.2 Iuxta vias gentium nolite diſcere,& à ſignis cœli nolite metuere,quæ timent gẽtes, quia leges populorũ vanæ ſũt.

Auaritia.

Ioſ 7 20 REſpondit Achã Ioſue &dixit ei:Verè ergo peccaui Domino Deo Iſrael & ſic & ſic feci:vidi enim inter ſpolia pallium coccineum valde bonum & ducẽtos ſiclos argenti,regulamq́;auream quinquaginta ſiclorum & cõcupiſcẽs abſtuli & abſcõdi in terra cõtra medium tabernaculi mei

1.Re 8.3 argentumque foſſa humo operui.

Et non ambulauerunt filij illius in viis eius,ſed declinauerunt poſt auaritiam,acceperuntque munera & peruerte

Pſ.36.16 runt iudicium.

Melius eſt modicum iuſto, ſuper diuitias peccatorum

prou.1.19 multas 21 mutuabitur peccator & non ſoluet,iuſtus autẽ miſeretur & retribuet.

ca.11,28 Sic ſemitę omnis auari animas poſſidentium capiunt.

Qui confidit in diuitiis ſuis corruet:iuſti autẽ quaſi vi-

ca.12,27 rens folium germinabunt.

Non inueniẽt fraudolentes lucrum &ſubſtantia homi-

ca.15.16 nis erit auri precium.

Melius eſt parũ cum timore domini,quàm theſauri magni & inſatiabiles.27 Conturbat domũ ſuam qui ſectatur

ca 28,16 auaritiam,qui autem odit munera,viuet.

Dux indigens prudentia multos opprimet per calũniã, qui autem odit auaritiam longi fient dies eius, 22 Vir qui

cap.3.15 feſtinat ditari & aliis inuidet, ignorat q́ ægeſtas ſuperueniet ei.

Sangui ſugæ duæ ſunt filij dicentes adfer adfer.

Auarus

Auarus nō implebitur pecunia & qui amat diuitias, fructum non capiet ex eis & hoc ergo vanitas. *Ecc. 5:9.*

Væ qui coniūgitis domum ad domum, & agrum agro copulatis. vſque ad terminū loci, nunquid habitabitis vos ſoli in medio terræ. *Iſa. 5. 8*

Omnes in viam ſuam declinauerunt, vnuſquiſq; ad auaritiam ſuam à ſummo vſque ad nouiſſimum. *ca. 56. 11*

A minore quippe vſq; ad maiorē omnes auaritiæ ſtudent, à propheta vſque ad ſacerdotem cuncti faciunt dolum. *Hie, 6. 13*

Præterea dabo mulieres eorum exteris, & agros eorum hæredibus, quia à minimo vſque ad maximum omnes auaritiam ſequuntur à propheta vſque ad ſacerdotem cuncti faciunt mendacium *ca. 18 10*

Ecce comploſi manus meas ſuper auaritiam tuam quam feciſti, & ſuper ſanguinem qui effuſus eſt in medio tui. *Ezech. 22 13.*

Væ qui congregat auaritiam malum domui ſuæ, vt ſit in excelſo nidus eius, & liberari ſe putat de manu mali. *Abacuc. 2. 6*

Menelaus aūt propter eorū qui in potētia erant auaritiā, permanebat in poteſtate creſcēs in malitia ad inſidias ciuiū *2. Mac. 4 50.*

Nolite theſaurizare vobis theſauros in terra, vbi erugo & tinea demolitur & vbi fures effodiunt & furantur &c. *Matth. 6 19.*

Quid vultis mihi dare & ego eum vobis tradam.

Tunc videns qui eum tradidit quod dānatus eſſet, pœnitentia ductus, retulit triginta argentos principibus ſacerdotum & ſenioribus & laqueo ſe ſuſpendit. *ca. 26. 15*

Quid autem prodeſt homini ſi totū mūdum lucretur & detrimentum animæ ſuæ faciat, *cap 17. 3*

Dixitq; ad illos: videte & cauete ab omni auaritia, quia non abundātia cuiuſquā vita eius eſt ex his quæ poſſidet. *Marc. 8. 36.*

Vir autē quidam nomine Ananias cum Saphira vxore ſua vēdidit agrū & fraudauit de precio agri cōſcia ſua vxore & adferens partēquandā ad pedes Apoſtolorū poſuit &c *Lu 12. 15* *Act. 5. 1*

Petrus ait Simoni Mago pecunia tecū ſit in perditionem: quoniam domū Dei exiſtimaſti pecunia poſſideri. *cap. 8. 20*

Neque fures, neq; auari, neque ebrioſi neque maledici, neque rapaces regnum Dei poſſidebunt. *1. Cor. 6 10.*

Fornicatio autem & omnis immunditia aut auaritia, nec nominetur in vobis ſicut decet ſanctos. *Eph. 5. 3*

Mortificate ergo membra veſtra quæ ſunt ſuper terram fornicationem, immunditiā, libidinē, cōcupiſcentiam malā & auaritiam, quæ eſt ſymulationum ſeruitus. *Coloſ. 3. 5*

Nam

Nam qui volunt diuites fieri incidunt in tentationem &
1.Tim 6.9 laqueum diaboli & deſideria multa inutilia & nociua,quæ
mergũt homines in interitum & peditionem: Radix enim
malorum eſt cupiditas &c.

Ad Titũ. 1.7 Oportet epiſcopum ſine crimine eſſe,ſicut Dei diſpenſatorem non ſuperbum,non iracundum,non vinolẽtum,nõ percuſſorem,non turpis lucri cupidum 11,quos oportet redargui qui vniuerſas domos ſubuertunt,docentes quę nõ oportet turpis lucri gratia.

Hebr.13 5. Sint mores ſine auaritia,contenti præſentibus, ipſe enim dixit non te deſeram neque derelinquam.

Audiendum verbum Dei,vide verbum Dei.

Auerſio à Deo peruerſitate humana peragitur.

Deut. 32 15. DEreliquit Deum factorem ſuum & receſſit à Deo ſalutari ſuo, 18 Dũ qui te genuit dereliquiſti & oblitus es domini creatoris tui.

Ioſue 22 16. Quę eſt iſta tranſgreſſio? cur reliquiſti dominum Deum Iſrael 29. Abſit à nobis hoc ſcelus vt recedamus à domino & eius veſtigia reliquamus.

24.16. Abſit à nobis vt relinquamus dominum & in ſeruiamus diis alienis, 20 Si dimiſeritis dominum & ſeruieritis diis alienis conuertet ſe & affliget vos atque ſubuertet.

Iudc. 10 12. Clamaſtis ad me & erui vos de manu eorũ:Et tamen reliquiſtis me & coluiſtis Deos alienos.

2.Para 12 5. Vos reliquiſtis me dicit dominus & ego relinquam vos in manu Seſac.

Longè à peccatoribus ſalus.

Pſal. 118. 155. Reliquit ducẽ pubertatis ſuę & pacti Dei ſui oblita eſt.

Longè eſt dominus ab impiis,

Pro 2.17 Peruerſę enim cogitationes ſeparant à Deo.

15 29 Ingratus ſenſu derelinquit liberantem ſe.

Sap. 1. 3 Væ vobis viri impij qui dereliquiſtis legẽ dñi altiſſimi.

Eccleſ.29 22 Dereliquerunt dominum blaſphemauerunt ſanctũ Iſrael abalienati ſunt retrorſum. 2 filios enutriui & exaltaui,ipſi

ca 41. 11 autem ſpreuerunt me

Eſa. 1. 4 Iniquitates veſtræ diuiſerũt inter vos & Deum veſtrum & peccata veſtra abſconderunt faciẽ eius à vobis ne exau

59. 2. diret. 12. multiplicatæ ſunt enim iniquitates veſtræ corã te & peccata noſtra reſpõderũt nobis;:.q a ſcelera noſtra nobiſcũ & iniqtates noſtras cognouim⁹,peccare & mẽtiri cõtra

Dominum

Dominum Et auerſi ſumus ne iremus poſt tergũ Dei noſtri vt loquamur calũniã &trãsgreſſionẽ,cõcepimus &locuti ſumus de corde verba mẽdacij & conuerſũ eſt retrorſũ iudicium,& iuſtitia longè ſtetit,quia corruit in plateis veritas'& æquitas[nõ potuit ingredi Et facta eſt veritas in obliuionem:& qui receſſit à malo,prædæ patuit.

Quid inuenerunt'patres veſtri in me iniquitatis,q̃a ẽlõgauerũt ſe à me &ambulauerũt poſt vanitatẽ,& vani facti ſũt,vbi eſt dominus? 13 duo enim mala fecit populus me' Me dereliquerũt fontem aquę viuę,&foderũt ſibi ciſternas diſſipatas quę cõtinere nõ poſſũt aquas. 25 Quid vultis me cum iudicio contendere? Omnes dereliquiſtis me dicit Dominus. Iere. 2.5

Omnes qui te dereliquerũt ,confundantur recedẽtes à te in terra ſcribentur,quoniam dereliquerunt venam aquarũ viuentium Dominum. 17.13.

Dereliquiſti fontem ſapientiæ, Bar. 3.12

Peccauimus enim & iniquè egimus recedẽtes à te,deliq m'in omnib.& pręcepta tua nõ audiuim' nec obſeruauim' nec fecimus,ſicut præceperas nobis , vt bene nobis eſſet. Dan. 3.29

Proiecit Iſrael bonum inimicus perſequetur eum, Oſee 8 3

Abierunt alius in villam , alius ad negotiationem ſuam. Matt. 22 5.

Quædam conuerſæ ſunt retro poſt Sathanam, 1. Tim. 5 15.

Melius erat non cognoſcere viã iuſtitię quàm poſt agnitionem conuerti ab eo. 2. Pet. 2 21

Habeo aduerſum te pauca,quòd charitatem tuã primam reliquiſti. Apoc. 2.4

Axa filia Caleb traditur Othonieli in vxorem, Ioſ. 15. 17 Iudic. 1.13.

Azarias filius Amaſiæ rex Iuda fit lepreſus ; 4. Regum. 15 5. 2 Paral. 26 9. reliquit filium Ioatham regem 4 Reg. 15.32 1 Par. 3.12 appellatur Ozias, 2 Para. 26.19 Matt. 1 9. Ma thæ. Luc. 3.29.

Azarias propheta mittitur ad regem Aſa. 2 Para. 15.2.

B

Baal idolum Samaritanorum, 3. Reg. 16.31 altare Baal deſtruitur, Iudic. 6.25.30. Sacerdotes Baal occiduntur, 3. Reg. 18 40. 4. Reg. 10.25. ‡ 23.5.

Baana & Rechab ſuſpenduntur, 2 Reg. 4 12.

Baaſa impius rex Iſrael, pugnat contra Aſa regem Iuda. 3.

Reg.15.16. Cum omni progenie ſua extirpatur.10.4.11 ſecundum verbum Iehu 19.1.2.3.

Babylonica captiuitas 70 annorum prædicitur.

Le.26.32 DIſperdam terram veſtram & ſtupebunt ſuper eã inimi
ci veſtri cum habitatores illius fuerint Vos autẽ diſ-
pergã in gentes & euaginabo poſt vos gladiũ, eritque ter
ra veſtra deſerta & ciuitates veſtræ dirutæ.
Deut.4 Teſtes inuoco hodie cælum & terram cito perituros, vos
26. eſſe de terra quã tranſito Iordane poſſeſſuri eſtis, nõ habi-
tabitis in ea longo tẽpore, ſed delebit vos Dominus & diſ
perget in omnes gentes & remanebitis pauci in nationib.
ad quas vos ductur us eſt Dominus.
cap.28.6 Ducet te Dominus & regẽ quem conſtitues ſuper te in
gentẽ quã ignoras tu & patres tui, & ſeruies ibi diis alie-
nis ligno & lapidi &c.49. Adducet Dominus ſuper te gẽtẽ
de longinquo, & de extremis terræ finibus in ſimilitudinem
aquilæ volantis cum impetu, cuius linguã intelligere non
poſſis.
4.Re.20 Ecce dies venient & auferẽtur omnia quę ſunt in domo
17. tua, & quæ condiderunt patres tui, vſque in hanc diẽ, in Ba
bylonem non remanebit quicquam ait Dominus.
Propterea captiuus eſt ductus populus meus, quia nõ ha
Iſa.5.13 buit ſcientiã, & nobiles eius interierunt fame, & multitu
do eius ſiti exaruit.
Hieré.13 Ciuitates auſtri clauſę ſunt, & nõ eſt qui aperiat, trãſlata
19. eſt omnis Iuda trãſmigratione perfecta.24.& diſſeminabo
eos quaſi ſtipulam quæ vento raptatur in deſertibus.
cap 16.9 Dixit Dominus ecce ego auferam de loco iſto in oculis ve
ſtris & in diebus veſtris, vocẽ gaudij, & vocem letitiæ vo-
cem ſponſi & vocem ſponſæ.
Dixit Dominus, ecce ego dabo te in pauorem, te & om
cap.20.4 nes amicos tuos, & corruet gladio inimicorũ ſuorum, & o
culi tui videbunt, & omnem Iudã dabo in manũ regis Ba-
bylonis, & traducet eos in Babylonẽ & percutiet eos gla-
dio 6 Tu autem Phaſſur & omnes habitatores domus tuę
ibitis ĩ captiuitatẽ & in Babylonẽ venies, & ibi morieris ibi
cap.21.8 q; ſepelieris tu & oẽs amici tui quib; propheraſti mẽdaciũ.
Dicit Dominus, ecce ego dabo coram vobis viã vitę & vi
am mortis; qui habitabit in vrbe hac, morietur gladio &
fame

fame & peſte &c. 10. Poſui enim faciē meā ſuper ciuitatē hanc in malū, & non in bonum ait Dominus: & in manu regis Babylonis dabitur & exuret eam igni.

Hæc dicit Dominus Deus: Pro eo quod nō audiſtis ver cap 25. 8
ba meā, ecce ego mittam & aſſumā vniuerſas cognationes aquilonis ait Dominus, & Nabuchodonoſor regē Babylonis ſeruū meū, & adducam eos ſuper terrā iſtam & ſuper habitatores eius & ſuper omnes nationes quæ in circuitu illius ſunt, & interficiam eos & ponam eos in ſtuporē & ſibilū & in ſolitudines ſempiternas.

Denuntiat propheta totius terræ extremam & ineuitabilē vaſtationem proximē imminere propter eorum ſcelera. Ezech. 7

Ezechiel ſuis factis portendit futuram Hyeruſalē & regis ipſi⁹ captiuitatē, reliquis gladio & fame & peſte in Hye cap. 12.
ruſalem conſumptis; oſtendit etiam viſionem prophetæ ū non caſſam futuram, nec in longum differendam.

Propter hoc cauſa veſtri Syō quaſi ager arabitur & Hyerū Mich. 3
ſalem quaſi aceruus lapidum erit, & mons templi in excelſa ſyluarum. 12.

Dole & ſatage filia Syō quaſi parturiens, quia nunc egredieris de ciuitate & habitabis in regione, & venies vſq; in cap. 4. 10
Babylonem ibi liberaberis, ibi redimet te Dominus in manu inimicorum tuorum.

Quia ecce ego ſuſcitabo Chaldæos gentem amaram & velocem, ambulātem ſuper latitudinem terræ, vt poſſideat Aba. 1. 6
tabernacula non ſua.

Propter peccata q̃ peccaſtis ante Deū abducemini Ba- Bar. 16
bylonē captiui, à Nabuchodonoſor rege Babyloniorū &c.

Babylonica captiuitas adimpletur.

IOacim triēnio ſeruit regi Babyloniç; deinde varios pati 4. Re. 24
tur latrūculos, quo mortuo ſuccedit filius Ioacim, quē cū theſauris tēpli ac dom⁹ regię, vniuerſoq; robore habitatorū Hyeruſalē ducit Nabuchodonoſor in Babylonē. ſuffecto ī regē illi⁹ patruo Mathania quē vocāt Sedechiā ide. cap. 25
Adduxit enim ſuper eos regē chaldæorū & interfecit iuuenes eorū gladio ī domo ſanctuarij ſui nō eſt miſert⁹ adoleſ 2. Par. 36
cētis & virginis, nec ſenis, nec decrepiti quidē, ſed oēs tra 17.
didit in manibus eius vniuerſaque vaſa domus domini, tam maiora quàm minora & theſauros templi & regis

& principium tranſtulit in Babylonem, Incenderūt hoſtes domū Dei, deſtruxeruntq́, murū Hyeruſalē, vniuerſas tur res cōbuſſerunt, quicquid pretioſum erat demoliti ſunt.

3. Eſd. 1. 4. Poſt hæc autē aſcendit Nabuchodonoſor rex Babylonis alligans eum in æreo vinculo perduxit in Babylonem.

Finis Captiuitatis promittitur & prophetatur.

Leu. 26. 42. ET recordabor fœderis mei quod pepigi cū Iacob, Iſaac & Abraham, terræ quoque memor ero.

De 4. 28 Ibiq́, ſeruietis diis q̨ hominū manu fabricati ſūt, ligno & lapidib,q̨ nō vidēt, nec audiūt, nec comedūt, nec odorāt Cūque quæſieris ibi Dominum Deū tuū inuenies eū, ſi ta men toto corde quæſieris & tota tribulatione animæ tuę

Ca. 30. 2 Cū reuerſus fueris ad eum, & obedieris eius imperiis, ſi cut ego hodie præcipio tibi cū filiis tuis in toto corde tuæ & in tota anima tua, reducet te domin' Deus tu' de capti uitate tua, ac miſerebitur tui, & rurſum cōgregabit te de cūctis populis in quos te ante diſperſerat.

3. Reg. 8 34. Exaudi in cœlo & dimitte peccata populi tui Iſrael, & re duces eos in terram quam dediſti patribus eorum.

2. para. 6. 24. Si ſuperatus fuerit populus tuus Iſrael ab inimicis pecca bunt tibi & conuerſi egerint pœnitentiam & obſecra uerit nomē tuū & fuerint deprecati ī loco iſto, tu exaudies de cœlo propitiare peccato populi tui Iſrael, & reduc eos ī terrā quam dediſti eis & patribus eorum &c, 37, &c. lege,

Iſa. 14. 1. Prope eſt vt veniat tempus eius, & dies eius nō elōgabū tur, miſerebitur enim domin' Iacob & eliget adhuc de Iſ rael, & requieſcere eos faciet ſuper humum ſuā, adiūgetur aduena ad eos & adhærebit domui Iacob.

Ca. 40. 1. Cōſolamini cōſolamini popule meus, dicit Deus veſter, loquimini ad cor Hyeruſalem, & aduocate eam, quoniam cōpleta eſt malitia eius, dimiſſa eſt iniquitas illi', ſuſcepit de manu domini duplicia pro omnibus peccatis ſuis.

ca. 48. 20 Egredimini de Babylone, fugite de Chaldæis in voce e xultationis, annunciate, auditum facite hoc & efferte illud vſque ad extrema terræ.

Mic. 12. 15 Et cū euulſero eos, conuertar & miſerebor eorum, & re ducā eos vnū ad hæreditatem ſuam, & vnū in terrā ſuam.

ca. 16. 15. Sed viuit dominus qui eduxit filios Iſrael de terra Aqui lonis & de vniuerſis terris ad quas eieci es, & reducā eos ī

terram

terram ſuam quam dedi patribus eorum.

Cūq; impleti ſunt 70. anni viſitabo, ſup regē Babylonis Ca. 25. 12
& ſuper gētē illā dicit dominus, iniquitatē illorū, & ſuper
rā Chaldæorū, & ponā illā in ſolitudines ſempiternas.

Quia hæc dicit dominus: Cum cœperint impleri in Ba- Ca. 29. 10
bylone, 70. anni viſitabo eos & ſuſcitabo ſuper eos verbum
meum bonum, vt reducam vos ad locum iſtum.

Tu ergo ne timeas ſerue meus Iacob, ait dominus, neq; Ca. 30. 10
paueas Iſrael, qa ecce ego ſaluabo te de terra lōginqua, &
ſemen tuum de terra captiuitatis eorū, reuertetur Iacob
& quieſcet & de terra captiuitatis eorū, & reuertet Iacob
& quieſcet & cūctis affluet bonis, nō erit quē formidet.

In fletu veniēt & in miſericordia reducā eos & adducā Ca. 31. 5
eos per torrētes aquarū in via recta, & nō impigent in ea,
quia fact⁹ ſū pater Iſraeli & Ephraim primogenit⁹ me⁹. &c.

Ecce ego cōgregabo eos de vniuerſis terris ad quas eie Ca. 32. 37
ci eos, in furore meo, & in ira mea, & ī indignatiōe grādi, &
reducā eos ad locū iſtū & habitare eos faciā confidenter.

Propterea loquere hæc dicit dominus Deus tu⁹, congre Ez. 11. 17
gabo vos de populis & adunabo de terris ī quib. diſperſi e
ſtis, daboq; vobis humū Iſrael, & ingrediētur illuc & aufe
rēt omnes offenſiōes, cūctaſque abominationes ei⁹ de illa.

Anno vno regni ei⁹, ego Daniel intellexi in libris nume Dani. 9. 2
rorū annorū de quo fact⁹ eſt ſermo Domini ad Hyeremiā
Prophethā, vt complerētur deſolationis Hieruſalē. 70. anni
25. Scito ergo & animaduerte ab exitu ſermonis vt iterum
ædificetur Hyeruſalem vſque ad Chriſtū ducē, hebdōma
des. 7 & hebdōmades. 62 erūt, & rurſū ędificabitur platea
& muri in anguſtia temporum.

Ingreſſi itaque in Babylonē, eritis ibi annis plurimis & Baru. 6. 2
tēporib. longis, vſque ad generationes ſeptem. Poſt hęc au
tem educam vos inde cum pace.

Liberatio adimpletur.

CYrus diuinitus inſpiratus, redditis vaſis templi Salo- 1. Eſd. 1.
monis 5400, captiuitatem Iſraelitis relaxat, cōcedens
reędificationem.

Numerus reuertentiū duce zorobabel captiuitate Ba- Cap. 2.
bylonica in Hieruſalem ac donorum in reædificationem
templi oblatorum.

Suſcitauit Dominus ſpiritum Cyri regis Perſarū & prædi 3. Eſd. 2. 3

cauit in toto regno ſuo ſimul p ſcripturã etc dicens Hęc di
cit Cyrus rex Perſarũ, me cõſtituit regẽ orbi terrarũ domi
nus Iſrael, dominus excelſus, & ſignificauit mihi ædificare
domũ ſibi in Hyeruſalẽ quæ eſt in Iudæa, ſi quis eſt ex ge
nere veſtro, dominus ipſius aſcendat cum eo in Hyeruſalẽ.

Babylonicæ captiuitatis cauſa.

4. Re. 17 Factum eſt n. cum peccaſſent filii Iſrael domino Deo ſuo
7. qui eduxerat eos de terra Ægypti de manu Pharaonis re-
gis AEgypti, coluerũt Deos alienos, et ambulauerũt iuxta
ritus gẽtium quas conſumpſerat Dominus in conſpectu fi
liorum Iſrael, et regum Iſrael, quia ſimiliter fecerant. 13. Et
teſtificatus eſt dominus in Iſrael et in Iuda p manũ omniũ
prophetarũ et vidẽtium dicẽs, Reuertimini à veſtris peſ-
ſimis et cuſtodite pcepta mea, et cerimonias, iuxta omnẽ
legẽ quã præcepi patribus veſtris, et ſicut miſi ad vos in ma
nu omnium prophetarum meorum. 18 Iratuſque eſt Dñs
vehementer Iſraeli et abſtulit eos à conſpectu ſuo et non
remanſit niſi tribus Iuda tantũmodo, ſed nec ipſe Iudacu-
ſtodiuit mandata domini Dei ſui, veruntamen operatus in
erroribus iſrael quos operatus fuerat etc. vide.

Contra Babylonem.

Pſ. 136 8 Filia Babylonis miſera, beatus qui retribuet retributio-
nem ſuam quam retribuiſtis nobis

Iſa. 13. Ingẽs et truculẽta Babyloniorũ vaſtatio à Medis prędicit

cap. 14 2 Et tenebunt eos populi et adducent eos in locũ ſuum
et poſſidebit eos domus Iſrael ſuper terram domini, in ſer
uos et ancillas, et erunt capientes ſe qui ſe ceperãt et ſubii
cient exactores ſuos.

cap. 21. 9 Cecidit cecidit Babylon, et omnia ſculptilia deorũ eius
contriti ſunt in terram &c.

cap. 47. Babylonis humiliatio ac contritio prædicitur propter
ipſius ſuperbiam, arrogantiã et crudelitatẽ in Iudæos ſuos
captiuos, et quia in maleficis, auguribus atque incantatori
bus ſpem poſuit.

Hire 25. Cumque impleti fuerint 70. anni viſitabo ſuper regẽ Ba-
bylonis, et ſuper gentem illam dicit dominus, iniquitatem
eorum et ſuper terram chaldæorum et ponam illam in ſoli
tudines ſempiternas.

cap. 50. Babylõ quæ in captiuitate affligis filios Iſrael in ſuã ter-
rã feliciter reductis, penitus vaſtabitur à regib. Aquilonis

Acute

Acuite ſagittas,implete pharetras,ſuſcitauit Domin' ſpi
ritum regum Medorum & contra Babylonem,mens eius *cap 51.11*
eſt,vt perdat eam,quoniã vltio Domini eſt vltio tẽpli ſui.

Et alius angelus ſecutus eſt dicens:Cecidit,cecidit Baby *Apo.14.8*
lõ illa magna quæ à vino fornicationis, ſuæ potauit om-
nes gentes.

Et facta eſt ciuitas magna in tres partes & ciuitates gen *ca.16.19*
tium ceciderunt,& Babylon magna venit in memoriã an-
te Deum dare illi calicem vini indignationis iræ eius.Vide
cap.17 & 18.

Bacchides dux Demetrij, 1.*Mach* 7.8.*occidit Iudam ex præ
cepto* Demetrij,9.18.

Balaam conducitur ad maledicendum Iſrael, Num.22.23.
docetur à Domino *quid illi loquendum ſit*,23.5.26.*Balaam do
ctrina*, 2.Pet 2 15.*Apoc*.2 14.

Balac rex Moabitarum mittit nuncios ad Balaam,Num.22.5
Ioſue 24 9.*vide* Iudic.11.25.*Michea*.6 5.*Apocal* 2.14

Balthaſar videt manum ſcribentem,Daniel. 5.5 *occiditur*, &
regnum eius delebitur ad manus Darij.5.30.6.1.

Balnaias dux Cerethi & Pelethi 2.Reg.20.23.*Dauidi à con
ſilijs* 23.23.1 Par.11 25.*poſtea præfectus militum Salomonis*,3.
Reg.2 35.

Baptiſmus à Chriſto præceptus *Mat 28 19.*

EVntes docete omnes gentes,baptizantes eos in nomi-
ne Patris & Filij & Spiritus ſancti. *Marc.16*
Qui crediderit & baptizatus fuerit ſaluus fuerit Qui verò *16.*
non crediderit condemnabitur.

Amen dico vobis,niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spi- *Ioan 3.5*
ritu ſancto,non poteſt introire in regnum cælorum.

Baptiſmum docuerunt apoſtoli & adminiſtrarunt.

Act.2.38

PEtrus verò ad illos.Pœnitentiã inquit agite & baptize
tur vnuſquiſque veſtrũ ĩ nomine Ieſu Chriſti,in remiſ
ſionẽ omnium peccatorum veſtrorũ,& accipietis donũ
Spiritus ſancti.41.qui ergo receperũt ſermonẽ eius,bapti
zati ſunt & appoſitæ ſunt in die illa, aĩæ circiter.3.millia.

Cũ verò credidiſſent Philippo euãgelizãti de regno Dei *capi.8.12*
& nomine Ieſu Chriſti,baptizabantur viri & mulieres.38.

& iuſſit ſtare currum & deſcenderũt vterque in aquã Philippus & Eunchus, & baptizauit eum.

Et confeſtim ceciderunt ab oculis eius tanquam ſquamæ
cap.9 18 & viſum recepit & ſurgens baptizatus eſt &c.

Nunquid autem quis prohibere poteſt, vt non baptizen
ca.10.47 tur ij qui ſpiritum ſanctum acceperunt ſicut & nos?

Cum autem baptizata eſſet Lydia & domus eius, deprecata eſt dicens: Si iudicaſtis me Domino fidelem eſſe, in
cap.16.15 troite in domum meam & manete. Et coegit nos.

Et nũc quid moraris! Exurge & baptizare & ablue pecca
cap.22.6 ta tua inuocato nomine ipſius.

An ignoratis quia quicũque baptizati ſumus in Chriſto
Rom.6.3 Ieſu in morte ipſius baptizati ſumus?

Gratias ago Deo quod neminem veſtrum baptizaui niſi
1.Cor.1 Chryſpum & Gayum.
14.

Baptiſmus ſaluat.

1.Pet.3 Quod & vos nũc ſimiles formæ ſaluos facit baptiſma,
21. nõ carnis depoſitio ſordiũ, ſed conſciẽtiæ bonæ interrogatio in Deum per reſurrectionem Ieſu Chriſti.

Non ex operib. iuſtitiæ quæ fecimus nos, ſed ſecundũ
Tit.3.5 ſuam miſericordiam ſaluos nos fecit per lauacrum regenerationis & renouationis Spiritus ſancti, quẽ effudit in nos abũdè per Ieſum Chriſtum ſaluatorem noſtrum.

Baptiſmus tollit omnia peccata.

Gen. 17
14. Maſculus cuius præputij caro non fuerit circumciſa, delebitur anima illa de populo ſuo, quia pactũ meũ,
Eſa.44.3 irritum fecit.

Effundam enim aquas ſuper ſitientem, & fluenta ſuper
Ezec.36 arida, effundam Spiritũ meum ſuper ſemen tuum, & bene
25. dictionem meam ſuper ſtirpem tuam.

Zach.13.1 Effundã ſuper vos aquã mũdã, & mũdabimini ab omnib. iqnamẽtis veſtris, & ab vniuerſis idolis veſtris mũdabi vos

In die illa erit fons patens Domui Dauid & habitantib.
Mar.1.4 Hyeruſalem in ablutionem peccatoris & menſtruatæ.

Fuit Ioannes in deſerto baptizans & prædicans baptiſmũ
ca.16.16 pœnitentiæ in remiſſionem peccatorum,

Qui crediderit & baptizatus fuerit ſaluus erit Qui verò non crediderit condemnabitur,

Ioan 3 5 Reſpõdit Ieſus, Amẽ amen dico tibi, niſi quis renatus fuerit

rit ex aqua & Spiritu ſācto nō poteſt intrare in regnū Dei

Petrus vero ad illos, pœnitentiam, (inquit) agite & bapti zetur vnuſquiſque veſtrū in nomine Ieſu Chriſti in remiſ Act. 2.38
ſionem peccatorum.

An ignoratis quia quicumque baptizati ſum' in Chri-ſto Ieſu, in morte ipſius baptizati ſumus, cōſepulti enim ſu mus cum illo per baptiſmum in mortem, vt quō Chriſtus Rom. 6 3
ſurrexit à mortuis in gloriam patris ita & nos in nouitate vi tæ ambulemus, Si enim cōplantati facti ſumus ſimilitudini mortis eius, ſimul & reſurrectionis erimus, hoc ſciētes, q̄ vetus noſter homo ſimul crucifixus eſt vt deſtruatur cor-pus peccati, vt vltra non ſeruiamus peccato.

Et hæc quidē fuiſtis ſed abluti eſtis, ſed ſāctificati eſtis, 1 co. 6 11
ſed iuſtificati eſtis in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti & in Spiritu Dei noſtri.

Vt illam (eccleſiam) ſanctificaret mundans eā lauacro a- Eph. 5.26
quæ in verbo, vt exiberet ipſe ſibi glorioſam eccleſiam non habentem maculam aut rugam, aut aliquid huiuſmodi, ſed vt ſit ſancta & immaculata.

Et vos cum mortui eſſetis in delictis & prçputio carnis Col. 2.13
veſtræ conuiuificauit cum illo donans vobis omnia delicta delens quod aduerſum nos erat chyrographū decreti, q̄d erat contrarium nobis &c. Ad. Tit.

Non ex operibus iuſtitiæ quæ fecimus nos, ſed ſecundū 3.5.
ſuam miſericordiam ſaluos nos fecit, per lauacrum rege-nerationis Spiritusſancti, quē effudit in nos abundè per Ie-ſum Chriſtum ſaluatorē noſtrū, vt iuſtificati gratia ipſius, hæredes ſimus ſecundum ſpem vitæ æternæ.

Baptiſmus non eſt iterandus. Heb. 4.5

Heb. 6.4

VNus Dominus, vna Fides, vnū Baptiſma:

Impoſſibile eſt enim eos qui ſemel ſunt illuminati, guſtauerunt ēt donū cæleſte, & participes facti ſunt Spi ritusſancti, guſtauerūt nihilominus bonū Dei verbū virtu téſq; ſæculi venturi, & plapſi ſūt, ruri' reuocari ad pçnitentiā rurſū crucifigētes ſibimetipſis filiū Dei & oſtētui habētes

Voluntarie enim peccantibus nobis poſt acceptam noti Ca. 10.26
tiam veritas, iam non relinquitur pro peccatis hoſtia &c.
Idem declarat eius figura Gen. 17. vt ſupra.

Idem declarat eius figura.

MAſculus cuius præputij cara circumciſa non fuerit, dele- Gen 17.2

bitur anima illa de populo ſuo,quia pactũ meũ irritũ fecit

1.Co.10 2. Et omnes mare tranſierunt,& omnes in Moyſe baptizati ſunt in nube & in mari.

Baptiſmus Ioannis.

Mat.3.6 ET baptizabantur (à Ioanne Baptiſta) in Iordane confitentes peccata.

ca.21:25 Baptiſmus Ioannis vnde erat è cælo an ex hominib⁹? at illi cogitabant inter ſe dicẽtes. Si dixerimus è cœlo, dicet nobis quare ergo non credidiſtis illi? &c.

Mar.1.4 Fuit Ioannes in deſerto baptizans & prædicans baptiſmum pœnitentiæ in remiſſionem peccatorum.

Et venit in omnem regionẽ Iordanis prædicans Baptiſ-

Luc. 3.3 mum pœnitentiæ in remiſſionẽ peccatorum 16.Reſpondit Ioannes,Ego quidẽ baptizo vos aqua, veniet autẽ fortior me cui⁹ nõ ſũ dignus ſoluere corrigiã calciamentorũ eius

cap.7.29 Et omnis populus audiens & publicani iuſtificauerant Deum baptizati baptiſmo Ioannis.

Io.1.25 Et īterrogauerũt & dixerũt ei, Quid ergo baptizas ſi tu nõ es Xp̃s neq; Helias neq; ꝓpheta? Reſpõdit Io. Ego baptizo in aqua &c. 33 ego aũt neſciebã eũ ſed q̃ me miſit baptizare in aqua,ille mihi dixit,ſup quẽ videris Spiritũ deſcẽdẽtẽ &

cap.3:23 manẽtem ſuper eum,hic eſt qui baptizat in Spiritu ſancto,

Erat autem & Ioannes baptizans in Ennon iuxta Salin

Act.1.5 q̃a aqua multæ erant illic,& veniebant & baptizabantur.

Quia Ioannes quidem baptizauit aqua,vos autẽ baptizabimini ſpiritu ſancto,non poſt multos hos dies.

cap.19.4 Dixit autem Paulus,Ioannes baptizauit baptiſmo pœnitentiæ populum,docens in eum qui venturus eſſet poſt eũ vt crederent,hoc eſt in Ieſum.

Baptiſmus pœnitentiæ prædicatur.

Marc.1.4 FVit Ioannes in deſerto baptizãs & prædicans baptiſmũ pœnitentiæ in remiſſionem peccatorum.

Luc.3. 3 Et venit in omnem regionem Iordanis prædicans baptiſmum pœnitentiæ & remiſſionem peccatorum.

Act.2.38 Petrus ait ad illos,pœnitẽtiã agite,& baptizer vnuſquiſque veſtrum,in nomine Ieſu Chriſti in remiſſionem pecca

ca.13.24 torum veſtrorum & accipietis donum Spiritus ſancti.

Prædicante Ioanne ante faciem aduentus eius, baptiſmũ pœnitentiæ omni populo Iſrael.

Ca.19.4 Dixit aũt Paulus,Ioãnes baptizauit baptiſmo pœnitẽtiæ populum

populum, docens eum vt ſupra.

Baptiſmus paſsio.

REſpõdẽs Ieſus dixit, Neſcitis quod petatis. Poteſtis bibere calicẽ quẽ ego bibiturus ſum? dicunt ei. Poſſum⁹. Mat. 20. 22.

Ieſus autem ait illis, neſcitis quid petatis, poteſt.s bibere calicem quẽ ego bibo, aut baptiſmo quo ego baptizor baptizari? at illi dixerunt ei, poſſumus. Mar. 10. 38.

Baptiſmo autem habeo baptizari, & quomodo coarctor vſque dum proficiatur Luce. 12. 50.

Baptiſmus in Spiritu ſancto & igne.

EGO quidem baptizo vos in aqua in pœnitentiam, qui autem poſt me venturus eſt &c. ipſe vos baptizabit in Spiritu ſancto & igni. Mat. 3. 11

Ego baptizaui vos aqua, ille verò baptizabit vos Spiritu (ſancto Mar. 1. 8

Reſpondit Ioannes, Ego quidem aqua baptizo vos &c. ipſe vos baptizabit in Spiritu ſancto & igne. Luc. 3. 16

Et ergo neſciebã eũ, ſed qui miſit me baptizauit ĩ aqua &c. Hic eſt qui baptizat in Spiritu ſancto. Ioa. 1. 33.

Quia Ioannes baptizauit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu ſancto. cap. 2. 4 & cap. 11. 15. Act. 1. 5.

Baptizandi ſunt paruuli.

MAſculus cui⁹ præputij caro circũciſa nõ fuerit, delebitur aĩa illa de populo ſuo, quia pactũ meũ irritũ fecit. Ge. 17. 14

Cũq; eſſet in itinere, in diuerſorio occurrit ei dominus & volebat occidere eum. Tulit illico Sephora acutiſſimã petrã & circuncidit prępurium filij ſui, tetigitq, pedes eius & ait, Spõſus ſanguinum tu mihi es & dimiſit eum poſtq̃ dixerat ſponſus ſanguinum tu mihi es ob circumciſionẽ. Ex. 4. 24

Venite ad me omnes qui laboratis & onerati eſtis & ego reficiam vos. Mat. 11. 28.

Sic non eſt voluntas ante patrem veſtrum qui in cœlis eſt, vt pereat vnus de puſillis iſtis. Ca. 18. 14

Tunc oblati ſunt ei paruuli, vt manus eis imponeret diſcipuli autem increpabant eos, Ieſus verò ad illos ait, Sinite paruulos venire ad me & nolite ꝓhibere, taliũ eſt enim regnum cœlorum. Mar. 10, 14. Idem omnino habetur. Ca. 19. 13

Adferebant autẽ & ad illum & infantes vt eos tangeret, quod cum viderent diſcipuli increpabant illos. Ieſus aũt conuocãs illos ait, Sinite pueros venire ad me & nolite vetare eos, talium eſt enim regnum cælorum. Lu. 18. 15

Amen

Ioan.3.5 Amen dico vobis niſi renatus quis fuerit ex aqua & Spi ritu ſancto non poteſt &c.

Act.2.39 Vobis: n. eſt repromiſsio & filiis veſtris & omnibus qui lõge ſunt,quoſcũque aduocauerit dominus Deus noſter.

Ca.18.8 Criſpus autem Archyſynagogus credidit domino cum omni domo ſua,& multi Corinthiorũ audientes credebãt & baptizabantur.

1.cor.1.16 Baptizaui autẽ & ſtephanæ domum, cæterum neſcio ſi quem alium baptizauerim.

Ca.15.22 Sicut in Adam omnes moriuntur,ita & in Chriſto om nes viuificabuntur.

Baptizari in ſcripturis aliquando exprimitur per verbum illuminari

Heb.6.4. IMpoſsibile eſt enim eos qui ſemel ſunt illuminati guſta uerunt & donum cœleſte & participes facti ſunt Spiritus ſancti,guſtauerunt nihilominus bonum Dei verbum vir tuteſque ſęculi venturi & prolapſi ſunt,rurſus renouari ad pœnitentiam.Aliquando pro renouari.

Baptizatus eſt Chriſtus.

Mat.3.16 BApizatus autem Ieſus confeſtim aſcendit de aqua & ecce aperti ſunt cœli & vidit Spiritum Dei deſcẽdẽtẽ ſicut columbam & venientem ſuper ſe.

Mar.1.9 Et factũ eſt & in diebus illis venit Ieſus à Nazareth Ga lileę & baptizatus eſt à Ioanne in Iardane.

Luc.3.2. Factum eſt autẽ cum baptizaretur omnis populus & Ie ſu baptizato & orante,apertum eſt cœlũ & deſcẽdit Spiri tus ſanctus &c.

Super baptiſmum deſcendit Spirituſſanctus.

Mat.3.16 SVpra patet.Mar.1 8.ego baptizaui vos aqua,Ille verò

Ioa.1.33 vos baptizabit Spiritu ſancto Luc.3.21. ſupra.

Et ego neſciebã eum,ſed qui miſit me baptizari in aqua ille mihi dixit:Super quem videris Spiritum deſcedentẽ & manentem ſuper eum,hic eſt qui baptizabat.

Baptizat chriſtus per Diſcipulos.

Ioa.3.22 POſt hæc venit Ieſus & diſcipuli eius in Iudæam terrã & illic demorabatur & baptizabat.

Ioan.4.1. Vt ergo cognouit Ieſus quia audierũt Phariſęi quod Ie ſus plures diſcipulos facit & baptizat q̃ Ioãnes(quãquãIe

ſus

ſus non baptizaret, ſed diſcipuli eius) reliquit Iudæam & iterum abiit in Galilæam.

Baptizati accipiunt ſpiritum ſanctum.

POEnitentiã agite & baptizetur vnuſquiſque veſtrum in nomine Ieſu in remiſſionem peccatorum veſtrorũ & accipietis donum Spiritus ſancti. Act. 2. 38

His auditis baptizati ſunt in nomine domini noſtri Ieſu Chriſti, & cũ impoſuiſſet illis manus Paulus, venit Spiritus ſanctus ſuper eos, & loquebantur linguis & prophetabãt. Ca. 19 5

Induunt Chriſtum.

QVicunque enim in Chriſto baptizati eſtis Chriſtum induiſtis. Gal. 3. 27

In morte Chriſti baptizatur.

AN ignoratis quia quicunque baptizati ſumus ĩ Chriſto Ieſu, in morte ipſius baptizati ſumus? Rom. 6. 3

In vnum corpus baptizatur.

ET enim in vno Spiritu omnes nos in vnũ baptizati ſumus, ſiue Iudæi, ſiue gentiles, ſiue ſerui, ſiue liberi, & omnes in vno Spiritu potati ſumus. 27. Vos autẽ eſtis corporis Chriſti & membra de membro. 1 Cor. 12 13.

Barichu à Deo *per Paulum viſu oculorum priuatur.* Act 13. 11

Barnabas ponit pretium agri ante pedes Apoſtolorum, Act. 4. 37. *ducit Paulum ad Apoſtolos.* 9. 27. *mittitur* Antiochiam 11. 22. *redit in Ieruſalem.* 11. 30. *iterum recepit ſe* Antiochiam *cum Paulo* 12. 25.

Barrabas latro dimittitur. Matth 27 26. Marc 15. 15. *Luc.* 23. 25 Ioann. 18. 4. *Act.* 3 14.

Bartimæus viſu donatur Mar 10. 46. 62.

Baruch *filius* Nersa, Ierem. 32. 12, *dictante* Ieremia *ſcribit librum. qui comburitur.* 36. *conſcribit alium. qui populo prælegitur.* 45. 1. *Baruch.* 1. 3.

Barzellas prouidet regi David *de cibis.* 2. Reg. 17. 27. *deducit eum vſque ad Iordane,* 19. 31. *David præcepit vt filiis Barzellas benefiat.* 3. Reg 2. 7.

Barzellas quoniam ſua genealogia ſcripturam demonſtrare non poterat, reiicitur à Sacerdotio, 1. *Eſdr.* 2. 62. 2 *Eſdr.* 7. 64.

Baſemath filia Salomonis, *vxor* Archimaas 3. Reg. 4 15.

Bathuel *filius* Machor *pater* Rebeccæ. Gen. 22, 23.

Beatitudo

Beatitudo & beatorum gaudium & vita æterna

Sap.3.4. FVlgebũt iuſti & tanquã ſcintillę in arũdinetodiſcurrẽt iudicabũt nationes & dominabũtur populis & regnabit Dominus illorum in æternum.

Cap.4.1. O quàm pulcha & caſta generatio cũ claritate, immortalis eſt enim memoria illius, quoniam apud Deum nota eſt & apud homines. 16 condẽnat autem iuſtus mortuus viuos impios, & iuuentus celerius cõſummatũ longam vitam iniuſti.

Eſa.25.9 Et dicet in die illa, Ecce Deus noſter iſte, expectauimus eũ & ſaluabit nos, dominus, ſuſtinuimus, exultabimus & lętabimur in ſalutari eius.

C.30.29 Canticũ erit vobis ſicut vox ſanctificatę ſolennitatis, & lætitia cordis ſicut qui pergit cum tibia vt intret in mõtẽ Domini ad fortem Iſrael.

C.49.10 Nõ eſurient neque ſitient, & non percutiet eos æſtus & ſol, quia miſerator eorum reget eos & fonte aquarum potabit eos, Vide cap. 60.

Hie.31.13 Tunc lętabitur virgo in choro, iuuenes & ſenes ſimul, & conuertam luctum eorum in gaudium & conſolabor eos & lætificabo à dolore ſuo.

Da 12.13 Tu autem vade ad præfinitum & requieſces & ſtabis in ſorte tua in finem dierum.

Mat.13.43. Tunc iuſti fulgebunt, ſicut fulgur in regno patris eorũ.

ca.19.28 Amen amen dico vobis, quod vos qui ſecuti eſtis me, in regeneratione cum ſederit filius hominis in ſęde maieſtatis ſuę, ſedebitis & vos ſuper ſedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Iſrael.

Mar.12.25. Cùm enim à mortuis reſurrexerint, neque nubẽt neque nubentur, ſed ſunt ſicut Angeli in cœlis.

Luc.22.29. Et ego diſpono vobis ſicut diſpoſuit mihi pater meus regnũ, vt edatis & bibatis ſuper mẽſã meã in regno meo, & ſedeatis ſuper thronos iudicantes duodecim tribus Iſrael.

Ioan.17.24. Pater quos dediſti mihi volo vt vbi ego ſum & illi ſint mecum, vt videant claritatem meam quam dediſti mihi, quia dilexiſti me ante conſtitutionem mundi.

Ro.8.30 Quos autem prædeſtinauit, hos & vocauit, & quos vocauit, hos & iuſtificauit, & quos iuſtificauit, hos & glorificauit.

1.Co.2.9 Sed ſicut ſcriptũ eſt qđ oculus nõ vidit, nec auris audiuit

uit.nec in cor hominis aſcendit,quæ præparauit Deus his qui diligunt eum.

In reliquo repoſita eſt m hi corona iuſtitiæ quā reddet mihi Dominus in illa die iuſtus iudex,non ſolū autē mihi ſed & his qui diligunt aduentum e us. 2.Ti.4.8

Et cum apparuerit princeps paſtorū,percipietis immarceſſibilem gloriæ coronam. Cap 5.9

Beatus vir qui ſuffert tentationem,quoniam cum probatus fuerit accipiet coronam vitæ quam repromiſit Deus diligentibus ſe. Iaco.i.12

Qui habet aurē audiat,quid Spiritus dicat eccleſis,Vincenti dabo edere de ligno vitæ quod eſt in medio paradiſi Dei mei &c & ca.3 .per totum. Apo.2.7

Ideo ſunt ante thronū Dei & ſeruiunt ei die ac nocte in templo eius,& ſedet in throno habitabit ſuper illos &c. cap.7.15

Qui vicerit poſſidebit hæc,& ero illi Deus & ille erit mihi filius,& cap.21. per totum. Cap.21.7

Beatitudo quomodo comparetur

CAlicem quidem meum bibetis,ſedere autem ad dexteram meam & ſiniſtram,non eſt meum dare vobis,ſed quibus paratum eſt à patre meo. Matt.20 24.

Tunc dicet rex his qui à dextris eius erunt,Venite benedicti patris mei poſſidete paratum vobis regnū à conſtitutione mundi. ca.25.34

Sic enim Deus dilexit mundum,vt filium ſuum vnigenitum daret,vt omnis qui credit in eum non pereat,ſed habeat vitam æternam. Ioa.3.16

Sed per gratiam Domini noſtri Ieſu Chriſti credimus ſaluari quemadmodum & illi. Act.15.11

Cum mortui eſſemus peccatis,cōuiuificauit nos in Chriſto(cuius gratia ſaluati eſtis) & conreſuſcitauit & conſedere fecit in cœleſtibus,in Chriſto Ieſu. Ephe 2.5

Qui nos liberauit & vocauit vocatione ſua ſancta,nō ſecundum opera noſtra,ſed ſecundū propoſitū ſuū & gratiā, quæ data eſt nobis in Chriſto Ieſu ante tempora ſæcularia 2.Ti.1.9

*Belis & draconis hiſtoria Dan.14.**
bellum eſt pœna peccati.

Le.26.14

SI nō audieritis me,ne q.feceritis oīa mādata mea,&c.ponā

faciem

faciem meã contra vos,& corruetis corã hoſtibus veſtris, & ſubijciemini his,qui oderunt vos.

Leuit.26 24. Quod ſi nec volueritis recipere diſciplinã,ſed & ambu laueritis ex aduerſo mihi,ego quoque contra vos incedã, & percutiam vos ſepties propter peccata veſtra.

Deut.28 15. Quod ſi nolueris audire vocẽ Domini Dei tui, vt cuſto dias & facias omnia mãdata dei tui,& ceremonias quas ego præcipio tibi hodie,veniẽt ſuper te oẽs maledictiones iſtę, & apprehendẽt te:Maledictus eris in ciuitatib',maledictus in terra,maledictũ horreũ tuũ,maledictæ reliquiæ tuę &c.

Iud.2.14 Iratuſque Dominus contra Iſrael,tradidit eos in manus diripientiũ qui ceperunt eos & vendiderunt hoſtib.qui ha bitabant per gyrũ,nec potuerunt reſiſtere aduerſarijs ſuis.

Cap 6 1 Fecerũt aũt filij Iſrael malũ in cõſpectu Dñi,q̃ tradid it eos in manu Madian.7.annis & oppreſſi ſunt valde ab eis.

Cap.10.6 Filij Iſraelpeccatis veteribus iũgentes noua fecerunt ma lũ in cõſpectu Domini,& ſeruierunt idol s &c,cõtra quos Dominus iratus tradidit eos in manus Philiſtiim,& filiorũ Ammon afflictique ſunt vehementer & oppreſſi per annos 18.qui habitabant trans Iordanem in terra Amorrhęi &c.

cap 13.1 Ruſumque filij Iſrael fecerunt malũ in cõſpectu Domi ni,q̃ tradidit eos in manus Philiſtinorũ quadraginta annis

Iſa 5.25 Ideo iratus eſt furor Domini in populum ſuum,& exten dit manum ſuam ſuper eũ,& cõturbati ſunt montes & facta ſunt morticinia eorũ, quaſi ſtercus in medio plateatũ In his omnibus non eſt auerſus furor eius,ſed adhuc manus eius extenta.Ierem.5,lege. Vide victoria.

Ier.47.6 O mucro Dominivſque quo nõ requieſces?ingredere in vaginã tuã refrigerare & ſile. Quomodo quieſcet,cùm Do minus præceperit ei?

48.6. Fugite,ſaluate animas veſtras,& eritis quaſi miricæ in deſerto.Pro eo quòd habuiſti fiduciam in munitionib,tuis, & in theſauris tuis,tu quoque capieris.

Ibid 42. Ceſſabit Moab eſſe populus,quoniã cõtra Dominũ gloriatus eſt

49.4. Quid gloriaris in vallibus:Ecce ego inducã ſuper te ter rorum,ait Dominus.

Ibid.16. Arrogantia tua decepit te.

Ibid.16 Cùm exaltaueris quaſi aquila nidum tuum,inde detraham te,dicit Dominus.

quomodo

Quomodo ſe quiſque habere debeat in belli neceſſitate. Ex.17. 8

VEnit autẽ Amalec & pugnabat contra Iſrael in Raphidim dixitque Moyſes ad Ioſue, elige viros & egreſſus pugna contra Amalec, cras ego ſtabo in vertice collis habens virgam Dei in manu mea. fecit autem Ioſue vt locutus erat Moyſes, & pugnauit contra Amalec. Moyſes autẽ & Aaron & Hur aſcenderunt ſuper verticem collis &c. 2.Par.14 8

Habuit aũt Aſa in exercitu ſuo portãtiũ ſcuta, & haſtas de Iuda trecẽta milia de Beniamin vero ſcutatiorũ & ſagittariorũ ducẽta octoginta milia. Omneſq́, iſti viri fortiſſimi. Egreſſus eſt cõtra eos Zara AEthiops cũ exercitu ſuo, decies cẽtẽa milia, & currib trecẽtis, & venit vſq́, Mareſa. Porro Aſa p rexit obuiã ei & inſtruxit aciẽ ad bellum in valle Saphata, quę eſt iuxta Mareſa. & inuocauit dñm Deũ & ait, dñe non eſt apud te vlla diſtantia vtũ in paucis auxilieris an in plurib. adiuua nos Domine Deus noſter, in te eñ & in tuo nomine habẽtes fiduciã, venim' cõtra hãc multitudinẽ, Domine De' noſter tu es, nõ præualeat cõtra te homo Exterruit itaq́, Dominus AEthiopes corã Aſa & Iuda, fugeruntque æthiopes & perſecutus eſt eos Aſa & populus qui cũ eo erat &c. ca.18.*

Ioſaphat impio Achab affinitate iunctus, aſcendit cũ eo cõtra Ramoth Galaad. 400. pſeudoprophetis victoriamque promittẽtib', Michæas autẽ cõtrariũ prophetãs incarcerat ſed Achab iuxta Michæę propheriam in bello occiditur. ca.32.*

Sennacherib Iudam inuadente, Ezechias populũ hortatur fidere in Deũ, à quo ille minis in blaſphemijs nititur eũ auertere Orantibus autem Ezechia cũ Iſaia, angelus diſſipat exercitũ Sennacherib qui fugiens à filiis occiditur. Porro Ezechias nimia fælicitate elatus Deum offendit, cui impius filius Manaſſes ſuccedit. 1.Mac.3

Iudas Machabęus dux eximius prędicatur, qui perambulãs ciuitates Iudę, trucidabat omnes impios, & occiſo duce Appollonio eiuſq́, exercitu diſperſo, vicit cum paucis Syriæ exercitum, vna cum duce Sermone Iratus autẽ ob hoc rex Antiochus profectus in Perſidem conſtituit Lyſiam vice regem, dato belli in Iudęos apparatu: qui miſit cõtra terrã Iudæa Gorgiã cũ exercitu. Iudas autem & ſui ad bellũ patãt, maximè operibus pœnitentiæ & oratione ad Deum. Cap.4.8

Ait Iudas viris ſuis qui ſecũ erãt, (adueniente Gorgia) ne timueritis multitudinẽ eorũ, & impetum eorum ne formidetis,

detis,mementote qualiter ſalui facti ſũt patres noſtri in mari rubro,cum ſequeretur eos Pharao cũ exercitu multo,& nũc clamemus in cælũ & miſerebitur noſtri De⁹ noſter &c

2.M.8 Iudas Machabæus inuocato Dei auxilio,poſt aliquot victorias,Nicanorẽ q̃ certã ſibi de Iudæis pollicebatur victoriam,ſuos primũ ad cõſtantiã exhortatus,profligauit,interfectis de ei⁹ exercitu,vnà cũ Timotheo & Bachide pluſquã 29000. ita vt Nicanor ſolus effugiens prędicaret Iudæos Deum habere protectorem.

Deus pugnat pro ſuis.

Eſa.14.13 ET ait Moyſes ad populum,(Pharaone Iſraelẽ perſequẽte)nolite timere,ſtate & videte magnalia Dñi quę facturus eſt hodie; Ægyptios enim quos nunc videtis nequaquã vltra videbitis vſque in ſempiternũ,Dominus pugnabit pro vobis & vos tacebitis.

Deu.1.36 Nolite metuere nec timeatis eos,dominus Deus qui ductor eſt veſter ꝓ vobis ipſe pugnabit,ſicut fecit ĩ AEgypto cũctis videntib,& in ſolitudine ipſi vidiſtis,portauit te Dominus Deus tuus vt ſolet homo geſtare paruulum ſuũ,in omni via per quã ambulaſtis donec veniretis ad locũ iſtũ.

Ca.3.22 Ne timeas eos(loquitur de Og rege Baſan) Dominus enim Deus veſter pugnabit pro vobis,

1.Reg. 1 45. Dixit aũt Dauid ad Philiſtęũ, Tu venis ad me cũ gladio & haſta & lypeo,ego aũt venio ad te in nomine dñi exer.. cituũ Dei agminũ Iſrael,quib.exprobraſti hodie& dabit te dñs in manu mea & percutiã te & auferã caputtuũ à te &c.

2.Par.20 15. Attendite omnis Iuda,& q habitatis in Hieruſalẽ , & tu rex Ioſaphat,Hęcdicit Dominus vobis,Nolite timere nec paueatis hãc multitudinẽ(loquitur de Ammõitis,Moabitis ac Syriis contra Ioſophat inſurgentib.)non eſt enim veſtra pugna,ſed Dei &c.

Par.17.35 Qui docet manus meas ad prœlium,& poſuit vt areũ æræum brachia mea.

143.1. Benedictus Dominus Deus meus q. docet manus meas ad prœlium & digitos meos ad bellum

Iſ.36.15 Si reuertamini & quieſcatis ſalui eritis,in ſilentio & ſpe erit fortitudo veſtra,& noluiſtis & dixiſtis,nequaquã,ſed ad equos fugiemus.

Rõ.15.12 *Bellandum armis quoque Spiritualibus.*

ABiiciamus ergo opera tenebrarũ & induamur arma lucis

Arma

Arma militiæ noſtræ non carnalia ſunt,ſed potẽtia Dei 2.cor.1.
ad deſtructionẽ munitionum,conſilia deſtruẽtes & omnẽ 4.
altitudinem extollentem ſe aduerſus ſcientiã Dei,& in ca
ptiuitatem redigentes omnem intellectum &c.

Induite vos armaturã Dei,vt poſſitis ſtare aduerſus inſi Eph.6.11
dias diaboli,quoniam non eſt nobis colluctatio aduerſus
carnem & ſanguinẽ,ſed aduerſus principes & poteſtates,
aduerſus mũdi rectores tenebrarũ harũ,cõtra Spiritualia
nequitiæ in celeſtibus,propterea accipite armaturã Dei,vt
poſſitis reſiſtere in die malo,& in omnib. perfecti ſtare &c

Bellum fiat cum conſilio & ſapientia.

SI quando acceſſeris ad expugnandam ciuitatem, offe- De.20.10
res primum pacem.

Quando obſederis ciuitatẽ multo tempore,& munitio- Ibid. 19.
nibus circundederis,vt expugnes eam, nõ ſuccides arbo-
res de quibus veſci poteſt,nec ſecuribus debes p circuitũ
vaſtare regionem,quoniam lignum eſt,non homo,nec po
tes bellantium contra te augere numerum.

Gubernaculis tractanda ſunt bella. pro.20.18

Vir ſapiens & fortis eſt & vir doctus, robuſtus & valid⁹ 24.6.
quia cum diſpoſitione vnitur bellum,& erit ſalus vbi mul
ta conſilia ſunt.

Hanc ſub ſole vidi ſapientiam & probaui maximam. Ec.9.13.

Ciuitas parua et pauci in ea viri.Venit cõtra eã Rex ma 14.
gnus et vallauit eam,extraxitque munitiones per gyrum,
& perfecta eſt obſidio. 15.

Inuẽtuſque eſt in ea vir pauper & ſapiẽs,& liberauit vr Ibid. 18.
bẽ p ſapiẽtia ſuã,& nullus deinceps recordat⁹ eſt hominis Luc 3.14
illi⁹ pauperis,& dicebã ego meliorẽ eſſe ſapiẽtiã fortitudine.

Melior eſt ſapiẽtia quam arma bellica

Neminem concutiatis,neque calumniam faciatis,& con
tenti eſtote ſtipendiis veſtris.

Bellum vtiliter vitatur.

QVando egreſſus fueris aduerſus hoſtes tuos in pu- De.23.9
gnam cuſtodies te ab omni re mala.

Varius euentus eſt belli,& nunc hunc,& nunc illũ cũ- 2 Re.11
ſumit gladius. 25.

Nõ litiges cũ homine potẽte,ne fortè incidas in man⁹ illi⁹. Eccl.8.1

Abſtine te à lite,& minues peccata. 28 10.

Eſto conſentiẽs aduerſario tuo cito,dũ es in via cum eo Ma 5 25

Bellum quibus de cauſis ſuſceperunt olim fideles.

Ge.14.14 QVod cum audiſſet Abraham, captum videlicet Loth fratrē ſuū, numerauit expeditos vernaculos ſuos, trecentos, decē & octo, & perſecutus eſt eos vſque Dan, &c.

Iudic.20. Ob hoc ſcel⁹ (ſcilicet vxoris Leuitis viri raptæ & mortuæ) pugnātes reliquæ trib, aduerſus Benianim, ſemel atq; iterū bello inferiores, tertio committentes iuſſu domini prœliū tribum illam præter ſexcentos qui in ſolitudine fugerant penitus deleuerunt.

Ioſue.10. Quinque reges oppugnantes Gaba immoto ſole vnius diei ſpatio vincuntur, & ex ſpelunca extractiſuſpendūtur, pluresque aliæ ciuitates capiuntur.

1.Reg.20 Abſente Dauid Amalechitæ Siceleg incēderāt ablata p̄da Quos Dauid perſequēs occidit recepta p̄da, quā ſingulis ſociis ex æquo diuiſit etiā iis q adu?rcinas laſſi remāſerāt

Benedictio Dei in iuſtos.

Ge.22.16 PEr memetipſum iuraui, dicit dominus quia feciſti hāc rē, & nō pepercisti filio tuo vnigenito benedicam tibi.

26.4. Et benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ, eo quod obedierit Abraham voci meę: & cuſtodierit pręcepta mea, & cæremonias, legeſque ſeruauerit.

Ibidē.24 Benedicam tibi & multiplicabo ſemen tuum propter ſeruum meum Abraham.

Pſa.5.13 Quoniam tu benedices iuſto.

23.5. Innocēs manibus & mundo corde, qui nō accepit in vano animā ſuam. Hic accipiet benedictionem à domino.

prou.10.6 Benedictio domini ſuper caput iuſti: os autem impiorum operit iniquitas.

Eccle.25 qui vigilauerint ad illum, inuenient benedictionem.

18. *Iuſtos in finali benedicet iudicio.*

Mat.25. TVnc dicet Rex his qui à dextris ei⁹ erūt: Venite bene

34 dicti patris mei, poſſidete paratū vobis regnum à cōſtitutione mundi.

Gal.3.9. Igitur qui ex fide ſunt, benedicentur cum fideli Abrahā.

pro.3.33 Habitacula iuſtorum benedicentur.

Ec.11.24 Benedictio Dei in mercedem iuſti feſtinat.

39. 27. Benedictio illius quaſi fluuius inundabit.

Ephe.1.3 Benedictus Deus & pater domini noſtri Ieſu Chriſti, q benedixit vos in omni benedictione ſpirituali in cœleſtib. in Chriſto.

Benedicere

Benedicere debet homo Deum.

ET nunc in omni corde,& ore collaudate & benedicite nomen domini. *Ec 29.41*

Benedic anima mea domino,& omnia quæ intra me ſũt nomini ſancto eius. Benedic anima mea domino, & noli obliuiſci omnes retributiones eius. *Pſa.102.1*

Humiliter.

BEnedicite Deum cœli,& coram omnib. virtutibus confitemini quia fecit nobiſcum miſericordiam ſuam. *To.12.6*

Dominus dedit, domin⁹ abſtulit, ſicut domino placuit, ita factum eſt, ſit nomen domini benedictum *Iob.1.21*

Benedicta gloria domini de loco ſancto ſuo. *Eze.3.12*

Perſeueranter.

OMni tempore benedic domino. *To.4.20*

Benedicã dñm in omni tpe, ſemp laus ei⁹ in ore meo. *pſa.33.2.*

Benedicentes dominum exaltate illum quantum poteſtis, maior enim omni laude Exaltantes illum replebimini õi virtute. Qui videbit eum & narrabit, & magnificabit eũ ſicut eſt ab initio. *Ec.43.33*

Benedictio qua homo homini benedicit.

BEnedixit eis (Melchiſedech) & ait, Benedictus Abrahã à Deo excelſo qui creauit cœlum & terram &c. *Ge.14.19*

Iacob matris conſilio benedicitur loco Eſau, ad cuius odium fugiendum monetur à matre, vt in zaram ad Labam concedat. *Cap. 27.*

Deus autẽ omnipotens benedicat tibi & creſcere te faciat atq; multiplicet vt ſis in turba populorũ. & det tibi benedictiones Abrahæ & ſemini tuo poſt te, vt poſſideas terrã peregrinationis tuæ, quam pollicitus eſt auo tuo. Vocauit Iſaac, Iacob benedixit eum &c. verſ. 1. *cap.28:4*

Oues veſtras & armenta aſſumite, vt petiebatis (ait Pharao Moyſi & Aaron) & benedicite mihi. *Ex.12.32*

Et extẽdẽs (Aarõ manũ ad populũ) benedixit ei, ſicq; cõpletis hoſtiis p peccato & holocauſtis & pacificis, deſcẽdit *Leu.9.22*

Qui benedixerit tibi erit & ipſe benedictus. *Nu.24.9*

Balaã tertio benedicit & proſpera vaticinatur de Iſrael & de Chriſto. Item de Amalechitis, Cineis & Romanis. *Num 24*

Eo tempore ſeparauit tribum Leui, vt portaret arcã fœderis domini, & ſtaret coram eo in miniſterio & benediceret in nomine illius vſque in præſentem. *De.10 8*

Cap 31. Benedicit Moyſes moriturus duodecim tribus Iſrael.
Ioſu.8.34 Et primum quidem benedixit populo Iſrael,poſt hæc legit omnia verba benedictionis & maledictionis, & cuncta quæ ſcripta erant in legis volumine.

Ca.15.19 Cui Caleb, Quid habes inquit? at illa(illius filia Aza)reſpondit,da mihi benedictionem,terram auſtralem & arentem dediſti,mihi iunge & irriguam.

Ca 22.6 Benedixitque eis Ioſue & dimiſit eos , ſcilicet Rubinitas & Gaditas & dimidiam tribum Manaſſe.

1.Reg.2.20. Et benedixit Heli Helcanæ & vxori eius,dixitque ei,reddat tibi Dominus ſemen de muliere hac pro fænore quod commodaſti Domino.

2.Reg 6 18. Cumque compleſſet(Dauid)offerens holocauſta & pacifica,benedixit populo in nomine Domini exercituum.

3.Reg. 8. 14. Conuertitque rex(Salomon)faciem ſuam, & benedixit omni eccleſiæ Iſrael &c.

Iud.15.10 Quæ cum exiſſet(Iudith)ad illam (Holophernem) benedixerunt eam omnes vna voce dicentes,tu gloria humilitẽ, tu lætitia Iſrael &c.

Pſ.128.8 Et non dixerunt qui præteribant, benedictio Domini ſuper vos,benediximus vobis in nomine Domini.

Luc.1.28 Sic virgo Maria ob fidei munditiam, Exclamauit voce magna Elizabeth,& dixit Benedicta tu inter mulieres,& benedictus fructus ventris tui.Et beata quę credidiſti,quoniã perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Domino.

Eccl.3.11 Benedictio patris firmat domos filiorum.

Luc.2.34 Benedixit illis Symeon & dixit ad Mariã matrẽ eius etc.

Ca 6.28 Benedicite maledicentib. vobis, et orate pro calumniantibus vobis.

Rõ.12.14 Benedicite pſequẽtib.vos benedicite & nolite maledicere.

Benedictio qua creaturæ conſecrantur & ſanctificantur.

Exo.28.2 FAcieſque veſtem Aaron ſanctam fratri tuo in gloriam & decorem.

Ca. 29.6 Et pones tiaram in capite eius & laminam ſanctam ſuper tiaram,& oleum vnctionis fundes ſuper caput eius atq, hoc ritu conſecrabitur. 27. Sanctificabiſque pectuſculum conſecratum & armum quem de ariete ſeparaſti.

Leu.21.10 Põtifex,i.ſacerdos maximus inter fratres ſuos , ſuper cuius caput fuſum eſt vnctionis oleũ & cui' manus in ſacerdotio conſecratæ

conſecratæ ſunt,veſtituſque eſt ſanctis veſtibus &c,
Omne quod Domino conſecratur ſiue homo fuerit,ſiue ca.27. 28
animal ſiue ager nō veniet,nec redimi poterit quicquid ſe
mel,fuerit conſecratum,ſanctum ſanctorum erit Domino: Nu.5:17
Aſſumétque aquam ſanctam in vaſe fictili & pauxillum
terræ de pauimento tabernaculi mittet in eam.
Vrbem autem & omnia quæ inuēta ſunt in ea ſuccēde- Ioſ.6.24
runt,abſque auro & argento,& vaſis ęneis & ferro quę in
ærarium Domini conſecrarunt. Iud.17.3
Conſecraui & voui hoc argentum Domino,vt de manu
mea ſuſcipiat filius meus,& faciat ſculptile atque conflati
le,& nunc trado illū tibi. 1.Par.18
Sed & omnia vaſa aurea & argentea & ænea cōſecrauit 11.
rex Dauid Domino,cum argento & auro quod tulerat ex
vniuerſis gentibus,tā de Idumæa & Moab & filiis Amon
quàm de Philiſtiim & Amalech. 3.Eſd.1
Et ſacra vaſa Domini accepit Nabuchodonoſor rex Ba- 41.
bylonis,& tulit & conſecrauit in tēplo ſuo in Babylonia.
Omnis creatura Dei bona eſt & nihil reiiciendū quod 1 Tim.4
cum gratiarum actione percipitur,ſanctificatur enim per 5.
verbum Dei & Orationem.
Tabernaculum enim factum eſt primum , in quo erant Heb.9. 2
candelabra & menſa & propoſitio panū,quæ dicitur ſan-
cta &c.Hinc conſecratio ſacerdotum,veſtium , altarium,
templorum,cæterorum,aquę luſtralis &c. Ex.20.7

Blaſphemia contra Deum.

Leui. 24
NOn aſſumes nomen domini Dei tui in vanū (quanto 14.
minus ad blaſphemandum?)
Educ blaſphemū extra caſtra,& ponāt omnes q̄ audierūt Ibid.16
manus ſuper caput eius , & lapidet eum omnis populus. 1.Reg. 2
Qui blaſphemauerit nomen domini,morte moriatur. 25.
Si peccauerit,vir in virum,placari ei poteſt Deus,ſi autē
in deum peccauerit,quis orabit pro eo? 2.Reg.12
Verūtamen q̄m blaſphemare feciſti inimicos nomen dn̄i 14.
propter verbū hoc,filius qui natus eſt tibi morte morietur
Quia dixerunt Syri , Deus montiū eſt Dominus eorū 2.Re.20
& non eſt Deus vallium,dabo omnem multitudinem gran 28.
dem hanc in manu tua.
Cui exprobraſti & quē blaſphemaſti? Cōtra quē exaltaſti vo 4.Re.19
cē tuā,& eleuaſti ī excelſū oculos tuos? Cōtra ſanctū Iſrael 22.

E 4 Factum

Factũ eſt igitur in nocte illa, venit angelus domini & per
Ibidē. 35 cuſſit de caſtris Aſſyriorum cētum octoginta quinq; milia.
Docuit iniquitas tua os tuũ, & imitaris linguā blaſphe
Tob. 15. 5 mantium condemnabit te os tuum & non ego
Tob. 34 Ne deſinas ab homine iniquitatis, qui addit ſuper pecca
ta ſua blaſphemiam.
37. Opprobria exprobrātiũ tibi (pater) ceciderunt ſuper me
Pſ 68. 10 Quouſque irruitis in hominē (Chriſtum) blaſphemādo.
61. 4. Super dolorem vulnerum meorum addiderunt.
68. 27. Vir multum iurans replebitur multa iniquitate, & non
Ec. 23 12 diſcedet à domo illius plaga
Omnia quę loquitur populus iſte coniuratio.
Eſa 8. 12 Omnis maledicunt mihi, dicit Dominus.
Ier. 15 14 Iugiter nomen meum tota die blaſphematur.
cap. 52. 5 Facta eſt mihi hæreditas mea quaſi Leo in ſylua, dedit
Ier. 12. 8 contra me vocem, ideo odiui eam.
Nũquid redditur pro bono (incarnationis & paſſionis) malũ?
ca. 18 20 Inſurrexiſtis ſup me ore veſtro, & derogaſtis aduersũ me.
Ezech. 35 Omnis fur ſicut ſcriptum eſt, iudicabitur, & omnis iurās
13. ſimiliter iudicabitur.
Zac. 5. 3 Si affliget homo Deum, quia vos configitis me?
Ideo dico vobis, omne peccatum & blaſphemia remitte
Mal. 3. 8 tur hominibus ſpiritus autem blaſphemiæ non remittitur.
Matt. 12 Et quicunque dixerit verbum cõtra filium hominis remit
31. tetur ei: qui autem dixerit contra Spiritum ſanctum, nõ re
mittetur ei, neque in hoc ſeculo neque in futuro.
Mar 3 Amen dico vobis, quoniam omnia remittuntur filiis ho-
28. minum peccata & blaſphemiæ, quibus blaſphemauerunt.
Lu. 12. 10 At qui blaſphemauerit in ſpiritum ſanctum, non habet re-
miſſionem in æternum.
Rō. 2, 24 Et omnis qui dicit verbũ in filiũ hominis remittetur ei.
1. *Cor* 1 Ei verò q in ſpiritũ ſanctũ blaſphemauerit, non remittetur
3. Nomen enim Dei per vos blaſphematur inter gentes.
Ideo notum vobis facio, quòd nemo in ſpiritu Dei lo-
Colloſ. 3 quens, dicit anathema Ieſu.
8. Nũc autem deponite & vos omnia, iram, indignationem
malitiam, blaſphemiam, turpem ſermonem de ore veſtro.
Heb 6. 6 Rurſus crucifigentes filium Dei, & oſtentui habentes.
Iac 5. 12 Sit ſermo veſter, eſt, eſt, non, non (non per dominum aut
alia membra ſua.)
Iude. 1. 9 Dum Michael archangelus cum diabolo diſputans alter

caretur

caretur de Moyſis corpore, non eſt auſus iudicium inferre blaſphemiæ, ſed dixit, imperet tibi Deus.

Aperuit os ſuum in Blaſphemias ad Deum, blaſphemare nomen eius, & tabernaculū eius, & eos qui in cœlo habitāt. *Apo.13.6*

Blaſphemauerunt Deum cœli præ vulnerib. & docoribus ſuis, & non egerunt pœnitentiam. *Ibidē.16 21.*

Benhadad ſeruat fidem & pactum cum rege Aſa. 3. Reg. 15. 20. *obſidet Samariā*, 20.1. 4. Re. 6. 24. *ægrotat & moritur*, 8, 7. 15

Benhadad filius Hazael fit rex Syriæ. 4. *Reg.* 3. 24. *ſubiicit ſibi Iſraelem.* 13. 3.

Beniamin filius Iacob. *naſcitur. Gen.* 35. 16.

Beniamitæ abutuntur vxore Leuitæ. Iudic. 19. 25. *puniuntur*, 20. 41.

Beſeleel inſignis artifex. Exod. 31. 1. 35. 30.

Beſtiæ & bruta animalia nō ſunt crudeliter tractanda.

Dixitque Iacob noſti domine mi quod paruulos habeā teneros & oues & boues fętas mecū, quas ſi pl'in ambulando fecero laborare, morientur vna die cuncti greges? Gene.33 13.

Sex dieb. operaberis, 7. die ceſſabis, vt requieſcat bos & aſinus tuus, & refrigeretur filius ancillę tuę & aduena Idē Deu 5.14 Ex.23.12

Non ligabis os bouis triturantis fruges tuas in area. De.25.4

Qui iratus vehemētius, cædebat fuſte latera aſinæ vehemētius aperuitque dominus os aſinæ & locuta eſt: quid feci tibi cur percutis me, ecce iam tertio &c. *Num.22 28.*

Nouit iuſtus iumentorum ſuorum animas, viſcera autē impiorum crudelia. *Pro.12.10*

Pecora tibi ſunt, attende illis & ſi ſint vtilia tibi, perſeuerent apud te. Ec.7.24

Fructus bonus eorum.

Diligenter agnoſce vultum pecoris tui, tuoſque greges conſidera Non enim habebis iugiter poteſtatem. *Prou.27 23.*

Agni ſunt ad veſtimentum tuum, & hœdi ad agri preciū.

Sufficiat tibi lac caprarum in cibos tuos, & in neceſſaria domus tuæ, & ad victum ancillis tuis. *Ibidē.26*

Bethſabee filia Eliam vxor Vriæ à Dauid *cognoſcitur, & parit.* 2. Reg. 11. 4. 27. *puer ægrotat & moritur* 12. 15. 18. *fit vxor Dauidis, parit ei Salomonem*, 12. 24. 1. Paral. 3. 5. Matth. 1. 6.

Bethſaida vrbs natiua Andreæ & Philippi, Ioan. 1. 44. 12. 21. *deploratur*, Matth. 11. 21, Luc. 10. 13.

Bethſemitæ grauiter puniuntur. 1. *Reg.* 6. 19.

Ex. 19. 5 *Bona opera pietaſque vera in Deum commendantur.*

Deut. 10 SI audieritis vocem meam, & cuſtodieritis pactum meũ
13 eritis mihi in peculium de cunctis populis.

Cuſtodiaſque mandata Domini & cerimonias eius quas
Prou. 21 ego hodie præcipio tibi vt bene ſit tibi.
3. Facere miſericordiam & iudicium, magis placet Domino quàm victimæ.

Iſa. 1. 16 Si volueritis & audieritis me, bona terræ comedetis, quod nolueritis & me ad iracundiam prouocaueritis, gladius deuorabit vos &c.

Si in præceptis meis ambulauerit & iudicia mea cuſtodie
Ezec. 18 rit, vt faciat veritatẽ hic iuſtus eſt, vita viuet ait Dñs &c.
9. Indicabo tibi o homo quid ſit bonum & quid Dominus requirat à te, vtique facere iudicium & diligere miſericor-
Mic. 6. 8 diam & ſollicitum ambulare cum Deo tuo

Hæc ait Dñs exercituum, Iudicium verũ iudicate & mi-
Zach. 7. 9 ſericordiã & miſerationes facite vnuſquiſque cũ fratre ſuo.

Da altiſſimo ſecundum datum eius, & in bono oculo ad inuentionem facito manuum tuarum, quoniam Dominus
Ec. 35. 12 retribuens eſt, & ſepties tantum reddet tibi.

Si quis mihi miniſtrauerit, honorificabit eũ pater meus
Ioan. 12 Quid proderit fratres mei ſi fidẽ quis ſe dicat habere, o-
26. pera nõ habeat, nũquid fides poterit ſaluare eũ, fides, n. per ſe ſi nõ habet opera mortua eſt, quemadmodũ corpus ſine
Iac. 2. 14 anima mortuũ eſt. Vis aũt ſcire o homo inanis q̃ fides ſi ne operib: mortua eſt? Abraham pater noſter nonne ex operib iuſtificatus eſt offerens filium Iſaac ſuper altare?

Iudicati ſunt mortui ex his quæ ſcripta ſunt in libris ſe
Apoc. 20 cundum opera eorum.
12. Reddet Deus vnicuique ſecũdũ opera eius Itẽ nõ auditores legis iuſti ſunt apud Deũ, ſed factores iuſtificabũtur
Rom. 2. 6 gloria enim & pax & honor omni operanti bonum.

Dum tempus habemus operemur bonum, Venit enim
Gala. 9 nox quando nemo poterit operari.

Non enim iniuſtus eſt Deus vt obliuiſcatur operis veſtri
Heb. 6. 10 & laboris ex charitate ſuſcepti.

Quapropter magis ſatagite fratres vt per bona opera ve
2 Pet. 1. 10 ſtra, certam vocationem veram & electionem faciatis.

Qui

Qui aũt ſeruat mãdatũ eius in hoc charitas perfecta eſt 1.Ioa.2.5.

Qui dicit ſe noſſe Deum(ſcilicet per fidem) & mandata 1.Ioa.2.4
eius non ſeruat,mendax eſt & veritas non eſt in illo.

Opera enim illorum ſequuntur illos. Ap.14.13

Vt dignè ambuletis Deo per omnia placentes,in omni Col.1.10
opere bono fructificantes & creſcentes in omni ſcientia.

Sic luceat lux veſtra coram hominibus,vt videant ope- Mat 5.17
ra veſtra bona & glorificent patrem veſtrum &c.

Non omnis qui dicit mihi domine domine in trabit in cap.7.21
regnum cœlorum,ſed qui facit voluntatempatris mei qui
in cœlis eſt,hic intrabit in regnum cœlorum.

Si vis ad vitam ingredi ſerua mandata.Item omnis qui
reliquerit domum vel fratres aut ſorores aut patrē & ma Mat. 19.
trem aut vxorem aut filios propter nomen meum,centu- 17.
plum accipiet & vitam æternam poſsidebit.

Quid vocatis me domine domine & non facitis quæ
præcipio vobis? Lu.6.46.

Qui habet mãdata mea & ſeruat ea,hic eſt q diligit me
Vos amici mei eſtis ſi feceritis q̃ ego præcipio vobis &c. Ioa.14.21

Cõuentione autem facta ex denario diurno,miſit eos in ca.15.14
vineam dicens,Ite in vineam meã & quod iuſtum eſt dabo Mat.20 2
vobis.Item voca operarios & redde illis mercedem.

Operibus ex charitate factis debetur meritum.

Ego protector tuus ſum & merces tua magna nimis di Gen 15.1
cit dominus Abrahæ fideli & iuſti in perpetuũ viuent Sapi.5.16
& apud dominum eſt merces eorum.

Omnis miſericordia facit locum vnicuique ſecundum Ec.16.14
meritum operum ſuorum.

Quodcunq; facitis ex animo operamini ſicut domino Col.3.17
& nõ hominibus,ſcientes quod à domino recipietis retri
butionem(quę ob meritum dari ſolet)hæreditatis.

Beneficentię autem & communionis nolite obliuiſci,ta Hebr.13
libus enim hoſtiis promeretur Deus. 16.

Ecce venio cito& merces mea mecum eſt:reddet vnicui Apoc.22.
que ſecundum opera ſua. 12.

Gaudete & exultate quoniam merces veſtra copioſa eſt Mat.5.12
in cœlis.

Qicunque dederit potũ aquę frigidæ tantum in nomi- ca.10.41
ne diſcipuli,amen dico vobis,non perdet mercedẽ ſuam

Qui videt in aſcondito reddet tibi in propatulo. Mat.6.6

Bonum

2.Ti.4.7 Bonũ certamẽ certaui,curſum cõſummaui,fidẽ ſaruaui in reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ quam reddet mihi dominus in illa die &c.

2.Ti.2.5 Nemo coronabitur niſi qui legitimè certauerit.

Gal. 6.8 Quæ enim ſeminauerit homo,hæc & metet. Qui enim ſeminat in carne ſua,de carne metet & corruptionẽ,qui autem in Spiritu de Spiritu metetvitam æternam.

2.Co.9.6 Qui parce ſeminat percè & metet.

Pſa. 61.13 Tibi domine miſericordia,quia tu reddes vnicuique ſecundum opera ſua,

Pſal. 119 112. Inclinaui cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas propter retributionem.

Pſa.17.21 Retribuet mihi dominus ſecundum iuſtitiam meam & ſecundũ puritatẽ manuũ mearũ in conſpectu oculorũ ei⁹.

Pro12.14 Iuxta opera manuum ſuarum retribuetur ei.

Ephe.6.8 Vnuſquiſque quodcunque fecerit bonum hoc recipiet, ſiue ſeruus ſit,ſiue liber.

1.Cor.15 58. Stabiles eſtote & immobiles,abundantes in omni opere bono,ſcientes quod labor veſter non ẽ inanis in domino.

2.Par.19 2. Iram Dei merebaris (ait Iehu propheta ad Ioſophat) ſed opera bona inuenta ſunt in te.

2.Par.12 12 De tribu Iuda reperitur quod non tota deletur, quia in ea ſunt inuenta bona opera.

Ioa.15.16 Ego elegi vos de mundo,vt eatis & fructum afferatis& fructus veſter maneat.

Ca.5.28 Venit hora in qua omnes qui in monumẽtis ſunt audiẽt vocem eius,& procedent qui bona fecerunt inreſurrectionem vitæ, qui verò mala egerunt in reſurrectionẽ iudicij.

Mat. 25. Oſtẽdit Chriſtus quod in extremo iudicio iudicaturus ſit ſecundum opera miſericordiæ:& his qui opera miſericordiæ fecerunt daturus eſt vitam æternam.

2.Co.5.10 Omnes nos manifeſtari oportet ante tribunal Chriſti,vt referat vnuſquiſque propria corporis prout geſſit ſiue bonum ſiue malum.

2.Reg.22 21. Retribuet mihi dominus ſecundũ iuſtitiã meã & ſecũdum mũditiam manuum mearum reddet mihi quia cuſtodiui vias domini,& non egi impiè à Deo meo.

Luca. 10 27. Diliges dominũ Deum tuũ ex toto corde tuo &ex tota anima tua,& ex tota mẽte tua & proximũ tuũ ſicut teipſũ In his enim duobus præceptis tota lex pẽdet & prophetę.

Ioa.13.34 Mãdatũ nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ ſicut dilexi vos

Mandatum

Mandatum nouum do vobis vt diligatis inuicem,in hoc Ioã.13.35
cognoſcent omnes quod mei diſcipuli &c.

Diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum. Rõ.8.28

Nemini quicquã debeatis,niſi vt diligatis inuicẽ, qui e- cap.13 8
nim diligit proximum legem impleuit.

Si linguis hominum loquar aut angelorum,charitatẽ au 1.Co.13.1
tem non habeam factus ſum ſicut ęs ſonans,aut cymbalũ
tinniẽs,& ſi habuerim prophetiã,& nouerim myſteria om
nia & omnem ſcientiam,& ſi habuero omnem fidẽ, ita vt
montes transferam, charitatẽ autẽ nõ habuero nihil ſum.
Et ſi diſtribuero in cibos pauperũ omnes facultates meas,
& ſi tradidero corpus meum ita vt ardeam,charitatem au-
tem non habuero nihil mihi prodeſt.

Benefac iuſto & inuenies retributionem magnam & ſi Eccl.12.2
non ab eo certe à Domino.

Bonitas & benignitas Dei erga ſuos

DIxit Dominus ad eum(Abrahã)Si inuenero Sodomis Gen. 18.
50.iuſtos in medio ciuitatis,dimittam omni loco pro 26.
pter eos &c.lege.

Conſolatur Dominus Iſraelitas per Moyſem terræ Cha- Exod. 6
naan promiſſione &c lege.

Et percuſſit grãdo in omnì terra Aegypti quæ cũcta fue Ca.9.25
runt in agris ab hoĩe vſq; ad iumentũ,cunctãq; herbã agri
percuſſit grando,& omne lignũ regionis confregit, tantũ
in terra Geſſen vbi erant filij Iſrael grando non cecidit.

Apud omnes filios Iſrael non mutiet canis ab homine Cap.11.7
vſque ad pecus,vt ſciatis quanto miraculo diuidat Domi-
nus Aegyptios & Iſrael.

Et faciens miſericordiam in milia his qui diligunt me& Ca. 20 6
cuſtodiunt præcepta mea.

Quo tranſeunte (ſcilicet Moyſe) coram Domino ait,Do Ca.34.6
minator Domino Deus miſericors & clemens &c.

Tolle virgam & congrega populum tu & Aaron frater Nũ.20.8
tuus,& loquimini ad petrã corã eis & illa dabit aquas.Cũ
que eduxeris aquam de petra,bibat omnis multitudo & iu
menta eius.

Cumque quæſieris ibi Dominum Deũ tuũ,inuenies eũ deu.4.29
ſi tamen toto corde quæſieris,& tota tribulatiõe animę tuę

Faciens miſericordiam in multa milia diligentibus me, & Cap.5.10
cuſtodientibus præcepta mea.

Et ſcies quia dñs Deus tuus ipſe eſt Deus fortis & fide- Cap.7.9
lis

lis cuſtodiens pactũ & miſericordiã diligentibus ſe & his qui diligũt præcepta eius in mille generationes,& reddẽs odientibus ſe ſtatim,ita vt diſperdat eos & vltra nõ differat,protinus eis reſtituens quod merentur.

Cap.11. Recenſentur varia Dei beneficia multaq, bona promittuntur ſeruantibus eius præcepta,mala autem nõ ſeruantibus,hoc eſt benedictio & maledictio.

Ca.10.18 Facit Dominus iudicium pupillo & viduæ,amat peregrinum& dat ei victum atque veſtitum,& vos ergo amate peregrinos quin & ipſi fuiſtis aduenæ in terra Ægypti.

Cap.28. Multiplex promittitur ſeruantibus legem benedictio transgredientibus maledictio.

cap.30. Vera pœnitẽtia Deũ placat. præceptũ nobis datũ nõ lõge à nobis ſeparatur,proponiturbonũ & malũ vt vltro bonũ eligentes viuamus & non peccemus malo adhærẽtes.

ca.32.10 Inuenit eum in terra deſerta in loco horroris & vaſtę ſolitudinis,circũduxit eum & docuit & cuſtodiuit quaſi pupillam oculi ſui.

2 Reg.7. 12: Cumque completi fuerint dies tui & dormieris cum patribus tuis,ſuſcitabo ſemen tuum poſt te quod egredietur de vtero tuo & firmabo regnum eius.

ca.12.13 Dixit Dauid ad Nathã,Peccaui dño,dixit Nathã ad Dauid,dominus quoq́, trãſtulit peccatum tuum,nõ morieris

ca.14.14 Omnes morimur & quaſi aquæ dilabimur in terrã quę non reuertuntur,& non vult Deus perire animã,ſed retractat cogitans ne penitus pereat qui abiectus eſt.

3 Reg.8. 23. Domine Deus Iſrael non eſt ſimilis tui in cœlo deſuper, & ſuper terrã deorſum,qui cuſtodis pactũ & miſericordiã ſeruis tuis qui ambulant coram te in toto corde ſuo.

4 Re.20 5. Reuertere & dic Ezechiæ duci populi mei,hæc dicit dominus Deus patris tui,Audiui orationẽ tuã & vidi lachrymã tuam & ecce ſanaui te,die tertio aſcendens tẽplũ domini.

1 Eſd 9. 8. Et inueniſti cor eius fidele coram te & percuſſiſti cũ eo fœdus,vt dares ei terrã Chananæi,Hethęi & Heuęi,& Amorrhæi,& Phereſæi,& Iebuſæi,& Gerſeſęi,& dares ſemini eius,& impleſti verba tua quoniam iuſtus es.

Sap ii.24 Sed miſereris omnium quia omnia potes & diſsimulas peccata hominum propter pœnitentiam,

Eccl.2.12 Quis enim permanſit in mãdatis eius & derelictus eſt, aut quis inuocauit & deſpexit illum,& cap.18, miſericordia Dei oſtenditur.

Dixi

Dixi confitebor aduerſum me iniuſtitiã meã Domino & tu remiſiſti impietatem peccati mei. *Pſa.* 31 6

Iuſtitia tua ſicut mõtes Dei, iudicia tua abyſſus multa, homines & iumẽta ſaluabis (Domine) quemadmodũ multiplicicaſti miſericordiam tuam Deus. 35.7

Iunior fui, etenim ſenui, nec vidi iuſtum derelictum, nec ſemen eius quærens panem: 36.25

Quoniã tu Domine ſuauis & mitis & multæ miſericordiæ omnibus inuocantibus te & pſal. 102. per totũ, & 135 85.5

Miſerator & miſericors Dñs patiẽs & multũ miſericors 144.8

Propterea expectat Dominus vt miſereatur veſtri, & ideo exaltabitur parcens vobis, quia Deus iudicij dominus, beati omnes qui expectant eum. *Eſ.* 30.18

Ad punctum & in modico dereliqui te & in miſerationibus magnis congregabo te. 54.7

Derelinquat impius viam ſuam & vir iniquus cogitationes ſuas & reuertatur ad dominum & miſerabitur eius & ad Deum noſtrum quoniam multus eſt ad ignoſcendum 55.7

Et cum euulſero eos cõuertar, & miſerebor eorũ & reducam eos vnũ ad hęreditatẽ ſuam, & vnum ad terram ſuã. *Hie.* 12.15

Si egerit gens illa pœnitẽtiam, à malo quod locutus ſum aduerſus eam. Agam & ego pœnitẽtiam ſuper malo quod cogitaui vt facerem eis. 18.8

Et cum auerterit ſe impius ab impietate ſua quã operatus eſt, & fecerit iudicium & iuſtitiam, ipſe animã ſuam viuificabit. Idem verbatim 33.14. *Eze.* 18.27

Et ſcindite corda veſtra & non veſtimenta veſtra, & conuertimini ad dominũ Deũ noſtrũ, quia benignus & miſericors eſt, & multæ miſericordiæ, & præſtabilis ſuper malitia. *Ioe.* 2. 13

Venite ad me omnes qui laboratis & onerati eſtis & ego reficiam vos. *mat.* 11 28

Et miſericordia ei⁹ à progenie in progeniẽ timẽtibus eũ *Luc.* 1.50

Eſtote miſericordes ſicut & pr̃ veſter cœleſtis miſericors eſt. *Ca.* 6.36

Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradiſo. *Luc.* 23.

Benedictus domin⁹ & pater domini noſtri Ieſu Chriſti pater miſericordiarum, & Deus totius conſolationis. 43. 2. Co. 13

Deus autem (qui diues eſt in miſericordia) propter nimiam charitatem ſuam qua dilexit nos. *Eph.* 2.4

Calumnia.

Introducti ſumus, vt deuoluat in nos calumniam, violenter ſubiciat ſeruituti & nos & aſinos noſtros. *Gene.* 43 18.

Non

Non facies calumniam proximo tuo.
Leuit.19 Omni tẽpore calumniã ſuſtineas,ne habeas q liberet te.
13. Si quempiam calumniatus ſum,ſi oppreſſi aliquem,ſi de
Deut.28 manu munus accepi,& contemnam illud hodie, reſtituam
29. que vob s.
1.Reg.12 Feci iudiciũ & iuſtitiã,nõ tradas me calumniãtibus me.
3. Dux indigẽs prudentia,multos opprimet per calumniã.
Vidi calumnias,quæ ſub ſole gerũtur & lachrimas inno
Pſal.118 centum,& neminem conſolatorem.
121. Si videris calumnias egenorum,& violẽta iudicia,& ſub
Prou.28 uerti iuſtitiam in prouincia,non mireris.
16. A trib timuit cor meũ,& ĩ quarto facies mea metuit,do
Eccle.4.1 laturã ciuitatis,& collectionẽ populi,& calũniã mendacẽ.
Qui proiicit calumniam &auaritiam ex calumnia in ex
Eccl.5.7 celſis habitabit.
Ec 26.7 Recede procul à calumnia.
Eſ.33.15 Hęc eſt ciuitas viſitationis,omnis calũnia in medio eius
54.14. Aduenæ & pupillo & viduæ non feceritis calumniam,&
Iere 6.6. habitabo vobiſcum.
7.6. Eruite vi oppreſſum,de manu calumniantis.
Qui patri calumniatus eſt, & vim fecit fratri ſuo &c.
21.12. ecce mortuus eſt in iniquitate ſua.
Ezec.18 Populi terræ calumniabantur calumniã,& rapiebãt vio
18. lenter egenum,& pauperem affligebant, & opprimebant
calumniam abſque iudicio.
22.29. Congregamini ſuper montes Samarię,&videte infamias
multas ĩ medio eius,& calumniã patiẽtes in penetralib eius
Amos.3.9 Audite verbum hoc,vaccæ pingues, quæ eſtis in monte
Samariæ,qui calumniam facitis egenis.
4.1. Viduã & pupillũ &aduenã &pauperẽ nolite calumniari
Accedam ad vos in iudicio,& ero teſtis velox maledicis.
Zach.7 adulteris,& periuris,& qui calũniant mercedẽ mercenarij
10. Eos qui tranſibant ſimpliciter,conuertiſtis in bellum.
Mal.3.5 Neminem cõcutiatis,neque calumniam faciatis,& con
tenti eſtote ſtipendiis veſtris.
Mic.2.8 Quare nõ magis iniuriã accipitis?quare nõ magis fraudẽ
Luc.3.14 patimini?ſed vos iniuriã facitis & fraudatis &hoc fratribus

Cultus verus ſeu pietas Dei exigit cor
1.Co 6.7 *hominis & voluntatem.*

D. 5 29 QVIS det talem eos habere mentẽ vt timeant me & cu-
ſtodiant

diant vniuerſa mandata eius in omni tempore,& bene ſit eis & filiis eorum in ſempiternum.

Diliges dominum Deum tuum ex toto corde tuo,ex to ta anima tua & ex tota fortitudine tua. Cap.6.5

Et nũc Iſrael quid dominus Deus tu⁹ petit à te niſi vti meas dominum Deum tuum & ambules in viis eius ac diligas eum ac ſeruias domino Deo tuo in toto corde tuo & in tota anima tua. cap.10.12

Si ergo obedieriti mãdatis meis quæ ego pręcipio vobis vtdiligatis dominum Deum veſtrum ac ſeruiatis ei in toto corde veſtro & in tota anima veſtra,&c. cap.11.13

Hodie dominus Deus tuus pręcepit tibi vt facias mãdata hæc atque iudicias vt cuſtodias & impleas ex corde tuo & ex tota anima tua. ca.26.16

Eo quod non ſeruieris domino Deo tuo in gaudio,cordiſque lętitia propter rerũ omnium abundantiam,ſeruies inimico tuo quem immittet tibi dominus in fame & ſiti, & nuditate,& omni penuria,& ponet iugũ ferreum ſuper ceruicem tuam donec conterat te. ca.28.47

Circuncidet dominus Deus cor tuum & cor ſeminis tui vt diligas dominum Deum tuum ex toto corde tuo,vt poſſis ſeruire. Idem Ioſ.22 5. cap.30.6

Dixit autem Samuel ad populũ,nolite timere vos feciſtis vniuerſum malum hoc,verumtamen nolite recedere à tergo domini ſed ſeruite domino in toto corde veſtro. 1.Reg.12 20.

In tota anima tua time dñm & ſacerdotes illius ſanctifica. Ecc.7.31

Hic popul⁹ labiis me honorat cor aũt eorũ lõgè eſt à me, Mat.15.8

Diliges dominum Deum tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua,ex omni fortitudine tũa &c. ca.22.37

Veri adoratores adorabũt patrem in ſpiritu & veritate, nam & pater tales quærit qui adorent eum. Ioa.4.23

Cæcitas tum corporalis tum ſpiritualis.

ET eos qui foris erant percuſſerunt cęcitate à minimo vſque ad maximum,ira vt oſtiũ inuenire non poſſent. Ge.19.11

Percutiet te dominus amentia,& cæcitate ac furore mẽtis & palpes in meridie ſicut palpare ſolet cæcus in tenebris & non dirigas vias tuas. de.28.28

Hoſtes vero deſcenderunt ad Deum,porro Elizæus orauit,ad dominũ dicens:percute obſecro gẽtem hãc cæcitate. Percuſſitque dominus ne viderent,iuxta verbũ Elizæi. 1.Reg.6.18

Pſ.68.24 Obſcurentur oculi eorum ne videant,& dorſum corũ ſemper incurua.

145.8. Dominus ſoluit compeditos,domin⁹ illuminat cæcos.

Eſa.6.10 Excæca cor populi huius & aures ei⁹aggraua,& oculos eius claude,ne forte videat oculis ſuis & auribus ſuis audiat,& corde ſuo intelligat,& conuertatur & ſanem eum.

Ca.42.7 Vt aperires oculos cęcorũ& educeres de cõcluſione vinctũ de domo carceris ſedẽtes in tenebris 16.& ducã cęcos in viã quam neſcierunt & in ſemitis quas ignorauerũt ambulare eos faciam, ponam tenebras coram eis in lucẽ & praua in recta:Hæc verba feci eis & non dereliqui eos 18 ſurdi audite & cæci intuemini ad videndum.

Ca.35 5 Tũc aperiẽtur oculi cæcorũ & aures ſurdorũ patebũt &c.

ca 26.18 Et audient in die illa ſurdi verba libri , & de tenebris & caligine oculi cæcorum videbunt.

Ca.43.8 Educ foras populum cęcum & oculos habet , ſurdum & aures ei ſunt.

ca.56.10 Speculatores eius cæci omnes neſcierunt vniuerſi,canes muti non valentes latrare videntes vana,dormientes & amantes ſomnia.

ca.59.10 Palpauimus ſicut cæci parietem & abſque oculis attrectauimus,impegimus meridie quaſi in tenebris,in caliginoſis quaſi mortui.

Sap 2.21 Hęc cogitauerunt & errauerunt, excæcauit autem illos malitia eorum.

Math.15. 14 Sinite illos cæci ſunt & duces cæcorum,cæcus autẽ ſi cæco ducatum præſtet,ambo in foueam cadunt.

Mar 8.18 Oculos habẽtes nõ videtis & aures habẽtes nõ auditis.

Lu. 4 19 Prædicare captiuis remiſſionem& cęcis viſum,dimittere contractis in remiſſionem prædicare annum Domini acceptum & retributionis.

Io. 12 40 Excæcauit oculos eorum & indurauit cor eorum vt nõ videant oculis,& non intelligant corde , & conuertantur & ſanem eos.

act.9 18 Et ſtatim ceciderunt ab oculis eius tanquam ſquamæ & viſum recepit & ſurgens baptizatus eſt.

ca.13.11 Et nunc ecce manus domini ſuper te & eris cæcus & nõ videbis ſolem vſque ad tempus.

Ro 1.21 Qui cum cognouiſſent Deum non ſicut Deum glorificauerunt aut gratias egerunt,ſed euanuerũt in cogitationib. ſuis & obſcuratum eſt inſipiens cor eorum.

In

In q̃b,De⁹ hui⁹ ſęculi excæcauit mẽtes infideliũ vt nõ ful 2.co.4.4.
geat illuminatio Euãgelij gloriæ Domini q̃ eſt imago Dei.
Tenebris obſcuratũ habẽtes intellectum,alienati à via Ephes.4
per ignorãtiã quę eſt ĩ illis ,ppter cęcitatẽ cordis eorũ &c. 18.
Cui enim præſto ſunt hæc,cęcus eſt,& manu tentãs,obli
uionem accipiens purgationis veterum ſuorũ delictorum. 2.Pet.1.9

Caeci illuminantur.

QVam(.ſ.albuginem)apprehẽdens.Tobias traxit ab oculis eius,ſtatimque viſum recepit.(pater eius). Tob 11.15
Et aperti ſunt oculi eorum & cõminatus eſt illis Ieſus, dicens,videte ne quis ſciat.&c. Mat.9.30
Miſertus autem eorum Ieſus(.ſ.duorum cęcorum)tetigit oculos eorum,& cõfeſtim viderunt,& ſecuti ſunt eum. ca.20 34
Deinde iterũ impoſuit manus ſuper oculos eius, & cæpit videre & reſtitutus eſt,ita vt clarè videret omnia Mar.8 25.
Et veniunt Iericho,& proficiſcente eo(Ieſu)de Iericho& diſcipulis eius & plurima multitudine,fili⁹ Timæi Bartimæ⁹ ca.10.46
cęcus,ſedebat iuxta viã mendicans &c 47 cępit clamare& dicere,Ieſu fili Dauid miſerere mei &c.52 Ieſus aũt ait illi, vade fides tua te ſaluum fecit,& cõfeſtim vidit & ſequebatur eum in via,idem habetur Luc 18.35
Me oportet operari opera eius qui miſit me,donec dies Ioan.9.4
eſt,venit nox quando nemo poteſt operari, quandiu ſum in mũdo,lux ſum mũdi.Hęc cũ dixiſſet,expuit in terrã& fecit lutũ ex ſputo, & liniuit lutũ ſuper oculos eius,& dixit ei,vade,laua in natatoria Siloe, quod interpretatur miſſus, abiit ergo & lauit,& venit videns.

Cerimoniæ Eccleſiaſticæ ſeu cultus externus.

AEdificauit autem Noe altare Domino & tollens de cũctis pecoribus & volucribus mundis, obtulit holocauſta ſuper altare. Gen.8.20
At vero Melchiſedech rex Salem proferẽs,panem & vinũ(erat enim ſacerdos Dei altiſſimi)benedixit ei,& ait,Benedictus Abraham Deo excelſo qui creauit cælũ & terrã. ca.14 18
Hoc eſt pactũ meũ quod obſeruabitis inter me & vos:& ſemẽ tuũ poſt te,circumcidetur ex vobis omne maſculinũ. cap.17.10
Benedicẽtur in ſemine tuo omnes gentes terrę eo quod obedierit Abraham voci meę & cuſtodierit pręcepta atque mandata mea,& cerimonias legeſque ſeruauerit: cap.27.5

Ex.18.19 Eſto tu populo in hiſquæ ad eum pertinent, vt referas quę dicũtur ad eũ oſtẽdaſque populo eurimonias & ritum colẽdi,viãq,per quá ingredi debeãt,& op⁹ q̃dfacere debeãt.

Le.8:33 De oſtio quoque tabernaculi non exibitis ſeptem dieb. vſque ad diem quo complebitur tẽpus conſecrationis veſtræ,ſeptẽ enim diebus finitur conſecratio,ſicut impreſentiarum factum eſt,vt ritus ſacrificij compleretur.

Num.1.5 Sed conſtitue eos ſuper tabernaculum teſtimonij,& cunćta vaſa eius,& quicquid ad ceremonias pertinet &c.

Ca.4. Ritus & officia Leuitarum iuxta cuiuſque familiam diſtribuuntur ſic & cap.6.7 8.& 9.& 15.

1.Par.23 Dauid ſenex Salomone rege deſignato,numeratorũLeuitarũ officia deſignat, Moyſique filij Leuitis annumerãtur.

Cerimoniæ ſeu ritus certi in orando.

3.Reg.8 22. STetit autem Salomon ante altare Domini in cõſpectu eccleſiæ Iſrael,& expandit manus ſuas in cœlum & ait, Domine Deus Iſrael non eſt ſimilis tui Deus in cœlo deſuper & in terra deorſum &c.54 Factum eſt autem cùm compleſſet Salomõ orans Dominum omnẽ rationẽ & deprecationẽ hãc,ſurrexit de cõſpectu altaris Domini,vtrũq, n.genu in terram fixerat & manus expanderat in cęlum.

Cap. 17 22. Et expandit ſe (Elias) atque menſus eſt ſuper puerũtribvicibus & clamauit ad Dominũ & ait,Domine Deus meus reuertatur obſecro anima pueri huius in viſcera eius, & exaudiuit dominus vocem Heliæ.

Cap.18 42. Elias autem aſcendit inverticẽ Carmeli,& pronus in terram poſuit faciem ſuam inter genua ſua &c.

2.Para.5 12. Tam Leuitæ quã cantores & qui ſub Aſaph erãt & qui ſub Hemã & q ſub Iduthũ filij & fratres eorũ veſtiti byſſinis,cymbalis & pſalteriis & cytharis concrepabãt ſtãtes ad oriẽtaleplagã altaris,&cũeis ſacerdotes.120 canẽtes tubis.

Mat. 26 39. Et progreſſus puſillum procidit in faciem ſuam orans & dicens. Pater niſi poſſibile eſt &c.Mar.idem habetur Cap. 14.35 & Luc 22.41.

1.Cor.11 4. Omnis vir orans aut prophetans velato capite deturpat caput ſuum.

1.Ti.28 Volo ergo vos orare in omni loco leuantes puras manus ſine ira & diſceptatione.

Cain primus filius Adam naſcitur,Gen.4.1.occidit ſuum fratrem Abel 4.8.Sap.10.3.1.Ioan 3.12.

Caleb

Caleb filius Heſron. 1. *Para.* 2.18. *explorator terræ* Canaan, *Numer.* 13.8.31. ‡ 14.6.24.30.38.

Poſtulat, & conſequitur terram Hebron. *Ioſ.* 14.6.9.13.21.12 *Iudic.* 1.20.1. *Para.* 6.6.

Calix iræ & furoris.

QVia ſic dicit Dominus Deus exercituũ Iſrael, Sume calicem vini furoris huius de manu mea, & propinabis de illo cunctis gentibus ad quas ego mittam te. *Hier.* 25 15.

Oſtẽdiſti populo tuo dura, potaſti nos vino cõpũctionis *Pſa.* 59.5

Et Babylon magna venit in memoriam ante Deum dare illi calicem vini indignitionis iræ eius. *Apoc.* 16 19.

Calix paſſionis.

NEſcitis quid petatis, Poteſtis bibere calicẽ quem ego bibiturus ſum? Item Mar. 10.38. *Matt.* 20 22.

Tunc ait Triſtis eſt anima mea vſque ad mortem, ſuſtinete hic & vigilate mecum. *ca.* 26.38

Pr̃ ſi vis trãsfer à me calicẽ iſtũ: Verumtñ non mea &c. *Lu.* 22.42

Mitte gladium tuum in vaginam, Calicem quem dedit mihi pater non vis vt bibam illum. *Io.* 18.11

Camos, vide Chamos.

Cana ciuitas Galilea, vbi Chriſtus aquam in vinum mutauit, Ioan. 7.2.

Canaan filius Noe *maledicitur,* Gen. 9.25.10 1.6 *laus terræ Canaan,* Deut. 11,10 *Terra* Canaan *promittitur Abrahamo & eius ſemini, Gen.* 12.7 13.15.18.17 8.29.4.35.12. *Exod,* 8.17. *Leuit,* 20,24. *Deut.* 9.6. *datur, Ioſ.* 13.6 *quam ob cauſam Deus Cananeos expulerit* Leuit. 18.5 Deut. 9 4.18,12,20,17. *quamobrem: paulatim & non ſimul illas nationes profligauerit,* Exod. 23.29 Deut. 7.22. Iudic. 23.3,1. *deſcriptio & diuiſio terra* Canaan. *Gen.* 10.19. Exod. 33,3. Num. 26,52.32,54.39. Ioſ. 13.26.15 * 10.27,18,19. Exec 47,13.21.

Cananaa mulieris filia à dæmonio liberatur, Mat. 15.28.

Capharnaum, ciuitas Galilaa, *in qua cœpit Ieſus prædicare,* Mat. 4,17. Luc. 4,31. *curat ibidem ſeruum Centurionis, Matt.* 8,13. *appellatur ciuitas eius,* 9.1. *increpatur,* 11.13.

Captiuos inuiſere.

PErgebat ergo ad omnes qui erant in captiuitate & monita ſalutis dabat eis. *Tob.* 1.15

Math.25 37 Tūc reſpōdebūt ei iuſti dicentes, Domine quādo te vidimus eſurientē & pauimus, ſitientē & dedimus tibi potū?

Act.12.5 Et Petrus quidem ſeruabatur carcere. Oratio autem fiebat ſine intermiſſione ab eccleſia ad Deum pro eo.

2.Ti.1.16 Det Dominus miſericordiam Oneſiphori domui, quia ſæpe me refrigerauit & cathenam meam non erubuit.

Heb.13.3 Memento vinctorum tanquam ſimul vincti, & laborantium tanquam & ipſi in corpore morantes.

Captiuos non deſerit Deus.

Gene.39 21. FVit autem Deus cum Ioſeph & miſertus eſt illius & dedit ei gratiam in conſpectu principis carceris.

Act.5.19 Angelus autem Domini per noctē aperiens ianuas carceris & educens eos, dixit, Ite & ſtantes loquimini in templo plebo omnia verba vitæ huius,

cap.12.17 Annuens autem eis manus vt tacerent, narrauit quomodo Dominus eduxiſſet eum de carcere dixitque nunciate Iacobo & fratribus hæc.

ca 16.24 Qui cùm tale præceptum accepiſſet, miſit eos in interiorem carcerem, & pedes eorum ſtrixit ligno, Media autē nocte Paulus & Silas orantes laudabant Deum.

Carnem ſuam crucifigere quomodo oportet.

Eccle.33 25. CIbaria & virga, & onus aſino, panis & diſciplina & opus ſeruo.

cap.19.1 Operarius ebrioſus nō locupletabitur, & qui ſpernit modica, paulatim decidet. Vinū & mulieres apoſtatare faciūt ſapientes & arguent ſenſatos.

Ier.50.15 Vltionem accepite de ea, ſicut fecit facite ei.

Abdi.15 Sicut feciſti, fiet tibi, retributionem tuam conuertam in caput tuam.

Dan.10 12. Ex die primo, quo poſuiſti cor tuū ad intelligēdum, ne te affligeres in cōſpectu Dei tui exaudita ſūnt verba tua.

Naum.3 14. Intra in lutum & calca, ſubigens tene laterem.

Aba.3.16 Ingrediatur putredo in oſſibus meis, & ſubter me ſcateat vt requieſcam in die tribulationis.

Zac.13.5 Homo agricola ego ſum (proprij corporis) quoniam Adam exemplum meum ab adoleſcentia mea.

Rō.6.12 Non ergo regnet peccatum in veſtro mortali corpore, vt obediatis concupiſcentiis veſtris.

Vetus homo noſter ſimul crucifixus eſt,vt deſtruatur cor
pus peccati,vt non vltra ſeruiamus peccato.

Obſecro vos per miſericordiã Dei fratres,vt exhibeatis
corpora veſtra hoſtiam viuentem, ſanctam,Deo placentẽ,
rationabile obſequium veſtrum.

Caſtigo corpus meum & in ſeruitutẽ redigo,ne forte cũ
aliis prædicauerim,ipſe reprobus efficiar.

Si enim ſecundum carnem vixeritis , moriemini:ſi autẽ Rõ. 8.13
ſecundum ſpiritum facta carnis mortificaueritis viuetis.q
cunque enim ſpiritus Dei aguntur,hj ſunt filij Dei.

Semper mortificationem Ieſu Chriſti in corpore noſtro 2.Co 4.10
circunferentes,vt & vita Ieſu manifeſtetur in corporibus
noſtris.

Chriſto confixus ſum Cruci,viuo autem iam nõ:ego,vi Gal 2.16
uit verò in me Chriſtus.

Dico autem,ſpiritu ambulate & deſideria carnis non p- cap.5.16
ficietis.

Qui autem Chriſti ſunt,carnem ſuam crucifixerunt cũ Ga.5.24
vitiis & concupiſcentiis.

De cætero nemo mihi moleſtus ſit, ego enim ſtigmata ca.vlt.17
domini noſtri Ieſu Chriſti in corpore meo porto.

Configuratus ſum morti Chriſti,ſi quomodo occurram Phili.10.3
ad reſurrectionem,quæ eſt ex mortuis.

Adimpleo quæ deſũt paſſionum Chriſti in corpore meo Col.1.24
ꝓ corpore eius,qđ eſt eccleſia,cuius factus ſũ ego miniſter.

Deponite vos ſecundum priſtinam conſuetudinẽ vete- Eph 4.22
rem hominem qui corrumpitur ſecũdum deſideria carnis.

Fornicatio autem & omnis immũditia, aut auaritia nec Cap.5.3
nominetur in vobis ,ſicut decet ſanctos.

Erudiens nos,vt abnegantes impietatem ,ſecularia deſi- Tit 2.12
deria,ſobriè & iuſtè & piè viuamus in hoc ſeculo.

Deponentes igitur omnem malitiam & omnem dolum 1.pet.2.1
& ſimulationes & inuidias & õnes detractiones, ſicut mo
do geniti infantes &c,

Propter hęc enim & mortuis euangelizatum eſt, vt iudi Cap.4.6
centur quidem ſecundum hominẽ in carne, viuant autem
ſecundum Deum in ſpiritu.

Reddite illi,ſicut ille reddidit vobis(ſcilicet caro) & dupli Apo.18.6
cate duplicia ſecundum opera eius,in poculo quo miſcuit
vobis,miſcete illi duplum. Quantum glorificauit ſe , & in
deliciis fuit,tantum date illi tormentum & luctum.

Caro pro neceſſitate curanda.

Rő.8.12. FRatres debitores ſumus,nō carni vt ſecundum carnē viuamus.
13 14. Carnis curam ne feceritis in deſideriis.
1.cor.15. Caro & ſanguis regnum Dei non poſſidebunt.
2.cor.7.1 Chariſſimi mūdemus nos ab omni iniquinamēto carnis & ſpiritus perficientes ſanctificationem in timore ſpiritus.
2.cor.10.3 In carne ambulantes non ſecundum carnē militamus.

A voluntate refrenanda,quia bonum impedit.

Ro.8.83. QVi in carne ſunt,Deo placere nō poſſūt,vos aūt in car ne nō eſtis,ſed in ſpiritu,ſi tñ ſps Dei habitat i vobis.
2.cor.3.4 Cum ſit inter vos zelus, & contentio, nonne carnales eſtis,& ſecundum hominem ambulatis?
Gal.5.17 Caro concupiſcit aduerſus ſpiritum, ſpiritus autem ad uerſus carnem.Hæc enim ſibi inuicem aduerſantur, vt nō quæcunque vultis illa faciatis.
1.Pe.2.11. Chariſſimi obſecro vos tāquam aduenas, abſtinete vos à carnalibus deſideriis quæ militant aduerſus animam.

Caro Spiritum interimit.

Gen.6.3. NOn permanebit ſpiritus meus in homine in æternū, quia caro eſt.
Rom.8 1. Nihil damnationis eſt iis,qui ſunt in Chriſto Ieſu,qui non ſecundum carnem ambulant. Qui enim ſecundum carnem ſunt,quæ carnis ſunt ſapiunt.
Ibide.13. Si ſecundum carnem vixeritis,moriemini:ſi autem ſpiri tu facta carnis mortificaueritis,viuetis.
Ga.5.16 Dico in Chriſto,ſpiritu ambulate,& deſideria carnis nō perficietis.
Ibidē.19. Manifeſta ſunt opera carnis,quæ ſunt fornicatio,immū ditia,impudicitia,luxuria,idolorum ſeruitus,veneficia, ini micitiæ,cōtētiones,æmulationes,irę,rixę,diſſentiones,ſe ctæ,inuidiæ,homicidia,ebrietates,comeſſiones,& ſimilia, quæ prædico vobis ſicut prædixi,quoniam qui talia agūt regnum Dei non conſequentur.
cap.6, 8. Nolite errare,Deus non irridetur.Quæ enim ſeminaue rit homo hæc & metet:quoniam qui ſeminat in carne ſua de carne metet & corruptionem.

Caſtitas cælibum præfertur caſtitati coniugali.

Sa.6.20. IN corruptio autem facit proximum eſſe Deo.
Mat. 19. Sunt.n.eunuchi qui de matris vtero ſic nati ſunt,& ſunt
12. eunuchi

ennuchi qui ſeipſos caſtrauerunt propter regnum cęlorũ.

In reſurrectione enim neque nubent neque nubentur, ſed erunt ſicut angeli Dei. *ca.22.30*

De virginibus autẽ pręceptum domini nõ habeo, Cõſilium autem do tanquam miſericordiam cõſecutus à domino, vt ſim fidelis. 32. Volo autẽ vos ſine ſollicitudine eſſe. Qui ſine vxore eſt ſollicitus eſt quæ domini ſunt, quo modo placeat Deo. Qui cũ vxore eſt ſollicit⁹ eſt quæ ſunt mũdi, qũo placeat vxori, & diuiſ⁹ eſt. 34. Et mulier innupta & virgo cogitat quæ domini ſunt vt ſit ſancta corpore & ſpiritu, quę autem nupta eſt, cogitat quæ ſunt mundi, quo modo placeat viro. 36. Igitur & qui matrimonio iũgit virginem ſuam, bene facit: & qui non iungit, melius facit. *1.cor.7.35*

Hi ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati, virgines enim ſunt, hi ſequũtur agnum quocũque ierit. Hi empti ſunt ex hominibus primitiæ Deo & agno. *Ap.14.4*

Caſtitas hic conſulitur vt perfectio Euangelica, Math.19.12. vt ſuprà.

Caſtitatis Laus.

TV gloria Hieruſalem (Iudith) tu lętitia Iſrael, tu honorificentia populi noſtri, quia feciſti viriliter & confortatum eſt cor tuum, eo qđ caſtitatem amaueris & poſt virum tuum alterum neſcieris, ideo & manus domini confortauit te, & ideo eris benedicta in æternum. *Iu.15.11*

Erat etiam virtuti caſtitas adiũcta, ita vt non cognoſceret virum omnibus diebus vitę ſuæ, ex quo defunctus eſt Manaſſes vir eius. *cap.16.26*

Qui diligit cordis munditiam propter gratiam labiorũ ſuorum habebit amicum regem. *pro.22.11*

Maledicta creatura eorum, quoniã fœlix eſt ſterilis & incoinquinata quæ neſciuit thorũ in delicto, habebit fructum in reſpectione animarum ſanctarum. *Sap.3.13*

O quã pulchra eſt caſta generatio cum claritate, immortalis eſt enim memoria illius, quoniam apud Deũ nota eſt & apud homines, cùm pręſens eſt imitantur illam, & deſiderant eam cùm ſe eduxerit, & in perpetuũ coronata triũphat, incoinquinatorum certaminum præmium vincens. *cap.4.1.*

Incorrupio autem facit proximum eſſe Deo. *cap.6.20*

Propter hoc dabit dominus ipſe vobis ſignũ: Ecce virgo *Iſa.7.14*

 concipiet

cõcipiet & pariet filium & vocabitur nomẽ eius Emanuel.
Zac.9.17 Quid enim bonum eius eſt & quid pulchrum eius niſi frumentum electorum & vinum germinans virgines?
2.Mac.14 Hic(Razias) multis temporibus propoſitum continen-
38. tię tenuit in Iudaiſmo corpuſque & animam tradere contentus pro perſeuerantia.
Mat. 19. Sũt enim eunuchi qui de vtero matris ſic nati ſũt,& ſũt
12. eunuchi qui ſeipſos caſtrauerunt propter regnum cælorũ.
Lu 20.34 Et ait illis Ieſus, Filij huius ſęculi nubent & traduntur ad nuptias, illi vero qui digni habebuntur ſæculo illo,& reſurrectione à mortuis, neque nubent nequeducent vxores, neque vltra mori poterunt, æquales enim angelis ſunt & filij ſunt Dei, cum ſint filij reſurrectionis.
1Co.7.25 De virginibus autem præceptum domini non habeo, conſilium autem do tanquam miſericordiam conſecutus à domino vt ſim fidelis.
2.cor.11.2 AEmulor enim vos Dei ęmulatione, deſpondi enim vos vni viro virginem caſtam exhibere Chriſto.
Apo.14.4 Hi ſunt qui cum mulieribus nõ ſunt coinquinati, virgines enim ſunt,& ſequuntur agnum quocũque ierit, hi empti ſunt ex hominibus primitiæ Deo & agno &c. Vide votũ caſtitatis,

Cauendum à pſeudoprophetis.

Mat.7.15 ATtendite à falſis prophetis qui veniunt in veſtimẽtis ouium, intrinſecus autem ſunt lupi rapaces, à fructib. eorum cognoſcetis eos &c.
Mar.8.15 Et præcepit illis Ieſus dicens, videte & cauete à fermẽto Phariſæorum & fermento Herodis.
Ca.13.6 Multi enim venient jn nomine meo dicentes, quia ego ſum & multos ſeducent.
Luc. 17. Et dicent vobis, Ecce hic & ecce illic, nolite ire neque
23. ſectamini.

Caiphas ſummus ſacerdos conſiliũdat contra Chriſtum, Io. 11. 49. 18.44. *prohibet Apoſtolis ne prædicent*, Actor.4.18.

Cephas vide Petrus.

Careorum & lampadum vſus in templo.

2 Par.4. Fecitque Salomon omnia vaſa domus Dei & altare aureũ
19. & mẽſas & ſuper eas panes propoſitionis. Cãdelabra quoque cum lucernis ſuis vt lucerẽt ante oraculũ, iuxta ritũ ex auro puriſſimo,& florẽtia quædã & lucernas & forcipes aureos

aureos,omnia de auro puriſſimo facta ſunt.

Certi non ſumus de accepta peccatorum remiſsione vel vita æterna conſequenda.

OMnia hęc tractaui in corde meo vt curioſè ĩtelligerẽ. Eccl.9.1
ſunt iuſti atque ſapientes & omnia opera eorũ in ma
nu Dei& tamen neſcit homo vtrum amore an odio dignus
ſit;ſed omnia in futurũ ſeruantur incerta,eo quod vniuer
ſa æque eueniant iuſto & impio,bono & malo &c. Eccl.5.5
De propitiato peccato noli eſſe ſine metu,neque adiicias
peccatum ſuper peccatum. Rõ.11.20
Propter incredulitatem fracti ſunt,tu autem fide ſtas,no
li altum ſapere ſed time.
Nihil mihi conſcius ſum,ſed nõ in hoc iuſtificatus ſum, 1.Co.4.4
qui autem iudicat me Dominus eſt.
Qui ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat. ca.10.12
Cum metu & tremore operamini ſalutem veſtram. Phil.2.12

Chamos ſiue Camos,idolum Moabitarũ, Nume.21.29. huic Salomon ædificat templum,3.Reg.11.7.deſtruitur,4.Reg.23.13

Charitas.

VIdebantur illi dies pauci,præ amoris magnitudine. Ge.29.2
Ignis ſemper ardebit in altari,quẽ nutriet Sacerdos,vt Le.6.12
non extinguatur,ſubiiciens mane ligna per ſingulos dies. 23.8.
Offeretis ſacrificium in igne Domino ſeptem diebus. Iud.6.31
Qui diligunt te,ſicut Sol in ortu ſuo ſplendet,ita rutilẽt. 3.Reg.6
Nihil erat in templo,quod non auro tegeretur. 22.
Vniuerſa delicta operit charitas. Prou.10
Qui deſpicit proximum peccat. 12.
Ordinauit in me charitatem. 14.21.
Fortis eſt,vt mors,dilectio dura ſicut infernus æmulatio. Cantic.2
Aquæ multæ non poterunt extinguere charitatẽ,nec flu 4.
mine obruent illum. 8.6.
In tempore tribulationis permane fidelis, vt in hæredi- Ibidem.7
tate illius cohæres ſis. Eccle.22
Ne auertas faciem tuam à proximo tuo. 29.
Cuius ignis eſt in Syon,& caminus eius in Ieruſalem. Ec.41.26
Non ſunt prunæ,quibus calefiant,nec focus,vt ſedeant, Eſa 31 9
ad eum. 47.14.
In his duobus mandatis vniuerſa lex pẽdet& Prophetę. Matt.12
Quoniã abũdauit iniquitas,refrigeſcet charitas multorũ. 22.

Bene 4°.24.12

Benemagiſter cum veritate dixiſti,quia vnus eſt Deus,&
Marc.12 non eſt alius præter eum,vt diligatur Deus ex toto corde.
32. Diligere proximum tanquam ſe,maius eſt omnibus ho
loeauſtomatibus & ſacrificiis.
Ibidē 33 Maiorem charitatem nemo habet, quàm vt animã ſuã
ponat quis pro amicis ſuis.
*Ioã*15.13 Qui manet in me(*per charitatem*)& ego in eo, hic fert
fructum multum,quia ſine me nihil poteſtis facere.
*Ibidem.*5 Charitas Dei diffuſa eſt in cordibus noſtris per ſpiritum
ſanctum,qui datus eſt nobis.
*Rom.*5.5 Charitatem fraternitatis inuicem diligentes.
Rõ12.10 Neceſſitatib.ſanctorũ cõicantes p charitatẽ ſeruite inuicẽ.
*Ibidē.*13 Charitas patiens eſt,benigna eſt,non æmulatur,nõ agit
1.co.13.4 perperã,non inflatur,nõ eſt ambitioſa, nõ quærit quæ ſua
ſunt,nõ irritatur,nõ cogitat malũ,nõ gaudet ſuper iniqui-
tate,congaudet autẽ veritati,omnia ſuffert,omnia credit,
omnia ſperat,omnia ſuſtinet.
*Ibidem.*1 Si linguis hominum loquar & angelorum, charitatem
autem nõ habeam.factus ſum velut æs ſonans.Et habuero
omnem fidem ,ita vt montes transferam charitatẽ autem
non habuero,nihil ſum:& ſi tradidero corpus meum ita vt
ardeam,nihil mihi prodeſt.
Ibidem.2 Et ſi diſtribuero in cibos pauperũ omnes facultates meas
charitatem autem non habuero,nihil mihi prodeſt.
ibidem. 8 Charitas nunquam excidit.
ibidem 13 Nunc autem manent,fides,ſpes,charitas,tria hęc,maior
autem horum eſt charitas.
14 1. Sectamini charitatem,æmulamini ſpiritualia.
16.14. Omnia opera veſtra in charitate fiant.
*Gal.*5.22 Fructus ſpiritus eſt Charitas.
6.2. Alter alterius onera portate:ſic adĩplebitis legẽ Chriſti.
*ibid.*1. Si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui
ſpirituales eſtis,inſtruite huiuſmodi in ſpiritu lenitatis cõ
1.*Theſ.* 5 ſiderans teipſum,ne & tu tenteris.
14. Suſcipite infirmos patientes eſtote ad omnes.
*Epheſ.*3.1 In charitate radicati & fundati,vt poſſitis cõprehendere
cum omnibus ſanctis,quæ ſit latitudo,& lõgitudo,& ſubli
4.15. mitas & profundum &c.
5.2. In charitate creſcamus in illo per omnia.
*Phil.*1.9 Ambulate in dilectione,ſicut & Chriſtus dilexit nos.
Oro vt charitas veſtra magis ac magis abundet.

Super omnia autem charitatem habete, quod eſt vincu- Coloſ.3
lum perfectionis. 14.

Finis autem præcepti eſt charitas, de corde puro & con 1.Tim.1
ſcientia bona, & fide non ficta. 5.

Conſideremus inuicem in prouocationem charitatis, &
bonorum operum. Hebr.10

Charitas fraternitatis maneat in vobis. 24.

Ante omnia mutuã in vobis metipſis charitatẽ cõtinuã Hebr.13
habentes, quia charitas operit multitudinem peccatorum 1.

Deus charitas eſt, & qui manet in charitate, in Deo ma- 1.Pet.4
net & Deus in eo. 8.

In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam ille pro
nobis animam ſuam poſuit, & nos debemus pro fratribus 1.Ioan.4
animam ponere. 6.

Diligamus nos inuicem, quia charitas ex Deo eſt. Ibidem.9

Timor non eſt in charitate, ſed perfecta charitas foras
mittit timorem, quoniam timor pœnam habet. Ibidem.9

Hęc eſt enim charitas Dei, vt mãdata eius cuſtodiamus. Ibidẽ.18

Et hæc eſt charitas, vt ambulemus ſecundũ mãdata eius

Suadeo tibi emere à me aurum ignitum, & probatum 5.3.
vt locuples fias. 1.Ioan.6.

Charitas virtus fide præſtantior. Apo.3.18

ODiũ ſuſcitat rixas & vniuerſa peccata operit charitas. Prou.10
Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo & 12.
ex tota anima tua &c. Hoc eſt maximũ & primũ mãdatum.
25. Ca excludũtur à nuptiis non habentes oleũ charitatis Matt.22

Diligere proximum ſicut ſeipſum maius eſt omnib. ho 37.
locauſto matibus & ſacrificiis. Marc.12

Si linguis hominum loquar & angelorum, charitatem 33
autem non habeam, factus ſum velut æs ſonans &c. nunc 1.Co.13.1
autem manent fides, ſpes, charitas, tria hæc maior autem
horum eſt charitas.

Super omnia autẽ hæc, charitatẽ habete, quod eſt vin- colo.3.14
culum perfectionis.

Finis autem præcepti eſt charitas de corde puro & con 1.Tim.1.5
ſcientia bona, & fide non ficta.

Ante omnia autem mutuã in vobiſmetipſis charitatem 1.Pet.4.8
continuam habentes, quia charitas operit multitudinem
peccatorum. 1.Io.4.16

Deus charitas eſt, & qui manet in charitate in Deo ma-
net & Deus in eo. *charitas*

Charitas fraterna. Vide dilectio.

Gen.13.8 DIxit Abrahã ad Loth ne quęſo ſit iurgium inter me & te, & inter paſtores meos, & tuos, fratres enim ſumus.

Deu.22.1 Non videbis bouem fratris tui aut ouem errantẽ & prętéribis, ſed reduces fratri tuo.

Eccl.25.2 Concordia fratrum & amor proximorũ, & vir & mulier bene ſibi conſentientes placẽt Deo & hominibus.

Pſa.132.1 Ecce quàm bonum & quàm iucundum habitare fratres in vnum.

Mat.7.3 Quid autẽ vides feſtucam in oculo fratris tui & trabẽ in oculo tuo non conſideras?

cap.19.19 Honora patrem tuũ & matrem tuam, diliges proximum tuum ſicut teipſum.

Ioã.13.14 Si ego laui pedes veſtros Dñs & magiſter, & vos debetis alter alterius pedes lauare 34 Mãdatũ nouũ do vobis vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos, vt & vos diligatis inuicem.

cap.15.12 Idem ait Cap.15.12 hoc eſt præceptum meum vt diligatis inuicem ſicut dilexi vos.

Rõ.12.10 Charitate fraternitatis inuicem diligentes.

1.cor.13 * Oſtendit Paulus charitatis neceſſitatẽ, ipſius officia, perpetuitatem & præcellentiam ſupra fidem & ſpem reliquaq; Dei dona.

Gal.5.14 Omnis enim lux in vno ſermone impletur, diliges proximum tuum ſicut teipſum.

Phil.2.2 Implete gaudium meum vt idem ſapiatis eandem charitem habentes, vnanimes, idipſum ſentientes.

Col.3.13 Supportantes inuicem & donantes vobiſmetipſis, ſi quis aduerſus aliquem habeat quęrelam, ſicut & Chriſtus donauit vobis ita & vos.

1.Theſ.4 9. De chatitate fraternitatis non neceſſe habemus ſcribere vobis, ipſi enim vos à Deo didiciſtis vt diligatis inuicem.

Hebr.13 1. Charitas fraternitatis maneat in vobis.

Ante omnia autem mutuam in vobiſmetipſis charitatem habentes &c.

1 Pet.4.8 Chariſſimi diligamus nos inuicem, quia charitas ex Deo eſt & omnis qui diligit, ex Deo natus eſt, & cognoſcit Deũ.

Ioan.4.7 *Diligendi ſunt inimici, Vide dilectio.*

Ex.23.4 SI occurreris boui inimici tui aut aſino erranti, reduc ad eum.

Re.6.11 Dixitq; rex Iſrael ad Eſyſæum cum vidiſſet eos, Nunquid percutiam

percutiam eos mi pater?At ille ait,nõ percuties,neq́, enim cepiſti eos gladio & arcu tuo vt percutias, ſed pone panẽ & aquam coram eis vt comedant & bibant & vadant ad dominum ſuum.

Si eſurierit inimicus tuus ciba illum , & ſi ſitierit,da ei Pro.25.21
aquam bibere.

Relinque proximo tuo nocenti te,& tunc deprecãti tibi cap.28.2
peccata ſoluentur.

Ego autem dico vobis diligite inimicos veſtros,benefe Mat5.44
cite his qui oderunt vos,& orate pro perſequentibus & ca lumniantibus vos .Idem Luc.6 27.

Verũtamẽ diligite inimicos veſtros,benefacite,& mutuũ Luc.6.35
date,nihil inde ſperãtes,& erit merces veſtra multa nimis.

Mihi vindictam & ego retribuam dicit dominus , ſed ſi Rõ.12.20
eſurierit inimicus ciba illum,ſi ſitit,potum da ei,hoc enim faciens carbones ignis congeres ſuper caput eius.

Dilectio exigitur ad peccatorum remiſsionem.

CVM placuerint domino viæ hominis, inimicos quoq́, Pro.16 7
eius conuertet ad pacem.

Qui vindicari vult à domino,inueniet vindictam,& pec Ecc.28.1
cata illius ſeruans ſeruabit.

Relinque proximo tuo nocenti te,& tunc deprecanti Ibidem.2
tibi peccata ſoluentur.

Homo homini reſeruat irã & à domino quærit medelã. Ibidem.3

In homine ſimilem ſibi non habet miſericordiam,& de 4.
peccatis ſuis deprecatur.

Ipſe dũ caro ſit,reſeruat irã & propitiationẽ petit à Deo. 5.
Quis exorabit pro delictis illius?

Memento nouiſſimorum,& deſine inimicari. Mat 6.14

Si enim dimiſeritis hominib⁹ peccata ſua,dimittet & vobis pater veſter cœleſtis delicta veſtra.Si aũt nõdimiſeritis hominibus,nec patervester dimittet vobis peccata veſtra.

Sic & pater meus cœleſtis faciet vobis,ſi nonremiſeritis Mat. 18.
vnuſquiſque fratri ſuo de cordibus veſtris. 35.

Ad regni cælorum adeptionem.

EGo aũt dico,vobis,diligite inimicos veſtros,vt ſitis filij Ma.5.44
patris veſtri,qui incœlis eſt,qui ſolẽ ſuũ oriri facit ſup bonos & malos,& pluit ſupiuſtos & iniuſtos.Si n,diligitis eos qui vos diligũt,quã mercedẽ habebitis?Nõne & publi

cani

cani hoc faciunt

Lu.6.32 Et ſi diligatis eos qui vos diligunt,quę vobis eſt gratia? Nam & peccatores diligentes ſe diligunt.

Ibidē.35. Veruntñ diligite inimicos veſtros,& eritis filij Altiſſimi.

Perficitur corde.

Io.31.29 SI gauiſus ſum ad ruinã eius,qui me odorat,& exultaui quod inueniſſet eum malũ Nõ enim dedi ad peccãdũ guttur meum,vt expeterem maledicens animam eius.

Pro.17.5 Qui in ruina lętatur alterius non erit impunitus.

24. 17. Cũ ceciderit inimicus tuus,ne gaudeas,& in ruina ei⁹ ne lętetur cor tuum,ne fortè videat dominus,&diſpliceat ei,& auferat ab eo iram ſuam.

Eccl.8.8. Noli de mortuo inimico tuo gaudere,ſciens quoniam omnes moriuntur,& in gaudium volumus venire.

10.9 Omnis iniuriæ proximi ne memineris, & nihil agas in operibus iniuriæ.

Et ore.

Eſ.53.12 ET pro tranſgreſſoribus rogauit.

Ma.5.44 Orate pro perſequentibus & calumniantibus vos.

24. 34 Ieſus autẽ dicebat, Pater dimitte illis, non enim ſciunt quid faciunt.

Ro.12.4 Benedicite perſequentibus vos.

Act.7,60 Poſitis autem genibus clamauit voce magna Stephan⁹ dicens,Domine ne ſtatuas illis hoc peccatum.

Et opere.

pr.25 21 Ro.12 20 SI eſurierit inimicus tuus,ciba illum,ſi ſitit,da illi aquã bibere,prunas enim congregabis ſuper caput eius, & dominus reddet tibi.

Lu.6.33 Et ſi benefeceritis his qui vobis benefaciunt,quę vobis eſt gratia?Nam & peccatores hoc faciunt.

Ro.12.13 Neceſsitatibus Sanctorum communicantes.

Choreas ducere.

Ex.32.6 SVrgenteſque(Iſraelitæ)obtulerũt holocauſta & hoſtias pacificas,& ſedit populus manducare & bibere.19 Cũ que appropinquaſſet(Moyſes) ad caſtra,vidit vitulum & choros iratuſque valde,proiecit de manu tabulas & cõfregit eas ad radicem montis.

Iudic.11. 34. Reuertente autẽ Iepthe in Maſpha domum ſuã,occurrit ei vnigenita filia ſua,cũ tympanis choris & nõ enim habebat

bat alios libros.ca,21.22.

Cumque tranſcendiſſent qui portabãt arcam domini ſex paſſus,immolabat bouẽ & ouem & arietem,& Dauid percutiebat in organis armigatis & ſaltabat totis virib.ante Deum,porro Dauid erat accinctus Ephod lineo. 2.Reg.6. 14.

Laudẽt nomẽ ei' in choro& tympano,& pſalterio pſalãtei. Pſa.149

Laudate eum in tympano & choro,laudate eũ in chordis & organo. 150.4.

Chriſtus Ieſus verus Deus & verus homo promittitur.

INimicitias ponam inter te & mulierem & ſemen tuũ & ſemen illius,& ipſa conteret caput tuum,& tu inſidiaberis calcaneo illius Gen.3.15

Benedicam benedicentibus tibi,& maledicã maledicẽtibus tib (Abraham) atque in te benedicentur vniuerſæ cognationes terræ cap.12.3

Et ait Deus ad Abraham:Sara vxor tua pariet tibi filiũ vocabiſq,nomẽ eius Iſaac, & conſtituam pactum meũ in fœd' ſẽpiternũ & ſemini ei' poſt eũ.21.Pactũ verò meũſta tuã ad Iſaac quẽ pariet tibi Sara tẽpore iſto in anno altero ca.17.19

Et benedicentur in ſemine tuo omnes gẽtes terrę quia obediſti voci meæ ca.26.4.Idem habetur ca.28.14. ca.22.18

Non auferetur ſceptum de Iuda& dux de femore eius donec veniat qui mittẽdus eſt,ipſe erit expectatio gentiũ, ca.49.10

Videbo eum,ſed non modo, intuebor illũ ſed nõ prope, Orietur ſtella ex Iacob & conſurget virga de Iſrael percutiet duces Moab vaſtabitque omnes filios Seth &c. Nũ. 24. 17.

Prophetã ſuſcitabo eis de medio fratrum ſuórum,ſimilẽ tui & penã verba mea in ore eius,loqueturque ad eos omnia quæ præcepero illi. Deut.18 18.

Dominũ formidabunt aduerſarij eius,ſup ipſos in cælis tonabit Dominus iudicabit fines terræ,& dabit imperium regi ſuo,& ſublimabit cornu Chri ſui,35.ſuſcitabo mihi ſacerdotem fidelem, qui iuxta cor meũ & animam meã faciet,& ędificabo ei domum fidelem &c.& cap.59.20 1.Reg 2 10.

Ipſe ędificabit domum nomini meo & ſtabiliam thronũ regni eius vſq, in ſempiternum,ego ero ei in patrẽ & ipſe erit mihi in filium:qui ſi inique aliquid geſſerit,arguã eũ in virga virorum,& in plagis filiorum hominum. 2.Reg 7 13.

Aſtiterunt reges terræ & principes cõuenerunt in vnũ Pſa.2.2.

H aduerſus

aduerſus Dominũ & aduerſus Chriſtũ eius.7 dñs dixit ad
me fili⁹ meus es tu,ego hodie gẽui te &c.per totũ pſ. 21.*
109.1. Dixit Dominus Domino meo ſede a dextris meis,donec
ponam inimicos tuos ſcabellum pedum tuorum.
Eſa.7.15 Ecce virgo cõcipiet & pariet filiũ & vocabitur nomẽ ei⁹
Emanuel,butyrũ & mel comedet vt ſciat reprobare malũ
& eligere bonum cap.8.3.ca.40 9.cap.46.13.
Cap.9.6 Paruulus.n.natus eſt nobis& filius datus eſt nobis,& fac
tus eſt principatus ſuper humerum eius,& vocabitur nomẽ
eius admirabilis conſiliarius,deus fortis,pater futuriſq; culi
princeps pacis.
Cap.11.1 Egredieť virga de radice Ieſſe & flos de radice eius aſcẽ
det &c.10.In die illa radix Ieſſe qui ſtat in ſignũ populorũ
ca.28.16 ipſũ gentes deprecabuntur,& erit ſepulchrũ eius glorioſũ
Hæc dicit Dominus deus,Ecce ego mittã in fũdamẽtis
Syõ lapidẽ,lapidẽ reprobatũ,angularẽ pretioſũ,in fũdamẽ
to fundatũ,qui crediderit non feſtinet .Dan.7:13.Ca.9.24
Ecce ſeruus meus ſuſcipiam eum,electus meus cõplacuit
cap.42.1 ſibi in illo anima mea,dedi ſpiritum meum ſuper eũ,iudi-
cium gentibus proferet.Cap 45,1.
capi49.6 Et dixit Deus,Parũ eſt,vt ſis mihi ſeru⁹,ad ſuſtẽtãdas tri
bus Iac.& feces Iſrael cõuertẽdas,ecce dedi te in lucẽ gen
tiũ,vt ſis ſal⁹ mea vſq;ad extremũ terre,10.Nõ eſurieť neq;
ſitieť & non percutiet eos æſtus & ſol,q a miſerator eorũ re
git eos & ad fontes aquarum potabit eos.Cap:50.5.52.10
Prophetatur de Xp̃i natiuitate & ignominioſa paſſione
capit.6 1 ac morte ipſius,propter peccata noſtra, contemptu habitus
eſt qui ſalutem nobis peperit &c.
Chriſti ſaluatoris officium & humani generis reparati-
onem pulchrè explicat,prædicatione quoque miniſtrorũ
Chriſti,gentes ad fidem conuertendas &c.
ca.62,11 Ecce Dominus auditum fecit in extremis terrę,dicite, fi-
liæ Syon:Ecce ſaluator tuus venit,ecce , merces eius cum
eo,& opus eius coram illo
Hi.23.5 Ecce dies veniũt dicit Dominus & ſuſcitabo Dauid ger-
mẽ iuſtũ & regnabit rex & ſapiẽs erit,& faciet iudiciũ & iu
ſtitiã in terra.Cap.30.9·Idẽ verbatim habetur cap33.15.
Ezec.34 Et ſuſcitabo ſuper eas paſtorem vnum qui paſcat eas,ſer-
23. uum meũ Dauid,ipſe paſcet eas,& ipſe erit eis in paſtorẽ
11.15 Cap.37 24.
Mich.5.1 Nunc vaſtaberis filia latronis,obſidionẽ poſuerunt ſuper
nos

nos, in virga percutiẽt maxillã iudicis Iſrael. Et tu Bethleẽ
Ephrata paruula es in milib. Iuda, ex te mihi egredietur
qui ſit dominator in Iſrael.

Et veniet deſideratus cũctis gẽtib. & implebo domũ iſtã Agg.2.8
gloria, dicit dominus exercituum. Malach 3,1.

Lauda & lætare filia Syon, quia ecce ego venio & habita Zac.2.10
bo in medio tui ait dominus.

Audi Ieſu ſacerdos magne, tu & amici tui qui habitant
coram te, quia viri portẽdentes ſunt, ecce enim ego adducã Cap.3.8
ſeruum meum orientem &c.

Exulta ſatis filia Syon, iubila filia Hyeruſalẽ, ecce rex tuus Cap.9.9
veniet tibi iuſtus & ſaluator, ipſe pauper aſcẽdẽs ſuper aſi-
num & ſuper pullum filiæ aſinę &c.

Chriſtus ſecũdũ promiſſũ Dei patris primũ in tẽpore pro
pter nos verus homo factus & nobiſcum conuerſatus eſt

ET verbum caro factũ eſt & habitauit in nobis, Et vidi Ioan.1.14
mus (gloriam eius, gloriam quaſi vnigeniti à patre) ple
num gratiæ & veritatis.

Deus in carne manifeſtatus eſt.

ET manifeſte magnum eſt pietatis ſacramẽtum, qđ ma 1.Ti.3.16
nifeſtatũ eſt in carne iuſtificatũ eſt in Spiritu, apparuit
angelis, prædicatum eſt gentibus, creditum eſt in mundo
aſſumptum eſt in gloria.

In hoc cognoſcitur ſpiritus Dei Omnis ſpiritus qui cõfi 1.Io.4.2
tetur Ieſum Chriſtum in carne veniſſe ex Deo eſt &c.

Deus miſit filium ſuũ in ſimilitudinem carnis peccati.

NAm quod impoſſibile erat legi in quo infirmatur per Rom.8.3
carnem, Deus filium ſuum mittens in ſimilitudinem
carnis peccati & de peccato damnauit peccatum in carne,
vt iuſtificatio legis impleretur in nobis qui non ſecũdum
carnem ambulamus ſed ſecundum ſpiritum.

Chriſtus eſt verus Dei filius.

ET ecce vox de cælis dicens: Hic eſt filius meus delict⁹ Mat.3.17
in quo mihi complacui. Idẽ habetur Mar.1.11. Item ea.
9.7. Luc 3.22. 2. Pet. 1.17.

Qui autem in nauicula erant venerunt & adorauerunt 14.14.33
eum dicentes: vere filius Dei es. Mar. 5.7.

H 2 Videns

Mar.5.7 Videns Ieſum à longè,(qui dęmonio vexabatur) cucurrit & adorauit illum & clamans voce magna dixit. Quid mihi & tibi Ieſu fili altiſſimi? adiuro te p Deū ne me torqueas, Ioan.1.34.49.cap.6.69.cap.9.36.

ca.15.39 Videns autē Cēturio qui ex aduerſo ſtabat, quia ſic clamās expiraſſet ait, Verè hic homo filius Dei erat. Heb 1.2. cap 5.8.cap.6 6.cap.7.3.

Luc.1.31 Et ait angelus ei ne timeas Maria, inueniſti enim gratiā apud Deum, ecce concipies in vtero et paries filiū et vocabis nomē eius Ieſum, Rom.14.Heb.10.29,

Ioa.11.27 Ait illi Martha, Vtique domine, Ego credidi quia tu es Chriſtus filius Dei viui qui in hunc mūdū veniſti c.19.7.

Rom 8 3 Nam quod impoſſibile erat legi in quo infirmabatur per carnem Deus filium ſuum mittens inſimilitudinē carnis peccati, et de peccato damnauit peccatum in carne.

1.ioa.3.8 Qui facit peccatū ex diabolo eſt, quoniā ab initio diabol' peccat, In hoc apparuit fili' Dei, vt diſſoluat opera diaboli

cap 4.9. In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam filium ſuum vnigenitum miſit Deus in mundum, vt viuamus per eum, cap 5.10.

Chriſtus conceptus de Spiritu ſancto.

Mat.i,20 Ecce angelus domini apparuit in ſomnis ei dicēs, Ioſeph fili Dauid, noli timere accipere Mariam coniugē tuam quod enim in ea natum eſt de ſpiritu ſancto eſt.

Luc.1.35 Et reſpondens angelus dixit ei, Spiritus ſanctus ſuperueniet in te, & virt' altiſsimi obumbrabit tibi, ideoque & qđ ex te naſcetur ſanctum, vocabitur filius Dei.

Chriſtus natus ex Maria virgine.

Eſa.7.14 Ecce virgo concipiet et pariet filium & vocabitur nomē eius Emanuel.

Mat.1,25 Et non cognoſcebat eam donec peperit filium ſuum primogenitum, & vocauit nomen eius Ieſum.

Luc,i,31 Et ait angelus ei, ne timeas Maria inueniſti enim gratiā apud Deum, ecce concipies & paries filium & vocabis nomen eius Ieſum.

Luc,2.6. Factū eſt autē cū eſſent ibi, impleti ſunt dies vt pareret, & peperit filiū ſuū primogenitum, & pannis eū inuoluit 11 Ecce enim (ait angelus domini) euangelizo vobis gaudiū magnū, quod erit omni populo, quia natus eſt vobis hodie

ſaluator

ſaluator, qui eſt Chriſtus dñs in ciuitate Dauid Gal. 4 4.

Natus in Bethleem.

ET tu Bethleem Ephrata paruula es in milibus Iuda ex te enim egredietur, qui ſit dominator in Iſrael. *Mich. 5. 2*

Cum ergo natus eſſet Ieſus in Bethleem Iudę in diebus Herodis regis, ecce magi ab oriente venerunt Hyeroſolymam, Luc 2 9, 11. *Mat. 2. 1*

Nonne ſcriptura dicit quia ex ſemine Dauid & de Bethleem caſtello, vbi erat Dauid venit Chriſtus. *Ioa. 7. 42*

Chiſtus ſine peccato.

CVm ſceleratis reputatus eſt & ipſe peccata multorũ tulit & pro tranſgreſſoribus rogauit, Ioan. 8. 46. Heb. 4. 15 Cap. 7. 26. *Eſa. 53. 12*

Eum (Chriſtum) qui non nouerat peccatum, pro nobis peccatum fecit vt nos efficeremur iuſtitia Dei in ipſo *2 Cor. 5. 21*

Qui peccatũ non fecit nec inuẽtus eſt dolus in ore eius. *1. Pe. 2. 22*

Scitis quia ille apparuit, vt peccata noſtra tolleret & peccatum in eo non eſt. *1. Ioa. 3. 5*

Circunciditur.

ET poſtquam conſummati ſunt dies octo vt circũcideretur puer, vocatũ eſt nomen eius Ieſus, quod vocatũ eſt ab angelo priuſquam in vtero conciperetur. *Lu. 2. 21*

Baptizatur in Iordane.

BAptizatus autẽ Ieſus cõfeſtim aſcẽdit de aqua & ecce aperti ſunt ei cœli & vidit ſpiritum Dei deſcendentem ſicut columbam & venientem ſupra ſe. *Mat. 3. 16*

Et factum eſt in diebus illis venit Ieſus à Nazareth Galileę, & baptizatus eſt à Ioanne in Iordane &c. Luc. 2, 21 *Mar. 1 9*

Chriſtus manifeſtatur & demonſtratur certis teſtimoniis.

LIber generationis Ieſu Chriſti filij Dauid, filij Abrahã 16 Iacob autem genuit Ioſeph virũ Mariæ de qua natus eſt Ieſus qui vocatur chriſtus. 23 Ecce virgo in vtero habebit & pariet filium & vocabitur nomẽ eius Emanuel, quod eſt interpretatum nobiſcum Deus. *Mat. 1. 1*

Ego quidẽ (ait Ioan.) baptizo vos in aqua in pœnitẽtiam qui autẽ poſt me vẽturus eſt (fortior me eſt, cuius nõ ſum *Cap. 3. 11*

dignus calciamenta portare,ipſe vos baptizabit in ſpiritu ſancto & igne.

cap.8.29 Ecce clamauerũt(duo,dæmonia habẽtes)dicẽtes,Quid no bis et tibi Ieſu fili Dauid,Veniſti huc ãte tẽp⁹ torq̃re nos,

cap.11.5 Ait illis(diſcipulis ſuis)Ieſus.Euntes renunciate Ioanni quæ audiſtis et vidiſtis,Cæci vidẽt,claudi ambulant, epro ſi mundantur,ſurdi audiunt,mortui reſurgunt, pauperes euangelizantur etc,

ca.16.16 Reſpõdens Symon Petrus dixit, Tu es Chriſtus filius Dei viui.

cap.17.5 Adhuc eo loquente ecce nubes lucida obumbauit eos, & ecce vox de nube dicẽs ,¡Hic eſt filius meus dilectus in quo mihi complacui ipſum audite.

ca.22.44 Dicit illi(principi ſacerdotum)Ieſus,Tu dixiſti,verũtamen dico vobis amodo videbitis filium hominis ſedentẽ à dextris virtutis Dei et venientem in nubibus cœli.

ca.27.53 Et exeuntes de monumentis poſt reſurrectionẽ eius venerunt in ſanctam ciuitatẽ& apparuerunt multis,Luc.1.41

Mar.6.7 Vocatis duodecim et cepit eos mittere binos , & dabat illis poteſtatem ſpirituum immundorum.

ca.15.39 Videns autem Centurio quo ex aduerſo ſtabat quia ſic clamans expiraſſet.ait,Verè hic homo filius Dei erat.

Luc.2.10 Et dixit illis angel⁹,nolite timere ecce, n, euãgelizo vobis gaudium magnum quod erit omni populo etc,Cap.22.68

cap.9.29 Et facta eſt dum oraret,ſpecies vultus eius altera, et veſtitus eius albus et refulgens,

Ioa.1.14. Et verbum caro factum eſt,et habitauit in nobis(et vidimus gloriam eius gloriam quaſi vnigeniti à patre) plenum gratiæ & veritatis.29,altera die vidit Ioan,Ieſum veniẽtẽ ad ſe et ait,Ecce agnus Dei,ecce qui tollit peccata mundi 32.& teſtimonium perhibuit Ioannes dicens quia vidi ſpiritum deſcendentem quaſi columbam de cælo & manſit ſuper eum 49.Reſpõdit ei Nathanael & ait,Rabbi tu es fili⁹ Dei,tu es rex Iſrael.c.2.11.Ca.3.13·15.

cap.5.39 Scrutamini ſcripturas quia vos putatis in ipſis vitã ęternam habere,& illę ſunt quę teſtimonium perhibẽt de me.

cap.6 69 Et nos credimus & cognouimus quia tu es Chriſt⁹ fili⁹ Dei Cap.7.40.Cap.9,35:Cap.10.7.

ca.11.27 Ait illi(Martha) vtiq, domine ego credidi q̃a tu es Chriſtus filius Dei viui,qui in hunc mundũ veniſti.41.tulerunt ergo lapidẽ (Martha & ſoror eius)Ieſus autẽ eleuatis ſurſum

lum

cũ oculis dixit, Gratias tibi ego quoniã audiſti me. Ro.1 2

Teſtimonium ergo perhibuit turba quæ erat cũ eo quo- *ca.12.17*
niam Lazarum vocauit de monumento & ſuſcitauit eum à
mortuis Cap.14.

Sed vt impleatur ſermo qui in lege eorum ſcriptus eſt *ca.15.25*
(Pſal:24.19 Leuit,24.49.) quia odio habuerunt me gratis:
Cap.17.1.cap.20.28.

Nam quod impoſſibile erat legi in quo infirmabatur per *Rom.8:3*
carnem, Deus filium ſuummittens in ſimilitudinem carnis
peccati, & de peccato damnauit peccatum in carne. Cap.9
5.2.Cor.5.*.

Et vbi venit plenitudo temporis miſit Deus filium ſuũ *Gal.4.4.*
ex muliere factum ſub lege vt eos qui ſub lege erãt redi-
meret &c. Coll.1.9.Heb.1.Cap.5.

Hoc enim ſentite in vobis, quod & in Chriſto Ieſu, qui *Philip.2.6.*
cũ in forma Dei eſſet, non rapinam arbitratus eſt, ſe æqua
lem Deo, ſed ſemetipſum exinaniuit, formã ſerui accipiẽs
in ſimilitudinem hominum factus, habitu inuentus vt ho- *Tit.2.11*
mo 1.Timot.3.13.

Apparuit gratia Dei ſaluatoris noſtri omnib⁹ hominib. *1.Io.5.20*

Scimus quoniam filius Dei venit & dedit nobis ſenſum
vt cognoſcamus verum Deũ & ſimus in vero filio eius, hic
eſt verus Deus & vita æterna.

Chriſtus eſt agnus Dei.

Oblatus eſt quia ipſe voluit, & non aperuit os eius, ſicut *Eſ.53.7.*
ouis ad occiſionem ducetur, & quaſi agnus corã ton
dente ſe obmuteſcet & non aperuit os ſuum, Act.8.31.

Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. *Ioa.1.29*

Expurgate vetus fermentum vt ſitis noua conſperſio ſi- *1.cor.5.7*
cut eſtis azimi. Etenim paſcha noſtrũ immolatus eſt Chri
ſtus apoc.5.6.Cap.7.9, Cap.14.1.

Dignus eſt agnus qui occiſus eſt accipere virtutem & di *Apo.5.12*
uinitatem & ſapientiam, & fortitudinem, & honorẽ & glo
riam & benedictionem. Cap.13.7.

Quoniã agnus qui in medio throni eſt reget illos & de- *cap.7.17.*
ducet eos ad vitæ fontes aquarum & abſterget Deus om-
nem lachrymam ab oculis eorum.

Hi cum agno pugnabunt, & agnus vincet illo quoniam *ca.17.14*
dominus Dominorum eſt, & regum, & qui cum illos ſunt,
vocati, & electi & fideles,

Chriſtus eſt Dominus dominantium & rex regum.

Ezec. 37 ET ſeruus meus Dauid rex ſuper eos,& paſtor vnus e-
24. rit omniũ eorũ,in iudiciis meis ambulabũt & mãdata mea cuſtodient,& facient ea 25.& Dauid ſeruus meus princeps eorum in perpetuum Apocalip.1.5.

Pſal.2.6 Ego autem conſtitutus ſum rex ab eo ſuper Syon montem ſanctum eius prædicans præceptum eius Collo.2 10.

23.7. Attollite portas principes veſtras & eleuamini portæ æternales & introibit rex gloriæ.

1.Ti 6.16 Quem ſuis temporibus oſtendet beatus & ſolus potens, rex regũ,& Dñs dominãtiũ,qui ſolus habet immortalitatẽ & lucẽ habitas inacceſſibilẽ,quẽ nemo hominum vidit,ſed nec videre poteſt, cui honor & imperiũ ſempiternũ amẽ.

Apo 17 Hj cum agno pugnabunt & agnus vincet illos, quoniã
14: Dominus dominorum eſt,& rex regũ,& qui cum illo ſunt vocati,& electi & fideles.

cap.19.16 Et habet in veſtimento & in fœmore ſuo ſcriptum, rex regum & Dominus dominantium.

Chriſtus eſt imago Dei.

Sap.7.26 CAndor eſt enim lucis æternæ,& ſpeculum ſine macula Dei maieſtatis,& imago bonitatis illius.

2.co.4.3 Quod ſi etiam opertum eſt Euangelium nouum,in iis qui pereunt eſt opertum,in quib Deus huius ſęculi excecauit mentes infidelium,vt non fulgeat illuminatio gloriæ Chriſti qui eſt imago Dei.Heb.1 3.

Eſa. 2,1
Chriſtus eſt lux gentium & totius mundi.

cap.9.2. DOmus Iſrael venite & ambulabimus in lumine Dñi. Populus qui ambulat in tenebris vidit lucẽ magnã, habitantibus in regione vmbræ mortis lux orta eſt eis.

cap.42 6 Ego Dominus vocaui te in iuſtitia & apprehendi manũ tuã & ſeruaui te & dedi te in fœdus populi in lucẽ gentiũ

cap.49.6 Ecce dedi te in lucem gentiũ vt ſis ſalus mea vſque ad extremum terrę.Idem repetitur Act.13 47.

cap.60.1 Surge illuminare Hieruſalem quia venit lumen tuũ, & gloria domini ſuper te orta eſt 19 nõ erit tibi amplius ſol ad lucendum per diem,nec ſplendor lunæ illuminabit te ſed erit tibi Dominus in lucem ſempiternam.

Matth.4
16. Populus qui ſedebat in tenebris vidit lucem magnam,& ſedentibus in regione vmbræ mortis lux orta eſt.

Lu.2 32 Lumen ad reuelationem gentium ex gloriam plebis tuę

I ſrael

Iſrael Ioan.3.19,2.Ioan.1.5.

In ipſo vita erat,& vita erat lux hominum. Ioan.1.4

Iterum locutus eſt eis Ieſus dicens.Ego ſum lux mundi cap.8.12
qui ſequitur me non ambulat in tenebris,ſed habebit lumen vitæ Cap.2.,35.Cap,2.8.

Quandiu ſum in mundo lux ſum mundi. cap.19.5

Ego lux in mundũ veni,vt omnis qui credit in me in tenebris non maneat. ca.12.46

Et ciuitas(Hyeruſalem cęleſtis)nõ eget ſole neque luna vt luceant in ea,nam charitas Dei illuminauit eã,& lucerna eius & agnus. Apoc.21 23.

Chriſtus verus Paſtor.

Sicut paſtor gregẽ ſuũ paſcit ĩ brachio ſuo cõgregabit agnos &in ſinu ſuo leuabit,fetas ipſe portabit,Ezech.24 Eſ.40.11

Et ſeruus meus Dauid rex ſuper eos & paſtor vnus erit omnium eorum &c. Ezec.37 24.

Et ſtabit & paſcet in fortitudine Domini in ſublimitate nominis Domini Dei ſui & conuertentur,quia nunc magnificabitur vſque ad terminos terræ. Mic.5.4

Percute paſtorem & diſpergentur oues,& cõuertam manum meam ad paruulos.Idem repetitur Mar.14 27. Zac.13.7

Ego ſum paſtor bonus,bonus paſtor animam ſuam ponit pro ouibus ſuis. Io.10.11

Deus autem pacis qui eduxit de mortuis paſtorem magnum ouium in ſanguine teſtamenti æterni,Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum, Hebr.13 20.

Eratis enim ſicut oues errãtes,ſed conuerſi eſtis ad paſtorem & epiſcopum animarum veſtrarum. 1.Pet 2. 25.

Cum apparuerit princeps paſtorum,percipietis immarceſſibilem gloriæ coronam. Cap.5.4

Chriſtus docuit & prædicauit.

Exinde cœpit Ieſus prædicare & dicere pœnitentiã agite,appropinquabit enim regnum cœlorum,ca.5,6.7. Matth 4 17

Poſtquam autem traditus eſt Ioannes,venit Ieſus in Galilæam prædicans Euangelium regni Dei. Mar.1.14

Curauit omnem infirmitatem.

Et circuibat Ieſus totam Galilæam docens in Synagogis eorum & prædicans Euangelium regni,& ſanans omnem infirmitatem in populo Cap.8.Luc.17.12. Mat.4 23.

Ecce offerebāt ei paralyticum iacentem in lecto, & videns
Ieſus fidem illorum dixit paralytico. Cōfide fili, remittūtur
cap. 9. 2 tibi peccata tua. 20. Et ecce mulier quæ ſanguine fluxum
patiebatur duodecim annis, acceſſit retro & tetigit fimbriā
veſtimenti eius & curata eſt 28. cum autem veniſſet domū
acceſſerunt ad eū cæci, & dicit eis Ieſus. Creditis quia hæc
poſſum facere vobis? dicunt ei. Vtiq; Domine Mar. 8. 8123.

Mat. 7. 2 *Chriſtus eſt transfiguratus.*

TRansfiguratus eſt, ante eos, & reſplenduit facies eius
ſicut ſol, veſtimenta autē eius facta ſunt alba ſicut nix
Mar 9. 2 Et poſt dies ſex, aſſumpſit Ieſus Petrum & Iacobum &
Ioannem, & ducit illos in montem excelſum ſeorſum ſolos
& transfiguratus eſt coram ipſis.

Et facta eſt dū oraret, ſpecies vultus eius altera, & veſti
Lu. 9. 29 tus eius albus & refulgens.

Chriſtus per traditionem traditus quarte Iudas.

Pſa. 21. 1 *Chriſtus paſſus eſt.*

DEus Deus meus, quare me dereliquiſti, longè à ſalute
Eſ. 53. 4 mea verba delictorum meorum &c.

Verè languores noſtros ipſe tulit, & dolores noſtros ipſe
portauit, & nos putauimus eum quaſi leproſum & percuſſū
Dan. 9. à Deo & humiliatum.
26. Et poſt hebdomnadas 62. occiditur Chriſtus, & nō erit
alius populus qui eum negaturus eſt, & ciuitatē & ſanctua
rium diſſipabit populus, cum duce venturo & finis eius va
Matt. 16 ſtitas, & poſt finem belli ſtatuta deſolatio.
21. Exinde cœpit Ieſus oſtēdere diſcipulis ſuis, quia oporte
ret eum ire Hyeroſolymam, & multa pati à ſenioribus & ſcri
bis & principibus ſacerdotū, & occidi, & tertia die reſurge
ca. 17. 12 re. Idem Mar. 8. 31. 9. 31.

Dico autem vobis quia Elias iam venit & non cognoue
runt eū, ſed fecerunt in eo quæcunque voluerunt, ſic & fi-
lius hominis paſſurus eſt ab eis 22. Conuerſantib. autem
eis in Galilæa dixit illis Ieſus, filius hominis tradēdus eſt
ca. 20. 18 in manus hominum & occident eum & tertia die reſurget
Idem. Lu. Ecce aſcendimus Hyeroſolymam & filius hominis trade
18 31. tur principibus ſacerdotum & ſcribis & condemnabūt eū
Lu 7. 25 morti &c. Cap. 22. Cap 26: 37. 66. Cap. 27.

Primum autem oportet eum ibi multa pati & reprobari à generatione hac Ioan. 18. 20. Cad. 19.

Deus autem qui prænunciauit per os omnium prophe- Ac.3.18
tarum,pati Chriſtum ſuum ſic impleuit.
Locus autem ſcripturę quam legebat erat hic.(Eſa.53.7.) cap 8.32
tanquam ouis ad occiſionem eſt ductus,& ſicut agnus co-
ram tondente ſine voce, ſic non aperuit os ſuum,Ca.17,3.
Qui etiam proprio filio ſuo non pepercit, ſed pro nobis Rō.8.32
omnibus tradidit illum, quomodo non etiam cum illo om
nia nobis donauit?
In hoc.n.vocati eſtis,quia & Chriſtus paſſus eſt pro no- 1.Pe.2 21
bis,vobis relinquēs exēplum vt ſequamini veſtigia eius.
Chriſto igit' paſſo in carne, & vos eadē cogitatione arma cap. 4. 1
mini,quia qui paſſus eſt in carne deſiit à peccatis Heb.2.18
Propter quod & Ieſus vt ſanctificaret per ſuum ſangui- Hebr.13
nem populum,extra portam paſſus eſt. 12.

Chriſtus eſt crucifixus.

Poſtquam autem crucifixerunt eum,diuiſerunt veſtimē
ta eius,ſortē emittentes,vt impleretur quod dictum eſt Matt.27
per prophetam (Pſal.21 19.) dicentē diuiſerunt ſibi veſti- 35.
menta mea & ſuper veſtem meam miſerunt ſortem Idem
Mar,15,24.repetitur Ioan,19. 18 Act.2,29.
Ducebantur autem & alij duo nequam cum eo.vt inter- Lu 23.32
ficerentur.
Si nos hodie diiudicamur in benefacto hominis infirmi, Act.4 10
in quo iſte ſaluus eſt,notum ſit omnibus vobis & omni ple
bi Iſrael quia in nomine Ieſu Chriſti Nazareni quem cruci
fixiſtis,quē Deus ſuſcitauit à mortuis, in hoc iſte aſtat co-
ram vobis ſanus &c.
Non enim iudicaui me ſcire aliquid inter vos, niſi Ieſum 1.Cor 2.2
Chriſtum & crucifixum.2.cor.13.4.

Chriſti paſsio prædicta & præfigurata eſt.

Tolle filium tuum vnigenitum quē diligis Iſaac & va- Gen.22.2
de in terram viſionis atque ibi offeres eū in holocau-
ſtum ſuper vnum montium quem monſtrauero tibi.
Orauitq́, Moyſes pro populo,& locutus eſt dominus ad Nu.21.8
eum, fac ſerpentem æneum,& pone eum in ſigno,qui per-
cuſſus aſpexerit eum,viuet.
Foderunt manus meas & pedes meos, dinumerauerunt Pſal.2.18
oſſa mea.
Oblatus eſt quia ipſe voluit,& nō aperuit os ſuū, ſicut ouis Eſa.53.7
ad occiſionem ducetur, & quaſi agnus coram tondente ſe
obmuteſcet

obmuteſcet,& non aperiet os ſuum.

Da.9.26 Et poſt hebdomadas. 62, occidetur Chriſtus,& non erit alius populus qui eum negaturus eſt &c:

Matt 20 22. Ait illis:neſcitis quid petatis. Poteſtis bibere calicẽ quẽ ego bibiturus ſum?

Ioan.3.14 Sicut Moyſes exaltauit ſerpentẽ in deſerto, ſic exaltari oportet filium hominis,vt omnis qui credit in eum nõ pereat,ſed habeat vitam æternam,16.Cap.12.32

cap.8.28 Cũ exaltaueritis filiũ hoĩs tũc cognoſcetis q̃a ego sũ & à meipſo facio nihil,ſed ſicut docuit me pr̃ hęc loquor.

Chriſtus mortuus eſt & ſepultus propter peccata noſtra.

Mat.27.46. Cæteri vero dicebãt,videamus an veniat Elias liberãs eum. Ieſus autem iterum voce magna clamans emiſit ſpiritum,58.Hic(Ioſeph ab Arimathia)acceſſit ad P.latum, & petiit corpus Ieſu:Tũc Pilatus iuſſit tolli corpus & accepto corpore Ioſeph inuoluit illud in ſindone munda,& poſui illud in monumẽto ſuo nouo,quod exciderat ex petra.

Mar.15.37. Ieſus autem emiſſa voce magna expirauit,42,Idem recitatur.Item.Luc.23 46 50 Item Ioan.19.30.40.Rom.5.6.

act.13 29 Cumque conſummaſſet omnia quæ de eo ſcripta erant, deponentes eum de ligno,poſuerunt in monumento.

Ro 6.10. Quod enim mortuus eſt,peccato mortuus eſt ſemel,q̃d autem viuit,viuit Deo.Cap 8 34.

cap.14.6 In hoc enim Chriſtus mortu⁹ eſt & reſurrexit,vt & mortuorum & viuorum dominetur.

i.cor.15.3 Tradidi enim vobis quod & accepi quoniam Chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris ſecundũ ſcripturas.&c.& quia ſepultus eſt,quia reſurrexit tertia die ſecundum ſcripturas.2.cor.15 1.Theſſa.5.10.

Vt predixerat futurum.

Mat.16.21 EXinde cepit Ieſus oſtẽdere diſcipulis ſuis q̃a oporteret, eũ ire Ieroſolymã,& multa pati à ſeniorib⁹ & ſcribis & principibus ſacordotum,& occidi,& tertia die reſurgere.

ea 20.22 Reſpondens autem Ieſus dixit,neſcitis quid petatis. Poteſtis bibere calicem quem ego bibiturus ſum?

Deſcendit ad inferos vide limbus patrum.

Chriſtus tertia die reſurrexit à mortuis.

Pſ 15.10. QVoniam nõ derelinques animã meam in inferno nec dabis

dabis ſanctum tuum videre corruptionem.

Nō eſt hic, ſurrexit ſicut dixit: Venite & videte locū vbi poſuerunt eū Idem habetur Mar.16 6. Item Lucæ 24.5. Mat. 28 61.

Nondum enim ſciebant ſcripturam, quia oportebat eū à mortuis reſurgere &c. Ioa.20 9

Quē Deus ſuſcitauit ſolutis dolorib⁹ inferni iuſta quod impoſſibile erat teneri illū ab eo.31 prouidēs locutus eſt de reſurrectione Chriſti, quia neque derelictus eſt in inferno, neque caro eius vidit corruptionem. Rom.4.25. Act.2.24

Hunc Deus ſuſcitauit tertia die, & dedit eum manifeſtū fieri. Idem habetur Cap.13.30. Cap.17.31. ca.10.40

Quis eſt qui condēnet? Ieſus Chriſtus qui mortuus eſt, imo qui reſurrexit, qui eſt ad Dexteram Dei, qui etiam interpellat pro nobis &c. Ro 8.34

In hoc autem Chriſtus mortuus eſt & reſurrexit, vt & mortuorum & viuorum dominetur. cap.14.9.

Tradidi enim vobis quod & accepi, quoniam Chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris, ſecūdū ſcripturas & quia ſepult⁹ eſt, & q a reſurrexit tertia die ſecūdū ſcripturas &c. 1.cor.15.4.

Memor eſto Dominum Ieſum Chriſtum reſurrexiſſe à mortuis, ex ſemine Dauid, ſecundum euāgelium meum, in quo laboro vſque ad vincula quaſi male operans ſed verbū Dei non eſt alligatum. 2.Ti.2.8

Idque prædictum & præfiguratum.

QVoniam non derelinques animam meam in inferno, nec dabis ſanctum tuum videre corruptionem. Pſa.15.10

Et præparauit Dominus piſcē grandē vt deglutiret Ionā & erat Ionas in ventre piſcis tribus diebus & tribus noctibus. Idem repetitur Math.12.40. Item Lucæ 11,30. Ione.2.1

Sicut enim fuit Ionas in vētre ceti tribus diebus & trib. noctibus, ſic erit filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus. cap.17.22. cap 20.22. Mat.12.40.

Et cœpit (Ieſus) docere eos quoniam oporteret filiū hominis pati multa, & reprobari à ſeniorib⁹ & ſummis ſacerdotibus, & ſcribis, & occidi, & poſt tres dies reſurgere, Idē habetur Matth.16.21. Mar.8.31

Docebat autē diſcipulos ſuos & dicebat illis, Quoniā filius hominis tradetur in manus hominū, & ocident eum, & occiſus tertia die reſurget. cap.10.33. Item Luc.18.33. cap.9.31

Soluite templum hoc, & in tribus diebus reædificabo illud. ioa.2.19

Chriſtus aſcendit in cœlum.

Marc.16 19. ET dominus quidem Ieſus poſtquam locutus eſt eis aſſumptus eſt in cœlum,& ſedet à dextris Dei.
Luc. 24 51. Et factum eſt dum benediceret illis,receſsit ab eis,& ferebatur in cœlum.
Ioan.3.13 Et nemo aſcendit in cœlum,niſi qui deſcendit de cœlo, filius hominis qui eſt in cœlo.
Ca.6.62 Si ergo videritis filium hominis aſcēdentē vti erat prius? 1.Petr.3.22.
Act.1.9. Hæc cum dixiſſet,videntibus illis eleuatus eſt,& nubes ſuſcepit eum ab oculis eorum,Epheſ.
Eph.4.8 Propter quod dicit aſcendens in altum captiuam duxit captiuitatem,dedit dona hominibus Idem Pſal.67.19.
Heb.4.15 Habētes ergo Pōtificē magnū qui penetrauit cœlos Ieſum filiū Dei,teneamus confeſionē (ſcilicet ſpei noſtræ.)

Chriſtus eſt Deus & Dei filius ab æterno.

Pro.8.22 DOminus poſſedit me ab initio viarū ſuarum, antequā quicquam faceret à principio.
Mich.5 2 Et tu Bethleem Ephrata paruula es in milibus Iuda ex te enim egredietur dux qui regat populum meū Iſrael, & egreſſus eius ab initio à diebus æternitatis.
Ioan 1.1. In principio erat verbum & verbum erat apud Deum & Deus erat verbum hoc erat in principio apud Deum.
cap.8.58 Dixit eis Ieſus,Amē,amen dico vobis,antequam Abraham fieret ego ſum.
cap.17.5 Et nūc clarifica me pater apud temetipſum claritate quā habui priuſquam mundus eſſet apud te 24
Coll 1.16 Quoniam in ipſo condita ſunt vniuerſa in cœlis & in terra viſibiliā & inuiſibilia,ſiue throni,ſiue dominationes, ſiue principat⁹,ſiue poteſtates,omnia per ipſum & in ipſo creata ſunt Heb.1.2.

Chriſtus mediator reconciliator & aduocatus.

Ioa.6.44 NEmo poteſt venire ad me niſi pater q miſit me traxerit eum,& ego reſuſcitabo eum in nouiſſimo die 65
cap.10.7. Dixit ergo eis iterū Ieſus,Amen,amen dico vobis quia ego ſum oſtium ouium.
cap.14.6 Dicit eis Ieſus,Ego ſum via,veritas & vita, nemo venit ad patrem niſi per me.
Act 4.12 Nō eſt in alio aliquo ſal⁹,nec enim aliud eſt nomē ſub

cœlo

cœlo datum hominibus in quo nos oporteat ſaluos fieri.

Iuſtificati gratis per gratiã ipſius per redẽptionem quæ Rõ.3.25
eſt in Chriſto Ieſu,quẽ propoſuit Deus propitiationẽ per fi
dẽ in ſanguine ipſius,ad oſtenſionẽ iuſtitiæ ſuæ,propter re
miſſionem præcedẽtium delictorum. Cap 5 2. Coloſſ.1.19. cap.8 34

Quis eſt qui condemnet. Chriſtus Ieſus qui mortuus eſt
imo qui & reſurrexit,qui eſt ad dexterã Dei,qui etiam in Gal.3.20
terpellat pro nobis.

Mediator autem vnius non eſt, Deus autem vnus eſt. E-
pheſ 2.14.17. 1,Ti.2.5

Vnus enim Deus & vnus mediator Dei & hominum ho
mo Chriſtus Ieſus,qui dedit redemptionẽ ſemetipſum pro
omnibus cuius teſtimonium temporibus ſuis confirmatũ 1,Io.2.1
eſt,Heb.7.24.cap.8.6.cap.9.15.cap.12.24.

Filioli mei hæc ſcribo vobis vt nõ peccetis ſed ſi quis pec
cauerit ad uocatum habemus apud Deum Ieſum Chriſtũ
iuſtũ,& ipſe eſt propitiatio pro peccatis noſtris,nõ pro no-
ſtris autem tantum,ſed etiam pro totius mundi.cap.4.10. Pſ.109.1

Chriſtus ſedet ad dexteram Dei patris.

DIxit Dñs Domino meo ſede à dextris meis, donec Marc.16
ponam &c.Idem repetitur Matth.22 44.Heb.1.13. 19.
Et dominus quidem Ieſus poſtquã locutus eſt eis,aſſump-
tus eſt in cœlum & ſed & à dextris Dei. Luc.22 69.

Ex hoc autem erit filius hominis ſedẽs,à dextris virtu-
tis Dei Hebr.10 12 cap.11,2. Act.7.

Et ait (Stephanus) Ecce video cœlos apertos & Ieſum 56.
ſtantem à dextris virtutis Dei Ephe.1.20.

Quis eſt qui condemnet? Chriſtus Ieſus qui mortuus eſt Rõ.8.34
imò qui & reſurrexit qui eſt ad dexteram Dei , qui etiam
interpellat pro nobis.

Si conſurrexiſtis cum Chriſto quæ ſurſum ſunt,quęrite Colo.3.1
vbi Chriſtus eſt in dextera Dei ſedens,quæ ſurſum ſũt ſa-
pite,non quæ ſuper terram.1 Pet.32.5. Pſ.95.13

Chriſtus venturus eſt iudicare viuos & mortuos.

TVnc exultabunt omnia ligna ſyluarũ à facie Domini
quia venit iudicare terram, iudicabit orbem terræ in Matt.16
æquitate,& populos in veritate ſua. 27.

Filius,n hominis vẽturus eſt in gloria patris ſui cũ ange
lis ſuis & tunc reddet vnicuiq; ſecũdũ opera eius.C a.25.31 ca.24.30

Tunc patebit ſignũ filij hominis in cœlo,& tũc plãgẽt
eum

cum omnes tribus terræ,& videbunt filiũ hominis venien tem in nubibus cœli cum virtute multa,& maieſtate.

Lu.17.24 Sicut fulgur choruſcãs de ſub cœlo,in ea quæ ſub cœlo ſũt fulget,ita erit filius hominis in die ſua.3o 2.Theſſ.1 7

ca.21.25 Erunt ſigna in ſole & luna,& ſtellis,& in terris preſſura gentium,pręconfuſione ſonitus maris & fluctuũ,areſcen tibus hominibus præ timore &expectatione,quæ ſuperue nient vniuerſo orbi.

Io.5.22. Neque enim pater iudicat quenquam,ſed omne iudiciũ dedit filio.Rom.2.16.

Act.1.11 Viri Galilæi quid ſtatis aſpicientes in cœlum,hic Ieſus qui aſſumptus eſt à vobis in cœlum,ſic veniet quemadmo

ca.10.42 dum vidiſtis eum euntem in cœlum.

Et præcepit nobis prædicare populo & teſtificari qa ipſe eſt cõſtitutus à Deo iudex viuorũ & mortuorũ.Ca.17.31

2.Ti.4.1 Teſtificor corã deo & Chriſto Ieſu qui iudicaturus eſt viuos & mortuos,& per aduentum ipſius & regnum eius. Heb.9.28 Iudæ 14.

1.Pet.4.5 Qui (blaſphemantes) reddẽt rationem ei,qui paratus eſt iudicare viuos & mortuos.

Apoc.1.7. Ecce venit cum nubibus & videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt.Cap,20,11.

Matt.11 27. *Chriſto omnia tradita ſunt à patre & ſubiecta.*

Omnia mihi tradita ſunt à patre meo & nemo nouit filium niſi pater neque patrem quis nouit niſi filius & cui voluerit filius reuelare.Idem Luc.10.22.

ca.28.18 Et accedens Ieſus locutus eſt eis dicẽs,data eſt mihi omnis poteſtas in cælo & in terra.

Ioã.3.35 Pater diligit filium & omnia dedit in manus eius.

Ca.17.2 Sicut dediſti ei poteſtatem omnis carnis,vt omne quod dediſti ei,det eis vitam æternam.

Ephe.1 22. Et omnia ſubieciſti ſub pedibus eius,& ipſum dedit caput ſuper omnem Eccleſiam.

Per Chriſtum cuncta ſunt creata.

Pſ.32.6 Verbo Domini cæli firmati ſunt,& ſpiritu oris eius omnis virtus eorum.

Ioan.1.3 Omnia per ipſum facta ſunt,& ſine ipſo factum eſt nihil quod factum eſt Epheſ.3.9.

Col.1.16 Quoniã in ipſo cõdita ſunt vniuerſa in cęlis& interra viſibilia

ſibilia & inuiſibilia, ſiue throni, ſiue dominationes, ſiue prin cipatus, ſiue poteſtates, omnia per ipſum & in ipſo creata ſunt. Hebr. 1. 2.

Chriſtus manet in æternum.

IVrauid dominus, & nō pœnitebit eum, tu es ſacerdos in æ- Pſ. 105. 4
ternum ſecundum ordinem Melchiſedech.

Multiplicabo eius imperium & non erit finis, ſuper ſo Iſa. 9. 7
liū Dauid & ſuper regnū eius ſedebit, vt confirmet illud & corroboret in iudicio & iuſtitia. amodo & vſq, in ſēpiternū.

Et dedit ei poteſtatē & honorem & regnum & omnes po Dan. 7
puli trib⁹, & linguę ipſi ſeruient: Poteſtas eius poteſtas ęter 14.
na quæ non auferetur, & regnum eius quod non corrum petur Michæ. 5. 1.

Reſpondit ei turba: nos audiuimus ex lege (Pſ. 109) quia Io. 7. 12
Chriſtus manet in æternum, & quomodo tu dicis, exaltari 34.
oportet filiū hominis? Quis eſt iſte filius hominis.

Chriſtus eſt Leo.

VNus de ſeniorib. dixit mihi ne fleueris, Ecce vicit leo Apoc. 5. 5
de tribu Iuda, & radix Dauid, aperire liber & ſoluere ſignaculum eius.

Chriſtus eſt ſtella matutina.

ET habemus firmiorem propheticū ſermonē: cui bene 2. Petr. 16.
facitis attēdētes quaſi lucernæ lucēti ī caliginoſo loco, donec dies eluceſcat, & lucifer oriatur in cordib. veſtris. Apoc. 22
Ego Ieſus miſi angel ū meū teſtificari vobis hæc in eccle. 16.
ſijs, Ego ſū radix & gen⁹ Dauid ſtella ſplēdida & matutina

Chriſtus eſt vnum cum patre.

EGo & pater vnum ſumus.

Non credis quia ego in patre, & pater in me eſt! Ver- Io. 10. 30
ba quæ ego loquor vobis à meipſo non loquor. Pater au cap. 14. 10
tē in me manens ipſe facit opera. 20 In illo die vos cognoſ cetis, qa ego ſum ī patre meo & vos ī me, & ego in vobis.

Vt omnes vnū ſint, ſicut tu pater in me & ego in te, vt & ca. 17. 22
ipſi in nobis vnū ſint, vt credat mundus quia tu me miſiſti

Dicentibus non eſt credendum.
hic eſt Chriſtus, aut ibi,

TVnc ſi quis vobis dixerit, ecce, hic eſt Chriſtus, aut illic Mat. 24
nolite credere: ſurgēt enim pſeudo Chriſti & pſeudo ꝓ 23.
phetæ, &c. Idem Mat. 13. 21. ad verbum habetur.

Et dicent vobis, ecce hic, & ecce illic, nolite ire neque ſe-
Luc. 17. 23. ctemini. Nā ſicut fulgor corruſcans de ſub cælo, in ea quę
ſub cęlo ſunt fulget, ita erit filius hominis in die ſua.

Chriſtus nouit omnia.

Io. 16. 30 NVnc ſcimus quia ſcis omnia & nō opus eſt tibi vt q s
te interroget in hoc credimus quia à Deo exiſti.
Dixit ei tertio, Symon Ioannes amas me. contriſtatus eſt
ca. 21. 17 Petrus quia dixit ei tertio, amas me, & dixit ei, domine tu
omnia ſcis, tu ſcis quia amo te, Apoc. 2. 23.

Chriſtus ſibi reputat fieri quod Chriſtianis fit.

Zach. 2. 8 O Syō fugeque habitas apud filiā Babylonis q a hęc dicit
dn̄s exercituū: poſt gloriā miſit me ad gētes quæ ſpo
Prou. 14. 31. liauerūt vos, q enim tetigerit vos, tāgit pupillā oculi mei.
Qui calumniatur egentem exprobat factori eius, hono
rat autem eum qui miſeretur pauperis.
Qui deſpicit pauperē exprobat factori eius, & qui in rui
ca 17. 5 na lætatur alterius, non erit impunitus.
Quicūque potū dederit vni ex minimis iſtis calicē aquæ
Matth. 10 42 frigidæ, tantum in nomine diſcipuli, amen dico vobis, non
perdet mercedem ſuam Idem Cap. 18 5.
Eſuriui enim, & dediſtis mihi māducare &c. Quod enim
ca. 24 35 vni ex iſtis minimis meis feciſtis, mihi feciſtis.
Qui enim non eſt aduerſum vos, ex vobis eſt.
Marc. 9 50. Qui vos audit me audit, q vos ſpreuit me ſpernit, act 9 4
Lu 10. 16 Itaque qui hęc ſpernit nō hominem ſpernit, ſed Deū, q
1. Th. 4. 8 etiam dedit ſpiritum ſanctum in nobis.

Chriſtiani appellantur fideles.

Act. 11. 26. QVem cum (.ſ. Barnabas Saulū) inueniſſet, perduxit An
thiochiā, & annū totum conuerſati ſunt ibi in eccle
ſia, & docuerūt turbam multā, ita vt cognominarentur pri
mum Anthiochiæ diſcipuli Chriſtiani.
cap. 26 28. Agrippa autem ad Paulū, in modico ſuades me Chriſtia
nū fieri. & Paulus: Opto apud Deū & in modico & in magno
non tantum te ſed & omnes qui hodie audiunt, fieri tales,
qualis ego ſum, exceptis vinculis iis.
2. co. 10. 7 Si quis confidit ſibi, Chriſti ſe eſſe hoc cogitet, iterum a-
pud ſe, quia ſicut ipſe Chriſti eſt, ita & nos.

Act 9. 41 *Chriſtiani dicuntur ſancti quia ſanctitatē profitentur.*

ET cum vocaſſet ſanctos & viduas, aſſignauit eam viuam.

Omnibus

Omnib.q ſunt Romæ dilectis Dei vocatis ſãctis (ſ.gratia *Rom.1 7*
Neceſſitatibus ſanctorum communicantes. (pax.) *cap.12.13*
Nunc igitur proficiſcar Hyeruſalem miniſtrare ſanctis. *ca.15 25*
Salutate Philogum,& Iuliam,Nereum & vxorẽ eius, & *ca.16.15*
Olympiadem,& omnes qui cum eo ſunt ſanctos.
Eccleſiæ Dei quę eſt Corinthi, ſanctificatis in Chriſto *1.cor.1.2*
Ieſu vocatis ſanctis,cũ omnib. qui inuocãt nomẽ Domini
noſtri Ieſu Chriſti &c.
Audet aliquis veſtrum,habẽs negotium aduerſus alterũ *cap.6.1*
iudicari apud iniquos,& non apud ſanctos?
Nõ enim eſt Deus diſſenſionis ſed pacis,ſicut & in om *ca.14.33*
nibus Eccleſiis ſanctorum.
Paulus apoſtolus Ieſu chriſti per voluntatẽ Dei,&Timo *2.cor.1.1*
thæus frater eccleſię Dei, quæ eſt Corinthi,cum omnibus
ſanctis qui ſunt in vniuerſa Achaia.
Nam de miniſterio quod fit in ſanctos,ex abundanti eſt
mihi ſcribere vobis. *cap.9.1.*
Salutate inuicẽ in oſculo ſãcto: Salutãt vos omnes ſãcti: *ca.13.12*
Paulus apoſtolus Ieſu Chriſti per voluntatẽ Dei, omni
bus ſanctis qui ſunt Epheſi & fidelibus in Chriſto Ieſu.15 *Eph.1.1.*
Propterea & ego audiens fidem veſtrã,quæ eſt in Chriſto
Domino Ieſu & dilectionem in omnes ſanctos.
Mihi omnem ſanctorũ minimo data eſt gratia hæc &c.
18.vt poſſitis comprehendere cũ omnib.ſanctis, quę ſit lõ *Cap.4.11*
gitudo & latitudo & ſublimitas & profundum.
Et ipſe dedit quoſdã quidẽ apoſtolos,quoſdam autẽ pro
phetas,alios verò euangeliſtas,alios autem paſtores & do *cap.6.12*
ctores,in conſummationem ſanctorum,in opus miniſterij,
in ædificationem corporis chriſti.
Per omnem orationem & obſecratiom orantes omni
tempore,in ſpiritu,& in ipſo vigilantes in omni inſtãtia. & *phi.1.1.*
obſecratione,pro omnibus ſanctis.
Paulus & Timothæus ſerui Ieſu chriſti omnibus ſanctis
in Chriſto Ieſu qui ſunt Philippis
Salutate omnem ſanctũ in Chriſto Ieſu. *ca 4.21.*
Paulus apoſtolus per voluntatem Dei& Timothęus fra *Coll.1.1.*
ter,iis,qui ſunt Coloſſis ſanctis & fidelibꝰ in Chriſto Ieſu,
Adiuro vos per Dominum,vt legatur hæc epiſtola om-
nibus ſanctis fratribus. *1.Th.5.27*
Nõ enim iniuſtꝰ eſt Deus vt obliuiſcatur operis veſtri&
dilectionis,quã oſtẽdiſtis in nomine ipſius qui miniſtratis *Heb 6.10*

ſanctis & miniſtratis.

Cap.13. Salutate omnes præpoſitos veſtros & omnes ſanctos
24.

Chriſtiani falſi.

Exo.20.7 NOn aſſumes nomen Dei tui invanum.
Leui. 19. Non polluses nomen Dei tui.
12. Non polluatis nomen ſanctum meum.
22.32. Tantummodo inuocetur nomen tuum ſuper nos, aufer
Eſa.4.1. opprobrium noſtrum.
Math.13. Domine nonne bonũ ſemen (fidei) ſeminaſti in agrotuo,
27. vnde ergo habetzizania (peruerſorũ operum & hęreſium?)
10. 33. Qui negauerit me corã hominibus, denegabo & ego eum coram patre meo.
Tit.1.16 Confitentur ſe noſſe Deum. factis autem negant.
Iaco.2.19 Tu credis qd vnus eſt Deus Bene facis, & dæmones credunt, & cõtremiſcunt (inhoc tę minus mali ſunt, quiatu nõ times, & illi contremiſcunt.)
2.Pet.1.5 Miniſtrate in Fide veſtra virtutem, in virtute verò ſciẽtiã in ſcienita verò temperantiam, in temperãtia verò patiẽtiã rurſum in patientia pietatem in pietate autem fraternam charitatem, in fraterna verò charitate dilectionem.
1.Ioa.2.3 In hoc ſcimus, quoniam cognouimus eum (per fidem) ſi mandata eius obſeruamus, qui dicit ſe noſſe Deum, & mã data eius non cuſtodit, mendax eſt.

Chriſtianis viuendum eſt vt vixit Chriſtus.

Gal.2.19 EGo enim per legem Dei mortuus ſum vt, Deo viuam, Chriſto crucifixus ſum cruci.
1.Ioa.1.7 Si autem in luce ambulamus ſicut et ipſe eſt in luce ſocietatem habemus ad inuicem, et ſanguis Ieſu Chriſti filij eius emundat nos ab omni peccato.
Cap.2.6 Qui dicit ſe in ipſo manere, debet, ſicut ille ambulauit et ipſo ambulare.
Cap.3.3. Et omnis qui habet hanc ſpem in eo, ſanctificat ſe, ſicut et ille ſanctus eſt.

Chriſtiani erunt cum Chriſto.

Ioan. 12. SI quis mihi miniſtrauerit me ſequatur, et vbi ego ſum il
26. lic et miniſter meus erit.
Ca.14.2 Quia vado parare vobis locum, & ſi abiero et præpara uero vobis locum, iterum venio et accipiam vos ad meipſum vt vbi ego ſum, & vos ſitis.

Pater

Pater quos dediſti mihi, volo, vt vbi ego ſum & illi ſint mecum, vt videāt claritatem meam, quā dediſti mihi, quia dilexiſti me ante mundi conſtitutionem. ca.17.25

*Chus filius Cham, Gen.*10.6.1.*Paral.*1 8.

Chuſai amicus Dauidis, nuntiat Dauidi quid in eum meditetur Abſolon, 2. *Reg.*15.23.‡17.15.16.

Chuſan Raſathaim rex Syriæ regnat ſuper Iſrael octo annos Iudicum 3.9.

Cibus quis Iudæis inhibitus.

SI bos cornu percuſſerit virūaut mulierem et mortui fuerint, lapidibus obruetur, et non comedentur carnes eius Dominus quoque immunis erit. ex.21.26

Viri ſancti eritis mihi. Carnem quę à beſtiis fuerit prægustata non comodetis: ſed proiicietis canibus. C.22.31

Iure perpetuo in generationibus et habitaculis veſtris, nec ſanguinem nec adipem comedetis. Leu.3.17

Loquere filiis Iſrael, adipem bouis, et ouis, & capræ, nō comedetis. cap.7.23

Quicquid autem ruminat quidē et habet vngulam, ſed nō diuidit eā ſicut Camelus, & cętera, nō comedetis illud, inter immunda reputabitis. cap.11.4

Homo quilibet de domo Iſrael, & de aduenis q peregrināturinter vos, ſi comederit ſāguinē obfirmabo faciē meā contra animā illius, & diſperdam eā de populo ſuo. & 13. ca.17.10

Non comedetis cū ſanguine, non augurabimini, nec obſeruabitis ſomnia, Deut.12.16. ca.19.26

Hoc ſolum caue ne ſanguinem comedes, ſanguis enim eorum pro anima eſt, & idcirco non debes animā comedere carnibus, ſed ſuper terram fundes quaſi aquam. De.12.23

Quę abſq; pennulis et ſquamis ſunt, ne comedatis, quia immunda ſunt. ca.14.10

Ciborum & potus in conuiuiis luxus. Vide ebrietas.

CYthara & lyra & tympanum & tibia, & vinum in conuiuiis veſtris, & opus Domini nō reſpicitis nec opera manuum eius conſideratis. Eſa.5.12

Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ ſororis tuę, ſuperbia, ſaturitas panis, & abundātia, & ocium ipſius & filiarū eius, & manum egeno & pauperi non porrigebant. Ez.16.49

Attendite autem vobis ne forte grauentur corda veſtra crapula & ebrietate, & curis huius vitæ, & ſuperueniat in vos repentina dies illa. Lu.21.34

Cat6.19 Homo quidam erat diues & induebatur purpura, & biſſo,& epulabatur quotidie ſplendide.

Rō13.13 Sicut in die honeſte ambulemus non in comeſſationib. & ebrietatibus,non in cubilibus,& impudicitiis,non in cōtentione & æmulatione.

1 Pe.4.3 Sufficit enim præteritum tempus ad voluntatem gētium conſummandam his qui ambulauerunt in luxuriis, deſideriis, vinolentiis, commeſſationibus potationibus & illicitis dolorum cultibus.

Conuiuia.

Pro 51.17 Melius eſt vocari ad olera cum gaudio,quàm ad vitulum ſaginatum cum odio.

23. 20. Noli eſſe in cōuiuis potatorū,nec in comeſſationib. eorum qui carnes ad veſcēdum cōferunt, quia vacātes potib. & dātes ſymbola cōſumētur,& veſtietur pānis dormitatio.

Ec37.32 Noli auidus eſſe in omni epulatione,& non te effundas ſuper omnem eſcam.

Ibide.33. In multis enim eſcis erit infirmitas,& auiditas appropinquabit vſque ad choleram.

Ec.31:16 Super menſam non extendas manum tuam prior,ne inuidia contaminatus,erubeſcas.

Ibide.21. Si in medio multorum ſediſti, tu prior illis, ne extendas manum tuam,nec prior poſcas bibere.

Ibide.25. Si coactus fueris in edēdo multū,ſurge à medio & vome & refrigerabit te,& non adduces corpori tuo infirmitatem

Ibide.41. In conuiuio vini non arguas proximum, & non diſpitias eum in iucunditate illius.

40.30. Vir reſpiciens in menſam alienam,nō eſt vita eius in cogitatione victus,alit enim animam ſuam cibis alienis.

Cibare eſurientes,ſeu fame laborantes.

De.23.3 Ammonites & Moabites etiam poſt decimam generationē non intrabunt eccleſiam Domini in æternum quia noluerunt vobis occurrere cum pane & aqua in via, quando egreſſi eſtis de Aegypto &c.

Iud.8.5 Dixitque ad viros Socoth,date obſecro panes populo q̃ mecum eſt quia valde defecerunt &c.

1.Re.21.3 Nūc ergo ſi quid habes ad manū,vel quinque panes dà mihi aut q̃dq̃ inueneris,& reſpōdēs ſacerdos Achimelech ad Dauid,ait illi:nō habeo laicos panes ad manum,ſed tātū panē ſanctū,ſi mundi ſunt pueri,maximè à mulierib.&c

Frange

Frange eſurienti panem tuum,& egenos vagoſque induc in domum tuam,cum videris nudum operi eum &carnem tuam ne deſpexeris. Eſa.58.7.

Eſuriui & dediſtis mihi manducare,ſitiui & dediſtis mihi bibere &c. Mat.15.35.

Cibus ſumendus cum gratiarum actione.Vide gratia.

Cibi delectus habendus.Vide abſtinentia,

Circumciſio carnalis & ſpiritualis.

ET circumcidit(Abraham)eũ(Iſaac)octauo die,ſicut præceperat ei Deus. Ge.21.4.

Tulit illico Sephora acutiſſimam petram, & circumcidit præputium filij ſui &c. Exo4.25

Omnis ſeruus emptitius circumcidetur, & ſiccomedet. Ca12.44

Et die octauo circumcidetur infantulus. Leu.12.3.

Circumcidi igitur præputium cordis veſtri, & ceruicem veſtram ne induretis amplius. deu.10.16

Circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum & cor ſeminis tui vt diligas Dominum Deũ tuum in toto corde tuo vt viuere poſſis. Ca.30.6

Fac tibi cultros lapideos & circũcide ſecũdo filios Iſrael Ioſu.4.2.

Tunc Achior videns virtutem quã fecit Deus Iſrael,relicto gentilitatis ritu credidit Deo, & circumcidit carnem præputij ſui,& appoſitus eſt populo Iſrael &c. Iudi.14 6

Omnis alienigena incircuncíſus corde, & incircuncíſus carne,non ingredietur ſanctuarium meum omnis filius alienus qui eſt in medio filiorum Iſrael. Eze.44.6

Circumcidemini Domino & auferte præputia cordium veſtrorum,viri Iuda & habitatores Hyeruſalem,nẽ forte egrediatur vt ignis indignatio mea,& accendatur, & non ſit qui extinguat,propter malitiam cogitationum veſtrarum Hier 4.4

Cui loquar,& quẽ contriſtabor & audiat? Ecce incircunciſæ aures eorum,& audire non poſſunt, ecce verbum Domini factum eſt eis in opprobrium,& nõ ſuſcipiẽt illud. Ca.9.10 Ca.6.25

Ecce dies venient dicit Dominus & viſitabo ſuper omnem qui circunciſum habet præputium.

Et factum eſt in die octauo venerunt circũcidere puerũ (Ioannem)& vocabant nomine patris ſui Zachariam. Luc.1.59

Et poſtquam conſummati ſunt dies octo vt circũcideretur puer,vocatum eſt nomẽ eius Ieſus, Quod vocatum eſt ab angelo priuſquam in vtero conciperetur. C.2.21

Ioā.7.22 Propterea Moyſes dedit vobis circūciſionē, non quia ex Moyſe eſt,ſed ex patrib. & in ſabbatho circūciditis hoīm.

Act.7.8 Et dedit illi teſtamentū circūciſionis,& ſic genuit Iſaac & circumcidit eum die octauo.

Cap.15.11 Niſi circumcidamini ſecundum morem Moyſis,non po teſtis ſaluari.

Ca.16.3 Hūc(Timothæū)Paulus voluit ſecum proficiſci, & aſſumēs,circūcidit eum,propter Iudęos qui erant in illis locis.

Rō.2.29 Sed q in abſcōdito Iudæus eſt, & circu mciſio cordis in ſpiritu,nō litera,cuius laus nō ex hominib. ſed ex deo eſt.

1.co.7.29 Circūciſio nihil eſt,& prępuțium nihil eſt,ſed obſeruatio mandatorum Dei,Gal.6.12.

Phili 3.3 Nos enim ſumus circū ciſio qui ſeruimus Deo & gloria mur in Chriſto Ieſu & non in carne fiduciā habentes &c.

Coll.2.11. In quo & circumciſi eſtis,circumciſione nō manu facta in expoliatione corporis carnis,ſed in circumciſione Ieſu Chriſti,conſepulti ei in baptiſmo.

Ciuitas ſuperna

Heb.11 10 EXpectabat fundamenta habētem ciuitatem (Abrahā) cuius artifex & conditor Deus.

Ga.12 22 Sed acceſſiſtis ad Sion montem, & ciuitatem Dei viuentis Ieruſalem cœleſtem.

13.14. Non enim habemus hic manentem ciuitatem, ſed futuram inquirimus.

Apo 21.14 Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim.

Ibide.19 Et fundamenta muri ciuitatis omni lapide precioſo, & templum non vidi in ea.

Ibide.22. Dominus enim Deus omnipotens templum illius eſt & agnus.

Ibidē.23 Et ciuitas non eget ſole neque luna,vt luceant in ea, nā charitas Dei illuminat illam.

Ciuitas terrena,pietate gubernatur.

Leui.19. 33. SI habitauerit aduena in terra veſtra, & moratus fuerit inter vos,non exprobretis ei,ſed ſit inter vos quaſi indi gena,& diligetis eū,quaſi voſmetipſos,fuiſtis enim & vos aduenæ in terra Aegypti.

Pro.11.10 In bonis iuſtorum exultabit ciuitas:

Ibide.14. Vbi non eſt gubernator,populus corruet.

Ecc.10.2 Qualis rector ciuitatis,tales & inhabitantes eam, Ciuitates inhabitabuntur per ſenſum prudentium:

Vrbs fortitudinis noſtræ Sion ſaluator ponetur in ea mu- *Eſa.* 26.1
rus & antemurale Aperite portas & ingredietur gens iuſta
cuſtodiens ciuitatem.

Impietate deuaſtatur.

Præcipita Domine, diuide linguas eorum, Die ac nocte *Pſ.* 54.11
circundabit eã ſuper muros eius iniquitas, & dolus. Et
non defecit de plateis eius vſura & dolus.

Niſi Dominus cuſtodierit ciuitatem, fruſtra vigilat qui 126.1
cuſtodit eam.

Benedictione iuſtorum exaltabitur ciuitas, & ore impio *Pro.* 11.11
rum ſubuertetur.

Homines peſtilentes diſſipant ciuitatem: ſapientes vero 29.8
auertunt furorem.

Suſurro & bilinguis maledictus, multos enim turbauit *Eccleſ.* 28
pacem habentes. Lingua tertia multos cõmouit, & diſperdi 15.
dit illos de gente in gentem, ciuitates muratas diuitum de-
ſtruxit, & domos magnatorum effodit: *Eſa.* 17.8.

Et eris deſerta, quia oblita es Domini Dei ſaluatoris tui,
& fortis adiutoris tui non es recordata.

Væ qui ædificat ciuitatem in ſanguinibus, & præparat vr *Aba.* 2.12
bem in iniquitate.

Clauis mortis.

ET dabo clauẽ dom⁹ Dauid ſup humerũ eius, & aperiet *Eſa.* 22.
& nõ erit q̃ clauda', & claudet & non erit qui aperiet. 22.

Ego ſum viuens in ſecula ſeculorũ, & habeo claues mor *apoc.* 1.18
tis & inferni. *Cap.* 5.7

Hæc dicit ſanctus & verus, qui habet clauem Dauid qui
aperit & nemo cl audit, claudit, & nemo aperit:

Claudius Cæſar Romanus, præcipit omnes Iudæos exire Roma, Act. 18. 2. *huius tempore magna erat in orbe annona caritas.* Act. 11.28

Claudius Lyſias mittat Paulum ad Felicem præfectum Cæſareæ, Act. 23.23.30.

Cleopatra filia Ptolomæi traditur Alexandro. 1. *Mach.* 10. 58. *tunc adimitur, & traditur Demetrio.* 11.11.

Cleophas ibat cum altero diſcipulo in Emmaus. Luca. 24. 13. *cognouit Chriſtum in fractione panis* 24.30.

Cogitationes prauæ quas odit Deus.

ET vnuſquiſque malũ contra amicũ ſuũ ne cogitetis in *Zac.* 8.17
cordibus veſtris, & iuramentũ mendax ne diligatis, om

nia enim ſunt, quæ odi, dicit Dominus.

pro 6 12 Homo apoſtata, vir inutilis graditur ore peruerſo, annuit oculis, terit pede, digito loquitur, prauo corde machinatur malum, & omni tempore iurgia ſeminat.

Mat. 15. 19. De corde exeunt cogitationes malæ, homicidia, adulteria, fornicationes, furta, falſa teſtimonia, blaſphemiæ.

Mar. 7 21 Ab intus enim de corde hominū malæ cogitationes procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia &c.

Cogitationes cordis nouit Deus.

3 Reg 8. 39. TV exaudies de cœlo in loco habitationis tuę & repropitiaberis & facies vt tribuas vnicuiq; iuxta vias ſuas ſicut videris cor eius, quia tu ſolus noſti corda omniū filiorum hominum.

2 para 6 30. Tu exaudies de cœlo de ſublimi habitaculo tuo, & propitiare & redde vnicuique ſecundum vias ſuas, quas noſti eum habere in corde ſuo, tu enim ſolus noſti corda filiorum hominum.

Ioa. 2. 25 Et quia opus ei non erat vt qui teſtimonium perhiberet de homine, ipſe enim ſciebat quid eſſet in homine.

Nulla cogitatio latet Deum.

Iob 42, 2 SCio quia omnia potes, & nulla te latet cogitatio.

Eccle. 42 19. Cognouit enim Dominus omnē ſcientiā & inſpexit in ſignū æui, annūtiās quæ preterierunt, & quæ ſuperuentura ſunt, reuelans veſtigia occultorum.

Eſa. 29. 15. Væ qui profundo eſtis corde, vt à Domino abſcondatis conſilium quorum ſunt in tenebris opera.

Mat. 9. 4 Et cum vidiſſet Ieſus cogitationes eorum dixit.

Nouerunt cogitationes & alij quibus Deus voluerit reuelare.

4 Reg. 5. 25. IPſe autem ingreſſus ſtetit coram Domino ſuo, & dixit Elizeus: Vnde venis Giezi? Qui reſpondit non iuit ſeruus tuus quoquam. At ille ait, nonne cor meum in præſenti erat, quoniam reuerſus eſt homo de curru ſuo in occurſum tu? nunc igitur accepiſti argentum, & veſtes, vt emas oliueta, & vineas, & oues & boues, & ſeruos, & ancillas &c.

cap. 6. 12 Dixit vnus ſeruorum eius nequaquam Domine mi rex, ſed Elizeus propheta q eſt in Iſrael indicat regi Iſraeli omnia verba quæcunque locutus fueris in conclaui tuo.

Da. 2. 29 Tu rex cogitare cœpiſti in tuo ſtratu qd eſſet futurū poſt hęc & qui reuelat myſteria oſtēdit tibi quæ futura ſunt &c.

Cogitatio

Cognitio Dei.

HOmo enim videt ea,quæ patét,deus aũt intuetur cor. 1.Reg.17. 6
Nonne ipſe conſiderat vias meas & cunctos greſſus meos dinumerat. Iob.31 4.
In omni loco oculi domini cõtẽplantur bonos & malos. pro. 15. 3
Infernus & perditio coram Domino:quãto magis corda filiorum hominum. Ibidẽ.11
Omnes viæ hominum patent oculis eius, ſpirituum ponderator eſt Dominus. 16.2.
Non præterit Dominum omnis cogitatus,& non abſcõdit ſe ab eo vllus ſermo. Ec.42 20

Bonos ſingulariter.

ET reſpexit Dominus filios Iſrael,& cognouit eos. Ex.2.25
Quoniam nouit dominus viam iuſtorum. Pſal. 1.6.
Priuſquàm te formarem in vtero noui te. Ierem.1.5
Firmum fundamẽtum Dei ſtat, habens ſignaculum hoc Cognouit Dominus qui ſunt ſui. 2 Tim.2.19
Omnia nuda & aperta ſunt oculis eius. Heb.4.13

Malos non agnoſcit.

MVlti dicent mihi in illa die,Domine Domine, Et tunc confitebor illis,quia nunquam noui vos, diſcedite à me omnes,qui operamini iniquitatem. Mat.7.23
Amen dico vobis neſcio vos. 25.12.
Si quis autem ignorat,ignorabitur. 1.cor 14. 38.

Firmiter exigitur.

COgnoſcetur domin⁹ iudicia faciẽs.Cõuertãtur pecca tores in infernũ,omnes gẽtes,quæ obliuiſcũtur Deũ. pſal.9.17
Vocate & videte,quoniam ego ſum Deus. 45.11.
Deus de cœlo proſpexit ſuper filios hominum,vt videat ſi eſt in elligens,aut requirens Deũm. 52.3.
Vani ſunt omnes homines in quibus non ſub eſt ſciẽtia Dei. Sapiẽ.13 1.
Cognouit bos poſſeſſorẽ ſuum,& aſinus præſepe domini ſui,Iſrael aũt me nõ cognouit,& popul⁹ me⁹ nõ intellexit Eſa,1.3.
Quia ſtult⁹ populus meus me nõ cognouit:filij inſipiẽ tes ſunt,& vecordes. Ier.4 22
Cõfortati ſunt in terra,q̃a de malo ad malũ egreſſi ſunt 9.3.
&

& me non cognouerunt,dicit Dominus.

Ibid. 23. 24. Nō glorietur ſapiēs in ſapiētia ſua,& nō glorietur fortis in fortitudine ſua,& nō glorietˀ diues in diuitiis ſuis:ſed in hoc gloriet̃,qui gloriatur, ſcire & noſſe me : quia ego ſum dn̄s,qui facio miſericordiā & iudicium& iuſtitiam in terra.

Oſea. 6.7 Miſericordiam volui,& nō ſacrificium,& ſcientiam Dei, pluſquam holocauſta.

Ro.1.18. Reuelatur ira Dei de cælo ſuper omnem impietatem & iniuſtitiā hominum eorum,qui veritatem Dei iniuſtitia detinent,quia quod notum eſt Dei manifeſtū eſt in illis,Deˀ enim illis manifeſtauit.

Multipliciter acquiritur, ſcilicet diuina illuſtratione.

Iob.21.14 QVI dixerunt Deo,recede à nobis, ſcientiam viarum tuarum nolumus.

Pſal. 4 7. Multi dicunt,quis oſtendit nobis bona? Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui Domine.

Eſaia.52 6. Propter hoc ſciet populus meus nomē meum in die illa quia ego ipſe qui loquebar,ecce adſum.

Mat 11 25. Cōfiteor tibi pater Domine cœli & terræ,quia abſcōdiſti hæc à ſapiētibus,& prudentibus,&reuelaſti ea paruulis: Et nemo nouit filium niſi pater, neque patrem quis nouit niſi filius,& cui voluerit filius reuelare.

16.17. Beatus es Simon Bar-iona,quia caro & ſanguis nō reuelaui t tibi,ſed pater meus qui in cælis eſt , me ſcilicet eſſe Chriſtum filium Dei viui.

Ioā.6.44 Nemo venit ad me,niſi pater meus,q miſit me,traxerit eum Non quia patrem vidit quiſquā,niſi is qui à deo eſt, hic vidit patrem.

8 19. Neque me ſcitis,neq; patrem meum ſcitis,ſi me ſciretis, forſitan & patrem meum ſciretis.

17 8. Et cognouerunt verè quia à te exiui,& crediderunt,quia tu me miſiſti.

Ioa.5.20 Et ſcimus quoniam filius Dei venit,& dedit nobis ſenſum,vt cognoſcamus & ſimus in vero filio eius Hic eſt verus Deus & vita æterna.

Creaturarum conſideratione,

Iob.12 7 NImirum interroga iumenta & docebunt te , & volatilia cœli & indicabunt tibi,loquere terræ & reſponde bit tibi,& narrabunt piſces maris. Quis ignorat, quod omnia hæc manus domini fecerit?

Cœ

Cœli enarrant gloriam Dei.

Vani ſunt omnes homines hominibus nō eſt ſciētia Dei, Pſ.18 2
& de his,quæ videntur bona,nō potuerunt intelligere eū: Sapi.13.1
qui eſt,nec operib.attēdētes agnouerūt,quis eſſet artifex.
Quorū & ſi ſpecie delectati,Deus putauerūt,ſciant quāto
his dominator ſpecioſior eſt. Speciei enim generator hæc
omnia conſtituit,Aut ſi virtutē & opera eorū mirati ſunt,
intelligant ab illis,quoniam, qui fecit hæc fortior eſt illis.

A magnitudine enim ſpeciei & creaturę cognoſcibiliter
poterit creator eorum videri.Creauit illis ſcientiā ſpiritus Ibidem.5
& ſenſu impleuit cor illorum.

Multa abſcondita ſunt maiora his,pauca vidimus ope- Ec.43.39
rum eius.

Opera n.quæ dedit mihi pater,vt perficiā ea ipſa opera, Ioā 5.39
quæ ego facio,teſtimoniū phibēt de me,q̃a pater miſit me

Inuiſibilia enim ipſius,a creatura mundi,per ea quę fa-
cta ſunt,intellecta conſpiciuntur Rō.1,20

Ex patre enim cognoſcimus.

Scipturarum declaratione

SCrutamini ſcripturas,quia vos putatis in illis vitā æter 1.co.13.9
nā habere.Et illæ ſūt,quæ teſtimoniū perhibēt de me.
Si crederetis Moyſi , crederitis forſitam & mihi , de me e- Io 5.36
nim ille ſcripſit. Ibid.49

Salubriter perquiritur.

NOſſe enim te,conſummata iuſtitia eſt,& ſcire iuſtitiā Sap.15 3
& virtutem tuam,radix eſt immortalitatis.

Non nocebunt & non occident in vniuerſo monte ſan Eſa,11.6
cto meo quia repleta eſt terra ſcientia domini , ſicut aquæ
maris operientes.

Viuificabit nos poſt duos dies,& in die tertia ſuſcitabit Oſee.6.3
nos,& viuemus in cōſpectu eius,ſciem',ſequemurque,vt
cognoſcamus Dominum.

Hæc eſt autem vita æterna,vt cognoſcant te ſolum Deū Io.17.3
verum,& quem miſiſti Ieſum Chriſtum.

Verumtamen exiſtimo omnia detrimentū eſſe propter Phil.3.8
eminentem ſcientiam Ieſu Chriſti domini mei.

Ideo nos ex qua die audiuim',nō ceſſamus ꝓ vobis orā-
tes vt impleamini agnitione volūtatis eius,in oī ſapiētia & Coll.1.9
intellectu ſpirituali,vt ambuletis dignè deo p oīa placētes

Et oīs qui diligit,ex Deo nat' eſt,& cognoſcit Deū. Qui 1.Ioan,4.6
non

non diligit, non nouit Deum, quia Deus charitas eſt.

Cognoſcit homo differenter:

1.Re. 16 7 HOmo videt ea, quæ parent.

Pro. 20 5. Sicut aqua profunda, ſic conſilium in corde viri, ſed homo ſapiens exauriet illud.

Ec. 13.32 Veſtigium cordis boni, & faciē bonā difficilè inuenies, & cum labore.

1.co.2.11 Qui ſcit hominū, q̄ ſunt hominis, niſi ſpiritus qui ipſo eſt.

Cognoſcitur homo frequenter ex viſu.

Gen 4 5 IRatuſq; eſt Cain vehementer & concidit vultus eius.

Prou. 17 24. In facie prudentis lucet ſapientia.

Eccle. 8 1 Sapientia hominis lucet in vultu eius, & potētiſſimus faciem illius commutabit.

Ec. 17 31 Cor hominis immutat faciē illi⁹, ſiue in bono, ſiue in malo.

29. 26. Ex viſu cognoſcitur vir, & ab occurſu faciei cognoſcitur ſenſatus.

A Statu.

Prou. 27 19. QVomodo in aquis reſplendent vultus proſpicientiū ſic corda hominum manifeſta ſunt prudentibus.

Ec. 27, 7 Sicut ruſticatio de ligno oſtendit fructum illius, ſic verbum ex cogitatu cordis hominis.

Geſtu.

Pro. 20 11 EX ſtudiis ſuis intelligitur puer, ſi munda & recta ſint opera eius.

Amictus corporis, & riſus dentium & ingreſſus hominis enuntiant de illo.

Cognoſcere licet ſubinde homines ex factis & verbis.

Ec. 19. 27 AMictus corporis, & riſus dentium, & ingreſſus hominis nunciant de illo, eſt correptio mendax in ira cōtumelioſi. & eſt iudicium quod non probatur eſſe bonum & eſt tacens & ipſe eſt prudens.

Mat. 7. 16 A fructibus eorum cognoſcetis eos.

12. 33 Aut facite arborem bonam & fructum eius bonum. Aut facite arborem malam & fructum eius malum, ſiquidē ex fructibus arbor cognoſcitur.

Lu. 6. 44 Vnaquæq; enim arbor de fructu ſuo cognoſcitur, neq; enim de ſpinis colligūt ficus, neq; de rubo vindimiant vuā.

Cognoſc Deus humana ſapientia non poteſt niſi ipſe reuelet.

Ieſus

IEſus dixit: Confiteor tibi Domine pater cœli & terræ, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus, & prudentibus, & reuelaſti ea paruulis. Item habetur Luc 10. 21. Matt 11 25.

Beatus es Bariona, quia caro & ſanguis nō reuelauit tibi, ſed pater meus qui in cœlis. ca. 16. 17

Vos autem dixi amicos, quia omnia quæcūque audiui à patre meo nota feci vobis. Io 15. 15

Nobis autem reuelauit Deus per ſpiritum ſanctum, Spiritus enim omnia ſcrutatur etiam profunda cordis. 1. co. 2. 10

Cognitionem Dei nemo habet perfectam, niſi qui Spiritum Dei habet.

ANimalis homo nō percepit ea quæ ſunt Spiritus Dei ſtultitia enim eſt illi, non poteſt intelligere quia ſpiritualiter examinatur. 1. co. 2. 14

Non ceſſo gratias agens pro vobis memoriam veſtri faciēs in orationibus meis, vt Deus domini noſtri Ieſu Chriſti pater gloriæ, det vobis ſpiritū ſapientiæ & reuelationis in agnitionem eius &c. Ephe. 1. 16

Et in hoc ſcimus quoniam cognouimus eum, ſi mandata eius obſeruemus 1. Io. 2 3

Compaſſio habenda ad proximum.

AVris audiens beatificauit me, & oculus videns teſtimonium reddebat mihi, eo quod liberaſſem pauperē vociferantem, & pupillum, cui non erat adiutor, benedictio perituri ſuper me veniebat, & cor viduæ conſolatus ſum. Io. 29 14

Omnia quæcunq; vultis bona, vt faciāt vobis homines ita & vos facite illis. Hęc eſt enim lex & prophetæ. Matt. 7 12

Gaudete cum gaudentibus, flete cum flentibus. Rō. 12. 15

Non ſolum iuſtis in afflictione compatiendum eſt, ſed etiam peccatoribus & iniuſtis.

PRopter deſtructionē Babylonis repleti ſūt lumbi mei dolore ſicut anguſti parturientis. Eſa 21. 3

Recedite à me (dicebat Eſaias, videns ſpiritualē calamitatem ſuperuenientē in populo ſuo) amare ſlebo, nolite incumbere, vt cōſolemini me, ſup vaſtitate filiæ populi mei. 22. 4.

Triſtitia eſt mihi magna (dicebat Paulus compatiēs fratrib⁹ & cognatis ſuis peũtib⁹.) & cōtinu⁹ dolor cordi meo. Rom. 9. 2

Optabā enim ego ipſe anathema eſſe à Chriſto pro fratribus meis, qui ſunt cognati ſecundū carnē, q; ſunt Iſraelitæ Rom. 9. 3

quorum

quorum adoptio eſt gloria.

2,Co.11 Quis infirmatur & ego non infirmor? quis ſcādalizatur

8. & ego non vror?

29. Filioli mei, quos iterum parturio!, iudicium ſine miſeri-

Gal.4.19 cordia fiet ei, qui non facit miſericordiam.

Iaco.2.13 Omnis qui in eo manet nō peccat, & omnis qui peccat,

Cap.3.6 non vidit eum nec cognouit eum.

Compunctio gaudio penſatur.

Prou.14 RIſus dolore miſcebitur, & extrema gaudij luctus occu

14. par: Amen dico vobis, Quia plorabitis & flebitis vos

Io.16.20 mundus autem gaudebit.

Ibidem.2 Vos triſtes eritis, ſed triſtitia veſtra in lętitiā cōuertetur.

1,co.7 30 Qui flent tanquam non flentes, ſint, & qui gaudent tan.

quam non gaudentes.

Iaco.4.9 Miſeri eſtote, lugete & plorate riſus veſter in luctum cō

uertettur, & gaudium in mœrorem.

Concionatorum & Paſtorum officium, Vide Epiſcoporum electio & officium.

1Reg.12 ABſit autem à me hoc peccatum in domino vt ceſſem

23 orate pro vobis & docebo vos viam bonam & rectā

Eſa.58,1 Clama, ne ceſſes, quaſi tuba exalta vocem tuā, & annūtia

populo meo ſcelera eorum, & domui Iacob peccata eorū.

Cap 61:1 Spiritus domini ſuper me, eo quod vnxerit me dn̄s, ad

annunciēdum manſuetis miſit me, vt mederer cōtritis cor

de & prædicarē captiuis indulgentiā, & clauſis apertionē.

Ezec.3.1 Et dixit ad me, fili homis quodcūque inueneris come

cap 33.2 des Comede volumē iſtud, & vadēs loquere ad filios Iſrael

Fili hominis loquere ad filios populi tui & dices ad eos,

Terra cum induxero ſuper eā gladium, & tulerit populus

terræ virū vnum de nouiſſimis ſuis, & conſtituerit eū ſu-

per ſe ſpeculatorem. *Vide epiſcoporum munus.*

Concordia fratrum commendatur.

Pſ.132:1 ECCe quam bonū & quam iucūdū habitare fratres &c.

Ec.25.2 Concordia fratrum & amor proximorum & vir & mu

lier bene ſibi conſentientes, probata ſunt coram Deo.

Rō.12.19 Idipſum inuicē ſentientes, non alta ſapientes, ſed humi

libus conſentientes.

Idem

Idem ſapere idemque ſentire iubemur.

VNanimes vno ore honorificetis Deum & patrem Domini noſtri Ieſu Chriſti. cap.15.6

Obſecro aūt vos per nomē Dñi noſtri Ieſu Chriſti vt idipſū dicatis omnes & non ſint in vobis ſchiſmata, ſitis autē perfecti in eodem ſenſu & in eadem ſcientia. 1.Cor.1.

Implete gaudium meum, vt idem ſapiatis, eandem charitatem habentes, vnanimes idipſum ſentientes. Philip. 2 2.

Imitatores mei eſtote fratres, & obſeruate eos, qui ita ambulant, ſicut habetis formam noſtram. cap.3.17

In fide autem omnes vnanimes compatientes, fraternitatis amatores, miſericordes, modeſti, humiles. 1 Pet. 3 8.

Concupiſcentia prohibetur & punitur. Ex.20.17

NOn concupiſces domum proximi tui, nec deſiderabis vxorē eius, non ſeruum non ancillam, non bouē, non aſinum, nec omnia quæ illius ſunt.

Adhuc carnes erant in dentibus eorū & ecce furor Domini concitatus in populum percuſſit eū plaga magna nimis. Vocatuſque eſt ille locus, Sepulchra cōcupiſcentiæ, ibi enim ſepelierūt populū qui deſiderauerat (ſcilicet Carnē) Num,11 33.

Super filiam luxurioſam confirma cuſtodiā, ne quando faciat te venire in opprobriū inimicis, à detractione in ciuitate, & abiectiōe plebis & cōfūdat te ī multitudine populi. Ec.42.11

Pepigi fœdus cum oculis meis, vt ne cogitarem quidem de virgine. Ioc.31.1

Non concupiſcat pulchritudinem eius cor tuum, ne capiaris nutibus eius, precium enim ſcorti, vix eſt vnus panis. Prou. 6 25.

Audiſtis quia dictum eſt antiquis, non mœchaberis, ego autem dico vobis, quia omnis qui viderit mulierē ad concupiſcendum eam, iam mœchatus eſt eam in corde ſuo. Mat.5

Et alij ſunt qui in ſpinis ſeminantur, hij ſunt qui verbū audiunt, & ærumnę ſæculi, & deceptio diuitiarum, & circa reliqua concupiſcentiæ introeuntes, ſuffocant verbū, & ſine fructu efficitur. Mar 4 18.

Non ergo regnet peccatum in veſtro mortali corpore, vt obediatis concupiſcentiis veſtris & Cap.13 14. Rō 6.12

Spiritu ambulate, & deſideria carnis non perficietis. Gal.5.16

Mortificate ergo membra veſtra quæ ſunt ſuper terram, fornicationem, immunditiam, libidinem concupiſcentiam malam, & auaritiam quæ ad idolorum ſeruitus. Col.3.5

K Hæc

Ne ſequaris in fortitudine tua cõcupiſcentiã cordis tui. Ecc.5.3
Virginẽ ne cõſpicias, ne fortè ſcãdalizeris in decore illi⁹. Ibid.9.5
Auerte faciem à muliere compta, & ne circunſpicias ſpe Ibid.8
ciem alienam.

Propter ſpeciẽ mulieris, multi perierunt: & ex hoc con- Ibid.11
cupiſcentiã, quaſi ignis exardeſcit.

Ne reſpicias in mulieris ſpeciem, & ne concupiſcas mu Ibid. 25
lierem à ſpecie. 28.

Poſt concupiſcentias tuas non eas, & à voluntat e tua
auertere. Si præſtes animæ tuę concupiſcentias eius, faciet Ec.18.30
te in gaudium inimicis tuis.

Aufer à me vanas concupiſcentias, & concubitus concu 23.6.
piſcentiæ ne apprehendant me.

Si oculus tuus ſimplex fuerit, totũ corpus lucidum erit. Math.6.
22.

Non ergo regnet peccatum in veſtro mortali corpore, vt
obediatis concupiſcentiis veſtris. Rõ.6.12

Qui autem in carne ſunt, Deo placere non poſſunt. Cap.8.8

Dico aũt, Spiritu ambulate, & deſideria carnis nõ perficietis Gal.5.16

Deponite vos ſecundũ priſtinam conuerſationẽ, veterẽ Eph.4.22
hominem qui corrumpitur ſecundum deſideria erroris.

Fornicatio autem, & omnis immũditia aut auaritia nec Cap.5.3
nominetur in vobis, ſicut decet ſanctos.

Mortificate ergo membra veſtra, quæ ſunt ſuper terrã, Coll 3.5
fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiſcentiam
malam &c.

Erudiens nos, vt abnegantes impietatẽ, & ſæcularia de- Tit.2.12
ſideria, ſobriè & iuſtè & piè viuamus, in hoc ſæculo.

Deponentes igitur omnem malitiã & omnem dolum, & 1.Pet.2.1
ſimulationes, & inuidias, & omnes detractiones, ſicut mo-
do geniti infantes.

Condonandum fratri in nos peccanti. Ec.28.8 Mat.5.23

MEmorare timorem Dei & non iraſcaris proximo.
Ego autem dico vobis quia omnis qui iraſcitur fra
tri ſuo reus erit iudicio. Ca.6.14

Si enim dimiſeritis hominibus peccata eorum, dimittet
& vobis pater cœleſtis peccata veſtra.

Dixit illi Ieſus non dico tibi vſque ſepties, ſed vſque ſep Ca.18.22
tuagies ſepties 35. Sic & pater meus cœleſtis faciet vobis,
ſi non remiſeritis vnuſquiſque fratri ſuo de cordib. veſtris. Luc.17.3
Attẽdite vobis, ſi peccauerit, i te frater tu⁹, increpa illũ & ſi

pœnitentiam egerit, dimitte illi.

Eph. 4.32 Eſtote benigni, miſericordes, donantes inuicem, ſicut Deus in Chriſto donauit vobis.

Confeſsio peccatorũ in ſcripturis varia & multiplex.

Ge. 41.9. TVnc demum reminiſceris, pincernarum, magiſter ait, Confiteor peccatum meum.

Leui. 16. 10. Poſtquam mundauerat ſanctuarium & altare, tunc offeret hircum viuentem, & poſita vtraque manu ſuper caput eius, confiteatur omnes iniquitates filiorũ Iſrael, & vniuerſa peccata, atque peccata eorum quę imprecans capiti ei⁹, emittet illum per hominem paratum, in deſertum.

Cap. 26. 40. Donec cõfiteãtur iniq̃tates ſuas & malorũ ſuorũ recordẽtur, q̄b p̄uaricati ſũt ĩme, & ambulauerũt ex aduerſo mihi.

2. *Re.* 24. 17. Dixitque Dauid ad dominum cum vidiſſet angelũ cædentem populũ: Ego ſum qui peccaui, ego iniquè egi, iſti qui oues ſunt, quid fecerunt? Idem 1 Para. 21. 17.

2. *Eſd.* 9. 3. Et conrexerunt ad ſtandum, & legerunt in volumine Dei ſui, quater in die, & quater confitebantur, & adorabãt dominum Deum ſuum.

Pſa. 31. 5. Dixi confitebor aduerſum me iniuſtitiam meam domino, & tu remiſiſti impietatem paccati mei.

Pſa. 53. 8 Voluntariè ſacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo quoniam bonum eſt.

Nu. 5. 6. Vir ſiue mulier cũ fecerint ex omnibus peccatis quæ ſolẽt hominib accidere & per neglıgẽtiã trãſgreſſi fuerĩt mãdatũ domini, atq; dereliquerint, cõfitebũtur peccatũ ſuũ.

Pſal. 141 4 Non declines cor tuum in verba malitiæ ad excuſandas excuſationes in peccatis.

Ecc. 4. 21 Non cõfundaris confiteri peccata tua, & non ſubiicias te omni homini pro peccato.

43. 16. Narra ſi quid habes vt iuſtificeueris.

Pro. 28. 13. Qui abſcondit ſcelera ſua non dirigetur, qui autem cõfeſſus fuerit, & reliquerit, ea miſericordiam conſequetur.

Math. 18 18. Amen amen dico vobis quæcũque alligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cœlis, & quæcunque ſolueritis ſup terram erunt ſoluta & in cælis.

Mar. 1. 5 Et egrediebatur ad eum omnis Iudææ regio, & Hyerosolymitę vniuerſi, & baptizabãtur ab illo in Iordanis flumiſe, confitentes peccata ſua.

Surgam & ibo ad patrẽ meũ & dicã ei, pater peccaui in

cælum

cęlum & coram te, non ſum dignus vocari filius tuus.

In veteri lege figuraliter inſtituebatur ab ipſo Deo. Deu. 17
quando lepro ſos (per quos myſtice intelliguntur peccato
res qui ſpirituali lepra, i. peccato infecti & immundi ſunt)
voluit manifeſtandos ſacerdotibus, vt ipſi iudicarẽt inter
leprã & inter nõ leprã &c. Id qđ & Chriſt⁹ duxit obſeruan
dũ quoniã dixit eis quos à lepra mundatarus erat inquiẽs,
Ite & oſtendite vos ſacerdotibus. Luc, 17

Confitemini alterutrum peccata veſtra, & orate pro inui 14:
cem, vt ſaluemini, multum enim valet oratio iuſti aſsidua. Iac 5.16

Multique credentiũ veniebant confitentes & annuntiã Act, 19.
tes actus ſuos. 18,

Si cõfiteamur peccata noſtra, fidelis eſt & iuſt⁹ De⁹ vt re 1. Ioa. 1. 9
mittat nobis peccata noſtra, & emũdet nos ab oĩ iniquitate

Confeſsio peccatorum & in nouo teſtamento confirmatur.

AMen dico vobis, quæcunque alligaueritis ſuper terrã Math. 18
erũt ligata & in cælo & quęcũq, ſolueritis ſuper terrã 18.
erũt ſoluta & in cælo Matth. 8. 4. vade oſtende te ſacerdoti

Et egrediebatur ad eũ omnis Iudęæ regio, & Ieroſoly- Mar. 1. 5
mitæ vniuerſi, & baptizabantur ab illo in Iordanis flumi-
ne confitentes peccata ſua &c.

Surgam & ibo ad patrem meum, & dicam ei, pater pecca Lu. 15. 18
ui in cælum & coram te iam non ſum dignus vocari filius
tuus, fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis.

Multique credentium veniebant confitentes & annun Act 19. 18
ciantes actus ſuos.

cõfitemini ergo alterutrũ peccata veſtra, & orate ꝓ inuicẽ Iaco. 5. 16

Confeſsio peccatorum in oratione.

EXpãdi manus meas ad dominũ Deũ meũ, & dixi, De⁹ 1. Eſd. 9.
me⁹ confundor & erubeſco leuare faciẽ meã ad te qm̃ 6.
iniquitates noſtræ multiplicatę ſunt ſuper caput meum.

Et ſeparatum eſt ſemen filiorum Iſrael ab omni filio alie 2 Eſd. 9:
nigenia, & ſteterunt & cõfitebãtur peccata ſua & iniquita 2.
tes patrum ſuorum.

Delictũ meũ cognitũ tibi feci, & iniuſtitiã meã nõ abſcõ Pſa. 31. 5
di. peccauimus, iniquitatem fecimus, & receſsimus, & de Dan. 9. 5
clinauimus à mandatis tuis.

Dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus de Luc. 11. 4
bitoribus noſtris.

Ca.18.13 Publicanus à longe ſtans,nolebat nec oculos ad cœlum leuare,ſed percutiebat pectus ſuũ dicens:Deus propitius eſto mihi peccatori.

Confidentia in Deum.

Pſal.10.1 IN domino confido.
56.2. In te confidit anima mea.
117. Bonũ eſt cõfidere in domino,quã cõfidere in homine.
114 1. Qui confidũt in domino ſicut mons Syon,non commouebitur in æternum,qui habitat in Hyeruſalem.
Sap.3.9. Qui confidunt in domino,intelligent veritatem,& fideles in dilectione acquieſcent illi.
Eccl.2.3 Qui confidit in domino,non minorabitur.
28. Habe fiduciam in domino Deo tuo. (piorum
Prou.3.5 Ne paueas repẽtino timore,& irruẽtes tibi potẽtias im
Ibid.1 25 Dñs erit in latere tuo,& cuſtodiet pedẽ tuũ ne capiaris.
Ibid.26. Confidite quia ego ſum.
Mar.6.8 Confidite,ego vici mundum.
Ioa.16 31 Si Deus pro nobis,quis contra nos?
Rom.8.3

Confidentia vana & ſtulta.

Iere.17.5 MAledictus homo,qui confidit in homine,& ponit carnem brachium ſuum & à domino recedit cor eius.
Pro.12 2 Qui confidit in cogitationibus ſuis,impiè agit.
14.16 Sapiẽs timet,& declinat à malo,ſtultus trãſibit & cõfidit.
28.26 Qui confidit in corde ſuo,ſtultus eſt.
Amo.6.1 Væ,q opulẽti eſtis in Syon,& cõfiditis in mõte Samariæ, optimates,capita ppřorũ,igrediẽtes põpaticè domũ Iſraeli
Eſa. 42. Qui confidunt in ſculptili,confundantur confuſione.
17. Non eſt qui inuocet iuſtitiã,neque eſt qui iudicet verè,
Eſa.59.4 ſed cõfidunt in nihili & loquuntur vanitates,conceperunt laborem,& pepererunt iniquitatem.
Iere.7.8. Ecce vos confiditis vobis in ſermonibus mendacij,qui non proderunt vobis.

Confiteri Chriſtum & eius verbum,vide, Erubeſcere Euangelium.

OMnis ergo qui confitebitur me coram hominib.con
Mat.10 fitebor & ego eum coram patre meo qui in cœlis eſt.
32. Dico autem vobis,Omnis quicunque confeſſus me fue
Luc.12.8 rit coram hominibus,& filius hominis confitebitur illum coram angelis Dei,Qui autem negauerit me coram hominibus,negabitur coram angelis Dei.

Confirmationis modus & fructus.

Vnc oblati ſunt ei paruuli, vt manus eis imponeret & oraret. Matt. 19 13.
t offerebant illi paruulos, vt tangeret illos. Marc. 1
t cum cepiſſet eos in vlnas, impoſitis manibus ſuper i benedixit eis. 16.
Manus ciro nemini impoſueris: 1. Tim. 5
Hos ſtatuerunt ante conſpectū Apoſtolorum, & oran- 22.
impoſuerunt eis manus. Actuum.
oſue verò filius Nun repletus eſt ſpiritu ſapientiæ, quia 6. 6.
oſes poſuit ſuper eum manus ſuas.
Admoneo te, vt reſuſcites gratiam Dei, quæ eſt in te per Deut. 34
poſitionem manuum mearum. 9 I.
Tunc imponebant manus ſuper illos, & accipiebant ſpi
um ſanctum. 2 Tim 1
Etcum impoſuiſſet illis manus Paulus, venit Spiritus ſan 6.
ns ſuper eos; & loquebantur linguis, & prophetabant. Act. 8. 1

Confirmationis ſacramentum. 19. 6.

TVnc imponebāt manus ſuper illos & accipiebāt Spiritum ſanctnm Heb. 9. 2. Act. 8. 17

Coniuratio & ſeditio eiuſque punitio

ECce Dathan & Abyron ſeditionē mouent, hoſq; viuos terra abſorbet, illum verò cū ſociis deuorat ignis ſed & alios 1470. murmurantes comſumpſit incendium. Num 16
Cumque indigeret aqua populus, côuenerunt aduerſū Myſen & Aaron, & verſi in ſeditionem dixerunt, vtinam periiſſemus inter fratres noſtros coram Domino &c. cap. 20. 2
Miſitque Dominus ſpiritum peſsimū inter Abimelech & habitatores Sichen, qui ceperunt eum deteſtari &c. Iud. 9, 23
Ephrat æi aduerſus Iepthe inſurgentes ad vada Iordanis ociduntur &c.
Ioab cum fratre Abiſaï perſequens Sibam filium Boeri mouentem contra Dauid ſeditionem in Iſrael, Amaſiā in vi occidit, tādémque ab obſidionis Abelæ miſſo Sibe per murum capite, diſcedit. Cap. 1 2, Re. 20
Ep igit, tēpore quo Mardochæus ad regis ianuā morabat irati ſunt Bagatā & Thares, duo Eunuchi regis, q ianitores erant, & in primo palatij limine præſidebant, voluerumque Eſter. 2 21.

inſurgete in regem & occidere eum, quod Mardochæum nō latuit, ſtatimque nunciauit reginæ Heſter, & illa regi, ex nomine Mardochæi, qui ad ſe rem detulerat, quæſitum eſt & inuentum & appenſus eſt vterque eorum in patibulo.

Act.5.36 Ante hos enim dies extitit Theodas: dicēs ſe eſſe aliquē cui cōſenſit numerus virorum circiter quadringentorū, qui occiſus eſt, & omnes qui credebant ei diſſipati ſunt, & redacti ad nihilum. Poſt hunc extitit Iudas Galilæus in diebus profeſſionis & auertit populū poſt ſe, & ipſe periit, & omnes quotquot conſenſerant ei diſperſi ſunt.

ca.23.12 Facta autē Die collegerunt ſe quidam ex Iudæis & deuouerunt ſe dicētes neque māducaturos neque bibituros donec occiderent Paulum &c.

Confuſio ſalutaris.

Ec.4.25. EST enim confuſio adducens peccatum, & eſt confuſio adducens gloriam & gratiam.

Eſa.29 22. Non modo confundetur Iacob, nec modo vultus eius erubeſcet, ſed cum viderit filios ſuos opera manuū meorum in medio ſui ſanctificantes nomen meū, & ſanctificabunt ſanctum Iacob Deū Iſrael prædicabunt, & ſcient errantes ſpiritu intellectum, & muſſitatores diſcent legem.

Iere.6.15 Quin potius confuſione non ſunt confuſi, & erubeſcere neſcierunt, quamobrem cadent inter ruentes

Ehec.36 32. Recordabimini viarū veſtrarū peſſimarū, ſtudiorumq́ nō bonorū, & diſplicebūt vobis iniquitates veſtrę, & ſcelera veſtra

Ibidē 32 Cōfundimini, & erubeſcite ſup via veſtra domus Iſrael.

Pœnalis confuſio,

Ec.41.21 ERubeſcite à patre & à matre de fornicatione, & à præſidente, & à potente de mendacio. A principe & à iudice de delicto, à ſynagoga, & à plebe de iniquitate, à ſocio & amico de iniuſtitia, & de loco in quo habitas, de furto, & veritate Dei, & teſtamento,

Iere.2.26 Quomodo confunditur fur, quādo deprehēditur: ſic confuſe ſunt domus Iſrael, & ipſi & terga eorum.

3.25. Dormiemus in confuſione noſtra, & operiet nos ignominia noſtra, quoniam Domino Deo noſtro peccauimus.

12.13. Cōfundemini à fructib. veſtris propter irā furoris Dni

ca.13.17 17.18. Domine omnes qui te derelinquunt, confundentur.

Confundamur omnes qui me perſequuntur & non confundar ego.

Connubium ſpirituale inter Deum & animam.

Connubium, vide Matrimonium.

NOn vocaberis vltra derelicta, & terra tua nõ vocabitur amplius deſolata, ſed vocaberis voluntas mea in ea, & terra tua inhabitabitur, quia cõplacuit Domino in te & terra tua inhabitabitur. *Eſa.62.a*

Vſquequo deliciis diſſolueris filia vaga? quia creauit Dominus nouum ſuper terram, fœmina circundabit virum. *Hier.31 22.*

Multiplicatã quaſi germẽ agri dedi te, & multipliata es, grandis effecta es, & ingreſſa es, & peruenisti ad mundum muliebrem. ubera tua intumuerunt, & pilus tuus germinauit, & eras nuda, & cõfuſione plena, & trãſiui p te, & vidi te & ecce tẽpus tuum tẽpus amãtiũ, & expandi amictũ meũ ſuper te & operui ignominiã tuã, & iuraui tibi, & ingreſſus ſum pactum tecum, ait Dominus Deus & facta es mihi. *Ezec.16 7.*

Et ſponſabo te mihi in fide, & ſcies quia ego Dominus. *Oſee.2.20*

Nũquid poſſunt filij ſponſi lugere quamdiu cum illis eſt ſponſus? Idem Mar. 2, 19. *Matth 9 15.*

Æmulor enim vos Dei æmulatione, deſpondi enim vos vni viro virginem caſtam exhibere Chriſto, *2.Cor.11 2.*

Gaudeamus & exultemus & demus gloriam ei quia venerunt nuptiæ agni, & vxor eius præparauit ſe

Et ego Ioannes vidi ſanctam ciuitatem Hyeruſalem nouam deſcendentem de cælo, à Deo paratam ſicut ſponſam ornatam viro ſuo &c. *Apo.19.7 cap.21.2*

Conſcientiæ bonæ tranquilitas.

OMnes dies pauperis mali, ſecurra meus quaſi iuge conuiuium. *Prou.15 15.*

Bona eſt ſubſtantia cui non eſt peccatum in conſcientia & nequiſſima paupertas in ore impij. *Ec.13.30*

Chariſſimi ſi cor noſtrum non reprehenderit nos, fiduciem habemus ad Deum, *1.Ioan. 3 21.*

Gloria noſtra hæc eſt teſtimonium conſcientiæ noſtræ, quod in ſimplicitate Dei & ſinceritate, & non in ſapientia carnali, ſed in gratia Dei conuerſati ſumus in hoc mundo, abundantius autem ad vos. *2.Cor.1 12.*

Conſcientiæ malæ perturbatio.

FRequenter n. præoccupant peſſima redarguẽte cõſcientia. 11. Cũ enim ſit timida nequitia dat teſtimoniũ condẽnationis, ſemp enim præſumit ſæua perturbata cõſciẽtia. *Sap.17.10*

Conſecratio ſacerdotum, dierum, altaris, veſtium, cęterorumque, quorum eſt vſus in ſacris.

Exod. 28 40. PОrro filiis Aaron tunicas lineas parabis, & balteos ac tiaras in gloriam & decorem, veſtieſque his omnibus Aaron fratrem tuum & filios eius cum eo.

cap. 29. 1 Sed ex hoc facies vt mihi in ſacerdotio cõſecrentur. 7. & oleũ vnctionis fundes ſuper caput eius, atq; hoc ritu cõſecrabit. 21. Cumque tuleris de ſanguine, qui eſt ſup altare & de oleo vnctionis, aſperges Aaron & veſtes eius, filios & veſtiměta eorũ. 29. Veſtě autě ſanctã qua vtetur Aaron, habebunt filij eius poſt eũ, vt vngantur in ea & cõſecrentur manus eorũ 35. Omnia quæ præcepi tibi facies ſuper Aa-

ca. 32. 29 ron & filiis eius, ſeptem diebus conſecrabis manus eorũ. Et ait Moyſes: conſecratis manus veſtras hodie Dño, vnuſ-

cap. 40. 9 quiſque in filio & in fratre ſuo, vt detur vobis benedictio. Et aſſumpto vnctionis oleo, vnges tabernaculum cũ vaſis ſuis, vt ſãctificětur, altare holocauſti, & omnia vaſa eius, labrum cum baſi ſua, omnia vnctionis oleo conſecrabis, vt ſint ſancta ſanctorum.

Leu. 7. 30 Tenebit manibus adypem hoſtiæ & pectuſculũ, cumque ambo oblata Domino conſecrauerit, tradet ſacerdoti.

Cap. 8. Aaronis & filiorum eius cõſecratio, ac tabernaculi ſupellectiliſq; eius vnctio declaratur. 22. Obtulit & arietě ſecũdũ in conſecrationě ſacerdotum, poſuerunt que ſuper caput eius Aarõ & filij eius manꝰ ſuas, 31. Cumque ſanctificaſſet eos in veſtitu ſuo percepit eis dicens, Coquite carnes ante fores tabernaculi, & ibi comedite eas, panes quoque conſecrationis edite, q̄ poſiti ſũt in caniſtro ſicut præcepit mihi Dominus dicens, Aaron & filij eius cõmedent eos.

Scortum & vile proſtibulum non ducet vxorem nec eã quæ repudiata eſt à marito, quia cõſecratus eſt Deo ſuo, & panes propoſitionis offert. 10. põtifex. i. ſacerdos maximus

ca. 23. 12 inter fratres ſuos ſuper cuius caput fuſũ eſt benedictionis oleum, & cuius manus in ſacerdotio conſecratæ ſunt, veſtituſque eſt ſanctis veſtibus &c.

Atque in eodem die quo manipulus conſecratur, edetur

Nũ. 6. 5 agnus immaculatus, anniculus in holocauſtũ Domini.

Omni tẽpore ſeparationis ſuæ nouacula nõ trãſibit ſup caput eius vſq; ad cõpletũ diem quo Domino conſecratur, ſanctus erit creſcẽte cæſarie capitis eius. 9. Sin aũt mortuus fuerit

fuerit ſubito quiſpiam coram eo,polluetur caput cõſecra
tionis eius. quod radet illico in eadem die purgationis ſuæ
& rurſum ſeptima,

Factum eſt autẽ in die qua compleuit Moyſes taberna Cap.7.1
culum &erexit illud vnxitque & ſanctificauit cum omnib.
vaſis ſuis,altare ſimiliter & omnia vaſa eius,

Conſilium diuinum incomprehenſibile.

QVis enim hominum poterit ſcire conſilium Dei aut Sapi.9.13
quis poterit cogitare quid velit Deus.

Sicut,qui mel multum comedit,non eſt ei bonum,ſic q Prou.25.
ſcrutator eſt maieſtatis,opprimetur à gloria. 27.

Quis audiuit ſpiritum domini,aut quis conſiliarius eius Iſa.40.13
fuit & oſtendit illi?Cum quo iniit conſiliũ & inſtruxit eũ? Iere.23.

Quis enim affuit in conſilio domini. 18.

Fortiſſime,magne & potens,dominus exercituum no- 32.19.
men tibi Magnus conſilio & incomprehenſibilis cogitatu. Ro.11.34

Quis cognouit ſenſum domini,aut quis prior dedit illi,
& retribuetur illi.

Ita & quæ Dei ſunt,nemo cognouit,niſi ſpiritus Dei, 2 cor.11
quis cognouit ſenſum domini,aut quis inſtruxit eum Ibide.16
?

Inſuperabile.

NOn eſt ſapientia,non eſt prudentia,non eſt conſilium Pr 21.34
contra dominum.

Conſilium meum ſtabit,& omnis voluntas mea fiet. Eſa.46.10.

Et nunc itaq, dico vobis,abſtinete ab hominibus iſtis,& Act.2.
ſinite illos,quoniam ſi eſt ex hominibus cõſilium,aut opus
hoc diſſoluetur.Sin ex Deo eſt,non poteſtis diſſoluere,ne-
quando & Deo repugnare reperiamini.

Irreprehenſibile.

COnſilium autem domini in æternum manet. Pſa.32.11

Terribilis inconſiliis ſuper filios hominum. 65.5.

Cũm venerit repẽtina calamitas,& interit᾽ veſter vt tẽ Pro.1.27
peſtas ingruerit,cũ venerit ſuper vos tribulatio & anguſtia
tunc inuocabunt me,& non exaudiã,manẽ conſurgent,&
non inueniẽt me,eò quòd exoſam habuerint deſciplinã,&
timorem domini nõ ſuſceperint,nec acquieuerint cõſilio
meo,& detraxerint vniuerſæ correptioni meæ.

Conſilium

Conſilium bonum.

Exod.18 19. Audi verba mea atque conſilia, & erit dominus tecum State, vt conſulam, quid præcipiat dominus de vobis

Num.9.8 (de immundis ſuper anima hominis,)

Deut.32 28. Gens abſque conſilio & ſine prudentia, vtinam ſaperent & intelligerent, ac nouiſsima prouiderent,

2.Re.17. Melius eſt conſilium Chuſi conſilio Achitophel.

14, Orate vt firmum faciat conſilium meum Deus.

Iudi.8.31 In corde meo domine conſilium corrobora, vt domus

9.13. tua in ſanctificatione permaneat,

Heb.3.6: Quæ domus ſumus nos

Iud.10.8. Det tibi Deus gratiam & omne & conſiliumcordis tui virtute ſua corroboret,

Ibidē.15. Conſeruaſti animam tuam, eò quod tale peperiſti conſiliū, vt deſcēderes ad dominū Deum noſtrū, (hic in bono)

Tob.4.20 Pete ab eo, vt vias tuas dirigat, & omnia conſilia tua in ipſo permaneant,

Iob.15.8 Nunquid conſilium Dei audiſti (obediendo) non.

Pſal.12.3 Quandiu ponam conſilia in anima mea, & dolorem in corde meo per diem.

19.5. Tribuat tibi Deus ſecundum cor tuum, & omne conſilium tuum confirmet.

105:13. Obliti ſunt operum eius, & nō ſuſtinuerunt cōſiliū eius,

106.11. Exacerbauerūt eloqa Dei, & cōſiliū altiſsimi irritauerūt.

Pro.1.25 Deſpexiſtis omne cōſilium meum, & increpationes meas neglexiſtis,

Ca.2.11. Conſilium cuſtodiet te

cap.3.21 Cuſtodi legem meā atque conſilium meum & erit vita animæ tuę.

cap.7.12 Ego ſapientia habito in conſilio, & eruditis interſum à cogitationibus.

Ibide.14 Meum eſt conſilium & ęquitas,

ca.13.10 Qui agunt omnia cum conſilio, reguntur ſapientia.

Ibidē.16 Aſtutus omnia agit cum conſilio,

Eſai.9.6 Vocabitur nomen eius admirabilis conſiliarius.

Iere.23: In nouiſsimis diebus intelligetis conſiliū eius (quod

26 modo contemnitis.)

ca.38.15 Si conſilium dedero tibi, non me audies (ſępe fit.)

1.Mac.2. Simon frater veſter ſcio quod vir conſilij eſt, ipſum audi

65. te ſemper, & erit vobis pater.

Prouidimus

Prçuidimus animabus noſtris errore veſtro compulſi,& hoc conſilium iniuimus. Rom.9.5.

Conſilium bonum, bonus attendit à quo habeat.

COnſilium ſemper à ſapiente perquire. Tob.4.19
Qui ſapiens eſt, audit conſilia. Proue.12
Sicut aqua profunda, ſic conſilium in corde viri. 15.
Multi pacifici ſint tibi,& cōſiliari⁹ ſit tibi vnus de mille ca.20.5
Cũ fatuis conſiliũ non habeas, nō enim poterunt diligere, niſi quę eis placent: Corã extraneo nō facies cōſiliũ, neſcis enim quid pariet. Non omni homini cor tuũ manifeſtes, ne fortè inferat tibi gratiã falſam & conuicietur. Ecc.6.6 8.20.
Cum ſapientibus & prudentibus tracta. 9.21.
Non omnem hominem inducas in domum tuam, multę enim ſunt inſidię doloſi. Sicut enim eructant præcordia fœtentium,& ſicut perdix inducitur in caueã,& vt caprea in lequeũ, ſic & cor ſuperborũ,& ſicut proſpectator vidēs caſum proximi ſui, Bona enim in mala cōuertens inſidiatur, & in electis imponet maculam. 11.31.
Scientia ſapientis quaſi inundatio abundabit, & cōſiliũ eius ſicut fons vitæ permanet. Ec.21.16
Cum viro irreligioſo tracta de ſanctitate,& cum iniuſto de iuſtitia. Sed cum viro ſancto aſsiduus aſto, quemcũque cognoueris obſeruantem timorem Dėi, cuius anima eſt ſecundum animam tuam. Ec.37.12
Cor boni conſilij ſtatue tecum. Ibidē.17
Animã viri ſancti enunciat aliquãdo vera, quàm ſeptem circunſpectores ſedentes in excelſo. Et ſic in his omnibus deprecare altiſsimum, vt dirigat in veritate viam tuam. 18
Omni tempore conſilia tua in ipſo permaneant. Tob.21.
Et conſilium tuum iuſtificationes tuę. Iob.21.
Fili ſine conſilio nihil facias & poſt factũ nō pœnitebis. Eccle.32 24.
Ante omnia opera verbũ verax præcedat te,& ante omnem actum conſilium ſtabile. ca.37.20

Conſilium bonum vtilitatem pretendit.

COnfitebor tibi Domine in toto corde meo in conſilio iuſtorum & congregatione. Pſ.110,1
Salus, vbi multa conſilia. Pro.11,14
Qui pacis ineunt conſilia, ſequetur eos gaudium. 12.20.
Diſſipãtur cogitationes, vbi nō eſt conſiliũ, vbi verò ſunt 15.22.

plures conſiliarii, confirmantur,

20.17. Cogitationes conſiliis roborantur.

Ec.22.19 Sicut loramentũ ligneũ colligatũ in fundamẽto ędificij nõ diſſoluetur, ſic & corcõfirmatum in cogitationeconſilij

Prou. 20 Sicut aqua profunda, ſic cõſilium in corde viri, ſedhomo

5. ſapiens exhauriet illud.

Vnguẽto & variis odoribus delectatur cor, & bonis amici conſiliis anima dulcoratur,

27.90. Aurum & argẽtum eſt conſtitutio pedum, & ſuper vtrũque conſilium beneplacitum.

Ec.40.25 Quàm ſpecioſum cantici iudicium, & à presbyteris co-

Ec.35.6 gnoſcere conſilium.

conſilium malum.

Num.24 DAbo tibi conſiliũ quod populus tuus faciet populo

15. huic extremo tempore.

cur ſubuertis mẽtes filiorum Iſrael, ne tranſire audeãt

32.7. in locum, quem eis daturus eſt Dominus?

Nõ inueniatur in te qui luſtret filiũ ſuũ, aut filiã, ducẽs

Deut.18 per ignẽ, neq; qui pythones cõſulat, nec diuinos, nec à mor

11. tuis quærat veritatẽ. Omnia enim hæc abominatur Dñs.

Conduxerunt aduerſus conſiliatores, vt deſtruerent

1.Eſdri.4 conſilium eorum,

5. Cogitationes malignorum diſſipat ne poſſint implere manus eorum, quod cœperant.

Iob 5.12 Nunquid bonũ tibi videtur, vt cõſiliũ impiorũ adiuues.

Adducit conſiliarios (malos) in ſtultum finem, & iudices

Iob.10.3 in ſtuporem.

12.17. Præcipitabit conſilium impium ſuum.

Conſilium impiorum longè ſit à me.

18.7. Cui dediſti conſilium, forſitan illi qui non habet pruden

21.16. tiam (nonne Pręſumptio eſt.)

26.3. Non eſt conſilium contra Dominũ (ipſe det, ſed magis contra nos eſt)

Prou.230 A zelantibus te abſconde conſilium,

Ec 37.7 A conſiliario (malo) ſerua animam tuam, prius ſcito, quę

Ibidem.9 ſit illius neceſſitas.

Non ſolum qui faciunt ea digni ſunt morte ſed etiam,

Rõ 1.32 qui conſentiunt facientibus, conſilium dando.

Conſilium malum doloſè machinatur

Pſ.21.17 COnſilium malignantium obſedit me.

30.14 Accipite animam meam conſiliati ſunt.

Super

Super populum tuum malignauerunt conſilium. 82.4.
Conſilia impiorum fraudulenta. Prou.11.5
Veruntamen,quia non ſunt in manu eorum bona, conſilium eorum longè fac à me. Iob.21.16
Beatus vir qui non abiit in conſilio impiorum. Pſal.1.1.
Nolite timere,num Dei poſſumus reſiſtere volũtati? Vos cogitaſtis de me malum,ſed Deus illud vertit in bonum. Gen.50.19
Qui diſſipat cogitationes malignorũ, ne poſſint implere manus eorum quæ ceperat, Iob.5.12
Qui apprehendit ſapientes in aſtutia ſua,& conſilium prauorum diſsipat. Ibidē.13
Adducit conſiliarios in ſtultum finem. 12.17.
Dominus diſsipat conſilia gentium. Pſ.32.10
Cõfortamini & vincemini:accingite vos vincimini,inite conſilium & diſsipabitis. Eſa.8.10

Miſerè punitur.

SIC Achitophel videns conſilium ſuũ poſthaberi, ſeipſum laqueo ſuſpendit. 2.Re 17 23.
Comedēt igitur fructus viæ ſuæ,ſuiſq́,cõſiliis ſaturabũt. Prou.1.31
Qui in altum mittit lapidem,ſuper caput eius cadet,& plaga doloſi diuidet vulnera, Eccle.27 28.
Et qui foueã fodit,incidet in eã,& qui ſtrauit lapidē proximo ſuo,offēdet in eo,& qlaqueũ alij ponit,peribit in illo 29.
Facienti nequiſsimum conſiliũ,ſuper eum deuoluetur, & non agnoſcet vnde adueniet illi. 30.
Laqueo peribunt,qui oblectantur caſu iuſtorum,dolor autem conſumet illos,antequam moriantur. Ibid.32
Væ qui profundi eſtis corde,vt à Domino abſcondatis conſilium,quorũ ſunt in tenebris opera,& dicunt, Quis videt nos,& quis nouit nos? Eſ.29.15
Væ filij deſertores,dicit Dominus,vt faceretis conſiliũ & non ex me. 30.

Conſilia mala diſsipat Deus.

VEnite igitur deſcendamus & confundamus ibi linguã eorũ,vt non audiat vnuſquiſque vocem proximi ſui, atque ita dimiſit eos Dominus, ex loco illo in vniuerſas terras,& ceſſauerunt ædificare ciuitatē(ſcilicet Babel(&c. Gen.11.7
Quibus(Ioſeph)reſpõdit nolite timere,num poſſumus Dei reſiſtere voluntati? vos cogitaſtis de me malum, ſed Deus vertit illud in bonum &c, ea.50.19

Abſalon

Abſalon cōciliato ſibi populi fauore,aduerſus patrē con
2.Reg.15 iurat in Hebron,quē ipſe fugit,paucis cū Arca remiſſis, & inter alios Chuſai remittit,diſſipatur cōſiliū Achitophelis,
cap.17.14 Dixitq́,Abſalon & omnes viri Iſrael,melius eſt conſiliū Suſei Arachitæ,conſilio Achitophelis,Domini autem nutu diſſipatū eſt conſilium Achitophelis,vtile vt induceret Dominus ſuper Abſalon malum.
2.Eſtor.4 Factum eſt autem cū audiſſent inimici noſtri nunciatum
15. eſſe nobis,diſſipauit Dominus conſilium eorum.
Eſter.7. Eſter in cōuiuio regē pro ſua & pro populi ſui vita præcatur,& Amanludæorum aduerſarium,accuſat,quem rex in cruce ab illo parata Mardochæo,ſuſpendi iubet.
Iob.5 13 Qui apprehendit ſapientes in aſtutia eorum & cōſiliū prauorum diſſipat. (eos.
Pſal.2.4. Qui habitat in cælis irridebit eos,&eos dn̄s ſubſannabit
20.11. Quoniam declinauerunt.in te mala cogitauerunt conſilia,quæ non potuerunt ſtabilire.
32.10. Dominus diſſipat conſilia gentium,reprobat autem cogitationes populorum,& reprobat conſili a principum.
Eſa.19.3 Et dirumpetur populus AEgypti in viſcerib.eius & conſilium eius præcipitabo.

Gen.8 20

Conſilia euangelica.

AEdificauit autē Noe altare Domino, & tollens de cūctis pecoribus & volucrib.mundis obtulit holocauſta ſuper altare,odoratuſque eſt dn̄s odorem ſuauitatis & ait
Num.6. ad eū, nequaquam vltra maledicā terræ propter homines.
Locutuſq́,eſt Dominus ad Moyſē,dicēs loquere ad filios Iſrael &dices ad eos,vir ſine muliere,cū fecerint votu vt ſanctificentur,& ſe voluerint dn̄o cōſecrare,à vino &omne quod
3.Reg 8 inebriare pōt,abſtinebūt.Acetū ex vino,& ex alia qualibet
17. potione,& quicquid ex vua exprimitur,non bibent.
Ait Salamon , voluitque Dauid pater meus ędificare domum nomini Domini Iſrael,&ait Domin'ad patrem meū, quod cogitaſtim corde tuo ædificare domum nomini meo
Dan.10.2 bene feciſti hoc ipſum mente tractans.
In diebus illis ego Daniel lugebam trium hebdomadarū dieb.& caro& vinū nō introierūt in os meū,ſed neq́,vnguē
Matt.16 to vnctus ſum', donec cōplerētur triū hebdomadarū dies.
24. Si quis vult poſt me venite,abneget ſemetipſum &c.
cap 19.21 Si vis perfectus eſſe vade,vende omnia quæ habes &c.
Cum

Cum aũt Ieſus eſſet in Bethania in domo Symonis lepro ſi,acceſſit ad eũ mulier habẽs alabaſtrũ vnguenti pretioſi, & effudit ſuper caput ipſius recũbentis. Vidẽtes autẽ diſci puli &c. Sciẽs aũt Ieſus ait illis:quid moleſti eſtis huic mu lieri? op⁹ enim bonũ operata eſt in me,nã ſemper pauperes habebitis vobiſcũ,me autem non ſemper habetis.mittens enim hoc vnguentũ in corpus meũ,ad ſepeliẽdũ me fecit Amen dico vobis,vbicũque prædicatũ fuerit hoc euãgeliũ in toto mundo,dicetur & quod hæc fecit, in memoriã eius. *cap.26.6* *Ma.14.6*

Ieſus autem dixit,finite eam,quid illi moleſti eſtis?bonũ opus operata eſt in me.Amen dico vobis vbicunque prædi catum fuerit hoc euangelium in vniuerſo mundo,& quod hæc fecit,narrabitur in memoriam eius.

Et altera die protulit duos denarios,& dedit ſtabulario & ait,Curam habe illius,& quodcunque ſuperrogaueris, ego cum rediero,reddam tibi. *Lu 10.35*

De virginibus autem præceptum Domini non habeo, conſilium autem do &c.Beatior autem erit,ſi ſic permanſe rit ſecundum meum conſilium. *1.co.7.25*

Væ enim mihi ſi non euãgelizauero, ſi enim volẽs hoc ago mercedem habeo,ſi autem inuitus,diſpẽſatio mihi cre dita eſt,quæ eſt ergo merces mea vt euangelium prædicãs ſine ſumptu ponam euãgeliũ,vt non abutar poteſtate mea in Euangelio ,nam cum liber eſſem ex omnibus omnium me ſeruum feci,vt plures lucrifacerem. *cap.9.16*

Conſolatio pauperum .vide Eleemoſina.

Conſortium bonorum & malorum Vide ſocietas.

Conſolatio diuina in neceſſitatibus.

ECce ego pluam vobis panes de cælo,aquam de petra. *Ex 16.4* *17.5.*
Et ait Dominus ad Moſen,antecede populum.
Afflixit te penuria,& dedit tibi cibum Manna. *Deu.8 3*

Veſtimentum tuũ,quo operiebaris,nequaquã vetuſtate defecit, & pes tuus nõ eſt ſubtritus.En quadrageſimus an nus eſt,vt recogites in corde tuo,quia ſicut erudit homo fi liũ ſuum,ſic Dominus Deus tuus erudiuitte , vt cuſtodias. mandata dñi Dei tui,&ambules in viis ei⁹,& timeas eum

Sic Dominus pauit turbas in deſerto. *Matt 15* ✝.

Non dimittã,nec relinquã te,Cõfortate & eſto robuſt⁹ *Ioſu.1.5.*

Veſpere autem facto acceſſerunt ad eum diſcipuli &c *Math.14* *15.*

Miſereor turbæ,quia triduo iam perſeuerant mecum.

15 32. *In perſecutionibus conſolando & liberando.*

Iob.5.11 MOerentes erigit ſoſpitate.

To.3.21 Hoc aũt pro certo habet omnis qui te colit,quia vita eius ſi in probatione fuerit,coronabitur,ſi autem in tribu latione fuerit , liberabitur,& ſi in corruptione fuerit , ad miſericordiã tuã venire licebit.Non enim delectaris in per ditionib.noſtris,quia poſt tempeſtatem,tranquillum facis & poſt lachrymationem,& fletum,exultationem infundis.

Iud.8 20 Expectemus humiles conſolationem eius.

Pſ.93.19 Secundum multitudinem dolorum meorum , in corde meo conſolationes tuæ lætificauerunt animam meam.

Iſa.40.1 Conſolamini conſolamini popule meus.

51.12. Et ego ipſe conſolabor vos.

Iere.31.13 Et conuertam luctum eorum in gaudium,& conſolabor eos & lætificabo à dolore ſuo.

Nahũ 1.7 Bonus Dominus & confortans in die tribulationis.

1.Co.10.13 Fidelis autem Deus eſt,qui non patietur vos tentari,ſu pra id quod poteſtis,ſed faciet cum tentatione prouentũ, vt poſſitis ſuſtinere

2.Co.1.3 Benedictus Deus & pater Domini noſtri Ieſu Chriſti pa ter miſericordiarum,& Deus totius conſolationis,qui con

Ibidem. ſolatur nos in omni tribulatione noſtra.

5. Quoniam ſicut abundant paſſiones Chriſti in nobis,ita & per Chriſtum abundat conſolatio noſtra,ſicut ſocij paſ ſionum eſtis,ſic eritis & conſolationis.

4 8. In omnibus tribulationẽ patimur, ſed nõ anguſtiamur

7.5.6. Foris pugnæ intus timores,ſed qui conſolatur humiles, conſolatus eſt nos.

Act.18.9 Noli timere,ſed loquere,& (inquit Dominus per viſionẽ nocte Paulo cum prædicaret Corinthi) ne taceas,propter-ea quòd ego ſum tecũ,& nemo opponetur tibi, vt noceat

Iob.16.2 *Conſolatio humana*

Ibid.4. COnſolatores oneroſi omnes eſtis.

Conſolarer & ego vos ſermonibus , & mouerem

1.Cor.1.4 caput meum ſuper vos.

2.Th.5. Vt poſſimus & ipſi cõſolari vos,qui in omni preſſura eſtis

14. Conſolamini puſillanimes.

Eccle.2.1 Dixi ego in corde meo,Vadã & affluam delitiis & fruar bonis

bonis Et vidi, quod hoc quoque eſſet vanitas.

Conſortio bonorum & malorum.

FIli mi, ſi te lactauerint peccatores, non acquieſcas eis. Pro.1.10.
Ne æmuleris hominē iniuſtū, nec imiteris vias ei⁹. pro.3.31
Diſcede ab iniquo, & deficient mala abs te. Eccle 7.2
Viri iuſti ſint tibi conuiuæ, & in timore Dei ſit tibi gloriatio, & in ſenſu ſit tibi cogitatus Dei, & omnis enarratio in præceptis Altiſſimi. Ibi.9.22

Pondus ſuper ſe tollit, qui honeſtiori ſe communicat Ibi.13.2

Ditiori te ne ſocius fueris. Ecc.13.2

Cum viro ſancto aſſiduus eſto, quemcunque cognoueſis obſeruantem timorem Dei. 37.15.

Sanctorum vita cęteris viuendi norma eſt. Ibid.

Rogamus vos fratres, vt ſubtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinatè. 2.Th.3.6

Diſcedat ab iniquitate omnis, qui inuocat nomen Domini. (Iuſtum igitur & valde iuſtum eſt ſeparare cū qui ſaluari vult, ab eo qui non vult. 2.Ti.2.19

Conſtantia fidelium.

PHiliſtęis cōtra Iſraelem ad pugnam congregatis, Goliath gigantem in armis & fortitudine confidentem inermis Dauid occidit, præciſumq́ue caput, diffuſis Philiſtæis ad Saulum tulit. 1.Re.17. *.

Nam cum interficeret Iezabel prophetas Domini, tulit ille (Abdias) centū prophetas, & abſcondidit eos quinquagenos in ſpeluncis & pauit eos pane & aqua. 3 Re.18. 4.

Tunc ſtabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos q̃ ſe anguſtiauerunt, qui abſtulerunt labores eorum. Sap.5.1.

Et multi de populo Iſrael definierunt apud ſe vt nō mā-ducarēt immunda elegerunt magis mori, quē cibis coinquinari immundis, & noluerunt legem Dei infringere ſanctam, & trucidati ſunt &c. 1.Mac.1. 65.

Nō exibimus neq; faciem⁹ verbū regis vt polluam⁹ diē ſabbathorū &c.37. moriamur oēs in ſimplicitate noſtra, & teſtes erūt ſup nos cęlū & terra, quod iniuſtè perditis nos Ca.2.34

Duæ enim mulieres delatæ ſunt natos ſuos circūcidiſſe, quas, infantibus ad vbera ſuſpenſis cū publicè per ciuitatē circunduxiſſent per muros pręcipitauerunt. 18. Igitur Eleazarus vnus de primoribus ſcribarū, vir ætate prouect⁹, 2.Mac.6 10.

& vultu decor⁹,aperto ore hiãs cõpellebãt carnẽ porcinã mãducare,Vt ille glorioſiſſimã mortẽ magis quam odibilẽ vitam complectens,voluntariè prçibat ad ſupplicium.

Cap.7.* Septem fratrum matriſqueeorum ingentia fortiſſimeq, tolerata ſupplicia declaratur hiſtoria ꝙ porcinis nollent veſci carnibus,& quod cõſtanter regi ob ſuam crudelitatem oſtenderint,paratam etiam damnationem, & quomodo mater ſuos filios ſit exhortata.

Dan.13* Chariſsimam Suſannã impudici preſbiteri,cum eius cõcubitu frui non poſſent,falſo adulterij accuſant,ſed cũ ad mortẽ duceretur,orantẽ exaudiuit Deus,& per puerũ Danielẽ ꝓprio ore cõuictos ſenes,iure taliõis popul⁹ iteremit

Mat.14.3 Herodes enim tenuit Ioannem & alligauit eum & poſuit eum in carcerẽ propter Herodiadam vxorem fratris ſui,dicebat enim illi Ioannes,non licet tibi habere eam.

Act.4.13 Videntes autem Petri cõſtantiã & Ioannis,comperto ꝙ homines eſſent ſine literis & idiotæ,admirabantur,& cognoſcebant eos,quoniam cum Ieſu fuerunt.

1.Teſſ.1.6 Et vos imitatores noſtri facti eſtis & domini,excipientes verbũ in tribulatione multa cũ gaudio ſpiritus ſancti.

Conſtitutiones ſuperiorum poteſtatem conſtituendi habentium,ſunt ſeruandæ vt ipſius Dei.

Lu.10.16 QVi vos audit me audit & ꝗ vos ſpernit me ſpernit. Cũ autem pertranſirent ciuitates, tradebant eis cu-

Act.16.4 ſtodire dogmata,quæ erant decreta ab Apoſtolis & ſenioribus qui erant Hyeroſolymis.

1.Th.4.2 Scitis enim quæ præcepta dederim vobis per dominũ Ieſum. 8.Itaque qui hæc ſpernit non hominẽ ſpernit ſed Deum,qui etiam dedit ſpiritum ſuũ ſanctum in nobis.

Rõ.13.1 Omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit,nõ eſt poteſtas niſi à Deo. Quæ autem ſunt, à Deo ordinata ſunt itaque qui reſiſtit poteſtati,Dei ordinationi reſiſtit. Qui autem reſiſtunt,ipſi ſibi damnationem acquirunt.

Titu.3.1 Admone illos principibus & poteſtatibus ſubditos eſſe dicto obedire,ad omne opus bonum paratos eſſe: Vide ſupra,antiquæ viæ &c.

Conſulendus Deus dubiis in rebus & eius vicarij.

De.17.8. SI difficile,& ambiguũ apud te iudiciũ eſſe ꝓſpexeris ĩter ſanguinẽ & ſanguinẽ,cauſam & cauſam,lepram & non

non lepram,& iudicium intra portas tuas videas variari, ſurge & aſcend e ad locũ quem elegerit Dominus Deus tu',venieſq, ad ſacerdotes leùitici generis,& ad iudicium qui fuerit illo tempore,quęreſq,ab eis,qui iudicabunt tibi iudicii veritatem & facies quodcunq, dixerint qui præſunt loco quem elegerint dominus,et docuerint te iuxta legem eius,ſequeriſque ſententiam eorum,nec declinabis ad dex terã neque ad ſiniſtram, Qui auem ſuperbierit nolẽs obe dire ſacerdotis imperio,qui eo tempore miniſtrat domino Deo tuó,ex decreto iudicis morietur homo ille etc.

Poſt mortẽ Ioſue conſuluerunt filij Iſrael Dñm dicẽtes *Iudic.1.1*
Quis aſcendit ante nos cõtra Cananæũ,et erit dux belli?
Dixitq, Dñs:Iudas aſcẽdet,ecce tradidi terrã in man'eius.
Rogauerunt autem eum(ſacerdotem)vt conſulerent Do- *Ca.18.5.*
minum,& ſcire poſſent an proſpero itinere pergerẽt,et res
haberet effectum Qui reſpondit.Ite cum pace Dominus
reſpicit viam veſtram & iter veſtrum quo pergitis. *ca.20.18.*

Qui ſurgentes venerunt in domum Dei,hoc eſt in Silo conſuluerunique dominum atque dixerunt, Quis erit in exercitu noſtro princeps certaminis cõtra filios Beniamin? Quibus reſpondit Dominus,Iudas ſit dux veſter.

In illo tempore ægrotauit Abia filius Hyeroboam,dixit- *3.Re.14*
que Hyeroboam vxori ſuæ, Surge & commuta habitum *1.*
ne cognoſcaris,quod ſis vxor Ieroboã,& vade in Silo vbi
eſt Abias propheta ,qui locutus eſt mihi quod regnaturus
eſſem ſuper populum hunc.

Venit itaque ad regẽ.Et ait illi rex Michæa ire debemus *ca.22.15*
in Bamoth Galaad ad p̃liãdũ an ceſſare ? Cui ille reſpõdit
Aſcẽde & vade proſperè & tradet dominus in man' regis,

Et ait Ioſaphat.Eſt ne hic propheta dñi, vt deprecemur *4.Reg.3.*
dñm per eũ,Et reſpondit vnus de ſeruis regis Iſrael:eſt hic *11.*
Helizeus filius Sephat qui fundebat aquã ſuper man'Elię

Et ait rex ad Baal,tolle tecũ munera & vade in occur-
ſum viri Dei,& cõſule Dñm per eũ,dicẽs: Si euadere pote *Cap.8.8.*
ro de infirmitate mea hac?dixitq, ei Elizę',Vade dic ei,Sa
naberis.Porro oſtẽdit mihi Dominus quia morte morietur

Ite & cõſulite dominum ſuper me & ſuper populo & ſu
per omni Iuda de verbis voluminis huius quod inuentum *cap.22.15*
eſt,magna enim ira domini ſuccenſa eſt contra nos, quia
non audierunt patres noſtri verba libri huius , vt facerent
omne quod ſcriptum eſt nobis!

Pſa.118 24 Nam & teſtimonia tua meditatio mea eſt, & conſilium meum iuſtificationes tuæ.

Eſa. 45. 11. Hæc dicit dominus ſanctus Iſrael plaſtes eius. Ventura interrogate me, ſuper filios meos & ſuper opus manuum mearum mandate mihi.

Hie.37,3 Et miſit rex Sedechias Iuchal filiũ Selemiæ & Sophoniã filium Maaſiæ ſacerdotem ad Hyeremiam prophetã dicẽs Hęc dicit Domus Deus Iſrael, Sic dicetis regi Iuda qui miſit vos ad me interrogãdum: Ecce exercitus Pharaonis qui egreſſus eſt vobis in auxilium reuertetur in terrã ſuã in Ægyptum, & redibũt Chaldęi & bellabũt contra ciuitatem hanc, & capient eam, & ſuccendent eam igni.

Cap. 42. Miſſus Hyeremias ad orandum ac conſulendum dominum pro reliquis Iudæorum, reſpondet ipſos fore ſaluos ſi in Iudæa maneant, ſi autem in AEgyptũ fugiant, dicit eos omnes gladio, fame, & peſte morituros.

Tob.4.19 Conſilium ſemper à ſapiente perquire.

Ec.37.19 Et in his omnibus deprecare altiſſimum, vt dirigat in veritate viam tuam

Luce.16. 29. Et ait illi Abraham. Moyſen habent & prophetas audiãt illos.

Conſulendi non ſunt magi, diuini, vel incantatores & arioli.

Leuit 19. 31. NOn declinetis ad magos, nec ab ariolis ſciſcitemini, & polluamini per eos, ego dominus Deus veſter.

Ca.20.6. Anima quæ declinauerit ad magos & ariolos & fornicata fuerit cum eis ponam faciem meam contra eam, vt interficiam illam de medio populi ſui.

Deu18 9 Quando ingreſſus fueris terram quam dabit tibi dominus Deus tuus, caue ne imitari velis abominationes illarũ gentiũ, nec inueniatur in te, qui illuſtret filiũ ſuũ aut filiã ducẽs per ignẽ, aut qui ariolos ſciſcitetur, & obſeruet ſomnia & auguria, nec ſit maleficus nec incantator neque qui pithones cõſulat nec diuinos, & quærat à mortuis veritatẽ

4.Re.1.6 At illi reſponderunt illi (Ochoziæ ſcilicet nuntij: Vir occurrit nobis & dixit ad nos. Ite & reuertimini ad regẽ qui miſit vos, & dicetis ei hæc dicit dominus. Nunquid quia non erat Deus in Iſrael mittitis, vt conſulatur Beelzebub Deus Accaron? Idcirco de lectulo ſuper quẽ aſcendiſti nõ deſcendes, ſed morte morieris.

Præcepit

Præcepit aūt rex vt cōuocarentur arioli & mali & maleſi
ci & Caldæi vt indicarēt regi Nabuchodonoſor ſōmnia ſua Dan.2.2

Contemplatio· Gen. 28

VIdit Iacob in ſomnis(contemplationis)ſcalā ſtantem 12:
ſuper terram,& cacumen eius tangentē cœlum , ange
los quoque Dei aſcendentes & deſcendentes per eam , &
Dominum innixum ſcalæ. Deut 33

Amātiſſimus Dn̄i habitabit confidenter in eo quaſi tha 12.
lamo,tota die morabitur,& inter humores illi9requieſcet Iudi 8.5

In ſuperioribus domus ſuę cubiculum ſecretū ſibi fecit
in quo cum puellis clauſa morabatur. Iob.4.16

Stetit quidem,cuius non agnoſcebam vultum imago co
ram oculis meis , & vocem quaſi auræ lenis audiui;(Nota
præcedes. cap.7.15

Elegit ſuſpendium animæ meæ. 29.2.4.

Quis mihi tribuat vt ſim iuxta menſes priſtinos,quando
Deus ſecreto erat mecum in tabernaculo meo.? 34.29.

Ex quò abſcondit vultum ſuum,quis eſt qui contemple
tur eum? Pſ17.34

qui perfecit pedes meos,tanquam ceruorum , & ſuper
excelſa ſtatues me. 38.4.

In meditatione mea exardeſcet ignis. (quieſcam. 54.7.

Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ?& volabo,& re 76.4.

Memor fui Dei & delectatus ſum meditatus ſum nocte
cum corde meo,& exercitabar. 84.9.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus, Ecc.1.16

Mens mea contemplata eſt multa ſapienter. Cāt.2.7

Ne ſuſcitetis,neque euigilare faciatis dilectam meā, do
nec ipſa velit. 52,

Ego dormio,& cor meum vigilat. Sap.6.14.

Cogitare de illa(ſapientia increata)ſenſus eſt conſumma
tus,& qui vigilauerit propter illam,citò ſecurus erit. 8.16.

Intrās in domū meā(cœleſtem)conquieſcam cum illa. 3.5.

A magnitudine enim ſpeciei,& creaturæ cognoſcibili-
ter poteſt creator horum videri. Ec.23.15

præcurre prior i domū tuā,& illic aduocare & illic lude,
& age cōceptiones tuas,& nō in delictis& verbo ſuperbo. 34.6.

Sicut parturientis,cor tuum phantaſias patitur,niſi ab al
tiſſimo amiſſa fuerit vigilatio,ne dederis illis cor tuum. Eſa 21.5

Pone mēſam,cōtēplare in ſpecula comedentes & bibētes

Cōtēplatus eſt diligēter multo intuitu,& clamauit vt leo,
Ibid.7 Vade populus meus,intra in cubiculum tuum,& claude
26.20. oſtia tua ſuper te.
Qui ſunt iſti,qui vt nubes,volant?.
60.8. Eſtote quaſi columba nidificans in ſummo ore forami-
Ier.8.28 nis(vulnerum Chriſti
Statue tibi ſpeculā,pone tibi amaritudines(gehennę)diri
Ierē.31. ge cor tuum in viam rectam(ad cælum)in qua ambulaſti.
21. Ingredere,& includere in medio domus tuæ.
Eleuauit me ſpiritus inter cælum & terram,& adduxit in
Ez.3.24 Ieruſalem in viſione Dei.
Cap.8.3 Domine mi in viſione tua diſſolutæ ſunt cōpages meæ,
& nihil in me remanſit virium.
Dā.10.16 Adducam eam in ſolitudinem,& loquar ad cor eius.
Contemplare viam(ſalutis)conforta lumbos,robora vir
Oſe.2.14 tutem valde.
Nañ.2.1 Beati veſtri oculi,quia vident,& aures veſtræ,q̃a audiūt.
Amen quippe dico vobis,quia multi prophetæ & iuſti cu-
Matt.13 pierunt videre,quæ videtis,& non viderunt,& audire,quę
16. auditis,& non audierunt.
Dimiſſa turba aſcendit in montem ſolus orare.
Duxit illos in montem excelſum ſeorſum,& transfigura
14.23. tus eſt ante eos.
17. Martha Martha ſolicita es,& turbaris erga plurima.Ma
ria optimam partem elegit.
Lu.10.41 Inuiſibilia Dei à creatura mūdi per ea,quę facta ſūt intel
lecta cōſpiciūt,ſempiterna quoq́,eius& virtus & diuinitas
Rom.1.8 Nos verò omnes(vtinam)reuelata facie gloriam Domi-
ni ſpeculantes in eandem imaginem tranformatur à clari-
2.co.3.18 tate in claritatem tanquam à Domini ſpiritu.
Noſtra autem conuerſatio in cœlis eſt.
Phi.3.20 Pacem ſequimini cum omnibus, & ſanctimoniam ſine
heb 12.14 qua nemo videbit Deum.Cap.7.55.

1.Par 29 *Comtemptus mundi.*
15 PEregrini ſumus coram te.
Pſ.136.8 Filia Babylonis miſera eſt(congregatio malorum.)
Eſa 5.36 Aſpiciemus in terram, & ecce tenebrę tribulationi & lux
obtenebrata eſt in caligine eius.
8.22. Ad terram intuebitur,& ecce tribulatio &tenebrę & diſ
ſolutio &anguſtia,& caligo perſequens,& nō poterit auo
laro

lare de anguſtia ſua.

Recedite,recedite,pollutum nolite tangere.

Surgite & ite,quia non habetis hic requiem, 52.11.

Omnis qui viderit te,reſiliet à te (o Munde. Mic.2.10

In ignem zeli mei deuorabitur omnis terra (bylonis. Nah.3.7

O Syon ſurge(ſancta Anima,)quæ habitas apud filiã Ba Sop.1.18.

Nõ põtvos odiſſe mũdus(amãtes eũ)me aũtodit,quiae- Zac.2.7

go teſtimoniũ perhibeo de illo,qa opera illius mala sũt Ioan.7.7.

Spiritum veritatis,quem mundus non poteſt accipere. 14 17.

In mundo preſſuram habebitis. (tui ſunt 16 33.

Nõ pro mundo rogo,ſed pro eis quos dediſti mihi: quia 17 9.

Mundus eos odio habuit,(& ipſi mũdum,)quia non ſunt

de mundo,ſicut & ego non ſum de mundo. Ibid. 14

Pater iuſte mundus te non cognouit.

Nolite confirmari huic ſeculo. Ibid 25

Dedit ſemetipſum pro nobis,vt eriperet nos de præſen- Rõ.12.2

ti ſeculo nequam, Gal.1.4

Mihi mundus crucifixus eſt,& ego mundo.

Omnia propter Chriſtum detrimentum feci,& arbitror Ibid.6.14

vt ſtercora,vt Chriſtum lucrifaciam. Phil.3 7

Quicunque voluerit amicus eſſe ſæculi huius,inimicus

Dei conſtituitur, Iac.4.15

Nolite diligere mundum.

Mundus totus in maligno poſitus eſt. 1.Io.1.15

Ex te de ea popule meus,& ne ſitis pricipes delictorũ ei'. 5.19.

Apo.18.4

Contriſtari ad pœnitentiam,commendatur 2.Corinth.7.9.

Contentio maligne operatur.

Prov.29

Vir ſapiens,ſi cum ſtulto contenderit,ſiue iraſcatur ſiue rideat,non inueniet requiem. 9.

Non litiges cum homine linguato,& non ſtrues in ignem illius ligna. Eccl.8.1

Obiurgatio & iniuriæ annullabunt ſubſtantiam. 21.5.

Pungens oculum educit lacrymas,& qui pungit cor,pro fert ſenſum. Ibid. 22 24.

Cùm ſit inter vos zelus,&contẽtio,nõnne carnales eſtis & ſecundum hominem ambulatis. 1.Co.3.3

Noli contendere verbis , ad nihil enim vtile eſt , niſi ad ſubuerſionem audientium. 2.Ti.2.14

Digne vitatur.

Ge.13.8 NE.queſo,ſitiurgiũ inter me &te,&inter paſtores meos & paſtores tuos(ait Abrahã Loth) fratres eñ ſumus. Reſpondete obſecro abſque contentione.
Iob.6.24 Non contendas aduerſus hominem fruſtra,cum ipſe ni-
Pro.3.30 hil tibi male fecerit.
Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt,ſemper iurgia quærit
17.11.& Honor eſt homini,qui ſeparat ſe à contentionibus.
c.13. Ne contendas cum peſſimis.
20.20.3 Non contendas cũ viro locuplete,ne fortè contra te con
24. ſtituat litem,Multos enim perdidit aurum,& vſque ad cor
Eccle.8.2 regum extendit & conuertit.
Abſtine te à lite,& minues peccata.
28.10. Qui tecum vult contendere in iudicio, & tunicam tol-
Matth.5 lere dimitte ei & pallium.
40.. Nihil per contentionem,neque per inanem gloriam.
Seruum autem Domini non oportet litigare.
Phil.2.3 *Contritio vera prædicatur.*
2.Tim.2 HÆc dicit Dñs exercituum Deus Iſrael , bonas facite
24. vias veſtras & ſtudia veſtra & habitabo vobiſcum in
Hier.7.3 loco iſto , nolite confidere in verbis mendacii , dicentes templum Domini,templum Domini,templum Domin.
Mat.3.2 Ioannes prædicans in deſerto Iudeæ dixit,Agite pœnitẽtiam,appropinquauit enim regnum cælorum.
cap.4 17 Exinde cœpit Ieſus prædicare & dicere:Pœnitentiam agite,appropinquauit enim regnum cœlorum.
Luc.3.3 Et venit in omnem regionem Iordanis(Ioannes)prædicans baptiſmum pœnitentiæ & remiſſionem peccatorũ.8. facite ergo fructus dignos pœnitentiæ,& ne cœperitis dicere,Patrẽ habemus Abraham,dico enim vobis , quia potẽs eſt Deus de lapidibus eſtis ſuſcitare filios Abraham.
13.3. Niſi pœnitentiam egeritis,omnes ſimul peribitis.
Act.2.38 Petrus verò ad illos.Pœnitentiam(inquit)agite & baptizetur vnuſquiſque veſtrũ,in nomine Ieſu Chriſti,in remiſ
3.19. ſionem peccatorum & accipietis donum Spiritus ſancti.
Pœnitemini igitur &cõuertimini,vt deleãtdelicta veſtra.
cap.8.22 Pœnitentiã itaque age ab hac nequitia tua,& roga Deũ, ſi fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui.
cap.17 30 Et tẽpora quidẽ huius ignorantiæ deſpiciens Deus,nũc annũtiat hominib.vt omnes vbique pœnitentiã agant eo

quod

ꝙ ſtatuit diē in quo iudicaturus eſt orbē terrę in ęquitate.
His qui ſunt Damaſci primo & Hyeroſolymis & in omnē 26.20
regionē Iudææ & gētibus annūciabat vt pœnitētiā ageret,
& cōuerterentur ad Deū digna pœnitētiæ opera facientes

Contritioni veræ promittitur remiſsio ſeu venia.

CVmque quæſieris ibi dominum Deum tuum inuenies De.4.29
eum, ſi tamen toto corde quæſieris, & tota tribulatio
ne animæ tuæ.

Cū ergo venerint ſuper te ſermones iſti, benedictio ſiue cap.30.
maledictio quā propoſui in cōſpectu tuo, & ductus pęnitē
tia cordis tui in omnib⁹ gētibus in quas diſperſerat te do
minus Deus tuus, & reuerſus fueris ad eū & obedieris eius
imperio ſicut ego hodie præcipio tibi cum filiis tuis in to
to corde tuo & in tota anima tua, reducet te domin⁹ Deus
eius de captiuitate tua ac miſerebitur tui &c.

Si in toto corde veſtro reuertimini ad dñm, auferte Deos 1.Re.7.3
alienos de medio veſtri, Baalim & Aſtaroth, & pręparate
corda veſtra domino, ait Samuel ad vniuerſum Iſrael.

Et ſi clauſero cœlum & pluuia nō fluxerit, & mādauero 2pa.7.13
& præcepero locuſtæ vt douoret terram, & miſero peſtilen
tiam in populū meum, conuerſus autē populus meus ſuper
quos inuocatū eſt nomen meū, & deprecatus me fuerit, &
exquiſierit faciē meā & egerit pœnitentiā à viis ſuis peſſi
mis & ego exaudiam de cœlo & propitius ero peccatis eo
rum, & ſeruabo terram eorum &c.

Ad regem Iuda qui miſit vos pro Domino deprecando ca.34.26
ſic loquimini, hæc dicit dñs Deus Iſrael, quoniā audiſti ver
ba voluminis, atque emollitum eſt cor tuum & humiliatus
es in conſpectu domini ſuper his quæ dicta ſunt contra lo
cum hunc, & habitatores Hyeruſalem, reuerituſq; faciem
meam ſcidiſti veſtimenta & fleuiſti coram me, ego quo-
que exaudiui te dicit Dominus.

Si reuerſus fueris ad omnipotentem, ædificaberis, & lon Io.22.23
gē facies iniquitatem à tabernaculo tuo.

Qui abſcondit ſcelera ſua non dirigetur, qui autem con pro.28.13
feſſus fuerit & reliquerit ea, miſericordiam conſequetur.
Derelictū meū cognitū tibi feci, & iniuſtitiā meā nō abſcō Pſa.31.5
di. Lauamini, mūdi eſtote, auferte malūcogitatiōū veſtra Eſa.1.16
rū ab oculis meis, qeſcite agere peruerſè, diſcite beneface
re, quęrite iudicium, ſubuenite oppreſſo, iudicate pupillo,
defendite

Nūc ergo dicit dominus, Cōuertimini ad me in toto cor de veſtro, in ieiunio, & fletu, & planctu, & ſcindite corda ve ſtra & nō veſtimenta veſtra, & conuertimini ad dominum Deum veſtrum, quia benignus & miſericors eſt, patiens & multę miſericordię, & pręſtabilis ſuper malitia. Ioel. 2. 12

Quis ſcit ſi cōuertatur & agnoſcat Deus & reuertatur à furore irę ſuę, & nō peribimus? & vidit Deus opera eorū quia cōuerſi ſunt de via ſua mala, & miſertus eſt deus ſuper ma litia quam locutus fuerat, & faceret eis, & non fecit. Iona. 3. 9

Conuertimini ad me ait dominus exercituum & cōuer tar ad vos, ait Dominus exercituum &c. Zach. 1. 3

A diebus enim patrū veſtrorū receſſiſtis à legitimis meis & non cuſtodiſtis, reuertimini ad me & reuertar ad vos, di cit dominus exercituum, & dixiſtis, In quo reuertemur. Mal 3. 7

Reuertere ad dominū & reuertere ab iniuſtitia tua & ni mis odito execrationē, & cognoſce iuſtitias & iudicia Dei & ſta in ſorte propoſitionis & orationis altiſsimi Dei. Ec. 17. 23

Surgam & ibo ad patrem meum & dicam ei, Paterpecca ui in cœlum & corā te, iam non ſum dignus vocari filius tuus, fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis. Lu. 15. 18

Pœnitemini & conuertimini vt deleantur delicta veſtra, vt cū venerint tēpora refrigerij à cōſpectu domini, & mi ſerit eum qui prædicatus eſt vobis Ieſum Chriſtum &c. Act 3 19

Ego mitto te aperire oculos eorū vt cōuertātur à tenebris ad lucē, & de poteſtate ſathanę ad deū, vt accipiāt remiſsio nē peccatorū & ſortē inter ſanctos per fidem quę eſt in me. ca. 26. 18.

Contritio querenda dum ſani ſumus.

NOn demoreris in errore impiorum, ante mortē cōfite re, à mortuo quaſi nihil perit confeſsio, cōfiteberis vi uens, viuus & ſanus cōfiteberis, & laudabis Deum & glori ficabis Deum in miſerationibus illius. Ec. 17. 26

Memento paupertatis in tēpore abūdātiæ, & neceſsitatū paupertatis in die diuitiarum. 27. homo ſapiens in omnibus metuit & in diebus delictorum attendet ab inertia. ca. 18. 25

Contritionis veræ exempla.

DIxeruntq, filij Iſrael ad dn̄m, Peccauimus redde tu no bis quicquid placet, tn̄ nūc libera nos. quę dicētes, om nia de finibus ſuis alienorum deorum idola proiecerūt, & ſeruierunt domino Deo qui doluit ſuper miſeriis eorum. Iud. 10. 15

Et dixit Dauid ad Nathā. Peccaui dn̄o: dixitq, Nathā ad David. Et Dn̄s tranſtulit à te peccatum tuū, nō morieris. 2 Re 2. 13

2.par.12. 6. Conſternatiq. principes Iſrael & rex dixerunt,iuſtus eſt dñs. Cúmq, vidiſſet dñs quod humiliati eſſent, factus eſt ſermo domini ad Semeiā dicens,quia humiliati ſunt nō diſpergā eos,daboq, eis pauxillū auxilij,& nō ſtillabit furor ſuper Hyeruſalem per manū Seſac,verūtamē ſeruiēt ei, vt ſciant diſtantiam ſeruitutis meæ & ſeruitutis regniterrarū

ca.33.12 Qui(Manaſſes(poſtquā coāguſtatus eſt, orauit Dominū Deū ſuū & egit pœnitentiā valde coram Deo patrū ſuorū deprecatuſq, eſt eū & obſecrauit intentè, & exaudiuit orationem eius,reduxitq, eumHyeruſalem in regnum ſuum, & cognouit Manaſſes quia dominus ipſe eſt Deus.

Ione.3: Rurſus miſſus Ionas ad Niniuitas prædicat ciuitatis ſubuerſionem,illis autem ad Deum conuerſis & magna pœnitentiæ ſigna oſtendentibus,parcit dominus ciuitati.

Iudi.4.8. Et clamauit omnis populus ad dominū inſtātia magna, & humiliauerunt animas ſuas in ieiuniis,& orationibus,ipſi & mulieres eorum &c.

Mat. 26. 74. Tunc cœpit (Petrus) deteſtari & iurare quia non nouiſſet hominē & cōtinuò gallus cantauit,& recordatuseſt Petrus verbi Ieſu &c & egreſſus foras fleuit amarè.

Lu.7 37 Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix, vt cognouit quod accubuiſſet ī domo phariſæi,attulit alabaſtrū vnguēti,& ſtās retro ſecus pedes ei⁹,lacrymis cœpit rigare pedes ei⁹,& capillis capitis ſui tergebat,& oſculabatur pedes ei⁹ & vnguento vngebat.44.& conuerſus ad mulierē dixit.Symoni,Vides hanc mulierem?Intraui in domū tuā,aqua pedibus meis non dediſti, hæc autē lachrimis rigauit pedes meos,& capillis capitis ſui terſit,Ideo remittūtur ei peccata multa,quoniam dilexit multum.

ca.15.18 Surgā & ibo ad patrem meum & dicā ei,Pater peccaui in cœlum & coram te,iam non ſum dignus vocari filius tuus, fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis.

cap.18.13 Et publicanus longè ſtans nolebat nec oculos ad cœlū leuare,ſed percutiebat pectus ſuum dicēs. Deus propitius eſto mihi peccatori.

cap.19.8. Stās autem Zachæus dixit ad dominū, Ecce Dimidium bonorum meorū domine do pauperibus,& ſi quid aliquē defraudaui,reddo quadruplum.

c.23.40 Reſpōdens autem alter increpabat eum dicēs,neq, tu times Deū qui in eadē dānatione es?& nos quidem iuſtè,nā digna factis recipimus &c. Et dicebat ad Ieſum, domine memento

memento mei dum veneris in regnum tuum, & dixit ei Ie-
ſus. Amen dico tibi, hodie mecum eris in paradyſo.

His autem auditis compuncti ſunt corde & dixerunt ad
Petrum & ad reliquos apoſtolos. Quid faciemus viri fratres
Petrus vero ad illos. Pœnitentiam (inquit) agite, & baptize- *Act.2.37*
tur vnuſquiſque veſtrum &c.

Contritionis falſæ exempla.

DIxitque Caim ad Dominum, maior eſt iniquitas mea *Gen.4.13*
quàm vt veniam merear.

Vocauit autem Pharao Moyſen & Aaronem & dixit eis, *Ex.8.8.*
Orate Dominum vt auferat ranas à me & à populo meo, &
dimittam populum vt ſacrificet Domino.

Miſitq. Pharao & vocauit Moyſen & Aaron dicẽs ad eos, *cap.9.27.*
Peccaui etiã nunc, Domin⁹ iuſtus, & ego & populus meus
impij, Orate Dominum vt deſinant tonitrua Dei & grãdo
& dimittam vos, & nequaquam hic vltra maneatis. *Ca.10.16*

Quamobrem feſtinãs Pharao vocauit Moyſen & Aaron
& dixit eis: peccaui in Dominum Deum veſtrum & in vos,
ſed nũc dimittite mihi peccatum etiam hac vice & rogate
Dominum Deum veſtrum, vt auferat à me mortem iſtam.

Pro eo quod abiecisti ſermonẽ Domini, abiecit te Domi- *1.Reg.15.*
nus Deus ne ſis rex: dicitq. Saul ad Samuelẽ. Peccaui quia *15.*
præuaricatus ſum ſermonem Domini, & verba tua, timẽs
populum, & obediens voci eorũ, ſed nunc porta quæſo me
cũ peccatum meum & reuertere mecum vt adorem Domi
num, & ait Samuel ad Saul, non reuertar tecum quia proie
ciſti ſermonem Domini, & proiecit te Dominus ne ſis rex
ſuper Iſrael 30. At illi (Saul) ait. Peccaui ſed nũc honora me
coram ſenioribus populi mei, & coram Iſrael & reuertere
mecum vt adorem Dominum Deum tuum.

Et ait rex (Hyeroam) ad virũ Dei, deprecare faciẽ do- *3.Reg.*
mini Dei tui & ora pro me, vt reſtituatur manus mea mihi *13.6*
Orauitq. vir Dei faciem domini & reuerſa eſt manus regis
ad eum & facta eſt ſicut prius fuerat.

Itaque cum audiſſet Achab ſermones iſtos, ſcidit veſtimẽ *ca.21.27*
ta ſua & operuit cilicio carnem ſuam, ieiunauitq. & dormi
uit in ſacco & ambulauit demiſſo capite.

Nunc verò reminiſcor malorũ quæ feci in Hyeruſalem 1.*Mac.6*
(ait Antiochus) vnde & abſtuli omnia ſpolia aurea & arge 11.
tea quæ erãt in ea & miſi auferre habitãtes Iudeã ſine cauſa
Hic (Antiochus) cœpit ex graui ſuperbia, deductus ad agni- 2 *Mac.9*
tionẽ ſui venire, diuina admonit⁹ plaga, per momẽta ſingu 11.

la doloribus ſuis augmenta capiẽtibus ,& cũ iam nec ipſe fœtorem ſuum ferre poſſet,it a ait:Iuſtum eſt ſubditũ eſſe Deo & mortalem non paria Deo ſentire·Orabat autẽ hic ſceleſtus Deum à quo nõ eſſet miſericordiã conſecuturus.

Peccaui (ait Iudas) tradẽs ſanguinẽ iuſtum, At illi, Quid

Mat.274 ad nos, tu videris,& proiectis argenteis in templo, receſſit & laqueo ſe ſuſpendit.

Act.8.22 Pœnitentiam age ab hac nequitia tua, & roga Deum, ſi forte remittatur hæc cogitatio cordis tui, in felle enim amaritudinis & obligatione iniquitatis video te eſſe.

Hebr.12 17. Scitote quoniam & poſtea cupiens hæreditare benedictionem (Eſau) reprobatus eſt, non enim inuenit locum, pœnitentiæ, quanquam cum lacrymis inquiſiſſet.

Contumeliæ peruerſitas.

Pso.22 10 EIice deriſorem, & exibit cum eo iurgium, ceſſabuntque cauſæ & contumeliæ.

Eſt correptio mendax in ira contumelioſi.

Ec. 20.1 Ante ignem camini vapor, & fumus ignis exhalatur ſic

22 30. & ante ſanguinem maledicta, contumeliç & minæ.

Homo aſſuetus in verbis improperij, in omnibus diebus

23.20. ſuis non erudietur.

Periculoſitas.

Pro.10.18 QVi profert contumeliam, inſipiens eſt.

25 8. Quæ viderunt oculi tui ne proferas in iurgio cito, ne poſtea emẽdare nõ poſſis cùm dehoneſtaueris amicum

Nec contra faciem ſtes contumelioſi, ne ſedeat quaſi in

Ec.8 14 inſidiator ori tuo.

Conuerſatio.

Pſ.17.26 CVm ſancto ſanctus eris, & cum viro innocẽte innocẽs eris, & cũ electo elect'eris, & cũ peruerſo peruerteris.

Pro.13.20 Qui cum ſapientibus graditur, ſapiens erit, amicus ſtultorum ſimilis efficietur.

Ec.13.1 Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea, & qui communicauerit ſuperbo, induet ſuperbiam.

Matt.13 Nõ eſt ꝑpheta ſine honore, niſi ĩ patria ſua, & ĩ domo ſua

17. Modicum fermentum totam maſſam corrumpit?

2 cor.5.6 *Perſeueranter,*

Teb 4.20 OMni tempore benedic Deum

Pſa 33.1 Benedicam Dominum in omni tempore, ſemper laus eius in ore meo.

Benedicentes

Bnedi cẽtes Dominũ exaltate illũ quãtũ poteſtis,maior 43
eſt enim oĩ laude. Exaltantes illũ replebimini virtute.Qui
videbit eũ&narrabit,& magnificabit eũ ſicut eſt ab initio.

Cooperari gratia Dei,vide Liberum arbitrium.
Conuerſio,ad Deum,vide cuſtodia.

IN toto corde & in tota anima veſtra Dominum Deum De.13.3.
veſtrum ſequimini,& ipſum timete, Iud.11.7
Et nunc veniſtis ad me neceſſitate compulſi. 1.Reg. 7
Si in toto corde veſtro reuertimini ad Dominum,aufer- 3.
te deos alienos de medio veſtri.
Si reuerſus fueritis ad Omnipotentem,ædificaberis, & Io.22.23
longè facies iniquitatem à tabernaculo tuo.
Niſi conuerſi fueritis,gladium ſuum vibrauit,arcum ſuũ Pſa.7.13
tetendit & parauit illum. 29.20.
Deus conuerte nos,& oſtende faciẽ tuã,ſalui erimus. Eſ.19.22
Reuertentur Aegyptij ad Dominũ,& placabitur eis, &
ſanabit eos.
Impietas impij non nocebit ei, in quacunque ſiie con- Ezec.33
uerſus fuerit ab impietate ſua, 12.
Venite & reuertamur ad Dominum,quoniam ipſe cœpit Oſe.6.2
& ſanabit nos,percutiet & curabit nos. Zac 10.6
Conuertam eos & miſerebor eorum,& erunt ſicut fue-
runt,quando non proieceram eos. He.4.16
Adeamus cũ fiducia ad thronũ gratiæ eius,vt miſericor
diã cõſequamur,& gratiã inueniam' in auxilio opporturno. 10.22
Accedamus cum vero corde,in plenitudine fidei,aſperſi
corda à cõſcientia mala,& abluti corpus aqua munda.
Qui cõuerti fecerit peccatorẽ ab errore viç ſuæ,ſaluabit Iacob.20
animam eius à morte,& operiet multitudinem peccatorũ
Eratis ſicut oues errantes,ſed couerſi eſtis nunc ad paſto 1 Pet.2
rem & epiſcopum animarum veſtrarum. 25.
Dominus patienter agit propter nos nolens aliquem pe 2 et. 2
rire,ſed omnes ad pœnitentiam reuerti. 9.
Beatus & ſanctus,qui habet partem in reſurrectione pri Apo.20.6
ma(a peccato,)in his ſecunda mors non tenet poteſtatem.

Conuerſio fit per inſpirationem.

DEus virtutum conuerte nos. Pſa.79.8
Reuertere ad me,quoniam exaudiui te. Eſ 44.22
Conuerte me & conuertar,quia tu Dñs Deus meus es. Ier.31.18

Poſtquam enim conuertiſti me,egi pœnitentiam.

Thr.5.21 Conuerte nos Domine ad te,& conuertemur.

Zach.1.3 Cõuertimini ad me,ait Dñs exercituũ,&cõuertar ad vos.

Ibid.4. Conuertimini de vijs veſtris malis:

Mal 3.7 Reuertimini ad me,& reuertar ad vos.

Ioã.6.37 Omne quod dat mihi pater ad me veniet,& eum,qui ve nit ad me,non eiciam foras.

Ibid. 44 Nemo põt venire ad me,niſi pater,q miſit me,traxerit eũ.

Ibid.45. Omnis qui audiuit à patre,& didicit,venit ad me.

14.6. Ego ſũ via,veritas,& vita,nemo venit ad patrẽ niſi p me.

Eph.2.16 Qm̃ p ipſũ habem⁹ acceſſũ ãbo in vno ſpiritu ad patrẽ.

Iaco 4.8 Appropinquate Deo,& appropinquabit vobis.

Per tribulationem.

Pſ 82.17 IMple facies eorum ignominia,& quærent te domine.

Eſ.26.16 Domine in anguſtia requiſierunt te,in tribulatione mur muris doctrina tua eis.

Ierẽ.3.1 Vulgo dicitur,Si dimiſerit vir vxorẽ ſuã,& recedẽs ab eo duxerit virum alterũ, nunquid reuertetur ad eam vltra?Nunquid non polluta erit & contaminata mulier illa? Tu aũt fornicata es cũ amatoribus multis,tamẽ reuertere ad me,dicit Dominus(& ego ſuſcipiã te.)Leua oculos tuos in directum,& vide vbi nunc proſtrata ſis.

Conuertere Iſrael ad dñm Deũ tuũ , quoniã corruiſti

Oſee.14.2 in iniquitate tua.Tollite vobiſcũ verba,& conuertimini ad dominum,& dicite ei,Omnẽ aufer iniquitatem , & accipe bonum,& reddemus vitulos labiorum noſtrorum.

Et poſtquam omnia conſumaſſet , facta eſt fames valida

Lu.15.14 in illa regione,& ipſe cœpit egere.

In ſe autem reuerſus dixit , Quanti mercenarij in domo

Et infra. 17. patris mei abundant panibus, & ego hic fame pereo.Surgam & ibo ad patrem meum.

Sit ex corde & cum effectu.

1.Re.7.3 SI in corde veſtro reuertimini ad dñm,auferte deos alienos de medio veſtri,& pparate corda veſtra,& ſeruite ei ſoli.

Eſ.10.21 In veritate reliquiæ conuertentur.

31,6. Conuertimini ſicut in pfundum receſſeratis filij Iſrael:

Ier.24.7 Reuertentur ad me in toto corde.

Thr.3.40 Quid murmurauit homo viuens,p peccatis ſuis?ſcrutemur vias noſtras,&quæramus,& reuertamur ad dñm,Leuemus corda noſtra cum manibus ad Dominum in cœlos.

Nũc ergo, dicit domin⁹, cõuertimini ad me in toto corde veſtro in, ieiunio, in fletu, & planctus. *Ioel.2.12*

Reuertimini à viis veſtris peſſimis. *4.Re.17*

Conuertantur mihi timentes te. *23.*

Cõuertere ad dominum, & relinque peccata tua. *Pſ.118.79*

Reuertere ad dñm, & auertere ab iniuſtitia tua, & nimis odito execrationẽ, & cognoſce iuſtitias & iudicia Dei. *Ec.17.21* *Ibid 23.*

Si reuerteris ad me Iſrael, Ait dominus, ad me conuerte re, ſi abſtuleris offẽdicula tua à facie mea, nõ cõmoueberis. *Ie.2.1.*

Conuertimini & recedite ab idolis veſtris, & ab vniuerſis contaminationibus. *EZ 14.6*

Et tu qui ad dominum Deum tuum conuerteris, miſericordiam & iudicium cuſtodi, & ſpera in eo. *Oſe.12.6*

Fructus in occaſione mali.

Conuertimini itaq; peccatores, & facite iuſtitiã corã dño credentes quod faciat vobiſcum miſericordiam ſuam *Tob 13 8*

Quam magna miſericordia domini & propitiatio illius conuertentibus ad ſe. *Ec.17.29*

Derelinquat impius viã ſuam, & vir iniquus cogitationes ſuas, & reuertatur ad dominũ, & miſerebitur eius, & ad Deum noſtrum, quoniam multus eſt ad ignoſcendum *Eſa.55.7*

Si conuerteris conuertam ad te, & ante faciẽ meam ſtabis & ſi ſeperaueris pretioſum à vili quaſi os meum eris. *Iere. 15 19.*

Noli ſubtrahere verbũ ſi fortè audiant, & cõuertatur vnuſquiſque à via ſua mala et pœniteat me mali, quod cogitaui facere eis propter malitiam ſtudiorum eorum. *26.3.*

Cõuertimini et agite pœnitẽtiã ab omnib. iniquitatib. veſtris, et non erit vobis in ruinã iniqtas. Proiicite à vobis oẽs iniqtates veſtras in qb. pręuaricati eſtis, et facite vobis cor nouũ, et ſpiritũ nouũ. Et quare moriemini dom⁹ Iſrael? q̃a nolo mortẽ morientis, dicit dñs De⁹, reuertimini et viuite. *Ezec.18. 55.*

Viuo ego dicit dñs, nolo mortem impij, ſed vt cõuertatur à via ſua, et viuat. Cõuertimini à viis veſtris peſſimis. Et quare moriemini dom⁹ Iſrael? iuſtitia iuſti nõ liberabit eũ in quacunque die peccauerit, et impietas impij non nocebit ei, in quacunque die conuerſus fuerit ab impietate ſua *Io.33.11*

Conſecutione boni.

SI reuerſus fueris ad omnipotẽtẽ, ædificaberis, & longè facies iniquitatẽ à tabernaculo tuo. Dabit pro terra ſilicẽ & pro ſilice torrẽtes aureas, eritq; omnipotẽs cõtra ho *Iob. 22. 23.*

ſtes tuos. Tūc ſuper omnipotētē delitiis afflues, & eleuabis ad Deū faciē tuā. Rogabis eū & exaudiet te, & vota reddes. Decernes rē & veniet tibi, & in viis tuis ſplēdebit lumē.

Ec.17.21 Conuertere ad dominum, & relinque peccata tua. Præcare ante faciem domini, & minue offendicula. Reuertere ad dominum & auertere ab iniuſtitia tua.

Eſa.30.15 Si reuertemini & quieſcatis, ſalui eritis, in ſilentio & ſpe erit fortitudo veſtra.

45.22. Conuertimini ad me, & ſalui eritis omnes fines terræ.

55.3. Inclinate autem veſtram, & venite ad me, audite & viuet anima veſtra, & feriam vobiſcum pactum ſempiternū, miſericordias Dauid fideles.

Iere.3.14 Cōuertimini filij reuertētes, & ſanabo auerſiones veſtras. Ecce nō venimus ad te, tu enim es dominus Deus noſter.

25.5. Reuertimini vnuſquiſq, à via ſua mala, & peſſimis cogitationibus veſtris, & habitabitis in terra, quā dedit dñs vobis, & patribus veſtris, à ſæculo & vſque in ſæculum.

Tempus Conuerſionis.

Iob.10.20 NVnquid nō paucitas dierum meorum finietur breui? Dimitte ergo me vt plangā paululum dolorem meū antequam vadam, & nō reuertar ad terram tenebroſam, & opertam mortis caligine.

Ecc.8 3. Ne feſtines recedere à facie eius neque permaneas in opere malo.

12.1. Memento creatoris tui in diebus iuuentutis tuæ antequam veniant tempus afflictionis tuę.

Ecc.5.11 Non tardes conuerti ad dominum, & ne differas de die ī diē. Subito n. veniet ira illi*, &c. in tēpore vīdictę diſperdet

Iona.3.8 Cōuertatur vir à via ſua mala, & ab iniqtate, quæ eſt in manibus eorum. Quis ſcit ſi conuertatur & ignoſcat Deus, & reuertatur à furore iræ ſuæ & non peribimus.

Act.3.19 Pœnitemini igit & cōuertimini, vt deleāt peccata veſtra.

He 4.16 Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ eius, vt miſericordiam conſequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

Conuerſio per ingreſſum religionis.

Gen.1.6 FIat firmamentum in medio aquarum.

7.15. Vniuerſę aues ingreſſæ ſunt ad Noe in arcam.

12.1. Egredere d̄ terra, & de cognatione tua & de domo patris tui & veni in terram, quam monſtrauero tibi.

Surgite

Surgite egredimini de loco iſto, quia delebit dominus ciuitatem iſtam,& viſus eſt eis quaſi ludens loqui. 19.14.
Ne ſtes in omni circa regione, ſed in monte ſaluum te fac,ne & tu ſimul pereas. *Ibid.* 17.
Aſcendit Loth de Segor,& manſit in monte. *Ibid.* 30.
Vade in terram viſionis,atq; ibi offeres eum in holocauſtum ſuper vnum montium,quem monſtrauero tibi. 22.2.
Serui cum aſino in valle remanent,ſed filius aſcendit *Ibid.* 5.
Appellauit nomen loci illius,dominus videt
Vnde vſque hodie dicitur,in monte,dominus videbit. *Cap.* 25
Iacob vir ſimplex habitabat in tabernaculis. 27.
Verè dominus eſt in loco iſto,& ego neſciebam. 28.16.
Non eſt hic aliud niſi domus Dei,& porta cęli. *Ibid.* 17
Iuſtum eſt,vt aliquando prouidem domui meę. *Cap* 30
Caſtra Dei ſunt hæc. 30.
Apud Laban (mundum) peregrinatus ſum,& fui vſque in præſentem diem,mitto nunc legationem ad dominũ meũ vt inueniam gratiam in conſpectu tuo. 32.2. *Ibid.* 4.
Surge Iacob & aſcende Bethel,& habita ibi. *Ca.* 35.1
Mundamini & mutate veſtimenta veſtra,aſcendamus in Bethel vt faciamus ibi altare Dño qui exaudit me in die tribulationis meæ,& ſocius fuit itineris mei. *Ibid.* 2.
Eductus de carcere Ioſeph,totonderunt,& veſte mutata obtulerunt Pharaoni (Chriſto.) 41.14.
Eduxi eos de terra Aegypti,vt manerem inter illos. *Ex.* 29.46
Vetera nouis ſuperuenientibus proiicietis. *Leuit.* 26
Proficiſcimur ad locum,quem Dominus Deus daturus eſt nobis:veni nobiſcum,vt benefaciamus tibi,quia Dominus bona promiſit Iſraeli. 10. *Nu.* 10.12
Cumque nobiſcum veneris quod optimum fuerit ex opibus,quas nobis daturus eſt Dominus,dabimus tibi. *Ibid.* 32.
Aſcende in montem iſtum Abarim (id eſt tranſitum.) 27.12.
Cũ videris eam, ibis & tu ad populum tuũ ſicut iuit frater tuus Aaron. 13.
Lętate Zabulon in exitu tuo (de mundo) & Iſachar in tabernaculis tuis,populos ad mõtẽ vocabunt,ibi immolabũt victimas iuſtitię,Qui inundationẽ maris quaſi lac ſugent *De.* 33.18 *1.Re.* 23. 14.
Morabatur Dauid in deſerto,in locis firmiſſimis. *2.Re.* 19
Erat Dauid:veni mecũ,vt requieſcas ſecurus in Ieruſalẽ. 33.
Habitauit in locis tutiſſimis Engaddi. *1.Re.* 24.1
Aedifica tibi domũ in Ieruſalẽ,& habita ibi,& nõ egre *3.Re.* 2.36

dieris inde huc atque illuc. Quacunque autem die egreſſus
fueris, & tranſieris torrentem Cedron, ſcito te interficien-
dum, ſanguis tuus erit ſuper caput tuum.

4.Re.2.3 Dominus miſit me vſque in Bethel.

1.Par.16 Congrega nos & erue de gentibus.

35. Ædificemus vobiſcũ, quia ita vt vos quęrimus dominũ.

1.Eſd.4.2 Decima pars populi eligitur, vt habitet in Ieruſalẽ. (dño.

Nee.11. Qui ſpõte obtuliſtis animas veſtras ad periculũ, benedicite

Iudi.5.2. Pellẽ ꝓ pelle, & cũcta quæ habet homo, dabit ꝓ aĩa ſua

Iob 2.4. Obliuiſcere populum tuum, & domum patris tui.

Pſ.44.11 Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei.

83.11. Ecce quã bonũ & quàm iucũdũ habitare fratres in vnũ.

132.1. Iter fecerunt per deſerta, quæ non habitabantur, & in lo
cis deſertis fecerunt caſas. (gaudium dabit.

Sap.11.2 Religioſitas cuſtodiet & iuſtificabit cor, iucũditatẽ atque

Ecc.1.18 Venite aſcẽdamus ad mõtẽ Dñi, & ad domũ Dei Iacob.

Eſa.2.3. Habitabit lupus cũ agno. & pardus cũ hœdo accubabit

11.6. Dabo in ſolitudine cedrũ & ſpinã, & myrtũ, & lignum oliuę.

Cap.41. Ponet deſertum Syõ quaſi delitias, & ſolitudinem quaſi
19. hortum Domini: gaudium & lætitia inuenietur in ea, gra-
51.3. tiarum actio, & vox laudis.

Quare ſedemus? cõuenite, & ingrediamur ciuitatẽ munitã
Iere.8.14 & ſileamus ibi, q̃a dñs Deus noſter ſilere nos facit. (rum:
Venite & ingrediamur Ieruſalẽ à facie exercitꝰ Chaldæo

Cap.35. Fugite & ſaluate aĩas veſtras, & eritis quaſi myricę ĩ deſerto.

11. Fugite de medio Babylonis, vt ſaluet vnuſquiſq; animã ſuã

48.6 In odorẽ ſuauitatis ſuſcipiã vos, cũ eduxero vos de populis

51.6. Ecce ego lactabo eam, & educam eam in ſolitudinẽ, &
Ez.20.41 ibi loquar ad cor eius.

Oſe.2.14

Ca.11.1. Ex Ægypto vocaui filium meum.

Ibide.11. Auolabunt quaſi auis ex AEgypto, & quaſi columba de
terra Aſſyriorũ.

Ioel.2.32 In monte Syon & Ieruſalem erit ſaluatio, ſicut dixit do
minus & in reſiduis, quos dominus vocauerit. (eſt.

Zac.8.23 Ibimus vobiſcũ, audiuimus enim quoniã Deus vobiſcũ

1.Mac.2. Omnis q zelũ habet legis, ſtatuẽs teſtamẽtũ exeat poſt me.

27. Fugit Mathatias & filij eius in montes, & reliquerunt
Ibide.28. quæcunque habebant in ciuitate.

Ibide.43 Omnis voluntarius in lege, & omnes qui fugiebãt à ma
lis additi ſunt ad eos, & facti ſunt illis ad firmamentum.

Ibide.50. Filij æmulatores eſtote legis, & date animas veſtras pro
teſtamento

teſtamento patrum.

Seceſſerat Iudas in locũ deſertum, ibique inter feras vitam in montibus cum ſuis agebat, & fœni cibo veſcentes demorabantur, ne participes eſſent coinquinationis. 2.*Mac.*5

Non veni pacem mittere in terram, ſed gladium, veni enim ſeparare hominem aduerſus patrem ſuum. *Matt.*10 34.

Tollite iugum meum ſuper vos, iugum enim meum ſuaue eſt, & onus meum leue. 11.29.

Simile eſt regnum cœlorũ theſauro abſcondito in agro, quem qui inuenit homo abſcondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit vniuerſa, quæ habet, & emit agrum illum. 13.44.

Vade poſt me Satana (qui impedis) ſcandalum mihi es, quia non ſapis ea, quæ Dei ſunt, ſed ea quæ hominum. 16.23.

Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum. *Ibid.*24

Vbi duo vel tres congregati ſunt in nomine meo, ibi ſum in medio eorum. *Matt.*18 20.

Sinite paruulos venire ad me, & nolite prohibere eos (quanto magis adultos?) ad me venire. 19.14.

Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia quę habes, & da pauperibus, & veni ſequere me. *Ibid.*21.

Amẽ amẽ dico vobis, ꝙ vos q̃ ſecuti eſtis me, in regeneratione cũ venerit fili' hõis in ſede maieſtatis ſuę, ſedebitis & vos ſupſedes duodecim, iudicãtes duodecim trib. Iſrael. *Ibidẽ.*28

Omnis qui reliquerit domum vel fratres, vel ſorores, aut patrem, aut matrem, aut vxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam poſſidebit. (Marcus addit) nunc (in tempore hoc.) *Ibidẽ.*29

Abiit Ieſus foras extra ciuitatem in Bethaniam,) domũ obedientiæ) ibique manſit. *Ma.*21.17

Venite ſeorſum in deſertũ locum, & requieſcite puſillũ. *Mar.*6.31

Relictis omnibus ſecuti ſunt eum. *Luc.*5.11

Aſcendit in vnam nauim, quæ erat Simonis (obedientis, hæc eſt religio vb. Dominus eſt.) *Ibidem.*3

Dixit Leui, Sequere me, & omnibus relictis ſurgens ſecutus eſt eum (ſic & tu.) 5.27.

Aſſumptis diſcipulis, ſeceſſit ſeorſum in locum deſertum qui eſt Bethſaidæ, (domus frugum. 9.10.

Quid quæritis viuentem cum mortuis (peccatoribus.) 24.5.

Audierunt Ioannem loquentem duo diſcipuli, & ſecuti ſunt Ieſum (ecce quàm facile. *Ioh.*1.37

Dñe, hic aũt quid? Dicit ei Ieſus, quid ad te? tu me ſequere 21.21.

Heb. 11 24. Moyſes fide grãdis, magis eligens affligi cũ populo Dei quàm temporalis peccati habere iucũditatem, negauit ſe eſſe filium Pharaonis, aſpiciebat enim inremunerationem.

13.13. Exeamꝰ ad eũ extra caſtra improperiũ eius portãtes, nõ enim habemus hic manẽtẽ ciuitatẽ, ſed futurã inquirimus

Act. 9.6 Surge & ingredere ciuitatem, & dicetur tibi quid te oportea: facere.

Cor ſeu voluntas hominis à Deo profacto reputatur:

Gene. 22 11. ET ecce angelus Dñi de cælo clamauit diceñs, Abraham Abrahã, Qui reſpõdit, adſum, dixit ei, nõ extendas manum tuam ſuper puerum, neque facias illi quicquam, nunc cognoui quod timeas Dominũ, & non pepercisti vnigenito filio tuo propter me. (à me.

Matt. 15 8. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorũ lõgè eſt

Marc. 12 43. Et conuocans diſcipulos ſuos ait illis, Amen dico vobis quoniam vidua hæc pauper plus omnibus miſit, qui miſerunt in gazophilatium, omnes enim ex eo quod abundabat illis, miſerunt, hæc verò de pecunia ſua, omnia quæ habuit miſit totum victum ſuum

2. Cor. 8 12. Si enim voluntas prompta eſt ſecundum id quod habet, accepta eſt, non ſecundum id quod non habet.

Cor mundatur & ſanctificatur per Chriſtum.

Pſa. 50. 4 AMplius laua me ab iniquitate mea & à peccato meo munda me.

Ioan. 13 10. Dixit ei Ieſus, qui lotus eſt nõindiget niſi vt pedes lauet ſed eſt mundus totus, & vos mundi eſtis, ſed non omnes

Ca. 15. 3 Iam vos mundi eſtis propter ſermonem, quem locutus ſum vobis, manete in me & ego in vobis.

Act. 15. 8 Et qui nouit corda Deus, teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum ſanctum ſicut & nobis, & nihil diſcreuit inter nos & illos fide purificans corda eorum.

1. Cor. 6 11. Et hæc quidẽ fuiſtis ſed abluti, fuiſti ſed ſãctificati eſtis ſed iuſtificati eſtis, in noĩe Ieſu Chriſti in ſpiritu Dei noſtri.

1. Pet. 1. 7 Si autem in luce ambulamus ſicut & ipſe eſt in luce, ſocietatem habemus ad inuicem, & ſanguis Ieſu Chriſti, filij eius emundat nos ab omni peccato.

Hebr. 9 14. Si enim ſanguis Hircorum & taurorum & cinis vitulæ, aſperſus, inquinatos ſanctificat, ad emundationem carnis, quanto magis ſanguis Chriſti qui per ſpiritum ſanctum ſe metipſum obtulit immaculatũ Deo emũdauit cõſcientiã noſtram ab operibus mortuis, ad ſeruiendum Deo viuẽti.

Cor

Cor & voluntas noſtra conformanda voluntati diuinæ. Vide abnegatio.

ESto vir fortis,& pugnemus pro populo noſtro & ciuitate Dei noſtri, Deus autem faciet quòd bonum eſt in conſpectu ſuo. 2.Re.10 12.

Si autē dixerit mihi non places,præſto ſum,faciat quod bonum eſt coram ſe. Cap.15 26

Sicut autem fuerit voluntas in cœlo,ſic fiat. (ra. 1.Mac.3 60.

Adueniat regnū tuū,fiat volūtas tua ſicut ī cælo &in ter Matth.6 10.

Et egreſſus puſillum procidit in faciem ſuam orans &dicens Pater mi,ſi poſſibile eſt transfer iſtum calicem à me, Veruntamen non mea ſed tua voluntas fiat. Cap.26 39.

Et cum ei ſuadere non poſſemus quieuimus, dicentes, Domini voluntas fiat. Act.21 14.

Veniam ad vos cito ſi Dominus voluerit, & cognoſcā non ſermonem eorum qui inflati ſunt,ſed virtutem. 1.Cor.4. 19.

Quæ eſt enim vita noſtra? Vapor eſt ad modicum parēs: & deinceps exterminabitur,pro eo vt dicatis,ſi Dominus voluerit,aut ſi vixerimus faciemus hoc aut illud. Iaco.4.14

Cor bonum ordinetur bene erga Deum.

IVſtificationē meam quam cœpi,tenere non deſeram neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea Iob.27.6

Iuſtū adiutoriū meū à domino,q ſaluosfacit rectos corde. Pſal.7:11

Probaſti cor meum,& viſitaſti nocte. 16.3.

Paratum cor meum Deus. 56.8.

Quàm bonus Iſrael Deus,his qui recto ſunt corde. 72.1.

Paratum cor meum Deus paratum. 107.2.

Sicut diuiſiones aquarum,ſic cor regis in manu Domini,quocunque voluerit inclinabit illud. Prou.21 1.

Appendit autem corda Dominus Ibid.2.

Præbe fili mi cor tuum mihi. 23 26.

Ne acceſſeris ad illum duplici corde. Ec.1.36

Qui timent dominum præparabunt corda ſua. 2.20.

Sapiens cor,& intelligibile,abſtinebit ſe à peccatis. 3.72.

Et dabo eis cor vnum,& viam vnam,vt timeant me vniuerſis diebus vt bene ſit eis,& filiis eorum poſt eos. Ierem.33 39.

Et dabo vobis cor vnū & ſpiritū nouū tribuā in viſcerib. eorum. Et auferā lapideū de carne eorū, & dabo eis cor carneū,vt in præceptis meis ambulēt & iudicia mea cuſtodiāt, faciātque ea,& ſint mihi in populū,& ſimeis in Deū. Ezec.11 19.

Et auferā cor lapideū de carne veſtra.Et dabo vobis cor 36.19

carneũ & Spiritũ meũ ponã in medio veſtri. Et faciã vt ĩ p̃-
ceptis meis ãbuletis, & iudicia mea cuſtodiatis, & operemini
2.Th.3.4 Dominus autem dirigat corda veſtra in charitate Dei &
patientia Chriſti.

Erga ſeipſum

Pro.4.23
16.9. OMni cuſtodia ſerua cor tuũ, quia ex ipſo vita procedit.
Cor hominis diſponit viam ſuam: ſed Domini eſt di-
17.3. rigere greſſus
Sicut igne probatur argentum & aurum in camino, ita
Eccl.10.2 corda probat Dominus.
Ier. 4.14 Cor ſapiẽtis in dextera eius. & cor ſtulti in ſiniſtris illi⁹.
Laua à malitia cor tuum.

Erga proximum.

Ecc.1.37 NE fueris hypocrita in cõſpectu Domini, & nõ ſcãdali
zeris in labiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas & ad
ducas animæ tuæ inhonorationem, & reuelet Deus ab-
ſcõſa ſua, & in medio ſynagogæ elidat te, quoniã acceſſiſti
3 31. malignè ad Dominũ, & cor tuũ plenũ eſt dolo & fallacia.
26.4. Cor ſapientis intelligetur in ſapientia.
Diuitis & pauperis cor bonum, in omni tempore vul-
Lu.6.45 tus illorum hilaris.
Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonũ.

Cor malum deordinatur praue erga Deum.

De.29.18 NE fort ſit inter vos vir aut mulier, familia aut trib. cu-
ius cor auerſum eſt hodie à Domino Deo veſtro, &
vadat & ſeruiat diis illarum gentium, & ſit inter vos radix
Eccle.9.3 germinans fel & amaritudinem
Hoc eſt peſſimũ inter omnia, quæ ſub ſole fiũt q̃a eadẽ
cunctis eueniũt, vnde & corda filioũ hominũ implẽtur ma
Ecc.2.15 litia & cõtẽptu in vita ſua, & poſt hæc ad inferos deducẽtur.
Væ diſſolutis corde, qui non credunt Deo, & ideo non
Ecc.3.29 protegentur ab eo.
Iere.17.9 Cor nequam grauabitur in doloribus.
Prauũ eſt cor hominis & inſcrutabile Quis cognoſcet
illud. Ego Dominus ſcrutans corda & probans renes.

Erga ſeipſum.

Pro.26.3 QVomodo ſi argẽto ſordido ornare velis vas fictile, ſic
Oſe.7 11 labia tumentia cum peſſimo corde ſociata.
Iacob.1.8 Et factus eſt Ephraim quaſi colũba ſeducta, nõ habet cor.
Vir duplex animo inconſtans eſt in omnibus viis ſuis.

Erga

Erga proximum.

ACetum in nithro,qui cantant carmina corde peſſimo. Pr.25.20
Cor iniqui inquirit mala, cor autem rectum inquirit 27.2.
ſcientiam.

Væ duplici corde & labiis ſceleſtib.& manib. malefacië Ecc.2.14
tibus,& peccatori terram ingredienti,duabus viis.

Cor prauum dedit triſtitiam,& homo peritus reſiſtit illi. 36. 22.

Malus homo de malo theſauro profert malum. Lu.6.45

Flagellatur durè.

ABominabile domino cor prauum. Pro.11 20
Qui peruerſi cordis eſt,non inueniet bonum. 17.20.

Qui mentis eſt duræ,corruet in malum. 28. 14.

Cor durum habebit malè in nouiſſimo. Ecc.4.27

Cor ingrediens duas vias,non habebit ſucceſſus, & prauum cor in illis ſcandalizabitur. Ibide. 28

Quorũ cor poſt offendicula,& abominationes ſuas ambular,horum viam in capite ſuo ponã,dicit dominus Deus. Eze.11.21

Diuiſum eſt cor eorum,nunc interibunt. Oſe.10.2

Cornelius centurio conuertitur. Act. 10.3.44.

Corona vitæ.

IDeo accipiẽt regnũ decoris & diadema ſpeciei de manu Sapi.5 17
domini,quoniã dextera ſua teget eos & in brachio ſancto ſuo defendet illos.

In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ quã reddet 2.Ti.4.8
mihi dominus in illa die iuſtus iudex,non ſolum autẽ mihi,ſed & his qui diligunt aduentum eius.

Et cum apparuerit princeps paſtorũ percipietis immar 1.Pet.5.4
ceſſibilem gloriæ coronam.

Beatus vir qui ſuffert tentationem,quoniam cum proba Iaco.1.12
tus fuerit,accipiet coronam vitæ ,quam repromiſit Deus diligentibus ſe.

Correptio fraterna.

NOn oderis fratrem tuum in corde tuo,ſed publicè ar Le.19.17
gue eum,ne habeas ſuper eo peccatum.

Corripiet me iuſtus in miſericordia & increpabit me, Pſa.140.5
oleum peccatoris non impinguet caput meum.

Via vitæ cuſtodienti diſciplinam,qui autem increpatio- Pro.10.17
nes reliquit,errat,Idem Cap.12.1.

Auris

ca.15.31 Auris quæ audit increpationes vitæ, in medio ſapientum commorabitur.

ca.17.10 Plus proficit correptio apud ſapientem, quàm cētum plagæ apud ſtultum.

cap.27.5 Melior eſt manifeſta correptio quàm amor abſcōditus.

ca.28.23 Qui corripit hominē, gratiā poſtea inueniet apud eum, magis quàm ille qui per linguæ blandimenta decipit.

cap.29 1 Viro qui corripientē dura ceruice contemnit, repentinus ei ſuperueniet interitus, & eum ſanitas non ſequetur.

Ec.19.15 Corripite amicum, ſæpe enim fit remiſſio.

cap 21.7 Qui odit correptionem veſtigium eſt peccatoris, & qui timet Deum, conuertetur ad cor ſuum.

Matt.18 Si peccauerit in te frater tuus, vade & corripe eum inter
15. te & ipſum ſolum, ſi te audierit lucratus es fratrē tuū &c.

Attendite vobis, Si peccauerit in te frater tuus, increpa
Lu.17.3 illum, & ſi pœnitentiam egerit, dimitte illum.

Peccantes coram omnibus argue, vt & cæteri timorem
1.Tim.5 habeant.
20. Fratres mei ſi quis ex vobis errauerit à veritate, & cōuerterit, quis eum ſcire debet, qm̄ qui cōuerti fecerit peccato
Iac.5.19 rē ab errore viæ ſuæ, ſaluabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum. Vide impiorum punitio.

Mat.7 3 *Corripiens alterum debet eſſe irriprehenſibilis.*

QVid vides feſtucam in oculo fratris tui & trabem in
1.Tim.3 oculo tuo non conſideras &c Idem Luc 6 41.
2. Oportet epiſcopum irreprehenſibilem eſſe &c.

In omnibus prębe temetipſum exemplū bonorū operū
Tit.2.7 in doctrina, in integritate, in grauitate, verbum ſanum, irrepræhenſibile, vt is qui ex aduerſo eſt, vereatur, nihil habēs malum dicere de nobis.

Vetam & certam dedit Dominus regulam Petro de correptione fraterna facienda, dicens:

Matt.18 SI peccauerit in te frater tuus, corripe eum inter te & ip
18. ſum ſolum.

Leuit.19 *Correptio bona requirit bonam intentionem.*

17. NOn oderis fratrem tuum in corde tuo, ſed publicè argue eum, ne habeas ſuper illo peccatum.

Ec.19.13 Corripe amicum, ne fortè non intellexerit, & dicat non feci, aut ſi fecerit, ne iterum addat facere.

Corripe

Corripe proximũ ne fortè nõ dixerit,& ſi dixerit,ne for Ibid.14
tè iteret. Corripe amicum,ſæpe enim fit commiſſio.

Non vt confundam vos hæc ſcribo,ſed vt filios meos 1.Cor.4
chariſſimos moneo. 14.

Peccantes coram omnibus argue,vt & cæteri timorem 1.Tim.5
habeant. 20.

Et debitam executionem.

Abigail virum ſuum Nabal in conuiuio non arguit,ſed 1.Re.25
poſt. 36.

Melior eſt ira riſu, quia per triſtiam vultus corrigitur Eccle.7.4
animus delinquentis.

Probata virtus corripit incipientes. Sap.1.3

Non incendas carbones peccatorum arguens eos,& ne Ecc.8.13
incendaris flamma ignis peccatorum illorum.

Priuſquam interroges,ne vituperes quenquam, & cum 11.7.
interrogaueris,corripe iuſtè.

Corripe proximum antequam commineris. 19.17.

Quàm bonum eſt arguere,quàm iraſci,& confitentem 20.2.
in oratione non prohibere.

In conuiuio vini non argnas proximum. 81.41.

Fratres & ſi præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, Gal.6.1
vos qui ſpirituales eſtis,huiuſmodi inſtruite in ſpiritu leni
tatis,conſiderans teipſum,ne & tu tenteris.

Rogamus autẽ vos fratres,corripite inquietos,cõſolamini 1.Theſ.5
puſillanimes,ſuſcipite infirmos,patientes eſtote erga oẽs. 14.

Seniorẽ ne increpaueris,ſed obſecra,vt patrem,iuuenes vt 1.Tim.5
fratres,an⁹ vt ma res,iuuẽculas vt ſorores ĩ omni caſtitate, 1.

Seruum autem Domini non oportet litigare,Deo man 2 Tim.2
ſuetum eſſe ad omnes,docibilem,patientem, cũ moleſtia 24.
corripientem eos,qui reſiſtunt veritati.

Argue,obſecra,increpa in omni patientia & doctrina. 4.2.

Et gratiæ ſuſceptionem,quo ad correctum.

Corripiet me iuſtus in miſericordia & increpabit me. Pſ140.5
Conuertimini ad correptionem meam. Pro.1.23

Plus profuit correctio apud prudentem,quã centũ plagæ 17.10.
apud ſtultum.

Vir impius procaciter obfirmat vultum ſuum,qui autẽ 21.29.
rectus eſt,corrigit viam ſuam.

Inauris aurea,& margarita fulgens, qui arguit ſapientẽ 25.12.
& aurem obedientem.

Dignè vitatur.

Gē.13.8 NE. quęſo, ſit iurgiũ inter me & te, & inter paſtores meos & paſtores tuos (ait Abrahã Loth) fratres eñ ſumus.
Reſpondete obſecro abſque contentione.
Iob.6.24 Non contendas aduerſus hominem fruſtra, cum ipſe ni-
Pro.3.30 hil tibi male fecerit.
Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt, ſemper iurgia quęrit
17.11.& Honor eſt homini, qui ſeparat ſe à contentionibus.
.6.13. Ne contendas cum peſſimis.
10.20.3 Non contendas cũ viro locuplete, ne fortè contra te con
24. ſtituat litem, Multos enim perdidit aurum. & vſque ad cor
Eccle.8.2 regum extendit & conuertit.
Abſtine te à lite. & minues peccata.
28.10. Qui tecum vult contendere in iudicio, & tunicam tol-
Matth.5 lere dimitte ei & pallium.
40. Nihil per contentionem, neque per inanem gloriam.
Seruum autem Domini non oportet litigare.

Phil.2.3

Contritio vera prædicatur.

2.Tim.2 HÆc dicit Dñs exercituum Deus Iſrael, bonas facite
24. vias veſtras & ſtudia veſtra & habitabo vobiſcum in
loco iſto, nolite confidere in verbis mendacii, dicentes
Hier.7.3 templum Domini, templum Domini, templum Domini.
Ioannes prædicans in deſerto Iudeæ dixit, Agite pœnitē
Mat.3.2 tiam, appropinquauit enim regnum cælorum.
Exinde cœpit Ieſus prædicare & dicere: Pœnitentiam a-
cap.4.17 gite, appropinquauit enim regnum cœlorum.
Et venit in omnem regionem Iordanis (Ioannes) prædi-
Luc.3.3 cans baptiſmum pœnitentiæ & remiſſionem peccatorũ. 8.
facite ergo fructus dignos pœnitentiæ, & ne cęperitis dicere, Patrē habemus Abraham, dico enim vobis, quia potēs eſt Deus de lapidibus eſtis ſuſcitare filios Abraham.
13.3. Niſi pœnitentiam egeritis, omnes ſimul peribitis.
Act.2.38 Petrus verò ad illos. Pœnitentiam (inquit) agite & bapti
zetur vnuſquiſque veſtrũ, in nomine Ieſu Chriſti, in remiſ
3.19. ſionem peccatorum & accipietis donum Spiritus ſancti.
Pœnitemini igitur & cõuertimini, vt deleãtur delicta veſtra.
cap.8.22 Pœnitentiã itaque age ab hac nequitia tua, & roga Deũ, ſi fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui.
cap.17.30 Et tēpora quidē huius ignorantiæ deſpiciens Deus, nũc annũtiat hominib. vt omnes vbique pœnitentiã agant eo

ꝙ ſtatuit diẽ in quo iudicaturus eſt orbẽ terrę in ęquitate. His qui ſunt Damaſci primo & Hyeroſolymis & in omnẽ regionẽ Iudææ & gẽtibus annũciabat vt pœnitẽtiã ageret, & cõuerterentur ad Deũ digna pœnitẽtiæ opera facientes 26.20

Contritioni veræ promittitur remiſsio ſeu venia.

CVmque quæſieris ibi dominum Deum tuum inuenies eum, ſi tamen toto corde quæſieris,& tota tribulatione animæ tuæ. De.4.29

Cũ ergo venerint ſuper te ſermones iſti,benedictio ſiue maledictio quã propoſui in cõſpectu tuo,& ductus pęnitẽtia cordis tui in omnib⁹ gẽtibus in quas diſperſerat te dominus Deus tuus,& reuerſus fueris ad eũ & obedieris eius imperio ſicut ego hodie præcipio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo & in tota anima tua,reducet te domin⁹ Deus eius de captiuitate tua ac miſerebitur tui &c. cap.30.

Si in toto corde veſtro reuertimini ad dñm,auferte Deos alienos de medio veſtri , Baalim & Aſtaroth ,& pręparate corda veſtra domino,ait Samuel ad vniuerſum Iſrael. 1.Re.7.3

Et ſi clauſero cœlum & pluuia nõ fluxerit, & mãdauero & præcepero locuſtæ vt douoret terram,& miſero peſtilentiam in populũ meum,conuerſus autẽ populus meus ſuper quos inuocatũ eſt nomen meũ,& deprecatus me fuerit,& exquiſierit faciẽ meã & egerit pœnitentiã à viis ſuis peſſimis & ego exaudiam de cœlo & propitius ero peccatis eorum,& ſeruabo terram eorum &c. 2pa.7.13

Ad regem Iuda qui miſit vos pro Domino deprecando ſic loquimini,hæc dicit dñs Deus Iſrael,quoniã audiſti verba voluminis,atque emollitum eſt cor tuum & humiliatus es in conſpectu domini ſuper his quæ dicta ſunt contra locum hunc,& habitatores Hyeruſalem,reuerituſq; faciem meam ſcidiſti veſtimenta & fleuiſti coram me , ego quoque exaudiui te dicit Dominus. ca.34.26

Si reuerſus fueris ad omnipotentem,ædificaberis,& longẽ facies iniquitatem à tabernaculo tuo. Io.22.23

Qui abſcondit ſcelera ſua non dirigetur,qui autem confeſſus fuerit & reliquerit ea,miſericordiam conſequetur. pro.28.13

Derelictũ meũ cognitũ tibi feci,& iniuſtitiã meã nõ abſcõdi. Pſa.31.5 Lauamini,mũdi eſtote,auferte malũ cogitatiõũ veſtrarũ ab oculis meis,qeſcite agere peruersè,diſcite benefacere,quęrite iudicium,ſubuenite oppreſſo,iudicate pupillo, Eſa.1.16

defendite

Nũc ergo dicit dom.nus, Cõuertimini ad me in toto cor Iœl.2.12
de veſtro, in ieiunio, & fletu, & planctu, & ſcindite corda ve
ſtra & nõ veſtimenta veſtra, & conuertimini ad dominum
Deum veſtrum, quia benignus & miſericors eſt, patiens &
multę miſericordię, & pręſtabilis ſuper malitia.

Quis ſcit ſi cõuertatur & agnoſcat Deus & reuertatur à Iona.3.9
furoře irę ſuę, & nõ peribim⁹? & vidit De⁹ opera eorũ quia
cõuerſi ſunt de via ſua mala, & miſertus eſt deus ſuper ma
litia quam locutus fuerat, & faceret eis, & non fecit.

Conuertimini ad me ait dominus exercituum & cõuer Zach.1.3
tar ad vos, ait Dominus exercituum &c.

A dieb⁹ enim patrũ veſtrorũ receſſiſtis à legitimis meis Mal 3.7
& non cuſtodiſtis, reuertimini ad me & reuertar ad vos, di
cit dominus exercituum, & dixiſtis, In quo reuertemur.

Reuertere ad dominũ & reuertere ab iniuſtitia tua & ni Ec.17.23
mis odito execrationẽ, & cognoſce iuſtitias & iudicia Dei
& ſta in ſorte propoſitionis & orationis altiſsimi Dei.

Surgam & ibo ad patrem meum & dicam ei, Paterpecca Lu.15.18
ui in cœlum & corã te, iam non ſum dignus vocari filius
tuus, fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis.

Pœnitemini & conuertimini vt deleantur delictaveſtra, Act 3 19
vt cũ venerint tẽpora refrig-rij à cõſpectu domini, & miſe
rit eum qui prædicatus eſt vobis Ieſum Chriſtum &c.

Ego mi to te aperire oculos eorũ vt cõuertãt à tenebris ca.26.18.
ad lucẽ, & de poteſtate ſathanę ad deũ, vt accipiãt remiſsio
nẽ peccatorũ & ſortẽ inter ſanctos per fidem quę eſt in me.

Contritio querenda dum ſani ſumus.

NOn demoreris in errore impiorum, ante mortẽ cõfite Ec.17.26
re, à mortuo, quaſi nihil perit confeſsio, cõfiteberis vi
uens, viuus & ſanus cõfiteberis, & laudabis Deum & glori
ficabis Deum in miſerationibus illius.

Memento paupertatis in tẽpore abũdãtiæ, & neceſsitatũ ca.18.25
paupertatis in die diuitiarum, 27. homo ſapiens in omnib⁹
metuit & in diebus delictorum attendet ab inertia.

Contritionis veræ exempla.

DIxeruntq; filij Iſrael ad dñm, Peccauimus redde tu no Iud.10.15
bis quicqd placet, tñ nũc libera nos. quę dicẽtes, om
nia de finibus ſuis alienorum deorum idola proiecerũt, &
ſeruierunt domino Deo qui doluit ſuper miſeriis eorum.

Et dixit Dauid ad Nathã. Peccaui dño: dixitq; Nathã ad 2 Re 2.
Dauid: Et Dñs tranſtulit à te peccatum tuũ, nõ morieris. 13

2.par.12. Conſternatiq. principes Iſrael & rex dixerunt,iuſtus eſt
6. dñs. Cúmq, vidiſſet dñs quod humiliati eſſent , factus eſt
ſermo domini ad Semeiã dicens,quia humiliati ſunt nõ di
ſpergã eos,daboq, eis pauxillũ auxilij,& nõ ſtillabit furor
ſuper Hyeruſalem per manũ Seſac,verũtamẽ ſeruiẽt ei , vt
ſciant diſtantiam ſeruitutis meæ & ſeruitutis regniterrarũ

ca.33.12 Qui(Manaſſes(poſtquã coãguſtatus eſt, orauit Dominũ
Deũ ſuũ & egit pœnitentiã valde coram Deo patrũ ſuorũ
deprecatuſq, eſt eũ & obſecrauit intentè, & exaudiuit ora
tionem eius,reduxitq, eumHyeruſalem in regnum ſuum,
& cognouit Manaſſes quia dominus ipſe eſt Deus.

Ione.3: Rurſus miſſus Ionas ad Niniuitas prædicat ciuitatis ſub-
uerſionem,illis autem ad Deum conuerſis & magna pœni
tentiæ ſigna oſtendentibus,parcit dominus ciuitati.

Iudi.4.8. Et clamauit omnis populus ad dominũ iuſtãtia magna,
& humiliauerunt animas ſuas in ieiuniis,& orationibus,ip
ſi & mulieres eorum &c.

Mat. 26. Tunc cœpit (Petrus) deteſtari & iurare quia non no-
74. uiſſet hominẽ & cõtinuò gallus cantauit,& recordatuseſt
Petrus verbi Ieſu &c & egreſſus foras fleuit amarè.

Lu.7 37 Et ecce mulier q̃ erat in ciuitate peccatrix , vt cognouit
quod accubuiſſet ĩ domo phariſæi,attulit alabaſtrũ vnguẽ
ti,& ſtãs retro ſecus pedes ei⁹,lacrymis cœpit rigare pedes
ei⁹,& capillis capitis ſui tergebat,& oſculabatur pedes ei⁹
& vnguento vngebat.44.& conuerſus ad mulierẽ dixit.Sy
moni,Vides hanc mulierem?Iatraui in domũ tuã,aqua pe
dibus meis non dediſti, hæc autẽ lachrimis rigauit pedes
meos,& capillis capitis ſui terſit,Ideo remittũtur ei pecca
ta multa,quoniam dilexit multum.

ca.15.18 Surgã & ibo ad patrem meum & dicã ei,Pater peccaui in
cœlum & coram te,iam non ſum dignus vocari filius tuus,
fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis.

cap.18.13 Et publicanus longè ſtans nolebat nec oculos ad cœlũ
leuare,ſed percutiebat pectus ſuum dicẽs. Deus propitius
eſto mihi peccatori.

cap.19.8. Stãs autem zachæus dixit ad dominũ , Ecce Dimidium
bonorum meorũ domine do pauperibus,& ſi quid aliquẽ
defraudaui,reddo quadruplum.

*.23.40 Reſpõdens autem alter increpabat eum dicẽs,neq, tu ti
mes Deũ qui in eadẽ dãnatione es?& nos quidem iuſtè,nã
digna factis recipimus &c. Et dicebat ad Ieſum , domine
meimento

memento mei dum veneriſin regnumtuum, & dixit ei Ieſus Amen dicotibi, hodie mecum eriſinparabyſo.

His autem auditiscompuncti ſunt corde& dixerunt ad Petrum & ad reliquos apoſtolos. quid faciemus vri fratres Petrus vero ad illos.Pœnitentiam(inquit)agite, & baptizetur vnuſquiſque veſtrum &c, Act.2.37

Contritionis falſæ exempla.

Dixitque Caim ad Dominum, maior eſt iniquitas mea quàm vt veniam merear. Gen.4.13

Vocauit autem Pharao Moyſen & Aaronem & dixit eis, Orate Dominum vt auferat ranas à me& à populo meo,& dimittam populum vt ſacrificet Domino. Ex.8.8.

Miſitq.Pharao &vocauit Moyſen &Aaron dicẽs ad eos, Peccaui etiã nunc, Domin⁹ iuſtus,& ego & populus meus impij,Orate Dominum vt deſinant tonitrua Dei & grãdo & dimittam vos,& nequaquam hic vltra maneatis. cap.9.27. Ca.10.16

Quamobrem feſtinãs pharao vocauit Moyſen & Aaron & dixit eis:peccaui in Dominum Deum veſtrum &in vos, ſed nũc dimittite mihi peccatum etiam hac vice & rogate Dominum Deum veſtrum,vt auferat à me mortem iſtam.

Pro eo quod abiecisti ſermonẽ Domini,abiecit te Dominus Deus ne ſis rex·dicitq,Saul ad Samuelẽ Peccaui quia præuaricatus ſum ſermonem Domini,& verba tua,timẽs populum,& obediens voci eorũ,ſed nunc porta quæſo me cũ peccatum meum &reuertere mecum vt adorem Domi num,& ait Samuel ad Saul,non reuertar tecum quia proie ciſti ſermonem Domini,& proiecit te Dominus ne ſis rex ſuper Iſrael 30.At illi(Saul) ait.Peccaui ſed nũc honora me coram ſenioribus populi mei,& coram Iſrael & reuertere mecum vt adorem Dominum Deum tuum. 1.Reg.15. 15.

Et ait rex(Hyeroam)ad virũ Dei, deprecare faciẽ domini Dei tui & ora pro me,vt reſtituatur manus mea mihi Orauitq,vir Dei faciem domini & reuerſa eſt manus regis ad eum & facta eſt ſicut prius fuerat. 3.Reg. 13.6

Itaque cum audiſſet Achab ſermones iſtos,ſciditveſtimẽta ſua & operuit cilicio carnem ſuam,ieiunauitq,& dormiuit in ſacco & ambulauit demiſſo capite. ca.21,27

Nunc verò reminiſcor malorũ quæ feci in Hyeruſalem (ait Antiochus)vnde & abſtuli omnia ſpolia aurea & argentea quęerãt in ea &miſi auferre habitãtes Iudeã ſine cauſa 1.Mac.6 12.

Hic(Antiochus (cępit ex graui ſuperbia,deductus ad agnitionẽ ſui venire,diuina admonit⁹ plaga,per momẽta ſingu 2 Mac.9 11.

la doloribus ſuis augmenta capiētibus ,& cū iam nec ipſe fœtorem ſuum ferre poſſet, ita ait: Iuſtum eſt ſubditū eſſe Deo & mortalem non paria Deo ſentire. Orabat autē hic ſceleſtus Deum à quo nō eſſet miſericordiā conſecuturus.

Peccaui (ait Iudas) tradēs ſanguinē iuſtum, At illi, Quid

Mat.27.4 ad nos, tu videris, & proiectis argenteis in templo, receſſit & laqueo ſe ſuſpendit.

Act.8.22 Pœnitentiam age ab hac nequitia tua, & roga Deum, ſi forte remittatur hæc cogitatio cordis tui, in felle enim amaritudinis & obligatione iniquitatis video te eſſe.

Hebr.12 Scitote quoniam & poſtea cupiens hæreditare benedi-

17. ctionem (Eſau) reprobatus eſt, non enim inuenit locum, pœnitentiæ, quanquam cum lacrymis inquiſiſſet.

Contumeliæ peruerſitas.

Eiice deriſorem, & exibit cum eo iurgium, ceſſabunt-

Pro.22.10 que cauſæ & contumeliæ.

Eſt correptio mendax in ira contumelioſi.

Ec. 20.1 Ante ignem camini vapor, & fumus ignis exhalatur ſic

22.30. & ante ſanguinem maledicta, contumeliç & minæ.

Homo aſſuetus in verbis improperij, in omnibus diebus

23.20. ſuis non erudietur.

Periculoſitas.

Pro.10.18 QVi profert contumeliam, inſipiens eſt.

25.8. Quæ viderunt oculi tui ne proferas in iurgio cito, ne poſtea emēdare nō poſſis cùm dehoneſtaueris amicum

Nec contra faciem ſtes contumelioſi, ne ſedeat quaſi in

Ec.8.14 ſidiator ori tuo.

Conuerſatio.

Pſ.17.26 CVm ſancto ſanctus eris, & cum viro innocēte innocēs eris, & cū electo elect' eris, & cū peruerſo peruerteris.

Pro.13.20 Qui cum ſapientibus graditur, ſapiens erit, amicus ſtultorum ſimilis efficietur.

Ec.13.1 Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea, & qui communicauerit ſuperbo, induet ſuperbiam.

Matt.13 Nō eſt ꝓpheta ſine honore, niſi ī patria ſua, & ī domo ſua

57. Modicum fermentum totam maſſam corrumpit?

2 *cor*.5.6 *Perſeueranter*,

OMni tempore benedic Deum

Tob 4.20 Benedicam Dominum in omni tempore, ſemper laus

Pſa 33.1 eius in ore meo.

Benedicentes

Bnedi cẽtes Dominũ exaltate illũ quãtũ poteſtis, maior 43
eſt enim oĩ laude. Exaltantes illũ replebimini virtute. Qui
videbit eũ & narrabit, & magnificabit eũ ſicut eſt ab initio.

Cooperari gratiæ Dei, vide Liberum arbitrium.
Conuerſio, ad Deum, vide cuſtodia.

IN toto corde & in tota anima veſtra Dominum Deum De. 13 3.
veſtrum ſequimini, & ipſum timete, Iud. 11. 7
Et nunc veniſtis ad me neceſſitate compulſi. 1. Reg. 7
Si in toto corde veſtro reuertimini ad Dominum, aufer- 3.
te deos alienos de medio veſtri.
Si reuerſus fueritis ad Omnipotentem, ædificaberis, & Io. 22. 23
longè facies iniquitatem à tabernaculo tuo.
Niſi conuerſi fueritis, gladium ſuum vibrauit, arcum ſuũ Pſa. 7. 13
tetendit & parauit illum. 29. 20.
Deus conuerte nos, & oſtende faciẽ tuã, ſalui erimus. Eſ. 19. 22
Reuertentur Aegyptij ad Dominũ, & placabitur eis, &
ſanabit eos.
Impietas impij non nocebit ei, in quacunque die con- Ezec. 33
uerſus fuerit ab impietate ſua. 12.
Venite & reuertamur ad Dominum, quoniam ipſe cœpit Oſe. 6. 2
& ſanabit nos, percutiet & curabit nos. Zac 10. 6
Conuertam eos & miſerebor eorum, & erunt ſicut fue-
runt, quando non proieceram eos. He. 4. 16
Adeamus cũ fiducia ad thronũ gratiæ eius, vt miſericor-
diã cõſequamur, & gratiã inueniam' in auxilio opportuno. 10. 22
Accedamus cum vero corde, in plenitudine fidei, aſperſi
corda à cõſcientia mala, & abluti corpus aqua munda.
Qui cõuerti fecerit peccatorẽ ab errore viæ ſuæ, ſaluabit Iacob. 20
animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorũ
Eratis ſicut oues errantes, ſed cõuerſi eſtis nunc ad paſto 1 Pet. 2
rem & epiſcopum animarum veſtrarum. 25.
Dominus patienter agit propter nos nolens aliquem pe 2 et. 2
rire, ſed omnes ad pœnitentiam reuerti. 9.
Beatus & ſanctus, qui habet partem in reſurrectione pri Apo. 20. 6
ma (a peccato,) in his ſecunda mors non tenet poteſtatem

Conuerſio fit per inſpirationem.

DEus virtutum conuerte nos. Pſa. 79. 8
Reuertere ad me, quoniam exaudiui te. Eſ 44. 22
Conuerte me & conuertar, quia tu Dñs Deus meus es. Ier. 31. 18

Poſtquam enim conuertiſti me,egi pœnitentiam.

Thr.5.21 Conuerte nos Domine ad te,& conuertemur.

Zach.1.3 Cõuertimini ad me,ait Dñs exercituũ,&cõuertar ad vos.

Ibid.4. Conuertimini de viis veſtris malis:

Mal 3.7 Reuertimini ad me,& reuertar ad vos.

Ioã.6 37 Omne quod dat mihi pater ad me veniet,& eum,qui venit ad me,non eiiciam foras.

Ibid. 44 Nemo põt venire ad me,niſi pater,q̃ miſit me,traxerit eũ.

Ibid.45. Omnis qui audiuit à patre,& didicit,venit ad me.

14.6. Ego ſũ via,veritas,& vita,nemo venit ad patrẽ niſi p me.

Eph.2.16 Qm̃ p ipſũ habem⁹acceſſũ ãbo in vno ſpiritu ad patrẽ.

Iaco 4.8 Appropinquate Deo,& appropinquabit vobis.

Per tribulationem.

Pſ 82.17 IMple facies eorum ignominia,& quærent te domine.

Eſ.26.16 Domine in anguſtia requiſierunt te,in tribulatione murmuris doctrina tua eis.

Ierẽ.3 .1 Vulgo dicitur,Si dimiſerit vir vxorẽ ſuã,& recedẽs ab eo duxerit virum alterũ, nunquid reuertetur ad eam vltra?Nunquid non polluta erit & contaminata mulier illa? Tu aũt fornicata es cũ amatoribus multis,tamẽ reuertere ad me,dicit Dominus(& ego ſuſcipiã te.)Leua oculos tuos in directum,& vide vbi nunc proſtrata ſis.

Oſee.14.2 Conuertere Iſrael ad dñm Deũ tuũ, quoniã corruiſti in iniquitate tua.Tollite vobiſcũ verba,& conuertimini ad dominum,& dicite ei,Omnẽ aufer iniquitatem, & accipite bonum,& reddemus vitulos labiorum noſtrorum.

Lu.15.14 Et poſtquam omnia conſumaſſet, facta eſt fames valida in illa regione,& ipſe cœpit egere.

Et infra. 17. In ſe autem reuerſus dixit, Quanti mercenarij in domo patris mei abundant panibus, & ego hic fame pereo.Surgam & ibo ad patrem meum.

Sit ex corde & cum effectu.

1.Re.7.3 SI in corde veſtro reuertimini ad dñm,auferte deos alienos de medio veſtri,& pparate corda veſtra,& ſeruite ei ſoli.

Eſ.10.21 In veritate reliquiæ conuertentur.

31,6. Conuertimini ſicut in pfundum receſſeratis filij Iſrael:

Ier.24.7 Reuertentur ad me in toto corde.

Thr.3.40 Quid murmurauit homo viuens, p peccatis ſuis?ſcrutemur vias noſtras,& quæramus,& reuertamur ad dñm.Leuemus corda noſtra cum manibus ad Dominum in cœlos.

N .uç

Nũc ergo, dicit domin⁹, cõuertimini ad me in toto cor- *Ioel.2.12*
de veſtro in, ieiunio, in fletu, & planctus.

Reuertimini à viis veſtris peſſimis. 4.Re.17

Conuertantur mihi timentes te. 23.

Cõuertere ad dominum, & relinque peccata tua. *Pſ.118.79*

Reuertere ad dñm, & auertere ab iniuſtitia tua, & nimis *Ec.17.21*
odito execrationẽ, & cognoſce iuſtitias & iudicia Dei. *Ibid 23.*

Si reuerteris ad me Iſrael, Ait dominus, ad me conuerte *Ie.2.1.*
re, ſi abſtuleris offẽdicula tua à facie mea, nõ cõmoueberis.

Conuertimini & recedite ab idolis veſtris, & ab vniuer- *EZ 14.6*
ſis contaminationibus.

Et tu qui ad dominum Deum tuum conuerteris, miſe *Oſe.12.6*
ricordiam & iudicium cuſtodi, & ſpera in eo.

Fructus in occaſione mali.

Conuertimini itaq; peccatores, & facite iuſtitiã corã dño *Tob 13 8*
credentes quod faciat vobiſcum miſericordiam ſuam

Quam magna miſericordia domini & propitiatio illius *Ec.17.29*
conuertentibus ad ſe.

Derelinquat impius viã ſuam, & vir iniquus cogitatio- *Eſa.55.7*
nes ſuas, & reuertatur ad dominũ, & miſerebitur eius, & ad
Deum noſtrum, quoniam multus eſt ad ignoſcendum

Si couerteris conuertam ad te, & ante faciẽ meam ſtabis *Iere. 15*
& ſi ſeperaueris pretioſum à vili quaſi os meum eris. 19.

Noli ſubtrahere verbũ ſi fortè audiant, & cõuertatur v- 26.3.
nuſquiſque à via ſua mala et pœniteat me mali, quod co-
gitaui facere eis propter malitiam ſtudiorum eorum.

Cõuertimini et agite pœnitẽtiã ab omnib. iniquitatib. ve *Ezec.18.*
ſtris, et non erit vobis in ruinã iniqtas. Proiicite à vobis oẽs 55.
iniqtates veſtras in q̃b. prçuaricati eſtis, et facite vobis cor
nouũ, et ſpiritũ nouũ. Et quare moriemini dom⁹ Iſraeiſq; a
nolo moriẽ morientis, dicit dñs De⁹, reuertimini et viuite.

Viuo ego dicit dñs, nolo mortem impij, ſed vt cõuerta- *Io.33.11*
tur à via ſua, et viuat. Cõuertimini à viis veſtris peſſimis. Et
quare moriemini dom⁹ Iſrael iuſtitia iuſti nõ liberabit eũ
in quacunque die peccauerit, et impietas impij non noce
bit ei, in quacunque die conuerſus fuerit ab impietate ſua

Conſecutione boni.

SI reuerſus fueris ad omnipotẽtẽ, ædificaberis, & longè *Iob. 22.*
facies iniquitatẽ à tabernaculo tuo. Dabit pro terra ſili 23.
cẽ & pro ſilice torrẽtes aureas, eritq; omnipotẽs cõtra ho

ſtes tuos. Tūc ſuper omnipotētē delitiis afflues, & eleuabis ad Deū faciē tuā. Rogabis eū & exaudiet te, & vota reddes. Decernes rē & veniet tibi, & in viis tuis ſplēdebit lumē.

Ec.17.21 Conuertere ad dominum, & relinque peccata tua. Præca re ante faciem domini, & minue offendicula. Reuertere ad dominum & auertere ab iniuſtitia tua.

Eſa.30.15 Si reuertemini & quieſcatis, ſalui eritis, in ſilentio & ſpe erit fortitudo veſtra.

45.22. Conuertimini ad me, & ſalui eritis omnes fines terræ.

55.3. Inclinate aurem veſtram, & venite ad me, audite & viuet anima veſtra, & feriam vobiſcum pactum ſempiternū, miſe ricordias Dauid fideles.

Iere.3.14 Cōuertimini filij reuertētes, & ſanabo auerſiones veſtras. Ecce nō venimus ad te, tu enim es dominus Deus noſter.

25.5. Reuertimini vnuſquiſq, à via ſua mala, & peſſimis cogita tionibus veſtris, & habitabitis in terra, quā dedit dñs vobis, & patribus veſtris, à ſæculo & vſque in ſæculum.

Tempus Conuerſionis.

Iob.10.20 NVnquid nō paucitas dierum meorum finietur breui? Dimitte ergo me vt plangā paululum dolorem meū antequam vadam, & nō reuertar ad terram tenebroſam, & opertam mortis caligine.

Ecc.8.3. Ne feſtines recedere à facie eius neque permaneas in opere malo.

12.1. Memento creatoris tui in diebus iuuentutis tuæ antequam veniant tempus afflictionis tuę.

Ecc.5.11 Non tardes conuerti ad dominum, & ne differas de die ī diē. Subito n, veniet ira illi⁹, &, in tēpore vindictę diſperdet

Iona.3.8 Cōuertatur vir à via ſua mala, & ab iniqtate, quæ eſt in manibus eorum. Quis ſcit ſi conuertatur & ignoſcat Deus, & reuertatur à furore iræ ſuæ & non peribimus.

Act.3.19 Pœnitemini igitͤ & cōuertimini, vt deleātͤ peccata veſtra.

He.4.16 Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ eius, vt miſericordiam conſequamur, & gratiam inueniamus in au xilio opportuno.

Conuerſio per ingreſſum religionis.

Gen.1.6 FIat firmamentum in medio aquarum.

7.15. Vniuerſę aues ingreſſæ ſunt ad Noe in arcam.

12.1. Egredere dē terra, & de cognatione tua & de domo patris tui & veni in terram, quam monſtrauero tibi.

Surgite

Surgite egredimini de loco iſto, quia delebit dominus ciuitatem iſtam,& viſus eſt eis quaſi ludens loqui. 19.14.
Ne ſtes in omni circa regione, ſed in monte ſaluum te fac,ne & tu ſimul pereas. *Ibid.* 17.
Aſcendit Loth de Segor,& manſit in monte. *Ibid.* 30.
Vade in terram viſionis,atq; ibi offeres eum in holocauſtum ſuper vnum montium,quem monſtrauero tibi. 22.2.
Serui cum aſino in valle remanent,ſed filius aſcendit *Ibid.* 5.
Appellauit nomen loci illius, dominus videt
Vnde vſque hodie dicitur,in monte,dominus videbit.
Iacob vir ſimplex habitabat in tabernaculis. *Cap.* 25
Verè dominus eſt in loco iſto,& ego neſciebam. 27.
Non eſt hic aliud niſi domus Dei,& porta cęli. 28.16.
Iuſtum eſt,vt aliquando prouidem domui meę. *Ibid.* 17
Caſtra Dei ſunt hæc. *Cap* 30
Apud Laban (mundum) peregrinatus ſum,& fui vſque in 30.
præſentem diem,mitto nunc legationem ad dominũ meũ 32.2.
vt inueniam gratiam in conſpectu tuo. *Ibid.* 4.
Surge Iacob & aſcende Bethel,& habita ibi. *Ca.* 35.1
Mundamini & mutate veſtimenta veſtra,aſcendamus in *Ibid.* 2.
Bethel vt faciamus ibi altare Dño qui exaudit me in die tribulationis meæ,& ſocius fuit itineris mei.
Eductus de carcere Ioſeph, totonderunt,& veſte mutata obtulerunt Pharaoni (Chriſto.) 41.14.
Eduxi eos de terra Aegypti,vt manerem inter illos. *Ex.*2946
Vetera nouis ſuperuenientibus proiicietis. *Leuit.* 26
Proficiſcimur ad locum,quem Dominus Deus daturus 10.
eſt nobis: veni nobiſcum,vt benefaciamus tibi,quia Dominus bona promiſit Iſraeli. *Nu.* 10.12
Cumque nobiſcum veneris quod optimum fuerit ex opibus,quas nobis daturus eſt Dominus,dabimus tibi, *Ibid.* 32.
Aſcende in montem iſtum Abarim (id eſt tranſituum.) 27.12.
Cũ videris eam, ibis & tu ad populum tuũ ſicut iuit frater tuus Aaron. 13.
Lętate Zabulon in exitu tuo (de mundo) & Iſachar in tabernaculis tuis,populos ad mõtẽ vocabunt,ibi immolabũt victimas iuſtitię,Qui inundationẽ maris quaſi lac ſugent *De.* 33.8
1.*Re.* 23.
14.
Morabatur Dauid in deſerto,in locis firmiſſimis. 2.*Re.* 19
Erat Dauid: veni mecũ,vt requieſcas ſecurus in Ieruſalẽ. 33.
Habitauit in locis tutiſſimis Engaddi. 1.*Re.* 24.1
Aedifica tibi domũ in Ieruſalẽ,& habita ibi,& nõ egre 3*Re.* 2.36

M 3 diebus

teſtamento patrum.

Seceſſerat Iudas in locũ deſertum, ibique inter feras vitam in montibus cum ſuis agebat, & fœno cibo veſcentes demorabantur, ne participes eſſent coinquinationis. 2. *Mac*.5

Non veni pacem mittere in terram, ſed gladium, veni enim ſeparare hominem aduerſus patrem ſuum. *Matt*.10 34

Tollite iugum meum ſuper vos, iugum enim meum ſuaue eſt, & onus meum leue. 11.29.

Simile eſt regnum cœlorũ theſauro abſcondito in agro, quem qui inuenit homo abſcondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit vniuerſa, quæ habet, & emit agrum illum. 13.44.

Vade poſt me Satana (qui impedis) ſcandalum mihi es, quia non ſapis ea, quæ Dei ſunt, ſed ea quæ hominum. 16.23.

Si quis vult venire poſt me, abneget ſemetipſum. *Ibid*.24

Vbi duo vel tres congregati ſunt in nomine meo, ibi ſum in medio eorum. *Matt*.18 20.

Sinite paruulos venire ad me, & nolite prohibere eos (quanto magis adultos?) ad me venire. 19.14.

Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia quę habes, & da pauperibus, & veni ſequere me. *Ibid*.21.

Amẽ amẽ dico vobis, ꝙ vos q ſecuti eſtis me, in regeneratione cũ venerit fili' hõis in ſede maieſtatis ſuę, ſedebitis & vos ſupſedes duodecim, iudicãtes duodecim trib. Iſrael. *Ibidẽ*. 28

Omnis qui reliquerit domum vel fratres, vel ſorores, aut patrem, aut matrem, aut vxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam poſſidebit. (Marcus addit) nunc (in tempore hoc.) *Ibidẽ*.29

Abiit Ieſus foras extra ciuitatem in Bethaniam, (domũ obedientiæ) ibique manſit. *Ma*.21.17

Venite ſeorſum in deſertũ locum, & requieſcite puſillũ. *Mar*.6.31

Relictis omnibus ſecuti ſunt eum. *Luc*.5.11

Aſcendit in vnam nauim, quæ erat Simonis (obedientis, hæc eſt religio vbi Dominus eſt.) *Ibidem*.3

Dixit Leui, ſequere me, & omnibus relictis ſurgens ſecutus eſt eum (ſic & tu.) 5.27.

Aſſumptis diſcipulis, ſeceſſit ſeorſum in locum deſertum qui eſt Bethſaide, (domus frugum. 9.10.

Quid quæritis viuentem cum mortuis (peccatoribus.) 24.5.

Audierunt Ioannem loquentem duo diſcipuli, & ſecuti ſunt Ieſum (ecce quàm facile. *Ioā*.1.37

Dñe, hic aũt quid? Dicit ei Ieſus, quid ad te? tu me ſequere 21.21.

Heb. 11 24. Moyſes fide grãdis, magis eligens affligi cũ populo Dei quàm temporalis peccati habere iucũditatem, negauit ſe eſſe filium Pharaonis, aſpiciebat enim in remunerationem.

13. 13. Exeam⁹ ad eũ extra caſtra improperiũ eius portãtes, nõ enim habemus hic manẽtẽ ciuitatẽ, ſed futurã inquirimus

Act. 9. 6 Surge & ingredere ciuitatem, & dicetur tibi quid te oporteat facere.

Cor ſeu voluntas hominis à Deo pro facto reputatur:

Gene. 22 11. ET ecce angelus Dñi de cælo clamauit dicẽs, Abraham Abrahã, Qui reſpõdit, adſum, dixit ei, nõ extendas manum tuam ſuper puerum, neque facias illi quicquam, nunc cognoui quod timeas Dominũ, & non pepercisti vnigenito filio tuo propter me.

Matt. 15 8. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorũ lõgè eſt (à me.

Marc. 12 43. Et conuocans diſcipulos ſuos ait illis. Amen dico vobis quoniam vidua hæc pauper plus omnibus miſit, qui miſerunt in gazophilatium, omnes enim ex eo quod abundabat illis, miſerunt, hæc verò de pecunia ſua, omnia quæ habuit miſit totum victum ſuum.

2. Cor. 8 12. Si enim voluntas prompta eſt ſecundum id quod habet, accepta eſt, non ſecundum id quod non habet.

Cor mundatur & ſanctificatur per Chriſtum.

Pſa. 50. 4 AMplius laua me ab iniquitate mea & à peccato meo munda me.

Ioan. 13 10. Dixit ei Ieſus, qui lotus eſt nõ indiget niſi vt pedes lauet ſed eſt mundus totus, & vos mundi eſtis, ſed non omnes

Ca. 15. 3 Iam vos mundi eſtis propter ſermonem, quem locutus ſum vobis, manete in me & ego in vobis.

Act. 15. 8 Et qui nouit corda Deus, teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum ſanctum ſicut & nobis, & nihil diſcreuit inter nos & illos fide purificans corda eorum.

1. Cor. 6 11. Et hæc quidẽ fuiſtis ſed abluti, fuiſti ſed ſãctificati eſtis ſed iuſtificati eſtis, in noĩe Ieſu Chriſti in ſpiritu Dei noſtri.

1. Pet. 1. 7 Si autem in luce ambulamus ſicut & ipſe eſt in luce, ſocietatem habemus ad inuicem, & ſanguis Ieſu Chriſti, filij eius emundat nos ab omni peccato.

Hebr. 9 14. Si enim ſanguis Hircorum & taurorum & cinis vitulæ, aſperſus, inquinatos ſanctificat, ad emundationem carnis, quanto magis ſanguis Chriſti qui per ſpiritum ſanctum ſe metipſum obtulit immaculatũ Deo emũdauit cõſcientiã noſtram ab operibus mortuis, ad ſeruiendum Deo viuẽti.

Cor

Cor & voluntas noſtra conformanda voluntati diuinæ. Vide abnegatio.

ESto vir fortis,& pugnemus pro populo noſtro & ciuitate Dei noſtri, Deus autem faciet quòd bonum eſt in conſpectu ſuo. 2.Re.10 12.

Si autē dixerit mihi non places,præſto ſum,faciat quod bonum eſt coram ſe. Cap. 15 26

Sicut autem fuerit voluntas in cœlo,ſic fiat. (ra. 1.Mac.3

Adueniat regnū tuū,fiat volūtas tua ſicut ī cælo &in ter 60.

Et egreſſus puſillum procidit in faciem ſuam orans &dicens Pater mi,ſi poſſibile eſt transfer iſtum calicem à me, Veruntamen non mea ſed tua voluntas fiat. Matth.6 10. Cap. 26

Et cum ei ſuadere non poſſemus quieuimus, dicentes, Domini voluntas fiat. 39.

Veniam ad vos cito ſi Dominus voluerit, & cognoſcā non ſermonem eorum qui inflati ſunt,ſed virtutem. Act.21 14.

Quæ eſt enim vita noſtra? Vapor eſt ad modicum patēs: & deinceps exterminabitur,pro eo vt dicatis,ſi Dominus voluerit,aut ſi vixerimus faciemus hoc aut illud. 1.Cor.4. 19.

Cor bonum ordinetur bene erga Deum.

IVſtificationē meam quam cœpi,tenere non deſeram neque enim reprehendit me cor meum in omni vita mea Iaco.4.14 Iob.27.6

Iuſtū adiutoriū meū à domino,q ſaluos facit rectos corde. Pſal.7.11

Probaſti cor meum,& viſitaſti nocte. 16.3.

Paratum cor meum Deus. 56.8.

Quàm bonus Iſrael Deus,his qui recto ſunt corde. 72.1.

Paratum cor meum Deus paratum. 107.2.

Sicut diuiſiones aquarum,ſic cor regis in manu Domini,quocunque voluerit inclinabit illud. Prou.21

Appendit autem corda Dominus 1.

Prębe fili mi cor tuum mihi. Ibid.2.

Ne acceſſeris ad illum duplici corde. 23 26.

Qui timent dominum præparabunt corda ſua. Ec.1.36

Sapiens cor,& intelligibile,abſtinebit ſe à peccatis. 2.20.

Et dabo eis cor vnum,& viam vnam,vt timeant me vniuerſis diebus vt bene ſit eis,& filiis eorum poſt eos. 3.72. Ierem.32

Et dabo vobis cor vnū & ſpiritū nouū tribuā in viſcerib. eorum. Et auferā lapideū de carne eorū, & dabo eis cor carneū,vt in præceptis meis ambulēt & iudicia mea cuſtodiāt, faciātque ea,& ſint mihi in populū,& ſim eis in Deū. 39. Ezec.11 19.

Et auferā cor lapideū de carne veſtra.Et dabo vobis cor 36.19

carneũ & Spiritũ meũ ponã iņ medio veſtri. Et faciã vt ĩ p̄-
ceptis meis ābuletis, & iudicia mea cuſtodiatis, & operemini
2.Th.3.4 Dominus autem dirigat corda veſtra in charitate Dei &
patientia Chriſti.

Pro.4.23 *Erga ſeipſum*

16.9. OMni cuſtodia ſerua cor tuũ, quia ex ipſo vita procedit.
Cor hominis diſponit viam ſuam: ſed Domini eſt di-
17.3. rigere greſſus.
Sicut igne probatur argentum & aurum in camino, ita
Eccl.10.2 corda probat Dominus.
Ier. 4.14 Cor ſapiẽtis in dextera eius. & cor ſtulti in ſiniſtris illi⁹.
Laua à malitia cor tuum.

Ecc.1.37 *Erga proximum.*

NE fueris hypocrita in cõſpectu Domini, & nõ ſcãdali
zeris in labiis tuis. Attende in illis, ne fortè cadas & ad
ducas animæ tuæ inhonorationem, & reuelet Deus ab-
ſcõſa ſua, & in medio ſynagogæ elidat te, quoniã acceſſiſti
3 31. maliginè ad Dominũ, & cor tuũ plenũ eſt dolo & fallacia.
26.4. Cor ſapientis intelligetur in ſapientia.
Diuitis & pauperis cor bonum, in omni tempore vul-
Lu.6.45 tus illorum hilaris.
Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonũ.

Cor malum deordinatur praue erga Deum.

De.29.18 NE fort ſit inter vos vir aut mulier, familia aut trib. cu-
ius cor auerſum eſt hodie à Domino Deo veſtro, &
vadat & ſeruiat diis illarum gentium, & ſit inter vos radix
Eccle.9.3 germinans fel & amaritudinem.
Hoc eſt peſſimũ inter omnia, quæ ſub ſole fiũt q̄a eadẽ
cunctis eueniũt, vnde & corda filioũ hominũ implẽtur ma
Ecc.2.15 litia & cõtẽptu in vita ſua, & poſt hæc ad inferos deducẽtur.
Væ diſſolutis corde, qui non credunt Deo, & ideo non
Ecc.3.29 protegentur ab eo.
Iere.17.9 Cor nequam grauabitur in doloribus.
Prauũ eſt cor hominis & inſcrutabile Quis cognoſcet
illud. Ego Dominus ſcrutans corda & probans renes.

Pro.26.3 *Erga ſeipſum.*

QVomodo ſi argẽto ſordido ornare velis vas fictile, ſic
Oſe.7.11 labia tumentia cum peſſimo corde ſociata.
Iacob.1.8 Et factus eſt Ephraim quaſi colũba ſeducta, nõ habet cor.
Vir duplex animo inconſtans eſt in omnibus viis ſuis.

Erga

Erga proximum.

ACetum in nithro,qui cantant carmina corde peſſimo. Pr,25.20
Cor iniqui inquirit mala, cor autem rectum inquirit 27.2.
ſcientiam.

Væ duplici corde & labiis ſceleſtib. & manib. malefaciẽ Ecc,2.14
tibus,& peccatori terram ingredienti,duabus viis.

Cor prauum dedit triſtitiam,& homo peritus reſiſtit illi. 36. 22.

Malus homo de malo theſauro profert malum. Lu.6.45

Flagellatur durè.

ABominabile domino cor prauum. Pro.11 20
Qui peruerſi cordis eſt,non inueniet bonum. 17.20.

Qui mentis eſt duræ,corruet in malum. 28. 14.

Cor durum habebit malè in nouiſſimo: Ecc.4.27

Cor ingrediens duas vias,non habebit ſucceſſus, & prauum cor in illis ſcandalizabitur. Ibide.28

Quorũ cor poſt offendicula,& abominationes ſuas ambulat,horum viam in capite ſuo ponã,dicit dominus Deus. Eze.11.21

Diuiſum eſt cor eorum,nunc interibunt. Oſe.10.2

Cornelius conturio conuertitur. Act. 10.3.44.

Corona vitæ.

IDeo accipiẽt regnũ decoris & diadema ſpeciei de manu Sapi.5 17
domini,quoniã dextera ſua teget eos & in brachio ſancto ſuo defendet illos.

In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ quã reddet 2.Ti.4.8
mihi dominus in illa die iuſtus iudex,non ſolum autẽ mihi,ſed & his qui diligunt aduentum eius.

Et cum apparuerit princeps paſtorũ percipietis immarceſſibilem gloriȩ coronam. 1.Pet.5.4

Beatus vir qui ſuffert tentationem,quoniam cum probatus fuerit,accipiet coronam vitæ,quam repromiſit Deus diligentibus ſe. Iaco 1.12

Correptio fraterna.

NOn oderis fratrem tuum in corde tuo,ſed publicè argue eum,ne habeas ſuper eo peccatum. Le.19.17

Corripiet me iuſtus in miſericordia & increpabit me, oleum peccatoris non impinguet caput meum. Pſa.140.5

Via vitæ cuſtodienti diſciplinam,qui autem increpationes reliquit,errat,Idem Cap.12.1. Pro.10.17

Auris

ca.15.31 Auris quæ audit increpationes vitæ, in medio ſapientum commorabitur.

ca.17.10 Plus proficit correptio apud ſapientem, quàm cẽtum plagæ apud ſtultum.

cap.27.5 Melior eſt manifeſta correptio quàm amor abſcõditus.

ca.28.23 Qui corripit hominẽ, gratiã poſtea inueniet apud eum, magis quàm ille qui per linguæ blandimenta decipit.

cap.29.1 Viro qui corripientẽ dura ceruice contemnit, repentinus ei ſuperueniet interitus, & eum ſanitas non ſequetur.

Ec.19.15 Corripite amicum, ſæpe enim fit remiſſio.

cap 21.7 Qui odit correptionem veſtigium eſt peccatoris, & qui timet Deum, conuertetur ad cor ſuum.

Matt.18 Si peccauerit in te frater tuus, vade & corripe eum inter

15. te & ipſum ſolum, ſi te audierit lucratus es fratrẽ tuũ &c.

Attendite vobis, Si peccauerit in te frater tuus, increpa

Lu.17.3 illum, & ſi pœnitentiam egerit, dimitte illum.

Peccantes coram omnibus argue, vt & cæteri timorem

1.Tim.5 habeant.

20. Fratres mei ſi quis ex vobis errauerit à veritate, & cõuerterit, quis eum ſcire debet, q̃m qui cõuerti fecerit peccato

Iac.5.19 rẽ ab errore viæ ſuæ, ſaluabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum. Vide impiorum punitio.

Mat.7 3 *Corripiens alterum debet eſſe irriprehenſibilis.*

QVid vides feſtucam in oculo fratris tui & trabem in

1.Tim.3 oculo tuo non conſideras &c Idem Luc 6 41.

2. Oportet epiſcopum irreprehenſibilem eſſe &c.

In omnibus præbe temetipſum exemplũ bonorũ operũ

Tit.2.7 in doctrina, in integritate, in grauitate, verbum ſanum, irreprehenſibile, vt is qui ex aduerſo eſt, vereatur, nihil habẽs malum dicere de nobis.

Veram & certam dedit Dominus regulam Petro de correptione fraterna facienda, dicens:

Matt.18 SI peccauerit in te frater tuus, corripe eum inter te & ip

18. ſum ſolum.

Correptio bona requirit bonam intentionem.

Leuit.19 NOn oderis fratrem tuum in corde tuo, ſed publicè ar

17. gue eum, ne habeas ſuper illo peccatum.

Ec.19.13 Corripe amicum, ne fortè non intellexerit, & dicat non feci, aut ſi fecerit, ne iterum addat facere.

Corripe

Corripe proximũ ne forte nõ dixerit,& ſi dixerit,ne for tè iteret. Corripe amicum,ſæpe enim fit commiſſio. Ibid. 14

Non vt confundam vos hæc ſcribo,ſed vt filios meos chariſſimos moneo. 1.Cor.4 14.

Peccantes coram omnibus argue,vt & cæteri timorem habeant. 1,Tim.5 20.

Et debitam executionem.

Abigail virum ſuum Nabal in conuiuio non arguit,ſed poſt. 1.Re.25 36.

Melior eſt ira riſu, quia per triſtiam vultus corrigitur animus delinquentis. Eccle.7.4

Probata virtus corripit incipientes. Sap.1.3

Non incendas carbones peccatorum arguens eos,& ne incendaris flamma ignis peccatorum illorum. Ecc.8.13

Priuſquam interroges,ne vituperes quenquam, & cum interrogaueris,corripe iuſtè. 11.7.

Corripe proximum antequam comminēris. 19.17.

Quàm bonum eſt arguere,quàm iraſci,& confitentem in oratione non prohibere. 20.2.

In conuiuio vini non arguas proximum. 31.41.

Fratres & ſi preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui ſpirituales eſtis,huiuſmodi inſtruite in ſpiritu leni tatis,conſiderans teipſum,ne & tu tenteris. Gal.6.1

Rogamus autẽ vos fratres,corripite inquetos,cõſolamini puſillanimes,ſuſcipite infirmos,patientes eſtote erga oẽs. 1.Theſ.5 14.

Seniorẽ ne increpaueris,ſed obſecra,vt patrem,iuuenes vt fratres,anus vt ma res,iuuẽculas vt ſorores ĩ omni caſtitate. 1.Tim 5 1.

Seruum autem Domini non oportet litigare,Deo manſuetum eſſe ad omnes,docibilem,patientem, cũ moleſtia corripientem eos,qui reſiſtunt veritati. 2 Tim.2 24.

Argue,obſecra,increpa in omni patientia & doctrina. 4.2.

Et gratiæ ſuſceptionem,quo ad correctum.

Corripiet me iuſtus in miſericordia & increpabit me. Pſ.140.5

Conuertimini ad correptionem meam. Pro.1.23

Plus proficit correctio apud prudentem,quã centũ plagę apud ſtultum. 17.10.

Vir impius procaciter obfirmat vultum ſuum,qui autẽ rectus eſt,corrigit viam ſuam. 21.29.

Inauris aurea,& margarita fulgens, qui arguit ſapientẽ & aurem obedientem. 25.12.

Et

Ec.10.28 Et vir prudēs & diſciplinatus nō murmurabit correptus & inſcius non honorabitur.

20.4 Quam bonum eſt correptum manifeſtare pœnitentiam: ſic enim effugies voluntarium peccatum.

Et acquirit magnam remunerationem corrigenti.

Leui.5.1 SI peccauerit anima,& audierit vocem iurantis,teſtiſque fuerit,aut quòd ipſe vidit,aut conſcius eſt: niſi indicaue rit,portabit iniquitatem ſuam.

Prou.9.8 Argue ſapientem & diliget te.

24.24 Qui dicunt impio,iuſtus es,maledicent eis populi, & de teſtabuntur eos tribus. Qui arguunt, enim laudabuntur & ſuper eos veniet benedictio.

28.23. Qui corripit hominem,gratiam poſtea inueniet apud eū, magis quàm ille qui per linguæ blandimenta decepit.

Correctio eſt bona.

Pro.15.5 QVi cuſtodit increpationes,aſtutior fiet.

Ibidē,31 Auris,quæ audit increpationes vitæ,in medio ſapiētum commorabitur.

Ibidē,32 Qui abiicit diſciplinā,deſpicit animam ſuam , qui autē acquieſcit increpationibus,poſſeſſor eſt cordis.

Melior eſt manifeſta correptio,quàm amor abſconditus

17.5. Meliora ſūt vulnera diligētis,quāfraudulēta oſcula odiētis

29.15 Virga atque correctio tribuit ſapientiam.

Eccl 7.7 Sicut ſonitus ſpinarum ardentium ſub olla,ſic riſusſtulti.

Matt.18. Si te audierit,lucratus eris fratrem tuum.

15. Fratres mei,ſi quis errauerit ex vobis à veritate,& cōuer

Iac.5.19 ti fecerit quis eū,ſcire debet,quoniam,qui cōuertit peccatorem de errore viæ,ſaluabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum.

Correctio mala ex parte corripientis.

AD increpandum tantum eloquia concionatis,& inuen-

Iob.6.26 tum verba profertis.Super pupillū irruitis,& ſubuertere nitimini amicum veſtrum.

In ore ſtulti virga ſuperbiæ,labia aūt ſapiētū cuſtodiūt eos.

Pro.14 3 Eſt correptio mendax in ira contumelioſi.

Eccl.20 1 Qui vides feſtucam in oculo fratris tui,& trabem in ocu

Mat.7.3 lo tuo nō vides?Aut quō dicis fratri tuo,frater,ſine eiici feſtucā de oculo tuo?Hypocrita eiice primū trabem de oculo tuo,& tunc perſpicies feſtucā eiicere de oculo fratris tui.

Qui

Qui ſine peccato eſt veſtrũ, primus in illã lapidẽ mittat. *Ioan* 8.7

Ex parte contemnentis.

Ngreſſus es vt aduena, nunquid vt iudices? *Gen* 19.9

Si nolueritis recipere diſciplinam, ſed ambulaueritis ex aduerſo mihi, ego quoque contra vos incedam, & percutiam vos ſepties, propter peccata veſtra, inducamque ſuper vos gladium vltorem fœderis mei. *Leuit* 26 23.

Quis te conſtituit iudicem & principem ſuper nos? *Ex.* 2.14

Cor eorũ lõgè fecisti à diſciplina, ꝑpterea nõ exaltabũt. *Iob* 17.4

Qui erudit deriſorẽ, ipſe iniuriã ſibi facit, & qui arguit impiũ, ſibi maculã generat. Noli arguere deriſorẽ, ne oderit te. *Prou.* 9 7

Argue ſapientem & diliget te. (linquit errat.

Via vitæ cuſtodienti diſciplinã, qui aũt increpationes re 10.17.

Qui diligit diſciplinam diligit ſcientiam, qui autem odit increpationes, inſipiens eſt. 12.1.

Filius ſapiens, doctrina patris: qui autem illuſor eſt, non audit, cùm arguitur. 13.1.

Qui increpationes odit, moriatur. 15.10.

Non amat peſtilens eum, qui ſe corripit. *Ibidẽ.* 12

Si contuderis ſtultum in pila, quaſi ptiſanas feriente deſuper pilo, non auferetur ab eo ſtultitia eius. 27.22.

Viro qui corripientem dura ceruice contemnit, repentinus ei ſuperueniet interitus, & eum ſanitas non ſequetur. 29.1.

Peruerſi difficilè corriguntur. *Ecc.* 1.15

Conſidera opera Dei quòd nemo poſſit corrigere quem ille deſpexerit. 7.14.

Qui odit correptionem minuetur vita. 19.5.

Qui odit correptionem, veſtigium eſt peccatoris. 21.7.

Peccator homo vitabit correctionem, & ſecundum voluntatem ſuam inueniet comparationem. 32 31.

Vir prudẽs & diſciplinatus, non murmurabit correptus. *Ec.* 10.28

Arguentium in porta ſupplantabant. (ſtra à iuſto. *Eſa* 29

Odiò habuerũt corripientẽ in porta, & declinauerũt fru 21.

Herodes aũtẽ tetrarcha, cũ corriperetur ab illo (ſ. Ioãne) de Herodiade vxore fratris ſui, & de oĩbus malis, quæ fecit Herodes, adiecit & hoc ſup oĩa, & incluſit Ioãnẽ in carcerẽ. *Amos.* 5 10. *Lu.* 3.19

Nõ poteſt mundus odiſſe vos, me autẽ odit quia ego teſtimonium perhibeo de illo, quòd opera eius mala ſunt. *Ioan.* 7.7

Ergo inimicus vobis factus ſum, vera dicens vobis. *Gal* 4.16

Correctio filiorum.

Suſcitabo aduerſus Heli omnia, quę locutus ſũ ſup domũ eius *1. Re.* 3.1

eius incipiã & cõplebo: Prædixi enim ei quod iudicaturus eſſem domum eius in æternum, propter iniquitatem, eo ꝙ nouerat indignè agere filios ſuos, & nõ corripuerit eos.

1.Re.1.5 Adonias autem filius Agith eleuabatur dicẽs, ego regnabo, & infra, Nec corripuit eum pater ſuus aliquando.

Prou.4.1 Audite filij diſciplinam patris.

13.24. Qui parcit virgæ, odit filium ſuum, qui autem diligit, inſtanter erudit illum,

15.5. Stultus irridet diſciplinam patris, qui autem cuſtodit increpationes, aſtutior fiet.

19.18. Erudi filium tuum, ne deſperes, ad interfectionem autẽ eius ne ponas animam tuam.

22.15. Stultitia colligata eſt in corde pueri, & virga diſciplinæ fugabit eam.

23.13. Noli ſubtrahere à puero diſciplinã, ſi enim percuſſeris eũ virga non morietur, tu virga percuties eum, & animam eius de inferno liberabis.

29.15. Virga atque correctio, tribuit ſapientiam. Puer autẽ qui dimittitur voluntati ſuę, confundit matrem ſuam.

Ec.7.25 Filij tibi ſunt, erudi illos, & curua illos, à pueritia illorũ.

16.4. Vtilius eſt ſine filiis mori, quàm relinquere filios impios

22.3. Confuſio patris eſt de filio indiſciplinato.

30.1. Qui diligit filium ſuũ aſſiduat illi flagella, vt lætetur in nouiſſimo ſuo, vt non palpet proximorum oſtia.

Ibid.2. Qui docet filiũ ſuum, laudabitur in illo, & in medio domeſticorum in illo gloriabitur

Ibid.3. Qui docet filium, in zelum mittit inimicum, & in medio amicorum gloriabitur in illo.

Ibid.4. Mortuus eſt pater eius, & quaſi non eſt mortuus, ſimilẽ enim reliquit ſibi poſt ſe.

Ibidem.5 In vita ſua vidit, & lętatus eſt in illo, in obitu ſuo non cõtriſtatus, nec cõfuſus eſt corã inimicis, reliquit enim defenſorem domus contra inimicos, & amicis reddẽtem gratiã

Ibidem.8 Equ⁹ indomit⁹ euadet dur⁹, & fili⁹ remiſſ⁹ euadet pręceps

Ibid.12. Curua ceruicem eius in iuuentute, & tunde latera eius dum infans eſt, ne fortè induret, & non credat tibi, & erit tibi dolor animæ (hic & in futuro)

Ibid.13 Doce filium tuum & operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas.

41.10. De impio patre quæruntur filij, quoniã propter eũ ſunt in opprobrio (propter malũ exemplũ & defectũ doctrinæ)

propara

Præparate filios eius occiſioni in iniquitate patrũ eorũ. *Eſa.14.2*
(*qui non docuerunt eos*)

Educate filios veſtros in diſciplina & correptione dñi. *Eph 6.4.*

Qui filius, quem non corrumpit pater? *He.12.7*

Corpus myſticum quomodo ordinatur ad Chriſtum.

SIcut enim in vno corpore multa mẽbra habemꝰ, omnia *Ro.12.4*
autẽ mẽbra non eundum actũ habẽt, ita multi vnũ cor
pus ſumus in Chriſto, ſinguli autem alter alterius mẽbra.

Sicut corpus vnum eſt, & membra multa habet, omnia
autem membra corporis cùm ſint multa, vnũ tamen corpꝰ *1.Cor.12*
ſunt, ita & Chriſtus. Etenim in vno ſpiritu omnes nos in *12.*
vnum corpus baptizati ſumus.

Nemo noſtrũ ſibi viuit, & nemo ſibi moritur: ſiue enim *Ro.14.7*
viuimꝰ, Domino viuimꝰ, ſiue morimur, domino morimur.

Et ipſum dedit caput ſuper omnem eccleſiam quæ eſt *Eph.1.23*
corpus ipſius.

Ad ſeipſum.

NAm & corpus non eſt vnum membrum, ſed multa. Si *1.cor.12*
dixerit pes, quoniam non ſum manus, nõ ſum de cor *14.*
pore, num ideo non eſt de corpore?

Non poteſt autem dicere oculus manui, opera tui non *Ibid. 12*
indigeo, aut iterum caput pedibus, nõ eſtis mihi neceſſarij.
Sed multo magis quę videntur membra corporis infirmio
ra eſſe, neceſſariora ſunt.

Sed Deus temperauit corpus ei, cui deerat, abundãtiorẽ *Ibid.24.*
honorem tribuẽdo, vt non ſit ſchiſma in corpore, ſed in idi-
pſum pro inuicem ſollicita ſint in mẽbra, & ſi quid patitur
vnum membrum, compatiantur omnia mẽbra. Siue gloria
tur vnum membrum, congaudent omnia membra. Vos
autem eſtis corpus Chriſti, & mẽbra de mẽbro. Et quoſdã
quidẽ poſuit deꝰ in eccleſia: primũ apoſtolos, ſecũdò prophe
tas, tertiò doctores, deinde virtutes, exinde gratias curatio
nũ, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpre
tationes ſermonum.

Vnum corpus, & vnus ſpiritus. *Eph.4.4*

Et ipſe dedit quoſdã quidẽ Apoſtolos, quoſdã aũt Pro- *Ibidẽ.11*
phetas, alios aũt paſtores & doctores, ad cõſũmationẽ ſan-
ctorũ in opus miniſterij in ędificationem corporis Chriſti.

Creator omnium rerum deus.

IN Principio creauit Deus cælum & terram. *Gene.1.1*

N Sex

Exo. 20. 11 Sex diebus, fecit Deus cælum & terram, mare et omnia quæ in eis ſunt, & requieuit Deus die ſeptima, &c.

1 par. 29. 11. Tua eſt domine, magnificentia et potentia, & gloria, atq, victoria, & tibi laus, cũcta enim et quæ in cęlo ſunt & quæ in tera, tua ſunt, tuum domine regnum, & tu es ſuper omnes principes.

pſ. 88. 12 Tui ſunt cęli, & tua eſt terra, orbem terræ, & plenitudinem eius tu fundaſti, aquilonem & mare creaſti.

Eſa. 37 7 Domine exercituũ De⁹ Iſrael, q ſedes ſuper Cherubim tu es De⁹ ſol⁹ omniũ regnorũ terræ, tu feciſti cælũ & terrã.

Cap. 40. 28. Deus ſempiternus, Dñs qui creauit terminos terræ, non deficiet neq, laborabit, nec eſt inueſtigatio ſapiẽtię ei⁹. 45. 5

Cap. 44. 42. Hęc dicit dominus, redemptor tuus & formator tuus ex vtero, Ego ſum Dominus faciens omnia extendens cælos, ſolus ſtabiliens terram, & nullus mecum.

Cap. 45. 12. Ego feci terram, & hominem ſuper eam creaui ego, manus meę tetenderunt cælos & omni militię eorũ mandaui.

Hiee. 10 12. Qui fecit terrã in fortitudine ſua, & pręparat orbem in ſapientia ſua & prudentia ſua extendit cęlos.

Cap. 32. 17. Heu domine Deus, ecce tu feciſti cęlum & terram in fortitudine tua magna, & in brachio tuo extento, non erit tibi difficile omne verbum.

Eccl. 1. 8 Vnus eſt altiſſimus creator omnium, & rex potens, & metuẽdus nimis, ſedens ſuper thronum illius, &c.

Math. 11. 25. Confiteor tibi pater cęli & terrę, quia abſcondiſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & reuelaſti ea paruulis.

Ioan 1. 3. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factũ eſt nihil.

Act. 17. 24. Deus qui fecit mundum, & omnia quæ in eo ſunt, hic cęli & terræ cum ſit dominus, &c.

Heb. 3. 4. Omnis autem domus fabricatur ab aliquo, qui autem omnia creauit Deus eſt.

Apo. 4. 11 Dignus es domine Deus noſter, accipere gloriam & honorem & virtutem, quia tu creaſti omnia, & propter voluntatem tuam erant & creata ſunt 14. 7.

Creaturæ à Deo potenter creantur.

Gen 1. 1 IN principio creauit Deus Cælum & terram.

2. 24. Iſtę ſunt gnerationes cæli

pſa 32. 6 Verbo Dñi cęli firmati ſũt quoniã ipſe dixit & facta ſũt.

73 17. Tuus eſt dies & tua eſt nox, tu feciſti oẽs terminos terrę.

101, 26. Initio tu domine terram fundaſti.

Quam

Quàm magnificata ſunt opera tua Domine, omnia in ſa- 103.24.
pientia feciſti
Per quem fecit & ſecula. Heb.1.2
Fide intelligimus aptata eſſe ſecula verbo Dei. 11 3.

Sapienter gubernantur.

ORdinatione tua perſeuerat dies. Pſ 118 91
Diligis omnia quæ ſunt,& nihil odiſti eorum,quæ Sa.11.25
feciſti,nec enim odiens,aliquid cõſtituiſti,aut feciſti Quo
modo autem poſſet aliqd permanere,niſi tu voluiſſes,aut
quod à te vocatum non eſſet,conſeruaretur?Parcis autem
omnibus, quoniam tua ſunt Domine,qui amas animas.
Cum ſis iuſtus,iuſtè omnia diſponis, 12.15.

Vtiliter ordinantur.

VIdit Deus cuncta,quæ fecerat,& erant valde bona. Gen.1 31
Cunctis diebus terræ ſementis & meſſis,frigus & æ- 8.22.
ſtus,æſtas & hyems,nox & dies non requieſcent.
Opera Domini vniuerſa bona valde. Ec.39.21
Bona bonis creata ſunt ab initio, ſic nequiſſimis bona Ibid.30
& mala.
Initium neceſſatię rei vitæ hominum aqua,ignis,& fer- ibid. 31
rum,ſal,lac,& panis ſimilagineus,& mel,& botrus vuæ,&
oleum,& veſtimentum. Hæc omnia ſanctis in bona, ſic &
impiis & peccatoribus in mala cõuertentur.Omnia opera
Domini bona.
Non eſt dicere,hoc eſt illo nequius,Omnia enim in tem Ibidẽ.40
pore ſuo comprobantur.
Omnis creatura Dei bona eſt. 1.Ti.4.5

Creſcere in ſcientia.

VEritatem autẽ facientes in charitate,creſcamus in il- Eph.4.15
lo per omnia qui eſt caput Chriſtus.
Vt ambuletis dignè,Deo per omnia placentes, in omni Colo.1.10
opere bono fructificantes,& creſcentes in ſcientia Dei.
Sicut modo geniti infantes,rationales,ſine dolo,lac con 1.Pet.2.2
cupiſcite,vt in eo creſcatis in ſalutem.

Crux & tribulatio accidit omnibus,piè viuentibus.

DIxitque Cain ad Abel fratem ſuum, egrediamur fo- Gene.4.8
ras,cumque eſſent in agro cõſurrexit Cain aduerſus
fratrem ſuum Abel & interfecit eum.
Oderat ergo ſemper Eſau Iacob,propter benedictionẽ,qua ca.27.41

benedixerat ei pater dixitq; ei in corde ſuo venient dies luctus patris mei, & occidam Iacob fratrem meum.

Eccl.2.1 Fili accedens ad ſeruitutẽ Dei, ſta in timore & iuſtitia, & præpara animam tuam ad tentationem.

Pſ.33.26 Multæ tribulationes iuſtorum, & de omnibus his liberabit eum Dominus.

Prou. 24 16. Septies n.cadet iuſt⁹ & reſurget, impij aũt corruẽt in malũ.

Mat. 10 16. Ecce ego mitto vos, ſicut oues in medio luporũ Eſtote ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut colũbæ.

ca.12.14 Phariſæi conſilium faciebant aduerſus eum, quomodo eum perderent.

ca.16 14 Tũc Ieſus dixit diſcipulis ſuis, Si quis vult venire poſt me abneget ſemetipſũ, & tollat crucẽ ſuã & ſequatur me.

ca.24. 9 Tunc tradẽt vos in tribulationem, & occident vos, & eritis odio omnibus gentibus propter nomen meũ.

Mar.13.9 Videte autem vobiſmetipſis, tradẽt enim vos in cõciliis & in ſynagogis vapulabitis, & ante præſides & reges ſtabitis propter me in teſtimonium illis.

Lu i4.26 Si quis venit ad me & non odit patrem ſuum, & matrem & vxorem & filios & ſorores & fratres, ad hæc autẽ & animam ſuam, non poteſt meus eſſe diſcipulus.

Io.15.20 Mementote ſermonis mei quem ego dixi vobis, non eſt ſeruus maior Domino ſuo, ſi me perſecuti ſunt, & vos perſequentur, &c. cap 16.1.

2.Ti 3.12 Et omnes qui volunt piè viuere, in Chriſto Ieſu perſecutionem patientur.

1.Pet 4 12. Chariſſimi nolite peregrinari in feruore, qui ad tẽtationem vobis fit, quaſi noui aliquid contigat, ſed communicantes Chriſti paſſionib⁹, gaudete, vt & in reuelatione myſterij eius gaudeatis exultantes.

Crux à Deo imponitur ad noſtram vtilitatem.

Iob. 5.17 Beatus homo qui corripitur à Domino, increpationem ergo Domini ne reprobes.

Pro.3 11 Diſciplinam Domini, fili mi, ne abiicias, ne deficias cum ab eo corriperis, quem enim diligit Dominus corripit, & quaſi pater in filio complacet ſibi.

To.12.13 Et qui acceptus eras Deo, neceſſe fuit, vt tentatio probaret te.

Iud.8.22 Memores eſſe debẽt, quõ pater noſter Abrahã tentatus eſt, & ꝑ multas tribulationes probat⁹, Dei amic⁹ effect⁹ eſt.

Si

Si noſipſos diiudicaremus non vtique diiudicaremur,dũ 1. Cor.11
iudicamur autem à Domino,corripimur,vt non cum hoc 31.
mundo damnemur.

Quem diligit Dominus caſtigat,flagellat' autem omnẽ Heb.12.6
filium quem recipit.

Ego quos amo arguo & caſtigo, æmulare ergo & pœ- Apo.3.19
nitentiam age.

Per crucem & aduerſitates perueniemus ad cognitionem Dei,& ad vitam æternam.

Ex 1 12
QVantoque magis opprimebãt eos,tanto magis mul
tiplicabantur & creſcebant, oderantque filios Iſrael
Aegyptij & affligebãt illudẽtes eis(ſ.Phithoni & Ramaſſes) 2.Par.33
Qui poſtquã coãgustatus eſt(ſ.Manaſſes),orauit Dñm 12.
Deum ſuũ,& egit pœnitẽtiam valde,corã Deo patrũ ſuorũ,deprecatuſq́; eſt Deũ & obſecrauit intẽte, & exaudiuit
orationẽ eius,reduxitq́;eum in Hyeruſalem in regnũ ſuũ,
& cognouit Manaſſes,quod Dominus ipſe eſſet Deus.

Memores eſſe debent,quomodo pater noſter Abraham Iud.8.22
tentatus eſt,& per multas tribulationes probatus,amicus
Dei effectus eſt.

Qui amat animã ſuam perdet eam,& qui odit animam Io.12.25
ſuam in hoc mundo cuſtodit eam.

Paulus ſ.& Barnabas,confirmantes animas diſcipulorũ, Act 14
exhortantéſque vt permanerẽt in fide,& quoniam per mul 21.
tas tribulationes oportet nos intrare in regnum Dei.

Si autẽ filij & hæredes:hæredes quidem Dei,cohæredes Rõ.8.17
autem Chriſti:ſi tamen compatimur,vt & glorificemur.

Id enim quod in præſenti eſt momentaneum & leue tri 2 Cor.4
bulationis noſtræ, ſupra modum in ſublimitate æternum 17
gloriæ pondus operabitur in nobis.

Gratias agit Deo pro fide ac tolerantia Theſſaloniſen 2.Th.1.*.
ſium in perſecutionibus,propter quos dicit illos gloriam,
aduerſarios verò vltionem in die iudicij recepturos, orãs,
vt digni habeantur vocatione Dei.

Crux ferenda eſt cum patientia & gaudio.

BEati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam, Mat.5.10
quoniam ipſorum eſt regnum cœlorum.

Et q nõ accipit crucẽ ſuã & ſequit̃ me,nõ eſt me dignus. ca.10.38

Hæc locutus ſum vobis,vt in me pacẽ habeatis,in mun- Io.16.33
do preſſuram habebitis,ſed confidite, ego vici mundum.

Act.5.41 Et illi quidem ibant gaudentes,à conſpectu cócilij,quoniam digni habiti ſunt pro nomine Ieſu contumeliã pati.

2.co 8.2 In multo experimento tribulationis,abundantia gaudij ipſorum fuit,& altiſſima paupertas eorum abundauit in diuitiaſ ſimplicitatis eorum.

1.Colloſ.1 24. Qui nunc gaudeo in paſſionib.pro vobis, & adimpleo ea quæ deſunt paſſionum Chriſti in carne mea,pro corpore eius,quod eſt Eccleſia,&c.

Iaco. 1.2 Omne gaudiũ exiſtimate fratres mei,cum in varias tẽtationes incideritis,12.Beatus vir ꝗ ſuffert tẽtationẽ,quoniam cum probatus fuerit,accipiet coronã vitę, quam repromiſit Deus diligentibus ſe.

1.Pet.4 12. Chariſſimi nolite peregrinari in feruore,qui ad tentationem vobis fit,quaſi noui aliquid vobis contingat,ſed communicantes Chriſti paſſionibus,gaudete,& in reuelatione gloriæ eius gaudeatis exultantes.

In cruce & afflictione conſolatio.

Io.16.20 AMen,Amen dico vobis,quia plorabitis& flebitis vos, mũdus aũt gaudebit,Vos aũt cõtriſtabimini,ſed triſtitia veſtra vertetur in gaudium,vt in me pacem habeatis,in mũdo preſſuram habebitis, ſed confidite ego vici mundũ.

Per crucem probat nos Deus.

Iud.8.21 ET nunc fratres,quoniã vos presbyteri in populo Dei & ex vobis pendet anima illorum,ad eloquium veſtrũ corda eorum erigite,& memores ſint,quia tentati ſunt patres noſtri,vt probarentur,ſi vere colerent Deum.

Eccl.2 4 Omne quod tibi applicatũ fuerit accipe,& in dolore ſuſtine,& in humilitate tua patientiam habe,quoniã in igne probatur aurum & argentum,homines verò receptabiles in camino humiliationis.

Pro.17.3 Sicut igne probatur argentum,&aurum camino,ita corda probet Deus.

Sap.3.5 In paucis vexati,in multis bene diſponentur,quoniam Deus tentauit eos,& inuenit eos dignos ſe,tãquam aurum in fornace probauit illos,& quaſi holocauſti hoſtiã accepit eos in æternũ,& in tẽpore erit reſpectus illorũ.1 Pet.1 7.

Crucis figuratio.

Nũ.21.9 IN ſerpente æneo,quem Moyſes ex pręcepto fecit Domini ponens in ſublimi.

Et

Et leuabit ſignum in nationes,& congregabit profugos Iſrael. *Eſa.11.12*

Tranſi per mediam ciuitatem in medio Ieruſalem, & ſigna Thau ſuper frontes virorum gementium,& dolentiũ ſuper cunctis abominationibus, quæ ſunt in medio eius. *Ezec.9 4*

Et ſicut Moyſes exaltauit ſerpentem in deſerto,ita exaltari oportet filium hominis,vt omnis,qui credit in ipſo nõ pereat,ſed habeat vitam æternam. *Ioa.3.14*

Gloriatio in Cruce.

BEnedictum eſt enim lignum per quod fit iuſtitia. *Sap.14.7*

Nos autem prædicamus Chriſtum crucifixum, Iudæis quidem ſcandalum,Gentibus autem ſtultitiam,ipſis autem vocatis Iudæis atque Græcis, Chriſtũ Dei virtutem,& Dei ſapientiam. *1.Cor.1.23.*

Mihi autem abſit gloriari niſi in cruce domini noſtri Ieſu Chriſti. *Gal.6.14*

Exeamus igitur ad eum extra caſtra,improperium eius portantes. *Heb 13.13.*

Quibus Crux abominatio eſt.

QVando peccauerit homo,quod morte plectẽdum eſt, & adiudicatus morti,appenſus fuerit in patibulo, nõ permanebit cadauer eius in ligno,ſed in eodem die ſepelietur,quia maledictus à Deo eſt,qui pendet in ligno. *Deu.21.22.*

Verbum enim crucis pereuntibus quidem ſtultitia eſt, iis autem qui ſalui fiunt,(id eſt nobis)Dei virtus eſt. *1.cor.1.18*

Imitatores mei eſtote fratres,& obſeruate eos qui ita ambulant,ſicut habetis formam noſtram.Multi enim ambulãt quos ſæpe dicebam vobis,nunc autem flensdico,inimicos crucis Chriſti,quorum finis interitus,quorum Deus vẽter eſt,& gloria in confuſione ipſorum,qui terrena ſapiunt. *Phi.3.15*

Ruſum crucifigentes ſibimetipſis filium Dei,&oſtentui habentes. *Heb.6.6*

Cultus Dei verus &c. Vide ſup.

Cultus externus Deo gratus. Vide Ceremonia.

Cuſtodia ſui poſt conuerſionem.

CVſtodi temetipſum,& animam tuam ſolicitè *Deu.4.9*

Cuſtodite ſolicitè animas veſtras(*cautè,ne fortè decipiatur cor veſtrum,& recedatis à Domino.*) *Ibidẽ 15*

16.18. Iud ces & magiſtros cōſtitues in omnib. portis tuis (*ſenſuū*)
21.9. Quando egreſſus fueris aduerſus hoſtes tuos in pugnā, cuſtodies te ab omni re mala.
Iud 5.11 Deſcendit populus dñi ad portas & obtinuit principatū.
Nee.13 19 Præcepi vt non aperirent portas, vſque poſt ſabbatum.
Tob.3.16 Mundā ſeruaui animam meam ab omni concupiſcentia
pro.4.23 Omni cuſtodia ſerua cor tuū, qa ex ipſo vita procedit
10.20. Cor impiorum pro nihilo.
16.17. Cuſtos animæ ſuæ ſeruat vitam ſuam.
Ecc.7.40 In omnibus operib. tuis memorare nouiſſima tua, & in æternum non peccabis
21 2. Quaſi à facie colubri fuge peccatum.
Eſa.21.8 Super cuſtodiam meam ego ſum, ſtans totis noctibus.
Ier.17.21 Cuſtodite animas veſtras, & nolite portare opera in die ſabbati.
Ab.*ac*.2.1 Super cuſtodiā meā ſtabo, & figā gradū ſuper munitionē.
2.*Mac* 12 Iudas hortabatur populū cōſeruare ſe ſine peccato, viden
42 tes ſub oculis quę facta ſūt ꝓ peccatis eorū, q ꝓſtrati ſūt.
Lu.17.21 Regnum Dei intra vos eſt, (*Cuſtodite ergo quia theſaurus maximus eſt.*)
Iōā.9.14 Ecce ſanus factus es, iam amplius noli peccarę.
1.*co*.3.16 Neſcitis qa tēplū Dei eſtis, & ſpirit⁹ Dei habitat in vobis.
16 13. Vigilate (*iuſti in veſtra cuſtodia, nolite peccare*) ſtate in fide, viriliter agite.
2.*co*.4.7 Habemus theſaurum in vaſis fictilibus.
13.5. An non cognoſcitis voſmetipſos, quia Chriſtus Ieſus in vobis eſt? niſi fortè reprobi eſtis.
1.*Ti*.6.19 O Timothæe, depoſitum cuſtodi.
1.*Ioa*.2 1 Hæc ſcribo vobis, vt non peccetis.
2.*Pet* 2. Meli⁹ erat illis nō cognoſcere viā iuſtitię, q̄ p agnitionē
21. retrorſum cōuerti ab eo q illis traditū eſt ſancto mādato.
Ap 16.15 Beatus qui vigilat, & cuſtodit veſtimenta ſua, ne nudus ambulet, & videant turpitudinem eius.

Curioſitas mundana.

De.19.15 Non ſtabit teſtis vn⁹ cōtra aliquē, q̄cqd ilud peccati, &
4.*Eſd*.4 facinoris fuerit, ſed ī ore duorū aut triū, ſtabit oē verbū.
27. Si fueris plurimum ſcrutatus, frequenter miraberis.
Pro.25.27 Qui inueſtigator malorum eſt, opprimetur ab eis.
Ec.3.24 In ſuperuacuis reb. noli ſcrutari ſenſum tuū multipliciter.
Nō eſt tibi neceſſariū, ea quæ ſunt abſcōdita videre oculis tuis, de ea re, quæ te nō moleſtat ne certaueris, & in pluribus

bus operibus eius non eris curioſus.

Nõ eſt veſtrum noſſe tempora, vel momenta, quę pater *Act.*11.7
poſuit in ſua poteſtate.

Cyrus rex perſarũ permittit captiuos Iſraelitas in Iudeã redire, 2. Pa.36 22.1.Eſd.1 1.3.Eſd.2.1 reſtituit eis vaſa quondam à Nabuchodonoſor ablata.1.Eſd.1.7 5.14 Dan 1.2.

Dæmones expelluntur.

DEſpere autẽ facto obtulerunt ei multos Dæmonia ha *Mat.*8 16
bẽtes, & eiiciebat Spiritus verbo. & omnes malẽ habẽ
tes curauit 31 Dęmones autem rogant eum dicentes, Si
eiicis nos, mitte nos in gregem porcorum,

Et eiecto Dæmonio locut' eſt mutus, & miratę ſunt tur Ca.9.33
bæ, & curauit eum, ita vt loqueretur & videret.

Tunc oblatus eſt ei dęmonium habens, cęcus & mutus *ca.*12.22
& curauit eum, ita vt loqueretur & videret.

Et increpauit illum Ieſus, & exiuit ab eo Dæmonium, *ca.*17.18.
& curatus eſt puer ex illa hora.

Et increpauit illum Ieſus dicens Obmuteſce & exi ab eo *Lu.*4.35
& cum proieciſſet illum, Dæmonium in medium, exit ab
illo nihilque illum nocuit cap 8.2 & 28.

Reuerſi autem ſunt.72.cum gaudio dicentes, Domine *ca.*10.17
etiã Dæmonia ſubiiciũtur nobis in nomine tuo.ca.13.10.

Et cum accederet, eliſit illum Dæmonium, & diſſipauit *Ca.*9.42
& increpauit Ieſus Spiritum immundum, & ſanauit puerũ,
& reddidit illum patri eius.

Currebat autem & multitudo vicinarum ciuitatum *Act.*5.16
Hyeruſalẽ afferentes egros et vexatos à ſpiritibus immun
dis, qui curabat omnes.

Multi enim eorum qui habebant Spiritus immundos, *Cap.*8.7
clamãtes voce magna exibãt, multi enim paralitici et clau
di curati ſunt, & cap.16.18.

Etiam per malos Dæmones expelluntur.

MVlti dicent mihi in illa die Domine, Domine, nonne *Math.*7.
in nomine tuo Dæmonia eiiciem', et in nomine tuo 22.
prophetauimus, et in nomine tuo virtutes multas fecimus
et confitebor illis quia nunquam noui vos, diſcedite à me
qui operamini iniquitatem.

Reſpõdit illi Ioãnes dicẽs, magiſter vidim' quẽdã in noĩe *Mar.* 9.
tuo eiiciẽtẽ Dæmonia, q nõ ſequit' nos & prohibuimus eũ 38.
Ieſus autem ait, nolite prohibere eum, &c. Idem, Luc.9, 49

Tẽtauerunt autẽ quidam et de circumeũtib. Iudęis exor- *Act.*19.13

ciſtis,inuocare ſuper eos,qui habebant Spiritus malos nomen Domini Ieſu dicentes, Adiuro vos per Ieſum quem Paulus prædicat.

Dæmones agnoſcunt & credunt eum, vide diabolus.

ma.8.29 ET ecce clamauerunt dicentes,quid nobis & tibi Ieſu fili Dei?

Veniſti huc ante tempus torquere nos?

Marc.1. Et erat in ſynagoga eorum,homo in Spiritu immũdo,&
24. exclamauit dicens,Quid nobis & tibi Ieſu Nazarene,Veniſti perdere nos,Scio quia ſis filius Dei,Idem Luc 4.24.

Ca.3.11. Et ſpiritus immundi cum illũ videbant procidebãt ei,& clamabant dicentes,Tu es filius Dei, & vehementer comminabatur eis, ne manifeſtarent illum,

Cap.5.7 Videns autem Ieſum à longe,cucurrit,& adorauit eum & clamans, voce magna dixit, Quid mihi & tibi,Ieſu fili altiſſimi,adiuro te per Deũ, ne me torqueas,dicebat enim illi,Exi Spiritus immunde ab homine,Idem Luc.8.28.

Lu.4.41 Exibant autem dæmonia à multis clamantia & dicẽtia, quia tu es filius Dei,& increpans nõ ſinebat ea loqui, quia ſciebant ipſum eſſe Chriſtum.

act.19.15 Reſpondens autem Spiritus nequam dixit eis,Ieſum noui,& Paulum ſcio, Vos autem qui eſtis? *Et* inſiliens homo in eos,in quo erat Dæmoniũ peſſimum,& dominatus amborum inualuit contra eos,ita vt nudi & vulnerati effugerent de domo illa.

Iac.2.19 Tu credis quoniam vnus eſt Deus,bene facis,& Dæmones credunt & contremiſcunt.

Dæmonibus immolare nefas.

Leu.17.7 NEquaquam vltra immolabũt hoſtias ſuas dęmonibus eum quibus fornicati ſunt.

Deut.32 Immolauerunt dæmoniis ſuis & nõDeo,Diis quos igno
17. rabant,noui recentẽque venerunt quos non cognouerunt patres eorum.

2.*Par.11* Qui(Hyeroboam)conſtituit ſibi ſacerdotes excelſorum
15. & dæmoniorum,vitulorumque quos fecerat.

Pſa 105. Et immolauerunt filios ſuos, & filias ſuas dęmoniis.

37. *Dagon idolum Philiſtinorum Iudi.16 23.1.Reg.5.2.1.Mach 10 83,* ✠ *11.4. Damaſcus Metropolis Syriæ vaſtatur à Theglatz Phalaſar,4.Reg.16 9.Contra Damaſcum prophetatur Eſa.17.1* ✠ *18 4.Item.49.23.Amos.1.3.*

Dam

Damnatio æterna quæ parata eſt Diabolo, & omnibus impiis.

IMpij in iudicio admirantes gloriam iuſtorum, quos hic Sap.7.
contempſerant deflent ſuā miſeriā,quodq́;tota eorū feli
citas fuerit momentanea,iuſtorū aūt erit perpetua. Porrò
Deus ſuper creaturas,tū perſe,armat ad puniēdos impios ob.5.10

Terrā miſeriæ & tenebrarū vbi vmbra mortis,& nullus 22.
ordo,ſed ſempiternus horror inhabitat.

Si autem non audierint, tranſibunt per gladium,& cōſu ca.36.12
mentur in ſtultitia.

In illa die viſitabit Dominus ſuper militiam cœli in ex Eſ.24.21
celſo & ſuper reges terræ,qui ſunt ſuper terram.

Et egredientur & videbunt cadauera virorū,qui præuari- ca.96.24
cati ſunt in me,vermis eorū non morietur,& ignis eorum
nō extinguetur,& erūt vſq;ad ſatietatē viſionis omni carni.

Filij autem regni eiicientur in tenebras exteriores, ibi Mat.8.12
erit fletus & ſtridor dentium.

Eleuans autē oculos ſuos cum eſſet in tormentis, vidit
Abrahā à longè,& Lazarū in ſinu eius,& ipſe clamās dixit, Lu.16.23
Pater Abraham miſerere mei,& mitte Lazarum vt intingat
extremum digiti ſui in aquam,vt refrigeret linguam meā,
quoniam crucior in hac flamma.Et dixit illi Abraham,fili
recordare quia recepiſti bona in vita tua,& Lazarus ſimili
ter mala,nunc verò,hic conſolatur tu verò cruciaris.

Terribilis autē quædā expectatio iudicij,& ignis æmu He.10.27
latio,quæ conſumptura eſt aduerſarios.

Si enim Deus angelis peccantibus nō pepercit,ſed rudem 2.Pet.2.4
tibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos,in
iudicium reſeruari.

Angelos verò qui non ſeruauerunt ſuum principatū,ſed Iuda.9.
dereliquerunt ſuum domicilium,in iudicium magni diei
vinculis æternis ſub caligine reſeruauit.

Et inutilem ſeruum eiicite in tenebras exteriores,illic e- Matt.25
rit fletus & ſtridor dentium. 36.

Viui miſſi ſūt hi duo,(ſcilicet beſtia & Pſeudopropheta) Ap.19.20
in ſtagnum ignis ardentis,& ſulphuris.

Timidis autem & incredulis,& execratis,& homicidis, cap.21.8
& fornicatoribus,& veneficis,& idolatris,& omnibus men
dacibus pars illorum,erit in ſtagno ardenti igne & ſulphu
re,quod eſt mors ſecunda.

Damnum proximo non inferendum.

Leu.19.13 NOn facies calumniã ꝓximo tuo nec vi opprimes eũ.
Prou.17 Non eſt bonum,damnum inferre iuſto.
16.
24.29. Ne dicas,quomodo fecit mihi,ſic faciam ei,& reddam
Ec.9.17 vnicuique ſecundum opus ſuum.

Non placeat tibi iniuria iniuſtorum,ſciens quoniam vſque ad inferos non placebit impius.

1.cor.6.7 Iam quidem omnino delictũ eſt in vobis quòd iudicia habetis inter vos. Quare non magis iniuriam accipitis? quare non magis fraudem patimini?ſed vos iniuriam facitis,& fraudatis,& hoc fratribus.An neſcitis quia iniqui regnum Dei non poſſidebunt?

Ne inferatur,impediendum.

Ex.23.4 SI occurreris boui inimici tui,aut aſino errãti, reduceũ. Si videris aſinum odientis te iacere ſub onere, non pertranſibis,ſed ſubleuabis eum eo.

Deu.22.1 Non videbis bouem fratris tui,aut ouẽ errantẽ,& prӕteribis ſed reduces fratri tuo , etiam ſi non eſt propinquus frater tuus , nec noſti eũ,duces in domum tuam , & erunt apud te quãdiu quӕrat ea frater tuus, & recipiat:Similiter facies de aſino,& de veſtimento,& de omni re fratris tui, quӕ perierit.Si inueneris eam ne negligas quaſi alienam. Si videris aſinum fratris tui,aut bouem cecidiſſe in via,nõ deſpicies,ſed ſubleuabis cum eo.

Illatum reſarciendum.

Ex.21.33 SI quis aperuerit ciſternã,& foderit,& non operuerit eã, cecideritq́;bos,aut aſinus in eã,reddet domin⁹ ciſternӕ pretium iumentorum:quod autẽ mortuũ eſt,ipſius erit.

Ex.22.5 Si lӕſerit quiſpiã agrum vel vineam,& dimiſerit iumentum ſuũ, vt depaſcatur aliena , quicquid optimũ habuerit in agro ſuo vel vinea,ꝓ dãni ęſtimatione reſtituet.Si egreſſ⁹ ignis inuenerit ſpicas & cõprehẽderit aceruos frugũ,ſiue ſtãtes ſegetes in agris,reddet dãnũ,qui ignẽ ſuccendit.

Le.24.18 Qui percuſſerit animal,reddet vicarium,id eſt animam pro anima.

Ibidẽ.19 Qui irrogauerit maculam cuilibet ciuium ſuorũ,ſicut fecit,ſic fiet ei,fracturam pro fractura,oculum pro oculo, dentem pro dente reſtituet.

Nu.5 6 Vir ſiue mulier cũ fecerint ex omnibus peccatis,quӕ ſolent hominib.accidere,& per neglıgẽtiã tranſgreſſi fuerint

man

mandatũ Domini atq; deliquerint, confitebũtur peccatũ ſuum,&reddẽt ipſũ caput,quintamque partem deſuper ei, in quem peccauerunt:Sin autẽ non fuerit,qui recipiat,dabunt Domino,& erit ſacerdotis,excepto ariete,q offertur pro expiatione,vt ſit placabilis hoſtia. Deut.17

Maledictus qui tranſfert terminos proximi ſui. 17.

Qui deſpicit pauperem,exprobat factori eis,& qui in rui Prou. 17 na lætatur alterius,non erit impunitus. 5.

Dan filius Iacob, Gen. 30.6.tribus Dan quærit ſibi poſſeſsionem,Iudic.18.1 pugnat contra Leſem,& expugnat. Ioſue,19 47.

Daniel appellatur Balthaſar,Dan 1.7.interpretatur ſomnia,2. 31.‡ 47.11.18.25. conſtituitur gubernator totius regni Babel. Dan.6.3.proijcitur in lacũ leonũ,6.16. Liberat Suſannã,13.51,60.

Dare melius quam accipere.

Ec.4.36

NOn ſit porrecta manus tua ad accipiendum,& ad dandum collecta. Act.20.

Argentum & aurum,aut veſtem nullius concupiui. 33.

Dandum ſine acceptione perſonarum maximè autem domeſticis fidei.

Ec.7.35

DAtum brachiorum tuorum &ſacrificium ſanctificationis offeres Domino,& initia ſanctorũ,& pauperi porrige manũ tuã,vt perficiatur propitiatio & benedictio tua.

Non agnoſcetur in bonis amicus,& non abſcondetur in malis inimicus. Ca 12.8

Qui petit à te da ei,& volenti mutuare à te ne auertaris. Ma.5 42

Omni autẽ petenti te tribue,& qui aufert quæ tua ſunt, ne repetas,48.Date & dabitur vobis,menſuram bonam,& confertam,& coagitatam, & ſuperfluentem dabunt in ſinum veſtrum. Lu.6.10

Neceſſitatibus ſanctorum (eſtote) communicantes. Rõ.12.13

Dum tempus habemus, operemur bonum ad omnes, maximè autem ad domeſticos fidei.Vide eleemoſina. Gal.6.10

Dauid ſpiritualis(qui eſt Chriſtus)promittitur.

ET erit in die illa,dicit Dominus exercituũ,conterã iugum eius de collo tuo,& vincula eius dirumpã,& non dominabũtur ei amplius alieni,ſed ſeruient Domino Deo ſuo,& Dauidi regi ſuo,quem ſuſcitabo eis. Hie.30.9

Ego

Ezec.34 Ego autē Dominus ero eis in Deū,& ſeruus meus Da
24. uid princeps in medio eorū,ego Dominus locutus ſū,& c.
ca.37.24 Et ſeruus meus Dauid,rex ſuper eos & paſtor vnus erit
omnium eorum,in iudicijs meis ambulabunt,& mandata
mea cuſtodient & facient.

Darius filius Aſſueri,Dan,9 1.occupat regnum Babel.6.1.impiam legem ſtatuit 6 8.praparat regium conuiuium,3.Eſdr.3.1.

Darius renouat mandatum Cyri,1 Eſd 6.1.

Darius caditur ab Alexandro rege Macedonia,1.Mach 1 1.

Dauid filius Iſai (qui Ieſſe appellatur Mat.1.6) à Samuele vngitur,1 Reg.16 13.interfecit leonē,vrſum & Goliath gigātē 17.34.49.Paciſcit cū Ionatha.18 3 ‡ 20 8.16 23 ‡ 23.18.mādu cabat panes propoſitionis 21 3 ſimulat amentiā coram Achis rege 21 13.fugit cū patre & matre in Maſpha,22.3.pracidit oram chlamydis,Saul,24.5 mittit ad Nabal decem iuuenes,15.5.tollit haſtam Saulis,26.11.fugit ad Achis regē Gath 27.2.Vngitur in Hebron in regē Iuda,2.Reg 2.4.poſcit que eum regem vniuerſus Iſrael,2.Reg 5.1.1.Par.11.3.‡ 12 38 iuxta verbū Ionatha,1.Reg.23 17.& Saulis 24 21.cōmittit adulterium & homicidiū,2.Reg.11 pœnitet eū peccati,12.13 fugit à facie filij ſui Abſalō,15.14.libauit aquā Domino,23.16.recēſet populū,24 2.emit ab Arcuna Archam,24 24 conſilium capit de domo Dei adificanda,1 Para.17.1.conſtituit operarios & architectos 23.24.25.26 27.relinquit ſibi ſucceſſorem Salomonē filium 3.Reg 30.moritur & ſepelitur 2.10.Act 2.29.‡ 13 35 cōmedatur.Ec 47.2.

Dauidis filius appellatur Chriſtus.

Mat.15 Ecce mulier Chananea,à finib.illis egreſſa,clamauit di
22. cens ei:miſerere mei Domine fili Dauid,filia mea ma-
ca.22.45 le à Dæmonio vexatur.
Si ergo Dauid vocat eum Dominum, quomodo Dauid
filius eſt?& nemo poterat ei reſpōdere verbū,neque auſus
Marc.12 fuit quiſquam ex illa hora eum amplius interrogare.
Et reſpondens Ieſus dicebat docens in tēplo, quomodo
dicunt ſcribæ Chriſtum filium eſſe Dauid?ipſe enim Dauid
dicit in Spiritu ſācto,Dixit Dominus Domino meo,ſede à
dextris meis,donec ponā inimicos tuos,ſcabellum pedum
tuorum,&c.Idem 41 habetur.
Act.2.29 Viri fratres liceat audacter dicere ad vos de patriarcha Da
uid,qm̄ defunctus eſt & ſepultus eſt, & ſepulchrū eius eſt
apud

ap ud nos vſque in hodiernum diem.
Memor eſto dominum Ieſum Chriſtum reſurrexiſſe à 2.Ti.2.8
mortuis ex ſemine Dauid, ſecundum euangelium meũ, in
quo laboro vſque ad vincula quaſi male operans, ſed verbũ
Dei non eſt alligatum.
Egreſſa clamauit dicens ei: miſerere mei domine fili Da- Matt. 1.
uid, filia mea male à dæmonio vexatur.
Et vnus de ſenioribus dixit mihi, ne fleueris, ecce, vicit Apoc.5.5
Leo de Tribu Iuda radix Dauid, aperire librum & ſoluere
ſeptem ſignacula eius.

Decimæ & decimarum vſus.

Benedictus Deus (ait Melchiſedech) excelſus quo pro- Geneſ.14
tegẽte, hoſtes in manibus tuis ſunt, & dedit ei decimas 20.
ex omnibus.
Ait Iacob cunctorũ quæ dederis mihi, decimas offeram ca.28.23
tibi.
Omnes decimæ terræ ſiue de gregibus, ſiue de frugibus, Le.27.30
ſiue de pomis arborum, domini ſunt & illi ſanctificantur.
Filiis autem Leui dedi omnes decimas Iſraelis, in poſſeſ Num.18.
ſionem pro miniſterio, quo ſeruient mihi in miniſterio fœ 21.
deris, 18. & vniuerſis quorum accipitis primitias offerte do
mino, & date ea Aaron ſacerdoti.
Offeretis in loco illo holocauſta & victimas veſtras de- De.12.6
cimas & primitias manuum veſtrarum, & vota atque Dona
ria, primogenita boum & ouium.
Anno tertio ſeparabis aliam decimam ex omnibus quæ ca.14.28
naſcuntur tibi eo tempore, repones intra ianuas tuas.
Sed & ſegetes veſtras, & vinearum redditus addecimabit, 1.Reg.8
vt det Eunuchis & famulis ſuis. 15.
Quod cũ percrebuiſſet in aurib. multitudinis, plurimas 2 Par.31
obtulerunt primitias filij Iſrael, frumẽti, vini, & olei, mellis 5.
quoque, & omniũ quæ gignit humus, decimas obtulerũt.
Et primitias ciborum noſtrorum, libaminum noſtrorum, 2. Eſd.10
& poma õnis ligini, vindemiæ quoq; & olei afferemus ſa- 37.
cerdotibus ad gazophilacium Dei noſtri, & decimã partẽ
terræ noſtræ Leuitis: Ipſi Leuitę decimas accipient ex om
nibus ciuitatibus operum noſtrorum.
Hic.n. Melchiſech rex Salẽ, ſacerdos Dei ſũmi q obuia Heb.7.1
uit

uit Abrahę regreſſo à cęde regum,& benedixit ei,cui & decimas omnium dimiſit Abraham &c.

Sacerdotibus debentur:

De 18.3. HOc erit iudiciũ à populo & ab his qui offerunt victimas,ſiue bouem,ſiue ouem immolabunt,dabũt ſacerdoti armum &ventriculum Gen.14.30.Cap 23.28.

2.Par.30 4. Pręcepit etiam populo(Ezechias)habitantium Hieruſalem vt darẽt partes ſacerdotibus & Leuitis,vt poſſint vacare legi Domini.Vide ſacerdotes.

Dedicatio templi vel altarium.

Nu.7.10 OBtulerunt duces in dedicationem altaris, die qua vnctum eſt oblationem ſuam ante altare,dixitq, Dominus ad Moyſen,Singuli duces per ſingulos dies offerãt munera in dedicationem altaris &c.

3.Reg.8. 63. Mactauit Salomõ hoſtias pacificas quas immolauit dño, bouũ viginti duo milia,& ouiũ viginti cẽtũ milia,& dedicauerũt tẽplũ dñi Rex & filij Iſrael &c.Idẽ habetur 2.Pa.7.5. &9.fecitq, die octauo collectam,eo quod dedicaſſet altare ſeptem diebus, et ſolenitatem celebraſſet ſeptem diebus.

Eſd.6 16 Fecerunt autem filij Iſrael ſacerdotes et leuitæ & reliq filiorum dedicationem trãſmigrationis domus Dei in gaudio,et obtulerunt in dedicatiõne domus Dei,vitulos centum,arietes centũ,agnos quadringẽtos,Hircos capraſque pro peccato totius Iſrael duodecim,iuxta numerũ tribuũ Iſrael Idem habetur 3 Eſd.7 7.

Pſa 29.* Pſalmus cantici eſt in dedicatione domus Dauid.

1.Mac.4 56. Fecerunt dedicationem altaris diebus octo,& obtulerũt holocauſta cum lætitia,& ſacrificium ſalutaris,& laudis,& ornauerunt faciem templi coronis aureis,& ſcutulis,& dedicauerunt portas , & paſtophoria , & impoſuerunt eis ianuas 59.Et ſtatuit Iudas et fratres eius et vniuerſa eccleſia Iſrael,vt agatur dies dedicationis altaris in tẽporibus ſuis, ab anno in annum per dies octo.à quinta et vigeſima die menſis Caſl·ucum cum lætitia et gaudio.

2.Mac.2 12. Salomon octo diebus celebrauit dedicationem.

Deſperatio.

2 Reg 2. 26. AN ignoras quod periculoſa ſit deſperatio?

Iob.7 16 Deſperaui,nequaquã iam vltra viuam(vita gratiæ)

15.22. Non credit quod reuerti poſſit de tenebris ad lucem,circumſpectans vndique gladium.

In

In profundiſſimum infernum deſcendent omnia mea,pu 17.16.
tas ne ſaltem ibi erit requies mihi?(non)
Quaſi euulſæ arbori abſtulit ſpem meam. 19.10:
Quare factus eſt dolor meus perpetuus, & plaga mea Ier.15.18
deſperabilis renuit curari?
Inſanabilis eſt fractura tua,peſſima plaga tua. 30.12.
Super hoc plãgã & vlulabo,quia deſperata eſt plaga eius. Mic.1.9.

Deſperatio pœnam multiplicat.

Dixitque Cain ad dominum: Maior eſt iniquitas mea, Ge.4.13
quàm vt veniam mear.
Impius cùm in profundum venerit peccatorum, con- Pro.18.3
temnit:ſed ſequitur eum ignominia,& opprobrium.
Et dixiſti,deſperaui,nequaquam faciam: admaui quip- Iere.2.25
pe alienos,& poſt eos ambulabo.
Deſperauimus,poſt cogitationes noſtras ibimus, & v- 18.12.
nuſquiſque prauitatem cordis ſui mali faciemus.
Deſperantes ſemetipſos tradiderunt impudicitiæ in ope Eph.4.17
rationem immunditiæ omnis,in auaritiam.

Pœnam aggrauat.

Tv ergo fili hominis dic ad domum Iſrael:Sic locuti e- Ex.33.10
ſtis dicentes,iniquitates noſtræ,& peccata noſtra ſup
nos ſunt,& in ipſis nos tabeſcimus.Quomodo ergo viuere
poterimus?

Deſiderium præmij & fruitio Dei.

Vniuerſa terra deſiderabat videre vultum Salomonis. 3.Re.10
Quis det vt veniat petitio mea,& quod expecto, tri- 24.
buat mihi Deus? Iob.6.8.
Quis mihi det, vt cognoſcam & inueniam illum? 23.3.
Domine ante te omne deſiderium meum. Pſal.37.
Quemadmodum deſiderat ceruus ad fontem aquarum, 10.
ita deſiderat anima mea ad te Deus, 41.2:
Sitiuit anima mea ad te Deum fontem viuum. 3.
Hæc recordatus ſum,& effudi in me animam meam. Ibidem 5
Sitiuit in te anima mea,quã multipliciter tibi caro mea. 92.2.
Concupiſcit & deficit anima mea in atria domini 83.3.
Hei mihi,quia incolatus meus prolongatus eſt. 119.4.
Sicut ablactatus ſuper matre ſua,ita retributio in anima 130.5.
mea.

36.1. Super flumina Babylonis illic ſedimus,&fleuimus,dum recordaremur tui Syon.

142.6. Anima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Pr.10.24 Deſiderium ſuum iuſtus dabitur.

11.23. Deſiderium iuſtorum omne bonum.

13.23. Lignum vitę deſiderium veniens.

Can.1.4 Curremus in odorem vnguentorum tuorum.

Eſ.26.8 Nomen tuum & memoriale tuum in deſiderio animæ.

Ibidem.9 Anima mea deſiderauit te in nocte.

Da 9.13 Ego veni vt indicarem tibi,quia vir deſideriorũ tu es.

10.19. Noli timere vir deſideriorum,pax tibi.

Ro.8.27 Qui ſcrutatur corda,ſcit quid deſideret ſpiritus:

Phil.1.23 Coarctor è duobus, deſiderium habens diſſolui, & eſſe cum Chriſto.

Coll.3.2. Quę ſurſum ſunt ſapite,non quę ſuper terram.

Apoc 21 Ego ſitienti dabo de fonte aquę viuę gratis.

61. *Demetrius filius Seleuci exercet Tyrannidẽ, 1. Machab. 7. 1. fœdus inire cupit cum Ionatha, 103 fœdus ictum violat. 11. 53.*

Demetrius aurifaber negotium faceſſit Paulo, Act. 19.23.

Detractio numeratur inter grauia peccata.

Pſa.14.3 QVi loquitur veritatem in ore ſuo,qui nõ egit dolũ in lingua ſua,nec fecit ꝓximo ſuo malum,&opprobriũ non accepit aduerſus proximos ſuos.

100.5. Detrahentem ſecreto proximo ſuo hunc perſequar.

Prou.10. 18. Abſcondunt odium labia mendacia, qui profert contumeliam,inſipiens eſt.

Cap.26. 20. Cũ defecerint ligna extinguetur ignis,& ſuſurrone ſubtracto iurgia conquieſcent.

Ro.1.30 Tradidit Deus in reprobũ ſenſum detractores, Deo odibiles,cõtumelioſos,ſuperbos,elctos i,nuentores malorũ, parentibus non obedientes.

2.Cor.12 20. Timeo.n.ne forte cũ venero, non quales volo inueniã vos,& ego inueniar à vobis qualem non vultis,ne forte cõtẽtiones,ęmulationes, animoſitates,diſſentiones,detractiones,&c,inflationes ſint inter inter vos.

1.Pet.2.1 Deponentes omnẽ malitiã,& oẽm dolum & ſimulátiones,&inuidias,& oẽs detractiões ſicut mõ geniti infantes.

Iaco.4.13 Nolite detrahere alterutrũ fratres mei,q detrahit fratri, aut qui iudicat fratrẽ ſuum, detrahi legit & iudicat legem.

Exod,22 Diis non detrahes & principio populi tui non maledices.

Non

Nõ maledices ſurdo,nec corã cæco pones offendiculũ: Leuit.19
ſed timebis dominũ Deũ tuum,quia ego ſum dominus. 6
Quare timuiſtis detrahere ſeruo meo Moyſi? Num.12
Noli ire cũ eis,neq.maledicas populo,q̃a maledict⁹eſt, 22.
Maledictus qui clam percuſſerit proximum ſuum. Deut.27
Cum ab eis receſſiſſem detrahebant mihi. Iob 19.
Non loquentur labia mea iniquitatem(&c.detrahendo) Cap.27
Sepulchrũ patẽs eſt guttur eorũ,linguis ſuis doloſè agebant,venenum aſpidum ſub labiis eorum. Pſal.13
Prohibe linguam tuam à malo.

Detractio bonum peruertit.

QVare detraxiſtis ſermonib.veritatis, cũ è vobis nullus ſit,qui poſſit arguere me? 33.
Qui tribuunt mihi mala pro bonis detrahebant mihi, quoniam ſequebar bonitatem. Iob.6.25
Quia exacuerunt vt gladium linguas ſuas, intenderunt arcum rem amaram,vt ſagittent in occultis immaculatum. Pſ.37.21
Subito ſagittabunt eũ,& nõ timebunt,firmauerunt ſibi ſermonem nequam. 63.4.
Scrutati ſunt iniquitates(aliorum.) Ibid 5.
Detrahentem ſecretò proximo ſuo hunc perſequar. Ibid 7.
Pro eo vt me diligerent,detrahebant mihi. Sic Phariſei Pſ.100.5
factis Chriſti. 108.4.

Iudicium ſubuertit

SI mordeat ſerpẽs in ſilẽtio nihil minus habet qui occulte detrahit. Ec.10.11
Viri detractores fuerunt in te,ad effundendũ ſanguinẽ. Eſe.22.9

Salubriter vitatur.

CVſtodite vos à murmuratione,quæ nihil prodeſt,& à detractione parcite linguæ. Sap.1.11
Tumultus murmurationum non abſcondetur. Ibid. 10.
Nõ appelleris ſuſurro in vita tua,& lingua tua ne capiaris,& confundaris. Ec.5.19
Surrectori autem odium,& inimicitia,& contumelia. Ibid.20
In cogitatiõe tua Regi ne detrahas,& in ſecreto cubiculi tui ne maledixeris diuiti,quia & aues cæli portabunt vocẽ tuam,& qui habent pennas annunciabunt ſententiam. Ec.10.20
Bona in mala cõuertẽs inſidiat.& ĩ electis ponit maculã Ec.11.33
Beatus q̃ tect⁹eſt à lingua neq̃,& q̃ in iracũdia illius nõ trãſiuit,& q̃ nõ attraxit iugũ ei⁹,& in vinculis illi⁹nõ eſt ligatus:iugũ.n.illius ferreum eſt, vinculũ illius vinculũ æreum eſt. 28.23.

O 2 Neque

1.Cor.10 Neque murmurauerītis, ſicut quidam patrū veſtrorum
10. murmurauerunt,& perierunt ab exterminatore.
Rō.1.30. Detractores Deo ſunt odibiles.
1.Cor.6 Nec rapaces,nec maledici, regnum Dei poſſidebunt.
10. Nolite detrahere alterutrū fratres mei,qui detrahit fra-
Iac.4.11. tri,aut qui iudicat fratrē ſuū,detrahit legi & iudicat legē.
2.Pet.2.1 Deponentes igitur omnem malitiam, & omnē dolum & ſimulationes,& inuidias,& omnes detractiones, ſicut modo geniti infantes,rationabiles,ſine dolo,lac concupiſcite,vt in eo creſcatis in ſalutem,ſi tamē guſtatis quoniam dulcis eſt Dominus.

Vt non audiatur.

Pro.4.24 REmoue à te os prauū,&detrahētia labia ſint procul à te.
13.13. Qui detrahit alicui rei, ipſe ſe in futurum obligat.
26.22. Verba ſuſurronis quaſi ſimplicia, & ipſa perueniunt ad intima cordis.
25.23. Ventus Aquilo diſſipat pluuias, & facies triſtis linguam detrahentem.
24.9. Abominatio hominum detractor.
Ibid.21. Cum detractoribus ne cōmiſcearis,quoniā repente conſurget perditio eorum,& ruinam vtriuſque quis nouit?
26.20. Cùm defecerint ligna,extinguetur ignis:& ſuſurrone ſubtracto iurgia conquieſcunt.
Ec.21.31 Suſurro coinquinabit animā ſuam,& in omnib.odietur.
28.29. Sepi aures tuas ſpinis,& linguam nequā noli audire, & ori tuo facito oſtia,& ſeras auribus tuis.

Increpatio deficientium.

Iob.4.5. NVnc venit ſuper te plaga,& defeciſti.
15.33. Lędatur quaſi vinea in primo flore botrus eius.
Eccl 9.1 Qui ſpernit modica,paulatim decidit.
Eſa.5.2. Exſpectaui vt faceret vuas, & fecit labruſcas.
33.11. Cōcipietis ardorem,& parietis ſtipulam,ſpiritus veſter vt ignis vorabit vos
37.27. Facti ſunt ſicut herba tectorum,quæ exaruit.
Aggæi.1 Reſpexiſtis ad amplius,& ecce factū eſt minus,& intuli
9. ſtis in domū,& exufflaui illud:quam ob cauſā dicit Dominus,quia domus mea deſerta eſt,& vos feſtinaſtis vnuſquiſque in domum ſuam.
24. Quis vidit domum iſtam in gloria ſua prima.
Gal.2.21 Non abiicio gloriam Dei.
1.Cor.15 Fratres ſtabiles eſtote &immobiles abūdātes ī opere Dñi.
58. Sic

Sic ſtulti eſtis, vt cũ ſpiritu cęperitis, nũc carne cõſũmamini? Gal. 3. 3.
Currebatis bene, quis vos impediuit? 5. 7.
Bonum facientes non deficiamus, tempore ſuo metem'. 6. 9.
Spiritum nolite extinguere. 1. Th. 5. 19
Fratres nolite deficere benefacientes in Chriſto Ieſu. 2. Th. 1 3
Non ſegnes efficiamini. Heb 6. 12
Memor eſto vnde excideris. Apoc. 2 5

Deriſor Deum offendit.

QVi deridetur ab amico ſuo, ſicut ego, inuocabit Deũ & exaudiet eum. Iob. 12. 4
Abominatio Domini eſt omnis illuſor. Pro. 3. 32
Ipſe deludet illuſores, & manſuetis dabit gratiam. Ibidē. 34
Tunc ſtabunt iuſti & magna conſtantia aduerſus eos, qui ſe anguſtiauerunt & qui abſtulerũt labores eorum. Sap. 5. 1
Videntes turbabũtur timore horribili, & mirabuntur in ſubitatione inſperatæ ſalutis, dicentes intra ſe, pœnitentiã agentes, & præ anguſtia ſpiritu gementes: Hi ſunt quos aliquando habuimus in deriſum, & in ſimilitudinem improperij. Nos inſenſati vitã illorum æſtimabamus inſaniam, & finem illorum ſine honore. Ecce quomodo computati ſũt inter filios Dei, & inter Sanctos ſors illorum eſt. Ibidem. 2
Non irrideas hominem in amaritudine animæ, eſt enim qui humiliat, & exaltat circumſpector Deus. Ec. 7. 12

Proximum vilipendit nõ enim parcit ſimpliciter viuenti.

DEridetur iuſti ſimplicitas
Ambulans recto itinere & timens Deum, deſpicitur ab eo, qui infami graditur via. Iob. 12. 4 Pro. 14. 2

Malum ſibi accendit

PArata ſunt deriſoribus iudicia, & mallei percutientes ſtultorum corporibus. pro. 19. 29
Eiice deriſorem, & exibit ab eo iurgium, ceſſabuntque cauſæ & contumeliæ. 22. 10.
Illuſio & improperiũ ſuperborũ, & vindicta ſicut inſidiabitur. Ec. 27. 3
Et qui ſpernis nonne & ipſe ſperneris? Cum conſummaueris deprædationem, deprædaberis, cũ fatigatus deſieris contemnere, contemneris. Eſa. 33. 1

Deus eſt omnipotens, & nihil ei impoſſibile.

POſtquã vero Abrahã, nonaginta & nouẽ cœperat eſſe annorũ, apparuit ei Dñs, dixitq; ad eum, ego Dñs omnipotẽs, ambula corã me & eſto pfectus, c. 43. 14 c. 48. 3. 49 Gen. 17 1

ca.18.14 Nunquid Deo quicquã eſt difficile? Iuxta condictũ reuertar ad te, hoc eodẽ tẽpore, vita comite, & habebit Sara filiũ.

ca 35 11 Ego Deus omnipotẽs, creſce & multiplicare gentes, & populi nationum ex te erunt, reges de lumbis tuis egredient ur.

Nu.11.23 Nunquid manus domini inualida eſt? Iam nunc videbis vtrum meus ſermo opere compleatur.

1 Re.14 9 Dixit Ionathas ad adoleſcentem armigerum ſuum, Veni tranſeamus ad ſtationem incircumciſorum horum, ſi forte faciat dominus pro nobis, quia nõ eſt domino difficile ſaluare, vel in multis vel in paucis:

Ier.32 17 Heu, heu, heu, domine Deus, ecce tu feciſti cœlum & terram, in fortitudine tua magna & in brachio tuo extento, non erit tibi difficile omne verbum.

Math.19 26 Ait Ieſus, Apud homines hoc impoſſibile eſt, apud Deũ autem omnia poſſibilia ſunt Idem Marci.10.27.

Luc.1.37 Non erit impoſſibile apud Deum omne verbum.

ca.18.27 Quæ impoſſibilia ſunt apud homines, poſſibilia ſunt apud Deum.

Deus omnia regit pro ſua voluntate.

Gen 50.19 NOlite timere, nũ Deo reſiſtere poſſum' volũtati, Vos cogitaſtis de me (Ioſeph) malũ, ſed De' vertit illud i bonũ.

Iob.12.13 Apud ipſũ eſt ſapientia & fortitudo, ipſe habet cõſilium & intelligentiam.

Pſ.102.19 Dominus in cœlo parauit ſedem ſuam, & regnum ipſius omnibus dominabitur.

Pro.16.4 Vniuerſa propter ſemetipſum operatus eſt dominus, impiũ quoque ad diem malum. 9. Cor hominis diſſipauit viã ſuam, ſed domini eſt dirigere greſſus ſuos

ca.20.23 A domino diriguntur greſſus viri, quis autem hominum intelligere poteſt viam ſuam?

cap.21.1 Sicut diuiſiones aquarum, ita cor regis in manu domini quocunque voluerit inclinabit illud. 30 Nõ eſt ſapientia non eſt prudentia, non eſt conſilium contra dominum.

Eſ.26.15 Indulſiſti genti domine indulſiſti genti, nunqd glorificatus es, elongaſti omnes terminos terræ.

Ier.10.23 Scio domine, quia non eſt hominis via eius, nec viri eſt vt ambulet & dirigat greſſus ſuos

Dan.2.21 Ipſe mutat tẽpora & ætates, trãſfert regna atq; cõſtituit, dat ſapiẽtiã ſapiẽtib. & ſciẽtiã intelligẽtib. diſciplinam, &c.

Mat 20.14 Tolle quod tuum eſt & vade, volo autẽ & huic nouiſſimo dare ſicut & tibi.

Moyſi enim dicit:Miſerebor cuius miſereor,& miſericordiam præſtabo cui miſerebor. Ro.9 15
Deus eſt q operatur in vobis,& velle & perficere. (voluntate. Phi.2.13

Deus eſt pater omnium fidelium ipſi obtemperantium.

HÆccine reddis domino popule ſtulte & inſipiẽs,nunquid non ipſe eſt pater tuus qui poſſedit te,& fecit & creauit te Prouerb.1.7.Iere.3.4. De.32.6

Quomodo miſeretur pater filiorum,miſertus eſt dñs timentibus ſe,quoniam ipſe cognouit figmentum noſtrum. Pſa.102.13.

Conuertimini filij reuertentes dicit dominus,quia ego vir veſter,& aſſumã vos vnum de ciuitate,duos de cognatione,& introducam vos in Syon.19.Ego autem dixi,quõ ponam te in filios,& tribuam tibi terram deſiderabilẽ,hęreditatem præclaram exercituum gẽtium, Et dixi,Patrem vocabis me,& poſt me ingredi non ceſſabis. Iere.3.14

Filius honorat patrem ſuum,& ſeruus dominum ſuũ, ſi ergo pater ego ſum,vbi eſt honor meus?Et ſi domin' ego ſum,vbi eſt timor meus,dicit dominus exercituum. Mal.1.6.

Sic ergo vos orabitis,Pater noſter,qui es in cœlis,Sãctificetur nomen tuum,Luc.11.2 Idem habetur. Mat.6.9

Sic non eſt voluntas ante patrem veſtrũ,qui in cœlis eſt vt pereat vnus de puſillis iſtis. ca.18.14

Dicit ei Ieſus,Noli me tangere, nondum enim aſcendi ad Patrẽ meum.Vade autem adfratres meos,&dic eis,Aſcẽdo ad Patrem meum & Patrem veſtrum ,Deum meum & Deum veſtrum,1.Corinth.8.6. Ioã.20.17

Non enim accepiſtis Spiritum ſeruitutis iterumtimore, ſed accepiſtis Spiritum adoptionis filiorum,in quo clamamus Abba Pater. Ro.8.15

Benedictus Deus & pater domini noſtrIeſu Chriſti,pater miſericordiarum & deus totius conſolationis,qui conſolatur nos in omni tribulatione noſtra,vt poſſimus & ipſi conſolari eos,qui in omni preſſura ſunt,&c. 1.cor.1.3

Propter quod exite de medio eorum(infideliũ) & ſeparamini dicit dominus,& immundum ne tetigeritis, & ego recipiam vos,& ero vobis in patrem,& vos eritis mihi in filios & filias,dicit dominus omnipotens. Epheſ.3.14. Cap.6.18

Vnus Deus & pater omnium qui eſt ſuper omnes, & per omnia et in omnibus nobis 1.Theſſ.3 2.Theſſ.1,1.2. Eph.4.6

2.Th.2. Ipſe aũt Dñs noſter Ieſus Chriſt' & De' pater noſter,q di
16. lexit nos & dedit cõſolationẽ ęternã & ſpẽ bonã in gratia.

Deus eſt verax & fidelis.

Ex.34.6 QVo(dño Deo)trãſeunte corã eo(Moyſe) ait dominator dñe Deus,miſericors & clemẽs,patiens & multę miſerationis ac verax, qui cuſtodis meſericordiã in millia, qui aufers iniquitatem,& ſcelera atque peccata nullúſque apud te per ſe innocuus eſt. (vt mutetur,

Num.23 Nõ eſt Deus quaſi homo vt mẽtiatur,nec filius hominis
19. Et ſcies quia dominus Deus tuus,ipſe eſt Deus fortis &
Deu,7.9 fidelis cuſtodiens pactum & miſericordiã diligẽtibus ſe,& his qui cuſtodiunt præcepta eius in mille generationes,& reddẽs odientibus ſe ſtatim,ita vt diſperdat eos,& vltra nõ differat protinus eis reſtituens quod merentur.

Ca.32 4 Dei perfecta ſunt opera,& omnes viæ eius Iudicia,Deus fidelis,& abſque vlla iniquitate,iuſtus & rectus

1.Re.15 Porrò triumphator in Iſrael nõ parcet,& pœnitudine nõ
29. flectetur,neque enim homo eſt vt agat pœnitentiam,

Eſa46.7 Reges videbũt,cõſurgẽt principes, & adorabũt propter dñm,quia fidelis eſt,& ſanctũ Iſrael qui elegit te.1.Co.1.8

Ioa.3.33 Qui accipit ei' teſtimoniũ,ſignauit quia Deus verax eſt

Ca.8.26 Multa habeo de vobis loqui & iudicare,ſed q me miſit verax eſt,& ego quę audiui ab eo,hæc loquor in mũdo.

Rom.3.4 Eſt autem Deus verax,omnis autem homo mendax.

1.Cor.10 Tentatio vos non apprehendat niſi humana,fidelis autẽ
13. Deus eſt,qui nõ patietur vos tentari,ſupra idquod poteſtis, ſed faciet ẽt cum tentatione prouentũ,vt poſſitis ſuſtinere.

1.Theſ.5 Fidelis eſt qui vocauit vos,qui etiam faciet:
24. Fidelis autem Deus eſt,qui confirmabit vos,& cuſtodiet
2.Th 3.3 à malo.Apoca.3 7,14.

2.Tim.2 Si ſuſtinebimus & cõregnabimus,ſi negauerimus & ille
13. negabit nos,ſi non credimus,ille fidelis permanet, negare ſeipſum non poteſt ad Titum.1,2.

1.Ioa.1,9 Si cõfiteamur peccata noſtra fidelis eſt & iuſtus vt remittat nobis peccata noſtra,& emũdet nos ab oĩ iniqtate.C.5.20

Deus eſt in eſſentia vnus.

Exo,3.14 DIxit dominus ad Moyſen,Ego ſum qui ſum,ait,ſic dices filiis Iſrael,qui eſt miſit me ad vos.

De.4.35 Dominus ipſe eſt Deus,& non eſt alius præter vnum,

Cap.6.4 Audi Iſrael,dominus Deus noſter,Deus vnus eſt.c.7.9.

Videte

Videte ꝙ ego ſim ſolus,& nõ ſit alius Deus præter me, ca3.2.39
ego occidam & ego viuere faciam,percutiã & ego ſanabo,
&nõ eſt q de manu mea poſſit eruere.ca.10.17.3.Re 18.36

Idcirco magnificatus es dominè Deus,quia nõ eſt ſimi- 2.Reg.7.
lis tui,neque eſt Deus extrà te in omnibus,quæ audiuim⁹ 22.
auribus noſtris.3.Reg.8.60.

Non eſt alius Deus quàm tu, cui cura eſt de omnibus, Sap. 12
vt oſtendas quoniam non iniuſte iudicas Iudiciũ.

Orauit Ezechias ad dominum Dicens,Domine exerci- Eſa.37.16
tuũ Deus Iſrael,qui ſedes ſuper cherubin,tues Deus ſolus
omnium regnorum terræ,tu feciſti cælum & terram, Incli
na domine aurem tuam & exaudi,&c.

Vos teſtes mei dicit dominus,& ſeruus meus,quem ele ca.43.10
gi,vt ſciatis & credatis mihi, & intelligatis quia ego ipſe
sũ,ante me nõ eſt format⁹ De⁹,& poſt me nõ erit.Tob 13 3

Hæc dicit dñs rex Iſrael,& redẽptor eius dñs exercituũ, Ca.44.6
Ego prim⁹ & ego nouiſſim⁹& abſq; me nõ eſt De⁹.24.c.45

Recordamini prioris ſæculi quoniam ego ſum Deus, & Ca.46.9
non eſt vltra Deus,nec eſt ſimilis mei,

Ego autẽ Dominus Deus tuus ex terra Ægypti,& Deũ Oſe.13.4
abſque me neſcies,& ſaluator non eſt præter me

Sicut enim in conſpectu eorũ ſanctificatus es in nobis, Ecc.36.5
ſic in conſpectu noſtro magnificaberis in eis, vt cognoſcãt
ſicut & nos cognouimus,qm̃ non eſt Deus preter te Dñe.

Audi Iſrael,dominus Deus tuus Deus vnus eſt. Mar.12.

Hæc eſt autem vita æterna vt cognoſcant te ſolum Deũ 29.
& quem miſiſti Ieſum Chriſtum. Ioa.17.3

Nam et ſi ſunt qui dicantur dij,ſiue in cœlo ſiue in terra 1.cor.8.6
(ſiquidem ſunt Dij multi & domini multi)nobis tamẽ vnus
Deus pater,ex quo omnia,& nos in illum,& vnus domin⁹
Ieſus Chriſtus per quem omnia,& nos per ipſum.

Mediator autem vnius non eſt,Deus autem vnus eſt. Ga.3.20

Vnus Deus & pater omnium, qui eſt ſuper omnes,& per Eph.5.6
omnia,& in omnibus nobis,

Vnus enim Deus,vn⁹ eſt mediator Dei,& hominũ homo 1.Ti.2.5.
Chriſtus Ieſus qui dedit redẽptionẽ ſemetipſum ꝓ omnib.

Deus eſt trinus in perſonis:Vide Trinitas.

Deus æternus eſt nec principium habet,ſed eſt ipſe principium & finis. Exo. 29.

DOminus regnabit in æternum & vltra. 18.

Iob. 63, 26. Ecce Deus magnus vincens ſcientiam noſtram, numerus annorum eius inęſtimabilis.

Eſa. 41. 4. Quis hæc operatus eſt, & fecit vocans generationes ab exordio? Ego dñs prim⁹ & nouiſſimus. Ego sũ Daniel. 7. 9.

Cap. 43. 10. Vos teſtes mei dicit dominus, & ſeruus meus quem elegi, vt ſciatis & credatis mihi, intelligatis qa ego ipſe ſum, ante me non eſt formatus Deus, & poſt me non erit.

Ca. 44. 6 Ego primus & ego nouiſſimus & abſq; me nõ eſt Deus. Cap. 57. 15 Rom, 16 26.

Ca. 48, 12 Audi me Iacob, & Iſrael quẽ ego voco, ego ipſe, ego primus & ego nouiſſimus. (regni tui.

Heb. 1. 1 Thron⁹ tuus Deus in ſeculũ ſeculi, virga ęquitatis, virga

Apoc. 1. 8. Ego ſum α & ω, principium & finis dicit dominus Deus qui eſt, & qui erat, & qui venturus eſt omnipotens. 17. Idẽ c. 21. 6. habetur, Item cap. 22. 13.

Deus nouit, audit & videt omnia.

Nu. 12. 8 LOcuta eſt Maria, & Aaron contra Moyſen, & propter vxorem eius Æthiopiſſam, & dixerunt, Nũ per Solũ Moyſen locutus eſt dominus, nonne & nobis ſimiliter eſt locutus, quod cum audiuiſſet dominus, iratus eſt.

Deu. 31. 21. Scio enim cogitationes eius quę facturus ſit hodie, antequàm introducam eum in terram quam ei pollicitus ſum, (De Ioſue duce loquitur Deus.)

1. Re. 2. 3 Nolite multiplicare loqui ſublimia, gloriantes: recedant vetera de ore veſtro quia Deus ſcientiarũ dominus eſt & ipſi pręparantur cogitationes.

Ca. 16. 7. Iuxta hominis vultum ego nõ iudico, homo enim videt ea quæ patent, Deus autem intuetur cor.

2. Par 16 9 Oculi domini contemplantur vniuerſam terram, & præbent fortitudinem eis qui corde perfecto credunt in eum.

Io. 28. 24 Ipſe enim fines mundi intuetur, & omnia quę ſub cœlo ſunt reſpicit.

Ca. 31. 4 Nonne ipſe cõſiderat vias tuas, & cunctos greſſus meos dinumerat. Idem Prouerb. 5. 21.

Ca. 42 1 Reſpondens autem Iob Domino, dixit: Scio quia omnia potes, & nulla te latet cogitatio.

Pſa. 7. 10. Cõſumetur nequitia peccatorum, & diriges iuſtum ſcrutans corda & renes Deus.

32. 13. De cœlo reſpexit dominus, vidit omnes filios hominũ.

37. 10. Domine ante te omne deſideriũ meum & gemitus meũ à te non eſt abſconditus.

Poſuiſti

Poſuiſti iniquitates noſtras in conſpectu tuo, ſeculū noſtrum in illuminatione vultus tui. 89.8.

Ecce Domine tu cognouiſti omnia nouiſſima, & antiqua, tu formaſti me & poſuiſti ſuper me manum tuam. 138.5.

In omni loco oculi Domini contēplantur bonos & malos. 11. Infernus & perditio coram Domino, quanto magis corda filiorum hominum Cap. 24. 12. Prou. 15: 3.

Væ qui profundo eſtis corde, vt à Domino abſcondatis conſilium, quorum ſunt in tenebris opera & dicunt, quis videt nos, & quis nouit nos? Eſ. 29. 15

Priuſquam te formarem in vtero noui te, & antequā exires de vulua ſanctificaui te, & prophetam in gentibus dedi te. (ad Ieremiam prophetam loquitur.) Ieremiæ 7. 11. Iere. 1. 5.

Ego Dominus ſcrutans cor & probans renes, qui do vnicuique iuxta viam ſuam, & iuxta fructum adinuentionum ſuarum, cap. 23. 24. cap. 17. 10

Magnus conſilio & incomprehenſibilis cogitatū: Cuius oculi aperti ſūt, ſuper omnes vias filiorū Adā, vt reddas vnicuiq; ſecūdū vias ſuas & ſecundū fructū adinuentionū eius ca. 32. 19

Opera omnis carnis coram illo & non eſt quicquam abſcōditum ab oculis eius. Ec. 39. 24

Qui vniuerſa conſpicit Dominus Deus Iſrael, percuſſit eum inſanabili & inuiſibili plaga (ſ. Antiochum.) 2. Mac. 9. 5

Te autem faciēte eleemoſynam neſciat ſiniſtra tua, quid faciat dextera tua, vt ſit eleemoſyna tua in abſcondito, & pater tuus qui videt in abſcondito reddet tibi. Mat. 6. 3

Murmurantibus Scribis & dicentibus in cordibus ſuis, Quis poteſt dimittere peccata niſi ſolus Deus? quo ſtatim cognito Ieſus ſpiritu ſuo, quia ſic cogitarent intra ſe, dicit illis: Quid iſta cogitatis in cordibus veſtris. Mar. 2. 7

Proteſtatus eſt Ieſus & dixit: Amen amen dico vobis quia vnus ex vobis tradet me. Io. 13: 22

Nunc ſcimus quia ſcis omnia, & non eſt opus tibi vt quis te interroget, in hoc credimus quia à Deo exiſti. ca. 16. 30

Petrus ait: Tu ſcis Domine quia amo te. cap. 21. 17

Qui autem ſcrutatur corda ſcit quid deſideret Spiritus, quia ſecundùm Deum poſtulat pro ſanctis. Rō. 8, 27

Quoniam ſi reprehenderit nos cor noſtrum, maior eſt Deus corde noſtro & nouit omnia. Ioā. 3. 20

Non eſt vlla creatura inuiſibilis in cōſpectu eius, omnia autem nuda & aperta ſunt oculis eius. Eph. 4. 13

Deum

Deum nemo videre poteſt in hac vita mortali,

Ex.33.20 AIT Moyſi Deus, Non poteris videre faciem meã, non enim videbit me homo & viuet.

De.4.18 Loquutus eſt Dominus ad vos de medio ignis, vocẽ verborum eius audiſtis, & formam pœnitus non vidiſtis.

Ioã.1.18 Deum nemo vidit vnquã; Idem 1. Ioan 4.14. Vnigenitus filius qui eſt in ſinu patris ipſe enarrauit.

1.Ti.6.16 Qui ſolus habet immortalitatem & lucem inhabitat inacceſſibilem, quem nullus hominum vidit, ſed nec videre poteſt, cui honor & imperium ſempiternum.

3.Io.9.12 Deum nemo vidit vnquam,

Deus & diuina omnia non poſſunt humana induſtria ſine reuelatione comprehendi.

3.Re.3.5 APparuit autem Dominus Salomoni per ſomnium nocte dicens: Poſtula quod vis vt dem tibi.

Iob.32 8 Spiritus eſt in hominibus, & inſpiratio omnipotẽtis dat intelligentiam.

Pſ.142.8 Auditam fac mihi miſericordiã tuam, quia in te ſperaui.

Matt.11 25. In illo tempore reſpondens Ieſus, dixit Confitebor tibi pater Domine cœli, & terræ, quia abſcõdiſti hæc à ſapientibus, & reuelaſti ea paruulis. Idem Lu.10.21.

ca.13.11 Vobis datum eſt noſce myſteria regni cælorum, illis autem non eſt datum. Idem Luc.8.10.

cap.17.17 Beatus eſt Bar-Ionas quia caro & ſanguis non reuelauit tibi, ſed pater meus qui in cœlis eſt.

Ioã.1.10 In mundo erat, & mundus per ipſum factus eſt, & mundus eum non cognouit.

Gal.1.11 Notũ enim vobis facio fratres, euangeliũ qđ euãgelizatũ eſt à me, q̃a nõ eſt ſecũdũ hominẽ, neq; enim ego accepi illud ab homine, neq, didici, ſed p reuelationẽ Ieſu Chriſti.

Deus eſt immenſus & incircumſcriptibilis.

3.Reg. 8 27. ERgone putandũ eſt quòd vere Deus habitet ſuper terram? Si enim cœli & cœli cœlorum te capere nõ poſſunt, quanto magis domus hæc quem ædificaui?

2.par.26 Quis poterit præualere vt ædificet ei dignam domum? ſi cœli & cœli cœlorum capere eum nequeunt, quantus ego ſum vt poſſim ædificare ei domum?

Ex

Excelſior cœlo eſt,& quid facies?profundior inferno ,& *Iob.11.8*
vnde cognoſces?
Hęc dicit Dominus,Cœlũ ſedes mea,terra autẽ ſcabellũ *Eſa.66.1*
pedum meorũ,quæ eſt iſta domusquam ædificabitis mihi?
Si occultabitur vir in abſconditis,& ego non video eum *Ie. 23,24*
dicit Dominus?nunquid non cœlum & terrã ego impleo
dicit Dominus?
Si deſcenderint vſq;ad infernũ,inde manus mea educes *Amo.5.9*
eos,& ſi aſcenderint vſque in cœlum,inde dera hã eos,&c.

Deus teſtatur ſe Deum,Saluatorem,&c.

Statuam pactum meũ inter me & te,& inter ſemen tuũ *Gen.17.7*
poſt te,in generationibus ſuis fœdere ſempiterno , vt
ſim Deus tuus & ſeminis tui poſt te.
Ego ſum Dominus Deus tuus,qui eduxi te de terra Æ *Ex.20.2*
gypti,de domo ſeruitutis.
Habitabo in medio filiorũ Iſrael,eroq;eis Deus,& ſciẽt *Cap. 29*
quia ego Dñs Deus eorum , qui eduxit eos de terra Ægy *45.*
pti,vt manerem inter illos , ego Dominus Deus ipſorum.
Ponam tabernabulum meum in medio veſtri, & nõ abii *Lev.26.11*
ciet vos anima mea,&c.
Dominus firmamentum meũ & refugiũ meũ & libera- *Pſal.17.3*
tor meus,Deus meus adiutor meus,ſperabo in eum,prote
ctor meus,& cornu ſalutis meæ,& ſuſceptor meus.
Hoc erit pactum quod feriã cum domo Iſrael poſt dies *Iere.31.33*
illos dicit dominus,dabo legem meam in viſceribus eorũ,
& in corde eorum ſcribam ea,& ero eis in Deum , & ipſi
erunt mihi in populum:
Saluos eos faciam de vniuerſis ſedibus ſuis , in quibus
peccauerunt,& enumerabo eos,& erunt mihi populus,& *Ezec. 37*
ego ero eis Deus. *23.*

Deus eſt Dominus,ac Creator cœli & terræ.
Vide Creator.

Deus nihil eorum quæ fecit,odit.

Diligis enim omnia quæ ſunt,& nihil odiſti eorum quę *Sap 11.25*
feciſti ,nec enim odiens aliquid conſtituiſti aut feciſt

Deus eſt iudex totius mundi reddens cuique
prout geſſit.

Opus enim hominis reddet ei,&iuxta vias ſingulorũ co *Iob.34.11*
ſtituet eis.

Tibi

Pſ.61.13 Tibi Domine miſericordia quia tu reddes vnicuique iuxta opera ſua.
Pſ.95.13 Iudicabit orbē terræ in æquitate,&populos in veritate ſua.
Hier. 17 Ego Dominus ſcrutās cor& probās renes,qui do vnicuiſ
10. que iuxta viā ſuā,& iuxta fructum adinuentionum ſuarū.
Cap.25 Reddam eis ſecundū opera eorum , & ſecundùm facta
14. manuum ſuarum.
Mat.16 Filiushominis venturus eſt in gloria patris ſui cum an-
27. gelis ſuis,&tūc reddetvnicuiq;ſecūdū opera eius. Idē.25.31
Rom.2.6 Reddet vnicuique ſecundum opera eius.

Vocabulum Deus,ſoli Deo tribuitur.

Deu.6.4 AVdi Iſrael, Dominus Deus noſter Deus vnus eſt.
Cap.32 Videte ꝙ ego ſū ſolus,& nō ſit alius Deus præter me.
39. Nō eſt ſanctus vt eſt Dominus,neque enim eſt alius ex
1.Re.2.2 tra te,& non eſt fortis ſicut Deus noſter.
Pſ.85.10 Qm̄ magnus es tu,&faciens mirabilia,tu es Deusſolus.

Vocabulum Deus,aliis tamen tribuitur.

Exod 7.1 DIxitq́; Dominus ad Moyſen,ecce conſtitui te Deum Pharaonis,& Aaron frater tuus erit Propheta tuus:
Ca.22.8 Si latet fur,dominus domus applicabitur ad Deos,& iurabit ꝙ non extenderit manum ſuam ad rem proximi ſui.
1.Re.28 Dixit mulieri rex,Noli timere,quid vidiſti?Et ait mulier
13. ad Saul,Deos vidi aſcendentes de terra.
Pſ.46.10 Principes populorum congregati ſunt cū Deo Abrahā, quoniam dij fortes terræ vehementer eleuati ſunt.

Deus ſolus bonus.

Matt.19 QVid me interrogas de bono,Vnus eſt bonus Deus.
17. Quid me dicis bonū,Nemo bonus niſi ſolus Deus.
Lu.18.19

Aliis tribuitur bonitas.

Gen.1.31 VIdit Deus cuncta quæ fecit,& erant valde bona.
Nū.14.7 Terra quam circuiuimus valde bona eſt.
1.Re.29.9 Reſpódens Achis,locutus eſt ad Dauid,Scio quia bonus es tu,in oculis meis ſicut angelus Dei.
2.Re.18 Ait rex,(Dauid) vir bonus eſt,&nūciū portas bonū,venit.
27. Tunc introiuit Vagáo ad Iudith,& dixit,Non vereatur bona puella introire ad dominum meum.
Iud.12.12 Laudate Dominum quoniam Bonus eſt Pſalmus, Deo
Pſ.146.1 noſtro ſit iucunda decoraq́ue laudatio.

Qui

Qui inuenit mulierem bonam,inuenit bonum, & hauriet iucunditatem à domino. Prou.22 18.

Melius eſt nomen bonum,quàm diuitię multæ ſuper argentum & aurum,gratia bona. Ca.22.1

Qui ſibi nequã eſt,cui alij bonus erit?& non iucundabitur in bonis ſuis,leere.7 3. Eccle.14. 5.

Reſpondens Petrus ait,Ieſu, Rabbi, bonum eſt nos hic eſſe,faciamus tria tabernacula.50 Bonum eſt ſal,ꝙ ſi ſal in ſalſum fuerit,in quo illud condietis,habete in vobis ſal & pacem habete inter vos. Mar.9.5

Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonũ, & malus homo de malo theſauro profert malum. Lu.6.45.

Deus ſolus ſanctus.

NOn eſt ſanctus vt eſt De⁹,neque.n.eſt.alius extra te, &c. 1.Re.2.2

Alijs ſanctitas tribuitur.

DEus ait(Moyſi) ne appropinques huc (inquit) ſolue calciamentum de pedibus tuis,locus enim in quo ſtas terra ſancta eſt.Idem Ioſue.5.15. Exod.3.5

Dies prima erit ſancta atque ſolennis,& dies ſeptima eadem feſtiuitate venerabilis. Cap.12. 16.

Viri ſancti eritis mihi,carnem quæ à beſtiis fuerit prægu ſtata,non comedetis,ſed proiicietis canibus. Cap.22. 30.

Facies veſtẽ ſanctam Aarõ fratri tuo in gloriã & decorẽ. Ca.28.2

Arietem autem conſecrationis tolles, & coques carnes eius in loco ſancto. Cap.29. 31.

Sãctificabis omnia & erunt ſancta ſanctorum,qui tetigerit ea ſanctificabitur. Cap.30. 29.

Ego enim ſum Dominus Deus veſter,ſancti eſtote,quia ego ſanctus ſum. Leui 11. 44.

Cum ſancto ſanctus eris,& cum robuſto perfectus. 2.Re 22, 26.

Quæ (ſ. Sunamitida) dixit ad virum ſuum,animaduerto quod vir Dei ſanctus eſt iſte,qui trãſit per nos frequẽter. 4 Re.4 9

Dixerunt (Iudith) Ozias,& presbyteri:nunc ergo ora pro nobis,quoniam mulier ſancta es,& timens Deum: Iudith.8. 29.

Adorabo in templum ſanctum tuum in timore tuo. Pſal.5.8.

Deus ſolus fortis.

NOn eſt ſanctus vt eſt dominus, neque enim eſt alius extra te:& non eſt fortis ſicut Deus noſter. 1.Re.2.2

Aliis fortitudo tribuitur.

NEquaquam Iacob appellabitur nomẽ tuũ, ſed Iſrael,qm̃ Ge.32 28

ſi con

ſi contra Deum fortis fuiſti,quanto magis cõtra homines præualebis.

Pſa.53.5 Quoniam alieni inſurrexerunt aduerſum me,& fortes quæſierunt animam meam

Hiere. 9. 23. Hęc dicit dominus non glorietur ſapiens in ſapiẽtia ſua, & non glorietur fortis in fortitudine ſua,ſed in hoc glorietur,qui gloriatur,ſcire & noſce me,&c.

Mat.12 29. Quomodo poteſt quiſquam intrare in domum fortis,& vaſa eius diripere,niſi prius allegauerit fortem & tunc domum illius diripiet.Idem Marc.3.27.

Lu.11.21 Cùm fortis armatur cuſtodit atrium ſuum,in pace ſunt ea quæ poſſidet.

1 Pet.5.9 Cui reſiſtite fortes in fide ſcientes eandem paſſionem,ei quæ in mundo eſt,veſtrę fraternitati fieri.

Deus ſolus iuſtus.

2.Mac.1 25. SOlus es bonus rex,ſolus præſtans,ſolus iuſtus,& omnipotens,& æternus,&c.

Alij quoque iuſti.

Gene.7.1 DIxit dñs ad Noe,ingredere tu & omnis domus tua in arcam,te enim vidi iuſtũ corã me in generatione hac.

ca.18.23 Nunquid perdes iuſtum cum impio?

Pſ.33 16 Oculi domini ſuper iuſtos,& aures eius in preces eorũ.

36 39. Iuſti hęreditabunt terram ,& inhabitabunt in ſæculum ſæculi ſuper eam.

Sap.5.16 Iuſti autem in perpetuum viuent & apud dominum eſt merces eorum,& cogitatio illorum apud altiſſimum

Mat.1.19 Ioſeph, autem vir eius , cùm eſſet iuſtus , & nollet eam traducere,voluit oculte dimittere eam.

cap.10.41 Qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ , mercedem prophetę accipiet,& qui recipit iuſtum in nomine iuſti,mercedem iuſti accipiet.

25. 46. Et ibunt hi in ſupplicium ęternum,iuſti autem in vitam æternam.Luc.1.6.

Ro.1.17. Iuſtus ex fide viuit.

Deus ſolus pius.

Apo.15.4 QVis non timebit te domine , & magnificabit nomen tuum:quia ſolus pius es,quoniam omnes gentes venient & adorabunt in conſpectu tuo.

Alij

Alij etiam pij

VOs autem genus electum, regale ſacerdotium, gēs ſancta, populus acquiſitionis, &c. 1 pet. 2.9

Deus ſolus beatus.

QVem ſuis temporibus oſtēdet beatus, & ſolus potēs ex regum, & Dominus dominantium. 1. T. 6.15

Alij beati.

DIxit Lya beatam me dicent mulieres. Ge. 30.13

Beatus vir qui nō abiit in cōſilio impiorum, & in via peccatorum non ſtetit, &c. pſal. 1 1.

Beatus vir qui intelligit ſuper egenum & pauperem, in die mala liberabit eum Dominus. 40.1.

Beati immaculati in via. &c. 118.1.

Octo tradit apoſtolis beatitudines dicēs. Beati pauperes Spiritu, beati mites, &c. Cap 16.17. Beatus Bar Ionas, &c. Mat. 5.*

Beatus ille ſeruus quem cum venerit Dominus inuenerit ſic facientem. ca. 24.46

Beatam me dicent omnes generationes. Lu 1.48

Quum facis conuiuium voca pauperes, debiles, claudos cœcos & beatus eris, &c. ca. 14.14

Deus ſolus potens.

QVem ſuis temporibus oſtendet beatus & ſolus potēs, &c. 1. Ti. 6.30

Alij potentes.

POtens in terra erit ſemen eius generatio rectorū benedicetur. pſa 111.2

Depoſuit potentes deſede & exaltauit humiles Luc. 1.52

Deus ſolus immortalis

QVi ſolus habet immortalitatem & lucem habitat inacceſſibilem. &c. 1. Ti. 6 16

Aliis tribuitur immortalitas.

IVſtitia enim perpetua eſt, & immortalis. Sap. 1 15

O quam pulchra eſt caſta generatio cum claritate, immortalis eſt enim memoria illius, &c. cap. 8 17. Cap. 4.1.

Deus facit mirabilia ſolus.

Pſ.71.18. BEnedictus Dominus Deus Iſrael, qui facit mirabilia magna ſolus.

135.4. Qui facit mirabilia magna ſolus, quoniam in æternũ miſericordia eius.

Alij faciunt quoque mirabilia.

De.34.12 MAgna mirabilia quæ fecit Moyſes, coram vniuerſo Iſrael.

Ecc.31.9 Quis eſt hic & laudabimus eum, fecit enim mirabilia in vita ſua.

Ca.48.4 Verbo domini deiecit à ſe ignẽ terræ: ſic amplificatus eſt Elias in mirabilibus ſuis. 15. In vita ſua fecit monſtra, & in morte mirabilia operatus eſt.

Deus ſolus nouit occulta cordis.

3.Reg.8.39. TV propitiaberis, & facies vnicuique ſecũdum omnes vias ſuas, ſicut videris cor eius (quia tu ſolus noſti cor filiorum hominum,) &c. Item. Pſa. 30.

Alij quoque nouerunt ſecreta cordis.

4.Reg 5 26. NOnne cor meum in præſenti erat quando homo reuerſus eſt de curru ſuo in occurſum tui? nunc igitur accepiſti argentum & accepiſti veſtes, vt emas oliueta, &c. 1 Reg. 9.19.

Deus ſolus peccata dimittit.

Luc 5.21 DIxerũt Scribæ & Phariſæi, Quis eſt hic q loqtur blaſphemias? Quis po eſt peccata dimittere niſi ſol Deꝰ?

Dimittunt & alij peccata.

Mat.18.18. AMen amen dico vobis quæcunque alligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cœlo, & quæcunque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cælo.

Io.20.23 Quorum remiſeritis peccata, remittẽtur eis, &c.

Deo ſoli honor & gloria.

Eſa.42.8 EGo Dominus hoc eſt nomen meum, gloriam meam alteri non dabo, &c.

1.Ti.1.17 Soli Deo honor & gloria, in ſecula ſeculorum Amen.

Alij quoque tribuuntur honor & gloria

4 Reg 4 11.10. COntẽtus eſto gloria, & eſto in domo tua, quare prouocas malum, vt cadas tu, & Iudas tecum? &c.

5.Pa[illegible] Confirmauit Dominus regũ in manu eius (Ioſaphat) & dedit

dedit omnis Iuda munera Ioſaphat, factæq́; ſūt ei infinitæ diuitiæ & multa gloria.

Gloria hæc eſt omnibus ſanctis eius. Pſ.149.9

Quis probatus eſt in illo & perfectus eſt,& erit illi gloria æterna?qui potuit tranſgredi & non eſt tranſgreſſus,facere mala & non fecit. Ec.31.10

Amice aſcende ſuperius, tunc erit tibi gloria coram ſimul diſcumbentibus. Lu.14.10

Quomodo vos poteſtis credere, qui gloriam ab inuicē accipitis,& gloriam quæ à ſolo Deo eſt,non quæritis? Io.5.44

Deus ſolus adorandus

EGo Dominus Deus veſter,non facietis vobis idolum, & ſculptile, nec titulos erigetis,nec inſignem lapidem ponetis in terra veſtra,vt adoretis eū,ego enim sū dominus Deus veſter,Deut.5.9.Non adorabis ea,&c. Leu.26.1

Scriptum eſt enim,Dominum Deum tuum adorabis, & illi ſoli ſerues. Mat 4.10

Aliis adoratio tribuitur

CVmque eleuaſſet oculos,apparuerunt ei tres viri ſtantes prope eum.Quos cum vidiſſet,cucurrit in occurſum eorum de oſtio tabernaculi ſui &adorauit in terram. Gen 18.2

Vide ſuperius verbo adoratio.

Deo ſoli ſeruiendum.

DOminum Deum tuum timebis & illi ſoli ſerues ac per nomen illius iurabis.Idem cap 10 20 Matth.4.10. Deu.6.13

Alijs autem poſt Deum ſeruiendum.

DVę gētes ſūt in vtero tuo,& duo populi ex vētre tuo diuidētur,populusq́;populū ſuperabit& maior ſeruiet minori. Gene.25 23.

Seruiuit Iacob pro Rachel ſeptem annis,& videbantur illi pauci dies prę amoris magnitudine. ca.29.20

Qui autem fideles habeat Dominos non contemnant, quia fratres ſunt,ſed magis ſeruiant,q.a fideles ſunt,& dilecti,qui beneficij participes ſunt. 1.Ti.6 2

Deus eſt honorandus ex corde,per debitam dilectionem.

FIli honora Dominum, & valebis.pręter eum vero ne timueris alienum. Pro.7.1

Honora Dominum ex tota anima tua. Ibidem.

Quid dignū offerā Domino, Curuabo genu Deo excelſo, Mi.6.6.

P 8 Nun-

Nunquid offerã ei holocauſtomata, & vitulos anniculos?

Ibid. 8. Nunquid placari poteſt Deus in milibus arietum?

Indicabo tibi o homo, quid ſit bonum. & quid dominus requirat à te, Vtique facere iudicium, & diligere miſericor

1. Tim. 1 diam, & ſolicitum ambulare cum Deo tuo.

17. Regi autem ſeculorum immortali, inuiſibili, ſoli Deo honor & gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

Per deuotam laudationem.

Deut 10 21. IPſe eſt laus tua & Deus tuus, qui fecit tibi hæc magnalia, & terribilia quæ viderunt oculi tui.

Pſ. 68. 31 Laudabo nomen Dei cum cantico, b. Et Placebit Deo ſuper vitulum nouellum cornua producentum.

28 3. Afferte Domino gloriam & honorem.

33. 2. 4 Benedicam Dñm in omni tpe ſẽp laus eius in ore meo.

Magnificate Dominum mecum: & exaltemus nomen eius in idipſum.

Ibid. 4. Secundũ nomẽ tuum Deus, ſic & laus tua in fines terræ.

47. 11. Immola Deo ſacrificium laudis.

Ibid. 15. Peccatori autem dixit Deus, Quare tu enarras iuſtitias

Ibid 23 Sacrificium laudis honorificabit me. (meas?

118. 16. 4 Septies in die laudem dixi tibi.

Ecc. 15 9 Non eſt ſpecioſa laus in ore peccatoris.

39. 41. Et nunc in omni corde & ore collaudate, & benedicite nomen Domini.

43. 32. Glorificans Dñm quantumcũque potueritis ſuperualebit adhuc, & admirabilis magnificentia eius. Benedicẽtes Dominũ, exultate illũ quantum poteſtis, maior eſt n. omni laude Exultantes illum replemini virtute.

59. 7. Confitebor tibi Domine rex, & collaudabo te Deũ ſaluatorem meum.

Eſa. 12. 2 Quia fortitudo mea & laus mea Dominus Deus, & factus eſt mihi in ſalutem.

29. 13. Eo qa appropinquat populus iſte ore ſuo, & labiis ſuis glorificat me: cor, aũt eius longe eſt à me, & timuerunt me mandato hominum & doctrinis: ideo ecce ego addam, vt admirationem faciam populo huic miraculo grandi, & ſtupendo, peribit enim ſapiẽtia à ſapientib. eius, & intellectus prudentium eorum abſcondetur.

Eſ 42. 12 Ponent dño gloriã, & laude eius in inſulis nuntiabunt

43. 21. populum iſtum formaui mihi, laudem meam narrabit.

Leue-

Leuemus corda noſtra cũ manib, ad dominũ in cælos. Trẽ.3.41
Et non clamauerunt ad me in corde ſuo, ſed vlulabant Oſe.7.14
in cubilibus ſuis, ſuper triticum & vinum ruminabunt, & receſſerunt à me.

Aufer à me tumulum carminum tuorum, & cantica lyræ Am.5.23
tuæ non audiam.

Hypocritæ bñ pphetauit de vobis Eſaias, dicẽs populus Mat.15.8
hic labiis me honorat, cor autem eorum longe eſt à me.

Dico vobis, quia ſi hic tacuerint, lapides clamabunt. Lu.19.40

Pſallam ſpiritu, pſallam & mente. 1 co.14 15

Implemini Spiritu ſãcto, loquẽtes vobiſmetipſis in pſal Ep.5.19
mis, hymnis & cãticis ſpiritualib cãtãtes & pſallentes in cor
dib. veſtris dño grãs agẽtes ſemp p oĩb. in noĩe Dñi noſtri
Ieſu Chriſti Deo & patri ſubiecti inuicẽ in timore Chriſti

Verbũ Chriſti habitet in vobis abũd ãter in omni ſapien Col.3.16
tia, docẽtes & cõmonẽtes voſmetipſos pſalmis, hymnis, &
cãticis ſpiritualib in gratia cantãtes Deo in cordib. veſtris:

Triſtatur autem aliquis veſtrum? oret, æquo animo eſt
aliquis? pſallat. Iac.5.13

Et vox de throno exiuit, dicẽs, Laudẽ dicite Deo noſtro
omnes ſancti eius, qui timetis Deum puſilli & magni. Apo.11.5

Per dignam oblationem, vt ſit bona ſine defectu.

HOmo de domo Iſrael, & de aduenis, q habitant apud Leuit 22
vos qui obtulerit oblationem ſuã, vel vota ſoluens, ve 18.
ſponte offerẽs, quicquid illud obtulerit in holocauſtũ Dñi
vt efferatur per vos maſculus, immaculatus erit ex bobus,
& ouibus, & ex capris, ſi maculam habuerit, non offeretis,
neque erit acceptabile Deut.16

Non apparebit ante Dñm vacuus, ſed offeret vnuſquiſ- 16
que ſecundum quod habuerit, iuxta benedictionẽ Dei ſui
quam dederit ei. 1.Par.29

Tua ſunt omnia, & q̃ de manu tua accepim⁹, dedim⁹ tibi. 14

Voluntariè ſacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo do Pſa.53.8
mine, quoniam bonum eſt.

Bono animo gloriã redde Deo, & non minus primitias Ec.35.10
manuum tuarũ. In omni dato hilarem fac vultum tuum, &
in exultatione ſanctifica decimas tuas.

Si offeratis cœcum ad imolandum, nonne malum eſt
Et ſi offeratis claudum & languidum, nõne malum eſt? Of- Mala.1.8
fer illud duci tuo, ſi placuerit ei, & ſi ſuſceperit faciem tuã
dicit dominus exercituum. P 3 Maledi-

Malediċt' doloſus, q habet in grege ſuo maſculũ & votũ
Ibidẽ, 14 faciens immolat debile dño: Quia rex magnus ego, dicit dominus exercituũ, & nomen meũ horribile in Gentibus.

Vt ſit pura ſine peccato.

Leu. 2. 11 OMnis oblatio quæ offertur domino, abſque fermento (malæ acquiſitionis) fiet, nec quicquam fermenti ac mellis adolebitur in ſacrificio domini.

22. 25. De manu alienigenæ non offeratis panes Deo veſtro.

Non offeres mercedem proſtibuli.

Deut. 23 Sacrificium Deo ſpiritus contribulatus.

18. Victimæ impiorum abominabiles domino: vota iuſtorũ

Pſ. 50. 19 placabilia.

Prou. 15 Hoſtiæ impiorũ abominabiles, quę offerũtur ex ſcelere.

8. Nõ dicas in multitudine munerum meorum reſpiciet De' & offerente me Deo altiſſimo, munera mea ſuſcipiet.

21. 27. Immolans ex iniquo, oblatio eſt maculata, infrà Domini

Ecc. 7. 11 quorum non probat Altiſſimus.

Sacrificium ſalutare eſt, attendere mandatis, & diſcedere

34. 21. ab omni iniquitate.

Oblatio iuſti impinguat altare, & odor ſuauitatis eſt in conſpectu Altiſſimi.

35. 2. Sacrificium iuſti acceptum Deó, & memoriã eius non obliuiſcetur Deus.

Ibidem. 8 Ne offeras parua ſordibus munera non enim ſuſcipiet illa nec iniquum inſtituas ſacrificiũ, quia dominus iudex

Ibidem 9 eſt, nec valet apud eum perſonæ magnificentia.

Quo mihi multitudinem victimarum veſtrarum, dicit

Ibidẽ 14 dominus, Plenus ſum.

Cùm veniretis ante conſpectũ meũ, quis quæſiuit hæc

Eſa 1, 11 de inanib. veſtris, vt ambularetis in atriis meis? Ne offeratis vltrà ſacrificium fruſtra: incenſum abominatio eſt mihi

Ibidẽ. 12 Cùm multiplicaueritis orationẽ, non exaudiam, manus enim veſtræ ſanguine plenę ſunt.

Ibidẽ. 15 Quid eſt quod dilectus meus in domo mea facit ſcelera multa? Nunquid carnes ſanctę auferent à te malitias tuas

Ier. 11. 15 in quibus gloriata es?

Hoſtias offerent, immolabũt carnes, & comedẽt, & dñs

Oſee 8, 13 non ſuſcipiet eas Nunc recordabitur iniquitatis eorũ.

Nõ libabũt dño vinũ, & nõ placebat ei, ſacrificia eorũ

9. 4. quaſi panis lugẽtiũ, omnes q comedũt eũ cõtaminabũtur

Quod ſi obtuleritis mihi holocauſtomata & munera ve Am.7.21
ſtra,nõ ſuſcipiã,& vota pinguium veſtrorum nõ reſpiciam.
In vanũ autẽ me colunt docentes doctrinas hominum, Marc.7
Relinquẽtes enim mãdata Dei,tenetis traditiões hominũ, 27.
baptiſmata vrceorum,& calicũ,& ſimilia his facitis multa

Iuſta de populo.

HOnora dominum de tua ſubſtantia (non alterius) & Prou 3.9
de primitus frugum tuarum de pauperibus,
Immolantis ex iniquo oblatio eſt maculata Ec.34.21
Dona iniquorum non probat A ltiſſimus,nec reſpicit in Ibide 23
oblatione iniquorum,nec in multitudine ſacrificiorum eo
rum propitiabitur peccatis
Qui offert ſacrificium ex ſubſtantia pauperis quaſi qui Ibide.24
victimat filium in conſpectu patris ſui.
Noli offerre munera praua,nõ enim ſuſcipiet illa,& noli 35. 14.
inſpicere ſacrificium iniuſti,quoniam dominus vindex eſt,
& non eſt apud illum gloria perſonę.
Nullam habet dominus perſonę rationem aduerſus ino- Ibide 16.
pem,ſed deprecationem lęſi exaudiet.
Ego dominus diligens iudicium, & odio habens rapinã Eſa.61.8
in holocauſtum.
Intuliſtis de rapinis munus, nunquid ſuſcipiam illud de Mal.1.13
manu veſtra,dicit dominus?

Deus quærendus celeriter.

LÆtetur cor quærentiũm dominum, & confortamini Ps.104,3
quęrite faciem eius ſemper.
Quęrite dominum dum inueniri poteſt, inuocate eum Eſa.55.6
dum propè eſt.
Quęramus & reuertamur ad dominum. Th 3.40
Quęrite dominum omnes manſueti terræ,quia iudiciũ Soph.2.3
eius eſtis operati.Quærite iuſtum,quęrite manſuetum, ſi
quomodo aſcondamini,in Die furoris Domini.

Cordialiter.

QVũque quęſieris,ibi dominum deum tuum, inuenies De.4.29
eum,ſi tamen toto corde quęſieris, & tota tribulatio
ne animę tuę.
Prębete igitur corda veſtra,& animas veſtras, vt quęra- 1.P.22.19
tis dominum Deum veſtrum,
In toto corde meo exquiſiui te, pſ.118.10
qui autem inquirunt dominum, animaduertunt omnia Prou.28.

Sentite de domino in bonitate, & in ſimplicitate cordis
Sap.1. 1. quærite illum
Eſa.21.12 Si quæritis quærite.
Amo.5.14 Quęrite bonum & non malum vt viuatis
Phi.2.21 Omnes,quæ ſua ſunt,quærunt,non quæ Ieſu Chriſti.

Vtiliter.

1.pa.28.9 SI quęſieris eum,inuenies,ſi autē dereliqueris eũ,proiiciet te in æternum.
2.Par,15 Dominus vobiſum, quia fuiſtis cum eo, Si quæſieritis eũ,inuenietis,ſi autem dereliqueritis eũ derelinquet vos.
pſ.68 33 Quærite Deum & viuet anima veſtra.
69.5. Exultent & lætentur in te omnes,qui quærunt te.
Ecc.2.13 Quoniam pius & miſericors eſt Deus,& remittit in die tribulationis peccata, & protector eſt omnibus exquirentibus ſe in veritate.
Eſa. 45. Non dixi ſemini Iacob fruſtra. Quærite me.
19. quæſierunt me,qui ante non interrogabant, inuenerũt
65.1. qui non quęſierunt.
Ierem.29 Cum quæſieritis me in toto corde veſtro,inueniar à vo-
13. bis,ait dominus.
Amos.5.4 Quærite me & viuetis. Quærite Dominum & viuite,

Deus cuius mali ſit cauſa & cuius non ſit.

Vide malum.

Diabolus ſemper quærit perditionem hominum.

Gen 3.1. SEd & ſerpens erat callidior cunctis animantibus terræ quæ fecerat Deus &c.
1.par.21.1 Conſurrexit autem Sathan cōtra Iſrael,& incitauit Dauid vt numeraret Iſrael.
Iob.2. ‡ Sathanas obtenta à Deo facultate, percutit Iob vlcere peſſimo,cui etiam propria vxor inſultat,Cap 1.Idem.
Zach.3.1 Et oſtendit mihi dominus Ieſum ſacerdotem magnum ſtantem coram angelo domini,& Sathan ſtabat à dextris eius vt aduerſaretur ei.
Mat.4.3 Et accedens tentator dixit ei,Si filius Dei es,dic vt lapides iſti panes fiant.
Luc.8.12 Qui autem ſecus viam,hi ſunt qui audiunt,deinde venit diabolus,& tollit verbum de corde eorum ne credētes ſalui fiant.
ca.22.31 Ait autem dominus:Symō,Ecce Sathanas expetiuit vos vt cribraret ſicut triticum.

Dixit

Dixit autem Petrus, Anania cur tentauit Sathanas cor Act.5.3.
tuum, mētiri te Spiritu ſancto, & fraudare de prætio agri?

Ipſe enim Sathanas transfigurat ſe in angelum lucis. 2.cor.11

Induite vos armaturam Dei vt poſſitis ſtare aduerſus in 14.
ſidias diaboli. Eph.6.11

Ego enim Paulus tentaui quidem & ſemel & iterum ve 1.pet.5.8
nire ad vos, ſed impediuit me Sathanas.

Sobrij eſtote & vigilate, quia aduerſarius veſter diabol⁹ 1 Th, 2.
tanquam Leo rugiens circuit quęrens quem deuoret, cui 18.
reſiſtite, &c.

Nihil horum timeas quæ paſſurus es. ecce miſſurus eſt Apo.2.10
diabolus aliquos ex vobis in carcerē, vt tentemini & habe
bitis tribulationem diebus decem.

Et cum conſummati fuerint mille anni ſoluetur Satha- Ca.20.7
nas de carcere ſuo, & exibit & ſeducet gentes quæ ſunt ſu
per quatuor angulos terræ.

Diabolus non plura poteſt quàm ei Deus permittit.

ET ait ille (mendax) egrediar & ero Spiritus mēdax in 3.Re.22
ore omniū prophetarū eius, dixit dominus decipies 22.
& præualebis, Egredere & facit ita, Idem 2 Par.18.20.

Dixit ergo dominus ad Sathan: Ecce vniuerſa quæ habet Iob 1.12
in manu tua ſunt. tamen in eum ne extendas manum tuā.

Dixit dominus ad Sathan, In manu tua eſt, verumtamen Cap 2.6.
animam illius ſerua

Dæmones autē rogabunt eū dicētes, Si eicis nos, mit- Ma.8.31
te nos in gregem porcorum Idem Marc.5.12.

Et cum conſummati fuerint mille anni, ſoluetur Satha Apo.20.7
nas de carcere ſuo, & exibit, & ſeducet gētes, quæ ſunt ſu-
per quatuor angulos, terræ, Geog, & Magog, ebgregabit
eos in prætium, quorum numerus eſt ſicut arena maris.

Diabolus pater & princeps mundi & omnium impiornm.

AIt diabolus Chriſto, hæc omnia tibi dabo ſi cadens a- Mat 4.9
dorauerıs me. Luc.4.6. Idem.

Omne ſublime videt, ipſe eſt rex ſuper vniuerſos filios Io.41.25
ſuperbiæ.

Nunc iudicium eſt mundi, nunc princeps huius mundi Io.12.31
eiicietur foras

Iam non multa loquar vobiſcum, venit enim princeps ca.14.30
mundi huius & in me non habet quicquam.

Diaboli imperium per Chriſtum ſublatum.

Ge.3.15 INimicitias ponã inter te & mulierẽ,& ſemẽ tuũ & ſemẽ illi⁹,ipſa cõteret caput tuũ,& inſidiaberis calcaneo ei⁹.

1.Reg 17. Philiſtæis cõtra Iſrael,ad pugnã cõgregatis,Goliath Gigantem in armis & fortitudine cõfidẽtẽ,inermis Dauid occidit præciſumque caput diffuſis Philiſtæis ad Saulũ tulit.

Iob.26.13 Spiritus eius ornauit cœlos,& obſtetricante manu eius, eductus eſt coluber tortuoſus.

Eſa.14.12 Quomodo cecidiſti lucifer qui mane oriebaris?corruiſti in terram qui vulnerabas gentes?

Cap.27.1 In die illa viſitabit Dominus in gladio ſuo duro & grandi & forti ſuper Leuiathã ſerpentẽ veterem,& ſuper Leuiathã ſerpẽtem tortuoſum,& occidet cetum qui in mari eſt.

Luc.10.18 Videbam Sathanam ſicut fulgur de cœlo cadentem.

Ioa.12.31 Nunc princeps huius mundi eiicitur foras.

Col.1.13 Qui eripuit nos de poteſtate tenebrarũ & tranſtulit in regnum filij dilectionis ſuæ.

Ca.2.15 Et expolians principatus, & poteſtates traduxit confidẽter palam,triumphans illos in ſemetipſo.

He.2:14 Quia ergo pueri cõmunicauerunt carni,& ſanguini, & ipſe ſimpliciter participauit eiſdem,vt mortem deſtrueret eum,qui habebat mortis imperium (ſc.Diabolum.)

Apo.12.9 Et proiectus eſt draco ille magnus ſerpẽs antiqu⁹ q vocatur diabolus & ſathanas q ſeducit vniuerſũ orbẽ & proiectus eſt in terrã,& angeli eius cũ illo miſſi ſunt.ca.20.2.

Diaboli filij.

Ioa.8.44 VOs ex patre diabolo eſtis,&deſideria patris veſtri vultis facere,Ille homicida erat abinitio & in viritate nõ ſtetit,quia veritas non eſt in eo,cum loquitur mendacium ex propriis loquitur,qui mendax eſt & pater eius.

Act.13.10 Pleni omni dolo & omni fallacia filij Diaboli inimici omnis iuſtitię non deſinis ſubuertere vias domini rectas.

1.Ioa.3.10 In hoc manifeſti ſunt filij Dei & filij Diaboli:omnis q nõ eſt iuſtus,non eſt ex Deo,& qui non diligit fratrem ſuum;

Diaconi.

Act.6.3. COnſiderate ergo fratres viros ex vobis boni teſtimonij ſeptem plenos Spiritu ſancto,& ſapientia quos cõſtituamus ſuper hoc opus.

Cap.21.7 Alia aũt die profecti venimus Cæſareã & intrãtes domũ Philippi Euãgeliſtæ,q erat vnus de ſeptẽ,mãſim⁹ apud eũ.

Pan-

Paulus & Timothæus ſerui Ieſu Chriſti, omnib. ſanctis in Chriſto Ieſu, qui ſunt Philippis cum epiſcopis & diaconis gratia vobis & pax à Deo patre noſtro, Phil.1.1

Diaconos ſimiliter pudicos nō bilingues nec multo vino deditos, non turpe lucrum ſectantes: habentes minſterium fidei in conſcientia pura (ſcilicet oportet eſſe.) 1.Ti.3.8

Diana colitur Epheſi & in vniuerſa Aſia Act. 19.27.

Dies nouiſsimi & iudicium extremum.

1.Re.2.10 Dominum formidabunt aduerſarij eius & ſuper ipſos in cœlis tonabit, dominus iudicabit fines terræ, & dabit imperium regi ſuo, & ſublimabit cornu Chriſti ſui

Tunc exultabunt omnia ligna ſyluarum à facie domini, quia venit, quoniam venit iudicare terram. Pſ.95.13

Et introibunt in ſpeluncas petrarum, & in voragines terræ facie formidinis Domini, & gloria maieſtatis eius, cum ſurrexerit percutere terram. Eſa.2.19

Vox multitudinis in mōtibus, quaſi populorū frequētiā vox ſonitus regum & gentium cōgregatorum, &c.6 Viulate quia ꝓpe eſt dies dñi, quaſi vaſtitas à dño veniet, &c.9. Ecce dies domini venit crudelis, & indignationis plenus & iræ furoriſq. ad ponendum terram in ſolitudinē, & peccatores eius conterendos de ea. Cap.26 21. Ca.13.4

Ecce dominus in igne veniet, & quaſi turbo quadrigæ eius reddere in indignatione furorem ſuū, & increpationē ſuam in flammam ignis, Idem Hiere 30.15. ca.66 15

Iuxta eſt dies domini magnus, iuxta eſt & velox nimis, vox diei domini amara tribulabitur ibi fortis. Sop.1.14

Ecce enim dies veniet ſuccenſa quaſi caminus, & erunt omnes ſuperbi & omnes faciētes impietatem ſtipula, & inflammabit eos dies veniens dicit dominus exercituū quæ non derelinquet eis radicem & germen. Mal.4.1

Et erit cū fient hæc, & cōtingent ſigna quæ ante oſtēdi tibi. & tūc reuelabit filius meus quē vidiſti vt viſū aſcēdēte. 4.Eſd 13 32

Dico autē vobis, quoniā omne verbū ocioſum quod loquuti fuerint homines, reddent rationē de eo in die iudicij. Matt.12 36.

Mittet filius hominis angelos ſuos, & colligent de regnō eius omnia ſcandala, & eos qui faciunt iniquitatem, & mittet eos in caminum ignis, ibi erit fletus & ſtridor dentium. Cap.24.25 31. ca.13.41

Secundū autē duritiā tuā & impenitēs cor tuū theſaurizas tibi Rom.2.5

tibi irã in die iræ & reuelationis iuſti iudicij Dei,qui reddet vnicuique ſecundum opera eius.

cap.14.10 Tu autẽ quid iudicas fratrẽ tuũ,aut tu quare ſpernis fratrem tuum?Omnes enim ſtabimus ante tribuual Chriſti.

2.Cor 5 Omnes enim nos mãifeſtari oportet ante tribunal Chri
10. ſti,vt referat vnuſquiſq,proprio corpore prout geſſit ſiue bonum ſiue malum.

1 Th.5.2 Ipſi enim diligentes ſitis,quia dies Domini ſicut fur in nocte ita veniet.

Apoc.1.7 Ecce venit cum nubibus,& videbit eum omnis oculus, & qui eum pupugerunt.

Hie.30.7 Væ,quia magna dies illa,nec eſt ſimilis eius,tempuſq,tribulationis eſt Iacob,& ex ipſa ſaluabitur.

Ioel.2.1 Canite tuba in Syon,vlulate in monte ſancto meo,conturbẽt oẽs habitatores terræ qa venit dies dñi,quia pro

Am.5.18 pe eſt dies tenebrarũ,& caliginis,dies nubis & turbinis.&c.

Væ,deſiderantibus diẽ Domini,ad quid eam vobis?dies

4 Eſdr.2 Domini iſta tenebræ & non lux.
27. Noli fatigari,cũ enim venerit dies preſſuræ,& anguſtię alij plorabunt,& triſtes erũt,tu autẽ hilaris &copioſa eris.

Dies Domini.

Eſa.13.6 VLulate qa prope eſt dies Domini:quaſi vaſtitas à Domino veniet,propter hoc omnes manus diſſoluentur,

Ier.30.7 & omne cor hominus contabeſcet & contereretur.

Væ,quia magna dies illa,nec eſt ſimilis eius , tempuſq,tri

Am.5.18 bulationis eſt Iacob,& ex ipſa ſaluabitur.

Vę deſiderantibus diẽ Domini,ad quid eam vobis?dies

Ioel.2. 1 Domini iſta tenebrę & non lux.

Cantate tuba,vlulate in mõte ſancto meo , cõturbentur omnes habitatores terrę,quia venit dies Domini,qa ꝓpe eſt dies tenebrarum & caliginis, dies nubis & turbinis,&c

Sop 1.14 31.ſol conuertetur in tenebris & luna in ſanguinem,ante quam veniat dies Domini magnus & horribilis.

Mal.4.1 Iuxta eſt dies Domini magnus,iuxta eſt & velox nimis vox dei Domini amara tribulabitur ibi fortis.

Ecce enim dies veniet ſuccenſa quaſi caminus,& erunt

4.Eſdr.2 omnes ſuperbi,& omnes faciẽtes impietatẽ ſtipula,&inflã
27. mabit eos dies veniens,dicit dominus exercituum,quę nõ derelinquet eis radicem & germen.

Noli fatigari,cũ enim venerit dies preſſurę , & anguſtiæ alij plorabũt & triſtes erunt,tu autẽ hilaris & copioſa eris

Con-

Confidens hoc ipſum, quia qui cœpit in vobis opus bo- Phil.1.6
num perficiet vſque in diem Ieſu Chriſti

Verbum vitæ continentes, ad gloriã meam in die Chri
ſti, quia non in vacuum cucurri, neque in vacuũ laboraui. cap.2.16

Ipſi enim diligenter ſcitis, quia dies domini ſicut fur in 1The.5.2
nocte ita veniet.

In reliquo repoſita eſt mihi corona Iuſtitiæ, quam red-
det mihi Dominus in illa Die, iuſtus iudex: non ſolum au- 1.Ti.4.8
tem mihi, ſed & iis qui diligunt aduentum eius.

Dies Domini, & hora nulli cognita. Matt.24 36.

DE Die autem illa & hora nemo ſcit, neque angeli cœ
lorum, niſi ſolus pater. Idem Marci 13, 22. Lu.17.24
Sicut fulgur coruſcans de ſub cœlo, in ea quæ ſub cœlo
ſunt fulget, ita erit filius hominis in die ſua. Act.1.7

Dixit autem eis, non eſt veſtrum noſſe tempora vel mo
menta quæ pater poſuit in ſua poteſtate. 2.Pet.3.10

Adueniet autem dies Domini vt fur in quo cœli, magno
impetu tranſient, elementa verò calore ſoluentur, terra au
tem & quæ in ipſa ſunt opera, exurentur. Apoc.3.3

Si non vigilaueris, veniam ad te tanquam fur & neſcies
quando veniam ad te. 16.15.

Dies pro annis. Nũ.14.24

IVxta numerum quadraginta dierum quib. conſideraſtis Ezec.4.6
terram, annus pro die imputabitur, & 40. annis recipietis
iniquitates, & ſcietis vultionem meam.

Et cum compleueris hæc dormies ſuper latus tuum de-
xtrum ſecundo, & aſſumus iniquitatem Domus Iuda 30.
diebus, diem pro anno, diem inquam pro anno dedi tibi. Deu.7.8

Dilectio dei erga ſuos.

QVia dilexit vos Dominus & cuſtodiuit iuramẽtum qđ
iurauit patribus veſtris eduxitq, vos in manu forti & Ioſ.24.19
redemit đ domo ſeruitutis de manu Pharaõis regis Aegypti

Dixit Ioſue ad populum, non poteritis ſeruire Domino,
Deus enim ſanctus & fortis æmulator eſt, nec ignoſcet ſce Pro.6.17
leribus veſtris atque peccatis.

Ego diligentes me diligo, & qui mane vigilant ad me in- Ec.4.18
uenient me.

In tentatione ambulat cum eo & in primis diliget eum Hie.20.12

In charitate perpetua dilexit, ideo attraxi te miſerans.

Sic:

Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium ſuum vnigeni
Io.3.16 tum daret, vt omnis qui credit in eũ non pereat, ſed habeat vitam æternam:

cap 15.9 Sicut dilexit me pater, & ego dilexi vos, manete in dilectione mea.

ca.16.27 Ipſe enim pater amat vos, quia vos me amaſtis & credidiſtis, quia à Deo exiui.

Rom.5.8 Cõmendat charitatem ſuam in nobis, quoniam cum adhuc peccatores eſſemus, Chriſtus pro nobis mortuus eſt.

Eph.5.1 Eſtote ergo imitatores Dei, ſicut filij Chariſſimi, & ambulate in dilectione ſicut & Chriſtus dilexit vos & tradidit ſe metipſum pro nobis oblationem & hoſtiam Deo in odorem ſuauitatis:

Diligendus eſt Deus ſuper omnia.

Vide Charitas.

Deu 6.5 Diliges dominum Deum tuum ex toto corde tuo & ex
cap.11.2 tota aĩa tua & ex tota fortitudine tua Ca. 10. 10 12.
Ama itaque dominũ Deum tuũ, & obſerua præcepta eius
Ec.7.32 & ceremonias, iudicia atque mandata omni tempore. &c.

In omni virtute tua dilige eum qui te fecit, & miniſtros eius ne derelinquas.

Matt.10 Qui amat patrẽ aut matrẽ, pluſquã me, nõ eſt me dignus
13. & qui amat filiũ aut filiã pluſquam me, non eſt me dignus.

ca.22.36 Ait illi Ieſus, Diliges dominum Deum tuum, ex toto corde tuo & ex tota anima tua, &c Marc.12.30. Luc.10.27.

Rõ.8.28 Scimus enim quoniã diligentibus Deum, omnia cooperãtur in bonũ, iis qui ſecundũ propoſitũ vocati ſunt ſancti

1.co 10.21 Non poteſtis calicem Domini bibere, & calicem Dæmoniorum, non poteſtis menſæ domini participes eſſe & mẽſę Dęmoniorum.

Diligendus proximus.

Deu 6 Diliges proximum tuum ſicut teipſum.
22.1. Non videbis ouem fratris tui, aut bouem errantem, & præteribis, ſed reduces fratri tuo.

Io 15.13 Maiorẽm hac dilectionem nemo habet, quàm vt animã ſuam ponat quis amicis ſuis.

Phil.2.4 Nõ quæ ſua ſunt ſinguli conſiderantes, ſed quę aliorum

1.Th.2.7 Facti ſumus paruuli in medio veſtrũ, tanquam ſi nutrix foneat filios ſuos

[illegible] .1 Charitas fraternitatis maneat in vobis.

Sim

Simplici ex corde inuicem diligite. 1.Pe 1.22
Qui diligit fratrem ſuum in lumine manet. 1.Ioa.2.10
Et nos debemus pro fratribus animam ponere. 3.16.
Primum diligamus nos inuicem, quia charitas ex Deo eſt, & cognoſcit Deum. 4.7.
Si diligamus nos inuicem, Deus in nobis manet & charitas eius in nobis perfecta eſt. Ibidẽ.12

Dilectio proximi eſt neceſſaria.

OMne aĩal diligit ſibi ſimile: ſic & oĩs homo proximũ ſibi. Omnis caro ad ſimilem ſibi coniungitur, & omnis homo ſimili ſibi ſociatur. Ecc.13.19 Ibidẽ.20.
Et mandauit illis vnicuique de proximo ſuo. 17.12.
De charitate fraternitatis nõ neceſſe habemꝰ vobis ſcribere, ipſi enim vos à Deo didiciſtis, vt diligatis inuicem. 1.Th.4.9
Nos ſcimus, quia tranſlati ſumus de morte ad vitã, quoniã diligimus fratres. Qui autẽ nõ diligit, manet in morte 1.Ioa.3.14
Chariſſimi diligamus nos inuicem, Qui non diligit, nõ nouit Deum. 4.7.
Chariſſimi ſi ſic Deus dilexit nos, & nos debemus alterutrum diligere. Ibide.11.
Si quis dixerit quoniam diligo deum, & fratrẽ ſuũ odit, mendax eſt. Qui nõ diligit fratrẽ ſuũ, quẽ videt. Deũ quẽ non videt, quomodo poteſt diligere? Et hoc mandatum habemus à deo, vt qui diligit deum, diliget & fratrem ſuum Ibide.20.

Eſt fructuoſa.

IN tribus placitũ eſt ſpiritui meo, quæ ſunt probata corã deo & hominibus. Concordia fratrum & amor proximorum, & vir & mulier ſibi bene cõſentientes, (in bonum.) Ecc.25.1
Iterũ dico vobis quia ſi duo ex vobis conſenſerint ſuper terrã, de omni re quãcunq; petierint, fiet illis à patre meo Matt.18.19.
In duob. his mandatis vniuerſa lex pẽdet & prophetæ. 22. 40.
Nemini quicquam debeatis, niſi vt inuicẽ diligatis, Qui enim diligit proximum, legem impleuit. Rõ.13 8.
Plenitudo ergo legis eſt dilectio. 10.
Omnis enim lex in vno ſermone impletur, Diliges proximum tuum ſicut teipſum. Gal.5.14

Ordinata vt diligatur cum virtute.

QVi amat Patrem aut matrem pluſquã me nõ eſt me dignus. Et qui amat filium aut filiam ſuper me, nõ eſt me dignus. Mat.5.5

Ioã.15.13 Mandatum nouũ do vobis, vt diligatis inuicem ſicut di
34. lexi vos, vt & vos diligatis inuicem In hoc cognoſcẽt oẽs,
quia diſcipuli mei eſtis, ſi dilectionẽ habueritis inuicem.
15 17. Hoc eſt præceptũ meũ vt diligatis iuicẽ, ſicut dilexi vos
Rõ.15.1 Vnuſquiſque veſtrum proximo ſuo placeat in bonum.
Heb.10. Conſideramus inuicem in prouocationem charitatis, &
24. bonorum operum.
1.Io.2.10 Qui diligit fratrem ſuum, in lumine manet, & ſcandalum in eo non eſt.

Fructuoſè.

Rõ.12 9 Dilectio ſine ſimulatione.
Ibidẽ.15 Gaudete cum gaudentibus, flete cum flentibus.
1.Cor.10 Nemo quod ſuum eſt quærat, ſed quod alterius.
24. Semper quod bonũ eſt ſectamini in inuicẽ & in omnes.
1.Th.5.15 Animas veſtras caſtigantes in obediẽtia charitatis, in fra
1.pe.1.22 ternitatis amore, ſimplici ex corde inuicẽ diligite attẽtius

Cum affectu dulci ſupportando.

Tob.4.16 Quod ab alio oderis fieri tibi, vide ne tu aliquando alteri facias.
Mal.2.10 Nunquid non pater vnus omnium noſtrum? nũquid nõ Deus vnus creauit nos? Quare ergo deſpicit vnuſquiſq, noſtrum fratrem ſuum, violans pactum patrum veſtrorum.
Ro.13.10. Dilectio proximi malum non operatur.
15.1. Debemus autem nos firmiores, imbecillitates infirmiorum ſubſtinere, & non nobis placere.
Gala 6 2 Alter alteri⁹ onera portate, & ſic adimplebitis legẽ Chriſti
Ephe.4.1 Obſecro itaq, vos, ego vinctus in Dño, vt dignè ambuletis vocatione quo vocati eſtis cũ omni humilitate & mãſuetudine, cum patientia ſupportãtes inuicem in charitate.
Ph.2.3.et 4. Nihil per contẽtionem, neque per inanem gloriam, ſed in humilitate ſuperiores ſibi inuicem arbitrantes: nõ que ſua ſunt ſinguli conſiderantes, ſed & ea, quæ aliorum.

Vtiliter ſubueniendo.

Ec.7.39 Non te pigeat viſitare infirmum ex his enim in dilectione firmaberis.
Ma.5.42 Qui petit à te da ei, & volẽti mutuare à te ne auertaris.
7.12 Omnia quecũque vultis vt faciant vobis homines, ita & vos facite illis, Hæc eſt enim lex.
Lu.10.30. Et quis eſt meus proximus? Quis enim videtur tibi proxim⁹ fuiſſe illi, q incidit in latrones? At ille dixit, Qui fecit miſeri-

miſericordiã in illũ. Et ait illi Ieſus, Vade & tu fac ſimiliter. *Luc.10*
In qua menſura menſi fueritis, remetietur vobis. 37.
Per charitatem ſpiritus ſeruite inuicem *Ma.4 24*
Eſtote ergo imitatores Dei, ſicut filij chariſſimi, & ambu *Gal.5.13*
late in dilectione. *Ephe.5.2*
Vnuſquiſque ſicut accepit gratiam in alterutrũ illã admi *1.Pet.4.10*
niſtrantes, ſicut boni diſpẽſatores multiformis gratię Dei.
In hoc cognouimus charitatẽ Dei, qm̃ ille pro nobis ani *1.Ioã.3.16*
mã ſuã poſuit, & nos debemus ꝓ fratribus animas ponere.

Diſcordia vitanda.

PRoferentem mendacia, teſtem fallacem, & eum qui ſeminat inter fratres diſcordias (odit Dominus.) *Pro.6.14*
Odium ſuſcitat rixas, & vniuerſa delicta operit charitas. *Ca.10.12*
Vir iracundus prouocat rixas, qui patiens eſt mitigat ſuſcitatas. *Ca.15.18*
Homo peruerſus ſuſcitat lites, & verboſus ſeparat principes. *Ca.16.28*
Semper iurgia quęrit malus, angelus autem crudelis mittetur contra eum. *Ca.17.11*
Labia ſtulti miſcent ſe rixis & os eius iurgia prouocat. *Cap.18.6*
Qui fortiter premit vbera ad eliciendũ lac, exprimit butyrum, & qui vehementer emungit, elicit ſanguinem, & q prouocat rixas, producit diſcordias. *Ca.30.33*
Ve mihi, mater mea quare genuit me virum rixæ, virũ diſcordiæ, in vniuerſa terra? nõ fœnerauit mihi, nec fœnerauit mihi quiſquam, omnes maledicunt mihi. *Ier.15.10*
Omne regnum diuiſũ contra ſe deſolabitur, & omnis ciuitas vel domus diuiſa contra ſe non ſtabit. *Matt.12* 24.
Ipſe autem vt vidit cogitationes eorum dixit eis, Omne regnum in ſeipſum diuiſum deſolabitur, & domus ſupra domũ cadet. Si autẽ Sathanas in ſeipſum eſt diuiſus, quomodo ſtabit regnum eius? Matth. 12. 24. *Lu.11.17*
Non eſt enim diſſenſionis Deus ſed pacis, ſicut & in omnibus eccleſiis ſanctorum doceo. *1.Cor.14* 33
Stultas & ſine diſciplina quæſtiones deuita, ſciens quia generant lites. *2.Tim 2* 24.
Quod ſi inuicem mordetis & comeditis, videte ne ab inuicem conſumamini. *Gal.5.14*

Q diſci-

Diſciplina ferenda humiliter.

Pro.11.31 SI iuſtus in terra recipit,q̃to magis iniuſtus & peccator.
13.18 Egeſtas & ignominia ei,qui deſerit diſciplinam,qui'au
tem acquieſcit arguenti,glorıabitur.
Ca 11.10 Cum enim tentati ſunt,& quidem cũ miſericordia diſci
plinam accipientes ſcierunt,quemadmodũ cũ ita iudicati
impij torměta paterentur.Hos quidem tanquã durus rex
interrogans condemnaſti.
Ier.2.30 Fruſtra percuſſi filios veſtros, diſciplinam õn receperũt'
5. Percuſſiſti eos,&non doluerunt,atriuiſti eos.& renuerũt
accipere diſciplinam.
7.28. Hæc eſt gens,quæ non audiuit vocem Domini Dei ſui,
& non recipit diſciplinam ore.
Soph.3.2 Væ prouocatrix & redempta ciuitas,columba'
Non audiuit vocem,& non ſuſcepit diſciplinam'

Perſeueranter.

Pro.3.11 DIſciplinam Domini,fili mi,ne abiicias,nec deficias cũ
ab eo corriperis.Quẽ enim diligit Dominus,corripit
& quaſi in filio complacet ſibi.
4.14. Tene diſciplinam,ne dimittas eam.Cuſtodi illam,quia
illa eſt vita tua.
Sap.3.11 Sapientiam.n & diſciplinã qui abiicit,infelix eſt,& vacua
ſpes illorum & labores ſine fructu,& inutilia opera eorũ.
Eclle 31 Congregate vos in domo diſciplinæ.
Heb.12.5 Fili mi noli negligere diſciplinam Domini,neque fatige
ris dñ ab eo argueris,Quem eñ diligit dñs caſtigat,flagel
lat aũt oẽm filiũ,quẽ recipit.In diſciplina perſeuerat.Tan
quã filiis offert ſe Deus.Quis enim filius quem non corri
pit pater?Quod ſi extra diſciplinam eſtis, cuius participes
facti ſunt omnes,ergo adulteri & non filij eſtis.

Diſciplina malitiam refranat.

Pſ.17.37 EX diſciplina tua correxit me in finem.
Ezec.6.8 Et relinquam in vobis eos,qui fugerint gladiũ in gen
tibus cum diſperſero vos in terris,& recordabũtur mei li-
beri veſtri in gentibus,ad quas captiui ducti ſunt,quia con
triui cor eorum.
Baru.3.1 Et nunc Domine omnipotens Deus Iſrael,anima in an-
guſtiis & ſpiritus anxius clamat ad te.
2.Mach. Etenim multo tẽpore non ſinere peccatorib.ex ſentẽtia
13 agere,ſed ſtatim vltiões adhibere magni beneficij indiciũ eſt:

Cul-

Culpam purgat.

Via vitæ cuſtodienti diſciplinam. Prou.10.
Heu ego conſolabor ſuper hoſtibus meis, & vindica 17.
bor de inimicis meis,& cõuertã manũ meã ad te & excoq, Eſa 1.24
ad purum ſcoriã tuã,& offeram omne ſtannum tuum.

Quia ſi abiecit,miſerebitur ſecundum multitudinem mi Tre.3.32
ſericordiarum ſuarum. Non enim humiliauit ex corde ſuo,
& abiecit filios hominum.

Iram Domini portabo,quoniam peccaui ei. Mic.7.9.
Dum iudicamur autem,à Domino corripimur,vt nõ cũ 1.Cor.11
oc mũdo damnemur. 32.
h

Gratiam conſeruat.

Qui diligit diſciplinam,diligit ſcientiam. Pro.12.1
Malitia hoīæ obliuionem facit luxuriæ magnæ. Ec.11.29
Ego quos amo arguo & caſtigo. Apo.3.19

Diuini vide Incantatores.

Diuites huius mundi quomodo ſe erga pauperes habere debeant. Vide Eleemoſyna.

SI attenuatus fuerit frater tuus & infirmus manu,& ſuſceperis eum quaſi aduenam & peregrinum & vixerit tecum,ne accipias vſuram ab eo &c. Le.25.35

Si vn⁹ de fratribus tuis,qui moratur intra portas ciuitatis tuæ in terra, Dñs Deus tuus daturus eſt tibi,ad paupertatẽ deuenerit, non obdurabis cor tuũ nec cõtrahes manũ tuã,&c. 10.ſed dabis ei,nec ages quippiã calide in eius neceſſitatibus ſubleuãdis,& benedicat tibi Dñs Deus tuus in omni tempore,& in cunctis ad quæ manum miſeris. De 17.7

Nolite ſperare in iniquitate & rapinas nolite concupiſcere,diuitiæ ſi affluant nolite cor apponere. Pſal.61.2

Qui calumniatur egentem,exprobat factori eius,honorat autem eum,qui miſeretur pauperis. Idem cap.17.5. Pro.14.3

Fœneratur Domino qui miſeretur pauperis & viciſſitudinem ſuam reddet ei. Ca.19.17

Qui dat pauperi nõ ingedibit,qui deſpicit deprecantem ſuſtinebit penuriam. ca.28.27

Mitte panem tuum ſuper tranſeũtes aquas,quia poſt tẽpora multa inueniet illum. Ecc 11.2

Eccle.4.4 Rogationem contribulati ne abiicias, & non auertas faciem tuam ab egeno.

Cap.7.6 Pauperi porrige manum tuam, & perficiatur propiciatio & benedictio tua.

ca.29.12 Propter mandatum aſſume pauperem, & propter inopiã eius ne dimittas eum vacuum.

Ca.31.8 Beatus diues qui inuentus eſt ſine macula, & qui poſt aurum non abiit, nec ſperauit in pecunia & theſauris.

Ma.6.19 Nolite theſaurizare vobis theſauros in terra vbi ærugo & tinea demolitur, & vbi fures effodiunt & furantur.

ca.19.21 Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia quę habes, & da pauperibus & habebis theſaurum in cœlis, & veni ſequere me. Idem Luc.18.22.

Lu.14.12 Cũ facis prãdiũ aut cœnã, noli vocare amicos tuos, neq, fratres tuos, neq, cognatos, neq, vicinos diuites, ne forte & ipſi te reinuitẽt, & fiat tibi retributio. Sed cũ facis cõuiuiũ voca pauperes, debiles, claudos, &c. & beat⁹ eris, q a nõ hẽnt retribuere tibi, retribuetur. n. tibi in reſurrectione iuſtorũ.

Ca 16.‡ Per parabolam de villico iniquitatis hortatur ad faciendas eleemoſinas, docens, quid mercatur fidelis & infidelis mammonæ diſpenſator, quod nemo ſeruire põt Deo & mãmonę, ita de diuite expulone & Lazaro mendico.

Act.2.45 Poſſeſſiones & ſubſtantias vendebant (Apoſtoli) & diuidebant illa omnibus prout cuique opus erat.

Diuitiarum vanitas & contemptus, & in illis non eſt ſperandum.

Pſa.38.7 VEruntamen vniuerſa vanitas omnis homo viuens.

51.9. Ecce homo qui nõ poſuit Deũ adiutorẽ ſuũ, ſed ſperauit in multitudine diuitiarũ ſuarũ, & p̃ualuit ĩ vanitate ſua

Pro.10.2. Nihil proderunt theſauri impietatis, iuſtitia verò liberabit à morte.

Cap.11.4 Non proderunt diuitiæ in die vltionis, iuſtitia autem liberabit à morte. 24 Alij diuidunt propria, & ditiores fiũt, alij rapiunt non ſua, & ſemper in egeſtate ſunt.

ca.15.16 Melius eſt parum in timore domini, quàm theſauri magni & inſatiabiles.

ca.22.16 Qui calumniatur pauperem, vt augeat diuitias ſuas, dabit ipſe ditiori & egebit.

Ca.23.4 Noli laborare vt diteris, ſed prudentię tuę pone modũ.

Ca.30.9 Duo rogaui te ne deneges mihi antequã moriar, vanitatẽ

& ve r-

& verba mēdacia, longe facà me mendicitatē, & diuitias ne dederis mihi, tribue tantū victui meo neceſſaria, ne forte ſatiatus illiciar ad te negādum & dicam, Quis eſt Dominus? aut egeſtate compulſus, furer & periurem nomen Dei mei.

Auar⁹ nō implebit pecunia, & q amat diuitias fructū nō capiet ex eis & hoc ergo vanitas. 2 Eſt alia infirmitas peſſima, q̄ vidi ſub ſole, diuitiæ conſeruatę in malū Domini ſui. *Eccl.5.9*

Vir cui Deus dedit diuitias & ſubſtātiā & honorē. & nihil deeſt animæ ſuæ ex omnib. quæ deſiderat, nec tribuit ei poteſtatem Deus, vt comedat ex eo, ſed homo extraneus vorabit illud, hoc vanitas & miſeria magna eſt. *Cap. 6.2*

Perdix fouet quæ non peperit, facit diuitias & non in iudicio, in dimidio dierū ſuorū derelinquet eas, & in nouiſſimo ſuo erit inſipiens. *Hier.17. 11.*

Vę qui ædificat domum ſuam in iniuſtitia, & cœnacula ſua nō in iudicio, amicum ſuum opprimet fruſtra, & mercedem eius non reddet ei. *Cap.22. 13.*

Argentum eorum foras proiicietur, & aurum eorum non valebit liberare eos in die furoris Domini, animā ſuā non ſaturabunt & ventres eorum nō implebūtur, quia ſcādalum iniquitatis eorum factum eſt. Idem Soph 1.16. *Eze.7.19*

Tunc ſtabunt iuſti in magna conſtātia aduerſus eos, qui ſe anguſtiauerūt, & qui abſtulerunt labores eorum. *Sapie.5.1*

Noli attendere ad poſſeſſiones iniquas & ne dixeris, Eſt mihi ſufficiens vita, nihil enim proderit in tēpore vindictæ & obductionis. *Eccl.5.1*

Nihil eſt iniquius q̄ amare pecuniam, hic enim & animā ſuam venalem habet, quoniā in vita ſua proiecit intima ſua. *Cap. 10. 10.*

Qui amat aurum non iuſtificatur, & qui inſequitur conſumptionem replebitur ex ea. *Ca.31.5*

Qui autem ſeminatus eſt in ſpinis, hic eſt qui verbū Dei audit, & ſollicitudo ſęculi iſti⁹ & diuitiarū ſuffocat verbū, & ſine fructu efficitur. Idem Luc.8.14. *Mat.13. 22.*

Videte & cauete ab omni auaritia, quia non in abundantia cuiuſquam vita eius eſt, ex eis, quæ poſſidet. *Lu.12.15*

Nam qui volunt diuites fieri, incidunt in tentationem, & laqueū Diaboli, & deſideria multa et nociua, quę emergūt hominem in interitum & perditionem. *1.Ti.6.9.*

Exortus eſt enim ſol cū ardore, et areſecit fœnū, & flos eius decidit, & decor vultus eius deperiit: ita & diues in itineribus ſuis marceſſit. *Iac.1.11*

Contra diuites impios. Vide Auaritia.

1.Re.25 2. ERat autē vir quiſpiam (Nabal) in ſolitudine Maon, & poſſeſsio eius in Carmelo, & homo ille magnus nimis, erantque illi oues tria milia, & mille capræ & accidit vt tōderetur grex eius in Carmelo. 10. Reſponditque Nabal. pueris miſsis à Dauid, quis eſt Dauid, & quis eſt filius Iſai, hodie increuerunt ſerui qui fugiunt dominos ſuos, tollā ergo panes meos & aquas meas, & carnes pecorum quæ occiditōſorib. meis, & dabo viris quos neſcio vnde ſint. 13. aitq, Dauid pueris ſuis redeuntib. & nuntiātib. omnia verba quę dixerat Nabal, accingatur vnuſquiſq, gladio ſuo, & accincti ſunt ſinguli gladiis ſuis, accinctuſq, eſt Dauid gladio ſuo, & ſecuti ſunt Dauid quaſi quadringenti viri, quib. in occurſū venit Abigail vxor Nabal cū panib. & vino, &c. cui ait Dauid. 32 Benedict' dn̄s Deus Iſrael, qui miſit hodie te in occurſum meū, &c. 34. alioquin viuit dn̄s Deus Iſrael, qui ꝓhibuit ne malum facerem tibi: niſi cito veniſſes in occurſum mihi, non remanſiſſet Nabal vſque ad lucem matutinā mingens ad parietem, &c. 37. Cumque pertranſiſſent decē dies, percuſſit dominus Nabal & mortuus eſt.

Iob.27.† Oſtendit quomodo impij ex præſenti vitæ proſperitate in mortem rapiantur à Deo ad ſupplicia.

Pro.28.8 Qui coaceruat diuitias vſuris & fœnore liberali, in pauperes cōgregat eas. 27. Qui dat pauperi non indigebit, qui deſpicit deprecantem ſubſtinebit penuriam.

Eſa.5.8. Væ qui coniūgitis domum ad domum, & agrū agro copulatis vſque ad terminum loci, nunquid habitabitis vos ſoli in medio terræ.

Hiere.15 13. Diuitias tuas & theſauros tuos in direptionē dabo gratis in omnibus peccatis tuis, & in omnibus terminis tuis.

Am.6.1 Væ qui opulenti eſtis in Sion, & confiditis in monte Samariæ, optimates capita populorū, ingredientes pompaticè ad domum Iſrael, &c.

Ca.8.‡ Phropheta ſub parabola vncini pomorū, ꝓphetat finē regni Iſrael imminere, pp pauperum oppreſſiones, acerbitatē venturæ imminētis calamitatis explicat, ac feſtiuitates eorū in luctū dicit cōuertendas, famemq, verbi Dei futurādenūciat:

Lu.6.24 Veruntamen vę vobis diuitibus, quia habetis cōſolationem veſtram, vę vobis qui ſaturati eſtis quia eſurietis, &c.

Cap.16. Homo quidā erat diues & induebatur purpura, & byſſo, & epulabatur quotidie ſpēdide & erat mēdicus nomine Lazarus &c. Et ipſe clamans dixit, pater Abrahā mitte Lazarū

vt refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma.

Agite nunc diuites plorate vlulantes in miſeriis veſtris quæ aduenient vobis, diuitiæ veſtræ putrefactæ ſunt, & veſtimenta veſtra à tineis comeſta ſunt, aurum veſtrum & argentum æruginauit, & ærugo eorum in teſtimonium vobis erit, & mãducabit carnes veſtras ſicut ignis, theſaurizaſtis vobis iram in diebus nouiſſimis. Iaco.5.1

Diuitiarum vſus bonus in congregando.

BEnedictio dñi diuites facit, nec ſociabitur eis afflictio Pro.10.15

Melius eſt parum cum iuſtitiá, quàm multi fructus cum iniquitate. 19.8.

Noli laborare vt diteris, ſed prudentię tuę pone modum 23.4.

Ne erigas oculos tuos ad opes, quas non potes habere, quia facient ſibi pennas, quaſi aquilæ, & volabũt in cœlũ. Ibidem.5

Bona eſt ſubſtantia, cui non eſt peccatum in conſcientia Ec.13.30

In conſeruando.

DIuitiæ ſi affluant, nolite cor apponere. Pſ.61.12

Iuſtus comedit & replet animam ſuam, venter autem impiorum inſatiabilis. Pro.13.25

Corona ſapientum diuitiæ eorum, facultas ſtultorum imprudentia. 14.24.

Hoc itaque viſum eſt mihi bonũ, vt comedat quis & bibat & fruatur lętitia ex labore ſuo, quo laborauit ſub ſole. Ec.5.18

Et omni homini dedit Deus diuitias atque ſubſtantiã, poteſtatẽque tribuit vt comedat ex eis, vt fruatur parte ſua & lætetur de labore ſuo, hoc eſt donum Dei. Ibidem.1.

Memento paupertatis in tẽpore abundãtię, & neceſsitatem paupertatis in die diuitiarum. A mane vſque ad veſperã immutabitur tempus, & hæc omnia citata in oculis Dei. Ec.18.25

Beatus diues qui inuẽtus eſt ſine macula, quia poſt aurũ non abiit, nec ſperauit in pecunia, & theſauris. 31.8

Glorietur autem frater humilis in exaltatione ſua, diues autem in humilitate ſua Iaco.1.10

In exponendo.

HOnora dominum de tua ſubſtantia & de primitiis omnium frugum tuarum da pauperibus, & implebuntur horrea tua ſaturitate, & vino torcularia tua redundabunt. Prou.3.9

Mendicitatẽ & diuitias ne dederis mihi, tribue tantũ victui meo neceſſaria, ne fortè ſatiatus illiciar ad negandum & dicam, quis eſt dominus? aut egeſtate cõpulſus furer, & 30.8

periurem nomen Dei mei.

Ecc.2.24 Nonne melius eſt comedere,& bibere & oſtendere ani mæ ſuæ bona de laboribus ſuis. Et hoc de manu Dei eſt.

Omnis enim homo qui comedi t & bibit, & videt bonũ de labore ſuo, hoc donum Dei eſt.

Ec.14.11 Fili ſi habes, bene fac tecũ,&Deo dignas oblatiões offer

Cùm facis conuiuiũ, voca pauperes, debiles, claudos,&

Lu.14.12 cæcos,& beatus eris, quia non habent tribuere tibi.

Si ergo in iniquo mammona fideles non fuiſtis, quod ve

16.11. rum eſt, quis credet vobis?

Congregans per fraudem.

Leu 29 NOlite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in

35 pondere, in menſura. Statera iuſta,& ęqua ſint põdera.

Pro.24.1 Ne ęmuleris viros malos, nec deſideres eſſe cũ eis, quia ra pinas meditatur mẽs eorũ,& fraudes labia eorũ loquũtur.

Oſe.12.7 Canaam in manu eius ſtatera doloſa, calumniã dilexit.

Amo.8 4 Audite hoc, qui conteritis pauperẽ,& deficere facitis ege nos, dicentes, Quãdõ tráſibit mẽſis & venũdabimus mer ces,& ſabbatũ,& aperiemus frumentũ, vt minuamus mẽ ſuram,& augeamus ſiclũ, & ſupponamus ſtateras doloſas Vt poſſideamus in argento egenos,& pauperes pro calcea mentis,& quiſquilias frumẽti vendamus? iurauit dominus per excellẽtiam Iacob, ſi oblitus fuero vſque in finem ope ra eorum. Nunquid ſuper iſto non commouebitur terra,& lugebit omnis habitator eius?

Punietur in anima:

Pro.10.2 NIhil proderunt theſauri impietatis.

20:20. Pondus & pondus, menſura & menſura, vtrumque abominabile eſt apud dominum.

Eccle 5.1 Noli attendere ad poſſeſſiones iniquas, & ne dixeris, eſt mihi ſufficiens tempus Nihil enim proderit in tempore vindictæ & obductionis.

8 5. Multos perdidit aurum & argentum.

10.10. Nihil eſt iniquius quàm amare pecuniam, hic enim & a nimam ſuam venalem habet.

In ſubſtantia:

Prou. 12. NOn inueniet fraudulentus lucrum.

27. Hæreditas ad quam feſtinatur in principio, in nouiſſi

20 21. mo benedictione carebit.

29 8. Qui coaceruat diuitias vſuris & fœnore liberali, in paupe

res

res congregat eas.

Qui decipit iuſtos in via mala, in interitu ſuo corruet,& ſimplices poſsidebunt bona eius. Ibidē. 10

Iniquitates veſtræ declinauerunt hæc,& peccata noſtra prohibuerunt bonum à vobis:quia inuenti ſunt in populo impij inſidiantes quaſi aucupes,laqueos ponentes,& pedicas ad capiendos viros. Ier.5.25

Ignis in domo impij theſauri iniquitatis,& menſura minor iræ plena.Nunquid iuſtificabo ſtateram impiam,& ſacelli pondera doloſa?In quibus diuites eius repleti ſũt iniquitate,& habitantes in ea loquebantur mendaciũ:& lingua eorum fraudulenta in ore eorum. Mic.6.10

Et ego cœpi percutere. Tu comedes,& non ſaturaberis. Ibidē 13

Tu ſeminabis,& non metes. Ibidē 15

Væ ei qui multiplicat nõ ſua.Vſquequo aggrauat cõtra ſe denſum lutũ?Nunquidin nos repẽte conſurgent,q mordeant te:& ſuſcitabuntur lacerãtes te,&eris in rapinã eis? Aba.2.6

Congregans per rapinam.

ABundant tabernacula prædonũ,&audacter prouocãt Deum,cum ipſe dederit omnia in manu eorum. Iob.12.6

Venatio leonis onager in eremo,& paſcua diuitum ſunt pauperes. Ec.13.23

Panis tenuis vita pauperũ eſt,qui defraudat eam,eſt vir ſanguinarius. 34.25.

Qui aufert in ſudore panẽ,quaſi qui occidit proximũ ſuũ. Ibidē.26

Punietur in anima.

DAmnum quod dant impij,ad ipſos redibit,quia noluerunt facere,quod æquum erat,& iuſtum eſt. Prou.2.1 7

Quia omnis violenta prædatio cũ tumultu, veſtimentũ miſtum ſanguine,erit in combuſtionem,& cibus ignis. Eſa.9. 5.

Væ q ędificat domũ ſua in iniuſtitia,& cœnacula ſua nõ in iudicio,amicũ ſuum opprimet;fruſtra,&mercedẽ non reddet ei. Ier.22.13

Rapaces regnum Dei non poſſidebunt. 1.Co.6.10

In prole.

HÆc eſt pars hominis impij,apud Deum & hæreditas violentorum, quã ab omnipotente ſuſcipient.Si multiplicati fuerint filij eius,in gladio erit,& nepotes eius nõ ſaturabuntur pane. Qui reliqui fuerint ex eo,ſepelientur in interitu,& viduæ illius non plorabunt. Iob 27 13.

In ſubſtantia.

SI coaceruet impius argentum vt puluerem & ſicut lutum Io.27.16

paret veſtimenta:Parabit quidem:ſed iuſtus veſtietur illis, ac innocens argentum diuidet.

Pſa.61:11 Nolite ſperare in iniquitate,& rapinas nolite cōcupiſcere

Pro.23.10 Ne attingas paruulorum terminos,& agrum pupillorū ne introeas.Propinquus enim illorum fotis eſt &iudicabit contra te cauſam illorum.

Ecclef.40 Facultates iniuſtorum in modum luminis areſcent, & per tumultum diſſipabuntur,vt ingens tonitruū in pluuia.

Am.5.11 Pro eo quòd diripiebatis pauperem,& prædam electam tollebatis ab eo,domos quadro lapide ædificabitis,& non habitabitis in eis,vineas plantaſtis amœniſſimas,at vinum earum haud quaquam bibetis:

Mich.2.1 Væ q cogitatis inutile,& operamini malum in cubilib.veſtris.In luce matutina faciūt illud, qa cōtra dūm eſt man' eorum,Et cōcupierunt agros,& violēter tulerunt,& rapuerunt domos,& calumniabātur virum,& domum eius,hęreditatem eius,Idcirco hæc dicit Dominus,Ecce ego cogito ſuper familiā iſtā malum,vnde nō auferetis colla veſtra,& non ambulabitis ſuperbi ,quoniam tempus peſſimum eſt.

Ibidem8 Deſuper tunicā palliū ſuſtuliſtis,& eos qui trāſibant ſimplicitet cōuertiſtis in bellum.Mulieres populi mei eieciſtis de domo delitiarū ſuarū,& à paruulis earū tuliſtis laudem in perpetuū.Surgite& ite,quia nō habebitis hic requiem.

3:1. Et dixi audite principes Iacob duces domus Iſrael,Nun quid non veſtrum eſt ſcire iudicium,qui odio habetis bonum & diligitis malum,qui violenter tollitis pelles eorum deſuper eis, & carnē eorum deſuper oſſibus eorum?

Ibidem.2 Tunc clamabunt ad dominū,& non exaudiet eos,& abſcondet faciem ſuam ab eis eo tempore,quemadmodū & ipſi malitiæ ſuæ ſtuduerunt. (quiæ populorum.

Aba.2.8 Quoniā tu ſpoliaſti gētes multas,ſpoliabūt te quoque reli

Affligetur in conſeruando.

Iob.27 Diues cum dormierit,nihil ſecum auferet operiet ocu

19. los ſuos,& nemo aderit ei Ingruent in eum terrorés.

Pſ.48.17 vt aqua,& nocte furtim opprimet illum tempeſtas.

Ne timueris cum diues factus fuerit homo , Quoniam

51.9 cum interierit,non ſumet omnia.

Ecce homo qui non poſuit Deum adiutorem ſuum ,ſed ſperauit in multitudine diuitiarum ſuarum.

Pro.11.27 Qui abſcondit frumenta,execratur à populo,benedictio

autem

autem ſuper caput diſtrahentis.

Eſt & alia infirmitas peſſima,quā vidi ſub ſole,diuitię cō Ecc.5.12
ſeruatæ in exitium domini,pereunt enim in afflictione peſ
ſima.Generauit filium,qui in ſumma egeſtate erit.

Miſerabilis prorſus infirmitas,quomodo venit,ſic reuer Ibidem.15
tetur.Quid ergo prodeſt ei quod laborauit in ventum?
Cūctis dieb.vitæ ſuę comedit ī tenebris,& in curis multis. Ibide.16

Eſt & aliud malū quod vidi ſubſole,idq; principatū apud 6.1.
homines obtinuit,vir cui dedit Deus diuitias,& opes & ho
norem,& nihil deeſt animæ ſuæ ex omnibus,quę deſiderat,
nec tribuit ei poteſtatem Deus,vt comedat ex eo , ſed ex-
traneus quiſpiam deuorabit illud.

Eſt qui locupletat̃ parce agēdo,& hæc eſt pars mercedis Ecc.11 18
illius in eo,quod dicit,Inueni requiē mihi,& nūc māduca
bo de bonis meis ſolus,& neſcit ꝙ tempus prætereat illū,
& mors appropinquet,& relinquet ōnia aliis,& morietur.

Viro cupido & tenaci ſine ratione eſt ſubſtātia,& homi- 14.3.
ni liuido ad quid aurum?

Qui ſibi nequam eſt,cui alij bonus erit? & non iucunda Ibide. 5.
bitur in bonis ſuis. (malitiæ illius.

Qui ſibi inuidet,nihil eſt illo nequiꝰ,& hæc redditio eſt Ibidem.6

Qui merces cōgregauit,miſit eas in ſaccum pertuſum. Agg.1.6

Hominis cuiuſdā diuitiis vberes fructꝰ ager attulit,& co Lu.12.19
gitabat inter ſe dicēs,Quid faciā,ꝙ nō habeo quo cōgregē
fructꝰ meos?& dixit.Hoc faciā,Deſtruā horrea mea,& ma
iora faciā,& illuc cōgregabo omnia,q̄nata ſunt mihi,& bo
na mea,& dicā animæ meæ,Anima hēs multa bona poſita ī
annos plurimos,requieſce,comede,bibe,gaude.Dixit aūt illi
Deꝰ,Stulte hac nocte aīm tuā repetēt à te.Quę aūt paraſti,
cui cedēt?Sic eſt qui recōdit ſibi,& nec eſt erga Deū diues.

Agite nunc diuites.plorate , vlulate ſuper miſeriis veſtris Iac.5.1.
quæ aduenięt vobis.Diuitiæ veſtræ putrefactę ſunt,& veſti
mēta veſtra tineis obnoxia facta ſunt,Aurum & argentū ve
ſtrum ærugine vitiatum eſt,& ærugo eorum in teſtimoniū
vobis erit,& exedit carnes veſtras ſicut ignis.Theſauriza-
ſtis vobis iram in nouiſsimis diebus.

In expendendo.

NE deſideres de cibis eius,in quo eſt panis mendacij Pro.23.3.
Væ vobis diuitibus qui habetis hic cōſolationē veſtrā Lu.6.24
Fili recordare,quia recepiſti bona in vita tua. 16.25.

Diuitiarum vtilitas, ſed tranſitoria.

Prou.14. AMici diuitum, multi.
20. Subſtantia diuitis vrbs roboris eius, & quaſi murus va
18 11. lidus circundans eum.
10.19. Vtilior eſt ſapientia cũ diuitiis. Sicut enim protegit ſapiẽ
Ec.7.12. tia, ſic protegit pecunia.
10.19. Pecuniæ obediunt omnia.
Ec.13.25 Diues cõmotus cõfirmabitur ab amicis ſuis, humilis aũt
cũ ceciderit, expelletur & a notis Diuiti decepto multi recu
peratores, locut⁹ eſt ſupba. & iuſtificauerũt eũ Humilis de
ceptus eſt, inſuper & arguitur. Locut⁹ eſt ſenſate & nõ dat⁹
eſt ei locus. Diues locutus eſt, & omnes tacuerũt, & verbũ
illius vſq; ad nubes perducẽt Pauper locutus eſt, & dicunt:
Qui eſt hic? quod ſi offenderit, ſubuertunt illum.
Ecc.31.3 Laborauit diues in cõgregatione ſubſtãtiæ, & in requie
ſua replebitur bonis ſuis.
40.25. Aurum & argentum conſtituet pedem.
Ibidẽ.26 Erigunt quidem animum opes & potentia, ſed vtroque
 q̃ręſtat timor Domini.

Diuitiæ quæ mala faciant.

Exod.15. DEuorabit eos terra (.i. terrenus amor.)
12. Vſquequo ſtulti ea, quæ ſibi ſunt noxia, cupient?
Pro.2.22 Qui confidit in diuitijs ſuis, corruet.
11.28. Cõſiderans reperi & aliam vanitatẽ ſub ſole. Vnus eſt, &
Eccl.4.7 nõ habet ſecundũ, nõ filium nõ fratrẽ, & tamẽ laborare nõ
ceſſat, nec ſatiatur oculus eius diuitiis, nec cogitat dicens,
Cui laboro, & defraudo genium meum bonis?
5.12. Dulcis eſt ſomnus operãti, ſiue parum, ſiue multũ come
dat. Saturitas autem diuitis non finit eum dormire.
Ibide. 9. Qui amat diuitias, fructum non capiet ex eis.
Eccl.8.3. Multos perdidit aurũ & argẽtũ, cordaq; regũ peruertit.
14.3. Inſatiabilis oculus cupidi in parte iniquitatis, nõ ſatiabit
donec cõſumat areſaciẽs animã ſuã. Oculus mal⁹ ad mala,
& nõ ſatiabitur pane indigẽs, & triſtitia erit ſup menſã ſuã.
19.1. Qui quęrit locupletari, peruertit oculum ſuum.
30.14. Melior eſt pauper ſanus & fortis viribus, quàm diues
imbecillis, & flagellatus malitia.
31 5. Qui aurum diligit, non iuſtificabitur.
Ibidem.6 Multi dati ſunt in auri caſus, & facta eſt in ſpecie illi⁹ pditio
illorũ. Væ illis q ſectãtur illud, & omnis inſipiẽs eo capietur

O mors quàm amara eſt memoria tua homini pacẽ habenti in ſubſtantiis ſuis. 41.1.

De terra loqueris,& de humo audietur eloquium tuum (propter amorem quem habes.) *Eſa.* 29 4

Propter iniquitatem auaritię eius,iratus ſum,& percuſſi 57.17.
Abſcōdi à te faciem meam &.indignatus ſum. (eū.

Magnificati ſunt & ditati.Incraſſati ſunt & impinguati, & prçterierunt ſermones meos peſſimè. *Iere.* 5.27

Diuitias tuas,& theſauros tuos in direptionem dabo, 15.11.

Locutus ſum ad te,in abundātia tua dixiſti, Non audiā. 22 21.

Vbi ſunt qui argentū theſaurizant, & aurū in quo cōfidunt homines? Exterminati ſunt & ad inferos deſcēderūt, & alij loco eorum exſurrexerunt. *Bar.* 3.17

Intumuerūt aquę profundi torrētis,qui nō pōt trāſuadari *Eze.* 47.5

In copia rerum omnium occident plurimos. *Da.* 8.25

Ipſi diligunt vinacia vuarum. (poſt ſordes. *Oſea.* 3.1

Calūniā patiēs eſt Ephraim fractus,quoniā cœpit abire 5 11.

Nemo poteſt duobus dominis ſeruire,aut vnum odio habebit,& alterū diliget,aut vnū ſuſtinebit,& alterū cōtēnet. *Matth.* 6

Non poteſtis Deo ſeruire & mammonæ.

Vbi eſt theſaurus tuus,ibi & cor tuum erit: *Ibidē.* 21

Qui autem ſeminatus eſt in ſpinis,hic eſt qui verbū Dei audit,& ſollicitudo ſeculi iſtius, & fallacia diuitiarū ſuffocat verbum & ſine fructu efficitur. (lotum. 13.22. 19 23.

Amen dico vobis,q̃a diues difficile intrabit in regnū cœ *Phil.* 3.16

Dico inimicos crucis Chriſti,qui terrena ſapiunt. *Iaco.* 4.1

Vnde bella & lites ĩ vobis? nōne ex cōcupiſcētiis veſtris? 2.*Pet* 2.

Cor exercitatū in auaritia habentes,maledictionis filii, dereliquentes rectam viam errauerunt. 14.

Tu dicis q̃a diues ſū,& locupletat⁹,& nulli⁹ egeo,& neſcis q̃a miſer es,& miſerabilis,& pauper,& cæcus,& nudus *Apo.* 3.17

Crimina nutriunt.

MVltos enim perdidit aurum & argentum, & vſque ad cor Regum extendit,& conuertit. *Eccl* 8.3

Si diues fueris,non eris immunis à delicto, 11 10.

Domus,quæ nimis locuples eſt ,annullabitur ſuperbia, 21 5.

Qui volunt diuites fieri,incidunt in tentationē & in laqueum Diaboli,& deſideria multa inutilia & nociua, quæ mergunt homines in interitum & perditionē. Radix enim omnium malorum eſt cupiditas. 1.*Tim.* 6 9.

Doctrina Apoſtolorum ſcripta & non ſcripta, firmiter tenenda.

Ro.16.17 ROgo autem vos fratres, vt obſeruetis eos, qui diſſentio
nes & offendicula præter doctrinam quã didiciſtis fa-
ciunt, & declinate ab illis.

Gal.1.8. Sed licet nos aut Angel⁹ de cœlo, euãgelizet vobis præ-
terquã qđ euãgelizauimus vobis, anathema ſit. 11 Notũ.
enim vobis facio fratres euangelium, quod euangelizatũ
eſt à me, quia non eſt ſecundum hominem. &c.

2.The.2. Itaq; fratres ſtate & tenete traditiones quas didiciſtis, ſi
15. ue per ſermonem, ſiue per epiſtolam noſtram.

1.Cor.11. Si quis eſurit, domi manducet, vt nõ in iudicium conue-
34. niatis, cætera cum venero, diſponam.

Doctrina Apoſtolorum eſt Chriſti doctrina.

Lu.10.16 QVi vos audit, me audit, & qvos ſpernit, me ſpernit. qui
aũt me ſpernit, ſpernit eũ qui miſit me. 1. cor. 14 36.

2 cor2.14 Deo autem gratias qui ſemper triumphat nos in Chriſto
Ieſu, & odorẽ notitię ſuæ manifeſtat per nos in omni loco,
quia Chriſti bonus odor ſumus in Deo, in his qui ſalui fiũt,
& in his qui pereunt, &c. 17. Nõ enim ſumus ſicut plurimi
adulterãtes verbũ Dei, ſed ex ſinceritate, ſed ſicut ex Deo
coram Deo in Chriſto loquimur.

1.Theſ.2. Gratias agimus Deo ſine intermiſſione, quoniam cũ ac
13. cepiſſet is à nobis verbũ audit⁹ Dei, accepiſtis illud nõ vt
verbum hominum, ſed ſicut verè eſt, verbum Dei, qui ope
ratur in vobis qui credidiſtis.

Gal.1.11 Notum enim vobis facio fratres euangelium, quod euã
gelizatum eſt à me, quia non eſt ſecundum hominem.

Doctrina vtilitas quo ad docentem.

1.Eſdr.7. IMperitos docete liberè.
25.
Pro.18 4 Aqua profunda verba ex ore viri, & torrens redundans
19. 11. fons ſapientiæ. (prætergredi.
23.9. Doctrina viri per patiẽtiã noſcitur, & gloria ei⁹ eſt iniqua
In auribus inſipientium ne loquaris, quia deſpicient do
Ecc.9.17 ctrinam eloquij tui.
Verba ſapientium audiuntur in ſilentio, plus quàm cla-
Eccle.12 mor principis inter ſtultos.
11. Verba ſapiẽtiũ ſicut ſtimuli, & quaſi claui in altũ defixi,
quæ per magiſtrorum conſilium data ſunt à paſtore vno.

Beatus

Beatus qui enarrat iuſtitiam auri audienti. 25.12.
Anima viri ſancti enunciat aliquando vera, quam ſeptem Ec.37.18
circonſpectorec ſedentes in excelſo ad ſpeculandum.

Quò ad audientem.

DOcete me, & ego tacebo, & ſi quid fortè ignoraui, inſtruite me. Iob.6.24

Doctrinam magis, quàm aurum eligite.

Doce iuſtum, & feſtinabit accipere. Prou.8.10

Cor ſapiẽtis quęrit doctrinã, & os ſtultorũ paſcit imperitia. 9.9.1

Nõ ceſſes audire, fili, doctrinã, nec ignores ſermones ſciẽtię. 15.24.

Fili mi, inclina aurẽ tuam, & audi verba ſapiẽtium. Appone aurẽ cor ad doctrinã meam, quæ pulchra erit tibi, cùm ſeruaueris eã in ventre tuo, & redundabit in labiis tuis, vt ſit in Domino fiducia tua. 19.27. 22.17.

Ecce deſcripſi eã tibi tripliciter in cogitationibus & ſciẽtia, vt oſtẽderem tibi firmitatem & eloquia veritatis, reſpõdere ex his illis qui miſerunt te. Ibidẽ.20

Ingrdiatur ad doctrinam cor tuũ, & aures tuæ ad verba ſcientiæ. 23.12.

Auris bona audiet cũ omni concupiſcentia ſapientiam. Ec.3.31

Eſto manſuetus ad audiendum verbũ Dei, vt intelligas, & cum ſapientia proferes reſponſum. 5.19.

Si inclinaueris aurem tuam, excipies doctrinam, & ſi dilexeris audire, adipiſceris ſcientiam. Ec.6.34

In multitudine presbyterorũ prudẽtiũ cõſiſte, & ſapiẽtiæ illorũ ex corde cõiũgere, vt omnẽ narrationẽ Dei poſſis audire, & prouerbia laudis nõ effugiãt à te. Et ſi videris ſenſatũ euigila ad eum, & limina forium eiuſdem atterat pes tuus.

Cogitatum tuum habe in præceptis Dei, & in mandatis illius maximè aſſiduus eſto, & ipſe dabit tibi cor & cõcupiſcentia ſapientiæ dabitur tibi.

Non te prætereat narratio ſeniorum, ipſi didicerunt à patribus ſuis. Quoniã ab ipſis diſces intellectũ, & in tẽpore neceſſitatis dabis reſponſum. Ca.8.11

Quęcunq; ſcripta ſunt, ad noſtram doctrinã ſcripta sũt. Rõ 15.4

Fructus docentis.

LAbia iuſti erudiunt plurimos, qui autem indocti ſunt, in cordis egeſtate morientur. Pro.1.21

Doctrina ſua noſcitur vir, qui autem vanus & excors eſt, patebit contemptui. 12.8.

In lingua ſapiẽtis dignoſcit, & sẽſus & ſciẽtia & doctrina in Ecc.4 19
verbo

verbo ſenſati & firmamentum in operibus iuſtitiæ.

33.22. Vir peritus multos erudit,& animæ ſuæ ſuauis eſt.

Fructus audientis.

Prou.1 5 AVdiẽs ſapientes ſapientior erit,& intelligens guberna
cula poſſidebit. (erudiet.

14.33. In corde prudẽtis requieſcit ſapiẽtia,& indoctos quoſq;

16.22. Fons vitæ eruditio poſſidẽtis,ſtultorũ diſciplina ſtultitia
eſt.Cor ſapiẽtis erudiet os eius,& labiis ei⁹addet gratiã.Fa
uus mellis eſt amę⁹ſermo,dulcedo animę,&oſſiũ medela.

18.15. Cor prudentis poſſidebit ſcientiam,& auris ſapientium
quæret doctrinam.

24.13. Comede fili mi mel,quia bonũ eſt & fauũ dulciſſimum
gutturi tuo:Sic & doctrina ſapiẽtiæ animæ tuę,quã cũ in-
ueneris habebis in nouiſſimis ſpem,&ſpes tua non peribit.

28.11. Stude ſapientiæ fili mi,& lætifica cor meum,vt poſſis ex-
probranti reſpondere ſermonem.

Ecc.6,18 Fili à iuuentute tua excipe doctrinam, & vſque ad canos
inuenies ſapientiam.Quaſi is,qui arat,&qui ſeminat,acce
de ad eam,et bonus fructus ab ea expecta.

Contemptus doctrinæ.

Prou.1.7 SApientiam atque doctrinam ſtulti deſpiciunt.

9.7. Qui erudit deriſorem,ipſe iniuriam ſibi facit, & qui
arguit impium,ſibi maculam generat.

14.6. Quærit deriſor ſapientiam,& non inueniet,doctrina pru
dentium facilis.

1 6 Qui euitat diſcere,incidet in mala.

18.2. Non recipit ſtultus verba prudentiæ,niſi ea dixeris, quæ
verſantur in corde ſuo.

25.20. Acetum in nitro,& qui cantat carmina cordi peſſimo.

Ecc.6.21 Quam aſpera eſt nimium ſapientia indoctis hominibus,
& non permanebit in illis excors.

Ibid,22. Sapiẽtia enim doctrinę ſecundũ nomen eſt eius,& nõ eſt
multis manifeſta.Quibus autem cognita eſt,permanet vſ-
que ad conſpectum Dei.

21.14. Nõ erudietur,qui nõ eſt ſapiens in bono. Eſt aũt inſipiẽ
tia,quæ abũdat in malo,& nõ eſt ſenſus vbi eſt amaritudo.

Ibidẽ.17 Cor fatui quaſi vas confractũ,& oẽm ſapientiam non te
nebit.Verbũ ſapiens quodcunque audierit,ſcius laudabit,
& ad ſe adiiciet.Audiuit luxurioſus,& diſplicebit illi,& pro
ijciet illud poſt dorſum ſuum.

Qui

Qui docet fatuũ, quaſi qui conglutinat teſtam. Qui narrat verbũ non audiẽti, quaſi qui excitat dormientẽ de graui ſomno. Cũ dormiente loquitur qui enarrat ſtulto ſapiẽtiã. 22.7.

Homo aſſuetus in verbis improperij, in omnib. diebus ſuis non erudietur. 23.19.

Nolite dare ſanctum canibus, neque mittatis margaritas ante porcos. *Mat.7.6*

Doctrinæ praua effectus quòad docentem.

PRimus vos oſtendens fabricatores mendacij, & cultores peruerſorum dogmatum. *Iob.*13.4

Os fatuorum ebullit ſtultitiam. *Pro.*15.2

Labia ſapientum diſſeminabunt ſcientiam cor ſtultorũ diſſimile erit. *Ibid.*7.

Doctrina mala deſerentium viam vitæ, qui increpationes odit morietur. *Ibid.* 20

Doctrina ſtultorum fatuitas. 16 22.

Superbus & arrogans vocatur indoctus, qui in ira operatur ſuperbiam. 1.24.

Narratio fatui quaſi ſarſina in via. *Ec* 21.19

Quo ad audientem.

VIr qui errauerit à via doctrinę in cœtu gigantium commorabitur, *Prou.* 21 16.

Nunquid poteſt cæcus cæcum ducere? Nonne ambo in foueam cadunt. *Lu.*6.39.

Doctrinæ curioſæ malum.

QVi ſcrutator eſt maieſtatis, opprimetur à gloria. *Pro.*25 17.

Et agnoui quod in his quoque eſſet labor, & afflictio ſpiritus, eo quòd in multa ſapientia multa ſit indignatio, & qui addit ſcientiam, addit & laborem. *Ec.*1.17 & 22.

Altiora te ne quæſieris, & fortiora te ne ſcrutatus fueris, ſed quæ præcepit tibi Deus cogita ſemper, & in pluribus operibus eius ne fueris curioſus: *Ex.*35.40

Dominus imitandus.

FAc ſecundum exemplar quod tibi in monte (ì Chriſto) monſtratum eſt. *Deu.*12.4

Dominum Deum veſtrum ſequimini, & ipſum timete, mandata eius cuſtodite.

Filij eſtote Domini Dei veſtri. 14 1.

Vſquequo claudicatis in duas partes? ſi Domin' Deus eſt, 3.Reg.1.18 21.

R ſequi-

ſequimini eum,ſi autem Baal,ſequimini illum.
4.Reg 6 Sequimini me,& oſtendam vobis virum quem quætitis
19. (Chriſtum)Eliſæus,(Deus meus ſaluator.)
Veſtigia eius ſecutus eſt pes meus.
Iob.23.11 Et ego non ſum turbatus,te paſtorem ſequens.
Ier.17.16 Trahe me poſt te,curremus in odorẽ vnguentorũ tuorũ.
Cant.1.4 Aſcendet pandens iter ante vos.
Mich 2 Tranſibit Rex eorũ corã eis,& dominus in capite eorũ.
13 Omnis qui zelũ habet legis,ſtatuẽs teſtamẽtũ exeat poſt
& infrà Continuo relictis,retibus ſecuti ſunt eum.)me
13. Magiſter ſequar te quocunque ieris.
1.Mac.2 Sequere me & dimitte mortuos ſuos.
27. Aſcẽdẽte Ieſu in nauiculã(crucis)ſecuti ſunt eũ diſcipuli
Matt. 4 Ait Leui,Sequere me, & ſurgẽs ſecutus eſt eum. (eius.
20. Qui nõ accipit crucẽ ſuã & ſequit̃ me,nõ eſt me dignus.
Lu.7.57 Si quis vult venire poſt me abneget ſemetipſum,&tollat
Ibid. 59 crucem ſuam & ſequatur me.
Matth. 8 Vade &vende omnia quæ habes,& da pauperibus,& ve-
23. ni & ſequere me.
99. Vos qui ſecuti eſtis me,&reliquiſtis omnia,in regeneratiõe
10 38. cũ ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſuæ,ſedebitis&
16.24. vos ſup ſedes duodecim iudicantes duodecim trib. Iſrael.
Tetigit oculos eorũ,& ſtatim viderunt,&ſecuti ſunt eũ.
19.21. Qui ſequitur me non ambulat in tenebris.Oues meæ vo
cem meam audiunt,& ſequuntur me.
Ibid.28 Si quis mihi miniſtrat,ſequatur me.
Eſtote imitatores Chriſti,ſicut filij chariſſimi.
20.34. Sequor autem ſi quomodo comprehendam.
Io.8.12. Chriſtus paſſus eſt pro nobis,vobis relinquens exemplũ
vt ſequamini veſtigia eius.
12 26. Qui dicit ſe in Chriſto manere,debet ſicut ille ambula-
Ephe.5.1 uit,& ipſe ambulare.
Phi 3 12 Hi ſunt,qui cum mulieribus non ſunt coinquinati,virgi
1Pet.2.21 nes enim ſunt,hi ſequuntur agnum quocunque ierit.

Dominus quærendus.

1 Io.2.6 Cum queſieris Dominum Deum tuum inuenies eũ, ſi
Apo.14 4 tñ toto corde quæſieris tota tribulatione animę tuę.
Deu.4.29 Si queſieritis Dominum,inuenietis,ſi autem derelinqueri
2 Pa.1. 2 tis eum,derelinquet vos.
3 Par.22 Prębete corda veſtra & animas veſtras,& q̃ratis Dñm.
19. Si quis

Si quis non quæſierit Dominum Deũ Iſrael, moriatur à minimo vſque ad maximum à viro vſque ad mulierem. *2.par.15* 13.
Manus Dei noſtri eſt ſup oẽs q quærunt eũ in bonitate. *1.Eſdr.8* 22.
Quærite Deum, & viuet anima veſtra.
Cum occideret eos, quærebant eum & reuertebantur, & diluculo veniebant ad eum. *pſ 88.33* 77. 34.
Lætetur cor quærentium Dominum. 104. 3.
Quærite Dñm & cõfirmamini, quęrite faciẽ eius ſemp *Ibid.4*
Surgã & circuibo ciuitatem, per vicos & plateas quærã, quem diligit anima mea, quæſiui & non inueni. *Cantic.4* 2.
In ſimplicitate cordis quærite illũ, qm̃ inuenitur ab his qui nõ tentant illũ apparet aũt eis, qui fidem habent in illũ. *Sap.1.1*
Inuenitur ab his qui quærunt illum, præoccupat qui ſe concupiſcunt, vt ſe illis oſtendat. 6.13.
Venit mane & nox ſi quęritis quærite. *Eſa.21.12*
Quærite Dominum dum inueniri poteſt. 55.6.
Quęſierunt me, qui ante non interrogabant, inuenerunt qui non quęſierunt me. 65.1.
Quæretis me & inuenietis, cũ quęſieritis me in toto corde veſtro, inueniar à vobis, ait Dominus. *Ier.29.13*
Sicut fuit ſenſus veſter vt erraretis à Deo, decies tantũ iterum conuertentes requiretis eum. *Baruc.4.* 28.
Tẽpus requirẽdi dñm cũ venerit q docebit vos iuſtitiam, *Oſee.10:* 12.
Quęrite & me viuetis & nolite quærere Bethel.
Quęrite Dñm & viuite, ne fortè cõburatur vt ignis domus Ioſeph & deuorabit & non erit qui extinguat Bethel. *Amos 5.4* *Ibid.6.*
Quærite bonum & non malum, vt viuatis, & erit Dominus vobiſcum ſicut dixiſtis. *Ibid.14.*
Quærite Dominũ oẽs manſueti terræ, qui iudiciũ eius eſtis operati, quærite iuſtum, quęrite mãſuetum, ſi quomodo abſcondamini in die furoris domini. *Soph.2.3*
Eamus & deprecemur faciem Domini, & quęramus Dominum exercituum, vadam etiam ego, *Zac.8.21*
Quęrite primum regnum Dei. *Matth.6.* 33.
Quęrite, & inuenietis, pulſate, & aperietur vobis. 7.7.
Quæritis me, non quia vidiſtis ſigna, ſed quia de panib⁹ meis manducaſtis, & ſaturati (ſic multi) *Ioa.6.26*
Qui venit ad me, non eſuriet. *Ibid.35.*
Dñe ad quem ibimus? verba vitę ęternæ habe s. (venire. *Ibid.78*
Quęritis me & nõ inuenietis, & vbi ego sũ vos nõ põtis 7 34
Ecce vado, & quæretis me, & ĩ peccato veſtro moriemini. 8 21

Doeg.ſeruus Saulis prodit ſacerdotem Abimelech. 1, Reg. 21, 9.18.*cædit ſacerdotes Domini.Cap.*22.18.

Domus æternaliter.

Ioan.14.2 IN domo patris mei manſiones multæ ſunt.

2.Co.5.1 Scimus quoniã ſi terreſtris domus noſtra huius habitationis diſſoluatur,ꝙ ædificationem ex Deo habemus:domum non manufactam,ſed æternam in cęlis.

Domus ſpiritualis virtuoſe ædificatur.

1.Pe.2 4. AD quem accedẽtes lapidẽ viuum ab hominibus quidẽ reprobatum,à Deo autem electum,& honorificatum, & ipſi tanq̃ lapides viui ſuper ędificamini domos ſpirituales,ſacerdoriũ ſanctũ,offerte ſpirituales hoſtias acceptabiles Deo,per Chriſtum Dominum noſtrum,3.Timot.3. Hęc tibi ſcribo,Eccleſ,2.

Gratioſe inhabitatur.

Heb.3.2 ET Moyſes quidẽ fidelis erit in tota domo eius,tanq̃ famulus in teſtimoniũ eorum,q̃ dicenda erant. Chriſtus vero,tanq̃ filius in domo ſua,quę domus ſumus nos ſi fiduciam & gloriã ſpei vſque ad finẽ firmam retineamus,

Domus corporis noſtri.

2.Co 5.1 SCimus.n quoniã ſi terreſtris domus noſtra huius habitationis diſſoluatur,quod ædificationem ex Deo habemus domum non manufactam æternam in cælis.

2.Pe.1.13 Iuſtũ autẽ arbitror quandiu ſum in hoc tabernaculo ſuſcitare vos in commonitione,certus quòd velox eſt diſpoſitio tabernaculi mei ſecũdum quod & Dominus noſter Ieſus Chriſtus ſignificauit mihi.

Bene conſtruitur.

Pſa.126.1 NIſi Dominus ædificauerit domum in vanum laborauerunt qui ædificant eam,

pr.24.27 Præpara foris opus tuum: & diligenter exerce agrũ tuũ, & poſtea ædifica domum tuam,

Ecc.21.9 Qui ædificat domum ſuam impendiis alienis,quaſi qui colligit lapides ſuos in hyeme.

Ier.22.13 Væ qui ædificat domũ ſuã ĩ iniuſtitia, & cœnacula ſua & non in iudicio:amicũ ſuum opprimet fruſtra,& mercedẽ nõ reddet ei,Qui dicit ędificabo mihi domum latam.

Malè

Malè deſtruitur.

QVi conturbat domum ſuam poſſidebit ventos,& qui ſtultus eſt ſeruiet ſapienti. Pr.11.29

Domus impiorum delebitur,tabernacula verò iuſtorũ terminabunt. 14.11.

Domum ſuperborum demolietur Dominus. 15.25.

Conturbat domum ſuam qui ſectatur auaritiam. Ibid. 27.

Melior eſt buccella ſicca cum gaudio quàm domus plena victimis cum iurgio. 17.1.

In pigritiis humiliabitur cõtignatio,& in infirmitate manuum peritillabit domus. Ec.10.18

Obiurgatio & iniuriæ annullabunt ſubſtantiã. & dom⁹ quæ nimis locuples eſt,annullabitur ſuperbia,& ſic ſubſtãtia ſuperbi eradicabitur. Ec.21.5

Debitè gubernatur.

NOuit iuſtus iumentorum ſuorum animas. Pro.12.10

Domus iuſti plurima fortitudo,& in fructibus impij conturbatio. 15.8.

Noli eſſe ſicut leo in domo tua euertẽs domeſticos tuos & opprimens ſubiectos tibi. Ecc.4 35

Et à filiis tuis caue,& à domeſticis tuis attende. 32 26

Filio & mulieri,fratri & amico non des poteſtatẽ ſuper te in vita tua:& ne dederis alij poſſeſſionem tuam,ne fortè te pœniteat,depreceris pro illis. 33.20ſ.

Dum adhuc ſuperes & aſpiras,non immutabit te omnis caro Melius eſt enim vt filij tui te rogent,quàm te reſpicere in manus filiorum tuorum. Ibid. 21

Plenè firmatur.

SIcut auis trãſmigrãs de nido ſuo,ſic vir qui derelinquit locum ſuum. Pro27,8

Initium vitæ hominis , aqua & panis,& veſtimentũ, & domus protegens turpitudinem. Ec.29.28

Melior eſt vict⁹ pauperis ſub tegmine aſſerũ,q̃ epulæ ſplẽdidæ pegrè ſine domicilio. Minimũ ꝓ magno placeat tibi & ĩproperiũ pegrinatiõis nõ audies Vita neq̃ hoſpitãdi de domo in domũ,& ibi hoſpitabit' nõ fiducialiter aget,nec aperiet os (ſuũ.) Hoſpitabit' & paſcet,& portabit ingratos,& adhuc amara audiet. Trãſi hoſpes,& orna mẽſã,& q̃ ĩ manu hẽs,& ciba cęteros. Exi à facie honoris inimicorũ meorũ. neceſſitudine dom⁹ meæ hoſpitio mihi fact' eſt frater? Gra- Ibid. 29

uia hæc homini habenti ſenſum. Correptio domus, & im properium fœnerantis.

Ho ст.9.6 *Dolus.*

Pſ.34.20 Habitatio tua in medio doli, in dolo renuerũt ſcire me, dicit Dominus.

Quoniam mihi quidem pacificè loquebantur, & in iracũ

Act 5.1. dia terræ loquentes dolos cogitabant

Vir autẽ quidam erat nomine Ananias, cum Saphyra vxore ſua vendidit agrum & fraudauit de precio agri, &c.

Doloſus Deum offendit.

Iob.12.3 Simulatores & callidi prouocant iram Dei, neque clamabunt cùm vincti fuerint. Morietur in tempeſtate anima eorum, & vita eorum inter effeminatos.

Pſal.5.7. Virum ſanguinum & doloſum abominabitur Dominus.

11 4. Diſperdet Dominus vniuerſa labia doloſa.

pro.13.13 Abominatio domini eſt omnis illuſor.

Proximum fallit.

pſa.5 32 Sepulchrum patens eſt guttur eorum, linguis ſuis doloſè agebant venenum aſpidum ſub labiis eorum.

54.22. Moliti ſunt ſermones ei⁹ ſuper oleũ, & ipſi ſunt iacula.

139.4. Acuerunt linguas ſuas ſicut ſerpentes: venenum aſpidũ ſub labiis eorum.

Ecc.11.31 Nõ omnem hominem inducas in domum tuam multæ enim ſunt inſidiæ doloſi. Sicut enim eructant pcordia fœtẽtiũ, & ſicut perdix inducitur ĩ caueã, & capra in laqueũ ſic & cor ſuperborũ: & ſicut proſpector videns caſum pximi ſui. Bona enim in mala cõuertẽs inſidiatur, & in electis ponet maculã. A ſcintilla n. vna augetˀ ignis, & ab vno doloſo, augetur ſanguis: homo vero peccator ſanguini inſidiat.

Ibidẽ 35. Attende tibi à peſtifero fabricat enim mala, ne fortè inducat ſuper tẽ ſubſannationem in perpetuum.

Ibidẽ 36 Admitte ad te alienigenam, & ſubuertet te in turbine, & abalienabit te à viis propriis.

Eſa.32.6 Stultus enim fatua loquetur, ꝙ cor ei⁹ faciet iniquitatẽ vt perficiat ſimulationem. & loquatur ad Dominũ fraudulenter, & vacuam faciat animam eſurientis, & potum ſitiẽti auferat. Fraudulenti vaſa peſſima ſunt, Ipſe enim cogitationes concinnabit ad perdẽdos mites in ſermone mendacii, cùm loqueretur pauper iudicium.

Iere.6.13 A propheta vſque ad ſacerdotem cuncti faciunt dolũ,

Scipſum

Seipſum perdit.

ECCE, parturiit iniuſtitiam, concepit dolorē, & peperit iniquitatem, Lacum aperuit & effodit eū, & incidit in foueam quam fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius, & in verticem ipſius iniquitas eius deſcendet. Pſa.7.15

Infixæ ſunt gentes in interitu, quem fecerunt, in laqueo iſto quem abſconderunt, comprehenſus eſt pes eorum. 9.16.

Viri ſanguinum & doloſi non dimidiabunt dies ſuos. 54.24.

Ipſe deludet illuſores, & manſuetis dabit gratiam. Prou.3 34.

Non inueniet fraudulentus lucrum. 12.27.

Vir verſutus odioſus erit. 14.17.

Qui decipit iuſtos in via mala, in interitu ſuo corruet, & ſimplices poſſidebunt bona eius. 28.10.

Qui in altū mittit lapidem ſuper caput eius cadet, & plaga doloſa doloſi diuidet vulnera, & qui foueam fodit incidet in eam, & qui ſtatuit lapidem proximo ſuo, offendet in eo & qui laqueum alij ponit, peribit in illo. Eccl 27. 28.

Sagitta vulnerans lingua eorum dolum locuta eſt in ore ſuo, pacem cum amico ſuo loquitur, et occultè ponit eis inſidias Nunquid ſuper his non viſitabo dicit dominus, et in gente huiuſmodi non vleiſcetur anima mea? Ierē. 9.8

Maledictus doloſus. Mal.1.14

Domus ædificata ſuper petram firma manebit.

OMnis ergo qui audit verba mea hæc & facit ea, aſſimilabitur viro ſapienti, qui ædificauit domum ſuam ſupra petram, Luc.9.48 idem. Ma.7.24

Et ego dico tibi quia tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo eccleſiam meā, & portæ inferi non præualebunt aduerſus eam. Ca.16.18

Quis ergo nos ſeparabit à charitate Chriſti? Tribulatio an anguſtia, an fames, an nuditas, an periculum, an perſecutio? an gladius? ſicut ſcriptum eſt. Rō.8.35

Quia propter te mortificamur tota Die, æſtimati ſumus ſicut oues occiſionis. Pſ 43.23

Domini ac Dominæ erga totam familiam officia;

SI emeris ſeruum Hebræum ſex annis ſeruiet tibi in ſeptimo egredietur liber gratis. 20. qui percuſſerit ſeruū ſuum vel ancillam virga, & mortui fuerint in manibus eius criminis reus erit: 26. Si percuſſerit quiſpiam oculum ſerui ſui, aut ancillę ſuę, & luſcos eos fecerit, dimittet eos liberos Ex.21 2 Idē.Deu 15.12.

Le.19.13 Non facies calumniam proximo,nec vi opprimes eum, non morabitur opus mercenarij apud te vſque ad mane.

Deu.5.14 Septimus dies ſabbati eſt,id eſt,requies Domini Dei tui, nō facies in eo quicquā operis,tu &filius tuus,&filia,ſeru⁹, & ancilla tua,& bos & aſinus &omne iumentum tuum,& peregrinus, qui eſt intra portas tuas ,& requieſcet ſeruus tuus,& ancilla tua,ſicut & tū Idem Deut.24 15

Prou. 29 19. Seruus verbis non poteſt erudiri,quia quod dicis intelligit,& reſpondere contemnit.

Ec.7.22 Non lædas ſeruum in veritate operātem, neque mercenarium dantem animam ſuam.

ca.33.27 Iugum & lorum curant collum durum & ſeruum inclinant operationes aſſiduæ·Seruo maleuolo tortura & compedes,mitte illum in operationem,ne vocet,multam enim malitiā docuit curioſitas.In opera cōſtitue eum , ſic enim decet illum &c.Verum ſine iudicio nihil facias graue,ſi eſt tibi ſeruus,ſit tibi quaſi anima tua,quaſi fratrē ſic eum tracta,quoniam in ſanguine animæ tuæ comparaſti illum.

Eph. 6.9 Et vos Domini eadem facite illis(ſcilicet ſeruis) remittentes minas,ſcientes quia & illorū,& veſter dominus eſt in cœlis,& perſonarum acceptio non eſt apud Deum.

Coll.4. 1 Domini quod iuſtum eſt & æquum.ſeruis præſtate,ſciētes quod &vos Dominum habetis in cœlo.

Donaria accipere an prohibitum.

Ex.23.8 NOn accipias munera quæ etiam excæcant prudentes & ſubuertunt verba iuſtorum.

Num 22 18. Si dederit mihi Balac,plenam domum ſuam argenti &auri non potero immutare verbum domini Dei mei,vt vel plus vel minus loquar.2.Paral.19 7,

Deut. 10 17. Dominus Deus veſter ipſe eſt Deus deorum,& dominus dominantium Deus magnus & potens,qui perſonam non accipit nec munera.

ca 27.25 Maledictus qui accipit munera,vt percutiat animam ſanguinis innocentis,& dicit omnis populus Amen.

1.Re 8.3 Et nō ambulauerūt filij eius in viis eius,ſed declinauerunt poſt auaritiā,acceperūtq, munera & peruerterunt iudicium.

cap.12.13 Samuel ait,Ecce præſto ſum , loquimini de me coram domino & coram Chriſto eius : vtrum bouem cuiuſquam tulerim,aut aſinum,ſi quépiam calumniatus ſū,ſi oppreſſi aliquem ſi de manu cuiuſquam munus accepi,& contemnam illud hodie, reſtituamque vobis.

Locutus

Locutus eſt aũt rex (Hyeroboam) ad virum Dei veni me cum domum, vt prãdeas, & dabo tibi munera, reſpõdit vir Dei ad regem: Si dederis mihi mediã partẽ domus tuæ nõ veniã tecũ, neq, comedã, neq, bibam aquam in loco iſto. 3. Re. 13 7. 8

Congregatio hypocritæ ſterilis, & ignis deuorabi taber nacula eorum qui munera libenter accipiunt. Io. 15. 34.

Qui pecuniam ſuam non dederit ad vſuram, & munera ſuper innocentem non accipit, qui facit hæc non commouebitur in æternum. Pſa. 14. 5

In quorum manibus iniquitates ſunt, & dextera eorum repleta eſt muneribus. 25. 10.

Munera de ſinu impius accipit, vt peruertat ſemitas iudicij. Pro. 17 23.

Principes tui infideles, ſocij furum, omnes diligunt munera, ſequuntur retributiones (ſc. prophetat ſuper Iudam & Hyeruſalem.) Eſa 1. 23

Væ qui potentes eſtis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miſcendam ebrietatem, qui iuſtificatis impium pro muneribus, & iuſtitiam iuſti aufertis ab eo. cap. 5. 22

Qui ambulat in iuſtitiis & loquitur veritatem, qui proiicit auaritiã ex calũnia, & excutit manus ſuas ab omni munere, qui obturat aures ſuas ne audiat ſanguinem, & claudit oculos ſuos ne videat malum, iſte in excelſis habitat. ca. 33 15

Munera acceperunt (Hieroſolymitæ) apud te ad effundendum ſanguinem, vſuram, & ſuperabũdantiam accepiſti & auarè proximos tuos calumniaris meique oblita es, ait Dominus Deus. Eze. 22 12.

Principes tui (Hieruſalam) in muneribus iudicabant, & ſacerdotes eius in mercede docebant, & prophetæ eius in pecunia diuinabant, & ſuper dominum requieſcebant dicentes, nunquid Dominus in medio noſtrum. Mich. 3 11.

Multos enim perdidit aurum & argentum, & vſque ad cor regum extendit & conuertit. Ecc'e. 8. 3

Xenia & dona excæcant oculos iudicũ, & quaſi mutus in ore auertit correptiones eorum. cap. 20. 31

Dona diuina liberaliter à Deo dantur.

ET quis ante dedit mihi, vt reddam ei? Iob. 41. 2.

Bona & mala, vita & mors paupertas & honeſtas à Deo ſunt. Ec. 11. 14

Quoniam ex ipſo, & per ipſum, & in ipſo ſunt omnia: ipſi honor & gloria in ſecula ſeculorum. Amen. R. 11. 39

1.Co.4.7 Quid autem habes quod non accepiſti? Si autem accepiſti,quid gloriaris,quaſi non acceperis.

Eph.4.7 Vnicuique noſtrum data eſt gratia ſecundum menſuram donationis Chriſti,propter quod dicit, Aſcendens in altũ captiuam duxit captiuitatem,dedit dona hominibus.

Iaco.1.16 Nolite itaque errare fratres mei dilectiſſimi.Omina datum optimũ,& omne donum perfectum deſurſum eſt,deſcendens à patre,luminum.

Matt.25 14.

Multipliciter ordinantur.

Sicut enim homo peregrè proficiſcens , vocauit ſeruos ſuos,& tradidit illis bona ſua,& vni dedit quinque talenta,alij autem duo,alij verò vnum,vnicuique ſecundum propriam virtutem.

1.Co.7.7 Sed vnuſquiſque proprium donum habet ex Deo,alius quidem ſic,alius verò ſic.

Cap 12.7 Vnicuique autem datur manifeſtatio ſpiritus ad vtilitatẽ

Eph.4 11 Et ipſe dedit quoſdam apoſtolos.

1.Pet.4.10 Vnuſquiſque ſicut accepit gratiã in alterutrũ illã adminiſtrãtes,ſicut boni diſpenſatores multiformis gratiæ Dei.

Vtiliter operantur.

Pſ.111.10 Intellectus bonus omnibus facientibus eum.

Ec.11.17 Datio Dei permanet iuſtis, & profectus illius ſucceſſus habebit in æternum.

Matt.25 16. Abiit autẽ qui quinque talenta acceperat,& operatus eſt in eis,& lucratus eſt alia quinque.Ait illi dominus eius,Euge ſerue bone & fidelis,quia ſuper pauca fuiſti fidelis, ſupra multa te conſtituam intra in gaudium Domini tui.

Lu.12 48 Omni autem cui multum datum eſt, multum quæretur ab eo,& cui commendauerunt multum plus petent ab eo

19.12. Homo quidam,&c.Negociatio.3.

Druſilla vxor Felicis Præfecti audit doctrinam Euangelicam *à Paulo act.*24 24.

Ebrietas & Gula,& Vide Ieiunium.

Gen.9 21. Bibenſque vinum(Noe)inebriatus eſt,& nudatus in tabernaculo ſuo.

ca.19.32 Veni(ait filia Loth)inebriemus eum vino, dormiamuſque cum illo vt ſeruare poſſimus ex patre noſtro ſemẽ &c. 35

Leu.10.9 Dixit dominus ad Aaron, vinũ & omne quod inebriare poteſt,nõ bibetis,tu & filij tui,qñ intrabitis in tabernaculũ teſti

teſtimonij ne moriamini, quia pręceptum ſempiternum eſt in generationes veſtras.

Manſit Vrias in Hyeruſam in die illa, & altera & vocauit eũ Dauid, vt comederet coram ſe & biberet & inebriauit eum. 2.Reg.11 13.

Pręceperat autem Abſalon pueris ſuis dicens. Obſeruate cũ temulentus fuerit Ammon vino, & dixero vobis: per cutite eũ & interficite, nolite timere, ego enim ſũ qui pręcipio vobis: confortamini & eſtote viri fortes. ca.13.28

Luxurioſa res vinum & tumultuoſa ebrietas, quicunque his delectatur non erit ſapiens. Prou.20.1

Qui diligit epulas in egeſtate erit, qui amat vinũ & pinguia non ditabitur. ca 21.17

Vinũ in iucũditatẽ creatũ eſt & nõ in ebrietatẽ ab initio. ca.31:34

Noli regibus o Lamuel noli regibus dare vinum, quia nullum ſecretum vbi regnat ebrietas. Prou.31.4

Vinũ & mulieres apoſtatare faciunt ſapientes & arguunt ſenſatos. Ec.19,2

Vę qui cõſurgitis mane ad ebrietatẽ ſectandã, & potandum vſq; ad veſperũ, vt vino ęſtuetis. 22. Vę qui potentes eſtis ad bibendum vinum & fortes ad miſcẽdum ebrietatẽ Eſa.5.11

Venite ſumamus vinũ & impleamur ebrietate & erit ſicut hodie ſic & cras & multo amplius. cap.20? ca 56.12

Ecce hęc fuit iniquitas Sodomę ſororis tuę, ſuperbia, ſaturitas, panis, & abundantia & ocium ipſius, filiarũ eius & manum egeno & pauperi non porrigebant. Ez.16.49

Fornicatio & vinum & ebrietas auferunt cor. Oſe.4.11

Expergiſcimini ebrij & flete & vlulate omnes qui bibitis vinum in dulcedine, quoniam, perit ab ore veſtro. Ioel. 1.5

Holophernes iacebat in lecto nimia ebrietate ſopitus, 8. acceſſitq; Iudith ad columnã, quę erat ad caput lectuli eius, & pugionem eius, qui in ea ligatus pendebat, exoluit, 10. & abſcidit caput eius. Iud.13.5

Cùm inebriatus eſſet Symon (ſenex) & filij eius, ſurrexit Prolomeus cum ſuis & ſumpſerunt arma ſua, & intrauerũt in conuiuium & occiderunt eum, & duos filios eius & quoſdam pueros eius. 1.Mac.16 16.

Attendite autem vobis ne corda veſtra grauentur crapula, & ebrietate & curis huius vitæ & ſuperueniet in vos repentina dies illa. Luc.21 34.

Sicut in die honeſtè ambulem' nõ in cõmeſſationibus & ebrie Rõ.13.13

ebrietaribus non in cubilib. & impudicitiis,non in contentione & æmulatione.

1.cor.6.10 Neque fures neque auari,neque ebrioſi, neq. maledici neque rapaces regnum Dei poſſidebunt,idem,Gal.5 21.

Eph.5.11 Nolite inebriari vino, in quo eſt luxuria ſed implemini ſpirtu ſācto,loquētes vobiſmetipſis in pſalmis &hymnis & canticis ſpiritualibus,cātantes & pſallentes in cordibus veſtris Domino.

Ebrietas iram Dei prouocat.

Eſa.5.11 VAE qui conſurgitis manè ad ebrietatem ſectandam & potandum vſque ad veſperum,vt vino æſtuetis,22. væ qui potentes eſtis ad bibendū vinum & viri fortes ad miſcendum ebrietatem Daniel.5.2.

Væ coronæ ſuperbiæ, ebriis Ephraim & flori decidenti,

cap.28.1 gloriæ exaltationis eius,qui erant in vertice vallis pinguiſſimæ errantes à vino.

Ioel.1.5 Expergiſcimini ebrij & flete, & vlulate omnes qui bibitis vinum in dulcedine,quoniam periit ab ore veſtro.

1.cor.6 16 Neque fures neque auari, neque ebrioſi. &c. regnum Dei poſsidebunt.

Mentem alienat.

Prou. 23 31. NE intuearis vinum quando flaueſcet,cū ſplēduerit in vitro color eius,ingreditur blandè ,ſed in nouiſsimo mordebit vt coluber & ſicut regulus venena diffundet.

Ecc.19.2 Vinum & mulieres apoſtatare faciunt ſapientes & arguent ſenſatos.

Eſ.28.7 Verum hi quoque præ vino neſcierunt & præ ebrietate errauerunt,ſacerdos & propheta neſcientes præ ebrietate, abſorpti ſunt à vino,errauerunt in ebrietate,ignorauerūt iudicium.

Oſee.4.11 Fornicatio & vinum,ebrietas auferunt cor.

Ad libidinem incendit.

Prou.20.1 LVxurioſa res vinum & tumultuoſa ebrietas,quicunq; his delectatur non erit ſapiens.

Eph.5.19 Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria, ſed implemini Spiritu ſancto,&c.

Facultas diſsipat.

Ec.19.1 OPerarius ebrioſus non locupletabitur, & qui ſpernit modica paulatim decidet,Prou.25.20.

Secre-

Secretum detegit.

NOli regibus ô Lamuel noli regibus dare vinum:quia nullum ſecretum vbi regnat ebrietas. Pro.31.4

Væ qui potum dat amico ſuo,mittens fel ſuum & inebrians vt aſpiciat nuditatem ſuam. Abacuc. 2.15.

Ad furorem & rixas excitat.

LVxurioſa res vinum & tumultuoſa ebrietas,quicũque his delectatur non erit ſapiens. Pro.20.1.

Cui væ,cuius patri væ?cui rixæ?cui foueę . cui ſine cauſa vulnera?cui ſuffuſio occulorum? nónne his qui commorãtur in vino & ſtudent calicibus epotandis? pr.23.29

Vinum multum potatum,irrationem & iram & ruinas multas facit.40. Ebrietatis,animoſitas,inprudẽtis offẽſio, minorans virtutem & faciens vulnera. Ec.31.38

Dies regis noſtri cœperant principes furere à vino,extẽdit manum ſuam cum illuſoribus. Oſee.7.5

Eccleſia accipitur pro templo materiali.

NOn intrabit eunuch[9] attritus vel amputatis teſticulis & abſciſſo veretro eccleſiam Domini. De.23.1.

Omnes anguli populorũ & cũcta tribus Iſrael,in eccleſiã populi Dei conuenerunt quadraginta milia pugnatorũ. Iud.20.2

Poſtea verò cõuocatus eſt omnis populus,& per totã noctem intra eccleſiã orauerũt petẽtes auxiliũ à Deo Iſrael. Iud 6.21

In eccleſiis benedicite Deo Domino de fontibus Iſrael. Pſ.67.27

Primum quidem conuenictibus vobis in eccleſiã,audio ſciſſuras eſſe inter vos & ex parte credo. 1.cor.11. 18.

Mulieres in eccleſiis taceant,non permittitur eis loqui, ſed ſubditas eſſe ſicut & lex dicit. ca.14.34

Accipitur pro fidelium cœtu tam bonorum quam malorum.

SI quis hoc ritu fuerit expiatus peribit anima illius de medio eccleſię quia ſanctuarium Domini polluit & non eſt aqua luſtrationis aſperſus,&c. nu.19.20

Cur eduxiſti eccleſiã domini in ſolitudine dixerũt,vtinã periiſſemus inter fratres noſtros coram domino. Ca 20.4

Et nouerit vniuerſa eccleſia hæc quia nõ in gladio,nec in haſta ſaluat dominus,ipſius eſt enim bellũ vt tradet vos in manus noſtras. 1.Re.17. 47.

Con

3.Reg.8.14. Conuertit rex faciem ſuã, & benedixit omni eccleſię Iſrael, omnis eñ eccleſia Iſrael ſtabat, &c. 55. ſtetit ergo Salomon & benedixit omni eccleſiæ Iſrael voce magna.

1.Par.29.1. Locut⁹ eſt Dauid rex, ad omnẽ eccleſiã, Salomonẽ filiũ meum vnum elegit Dominus adhuc puerum & tenellum.

2.Par.5. Altare æneum quod fabricatus fuerat Beſeleel, filius Vri filij Hur ibi erat corã tabernaculo Domini quod & requiſiuit Salomon & omnis eccleſia.

pſ.21.26 Apud te laus mea in eccleſia magna, vota mea reddã in conſpectu timentium eum.

34.18. Cõfitebor tibi in eccleſia magna, in populo graui laudabo te. 1 Mach.5.16. & 14.19.

pſal.106.32. Exaltent eum in eccleſia plebis & in cathedra ſeniorũ laudent eum

149.1. Cãtate dño cãticum nouũ, laus eius in eccleſia ſanctorũ.

Matt.16,18. Ego dico tibi quia tu es petr⁹, & ſup hãc petrã ædificabo eccleſiã meã, & portæ inferi nõ præualebunt aduerſus eã.

Act.5.11 Et fact⁹ eſt timor magnus in vniuerſa eccleſia, & in omnes qui audierunt hæc. Cap.8.1.

Rõ.16.16 Salutant vos eccleſiæ Chriſti, 23. Salutat vos Caius hoſpes meus & vniuerſa eccleſia.

ca.12,28 Et quoſdam quidẽ poſuit De⁹ in eccleſia primũ apoſtolos ſecundo prophetas, tertio doctores, deinde virtutes, exinde gratias curationũ, opitulationes, gubernationes, genera linguarum, 2. Cor. 8.18 23 24. cap. 11. 8. Epheſ. 5.23.

1.Ti.3.5 Si quis autem domui ſuę præeſſe neſcit, quomodo eccleſiæ Dei diligentiam habebit? Apoc. 1. 11. & 22. 16.

Iaco.5.14 Infirmatur qs ex vobis inducat presbyteros eccleſiæ & orẽt ſuper eum vngẽtes eum oleo in nomine Domini, &c.

Eccleſia accipitur pro cœtu vnius prouinciæ.

3.R.8.14 Conuertit rex faciem ſuã, & benedixit omni eccleſiæ, Iſrael, omnis eccleſia Iſrael ſtabat.

act.9.31 Eccleſia quidem quæ per totam Iudæam & Galileam & Samariam habebat pacem ędificatur ambulans in timore Domini, & conſolatricem ſancti Spiritus replebatur.

Ca.11,2 Cùm autẽ aſcendiſſet Petrus Hyeroſolymã, diſceptabãt aduerſus illum qui erant ex circuncißone, &c.

[illegible]p 13.1. Erãt autẽ in eccleſia quæ erat Antiochiæ prophetę & doctores in quibus Barnabas, & Simon qui vocabatur Niger

[illegible] 19.32 Alia autem aliud clamabant. erat enim eccleſia confuſa, & plures neſciebant qua ex cauſa conueniſſent,

A Mi-

A Mileto autē mittēs Epheſum vocauit maiores natu ec cleſiæ,&c.2.Theſſ 1 eccleſiis ſcilicet Theſſalonicenſiū. Ac.20.17

Cōmendo autem vobis Phœben ſororē noſtram quæ eſt in miniſterio eccleſiæ quę eſt in Canchris vt eam ſuſcipiatis Rō.16. 1
in domino digne ſanctis ,&c.1.Cor.1.2 eccleſiæ Corinthi.

De collectis autē quæ fiunt in ſanctos ſicut ordinaui ec- 1.Co.16.1
cleſiis Galatiæ ita & vos facite &c.

Notam autem vobis facimus fratres gratiam Dei quæ 2.cor.8.1
data eſt in eccleſiis Macedoniæ.Hal.1.2. Eccleſiis Galatiæ.

Salutat vos eccleſia quæ eſt in Babylone.&c. 1.Pet.5.13

Et angelo Epheſi Eccleſiæ ſcribe , &c.cap.3.1.& angelo Apoc.2.1
eccleſiæ Sardis ſcribe.&c.

Eccleſia pro Prælatis & Præpoſitis accipitur.

Matt.18 17.
QVod ſi non audierit eos , dic eccleſiæ. ſi autem eccle ſiam nō audierit,ſit tibi ſicut Æthnicus & Publicanus.

Eccleſia eſt vna & viſibilis præfigurata per vnam,& viſibilem Arcam Noe.

Gen.6 14.
FAC tibi arcā de lignis leuigatis,manſiunculas in arca facies & bitumine linies intrinſecus & extrinſecus.

Qui increduli fuerant aliquando , quando expectabant 1.Pet.3
Dei patientiā in diebus Noe,cum fabricaretur arca in qua 20.
paucæ,ſ.octo animæ ſaluæ factæ ſunt per aquam.

Per ciuitatem ſanctam Hieruſalem.

ET ego Ioannes vidi ciuitatem ſanctam Hieruſalem no Apoc.21
uam,deſcendentem de cœlo,à Deo paratam,ſicut ſpō- 2.
ſam ornatam viro ſuo.

Per hortum concluſum & fontem ſignatum.

HOrtus concluſus ſoror mea,ſponſa hortus concluſus, Cant.4
fons ſignatus. 12.

Per vnam columbam .

VNa eſt columba mea,perfecta mea vna eſt matri ſuę, Cap.6.8
electa genetrici ſuæ,&c.

Per vineam.

VIneam de AEgypto tranſtuliſti eiecisti gentes & plan-
taſti eam, Pſ.79.9

Capite nobis vulpes paruulas quę demoliuntur vineas,
Cát.2.15 nam vinea noſtra floruit.

Ego plantaui te vineam electã omne ſemen verum,quo modo ergo conuerſa es mihi in prauum vinea aliena.
hier.2.21 Paſtores multi demoliti ſunt vineam meam,cõculcaue-
runt,partem meam,dederunt portionem meam deſiderabi
ca.1ñ.10 lem in deſertum ſolitudinis.

Simile eſt regnum cœlorum homini patrifamilias qui
Mat.20.1 exiit primo mane conducere operarios in vineam ſuam.
Et cœpit illis in parabolis loqui,vineam paſtinauit ho-
Mar.12.1 mo & circumdedit ſepem & fodit locum & ædificauit tur-
rim & locauit eam agricolis & peregre profectus eſt.Idem
Luc.20.9.

Per nauem

Ascendens autem in vnam nauim quę erat Symonis
Luc.5.3 rogauit eum à terra reducere puſillum, & ſedens do
cebat de nauicula turbas.

Per ſagenam comprehendentem bonos & malos piſces.

Mat.13 Iterum ſimile eſt regnum cælorum ſagenę miſſę in mare
37 & ex omni genere piſcium congreganti:

Per agrum.

Simile factum eſt regnum cęlorum homini,qui ſemina-
ca.13.24 uit bonum ſemen in agro ſuo.

Per regnum cælorum, Matth.13.24:

Eccleſia firmamentum veritatis errare nonpoteſt.

Matt.16 Et ego dico tibi q̃a tu es Petrus & ſuper hanc petrã ędi
18. ficabo eccleſiã meam,& portæ inferi non pręualebunt
aduerſus eam.
ca.28.20 Ecce ego vobiſcum ſum omnibus diequs vſque ad con-
ſummationem ſęculi,
Luc.22 Ego rogaui pro te Petre, vt non deficiat fides tua & tu
22. aliquando conuerſus confirma fratres tuos.
Io.14 16 Et ego rogabo patrem & alium paracletum dabit vobis,
vt maneat vobiſcum in ęternum:
ca.16,13 Cum venerit Spiritus ſanctus docebit vos omnẽ viritatẽ.
1.Ti 3.15 Si aũt tardauero,vt ſcias quomodo oporteat te in domo
Dei conuerſari,quę eſt eccleſia Dei viui colũna & firma-
mentum

mentum veritatis 1.Ioan.2.27.

Eccleſia eſt corpus Christi.

OMnia ſubiecit ſub pedibus eius ipſū dedit caput ſu per omnē eccleſiā quæ eſt corpus ipſius &c.Cap.4.4. Ephe.1 22.
Quomodo vir eſt caput mulieris, ſic Chriſtus caput eccleſiæ,ipſe ſaluator corporis eius. cap.5.23
Vos autem eſtis corpus Chriſti & membra de membris 1.Cor.12 27.

Eccleſia fidelium naſcitur & propagatur per ſanam doctrinam.

FIlioli mei quos iterum parturio donec formetur Chriſtus in vobis. Gal.4.19
Nā ſi doceam milla pœdagogorum habeatis in Chriſto, ſed non multos patres, nam in Chriſto Ieſu per euangeliū ego vos genui.1.Pet.1.23.1.Ioan.3.9.5.18.Iaco.1.18. 1.Cor.4 15.

Eccleſia ſeu fidelium cœtus tenetur ſacerdotibus. paſtoribus ſuis neceſſaria miniſtrare.

CAue ne derelinquas Leuitē in omni tempore quo verſaris in terra,Idem 14.27. Deut.12 19.
Non ligabis os boui trituranti in area fruges tuas. Ga.25:4
Dignus eſt operarius mercede ſua.Idem Luc.10.
Si ſpiritualium eorum participes facti ſunt gentiles debent & in carnalibus miniſtrare illis. Matt.10 10
Quis militat ſuis ſtipendiis vnq̄? Quis plantat vineā & de fructu eius non edit,quis paſcit gregē & de lacte gregis nō manducat? Nunquid ſecundum hominem hæc dico?an & lex hæc nō dicit? Scriptū eſt.n.in lege Moyſi non alligabis os bouis triturātis &c.11 Si vobis ſpiritualia ſeminauimus,magnum eſt ſi nos carnalia veſtra metamus. Rom.15 17. 1.Cor.9 7.
Rogamus vos fratres vt noueritis eos qui laborant inter vos & præſūt vobis in Domino,& mouent vos vt habeatis illos abundantius in charitate propter opus illorū.Pacem habete cum illis. 1.Theſſ.5 12.

Tenetur etiam pro ſuis præfectis orare.

ET Petrus quidem ſeruabatur in carcere. Oratio autē fiebat ſine intermiſſione ab eccleſia ad Deum pro eo. Act.12 5
Obſecro vos fratres per Dominum noſtrum Ieſū Chriſtū & per charitatem ſancti ſpiritus vt adiuuetis me in orationibus pro me ad Deum. Rom.15 30.

Claues traduntur.

ACcipite Spiritum ſanctum quorum remiſeritis pecca-ta, remittētur eis, & quorum retinueritis retenta ſunt. Io. 20, 23

Claues exercentur. Vide excommunicatio. Confeſſio.

QVod ſi non audierit eos dic eccleſię. Si autem eccle-ſiam non audierit ſit tibi ſicut ethnicus & publicanus. Matt. 18 17.

Eccleſiam ſibi Chriſtus comparauit ſuo ſanguine.

ATtēdite vobis & vniuerſo gregi ī quo Spiritus ſāctus poſuit epiſcopos, regere eccleſiā dei q̄ acquiſiuit ſigui-ne ſuo. Act. 20 28.

Empti eſtis precio magno. Ephe. 1, 13.

Pretio empti eſtis nolite fieri ſerui hominum. 1. Cor. 6. 20.

Pretioſi ſanguine agni immaculati Chriſti & incontami-nati empti eſtis &c. 1 Ioan 1. 7 Apoc. 1. 5. cap. 7, 18

Neque per ſanguinem hircorum aut vitulorū, ſed per proprium ſanguinem introiuit ſemel in ſancto &c. 1. Pet. 1 19.

Dignus es Domine accipere librū & aperire ſignacula eius quoniam occiſus es & redemiſti nos in ſanguine tuo ex omni tribu, & lingua, & populo & natione. He. 9, 12

Eccleſiam ſuam ſanctam Deus protegit & cuſtodit. Apoc 5 9.

DOminus autē pręcedebat eos ad oſtendēdā viam per diem in columna nubis & per noctem in columna ig-nis, vt dux eſſet itineris vtroque tempore. Ex. 13. 21.

Habitaboq; in medio filiorū, eroque illis Deus. Item 3. Reg. 5. 13. ca. 29. 45

Ambulabo inter vos & ero Deus veſter, voſque eritis po-pulus meus. Le. 26. 12

Dominus Deus tuus ambulat in medio caſtrorū, vt eruat te & tradat tibi inimicos tuos vt ſint caſtra tua ſācta & ni-hil in eis appareat fœditatis ne derelinquat te &c. Deut. 23 14.

Dominus Deus tuus trāſibit ante te, ipſe delebit omnes gentes has in conſpectu tuo & poſſidebis eas, & Ioſue iſte tranſibit ante te ſicut locutus eſt Dominus. cap. 31. 3

Domine refugium factus es nobis à generatione in ge-nerationem. Pſa. 90. 1

Cum tranſieris per aquas tecum ero, & flumidā non ope-rieat te, cum ambulaueris in igni nō combureris, & flām-ma non ardebit te. Eſ. 43. 2

Et tu noli timere ſeruus meus Iacob, ait Dñs, q̄a tecū ego ſum, quia ego conſumā cunctas gentes ad quas eieci te, te vero non conſumam, ſed caſtigabo te in iudicio, nec quaſi Hier. 46 28

‡34.5 Ier.49.7. Threno.4.22 Ezec.25.13.14. ‡32.29. ‡35 *‡36.5. Amos.1.11. Abdiæ 1. vide Eſau.

*Elezar filius Aaron, Exo 6.23.1. 28. 4. partitur cũ Ioſue terrã Chanaan, Ioſ.14.1. iuxta præceptum Domini. Num.34.17. cõſecratur Sacerdos Leuit. 8. 24. * ſit poſt mortem patris ſummus Sacerdos, Num.20.26. Deut.10.6. moritur & ſepelitur. Ioſue.24 33 filium habet cui Phinees nomen erat, Exo: 6. 2. quem in demortui patris locum ſufficiunt Num 25 7.12.*

Eleazar filius Sara occidit Elephantem, quo in vulnere procumbente, ipſe oppreſſus ſuffocatur 1 Machab.6.43.

Eleazar ſenis martyrium, 2.Machab.6.18.24.

Eleemoſina *pauperibus eroganda. Vide miſericordiæ*

SI pecuniã mutuã dederis populo pauperi qui habitat Exod.22
tecũ, nõ vrgebis eũ quaſi exactor, nec vſuris opprimes 25.
Neque in vinea tua racemos & grana decidentia congre- Leui.19.
gabis, ſed pauperibus & peregrinis carpenda dimittes. 10.
Poſtquam autem meſſueritis ſegetem terrę veſtrę, non cap.23.
ſecabitis eam vſque ad ſolum nec remanentes ſpicas colli 22.
getis, ſed pauperibus & peregrinis dimittetis eas.
Si vnus de fratribus tuis q moratur intra portas ciuitatis Deu.15.7
tuę in terra q̃ dñs Deus tuus daturus eſt tibi, ad pauperta
tẽ deuenerit: non obdurabis cor tuũ nec contrahes manũ
ſed aperies eã pauperi & dabis mutuũ quo eũ indigere ꝓ
ſpexeris &c. 10. Sed dabis ei nec ages quippiã callide in eiꝰ
neceſſitatibus ſubleuãdis, vt benedicat tibi dominus Deus
tuus in omni tempore & cunctis ad quæ manum miſeris
Quando meſſueris ſegetẽ in agro tuo & oblitus manipu ca.24.19
lum reliqueris, nõ reuerteris vt tollas illum, ſed aduenã &
vidbã, & pupillum aufferre patiaris, vt benedicat tibi domi
nus Deus tuus in omni opere manuum tuarum.
Beatus vir qui intelligit ſuper egenum & pauperẽ in die Pſa.40.1
mala liberabit eum dominus.
Eripite pauperẽ & egenũ de manu peccatoris liberate. 81.4.
Diſperſit, dedit pauperibus, iuſtitia eius manet in ſęculũ 111.9.
ſeculi, cornu eius exaltabitur in gloria.
Ne dicas amico tuo vade & reuertere & cras dabo tibi, Pro:3.28
cum ſtatim poſſis dare.
Qui deſpicit proximũ ſuũ peccat, q aũt miſeret́ paupis. ca 14.21.
beatus erit honorat factorẽ eius qui miſeretur pauperis.
Fœneratur domino qui miſeretur pauperis & viciſſitudi ca.19.17.
nem ſnam reddet ei.

Etquicunq; potű dederit vni ex minimis iſtis calicē aquę frigidæ tantum in nomine diſcipuli, amen dico vobis non perdet mercedum ſuam. ca.10.42

Si vis perfectus eſſe vade & vende omnia quę habes & da pauperibus, & habebis theſaurū magnum in cœlo & ve ni ſequere me. ca.19.21

Eſuriui & dediſtis mihi manducare, ſitiui & dediſtis mihi potum &c. & 42. contra dicitur. ca.25.35

Ieſus dicebat illis, qui habet duas tunicas det vnā nō ha benti, & qui habet eſcas ſimiliter faciat. cap.6.35. Lu.3.11

Date eleemoſinam & omnia & munda ſunt vobis.

Vendite quæ poſſidetis & date eleemoſinam. ca.11.41

Cùm facis cōuiuium voca pauperes, debiles, claudos, cę cos & beatus eris, quia nō habent retribuere tibi, retribue tur autem tibi in reſurrectione iuſtorum. ca.12.33 ca.14.13

Hortatur ad faciendas eleemoſynas, dicens: quod merca tur fidelis aut infidelis māmonæ diſpenſator, quodque ne mo poteſt ſeruire Deo & mammonæ. cap.16.‡

Stans autem Zacheus dixit ad dominum: ecce dimidiū bonorum meorū domine do pauperib. & ſi quid aliquem defraudaui reddo quadruplum. cap.19.8

Vir autem quidam erat in Cæſarea nomine Cornelius, centurio cohortis quę dicitur Italica, religioſus ac timens Deum cum omni domo ſua, faciēs eleemoſinas multas ple bi. Cap 2.35 Beatius eſt darę quàm accipere. Act.10.1

De collectis autem quę fiunt in ſanctos ſicut ordinaui eccleſiis Galatię ita & vos facite. 1.Co.16.1

Proſequitur hortando ad eleemoſinā promptè & abun danter faciendam &c. Epheſ.4 27. 2.co.9‡

Beneficentię autem & communionis nolite obliuiſci, ta libus enim hoſtiis prometetur Deus. He13.16

Qui habuerit ſubſtantiā huius mundi & viderit fratrē ſuum neceſſe habere, & clauſerit viſcera ſua ab eo, quomo do charitas Dei manet in eo: Idem Iaco.2 14. 1.Io 3.17

Miſericordiam volo & nō ſacrificium, Idē Matth.9.13. Oſea.6.6

Ne contemnas dare eleemoſinam. Ec.7.10

Pereat memoriam eorum de terra pro eo quod nō eſt re cordatus facere, miſericordiam.11.1.5. Pſ.108 15

Si multum tibi fuerit, abundanter tribue ſi exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impartire premium enim bonum tibi theſaurizas in die neceſſitatis. Tob.4.9

Alij diuidunt propria& ditiores fiunt,alij rapiunt nõ ſua
Prou. 11 & ſemper in egeſtate ſunt
24. Ignem ardentem extinguit aqua,& eleemoſyna reſiſtit peccatis.
Ec.3.33 Honora Dominum Deum tuum de tua ſubſtantia & de primitis frugũ tuarum da pauperibus, & implebũtur hor
Prou.3.9 rea tua ve ertate,atque torcularia tua abundabunt vino.
Facere miſericordiam magis placet Deo quàm victimæ.
cap.21.3 Fili eleemoſynam pauperis ne defraudes,vt oculos tuos
Eccle.4.1 transuertas à paupere.

Eli ſacerdos in ſilo 1 Reg.1.3.filij eius reprehendũtur,2.12.22. è ſolio lapſus,fractis ceruicibus moritur,4.18.

Elias vide Helias.

Eliſeus iungitur propheta, 3.Reg. 19.19. iuxta praſcriptum Domini,19.17.tranſit Iordanem,4.Regum 2.14. ſanat aquam 2.20.reuocat puerum ad vitam 4.32.mundat Naaman á lepra-5 14.percutit Syrios cacitate,6.18.pradicit rerum abundantiamt 7.1.agrotus & moritur 13 14.20.mortuum eius corpus excitat
Le.25.14 *mortuum,13.21 commundatur,Eccle.47.13.*

Elymas magnus fit cacus Act.13.8.

Deut.25 13.

Emere & vendere quomodo oportet.

ANno Iubilæi redient omnes ad poſſeſſiones ſuas,quã do vendes quippam ciui tuo vel emes ab eo ne cõtri-
Prou.11.1 ſtes fratrem tuum, ſed iuxta numerum annorum iubilæi emes ab eo,& iuxta ſupputationem frugum vẽdet tibi.
ca.16 11 Non habebis in ſacculo diuerſa põdera maius & minus nec erit in domo tua modius maior & minor,pondus habebis iuſtũ & verum,& modius æqualis & verus tibi erit.
ca.20.10 Statera doloſa abominatio eſt apud Deum,& põdus æquum voluntatis eius 26.Qui abſcondit frumenta maledicetur in populis,benedictio autẽ ſuper caput vendentium.
Mic.6.10 Pondus & ſtatera iudicia Domini ſũt,& opera eius omnes lapides ſæculi.
Pondus & pondus menſura & menſura vtrunq,abominabile eſt apud Deum.
Mat.7.2 Adhuc ignis in domo impij thaſauri iniquitatis & menſura minor iræ plena,nunquid iuſtificabo ſtateram impiã & ſacelli pondera doloſa?
In quo iudicio iudicaueritis iudicabimini,& in qua mẽ ſura menſi fueritis,remetietur vobis.

Emundatio

Emundatio.

AFferā pauxillū aquæ vt lauentur pedes veſtri.(veſtra *Gen.18.4*
Abiicite deos aliēos,&mūdamini,&mutate veſtimēta 35.2.
Facient mihi ſanctuarium(de cordibus ſuis)& habitabo *Ex.25,8*
in medio eorum.

Vetera nouis ſuperuenientib proiicietis,Ponā tabernacu
lum meum in medio veſtri & non abiiciet vos anima mea *Le.26,10*

Emundabitur poſſeſſio veſtra,me commorante vobiſcū,
ego enim ſum Dominus,qui habito inter filios Iſrael. *Num.35*

Auferte deos alienos de medio veſtrū,Baalim & Aſtha- 34.
roth,& præparate corda veſtra Domino,&ſeruite ei ſoli,& *1.Re.7.3*
eruet vos de manu Philiſthiim.

Vade & lauare ſepties in Iordane,& recipiet ſanitatē ca
ro tua atque mundaberis. (ſed Deo. 4 Re.5.10

Opus grāde eſt,neq;enim homini præparatur habitatio

Qui baptizatur à mortuo,& iterum tāgit mortuū,quid 2. *Para.*
proficiet lauatio illius. 29.1.

Lauamini, mundi eſtote, auferte malum cogitationum Ec.34.30
veſtrarum ab oculis meis.

Si abluerit Dominus ſordes filiarū Sion,ſanguinē Ieru- *Eſ.*1 16.
ſalē lauerit de medio ei⁹in ſpiritu iudicij& ſpiritu ardoris

Mundate Domum Domini Dei patrum veſtrorū, aufer 64.4.
te omnem immunditiam de ſanctuario. (noſtri. 2 *Para.*
Parate viā Domini rectas facite in ſolitudine ſemitas Dei 29 5.

Circumcidimini Domino,& auferte præputia cordium
veſtrorum viri Iuda. *Eſa.*40 3

Emundabo illos ab omni iniquitate ſua:& propitius ero *Ierē* 4.4
cunctis iniquitatibus eorum,in quibus deliquerunt mihi.
Laui te aqua & emūdaui ſāguinē tuū ex te,& vnxi te oleo 33.8.

Effundam ſuper vos aquam mundam, & mundabimini
ab omnib.inquinamentis veſtris, & ab vniuerſis idolis ve *Ex.*16.9
ſtris mundabo vos. 36.25.

Vſquequo poterunt emundari?

Præparate in occurſum Dei tui Iſrael. *Oſea.*8.5

Auferte veſtimenta ſordida ab eo.Et dixit ad eum,Ecce Am 4.12
abſtuli à te iniquitatem tuam,& indui te mutatoriis. *Zach.*3.4

Ecce contriti ſunt inimici noſtri,aſcendamus nunc mun
dare ſancta,& renouare. 1.*Mach* 4
Elegit ſacerdotes ſine macula,volūtatem habentes in le- 36.
ge Dei,& mundauerunt ſancta,& tulerūt lapides contami
nationis in locum immundum. *Ibidē.*43

Aedē & atria ſanctificauerūt,& fecerunt vaſa ſancta noua
Ibidē.48 Sancte ſanctum Domine conſerua in æternum impol
2.Ma.14 lutam domum iſtam,quæ nuper mundata eſt.
36. Domine ſi vis potes me mundare
Mat.8.2 Væ vobis Scribæ & Phariſæi,hypocritę,qui mūdatis, ꝙ
23.25. deforis eſt calicis,& paropſidis:intus autē eſtis pleni rapina
& ōni immūditia Phariſæe cæce,mūda prius, ꝙ intus eſt
Ioan.9.7 calicis & paropſidis,vt ſit & id,quod deforis eſt,mundum.
13,8: Vade & lauare in natatoria Siloe,abiit ergo & lauit,& venit
1.Co.6,11 Si non lauero te,non habebis partem mecum. (videns.
Et hæc aliquando,ſed abluti eſtis,ſed ſanctificati eſtis,& iuſtificati eſtis,in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti & in Spiritu Dei noſtri.
2.Co.7:1 Habentes promiſſiones chariſſimi,mūdemus nos ab omni inquinamento carnis & ſpiritus,perficientes ſāctificationem in timore Dei.
1.Th.4.3 Hæc eſt voluntas Dei,ſanctificatio veſtra. (cationē,
Ibidem.7 Non enim vocauit nōs Deus in immūditiā,ſed in ſanctifi
5.23, Ipſe aūt De⁹ pacis ſanctificet vos ꝑ oīa, vt anima & cor
pus ſine querela in aduentu dñi noſtri Ieſu Christi ſeruet
2.Tim.2 Si quis emundauerit ſe ab iſtis:erit vas in honorē ſancti
21. ficatum & vtile Domino,ad omne opus bonum paratum.
Heb.1.3 Purgationem peccatorum faciens, ſedet ad dexterā maieſtatis in excelſis.
Aſperſi corda à conſcientia mala,& abluti corpus aqua
10.22. munda teneamus ſpei noſtræ cōfeſſionem indeclinabilē.
Iac.1.21 Abiicientes omnem immunditiam & abundantiam malitiæ,in manſuetudine ſuſcipite inſitum verbū,quod poteſt ſaluare animas veſtras. (animo?
4.8. Emūdate manus peccatores,& purificate corda duplices
1.Pet.2.1 Deponētes omnē malitiā & omnē dolū,& ſimulationes,
& inuidias,& omnes detractiones;ſicut modò gēiti ratiōa
biles,& ſine dolo lac cōcupiſcite,vt in eo creſcatis ī ſalutē.
Sanguis Ieſu filii Dei emundat nos ab omni peccato.
1 Ioa.1.7 Omnis q̃ habet ſpē in eo,ſanctificat ſe,ſicut ille ſāctus eſt
3.3. Dilexit nos,& lauit nos à peccatis noſtris in ſanguine ſuo
Apoc.1 5 Lauerūt ſtolas ſuas,& dealbauerūt eas in ſanguine agni.
7.14. Beati qui lauant ſtolas ſuas in ſanguine agni.
22.14.

Errare.

Iſa.2.15 Errare eos faciet quaſi ebrios.

Et dixi ſemper hi errant corde. Pſ 94.
Errauerunt in ſolitudine inaquoſo. 106 4.
Errare fecit eos in inuio, & non in via. Ibide 40
Erraui ſicut ouis quæ periit. 118.1.76
Animæ doloſæ errant in peccatis. Pro 13.19
Errant qui operantur malum. 14. 22.
Deus in iudicium adducet omne opus, cũ omni occulta re, ſiue quid bonum, ſiue malum fuerit. Eccl. 12. 14.
Nos omnes tanquã ouis errauimus, quiſque viã ſuam ſectatus. Eſa 53.6
Propheta cũ errauerit, & locutus fuerit verbũ, Ego dñs decepi prophetã illum. & extendam manum mea ſuper il lum, & delebo eum (dicit dñs) de medio populi mei Iſrael Eze 14.9
Erratis neſcientes ſcripturas. Matth. 22. 29.

Electio boni & mali

Habetis ſcientiã diſcernendi inter ſanctũ & prophanũ, inter pollutum & mundum: Le. 10.10
Propono in conſpectu veſtro benedictionem & maledictionẽ: benedictionẽ ſi obedieritis mãdatis dñi Dei veſtri quę ego pręcipio vobis, maledictionẽ, ſi nõ obedieritis mã datis dñi Dei veſtri, ſed receſſeritis de via, q̃ ego nũc oſtẽdo vobis, & ambulaueritis poſt deos alienos, quos ignoratis De.11.26
Propoſui in cõſpectu tuo vitam & bonum, & e contrario mortem & malum. 30.15.
Propoſui vobis vitam & bonum, benedictionem & maledictionem, elige ergo vitam vt & tu viuas & ſemen tuum. Ibide. 19
Dabis ſeruo tuo cor docile, vt populum tuum iudicare poſſit & diſcernere inter bonum & malum. 3.Re 3.9
Elegi abiectus eſſe in domo Dei mei, magis quã habitare in tabernaculis peccatorum Pſ. 83.11
Appoſuit tibi aquã & ignẽ, ad quod volueris porrigere manum tuam. Eccl. 15. 17.
Ante hominẽ vita & mors, bonum & malum, quod placuerit ei dabitur illi. Ibide. 18
Vę q dicitis bonũ malũ, & malũ bonũ, ponẽtes tenebras lucem, & lucẽ tenebras amarũ in dulce & dulcem in amarũ. Eſa. 5.20
Si ſeparaueris pretioſum à vili, quaſi os meum eris. Hie 15.19
Ecce ego do coram vobis viam vitæ, & viam mortis. 21.8.
Inter ſanctum & prophanum non habent diſtantiam, inter pollutum & mundum non intellexerunt. Ez 22.26
Quęrite bonũ & non malum, vt viuatis, & erit dominus Am 5.14
Deus

Deus exercituum vobiſcum.

Mat. 13.48. Elegerunt bonos in vaſa ſua, malos autem foras miſerunt

Phil. 1.9. Hoc oro, vt charitas veſtra magis ac magis abundet in omni ſcientia & in omni ſenſu vt probetis potiora, vt ſitis ſynceri & ſine offenſa in diē Chriſti, repleti fructu iuſtitiæ per Ieſum Chriſtum.

1. Theſ. 5. 21. Omnia probate, quod bonum eſt tenete,

Ephron, quia negabat Iudæ tranſitum funditus perdita eſt, 1. Mac. 5. 46. 2 Mac 12. 27

Epiſcopi eorum electio & officium, Vide Concionator

Ioh. 10. 14. EGo ſum paſtor bon⁹ & cognoſco oues meas & cognoſcunt me meæ.

Act. 6. 3. Conſiderate fratres viros ex vobis boni teſtimonij, plenos ſpirituſancto & ſapiētia, quo cōſtituam (ſup hoc op⁹.

ca. 20. 28 Attēdite vobis & vniuerſo gregi in quo vos ſpirit⁹ ſāct⁹ poſuit epiſcopos regere eccl' ā dei q̄ acqſiuit ſāguine ſuo.

Rom. 4 1 Sic vos exiſtimet homo vt miniſtros Chriſti, vt diſpēſatores myſteriorum Dei.

2. cor. 6. 4 In omnibus exhibeamus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros in multa patiētia, in tribulationibus, in anguſtiis &c.

2. Ti. 2. 15 Sollicitè cura teipſum probabilem exhibere Deo operarium inconfuſibilem rectè tractantem verbum veritatis.

Titu. 1. 5. Huius rei gratia reliq̄ te Cretæ vt ea q̄ deſunt corrigas & cōſtituas p ciuitates presbyteros ſicut & ego depoſui tibi.

1. Pet. 5. 2 Paſcite qui in vobis eſt gregē Dei prouidēres nō coacte ſed ſpontaneę ſecundum Dñ̄, neq, turpis lucri gratia, ſed voluntarie, neque vt dominantes in cleris. ſed forma facti gregis ex animo & cum apparuerit princeps paſtorum percipiatis immarceſſibilem gloriç coronam.

Erubeſcere nullus debet euangelium.

Pſ. 39. 11 IVſtitiam tuam non abſcondi in corde meo, veritatē tuā & ſalutare tuum dixi Eccleſ. 42 9. 21.

Mar 6. 38. Qui enim me cōfeſſus fuerit & verba mea in generatione iſta adultera & peccatrice: & filius hominis confitebitur eū cum venerit in gloria patris ſui cum angelis ſanctis.

Lu. 9. 26 Qui me erubuerit & meos ſermones, hūc fili⁹ hominis erubeſcet cum venerit in maieſtate ſua & patris & ſanctorum angelorum.

Rom. 1. 16 Non enim erubeſco euangelium, virtus enim Dei eſt in ſalutem omni credenti, Iudæo primum & Grçco.

[illegible] 1. 8 Noli itaq, erubeſcere teſtimonium domini noſtri neq, me

me vinctũ eius ſed collabora euãgelio ſecũdũ virtutẽ Dei.

Erubeſcendum propter peccata.

ERgo & tu porta cõfuſionem tuam quæ viciſti ſorores tuas peccatis tuis, ſceleratius agens, ab eis iuſtificatæ ſunt enim à te, ergo & tu confundere, & porta ignominiã tuam quæ iuſtificaſti ſorores tuas. Ezech.16 52.

Super filiã luxurioſam cõfirma cuſtodiã, ne quãdo faciet te venire in opprobrium inimicis à detractione in ciuitate & obiectione plebis, & cõfundat te in multitudine populi. Ec.41.11

Eſaias filius Amos, Eſaiæ 1.1. vocatur, & mittititur, 6, 8. ‡ 49.1.

Eſau filius Iſaac naſcitur, Geneſ. 25. 24 vendit ſua primogenita 25.31. Heb. 12.19. ſupplantatur à fratre ſuo Iacob, Geneſ. 27. ducit filiam Iſmahelis, 28. 9. ‡ 36. 3. procedit contra Iacob, cum 400 viris 32.6. oſculatur ſuum fratrẽ Iacobum. 33.4. In Eſau pugnare prohibetur Iſrael Deſt. 2.4. vide Edom.*

*Eſdras Scriba proficiſcens em Babylone. 1 Eſd 7 6. ſeparat mulieres Gentiles ex Iſrael. 9. *. ‡ 10. * legit coram multitudine librum Legis, 2. Eſdr. 8. 2 3 1 Eſd. 9. 39. appellatur Ioſedech. 1. Paralip. 6. 15.*

Eſurire iuſtitiam.

BEati qui eſuriunt & ſitiunt iuſtitiam quoniam ipſi ſaturabuntur. Mat.5.6

Eſurientes impleuit bonis & diuiſit inanes. Lu.1.55.

Beati qui nunc eſuritis quia ſaturabimini. Ca.6.21.

Ego ſitienti dabo de fõte aquæ vitæ gratis, Idem 23. 17 habetur. Apo.21.6

Eua formatur ex coſta Adæ Geneſ. 2. 21 comedit fructum vetitum, Cap. 3. 6

Euangelium Chriſti eiuſque prædicatio.

ECce gentem quam neſciebam vocabis, & gẽtes quę te non nouerunt ad te current, propter dominum Deum tuum & ſanctum Iſrael, quia glorificauit te. Eſa 55.6

Spiritus enim ſuper me, eo quod vnxerit me dñs, ad annunciandũ mãſuetis miſit me, vt mederer cõtritis corde & prędicarem captiuis indulgentiam, & clauſis apertionem. cap.61.1.

Euntes docete omnes gentes, baptizãtes eos in nomine Patris & filij & Spiritus ſancti. Mat.28. 19.

Euntes in mundum vniuerſum prędicate Euãgelium omni creaturę. Mar.12. 15.

D.xii

Dixit illis Angelus, nolite timere, ecce enim euangelizo
Lu.1.10. vobis gaudium magnum quod erit omni populo.
Sic enim Deus dilexit mundum, vt filium ſuũ vnigeni-
Io.3.16 tum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, ſed ha-
beat vitam æternam.
cap.8.12 Dixit eis Ieſus: Ego ſum lux mundi, qui ſequitur me nõ
ambulat in tenebris, ſed habebit lumen vitæ.
Dixit eis Ieſus ego ſum panis vitæ, qui venit ad me non
cap.6.35 eſuriet, & qui credit in me non ſitiet vnquam.
Ego ſum oſtium, per me ſi quis introierit, ſaluabitur &
cap.10.9 ingredietur & egredietur, & paſcua inueniet.
Ego lux in mundum veni, vt omnis qui credit in me in te
cap.12.46 nebris non maneat.
Non erubeſco euangelium, virtus enim Dei eſt in ſalu-
Rõ.1.16 tem omni credenti.
In Chriſto Ieſu per euangelium ego vos genui.
1 co 4.15 Notum vobis facio fratres euangelium quod prædicaui
cap.15 1 vobis, quod & accepiſtis, in quo & ſtatis, per qđ & ſaluamini,
qua ratiõe & prædicauerim vobis ſi tenetis, niſi fruſtra cre
didiſtis, Idem Galat 1.
Fidelis ſermo, & omnia acceptione dignus, qđ Chriſtus
1.Tim.1 Ieſus venit in hunc mundũ peccatores ſaluos facere, quo
15. rum primus ego ſum, 2. Tim. 1.8.
Memor eſto Dominum Ieſum reſurrexiſſe à mortuis, ex
2.Ti.2.8 ſemine Dauid, ſecundum euangelium meum &c.

Euangelium adfert fiduciam, ſimul & timorem consolationem & terrorem.

Mat.5 20 QVI ſoluerit vnum de mandatis iſtis minimis, & do-
cuerit ſic homines, minimus vocabitur in regno cœ
lorũ, qui autem fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur
in regno cœlorum.
cap.7 13 Intrate per anguſtã portã, quia lata porta, & ſpatioſa via
eſt quæ ducit ad perditionẽ, & multi ſunt q intrãt per eã
19. Omnis arbor quę nõ facit fructum bonum, excidetur &
in ignẽ mittetur, 23 Et tunc confitebor illis quia nũquam
cap.8.12 noui vos diſcedite à mę qui operamini iniquitatem:
Filij regni eiicientur in tenebras exteriores, ibi erit fle
tus & ſtridor dentium, Cap, 22,13.
Qui negauerit me coram hominibus, negabo & ego eũ
cap.10 33 coram

oram patre meo,qui in cœlis eſt.

Sicut colliguntur zizania & igni comburunt,ſic erit in conſummatione ſæculi &c.50.& mittent eos(Angeli)in caminum ignis,ibi erit fletus & ſtridor dentium. ca.13.40

Filius hominis venturus eſt in gloria patris ſui cũ Angelis ſuis,& tunc reddet vnicuique ſecundum opera eius. ca.16.27

Væ homini per quem veniunt ſcandala. cap.18.7

Inutilem ſeruum eiicit in tenebras exteriores, illic erit fletus & ſtridor dentium. ca.25.30

Facilius eſt Camelum per foramen acus tranſire,quàm diuitem intrarẽ in regnum cœlorum. Mar.10 25.

Væ vobis diuitib.qui habetis cõſolationẽ,veſtrã,væ vobis qui ſaturati eſtis,quia eſurietis,væ vobis q ridetis nũc quia lugebitis & flebitis. Lu 6 24

Ait ad illum Ieſus nemo mittens manum ſuam ad aratrũ & reſpiciens retro aptus eſt regno Dei. cap.9.62

Dico vobis:ſi pœnitentiã nõhabueritis,oẽs ſimul peribitis. cap.13.5

Adhuc vnũ tibi deeſt,oia quæcũq,habes vẽde & da pauperib.& habebis theſaurũ in cœlis & veni & ſequere me. ca.18,22

Nõ vos me elegiſtis ſed elegi vos , & poſui vos vt eatis & fructũ afferatis,& fructus veſter maneat vt quodcũque petieritis Patrem in nomine meo det vobis Ioh.15.16

Reuelatur ira Dei de cœlo ſuper omnẽ impietatẽ,& iniuſtitiã hominũ,eorũ qui veritatem Dei in iniuſtitia detinẽt. Rõ,1 18

Secundum duritiam tuam,& impœnitens cor tuum theſaurizas tibi iram in die iræ & reuelationis iuſti iudicij Dei. Cap.2.5

Stipẽdia.n.peccati mors.Gratia enim Dei,vita æterna,in Chriſto Ieſu Domino noſtro. cap.6.23

Vide ergo bonitatẽ & ſeueritatem Dei,in eos qui ceciderunt ſeueritatem,in te autem bonitatẽ Dei ſi permanſeris in bonitate,alioquin & tu excideris. ca.11.22

Vnuſquiſque noſtrum pro ſe rationem reddidet Deo. Ca.14.12

Vniuſcuiuſque opus manifeſtũ erit,dies enim Domini declarabit,quia in igne reuelabitur , & vniuſcuiuſq.opus quale ſit ignis probabit.17.ſi quis autem templu Dei violauerit diſperdet illum Deus. 1.cor.313

Quæ enim ſecundũ Deũ triſtitia eſt,pœnitẽtiã in ſalutẽ ſtabilem operatur,ſeculi autem triſtitia mortem operatur. 2.Cor.7 10.

Qui ſunt Chriſti carnem ſuam crucifixerunt cum vitiis & concupiſcentiis. Ca 5 24

Itaque chariſſimi mei(ſicut ſemper obediſtis) non vt in Phi.2.12

preſentiam

preſentiã mei tãtũ, ſed multo magis nũc in abſentia mea, cum metu & tremore veſtram ſalutem operamini.

Hebr.10 26. Voluntariè enim peccantibus nobis poſt acceptã notitiam veritatis,iã non relinquitur pro peccatis hoſtia,terribilis autem quædam expectatio iudicij,& ignis æmulatio quæ conſumptura eſt aduerſarios.

Iaco.4 9. Miſeri eſtote,& lugete & plorate, riſus veſter in luctum conuertetur & gaudium veſtrum in mœrorem.

Cap 5.1 Agite nunc diuites,plorate vlulantes in miſeriis veſtris quæ aduenient vobis &c.

1.Petr.4 18. Si iuſtus vix ſaluabitur,impius & peccator vbi parebũt?

2.Petr.1 10. Quapropter fratres ſatagite , vt per bona opera , certã veſtram vocationem & electionem faciatis , hæc enim facientes non peccabitis aliquando.

Cap.2.4. Si enim Deus Angelis peccantibus non pepercit,ſed rudentibus inferni detractos in tartarũ tradidit cruciandos in iudicium reſeruari.

Iuda. 15 Ecce venit Dominus in ſanctis milibus ſuis facere iudiciũ contra omnes , & arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum,quib.impiè egerunt & de omnib.duris quę locuti ſunt contra eum peccatores impij.

Euangelizanti debetur neceſſaria vitæ ſuſtentatio.

Mat.10.9 NOlite poſſidere aurum neque argentũ,neque pecuniã in zonis veſtris,non perã in via neque duas tunicas neq̃

Mar.6.8 virgã,dignus eſt enim operarius mercede ſua Luc 9 7.13.
Et præcepit eis(Ieſus)ne quid tollerent in via,niſi virgã tantum non peram non panem,neque in zona æs.

Gala.6.6 Cõmunicet autem is qui catechiſatur verbo,ei qui ſe catechiſat in omnibus bonis.

1.Timot 5.17 Qui benè præſunt presbyteri duplici honore digni habeantur,maximè qui laborant verbo & doctrina.

2.Ti.2.6 Laborãtẽ agricolã oportet primũ de fructibus percipere

Euangeliſans vitæ ſit integra.

Matt.5 19. QVi ergo ſoluerit vnum de mandatis iſtis minimis , & docuerit ſic homines,maximus vocabitur in regno cœlorum.Qui autem fecerit & docuerit,hic magnus vocabitur in regno cælorum.

Quid de non facientibus nec docentibus.

23 2. SVper cathedrã Moyſi ſederũt ſcribę,& Phariſæi,omnia ergo

quæcũque dixerint vobis,ſeruate & facite,ſecũdũ opera vero eorum nolite facere:dicunt enim & non faciunt.

Qui ergo aliũ doces,teipſum nõ doces? Qui prædicas non furandũ,furaris? Qui dicis nõ mæchãdũ,mœcharis? *Rom.* 2. 21.

Caſtigo corpus meũ,& in ſeruitutẽ redigo,ne forte cũ aliis prædicauerim ipſe reprobus efficiat. 1.*co*.9.27

Nemo adoleſcentiã tuã contẽnat,ſed exẽplũ eſto fide liũ,in verbo,ĩ cõuerſatione,in charitate,ĩ fide ĩ caſtitate. 1.*Tim*. 4. 11.

Solicitè cura teipſũ probabilẽ exhibere Deo operariũ inconfuſibilem recte tractantem verbũ veritatis. 2.*Tim*.2. 15.

In omnibus teipſum præbe exẽplum bonorum operũ in doctrina,in integritate in grauitate. *Tit*. 2.7.

Dicendorum proponat utilitatem.

SI dederit mihi Balacg plenã domũ ſuã argẽti & auri, nõ potero immutare verbũ dñi dei mei,vt vel pl⁹,vel minus loquar.(Verba sũt Balaã,Sic & micheas propheta) *Num*.22. 18.

Viuit Dominus,quia quodcũque dixerit mihi Dominus hoc loquar. 3.*Re*.22. 18.

Væ mihi,quia tacui,quia pollutus labiis ego ſum,& in medio populi pullate labia licaentis ego habito. *Eſaia*. 6. 5.

Super montẽ excelſum aſcẽde tu,qui Euãgelizas Syõ, exalta in fortitudine vocẽ tuã,qui Euangelizas Ieruſalẽ. Exalta,noli timere,dic ciuitatibus iuda:Ecce De⁹ veſter, Ecce dñs De⁹ in fortitudine venit,& brachiũ ei⁹ domina bitur:ecce merces eius cum eo,&opus illius coram illo. 40.9

Quã pulchri ſuper mõtes pedes annũciãtis & prędicã tis,pacem annunciantis bonum prædicãtis ſalutẽ dicẽtis Sion regnabit Deus tuus 52.7. & *Naũ*. 1.15.

Clama,ne ceſſes,quaſi tuba exalta vocẽ tuã,& annũcia populo meo ſcelera eorũ,& domui iacob peccata eorũ. 58.1. *Iere*.1. 7.

Noli dicere,quia puer ego ſum:qm̃ ad oĩa,quæ mittã te,ibis:&:vniuerſa,quæcunque mãdaueto tibi loqueris. *Ibid*.9.

Ecce dedi verba mea in ore tuo. *Mat*.10. 7.

Euntes autem prædicate,dicẽtes:quia appropinquauit regnum cœlorum *et Ma*.16 15.

Omnis ſcriba doctus regno cœlorũ ſimilis ẹſt homini patrifamilias qui profert de theſauro ſuo noua& vetera. 15.52. 28.10.

Eũtes in mũdũ vniuerſum prædicate Euãgeliũ oĩ crea turę,docẽtes eos ſeruare quęcũq; mãdauit vobis.(thema *Galat*. 1.*Theſſ*.

Si qs vobis Euãgelizauerit præter id ꝙ accepiſtis,ana

Exhortatio,noſtra non de errore,neque de immu nditia

neq; in dolo,ſed ſicut probati ſum⁹ à Deo,vt crederetur nobis euãgelium,ita loquitur: nõ quaſi hominib⁹ placẽ tes,ſed Deo qui probat corda noſtra.

i.tim.4.7 Ineptas & aniles fabulas deuita.

2.tim.4.2 Prædica verbũ,inſta opportunè,importunè argue, obſecra increpa in omni potẽtia,& doctrina, Erit eñ tẽp⁹ cũ ſanã doctrinã nõ ſuſtinebũt,ſed ad ſua deſideria coacervabunt ſibi magiſtros prurientes auribus & à veritate q dem auditum auertent,ad fabulas autem conuertentur.

ibid.5: Tu vero vigila,in omnibus labora,op⁹fac Euãgeliſtę, miniſterium tuum imple ſobrius eſto.

tit.2.1. Tu autẽ loquere,quæ decent ſanam doctrinam.

3.9. Stultas quæſtiones & genealogias,& cõtẽriones,& pugnas legis,deuita:ſunt enim inutiles & vanæ

a.24:5: Diſputantę illo de iuſtitia,& caſtitate,& de iudicio futuro,tremefactus felix.

Addat verborum claritatem.

Eſa.50.4 Dominus dedit mihi linguã eruditam,vt ſciam ſuſcitare eum,qui laſſus eſt,verbo.

Mat.10.27. Quod dico vobis in tenebris,dicite in lumine, & quod in aure audiſtis,prædicate ſuper recta.

1.Cor.1.17. Non enim miſit me Chriſt⁹baptizare,ſed Euãgelizare nõ in ſapientiã verbi,nõ euacuetur crux Chriſti. Verbũ enim crucis pereuntibus quidẽ ſtultitia eſt,his autẽ,qui

ibid.41. ſalui fiunt,id eſt,nobis dei virtus eſt.

Nam quia in Dei ſapientia,non cognouit mũdus per ſapientiã,Deum:placuit Deo per ſtultitiã prædicationis ſaluos facere credentes.

2.1. Ego cũ veniſſem ad vos fratres,veni nõin ſublimitate ſermonis aut ſapientiæ,annunciamus vobis teſtimoniũ Chriſti,Non enim indicaui me ſcire aliquid inter vos,ni

Ibid.5.6. ſi Ieſum Chriſtum,& hunc crucifixum.

Sapientiam autem loquimur inter perfectos.Sapientiã vero nõ huius ſæculi,neqe principũ huius ſæculi, q deſtruũtur:ſed loquimur De ſapiẽtiã in myſterio,quæ abſcõdita eſt, quã prædeſtinauit Deus ante ſecula in gloriã

ibid.12. noſtram,quam nemo principum huius ſæculi cognouit.

Nos non ſpiritũ huius mũdi accepimus,ſed ſpiritũ, q ex Deo eſt,vt ſciam⁹ quę à Deo donata ſũt nobis:quę & loquimur non in doctis humanæ ſapientię verbis,ſed in doctrina Spiritus ſpiritualibus ſpiritualia comparantes.

Ego

Ego fratres nõ potui vobis loqui,quaſi ſpiritualibus,ſed 3.1.
quaſi carnalibus:tãquã paruulis in chriſto lac vobis po
tũ dedi,non eſcam,nondum enim poteratis.

Non.n.ſumus ſicut plurimi,adulterãtes verbũ Dei,ſed 2. Cor.2.
ex ſynceritate,ſicut ex Deo,corã Deo,in Xpo loquimur. 17.

Ideo habentes hanc ad miniſtrationẽ,iuxta qđ miſeri 4.1.
cordiã cõſecuti ſumus, nõ deficimus,ſed abdicamus oc-
culta dedecoris,nõ ambulãtes in aſtutia,neque adulterã
tes verbũ Dei,ſed in manifeſtatione veritatis

Poſuit in nobis verbum recõciliationis:pro Chriſto er 5.19.
go legatione fungimur,tãquã Deo exhortãte p nos,Ob
ſecramus pro Chriſto reconciliemini Deo.

Rogaui te,vt remaneres Epheſi,cũ irẽ in Macedoniã vt 1.Tim.1.3
denunciares quibuſdã,ne aliter docerẽt,neque intẽderẽt
fabulis,& genealogiis interminatis,quæ quæſtiones præ
ſtãt magis quam ædificationem Dei,quæ eſt in fide.

Formam habe ſanctorum verborum,quæ à me audiſti in 2.tim. 1
fide & dilectione in Chriſto Ieſu. 13.

Veritatis teneat firmamentum.

DOminus dabit verbũ Euãgelizãtibus virtute multa. Pſal. 47.
Et poſuit os meũ quaſi gladiũ acutũ, in umbra ma- 12.
nus ſuæ protexit me,& poſuit me,ſicut ſagittam electã, Eſaie. 4.
in pharetra ſua abſcondit me. 2.

Poſui verba mea in ore tuo,& in vmbra manus meæ p- 51,16.
texi te , vt plantes cœlos & fundes terram (Dominus:

Ne timeas à facie eorũ,qa ego tecũ ſũ,vt eruã te dicit iere. 1. 8.

Ne formides à facie eorũ,nec n.timere te faciã vultũ ibid. 17.
eorũ , Ego quippe dedi te hodie in ciuitatẽ munitã,& in
columnã ferreã,& in murum æreum ſuper oẽm terrã,Re
gibus Iuda,& pricipibus eius & ſacerdotibus & omni po
pulo terræ,Et bellabunt aduerſum te,& nõ præualebunt,
quia ego tecum ſum,ait Dominus,vt liberem te.

Ecce dedi faciẽ tuã valentio rẽfaciebus eorum,& frõtẽ Ezec.3.8
tuam duriorem frontibus eorum,vt adamantẽ,& vt ſilicẽ
dedi faciem tuã ne timeas eos,neque metuas à facie eo-
rum,quia domus exaſperans eſt

Fili hominis ſpeculatorẽ dedi te domui Iſrael,& audies ibi.17.37
de ore meo verbũ & annũciabis eis ex me,Si dicente me
ad impiũ,Morte morieris,nõ annũciaueris ei,neq, locutus
fueris,vt auertet̃ via à ſua impia,& viuat,ipſe quidẽ in ipie
tate ſua morietur,ſanguinẽ autẽ eius de manu tua requirã.

Ibid. 19. Si aũt tu annunciaueris impio,& ille nõ fuerit cõuerſus ab impietate ſua,& à via ſua impia:ipſe quidẽ in ĩpietate ſua morietur,tu autem animam tuam liberaſti.

Ibid. 20. Sed ſi cõuerſus iuſtus à iuſtitia ſua fuerit & fecerit iniqtatẽ,ponã offendiculũ corã eo,ipſe morietur,quia nõ annũciaſti ei in peccato ſuo morietʳ,& nõ erũt in memoria iuſtitię eiᵘ,quas fecit,ſãguinẽ vero eiᵘ de manu tua reqrã.

21. Si autẽ tu annunciaueris iuſto,vt non peccet iuſtus, & ille non peccauerit,viuens viuet, quia annunciaſti ei, & tu animam tuam liberaſti.

33. 2 Filij hominis loquere ad filios populi mei.

Ibid.7. Audiẽs ex ore meo ſermonẽ ãnũciabis eis ex me.Si dicẽte me ad impiũ:impie morte morieris,nõ fueris locutᵘ,vt ſe cuſtodiat impius à via ſua,ipſe impius in iniqtate ſua morietur,ſãguinẽ aũt eius de manu tua reqrã.Si aũt ãnũciãte ad impiũ,vt à viis ſuiis conuertatur,nõ fuerit cõuerſus à via ſua,ipſe in iniquitate ſua morietur,porro tu animam tuam liberaſti. (tura veritatis.

Veruntamẽ annũciabo tibi quod expreſſum eſt in ſcrip

Da.10.21 Ego repletus ſum fortitudine ſpiritus,dñi iudicio & ve-

Mih.3.8. ritate vt annunciẽ iacob ſcelus ſuũ,iſrael peccatũ ſuum.

Ma.22. Magiſter ſcimus quia verax es,& viã in veritate doces.

Lu.9.60. Sine,vt mortui ſepeliãt mortuos ſuos,tu autẽ vade & annuncia regnum Dei.

Act.4.19 Si juſtũ eſt in conſpectu Dei, vos potius audire quam Deum iudicare,non enim poſſumus,quæ vidimus & audiuimus non loqui.

Act. 20. Qua propter conteſtor vos hodierna die, quia mundus ſum à ſanguine omnium,non enim ſubterfugi, quo minus annunciarem vobis omne conſilium Dei.

Euangelizans audiatur diligenter.

Pſ.118.130 DEclaratio ſermonum tuorum illuminat.

Eſ.50.10. Quis ex vobis timens Dñm audiens vocẽ ſerui eius.

Mc.13.9 Qui habet aures audiendi audiat.

Ibid. 19. Omnis qui audit verbum regni, & non intelligit,venit malus,& rapit quod ſeminatum eſt in corde eius.

Ma.1.15. Pœnitemini & credite euangelio.

Proficiet enim effectu

io.36.10. REuelabit autẽ eorum vt corripiat & loquetur vt reuertãtur ab iniqtate ſua,ſi audierint,&obſeruauerint complebunt

complebunt dies ſuos in bono,& annos ſuos in gloria.
Docebo iniquos vias tuas,& impij ad te conuertẽtur Pſa.50.15
Venite aſcẽdamus ad mõtẽ dñi,& ad domũ Dei iacob Eſaie.2.3
& docebit nos vias ſuas& ambulabimus in ſemitis eius:
quia de Siõ exibit lex & verbum Domini de ieruſalem.
Audite vocẽ,& facite omnia,quæ præcepi vobis,& eritis iere.11.7.
mihi in populũ,& ego ero vobis in Deum.
Oues meę vocẽ meũ audiunt,&ego cognoſcó eas,& ioan. 10.
ſequuntur me. 16.
Omnis qui eſt ex veritate audit vocem meam. 18.37.
Erant perſeuerantes in doctrina Apoſtolorũ,& cõmu Act. 2.4
nicatione & fractione panis,& orationibus. 2.

Teneat perſeueranter. Ep.4.14.

NOn ſimus paruuli fluctuãtes,& circũferamur omni
vẽto doctrinæ in nequitia hominũ,in aſtutia ad cir Coloſſ.2.
cumuentionem erroris. 8.
Videte ne quis vos decipiat per philoſophiã,& inanẽ
fallaciam ſecundum traditionẽ hominum,ſecundũ ele-
menta mundi,& non ſecundum Chriſtum. Hebr.13
Doctrinis variis & peregrinis,nolite abduci. 9.

Qui ſeipſum ingerit. 1.Cor.14,

MVlieres in eccleſiis taceant:nõ enim permittitur eis 34.
loqui,ſed ſubditas eſſe. 1.Tim. 2.
Mulier in ſilentio diſcat cum omni ſubiectione. 11.
Docere autẽ mulieri nõ permitto, neque dominari in
virum,ſed eſſe in ſilentio. 6.3.
Si quis aliter docet,& nõ acquieſcit ſanis ſermonibus
noſtri ieſu Chriſti,& ei,q̃ ſecundum pietatẽ eſt,doctrinę,
ſuperbus eſt,nihil ſciens,ſed languẽs circa quęſtiones,&
pugnas verborum,ex quibus oriuntur inuidiæ,cõtentio
nes,blaſphemiæ ſuſpiciones malæ,conflictationes homi
num mente corruptorum,& qui à veritate priuati ſunt,
exiſtimantium quæſtum eſſe pietatem. ibid.10
O Timothee depoſitum cuſtodi,deuitãs prophanas
vocum nouitates,& oppoſitiones falſi nominis ſcientię,
quam quidem promittentes circa fidem exciderunt.

Prou.15

Alium inficit. 10

DOctrina mala deſerẽtium viam vitæ. Eſa. 56.
Speculatores eicę ci⁹ oẽs neſcierũt vniuerſi caẽs muti 10.

non valentes latrare, vidẽtes vana, dormiẽtes & amãtes ſomnia. Et canes impudentiſſimi, neſcientes ſeruitutem, Ipſi paſtores ignorauerunt intelligentiam, omnes in viã ſuam declinauerunt, vnuſquiſque ad auaritiam ſuam à ſummo vſque ad nouiſſimum.

Ie.5:30. Stupor & mirabilia facta ſunt in terra, prophetæ ꝓpheta bãt mẽdacium, & ſacerdotes applaudebãt manib. ſuis, & popul⁹ me⁹ dilexit talia. Quid igit͛ fiet in nouiſſimo ei⁹

Mat.15. Sinite illos, cæci ſunt, & duces cæcorum.

Lu.6.39. Nunquid poteſt cæcus cæcum ducere? Nonne ambo cadent in foueam.

1.Ti.1.5. Finis autẽ ꝑcepti eſt charitas de corde puro, & cõſciẽtia bona, & fide nõ ficta. A quibus quidã aberrãtes cõuerſi ſunt in vaniloquiũ, volentes eſſe legis doctores, nõ intelligentes neq̃ quæ loquuntur, neque de quib. affirmãt.

2.Ti.3. Mali autem homines & ſeductores proficiẽt in pei⁹, errantes, & in errorem mittentes.

Tit.10. Sunt enim multi etiã inobedientes vaniloqui & ſeductores, maximé q̃ de circunciſione ſunt, quos oportet redargui qui vniuerſas domos ſubuertunt docentes, quæ non oportet turpis lucri gratia.

Deum offendit.

Eſ.5.20. VAE qui dicitis malum bonum, & bonum malum.

Mi.3.11. Prophetæ eius in pecunia diuinabant, & ſuper dñm quieſcebant, dicentes: Nunquid non Dñs in medio noſtrum? Non venient ſuper nos mala Propter hoc, cauſa veſtri. Siõ, quaſi ager arabitur, & Ieruſalem, quaſi aceruus lapidum erit, & mons templi in excelſa ſyluarum.

Lu.11.46 Væ vobis legiſperitis, quia oneratis homines onerib. quæ portare nõ poſſunt, ipſi verò digito veſtro nõ tangitis ſarcinas.

Ibid. 51. Væ vobis legiſperitis, qui tuliſtis clauem ſcientię, ipſi non introiſtis, & eos qui introibant prohibuiſtis.

Ro.16.17 Rogo autem vos fratres, vt obſeruetis eos, q̃ diſſentiones & offendicula præter doctrinã, quã vos didiciſtis faciunt, & declinate ab illis. Huiuſcemodi eñ Chriſto dño noſtro non ſeruiunt, ſed ſuo ventri, & per dulces ſermones, & benedictiones ſeducunt corda innocentium.

2.pa.26. *Qui contemnit, ipſum deſpicit.*

15 MITTEBAT autẽ Dominus Deus patrum ſuorũ ad

illos,per manum nunciorum ſuorũ de nocte conſurgẽs & quotidie cõmonẽs,eò quòd parceret populo & habitaculo ſuo.At illi ſubſannabãt nuncios Dei,& peruipẽdebãt ſermones eius,illudebantque prophetis,donec aſcẽderet furor Domini,in populũ eius,&eſſet nulla curatio.

Abiecerũt enim legem Domini exercituũ,& eloquiũ ſancti Iſrael blaſphemauerũt.Ideo irat⁹ eſt furor dñi in populũ,&extẽdit manũ ſuam ſuper eum,& percuſſit eũ. *Eſa.*5.24

Populus enim ad iracũdiã prouocatus eſt,& filij mendaces,filij nolẽtes audire legem Dei: Qui dicunt vidẽtibus,nolite videre:& aſpiciẽtibus,nolite aſpicere nobis ea quę recta ſunt.Loquimini nobis placẽtia,videte in nobis errores,auferte à me viam,declinate à me ſemitam, ceſſet à facie mea ſanctus Iſrael. 30.9

Quis credidit aditui noſtro,& bracchiũ Domini cui reuelatum eſt. 53.1.

Nolũt audire te,quia nolũt audire me:omnis quippe domus Iſrael attrita fronte eſt,& duro corde. *Ezec.*37

Venite audiamus,quis ſit ſermo egrediẽs à Domino Et veniũt ad te,quaſi ſi ingrediať populus,& ſedẽt te populus meus.Et audiũt ſermones tuos , & nõ faciũt eos, qa in cãticũ oris ſui vertũt eos,&auaritiã ſequiť cor eorũ Qui vos audit me audit,& qui vos ſpernit me ſpernit, Qui autem me ſpernit,ſpernit ſum qui miſit me, 33.30.

Qui ſpernit me,& nõ accipit verba mea,habet q iudicet eũ Sermo,quẽ locutus ſũ ille iudicabit eũ ĩ nouiſſimo die. Quia ego ex meipſo nõ ſũ locutus ,ſed q miſit me Pater ipſe mihi mãdatũ dedit qd dicã,& quid loquar. *Luca.*10. 16. *Ioan.* 12. 48.

Quod ſi etiam opertum eſt Euangelium noſtrũ,in iis qui pereũt eſt opertũ,in quibus Deus huius ſæculi excęcauit mentes ĩfidelium,vt nõ fulgeat eis illuminatio Euangelij Gloriæ chriſti,qui eſt imago Dei. 2.*Cor*4. 3.

Itaque qui hæc ſpernit nõ hominem ſpernit,ed Deũ. qui etiam dedit ſpiritum ſuum ſanctum in nobis. 1.*Theſſ*4. 8.

Hoc verbum pręcepi eis dicens:Audite vocem meã , & ero vobis Deus,& vos eritis mihi populus,& ambulate in omni via,quã mãdaui vobis,vt bene ſit vobis & nõ audierunt,nec inclinauerunt aurẽ ſuam,ſed abierũt in voluptatibus,& in prauitate cordis ſui mali, *Ierem.* 7. 23.

Et miſi vos ad omnes ſeruos meos p diẽ cõſurgẽs diluculo ,& mittens,& non audierunt me,nec inclinauerũt *ibidẽ.*26

aure ſua,ſed indurauerunt ceruicem ſuam,& peius ope
rati ſunt,quàm patres eorum.

ibidē. 28. Perijt fides & ablata eſt de ore eorum.

35.14. Ego autē locut⁹ſū ad vos de mane cōſurgēs& loquēs
& nō obediſtis mihi,miſique ad vos omnesſeruos meos
ꝓphetas,cōſurgēs diluculo,mittēſque & dicēs:Cōuerti
mini vnuſquiſq; à via ſua peſſima,& bona facite ſtudia
veſtra.Et non declinaſtis aurē veſtrā,neque audiſtis me.

44.16. Sermonem quē locutus es ad nos in nomineDomini
non axaudiemus ex te:ſed faciemus omne verbū,quod
egreditur de ore noſtro.

Ma.7.24 Et oīs q audit verba mea hæc & nō faciet ea ſimilis
& Luc.6 erit viro ſtulto, qui ædificauit domum ſuā ſuperarenā,
47. vel ſuper terrā ſine fundamēto,& deſcēdit pluuia,& ve-
nerunt flumina,& flauerunt venti & irruerūt in domū il
lam,& cecidit,& fuit & ruina eius magna.

Ro.10.16. Sed non omnes obediunt Euangelio.

Gala.3.1. O īſenſati Galatę,qs vos faſcinauit nō obeditis verita-

Iac.1.22. ti?Eſtote factores nō auditores tātùm, fallētes voſmet-
ipſos.

Malum ſuper ſe inducit.

iob.36.12 SI non audierint,tranſibunt per gladium & cōſumen
tur in ſtultitia ſua.

Exe.3.25 Et tu fili hominis,Ecce data ſunt ſuper te vincula,& li-
gabunt te in eis,& nō egredieris in medio eorum & lin
quam tua adhærere faciam palato tuo,eteris mutus,nec
quaſi vir obiurgans,quia domus exaſperans eſt.

Oſe.9.17 Abiiciet eos Dominus Deus meus,quia non audierūt
eum:& erunt vagi in nationibus.

Zac.7.11 Et noluerūt attēdere,& auerterūt ſcapulā recedētes,
& aures ſuas aggrauauerūt ne audirēt,& cor ſuū poſue
rūt vt adamātene audirēt legē,& verba,q̄ miſit Domin⁹
exercituū in ſpiritu ſuo ſācto,p manū ꝓpheratū priorū.

Matt.10. Quicūque nō receperit vos,neq; audierit ſermones ve
14. ſtros exeūtes foras de domo vel ciuitate illa,excutite pul
uerē de pedibus veſtris. Amē dico vobis, tolerabili⁹ erit
terræ Sodomorū & Gomorrhęorū in die iudicij,q̄ illi ci

11.16. uitati Cui ſimilē ęſtimabo generationē iſtā:ſimilis eſt pu
eris ſedētib. ī foro,q clamātes coęqualib.ſuis dicūt:Ceci
nim⁹ vobis,& nō ſaltaſtis,lamētauimus,& nō planxiſtis.

Iis,qui ſunt ex contentione,& qui non acquieſcunt veri tati credūt autē iniquitati,ira,& indignatio,tribulatio & anguſtia in omnem animam hominis operantis malum. *Roma.2. 8.*

In reuelatione Domini Ieſu de cœlo cū angelis virtutis eius in flamma ignis,dātis vindictam iis,qui non nouerūt Deū,& nō obediunt Euangelio domini noſtri Ieſu Chriſti,qui pœnas dabunt in interitu æternas à facie Domini. *2.Theſſ.1. 7.*

propterea abundantius oportet obſeruare nos ea quæ audiuimus,ne forte pereffluamus.Si enim,q per angelos dictus eſt ſermo,factus eſt firmus,& ſi omnis præuaricatio, & inobediētia accepit iuſtam mercedis retributionē,quo modo nos effugiemus,ſi tantam neglexerimus ſalutem? *Heb.2.1.*

Irritā quis faciens legē Moyſi ſine vlla miſeratione,duobus vel tribus teſtibus moritur,quāto magis putatis deteriora mereri ſupplicia,qui filiū Dei conculcauerit ,& ſanguinem teſtamenti pollutum duxerit in quo ſanctificatus eſt & ſpiritui gratiæ contumeliam fecerit. *10.28.*

Omnis qui recedit,& nō permanet in doctrina Chriſti, Deum non habet. *2.ioan. 2*

Euchariſtia

CEnātibus autem eis,accepit Ieſus panē & benedixit ac fregit,deditq; diſcipulis,& ait,accipite & comedite hoc eſt corpus meū,&accipiēs calicē gratias egit,&dedit illis dicēs bibite ex hoc omnes,hic eſt.n.ſanguis meꝰ, noui & æterni teſtamenti qui pro multis effundetur in remiſſionem peccatorum.Idē Mat.14.22.Item Lucæ.22.19 *Mat.26. 26.*

Accipite & māducate hoc eſt corpus meum quod pro vobis tradetur,hoc facite in meam commemorationem. *1.Co. 11 24.*

Calix benedictionis nónne communicatio ſanguinis Chriſti eſt?& panis quem frangimus, nónne participatio corporis Domini eſt? *Cap. 10. 16.*

Frequenter ſumenda.

ERant autem perſeuerantes in doctrina Apoſtolorū & cōmunicatione fractionis panis,& orationibꝰ.Ca.27. *Act. 2. 42.*

Præfiguratur Euchariſtia.

QVod cū vidiſſēt filij Iſrael,dixerūt ad inuicē, Manhu q́ ſignificat,quid eſt hoc ?Ig norabāt eīm quid eſſet. Quibꝰ ait Moyſes,Iſte eſt panis quē Dñs dedit vobis ad *Exod.16. 15.*

veſcendum Prophetatur Malach.1.

Euchariſtia ſub altera tantum, nimirum ſub panis ſpecie.

Ioh.6.58 HIc eſt panis qui de cœlo deſcendit, non ſicut mãdu cauerunt patres veſtri manna & mortui ſunt qui manducat hunc panem viuet in æternum.

Euchariſtia data à Chriſto

Lu.34.30 ET factum eſt dum recumberet cum illis Ieſus, accepit panem benedixit & fregit, & porrigebat illis.

Data eſt Apoſtolis.

Act.2.42 ERant autem perſeuerantes in doctrina Apoſtolorum & communicatione fractionis panis & orationibus Ca.20.7.& 1.Cor.11.17.

In quorum vtroque loco Syri vocem ἄρτου panem reddũt nomine.

ܩܘܨܝܐ Id eſt EVCHARISTIA

In Euchariſtia non remanet ſubſtantia panis poſt conſecrationem.

Matt.26 26. CAEnantibus autem eis accepit ieſus panẽ, & benedixit ac fregit deditque diſcipulis ſuis, & ait: Accipite & manducate hoc eſt corpus meum, Idẽ Mar.10.2,2. Luc.22 19.

Io.6.51. Ego ſum panis viuus qui de cœlo deſcendi, ſi quis mãducauerit ex hoc pane viuet in æternum, & panis quem ego dabo caro mea eſt pro mundi vita.

Circumferendum eſſe in publicis proceſſionibus præfiguratur.

Ioſu 6.6. VOcauit ergo ioſue fili⁹ Nun ſacerdotes & dixit ad eos. Tollite arcã fœderis, & ſeptem alij ſacerdotes ſeptem iubileorum buccinas & incedat ante Arcam domini. Ad populum quoque ait, ite & circuite ciuitatẽ, armati præcedentes Arcam domini. 1. Reg. 4 3

2 re. 6:4 Cumque tuliſſent eã de domo Abinadab. q erat in Gabaa, cuſtodiens Arcam Dei, Achia præcedebat arcam,

Dauid

Dauid autem & omnis iſrael ludebant coram Domino, in omnibus lignis fabrifactis ex citharis & lyris,& timpanis,& ſiſtris & cimbalis.

Eucharistia adoranda.

REminiſcentur & cōuertentur ad Dñm vniuerſi fines terræ,& adorabunt in cōſpectu eius vniuerſæ familię gētiū. 30. Māducauerunt & adorauerunt oēs pingues terræ,in cōſpectu eius cadent oēs q deſcendunt in terrā. *pſ.21.28.*

Exaltate Dominum Deum noſtrum & adorate ſcabellum pedum eius quoniam ſanctum eſt, *98.5.*

Et dixit ei ieſus,& vidiſti eum, & qui loqtur tecum ipſe eſt.At ille ait, credo dñe, & procidens adorauit eum. *io.9.37.*

Exactio,cenſus & tributum debetur principibus.

ET eum veniſſet Capharnaum,acceſſerunt qui didrachma accipiebant ad Petrum, & dixerunt ei :magiſter veſter non ſolnit didrachma. *Ma. 17. 24.*

Dic nobis quid tibi videtur,licet Cenſum dare Cęſari an non.idem Luc.20.23. *Ca.22.17*

At illi attulerunt ei,& ait illis.Cui⁹ eſt imago hęc & ſcriptio?dicunt ei,Cæſaris:reſpōdēs autē ieſus dixit,illis:Reddite igitur q̄ ſunt Cæſaris Cæſari,& quæ ſunt Dei Deo. *Marc.12. 16.*

Reddite omnib. debita,cui tributū tributum,cui vectigal vectigal,cui timorē timorem,cui honorem honorem. *Ro.13.7.*

Excommunicatio à Chriſto inſtituta & precepta.

ET tibi dabo claues regni cœlorum,& quodcunq;ligaueris ſuper terrā,erit ligatum & in cœlis,& quodcunque ſolueritis ſuper terram erit ſolutum & in cœlis. *Matt.16. 19.*

Si autem manus tua vel pes tuus ſcādalizat te,abſcinde eum & ꝓiice abs te bonum eſt tibi ad vitā ingredi debilem vel claudum,quā duas man⁹ vel duos pedes habētē mitti in ignē æternum.18.Amen dico vobis quęcunque alligaueritis ſup terrā erunt ligata & in cœlo, & quęcun quæ ſolueritis ſuper terram erunt ſoluta & in cælo. *Ca.18.8.*

Quiſquis ſcādzaliauerit vnum ex his puſillis credentibus in me,bonum eſt ei magis ſi circuncidaretur mola Azinaria collo eius & in mare mitteretur;

Accipite ſpiritū ſanctum,quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis,& quorum retinueritis retenta ſunt. *io 20. 23.*

Excommunicatio vſitata ab Apoſtolis.

1 Cor. 5. 3. EGo quidem abſens corpore, præſens autẽ ſpiritu, iudicaui vt præſens, eũ q; ſic operatus eſt in noĩe dñi noſtri Ieſu Chriſti cõgregatis vobis & meo ſpiritu, cũ virtute Dñi noſtri Ieſu tradere huiuſmodi ſathanæ in interitũ carnis, vt ſpirit⁹ ſaluus ſit in die dñi noſtri Ieſu Chriſti.

2. Theſſ. 3 6. Denunciatus autẽ vobis frater in noĩe Dñi noſtri Ieſu Chriſti, vt ſubtrahatis vos ab omni fratre ambulãte inordinatè, & nõ ſecundũ traditiodẽ quã acceperunt à nobis: 14. Quod ſi quis nõ obedit verbo noſtro p epiſtolã, hunc notate, & ne cõmiſceamini cũ illo, vt cõfundatur, & nolite quaſi inimicũ exiſtimare, ſed corripite vt fratrẽ.

1. Tim. 1. 20. Ex qbus eſt Hymenæus & Alexãder, quos tradidi Sathanæ, vt diſcant blaſphemare.

Tit. 3 10 Hereticum hominẽ poſt vnã & ſecundam correptionem deuita, ſciẽs quia ſubuerſus eſt qui eiuſmodi eſt, & delinquit, cùm ſit proprio iudicio condemnatus.

Excommunicatio exercenda ad ædificationem eccleſiæ & ad correctionem eius qui excommunicatur.

2. Theſſ. 3 14. QVod ſi quis non obedit verbo noſtro per epiſtolã, hunc notate, & ne cõmiſceamini cum illo, vt cõfundatur. & nolite quaſi inimicum exiſtimare, ſed corripite vt fratrem. 1. Cor. 5 4. ad 1. Timot. 1 20.

Excommunicati Phariſæorum.

Ioa. 9, 22 HÆc dixerunt parentes eius, quoniam timebant iudæos, iam enim conſpirauerãt iudæi, vt ſi quis eum cõfiteretur eſſe Chriſtũ extra Synagogam fieret, 34. Reſponderunt & dixerunt ei in peccatis natus es totus & tu doces nos? & eiecerunt eum foras.

Cap. 42. 42. Veruntamen & ex principibus multi crediderunt in eum ſed propter Phariſæos non confitebantur, vt e ſynagoga non eijcerentur.

Cap. 16. 2. Abſque Synagogis facient vos, ſed venit hora vt omnis qui interficit vos, arbitretur obſequiũ ſe præſtare Deo.

Excommunicandi ſunt qui in moribus aut doctrina grauiter errantes admoniti, nolunt reſipiſcere.

Pro. 22. 10 EIice deriſorem & exibit cum eo iurgiũ, ceſſabũtq; cauſæ & contumeliæ.

Quod ſi nō audierit eos, dic eccleſiæ, ſi antē eccleſiā non audierit, ſit tibi ſicut ethnicus & publicanus. *Mi.6.*

Rogo vos fratres vt obſeruetis eos qui diſſentiones & offendicula præter doctrinam quam vos didiciſtis faciūt & declinate ab illis. *Ro.19* 17

Ego quidem abſens corpore præſens autem ſpiritu, iā iam iudicaui, vt prius eū qui ſit oporatus eſt in nomine Domini noſtri &c. 1.*Co*.5.3.

Propter qđ obſecro vos, vt cōfirmetis in illū charitatē. 2.*Co*.2.8

Quod ſi quis nō obedit verbo noſtro, ꝑ epiſtolā hunc notate & ne cōmiſceamini cum illo, vt cōfundatur: & noli te quaſi inimicum exiſtimare, ſed quaſi fratrē corripite. 1. Timor. 1.20. Cap 6.5. 2.*Th*. 3. 14.

Sermo corū vt cācer ſerpit, ex quibus eſt, Hymineus & Philetus, qui à veritate exciderūt dicētes, reſurrectionē eſſe iā factā, & ſubuerterūt quorundā fidē, 21. Si qs ergo mūdauerit ſe ab iſtis, erit vas in honorē, ſanctificatum & vtile Domino, ad omne opus bonum paratum, Cap. 3.5. 2.*ti*.2.17

Hæreticum hominē poſt vnam & ſecundā correptionem deuita, ſciēs quia ſubuerſus eſt, qui eiuſmodi eſt, & delinquit, cum ſit proprio iudicio condemnatus. Ti.3.10.

Excommunicati vitandi.

QVod ſi non audierit eos dic eccleſiæ, ſi autem eccleſiā nō audierit, ſit tibi ſicut ethnicus & publicanus. 1. Cor. 5. per totum caput. Matt.18. 17.

Hæreticum hominē poſt vnā & ſecundā correptionē deuita, ſciens quia ſubuerſus eſt, qui eiuſmodi eſt, & delinquit, cum ſit proprio iudicio condemnatus, (prædictis docemur euitare hæreticos) Ti.3.10.

Exemplum bonum.

DEſcribe ſermones legis huius in volumine cordis, accipiens exēplar à ſacerdotibus Leuiticæ tribus. De 17.18

Exemplo didici diſciplinam. Pr.24.32

Quàm bonum eſt correptum manifeſtare pænitentiā in exēplum) ſic enim effugies voluntarium peccatum. *Ec*. 20.4

Vidi, & ecce, cādelabrum totum (per charitatem (& lāpas eius ſuper caput, & Luc. 8: Idem. *Zac*.4. 2.

Accenderunt lucernas, quæ ſuper cādelabrum erant, & lucebant in templo 1, *Ma*. 4. 50.

Adoleſ-

2.*Ma.* 6. Adoleſcentibus templum forte relinquam.
28. Non poteſt ciuitas abſcondi ſupra mõtem poſita,neq,
Matt. 5. accendunt lucernã,& ponunt ſub modio,neq,in abſcõdi
14. to,ſed ſuper candelabrũ vt luceat omnibus,qui in domo
*Lu.*11.33. ſunt,& qui ingrediuntur lumen videant.
*ibidẽ.*16. Sic luceat lux veſtra corã hominibus,vt videant opera veſtra bona,& glorificent patrem veſtrũ,qui in cœlis eſt
6.23. Si lumen,quod in te eſt,(deberet eſſe) tenebræ ſunt, ipſæ tenebræ quantæ erunt?
*Lu.*11,35 Vide ne lumen,quod iu te eſt tenebræ ſint.
12.35. Lucernæ ardentes in manibus veſtris.
*ioan.*3,21 Qui facit veritatem,venit ad lucẽ,vt manifeſtẽtur opera eius,quia in Deo facta ſunt.
Rom 12. Prouidentes bona non tantum coram Deo ſed etiã coram omnibus hominibus.
17. (ædificationem.
15.2. Vnuſquiſq, veſtrũ proximo ſuo placeat in bonũ ad
1.*Cor.*11. Imitatores mei eſtote ſicut & ego Chriſti.
1. Omnia ad ædificationem fiant.
14.26. Chriſti bonus odor ſumus in Deo,in his qui ſalui,fiũt,
2.*Cor* 2. & in his qui pereunt aliis quidem odor mortis in mortem,aliis autem odor vitæ in vitam.
15.
6 4. In omnibus exhibeam⁹ noſmetipſos, ſicut Dei miniſtros in multa patientia.
1.Co.4.1 Sic nos exiſtimet homo vt miniſtros chriſti,& diſpenſatores miniſteriorum Chriſti.
2.Co.9.2 Veſtra æmulatio prouocauit plurimos.
*Phil.*2.15 Sitis ſine querela & ſimplices filij Dei,ſine reprehẽſione in medio nationis prauæ,& peruerſæ,inter quos lucetis ſicut luminaria in mundo:verbum vitæ cõtinentes ad gloriã meam in die Chriſti.
*ibidẽ.*4.5. Modeſtia veſtra nota ſit omnibus hominibus.
1.*Theſ.*4 Præcepimus vobis fratres,vt honeſtè ambuletis ad eos
11. qui foris ſunt,& nullius aliquid deſideratis.
5.22. Ab omni ſpecie mala abſtinete vos.
1.*Tim.* 4. Exẽplum eſto fideliũ in verbo,& cõuerſatione,in charitate,in fide,ĩ caſtitate,vt ꝓfectus tuus manifeſt⁹ ſit õnib.
tit. 2,7. in õnibus præbe te ipſum exẽplũ bonorũ operũ,ĩdoctrina,in integritate,ingrauitate, verbũ ſanũ irreprehẽſibile
*iac.*3.13. Quis ſapiens & diſciplinatus inter vos? oſtendat ex conuerſatione operationẽ ſuã in manſuetudine ſapiẽtiæ
5.10. Exẽplum accipite fratres exitus mali & longanimitatis

& labo

laboris & patiẽtiæ, prophetas, q locuti ſunt in noĩe Dñi.

Cõuerſationẽ veſtrã inter Gentes habẽtes bonã, vt in eo, qđ detractãt de vobis, tanquã de malafactorib. ex bonis operib. vos cõſiderãtes, glorificẽt Deũ ĩ die viſitatiõis. 1. Pet. 2. 12.

Sic eſt voluntas dei, vt benefacientes obmuteſcere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. ibidẽ. 15

Chriſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relinquens exemplum: vt ſequamini veſtigia eius. ibidẽ. 21.

Malum exemplum, & ſcandalum vitandum.

SI quis aperuerit ciſternam & foderit, & nõ operuerit eam cecideritque bos, vel aſinus in eam, reddet dominꝰ ciſternæ pretium iumentorum: quod autem mortuum eſt, ipſius erit. Exo. 21. 33.

Reddet animam pro anima. ibidẽ. 23

Nõ ſequeris turbam ad faciendum malum: nec in iudicio plurimorum acquieſces ſententiæ, vt à vero devies. 23. 2.

Caue ne imitari velis abominationes gentium. Deut. 18. 9.

Facies murum tecti per circuitum, ne effundatᷣ ſãguis in domo tua, & ſis reus labente alio, & in præceps ruẽte. 22. 8.

Quare præcipitas hæreditatem Dñi (exemplo tuo) 2. Reg. 20 19.

Videte ne & vos ſimiles efficiamini factis alienis (ĩ malũ) Baru. 6 4

Si oculus tuus dexterᷣ ſcãdalizat te, erue eũ, & proiice abs te: & ſi manus tua dextera ſcandalizat te, abſcinde eam, & proiice abs te. Matth. 5. 29. & 18 9.

vt nõ ſcãdalizemus eos, vade ad mare, & mitte hamũ, & eum piſcem, q, primùm aſcenderit, tolle: & aperto ore eius inuenies ſtateram: illum ſumẽs: da eis pro me & te. 17. 27.

Qui ſcãdalizauerit vnum ex puſillis iſtis minimis, q in me credunt, expedit ei, vt ſuſpẽdatur mola aſinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. 18. 6.

Væ mundo à ſcãdalis, neceſſe eſt enim vt veniãt ſcãdala: veruntamen væ homini per quem ſcandalum venit. ibidem. 7.

Ne ponatis offendiculum fratri, vel ſcandalum. Ro. 14. 13

Si propter cibum tuum frater tuus cõtriſtatur, iam nõ ſecundum charitatem ambulas. ibidẽ. 15.

Noli cibo tuo illũ pdere, pro quo Chriſtus mortuꝰ eſt

Noli propter eſcam deſtruere opus Dei. ibidẽ. 20.

Omnia quidem munda ſunt, ſed malum eſt homini, qui per offendiculum alterius manducat.

Bonũ eſt nõ mãducare carnẽ, & nõ bibere vinum, neq; in quo frater tuus offenditᷣ, aut ſcãdalizatᷣ, aut infirmatur. ibidẽ. 21.

Videte

1.cor.8.9 Videte ne fortè hæc licētia veſtra, offēdiculū fiat infirmis
ibidem,11 peribit infirmus in tua conſcientia frater, propter quē Chriſtus mortuus eſt?
ibide,12. Sic peccantes in fratres, & percutientes cōſcientiā eorum infirmam, in Chriſtum peccatis. Quapropter ſi eſca ſcandalizat fratrem meū, non manducabo carnes in æternum, ne fratrem ſcandalizem.
2.Cor.6. Nemini dantes vllam offēſionem, vt nō vituperetur mi
3. niſterium noſtrum.

Exemplum in correctionem & cautelam.

Num 5. SI declinaſti à viro tuo, atque polluta es & cōcubuiſti
21. cū altero viro, det te Dominus in maledictionem exemplumque cunctorum in populo ſuo.
*Heſt.*16. Gladio & igne pereat, & ſic deleatur, vt non ſolò homi
24. nibus, ſed etiā beſtiis ſit in ſempiternum, pro exemplo cō temptus & inobedientiæ. (coram eis.
iob.17.6. poſuit me quaſi in prouerbiū vulgi, & exemplū ſuum
*Ecc.*19.3. Qui ſe iungit fornicari, nequā erit, putredo & vermes hæreditabunt eum, & extolletur in exēplū maius, & tolletur de numero eius.
ie 48 39 Erit Moab in deriſū oībus, & in exēplū in circuitu ſuo.
Nau.3.6 proiiciam ſuper te omnes abominationes tuas: & cōtumeliis te afficiam, & ponam te in exemplum.
2.Pe.2.6 Ciuitates Sodomorum & Gomorrhæorum in cinerem redigēs euerſione damnauit, exemplum eorū, qui impiè acturi ſunt, ponens.
iuda 1.7. Sodoma & Gomorrha & finitimæ ciuitates ſimili modo ex fornicatæ, & abeuntes poſt carnē alterā factæ ſunt exemplum, ignis æterni pœnam ſuſtinentes

Exercitium.

Pro 12 11 QVi operatur terram ſuam, ſatiabitur panibus
Ecc.9.10. Quodcūque facere poteſt manus tua, inſtāter operare, quia nec opus nec ratio, nec ſapiētia, nec ſciētia erūt apud inferos, quo tu properas.

Experientia laudabilis

Ecc.34.9 VIr in multis expertus, cogitabit multa: & qui multa didicit, enarrabit intellectum.
10. Qui non eſt expertus, pauca recognoſcit.

Exequiæ celebrantur.

G.*n*2 3.2 Mortua eſt Sarra in ciuitate Arabię quę eſt Hebron in terra

terra Canaan, venitq; Abraham vt plangeret & fleret eã. Cũ q; ſurrexiſſet ab officio funeris locut⁹ eſt ad filios Heth &c.

Veneruntq; (Ioſeph & fratres eius) Ad Aream Arad quæ ſita eſt trans Iordanẽ, vbi celebrantes exequias planctu magno atque vehementi impleuerunt ſeptem dies. Cap. 50. 10.

Fleuerunt q; eũ filij Iſrael (Moyſen) in cãpeſtribus Moab triginta dieb⁹, & cõpleti ſunt dies planctus lugentiũ Moyſẽ. Deu. 34. 8.

Dixit autẽ Dauid ad Ioab, & ad omnẽ populum qui erat cum eo, ſcindite veſtimenta veſtra & accingemini ſaccis, & plangite ante exequias Abner, porro Rex Dauid ſequebatur feretrum &c. 2. Reg. 3. 31

Ezechias filius impij Achab. cum eſſet rex, tamen pius fuit. 4. Reg. 16. 20 *frangit ſerpentem aneum*, 18. 4 *deficit ab Aſſyriis* 18. 7. *mittit nuncium ad Eſaiam prophetam*, 19. 2. *Eſa.* 37. 2. *decumbit ex graui morbo* 4. Reg. 20. 1. *Eſaiæ* 38. 1. *oſtendit Babylonijs ſuum theſaurum*, *& reprehenditur.* 4. Reg. 20. 13. 14. *Eſa.* 39. 1. 5. *commendatur*, Eccle. 48. 19.

Ezechiel cum aliis captiuis vehitur in Babylonem. Ezec. 1. 1. *vocatur, & mittitur*, 2. 3. *commendatur* Eccle. 49. 10.

Facere pro ſacrificare in ſcripturis.

QVi faciet vnum pro peccato et alterum inholocauſtũ, rogabitque pro eo coram domino vt emundetur à fluxu ſanguinis ſui. Idem, 30. Leuit. 15 15.

Facietque ſacerdos vnum pro peccato et alterum in holocauſtum et deprecabitur pro eo, quia peccauit ſuper mortuo 16. Quæ offeret ſacerdos coram domino et faciet tam pro peccato quàm in holocauſtum. Nu. 6. 10

Leuitæ quoque ponent manus ſuas ſuper capita boum è quibus vnum facies pro peccato, & alterum in holocauſtũ domino, vt depreceris pro eis. Ca. 8. 12

Facient filij Iſrael phaſe in tempore ſuo. 4. Præcepitque Moyſes filis Iſrael vt facerẽt phaſe. 10. homo qui fuerit immũdus ſuper animam, ſiue in via procul in gente veſtra faciat phaſe dominus etc. 14. Peregrinus quoque et aduena ſi fuerint apud vos faciãt phaſe domino iuxta ceremonias et iuſtificationes ſuas. Cap. 9. 2.

Si vis hoocauſtum facere offer illud domino. Iud. 13. 16

Hoc facite in meam commemorationem. Lu. 22. 19

Fama bona præſtantior diuitiis.

MElius eſt nomen bonũ quã diuitiæ multæ ſuper argentum

tum & aurum gratia bona.

Eccl.7.2. Melius eſt nomen bonũ quàm vnguẽta præcioſa,& dies mortis die natiuitatis.

Ec.41.15 Curam habe de bono nomine,hoc.n. magis permanebit tibi quàm mille theſauri precioſi & magni bonę vitæ numerus dierũ,bonum autem nomen permanebit inęuum.

Diligenter conſeruando.

33.23. IN omnibus operibus tuis præcellẽs eſto,ne famę tuę maculam imprimas.

41.15. Curam habe de bono nomine,hoc.n.magis permanebit tibi,quã mille theſauri precioſi & magni bonæ vitæ numerus dierum,bonum autem nomen permanebit in ęternum

Fames enumeratur inter mala pœnæ.

Ge.12.10 FActa eſt fames in terra (Haram) deſcenditque Abrahã in Aegyptum vt peregrinaretur ibi,prævaluerat enim fames in terra.

Ca.26.1 Orta autem fame ſuper terram,poſt eam ſterilitatẽ quæ acciderat in diebus Abraham &c.

Ca.41‡. Sõnia Pharaonis de bobus & ſpicis vnicus Ioſeph interpretatus,toti Aegypto præficitur,& ex Aſeneth,data ſibi à Pharaone vxore,duos ſuſtulit filios ante ſeptem annos.

Ca.42.† Cogẽte fame ægrè impetrarunt fratres Ioſeph à patre, vt

Ca.43.† in Aegyptũ reuertẽtes cum muneribus,ac duplici pecunia, Beniamin ſecum ducerent,qui educto Simeone de carcere ſimul epulati ſunt cum Ioſeph.

Cap.47. ‡. Fames tantum præmit Aegyptum vt venditis pecoribus terram quoque vẽdere ſint coacti,quo factum eſt vt quinta pars frugum regibus Aegypti perpetuò cedat,pręterquam in poſſeſſionibus Sacerdotum.

Exo.16.3 Dixerunt filij Iſrael ad Moyſen & Aaron, vtinam mortui eſſemus p manum Domini in terra Aegypti quando ſedebamus ſuper ollas carnium,& comedebamꝰ panes in ſaturitate,cur induxiſtis nos in deſertum iſtud vt occideretis omnem multitudinem fame?

Deut.32 24. Conſumẽtur fame & deuorabunt eos aues morſu amariſſimo,dentes beſtiarum immittam in eos cũ furore trahẽtium ſuper terram,atque ſerpentium.

Rut. Ca. 1 ‡. Elimelech Bethlęemita prę nimia fame cum vxore Neomi ac filiis in Moab conceſſit ibique moritur.

Immiſſa

Immiſſa propter Saulis in Gabionitas peccatũ fame trien 1 Reg. 21
ni, ad illorum petitionem, Dauid reliquias Saulis præter Mi ‡
phiboſeth tradit vt crucifigerentur &c.

Cũ veniſſet Gad ad Dauid, nũciauit ei dicens, aut ſeptẽ Cap. 24
annis veniet tibi fames in terra tua, aut trib. meſib. fugies 13.
aduerſarios tuos, & illi te perſequentur, aut certe trib. die-
bus erit peſtilentia in terra tua, nunc ergo delibera & vide
quem reſpondeam ei, qui me miſit ſermonem. Dixit autem
Dauid ad Gad; Coarctor nimis, ſed melius eſt vt incidã in
manus Domini (multæ enim miſericordiæ eius ſũt) quã in
manus hominum. Miſitque Dominus peſtilentiã in Iſrael
de mane vſque ad tempus conſtitutũ, & mortui ſũt à Dan
vſque ad Berſabee ſeptuaginta milia virorum.

Fames ſi oborta fuerit in terra aut peſtilẽtia, aut corrup 3. Reg. 8
tus aër, aut ærugo, aut locuſta, vel rubigo, & afflixerit eũ ini 37.
micus eius, portas obſidẽs, omnis plaga, vniuerſa infirmitas,
cuncta deuoratio & imprecatio quæ acciderat omni homi
ni de populo tuo Iſrael, ſi quis congregauerit plagã cordis
ſui & expãderit manus ſuas in domo hac, tu exaudies de cœ
lo in loco habitatiõis tuæ, & repropitiaberis, & facies vtdes
vnicuique ſecundũ omnes vias ſuas ſicut videris cor eius,
quia tu noſtri ſolus cor omniũ filiorũ hominũ vt timeant
te cunctis diebus quibus veniunt ſuper faciem terræ quã
dediſti patribus noſtris & Cap. 18, 2. & 4. Re. 38, 39. Idem
habetur verbatim 2. Paralip. 6, 28.

Factáque eſt fames magna in Samaria, & tam diu obſeſ- 4. Reg 6
ſa eſt, donec venundaretur caput aſini octoginta argenteis, 25.
& quarta pars cabis ſtercoris colũbarum quinque argẽteis.
Itẽ Cap. 8. ‡ Poſt famẽ ab Eliſæo prædictã Sunamites, quæ
ipſius cõſilio peregrinata erat, reuerſa, ſuos agros cũ fructi
bus receperat, dicens. 1. Elizeus aũt locutus eſt ad mulierẽ
cuius filiũ viuere fecerat dicẽs, Surge vade tu & domus tua
& peregrinare vbicũque repereris, vocauit. n. Dominus fa-
mem, & veniet ſuper terram ſeptem annis Cap. 25. 3.

Si eruerint ſuper nos mala, gladius iudicij, peſtilentia, fa 2. Para.
mes, ſtabimus coram domo hac in conſpectu tuo, in qua in 20. 9
uocatum eſt nomen tuum, & clamabimus ad te in tribula-
tionibus noſtris & exaudies, ſaluoſque facies.

In magna fame Nehemi as diuites auaros increpat, vſu 2 Eſdra
V 2 raſque 5. ‡

raſque prohibet ſua indigentibus ſponte elargions.

Pſ.36.19 Non confundentur in tempore malo, & in diebus famis ſaturabuntur.

Eſa.5.13 Propterea captiuus ductus eſt populus meus, quia non habuit ſcientiam,& nobiles eius interierunt fame,& multitudo eius ſiti exaruit.

Hiere.14 Cũ ieiunauerint non exaudiã præces eorũ, & ſi obtule
12. rint holocauſtomata & victimas nõ ſuſcipiã ea,qm̃ gladio & fame & peſte conſũmã eos.& 15.Ideirco hæc dicit Dñs de prophetis qui prophetant in nomine meo,quos ego nõ miſi dicentes: Gladius & fames nõ erit in terra hac,gladio & fame conſumentur prophetę illi,& populi,quib.prophetãt,erũt proiecti in viis Hyeruſalẽ,prę fame,&gladio,&nõ erit qui ſepeliat eos,ipſi & vxores eorũ,filij & filiæ eorũ, & effundam ſuper eos malum ſuum.

Ca.15.2 Dices ad eos dicit Dñs,qui ad mortẽ ad mortẽ,& qui ad glaudium ad gladium,& qui ad famem ad famẽ,& qui ad captiuitatẽ ad captiuitatẽ.Et Ca.29.Captiuos Iudæos vaticinatur 70. Annis in Babylone permanſuros, hortaturq;vt illic multiplicari ſtudeãt,&deinde reducẽtur,eos verè qui Hyeroſolimis remanſerũt,gladio & fame & peſte dicit cõſumẽdos.17.Hæc dicit Dñs Deus exercituũ,ecce mittã in eos gladiũ & famẽ & peſtẽ, & ponã eos quaſi ficus malas quę comedi nõ poſſunt,eo quod peſſimę ſint,&perſequar eos in gladio,& in fame& in peſtilẽtia,& dabo eos in vexationẽ vniuerſis regnis terræ,& maledictionẽ,&in ſtuporẽ, & in ſibilum,& in opprobrium cunctis gentib.ad quas ego eieci eos,eo quod non audierint verba mea:

Ca.34.17 Vos nõ audiſtis me(dicit Dñs) vt prædicaretis libertatẽ vnuſquiſque fratri ſuo.& vnuſquiſq;amico ſuo, ecce ego prædico vobis libertatẽ ait Dñs ad gladiũ,ad peſtẽ,& ad famem, & dabo vos in commotionem cunctis regnis terrę.

Ezech.5 Tertia pars tui(loquitur ad Iudæos)peſte morietur, &
12. fame cõſumetur in medio tui,& tertia pars tui in gladio cadet in circuitu tuo;tertiã vero partem tuam in oẽm ventũ diſpergam,& gladium euaginabo poſt eos,& cõplebo furorem meum & requieſcere faciã indignationem meã in eis ,& conſolabor, & ſcient quia ego dominus locutus ſum in zelo meo cum compleuero indignationẽ meã in eis &c.16.Ego Dominus locutus ſum,Quando miſero ſagi ttas

gittas famis peſſimas in eos quę erũt mortiferę.& quas
mittã vt diſperdã vos,& famẽ congregabo ſup vos,& con
teram in vobis baculum panis ,& immittam in vos famẽ &
beſtias peſſimas,vſque ad inter necionẽ,& peſtilẽtia & ſã
guis tranſibunt per te,& gladiũ inducã ſuper te,ego Do
minus locutus ſum.

Propter multiplicẽ idolatriã filiorũ Iſrael prędicuntur *Cap.6.*
eorum vrbes & excelſa diſſipanda,& qui peſtem , gladiũ,
& famem euaſerint,diſpergẽdi in gentes,vbi mala perpeſsi
cõuertẽtur ad Dominũ.dicens hæc dicit Dominus Deus,
percute manum tuam,& allide pedem tuum,& dic. Heu ad
oẽs abominationes malorũ domus Iſrael: quia gladio &
fame & peſte ruituri ſunt.Qui lõge eſt peſte morietur,qui
aũt propè gladio corruet,& qui relictus fuerit & obſeſſus,
fame morietur,& complebo indignationẽ meam in eis.Itẽ
Amos.4.6.& Aggei.1.6.10.& Cap.2.17.

Conſurget enim gens in gentem,&regnum in regnũ.& *Mat.24.*
erunt peſtilentiæ & fames,& terræmotus per loca,hęc au *7.*
tem omnia initia ſunt dolorum.

In veritate dico vobis.multæ viduę erãt in dieb.Elię in *Luc.4.25*
Iſrael qñ clauſum eſt cælũ annis tribus & menſib.ſex , cũ
eſſet fames magna in omni terra,& ad nullam earum miſ-
ſus eſt Elias,niſi ad Sarepta Sydoniæ ad mulierem vidiuã.

Venit autem fames in vniuerſam Ægyptum & Canaan *Act.7.11*
& tribulatio magna,& non inueniebãt,cibos patres noſtri.

Et ſurgens vnus ex eis(ſcilicet prophetis venientib. An *Ca.11.26*
tiochiã Hyeroſolimis)nomine Agabus,ſignificabat per ſpi
ritum ſanctum magnam futuram in vniuerſo orbe terrarũ
famem,quæ facta eſt ſub Claudio.

Quis ergo nos ſeparabit à charitate Chriſti?tribulatio? *Rõ.8.35*
an anguſtia?an fames?an nuditas?an periculũ?an perſecu-
tio?an gladius?

In præſenti tempore veſtra abundantia illorum inopiã *2.Cor.8*
ſuppleat,vt & illorum abundantia veſtræ inopiæ ſit ſupple *14.*
mentũ vt fiat ęqualitas.Itẽ Cap.11.27.Paulus deiſe dicit,q
fuerit in labore& erumna,in vigiliis multis,in fame & ſiti,
in ieiuniis multis,in frigore & nuditate præter illa quę ex
trinſecus ſunt.&c,

Ideo in vna die venient plagæ eius,mors & luctus & fa *Apo.18.8*
mes & igne comburentur,qa fortis eſt Deus qui iudicabit
illam & Cap.6,8.

Fames verbi Dei.

1.Re.3.1 PVer autem Samuel miniſtrabat Domino corã Heli, & ſermo Domini erat pretioſus,in dieb.illis nõ erat viſio manifeſta.

2.Par.15 3. Tranſibunt autẽ multi dies in Iſrael abſque Deo vero, & abſque ſacerdote,doctore,& abſque lege.

Oſee.3.4. Dies multos expectabis me,non fornicaberis & nõ eris viro,ſed &ego expectabo te,quia dies multos ſedebunt filij Iſrael ſine Rege & ſine principe, & ſine ſacrificio & ſine altari,& ſine ephod,& ſine theraphim.

Cap.4.2 Audite verbum Domini filij Iſrael,quia iudiciũ Domini cum habitatoribus terræ, non eſt enim veritas, & non eſt miſericordia & non eſt ſcientia Dei in terra.

Am.4 11 Ecce dies venient dicit Dominus & emittam famem in terram non famem panis, neque ſitim aquæ, ſed audienti verbum Dei,& commouebuntur à mari vſque ad mare,& ab aquilone vſque ad orientem circuibunt quærentes verbum Domini & non inuenient.

Familiaritas honeſta.

Ec.13.12 ADuocatus à potentiore,diſcede,ex hoc enim magis te aduocabit.Ne improbus ſis,ne impingaris,& ne lõgè ſis ab eo,ne eas in obliuionem.

In honeſta.

SVbtrahe pedem tuum de domo proximi tui,ne quando
Prõ.15.17 ſatiatus oderit te.
Domum fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis tuę.
27 10 Pes fatui facilis in domũ proximi,& homo peritus con
Ec.21.25 fundetur à perſona potentis.
Stultus à feneſtra reſpiciet in domum,vir autem erudi
26. tus,foris ſtabit.
Stultitia hominis auſcultare per oſtium,& prudẽs grauabitur contumelia.
Ibidẽ.27

Famulorum Famularumque officium.

Geneſ16 AGar à Domina Sarai traditur Abrahæ vxor,quę vbi cõcepiſſet,atque ob id Dominã cõtẽneret,ab illa afflicta

fugam

fugam iniit,ſed iuſſu Angeli eidem ſubmiſſa parit Iſmaelē. Dixit Angelus(ad Agar)Domini,reuertere adDominā tuā, & humiliare ſub manu illius &c.

Seruus Abrahę ab ipſo adiuratus,& in Meſopotamiam, ad quęrēdum vxorem Iſaac miſſus,ſigno à domino petito, Rebeccam inuenit , & habito parentum ac fratris,ipſiuſq; conſenſu adducit ad Iſaac,quam ille duxit in vxorem,&ita ſuper morte matris accipit conſolationem. *ca.14.*

Da mihi vxores & liberos meos pro quib⁹ ſeruiui tibi vt abeam,tu vero noſti ſeruitutem meam q ua ſeruiui tibi. *Cap.30. 26.*

Si emeris ſeruum Hebręum ſex annis ſeruiet tibi,in ſepti mo egredietur liber gratis, 20 Qui percuſſerit ſeruum ſuū vel ancillam virga & mortui fuerint in manib.eius,reus erit criminis,26,Si percuſſerit quiſpiam oculū ſerui ſui,aut Ancillæ & luſcos eos fecerit, dimittet eos liberos pro oculo quem eruit. *Exo.21.2*

Seruus ſapiens dominabitur filiis ſtultis,& inter fratres hæreditatem diuidet. *Pro.17.2*

Nō decet ſtultū delitiæ,nec ſeruū dominari principibus. *Cap.19.*

Seruus verbis non poteſt erudiri, quia quod dicit intelligit & reſpondere contemnit. *10. ca.29.19.*

Cunctis ſermonibus qui dicuntur ne accommodes cor tuum,ne fortè audias ſeruum maledicentē tibi,10.ne ſis velox ad iraſcendum,quia ira in ſinu ſtulti requieſcit. Ierem. 34.8.Ioel.2.29. *Ecc.7.22*

Beati ſerui illi,quos cùm venerit Dominus inuenerit vigilantes. Amen dico vobis quod præcinget ſe,& faciet illos diſcumbere & trāſiens miniſtrabit illis.43.Beatus ſeruus ille quem cum venerit Dominus inuenerit ita facientem. *Lu.12.37*

Pulſante autem eo oſtium ianuæ,proceſſit puella ad vidēdum nomine Rode , & vt cognouit vocem Petri, præ gaudio non aperuit ianuam,ſed intro currens nunciauit ſtare Petrum ante ianuam. *Act.12.13*

Seruus vocatus es?non ſit tibi curæ, ſed & ſi potes fieri liber magis vtere,qui enim in Domino vocatus eſt ſeruus, libertus eſt Domini,ſimiliter qui liber vocatus eſt , ſeruus eſt Chriſti. *1.cor.7.2*

Serui obedite Dominis carnalib⁹ cum timore & tremore in ſimplicitate cordis veſtri , ſicut Chriſto non ad oculum ſeruientes quaſi hominibus placētes,ſed vt ſerui Chriſti,facientes voluntatem Dei ex animo , cum bona voluntate *ad Eph.6 50.*

ſeruientes ſicut domino & nõ hominibus,ſcientes quoniã vnuſquiſque quod fecerit bonum hoc recipiet à domino ſiue ſeruus ſiue liber. Et vos domini eadem facite illis, remittentes minas,ſciẽtes quia & illorũ & veſter dominus eſt in cœlis,perſonarum acceptio non eſt apud eum Idem ad Coll.3 21.

1.Ti.9.1 Quicunque ſunt ſub iugo ſerui dominos ſuos omni honore dignos arbitrentur,ne nomen domini & doctrina blaſphemetur.

Titũ.2.9 Seruos dominis ſuis ſubditos eſſe,in omnibus placẽtes, non contradicentes,non fraudantes,ſed in omnibus fidem bonam oſtendẽtes,vt doctrinam ſaluatoris noſtri. ornẽt in omnibus.

1. Pet. 2. 18. Serui ſubditi eſtote in omni timore dominis,non tantũ bonis & modeſtis,ſed etiam diſcolis.

Felix præfectus Iudæ Act.23.24. ‡ 24.*

Fermentum mala doctrina.

Leu.2.11 OMnis oblatio quæ offertur domino abſque fermento fiet, nec quicquam fermenti ac mellis adolebitur in ſacrificio Domini.

Ca 6.16. Reliquam autem partem Similæ comedet Aaron cum filiis ſuis abſque fermento , & comedet in loco ſanctuarii tabernaculi.

Deu.16.3 Non comedes in eo panem fermentatum, ſeptẽ diebus comedes abſque fermento afflictionis panem,quoniam in pauore egreſſus es de Ægypto,vt memineris diei egreſſionis tuæ de Ægypto omnibus diebus vitæ tuæ.

Mat.16. 6. Qui dixit illis (Ieſus) Intuemini & cauete à fermẽto Phariſeorum & Saduceorum,Exod.12.19.

Mar.8.15 Præcipiebat eis Ieſus dicens,videte & cauete à fermento Phariſæorum,& fermento Herodis,

Lu.11.1. Multis autẽ turbis circunſtantibus ita vt ſe inuicẽ cõcul carent,cepit dicere ad diſcipulos ſuos,Attendite à fermente phariſeorum quod eſt hypocryſis,nihil autem opertum eſt quod nõ reueletur,neque abſconditũ quod nõ ſciatur.

1.cor.5.6 Neſcitis quia modicum fermentũm totam maſſam corrumpit,expurgate vetus fermẽtum vt ſitis noua conſperſio ſicut eſtis Azimi. Idem verbatim fere habetur ad Gal.5.9.

Feſtum Paſcha, celebratio & inſtitutio.

Ex.12.‡ PAſchalis Agni ritu celebrato ac declarato, eiuſque ſanguine domo

ne domorum ſuperliminaribus illito, cęſis omnibus AEgy pti primoginitis, de ritu phaſe ac eſu azimorum, & tempo re habitationis Iſrael in AEgypto tractatur.

Septem diebus veſceris Azimis, & in die ſeptimo erit ſo lẽnitas domino. Azima comedet is ſeptem dieb. nõ appare bit apud te aliquid fermentatum, nec in cunctis finib. tuis. Ca.13.6.

Solẽnitatem Azimorum cuſtodies, ſeptẽ diebus comedes Azima ſicut pręcepi tibi tempore menſis nouorum, qñ e- greſſ' es de AEgypto, nõ apparebis in cõſpectu meo vacu'. ca.23.15

Solennitatem Azimorum cuſtodies, ſeptẽ diebus veſce ris Azimis, ſicut præcepi tibi in tempore menſis nouorum, menſe enim verni tempore egreſſus es de AEgypto. ca.34.18

Menſe primo decima quarta die menſis ad veſperũ Pha ſe Domini eſt, & decima quinta die menſis huius ſolemni tas azimorum Domini eſt ſeptem diebus Azima comede tis, dies primus erit vobis cęlebetrimus ſanctuſque, omne ſeruile opus non facietis in eo, Leu.23.7

Faciãt filij Iſrael Phaſe in tempore ſuo quarta decima die mẽſis huius ad veſperũ, iuxta omnes cæremonias, & iuſtifi cationes ei'.11 Loquere filiis Iſrael, Homoq fuerit immũd' ſuper anima, ſiue in via procul in gente veſtra, faciat Phaſe dño in menſe ſecũdo decima quarta die menſis ad veſperã cum Azimis & lactucis agreſtibus comedent illud. Nu.9.2.

Septem diebus veſcentur Azimis, quarum dies prima ve nerabilis & ſancta erit, omne opus ſeruile non facietis in ea. ca.28.17

Obſerua menſem nouarum frugum, & verni primum tẽ poris, vt facias phaſe Domino Deo tuo, quoniam in iſto mẽſe eduxit te Domin' Deus tuus de AEgypto nocte &c. 5. Non poteris immolare Phaſe in qualibet vrbium tuarũ quas Dominus Deus tuus daturus eſt tibi. Deu.16.1

Manſerunt filii Iſrael in Galgalis & fecerunt Phaſe, deci ma quarta die menſis ad veſperum in campeſtribus Hieri cho. Ioſu.5.10

Et præcepit omni populo dicens facite Phaſe Dño Deo veſtro ſecundum quod ſcriptum eſt in libro fœderis huius. 4.Re.23 21.

Miſitque quoque Ezechias ad omnem Iſrael & Iudã ſcri pſitque epiſtolas ad Ephraim & Manaſſen vt venirẽt ad do mum domini in Hyeruſalem, & facerent Phaſe Domino Deo Iſrael. 15. Immolauerunt autem Phaſe decima quarta die menſis ſecũdi, Sacerdotes quoque atque Leuitæ tandẽ 2.Pa.30.1

 ſanctificati

ſāctificari obulerunt holocauſta in domo Domini.

Ca.35.1 Fecit autem Ioſias in Hyeruſalem phaſe domino, quod immolatum eſt decima quarta die menſis primi:

1 Eſd. 6. 19. Fecerunt autem filii Iſrael trāſmigrationis paſcha, decima quarta die menſis primi.

3 Eſd. 1. 10. Et hęc cum fierent eleganter, ſteterunt Sacerdos & Leuitę habentes Azimas per tribus.

Ca.7.10 Et egerunt filij Iſrael cum his qui erant ex captiuitate illud phaſe decima quarta luna menſis primi, quando ſanctificati ſunt Sacerdotes & Leuitæ.

Ezec.45. 21. In primo menſe decima quarta die menſis, erit vobis Paſchæ ſolennitas; ſeptem diebus Azima comedentur.

Matt.26 19. Et fecerunt diſcipuli ſicut conſtituit illis Ieſus & parauerunt paſcha &c. Mar. 14.12.

Lu.22.7 Venit aūt dies Azimorū ī qua neceſſe erat occidi paſcha

Feſtum Pentecoſtes.

Exo. 23. 16. Et ſolennitatem (cuſtodies) meſſis primitiuorum, operis tui quęcunque ſeminaueris in agro, ſolennitatē quoque in exitu anni quando congregaueris omnes fruges tuas de agro.

Cap. 34. 22. Solennitatem hebdomadarum facies tibi in primitiis frugum meſſis tuæ triticię, & ſolennitatem quando redeunte anni tempore cuncta conduntur.

Num. 28 26. Dies etiam primitiuorum quādo offeretis nouas fruges Domino expletis hebdomatibus venerabilis & ſācta erit, omne opus ſeruile non facietis in ea.

De.17.9. Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcē in ſegetem miſeris.

Ioan.5.1 Poſt hæc erat dies feſtus Iudæorū, & aſcendit Ieſus Hyeroſolimam &c.

Act.2.1. Et cum complerentur dies Pentecoſtes, erant omnes pariter in eodem loco &c.

Cap. 20. 16. Propoſuerat enim Paulus tranſmigrare Epheſum ne qua mora illi fieret in Aſia, feſtinabat enim ſi poſſibile ſibi eſſet vt diem pentecoſten faceret Hyeroſolimis.

Feſtum tubarum.

Leuit.23 24. Loquere filiis Iſrael. Menſe ſeptimo prima die menſis erit vobis Sabbathū memoriale, clāgētib. tubis, & vocabitur

cabitur ſanctum,omne opus ſeruile non facietis in ea,& offeretis holocauſtum Domino.

Menſis enim ſeptimi prima dies,venerabilis & ſācta erit vobis.Omne opus ſeruile nō facietis in ea,quia dies clāgoris eſt & tubarū.offeretiſq;holocauſtum in odorem ſuauiſſimum Domino, vitulum de armēto vnum,arietem vnum & Agnos anniculos immaculatos ſeptem &c. Nū.29.2

Venerunt itaque ad regē omnes viri Iſrael in die ſolēni menſis ſeptimi &c. 2.Par.5.3

Feſtum expiationum.

IN hac die expiatio erit veſtri atq, mundatio ab omnib. peccatis veſtris coram Domino mundabimini. Le.16.30

Decimo die mēſis huius ſeptimi,dies expiationum erit celeberrimus & vocabitur ſanctus:affligetiſque animas veſtras in eo & offeretis holocauſtum Domino. Cap.23.27.

Decima quoque dies menſis huius ſeptimi erit vobis ſā cta atq;venerabilis,& affligetis animas veſtras:omne opus ſeruile non facietis in ea,offeretiſque holocauſtum Domino in odorem ſuauiſſimū,vitulū de armento vnum,arietem vnum,agnos immaculatos ſeptem. Nū.29.7

Feſtum Tabernaculorum.

ET ſolennitatem (cuſtodies) meſſis primitiuorū operis tui quæcunque ſeminaueris in agro,ſolennitatē quoque in exitu anni,quādo cōgregaueris omnes fruges tuas de agro. Ex.23.16

Loquere filiis Iſrael.Quinta decima die menſis huius ſeptimi erunt feriæ tabernaculorum,ſeptē diebus Domino. Le.23.34

Solennitatē quoque tabernaculorū celebrabis per ſeptē dies,& quando collegeris de area & torculari fruges tuas & epulaberis in feſtiuitate tua filius tuus,& filia tuā,& ſeruus tuus & ancilla. Deut.16 13.

Præcepitque eis dicens. Poſt ſeptē annos anno remiſſionis in ſolennitate tabernaculorum &c. Ca.31.10

Feceruntque ſolennitatem tabernaculorū ſicut ſcriptū eſt,& holocauſtum diebus ſingulis per ordinem,ſecūdum præceptum,opus diei in die ſuo. 1.Eſd 3.4

Et inuenerunt ſcriptū in lege præcepiſſe Dūm in manu Moyſi,vt habitent filij Iſrael in tabernaculis in die ſolenni menſe ſeptimo,& vt prædicent & diuulgent vocem in vniuerſis vrbibus ſuis,& in Hyeruſalem dicentes egredimini 2.Eſd. 8 15.

in

in montes,& afferte frōdes oliuæ,& frōdes ligni pulcherrimi, frondes myrti,& ramos palmarū,& frondes ligni nemoroſi,vt fiāt tabernacula,ſicut ſcriptū eſt &c 17.Fecit ergo vniuerſa eccleſia eorum qui redierant de captiuitate tabernacula,& habitauerunt in tabernaculis.

2.Mac.1.9 Et nunc frequentate dies Scenophegiæ menſis Caſleu.

Cap.10.6 Cum lætitia diebus octo egerunt in modum tabernaculorum,recordantes qui ante modicū temporis diem ſolēnem tabernaculorum in montibus & in ſpeluncis more beſtiarum egerant.

Ioan 7.2 Erat autē in proximo dies feſtus Iudæorū Scenophegia.

Feſtum Sabbati.

Gene.2.2 COmpleuit Deus die ſeptimo opus ſuum quod fecerat & requieuit die ſabbatho ab vniuerſo opere qđ patrarat,& benedixit diei ſeptimo,& ſanctificauit illum,quia in ipſo ceſſauerat ab omni opere qđ creauit Deꝰ vt faceret.

Ex.16.23 Moyſes ait illis:hoc eſt qđ locutus eſt Dominus:requies ſabbathi ſanctificata eſt Domino cras,quodcūque operandum facite,& quæ coquenda ſunt coquite,quicquid autē reliquū fuerit reponite vſq; in mane. 23. requies ſabbathi ſanctificata eſt Domino.

Ca.20.8 Memento vt diem Sabbathi ſanctifices.

Ca.23.12 Sex dieb.operaberis , ſeptimo die ceſſabis vt requieſcat bos & aſinus tuus , & refrigeret filiꝰ ancillæ tuæ & aduena.

Ca.31.16. Cuſtodite Sabbathum meum,ſanctum eſt enim vobis, qui polluerit illud morte morietur , qui fecerit in eo opus peribit anima illius de medio populi ſui.17.Pactū eſt ſempiternum inter me & filios Iſrael,ſignumq́;perpetuū , ſex enim diebus fecit Dominus cœlum & terrā,& in ſeptimo ab opere ceſſauit.

ca.34.21 Sex dieb.operaberis,die ſeptimo ceſſabis arare & metere.

Sex diebus facietis opus,ſeptimus dies erit vobis ſāctus

Ca.35.2 Sabbathū & requies diei,qui fecerit opus in eo occidetur. Leuit.23.3.& 15.

Leu.19 3 Vnuſquiſque patrem ſuum & matrem ſuā timeat,Sabbatha mea cuſtodite.

Ca.25.4 Sex annis ſeres agrum tuum,& ſex annis putabis vineā tuā colligéſq;fructus eius,ſeptimo autē anno Sabbathum erit terræ requietionis Domini , agrum non ſeres & vineā non putabis.

Factum eſt autem cùm eſſent filij Iſrael in ſolitudine,& *Nu.15.32*
inueniſſent hominem colligentem ligna in die Sabbathi,
obtulerunt eũ Moyſi & Aaron & vniuerſæ multitudini,&c.
Die autẽ Sabbathi offeretis duos Agnos anniculos im *Ca.28.9*
maculatos & duas decimas Symillæ oleo cõſperſæ in ſacri
ficio,& liba quæ ritè funduntur per ſingula Sabbatha in ho
locauſtum ſempiternum.

Obſerua diem Sabbathi & ſanctifices eũ ſicut præcepit *Deu.5.12*
tibi Dominus Deus tuus.

Beatus vir qui facit hoc (ſcilicet iudiciũ & iuſtitiam) & *Eſa.56.2*
filius hominis qui apprehendit iſtud cuſtodiẽs Sabbathũ
ne polluat illud,cuſtodiens manus ſuas ne faciat omne ma
lum, 4. Hæc dicit Dominus Eunuchis qui cuſtodierunt
Sabbatha mea & elegerũt quæ ego volui,& tenuerunt fœ
dus meum,Dabo eis in domo mea, & in muris meis locũ
& nomen melius à filiis & filiabus,nomen ſempiternũ da-
bo eis,quod non peribit.

Si auerteris à Sabbatho pedem tuum facere voluntatẽ *Iſaie.58.*
tuam in die ſancto meo,& vocaueris Sabbathum delicatũ *13.*
& ſanctum Domini glorioſum,& glorificaueris eum,dum
non facis vias tuas & non inuenitur voluntas tua vt loqua
ris ſermonem,tunc delectaberis ſuper Domino,& ſuſtollã
te ſuper altitudinem terræ,& cibabo te hæreditatẽ Iacob
patris tui,os enim Domini locutum eſt,Cap.66.23.

Hæc dicit Dominus:Cuſtodite animas veſtras,& nolite *Hier.17*
portare põdera in die Sabbathi,nec inferatis p portas Hie *21.*
ruſalẽ, & nolite eiicere onera de domib. veſtris in die Sab
bathi, & omne opus non facietis. Sanctificate diem Sab
bathi ſicut præcepi patrib. veſtris.27. Si autem non audie
ritis me vt ſanctificetis diem Sabbathi,& ne porretis onus
& ne inferatis per portas Hyeruſalem in die Sabbathi,ſuc
cendam ignẽ in portis eius,& deuorabit domos Hyeruſa-
lem & non extinguetur.

Dedi enim præcepta mea,& iudicia mea oſtẽdi eis,quæ *Ezech.20*
faciẽs homo viuet in eis,inſuper & Sabbatha mea dedi eis, *12.*
vt eſſent ſignum inter me & illos, & ſcirent quia ego Do-
minus ſanctificans illos.

Sãctuaria mea ſpreuiſtis,& Sabbatha mea polluiſtis. *Ca.22.8*

Tyri habitauerũt in ea,inferẽtes piſces & omnia venalia *2.Eſd.13*
& vendebãt in Sabbathis filiis Iuda & Hyeruſalẽ,& obiur *16.*
gaui optimates Iuda,& dixi eis.Quæ eſt hæc res mala quã

vos

vos facitis,& profanatis diem ſabbathi, nunquid nō hæc fecerūt patres noſtri, & adduxit Deus noſter ſuper nos oē malum hoc, & ſuper ciuitatē hanc? 22. Dixi quoque Leuitis vt mundarentur, & venirēt ad cuſtodiēdas protas, & ſanctificandum diem ſabbathi: & pro hoc ergo memento mei Deus meus, & parce mihi ſecundū multitudinem miſerationum tuarum.

1. *Mach.* 1. 43. Et ſcripſit Rex Antiochus omni regni ſuo vt eſſet omnis populus vnus, & relinqueret vnuſquiſque legē ſuā: & cōſenſerunt oēs gentes ſecundū verbū Regis Antiochi, & multi ex Iſrael conſenſerunt ſeruituti eius, & ſacrificauerunt Idolis, & coinquinauerunt ſabbathum, & miſit Rex libros per manus nūciorū in Hyeruſalē, & in omnes ciuitates Iudę, vt ſequerentur leges gētium terræ, & prohiberent holocauſta & ſacrificia & placationes fieri in tēplo Dei, & prohiberent celebrare ſabbathum & dies ſolennes, & iuſſit coinquinari ſancta, & ſanctum populum Iſrael &c. Item, Cap. 2. 33.

2. *Mach.* 15. 1. Nicanor autem, vt comperit Iudam eſſe in locis Samariæ, cogitauit cum omni impetu die ſabbathi committere bellum, Iudæis verò qui illū per neceſſitatem ſequebātur dicentibus, ne ita ferociter & barbarè feceris, ſed honorē tribue diei ſanctificationis, & honora eum qui vniuerſa conſpicit.

Mat. 12. 1. In illo tēpore abiit Ieſus per ſata ſabbatho, diſcipuli autem eius eſurientes, ceperunt vellere ſpicas & manducare, Idem Mar. 2. 23. Luc. 6. 1.

Luc. 6. 1. Phariſæi autem videntes dixerūt ei: Ecce diſcipuli tui faciunt quod non licet eis facere ſabbathis, at ille dixit eis. 1. Reg. 21. 4. Non legiſtis quid fecerit Dauid quū eſuriit & qui cum eo erant, quō intrauit in domū Dei, & panes propoſitionis comedit, quos nō licebat ei edere, neque iis qui cū eo erant niſi ſolis Sacerdotibus? Leuit. 24. 8. Nū. 28. 9. Aut non legiſtis in lege quia Sabbathis ſacerdotes in tēplo ſabbathum violant, & ſine crimine ſunt? dico autē vobis, quia templo maior eſt hic &c.

Mar. 6. 2. Et facto ſabbatho cœpit in ſynagoga docere, & multi audientes admirabantur in doctrina eius.

Lu. 4. 16. Et venit Nazareth vbi erat nutritus, & intrauit ſecūdum conſuetudinem ſuā die ſabbathi in Synagogam, & ſurrexit legere &c. 31. Et deſcendit in Capharnaum ciuitatem

Galilææ,

Galilææ,ibique docebat illos Sabbathis,& ſtupebant in do ctrina eius.

Erat autem docens in Synagoga eorum Sabbatis & 14.& Cap.14 1 Cap. 13. 16.

Dicebãt Iudæi illi qui ſanatus fuerat,Sabbathũ eſt, non licet tibi tollere grabbatũ tuum,Reſpõdit eis,qui me ſanũ fecit,ille mihi dixit,tolle gabbatum tuum &ambula. Ioan.5.10

Illi,autẽ pertranſeuntes Pergen,venerunt Antiochiã Piſi diç,& ingreſſi Synagogam die Sabbathorũ ſederunt & 27. & 44 Sequenti verò Sabbatho,penè vniuerſa ciuitas cõuenit audire verbum Dei. Act.13.14

Vna autem Sabbathi cum conueniſſemus ad frangẽdũ panem,Paulus diſputabat cum eis profecturus in craſtinũ, protraxitque ſermonem vſque in mediam noctem. Ca.20.7

Per vnum Sabbathi vnuſquique veſtrum apud ſe ſeponat recondens quod ei bene placuerit, vt non cum venero tũc collectæ fiant. 1.co.16.2

Dixit enim quodam loco de die ſeptima ſic,& requieuit Deus die ſeptima ab omnibus operibus ſuis etc. Heb 4.4 Gen.2.6

A bono,bene obſeruatur.

MEmento vt diẽ ſabbathi ſanctifices.Sex diebus operaberis,Septimo autem die ſabbathũ Domini Dei tui eſt,non facies in eo omne opus tu et filius tuus,et filia tua, ſeruus tuus et ancilla tua,iumẽtum tuũ & aduena, qui eſt intra portas tuas. Exo.20.8

Sex dieb.operaberis,ſeptimo die ceſſabis arare & metere 34.21.

Sex diebus facietis opus,dies ſeptimus,quia ſabbathi re quies eſt,vocabitur ſanctus,Omne opus non facietis in eo. Leu 23.3

A veſpere vſque ad veſperũ celebrabitis ſabbatha veſtra. Ibidẽ.32

Obſerua diem ſabbathi,vt ſanctifices eum.Non facies in eo quicquam operis. Deu 5.12

Si auerteris à ſabbatho pedẽ tuũ facere volũtatẽ tuã in die ſancto meo,& vocaueris ſabbathũ delicatũ et ſanctum Dñi glorioſum,& glorificaueris eũ dum nõ facis vias tuas, & non inuenietur volũtas tua,vt loquaris ſermonẽ,tũc delectaberis ſuper domino,& ſuſtollã te ſuper cardines terrę. Eſai.58. 13.

Cuſtodite animas veſtras,et nolite portare põdera in die ſabbathi.Sanctificate diem ſabbathi. Iere, 17. 21.

Si audieritis me,dicit Dominus,vt nõ inferatis onera per portas ciuitatis in die ſabbathi,& ſi ſanctificaueritis diem Ibidẽ.24

ſabbathi

Sabbathi,ne faciatis eo omne opus,ingredietur,per portas ciuitatis huius reges & principes ſedentes ſuper ſoliū Dauid,& habitabitur ciuitas hęc in ſempiternum.

Mat. 12 Itaque licet ſabbatis benefacere.

12. Sabbathum propter hominem factum eſt,& non homo

Marc. 2. propter ſabbathum.Itaque dominus eſt filius hominis etiā

27. ſabbathi.

Luc. 6,9. Interrogo vos,ſi licet ſabbathis benefacere an male, animam ſaluam facere an perdere.

13.15. Hypocritę vnuſquiſque veſtrum ſabbatho non ſoluit bouem ſuum,aut aſinum à pręſepio,& ducit adaquare?

A malo malè violatur.

*Ex.*35,2 SExdiebus facietis opus:ſeptimus dies erit vobis ſanctus, qui fecerit opus in eo,occidetur.

*Num.*15. Colligēs ligna ſabbatho,præcepto domini lapidat⁹ fuit.

36. Dies veſtri conuertentur in lamentationem.& luctum.

*Tob.*2.6. Neomeniam & ſabbathum,& feſtiuitates alias nō ferā,

*Eſai.*1.13 iniqui ſunt cœtus veſtri:Calēdas veſtras,& ſolennitates veſtras odiuit anima mea.

*Ierem.*17 Si nō audieritis me vt ſāctificetis diē ſabbathi, & ne por

27. tetis on⁹,& ne inferatis p portas Hyeruſalē in die ſabbathi, ſuccēdā ignē in portis eius,& deuorabit domos Ieruſalē.

*Am.*5,21 Odi & proieci feſtiuitates veſtras,& non capiam odorem cœtuum veſtrorum.

8.10. Et conuertam feſtiuitates veſtras in luctum,& omnia cātica veſtra in planctum.

Feſtum Neomeniæ.

*Num.*28 IN Calendis autem.i.in menſium exordiis offeretis holo

11. cauſtum domino,vitulos de armento duos,arietem vnū, agnos anniculos ſeptem immaculatos &c.

1.*Re.*20.5 Dixit aūt Dauid ad Ionathā, ecce Calēdæ ſunt craſtino, & ego ex more ſedere ſoleo iuxta Regē ad veſcendū,dimitte ergo me vt abſcōdar ī agro vſq,ad veſperā diei tertij &c.

Ezec. 45 Hęc dicit Dn̄s Deus,In primo menſe vna mēſis ſumes

18. vitulū de armento immaculatum & expiabis ſanctuarium.

Feſtorum violatio quàm grauiter puniatur.

*Num.*15 FActū eſt autem cùm eſſent filij Iſrael in ſolitudine & in

32. uenifſēt hominē colligētē ligna ī die Sabbathi,obtulerūt eū Moyſi & Aarō & vniuerſæ multitudini,q recluſerūt eū in carcerē,neſcientes quid ſuper eum facere deberent.

Dixit ergo Dominus ad Moyſem, Morte moriatur homo iſte, obruátque eum lapidibus omnis turba extra caſtra.

Feſtus præfectus Iudæ, Act. 24.27.

Fides accipitur pro fidelitate Dei in ſeruandis promiſsis

QVia rectum eſt verbum Domini, & omnia opera eius in fide. Pſa. 32.4

Et erit iuſtitia cingulum lumborum eius, & fides cinctorium renum eius, habitabit lupus cũ agno, & pardus cũ hœdo accubabit. Eſa. 11.5

Noui diluculo, multa eſt fides tua. Thr. 3.23

Sponſabo te mihi in fide, & ſcies quia ego Dominus. Oſe 2.20

Ephraim in deſolatione erit in die correptionis, in tribubus Iſrael oſtendit fidem. Cap. 5 9

Quid enim ſi quidam illorũ non crediderunt? nunquid incredulitas illorum fidem Dei euacuauit. Rom 3.3

Pro veritate & verborum conſtantia inter homines.

IN argumentum fidei retentum pallium oſtendit marito reuertenti domum. Gen. 39.16.

Ego propriè ſeruus tuus ſim q in meã hunc recepi fidem & ſpopondi. ca. 44.32

Anima quæ peccauerit, & contẽpto Domino, negauerit proximo ſuo depoſitum quod fidei eius creditum fuerat, vel aliquid extorſerit, aut calumniam fecerit. Leui. 6.2

Fidem poſſide cũ amico in paupertate illius, & in bonis illius læteris: in tempore tribulationis illius permane illi fidelis, vt & in hæreditate illius coheres ſis. Ec. 22.28

Et illi dixerũt ad Hieremiã ſit Dominus inter nos teſtis veritatis & fidei, ſi non iuxta omne verbũ in quo miſerit te Dominus tuus ad nos ſic faciemus. Hie 42.

Et nunc perſeuerate adhuc conſeruate ad nos fidẽ, & retribuemus vobis pro his quæ feciſtis nobiſcum. Mat. 10 27

In quo (Chriſto) poſitus ſũ ego prædicator & Apoſtolus (veritatẽ dico nõ mẽtior) doctor gentiũ in fide & veritate. 1. Tim. 2.7

Pro virtute Theologica.

SEntite de domino in bonitate & ſimplicitate cordis quærite illum, quoniã inuenitur ab his qui non tentant illum, apparet autem eis qui fidem habent in illum. Sapi. 1.2

X Qui

Ca.4.14 Qui nō operatus eſt per manus ſuas iniquitatē,nc cogitauit aduerſum Deū nequiſſima,dabitur enim illi fidei donum electum,& ſors in templo Dei acceptiſſimo.

Abac.2.4 Ecce qui incredulus eſt non erit erecta anima eius in ſemetipſo,iuſtus autem in fide ſua viuet.

Mat.8.13 Dixit Ieſus centurioni,vade & ſicut credidiſti fiat tibi,& ſanatus eſt puer ex illa hora,

Ca.9.22 Et Ieſus cōuerſus & videns eā dixit,cōfide filia fides tua te ſaluā fecit., & ſalua facta eſt mulier ex illa hora. Idem Mar.5.38.

Ca.17.22 Dixit illis Ieſus.propter incredulitatē veſtrā.Amē quippe dico vobis,ſi habueritis fidē ſicut granum ſynapis,dicetis monti huic tranſi hinc illuc,& tranſibit,& nihil impoſſibile erit vobis.

Lu.5.20 Quorū fidem vt vidit,dixit homo remittuntur tibi peccata tua.

Rom.4.3 Credidit Abraham Deo & reputatum eſt illi ad iuſtitiā.

Cap.5.1 Iuſtificati ergo ex fide pacem habemus ad Deū per Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum.

Pro fide viua & formata Charitate.

Abac.2.4 IVſtus in fide tua viuet

Mat.9.22 Confide filia,fides tua te ſaluam fecit.

Ca.15.28 Tunc reſpondens Ieſus ait illi,O mulier magna eſt fides tua fiat tibi ſicut vis.

Mar.5.34 Filia,fides tua te ſaluam fecit,vade in pace & eſto ſana à plaga tua Luc.7.50 Idem habetur.

Ca.10.52 Ieſus autem ait illi,vade,fides tua te ſaluum fecit,& confeſtim vidit,& ſequebatur illum in via.

Rō.3.22 Iuſtitia autem Dei per fidē Ieſu Chriſti in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum,non enim eſt diſtinctio.

Gala.5.6 Nā in Chriſto Ieſu neque circumciſio aliquid valet,neque præputium,ſed fides quæ per charitatem operatur.

Heb.11‡ Fidē magnifice cōmendat ex actis patrum,à mūdi exordio vſque ad Dauid & prophetas,& in vniuerſū quāta patrarint ac paſſi ſint per fidem,nec tamen plenā adhuc acceperunt retributionem.

Pro fide mortua abſque charitate.

Mat.7.21 NOn omnis qui dicit mihi Dn̄e Dn̄e intrabit in regnū cælorū,ſed q facit voluntatē patris mei q in cęlis eſt, ipſe intrabit ī regna cęlorū.Multi dicēt mihi ī illa die,dn̄e nōne in noīe tuo prophetauimus,& in nomine tuo dęmonia

nia eiecimus,& in nomine tuo virtutes multas fecimus? Et tũc confitebor illis, quia nũquam noui vos, diſcedite à me qui operamini iniquitatem.

Et ſi habuero prophetiam & nouerim miſteria omnia,& oẽm ſciẽtiã,& ſi habuero omnẽ fidẽ, ita vt montes tranſferam, charitatẽ autem non habuero, nihil ſum. Et ſi diſtribuero in cibos pauperũ omnes facultates meas,& ſi tradidero corpus meum ita vt ardeam, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodeſt. *1.cor.13.2*

Per quod (Euangelium) & ſaluamini, qua ratione prędicauerim vobis ſi tenetis, niſi fruſtra credidiſtis. *Cap.15.2*

Sicut enim corpus ſine ſpiritu mortuum eſt, ita & fides ſine operibus mortua eſt. *Iac.2.26*

Pro ſponſione ſeu voto.

HAbentes damnationem, quia primam fidem irritam fecerunt. *1.Ti.5.12*

Fides charitate inferior, vide charitas.

Fides viua quæ per charitatem operatur, magnæ eſt virtutis.

ET aſcendens Ieſus in nauiculã tranſfretauit & venit in ciuitatẽ ſuã. Et ecce offerebãt ei paraliticũ iacẽtẽ in lecto,& videns Ieſus fidẽ illorũ dixit paralitico, confide fili, remittũtur tibi peccata tua. 22. Cõfide filia, fides tua te ſaluã fecit,& ſalua facta eſt mulier ex illa hora. 28. Cũ aũt veniſſet domũ acceſſerũt ad eũ cæci & dixit eis Ieſus, Creditis quia hoc poſſum facere vobis, dicunt ei, vtique Domine. *Mat.9.2*

Omnia quęcũq; petieritis in oratiõe credẽtes accipietis. *Ca.21.22*

Qui crediderit & baptizatus fuerit ſaluus erit, qui verò non crediderit condemnabitur. *Mar.16.16.*

Et Ieſus dixit illi, reſpice fides tua te ſaluam fecit. *Lu.18.42*

Quotquot autem receperunt eum, dedit eis poteſtatẽ filios Dei fieri, his qui credunt in nomine eius. *Ioã.1.12*

Vt omnis qui credit in ipſum nõ pereat, ſed habeat vitã æternã, ſic enim Deus dilexit mundum, vt filium ſuum vnigenitum daret, vt omnis qui credit in eum non pereat, ſed habeat vitam æternam. *Ca.3.15*

Dixit autem eis Ieſus. Ego ſum panis vitæ, qui venit ad me non eſuriet, et qui credit in me non ſitiet vnquam. *Ca.6.35*

Ca.7.38 Qui credit in me ſicut dicit ſcriptura, flumina de ventre eius fluent aquæ viuæ.

Ca.11.25 Dixit ei Ieſus, Ego ſum reſurrectio & vita, qui credit in me, etiam ſi mortuus fuerit viuet, & omnis qui viuit & credit in me, non morietur in æternum.

Ca.14.12. Amen Amen dico vobis, qui credit in me, opera quę ego facio, & ipſemet faciet, & maiora horum faciet, quia ego vado ad patrem.

Act.3.16 Et in fiducia nominis eius, hūc quē vos videtis & noſtis cōfirmauit nomē eius, & fides quæ per eum eſt, dedit integram ſanitatem iſtam in conſpectu omnium veſtrum.

Ca.10.43 Hinc omnes Prophetę teſtimonium perhibent remiſſionem peccatorum accipere per nomen eius, omnes qui credunt in eum,

Ca.15.9. Et qui nouit corda Deus teſtimonium perhibuit, dans illis Spiritum ſanctum ſicut & nobis, & nihil diſcreuit inter nos, & illos fide purificans corda eorum.

Ca.16.31 Crede in dominū Ieſum, & ſaluus eris tu & domus tua.

Ro.1.16. Non enim erubeſco euangelium, virtus enim Dei eſt, in ſalutem omni credenti. cap. 3. 22.

Gal.3.8. Prouidens autem ſcriptura qui ex fide iuſtificat gentes Deus prænunciauit Abrahæ.

Heb.11.6 Sine fide autem (impoſſibile eſt placere Deo) fides nō facit nos certos aut ſecuros de accepta peccatorum remiſſione aut conſequenda vita æterna. Vide certi.

Fides ſine operibus non iuſtificat.

1.cor.13.2 ETſi habuero prophetiam, & nouerim miſteria omnia & omnem ſcientiam, & ſi habuero omnē fidem, ita vt mōtes transferam, charitatem autem nō habuero, nihil ſum, & ſi diſtribuero in cibos pauperū omnes facultates meas, & ſi tradidero corpus meum ita vt ardeam, charitatem autē non habuero, nihil mihi prodeſt.

Gal.5.6. Nam in Chriſto Ieſu neque circumciſio aliquid valet, neque præputium, ſed fides quæ per charitatem operatur.

Iac.2.24 Videtis quoniam ex operibus iuſtificatur homo, & non ex fide tantum.

Fides ipſa vocatur opus bonum.

Phili.1.6 COnfidens hoc ipſum (ait Paulus) quia qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet vſque in diem Chriſti Ieſu.

Fides

Fidei neceſsitas.

Circuite vias Ieruſalē,& aſpicite & cōſiderate,& quærite in plateis eius,an inueniatis virū facientē iudicium,& quærentē fidē & ꝓpitius ero ei. Quod ſi ēt,viuit Dñs,dixerint,& hoc falſo iurabunt,domine oculi reſpicient fidē. Iere. 5.1

Omne quod non eſt ex fide,peccatum eſt. Rom.14.

In omnib. ſumentes ſcutum fidei,in quo poſsitis omnia tela nequiſsimi ignea extinguere. 23. Eph.6.16

Sine fide impoſsibile eſt placere Deo.credere enim oportet accedētē ad Deū,qa eſt,et inqrētib.ſe remunerator ſit. Heb.11.6

Fides eſt vna.

Vnus Dominus,vna fides,vnum baptiſma, vnus Deus et pater omnium qui eſt ſuper omnes , et per omnia, et in omnibus nobis. Eph. 4.5

Fidei viuæ & operanti tribuitur iuſtitia & ſalus.

Credidit Abraham Deo & reputatū eſt illi ad iuſtitiā. Idem Ro.4.3.23. Gen.15.6

Qui crediderit et baptizatus fuerit ſaluus erit,qui veró non crediderit,condemnabitur. Mar.16. 16.

Beata quę credidit(loquitur de B. virgine)quoniam perficientur ea quæ dicta ſunt ei à domino. Lu.1.45.

Ait illi Ieſus,filia,fides tua ſaluam te fecit,vade in pace. Ca.8.48

Amen amen dico vobis quia qui verbum meū audit et credit ei qui miſit me, habet vitam æternam , et in iudiciū non venit ſed tranſit à morte in vitam. Ioa.5.24

Hęc eſt autem vita æterna vt agnoſcant te ſolum Deū verum,et quem miſiſti Ieſum Chriſtum. Ca.17.3

Notum igitur ſit vobis viri frates quia per hunc vobis remiſsio peccatorum annunciatur . ab omnibus quibus non potuiſtis in lege Moyſi iuſtificari. Act. 13. 38.

Crede in dominū Ieſum,et ſaluus eris tu et domus tua. Ca 16.31

Iudicia autem Dei per fidem Ieſu Chriſti in omnes et ſuper omnes qui credunt in eum,non enim eſt diſtinctio. Ro.3.22

Dicit Paulus ex fide iuſtificati nō ſolum ſpe gloriamur, verum etiam in aduerſitatibus , nam ſi Chriſtus pro nobis adhuc impiis mortuus eſt,multò magis ſaluabit iam iuſtificatos per ſanguinem ipſius. Ca. 5.‡

Corde enim creditur ad iuſtitiam,ore autem cōfeſsio fit ad ſalutem. Cap. 10 10.

Veruntamē exiſtimo omnia detrimentū eſſe propter emi- Phil.3.4

X 3 nentem

nentem ſciētiam Ieſu Chriſti domini mei, propter quem omnia detrimentum feci, & arbitror vt ſtercora, vt Chriſtū lucrifaciam, & inueniar in illo non habēs meam iuſtitiam quæ ex lege eſt, ſed illam quę ex fide eſt Chriſti.

1.Pet.2.6 Propter quod continet ſcriptura, Ecce pono in Syon lapidem ſummum angularē, electum, pretioſum, & qui crediderit in eum non confundetur.

Heb.4.3 Ingrediemur enim in requiem qui credimus, quēadmodum dixit Pſal. 94, ſicut iuraui in ira mea ſi introibunt in requiem meam, & quidem operibus ab inſtitutione mūdi perfectis.

Fidei prædicatio cum præfectis eccleſiæ conferenda.

Gal.2.2. ASeendi autem ſecundum reuelationē & contuli cum illis euangelium quod prędico in gentibus, ſeorſum autem iis qui videbantur aliquid eſſe, ne forte in vacuum currerem aut cucurriſſem.

Fidem gentium etiam reſpicit Deus.

Hier.39 18. LIberabo te in die illa (ait dominus) & nōn traderis in manus virorum quos formidas, ſed eruēs liberabo te & gladio non cades, ſed erit tibi anima tua in ſalutem quia in me fiat tibi, habuiſti fiduciam ait Dominus.

Mat.8.5 Cùm autem introiſſet Capharnaum acceſſit ad eum Cēturio rogans eum & dicens, domine puer meus iacet in domo paraliticus, & male torquetur & ait illi Ieſus, Vade & ſicut credidiſti fiat tibi & ſanatus eſt puer in illa hora.

ca.19.28 Ieſus ait illi, O mulier magna eſt fides tua, fiat tibi ſicut vis.

Luc.7.9 Quo audito (quod Centurio dixerat ſcilicet domine noli vexari, non enim ſum dignus vt intres ſub tectum meū &c.) Ieſus miratus eſt, & conuerſus ſequētibus ſe turbis dixit, Amen dico vobis nec in Iſraël tantam fidem inueni.

Cap.10. 33. Samaritanus autem quidam iter faciens, venit ſecus eū & videns eum, miſericordia motus eſt & appropinquās alligauit vulnera eius infundens oleum & vinum.

Cap.17. 16. Vnus autem ex illis vt vidit quia mūdatus eſt, regreſſus eſt cum magna voce magnificans Deū, & cecidit in faciē ante pedes eius, gratias agens, & hic erat Samaritanus.

Ioā.4.47 Hic cū audiſſet quia Ieſus aduenerat à Iudęa in Galilęā, abiit ad eum, & rogabat eū vt deſcenderet, & ſanaret filiū eius

eius,incipiebat enim mori.

Vir autẽ qudiam erat in Cæſarea nomine Cornelius cẽ turio cohortis quæ dicitur Italica,religioſus ac timẽs Deũ cum omni domo ſua,faciens eleemoſinas multas plebi,& deprecãs Deum ſemper.is vidit in viſu manifeſtè quaſi hora diei nóua Angelum Dei introeuntem ad ſe & dicentem ſibi Corneli &c. Act. 10.3

Angelus aurem Domini locotus eſt ad Philippum dicẽs, Surge & vade contra meridianum ad viam quæ deſcendit ab Hieruſalem in Gazam hæc eſt deſerta. Ca. 8,26

Fideiuſſio cauenda.

Affligetur malo quí fidem facit pro extraneo Pro. 11.15
Stultus homo plaudet manibus,cum ſpoponderit pro amico ſuo. 17.18.

Tolle veſtimentum eius, qui fideiuſſor extitit alieni,& pro extraneis aufer pignus ab eo. 20.16.

Noli eſſe cum his qui defigunt manus ſuas, & q̃ vades ſe offerunt pro debitis.Si enim habes vnde reſtituas, quid cauſæ eſt,vt tollat operimentum tuum de cubili tuo? 22.26.

Non ſpondeas ſuper virtutem tuam,quòd ſi ſpoponderis quaſi reſtituens cogita. Ec. 8.16

Vir repromittit de proximo ſuo,&cũ perdiderit reuerẽtiã derelinquetur ab eo,Repromiſſio nequiſſima multos perdidit diligẽtes,&cõmouit illos,quaſi fluctus maris.Viros potẽtes gyrans migrare fecit,& vagati ſunt in gentib. alienis 26.23.

Diligenter redimenda.

Fili mi,ſi ſpoponderis pro amico tuo,defixiſti apud extraneum manum tuam. Illaqueatus es verbis oris tui, &captus propris ſermonibus,Fac ergo quod dico,fili mi, & temetipſum libera , quia incidiſti in manum proximi tui.Diſcurre,feſtina,ſuſcita amicum tuum,Ne dederis ſõnum oculis tuis,nec dormitẽt palpebræ tuæ.Eruere quaſi damula de manu, & quaſi auis de manu aucupis. Prou 6.1

Recognoſcenda.

Vir bonus fidem facit proximo ſuo.& q̃ perdiderit,cõfuſionem derelinquet ſibi.Gratiã fideiuſſoris ne obliuiſcaris, dedit enim pro te animam ſuam. Repromiſſionem fugit peccator & immundus Bona repromiſſoris ſibi aſcribit peccator, & ingratus ſenſu derelinquit liberãtẽ ſe: Ecc. 29.9

Ibidē.17 Recupera proximum ſecundum virtutem tuam, & attē de tibi neincidas.

Fides proximo rectè ſeruanda.

Ioſu 9.19 SIc Ioſue Gabaonitis promiſſam ſeruauit fidem, dicens, Iurauimus e s in nomine Dei Iſrael, & idcirco non poſſumus eos contingere.

Pro.20 6 Multi homines miſericordes vocantur, Virum autem fidelem quis inueniet?

Ec.29.9 Vir bonus fidem facit proximo ſuo.

4 29. Non duplices ſermonem auditus de reuelatione ſermones abſconditi, & eris verè ſine confuſione, & inuenies gratiam in conſpectu omnium hominum.

Eſa.21.2 Qui incredulus eſt, infideliter agit.

Cum periculo frangitur.

Ezech.17 16. ET qui diſſoluit pactum, nunquid effugiet, viuo ego dicit Dominus, quoniā in loco regis, qui cōſtituit eū Regem, cuius fecit irritum iuramentum, & ſoluit pactum, quod habebat cum eo, in medio Babylonis morietur.

Ibidē 18 Spreuerat iuramentum vt ſolueret fœdus, & ecce dedit manum ſuam, & cùm omnia hæc fecerit, non effugiet.

Fideles liberat à communi perditione impiorum Deus,

Gen.6.‡ HOminis peccata fuere diluuij cauſa, Noe tamē iuſtus inuentus eſt, cui Arca fabricāda mādatur, in qua ipſe & cunctorum animantium genera ſeruentur.

Ca.7.‡ Ingreſſo Noe cum ſuis in arcā, ſtatim aqua omnium mōtium cacumina 150. dieb. ſuperauit, reliquaque animantia ſubmerſit.

Ca.8.‡ Imminutis paulatim aquis diluuij poſt corui & columbæ emiſſiones, Noe cum vniuerſis quæ in arca continebantur egreditur, & altari extructo offert holocauſta.

Ca.19.‡ Loth Angelis hoſpitio ſuſceptis à Sodomitis vim patitur cum vxore & vtraque filia à Sodomitico ereptus incendio, vxorem in via amiſit, tandemque inebriatus cū vtraque filia inceſtum ignorans committit, vnde ortum habuerunt Moabitæ, & Ammonitæ.

Ex.8.22 Faciàmque mirabilem in die illa terram Geſſen in qua populus meus eſt, vt non ſint ibi muſcæ, & ſcies quoniam ego Dominus in medio terræ, ponámque diuiſionem inter populum meūm, & populum tuum, cras erit ſignum iſtud.

Et faciet domin⁹ mirabile inter poſſeſſiones Iſrael & poſ- Cap.9.4.
ſeſſiones Ægyptiorũ vt nihil omnino pereat ex his quę per
tinet ad filios Iſrael 6 Fecit ergo Dñs verbũ hoc altera die
mortuáque ſunt omnia animãtia Ægypriorum,de anima-
libus verò filiorũ Iſrael nihil omnino periit.26.Tãtum in
terra Geſſen vbi erant filij Iſrael grando non cecidit.
Sin aũt reſiſtis,& nõ vis dimittere eũ,ecce ego inducã cras Ca.10.4
locuſtã in fines tuos quæ operiet ſuperficiẽ terræ,ne quic
quã ejus appareat ſed comedatur,quod reſiduum fuerit grã
dini,corrodet.n.oĩa ligna quę germinant in agris & imple
bunt domos tuas & ſeruorũ tuorũ,& omniũ AEgyptiorũ
quãtã nõ viderunt pàtres tui, & aui ex quo orti ſunt ſuper
terrã vſque in præſentẽ diẽ &c.26.Cuncti greges pergent
nobiſcum,nõ remanebit ex eis vngula quæ neceſſaria ſũt
in cultum Domini Dei nôſtri,præſertim cum ignoramus
quid debeat immolari donec ad ipſũ locum perueniamus.

Nemo vidit fratrem ſuum,nec mouit ſe de loco in quo Ca.10.23
erat,vbicumque autem habitabant filij Iſrael lux erat.

Apud omnes autem filios Iſrael non mutiet canis ab ho Cap.11.7
mine vſque ad pecus,vt ſciatis quanto miraculo diuidat do
minus AEgyptios & Iſrael.

Loquens Dominus ad Moyſen & Aaron ait,Separamini Num.16
de medio congregationis huius vt eos repente diſperdam 20.
26.Dixit ad turbam,recedite à tabernaculis hominum im
piorũ,&.nolite tangere quæ ad eos pertinent,ne inuolua-
mini peccatis illorum &c.31.Confeſtim igitur vt ceſſauit
loqui dirupta eſt terra ſub pedibus eorum,

Perſequar eos in gladio,& in fame & in peſtilentia,& da Hier.39
bo eos in vexationem vniuerſis regnis terræ,in maledictio 18
nem & in ſtuporẽ & in ſibilum, & in opprobrium cunctis
gentibus ad quas ego eieci eos.

Deus meus miſit Angelum ſuum & concluſit ora Leo- Daniel.6
num,& non nocuerunt mihi,quia coram eo iuſtitia inuen 22.
ta eſt in me,ſed & coram te Rex delictum non feci.

Et ciuitates Sodomorum & Gomorrheorum in cinerem 2.Pet.2.
redigẽs euerſione damnauit,exemplum eorum qui impiè 7.
acturi ſunt ponens.3.& iuſtũ Loth oppreſſum à nefandorũ
iniuria ac luxurioſa conuerſatione eripit.

Infidelitas ſeu Incredulitas punitur.

Et eos q foris erãt percuſſerunt cęcitate à minimo vſq, Gen.19
ad maximũ,ita vt oſtiũ inuenire nõ poſſent.17.eduxe- 11.

runtque eum & poſuerunt extra ciuitatẽ,ibique locuti ſũt ad eum dicẽtes,Salua animã tuam , noli reſpicere poſt tergum,nec ſtes in omni circa regione, ſed in monte ſaluum te fac,ne & tu ſimul pereas,26.Reſpiciẽſque vxor eius poſt ſe,verſa eſt in ſtatuam ſalis.

Nũ.11.21 Ait Moyſes ad Dñm,Sexaginta milia peditumhuius populi ſunt,&tu dicis,dabo eis eſum carnium mẽſe integro?

Ca.14.2 Igitur vociferãs omnis turba fleuit nocte illa,& murmurati ſunt contra Moyſen & Aaron,cuncti filij Iſrael dicentes,vtinam mortui eſſemus in AEgypto,& nõ in hac vaſta ſolitudine·cap.20 12.

De.9.20. Aduerſum Aaron quoque vehementer iratus,voluit eũ conterere,& pro illo ſimiliter deprecatus ſum.

4.Eſd.15 Quoniã omnis incredulus in incrudelitate ſua morietẽ.
4.

Pſ.77.32 In omnibus his peccauerunt adhuc,& non crediderunt in mirabilibus eius

Ec.2.15 Væ diſſolutis corde qui non credunt Deo,& ideo non protegentur ab eo.

Matth.9 Et acceſſerũt ad eum & ſuſcitauerunt eum dicentes,Do
25. mine ſalua nos,perimus,& dicit eis , q d timidi eſtis modicæ fidei?Item,cap.14.30.

Ca.17.17 Ieſus ait,O generatio incredula & peruerſa,quouſque ero vobiſcum?vſquequo patiar vos?

Marc.16 Qui cred. erit & baptizatus fuerit,ſaluus erit,qui verò
16 non crediderit,condemnabitur.

Luc.24 Et abierunt quidã ex noſtris ad monumentum,&ita in-
24. uenerunt ſicut mulieres dixerunt,ipſũ verò nõ inuenerũt.

Ioã.3.18 Qui credit in me non iudicatur,qui autem non credit, iam iudicatus eſt,quia non credidit in nomine vnigeniti filij Dei.

Cap.3.36 Qui credit in filium habet vitam æternam,qui autẽ incredulus eſt filio,non videbit vitam,ſed ira Dei manet ſuper eum,

Cap.6.7 Reſpõdit ei Philippus , ducentorum denariorum panes non ſufficiũt eis , vt vnuſquiſque modicum quid accipiat.

Ca.8.24 Dixi enim vobis quia moriemini in peccatis veſtris. Si enim nõ credideritis quia ego ſum,moriemini in peccato veſtro.

ca.12.48 Qui ſpernit me & non accipit verba mea,habet qui iudicet eũ,ſermo quem locutus ſum,iudicabit eum in nouiſſimo die.

Deinde

Deinde dicit Thomę, infer digitum tuum huc, & vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meũ, & noli eſſe incredulus ſed fidelis. Cap. 20. 27.

Bene propter incredulitatem fracti ſunt, tu autem fide ſtas noli altum ſapere, ſed time. Ro. 11. 20

Quibus autem iurauit non introire in requiẽ ipſius, niſi illis qui increduli fuerunt? cap. 4. 2. He. 3. 18.

Sine fide impoſſibile eſt placere Deo. Cap 11. 6

Timidis autem & incredulis, execratis, & homicidis, & fornicatoribus, & veneficis, & idolatris & omnibus mendacibus, pars illorum erit in ſtagno ardenti igne & ſulphure, quod eſt mors ſecunda. Apo. 21. 8

Filiorum officium erga parentes.

AT verò Sem & Iaphet pallium impoſuerunt humeris ſuis, facies quoque eorum auerſæ erant, & patris virilia non viderunt. Ge. 9. 22

Dixit Iſaac patri ſuo, Pater mi, at ille reſpondit, Quid vis fili. Ecce inquit ignis & ligna, vbi eſt victima holocauſti. Ge. 22. 7

Senuit autem Iſaac, & caligauerunt oculi eius, & videre non poterat, vocauitque Eſau filium ſuum maiorem & dixit ei, Fili mi, qui reſpondit, ad ſum. cap. 37. 14 Ge. 27. 1

Honora patrem tuum & matrem tuam, vt ſis longæuus ſuper terram, quam dominus Deus tuus dabit tibi. Idem Deut 5. 16 verbatim. Exod. 20 12.

Vnuſquiſque patrem ſuum, et matrẽ ſuã timeat, 32. Coram cano capite conſurge, et honora perſonam ſenis, et time dominum Deum tuum, ego ſum dominus. Leu. 19. 3

Sacerdotis filia ſi deprehenſa fuerit in ſtupro, et violauerit nomen patris ſui, flammis exuretur. Ce. 21. 9.

Qui maledixerit patri ſuo aut matri, morte moriatur, patri matrique qui maledixerit, ſanguis eius ſit ſuper eum. Ce. 20 9

Si genuerit homo filiũ contumacem, et proteruum qui non audierit patris et matris imperium, et coercitus obedire contempſerit, apprehendent eum et ducent ad ſeniores ciuitatis illius, et ad portam iudicij dicentque ad eos, Filius noſter iſte proteruus, et contumax eſt, monita noſtra audire. Deut. 21 18.

audire contemnit,commeſſationibus vacat& luxuriæ atq, conuiuiis,lapidibus eum obruet populus ciuitatis &motie tur,vt auferatis malum de medio veſtri,& vniuerſus Iſrael audiens pertimeſcat.

Cap.27. 16. Maledictus qui non honorat patrem ſuum & matrẽ, & dicet omnis populus amen.Iudic.Cap.14.1.

1.Reg.2. 11. Et abiit Elcana in Ramatha in domũ ſuã,puer autẽ erat miniſter in conſpectu Dñi ante faciẽ Heli ſacerdotis.18.Samuel autẽ miniſtrabat ante faciẽ Domini , puer accinctus ephod lineo.22.Heli autẽ erat ſenex valde & audiuit oĩa quæ faciebãt filij vniuerſo Iſraeli , & quõ dormiebant cũ mulieribus quæ obſeruabãt ad oſtium tabernaculi,& dixit eis,quare facitis res huiuſmodi quas ego audio,vt trãſgredi faciatis populũ domini? Si peccauerit vir in virum placari ei poteſt Deus,ſi autem in dominum peccauerit vir,quis orabit pro eo?

Cap.3.1 Puer autẽ Samuel miniſtrabat domino corã Heli,& ſermo domini erat pretioſus in diebus illis,non erat viſio manifeſta &c.7.Porro Samuel nec dum ſciebat dominum,neque reuelatus fuit ei ſermo domini.

Cap.8.1 Factum eſt autem cum ſenuiſſetSamuel,poſuit filios iudices ſuper Iſrael.

Cap.18.5 Egrediebatur quoque Dauid ad omnia quocũq, miſiſſet eũ Saul,&prudenter ſe agebat.poſuitq, eũ Saul ſuper viros belli,&acceptus erat in oculis vniuerſi populi,maximeque in conſpectu famulorum Saul.

3.Reg.2. 19. Venit ergo Bethſabee ad regẽ Salomonẽ,vt loqueretur ei pro Adonia,& ſurrexit Rex in occurſũ ei,adorauitq, eã &ſedit ſuper thronum ſuum,poſituſque eſt thronus matri regis,quæ ſedit ad dexteram eius.

4.Reg.2. 23. Aſcẽdit inde Bethleem(Elizęus)Cumque aſcẽderet per viã,pueri praui egreſſi ſunt de ciuitate,& illudebãt ei dicẽtes,Aſcende calue,aſcende calue,qui cum reſpexiſſet vidit eos,& maledixit eis in nomine domini , egreſſiq, ſunt duo vrſi de ſaltu,& lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros.

Ca.12.2. Fecitq, Ioas rectum coram domino cunctis diebus quibus docuit eum Ioiada ſacerdos.Cap.22.1.

2.Pa.34 3. Octauo autẽ anno regni ſui,cũ adhuc eſſet puer(Ioſias) cępit querere Deum patris ſui Dauid,& duodecimo anno poſtquam cæperat mundauit Iudã &Hyeruſalem ab excelſis &

ſis & lucis,ſimulacriſque,& ſcuptilibus.

Filij ſapiētiæ,eccleſia iuſtorum,& natio eorū obediētia & dilectio,Iudiciū patris audite filij & ſic facite vt ſalui ſitis,Deꝰenim honorabit patrē in filiis,& iudiciū matris exq rēs firmauit in filios.9. Qui timetDñm honorat parentes, & quaſi dominis ſeruiet his qui ſe genuerunt.Cap. 6. 18. Eccl.3.1.

Honora patrē tuū & gemitꝰmatris tuæ ne obliuiſcaris. Ca.7.29

Confuſio patris eſt de filio indiſciplinato , filia autem in deminoratione fiet. Ca.22.3

Memento patris & matris tuæ,in medio enim magnatorum conſiſtis. Cap.23.18.

Fili ſine conſilio nihil facias,& poſt factum non pænitebis. Cap. 32.24.

Igitur cū Tobias putaret orationē ſuamexaudiri vt mori potuiſſet vocauit ad ſe Tobiam filium ſuū,dixitque ei Audi fili mi verba oris mei,& ea in corde tuo quaſi fundamētum conſtrue,Idem fere habētur.Cap.14.5. Tob.4.1.

Audi fili mi diſciplinā patris tui,& ne dimittas legē matris tuæ,vt addatur gratia capiti tuo,& torques collo tuo. Pro.2.8.

Audite filij diſciplinam patris ,& attendite vt ſciatis prudentiam. Cap 4.1.

Conſerua fili mi pręcepta patris tui, & ne dimittas legē matris tuę,liga ea in corde tuo iugiter,& circunda gutturi tuo. Cap 6.20

Filius ſapiēs lætificat patrem,filius verò ſtultus mœſtitia eſt matris ſuę.Idem ferè Cap.15.20. Cap.10.1

Filius ſapiens doctrina patris,qui autem illuſor eſt, non audit cum arguitur. Cap.13.1

Qui affligit patrem & fugit matrem ignominioſus eſt & infelix,Cap.20.11. Cap. 19.26.

Qui maledicit patri ſuo & matri,extinguetur lucerna eius in mediis tenebris Cap.22.15. Cap. 20.20.

Audi fili mi & eſto ſapiens,& dirige in viam animū tuū. 24.Exultat gaudio pater iuſti,qui ſapientem genuit lætabitur in eo,gaudeat pater tuus & mater tua , & exultet quæ genuitte. Cap. 23.19.

Qui ſubtrahit aliquid à patre ſuo & à matre & dicit hoc non eſſe peccatum particeps homicidę eſt. Cap.28.24.

Oculum qui ſubſannat patrem,&qui deſpicit partū matris ſuæ,effodiant eum corui de torrentibus , & comedant eum filij aquilæ, Cap. 30.17.

Firmauerunt

Ier. 35. 16. Firmauerunt igitur filij Ionadab, filij Rechab præceptũ patris ſui quod præceperat eis, populus autem iſte nõ obediuit mihi.

Matt. 4. 20. Venite poſt me & faciam vos piſcatores hominũ, at illi continuò relictis retib us, ſecuti ſunt eum.

Ca. 10. 35 Veni enim ſeparare hominem aduerſus patrem ſuũ, & filiã aduerſus matrẽ ſuã, & nurũ aduers⁹ ſocrũ ſuã, & inimici hominis domeſtici eius, qui amat patrem aut matrẽ pluſ quam me, non eſt me dignus Act. 7, 14. & Cap. 22, 3.

cap. 15. 4 Honora patrem & matrem, & qui maledixerit patri vel matri morte moriatur.

ca. 19. 19 Honora patrem tuum & matrem tuam, diliges proximũ tuum ſicut teipſum.

Mar. 10. 19. Præcepta noſti, ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne falſum teſtimoniũ dixeris, ne fraudẽ feceris, honora patrẽ tuũ & matrem Luc. 2. 48 Cap. 18. 20. Idem verbatim habetur.

Eph. 6. 2. Honora patrẽ tuũ & matrẽ tuã (quod eſt mãdatũ primũ in promiſſione) vt bene ſit tibi, & ſis longæuus ſuper terrã.

Col. 3. 20 . 1. Filij obedite parentibus per omnia, hoc enim placitũ eſt domino, patres nolite ad indignationem prouocare filios veſtros, vt non puſillo animo fiant.

1. Ti. 5. 1 Seniorẽ ne increpaueris, ſed obſecra vt patrẽ, iuuenes vt fratres, anus vt matres, iuuenculas vt ſorores in omni caſtitate.

1. Pe. 5. 5 Similiter adoleſcentes ſubditi eſtote ſenioribus.

Filij in bonis ſunt inſtruendi, vt Deum timeant.

Deu. 5. 16 Ex. 20 12 HOnora patrem vt bene ſit tibi, & ſis longæuus ſuper terram.

Tob. 5. 6. Omnibus diebus vitæ tuę in mẽte habeto Deũ, & caue, ne aliquando peccato cõſentias, & prætermittas præcepta Dei noſtri.

14. 10. Audite ergo filij mei patrẽ veſtrũ. Seruite domino in veritate, & inqrite, vt faciatis illa, quæ placita ſunt illi. Et filiis veſtris mandate, vt faciant iuſtitias & eleemoſynas, vt ſint memores Dei, & benedicant eum in omni tempore, & veritate, & in tota virtute ſua.

Pſa. 77. 5 Quanta mãdauit patrib. noſtris nota facere ea filiis ſuis, vt cognoſcat generatio altera filij, q naſcẽtur, & exurgẽt, narrabunt filijs ſuis, vt ponant in Deo ſpem ſuam, & non obliuiſcantur operum Dei, & mandata eius exquirant.

Pro. 1. 8. Audi fili mi diſciplinam patris tui, & legẽ matris tuæ ne dimittas, vt addatur gratia capiti tuo, & torques collo tuo.

In

In timore Dñi, fiducia fortitudinis, & filijs eius erit ſpes. 14.26.
Iuſtus qui ambulat in ſimplicitate ſua, beatos poſt ſe filios relinquet, 20.7.
Audi fili mi & eſto ſapiens, & dirige in via animum tuũ. 23.19.
Puer eram ingenioſus, ſortitus ſum animam bonam. Sap. 8.19
Ne iucũderis in filiis impiis, ſi multiplicẽtur, nec oblecteris ſup ipſos, ſi nõ eſt timor Dei in illis. Nõ credas vitę illorum, & ne reſpexeris in labores illorum. Melior eſt enim vnus timens Deum quàm mille filij impij. Et vtile eſt magis mori, ſine filiis, quàm relinquere filios impios. Eccl. 16.1
Pater filiis notam faciet veritatem tuam. Eſaia. 38
Filij obedire parẽtib. veſtris in Dño, hoc enim iuſtũ eſt. 19.
Et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios veſtros, ſed educate illos ĩ diſciplina, & correptione Domini. Ephe. 6.1 ibidem. 4.

Vitia caueant.

Filio doloſo nihil erit boni. Prou. 14
Seruus ſapiẽs dominabitur filiis ſtultis, & inter fratres hæreditatem diuidet. 15. 17.2.
Natus eſt ſtultus in ignominiam ſuam, ſed nec pater in ſuo lætabitur. ibidẽ. 21
Ira patris, filius ſtultus, & dolor matris, quæ genuit eũ. ibidẽ. 25.
Qui cuſtodit legẽ, filius ſapiens eſt, q autem comeſſatores paſcit, confundit patrem ſuum. 28.7.
Filij tibi ſũt, erudi illos & curua illos à pueritia eorũ. Filiæ tibi ſunt, ſerua corpus illarum, & nõ oſtendas hilarẽ faciem tuam ad illas, trade filiã, & grande opus feceris, & homini ſenſato da illam. Eccl. 7.25
Confuſio patris eſt, de filio indiſciplinato filia autem fatua in deminoratione fiet. 22.3.
Filia prudẽs hæreditas viro ſuo, at viuẽs turpiter mœſtitiã affert genitori, Imprũdẽs patrẽ & virũ afficit ignominia. ibidem 4
A filiis tuis caue, & à domeſticis tuis attende. 32.26.
Lacta filiũ, & pauentẽ te faciet, lude cũ illo & cõtriſtabit te. Nõ corrideas illi, ne condoleas, & in nouiſſimo obſtupeſcent dentes tui. 30.4.
Non des filio poteſtatem in iuuentute, & ne deſpicias cogitatus illius. ibidem 11.
Filio & mulieri, fratri, & amico, nõ des poteſtatem ſuper te in vita tua. 33.20.
Melius eſt vt filij te rogent, quã te reſpicere in manus filiorum tuorum. ibidẽ. 21
Ne dederis alij poſſeſſionem tuam, ne fortè pœniteat te, & depreceris pro illis. ibidem.

Filia

41.9. Filia patris abſcōdita eſt, vigilia & ſolicitudo eius aufert ſomnū: ne fortè in adoleſcētia ſua adultera efficiatur,& cū viro cōmorata,odilibis fiat,ne quādo polluatur à virginitate ſua,& in paternis ſuis grauida inueniatur,ne fortè cū viro commorata tranſgrediatur,aut certè ſterilis efficiatur.

Ibidē.11. Super filiā luxurioſam cōfirma cuſtodiam,ne quando faciāt te in opprobriū venire inimicis,à detractioneī ciuitate,& abiectione plebis,&cōfundat te ī multitudine populi.

Tit.2.6 Iuuenes ſimiliter hortare vt ſobrij ſint.

Honeſtè ſe habeant.

Prou.10.1 Filius ſapiēs lætificat patrem,filius verò ſtultus mœſtitia eſt matris ſuæ, & deſpicit eam.

& 15 20 Exultat gaudio pater iuſti,q ſapientē genuit,lætabitur ī

23.24. eo.Gaudeat pater tuus,&mater tua,& exultet q genuit te.

Ecc.2.18 Rurſus deteſtatus ſum omnem induſtriā meā,qua ſub ſole ſtudioſiſſimè laboraui habiturus hæredē poſt me,quē ignoro vtrū ſapiens an ſtultus futurus ſit, & dominabitur in laboribus meis,quibus deſudaui & ſolicitus fui.

Sapi.4.6 Ex iniquis omnes filij,qui naſcuntur,teſtes ſunt nequitiæ aduerſus parentes in interrogatione ſua.

In filiis ſuis agnoſcitur vir.

Ec.11.30 In filia non auertente ſe,firma cuſtodiam,ne inuenta occaſione abutatur ſe.Ab omni irreuerentia oculorum eius caue,& ne miteris ſi te neglexerit.

Pro illis corrigendis.

Deut.21 18. SI genuerit homo filiū cōtumacē & proteruum , qui nō audierit patris ac matris imperiū,& coercitus obedire contēpſerit,apprehendent eū & ducent ad ſeniores ciuitatis illius,&ad portā iudicij,dicentq́,ad eos filius noſter proteruus & cōtumax eſt,monita noſtra audire cōtēnit,comeſſationib.vacat , & luxuriæ atq,cōuiuiis.lapidib⁹ eū obruet populus ciuitatis,& morietur vt auferatur malum de medio veſtri,& vniuerſus populus audiens pertimeſcat.

Epheſ.41 8. Filij abominationum ſunt filij peccatorum,& qui conuerſantur ſecus domus impiorū. Filiorū peccatorum pariet hæreditas & cum ſemine eorum aſſiduitas opprobrij.

Ibid. De patre impio queruntur filij:quoniam propter illum ſunt in opprobrio.

Fœnum & herba cito tranſiens omnis homo.

Pſa.89 6 MAne ſicut herba tranſeat, mane floreat & tranſeat veſpere

ſpere decidat,induret,& areſcat.

Fiant ſicut fœnũ tectorum ꝙ priuſquã euellatur exaruit. 1186

Vox dicẽtis,Clama,& dixi,quid clamabo?Omnis caro fœ Eſa.40.6
nũ &omnis gloria eius quaſi flos agri,exſiccatũ eſt fœnũ,
& cecidit flos quia ſpiritus domini ſufflauit in eo.Vere fœ
num eſt populus,exſiccatum eſt fœnum & cecidit flos ver
bum autem domini noſtri manet in æternum.

Omnis caro ſicut fœnum veteraſcet,& ſicut foliũ fructi Ec.14.18
ficans in arbore viridi.

Quia omnis caro fœnum & omnis gloria eius tãquam 1.Pet.1.
flos fœni exaruit fœnum,& flos eius decidit. 34.

Glorietur aũt frater humilis in exaltatione ſua , diues aũt
in humilitate ſua.qm̃ ſicut flos fœni trãſibit,exortus eſt.n. Iaco.1.9
ſol cũ ardore & areſcit fœnũ,& flos eius decidit, & decor
vultus eius deperit,ita & diues in itinerib. ſuis marceſcet.

Fœnus,Vide,Vſura.

Fœnerationis conditio bona.

SI pecuniã mutuã dederis populo meo pauperi, ꝗ habi Ex.22.23
tat tecum,non vrgebis eum , quaſi exactor,nec vſuris
opprimes.

Non fœnerabis fratri tuo ad vſuram pecuniam ,nec fru- Deut.23
ges,nec quamlibet rem,ſed alieno. 19.

Fratri autem tuo abſque vſura,id quo indiget commoda
bis,vt benedicat tibi dominus Deus tuus in omni tempore 20.
tuo,in terra ad quam ingredieris poſſidendam

Fœnerare proximo tuo in tẽpore neceſſitatis illius,& ite- Ec.29.2
rũ redde proximo in tẽpore ſuo.Cõfirma verbũ,& fideliter
age cũ illo,& in omni tẽpore inuẽies,qđ tibi neceſſariũ eſt

Perde pecuniam propter fratrem & amicum:& non ab- Ibid. 19
ſcondas illam ſub lapide in perditionem.

Mala

HOdie fœneratur quis , & cras expetit, & odibilis eſt
homo huiuſmodi. Ec.20.6

Fœneratio eſt periculoſa quo ad accipiẽtem.

QVi accipit mutuum,ſeruus eſt fœnerantis. Pro.22.7
Multi nõ cauſa nequitiæ non fœnerati ſunt,ſed frau Ec.29.10
dari gratis timuerunt.

Quo ad facientem.

NOli fœnerari homini fortiori te:ꝙ ſi fœneraueris qua
ſi perditum habe. Ec.8.15

Multi quaſi inuentionẽ exiſtimauerunt fœnus,& præſtite runt modeſtiã iis,qui adiuuerunt. Donec accipiant,oſculã tur manus diuitis,& in pmiſſionib.humiliant vocem ſuam & in tempore redditionis poſtulabit tẽpus,& loquitur ver bis tædij & murmurationum,& tempus cauſabitur.Si autẽ potuerit reddere aduerſabitur.Solidi,vix redder dimidiũ, & illud quaſi inuentionem.

Formido & puſillanimitas.

Deu.20.8 QVis homo formidoloſus & corde pauido?vadat & re uertatur in domum ſuam:ne pauere faciat corda fra trum ſuorum,ſicut ipſe timore perterritus eſt.

28.65. Dabit tibi dñs cor pauidũ & deficiẽtes oculos,,& animã conſumptã mœrore,&erit vita tua quaſi pendens ante te.

Ibid.67 Mane dices:quis mihi det veſperũ?&veſpere,quis mihi det mane ? propter cordis tui formidinem,qua terreberis & propter ea,quæ tuis oculis videbis.

Iob.5.22 Beſtias terræ non formidabis.

18:11 Vndiq,terrebũt eum formidines & inuoluent pedes eius

Prou.3 25. Ne paueas repentinos terrores & irruẽtes tibi potẽtias impiorum.

30.30. Leo fortiſſimus beſtiarum ad nullius pauebit occurſum

Eccle.7.9 Noli eſſe puſillanimus in animo tuo.

Eſa.8 13 Dominũ exercituum ipſum ſanctificate,& ipſe pauor ve ſter,& ipſe timor veſter,& erit vobis in ſanctificationem.

24.17 Formido & fouea & laqueus ſup te,qui habitator es ter (ræ.

35.4. Puſillanimes confortamini & nolite timere.

Ier 17.17 Nõ ſis mihi tu formidini:ſpes mea tu in die afflictionis.

Ibid 18 Paueant illi,& non paueam ego.

23 4. Non formidabunt vltra & non pauebunt.

30.10 Non erit quem formidet, quoniã ego tecum ſum vt ſal

42.11 uem te,ait Dominus.

Noli timere à facie regis Babylonis(Diaboli)quẽ vos pa uidi formidatis,nolite metuere eũ dicit Dominus quoniã

1: Mach ego vobiſcum ſum,vt ſaluos vos faciam.

45. Ne timeatis multitudinem eorum,& impetũ eorum ne

Ibid.32 formideris.

Da illis formidinem,& tabefac audaciam eorum,& com

Matt. 8. moueatur contritione ſua.

26. Quid timidi eſtis modicę fidei.

Io.14.27 Non turbetur cor veſtrum,neque formidet,

1.Th.5.14 Conſolamini puſillanimes.

Formi-

Fornicatio iram Dei prouocat.

Elicient eam extra fores (ſi amiſerit virginitatem) domus patris ſui, & lapidibus obruēt viri ciuitatis illius & morietur qm̄ fecit nefas in Iſrael vt fornicaretur in domo patris ſui, & auferes malum de medio tui, Deu. 22 21 pr. 23, 27

Fouea enim profunda eſt meretrix, & puteus anguſtus aliena. Oſe. 4. 14

Qui ſe iungit fornicariis erit nequam, putredo & vermes hæreditabunt illum, & extolletur in exemplū maius, & tolletur de numero anima eius. Ecc. 19. 3

Sup quo propitius tibi eſſe potero? filij tui dereliquerunt me, & iurant (in his qui nō ſunt dij) ſaturaui eos, & mœchati ſunt, & in domo meretricis luxuriabantur. Iere. 5. 7

Nō viſitabo ſuper filias veſtras cum fuerint fornicatæ, & ſuper ſponſas veſtras cum adulterauerint: quoniam ipſi cū meretricibus conuerſabantur, & cum effeminatis ſacrificabant & populus non intelligens vapulabit. Colloſ. 3. 5. Co. 6. 97

Quod ſi non ſe continent, nubant Melius eſt enim nubere quàm vri, 13. 15. Hebr 13. 4.

corpus eneruat & facultates abſumit.

Fouea enim profunda eſt meretrix & puteus anguſtus, aliena. Iob. 31. 12. Pr. 23. 27

Vir qui amat ſapientiam, lętificat Patrem ſuum, qui autē nutrit ſcorta perdet ſubſtantiam. Ca. 29. 3

Ne dederis mulieribus ſubſtantiam tuā, & diuitias tuas ad delendos reges. Ca. 31. 3.

Ne des fornicariis animam tuam in vllo, ne perdas te & hęreditatem tuam. cap. 41. 21. Eccl. 9. 4.

Fornicationis occaſiones vitandæ.

Cum ſaltatrice ne aſſiduꝰ ſis, nec audias illā ne fortè pereas in efficatia illius. 12. Cū aliena muliere ne ſedeas omnino, nec accūbas cum ea ſuper cubitū, & non alterceris cum illa in vino, ne forte declinetur cor tuum in illā & ſanguine tuo labaris in perditionem. Eccl. 9. 3

Omni homini noli in tēdere in ſpecie, & in medio mulierum noli commorari C. 42. 12

Fornicaio non ſolum in opere externo, ſed & in affectu prohibetur.

NOn cōcupiſces domū proximi tui, nec deſiderabis vxorē Ex 20. 17

eius,non ſeruum,non ancillam,non bouem,non aſinũ nec omnia quæ illius ſunt.

mat.5.28 Audiſtis quia dictum eſt antiquis,non mœchaberis,ego autem dico vobis,quia omnis qui viderit mulierem ad cõcupiſcendum eam,iam mœchatus eſt in corde ſuo.

Fornicatio infamiam adfert.

Ecc.9.10 OMnis mulier q̃ eſt fornicaria,quaſi ſtercus in via conculcabitur.

ca.41.21 Erubeſcite à patre & matre de fornicatione,& à præſidẽte,& à potente de mendacio.

Fornicatio ſpiritualis quæ eſt hæreſis & Idololatria.

De.31.16 DIxit Dominus ad Moyſen,ecce tu dormies cũ patrib⁹ tuis,& populus iſte conſurgẽs fornicabitur poſt Deos alienos,in terra ad q̃ ingreditur vt habitet in ea,ibi derelinquet me,& irritum faciet fœdus quod pepigi cum eo.

Iudi 2.17 Suſcitauit Dominus Iudices,qui liberarent eos de vaſtãtium manibus,ſed nec eos audire voluerũt fornicantes cũ diis alienis,& adorantes eos.

cap.8.33 Poſtq̃ autem mortuus eſt Gedeon,auerſi ſunt filij Iſrael,& fornicati ſunt in Baalim,percuſſeruntq́ue cum Baal fœdus vt eſſet eis in Deum.

Esai.1.21 Quomodo facta eſt meretrix ciuitas fidelis plena iudicij? iuſtitia habitauit in ea,nunc autem homicidæ.

cap.57.3 Vos aũt accedite huc filij augurat[r]icis,ſemen adulteri & fornicarię,ſuper quem luſiſtis? ſuper quem dilataſtis os,& eieciſtis linguã? nunquid nõ vos filij ſceleſti ſemen mẽdax.

Iere.3.1. Tu autem fornicata es,cum amatoribus multis tamẽ reuertere ad me,dicit Dominus.

Ezec 6 9 Et recordabuntur mei liberi veſtri in gentibus, ad quas captiui ducti ſunt,quia cõtriui cor eorum,fornicans & recedens à me,& oculos eorum fornicãtes poſt idola ſua,& diſplicebunt ſibimet ſuper malis quę fecerant in vniuerſis abominationibus ſuis

Oſee.1.2 Dixit Dominus ad Oſee,Vade ſume tibi vxorem fornicationum & fac filios fornicationum,quia fornicans fornicabitur terra,à Domino.

[illegible] 2 4. Et filiorũ illius nõ miſerebor q̃m filij fornicationũ ſunt quia fornica[illegible] mater eorũ confuſa eſt quę cõcepit eos.

[illegible] forni[illegible] [Isr]ael,non delinquat ſaltem Iuda, & no

lite

lite ingredi in Galgala.& ne aſcẽderitis in Bethauen,neq,
iurauctitis viuit Dominus,quoniam ſicut vacca laſciuiens
declinauit Iſrael.

Angelus exclamauit in fortitudine dicẽs. Cecidit.cecidit Apo 18.3
Babylon magna & factaeſt habitatio dæmoniorũ,& cuſto
dia omnis ſpiritus immũdi & cuſtodia oĩs volueris immũ
dæ,& odibilis,quia de vino iræ fornicationis eius biberunt
omnes gẽtes,& reges terrę cũ illa fornicati ſunt, & merca
tores terræ de virtute delitiarum eius diuites facti ſunt

Fortititudo.

NOn in fortitudine ſua (ſed Dei) roborabitur vir. 1.Re 2.9
Cõfortamini & agite diligenter,& Dominus erit vo- 1.par.19
biſcum in bonis. 13:

Expecta Dominum,viriliter age,& confortetur cor tuũ, pſ.26.14
& ſuſtine Dominum.

Domus iuſti plurima fortitudo,& in fructibus impij cõ pro.15.6.
turbatio.

Mulierem fortem quis inueniet? 31.10.

Dicebã ego meliorẽ eſſe ſapientiã fortitudine. (ne ſua. Ecc.9.16

Fact' es fortitudo pauperi,fortitudo egeno in tribulatio- Eſa 25.4

Dicite puſilanimes,confortamini & nolite timere,Ecce 35.4.
Deus veſter vltionẽ addũcet retributionis,De' ipſe veniet
& ſaluabit nos,

Conſurge conſurge,induere fortitudine tua,Sion. 52.1.

Conforta lumbos,robora virtutem valde. Na 2.1.

Cum fortis armatus cuſtodit atriũ ſuũ, in pace ſunt om Lu.11 21
nia quæ poſſidet.

In omnibus tribulationem patimur, ſed non anguſtia- 2.cor.4.8
mur, operimur,ſed nõ deſtituimur,perſecutionẽ patimur
ſed non delinquimur.

Fortitudo bona Deum quærit.

FOrtitudo mea,& laus mea Dominus. Exo 15.2

Vos ergo confortamini,& non diſſoluãtur manus ve- 2.par.15
ſtræ,erit enim merces operi veſtro. 7.

Oculi Domini contẽplantur vniuerſam terrã,& prębẽt 16.9.
fortitudinem his,qui corde perfecto credunt in eum.

Etenim Dominus eſt fortitudo veſtra. Nehẽ. 8.

Viriliter agite & cõfortetur cor veſtrum,omnes qui ſpe 10.
ratis in domino. pſ 30 25

Fortitudinem meam ad te cuſtodiam, quia Deus ſuſce- 58.10.
ptor meus es.

Mirabilis Deus in ſanctis ſuis, Deus Iſrael ipſe dabit vir
67.36 tutem & fortitudinem plebi ſuæ, benedictus Deus.
Eſt prudentia mea, eſt fortitudo (non tua.
Pro.8.14 In timore Domini fiducia formidinis.
14 26. Turris fortiſſima nomen Domini, ad ipſum currit iuſtus
18 10. & exaltabitur. (in ſalutem.
Quia fortitudo mea, & laus mea dñs, & factus eſt mihi
Quia factus es fortitudo pauperi, fortitudo egeno in tri
Eſ.12. 2 bulatione ſua ſpes à turbine, vmbraculum ab æſtu.
25.4. In ſilentio & ſpe erit fortitudo veſtra.
Qui dat laſſo virtutem, & his qui non ſunt fortitudinẽ
30 15. & robur multiplicat.
40,29 Qui autem ſperant in Domino, mutabunt fortitudinem
Ibidẽ.31 aſſument pennas vt aquilæ current, & non laborabunt, am
bulabunt, & non deficient.
Deus meus factus eſt fortitudo mea.
49 5. Viriliter agite, & confortamini in domino.
1.Cor.16 Fratres cõfortamini in Domino & in potẽtia virtutis ei⁹.
13. Scio ſaturari & eſurire, & abundare & penuriam pati, om
Epeſ 6 nia poſſum in eo, qui me confortat.
10. Fili mi, confortare in gratia, quæ eſt in Chriſto Ieſu.
Phil.4.13 In Chriſto Ieſu modicum paſſus ipſe perficiet, confirma
bit ſolidabitque.
2 Ti.2.1
1.Pet.5

Vitia ſubiicite.

10. TEnebit iuſt⁹ viã ſuã, & mũdus manib. addet fortitudinẽ
Fortitudo ſimplicis via Domini, & pauor his, qui
Iob.17:9 operantur malum.
Prou. 10 Si deſperaueris lapſus in via anguſtiæ, imminuetur forti
29. tudo tua.
Vigilate, ſtate in fide, viriliter agite, cõfortamini, omnia
24,10 enim veſtra in charitate fiant.
Nondũ enim vſque ad ſanguinẽ reſtitiſtis, aduerſus pec
1.Cor.16 catum repugnantes, & obliti eſtis conſolationis, quę vobis
13. tanquam filiis loquitur.

Hoſti reſiſtit.

He 12.4 FVgit impius nemine perſequente: iuſtus antẽ quaſi leo
Pro.28.1 confidens abſque terrore erit.
Noli timere, qa redemi te, & vocaui te nomine tuo, meus
Eſa.43.1 es tu. Cũ trãſieris p aquas, tecũ ero, & flumina non operiẽt
te. Cũ ambulaueris in igne, non cõbureris, & flamma non
ar-de

ardebit in te,quia ego ſum Dominus Deus tuus,ſanctus Iſrael ſaluator tuus.

Si Deus pro nobis quis contra nos?

De cætero fratres confortamini in Domino, & in potentia virtutis eius. Rō. 8.31. Eph. 6.10

Scribo vobis adoleſcentes,quoniam viciſtis malignum.

Scribo vobis iuuenes,quoniam fortes facti eſtis,& verbū Dei manet in vobis & viciſtis malignum. Ioā. 2.15

Fortitudo reproba Deum offendit.

TEtendit enim aduerſus Deū manū ſuam,& cōtra omnipotentem roboratus eſt. Cucurrit aduerſus Deum erecto collo,& pingui ceruice armatus eſt. Iob. 15.25

Melior eſt ſapiētia quàm vires,& vir prudēs quam fortis. Sapi. 6.1

Fortitudo veſtra vt fauilla ſtuppæ,& opus veſtrum,quaſi ſcintilla, & ſcindetur vtrūq; ſimul,& nō erit qui extinguat Eſa. 1.31

Fraternitas.

FRater qui adiuuatur à fratre,quaſi ciuitas firma & iudicium quaſi vectes vrbium. Pro. 18.19

Fratres in adiutorium in tempore tribulationis, & ſuper eos miſericordia liberabit. Ec. 40.24

Nunquid non pater vnus omnium noſtrum (Nunquid nō Deus vnus creauit nos? Quare ergo deſpicit vnuſquiſque veſtrum fratrem ſuum,violans pactum patrum veſtrorum? Mal. 2.10

Quicūque enim fecerit voluntatem patris mei qui in cælis eſt,ipſe meus frater,ſoror,& mater eſt. mat. 12.05

Omnes autem vos fratres eſtis. 23.8.

Decebat autem eum propter quē omnia,& per quē omnia,qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem ſalutis eorum per paſſionem conſummari. Heb. 2.10

Fratres & ſorores Chriſti qui ſunt.

EXtendēs Ieſus manum in diſcipulos ſuos dixit,ecce mater mea,& fratres mei quicumque enim fecerit voluntatem patris mei, qui in cœlis eſt,ipſe meus frater & ſoror & mater eſt,Idem habetur verbatim Marc. 3.24. Matt. 12. 49.

Nolite timere,ite nuntiate fratribus meis vt eant in Galilæam,ibi me videbunt. cap. 28.10

Et nuntiatum eſt,illi,mater tua & fratres tui ſtant foris volentes te videre,qui reſpondens dixit ad eos.Mater mea & fratres mei hi ſunt qui verbum Dei audiunt,et faciunt. Lu. 8.20

Ioa.20.17 Dicit Mariæ Ieſus,noli me tangere(nondũ enim aſcẽdi ad patrem meum) vade autem ad fratres meos & dic eis.
Heb.2.12 Annunciabo nomen tuum fratribus meis, in medio eccleſiæ laudabo te.Idem habetur. Pſal.21.23.Verbatum.

Fraus vide dolus.

Fructus operis bonus.

Sap. 3.15 Bonorum operum glorioſus eſt fructus.
Rō. 7. 4. Itaque fratres mei & vos mortificati eſtis legi, per corpus Chriſti, vt ſitis alterius, qui ex mortuis reſurrexit vt fructificetis Deo.
Gal.5.22 Fructus autem ſpiritus eſt Charitas,gaudium,pax,patiẽtia,benignitas,bonitas,longanimitas,manſuetudo,fides, modeſtia,continentia,caſtitas.
Ephe.5.9 Fructus enim lucis eſt in omni bonitate & iuſtitia & veritate.
Coll.1.10 In omni opere bono fructificantes.
Iac 3.18 Fructus autem iuſtitiæ in pace ſeminatur, facientib. pacẽ

Malus.

Sapi.4.5 Fructus illorum inutiles,& acerbi ad manducandum & add nihilum apti.
Ier.12.13 Confundemini à fructibus veſtris, propter iram furoris Domini.
Rom6.21 Quem ergo fructum habuiſtis tunc in illis, in quibus nunc erubeſcitis.

Fundamentum eſt Chriſtus.

1.cor4 11 Fundamentum aliud ne põt ponere,præter id ꝙ poſitũ eſt,quod eſt Chriſtus Ieſus.ſi quis autem ſuperædificat ſuper fundamentum hoc aurum,argentum,lapides precioſos,ligna,fœnũ,ſtipula, vniuſcuiuſq,opus manifeſtum erit, dies enim Domini declarabit,quia igne reuelabitur.& vniuſcuiuſque opus quale ſit,ignis probabit.

Fundamentum ſunt Apoſtoli.

Ep. 2.20 Iam non eſtis hoſpites & aduenæ,ſed eſtis ciues ſanctorũ & domeſtici Dei,ſuperædificati ſuper fundamẽtum Apoſtolorũ & prophetarum,ipſo ſummo angulari lapide Chriſto Ieſu in quo omnis ædificatio conſtructa creſcit in templum ſanctum in Domino,in quo & vos coædificemini,in habitaculum Dei in ſpiritu ſancto.
Ap.21.14 Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim, & in ipſis duodecim nomina, duodecim Apoſtolorum Agni

Et pe-

Et peculiariter Petrus dicitur fundamentum

ET ego dico tibi quia tu es Petrus, & ſuper hanc petrã ædificabo eccleſiam meam & portæ inferi non præualebunt aduerſus eam, & tibi dabo claues regni cælorum, & quodcũque ligaueris ſuper terrã erit ligatum & in cælis, & quodcunq, ſolueris ſuper terrã, erit ſolutum & in cœlis. mat.16.18

Cùm ergo prandiſſent dicit Symoni Petro Ieſus. Symon Ioãnis diligis me plus his? dicit ei etiã Dñe, tu ſcis quia amo te: dicit ei, Paſce agnos meos. dicit ei iterum, Symõ Ioã nis diligis me? ait illi, Etiam domine, tu ſcis quia amo te, dicit ei paſce agnos meos Dicit ei tertiò Symon Ioannis amas me? Contriſtatus eſt Petrus quai dixit illi tertiò, amas me, & dixit ei. Domine tu omnia ſcis tu ſcis quia amo te, dicit ei paſces oues meas. Ioã.21.15

Cuius fides nunquam deficiet.

AIt autem Dominus Symon, Symon, ecce Sathanas expetiuit vos, vt cribaret ſicut triticum, ego autem rogaui pro te, vt non deficeret fides tua. & tu aliquãdo conuerſus, confirma fratres tuos qui dixit ei. Domine tecum paratus ſum, & in carcerem & in mortem ire. Luc. 22. 31.

Furtum prohibetur, committitur & punitur.

NOn furtum facies. Idem Leui. 19.11. verbatim habetur & Deut.5.18. Ex.20.15

Qui furatus fuerit hominem & vendiderit eum, conuictus noxæ, morte moriatur. Ca21.17

Si quis furatus fuerit bouem aut ouem, & occiderit vel vendiderit, quinque boues pro vno boue reſtituet, & quatuor ouas pro vna oue. Ca.22.1

Si deprehenſus fuerit homo ſollicitans fratrem ſuum de filiis Iſrael. & vendito eo acceperit precium, interficietur & auferes malum de medio tui Ioſue.7 1. deu.24.7

Et ait Ieſue ad Achan, da gloriã domino Deo Iſrael & cõfitere, atque indica mihi quid feceris, ne abſcõdas. Reſponditque Achan Ioſue & dixit ei. Verè ego peccaui Domino Deo Iſael, & ſic feci. Vidi enim inter ſpolia pallium coccineum valde bonum, & ducentos ſiclos argenti, &c. Ioſu.7.19

Cuius cùm vocẽ balantis vir eius audiſſet dixit. Videte ne fortè furtiuus ſit, reddite eũ Dominis ſuis, quia nõ licet no- Tob.2.21

 bis

bis aut edere ex furto aliquid, aut contingere.

Pro.6.30 Nō gradis eſt culpa, cum quis furatus fuerit, furatur. n. vt eſurientem impleat animā, deprehēſus quoque reddet ſeptuplum & omnem ſubſtantiam domus ſuæ tradet.

Oſee.4.2 Maledictum & mendacium, & homicidium, & furtum, & adulterium inundauerunt, & ſanguis ſanguinem tetigit.

mat.19.18 Ieſus autem dixit Non homicidium facies, nō adulterabis, non facies furtum, non falſum teſtimonium dices.

1.Co.6.10 Neque fures neque auari, neque ebrioſi, neque maledici, neque rapaces, regnum Dei poſſidebunt.

Ap.9.21 Non egerunt pœnitentiam ab homicidiis ſuis, neque à veneficiis ſuis, neque à fornicatione ſua, neque à furtis ſuis.

Fures dicuntur qui verbum Dei peruertunt, & veram doctrinam.

Ier.23.30 PRopterea ecce ego ad Prophetas ait Dominus, qui furantur verba mea vnuſquiſque à proximo ſuo.

Ioã.10.1 Amen amen dico vobis, qui non intrat per oſtium in ouile ouium, ſed aſcendit aliunde, ille fur eſt & latro.

G*Aal opponit ſe Abimelech*, *Iudic*.9.26.35.39.

Gabaonitæ, redimunt vitam aſtu quodam Ioſue. 9.* *obſidentur & obſidione liberantur*, 10.5. *propter ipſos iniuſtè à Saule occiſos ſuſpenduntur filij Saulis* 2.Reg.21.1 6.9.

Gabellus venit cum Raphael ad nuptias Tobiæ. Iob 9.7.

Gabriel apparet prophetæ Danieli.

Dan.8.16 ET audiui vocē viri inter Vlai & clamauit & ait, Gabriel fac intelligere iſtam viſionem, & venit & ſtetit iuxta vbi ego ſtabam, &c:

Ca.9.21 Adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in viſione à principio, citò volans tetigit me, in tēpore ſacrificij veſpertini, & docuit me locutus eſt mihi.

Apparuit Zachariæ ſacerdoti

Luc.1.13 APparuit autem illi Angelus Domini, ſtans à dextris altaris incēſi, & Zacharias turbatus eſt videns, & timor

irruit ſuper eũ. Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita eſt deprecatio tua, & vxor tua Eliſabeth pariet tibi filium, & vocabis nomẽ eius Ioãnem; & erit gaudium tibi & exultatio, &c.

Apparuit virgini Mariæ.

IN menſe autẽ ſexto miſſus eſt Angelus Gabriel à Deo in ciuitatem Galileæ, cui nomen Nazareth, ad virginem deſponſatam viro, cui nomen erat Ioſeph, de domo Dauid, & nomen virginis Maria. Luc.1.26

Gad filius Iacob ex Lia, Geneſ 30.11.‡ 25.26.
Gaddita recipiunt ſuam hæreditatem, Num. 32*. *Deut.* 3.12 *Ioſue.* 13.24.
Gad propheta admonet Dauid, vt non maneat in terra Moabitarum, 1.Re.22.5. *nunciat* Dauid *iram* Dei, 2.*Re.*24.18.18.
Gaius, 1.*Corint.*1.14.*capitur, Act.*19.29.*deducit* Paulum *in Aſiam,* 20.4.*hoſpitio eum ſuſcipit,* Rom.16.23.
*Galgal, ſiue Galgala, ciuitas Iſrael, Ioſ.*4.19.*in* Galgal. *circumciditur populus, & celebrat* Paſcha.5.2.7.10.*egreditur inde ad liberandos Gabaonitas,* 10.7.*reuertitur.* 10.43.
Galilea recipit Chriſtum. Ioan: 4.45. *in Galilaa incipit* Chriſtus *prædicare, Matth* 4.12 Act.10.37.
Gamaliel vir peritus Legis. Act.5.34.‡.22.3.
Gamaliel dux Manaſſitarum, *Num* 1.10

gaudere & lætari honeſtè licet.

LÆtatus eſt populus cũ vota ſponte promitterẽt, quia corde toto offerebant ea domino, ſed & Dauid rex lætatus eſt gaudio magno, & benedixit domino coram vniuerſa multitudine, & ait benedictus es domine Deus Iſrael patris noſtri, ab æterno in æternum. 1.Par.29 9.
Clarè cecinerunt cantores & Iezraia præpoſitus, & immolauerunt in die illa victimas magnas, & lætati ſũt. Deus enim lætificauerat eos lætitia magna, ſed & vxores eorũ & liberi gauiſi ſunt, & audita eſt lætitia Hyeruſalem procul. 2.Eſdr.12 42.
Renuit cõſolari anima mea, memor fui Dei & delectatus ſum, & exercitatus ſum & defecit ſpiritus meus Pſa 67.

...

audire contemnit,commeſſationibus vacat& luxuriæ atq, conuiuiis,lapidibus eum obruet populus ciuitatis &motie tur,vt auferatis malum de medio veſtri,& vniuerſus Iſrael audiens pertimeſcat.

Cap.27. 16. *Maledictus qui non honorat patrem ſuum & matrẽ, & dicet omnis populus amen.Iudic.Can.14.1.

1.Reg.2. 11. Et abiit Elcana in Ramatha in domũ ſuã,puer autẽ erat miniſter in conſpectu Dñi ante faciẽ Heli ſacerdotis.18.Samuel autẽ miniſtrabat ante faciẽ Domini , puer accinctus ephod lineo.22.Heli autẽ erat ſenex valde & audiuit oĩa quæ faciebãt filij vniuerſo Iſraeli ,& q̃uo dormiebant cũ mulieribus quæ obſeruabãt ad oſtium tabernaculi,& dixit eis,quare facitis res huiuſmodi quas ego audio,vt trãſgre di faciatis populũ domini? Si peccauerit vir in virum placari ei poteſt Deus,ſi autem in dominum peccauerit vir,quis orabit pro eo?

Cap.3.1 Puer autẽ Samuel miniſtrabat domino corã Heli,& ſermo domini erat pretioſus in diebus illis,non erat viſio manifeſta &c.7.Porro Samuel nec dum ſciebat dominum,neque reuelatus fuit ei ſer mo domini.

Cap.8.1 Factum eſt autem cum ſenuiſſetSamuel,poſuit filios iudices ſuper Iſrael.

Cap.18.5 Egrediebatur quoque Dauid ad omnia quocũq, miſiſſet eũ Saul,&prudenter ſe agebat.poſuitq, eũ Saul ſuper viros belli,&acceptus erat in oculis vniuerſi populi,maximeque in conſpectu famulorum Saul.

3.Reg.2. 19. Venit ergo Bethſabee ad regẽ Salomonẽ,vt loqueretur ei pro Adonia,& ſurrexit Rex in occurſũ eiꝰ,adorauitq, eã &ſedit ſuper thronum ſuum,poſituſque eſt thronus matri regis,quæ ſedit ad dexteram eius.

4.Reg.2. 23. Aſcẽdit inde Bethleem(Elizæus)Cumque aſcẽderet per viã,pueri praui egreſſi ſunt de ciuitate,& illudebãt ei dicẽtes,Aſcende calue,aſcende calue,qui cum reſpexiſſet vidit eos,& maledixit eis in nomine domini , egreſſiq, ſunt duo vrſi de ſaltu,& lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros.

Ca.12.2. Fecitq, Ioas rectum coram domino cunctis diebus quibus docuit eum Ioiada ſacerdos.Cap.22.1.

2.Pa.34 3. Octauo autẽ anno regni ſui,cũ adhuc eſſet puer(Ioſias) cœpit querere Deum patris ſui Dauid,& duodecimo anno poſtquam cœperat mundauit Iudã &Hyeruſalem ab excelſis &

ſis & lucis,ſimulacriſque,& ſcuptilibus.

Filij ſapiétiæ,eccleſia iuſtorum,& natio eorũ obediẽtia & dilectio,Iudiciũ patris audite filij & ſic facite vt ſalui ſitis,De⁹enim honorabit patrẽ in filiis,& iudiciũ matris exq rẽs firmauit in filios.9. Qui timetDñm honorat parentes, & quaſi dominis ſeruiet his qui ſe genuerunt.Cap. 6. 18. Eccl.3.1.

Honora patrẽ tuũ & gemit⁹matris tuæ ne obliuiſcaris. Ca.7.29

Confuſio patris eſt de filio indiſciplinato, filia autem in deminoratione fiet. Ca.22.3

Memento patris & matris tuæ,in medio enim magnatorum conſiſtis. Cap.23.18.

Fili ſine conſilio nihil facias,& poſt factum non pænitebis. Cap.32.24.

Igitur cũ Tobias putaret orationẽ ſuamexaudiri vt mori potuiſſet vocauit ad ſe Tobiam filium ſuũ,dixitque ei Audi fili mi verba oris mei,& ea in corde tuo quaſi fundamẽtum conſtrue,Idem fere habetur.Cap.14.5. Tob.4.1.

Audi fili mi diſciplinã patris tui,& ne dimittas legẽ matris tuæ,vt addatur gratia capiti tuo,& torques collo tuo. Pro.1.8.

Audite filij diſciplinam patris, & attendite vt ſciatis prudentiam. Cap 4.1.

Conſerua fili mi pręcepta patris tui, & ne dimittas legẽ matris tuę,liga ea in corde tuo iugiter,& circunda gutturi tuo. Cap 6.20

Filius ſapiẽs lætificat patrem,filius verò ſtultus mœſtitia eſt matris ſuę.Idem ferè Cap.15.20. Cap.10.1

Filius ſapiens doctrina patris,qui autęm illuſor eſt, non audit cum arguitur. Cap.13.1

Qui affligit patrem & fugit matrem ignominioſus eſt & infelix,Cap.20.11. Cap.19.26.

Qui maledicit patri ſuo & matri,extinguetur lucerna eius in mediis tenebris Cap.22.15. Cap.20.20.

Audi fili mi & eſto ſapiens,& dirige in viam animũ tuũ. 24.Exultat gaudio pater iuſti,qui ſapientem genuit lætabitur in eo,gaudeat pater tuus & mater tua, & exultet quæ genuit te. Cap.23.19.

Qui ſubtrahit aliquid à patre ſuo & à matre & dicit hoc non eſſe peccatum particeps homicidę eſt. Cap.28.24.

Oculum qui ſubſannat patrem,& qui deſpicit partũ matris ſuæ,effodiant eum corui de torrentibus, & comedant eum filij aquilæ, Cap.30.17.

Firmauerunt

Iere. 35. Firmauerunt igitur filij Ionadab, filij Rechab præceptũ
16. patris ſui quod præceperat eis, populus autem iſte nõ obe
diuit mihi.
Matt. 4. Venite poſt me & faciam vos piſcatores hominũ, at illi
20. continuò relictis retibus, ſecuti ſunt eum.
Ca. 10. 35 Veni enim ſeparare hominem aduerſus patrem ſuũ, &
filiã aduerſus matrẽ ſuã, & nurũ aduers⁹ ſocrũ ſuã, & inimi
ci hominis domeſtici eius, qui amat patrem aut matrẽ pluſ
quam me, non eſt me dignus Act. 7. 14. & Cap. 22, 3.
cap. 15. 4 Honora patrem & matrem, & qui maledixerit patri vel
matri morte moriatur.
ca. 19. 19 Honora patrem tuum & matrem tuam, diliges proximũ
tuum ſicut teipſum.
Mar. 10. Præcepta noſti, ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne fal
19. ſum teſtimoniũ dixeris, ne fraudẽ feceris, honora patrẽ tuũ
& matrem Luc. 2. 48. Cap. 18. 20. Idem verbatim habetur.
Eph. 6. 2. Honora patrẽ tuũ & matrẽ tuã (quod eſt mãdatũ primũ
in promiſſione) vt bene ſit tibi, & ſis longæuus ſuper terrã.
Col. 3. 20 Filij obedite parentibus per omnia, hoc enim placitũ eſt
domino, patres nolite ad indignationem prouocare filios
veſtros, vt non puſillo animo fiant.
1. Ti. 5. 1 Seniorẽ ne increpaueris, ſed obſecra vt patrẽ, iuuenes vt
fratres, anus vt matres, iuuenculas vt ſorores in omni caſti
1. Pe. 5. 5 Similiter adoleſcentes ſubditi eſtote ſenioribus. (tate.

Filij in bonis ſunt inſtuendi, vt Deum timeant.

Deu. 5. 16 HOnora patrem vt bene ſit tibi, & ſis longæuus ſuper
Ex. 20. 12 terram.
Iob. 5. 6. Omnibus diebus vitæ tuę in mẽte habeto Deũ, & caue,
ne aliquando peccato cõſentias, & prætermittas præcepta
Dei noſtri.
14. 10. Audite ergo filij mei patrẽ veſtrũ. Seruite domino in ve
ritate, & inqrite, vt faciatis illa, quæ placita ſunt illi. Et filiis
veſtris mandate, vt faciant iuſtitias & eleemoſynas, vt ſint
memores Dei, & benedicant eum in omni tempore, & veri
tate, & in tota virtute ſua.
Pſa. 77. 5 Quanta mãdauit patrib. noſtris nota facere ea filiis ſuis,
vt cognoſcat generatio altera filij, q naſcẽtur, & exurgẽt,
narrabunt filijs ſuis, vt ponant in Deo ſpem ſuam, & non
obliuiſcantur operum Dei, & mandata eius exquirant.
Prou. 1. 8. Audi fili mi diſciplinam patris tui, & legẽ matris tuæ ne
dimittas, vt addatur gratia capiti tuo, & torques collo tuo.

In

In timore Dñi,fiducia fortitudinis,& filijs eius erit ſpes. 14.26.
Iuſtus qui ambulat in ſimplicitate ſua,beatos poſt ſe fi- 20.7.
lios relinquet,

Audi fili mi & eſto ſapiens,&dirige in via animum tuũ. 23.19.

Puer eram ingenioſus,ſortitus ſum animam bonam. *Sap.* 8.19

Ne iucũderis in filiis impiis,ſi multiplicẽtur,nec oblecte *Ecc.* 16.1
ris ſup ipſos,ſi nõ eſt timor Dei in illis. Nõ credas vitę illo
rum, & ne reſpexeris in labores illorum. Melior eſt enim
vnus timens Deum quàm mille filij impij. Et vtile eſt ma
gis mori ſine filiis,quàm relinquere filios impios.

Pater filiis notam faciet veritatem tuam. *Eſaia.* 38

Filij obedire parẽtib. veſtris in Dño,hoc enim iuſtũ eſt. 19.

Et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios ve- *Ephe.* 6.1
ſtros,ſed educate illos ĩ diſciplina, &correptione Domini. *ibidem.* 4.

Vitia caueant.

Filio doloſo nihil erit boni *Prou.* 14

Seruus ſapiẽs dominabitur filiis ſtultis,& inter fratres 15.
hæreditatem diuidet. 17.2.

Natus eſt ſtultus in ignomiam ſuam,ſed nec pater in ſa *ibidẽ.* 21
(tuo lætabitur

Ira patris,filius ſtultus,& dolor matris,quæ genuit eũ. *ibidẽ.* 25.

Qui cuſtodit legẽ,filius ſapiens eſt,q autem comeſſato 28.7.
res paſcit,confundit patrem ſuum.

Filij tibi ſũt,erudi illos & curua illos à pueritia eorũ. Fi- *Ecc.* 7.25
liæ tibi ſunt,ſerua corpus illarum,& nõ oſtendas hilarẽ fa
ciem tuam ad illas,trade filiã,& grande opus feceris,& ho
mini ſenſato da illam.

Confuſio patris eſt,de filio indiſciplinato filia autem fa 22.3.
tua in deminoratione fiet.

Filia prudẽs hæreditas viro ſuo, at viuẽs turpiter mœſti *ibidem.* 4
tiã affert genitori,Imprudẽs patrẽ& virũ afficit ignominia.

A filiis tuis caue,& à domeſticis tuis attende. 32:26.

Lacta filiũ,& pauentẽ te faciet,lude cũ illo & cõtriſtabit 30.4.
te Nõ corrideas illi,ne condoleas, & in nouiſſimo obſtũ-
peſcent dentes tui. (cogitatus illius.

Non des filio poteſtatem in iuuentute, & ne deſpicias *ibidem* 11
Filio & mulieri,fratri,& amico,nõ des poteſtatem ſuper 33.20.
te in vita tua.

Melius eſt vt filij te rogent, quã te reſpicere in manus *ibidẽ.* 21
filiorum tuorum.

Ne dederis alij poſſeſſionem tuam,ne fortè pœniteat te, *ibidem.*
& depreceris pro illis.

Filia

42.9. Filia patris abſcōdita eſt, vigilia & ſolicitudo eius aufert ſomnū: ne fortè in adoleſcētia ſua adultera efficiatur,& cū viro cōmorata,odilibis fiat,ne quādo polluatur à virginitate ſua, & in paternis ſuis grauida inueniatur,ne fortè cū viro commorata tranſgrediatur,aut certè ſterilis efficiatur.

Ibidē.11. Super filiā luxurioſam cōfirma cuſtodiam,ne quando faciāt te in opprobriū venire inimicis,à detractioneī ciuitate,& abiectione plebis,&cōfundat te ī multitudine populi.

Tit.2.6 Iuuenes ſimiliter hortare vt ſobrij ſint.

Honeſtè ſe habeant.

Prou.10.1 Filius ſapiēs lætificat patrem,filius verò ſtultus mœſtitia eſt matris ſuæ,& deſpicit eam.

& 15 20 Exultat gaudio pater iuſti,q ſapientē genuit,lætabitur ī

23.24. eo.Gaudeat pater tuus,&mater tua,& exultet q genuit te.

Ecc.2.18 Ruſus deteſtatus ſum omnem induſtriā meā ,qua ſub ſole ſtudioſiſſimè laboraui habiturus hæredē poſt me,quē ignoro vtrū ſapiens an ſtultus futurus ſit, & dominabitur in laboribus meis,quibus deſudaui & ſolicitus fui.

Sapi.4.6 Ex iniquis omnes filij,qui naſcuntur,teſtes ſunt nequitiæ aduerſus parentes in interrogatione ſua.

In filiis ſuis agnoſcitur vir.

Ec.11.30 In filia non auertente ſe,firma cuſtodiam,ne inuenta occaſione abutatur ſe.Ab omni irreuerentia oculorum eius caue,& ne mireris ſi te neglexerit.

Pro illis corrigendis.

Deut.21 18. SI genuerit homo filiū cōtumacē & proteruum , qui nō audierit patris ac matris imperiū,& coercitus obedire contēpſerit,apprehendent eū & ducent ad ſeniores ciuitatis illius,&ad portā iudicij,dicentq;,ad eos filius noſter proteruus & cōtumax eſt,monita noſtra audire cōtēnit,comeſſationib.vacat , & luxuriæ atq;cōuiuiis.lapidib⁹ eū obruet populus ciuitatis,& morietur vt auferatur malum de medio veſtri,& vniuerſus populus audiens pertimeſcat.

Ephes.41 8. Filij abominationum ſunt filij peccatorum,& qui conuerſantur ſecus domus impiorū. Filiorū peccatorum pariet hæreditas & cum ſemine eorum aſſiduitas opprobrij.

Ibid. De patre impio queruntur filij:quoniam propter illum ſunt in opprobrio.

Fœnum & herba cito tranſiens omnis homo.

Pſa.89 6 MAne ſicut herba tranſeat, mane floreat & tranſeat veſpere

ipere decidat,induret,& areſcat.
Fiant ſicut fœnū tectorum ꝙ priuſquā euellatur exaruit. 11 8 6
Vox dicētis,Clama,& dixi,quid clamabo? Omnis caro fœ Eſa.40.6
nū & omnis gloria eius quaſi flos agri,exſiccatū eſt fœnū,
& cecidit flos quia ſpiritus domini ſufflauit in eo.Vere fœ
num eſt populus,exſiccatum eſt fœnum & cecidit flos ver
bum autem domini noſtri manet in æternum.
Omnis caro ſicut fœnum veteraſcet,& ſicut foliū fructi Ec.14.18
ficans in arbore viridi.
Quia omnis caro fœnum & omnis gloria eius tāquam 1.Pet.1.
flos fœni exaruit fœnum,& flos eius decidit. 34.
Glorietur aūt frater humilis in exaltatione ſua, diues aūt
in humilitate ſua,qm̄ ſicut flos fœni trāſibit,exortus eſt.n. Iaco.1.9
ſol cū ardore & areſcit fœnū,& flos eius decidit, & decor
vultus eius deperit,ita & diues in itinerib. ſuis marceſcet.

Fœnus,Vide,Vſura.

Fœnerationis conditio bona.

SI pecuniā mutuā dederis populo meo pauperi, q̄ habi Ex.22.25
tat tecum,non vrgebis eum , quaſi exactor,nec vſuris
opprimes.
Non fœnerabis fratri tuo ad vſuram pecuniam ,nec fru- Deut.23
ges,nec quamlibet rem,ſed alieno.
19.
Fratri autem tuo abſque vſura,id quo indiget commoda
bis,vt benedicat tibi dominus Deus tuus in omni tempore 20.
tuo,in terra ad quam ingredieris poſſidendam
Fœnerare proximo tuo in tēpore neceſſitatis illius,& ite- Ec.29 2
rū redde proximo in tēpore ſuo.Cōfirma verbū,& fideliter
age cū illo,& in omni tēpore inuēies,qđ tibi neceſſariū eſt
Perde pecuniam propter fratrem & amicum:& non ab- Ibid. 19
ſcondas illam ſub lapide in perditionem.

Mala

HOdie fœneratur quis , & cras expetit, & odibilis eſt
homo huiuſmodi. Ec.20.6

Fœneratio eſt periculoſa quo ad accipiētem.

QVi accipit mutuum,ſeruus eſt fœnerantis. Pro.22 7
Multi nō cauſa nequitiæ non fœnerati ſunt,ſed frau Ec.29.10
dari gratis timuerunt.

Quo ad facientem.

NOli fœnerari homini fortiori te:ꝙ ſi fœneraueris qua
ſi perditum habe. Ec 8.15

Multi quaſi inuentionē exiſtimauerunt fœnus,& præſtite runt modeſtiā iis,qui adiuuerunt. Donec accipiant,oſculā tur manus diuitis,& in pmiſſionib.humiliant vocem ſuam & in tempore redditionis poſtulabit tēpus,& loquitur ver bis tædij & murmurationum,& tempus cauſabitur.Si autē potuerit reddere aduerſabitur.Solidi,vix redder dimidiū, & illud quaſi in uentionem.

Formido & puſillanimitas.

Deu.20.8 QVis homo formidoloſus & corde pauido? vadat & re uertatur in domum ſuam:ne pauere faciat corda fra trum ſuorum,ſicut ipſe timore perterritus eſt.

28.65. Dabit tibi dñs cor pauidū & deficiētes oculos,,& animā conſumptā mœrore,&erit vita tua quaſi pendens ante te.

Ibid.67 Mane dices:quis mihi det veſperū?&veſpere,quis mihi det mane ? propter cordis tui formidinem,qua terreberis & propter ea,quæ tuis oculis videbis.

Iob.5.22 Beſtias terræ non formidabis.

18:11 Vndiq,terrebūt eum formidines & inuoluent pedes eius

Prou.3 Ne paueas repentinos terrores & irruētes tibi potētias

25. impiorum.

30.30. Leo fortiſſimus beſtiarum ad nullius pauebit occurſum

Eccle.7.9 Noli eſſe puſillanimus in animo tuo.

Eſa.8 13 Dominūexercituum ipſum ſanctificate,& ipſe pauor ve ſter,& ipſe timor veſter,& erit vobis in ſanctificationem.

24.17 Formido & fouea & laqueus ſup te,qui habitator es ter

35.4. Puſillanimes confortamini & nolite timere. (ræ.

Ier 17.17 Nō ſis mihi tu formidini:ſpes mea tu in die afflictionis.

Ibid 18 Paueant illi,& non paueam ego.

23 4. Non formidabunt vltra & non pauebunt.

30.10 Non erit quem formidet , quoniā ego tecum ſum vt ſal

42.11 uem te,ait Dominus.

Noli timere à facie regis Babylonis(Diaboli)quē vos pa

1: Mach uidi formidatis,nolite metuere eū dicit Dominus quoniā ego vobiſcum ſum,vt ſaluos vos faciam.

45. Ne timeatis multitudinem eorum,& impetū eorum ne

Ibid.32 formideris.

Da illis formidinem,& tabefac audaciam eorum,& com

Matt. 8. moueatur contritione ſua.

26. Quid timidi eſtis modicę fidei.

I.Io.t427 Non turbetur cor veſtrum,neque formidet,

I.Th.5.14 Conſolamini puſillanimes.

Formi-

Fornicatio iram Dei prouocat.

EIicient eam extra fores (.ſi amiſerit virginitatem) do- Deu. 22
mus patris ſui, & lapidibus obruẽt viri ciuitatis illius 21
& morietur qm̃ fecit nefas in Iſrael vt fornicaretur in do-
mo patris ſui, & auferes malum de medio tui, pr. 23, 27
Fouea enim profunda eſt meretrix, & puteus anguſtus a
liena. Oſe. 4. 14
Qui ſe iungit fornicariis erit nequam, putredo & vermes
hæreditabunt illum, & extolletur in exemplũmaius, & tol
letur de numero anima eius. Ecc. 19. 3
Sup quo propitius tibi eſſe potero? filij tui dereliquerunt
me, & iurant (in his qui nõ ſunt dij) ſaturaui eos, & mœcha
ti ſunt, & in domo meretricis luxuriabantur. Iere. 5. 7
Nõ viſitabo ſuper filias veſtras cum fuerint fornicatæ, &
ſuper ſponſas veſtras cum adulterauerint: quoniam ipſi cũ
meretricibus conuerſabantur, & cum effeminatis ſacrifica Co. 6. 97
bant & populus non intelligens vapulabit. Colloſ. 3. 5.
Quod ſi non ſe continent, nubant Melius eſt enim nube
re quàm vri, 1 3. 15. Hebr 13. 4.

corpus eneruat & facultates abſumit.

FOuea enim profunda eſt meretrix & puteus anguſtus, Pr. 23. 27
aliena. Iob. 31. 12.
Vir qui amat ſapientiam, letificat Patrem ſuum, qui autẽ Ca. 29. 3
nutrit ſcorta perdet ſubſtantiam, Ca. 31. 3.
Ne dederis mulieribus ſubſtantiam tuã, & diuitias tuas
ad delendos reges. Eccl. 9. 4.
Ne des fornicariis animam tuam in vllo, ne perdas te &
hæreditatem tuam. cap. 41. 21.

Fornicationis occaſiones vitandæ. Eccl. 9. 3

CVm ſaltatrice ne aſſiduꝰ ſis, nec audias illã ne forte pe
reas in efficatia illius. 12. Cũ aliena muliere ne ſedeas
omnino, nec accũbas cum ea ſuper cubitũ, & non alterceris
cum illa in vino, ne forte declinetur cor tuum in illã & ſan
guine tuo labaris in perditionem. C. 42. 12
Omni homini noli in tẽdere in ſpecie, & in medio mulie
rum noli commorari

Fornicaio non ſolum in opere externo, ſed & in affectu prohibetur.

NOn cõcupiſces domũ proximi tui, nec deſiderabis vxorẽ Ex 20. 17
Y 2. eius

eius,non ſeruum,nonancillam,non bouem,non aſinū nec omnia quæ illius ſunt.

mat.5.28 Audiſtis quia dictum eſt antiquis,non mœchaberis,ego autem dico vobis,quia omnis qui viderit mulierem ad cō cupiſcendum eam,iam mœchatus eſt in corde ſuo.

Fornicatio infamiam adfert.

Ecc.9.10 OMnis mulier q̄ eſt fornicaria,quaſi ſtercus in via conculcabitur.

ca.41.21 Erubeſcite à patre & matre de fornicatione,& à præſidē te,& à potente de mendacio.

Fornicatio ſpiritualis quæ eſt hæreſis & Idololatria.

De.31.16 DIxit Dominus ad Moyſen,ecce tu dormies cū patrib⁹ tuis,& populus iſte conſurgēs fornicabitur poſt Deos alienos,in terra ad q̄ ingreditur vt habitet in ea,ibi derelin quet me,& irritum faciet fœdus quod pepigi cum eo.

Iudi 2.17 Suſcitauit Dominus Iudices,qui liberarent eos de vaſtā tium manibus,ſed nec eos audire voluerūt fornicantes cū diis alienis,& adorantes eos.

cap.8.33 Poſtquā autem mortuus eſt Gedeon,auerſi ſunt filij Iſrael,& fornicati ſunt in Baalim,percuſſeruntque eum Baal fœdus vt eſſet eis in Deum.

Eai.1.21 Quomodo facta eſt meretrix ciuitas fidelis plena iudicij? iuſticia habitauit in ea,nunc autem homicidæ.

cap.57.3 Vos aūt accedite huc filij auguratricis,ſemen adulteri & fornicarię,ſuper quem luſiſtis?ſuper quem dilataſtis os, & eieciſtis linguā?nunquid nō vos filij ſceleſti ſemen mēdax.

Iere 3.1. Tu autem fornicata es,cum amatoribus multis tamē re uertere ad me,dicit Dominus.

Ezec 6 9 Et recordabuntur mei liberi veſtri in gentibus , ad quas captiui ducti ſunt,quia cōtriui cor eorum,fornicans & recedens à me,& oculos eorum fornicātes poſt idola ſua,& diſplicebunt ſibimet ſuper malis quę fecerant in vniuerſis abominationibus ſuis

Oſee 1.2 Dixit Dominus ad Oſee,Vade ſume tibi vxorem fornica tionum & fac filios fornicationum,quia fornicans fornica bitur terra,à Domino,

cap.2 4. Et filiorū illius nō miſerebor qm̄ filij fornicationū ſunt quia fornicata eſt mater eorū confuſa eſt quę cōcepit eos.

cap 4 15. Si fornicceris tu Iſrael,non delinquat ſaltem Iuda , & no

lite

lite ingredi in Galgala & ne aſcẽderitis in Bethauen,neq, iurauetitis viuit Dominus,quoniam ſicut vacca laſciuiens declinauit Iſrael.

Angelus exclamauit in fortitudine dicẽs. Cecidit.cecidit Babylon magna & factaeſt habitatio dæmoniorũ,& cuſtodia omnis ſpiritus immũdi & cuſtodia oĩs volucris immũdæ,& odibilis,quia de vino iræ fornicationis eius biberunt omnes gẽtes,& reges terrę cũ illa fornicati ſunt, & mercatores terræ de virtute delitiarum eius diuites facti ſunt — *Apo 18.3*

Fortititudo.

NOn in fortitudine ſua(ſed Dei)roborabitur vir. — *1.Re 2.9*

Cõfortamini & agite diligenter,& Dominus erit vobiſcum in bonis. — *1.par.19 13:*

Expecta Dominum,viriliter age,& confortetur cor tuũ, & ſuſtine Dominum. — *pſ.26.14*

Domus iuſti plurima fortitudo,& in fructibus impij cõturbatio. — *pro.15.6.*

Mulierem fortem quis inueniet? — *31.10.*

Dicebã ego meliorẽ eſſe ſapientiã fortitudine. (ne ſua. — *Ecc.9.16*

Fact᷒ es fortitudo pauperi,fortitudo egeno in tribulatio- — *Eſa 25.4*

Dicite puſilanimes,confortamini & nolite timere,Ecce Deus veſter vltionẽ addũcet retributionis,De᷒ ipſe veniet & ſaluabit nos. — *35.4.*

Conſurge conſurge,induere fortitudine tua,Sion. — *52.1.*

Conforta lumbos,robora virtutem valde. — *Na 2.1.*

Cum fortis armatus cuſtodit atriũ ſuũ, in pace ſunt omnia quæ poſſidet. — *Lu.11 21*

In omnibus tribulationem patimur, ſed non anguſtiamur, operimur,ſed nõ deſtituimur,perſecutionẽ patimur ſed non delinquimur. — *2.cor.4.8*

Fortitudo bona Deum quærit.

FOrtitudo mea,& laus mea Dominus. — *Exo.15.2*

Vos ergo confortamini,& non diſſoluãtur manus veſtræ,erit enim merces operi veſtro. — *2.par.15 7.*

Oculi Domini contẽplantur vniuerſam terrã,& prębẽt fortitudinem his,qui corde perfecto credunt in eum. — *16.9.*

Etenim Dominus eſt fortitudo veſtra. — *Nehẽ. 8.10.*

Viriliter agite & cõfortetur cor veſtrum,omnes qui ſperatis in domino. — *pſ 30 25*

Fortitudinem meam ad te cuſtodiam, quia Deus ſuſceptor meus es. — *58.10.*

ardebit in te, quia ego ſum Dominus Deus tuus, ſanctus Iſrael ſaluator tuus.

Si Deus pro nobis quis contra nos?

De cætero fratres confortamini in Domino, & in potentia virtutis eius. Rō. 8. 21 Eph. 6. 10

Scribo vobis adoleſcentes, quoniam viciſtis malignum. Scribo vobis iuuenes, quoniam fortes facti eſtis, & verbū Dei manet in vobis & viciſtis malignum. Ioā. 2. 13

Fortitudo reproba Deum offendit.

TEtendit enim aduerſus Deū manū ſuam, & cōtra omnipotentem roboratus eſt. Cucurrit aduerſus Deum erecto collo, & pingui ceruice armatus eſt. Iob. 15. 25

Melior eſt ſapiētia quàm vires, & vir prudēs quam fortis.

Fortitudo veſtra vt fauilla ſtuppæ, & opus veſtrum, quaſi ſcintilla, & ſcindetur vtrūq; ſimul, & nō erit qui extinguat. Sapi. 6. 1 Eſa. 1. 31

Fraternitas.

FRater qui adiuuatur à fratre, quaſi ciuitas firma & iudicium quaſi vectes vrbium. Pro. 18. 19

Fratres in adiutorium in tempore tribulationis, & ſuper eos miſericordia liberabit. Ec. 40. 24

Nunquid non pater vnus omnium noſtrum (Nunquid nō Deus vnus creauit nos? Quare ergo deſpicit vnuſquiſque veſtrum fratrem ſuum, violans pactum patrum veſtrorum? Mal. 2. 10

Quicūque enim fecerit voluntatem patris mei qui in cælis eſt, ipſe meus frater, ſoror, & mater eſt. mat. 12. 05

Omnes autem vos fratres eſtis. 23. 8.

Decebat autem eum propter quē omnia, & per quē omnia, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem ſalutis eorum per paſſionem conſummari. Heb. 2. 10

Fratres & ſorores Chriſti qui ſunt.

EXtendēs Ieſus manum in diſcipulos ſuos dixit, ecce mater mea, & fratres mei quicumque enim fecerit voluntatem patris mei, qui in cœlis eſt, ipſe meus frater & ſoror & mater eſt, Idem habetur verbatim Marc. 3. 24. Matt. 12. 49.

Nolite timere, ite nuntiate fratribus meis vt eant in Galilæam, ibi me videbunt. cap. 28. 10

Et nuntiatum eſt illi, mater tua & fratres tui ſtant foris volentes te videre, qui reſpondens dixit ad eos. Mater mea & fratres mei hi ſunt qui verbum Dei audiunt, et faciunt. Lu. 8. 20

Ioa. 20.17 Dicit Mariæ Ieſus, noli me tangere (nondū enim aſcēdi ad patrem meum) vade autem ad fratres meos & dic eis.

Heb. 2.12 Annunciabo nomen tuum fratribus meis, in medio eccleſiæ laudabo te. Idem habetur Pſal. 21.23. Verbatim.

Fraus vide dolus.

Fructus operis bonus.

Sap. 3.15 Bonorum operum glorioſus eſt fructus.

Rō. 7. 4. Itaque fratres mei & vos mortificati eſtis legi, per corpus Chriſti, vt ſitis alterius, qui ex mortuis reſurrexit vt fructificetis Deo.

Gal. 5. 22 Fructus autem ſpiritus eſt Charitas, gaudium, pax, patiētia, benignitas, bonitas, longanimitas, mânſuetudo, fides, modeſtia, continentia, caſtitas.

Ephe. 5. 9 Fructus enim lucis eſt in omni bonitate & iuſtitia & veritate.

Coll. 1.10 In omni opere bono fructificantes.

Iac 3. 18 Fructus autem iuſtitiæ in pace ſeminatur, facientib. pacē

Malus.

Sapi. 4 5 Fructus illorum inutiles, & acerbi ad manducandum & add nihilum apti.

Ier. 12 13 Confundemini à fructibus veſtris, propter iram furoris Domini.

Rom 6. 21 Quem ergo fructum habuiſtis tunc in illis, in quibus nunc erubeſcitis.

Fundamentum eſt Chriſtus.

1. cor 4 11 Fundamentum aliud ne pōt ponere, præter id ꝙ poſitū eſt, quod eſt Chriſtus Ieſus. ſi quis autem ſuperædificat ſuper fundamentum hoc aurum, argentum, lapides precioſos, ligna, fœnū, ſtipula, vniuſcuiuſq; opus manifeſtum erit, dies enim Domini declarabit, quia igne reuelabitur. & vniuſcuiuſque opus quale, ſit, ignis probabit.

Fundamentum ſunt Apoſtoli.

Ep. 2. 20 Iam non eſtis hoſpites & aduenæ, ſed eſtis ciues ſanctorū & domeſtici Dei, ſuperædificati ſuper fundamētum Apoſtolorū & prophetarum, ipſo ſummo angulari lapide Chriſto Ieſu in quo omnis ædificatio conſtructa creſcit in templum ſanctum in Domino, in quo & vos coædificemini, in habitaculum Dei in ſpiritu ſancto.

Ap. 21. 14 Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim, & in ipſis duodecim nomina, duodecim Apoſtolorum Agni

Et pe-

Et peculiariter Petrus dicitur fundamentum

ET ego dico tibi quia tu es Petrus, & ſuper hanc petrā mat.16.18
ædificabo eccleſiam meam & portæ inferi non præualebunt aduerſus eam,& tibi dabo claues regni cælorum,& quodcūque ligaueris ſuper terrā erit ligatum & in cælis, & quodcunq, ſolueris ſuper terrā,erit ſolutum & in cœlis.

Cùm ergo prandiſſent dicit Symoni Petro Ieſus. Symon Ioā.21.15
Ioānis diligis me plus his?dicit ei etiā Dñe, tu ſcis quia amo te:dicit ei,Paſce agnos meos,dicit ei iterum,Symō Ioānis diligis me?ait illi,Etiam domine,tu ſcis quia amo te, dicit ei paſce agnos meos Dicit ei tertiò Symon Ioannis amas me?Contriſtatus eſt Petrus quai dixit illi tertiò, amas me,& dixit ei.Domine tu omnia ſcis tu ſcis quia amo te, dicit ei paſces oues meas.

Cuius fides nunquam deficiet.

AIt autem Dominus Symon,Symon, ecce Sathanas ex Luc. 22
petiuit vos,vt cribaret ſicut triticum, ego autem roga 31.
ui pro te,vt non deficeret fides tua.& tu aliquādo conuerſus,confirma fratręs tuos qui dixit ei. Domine tecum paratus ſum,& in carcerem & in mortem ire.

Furtum prohibetur,committitur & punitur.

NOn furtum facies.Idem Leui. 19.11. verbatim habetur & Deut.5.18. Ex.20.15

Qui furatus fuerit hominem & vendiderit eum, conuictus noxæ,morte moriatur. Ca.21.17

Si quis furatus fuerit bouem aut ouem, & occiderit vel Ca.22.1
vendiderit,quinque boues pro vno boue reſtituet, & quatuor ouas pro vna oue.

Si deprehenſus fuerit homo ſollicitans fratrem ſuum de deu.24.7
filiis Iſrael.& vendito eo acceperit precium, interficietur & auferes malum de medio tui Ioſue.7 1.

Et ait Ieſue ad Achan,da gloriā domino Deo Iſrael & cō Ioſu.7.19
fitere,atque indica mihi quid feceris,ne abſcōdas.Reſponditque Achan Ioſue & dixit ei. Verè ego peccaui Domino Deo Iſael,& ſic feci.Vidi enim inter ſpolia pallium coccineum valde bonum,& ducentos ſiclos argenti,&c.

Cuius cùm vocē balantis vir eius audiſſet dixit. Videte ne Tob.2.19
fortè furtiuus ſit,reddite eū Dominis ſuis,quia nō licet no

bis aut edere ex furto aliquid, aut contingere.

Pro.6.30 Nō gradis eſt culpa, cum quis furatus fuerit, furatur. n. vt eſurientem impleat animā, deprehēſus quoque reddet ſeptuplum & omnem ſubſtantiam domus ſuæ tradet.

Oſee.4.2 Maledictum & mendacium, & homicidium, & furtum, & adulterium inundauerunt, & ſanguis ſanguinem tetigit.

mat.19.18 Ieſus autem dixit Non homicidium facies, nō adulterabis, non facies furtum, non falſum teſtimonium dices.

1.Co.6.10 Neque fures neque auari, neque ebrioſi, neque maledici, neque rapaces, regnum Dei poſſidebunt.

Ap.9.21 Non egerunt pœnitentiam ab homicidiis ſuis, neque à veneficiis ſuis, neque à fornicatione ſua, neque à furtis ſuis.

Fures dicuntur qui verbum Dei peruertunt, & veram doctrinam.

Ier.23.30 PRopterea ecce ego ad Prophetas ait Dominus, qui furantur verba mea vnuſquiſque à proximo ſuo.

Ioā.10.1 Amen amen dico vobis, qui non intrat per oſtium in ouile ouium, ſed aſcendit aliunde, ille fur eſt & latro.

GAal opponit ſe Abimelech, Iudic.9.26.35.39.

Gabaonitæ, redimunt vitam aſtu quodam Ioſue.9. obſidentur & obſidione liberantur, 10.5. propter ipſos iniuſtè à Saule occiſos ſuſpenduntur filij Saulis 2.Reg.21.16.9.*

Gabellus venit cum Raphael ad nuptias Tobiæ. Iob 9.7.

Gabriel apparet propheta Danieli.

Dan.8.16 ET audiui vocē viri inter Vlai & clamauit & ait, Gabriel fac intelligere iſtam viſionem, & venit & ſtetit iuxta vbi ego ſtabam, &c:

Ca.9.21 Adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in viſione à principio, citò volans tetigit me, in tēpore ſacrificij veſpertini, & docuit me locutus eſt mihi.

Apparuit Zachariæ ſacerdoti

Luc.1.11 APparuit autem illi Angelus Domini, ſtans à dextris altaris incēſi, & Zacharias turbatus eſt videns, & timor

irruit

irruit ſuper eũ. Ait autem ad illum Angelus: Ne timeas Zacharia, quoniam exaudita eſt deprecatio tua, & vxor tua Eliſabeth pariet tibi filium, & vocabis nomẽ eius Ioãnem; & erit gaudium tibi & exultatio, &c.

Apparuit virgini Mariæ.

IN menſe autẽ ſexto miſſus eſt Angelus Gabriel à Deo in ciuitatem Galileæ, cui nomen Nazareth, ad virginem deſponſatam viro, cui nomen erat Ioſeph, de domo Dauid, & nomen virginis Maria. Luc.1.26

Gad filius Iacob *ex* Lia, *Geneſ.* 30.11.‡ 25.26.

Gaddita recipiunt ſuam hæreditatem, Num. 32*.*Deut.* 3.12 *Ioſue.* 13.24:

Gad propheta admonet Dauid, *vt non maneat in terra* Moabitarum, 1.Re.22.5. *nunciat* David *iram* Dei, 2.*Re.*24.18.18.

Gaius, 1.Corint.1.14.*capitur*, *Act.*19.29.*deducit* Paulum *in Aſiam,* 20.4.*hoſpitio eum ſuſcipit,* Rom.16.23.

Galgal, ſiue Galgala, *ciuitas* Iſrael, *Ioſ.*4.19.*in* Galgal *circumciditur populus, & celebrat* Paſcha.5.2.7.10.*egreditur inde ad liberandos Gabaonitas,* 10.7.*reuertitur.*10.43.

Galilea recipit Chriſtum. *Ioan:*4.45. *in Galilaa incipit* Chriſtus *predicare, Matth* 4.12 Act.10.37.

Gamaliel vir peritus Legis. Act.5.34.‡.22.3.

Gamaliel dux. Manaßitarem, *Num.* 1.10

gaudere & lætari honeſtè licet.

LÆtatus eſt populus cũ vota ſponte promitterẽt, quia corde toto offerebant ea domino, ſed & Dauid rex lætatus eſt gaudio magno, & benedixit domino coram vniuerſa multitudine, & ait benedictus es domine Deus Iſrael patris noſtri, ab æterno in æternum. 1.Par.29 9.

Clarè cecinerunt cantores & Iezraia præpoſitus, & immolauerunt in die illa victimas magnas, & lętati ſũt. Deus. n. lætificauerat eos lætitia magna, ſed & vxores eorũ, & liberi gauiſi ſunt, & audita eſt lætitia Hyeruſalem procul. 2.Eſdra 12 42.

Renuit cõſolari anima mea, memor fui Dei & delectatus ſum, & exercitatus ſum & defecit ſpiritus meus Pſa 67.

Luc.1.14 Angelus ait zachariæ:& erit gaudiũ tibi,& exultatio & multi natiuitate ei⁹ gaudebũt,erit.n.magn⁹corã dño, &c.

1.The.1.6 Et vos imitatores noſtri effecti eſtis & dñi, excipientes verbum in tribulatione multa,cum gaudioSpiritus ſancti.

cap.5.16 Semper gaudete,ſine intermiſſione orate.

Gaudendum non eſt more gentilium.

Ecce.2.2 RIſum reputaui errorem &gaudio dixi. Quid fruſtra deciperis?

Cap 7.3 Melius eſt ire ad domum luctus,quàm ad domum conuiuij,in illa enim finis cunctorum admonetur hominũ, & viuens cogitat qd futurũ ſit, Amos.6.8.(es Deo tuo. &c.

Oſee.9.1 Nolie lętari Iſrael noli exultare ſicut populi quia fornicata es à Deo tuo &c.

Pro.12.4 Conſiliũ cuſtodiet te & prudẽtia ſeruabit te vt eruaris à via mala,& ab homine qui peruerſa loquitur, q relinquit iter rectum,& ambulauit per vias tenebroſas,qui lętantur cum malefecerint,& exultant in rebus peſſimis,&c.

Iaco 4.9 Miſeri eſtote & lugete & plorate,riſus veſter in luctum conuertetur & gaudium in mœrorem.

Gaudium in perſecutione.

Matth.5 12. BEati qui perſecutionẽ patiũtur propter iuſtitiã,quoniã ipſorũ eſt regnũ cælorũ.Beati eſtis cũ maledixerint vobis homines,& perſecuti vos fuerint &dixerint oẽ malum aduerſũ vos,mentientes propter me,gaudete & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt in cælis.Sic enim perſecuti fuerunt prophetas qui fuerunt ante vos.

Act.5.41 Et illi quidẽ ibãt gaudẽtes à conſpectu Concilij,quoniã digni habiti ſunt pro nomine Ieſu contumeliam pati.

ca.20.24 Sed nihil horũ vereor nec facio animam meã precioſiorẽ quã me dũmodo cõſummẽ curſum meũ& miniſteriũqd accepi à domino Ieſu teſtificari euangelium gratiæ Dei.

Rom.5,3 Non ſolũ autẽ ſed & gloriamur in tribulationib.ſciẽtes qd tribulatio patientiã operatur,patiẽtia autẽ probationẽ probatio verò ſpem,ſpes autem non confundit,&c:

Colli.24 Qui nunc gaudeo in paſſionibus pro vobis,& adimpleo ea quæ deſunt paſſionum Chriſti in carne mea,pro corpore eius quod eſt eccleſia.

Hebr.10.34 Nam & vinctis compaſſi eſtis & rapinam bonorũ veſtrorum cum gaudio ſuſcepiſtis,cognoſcentes vos habere meliorem & abundantiorem ſubſtantiam:

Moyſes.

Moyſes grādis fact' negauit ſe eſſe filiorū Pharaōis,ma gis eligens affligi cū populo Dei q̄ tēporaliter peccati ha bere iucūditatē,maiores diuitias æſtimās theſauro Ægy- ptiorū im ꝑperiū Chriſti, aſpiciebat ēm in remuneratione. ca.11.25

gaudium ſpiritus.

IN ipſa hora exultauit Spiritu Ieſus,& dixit.Cōfiteor tibi Domine Pater cæli & terræ,quod abſcondiſti hæc à ſa- pientibus & prudentibus & reuelaſti ea paruulis,&c. Lu.10.21

Spe gaudentes in tribulatione,patientes,orationi inſtan tes,neceſſitatibus ſanctorum communicantes. Ro.12.12

Nō eſt enim regnū Dei eſca,& potus,ſed iuſtitia & pax, & gaudium in Spirituſancto. ca.14.17

Fructus autem Spiritus charitas,gaudiū,pax,patiētia,lō ganimitas,bonitas,benignitas māſuetudo,fides,modeſtia, caſtitas,&c. gal.5.22

Gaudete in Domino ſemper,iterum dico gaudete. phili.4.4.

Semper gaudete,ſine intermiſſione gaudete. 1.Theſ 5 16.

gaudium ſalutis æternæ.

IN die illa cantabitur canticum iſtud in terrra Iuda. Eſa 26 1

Reſpice Syon ciuitatē ſolēnitatis noſtræ, oculi tui vide- bunt Hyeruſalē habitationē opulentā, tabernaculū quod nunquā trāſferri poterit,nec auferentur claui eius in ſem piternum,& omnes funiculi eius rumpentur,quia ſolūmo do ibi magnificus eſt Dominus noſter,&c. ca.33.20

Iuſtorū animæ in manu Dei ſunt,& nō tāget illos tormē tum mortis,&c.7.Fulgebunt iuſti & tāquā ſcintillæ in arū dineto diſcurrēt, iudicabunt nationes dominabuntur po- pulis,& regnabunt Dominus illorum in perpetuam. Sap 3.1.

Vide Beatitudo.

Gedeon Dux & Iudex in Iſrael Iudic.6.*.‡.7.‡8.‡

Gemitus quis probandus qui improbandus

ET audiuit gemitus eorum & recordatus eſt fœderis, quod pepigit cum Abraham, Iſaac & Iacob, & reſpe- xit Dominus filios Iſrael & liberauit eos. Ex.2.24

Et dixit Dn̄s ad eū(angelū)trāſi p mediā ciuitatē ī medio Hyeruſalē,& ſigna thau ſuper frōtes eorū,gemētiū & dolē tiū ſuper cunctis abominationibus quæ fiūt in medio ei'. Eze.9.4

Tunc Tobias ingemuit & cæpit orare,cū lachrymis di cens, Iuſtus es Domine & omnia iudicia tua iuſta ſunt, & omnes viæ tuæ miſericordia & veritas & iudicium. Tob.3.1.

Sed

2.Mac.6 Sed cū plagis perimeret ingemuit Eleazar⁹ & dixit: Dñe
30. qui habes ſanctā ſcientiā manifeſtè tu ſcis, q̄a cū poſſem à morte liberari, duros corporis ſuſtineo dolores, ſecundum animam verò propter timorem tuum libenter hæc patior.

Rō.8.22 Scim⁹.n.q̄d oīs creatura īgemiſcit, & parturit vſq; adhuc.

Iac.5.9. Nolite ingemiſcere fratres in alterutrum & non iudicemus, ecce iudex ante ianuam aſſiſtit.

generatio mala.

pſa.77.8 NE fiāt ſicut patres eorum, generatio praua exaſperās: Generatio, quæ non dixerit eum Deo ego ſum.

Sap.3.19 Nationes enim iniquæ duræ ſunt conſummationis.

Ioā.8.39 Si filij Abrahæ eſtis, opera Abrahæ facite. Vos facitis opera patris veſtri.

1.Ioa.3.8 Qui facit peccatum ex Diabolo eſt, quoniam ab initio diabolus peccat.

generatio bona.

pſal.13.5 QVoniam Dominus in generatione iuſta eſt.
111.2. Generatio rectorum benedicetur.

Ioa.1.13 Qui non ex ſanguinibus, ſed ex Deo nati ſunt.

3.6. Quod natum eſt ex carne, caro eſt: quod natum eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt.

1.Ioa.4.7 Omnis qui diligit, ex Deo natus eſt, & cognoſcit Deū

gentium vocatio.

Ge 49.10 NOn auferetur ſceptū de Iuda, & dux de fœmore eius, donec veniat qui mittendus eſt, & ipſe erit expectatio gentium.

N.24.17 Videbo eū ſed nō modo intuebor illū, ſed nō propè orietſtella ex Iacob & conſurget virga ex Iſrael, & percutiet duces meos vaſtabitque omnes filios Seth.

Deu.32.
43. Laudate gentes populū eius, quia ſanguinē ſeruorū ſuorum vleiſcetur, & vindictam retribuet in hoſtes eorum & propitius erit terræ populi ſui.

2.Re.22
44. Saluabis me à cōtradictionib. populi mei, cuſtodies me ī caput gētium populus quē ignoro ſeruiet mihi, &c. 50. Propterea cōfitebor tibi Dñe in gētib. & nomini tuo cantabo.

3.Reg.8. Inſuper & alienigena qui nō eſt de populo tuo Iſrael, cū venerit in terra lōginqua pp nomē tuū, (audietur .n. nomē tuum magnum & manus tua fortis, & brachium tuū extētum) cùm venerit ergo & orauerit, in hoc loco, tu exaudies in cælo in firmamento habitaculi tui, & facies omnia pro

quibus inuocauerit te alienigena &c.

Poſtula à me dabo tibi gentes hæreditatem tuam,& poſſeſſionem tuã terminos terræ Pſal.2.8

Reminiſcẽtur & cõuertentur ad dñm vniuerſi fines terrę. 21,28.

Venient legati ex Ægypto,Æthiopia præueniet manus eius Deo.Item.71 8 17. 67.32.

Omnes gentes quaſcunque feciſti veniet, & adorabunt coram te Domine & glorificabunt nomemen tuũm. 85.9.

Sit nomen eius benedictum in ſęcula,ante ſolem permanet nomen eius,& benedicentur in ipſo omnes tribus terræ omnes gentes magnificabunt eum. 71.17.

Memor ero Raab & Babilonis ſcientium me.ecce,alienigenæ & Tyrus & populus AEthiopum hi fuerunt illic. 86.4.

Et erit ĩ nouiſſimis dieb.ꝑparatus mõs domᵒdñi.in vertice mõtiũ & eleuabit̃ ſup colles & fluẽt adeum oẽs gentes. Eſai.2.2

In die illa radit Ieſſe,qui ſtat in ſignũ populorũ ipſorum gentes deprecabuntur,& erit ſepulchrum eius glorioſum, cap.11,10

In die illa erit altare dñi in medio terræ AEgypti,& titulus domini iuxta terminũ eius, & erit in ſignum & teſtimonium domini exercituum in terra AEgypti.cap.25.7. ca.19,28

In die illa clangetur in tuba magna, & venient qui pditi fuerãt de terra Aſſyriorum,&qui eiecti erant de terra AEgypti,& adorabunt Dominum in Ieruſalem,cap.29.17. ca.27.13

Agitur de futura conſolatione,lętitra,ſecuritate &fœlicitate perpetua eorum,qui in Chriſtum ſunt crediturri. ca.35.✝

Suſcitaui ab Aquilone & veniet ab ortu,ſolis.vocabit nomen meum,& adducet magiſtratus quaſi lutũ & ſicut plaſtes concaalcans humum. ca 41.25

Noli timere quia ego tecum ſum,ab oriente ducã ſemẽ tuum & ab occidente congregabo te,&c cap.42.5

Hæc dc dñs,Labor AEgypti &negotiatio AEthiopię.& Sabæĩ viri ſublimes ad te trãſibũt &tui erũt,poſt te ãbulabũt vincti manib pgent,& te adorabũt teq,deprecabũtur,&c. ca.45.14

Conſtituitur Chriſtus dux gentiũ ac Iudæorũ ſaluandorum,daturq,in fœdus populi ex omni orbis parte vocãdi,& oſtenſa magna fœlicitate credentium in Chriſtũ,hortatur eos ad gratiarum actionem,&c. ca.49.✝

Prope eſt iuſtus meus,egreſſus eſt ſaluator meus.& brachia mea populos iudicabunt & in ſulæ exſpectabũt,& brachium meum ſuſtinebunt. cap.51.5

Ecceſiam inuitat ad lætitiam quod ex gẽtibus futura ſit nu- ca.54.✝

numeroſiot quàm erat Synagoga & per orbē propaganda &c. Cap. 45. Idem.

cap.56.7 Adducam (filios aduenæ qui adhęrēt mihi) eos in montē ſāctū meū & lætificabo eos in domo orationis meæ, holocauſta eorū, & victimæ eorū placebūt mihi ſup altari meo q̄a domus mea domus orationis vocabitur cūctis populis

cap.60.3 Et ambulabunt gentes in lumine tuo & reges in ſplēdore tui &c.

cap.65.1 Quæſierūt me qui antē nō interrogabāt, inuenerūt q̄ nō quæſierūt me, dixi ecce ego ecce ego ad gentē quę nō inuocabit nomē meū, expandi manus meas tota die ad populū credulū qui graditur in via non bana poſt cogita-

ca.66.20 tiones ſuas Cap. 99. 16.

Et annunciabunt gloriam meam gentib. & adducent omnes fratres veſtros de cunctis gentibus in domum Dñi in equis & in quadrigis, & in lecticis & in mulis & in carrucis

Ier 16.19 ad nomen ſanctum meum Hyeruſalem dicit dominus.

Domine fortitudo mea & robur meum & refugium meū in dietribulationis, ad te gentes veniētab extremis terrę & dicent. Vetē mendaciū poſſiderunt patres noſtri vanitatē quæ eis non profuit. (Deus meus es tu.

Oſe 1.24 Et dicā omni populo meo, Populus meus es tu, & ipſe dicet

Ioel. 2.28 Effuddam ſpiritum meum ſuper omnem carnem & prophetabunt filij veſtri & filię veſtræ, ſenes veſtri ſomnia ſom

Mic. 4.2 niabunt & iuuenes veſtri viſiones videbunt.

Et properabunt gentes multæ dicent venite aſcēdamus ad montem domini & ad domum Dei Iacob & docebit

Soph. 3.9 nos de viis ſuis & ibimus in ſemitis eius &c.

Quia tunc reddam populis labium electū vt inuocētoēs

Zac. 2.11 in nomine domini & ſeruiant ei humero vno.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dominū in die illa & erunt mihi in populū, & habitabo in medio tui & ſcies q̄a

cap. 9.10 dominus exercituum miſit me ad te

Loquetur pacem gentib. & poteſtas eius à mari vſque

Mat. 2.2 ad mare & à fluminibus vſque ad fines terræ.

Vbi eſt qui natus eſt Rex Iudæorum? vidimus enim ſtellam eius in Oriente & venimus adorare eum.

cap. 8.11 Dico vobis q̄d multi ab oriēte & occidēte venient & recumbent cū Abraham & Iſaac & Iacob in regno cœlorū.

c. 21.43 Dico vobis quia auferetur à vobis regnum Dei & dabitur genti facienti fructus eius.

Ite

Ite ergo ad exitus viarum & quoſcunque inueneritis vo Ca.22.9
cate ad nuptias.

Oues alias habeo quæ non ſunt ex hoc ouili,& illas opor Ioa.10.16
tet me adducere & vocem meam audient,& fiet vnum oui
le & vnus paſtor.

Angelus aũt domini locutus eſt ad Philippum,dicẽs,Sur Act.8.26
ge & vade contra meridianum,ad viam quæ deſcendit ad
Ieruſalem in Gazam hæc eſt deſerta,&c.

Iuſſu angeli accerſit Corneliꝰ Cẽturio Petrũ, q̃ p̃ lintei cap.10.‡
viſionẽ admonitꝰ gentes ad euãgeliũ admittẽdas eſſe, &c.

Etenim in vno ſpiritu nos in vnũ baptizati ſumus ,ſiue 1 cor.12.13
Iudæi,ſiue gentiles,ſiue ſerui, ſiue liberi & omnes in vno
ſpiritu potati ſumus.

Gentilium mores non ſunt nobis imitandi.

IVxta conſuetudinẽ terrę Ægypti,in qua habitaſtis nõ fa Leu.18.3
cietis & iuxta morem regionis Canaam,ad quã ego in
troducturus ſum vos non agetis, nec in legitimis eorum
ambulabitis.

Nolite ãbulare in legitimis nationũ quas ego expulſurꝰ
ſum ante vos,omnia.n hæc fecerũt,& abominatꝰ ſum eas. ca.20.23

Hęc dicit dominus,iuxta vias gentium nolite diſcere, &
à ſignis cæli nolite metuere,quæ timent gentes , quia le Iere.10.2
ges populorum vanę ſunt,&c.

Genu omne flectendum domino.

MAnducauerũt & adorauerũt oẽs pingues terræ,in cõ Pſ.21.32
ſpectu eius cadent omnes qui deſcendunt in terram.

In memetipſo iurauit egredietur de ore meo iuſtitiæ ver Eſ.45.23
bum,& non reuertetur,quia mihi curuabitur omne genu,
& iurabit omnis lingua.

Scriptum eſt enim quia mihi curuabitur omne genu, & Ro.14.11
omnis lingua confitebitur Deo.

Humiliauit ſemetipſum factus obediens vſq,ad mortẽ Phi.2.10
mortẽ autẽ crucis.Propter quod & Deus exaltauit illũ, &
dedit illi nomẽ quod eſt ſuper oẽ nomen,vt in nomine eiꝰ
flectetur omne genu,cœleſtium , terreſtrium & infernorũ.

Gerſon filius Leui Num 3.17 Gerſonitarũ miniſterium.3.25
‡.4.22

Gieſi miniſter Eliſei,4.25.fit lepro ſus.5.26.

Gladius non cuiuis permittendus.

ET ęcce vnus ex his,qui erãt cũ Ieſu extẽdẽs manũ , exe- Mat.26.
mit 51.

mit gladium ſuũ & percutiẽs ſeruum principis ſacerdotũ amputauit illi auriculam eius. Idẽ Mar.14.47. verbatim habetur Idem. Luc 22,49. Ioan, 18.10. verbatim.

Gladius Spiritus eſt verbum Dei.

4 Eſd.13 9. ET ecce vt vidit impetũ multitudinis venientis, nõ leuauit manũ ſuã, neq; phramæã tenebat, neq; aliquod vas bellicoſum niſi ſolũmodo vt vidi, qm̃ emiſit de ore ei⁹ ſicut flatũ ignis & de labiis eius, Spiritus flãmæ, & de lingua ei⁹ emittebat ſintillas & tempeſtates & commiſta ſunt omnina ſimul, hic flatus ignis & Spiritus flãmæ, & multitudo tẽpeſtatis 27. repetit eadem hęc verba.

Eſa.11:4 Sed iudicabit in iuſtitia pauperes & arguet in ęquitate pro mãſuetis terrę, & percutiet terrã virga oris ſui, & ſpiritu labiorum ſuorum interficiet impium.

Cap.7.1 In die illa dominus viſitauit in gladio ſuo duro, & grãdi & forti ſup Leuiathã ſerpentem veterẽ, & ſuper Leuiathã ſerpentem tuortuoſum & occidet cetum qui in mare eſt.

Ca.31.8 Et cadet Aſſur in gladio nõ viri, & gladius non hominis vorabit eum & fugient non à facie gladij. &c.

Ca.49.2 Poſſuit os meũ quaſi gladiũ acutũ, in vmbra man⁹ ſuæ protexit me, & poſuit me ſicut ſagittam electam in pharetra ſua abſcondit me.

Ca.66.16 In agne dominus iudicabit, & in gladio ſuo ad omnẽ carnem, & multiplicabuntur interfecti à domino.

Eph.6.17 Galeam ſalutis aſſumitte & gladiũ ſpiritus quod eſt verbum Dei.

Heb 4.12 Viuus eſt enim ſermo Dei & efficax, penetrabilior omni gladio ancipiti & pertingens vſque ad diuiſionẽ animæ & ſpiritu, &c.

Apo.1.16 Et habebat in dextra ſua ſtellas ſeptem, & de ore ei⁹ gladius vtraque parte acutus exibat & facies ſicut ſol lucet in virtute ſua.

Cap 2 16 Similiter pœnitentiã age ſi quo minus veniã tibi cito, et pugnabo cum illis in gladio oris mei (gentes

Ca.19.15. Et de eius ore procedit gladius acut⁹, vt in ipſo pcutiat

2.Th.2.8 Et nunc reuelabit ille iniquus quẽ dominus Ieſus interficiet ſpiritu oris ſui, et deſtruet illuſtratiõe aduẽt⁹ ſui eũ.

Gloria Dei in omnibus querenda.

Ioſu.7.19 ET ait Ioſue ad Achan, fili mi da gloriã dño Deo Iſrael et cõfitere, atque indica mihi quid feceris ne abſcõdas

Cre-

Credidi propter quod locutus ſum,ego autem humilia-
tus ſum nimis. Pſ.115.1
Sic ergo vos orabitis.Pater noſter qui es in cælis &c.
Vocauerunt ergo rurſum hominem qui fuerat cæcus & Mat.6.9
dixerunt ei: da gloriam Deo, nos ſcimus quia hic homo Ioā 9.24
peccator eſt
Ego te clarificaui ſuper terram:opus conſummaui quod ca.17.4
dediſti mihi vt faciam.
Empti eſtis precio magno,glorificate & portate Deum 1.Cor.6
in corpore veſtro. 20.
Siue ergo manducabitis ſiue bibitis ſiue aliud qd facia
tis omnia in gloriam Dei facite,Philip.1,20. cap.10.31
Omne quodcũque facitis in verbo & in opere,omnia in
nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti gratias agẽtes,Deo pa coll.3.17
tri per ipſum,Tit 2,10.

Vide verbum honor.

Gloria beatorum.Vide Beatitudo.

Sedelia filius Aziem gladio interimitur,2.Reg.25.25,
Ierem.41.2

Gratia in ſcripturis accipitur pro beneficio.

BEnedictus ſit à domino qui eandem gratiam quã præ
buerat viuis ſeruauit & mortuis. Ruth.2
Et nunc retribuet quidẽ Dominus miſericordiam & ve- 20.
ritatẽ,ſed & ego reddã gratiã eo quod feciſtis verbũ iſtud
Heri veniſti&hodie cõpelleris nobiſcũ egredi?ego autẽ 2.Reg 2
vadam quo iturus ſũ,reuertere & reduc tecũ fratres tuos, 6.
& Dominus faciet tecum miſericordiam & veritatẽ quia
oſtendiſti gratiam & fidem. Cap.15
Dabit capiti tuo argumenta gratiarum& corona inclita 20.
proteget te.
Gratia datur in conſpectu omnis viuentis & mortuo nõ Prou 4.9
prohibeas gratiam.
Gratiam fideiuſſoris ne obliuiſcaris,dedit enim pro te a Ec.7.37
nimam ſuam. ca.29.20

Pro furore.

NOe vir inuenit gratiam coram Domino.
Et dixit(Abrahã)Dñe ſi inueni gratiã in oculis tuis ne Gen. 6.8
tranſeas ſeruum tuum Item 19,18.fere idem habetur. cap.18.3
Fuit autẽ Dominus cum Ioſeph & miſertus eſt illius,&
dedit illi gratiam in conſpectu principis carceris. ca.39.21

Ex.12.36 Dominus autẽ dedit gratiam populo coram Ægyptiis, vt commendarent eis & ſpoliauerunt Ægyptios.

Tob.1.13 Et quoniã memor fuit Domini in toto corde ſuo, dedit illi Deus gratiam in conſpectu Salmanaſar regis.

Heſter.2 17. Et adamauit eã rex plus quã omnes mulieres, habuitq; gratiam & miſericordiã corã eo ſuper omnes mulieres &c

Doctrina bona dabit gratiã, & iitinere cõtẽptorũ bonorũ

Pro.13.15 Eſt enim confuſio adducens peccatum, & eſt confuſio

Ecc.4.25 ad ducens gloriam & gratiam.

Dedit autem Deus Danieli gratiam & miſericordiam, in

Dan.1.9 conſpectu principis Eunuchorum.

Quotidie perdurantes vnanimiter in templo, & frangen

Act.2 47 tes circa domos panem, ſumebant cibum cum exultatione & ſimplicitate cordis collaudantes Deum, & habentes gra

ca.24.27 tiam ad omnem plebem.

Biennio autẽ expleto accepit ſucceſſorem Felix, Portiũ Feſtum, volens autẽ gratiam, præſtare Iudęis Felix reliquit Paulum vinctum.

cap.25.9 Feſtus autem volens gratiam, præſtare Iudæis reſpõdẽs Paulo dixit: Vis Hyeroſolimã aſcendere, & ibi de his iudicari apud me?

Pro præmio quod à Deo exſpectatur.

Pro.1.9 AVdi fili mi diſciplinã patris tui, & ne dimittas legẽ matris tuę, vt addatꝰ gratia capiti tuo & torques collo tuo

cap.12.2 Qui bonus eſt hauriet gratiã à Domino, qui autẽ cõfidit in cogitationibus ſuis impiè agit (gratia?

Lu 6.33 Si benefeceritis his qui vobis benefaciũt, quæ vobis eſt

1.Pet.2 19. Hæc eſt enim gratia ſi propter Dei conſcientiã ſuſtinet, quis triſticias patiens iniuſtè.

Pro dono aliquo gratis dato.

Heſter.15 17. VAlde, n. mirabilis es Dñe, & facies tua plẽa eſt gratiarũ

Pſ.44.3 Speciofus forma præ filiis hominum, diffuſa eſt gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in æternum.

Pro.3.22 Fili cuſtodi legẽ atque conſilium & erit vita aiæ tuę, & gratia faucibus tuis.

ca.16.23 Cor ſapientis erudiet os eius & labiis eius addet gratiã

ca.22.11 Qui diligit cordis munditiam propter gratiam labiorũ habebit amicum regem. 1. Cor 12. per totum.

De.13.1 Vnicuique autem veſtrum data eſt gratis ſecundum mẽſuram donationis Chriſti.

Tnui-

Vnuſquiſque ſicut accepit gratiã,in alterutrũ illã admini ſtrãtes ſicut boni diſpenſatores multiformis gratiæ Dei. 1.Pet.4.10

Pro dono ſupernaturali Deo gratum facientem. Pſ.43.12

QVia miſericordiã & veritatẽ diligit Dominus Deus gratiam & gloriam dabit Dominus. Lu.1.28

Et ingreſſus angelus ad eã dixit,Aue gratia plena benedi ƈta tu in mulieribus. (gratia Dei erat in illo.

Puer autẽ creſcebat & confortabatur plenus ſapientia,& cap.2.40

Et de plenitudine eius oẽs accepimus & gratiã ꝑ gratia Ioan.1.16

Gratia vobis & pax à Deo patre noſtro & Domino Ieſu Chriſto. Rom.1.7

Gratia Domini noſtri Ieſu Chriſti vobiſcũ,Charitas mea cum omnibus vobis in Chriſto Ieſu. 1.Cor.1 23.

Nã gloria noſtra hæc eſt,teſtimoniũ conſcientię noſtræ quod in ſimplicitate & ſinceritate Dei & nõ in ſapiẽtia car nali ſed in gratia Dei conuerſati ſumus in hoc mundo. 2.Cor.1 12.

Euacuati eſtis in Chriſto qui in lege iuſtificamini,gra-

Optimum eſt enim gratia ſtabilire cor. (tia excidiſtis Gal.5.4

Maiorem autem dat gratiam propter quod dicit Deus, Heb.13.9 ſuperbis reſiſtit,humilibus autem dat gratiam. Iac.4.6

Pro re grata,pulchra,accepta,amabili.

FAllax gratia,& vana eſt pulchritudo,mulier timẽs Do Prou.31 minum ipſa laudabitur. (bunt eum. 30.

Verba oris Sapientis,gratia & labia inſipientis præcipita

Noli diſcedere à muliere ſenſata & bona,quã ſortitus es Ec.10.12. in timore Domini,gratia enim verecundiæ illius ſuper a- Ec.7.21 rum,& 21.19.

Gratia mulieris ſedulæ delectabit virũ ſuum,& oſſa illiꝰ ca.26.16 impinguabit,19 Gratia ſup gratiã mulier ſãcta & pudorata

Gratiam & ſpeciem deſiderabit oculus tuus & ſuper hoc ca.40.22 virides ſationes.

Et omnes teſtimonium illi dabant,& mirabantur in ver- Lu.4.22 bis gratiæ quæ procedebant de ore ipſius (Chriſti ſcilicet.)

Omnis ſermo malus nõ procedat de ore veſtro,ſed ſi qͣs Ep.4.29 bonus ad ædificationem fidei,vt det gratiam audientibus.

Gratiæ donum quàm ſit occultum quodque nemo debet illud facile ſibi arrogare. Iob.9.20

SI iuſtificare me voluero,os meũ cõdẽnabit me,& ſi inno centẽ me oſtendero,prauũ me cõprobabit,etiam ſi ſim

plex fuero hoc ipſũ ignorabit aïa mea & tædebit me vitę
Pſa.2.11 Seruite dño in timore & exultate ei cum tremore(meæ
18.13. Delicta quis intelligit ab oeultis meis munda me,& ab alienis parce ſeruo tuo.
142.2. Et non intres in iudicium cum ſeruo tuo quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens,Prouerib.14,12.
Pro.20.9 Quis pōt dicere mundũ eſt cor meũ,purus ſũ à peccato?
Eccle.9.1 Omnia hæc tractaui incorde meo vt curioſè intelligerẽ. Sũt iuſti atque ſapientes & opera eorũin manu Dei, & tamen neſcit homo vtrum amore an odio dignus ſit,ſed omnia in futurũ reſeruantur incerta,eo quod vniuerſa ęquè eueniunt iuſto & impio,bono & malo,mundo & immũdo immolanti victimas & ſacrificia contemnẽti,&c. 12.neſcit homo finem ſuum & ſicut piſces capiuntur hamo,& ſicut aues laqueo comprehenduntur,ſic capiuntur homines in tempore malo cum eis ex templo ſuperuenerit.
Eccle.5.5 De propitiato peccato noli eſſe ſine metu, neq,adiicias peccatum ſuper peccatũ,& ne dicas miſeratio Domini magna eſt,multitudinis peccatorum meorum miſerebitur.
cap.17.9 Prauum eſt cor hominis & inſcrutabile quis cognoſcet illud,ego dñs ſcrutans cor& probans renes,qui do vnicuique iuxta viam ſuã,& iuxta fructum adinuentionũ ſuarũ
1.cor.4.4 Nihil enim mihi conſcius ſum,ſed non in hoc iuſtificatus ſum,qui autem iudicat me dominus eſt.2.Cor 10,14.
2.Cor.13 Volmetipſos tẽtate ſi eſtis in fide,ipſi vos probate,an nō
15. cognoſcitis voſmetipſos quia Chriſtus Ieſus in vobis eſt, niſi forte reprobi eſtis?
Gala.6.3 Nã ſi quis exiſtimat ſe aliquid eſſe cum nihil ſit,ipſe ſe ſeducit,opus autem ſuum probet vnuſquiſque,&c.
Phil 2.12 Cum metu & tremore veſtram ſalutem operamini.
1 Pet.1 Et ſi iuſtus vix ſaluabitur,impius & peccator vbi parebũt?
18.
2.Pet.1.10 Quapropter fratres magis ſatagite vt per bona opera certam veſtram vocationem,& electionem faciatis, hæc enim facientes non peccabitis aliquando.
1.Ioã 4.1 Chariſſimi nolite omniſpiritui credere,ſed probate ſpiritus ſi ex Deo ſunt.

Gratia,coram hominibus qua quis & hominibus gratus ſit,à Deo eſt.

Ex.3.21 DAbo gratiam populo huic corã Aegyptiis & cũ egrediemini nō ex ibitis vacui Idẽ,c.11.3.verbatim habet
Pſal.105
46. Et dedit eos in miſericordias in cōſpectu omniũ qui ceperun-

rant eos, Ier. 40. 2. 3. 4. (ſpectu principis eunuchorũ,
Dedit autem Deus Danieli gratiã & miſericordiã in cō- Dan. 1. 9
Et quoniam memor fuit domini in toto corde ſuo, dedit illi Deus gratiam in conſpectu Salmanaſar regis. To. 1. 13.
Sequenti autem die venimus Sydonem, humanè autem tractās Iulius Paulum, permiſit ad amicos ire & curam ſui agere. Cap. 28 16. Act. 27. 3

Gratia à ſolo Deo datur.

GRatiam & gloriam dabit dominus.
Qui bonus eſt, hauriet gratiam à domino. pſ. 83. 12
Oculi tui vias dñi cuſtodiãt, vt addat gratia capiti tuo pro. 1. 2. 2
Gratia datur in conſpectu omnis viuentis. (duplex eſt. Cap. 1. 9
Eſt datum quod nō eſt vtile, & eſt datũ cuius retributio Ecc. 7. 37
Hauriétis aquas in gaudio de fontibus Saluatoris. Ec. 20. 10
Omnes ſitientes venite ad aquas: & qui non habetis argentum, properate, emite & comedite. Venite, emite abſq; argento, & abſque vlla commutatione vinum & lac. Eſa. 12. 3 55. 1.
Gratia & veritas per Ieſum facta eſt. Ioan 1. 17
Et de plenitudine eius omnes nos accepimus. ibide, 16.
Non poteſt homo accipere à ſe quicquam, niſi fuerit ei datum de cœlo. 3. 27.
Nullus ergo propriis viribus valet ingredi ianuam fidei, niſi patefaciente & operante gratia Dei. Act. 15.
Omnes enim peccauerunt, & egent gloria Dei. Ro. 3. 23
Vbi aũt abũdauit peccatũ, ſuperabũdauit & gratia, vt ſicut regnauit peccatũ in mortē, ita & gratia regnet per iuſtitiam in vitam æternã, per Ieſum Chriſtũ dñm noſtrum. Ro. 5. 20
Stipēdia peccati mors, gratia autē Dei vita æterna ĩ Chriſto Ieſu domino noſtro. 6. 23.
Igitur nō volētis, neque currentis, ſed eſt Dei miſerētis. 9. 16.
Bibebant autem de ſpirituali cōſequēte eos petra. Petra autem erat Chriſtus. 1. cor. 10 4.
Sufficit tibi gratia mea. 2. cor 12
Vnicuique autem noſtrum data eſt gratia, ſecundum menſuram donationis Chriſti. 6. Ephe 4. 6
Adeam⁹ ergo cũ fiducia ad thronũ gratiæ ei⁹, vt miſericordiã cōſequamur, & gratiã inueniam⁹ in auxilio opportuno. Heb, 4. 16
Deus enim ſuperbis reſiſtit, humilibus autē dat gratiã. 1. pet. 5. 5
Ego ſitienti dabo de fonte aquæ viuæ gratis. Apo. 21. 6
Et qui ſitit, & qui vult, accipiat aquam vitæ gratis. 22. 17.

Bonum operatur.

Ec.40.17 GRata ſicut paradiſus ia benedictionibus: & miſerico:
dia in ſeculo permanet.

Ioa 7.37 In nouiſſimo autem die magno feſtiuitatis ſtabat Ieſus,
& clamabat dicens, Si quis ſitit, veniat ad me & bibat. Qui
credit in me ſicut dicit ſcriptura, flumina de ventre eius
fluent aquæ viuę. Hoc autem dixit de Spiritu, quē accepturi
erāt credentes in eum, nondū enim erat Spiritus datus.

Rō.7.25 Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis
huius, Gratia Dei per Ieſum Chriſtum dominum noſtrū.

1.Cor.15 10. Gratia autē Dei ſum id quod ſum, & gratia eius in me
vacua nō fuit, ſed abundantius illis omnibus laboraui, Nō
ego autem, ſed gratia Dei mecum.

Ephe.2.8 Gratia enim eſtis ſaluati per fidem, & hoc non ex vobis,
Dei enim donum eſt, nō ex operibus, vt ne quis glorietur.

Bonitate conſeruatur.

Gene.6.3 NOn permanebit ſpiritus meus in homine in æternū qa
caro eſt, eruntque dies illi centum & viginti annorum,

Mat.25.28. Tollite ab eo talentum, & date ei, qui habet decē talēta,
Omni enim habenti dabitur, & abundabit.

2 cor.6.1 Adiuuantes autem exhortamur ne in vacuum gratiam
Dei recipiatis.

1.Ti.4.14 Noli negligere gratiam quæ in te eſt, quæ data eſt tibi ꝑ
prophetiam, cum im poſitione manuum preſbyteri.

Gen 4 3 *Gratitudo erga Deum & homines commendatur.*

FActum eſt autem poſt multos dies vt offerret Caim de
Cap.1.20. fructibus terræ munera domino.
AEdificauit aūt Noe altare domino & tollēs de cūctis
cap.14.21 pecorib, & volucrib. mūdi obtulit holocauſta ſeper altare
Dixit autem Rex Sodomorum ad Abrahā, da mihi ani
ca 23.3 mas cætera tolle tibi.
Sara mortua plangitur atque in ſpelūca duplici q̃ Abra
c.t.24.48 ham ab Ephron cum agro pręſenti emit pecunia, ſepelitur.
Pronuſque adorauit dominum benedicēs domino Deo
domini mei Abraham qui perduxit me recto itinere vt ſu
merem filiam fratris domini mei filio eius.

ca.26.25 Itaque ædificauit ibi altare & inuocato nomine domini
extendit tabernaculum, præcepitque ſeruis ſuis vt foderent
puteum Leuit.25.6.& 31.48.

Exo 15.1 Tunc cecinit Moyſes & filij Iſrael carmen hoc domino
dixerunt

dixerunt,Cantemus domino,glorioſe enim magnificatus eſt,equum & aſcenſorem deiecit in mare,

Cuſtodi igitur temeipſum & animam tuam ſollicitè,ne obliuiſcatis verborum quæ viderunt oculi tui &c. Deu.4.9

Diliges dominum tuum in toto corde tuo & in tota anima tua & ex tota fortitudine tua. Cap.6.5

Cecineríítque Debora & Baracfilius Abinoem in illo. Iudi.5.1.

Exultauit cor meum in domino & exultatum eſt cornu meum in Deo meo &c.14.35. 1.Re.2.1

Faciam(dixit Dauid)miſericordiam cum Hanon filio Naas ſicut fecit pater eius mecum miſericordiam. 2.Re.10.2.

Dixit itaque Rex ad Berzellai,veni mecum vt requieſcas ſecurus mecum in Hyeruſalem. ca.19.33

Sed & filiis Berzellai Galaaditis reddes gratiam eruntq, comedentes in menſa tua. 3.Re.2 7

Et benedixit domino(Dauid)coram vniuerſa multitudine & ait benedict⁹ es domine Deus Iſrael patris noſtri ab æterno vſque in internũ 20. Præcepit autem Dauid vniuerſæ eccleſiæ Benedicite dño Deo noſtro,benedixit omnis eccleſia domino Deo patrum ſuorum & inclinauerunt ſe & adorauerunt Deum & deinde regem,2.paral.15.11. 1.par.29 10.

Die autem quarto congregati ſunt in valle benedictionis vſque in præſentem diem,Eſter,6.per totum caput. 2.par.20 26.

Tunc vocauit ad ſe Tobiā filium ſuum,dixitq, ei,Quid poſſumus dare viro iſti ſancto qui venit tecum?Etenim ſacramentum regis abſcondere bonũ eſt, opera autem Dei reuelare & cōfiteri honorificum eſt. Tob.12.1

Non lædas ſeruum in veritate operantem neque mercenarium dantem animam ſuam. (lo non minorabitur. Ec.7.22

Qui credit Deo,attendit mandatis,& qui confidit in il ca.32.28

Quoniā dñs retribuens eſt & ſepties tantum reddet tibi ca.35.15

Et cōuerſi hymnũ canebant & benedicebāt Deũ in cælũ quoniā bonus eſt,quoniā in ſeculum miſericordia eius 1.Mac.4 24.

Et aſcenderunt in montem Syon cum lætitia & gaudio et obtulerunt holocauſta quod nemo ex eis cecidiſſet do nec auerterentur in pace. 2.Mach 3.33. Ca.5.54

In illo tempore reſpondens Ieſus dixit,cōfiteor tibi domine pater cœli & terræ quia abſcondiſti hæc à ſapientib. et prudentibus,& reuelaſti ea paruulis. Mat.11.25.

Et non admiſit eum(qui vexabatur à dæmonio) ſed ait illi,vade in domum tuam ad tuos & nunciatiis quāta tibi Mar.5.19

dominus fecerit & miſertus ſit tui.

Lu 18.43 Et confeſtim vidit & ſequebatur illum magnificās Deū & omnis plebs vt vidit dedit laudem Deo.

*Ioa.*11 41 Tulerūt ergo lapidem, Ieſus autem eleuatis ſurſum ocu lis dixit: Pater gratias ago tibi quoniam audiſti me.

*Ro.*6.17. Gratias autem Deo quod fuiſtis ſerui peccati obediſtis autē ex corde in eā formam doctrinæ in qua traditi eſtis.

*Eph.*6.20 Gratias agentes ſemper pro omnibus, in nomine domi ni noſtri Ieſu Chriſti Deo & patri, Coll, 2 7,

*Phili.*4.6 Nihil ſoliciti ſitis ſed in omni oratione & obſecratione, cū gratiarū actione petitiones veſtræ innoteſcant apud Deū.

*Coll.*3,15 Et pax Chriſti exultet in cordibus veſtris, ī qua & voca ti eſtis in vno corpore & grati eſtote.

2.*The.*3. Gratias agere debemus ſemp Deo pro omnib. fratres ita vt dignum eſt, quoniam ſupercreſcit fides veſtra, & abun dat charitas vniuſcuiuſque veſtrum inuicem. 1, Tim. 4.3.

Gratiæ agendæ ante & poſt cibum.

*De.*8.10 AT cum comederis & ſaturatus fueris, benedicas domi no deo tuo, pro terra optima quam dedit tibi.

1.*Reg.*9. 13. Neq;.n. comeſturus eſt populus donec ille veniat quia ipſe benedicet hoſtiæ, & deinceps comedēt qui vocati ſunt

*Eſa.*62,9 Quia qui cōgregabunt illud comedent & laudabunt do minum & qui cōportāt illud bibent, in atriis ſanctis meis

Mat. 14. 19. Et iuſſiſſet turbā diſcūbere ſuper fœnū, acceptis quinq, panibus & duobus piſcibus, aſpiciens in cælum benedixit & fregit & dedit diſcipulis panes, diſcipuli autē turbis. Idē omnino, ca 15. 36. Idē Mar. 6. 41. & ca. 8, 6, Lu. 9. 16. Io. 6, 11.

*cap.*26.6 Cœnantibus autem eis accepit Ieſus panē, & benedixit ac fregit deditque diſcipulis ſuis &c. Marc. 14. 22.

Act. 27. 35. Et cùm hęc dixiſſet ſumens panem gratias egit Deo, in conſpectu omnium & cùm fregiſſet cœpit manducare.

*Ro.*14.6. Qui ſapit diem domino ſapit, & qui manducat, domi no, manducat, gratias enim agit Deo, & qui non manducat domino non manducat, & gratias agit Deo.

1.*cor* 10. 30. Si ego cū gratia participo quid blaſphemamur pro eo quod gratias ago? Siue ergo manducatis ſiue bibitis, ſiue a liud quid facitis omnia in gloriam dei facite.

Gula.

*De.*6.11 CVm comederis & ſaturatus fueris, caue diligenter ne obliuiſcari s

obliuiſcaris Dñi Dei tui,qui eduxit te de terra AEgypti,& de domo ſeruitutis.

Filius veſter,ſi comeſſationibus vacat,& luxuriæ,atq,cõ uiuiis,lapidibus obruet eum populus. 21:20.

Anima ſaturata,calcabit fauum(ſpiritualium,)& anima eſuriens pro dulci amarum ſumet.

Omnis labor hominis in ore eius, ſed anima eius non adimplebitur bonis. Prou. 27 7.

Somno ſalubri fruuntur viſcera temperãtis,manè ſurgit idem,& cõpos eſt animi,labor autẽ virgil,& cholera torſioneſque exercent hominem inſatiabilem. Eccl.6.7

Ab ea,quæ dormit in ſinu tuo,(concupiſcentia,)cuſtodi clauſtra oris tui. Ec.31.24

Ne ſoliciti ſitis animæ veſtræ quid manducetis,neq,corpori veſtro quid induamini. Mic.7.5

Qui voluerit animam ſuam,(animalitatẽ)ſaluam facere, perdet eam,qui autem perdiderit propter me,inueniet,eã. Matth.6. 25.

Væ vobis qui ſaturati eſtis,quia eſurietis.

Attendite vobis ne forte grauentur corda veſtra in crapula & ebrietate,& curis huius vitę, 16.25

Qui ſecundum carnem ſunt,quæ carnis ſunt ſapiunt. Lu.6.25

Sicut in die honeſtè ambulemus nõ in comeſſationib.& ebrietatibus,non in cubilibus,& impudicitiis,nõ in contẽtionibus & æmulatione,ſed induimini Dominũ Ieſũ Chriſtum & carnis curam ne feceritis in deſideriis. 21.34 Rom.8 5 Rõ.13.13

Si mortui eſtis cum Chriſto ab elementis huius mundi quid adhuc tanquam viuentes in mundo decernitis?(quid ſapidum,vel inſipidum,) Coll 2.20

Optimum eſt gratia ſtabilire cor,non eſcis quæ nõ profuerunt ambulantibus in eis. Heb. 13 19.

Gula delectationem,non neceſſitatem quærit.

Sic primi parenteś. Vidit igiť mulier qđ bonũ eſſet lignũ ad veſcendum,& puchrũ oculis,aſpectuque delectabile,& tulit de fructu eius, & comedit deditque viro ſuo. Gen.3.6

Sic filij Iſrael faſtidientes,manna,carnes concupierunt. Num.11.4

Deum offendit.

Vnde primi parentes grauiter ſunt puniti.

Mulieri quoq;dicit,Multiplicabo ærũnas tuas &cõceptus tuos,in dolore paries filios tuos, & ſub viri poteſtate eris,& ipſe dominabitur tui. Adæ verò dixit, Quia auditi Gen.3. Ibidẽ.16

Hæreditas ſuperna.

SAluum fac populũ tuum Dñe,& benedic hęreditati tuę *Pſa.*27.8
Dominus pars hæreditatis meæ. 15.5.
Suſtinentes Dominum,ipſi hæreditabunt terram. 36 9.
Tu es ſpes mea,portio mea in terra viuentium. 141.6.
Hæredes quidem Dei,cohæredes autem Chriſti. *Rō.*8.17
In quo & credentes ſignati eſtis Spiritu promiſſionis ſan *Epheſ.*1.
cto,qui eſt pignus hæreditatis noſtræ, in redemptionẽ ac- 14.
quiſitionis,in laudem gloriæ ipſius.

Terrena.

HOmo cũ mortuus fuerit abſq́ filio,ad filiã eius trãſi- *Nũ.*27.8
bit hæreditas,ſi filiã nõ habuerit,habebit ſucceſſores
fratres ſuos. Quod etſi fratres non fuerint,dabitis hæredi
tatem fratribus patris eius. Sin autem nec patruos habue
rit,dabitur hæreditas,qui ei proximi ſunt.
Bonus relinquet hęredes filios & nepotes,& cuſtoditur *Pro.*13.
iuſto ſubſtantia peccatoris. 22.
Hæreditas ad quam feſtinatur in principio,in nouiſſimo
benedictione carebit. (nes fortis? 20.21.
Nonne aliis relinques dolores,& labores tuos in diuiſio

Hæreticos & infideles relinquit Deus ad iuſto rum probationem.

*Ec.*14 15
*Iudic.*3.1

HÆ ſunt gentes quas Dñs dereliquit,vt erudiret in eis
Iſraelẽ & oẽs qui non nouerãt bella Chananæorum.
Nã oportet & hæreſes eſſe vt & qui probati ſunt manife- 1.*cor.* 11
ſti fiant in vobis. 19.

Hæretici iam inde à temporibus Apoſtolorum extiterunt.

1.*Ti.*1.20

EXq̄b.eſt Hymenę⁹& Alexãder(q̄ circa fidẽ naufragiũ
fecerũt)quos tradidi Sathanęvt diſcãt ñ blaſphemare. 2.*Tim.* 2
Prophana autẽ & inaniloqua deuita, multũ.n.proficiũt ad 18.
impietatẽ,& ſermo eorũ ſerpit vt cãcer,ex quib.eſt Hyme
nęus & Philetus,qui à veritate exciderũt,dicẽtes,reſurre
ctionem eſſe iã factã & ſubuerterunt quorundã fidem,&c. 1.*Io.*2.18
Filioli nouiſſima hora eſt & ſicut audiſtis quia Antichri
ſtus venit,nunc Antichriſti multi facti ſunt, vnde ſciamus
quia nouiſſima hora eſt,
Quoniam multi ſeductores exierunt in mundũ,qui non 2.*Io.*17.
confitetur Ieſum Chriſtum veniſſe in carnem hic eſt ſedu
ctor & Antichriſtus. (Sed

Sed habeo aduerſus te pauca quia habes illic tenẽtes do
Ap. 2.15, ctrinam Balaam, qui docebat Balac mittere ſcandalũ coram filiis Iſrael edere & fornicari, ita habes & tenes doctrinam Nicolaitarum ſimiliter pœnitentiam age, &c.

Hæreticos futuros, & noſtris temporibus prædictum eſt

Matt. 24 5. MVlti.n. veniẽt in nomine meo dicentes, ego ſum Chriſtus & multos ſeducent, audituri.n. eſtis prælia, & opiniones præliorum 24. Surgent enim Pſeudochriſti pſeudp prophetæ, & dabunt ſigna magna & prodigia, ita vt in errorem inducantur (ſi fieri poteſt) electi.

Ioã. 5.43 Ego veni in nomine patris mei, & non accipitis me, ſi alius venerit in nomine ſuo illum accipietis.

1. Thi. 4.1 Spiritus autem manifeſtè dicit quia in nouiſſimis tẽporibus diſcedent quidam à fide attendentes ſpiritibus erroris & doctrinis Dæmoniorum.

2. Ti, 3.1 Hoc autẽ ſcio q̃d in nouiſſimis dieb. īſtabunt tp̃a periculoſa & erũt homines ſuipſus amantes, cupidi, elati, ſuperbi, blaſphemi, parẽtib, nõobediẽtes, īgrati, ſcę'eſti, ſine affectione, ſine pace, criminatores, incõtinentes, immites, ſine benignitate, proditores, proterui, tumidi & voluptatũ amatores magis q̃ Dei, habẽtes ſpeciẽ quidẽ pietatis, virtutẽ aũt eiꝰ abnegãtes. 12. Omnes qui piè volunt viuere in Chriſto Ieſu perſecutionem patientur, mali autẽ homines & ſeductores proficient in peius, errantes & in errores mittentes,

2. pet 2.1 Fuerũt vero & pſeudo prophetæ in populo, ſicut & in vobis erunt magiſtri mendaces qui introducunt ſectas perditionis & eum qui emit eos, Dominũ negant, ſuperducẽtes ſibi celerem damnationem.

Cap. 3.3 Hoc primũ ſciẽtes'ꝙ veniẽt in nouiſſimis dieb. in deceptione illuſores, iuxta propriaſcõcupiſcẽtias ambulãtes, &c.

Vos autẽ chariſſimi, memores eſtote verborũ quę prędi
Iude, 17. cta ſunt ab Apoſtolis Domini noſtri Chriſti, qui dicebant vobis quoniam in nouiſſimo tempore venient illuſores ſecundum deſideria ſua ambulantes in impietatibus,

Hæreticorum mores & doctriua, Ibidem.

Hæretici vitandi ſunt.

Deu. 13. SI ſurrexerit ī medio tui p̃phetes aut q ſomniũſe vidiſſe dicat, & prædixerit ſignũ atq, portẽtum & euenerit q̃d locutus eſt & dixerit tibi, Eamus & ſequamur Deos alie

nos-

nos quos ignoras & ſeruiamus ei, non audies verba ꝓphetę illius aut ſomniatoris, quia tentat vos dominus Deus veſter, vt palam fiat vtrum diligatis eum in toto corde veſtro, & in tota anima veſtra.

Attendite à falſis prophetis, qui veniunt ad vos in veſtimentis ouium intrinſecus autem ſunt lupi rapaces, *Matt. 7. 15.*

Rogo aũt vos frẽs vt obſeruetis eos q diſſẽtiões, & offẽdicula p̃ter doctrinã q̃ vos didiciſtis faciũt. & declinate ab illis. *Ro. 16. 17*

Sermo eorum vt cancer ſerpit ex quib. eſt Hymenæus & Phyletus, qui à veritate exciderunt quos deuita. *2. Ti. 2. 17*

Habentes ſpeciem quidem pietatis, virtutem autẽ eius abnegantes, & hos deuita. *Cap. 3. 5.*

Hęreticũ hominem poſt vnam & ſecundam correptionẽ deuita ſciens quia ſubuerſus qui eiuſmodi eſt, & delinquit cum ſit proprio iudicio condemnatus. *Tit. 3. 10*

Quod ſi quis non obedit verbo noſtro per epiſtolã hoc notate, & ne cõmiſceamini cum illo vt confundatur, & nolite quaſi inimicum exiſtimare ſed corripite vt fratrem. *2. Th. 3. 14.*

Quia Deum offendunt

NOuit dñs pios de tẽtione eripere, iniquos verò in diẽ iudicij reſeruare cruciãdos: magis autẽ eos, qui poſt carnem in concupiſcentia immunditiæ ambulãt, dominationem contemnunt, audaces, ſui placentes, ſectas nõ metuunt introducere blaſphemantes. *2. Pe. 2. 9*

Lucris propriis intendunt.

VOluptatum amatores magis quàm Dei, habentes ſpeciem quidem pietatis, virtutem autẽ eius abnegãtes. *2. Ti. 3. 4*

Hoc primũ ſciẽtes, ꝙ veniẽt in nouiſſimis dieb. in deceptione illuſores, iuxta proprias cõcupiſcẽtias ambulantes. *2. Pet. 3. 3*

Ex nobis, prodierunt ſed nõ erant ex nobis Nam ſi fuiſſent ex nobis permanſiſſent vtique nobiſcum. *1. Ioan. 2. 19.*

Subintroierũt quidã homines (qui olim præſcripti ſunt in iudiciũ) impij, Dei noſtri gratiam transferentes in luxuriam, & ſolum Dominatorẽ Deum & dominum noſtrum Ieſum Chriſtum negantes Vide totum caput. *Iude. 4.*

Proximum ſeducunt.

ATtendite à falſis prophetis qui veniũt ad vos in veſtimentis ouium intrinſecus autem ſunt lupi rapaces. à fructibus eorum cognoſcetis eos. *Mat. 7. 15*

Videte ne qs vos ſeducat, Multi venient in nomine meo, *24. 4.*

meo,dicentes,Ego ſum Chriſtus,& multos ſeducent.

Ibidē.11 Et multi pſeudoprophetæ ſurgent,& ſeducent multos.

Ibidē.23. Tūc ſi quis vobis dixerit ecce hic eſt Chriſtus, aut illic, nolite credere.Surgēt.n.pſeudochriſti,& pſeudoꝓphetę,& dabunt ſigna magna & prodigia,ita vt in errorem inducātur,ſi fieri poteſt,etiam electi.

1.cor.11.19. Nam oportet & hæreſes eſſe,vt qui probati ſunt,manifeſti fiant in vobis.

2.cor.11.13. Nā eiuſmodi pſeudoapoſtoli,ſunt operarij ſubdoli, trāſfigurantes ſe in Apoſtolos Chriſti,Et nō mirum,ipſe enim Satanas transfigurat ſe in angelum lucis,Non eſt ergo mirum ſi miniſtri eius transfigurentur velut miniſtri iuſtitiæ quorum finis erit ſecundum opera ipſorum.

act.20.29 Ego ſcio quoniā intrabunt poſt diſceſſionē meā lupi rapaces in vos,non parcētes gregi.Et ex vobis ipſis exurgēt viri loquentes peruerſa,vt abducant diſcipulos poſt ſe.

2.pet.2.1 Fuerunt verò & pſeudoprophetæ in populo, ſicut & in vobis erunt magiſtri mendaces,qui introducent ſectas pditionis,& eum qui emit eos,dominū negāt' ſuperinducētes ſibi celerem perditionem.Et multi ſequentur eorū luxurias per quos via veritatis blaſphemabitur,& inauaritia fictis verbis de vobis negociabuntur.

ibide.18 Superbia.n.vanitatis loquētes,pelliciūt in deſideriis carnis luxurię eos,q paululū effugiūt,q in errore cōuerſatur libertatēillis promittētes,quum ipſi ſerui ſintcorruptionis

2.pe.3.14 Propter q̄ chariſſimi hæc expectātes,ſatagite,immaculati & inuiolati ei inueniri in pace, & dūi noſtri Ieſu Chriſti longanimitatē,ſalutē arbitremini,ſicut & chariſſimis frater noſter Paulus ſcdm datam ſibi ſapientiā ſcripſit vobis ſicut et in omnibus epiſtolis loquens in eis de his,in quib⁹ ſunt quædā difficilia intellectu, q̄ indocti et inſtabiles deprauāt,ſicut et cæteras ſcripturas,ad ſuā ipſorū perditionē

1 Ioa 4.1 Chariſsimi nolite omni ſpiritui credere,ſed ꝓbate ſpirit⁹ ſi exDeo ſint:qm̄multi pſeudoprophetę exierūt in mūdū.

ibid.5.1. Ipſi de mundo ſunt,ideo de mundo loquuntur,et mūd⁹ eos audit.Nos ex Deo ſumus ,Qui nouit Deū audit nos, qui non eſt ex Deo,non audit nos.In hoc cognoſcimus ſpiritum veritatis,& ſpiritum erroris.

Factis ſeipſos produnt.

Ibide 5.1 A Fructibus eorum cognoſcetis eos Nunquid colligūt de ſpinis vuas,aut de tribulis ficus , Sic omnis arbor

bo na

bona bonos fruct⁹ facit, mala aũt arbor malos fruct⁹ facit

Amen amen dico vobis, qui non intrat per oſtium in- *Io.*10 1.
ouile ouium, ſed aſcendit aliunde, ille fur eſt & latro.

Hoc aũt ſcito q̃a in nouiſſimis dieb. inſtabunt tẽpora 2.*Ti.*3.1
periculoſa, & erunt homines ſeipſos amãtes, cupidi, elati
ſuperbia, blaſphemi, parentib. nõ obedientes, ingrati ſce-
leſti ſine affectione, ſine pace criminatores, incõtinentes,
ſine benignitate: proditores, proterui, tumidi, voluptatũ
amatores magis quàm Dei, habentes ſpiritum quidem
pietatis, virtutem autem eius denegantes.

Hæretici male tollerantur à perfectis.

SEd habeo aduers⁹ te pauca, q̃a habes illic tenẽtes do *Ap.*2.14
ctrinã Balaã q̃ docebat Balac ſcandalũ mittere corã
filiis Iſrael, edere & fornicari, ita habes, & tu tenentes do
ctrinã nicolaitarũ, ſimiliter pœnitentiã age: ſi quo minus
veniam tibi cito & pugnabo cum illis in gladio oris mei.

Hæretici tollendi è medio

PRopheta aũt ille aut fictor ſomniorũ interficietᷣ, q̃a
locut⁹ eſt vt vos auerteret à Dño Deo veſtro qui edu De.13.5.
xit vos de terra Aegypti & redemit vos de domo ſeruitu
tis, vt errare te faceret de via quàm tibi præcepit Domi-
nus Deus tuus, & auferes malum de medio tui.

Propheta aũt qui arroganti deprauatus voluerit loq̃ *Ca.*16.20
in nomine meo quæ ego non præcepi illi vt diceret, aut
ex nomine alienorum deorum, interficietur.

Apprehẽdite prophetas Baal & nẽ vnus quidẽ effugiat 1.*rei* 8.40
ex eis, quos cum apprehendiſſent, duxit eos Elias ad tor
rentem Ciſon & interfecit eos ibi.

Factũ eſt aũt cum cõpletũ eſſet holocauſtum pręcepit 4.*re.*10.25
iehu militibus & Ducibus ſuis, ingredimini & percutite
eos nullus euadat. Percuſſeruntq́; eos in ore gladij & pro
iecerũt milites & duces, & ierunt in ciuitatẽ templi Baal
& protulerunt ſtatuam de phano Baal & combuſſerunt.
Vide prophetæ mali ſeipſos intrudunt. Vide Fornicatio.

Hæreſis fornicatio ſpiritalis: vide Fornicatio

*Hazael famulus Benhadad regis Syriæ.*4.Reg.8.11.15 *iuxta* -
*mandatum Domini.*3.Reg. 19.13. *Percuſſit Iſrael in vniuerſis*
*finibus ſuis.*4.Reg 10.32 ‡.12.17.‡ 13.3 *quemadmodũ prophe*
*tatum eſt.*4.Reg.8 11.13 *moritur.*13.24.3.

*Helias vir piloſus, & Zona pellicea cinctus, renibus.*4.Rom.1.8.

Heliæ orationis efficacia.4.Reg 1.10.1 Ia.5.18.alitur miniſteris cor.3.Reg.12.1.excitat puerū mortuū.17.19.occidit prophetas Baal,18.40.fugit Iezabel.19.3.mittitur in damaſcum, vt vngeret Hazael regē Siriæ.19.15.mittitur ad Achab.21.17.ad Heliā miſsi principes quinquagenarii cū ſuis igne cælitus demiſſo conſumuntur.4.Reg.1.10.aſſumitur per turbinē in cœlum. 2.11. apparet in transfiguratione Domini Matt.17.3 Luc 9,30.

Heliodorus a cubiculis Seleuco, *tentat theſaurum templi auferre 2.Mach.3.7.13.punitur à Deo.3.24.*

Heliſeus.vide Eliſeus.

Herodes *Aſcalonita occidit innocentes pueros, Mat.2.16. & moritur.2.19.*

Herodes Antippas *filius Herodis,tetrarcha Galileæ,Luc.3.1. occidit Ioannē Baptiſtam, Mat 14.9.Herodes & Pilatus morte Chriſti inter ſe reconciliantur.luc.23.12.Act.4.27.*

Herus & Hera,vide Dominus *& domina.*

Heſron *filius* Phares, *Gen.46.12.Matth.1.3. relinquit poſt ſe Aram,& appellatur Iephone,1.paralip.4.15.*

Heſter fit vxor Aſſueri *Heſth.2 * precibus ſuis apud Aſſuerū latā de iudæis uno die occidendis ſententiā reuocat.* Heſt. 8. 3.8.

Hieremias, vide Ieremias.

Hieruſalem,*vide* Ieruſalam.

Holofernes dux Nabochodonoſor mittitur contra Iſrael *iudith 2 4.blaſphemat deū 6.1 obſidet Bethullā 7.1.proprio gladio ceruix ei præciditur,13.8.caput eius cōſpiciēdū ponit̄ in muris ciuitatis.15.1.tot' Aſſyricus exercitus ſe in fugā dedit.15.1*

Homo creatus ad imaginem Dei

Ge.1.26 FAciamus hominem ad imaginem & ſimilitudinē noſtram & præſit piſcibus maris & volatilibus cæli &
Cap. 2.7 beſtiis &c.Formauit igitur Dominus hominē de limo terræ inſpirauit in faciem eius ſpiraculum vitæ & factus eſt
Cap.5.1 homo in animam viuentem.

Hic eſt liber generationis Adā in die qua creauit Deus hominem ad ſimilitudinem Dei fecit illum.

Cap.9.6 Quicumque effuderit humanum ſanguinem fundetur ſanguis eius ad imaginem quippe Dei factus eſt homo.

Sap.2.23 Quoniam deus creauit hominem inexterminabilem & ad imaginem ſimilitudinis ſuæ fecit illum.

*Ec.1*17.* deus creauit de terra hominem & ſecundum imaginem ſuam fecit illum.

Manus

Manus tuæ fecerũt me &plaſmauerũt me totũ in circuitu & ſic repente præcipitas me. *iob.*10.8.

Manus tuæ fecerunt me & plaſmauerũt me:Da mihi intellectum vt diſcam mandata tua. *Pſal.*118. 73.

in ipſa(lingua)benedicim⁹ Deũ & patrẽ & in ipſa maledicimus homines qui ad ſimilitudinem Dei facti ſunt. *iaco.*3.9.

Homo maledicitur.

ADæ dixit deus,quia audiſti vocem vxoris tuæ & comediſti de ligno ex quo prȩceperam tibi ne comederes,maledicta terra in opere tuo,ĩ laboribus comedes ex ea cunctis diebus vitæ tuæ. *Gen.*3.17

Hominis humilitas ob materiæ vilitatem.

FOrmauit igitur dominus de⁹ hominẽ de limo terrȩ *Gen.*2.7.

Manus tuȩ Domine fecerunt me.Memẽto quȩſo ꝙ ſicut lutum feceris me:& in puluerem reduces me. *iob.*10.8.

Homo vanitati ſimilis factus eſt. *Pſal.*143.

Vnus ergo introitus eſtomnibus ad vitã,ſimilis exitus 4.

Nec enim omnia poſſunt eſſe ĩ hominibus,qm̃ nõ eſt immortalis fili⁹ hoĩs,& in vanitate malitiæ placuerunt. *Sap.*7.6. *Ec.*17.29

Ecce; vos eſtis ex nihilo, & opus veſtrum ex eo quod non eſt,abominatio eſt,quæ elegit vos.

Vȩ qui contradicit factori ſuo, teſta de ſamiis terræ. *Eſaie.*41. 24.

Nunquid dicit lutum figulo ſuo,quid facis & opus tuum abſque manibus eſt? 45.9.

Exortus eſt ſol cũ ardore & areſecit fœnũ,& flos eius decidit,& decor vultus eius deperiit.ita & diues in itineribus ſuis marceſcet *iaco.*1.11.

Ob vitæ breuitatem.

HEſterni quippe ſumus & ignoram⁹quõniã ſicut vmbra dies noſtri ſuper terram, *iob.*8.9.

Nunquid nõ paucitasdierum meorum finietur breui? 10. 20.

Ecce enim breues anni trãſeunt,& ſemitã per quã nõ reuertar ambulo. 16.23.

Ecce mẽſurabiles poſuiſti dies meos:& ſubſtãtia mea, tãquam nihilum ante te. *Pſa.*38.6.

Si autẽ in potẽtatib.octoginta anni,& ampli⁹eorum labor & dolor. 89.10.

dies mei ſicut ũbra declinauerũt,& ego ſicut fœnũ arui. 101.12.

Neſcit homo finẽ ſuũ,ſed ſicut piſceſcapiuntur hamo & aues laqueo cõprehẽduntur,ſic capiuntur homines,ĩ *Ecc.*6.2

Sap.2.5. tempore malo,cum eis extemplò ſuperuenerit.

5.9. Vmbra enim tranſitus eſt tempus noſtrum.

Trãſierũt omnia illa tanquã vmbra,& tãquã nuntius

Ec.14.18. præcurrens,ſic & nos nati continuo deſinimus eſſe.

Omnis caro ſicut fœnũ veteraſcet & ſicut foliũ fructificãs in arbore viridi.aliã generãtur & alia deiiciũtur:ſic generatio carnis & ſanguinis, alia finitur, & alia naſcitur.

Eſa.40.6 Vox dicẽtis clama,& dixi:Quid clamabo? Omnis caro fœnũ, & omnis gloria eius quaſi flos agri. Exſiccatũ eſt fœnũ & decidit flos, quia Spiritus Domini ſufflauit in eo. Vere fœnum eſt populus.

1.Pe.1.24 Quia omnis caro eſt fœnũ, & omnis gloria eius tãq̃ flos fœni exaruit, exaruit fœnum, et flos eius decidit; verbũ autem Domini manet in æternum.

Miſeria multiplicitatem.

Gen.3.19 IN ſudore vultus tui veſceris pane tuo.

Ib.5.7. Homo naſcitur ad laborem,& auis ad volatum.

7.1. Militia eſt via hominis ſuper terram,& ſicut dies mercenarij,dies eius.

14.1. Homo natus de muliere,breui viuẽs tẽpore,repletur multis miſeriis. Quia quaſi flos egreditur & cõteritur,& fugit velut vmbra,& nunquam in eodẽ ſtatu permanet.

Ecc.1.22. Quid enĩ proderit homini de vniuerſo labore ſuo, & afflictione ſpiritus,qua ſub ſole cruciatus eſt? Cũcti dies eius doloribus,& erumnis pleni ſunt,nec per noctẽ mẽte requieſcit:& hoc nonne vanitas eſt?

5.12. Eſt & alia infirmitas peſſima quã vidi ſub ſole: Diuitię cõſeruatæ in malum Domini ſui.

ibid 15. Quid ergo prodeſt ei,quod laborauit in ventum.

Sapien.9. Corpus enim quod corrũpitur aggrauat animã,& terrena inhabitatio deprimit ſenſum multa cogitãtem.

Ecc.40.1 Occupatio magna creata eſt omnib hominibus,& iugũ graue ſuper filios Adæ à die exitus de ventre matris eorum,vſque ad diem ſepulturę in matrem omnium.

ibi.11. Omnia quæ de terra ſunt in terram conuertentur, & aquæ omnes in mare conuertentur.

B.nedicitur hom. in Chriſto.

Gen.12.3 BEnedicã benedicentibus tibi & maledicã maledicẽtib⁹ tibi,atque in te benedicẽtur vniuerſæ cognationes terrę.

Cap 22.18. Et benedicentur in ſemine tuo omnes gẽtes terrę quia obediſti voci meæ;

prouide ns

prouidēs aūt ſcriptura q̄a ex fide iuſtificat gētes deus Gal.3.8.
prænūciauit Abrahæ q̄abenedicētur in te oēſgētes &c.

Hominis regeneratio.

ET aduocās Ieſus paruulū ſtatuit eū in medio eorū Ma.18 3
& dixit amē dico vobis niſi cōuerſi fueritis,&efficia
mini ſicut paruuli non intrabitis in regnum cœlorum.

Quotquot autē eum receperunt,dedit eis poteſtatē fi Ioan.1.13
lios Dei fieri his q̄ credūt in nomine eius,qui nō ex ſan
guinib⁹ neque ex voluntate carnis,neq;ex voluntate vi
ri,ſed ex Deo nati ſunt.

Amē dico vobis niſi q̄s natus fuerit denuo,nō poteſt Cap 3.3.
intrare in regnum dei.6.Quod natum eſt ex carne caro
eſt & quod natum eſt ex ſpiritu ſpiritus eſt.

Sed aquam quam ego dabo ei, fiet in eo fons aquę Cap.4.14
ſaliētis in vitam ęternam.

Qui credit in me ſicut dicit ſcriptura:flumina de vētre Ca.7.38
eius fluent aquę viuę.

primus homo de terra terrenus,ſęcund⁹ homo Domi 1.cor.15.
nus de cœlo cœleſtis. Qualis terren⁹,tales & terreni & 47
qualis cœleſtis,tales & cœleſtes.Igit̄ ſicut portauimus
imaginem terreni,& portemus imaginem cœleſtis.

Licet is qui foris eſt,noſter homo corrumpatur: ta- 2 co.4.16
men is qui intus eſt renouatur de die in diem.

In Chriſto enim Ieſu neque circumſio aliquidvalet,ne Gal.6.15
que præputium:ſed noua creatura.

Vos aūt nō ita didiciſtis:ſi tn̄ illum audiſtis,& ī ipſo e- Ep.4.20
docti eſtis,ſicut eſt veritas ī Ieſu,Deponite ſecundū pri
ſtinam conuerſationē veterē hominem qui corrumpitur
ſecundum deſideria erroris.Renouamini autē ſpiritu mē
tis veſtræ,& induite nouum hominē q̄ ſecundum Deum
creatus eſt in iuſtitia & ſanctitate veritatis.

Nam ſi decem milia pedagogorum habeatis in Chri 1.cor.4.
ſto ſed nō multos patres, nā in Chriſto Ieſu p euāgeliū 15.
ego vos genui: (in vobis iaco.1.18.
Filioli mei quos iterum parturio donec formet̄ Chriſtus Gala, 4.19.

Nunc autem depoūentes vos oīa irā, īdignationem, colloſ.3.8
malitiā,blaſphemiā,turpem ſermonem de oreveſtro.No
lite mentiri inuicem:expoliātes vos veterem hominē cū
actibus ſuis.& induentes nouum,eum,q̄ renouat̄ ī agni
tionem Dei ſecundum imaginem eius,q̄ creauit illum:

eph.4.22 Deponite vos ſecundum priſtinam couerſationem ve terē hominē qui corrumpitur ſecūdum deſideria erroris

Titū.3.5 Cùm autē benignitas & humanitas apparuit ſaluatoris noſtri dei, nō ex operib. iuſtitiæ quę fecimus nos, ſed ſecundum ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit p lauacrum regenerationis & renouationis ſpiritus ſancti, quē effudit in nos abundé per Ieſum Chriſtum ſaluatorē noſtrum

1.pe.1.23 Renati nō ex ſemine corruptibili, ſed incorruptubili, per verbum Dei viui & permanentis in æternum.

Homo puluis & lutum.

Gene.2.7 FOrmauit igitur dominus deus hominē de limo terræ & inſpirauit in faciē eius ſpiraculum vitæ & factus eſt homo in animam viuentem.

Cap.3.19 In ſudore vultus tui veſceris pane tuo donec reuertaris in terrā de qua ſumptus es, qa puluis es & ī puluerē reuerteris.

C.18.27 Quia ſemel cœpi, loquar ad dominū meum cùm ſim puluis & cinis.

Deus creauit de terra hominem & ſecundum imaginē

Ecc.17.1. ſuam fecit illum, & iterum cōuertit illū in ipſam & ſecū dum ſe veſtiuit illum virtute.

C.41.13. Omnia quæ de terra ſunt, in terram conuertentur, ſic impij à maledicto in perditionem. iob.4.19.

iob.10.8. Manus tuæ fecerunt me & plaſmauernnt me totum in circuitu & ſic repente pręcipitas me.

ca.34.15. Deficiet omnis caro ſimul & homo in cinerē reuertetur.

Eſa. 99. 145.4. Et recordatus eſt qa caro ſunt, ſpirit' vadēs & nō rediēs. Exibit ſpiritus meus & reuertetur in terram ſuam,

Ecc.12.7 in illa die peribunt oēs cogitationes eorum & 102.14. Et reuertetur puluis in terram ſuam vnde erat, & ſpiritus redeat ad deum qui dedit illum.

Eſ.40.6. Vox dicentis, Clama. Et dixi, Quid clamabo: Omnis caro fœnum & omnis gloria eius quaſi flos agri.

homicidium latrocinium, & ſanguinis effuſio & eorum punitio.

Gen.3.† IMpius Cain pium Abel fratrē ſuum occidit & à deo punitus ac profugus vitam agens Enoch genuit &c.

cap.9.6. Quicunque effuderit ſanguinem humanum, fundetur ſanguis illius,

Non occides. Deut. 5. 17. idem omnino, & Matt. 5. 21, *Ex.20.13*
&c. 19 18. Rom. 13. 3.
Si effringēs fur domū ſiue ſuffodiēs fuerit inuētus, & accepto vulnere mortu⁹ fuerit, pcuſſor nō erit reus ſanguinis *Ca.22.2.*
Qui percuſſerit iumentum reddet aliud, qui percuſſerit hominem punietur. Deut. 19. 4. *Le 24.21*
Si quis ferro percuſſerit, & mortuus fuerit, qui percuſſerit, reus erit homicidij, & ipſe morietur. *Nu.35.16*
Si lapidem iecerit, & ictus occubuerit, ſimiliter punieť, ligno percuſſus interierit, pcuſſoris ſanguine vindicabiť. *ibide.17.*
Homicida ſub teſtib. punietur, ad vnius teſtimonium nullus condemnabitur. Non accipietis precium ab eo, q reus eſt ſanguinis, & ſtatim & ipſe morietur. *Ibid. 30.*
Si quis autem odio habens proximum ſuū inſidiatus fuerit vitæ eius, ſurgēſque percuſſerit illū & mortuus fuerit, fugeritque ad vnam de ſupradictis vrbibus, mittēt ſeniores ciuitatis illius, & eripient illū de loco effugij, tradentq; in manu ꝓximi cui⁹ ſanguis effuſus eſt & morieť *de.19.11. Id. Ioſue. 20.3.*
Maledictus qui clam percuſſerit proximum ſuū, & dicet omnis populus, Amen. *ca 27.24*
Oculos ſublimes, linguam mēdacem, manus effundētes ſanguinem innoxium, odit dominus, cap. 28 17. *Pr.7.17.*
Panis egentium vita pauperum eſt, qui defraudat illum homo ſanguinis eſt, q aufert in ſudore panem quaſi qui occidit proximum ſuum, qui effundit ſanguinem & qui fraudem facit mercenario, fratres ſunt. *Ec.34.25*
Propterea hæc dicit dominus, væ ciuitati ſanguinū: ollę cuius rubigo in ea eſt & rubigo eius non exiuit de &c. *Ez.24.6.*
Maledictum & mendacium & furtum & adulteriū inūdauerunt, & ſanguis ſanguinem tetigit. *Oſee.4.2*
Manifeſta ſunt opera carnis, q̄ ſunt fornicatio, immūditia, impudicitia, luxuria, & æmulatiæ, homicidia, ebrietates, cōmeſſationes & his ſimilia, q̄ p̄dico vobis ſicut & prędixi, quoniā qui talia agunt regnum Dei nō cōſequentur. *Ga.5.21*
Qui in gladio occiderit oportet eum gladio occidi.

Frequenter oritur ex inuidia:

Sic Iudæi Chriſtum cruci affigi iuſſerunt. *Mt.15.10*
Sciebat enim quod per inuidiam tradidiſſent eum: *27.18.*
Vos ex patre diabolo eſtis, & deſideria patris veſtri vultis facere. ille homicida erat ab initio. *ioa.8,44.*

Iuda. 11. Væ illis,qui in via Cain abierunt.

Ex auaritia.

3.*R*.21.3 SIc Iezabel ob vineã habendam occidi fecit Naboth.

Io.24.10. Mane primo cõſurget homicida, interficiet egenum & pauperem,per noctem verò erit quaſi fur.

Luxuria.

2.*R*.11.15 SIc Dauid Vriam bello occũbere procurauit.

Ma.6.27 Item Herodes Ioannem.

Ambitione.

Iudic.9.5 VNde Abimelech ſeptuaginta fratres, vt ipſe ſolus regnare poſſet,occidit,

4.*Re*.11.1 Sic Athalia omne regum interfecit ſemen.

Honor temporalis non magnum faciendus

Vide gloria.

Iudic.9.1 QVid vobis eſt melius (ait Abimelech fili⁹ Ieroboal) vt dominentur vobis 70.viri omnes filij Ieroboal, an vt dominetur vobis vnus vir? ſimulque conſiderate quod os veſtrum & caro veſtra ſum.

Ecc.9.16 Non zeles gloriam & opes peccatoris: non enim ſcis quæ futura ſit illius ſubuerſio.

Ca.10.29 Noli extollere te in faciendo opere tuo & noli cunctari in tempore anguſtiæ, melior eſt qui operatur & abundat in omnibus,quàm qui gloriatur & eget pane.

Hi.9.23. Hæc dicit dñs nõ glorietur ſapiens in ſapientia ſua & nõ glorietᷣ fortis in fortitudine ſua,& non glorietᷣ diues in diuitiis ſuis,ſed in hoc glorietur qui gloriatur ſcire & noſce me,quia ego ſum Dñs qui facio miſericordiam & iudicium & iuſtitiam in terram.

Mat. 6.1. Attendite ne iuſtitiam veſtram faciatis corã hominib. vt videamini ab eis,alioquin mercedem non habebitis apud patrem veſtrum qui in cœlis eſt.

Cap.8.4 Ait illi Ieſus,vide nemini dixeris,ſed vade oſtendere te ſacerdoti & offer munus tuum quod præcepit Moyſes in teſtimonium illis,Idem Mar.1.44.

Ja.20.26. Non ita erit inter vos, ſed quicunque voluerit inter vos maior fieri,ſit veſter miniſter,& q voluerit inter vos prim⁹ eſſe,erit veſter ſeru⁹.Idem Mar.10.43.&c Luc.22 27.

Io.8.50 Ego autẽ nõ quæro gloriã meã, eſt q quærat & iudicet.

Ca.12.43 Dilexerũt eñ gloriã hominũ magis quàm gloriã Dei.

Paulus & Barnabas,dicentes : viri quid hic facitis. Et nos,mortales ſumus ſimiles vobis homines annunciãtes vobis ab his vanis conuerti ad Deum viuum qui fecit cœlum & terram,& omnia quæ in eis ſunt. *Act.14. 14.*

Nihil per contẽtionem neque per inanem gloriã,ſed in humilitate ſuperiores ſibi ĩuicem arbitrantes. *Phil.2.3*

Neque quærentes ab hominibus gloriã(loquitur Paulus de ſeipſo)neque à vobis neque ab aliis. *1.Th.2.6*

Et cecidi ante pedes eius vt adorarem eũ , & dicit mihi vide ne feceris,cõſeru' tu' ſum & fratrum tuorum habẽtium teſtimonium Ieſu,Deũ adora.Idem.22.9 habetur. *Ap.19.10*

Honor debitè exhibendus.

Gloriam ſapientes poſſidebunt,ſtultorum exaltatio ignominia. *Pr.3.35*

Sicut qui mittit lapidem in aceruum Mercurij,ita qui tribuit inſipienti honorem. *26.8.*

Et optimati ſubmitte caput tuum. *Eccleſ.4.*

Semen hoĩm honorabitur hoc , quod timet Deum : Semẽ autem hoc exhonorabitur,quod pterit mãdata Dñi. *10.23.*

Sapientia humiliati exaltabit caput illius , & in medio magnatorum cõſedere eum faciet. *11.1.*

Sapiens in populo hœreditabit honorem, & nomen illius erit viuens in æternum. *37.29.*

Honeſtè conſeruandus.

QVicunque honorificauerit me , glorificabo eum: qui autem contemnunt me,erunt ignobiles. *1.re.2 30*

Ne des alienis honorem tuum,& annos tuos crudeli.

Gloria diuitum,honoratorum,& pauperũm, timor dei eſt:non deſpicere hominem iuſtum pauperem,& nõ magnificare virum peccatorem diuitem. *Pro.5.9. Ec 10.25.*

Fili in mãſuetudine ſerua animã tuã,& da illi honorem ſecundũ meritum ſuum.Peccantẽ in animam ſuã quis iuſtificabit?& quis honorificabit exhonorãtẽ animam ſuã *Ibid. 31.*

Iniquè non ambiendus.

INſcius non honorabitur. *Ibid. 21.*

Et eſt homo qui honorificabitur propter ſubſtãtiã ſuã, *ibid 28.*

Attendite à Scribis,qui volunt ambulare in ſtolis, & ſalutationes amant in foro,& primas cathedras in ſynagogis,& primos diſcubitus in cõuiuiis , qui deuorãt domos viduarum,ſimulantes longam orationem. *L 20.46*

Honor Dei, Vide parentes

Honorandi parentes, Vide parentes.

Hoſpitalitas commendatur.

Eſ.58.7 FRange eſurienti panem tuum & egenos vagoſque induc in domum tuam, cùm videris nudum operi
Mat.25. eum, & carnem tuam ne deſpexeris
25. Eſuriui enim & dediſtis mihi manducare, ſitiui, & dediſtis mihi bibere, hoſpes eram & collegiſtis me.
Lu.14.13 Cùm facis conuiuium voca pauperes, debiles, claudos cæcos, & beatus eris, quia non habent retribuere tibi, retribuetur enim tibi in reſurrectione iuſtorum.
ro.12.13. Neceſſitatib ſāctorū cōmunicātes, hoſpitalitatē ſectātes.
1.tim.3.2 Oportet Epiſcopum irreprehenſibilē eſſe vnius vxoris virum, ſobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hoſpitalē doctorem, non vinolentum, nō percuſſorem ſed modeſtum, nō litigioſum, non cupidum, ſuæ domui bene prę poſitū filios habentē ſubditōs cū ōni caſtitate, i dē. Ti.1 8.
1.pe.4.9. Eſtote hoſpitales inuicem ſine murmuratione.
Hb.3.2. Hoſpitalitatem nolite obliuiſci, per hanc enim placuerunt quidam angelis hoſpitio receptis, iaco.1.27.

Hoſpitalitatis exempla

Ge.18 ‡ ANgeli, ad Abrahā hoſpitio recepti, filium ex Sara ꝓmittunt, q̄ ob id ridens corripitur, &c.3, Dixit Abraham angelis tribus apparentibus dn̄e ſi inueni gratiā in oculis tuis ne trāſeas ſeruum tuū, ſed afferam pauxillum aquę, & lauent pedes veſtri & requieſcite ſub arbore, ponāq̄ buccellā panis & cōfortetꝰ, cor veſtrū & tūc trāſibitis.
Ca.19.2. dixit (Loth duob. angelis Sodomam aduentis) obſecro dn̄i, declinate in domū pueri veſtri & manete ibi, lauate pedes veſtros: & manè proficiſcemini in viam veſtram. Qui dixerunt: Minimè ſed in platea manebimꝰ. Cōpulit. illos oppido vt diuerterent ad eum, ingreſſus domum illius fecit cōuiuium, & coxit azima & comederunt.
Ca.24.31 Dixit ad eum (ſeruum abrahæ) ingredere benedicte domini cur foris ſtas? præparaui domum & locum camelis, & introduxit eum in hoſpitium, &c.
iu.13.15 dixit Manue ad Angelum dn̄i obſecro te vt acquieſcas precibus mei, & faciamus tibi hædum de capris.
Ca.19.4. Occurrit (ei Leuitę) lętꝰ ſocer eius, & amplexatꝰ eſt hominē: Māſit gener in domo ſoceri tribꝰ diebꝰ cōmedēs cum

eo &

eo & bibens familiariter;idē.9. Rurſum locutus eſt vir cōſdera qđ dies ad occaſū procliuior ſit,& propinquat ad veſperum.Mane apud me etiā hodie & duc lętū diē, & cras proficiſceris vt vadas in domum tuam.

Cūque veniſſet Elias in Sareptā,ad portā ciuitatis,ap paruit ei mulier vidua,colligēs ligna & vocauit eā.Dixit q, ei:Da mihi paululū aquę in vaſe vt bibā. cūque illa ꝑ geret vt afferret,clamauit(Elias)poſt tergum eius dicēs: Affer mihi obſecro,& buccellam panis in manu tua. 3.re.17.10

Facta eſt autem quædam dies & tranſibat Helizeus ꝑ Sunā ciuitatē,Erat autē ibimulier magna quę tenuit eū, vt comederet panē Cumq,frequēter inde trāſiret, diuer tebat ad eam vt comederet panem·iob,1. 4. 4.Re.4.8

si comedi buccellā meā ſolus,& nō comedit pupillus ex ea,&c. Humerus meus à iūctura ſua cadat & brachium meum cum ſuis oſſibus confringatur. io.31.17

Tobias dixit filio ſuo:vade & adduc aliquos de tribu noſtra timentes Deum,vt epulentur nobiſcum. Tob.2.1.

Factum eſt autē dum irent & ipſe intrauit in quoddā caſtellum & mulier quædam Martha nomine excepit illum in domum ſuam,&c. Luc. 10. 38.

Dixit Ieſus:Zachee feſtinans deſcende,qa hodie in domo tua opertet me manere,& feſtinās deſcendit & excepit illum gaudens. Cap.19.5

Cùm autē baptizata eſſet(Lydia purpuraria)&domus eius deprecata eſt dicens:Si iudicaſtis me fidelem domino eſſe,introite(Paulus & Thimotheus)in domum meā & manete,& coegit eos. Act. 16. 15.

in locis autē illis erant prædia principis inſulæ,nomine Publij,q nos ſuſcipiēs triduó benignè exhibuit ,&c. Ca.28.6.

Inhoſpitalitas

PRÆ laſſitudine(Gedeon cum ſuis trecētis viris)fugiētes perſeq nō poterāt,dixitq, ad viros Socoth:date obſecro panes populo q mecū eſt,qa valde defecerūt vt poſſim⁹ ꝑſeq Zebee & Salmana reges Madiā,Reſpōderūt pricipes Socoth:Forſitā palmę manuū Zebee & Salmana ī manu tua ſūt,&idcirco poſtulas vt dem⁹exercitui tuo panes.Quib,ait Gedeō,cū ergo tradiderit dn̄s Zebee & Salmana in man⁹meas:& cū reuerſus fuero vi ctoriī pace,cōterācarnes veſtrascū ſpinis tribolosq̄deſerti iudi 8.5.

Et inde

Et inde cõſcẽdens Gedeõ venit in Phanuel locutuſq́, eſt ad viros loci illi⁹ ſimilia: cui & illi reſpõderũt, ſicut reſpõderũt viri Socoth, dixitq́, ad eos Gedeõ: Cũ reuerſus fuero victor in pace deſtruã turrim hanc. &c. Cõprehẽſis aũt Zebee & Salmana venit Gedeõ ad Socoth, & dixit eis, En Zebee & Salmana, ſup quibus exprobraſtis mihi dicẽtes forſitã man⁹ Zebee, & Salmana in manibus tuis ſunt: & idcirco poſtulas vt dem⁹ viris qui laſſi ſũt & defecerũt panes. Tulit ergo Gedeõ ſeniores ciuitatis & ſpinas deſerti ac tribulos & contriuit cum eis, atque cõminuit viros Socoth, turrim quoque Phanuel ſubuertit occiſis habitatoribus ciuitatis.

Ca.19.18 Quò cũ intraſſent (Ieb⁹ Leuita) ſedebãt in platea ciuitatis (Gabaa) & nulI⁹ eos recipere voluit hoſpitio, &c. Et ecce apparuit homo ſenex reuertẽs de agro & de opere ſuo veſpere, &c. Et dixit ad eũ vnde venis? & quo vadis? Qui reſpõdit eis profecti ſum⁹ de Bethleẽ Iuda, & pergimus ad locum noſtrum qui eſt in latere mõtis Ephraim, vnde ieramus in Bethlee, & nũc imus ad domũ Dei nulluſq́, ſub tectum ſuũ nos vult recipere, &c. Cui ſenex reſpõdit. Pax tecum ſi ego præbebo omnia quę neceſſacaria ſũt, tantum quæſo ne in platea maneas.

Sa.19.13 Etenim deteſtabiliorem inhoſpitalitatẽ inſtituerũt, alij quidem ignotos non recipiebant aduenas, alij autem bonos hoſpites in ſeruitutẽ redigebãt, loqtur de Ægyptiis perſequentibus Hebræos.

Humilitas Deo grata eſt.

Geneſ.18.27. REſpondẽs Abrahã ait ad Dñm. Quia ſemel cœpi, loquar ad Dominum meum cùm ſim puluis & cinis,

ca.41.40 Tu eris ſup domum meã, & ad tui oris imperium cũctus populus obediet, vno tantũ regni ſolio te præcedã.

Iudic. 6.15. Gedeõ reſpõdẽs ait, ad Dñm, obſecro mi Dñe in quo liberabo Iſrael? Ecce familia mea infima eſt in Manaſſe, & ego minimus in domo patris mei. Dixitque ei dominus, Ego tecum ero & percuties Madia quaſi vnum virum.

1.Re.2.1. Exultauit cor meũ in dño, & exaltatũ eſt cornu meũ in deo meo, dilatum eſt os meũ ſuper inimicos meos, qa lætatus sũ i ſalutari meo. 8. Suſcitauit de puluere egenũ & de ſtercore erigit pauperẽ vt ſedeat cũ principibus, & ſolium glorię teneat. domini enim ſunt catdines terræ & poſuit ſuper eos orbem. Reg.6.16.

Tulit

Tulit aũt Samuel agnũ lactãtẽ vnũ,& obtulit illũ ho cap.7.9.
locauſtũ ĩtegrũ dño,&clamauit Samuel ad dñm ꝓ iſrael
& exaudiuit eum dñs. Factumeſt autem cũ Samuel offer
ret holocauſtum,Philiſtiim iniere prælĩũ cõtra iſrael.in
tonuit autem dominus fragore magno in die illa ſuper
Philiſtiim,& intonuit & cæſi ſunt à filiis iſrael
Dixit ãut dauid ad Michol,viuit ne dñs qa iudã añ dñm 2.Reg.6.
q elegit me poti⁹ q̃ patrẽ tuũ,& q̃ oẽm Domũ ei⁹ & p̃ce- 21.
pit mihi vt eſſẽ dux ſup populũ Dñi ĩ iſrael,& iudã & vi
lior fiã quã factus ſum & ero humilis in oculis meis, &
cum ancillis de quibus locuta es glorioſior apparebo.
Dixitq́, ad eos(ſcilicet populus iudæ Semeias ꝓpheta,) 2.Par.12
hæc dicit Dñs,vos reliquiſtis me,ego reliqui vos in ma- 6.
nu Seſac(regis Ægypti q diripit Hyeruſalẽ)cõſeruatiq́,
principes iſrael & rex dixerũt,iuſtus eſt dominus. Cũq́,
vidiſſet dominus quod humiliati eſſent,factus eſt ſermo
domini ad Semeiam dicens. Quia humilitati ſunt nõ diſ-
perdã eos d.boq́, auxillum auxilij & nõ ſtillabit furor
meus ſuper Hieruſalem per manum Seſac.
Humiliatuſq́, eſt Ezechias poſtea,eo qđ exalratum fuiſ- ca 32.26
ſet cor eius,tam ipſe quàm habitatores Hyeruſalẽ,& id-
circo non venit ſup eos ira Domini in diebus Ezechiæ. cap.33.12
Qui poſtq̃ coãgu[illegible]tus eſt(ſcilicet Moyſes)orauitdñm
Deũ ſuum,& egit pœnitentiã valde corã Deo patrũ ſuo
rũ, [illegible]recatuſq, eſt eũ & obſecrauit intẽtè, & exaudiuit
orationem eius,reduxitq,cum Hyeruſalẽ in regnũ ſuum
& cognouit Manaſſes quod Dominus ipſe eſſet Deus. ca.34.26
Ad regem autẽ iuda q miſit vos pro dño,deprecãdo,ſic
loquimini,hæc dicit dñs de⁹ iſrael,quoniã audiſti verba
voluminis atq; emolitum eſt cor tuum,& humiliat⁹ es ĩ
conſpectu domini,ſuper his quæ dicta ſunt cõtra locum
hũc& habitatores Hyeruſalẽ,reueritusq, faciẽ meã ſcidi
ſti veſtimẽta tua,& fleuiſti corã me,ego quoq, exaudiui
te dicit dominus. (ritu ſaluabit
iuxta eſt dñs his qtribulati ſunt corde,& humiles ſpi pſa.33 19
Vbi fuerit ſuperbia ibi erit contumelia,vbi autem eſt Prou.11.
humilitas ibi ſapientia. 12.
Melius eſthmilitari cum mitibus,quàm diuidere ſpolia ca.16.19.
cum ſuperbis.cap.18.12. & cap.23.22.
Ne glorioſ⁹ appareas corã rege & ĩ loco magnorũ ne cap.75.7
ſteteris:melius enim vt dicatur tibi aſcende huc, quã vt
humi-

humilieris coram principe
Cap.19. ſuperbū ſeqt̃ humilitas & humilē ſpiritu ſuſcipiet gloria
23 Hæc dicit excelſus & ſublimis habitans æternitatem
Eſa. 47. & ſanctum nomen eius in excelſo, ſancto habitans & cū
15. contrito & humili ſpiritu, vt viuificet ſpiritum humiliū
& viuificet cor contritorum.
cap.66.2 Ad quem reſpiciam niſi ad pauperculum, & contritū
ſpiritu & trementem ſermones meos.
Iona. 3.5. Ionas clamauit & dixit: adhuc 40. dies Niniue ſubuertet̃
& crediderūt viri Niniuitæ ī Deū, & p̄dicauerūt ieiuniū
& veſtiti ſūt ſaccis à maiore vſq̄ ad minorē, &c. (& vermis
Ecc.7.19 Humilia valde ſpiritū tuū, qm̄ vīdicta carnis īpij, ignis
Iudit.4.8 Et clamauit oīs populus ad Dominū inſtātia magna,
& humiliauerūt animas ſuas in ieiuniis & orationib. ipſi
& mulieres eorū &c. (ſcilicet qa metuerūt Holophernē
vehemēter,) 11. Tūc Elheiachim ſacerdos Dñi magn⁹ circuiuit omnē Iſrael, allocutuſq; eſt eos dicēs: Scitote qm̄
exaudiet Dominus preces veſtras ſi manētes permanſeritis in ieiuniis & orationibus in conſpectu Domini.
cap.9.16 Non enim in multitudine eſt, virtus tua Domine, neq;
in equorū virib. volūtas tua eſt, nec ſupbi placuerūt tibi
ſed humiliū & māſuetorū ſemper tibi placuit depcatio.
Mat.3.11 Ego quidē baptizo vos in aqua in pœnitētiā, qui autē
poſt me vēturus eſt fortior me eſt, cuius nō ſū dign⁹ calceamēta ſoluere, ipſe vos baptizabit ī ſpiritu ſācto & igne
Cap.5.3. Beati paupere ſpiritu quoniā ipſorū eſt regnū cœlorū.
Cap.8.8. Et reſpōdēs Cēturio ait, Domine nō ſum dignus vt intres ſuq tectū meū, ſed tm̄ dic verbo &, ſanabit puer me⁹.
ca.11.29 Tollite iugū meū ſuper vos & diſcite à me, quia mitis
ſū & humilis corde, & inuenietis requiē animab⁹ veſtris.
cap.18.4. Quicūque ergo humiliauerit ſe ſicut paruulus iſte, hic
maior eſt in regno cœlorum.
ca.20.26 Nō ita erit inter vos, ſed quicūq, voluerit inter vos maior fieri, ſit veſter miniſter, & q voluerit inter vos prim⁹
eſſe, erit veſter ſeruus, Idē Mar. 10.43. Lu. 9.97. & ca. 22.
cap. 21.5 26. Dicite filiæ Syō, Ecce rex venit tu⁹, venit tibi māſuetus ſedens ſuper aſinam & pullum filium ſubiugalis.
cap.23.7 Vos autē nolite vocari Rabbi, vnus eſt enim magiſter
veſter. 11, Et qui maior eſt veſtrum erit miniſter veſter.
Marc. 9. In via diſputauerunt apoſtoli qs eorū eſſet maior, & re
34. ſidēs vocauit duodecim & ait illis. Si qs vult īter vos pri

mus

mus eſſe erit omnium nouiſſimus & omnium miniſter.

Quia reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. *Lu.1.48.*

Cum inuitatus fueris ad nuptias, nō diſcūbas in primo loco, ne fortè honoratior te ſit inuitat⁹ ab illo, & veniēs is qui te & illū vocauit, dicat tibi: da huic locū, & tunc incipias cū rubore nouiſſimū locū tenere, &c.11. Quia omnis q ſe exaltat humiliabitur & q ſe humiliat exaltabit. *Ca.14.8.*

Pater peccaui in cœlum & coram te, & nō ſum dignus vocari filius tu⁹, fac me ſicut vnum de marcenariis tuis. *Ca.15.19*

Publicanus à longè ſtans nolebat nec oculos ad cœlū leuare, ſed percutiebat pectus ſuum dicens: Deus propitius eſto mihi peccatori. *Ca.18.13*

Bene propter incredulitatē fracti ſunt, tu autē fide ſtas, noli altum ſapere ſed time, Cap.12.16.1.Cor.4.6. *ro.11.20.*

Ego enim ſum minimus Apoſtolorum, qui nō ſum dignus vocari Apoſtolus quoniā pſecutus ſū eccleſiā Dei. *1.C.15.9*

Nihil per contentionem neque per inanē gloriā, ſed in humilitate ſuperiores ſibi inuicem arbitrantes. *phi. 2.3.*

Induite ergo vos ſicut electi Dei, ſācti & dilecti, viſcera miſericordię, benignitatē, humilitatē, modeſtiā, patiētiā, ſupportātes inuicē & donātes vobiſmetipſis ſi qs aduerſ⁹ aliquē habet qrelā, ſicut & Dn̄s donauit vobis, ita & vos *Col.3.12*

Omnes autem inuicem humilitatē inſinuate, qa deus ſuperbis reſiſtit, humilibus autem dat gratiam. *1.Pe 5.5.*

Glorietur autē frater humilis in exaltatione ſua, diues autem in humilitate ſua, quoniā ſicut flos fœni tranſibit. *iac. 1.9.*

Humiliamini in conſpectu Domini & exaltabit vos. *Ca.4.10.*

Et cecidi ante pedes eius (ait ioānes de angelo apparēte ei) vt adorarem eum, & dixit mihi, Vide ne feceris, cōſeruus tuus ſum & fratrum tuorum habentium teſtimoniū Ieſu, deum adora. &c. cap.4.10. *Ap.19.10*

Hymenæus pſeudo apoſtolus, 2.Tim.2 17.

Hypocriſis.

Factum eſt autē verbum ad Samuel dicens: pœnitet quod conſtituerim Saul regem, quia dereliquit me, & verba mea opere nō impleuit cōtriſtatusque eſt Samuel, & clamauit ad dominum tota nocte. *1.r.15.11*

Sic viæ omnium qui obliuiſcūtur deum & ſpes Hypocritæ *io.2.18.*

critæ peribit,1.Reg.18 & 2.2.Reg.15.2.7.4.Regum,1. 6.9 hiſtoriæ.

Ca.13.16 Et ipſe (Deus) erit ſaluator meus non enim veniet in cõſpectu eius omnis hypocrita.

C.15.34. Congregatio enim hypocritæ ſterilis,& ignis deuorabit tabernacula eorum qui munera libenter accipiunt.

Ca.20.4. Hoc ſcio à principio ex quo poſitus eſt hõ ſup terrã,qđ laus ĩpiorũ breuis ſit & gaudiũ hypocritę ad inſtar pũcti ſi aſcenderet vſque ad cælũ ſupbia ei⁹,& caput ei⁹nubes tetigerit,quaſi ſterquiliniũ in fine perdetur,et q eũ viderunt dicẽt vbi eſt?&c.17.Reuelabuut cæli iniquitatẽ eius & terra cõſurget aduerſus eum,16,Omnes tenebræ abſcõditæ ſunt, in occultis eius deuorabit eũ ignis qui non ſuccẽditur,& affligetur relictus in tabernaculo ſuo.

Ca.27.8. Quæ enim ſpes hypocritæ ſi auarè rapiat,et nõ liberet Deus animam eius,nunquid Deus exaudiet vocẽ ei⁹, cũ venerit ſuper eum anguſtia, &c. 11. Tollet eum ventus virens & auferet & velut turbo rapiet eum de loco ſuo.

Ca.39.13 Simulatores,& callidi prouocant iram Dei,neque clamabunt cum vincti fuerint, morietur in tempeſtate anima eorum & vita eorum inter effeminatos.

Pr.30.13. Generatio quæ ſibi munda videtur & tamen nõ eſt lota à ſordib. ſuis,generatio cuius excelſi ſunt oculi,& palpebræ eius,in alta ſurrectæ(ſcilicet inaturabiles ſunt.)

Ec 1.36. Ne acceſſeris ad dñm duplici corde,ne fueris hypocrita in cõſpectu hominum & nõ ſcãdalizeris in labiis tuis:

C.19.23. Eſt q neqter humiliat ſe & interiora e⁹plena ſunt dolo:

Iſ.29.13. Dixit De⁹: Eo qđ appropinquat popul⁹ iſte ore ſuo,& labiis ſuis glorificat me,cor aũt ei⁹lõge eſt à me & timuerunt me mãdato hoĩm & doctrinis, &c. Væ qui ꝓfundi eſtis corde & à Dño abſcõditis cõſilium, quorũ ſunt in tenebris opera & dicũt. Quis videt nos & qs nouit nos?

C. 58 ‡ Reprehẽdit Iſaias Iudæorũ hypocriſim oſtendens eorũ ieiuniũ nõ eſſe Deo acceptabile & q̃ debeãt illud cõitari quib⁹ adhibitis multa præſtãt à Deo beneficia.&c.dicẽs: 2.Me eteni de die in diẽ quęrũt,& ſcire vias meas volũt, quaſi gens q̃ iuſtitiã fecerit & iudiciũ Dei ſui nõ dereliq̃rit rogant me iudicia iuſtitiæ,appropinquare volunt &c.

Hie 9.8. Sagitta vulnerãs lĩgua eorum dolum locuta eſt,in ore ſuo pacem cum amico loqtur:& occulte ponit ei iſidias

2.Mac 6 24. Nõ eſt eñ ætati noſtrę dignum(inquit Eleazarus) fingere

gere vt multi adoleſcentes arbitrantes Elezarum nonaginta annorum trãſiſſe ad vitam aliegenarum.

Cũ ergo facis eleemoſinã noli tuba canere ãte te,ſicut hypocritæ faciũt in ſynagogis & in vicis vt glorificẽtur ab hominibus,amẽ dico vobis receperũt mercedẽ ſuã.16 cũ autẽ ieiunatis nolite fieri ſicut hypocritę triſtes,exterminant.n.facies ſuas vt appareãt hominibus ieiunãtes, amẽ dico vobis quia receperunt mercedem ſuam. *Mat.6.2.*

Hypocrita eiice primũ trabẽ de oculo tuo,& tũc videbis eiicere feſtucã de oculo fratris tui.Rõ.2 p totum caput: *Cap.7.5.*

Hypocrytæ bene pphetauit de vobis iſaias dicẽs:popul' hic labiis me honorat,cor aũt eorũ lõge eſt à me.Ma.7.6 *cap.15.7*

Scribis & phariſæis ſup cathedrã Moyſi ſedentib' p̃cepit ieſ[illegible]s obedire,opera aũt ipſorũ nõ obedire,retegẽs ipſorũ hypocriſim & ambitionẽ diſcipulos verè docẽs cõtrariã humilitatẽ, deinde multiplex vę ob hypocriſim,& alias iniquitates interminatur. *cap 23.‡*

Vę vobis quia eſtis vt monumẽta quæ nõ apparẽt,& homines ambulantes ſupra neſciunt,& cap.12.56. *Lu.1.44.*

Attendite à fermẽto Phariſæorum qđ eſt hæpocriſis. *cap 12.1.*

Phariſæ' ſtãs hæc apud ſe orabat dicẽs:gratias ago tibi qa nõ ſum ſicut cæteri hominũ,raptores,iniuſti, adulteri velut etiam hic Publicanus,ieiuno bis in ſabbatho,decimas do omnium quę poſſideo &c. *ca.18.11.*

Vir autẽ qdã nomine Ananias,cum Saphyra vxore ſua, vendidit agrum & fraudauit de pręcio agri cõſcia vxore ſua &c.Audiens verba petri cecidit & expirauit. *Act.5.1.*

Spirit' autẽ manifeſtè dicit qa in nouiſſimis diebus diſcedent quidẽ à fide,attẽdentes ſpiritibus erroris,& doctrinis Dæmoniorum in hypocriſi loquẽtium mẽdacium, & cauteriatam habentium conſcientiam ſuam,&c. *1.T.4.1.*

Hoc autem ſcito q in nouiſſimis diebus ſtabunt tẽpora periculoſa,& erunt homines ſeipſos amantes,cupidi, elati.&c. Habentes ſpeciem quidem pietatis, virtutẽ autẽ eius abnegantes & hos deuita. *2.Ti.3.5*

Ab omni ſpecie mala abſtinete vos. *1Th.5.22*

Deponentes igitur omnem malitiam & omnẽ dolum & ſimulationes & inuidias,& omnes detractiones ſicut modo geniti infantes,rationabiles ſine dolo lac concupiſcite,vt in eo creſcatis in ſalutem. *1.Pet.2.1*

Hypocriſis conditio.

eſai 9.17 OMnis hypocrita eſt nequam.
65.5. Qui dicũt recede à me,nõ appropiques mihi,qa ĩ-
mũd⁹es:iſti fumus erũt ĩ furore meo,ignis ardẽs totadie.
Ma.23.5 Omnia verò opera ſua faciũt,vt videãtur ab hoĩbus.
ibid.27. Væ vobis ſcribę,& Phariſęi,hypocritæ,qa ſimiles eſtis
ſepulchris dealbatis,q̃ à foris parẽt hoĩbus ſpecioſa,int⁹
verò plena ſunt oſſib⁹ mortuorũ,& omni ſpurcitia.Sic&
vòs à foris quidẽ apparetis hominib⁹ iuſti,intus aũt ple
ni eſtis hypocriſi & iniquitate (uit corda veſtra.
Vos eſtis q iuſtificatis vos corã hominib⁹.Deus aũt no
Lu.16 15 Satanas trãſfigurat ſe in Angelum lucis. Nõ eſt ergo mi
2.co.11.4 rum ſi miniſtri eius trãsfigurentur velut miniſtri iuſtitiæ:
quorum finis erit ſecundum opera ipſorum.

Punitio.

Iob.8.13. SPes hypocritę peribit.Nõ ei placebit vecordia ſua,&
ſicut tela aranearum fiducia eius.
Non enim veniet in cõſpectu eius omnis hypocrita.
13 16. Congregatio enim hypocritæ,ſterilis:& ignis deuora
15.34 bit tabernacula eorum.
20.5. Gaudium hypocritæ ad inſtar puncti.Si aſcenderit vſq,
ad cælum ſupbia eius,& caput ei⁹ nubes tetigerit, quaſi
ſterquilinium in fine perditur,& qui eum viderãt,dicent:
vbi eſt?velut ſomnium auolans non inuenietur.
Ibid. 10. Filij eius atterentur egeſtate,& manus illius reddent ei
dolorem ſuum
27.8. Quæ eſt eñ ſpes hypocritæ,ſi auarè rapiat, & liberet
Deus animam eius? Nunquid audiet Deus clamorẽ ei⁹,
cum venerit ſuper eum anguſtia?
Ecc.3e18 Ingrediens duas vias,non habebit ſucceſſus.
8.10. Vidi impios ſepultos q etiã quum adhuc viuerent in
loco ſancto erãt,& laudabãtur ĩ ciuitate quaſi iuſtorum
operum,ſed & hoc vanitas eſt.
Mat. 23. Væ illis,q deuorãt domos viduarum ſub obtentu ꝓlixæ
14. orationis,hi accipient prolixius iudicium·(dor dentium
Mat. 24. Partemq, ei⁹ ponet cum hypocritis,illic erit fletus & ſtri
28.

Iactantia.

1.Re 2.3 NOlite multiplicare loqui ſublimia gloriantes.
Tob.4 14 Superbiã in tuo ſermõe ñũ quã dominari permittas.
Nã ſuperbiæ cõiunctus eſt interit⁹,multaq, perturbatio.

Diſper

Diſperdat Dominus vniuerſa labia doloſa, & linguam magniloquam. *pſa.11:4.*

Laudet alienus,& nō os tuū:extraneus & nō labia tua. *pr.27. 2.*

Auferam de medio tui magniloquos ſuperbiæ tuæ, & non adiicies exaltari amplius in monte ſancto meo. *Soph. 3.11*

Dicentes ſe eſſe ſapientes ſtulti facti ſunt. *Ro.1.22.*

Non audemus inſerere aut cōparare nos quibuſdam, qui ſeipſos commēdant, ſed ipſi in nobis noſmetipſos metientes,& comparantes noſmetipſos nobis. *2.C.10.12*

Non enim qui ſeipſum commendat ille probatus eſt, ſed quem Deus commendat. *Ibide.18.*

Lingua modicum quidem membrum eſt, & magna exaltat(& etiam parua.) *iac. 3. 5.*

Idololatria prohibitio ſtricta.

Nō facietis deos argēteos,nec deos aureos facietis vobis *Ex.20.23*

Non adorabis deos eorū,nec coles eos,nec facies ope *23.24.*

Deos conflatiles non facies tibi. (ra eorum *34.14.*

Nolite conuerti ad idola nec deos conflatiles faciatis vobis.Ego Dominus Deus veſter. *Le.19.5.*

Nō vidiſtis aliq̄ ſimilitudinē in die qua locutus eſt vobis Dn̄s in Oreb de medio ignis:Ne forte decepti faciatis vobis ſculptā ſimilitudinē,aut imaginē,maſculi vel fœminæ,ſimilitudinē omniū iumentorum quæ ſunt ſuper terrā, vel auium ſub cælo volatilium,atq; reptilium quæ mouētur in terra,ſiue piſciū, qui ſub terra morātur in aquis:ne forte eleuatis oculis ad cælū,videas Solē & Lunam,& ōnia aſtra cæli & errore deceptus adores eas,& colas. *De.4.15.*

Non plantabis lucum & omnem arborē iuxta altare Domini Dei tui,Nec facies tibi atque conſtitues ſtatuam,quæ odit Dominus Deus tuus. *16.21.*

Nō erit in te Deus recens,neq; adorabis Deū alienū. *pſ 80. 10.*

Quoniam omnes Dei Gentium dæmonia. *95. 5.*

Cui ergo ſimilē feciſtis deum?aut quā imaginē ponetis ei?Nunqnid ſculptile conflabit faber? aut artifex auro figurabit illud & laminis argenteis argentarius. *Eſ.40.18*

Conditio vana.

NVnquid vltores eſtis Baal.vt pugnetis pro eo? Si Deus eſt,vindicet ſe de eo,qui ſuffodit aram eius. *iud 6.31*

Simulachra gentiū argentum & aurū opera manuū hominū,Os habēt & nō loquētur:Aures habēt & nō audiēt: *pſ.113.12*

Manus habent & non palpabunt: Pedes habent & non ambulabunt.

Sa.13.10 Infœlices aũt ſunt,& inter mortuos ſpes illorũ eſt,qui appellauerunt Deos opera manum hominum,aurum & argentum,artis inuentionem , & ſimilitudines animalium aut lapidem inutilem opus manus antiquæ.

Ibid.17. Nõ erubeſcit loqui cum illo,qui ſine anima eſt,& pro ſanitate quidem infirmum deprecatur, & pro vita rogat mortuum,& in adiutorium inutilem inuocat:& pro itinere petit ab eo qui ambulare non poteſt, & de acquirẽdo,& de operãdo,& de omnium rerum euentu petit ab eo,qui in omnibus eſt inutilis.

14.27. Infandorũ enim cultura idolorum,omnis mali cauſa eſt & initium & finis.aut enim dum lętantur inſaniunt, aut certè vaticinãtur falſa aut viuunt iniuſtè,aut peierãt citò.

Eſ. 44.8. Nunquid eſt Deus abſque me,& formator quem ego nõ nouerim?Plaſtæ idoli omnes nihil ſunt, & amãtiſſima eorum non proderunt eis:ipſi ſunt teſtes eorum,quia nõ vident,neque intelligunt vt confundantur.

46.5. Cui aſſimilaſtis me,& adæquaſtis, & cõparaſtis me & feciſtis ſimilẽ? Qui cõfertis aurũ de ſacculo,& argẽtũ ſtatera põderatis coducentes artificẽ,vt faciat Deũ,& procidunt & adorant,portant illum in humeris geſtantes, ponentes in loco ſuo,& ſtabit ac de loco ſuo nõ mouebit.

Ibid.7. Sed & cum clamauerint ad eum non audiet: de tribulatione non ſaluabit eos. Mementote illud & confundamini:redite præuaricatores ad cor.

1.io.5.21 Filioli,cuſtodite vos à ſimulachris.

Punitio.

De.4.25. SI genueritis filios ac nepotes,& morati fueritis in terra,deceptiq́;feceritis vobis aliq̃ ſimilitudinẽ,patrãtes malum corã Dño deo veſtro,vt eum ad iracundiam prouocetis,teſtes inuoco hodie cælum & terrã, citò perituros vos eſſe de terra,quã trãſito Iordane poſſeſſuri eſtis.

13.6. Si tibi voluerit pſuadere frater tuus fili⁹ matris tuę, aut filius tu⁹,ſiue vxor,q́ eſt in ſinu tuo, aut amic⁹ quẽ diligis vt animã tuã,clã dicens;Eamus,& ſeruiamus Diis alienis, quos ignoras tu & patres tui,cũctarũ in circuitu Gẽtiũ, quæ iuxta vel procul ſũt ab initio vſque ad finẽ terrę,nõ acqueſcas ei,nec audias,neq; pareat ei oculos tu⁹, vt miſerearis,et occultes eũ:ſed ſtatim interficies. Sit primũ man⁹

tua ſuper eum: & poſt te omnis populus mittat manum lapidibus obrutus necabitur: quia voluit te abſtrahere à domino deo tuo.

Maledictus homo qui fecit ſculptile, & conflatile abominationem domini, opus manuum artificum ponetque illud in abſcondito. 27.15.

Confundantur omnes qui adorant ſculptilia & qui gloriantur in ſimulachris ſuis. Pſa 96.7

Gloriã meam alteri nõ dabo, & laudẽ meã ſculptilib Eſa 41.8

Confundantur confuſione qui confiduut in ſculptil., qui dicunt conflatili, Vos dij noſtri. ibid. 17.

Tranſite ad inſulas Cethim, & videte ſi ſanctũ eſt huiuſ emodi: ſi mutauit gens deos ſuos. Et certe ipſi non ſunt dij. Populus vero meus mutauit gloriam ſuã in idolum. Obſtupeſcite cæli ſuper hoc, & portæ eius deſolani vehementer, dicit dominus.

Occaſio voluptuoſa.

SVrgẽteſq́ manè obtulerũt holocauſta & hoſtias pacificas & ſedit populus manducare & bibere, & ſurrexerunt ludere, Initiũ enim fornicationis eſt, exquiſitio idolorum, & adinuentio illorum corruptio vitæ eſt. Neque enim erant ab initio, neque erunt in perpetuum. Superuacuitas enim hominum hæc adinuenit. iere. 2. n: Sa. 14. 12

Acerbo enim luctu dolens pater, citò ſibi repti filij fecit imaginem, & illum q tunc quaſi homo mortuus fuerat nunc tanquam deum colere cœpit, & conſtituit inter ſeruos ſuos & ſacra ſacrificia. ibid. 15.

IAbes in Galaad opprimitur ad Iſrael, iudic 21.10, obſidetur. 1. Reg. 11. 1 viri Iabes Galaad exhibent miſericordiam Sauli, & filio eius. 31 12.

Iacob filius iſaac naſcitur, Geneſ. 25. 23. emit à fratre Eſau primogenito. Gen 25 31. præripit Eſau benedictionem. 27 5. pro ficiſcitur ad Labã. 28. 10. videt ſcalã, & vouet votũ, 28. 12. 20. ſeruit Laban pro duabus filiabus. 29. 18. reuertitur in patriam, 31. 17. luctatur cum angelo, 32. 24 vocatur iſrael, 32 27. ‡ 35. 10. 3 Reg. 18. 31. mittit ſuos in Aegyptum, 42. 1. migrat cum tota ſua familia in Aegyptum. 46. *. Deuter. 10, 22. filios ioſeph adoptat in ſuos, 48. 5. 8. benedicit duodecim filiis & moritur, 49. 33. ſepelitur cum patribus ſuis in terra Chanaan 50 47. ſecundum promiſsionem, 47. 29. & ſecundum mandatum, 49. 29 commendatur*

datut, Eccl. 44.24. vide Iſrael.

Iacob. Zebedei filius vocatur, Mattheus. 4. 20. occiditur, Act 12. 2.

Iebus appellatur ieruſalem, ioſ. 15. 8. iudic. 19. 10 1 Par. 11. 4 iebuſæos expugnare non poterat iſrael, iudic. 1. 21. ſuperantur tamen à Dauid. 2. Reg. 5. 8.

iehu filius Humani *propheta argũt regem ioſaphat. 2. pa. 19. 2. mittitur ad Baaſa regem iſrael. 3. Regum. 16. 17.*

iehu. filius ioſaphat filii Namſi vngitur vt rex eſſet iſrael, ad delendam domũ Achab. 4. Reg. 9. 26 iuxta præſcriptum. 3. Re. 19. 16. occidit ieſabel. 4. Reg. 9. 30. 33. occidit ſeptuaginta filios Achab. 10. 1. iubet comprehendi & iugulari fratres Ochozia Regis iuda, 10. 14. perdit ſeruos Baal, 4. Re. 10. 17. 25. morit. 10. 35.

Ieiunium & ieiunandum eſſe, Vide Quadrageſima.

Ioel. 2. 12 NVnc ergo dicit dominus, cõuertimini ad me in toto corde veſtro, in ieiunio et fletu et planctu

Tob. 12. 8. Bona eſt oratio cũ ieiunio, & eleemoſina magis quã theſauros auri recondere.

Ma. 6. 16 Cùm autẽ ieiunatis, nolite fieri ſicut hypocritę triſtes, exterminãt autẽ facies ſuas, vt appareant hominib. ieiunãtes. Amẽ amẽ dico vobis, quia receperũt mercedẽ ſuã.

Ma. 2. 20 Venient autem dies cùm auferetur ab eis ſponſus, et tũc ieiunabunt in illis diebus, Luc. 5 35 .idem.

Lu. 2. 37 Quæ nõ diſcedebat de templo (loquitur de Anna) ieiuniis et obſecrationibus ſeruiens nocte ac die.

2. Co. 65. in omnib. exhibeamus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros, in multa patientia, in tribulationibus, in neceſſitatib. in plagis, in carceribus, in laboribus in vigiliis, in ieiuniis, in caſtitate, in lõganimitate, in Spiritu ſancto, in charitate nõ ficta, in verbo veritatis, in virtute dei, &c.

Ca. 11. 27 in laboribus (fui) et erumna, in vigiliis multis, in fame & ſiti in ieiuniis multis, in frigore et nuditate, &c.

Act. 13. 2 Miniſtrantibus autẽ illis domino, & ieiunantib. dixit ſpiritus ſanctus, Segregate mihi Saulum et bernabã, in opus ad quod aſſumpſi eos, tunc ieiunantes & orantes im ponteſque eis manus demiſerunt eos.

14. 14. 22 Cùm cõſtituiſſent illis per ſingulas eccleſias preſbyteros: & orantes cum ieiunationibus commendauerũt eos domino in quem crediderũt, vide verbum. *Quadrageſima*

Ieiunii

Ieiunij meritum.

PRævaluerũt ſermones Ionadab filij Rechas quos pce pit filiis ſuis, vt non biberent vinum, & nõ biberũt vſ que ad diem hanc, quia obedierunt præcepto patris ſui. *hiere.35.* 14.
19 Propterea hæc dicit Domin⁹ exercituum Deus iſrael non deficiet vir de ſtirpe ionadab filij Rechas ſtãs in cõſpectu meo cunctis diebus.

Et clamauit (ionas) & dixit in Niniue, ex ore regis atq; principum ei⁹ dicens: hoẽs & iumenta & boues, & peco ra nõ guſtent quicquam, nec paſcãtur & aquã nõ bibãt, &c. 9. Quis ſcit ſi cõuertatur & ignoſcat De⁹, & reuertat̃ à furore iræ ſuæ & nõ peribimus. Et vidit Deus opera eo rum qa cõuerſi ſunt de via ſua mala, & miſertus eſt deus ſuper malitia quã locut⁹ fuerat vt faceret eis & nõ fecit. *iona. 3. 7.*

Et clamauit omnis populus ad Dominum inſtantia ma gna, & humiliauerunt animas ſuas in ieiuniis & oratio nib. ipſi & mulieres eorum. *iudit.4.8*

Deſcribitur pœniten tia iudith, &c. Et in ſuperiorib. do m⁹ ſuæ fecit ſibi cubiculum ſecretum, in quo cum puellis ſuis clauſa morabatur, & habens ſuper lumbos ſuos cilicium ieiunabat omnibus diebus vitæ ſuæ preter ſabbatha, & Neo menias & feſta domus iſrael. *Cap 8. 5.*

Hoc autem genus Dæmoniorum non eiicitur niſi per orationes & ieiunium: *Mat.17.* *Ca.6.17*
Tu autem cum ieiunas vnge caput tuum et faciem tuã laua.

Ieiunatur pro mortuis.

SAul, cũ filiis ſuis in pugna cæſi corp⁹ truncato capite, in muro Bethſan ſuſpenditur, armáq; ei⁹ in tẽplo Aſtaroth, vir autem iabes ablatis Saul & filiorum ei⁹ corporib. 2. ſepelierunt in nemore, & ieiunauerunt ſeptem dieb. *1 Reg 31.* ✝

Ieiunij exempla.

INgreſſusque Moyſes mediũ nebulę aſcendit in mõtem & fuit ibi 40. Diebus & 40. noctibus & Cap. 34. 28. Dicitur de illo quod fuerit ibi cũm Domino. 40. Dies & 40. noctes, panem non comedit, & aquam nõ bibit & ſcripſit in tabulis verba fœderis 10. præcepta. *Exod. 24* 18. *ca 34.28*

Quando aſcendi in montẽ (ait Moyſes) vt acciperẽ tabulas lapideas pacti ꝙ pepigit vobiſcũ deus, & perſeuerauit in mõte. 40. Dieb. & noctibus panẽ nõ comedẽs, & aquã nõ bibẽs, &c. 18. et procidi ante Deũ ſicut prius. 40. dieb. *Deut.9.9*

& noctibus panem non comedēs & aquam nō bibens, propter omnia peccata veſtra, quæ geſſiſtis cōtra Dominum & eum ad iracundiam prouocaſtis.

Iudic.20. 26. Quamobrem omnes filij Iſrael venerūt in domū Dei & ſedentes flebant cōtra Dominum, ieiunaueruntq; die illo vſque ad veſperum, & obtulerūt ei holocauſta atq; pacificas victimas & ſuper ſtatu ſuo interrogauerunt

1.re.7.7. Et conuenerunt (Iſraelitę) in Maſphaph, hauſeruntq; aquam, & effuderunt in conſpectu Domini, & ieiunauerunt in die illa atque dixerunt ibi peccauimus domino.

II.Reg.3 35. Hęc faciat mihi De⁹ (iurauit Dauid dicēs,) & hęc addat ſi ante occaſum ſolis guſtauero panē vel aliud, quicquā.

cap.12.16 Deprecatus eſt Dauid dominum pro paruulo (quē ſuſcitauerat ex Vriæ Berſaba) & ieiunauit Dauid ieiunio, & ingreſſus ſeorſum iacuit ſuper terram.

2 Pa. 20. ‡. Ammonitis ac Moabitis, ac Syriis cōtra Ioſaphat inſurgētib. ipſe pdicato ieiunio vna cū populo ſuo ſupplex, ad Deū cōfugit, ſicq; ſe mutuo cædētib. ſpolia colligit.

1.Eſ.1.4. Et pdicauit ibi ieiuniū iuxta fluuiū Ahaua, vt affligeremur coram Domino Deo noſtro, & peterem⁹ ab eo viā rectam, nobis & filiis noſtris vniuerſæ ſubſtātiæ noſtrę.

1.Eſ.4.1. Cùm audiſſem verba huiuſmodi (de afflictiōe magna in Ieruſalē eo tempore, eò quod diſſipabatur populus, & murus ciuitatis) ſedi & fleui, & luxi diebus multis & ieiunabam & orabam ante faciem Dei cœli.

Eſte.4. ‡ Luctus Mardochæi ac reliquorū iudæorū, ob paratū ipſis interitum. Eſter autē iuſſu Mardochæi iudæorū neci occurrit & non vocata ad regem ingreditur, iubet cū ieiunio pro ſe triduo orari, idem ipſa faciente.

Pſa. 34. 13 Ego autem cùm mihi moleſti eſſent, induebar cilicio, humiliabam in ieiunio animam meam, & oratio mea in ſinu meo conuertetur.

Hiere.36 9. Prædicauerūt (Hieremias & Baruch) ieiuniū omni populo in Hieruſalē, & vniuerſæ multitudini quæ cōfluxerat de ciuitatibus iuda in Hieruſalem.

Danie.10 3. Panem deſiderabilem non comedi, & caro & vinum, non introierunt in os meum, ſed neque vnguēto vnctus ſum, donec complerentur trium hæbdomadarum dies.

Iona 3.5. Et crediderunt viri Niniuitæ in Deū, & prædicauerūt ieiunium & veſtiti ſac cis à maiore vſque ad minorem.

Iudit 4 7 Et fecerūt filij Iſrael ſecūdū ꝙ cōſtituerat eis ſacerdos Domini

Domini Eliachim,& clamauit omnis popul⁹ ad dñm in ſtantia magna & humiliauerunt animas ſuas in ieiuniis & orationibus ipſi & mulieres eorum,& cap.8.5.

Nunquid & occidere me vis ſicut occidiſti iam ſeptẽ viros? ad hãc vocem perrexit in ſuperius cubiculũ dom⁹ ſuæ & trib.dieb.& trib. noctib. non manducauit,neque bibit,ſed in oratione perſiſtẽs cũ lachrymis deprecabat Deum vt ab iſto improperio liberaret eam (ancillam) Tob.3.10

Et cũ ieiunaſſet ieſus 40.diebus& 40.noctibus poſtea eſuriit. Mat. 4.2.

Acceſſerũt ad eũ diſcipuli ioãnis dicẽtes,quare nos et Phariſæi ieiunamus frequenter,diſcipuli autẽ tui nõ ieiunant? Et ait illis ieſus,nũ quid poſſunt filij ſpõſi lugere quãdiu cum illis eſt ſpõſus? Veniẽt autem dies cùm auferetur ab eis ſponſus et tunc ieiunabunt.idem Lu.5.33 cap.9.14.

Loquitur de Anna,et hæc vidua vſque ad annos 84.q̃ nõ diſcedebat de templo ieiuniis et obſecrationibus ſeruiens nocte et die Lu.2.37

Tunc ieiunantes et orantes imponentéſque eis man⁹ dimiſerũt illos,cap.14.23. Act. 13. 3.

Ieiunium inductum à rege Saul,vide, Abſtinentia.

ET viri iſrael,ſociati ſũt ſibi in die illa, adiurauit aũt Saul populũ dicẽs,maledict⁹ vir q̃ cõederit panẽ vſq̃ ad veſperũ donec vlciſar de inimicis meis. *A ioſaph.2.Pa.* 30.3.ioſaphat aũt timore perterritus totũ ſe cõtulit ad rogãdũ Dominũ et prædicauit ieiuniũ vniuerſo iuda à Niniuitis et eorũ rege.ion 3.5.Et crediderũt viri Niniuitæ in Deũ ,et prædicauerũt ieiuniũ et veſtiti sũt ſaccis à maiore vſq, ad minimum,et peruenit verbũ ad regẽ Niniuæ,et ſurrexit de ſolio ſuo, et abiecit veſtimẽtũ ſuũ à ſe,indut⁹ eſt ſacco et ſedit in cinere,et clamauit et dixit ĩ Niniue ex ore regis et principũ eius dicẽs:hoẽs et iumẽta et boues et pecora nõ guſtẽt quicquã nec paſcãtur et aquã non bibant:et operiãtur ſaccis homines et iumẽta et clamẽt ad Dñm in fortitudine,et cõuertatvir à via ſua mala et ab iniquitate quæ eſt in manib.eorũ etc. *Ab Eſd.* 1.*Eſd.*8 21. Et p̃dicauit ibi ieiuniũ iuxta fluuiũ Ahaua vt affligerẽ corã Domino Deo noſtro et peterem⁹ ab eo viã rectã nobis et filiis noſtris vniuerſæq, ſubſtãtiæ noſtræ. 1.Reg.14 24.

Ab Heſter & Mardochao, Heſter 4.16. Vade & cõgrega oẽs Iudæos quos in Suſan repereris, & orate ꝓ me (ait Heſter) non comedatis & non bibatis trib. dieb., & trib. noctib. & ego cũ ancillis meis ſimiliter ieiunabo, & tũc ingrediar ad regem cõtra legem faciens, nõ vocata, tradenſque me morti & periculo, Vide *Abſtinentia.*

Ieremias propheta ex Anathoth. Iere. 29.27. *vocatur, & à Deo mittitur,* 1.4. (1. ‡ 37.12. ‡ 38.4.7.

Ieremias perſecutionẽ patitur, Ie. 18 19. ‡ 20.1. ‡ 26.7. ‡ 33

Ieremias inuenit gratiã apud Nabuchodonoſor, Iere. 39.11.

Ieremias vinculis ſoluitur à NabuZardan, Iere. 40.1.

Ieremias luget Ioſiam, 2. *Par.* 35.25.

Iericho expugnatur & exuritur, Ioſ. 6. 20. 24. *readificatur ab* Hiel 3. *Reg.* 16.34. *appellatur ciuitas Palmarum, Deut.* 34 3. 2. *Par.* 8.15.

Ieroboam filius Nabat, ſeruus Salomonis, fit inimicus Iſrael 3. *Reg.* 11.26. 2. *Par.* 13. *fit rex decem tribuũ,* 3. *Re.* 12 20. *iuxta verbum Ahiæ,* 11.29. *erigit duos aureos vitulos, & falſum cultũ dei,* 12.28. 31. *ídq; punit & exprobratur,* 14.7 † 15.25 † 16.19 29. 4. r. 3.3. ‡ 10.29 31. ‡ 13.2 6. 11. ‡ 14.24 ‡ 15.9.18.24 ‡ 17.22. ‡ 23.15. *manus eius exareſcit.* 3 *R.* 13.4 *curat,* 13.6. *moritur,* 14.20. *tota eius domus perditur,* 15.26. *iuxta quod predictum fuerat,* 14.10. *contra* Ieroboam *Amos.* 7 10.

Ieroboã filꝰ Ioa, fit rex Iſrael, 4. *R.* 13.13 ‡ 14.16 *moritẽ.* 14.29

Ieruſalem expugnatur à filiis Iuda, iudæ. 1.8. *eligitur à Deo inhabitaculum* 3. Reg. 8. * 2. Paral. 6.2. ‡ 7.16.

Ieruſalem appellatur Iebus, Ioſ. 15.8. Iude. 19.10. 1. *Par.* 11.4 (11.1.

Ieruſalem appellatur Salem, *Pſal.* 75.3.

Ieroſolymam qua trib. Iacob *inhabitauerint,* 1. *Par.* 9.3. 2. *Eſ*

Ieruſalem obſidetur à rege Syriæ *& Iſraelis.* 4. *Reg.* 16.5. *à rege Nabuchodonoſor,* 4. *Reg.* 24 10. ‡ 25.1.

Ieruſalem exuritur & euertitur. 4. Reg 25.9. *iterũ excolitur & reparatur.* 3. *Eſd.* 3. * ‡ 6.15.

Ieruſalem deſtruenda per Romanos, Dan. 9.26. *Zach.* 14 1. Matth 24.1.15. Luc. 13.35. ‡ 19.41 ‡ 20.16 ‡ 21.6. ioã. 11.48

Hyeruſalem ſpiritualis, Eccleſia ſancta.

Pſa. 121.3 HYeruſalem quæ ędificatur vt ciuitas, cuius participatio eius in idipſum.

Eſai. 33. 20. Reſpice Syõ ciuitatẽ ſolẽnitatis noſtræ, oculi tui videbunt

bunt Hyeruſalem habitationẽ òpulentã,tabernaculũ qđ nequaquam traſferri poterit,nec auferentur claui eius in ſempiternum & omnes funiculi eius nõ rũpentur, quia ſolummodo ibi magnificus eſt dominus noſter,&c.

Paupercula tempeſtate cõuulſa abſq;vlla cõſolatione: ecce ego ſternam per ordinem lapides tuos, & fundabo te in ſapphiris,& ponam iaſpidem propugnacula tua, & portas tuas in lapides ſculptos,& omnes terminos tuos in lapides deſiderabilęs,&c. Ca.54.11

Eccleſiam ad exultationem hortatur,quod in ea dñi gloria reluceat,ad quã acceſſuræ ſunt plurimę nationes, quæ ad eã non venerunt peribunt,in qua pax, iuſtitia & laus dei Dei inueniẽtur,ablata iniquitate,eritque dominus in lucem ſempiternam,& gloriam. Ca.60

Super muros tuos hyeruſalẽ conſtitui cuſtodes tota die & tota nocte in perpetuum non tacebunt. cap 62.6

Gaudebitis,& exultabitis vſque in ſempiternũ in his quæ ego creo:quia ecce ego creo hyeruſalem exultationem,& populum eius gaudium & exultabo in hyeruſalem,& gaudebo in populo meo & non audietur in eo vltra vox fletus,& vox clamoris. ca.65.18

Anima mea benedic dominum, quoniã liberauit hyeruſalem ciuitatem ſuam à cunctis tribulationibus ſuis. To.13.19
Exue te hyeruſalẽ ſtola luct⁹, & vexationis tuæ & indue te decore & honore ei⁹q́ à deo tibi ſẽpiterna gloria.& 7. barn.5.1.

Illa autem quæ ſurſum eſt hyeruſalem libera eſt quæ mater eſt noſtra,cap 11.10. Ga.4.26

Sed acceſſiſtis ad Syon montem,& ciuitatẽ dei viuẽtis hyeruſalẽ cœleſtẽ & multorũ milliũ Angelorũ frequẽtiã & Eccleſiã primitiuorũ,qui conſcripti ſunt in cœlis & iudicem omnium deum & ſpiritus iuſtorum perfectorum. he.12.22

Qui vicerit faciã illum colũnam in tẽplo dei mei,& foras nõ egredietur amplius & ſcribã ſuper eum nomẽ dei mei,& nomen ciuitatis dei mei nouæ hieruſalem,quę deſcendit de cœlo à deo meo & nomen meum nouum. Ap.3.12

Et ego Ioannes vidi ſanctam ciuitatẽ hyeruſalẽ nouã deſcendentẽ de cœlo à deo paratã,ſicut ſpõſam ornatam viro ſuo,& 10. Et ſuſtulit me in ſpiritu in montẽ magnũ & altũ & oſtendit mihi ciuitatem ſanctam hyeruſalẽ deſcẽdentẽ de cœlo à deo,habentẽ claritatẽ dei, et lumẽ ei⁹ ſimile lapidi precioſo,tãq̃ lapidi iaſpidis ſicut chryſtallũ. cap. 21.2

Contra

Contra Ieruſalem & eius incolas.

4.r.21.12 HAec dicit dñs deus Iſrael, Ecce ego inducā mala ſup Hieruſalem & Iudam & quicunq, audierit tinniant ambę aures eius, extendā ſup Hieruſalē funiculū Samarię & põd⁹dom⁹Achab, & delebo Hyeruſalē ſicut deleri ſolēt tabulæ, delēs verrā & crebri⁹ſtyllū ſup caput ei⁹.

C.23.27 Dixit dñs, etiam Iudam auferam à facie mea ſicut abſtuli Iſrael, & proiiciam ciuitatem hanc quam elegi hyeruſalem & domum, de qua dixerit nomen meum ibi.

Eſe.] 3.1. Eccę.n.dominator Dñs exercituū auferet à hieruſalē & à Iuda validū & forte õne robur panis, & õne robur aq, & fortē bellatorē viū iudicē & pphetā & ariolū & ſenē.

Ca.22.3. Sermo dñi cõtra hyeruſalem cuius deflet propheta vaſtitatem, & quod neglecto dño, fruſtra ſe muniat ad reſiſtendum Aſſyriis: carpuntur quod cum plangere debeāt, gulæ indulgeant & reiecto Sobna templi præpoſito ſubſtituitur Eliacim, cui magna datur poteſtas.

Ca. 29.1. Væ Ariel, Ariel ciuitas, quā expugnauit Dauid, addit⁹ eſt annus ad annum, ſolennitates euolutæ ſunt & circū uallabo Ariel & erit triſtis & mœrens, & erit mihi quaſi Ariel, &c 4, humiliaberis, de terra loqueris, & de humo audietur eloquium tuum, & erit quaſi Pythonis de terra vox tua, & de humo eloquium tuum muſſitabit &c, &7.

Ca 6.5.2 Expandi manus meas tota die ad populum incredulum qui graditur in via non bona poſt cogitationes ſuas.

Hiere.43. *H*ęc dicit dñs, viro iuda & habitatori Hyeruſalē. Nouate vobis nouale & nolite ſerere ſup ſpinas, circuncidimini dño & auferte pputia cordiū veſtrorū viri iuda & habitatores hyeruſalē, ne fortè egrediatvt ignis idignatio mea & ſuccēdat et nõ ſit q extinguat. oīa aūt hęc mala veniēt propter malitiā cogitationum veſtrarum, 9. Et erit in die illa dicit dominus, peribit cor regis et cor principum et obſtupeſcent ſacerdotes et prophætæ conſternabuntur.

Ca.7.‡ Quod fruſtra cõfidant in templo, peſſima perpetrates, prophetas audire nolentes ſicut et patres eorū, qua propter denunciat templum abiiciendum et terram iuda redigendam in ſolitudinem, nec profuturam orationem hyeremiæ pro eis nec oblata pro eis ſacrificia &c.

Ca.13.9. *H*ęc dicit dñs, ſic putreſcere faciā ſuperbiā iuda & ſuperbiā hyeruſalē multā, populū iſtū peſſimū q noluūt audire verba mea & ābulat ī prauitate cordis ſui, &c.13. hęc dicit

Domi-

dn̄s. Ecce ego ĩplebo oēs habitatores terrę hu⁹, & reges q ſedent de ſtirpe dauid ſup thronū ei⁹ & ſacerdotes, & ꝓphetas, & oēs habitatores Hyeruſalē ebrietate, & diſpdā eos virū à fratre ſuo & patres & filios pariter, ait dn̄s.

Hęc dicit dn̄s ad me: vade & ſta in porta filiorū populi p quā ingrediuntur reges iuda & egrediunt, & in cunctis portis Hyeruſalē, & dices ad eos: audite verbū dn̄i reges iuda, & ōnis iuda, cunctiq̄ habitatores Hyeruſalē qui ingredimini per portas iſtas. Hæc dici dominus: cuſtodite animas veſtras, & nolite portare pondera in die Sabbathi, nec inferatis per portas Hyeruſalem &c. Ca. 17. 19

Audite verbū Dn̄i reges iuda & habitatores Hieruſalē hęc dicit dn̄s exercituū deus iſrael: Ecce ergo inducam afflictionē ſuper locū iſtū, ita vt oīs qui audierit, tinniant ambę aures eius, eo qđ dereliqrint me. & alienū fecerint locū iſtū, & libauerit ĩ eo diis alienis, quos neſcierūt ipſi & patres eorū & reges iuda, & repleuerūt locū iſtū ſāgui ne innnocētū &c. 6. Propterea ecce dies veniēt dicit dn̄s & nō vocabit āpli⁹ loc⁹ iſte. Topheth & vallis filij Ennō, ſed vallis occiſionis, & diſſipabo cōſiliū iuda & hieruſalē in loco iſto & ſubuertā eos gladio in cōſpectu inimicorum ſuorū, & in manu quęrentiū animas eorum, & dabo cadauera eorum eſcam volatilibus cœli & beſtiis terrę. Ca. 19. 3.

Reſpōdet Hyeremias nūcius Sedechię regis ſup obſidiōe nabuchodonoſor, iudā vaſtādā, peſte, gladio, fame, & captiuitate, ſolos q̄, eos victuros, q trāsfugerīt ad caldęos. i. e. 25 Ca. 12. ✠

Ecce ego tollam vos portans & derelinquam vos, & ciuitatē quam dedi vobis, & patribus veſtris à facie mea, & dabo vos in opprobrium ſempiternum & in ignominiam æternam, quæ nunquam obliuione delebitur. C. 23: 39

Clauſerat eñ eum (Hyeremiā) Ezechias rex iuda dicēs quare vaticinaris dicēs: hęc dicit dn̄s, ecce ego dabo ciuitatē iſtā in manu regis Babylonis (Nabuchodonoſor) & capiet eā, & Sedechias rex iuda nō effugiet de manu Chaldæorum, ſed tradetur in manus regis Babylonis, &c. ca. 32. 3: ide. ca. 28

Hæc dicit dn̄s deus iſrael, vade & loquere ad Sedechiā regē iuda, & dices ad eum: hæc dicit dn̄s, ecce ego trada ciuitatē hāc in man⁹ regis Babylonis & ſuccēdet eā igne, & tu nō effugies de manu ei⁹. Nabuchodonoſor, ſed cōphēſione capieris & in manu eius traderis: idem cap. 38. 3. ca. 34. 2.

domus iſrael noluit audire te q̄a noluit audire me ōnis Exe. 3: 7

quippe

quippe domus Iſrael attrita fronte eſt & duro corde.

Ca. 4.‡ Iubetur propheta figurare obſidionem hyeruſalē ac dormire ſuper latus ſiniſtrū 390.diebus, ſuper dextrū vero. 40.ac vilem cibum & fœdē cōfectum ſibi præparare quibus de ſignet calamitatem filiorum Iſrael,obſidionem & afflictionem habitantium hyeroſolimis.

Ca.5. ‡ Per detonſos capitis & barbæ prophetæ pilos iuſſu Dñi variéq́ conſumptos deſignantur iudæi,propter ſua peccata,fame & gladio cōſumēdi,ſic vt patres filios,filij patres comedant,reliqui verò in captiuitatem ducendi vbi ſint opprobriū ac ſtupor gentibus quarū ſuperarunt ſcelera.

Ca.15.‡ Sicut de vite præciſum ſoli ſeruit igni,ita iudęos ob inueterata peccata hyeruſalem dicit exurendos.

Ca.22‡ Varia narrat ſcelera hyeroſolymis perpetrata ꝓpter quæ dicit ſe ſuper eos effuſurum indignationem ſuam, narratque ſcelera ſacerdotum,principum pſeudoprophetarum ac populi terræ, vt nullus inuentus ſit qui pro auertendo furore Domini ſe opponeret,& cap.23.

Sap.3.‡ Arguit hieruſalem & præcipuè rectores eius, quibus minatur celerem Dei vindictam, quod neque beneficiis neque flagellis ſint ad ipſum conuerſi.

Ignorantia

prou.1.22 VSquequo imprudentes odibunt ſcientiam?

19.1. Vbi non eſt ſcientia animæ,non eſt bonum.

Ecc.10 3. Stultus in via ambulans,cum ipſe inſipiens ſit, omnes ſtultos æſtimat.

Ecc.10.3. Rex inſipiens,perdet populum ſuum, & ciuitates inhabitabuntur per ſenſum prudentium.

Sa:7.28. Neminem diligit Deus,niſi eum,qui cum ſapiētia inhabitat.

Ec.21.14. Non erudietur qui non eſt ſapiens in bono.

ibidē 17. Cor fatui quaſi vas cōfractū,&oēm ſapiētiā nō tenebit.

iere.8, 9. Verbū Domini proiecerunt,& ſapientia nulla eſt in eis.

1.cor.8.2 Si quis autem ſe exiſtimat ſcire aliquid,nondum agnouit quomodo oporteat eum ſcire.

Ignorantia turpiter admittitur

sap.13.1. VAni autē ſunt omnes homines,in quibus nō ſubeſt ſcientia Dei.

1.co.15 34 Ignorantiam enim Dei quidam habent.

Eph.4 17 Hoc igitur dico & teſtificor in Domino, vt iam non ambuletis,ſicut & gentes ambulant.

Gre-

Grauiter punitur.

LEones interficiunt eos,qui ignorant ritū Dei terrę. 4.*Re.*17.
Quia nullus intelligit,in æternum peribunt. 29.
Omnes qui me oderunt,diligunt mortem. *iob.*4 20.
Qui euitat diſcere,incidat in mala. *pro.*8.36
Propterea captiuus ductus eſt populus meus,quia nō 17.16.
habuit ſcientiam. *Eſai.* 5:
Non enim eſt populus ſapiens,propterea nō miſerebi 27.11.
tur eius qui fecit eum,& qui formauit eum nō parcet ei.
Et quoniam non habuerunt ſapientiam ,interierunt *Bar.*3.28
propter ſuam inſipientiam.
Quia tu ſcientiā repuliſti,repellā te ne ſacerdotio fun *Oſee.*4.6
garis mihi,& oblita es legis Dei tui,obliuiſcar filiorum
tuorum & ego.
Et populus non intelligens vapulabit. *ibidem.*14
Si quis ignorat,ignorabitur. 1 *Cor.*14 38.

*iezabel impia,impij Achab coniunx,*3 *Reg* 16.31. ✝ 21. 5.7.
occidit propheteas Domini , 18. 4.13 *minatur Heliæ prophetæ mortem,* 19.2. *à canibus dilaceratur.* 4. *Reg.*9.33 *iuxta verbū Heliæ prophetæ* 3. *Reg* (21.33.
illuminati dicuntur Baptizati. Heb.6 4.

Imagines iuſſit Deus fieri.

DVos quoque Cherubin aureos & pductiles facies *Exo.* 25. 18.
ex vtraque parte oraculi Cherub.vnus ſit in latere
vno,& alter in altero.
Fac ſerpentem æneum & pone eū pro ſigno qui percuſ *Nu.*21.8.
ſus aſpexerit eum viuet,fecit ergo Moyſes ſerpētē ęneū
& poſuit eū p ſigno ,quē cū percuſſi aſpicerēt,ſanabāt.

Imagines fecit Salomon.

ET ſculpſit Cherubin & palmas & cælaturas valde e 3.*Reg.*6. 35.
minētes ,operuitq; oīa laminis aureis opere quadro
ad regulam.
Et ſtabāt ſuper 12.(colūnas) boues ex quib. tres reſpi *Cap.*7.25
ciebant ad aquilonē,& tres ad occidentē, & tres ad Meri
diē,& tres ad orientē,&c.29.& īter coronulas &plectas,
leones & boues & Cherubī & iūcturis ſimiliter deſup&
ſubter leones & boues quaſi lora ex ære deſcēdētia.36.
ſculpſit quoq;ī tabulatis illis q̄ erāt de ęre& ī āgulis che
rubin & leones & palmas quaſi in ſimilitudinē hoīs ſtā
tis vt nō cęlata,ſed appoſita p circuitū viderēt.Itē,c.10.19

Fecit

2.Para.3 Fecit etiã (Salomon (in domo ſãctiſſãctorum Cherubin
to, duos, opere ſtatuario & texit eos auro, alę Cherubin vi
ginti cubitis extẽdebãtur, &c.14. Itẽ cap. 4.3. Similitudo
quoq, boum erat ſubter illud (ſcilicet altare) qđ ſtru-
xerat Salomon.

Imaginum vſus.

Nu.21.10 ORauitq, Moyſes vt tollerẽt ſerpẽtes à populo & lo
cutus eſt Dñs ad eũ, fac ſerpentẽ æneũ & pone eũ
pro ſigno, q percuſſus aſpexerit eum viuet, & poſuit eũ
pro ſigno, quem cum percuſſi aſpicerent, ſanabantur.

Sa.16.6. Sed nõ in perpetuũ ira tua permãſit, ſed ad correptio
nẽ in breui turbati ſũt, ſignũ habẽtes ſalutis ad cõmemo
rationẽ mãdati legis tuæ, q enim cõuerſus eſt, nõ p hoc
quod videbat ſanabatur, ſed per te ſaluatorem omnium.

Ioſue.22. Extruamus nobis altare nõ in holocauſta neque ad vi
ctimas offerẽdas, ſed in teſtimoniũ inter nos & vos & ſo
bolem noſtram veſtrãque progeniẽ, vt ſeruiamus Dño
&c.34. Vocaueruntque filij Rubẽ & Gad altare qđ extru
xerunt (ante tabernaculum Domini) teſtimoniũ noſtrũ.
quod Dominus ipſe eſt Deus.

Ioan.3.14 Serpens ęne⁹ figura erat Chriſti futuri, vt habet ioan-
nis 13. dicentis: Sicut Moyſes exaltauit ſerpentẽ in deſer-
to, ita exaltari oporret filium hominis, vt omnis q credit
in eum non pereat, ſed habeat vitam æternam.

Imitandus homo homini.

Pſa.36.1 NOli ęmulari in malignãtibus, neque zelaueris faciẽ
tes iniquitatem.

Ibidem 7 Noli emulari in eo, qui proſperatur in via ſua.

Pro.3 31. Ne æmuleris hominem iniuſtũ, nec imiteris vias eius.

4.14. Ne delecteris in ſemitis impiorum, nec tibi placeat
malorum via.

24.1. Ne æmuleris viros malos, nec deſideres eſſe cum eis.

1.co 4.16 Rogo ergo vos imitatores mei eſtote, ſicut & ego Chri
ſti: ideo miſi ad vos Timotheũ, q eſt filius meus chariſſi
mus & fidelis in Domino, q vos cõ monefaciat vias me
as, quæ ſunt in Chriſto ieſu

2.co.2.15 Chriſti bonus odor ſumus Deo, in his, qui ſalui fiunt,
& in his qui pereunt. Aliis quidem odor mortis in mor-
tem: aliis autem odor vitę in vitam.

2.The.3.5 Denunciamus autẽ vobis fratres in nomine Dñi ieſu
Chriſti, vt ſubtrahatis vos ab omni fratre ambulãte inor
dinate

dinate,& non ſecundũ traditionẽ quã accepiſtis à nobis,
Ipſi enim ſcitis quemadmodum oportet imitari nos.
Cupimus autẽ vnumquemque veſtium eandẽ oſtẽta He.6.2.
re ſolicitudinẽ.ad expletionẽ ſpei,vſq; ad finẽ, vt nõ ſeg-
nes efficiamini,verum imitatores eorum,qui fide & pa-
tientia hæreditabunt promiſſiones.
Chariſſime,noli imitari malum , ſed quod bonum eſt. 3.Ioa.11.

Immiſericordia & eius meritum.

Exo.1.12.
QVantoque opprimebãt eos,tanto magis multiplica
bãtur & creſcebãt oderãtq; filios Iſrael Aegyptij:
Ammonites & Moabites etiam poſt decimã genera- De.23.3.
tionem non intrabunt eccleſiam domini in æternũ,quia
noluerunt vobis occurrere cum pane & aqua in via quã
egreſſi eſtis de Aegypto.
Dixitq; Gedeõ ad viros Socoth,date obſecro panẽ popu Iudi.8.5.
lo q mecũ eſt,quia valde defecerunt vt poſsimus pſequi
zebee & Salmana reges Median.Reſponderũt principes
Soco.Forſitã palmę manuũ zebee& Salmana ĩ manu tua
ſunt,& idcirco poſtulas vt demus exercitui tuo panes.15
Venitq; Gedeõ ad Soco.& dixit eis:En zebee & ſalma ſu
p qb. exprobraſtis Mihi:dicẽtes forſitã ĩ manib. tuis ſũt
& idcirco poſtulas vt dem᷒ viris q laſsi ſunt & defecerũt
panes.Tulit ergo Gedeõ ſeniores ciuitatis&ſpinas deſer
ti ac tribulos & cõtriuit cũ eis atq́ cõminuit viros Socot.
Reſpõdẽs Nabal pueris Dauid ait:Quis eſt dauid &qs 1.r.25.10
eſt filius Iſai?Hodie increuerunt ſerui qui fugiunt dños
ſuos,tollã ergo panes meos & aquas meas & carnes pe-
corum quę occidi tõſorib. meis,& dabo viris quos neſ-
cio vnde ſunt &c.38, Cũque pertranſiſſet Dauid cũ ſuis
decẽ dies,percuſsit dominus Nabal & mortuus eſt &c. 10.20 16
Quoniam confringens nudauit pauperes, domum ra-
puit & non ædificauit eam.
Anima impij deſiderat malũ nõ miſerebitur pximo ſuo pr.21.10.
Redde qđ debes(dixit rex ſeruo ſuo)pcidẽs ſeruus eius M.18.30.
rogabat eũ dicens, Patientiã habe in me & omnia reddã
tibi Ille autẽ noluit ſed abiit & miſit eum in carcerẽ do-
nec redderet debitũ &c.34.Et iratus domin᷒ eius tradidit
eũ tortoribus quo aduſque redderet vniuerſum debitũ.
Sic & pater meus(ait Chriſtus)faciet vobis ſi non remiſe
ritis vnuſquiſque fratri ſuo de cordibus veſtris.
Diſcedite à me maledicti in ignẽ æternũ qui paratus eſt C.25.41

diabolo & angelis eius,eſuriui enim, & nō dediſtis mihi manducare.&c.

Lu.6.19 Homo quidā erat diues,& induebat purpura & byſſo & epulabatur quotidie ſplēdidé.Ei erat qdā medic⁹nomine Lazarus q iacebat ad ianuā eius vlcerib⁹ plen⁹ cupiēs ſaturari de micis q̄ cadebāt de mēſa diuitis & nemo illi dabat,ſed & canes veniebāt & lingebāt vlcera ei⁹. Sed & factū eſt vt moreret mēdic⁹& portabat ab āgelis in ſinum Abrahæ,mortu⁹eſt autē & diues & ſepult⁹eſt in inferno.

iac.2.13. iudicium enim ſine miſericordia fiet illi,qui non fecit miſericordiā ,ſuper exaltat autem miſericordia iudicium.

impatientia & eius punitio.

Ex 14.11 id 21.11 Nume:5. ET dixerūt ad moyſē filij iſrael.forſitā nō erāt ſepulchra in Aegypto ideo tuliſti nos vt moreremur in ſolitudine. Quid hoc facere voluiſti vt educeres nos de Aegypto? Nōne iſte eſt ſermo que loquebamur ad te in Aegypto dicētes recede à nobis vt ſeruiamus Aegyptiis?multo eīm melius erat ſeruire eis quā mori in ſolitudine Et ait Moyſes ad populum nolite timere, ſtate & videte magnalia Domini quæ facturus eſt hodie,&c.

C.15.14 Aſcenderunt populi & irati ſunt,dolores obtinuerunt habitatores philiſtim & ca.17 2.

Ex 16.2. Et murmurauit oīs cōgregatio filiorū iſrael cōtra Moyſen & Aarō in ſolitudine dixerūtq, filii iſrael ad eos ,vtinā mortui eſſemus p manū dñi in terra Aegypti qn̄ ſedebam⁹ſup olias carniū & comedebam⁹panē in ſaturitate. Cur induxiſtis nos in deſertum iſtud vt occideretis oēm multitudinē fame?dixit autē Dn̄s ad Moyſen , Ecce ego pluam vobis panē de cœlo &c. 7. mane videbitis gloriā domini(dicunt Moyſes & Aron,illis murmurantibus)audiui enim murmur veſtrum contra dominū, nos vero quid ſumus quia muſsitatis contra nos.

Nu.11.1. interea ortū eſt murmur populi iſraelis quaſi dolēriū p̄ labore cōtra dn̄m.Quod cū audiſſet dn̄s iratus aſt,& accenſus in eos ignis dn̄i deuorauit extremam caſtrorum partē &c.10.audiuit ergo Moyſes populum flentē p familias ſingulas per oſtias tentorii ſui. iratuſque eſt furor domini valde,ſed & moyſi intoleranda res viſa eſt.

Ca.14.1. Vociferās oīs turba fleuit nocte illa,& murmurati ſūt cōtra Moyſen et Aarō cuncti filii iſrael,dicētes. Vtinā mortui

tui eſſem⁹ in Aegypto & nõ in hac vaſta ſolitudĩe &c.26.
Locutuſq; eſt dñs ad Moyſen & Aaron dicẽs. Vſquequo
multitudo hæc peſsima murmurat cõtra me? Quærelas
filiorũ iſrael audiui dic ergo eis: Viuo ego ait Dominus,
Sicut locuti eſtis audiente me, ſic faciam vobis.

Quia nõ cõcluſit oſtia ventris qui portauit me, nec ab *iob.3.10.*
ſtulit mala ab oculis meis Quare nõ in vulua mortuus
ſum, egreſſus ex vtero non ſtatim perij &c.

Fatuus ſtatim indicat iram ſuam, qui autẽ diſsimulat *Pr.12.16*
iniuriam callidus eſt.

Vę his qui perdiderũt ſuſtinentiã & q dereliquerunt *Ecc.2.16*
vias rectas & diuerterunt in vias prauas.

impiorum dicta, facta, & cogitata contra pios. *Sap.2.1*

Dixerunt eñ impij cogitãtes apud ſe nõ rectè exiguũ
& cũ tædio eſt tẽpus vitę noſtrę & nõ eſt refrigeriũ
ĩ fine hoĩs & nõ eſt q agnit⁹ ſit reuerſus ab inferis, qa ex
nihilo nati ſum⁹ & poſt hoc erim⁹ tanq̃ nõ fuerim⁹ &c.6.
Venite ergo fruamur bonis quę ſunt & vtamur creatura
tanq̃ in iuuentute celeriter. Vino precioſo & nõ vnguẽtis *pſa.9.23*
nos impleamus & non prætereat nos flos temporis. &c.

Dum ſuperbit impius incẽditur pauper, cõprehẽdũtur
in cõſilijs quibus cogitãt, Quoniã laudat peccator in de
ſiderijs animę ſuæ & iniqu⁹ benedicit. Exacerbauit Dñm
peccator ſcdm multitudinem iræ ſuę nõ quæret, non eſt
De⁹ in cõſpectu ei⁹ inquinatæ ſunt viæ illius in omni tẽpore
&c.27. Dixit.n. in corde ſuo nõ mouebor à generatione
in gñeratione ſine malo, cui⁹ maledictiõe os plenũ eſt &
amaritudine & dolo, ſub lingua ei⁹ labor & dolor ſedet ĩ *pſal.10.2*
inſidijs cum diuitib. in occultis vt interficiat innocentem.
&c. Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, pa *pſal.11.2*
rauerunt ſagittas ſuas in pharetra vt ſagittẽt in obſcuro
rectos corde. vana locuti ſunt vnuſquique ad proxi-
mum ſuum labia doloſa in corde locuti ſunt &c. *pſal.13.1*
Dixit inſipiens in corde ſuo nõ eſt Deus, corrupti ſunt &
abominabiles facti ſunt in ſtudijs nõ eſt qui faciat bonũ
nõ eſt vſq; ad vnum.3 Ro. Sepulchrũ patẽs eſt guttur eo
rum linguis ſuis doloſè agebant, venenum aſpidũ ſub la
bijs eorum quorum os maledictione & amaritudine
plenum eſt, veloces pedes eorũ ad effundendũ ſanguinẽ.
Ne delecteris ĩ ſemitis impiorũ, nec tibi placeat malorũ via

fuge ab ea nec trãſeas per illam, declina & deſere eã, non enim dormiunt niſi malefecerint

Iob.10,3. *Impiorum proſperitas.*

NVnqd bonũ tibi videt̃ ſi calũnieris & opprimas me, op⁹ manuũ tuarũ & cõſilium impiorum adiuues &c.

Cu.21.7. Quare ergo impij viuunt, ſubleuati ſunt, cõfortatiq; diuitiis 10. Bos eorum cõcepit & nõ abortiuit, vacca peperit & non eſt priuata fœtu ſuo.

pſa.72.8. Cogitauerunt & locuti ſunt nequitiam, iniquitatẽ in excelſo locuti ſunt.

pſa.91.8 Cum exorti fuerint peccatores ſicut fœnum, & apparuerint omnes qui operantur iniquitatem.

4 Eſd.3: 28. Nunquid meliora faciũt q habitãt Babylonẽ, & ꝓpter ea dominabit̃ Siõ? 31. Nihil memini quomodo debeat deſelinqui via hæc? nunqd meliora fecit Babylon quã Siõ?

Hyer.12. Iuſtus quidẽ tu es dñe ſi diſputẽ tecum verumtamen iuſta loquar ad te. Quare via impiorum ꝓſperat̃, bene eſt oĩb. q prænaricãtur & inique agunt? plãtaſti eos & radicẽ miſerunt: ꝓficiunt & faciũt fructum, ꝓpe es tu ori eorum

Abac.i.13 & longe à renibus eorum & tu Domine noſti me &c.

Mundi ſunt oculi tui ne videas malum & reſpicere ad iniquitatem non poteris, quare nõ reſpicis ſuper iniqua agentes, & taces deuorante impio iuſtiorem ſe.

Iob.21.7. *Impiorum proſperitas bonis admirationem parit.*

QVare ergo impij viuunt ſubleuati ſunt confortatiq; diuitiis &c.13. Ducunt in bonis dies ſuos & in puncto ad inferna deſcendunt,

pſa.72.2. Mei autẽ penè moti ſunt pedes. pene effuſi ſunt greſſus

Ecc 7.16 mei quia zelaui ſuper iniquos pacem peccatorum vidẽs

Nõ oderis laborioſa opera & ruſticitatem creatam ab

Hier.12.1 altiſſimo.

Iuſtus qdẽ tu es Dñe ſi diſputẽ tecum, veruntamẽ iuſta loquar ad te, quare via impioũ ꝓſperat̃, bene eſt oĩb. qui prænaricantur & iniquè agunt? Plãtaſti eos & radicẽ miſerunt, ꝓficiunt & faciunt fructum, ꝓpe es tu ori eo

Abu.1.13 rum & longe à renib. eorum & tu domine noſti me &c.

Mundi ſunt oculi tui ne videant malũ reſpicere ad iniquitatem nõ poteris, quare nõ reſpicis ſuper iniqua agẽ

Ma.3.15. tes & taces deuorante impio iuſtiorem ſe? &c.

Ergo nũc beatos dicã arrogãtes ſi quidẽ ædificati ſũt facien-

facientes ĩpietatẽ & tentauerunt D eũ & ſalui facti ſunt.

Impij incidunt in mala quæ piis pararunt.

CVmq;inſpexiſſet Philiſte⁹ et vidiſſet Dauid,erat autẽ 1.r.17.42
adoleſcẽs rufus et pulcher aſpectu,Et dixit ad dauid
nunqd ego canis ſum & tu venis ad me cum baculo? Et
dixit philiſte⁹ad Dauid,Veni ad me et dabo carnes tuas
volatilib. cœli et beſtiis terræ etc.48.cũ ergo ſurrexiſſet
philiſte⁹ vt veniret et appropinquaret cõtra Dauid,Feſtina
uit Dauid et cucurrit ad pugnã ex aduerſo philiſtei& mi
ſit manũ ſuã in perã,tulitq;vnũ lapidẽ et fũda iecit et cir
cũducẽs percuſſit philiſteũ in fronte,et infixus eſt lapis in
frõte eius et cecidit in faciem ſuã ſuper terram etc. 2.r.31.41
Dixitq; Saul ad armigerũ ſuũ,Euagina gladiũ tuũ et p
cute me ne forte veniãt incircũciſi et interficiãt me illu
dẽtes mihi,et noluit armiger eius:Fuerat enĩ nimio terro
re perterrit⁹: arripuit ita Saul gladiũ ſuũ et irruit ſup eũ
(ſcilicet gladiũ). Qd cum vidiſſet armiger eius(videlicet
quod mortuus eſſet Saul irruit et ipſe ſup gladiũ ſuum&
mortuus eſt cũ eo. Mortuus eſt ergo Saul et tres filij ei⁹
et armiger illius et vniuerſi viri eius in die illa pariter.
Suſpẽſus eſt itaque Amã in patibulo qd parauerat Mar- Heſt.7.10
dochæo et regis ira quieuit.
Lacum aperuit et effodit eum et incidit in foueã quã pſal.7.16
fecit.
Exultabo in ſalutari ſuo.infixæ ſũt gẽtes in interitu quẽ 9.16.
fecerunt.
Veniet illis laque⁹ quã ignorant et captio quã abſcõ- 34.8.
dit apprehendat illos et in laqueum cadãt in idipſum.
Gladiũ euaginauerũt peccatores,intẽderunt arcũ ſuũ vt 36.14.
decipiãt pauperẽ,&inopẽ,vt trucidẽt rectos corde,gladi⁹
eorum intret in corda ipſorum et arc⁹ eorum cõfringat,
Qui fodit foueam incidet in eam et qui voluit lapidẽ pr.26.27
reuertetur ad eum.
Qui fodit foueam incidet in eã et q diſſipat ſepẽ mor Ec.10.8.
debit eum coluber Hyerem.48 per totum. Iudith. 13.4.
Væ qui prædaris,nonne et ipſe prædaberis?et q ſpernis Eſa.33.1.
nõne et ipſe ſperneris?cũ conſummaueris deprædationẽ,
deprædaberis,cũ fatigatus deſieris cõtemnere cõtẽneris.
Nã iuſsio regis vigebat.fornax autẽ ſuccẽſa erat nimis, Da.3.22
Porro viros illos q miſerãt Sidrach,Miſach et Abdenago

interfecit flamma ignis.

Ga.6.24 iubēte aūt rege adducti ſunt viri illi qui accuſauerunt Danielē & in lacum leonū miſsi ſunt ipſi & filij eorū & vxores eorum & nō peruenerunt vſq; ad pauimētū laci donec arriperēt eos Leōes & oīa oſſa eorū cōminuerūt.

Ca.13.† Caſtiſſimā Suſannā impudētiſſimi pſbiteri cū ei⁹ cōcubitu frui nō poſſent, falſo adulterij accuſāt, ſed cū ad mortē duceretur orātē exaudiuit Deus & per puerū Danielē ꝓprio orecōuictos ſenes iure talionis popul⁹ interemit.

E.27.28 Qui in altū mittit lapidem ſuper caput ei⁹ cadet & plaga doloſa doloſi diuidet vulnera, & qui fodit foueā incidet in eā & qui ſtatuit lapidē proximo offendit in eo, & qui laqueum alij ponit peribit in illo.

Apo.18.7 Reddite illi ſicut & ille reddidit vobis, & duplicate duplicia ſecūdū opera ei⁹, ī populo quo miſcuit; miſcete illi duplum.

impij incidunt frequenter in malum quod timent.

iob,6.16. QVi timent pruinam irruit ſuper eos nix &c.

pro,1.29. Ego quoq; in interitu veſtro ridebo & ſubſannabo cùm vobis id quod timebatis euenerit. (b

Ca.10.24 Quod timet impi⁹ veniet ſup eū, deſideriū ſuū iuſtis

Eſa.66.3 Hęc omnia eligerunt in viis ſuis & in abominationibus ſuis aīa eorum delectata eſt. Vnde & ego eligā illuſiones eorum & quæ timebant, adducā eis: quia vocaui & non erat qui reſponderet, locutus ſum & nō audierunt, feceruntque malum in oculis meis & quæ nolui elegerunt.

impiorum ſubita & improuiſa punitio & euerſio

Ge.7.‡ INgreſſo Noe cum ſuis in arca, ſtatimq; quã omni cacumina mōtium 150 dieb. ſupauit reliquaq; animātia ſubmerſit. cap.6. Hominis peccata fuere diluuij cauſa. &c.

ca,14.15 Et diuiſis ſociis, irruit ſup eos nocte (Abrahā) percuſſitque eos & perſecut⁹ eſt eos qui ſeruarēt Chodorlahomor, vſque Hoba & Phœnicē quæ eſt ad leuā Damaſci.

ca.19.24 igitur Dominus pluit ſuper Sodomā & Gomorram ſulphur & ignem à Domino de cœlo & ſubuertit ciuitates has & omnem circa regionem, vniuerſos habitatores vrbium & cuncta terræ virentia & ca.34.25.

Exo.14.24. iāq; aduenerat vigilia matutina & ecce reſpiciēs dn̄s ſup caſtra Ægyptiorū p colūnā ignis & nubis interfecit exercitū eorū & ſubuertit rotas curruū ferebāturq; ī ꝓfūdū

Egreſſuſque

Egreſſuſque ignis à domino deuorauit eos & mortui ſunt coram Domino, *Leui.10.2*

Adhuc carnes erant in dentib. eorum(Iudæorum(nec defecerat huiuſcemodi cibus,& ecce furor Domini cõci tatus in populnm percuſſit eum plaga magna nimis, *Nu.11.33*

Cõfeſtim igit vt ceſſauit loq(Moyſes)dirupta eſt terra ſub pedibus eorũ(Chore,Dathan & Abyrõ)& aperiẽsos ſuũ denorauit illos cũ rabernaculis ſuis&vniuerſa ſubſtã tia eorũ,deſcẽderuntq;viui in infernũ operti humo,& pe rierũt de medio multitudĩis&c.35.Sed &ignis à dño egreſ ſus inteefecit ducentos 50. viros qui offerebant incenſa. *cap.16.31*

Quinque reges oppugnãtes Gabaõ immoto ſole vni⁹ diei ſpacio vincuntur(a Ioſue(& ex ſpelunca extracti ſuſ penduntur,pluréſque aliæ ciuitates capiuntur. *ioſu 10.*

Expugnat Ioſue Iabin cũ aliis plurimis regibus ac po pulis omnia ſeruans quæ Dominus Moyſi prçceperat. *Ca.11.*

Debora pphetiſſa ac Barac aduerſ⁹ Syſarã principẽ regis iabin dimicãt,quẽ pfugũ occidit iabel,vxor Aber Cinei probatis ad aquas his q̃ ad bellũ eſſẽt pgreſſuri Gedeon audit vni⁹ è caſtris Madianitarũ sõnio in eos irruit tubis, lagenis ac lucernis armat⁹,euos cũ Oreb & Zeb prĩcipib. eorũ deuicit. (mana viros Socoth & phanuel perdidit. Ephraim inſurgit aduerſ⁹ Gedeõ q deuictis Zebee & Sal *iudic. 4.* *Cap.7.*

Sampſon obſeruantib. eum cuſtodib portas Gazæ vr bis in montem detuli,à Dalida autem cui ſæpius illuſtrar cognita cauſa fortitudinis detruſus excæcat ab hoſtibus, quos tandem vna ſecum interimit. *cap.8.* *cap.16.*

Et percuſſit eos dauidã Amalechitas Siceleg q incende rãt ablata prædara veſpere vſque ad veſperã alterius diei & non euaſit ex eis quiſquã niſi 40. viri adoleſcentes q aſcenderant camelos & fugerant. *1 re.30.17*

Præceperat autem abſalõ pueris ſuis dicens. obſeruate cum temulent⁹ fuerit Ammõ vino & dixero vobis,percu tite illum interficite,nolite timere ego enim ſum q præ cipio vobis,roboramini & eſtote viri fortes. *2.r.15 28*

pro eo q exaltaui te de puluere)ſermo dñi ac iehu fi lij Hanani & poſui te ducẽ ſup populũ meum iſrael,tu autẽ ambulaſti in via Hyeroboã & peccare feciſti populũ meum iſrael vt me irritares in peccatis eorum ecce ego de metã poſteriora Baaſa & poſteriora domus eius & faciã domum tuam ſicut domum Hyeroboam Filij Naal *3.re.16.2*

C. 18.‡ dei zelo Elias, 8.50.pſeudo ꝓphetas occidi iubet,dato de cœlo igne ad cõſummationẽ Holaucauſti &c.c. 20.13.19.

Iob.4.7. Recordate obſecro te(ait Iob Eliphæ)quis vnquã innocẽs perijt?aut quãdo recti deleti ſũt?quin poti⁹ vides eos, qui operantur iniquitatem & ſeminant dolores & metuit eos,flante deo periſſe ſpiritu iræ eius conſumptos

Ca.8.13. Sic viæ omnium qui obliuiſcuntur dominum, & ſpes Hypocritæ peribit,

C.15.20. Cunctis diebus ſuis impius ſuperbit et numerus annorum incertus eſt tyrannidis eius. (immerito,

Io.18.‡ Iob crudelitatis amicos arguẽs ſe à deo flagellari dicit

Ca.2p.4. Hoc ſcio à principio ex quo poſitus eſt homo ſuper terram quod laus impiorum breuis & gaudium Hypocritę ad iſtar puncti,ſi aſcẽderit vſque ad cœlum ſuperbia eius & caput eius nubes tetigerit quaſi ſterquilinium in fine perdetur,& qui eam viderant,dicent vbi eſt &c:

ca.27 14 Si multiplicati fuerint filij eius in gladio erunt,& nepotes eius non ſaturabuntur pane.

ca.36.12. Si autem non audierunt correptionem Domini trãſibũt per gladium & conſumentur in ſtultitia. (bit eos

Pſal.1.5. Tunc loqtur ad eos in ira ſua & in furore ſuo cõturba

Pſa.36.2 Quoniam tanquã fœnum velociter areſcent,& quemadmodum olera herbarum cito decident.

pro.1.27. Cũ irruerit repẽtina calamitas & interitus quaſi tẽpeſtas ingruerit,quãdo venerit ſuper vos tribulatio & anguſtia.

Pro.1.22. Homo apoſtata vir inutilis graditur ore peruerſo, ãnuit oculis,terit pede,digito loquitur prauo corde machinat̃ malum, & omni tempore iurgia ſeminat, hinc ex tẽplo veniet perditio ſua & ſubito cõteretur, nec habebit vltra medicinam.ca. 10.23 & ca.127,

Eſa.5.24 Propter hoc ſicut deuorat ſtipulã lingua ignis & calor flammæ exurit, ſic radix eorũ quaſi fauilla erit & germẽ eorũ vt puluis aſcendet. Abiecerunt enim legẽ Domini exercituum & eloquium Sancti Iſrael blaſphamauerunt, & cap 47.Babylonis humiliatio prædicitur,&c.

Hier.15. Nec Moyſis nec Samuelis precibus flectendum ſe dicit Domin⁹,quia populum Hyeruſalem tradet peſti, gladio fami & captiuitati,quare caſtigatus nõ eſt emẽdatus &c.

1.m.26.e A verbis viri peccatoris ne timueris, quia gloria eius ſtercus & vermis eſt

m.24.38, Sicut,n.erãt in dieb.ante diluuiũ comedentes & bibẽtes, nubentes

r

nubẽtes & nuptiui tradentes vſque ad eũ dĩẽ, quo intra
uit noe in arcã & nõ cognouerunt donec venit diluuiũ &
tulit oẽs, ita erit aduentus filii hominis, Idem Luc. 17. 27.

Dixit autẽ illi deus Stulte hac nocte, animam tuã, re- Lu. 12. 20
petent à te, quæ autẽ paraſti cuius erunt? Sic eſt qui ſibi
theſaurizat & non eſt in deum diues & 96.

Leuãs aũt. (diues epulo) oculos ſuos cũ eſſet ĩ tormẽtis C. 16. 23.
vidit Abrahã à lõge & lazarũ in ſinu eius, 25: & dixit illi,
Abrahã fili recordare, quia recepiſti bona in vita tua, & La
zarus ſimiliter mala, nũc vero hic conſolatẽ, tu verò cru-
ciaris. Qua die autem exiit Loth à Sodomis, pluit ig- C. 17, 29
nem & ſulphur, de cœlo, & omnes perdidit.

Cũ. n. dixerint pax & ſecuritas tũc repẽtinus eis ſupue 1. Th. 5. 3
niet interitus ſicut dolor in vtero habẽtib. & nõ effugiẽt.

Impiorum punitio bonis eſt ad timorem & cautelam.

PRopheta aũt fictor ſomniorũ interficietur quia, locu De. 13. 5
t⁹ eſt vt vos auerteret à dño deo veſtro, q eduxit vos
de terra Aegypti, & redemit vos de domo ſeruitutis, vt
errare te faceret de via quã tibi cõcedit dñs deus tuus, &
auferes, mala de medio tui. Si tibi voluerit perſuadere fra
ter tuus filius matris tuæ, aut filius vel filia ſiue vxor quę
eſt in ſinu tuo aut amicus quem diligis vt animã tuã, clã
dicẽs Eamus & ſeruiam⁹ diis alienis quos ignoras tu &
patres tui &c. nõ acquieſcas, ei neque audias, neq̃ parcat
ei oculus tu⁹, vt miſerearis & occultes eũ, ſed ſtatim in-
terficies eũ, ſit primũ manus tua ſup eum & poſt te oĩs
populus mittat manum, lapidib. obrutus necabitur, q avo
luit te abſtrahere à dño Deo tuo qui eduxit te de terra
Aegypti, de domo ſeruitutis, vt õnis iſrael audiẽs timeat,
& nequaquã vltra faciat quippiam huius rei ſimile.

Cumq̃, diligẽtiſſimè perſcrutãtes inuenerũt falsũ teſtẽ C. 19. 18
dixiſſe, cõtra fratrẽ ſuũ mendaciũ, reddent ei ſicut fratri
ſuo facere cogitauit & auferes malo de medio tui, vt au-
diẽtes cęteri timorẽ habeãt: nequaquã talia audeãt face-
re nõ miſerebetis ei, ſed animã ꝓ anima, oculũ ꝓ oculo,
dentẽ pro dente, manum ꝓ manu pedẽ pro pede exiges Ca. 21. 18.

Si genuerit homo filium contumacẽ, & proteruũ q nõ
audierit patris ac matris ĩperiũ, & coercit⁹ obedire cõtẽ-
pſerit, apprehẽdẽt eũ & ducẽt ad ſeniores ciuitatis, dicẽt
q̃ue ad eos fili⁹ iſte noſter proteru⁹ & cõtumax eſt, moni-
ta noſtra audire cõtẽnit, cõmeſſationib. vacat & luxuriæ

atque conuiuiis, lapidibus eum obruet omnis populus
ciuitatis & morietur, vt auferatis malum de medio veſtri
& vniuerſus iſraël audiens pertimeſcat,

pr 19.25 Peſtilente flagellato, ſtultus ſapientior erit, ſi autem
corripueris ſapientem diliget diſciplinam:

cap. 21.11 Mulctato peſtilente ſapientior erit partulis, & ſi ſecte-
tur ſapientem ſumet ſcientiam.

Ec. 23.37 Agnoſcēt qđ derelicti ſunt, quoniā nihil melius eſt quā
timor dei & nihil dulci⁹ q̃ reſpicere in mādatis dñi. A. 5.11

1. Tiw 5.20 peccantes coram omnibus argue, vt & cæteri timorem
habeant.

impios deridebit Deus

Pſal. 2.4. QVi babitat in cœlis irridebit eos & dominus ſub-
ſannabit eos.

36.13. Dominus autē irridebit eū quoniam proſpexit quod
veniet dies eius.

58.9. Et tu domine deridebis eos, ad nihilum deduces om-
nes gentes.

prou. 1.26 Ego quoque in interitu veſtro ridebo & ſubſannabo,
cum vobis id quod timebatis aduenerit

impij ſeipſos perdunt in Anima.

Iob. 10.15. ET ſi impius fuero, væ mihi eſt: & ſi iuſtus, non leua-
bo caput, ſaturatus afflictione & miſeria.

21.30. Quia in diem perditionis ſeruetur impius, & ad diem
furoris ducetur.

pſa. 20.9. inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis. pones
eos vt clibanum ignis in tempore vultus tui: Quoniam
declinauerunt in te mala.

Pro. 5.22 iniquitates ſuæ capient impium, & funibus peccatorū
ſuorum, confringetur. ipſe morietur quia non habuit
diſciplinam & in multitudine ſtultitiæ ſuæ decipietur.

10.27. Anni impiorum breuiabuntur,

11.5. in impietate ſua corruet impius.

14.32. in malitia ſua repelletur impius: ſperat autem iuſtus
in morte ſua.

Ec. 7.18. Ne impiè agas multum, & noli eſſe ſtultus ne moria-
ris in tempore non tuo.

Sap. 3.10 impii ſecundū quæ cogitauerunt correctionem habe-
bunt, qui neglexerunt iuſtum, & à domino receſſerunt

5.15. Talia dixerūt in inferno hi, q peccauerūt quoniā ſpes
impii

impij tanquam lanugo eſt,quæ à vento tollitur:& tanquã ſpuma gracilis,quę à procella diſpergitur:& tanquã fumus,qui à vento diffuſus eſt:&tanquã memoria hoſpitis vnius diei prętereuntis:

Vindicta carnis impij ignis & vermis. Ecc.7,19.

Vę vobis viri impij,qui dereliquiſtis leg[~] altiſſimi.Et ſi nati fueritis,in maledictione naſcemini:& ſi mortui fueritis,in maledictione erit pars veſtra. 41,11.

Omnia quæ de terra ſunt,in terram conuertentur, ſic impij à maledicto in perditionem. Ibid. 13.

Væ impio in malum:retributio eñ manuum ei[9] fietei Eſai.3.11

miſereamur impio & non diſcet iuſtitiã facere.in terra ſctorum iniqua geſſit, & non videbit gloriam Domini. 26.10.

Si auerterit ſe iuſt[9] à iuſtitia ſua,&fecerit iniquitatẽ ſecundum oẽs abominationes quas operari ſolet impius, nunquid viuet?Omnes iuſtitiæ eius quas fecit, nõ recordabuntur.In præuaricatione,qua præuaricatus eſt, & in peccato ſuo,quod peccauit,in ipſis morietur. Ez.18.24

Prole.

Oculi autem impiorum deficiẽt,& effugium peribit ab eis ,& ſpes illorum abominatio animæ. iob.11.20

Quoties lucerna impiorũ extinguet,& ſuperueniet eis inũdatio,& dolores diuidet furoris ſui:Eruntſicut paleę ãte faciem venti,& ſicut fauilla turbo diſpergit.Deus ſeruauit filus illius dolorẽ patris,&cũ reddiderit,tunc ſciet. 21.17.

Fructum eorum de terra perdes , & ſemen eorum à filiis hominum. pſal.11.20

iniuſti autem diſperibunt,ſimul reliquiæ impiorum interibunt. 36,28.

Nepotes impiorum non multiplicabunt ramos. Ec.40.15

Famæ.

Nomen impiorum putreſcet. prou.10 7

Qui derelinquunt legem,laudant impium. 28.4.

Condemnat autem iuſtus mortuus viuos impiõs,& iuuentus celerius conſummata,longam vitam iniuſti. Sap.4.16

videbunt enim finem ſapientis,& non intelligent qd cogitauerit de illo Deus , & quare munierit illum Dñs Videbunt enim & contemnent eum:illos autẽ Domin[9] irridebit & erunt poſt hæc decedẽtes ſine honore,& in cõtum elia inter mortuos in perpetuum. ibid. 17.

Subſtin-

Subſtantia temporalis.

Iob. 8. 22 TAbernaculum impiorum non ſubſiſtet.
Pſal. 1. 4. Non ſic impij, non ſic, ſed tanquam puluis, quem proiicit ventus à facie terræ.
36. Vidi impium ſuper exaltatum: & eleuatum ſupcedros Libani. Et tranſiui & ecce non erat.
pro. 33. 3. Egeſtas à Domino in domo impij.
10. 24. Quod timet impius veniet, ſuper eum.
12. 3. Non roborabitur homo ex impietate.
14. 11. Domus impiorum delebitur,
28. 1. Fugit impius nemine perſequente.
Ec. 40. 13. Subſtantię in iuſtorũ ſicut fluuius ſiccabũtur, & ſicut tonitruum magnum in pluuia perſonabunt.

G. 48. 14 *Impoſitio manuum varia in veteri teſtamento.*

QVI (loqť de Iacob ægrotãte & benedicẽte Ioſeph, cuius filios Manaſſẽ & Ephraim, Iacob ſibiadoptat & benedicit) extendẽs manum dexterã poſuit ſupcaput Ephraim minoris fratris, ſiniſtram autem ſuper caput Manaſſe, qui maior natu erat, &c.

Ex. 29. 10 Applicabis & vitulum coram tabernaculo teſtimonij, imponentq; Aaron, & filij eius manus, ſuper caput illius, & mactabis eum in conſpect u Domini &c,

Leuit. 1. 4 Ponẽtque man⁹ ſuper caput Hoſtiæ, & acceptabilis erit atque in expiationem eius proficiens, immolabitque vitulũ coram Domino. &c.

Cap. 3. 2 Ponetque manũ ſuper caput Victimæ ſuę quæ immolabitur in introitu tabernaculi teſtimonij, fundẽntq; filij Aaron ſacerdotis ſanguinem per altaris circuitum.

N. 27. 22 Fecit Moyſes, vt præceperat Dominus, cũque tuliſſet Ioſue, ſtatuit eum corã Eleazaro Sacerdote, & omni frequẽtia pepuli, & impoſitis capiti eius manib⁹, cuncta replicauit quæ mandauerat Dominus.

dan 13 34 Conſurgẽtes autẽ duo pres byteri in medio populi, poſuerunt manus ſuas ſuper caput eius (Suſannæ ſcilicet.)

Ma 10. 16 Et comprehendens eos (ſcilices paruulos) & imponens manus ſuper illos benedicebat eos.

Impoſitio manus in Sacramento Ordinis & Confirmationis.

Act. 6. 5. ELegerunt Stephanũ virum plenũ fide & Spiritu ſancto, & Philippum, & Prochorũ & Nicanorẽ, & Simonem

pē & pernenā, & Nicaulaū aduenā Anthiochenum hos ſtatue-ūt āt cōſpectū apoſtolorū & orātes īpoſuerūt eis man⁹. Qui cùm veniſſent (petr⁹ & ioannes in Samariā) orauerunt ꝓ ipſis, vt acciperēt Spiritum ſanctū, nōdū em̄ in quēqnā illorum venerat, ſed baptizari tamē erāt in nomine Domini Ieſu. Tunc imponebant man⁹ ſuper illos & accipiebant Spiritum ſanctum. Ca 8.15.

Segregate mihi Paulum & Barnabā, ī op⁹ ad qđ aſſum pſi eos. Tunc ieiunantes & orātes imponētesq́ue eis manus dimiſerunt illos. Cap.13.3

His auditis baptizati ſunt (quidā diſcipuli Epheſi) in nomine Dñi Ieſu. Et cū impoſuiſſet illis manus Paul⁹, venit ſpirit⁹ ſanct⁹ ſup eos & loquebātur linguis & ꝓphetabāt. Cap.19.5.

Noli negligere gratiā, quæ in te eſt, quæ data eſt tibi, per prophetiam cum impoſitione manuum presbyteri. 1.Ti.4.14

Manus cito nemini impoſueris, neq; cōmunicaueris peccatis alienis. Cap.5.22

Propter quā cauſam admoneo te (loqtur de fide Timothei nō ficta) vt reſuſcites gratiam Dei q̄ eſt ī te, per impoſitionem manuum mearum, nō em̄ dedit vobis deus ſpiritum timoris, ſed virtutis & dilectionis & ſobrietatis. 2.Ti.1.6.

Impudicitia contra naturam.

VOcaueruntq; Loth (viri ciuitatis Sodomę) & dixerūt ei: Vbi ſunt viri q introierunt ad te nocte? (Erāt em̄ duo Angeli, quos Loth recepit, in domum ſuā.) Educ illos vt cognoſcam⁹ eos Egreſſ⁹ ad eos Loth poſt tergum occludēs oſtium, ait: Nolite q̄ſo fratres mei, nolite malū hoc facere, habeo duas filias, q̄ necdū cognouerūt virū, educā eas ad vos, & abutimini eis ſicut volueritis, dū mōuiris iſtis nihil mali faciatis, q agreſſi ſūt ſub vmbra culminis mei. Gen.19.5

Cū maſculo nō cōmiſcearis coitu fœmineo q a abominatiō ē Qui dormierit cū maſculo coitu fœmineo vterq; operat⁹ eſt nefas, morte moriāt, ſit ſāguis eorū ſup eos. Le.18.22 Ca.20.13

Illis epulātib. (Leuita cū vxore ſua quàm à parētū domo reduxerat) & poſt laborē itineris, cibo & potu reficiētib. corpora, venerūt viri ciuitatis illi⁹ filij Belial abſq; iurgio & circūdātes domū ſenis fores pulſare cœperūt clamātes ad dñm dom⁹, atq; dicentes, Educ virum q ingreſſ⁹, eſt domum tuā, vt abutamur eo. Egreſſusq; eſt ad eos ſenex, & ait Nolite fratres nolite facere malum hoc, q a ingreſſ⁹ eſt homo hoſpitiū meū, & ceſſate ab hac ſtultitia Iu.19.22

tia

ſtultitia,habeo filiã virginẽ,& hic homo hẽt cõcubinã, educã eas ad vos,vt humilietis eas & veſtrã libidinẽ cõpleatis.Tñ obſecro.ne ſcel⁹hoc cõtra naturãoperemini ĩ
Ro.i. 26. virũ,&c. Propterea tradidit illos Deus in paſſiões ignominiæ,nã fœminę eorũ ĩmutauerũt naturalẽ vſũ,in eũ vſum q̃ eſt cõtra naturã. Similiter aũt,&maſculi relicto naturali vſu fœminæ exarſerunt in deſideriis ſuis in inuicẽ, maſculi in maſculos turpitudinẽ operãtes,& mercedẽ(q̃ oportuit)erroris ſui in ſemetipſos recipiẽtes,ſicut nõ ꝓbauerunt Deum habere in notitia,tradidit illos Deus in reprobum ſenſum:vt faciant ea quæ non conueniunt.

1.Co.6.9. Nolite errare,neq; fornicaris,neq; idolis ſeruientes,neq; adulteri neque molles,neque maſculorũ cõcubitores neque auari,neque ebrioſi,neq; maledici,neque rapaces, regnum Dei poſſidebunt.

1.Ti.1.10 Lex iuſto nnn eſt poſita,ſed iniuſtis & nõ ſubditis,impiis & peccatorib.,ſcelerati & cõtaminatis,parricidis & matricidis,homicidis,fornicariis,maſculorũ cõcubitorib. &c.

Incantationes & maleficia.

Exe.7.11. Vocauit aũtPharaoſapientes & maleficos,&fecerunt & ipſi ꝑ incãtationes Ægyptiacas,& arcana qdã ſimiliter:proieceruntque ſinguli virgas ſuas , q̃ verſæ ſunt in dracones,ſed deuorauit virga Aaron virgas eorum.

Ca.8.18. Feceruntq;ſimiliter malefici incãtationib.ſuis,vt educerent cyniphes,& non potuerunt, erantque cyniphes tã in hominibus quam in iumentis.

ca.22.18 Maleficos non patieris viuere.

Leuit.19. Nõ declinetis ad magos,nec ab ariolis aliquid ſciſcite-
31. mini & polluamini per eos ego Dominus Deus veſter.

cap.20.6. Anima q̃ declinauerit ad magos & ariolos,& fornicata fuerit cũ eis,ponam faciẽ meam contra eã,& interficiam illã de medio populi ſui 27. Vir ſiue mulier,inquib.pithonicus vel diuationis fueris ſpiritus,morte moriantur,lapidibus obruet eos,ſanguis eorum ſit ſuper eos,

Deu.18.1 Nec Inueniat̃ in te qui luſtret filiũ tuũ,aut filiã ducẽs ꝑ ignẽ,aut qui ariolos ſciſcitetur,& obſeruet ſõnia atq; auguria,nec ſit maleficus,nec incantator,neq;eq̃ pithones
Reg. 28. cõſulat,neq; diuinos & quęrat à mortuis veritatẽ.Nu.23 philiſtei cõtra Saul armãtur ad quod bellũ pollicet̃ſ dẽ Achis.Sauloccíſis magis,pithoniſſã cõſilit,ſciſcitari iubẽs Samuelẽ,à quo ſuã ſuoiũmque proximã mortem didicit

Et

Et cõſecrarunt (filij iſrael, quorum facinora hic cõmemorantur) filios ſuos, & filias ſuas per ignẽ, & diuinationibus inſeruiebãt & augutiis, & tradiderunt ſe, vt facerẽt malum coram domino. vt irritarent eum. 4.Re.17

Et traduxit (Manaſſes) filiũ ſuum p ignem, & ariolatus eſt, & obſeruauit anguria, & fecit pithones, & aruſpices multiplicauit, vt faceret malum corã dño & irritaret eũ: Cap.21.6

proiecisti enim populum tuum domũ iacob, qniateple ti ſunt, vt olim & augures habuerunt vt philiſtum, & pueris alienis adhæſerunt. Eſa.2.6.

Ego ſum dominus, irrita faciẽs ſigna diuinorum, & ariolos in f i o ẽ vertens, conuertens ſapientes retrorſum, & ſcientiam eorum ſtultam faciens. C.44 25

Defeciſti (Babylõ) in multitudiue conſiliorũ tuorũ, ſtẽt & ſaluent te augures cœli, qui cõtemplabãtur ſydera, & ſupputabant menſes, vt ex eis annunciarent ventura tibi. C.47.13

Hæc dicit dominus deus: iuxta vias gentiũ nolite diſcere & à ſignis cœli, nolite metuere, q̃ timẽt gẽtes, quia leges populorum vanæ ſunt. Hy.10.3

præcepit autem rex (Nabuchodonoſor) vt conuocarentur arioli, & magi, & malefici, & Chaldęi, vt indicarent regi ſomnia ſua, &c. &. 10. Da.4.6.

perdam ciuitates terræ tuę (Hyeruſalem) & deſtruam omnes munitiones tuas, & auferam maleficia de manu tua, & diuinationes non erunt in te. Mi.5.11.

Vir quidã nomine Symõ q ãte fuerat in ciuitate mag⁹ ſeducẽs gẽtẽ Samarię, dicẽs ſe eſſe aliquẽ magnũ. ca.13.6 Act.8.9.

Factum eſt autem euntibus nobis, ad orationem puellã quendã habentem ſpiritum pithonem obuiare nobis, q̃ quæſtum magnũ præſtabat dñis ſuis diuinãdo. Ca.19 19 C.16.16.

Manifeſta ſunt opera carnis, q̃ ſunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, idolorumſeruitus, veneficia, cõtentiones, inimicitię, ſimulationes, &c. Apoc.18.23. Ga.5.30

Timidis autẽ, & incredulis, & execratis, & homicidis, & fornicatoribus, & veneficis, et idololatris, et mendacibus pars illorum erit in ſtagno ardenti, igne et ſulphure, quod eſt mors ſecunda. Ap.41.8.

Infernus & damnatio parata Diabolo & angelis eius. Vide Damnatio.

Inferni pœna varia & horribilis.

IGnis ſuccẽſus eſt in furore meo, et ardebit vſq; ad ĩferni nouiſſima C 32.34

nouiſsima deuorabitque terram cum germine ſuo,&mõ
tium fundamenta comburet.
Jo.24.19. Ad nimium calorem tranſeat ab aquis niuiũ, & vſque
ad inferos peccatum illius.
Pſa.10.6. Pluet ſuper peccatores laqueos ignis,& ſulphur,& ſpiri
tus,procellarum,pars calicis eorum.
20.10. Pones eos,vt clibanũ ignis,in tempore vultus tui , do-
minus in ira conturbabit eos,& deuorabit eos ignis.
48.15. Sicut omnes inferno poſiti ſunt mors depaſcet eos,&
dominabuntur eorum iuſti in matutino & auxilio eorũ
veteraſcet in inferno à gloria eorum.
111.10. Peccator videbit,& iraſcetur , dentibus ſuis fremet &
tabeſcet,deſiderium peccatorum peribit.
Sa.1.1.17 Per quæ peccat quis per hæc & torquetur.
Ec.21.10. Stuppa collecta ſynagoga peccantium & conſumma-
tio illorum flamma ignis.
Eſ.30.33 Præparata eſt enim ab heri Topheth à rege preparata,
profunda & dilatata,nutrimenta eius ignis& ligna mul-
Ca.33.11 ta,flatus enim ſicut torrens ſulphuris ſuccẽdens eam.
Cõcipietis ardorẽ,parietis ſtipulã,ſpiritus veſter & ignis
vorabit vos.14.cõterriti ſũt in Siõ peccatores,poſſedit tre
mor hypocritas,qs poterit habitare de vobis cũ igne de
uorãte?aut qs habitabit de vobis cũ ardorib.ſempiternis
ca.34.9. Et conuertentur torrẽtes eius in picẽ,& humus eius in
ſulphur,& erit terra eius in picem ardentem.ierem.9.15.
Mal.4.1. Ecce enim dies veniet ſuccenſa,quaſi caminus & erũt
omnes ſuperbi,& omnes facientes impietatem ſtipula,
& inflãmabit eos dies veniens dicit dominus exercituũ
M.8:12. quæ non derelinquet eis radicem & germen.
Filij autem regis eiicientur in tenebras exteriores,ibi
L.13.27 erit fletus & ſtridor dentium.
Et dicet vobis neſcio vos vnde ſitis, diſcedite à me oẽs
operarij iniquitatis,ibi erit fletus,&ſtridor dentiũ Cũ vi
deritis Abrahã & Iſaac & Iacob , & omnes prophetas in
D.16:23 regno Dei,vos autem expelli. Apoc.14.9
Eleuãs autem oculos,cum eſſet in tormentis,vidit A-
A.18.7. braham à longe & Lazarum in ſinu eius,
Quantũ glorificauit ſe & in delitiis fuit, tantũ date illi
tormentum,& luctum,quia in corde ſuo dicit:Sedeo re-
C.20.24. gina,& vidua non ſum & luctum non videbo.
Et infernus eſt mors miſsi ſunt in ſtagnum ignis.

Inter-

Interminabilis.

VErmis eorũ nõ morietur,& ignis eorũ nõ extinguetur:& erũt vſque ad ſatietatem viſionis omni carni. *Eſ.66.24*

Diſcedite à me maledicti, ite in ignẽ æternũ qui præparatus eſt,diabolo,& angelis eius. *Mat.25.41.*

Et ibũt in ſupplicium æternũ,iuſti autẽ in vitã æternã.

Bonũ eſt tibi luſcũ introire in regnum Dei quam duos oculos habẽtes mitti in gehennã ignis, vbi vermis eorũ non moritur, & ignis non extinguitur. *Ibidẽ.46.* *Ma.4.47*

Qui pœnas dabũt interitu ęternas à facie Domini,&à gloria virtutis eius cũ venerit gloriari in ſanctis ſuis, & ad mirabilis fieri in omnibus,quæ crediderũt in die illo. *2 The,1 9*

Si quis adorauerit beſtiã & imaginẽ eius, & acceperit characterẽ eius in fronte ſua, aut in manu ſua, hic bibet de vino iræ Dei,quod miſtum eſt mero, *Ap.14.9*

Infidelitas vide fides

Infirmitas corporalis. vide ægritudo.

Inceſtus graue peccatum

OMnis homo ad proximũ ſanguinis ſui nõ accedat vt reuelet turpitudinẽ eius.Ego Dominus turpitudinem patris tui,& turpitudinẽ matris tuæ non diſcoperias turpitudo enim patris tui eſt, *Leu.18.6*

Qui dormierit cũ nouerca ſua reuelauerit ignominiã patris ſui morte moriantur ambo,sãguis eorũ ſuper eos. *Ca.20.11*

14. Qui ſupra vxorem filiã duxerit matrẽ eius ſcelus operatus eſt, viuus ardebit cum eis nec permanebit tantum ſcelus in medio veſtri.

Nec accipiet homo vxorẽ patris ſui nec reuelabit operimentum eius. *De.22.3*

Omnino auditur inter vos fornicatio & talis fornicatio qualis nec inter gẽtes,ita vt vxorẽ patris aliquis habeat, & vos inflati eſtis & non magis luctum habuiſtis,vt tollatur demedio veſtrum qui hoc opus fecit. *1.Cor.5.1*

Indulgentia.

NE dicas,reddam malum pro malo,expecta Deũ,& liberauit te. *pro 20.22*

Relinque proximo tuo nocenti te:& tunc depreçanti tibi peccato diſſoluitur, *Ec.28.2.*

Ma.5.23 Si affers munus tuũ ad altare,& ibi recordat⁹ fueris, quia frater tu⁹ habet aliquid aduerſum te,relinq̃ ibi munus tuũ ante altare,& vade prius recõciliari fatri tuo , & tunc veniens offeras munus tuum

9.14 Si enim dimiſeritis hominibus peccata eorũ,dimittet & vobis pater veſter cœleſtis peccata veſtra.

Ibid 15. Si autẽ nõ dimiſeritis hominibus,nec pater veſter dimittet vobis peccata veſtra.

Ep 4.32. Cũ patiẽtia ſupportãtes inuicẽ in charitate,& donãtes vobiſmetipſis,ſi quis aduerſus aliquem habet querelã.

Col.3.13. Sicut deus(in Chriſto)donauit vobis,ita & vos facite.

1.Pet 3.9 Nõ reddentes malũ pro malo vel maledictũ pro male

& ro.12. dicto,ſed ecõtrario benedicẽtes, quia in hoc vocati eſtis

17. in vna ſpe,vt benedictionem hæreditate poſſideatis.

Indulgentiæ.

2.Co.2.10. CVi autẽ aliqd donaſtis,& ego: nã & ego quod donaui ſi quid donaui propter vos in perſona Chriſti.

Ex meritis etiam ſanctorum.

Col.1.34 QVi nũc gaudeo(loquitur de ſe apoſtol⁹)ĩin paſsionibus meis pro vobis & adimpleo ea q̃ deſunt paſſionũ Chriſti in carne mea pro corpore eius quod eccleſia

Indumenta.

Pr.31.30 FAllax gratia & vana eſt pulchritudo

Ma 6.25 Corpus veſtrum plus eſt quàm veſtimentum.

Lu 3.11. Qui duas tunicas habet,det non habenti , & qui habet eſcas ſimiliter faciat.

1.Ti.6.8 Habẽtes aũt alimenta & quib. tegamur, his cõtẽti ſi(mus.

Induratio oritur ex Gratiæ ſubtractione iuſta.

Exo.4.21 VIde,vt oĩa oſtẽta, quæ poſui in manu tua,facias coram Pharaone.Ego indurabo cor eius , & non dimittet populum meum.

10.1. Ego enim induraui cor eius,& ſeruorum illius.

14. Et indurabo cor eius, & perſequetur vos , & glorificabor in Pharaone,& in omni exercitu eius

Ro 9.16. Igitur non eſt volentis,neque currẽtis,ſed miſerẽtis eſt Dei:dicit eñ ſcriptura Pharaoni:Quia ad hoc ipsũ excitaui te,vt oſtendã in te virtutẽ meã, & vt ãnũcietur nomẽ meũ in vniuerſa terra.Ergo cuius vult,miſeretur. & quẽ vult indurat,

Nun-

Nũquid Iſraelnõ cognouit?Primus Moyſes dicit, Ego 10.19.
ad æmulationẽ vos adducã in nõ gentẽ,in gẽtẽ inſipiẽtẽ,
in irã vos mittã.Eſaias aũt audit,& dicit:Inuent⁹ſũ à nõ
quærẽtibus,palã apparui his,qui me nõ interrogabãt.Ad
Iſrael autẽ dicit:tota die expandi manus meas ad populũ 4.reg 18.
non credentem,& contradicentem mihi.

Ex gratiæ repulſione iniqua.

ET teſtificatus eſt in Iſrael & Iuda,per manũ omniũ
prophetarũ, & vidẽtiũ,dicẽs reuertimi à viis veſtris
peſſimis:& cuſtodite præcepta mea.Qui nõ audierũt,ſed
in durauerunt ceruicẽ ſuam iuxta ceruicẽ patrũ ſuorum
qui noluerunt obedire Domino Deo ſuo.

Audite me duro corde,q̃ lõgè eſtis à iuſtitia.Propè feci Eſ.46.12.
iuſtitiã meã nõ elongabitur,& ſalus mea nõ morabitur.

Sciui enim quia durus es tu , & neruus ferreus ceruix 48,4.
tua,& frons tua ærea.

Quare dixit populus meus: Receſſimus,nõ veniemus Ier.2.31.
vltra ad te,

Frõs mulieris meretricis facta eſt tibi,noluiſti erubeſ- 3.3.
cere.Ergo ſaltẽ amodo voca me.Pater me⁹, dux virgini-
tatis meæ es tu.Ecce locuta es,& feciſti mala,& potuiſti.
Et pro verbis pœnitentiæ, verba ſuperbiæ blaſphemaſti.

percuſſiſti eos,& nõ doluerũt:attriuiſti eos,& renuerũt
accipere diſciplinã:idurauerũt facies ſuas ſupra petrã, & 5.3.
noluerũt reuerti.Ego autẽ dixi:forſitan pauperes ſunt &
ſtulti ignorantes viã Domini,& iudiciũ Dei ſui.Ibo igi-
tur ad optimates,& loquar eis:ipſi enim cognouerũt viã
Domini,& iudiciũ Dei ſui:& ecce,magis hi ſimul cõfre-
gerunt iugum,& ruperunt vincula.

Quapropter ſicut dicit Spiritus ſanctus:Hodie ſi vocẽ Heb.3.7.
eius audieritis,nolite obdurare corda veſtra,&c.

Induratio dirè punitur.

VAe qui contradicit factori ſuo. Eſ 45.9.
Ecce ego inducã ſuper ciuitatem hanc,& ſuper oẽs Ie.19.15.
vrbes eius vniuerſa mala, quæ locutus ſum aduerſus eã
quoniam indurauerunt ceruicem ſuam, non audierunt
ſermones meos.

Ingratitudo & eius punitio.

AMonites & Moabites ẽt poſt decimã gñrationẽ nõ itra De.23.3
 bunt

bunt eccleſiā Dñi in æternū,quia noluerūt vobis occur rere cū pane & aqua,via q̄ egreſſi eſtis de Aegypto, &qa cõduxerant contra te Balaā filium Beor de Meſopotamia

Iudit 2.† Syriæ vt malediceret tibi. (Idē.ca.5.8 c.

Ca.8.33. Angelus Dei beneficia refert,quo audito flet popl' Iſrael Poſtquā autē mortuus eſt Gedeū auerſi ſunt filij Iſrael & fornicati ſunt in Balin, percuſſerūtq́ cū Baal fœdus vt eſſet eis in Deū,nec recordati ſūt Dñi Dei ſui q eruit eos

1.Reg.10. de manibus inimicorū ſuorū omniū per circuitū ea.12.1

18. Hæc dicit Dñs Deus Iſrael,Ego eduxi Iſrael de Aegypto & erui vos de manu Aegyptiorū & de manu omniū regū qui affligebāt vos,vos autem hodie proiciſtis Dominum Deū veſtrū qui ſolus ſaluauit vos de vniuerſis malis & tribulationibus veſtris.

Ca.12.8. Qūo Iacob ingreſſus eſt Aegyptum , & clamauerūt

Ca.25.10 patres veſtri ad Dñm & miſit Dñs , Moyſen & Aaron & eduxit patres veſtros de Aegypto & collocauit eos ī loco hoc qui obliti ſunt Dñi Dei ſui & tradidit eos in manu Siſaræ magiſtri militiæ regis Haſoriet in manu Philiſtinorū & ī manu regis Moab & pugnauerūt aduersū eos.

2.Re.14. Miſit Abſolō ad Ioab vt mitteret eū ad regē qui noluit

30. venire ad eū.Cumq́ ſecūdo miſiſſet ad eum & ille noluit venire ad eū,dixit ſeruis ſuis,Scitis agrū Ioab iuxta agrū meū habentē meſſem hordei,Ite igitur & ſuccēdite eam igni.Succēderunt ergo ſerui Abſalō ſegetē igni, & venientes ſerui Ioab ſciſſis veſtibus ſuis dixerunt:Succēderunt ſerui Abſolon partē agri igni. Surrexitq́ne Ioab & venit ab Abſolon in domo eius & dixit:quare ſuccederunt ſer ui tui ſegetem meum igni?&c.

2 Pa.24. Quomodo Ioas à ſeruis ſuis occiditur lapidibus.

21. Qui reddit mala ꝑ bonis nō recedit malū de domo ei⁹.

Prou.17. Audite cœli & auribus percipe terra qm̄ Dominus locu

Eſa.1.2. tus eſt filios enutriui & exaltaui,ipſi aūt ſpreuerūt me, Bos cognouit poſſeſſorē ſuū & aſinus præſepe domini ſui, Iſrael autē me non cognouit & populus me non intellexit.Væ gēti peccatrici,populo graui iniquitate ſemini nequā filiis ſceleratis,dereliquerunt dominum,& blaſphemauerunt ſanctum abalienati ſunt retrorſum.

Hier.25. Hęc dicit dñs,qd inuenerūt patres veſtri in me iniquitatis, quia elōgauerunt ſe à me & ambulauerūt poſt vanitatem & vani facti ſunt? 6. & non dixerunt vbi eſt dñs qui

Qui aſcẽdere nos facit de terra Aegypti,q traduxit nos per deſertũ per terrã ĩhabitabilẽ & inuidiã, per terrã ſitis & imaginẽ mortis,per terrã in qua nõ ambulauit vir neque habitauit homo.

Ieruſalẽ prius abiectiſsima mirũ in modũ à Deo exaltata oſtẽdit ingratitudinẽ, varia idolatria in qua & Samariã & Sodomã ſuperauit.ideirco tradet eã Dominus ,in vaſtationem,ignominiam omnibus gentibus. Eze.16.†

Abominationes iſrael oſtẽdit propter quas ipſis minatur exitiũ,Dominus dicit ſe ſolũ eſſe Deũ & liberatorẽ, arguens Iſrael ingratitudinis de beneficiis in deſerto acceptis grauẽmque ob id vindictam illis comminatur. Oſe.13.†

Diſceptat Dominus cũ ingratis,recenſens collata eis beneficia,indicans etiã quid ſit bonũ & qd Domin⁹ à populo ſuo requirat,ſed ꝓpter iniuſtitiã aliaq; ſcelera filiorum Iſrael comminatur eis Dominus varias afflictiones. Mic. 6.†

Ingrati em̃ fides tãquã hibernalis glacies tabeſcet & diſperiet tanquam aqua ſuperuacua. Sap. 16. 29.

Tũc cœpit Ieſus exprobrare ciuitatib⁹ in quib⁹ factæ ſunt plurimę virtutes eius,quia non egiſſent pœnitẽtiã, Mat. 11. 20.

Luc 17.18. ioannis.11.46,

Quí cũ cognouiſſet Deũ nõ ſicut Deũ glorificauerũt aut gratia egerunt,ſed euanuerũt in cogitationibus ſuis & obſcuratũ eſt inſipiens cor eorum. Ro.1. 21.

Hoc autẽ ſcito quod in nouiſſimis diebus ĩſtabũt tẽpora periculoſa & erũt homines ſeipſos amãtes,elati,ſuperbi,blaſphemi,parẽtib⁹ nõ obediẽtes,ingrati,ſine affectione,&c. 2 Ti.3.2

Inimicus non paſſim contemnendus eſt.

ET dixit Philiſteus ad Dauid:nũquid canis ego ſum, quod venis ad me cum baculo?ca.14.14. 1.Reg.14 14.

Syri Samariã obſidentes ceduntur à pueris principũ ꝓuinciarũ,rurſũq; anno altero in cãpeſtrib⁹ cędũtur,Rex autẽ Achab à propheta reprehẽditur quod fœdus cũ Benadab rege Syrię iniuierit,illumque viuum dimiſerit. 3.Re.20. †.

Inimico reconciliato non temere credendum eſt.

Cùm aũt cõpleſſet Dauid loquẽs ſermones huiuſmodi ad Saul,dixit ad Saul)26.21.)Peccaui.Reuertere fili mi Dauid,nequaq̃ n.vltra tibi maleficiũ,eo quod precioſa fuerit aĩa m ·a in oculis tuis hodie ,apparet enim quod ſtulte egerim & ignorauerim multa nimis.1.Mac.12.24 1.Re.24. 17.

Iniquitas abundabit vide impij & mali.

4.Eſ.5.† DE ſignis aũt,Ecce dies venient in quibus apprehẽdẽtur q inhabitãt terrã in cẽlu multo & abſcõdet veritatis via,& ſterilis erit à fide regia &multiplicabitur iniuſtitia ſup hãc quã ipſe tu vides & ſup quã audiſti olim.

6 a.14.16 Quantum enim inualidum fiet ſæcuiũ à ſenectute tantum multiplicabuntur ſuper inhabitantes mala,

Mat.24. Et quoniã abũdabit iniqtas refrigeſcet charitas multorũ

12. Scimus quoniam ex Deo ſumus &mũdus totus in ma

1.Ioan.5. ligno poſitus eſt.

19.

Innocentia ſua cuique tuenda & malæ ſuſpiciones amouendæ.

FOrtiſſimus dominus Deus ipſe nouit & Iſrael ſimul

Ioſu.22. intelliget ſi præuaricationis animo hoc altare cõſtruximus non cuſtodiat nos, ſed puniat nos, in præſenti & ſi ea mẽte fecimus vt holocauſta & ſacrificiũ &pacificas victimas ſuper eo imponeremus ipſe quærat& iudicet,&c.

22.

3.Re.18. Et cùm vidiſſet(Achab)eũ(ſcilicet Eliã)ait. Tũne es

17. ille qui cõturbas Iſrael?at ille ait. Nõ ego turbaui Iſrael, ſed tu & domus patris tui,qui dereliquiſtis mãdata Domini & ſecuti eſtis Baalim,

Hye.37. Ierias cuſtos portę p vices fili⁹ Selemię filij Ananię,apprehẽdit Hyeremiã ꝓphetã dicẽs,ad Chaldęos profugis?& reſpõdit Hyeremia:Falſũ eſt,nõ fugio ad Chaldęos, &c.

12.

Act.2.14 Stãs autẽ Petrus cũ vndecim,leuauit vocẽ ſua & locutus eſt eis:Viri Iudæi & qui habitatis Hieruſalẽ vniuerſi. Hoc vobis notum ſit & auribus percipite verba mea,nõ n,ſicut vos exiſtimatis hj ebrij ſũt cùm ſit hora diei tertia

Cap.28. Poſt tertium aũt diem conuocauit primos Iudęorum,

17. Cũque cõuenilſent dicebat eis:Ego viri fratres nihil aduerſum plebem faciens aut morem paternum, vinct⁹ ab Hyeroſolymis traditus ſum in manib.Romanorum.

Inobedientia eiúſque punitio.

Ge.3.16. MVlieri quoque dixit,multiplicabo ærumnas tuas & conceptus tuos, in dolore paries filios & ſub viri poteſtate eris & ipſe dominabitur tui.17.Adæ verò dixit. Quia audiſti vocem vxoris tuę & comediſti de ligno de quo pręceperam tibi ne comederes maledicta terra in opere tuo,ĩ laborib.comedes ex ea cũctis dieb.vitæ tuę.

Reſpi-

Reſpiciē que vxor Loth poſt ſe verſa eſt in ſtatuā ſalis Cap. 19.
Abreotiſq, Nadab& Abiu filij Arō thuribulis impoſuerūt 26.
ignē & incenſum deſuper, offerētes corā Domino ignē Leuit.10.
alienum quod eis præceptū nō erat, egreſſuſqueeſt ignis
à Domino& deuorauit eos & mortui sūt corā Domino.
Quod ſi nō audieri fis me nec feceritis omnia mādata Cap. 26.
mea, ſi ſpreueritis leges meas& iudicia mea cōtēpſeritis 14.
vt nō faciatis ea quæ à me cōſtituta ſunt & ad irritū per
ducatis pactum meū, ego quoque hæc faciā vobis. Viſi-
tabo vos celeriter in egeſtate & ardore q cōſi iat oculos
veſtros & conſumat animas veſtras &c.
Vſquequo multitudo hæc peſſima murmurat cōtra me? Num. 14.
Querelas filiorū iſrael audiui, dic ergo eis: viuo ego ait 27.
Domin⁹ ſicut locuti eſtis audiēte me ſic faciā vobis in ſo
litudine hac iacebūt cadauera veſtra. 41. Quibus Moyſes
cur iniquis trāſgredimini verbū Domini quod vobis nō
cedet in proſperum? &c.
Chore, Dathā, & Abyron ſeditionem mouēt hóſque vi Cap. 16.†
uos terra abſorbet, illū verò cū ſociis deuorat ignis, ſed
& alios 14700. murmurantes conſumpſit incendium.
Pergat Aaron ad populos ſuos. Nō enim intrabit terrā Cap. 20.
quam dedi filiis iſrael eo quod incredulus fuerit ori meo 24.
ad aquas contradictionis.
Cauete ne fortè decipiat cor veſtrū & recedatis à dño Deut. 11.
ſeruiatiſque diis alienis &adoretis eos iratuſque domin⁹ 16.
claudat cœlum & pluuiæ nō deſcendāt, nec terra det ger
mē ſuū, pereatiſque velociter de terra optima quam dñs
Deus veſter daturus eſt vobis. 27. Benedictionē, ſi obedie
ritis mandatis domini Dei veſtri quæ ego hodie præcipio
vobis, Maledictionem, ſi non obedieritis mādatisdomini
dei veſtri ſed receſſeritis de via quā ego nunc oſtēdo vo
bis & ambulaueritis poſt Deos alienos quos ignoratis.
Qui autem ſuperbierit nolēs obedire ſacerdotis impe Cap. 17.
rio q eo tempore miniſtrat domino deo tuo ex decreto 12.
iudicis morietur homo ille & auferes malum de iſrael.
Qui autē verba eius q loqtur in nomine meo audire no Cap. 18.
luerit: ego vltor exiſtā, Propheta autem qui arrogātia de 19.
prauatus voluerit loq in nomine meo q ego nō precepi
illi vt diceret, aut ex nomine deorū alienorū, interficiet.
Maledictus qui nō honorat patremſuum & matrem & Cap. 27.
dicet omnis populus Amen &c. 16.

*Cap.*28. Quod ſi audire nolueris vocē Domini Dei tui vt cu-
25, ſtodias & facias oĩa mādata ei⁹ & cerimonias quas ego
pcipio tibi hodie, venıēt ſuper te oēs maledictiões iſtę&
apprehēdēt te, maledict⁹eris ĩ ciuitate, maledict⁹ ĩ agro,
1.*Reg* 12. Si autē nō audieritis vocē Domini, ſed exaſperaueri
15, tis ſermones ei⁹, erit man⁹ Domini ſuper vos & ſuper pa
tres veſtros (alloquitur Iſraelitas Samuel.

Dixit Saul ad Samuelē, Peccaui qa pręuaricatus ſum
Cap. 15. ſermonem Domini & verba tua, timēs populum & obe
24. diens voci eorum, ca. 28. 16. 3. Reg. 11. 9.

Propheta miſſus de Iuda ad Hyeroboam) dicit hæc di
cit dominus. Quia non obediens fuiſti ori domini & nō
cuſtodiſti mādatum quod præcepit tibi Domin⁹ Deus
tuus &c. 22. nō inferetur cadauer tuum in ſe pulchrū pa
trum tuorum. ca. 14. 17. ca. 20. 35.

2.*Par.*7. Si aūt auerſi fueritis & dereliqritis iuſtitias meas &
19. pcepta mea q̄ propoſui vobis & abeūtes ſeruieritis dijs
alienis & adoraueritis eos, euellā vos de terra mea quā
dedi vobis & domum hāc quā ſanctificaui nomini meo,
proiiciam à facie mea & tradam eā in parabolā & in e-
xemplum cunctis populis.

Cap. 26. Sed cū Ozias roboratus eſſet, eleuatū eſt cor eius, in
16. interitum ſuum & neglexit Dominū Deū ſuum ingreſ-
ſuſque templū Domini adolere voluit incēſum ſuper al-
tare thymiamatis. 19. Iratuſque Ozias & tenēs in manu
thuribulū vt adoleret incēſū minabatur ſacerdotibus, ſta
timque orta eſt lepra in frōte eius corā ſacerdotibus in
domo Domini ſuper altare thymiamatis.

*Eſ.*14.5. Et terra infecta eſt ab habitatoribus ſuis qa trāgreſſi
ſūt leges, mutauerūt ius, diſſipauerūt fœdus ſempiternū
propter hoc maledictio diſſipabit terram &c.

Hyere 11. Dices ad eos, hęc dicit dn̄s De⁹ Iſrael: maledict⁹ homo
3. qui non audierit verba pacti huius qđ præcepi patribus
veſtris ĩ die qua eduxi eos de terra Ægypti de fornace fer
rea. &c 8. & non inclinauerunt aurē ſuam, ſed abiecerūt
vnuſquiſq; in prauitate cordis ſui mali & induxi ſup eos
oĩa verba pacti huius qđ pcepi vt facerēt & nō fecerūt.

Cap. 13. Factū eſt verbū dn̄i ad me (Hieremiā) dicēs, hęc dicit dn̄s
18. Sic putreſcere faciā ſuperbiā Iuda & ſuperbiā Hyeruſa
lē, multā populū iſtū peſsimū q nolūt audire verba mea
& ambulāt in prauitate cordis ſui, abierūt poſt deos alie
nos,

nos vt ſeruirent eis,& adorarent eos &c.

Si autem nō audieritis me. vt ſanctificetis diē Sabba thi,& ne porteris on⁹,& ne inferatis p̄ portas Hyeruſalē in die Sabbathi: ſuccēdam igi ē in portis eius,& deuora bit domos Hyeruſalem,& non extinguetur.Cap.26.9. *Cap.* 17. 27.

Exemplo obedientię Rachabitarū,pręcepta patris ſui licet dura ſeruantiū,expoſtulat Dominus de pertinacilu dæorū inobediētia aduerſus ipſius pręcepta,quapropter his prænunciat Dominus mala,illis antem bona. *Cap.* 35.

Iis autē qui ſunt ex cōtentione,& qui nō acquieſcūt veritat.,credūt autē iniquitati ira & indiguatio. Mat 17. 17 Act.7. 39.Galat.3 10. *Ro.* 2. 8.

In flamma ignis dantis(Angeli)vindictam eis,qui nō nouerunt Deū,& qui non obediunt Euāgelio Domini noſtri Ieſu Chriſti 1.*The.*1.1

Infernus Lymbus.

SI ſuſtinuero inferu⁹.dom⁹mea eſt,et in tenebris ſtra ui lectulum meum. *Iob.*17.13

Nudus eſt infernus coram illo et nullū eſt operimentum perditioni. *Ca.*26.6.

Non derelinques animam meā in inferno,non dabis ſanctum tuum videre corruptionem *Pſa.*15.10.

Infernus et perditio corā Domino,quanto magis cor da filiorum hominum. *Prou.*15. 18.

Non eſt inferno accuſatio vitæ.

Propterea dilatauit infernus animā ſuam,&aperuit os ſuum abſque vllo termino,&c. *Ecc.*41.7 *Eſ.*5.14.

Loquentur ei potētiſſimi robuſtorū de medio inferni qui cum auxiliatoribus eius deſcenderunt & dormierūt incircuncisi, interfecti gladio. *Ezec.*32. 21.

Ero mors tua,ô mors,morſus tu⁹ ero inferne,cōſola tio abſcondita eſt ab oculis meis. *Oſee.* 13. 14.

Quoniam non derelinques animam meā in inferno, nec dabis ſanctum tuum videre corruptionem. *Act.*2.27

Frater eius mortu⁹ eſt,& ipſe ſolus remāſit,ſi quid ei aduerſitatis acciderit in terra ad quā pergitis deducetis canos meos ad inferos. Idem.Cap.44.29. *Gen.* 42. 38.

Facies iuxta Sapientiam tuam, & non deduces caniciē eius pacificè ad inferos 3.*Re.*2.6

Infernus Limbus patrum.

Ge.25.8 ET deficiẽs, mortuus eſt (Abraham) in ſenectute bona proue ctæque ętatis, & plenus dierũ cõgregatuſque eſt ad populum ſuum, 17. Et facti ſunt anni vitę Iſmae lis centum triginta ſeptem, deficienſque mortuus eſt, & appoſitus eſt ad populum ſuum.

Num.20. 24 pergat (inquit Domin⁹ ad Moyſen) Aaron ad populos ſuos, non enim intrabit terram quam dedi filiis iſrael.

Cap. 27. 13. Cùm videris (ſcilicet terram quam daturus ſum filiis iſrael) ibis & tu (dicit Domin⁹ ad Moyſen) ad populũ tuũ ſicut iuit frater tuus Aaron,

Ca.31.2. Vlciſcere prius filios iſrael (dicit Domin⁹ ad Moyſen) de Madianitis, & ſic colligeris ad populum tuum

Deut 33. 7. Audi Domine verba Iudę (ait Moyſes) & ad populum ſuum introduc eum (ſic Moſes moriturus benedixit ei.)

iudi.14.6 Tunc Achior videns virtutẽ, quã fecit Domin⁹ Deus iſrael, relicto gẽtilitatis ritu: credidit Deo, & circũcidit carnem præputij ſui, & oppoſitus eſt ad populum iſrael.

pſal.15 9 inſuper & caro mea requieſcet iuſtè: quoniam nõ derelinques animam meã in inferno, nec dabis ſactũ tuũ

Eccle.24. videre corruptionem.

45. Penetrabo oẽs inferiores partes terræ, & inſpiciã omnes dormiẽtes, illuminabo omnes ſperantes in Domino.

Zachar.9 11 Tu quoque in ſanguine teſtamẽti tui emiſiſti vinctos tuos, de lacu in quo non eſt aqua.

Oſe.3.14 De manu mortis liberabo eos, de morte redimã eos: ero mors tua, ô mors, morſus tuus ero inferne

Matt.12. 29. Quomodo poteſt quiſquam intrare in domum fortis, & vaſa eius diripere, niſi prius alligauerit fortem, & tũc domum illius diripiet?

Ioa.2.19. Soluite templũ hoc, & in tribus diebus excitabo illud. ille autem dicebat de templo corporis ſui.

Ma.16.6 Surrexit, non eſt hic. Surgens autẽ mane, prima Sabbathi, apparuit primo, Mariæ Magdalenæ, &c.

Act.2.24 Quem Deus ſuſcitauit ſolutis dolorib⁹ inferni, iuxta quod impoſſibile erat teneri illũ ab eo: dauid enim dicit in eum: prouidebam Dominum in cõſpectu meo ſemper quoniam &c

Luc.1.79 illuminare his q in tenebris, & in vmbra mortis ſedẽt.

Cap. 16. 22. Factũ eſt aũt vt moreretur mẽdicus, & portaretur ab Angelis in ſinum Abrahæ.

He 2.14. Vt per mortem deſtrueret eũ, qui habebat mortis imperium

perium, i. diabolū, & liberaret eos, qui timore mortis per totam vitam obnoxij erant ſeruituti. Co. 2. 14.

Delēs qđ aduerſus nos erat Chirographū decreti, qđ erat cōtrariū nobis, & ipſum tulit de medio, affigēs illud cruci: & expoliās prīcipat⁹, & poteſtates, traduxit cōfidē ter, palam triumphans, illos in ſemetipſo. 1. Pe. 3. 18

Chriſtus ſemel pro peccatis noſtris mortu⁹ eſt, iuſtus pro iniuſtis, vt nos offerret Deo, mortificatos quidē car ne, viuifi atos autem ſpiritu, in quo & his qui in carcere, erāt, ſpiritu veniēs prædicauit: q increduli fuerāt aliquā do, quando expectabant Dei patiētiā in diebus Noe cū fabricaretur arca. Apo. 1. 5.

Ieſu Chriſto, qui eſt teſtis fidelis primogenit⁹ mortuo rū 17. Ego ſum primus & nouiſſimus, & viuus & fui mor tuus, & ecce ſum viuens in ſæcula ſæculorum, & habeo claues mortis, & inferni. 6.

Infernus ſepulchrum.

Eſte. 137.

IVſſimus (ait Aman) vt nefarij homines vno die ad infe ros deſcendentes, reddant imperio noſtro pacem quā turbauerunt. *prou.* 5. 5.

Pedes eius (ſcilicet meretricis) deſcendunt in mortem, & ad inferos greſſus eius penetrant.

Qui enim applicabitur illi (meretrici) deſcendet ad in feros, nam qui abſceſſerit ab ea, ſaluabitur. Ca. 9. 18

Illi autem qui in potentem venere noctem, ab infimis & ab altiſſimis inferis ſuperuenientem eundem ſomniū dormientes. &c. Sa. 17. 14

Si ſuſtinuero infern⁹ domus mea eſt, & in tenebris ſtra ui lectulum meum. Io. 17. 13.

Auxilium eorum (filiorum Core) veteraſcet in inferno à gloria eorum. pſ. 48. 15.

Diſſipata ſunt oſſa noſtra ſecus infernum. 140. 7.

Infernus & os vuluæ, & terra quæ non ſatiatur aquis: ignis verò nunquam dicit, ſufficit. pro. 30. 16

A ſonitu ruinæ eius commoui gentes: cùm deducerē eum (Pharaonem) ad infernum cum his, qui deſcendebāt in locum. 17. Nam & ipſi cum eo deſcendent ad infernū, ad interfectos gladio. Eze. 31. 16.

Inni.

Inſtabilitas.

Ge.4.12. VAgus & ꝓfugus eris ſup terrã: (maledictio Caim)
Nu.9.18. Ad imperium Domini proficiſcebantur,& ad imperium eius figebant tabernaculum.
Iob.4.18. Ecce qui ſeruiunt ei,non ſunt ſtabiles
11.15. Eris ſtabilis & non timebis.
pſ.54.23 Non dabit in æternum fluctuationem iuſto.
pro.27.8 Sicut auis trãſmigrãs de nido ſuo: ſic vir q derelinqt locum ſuum.
Ecc.10.4 Si ſpiritus poteſtatẽ habentis aſcenderit ſuper te,locũ tuum ne dimiſeris.
Ecc.5.14. Nõ ventiles te in omnẽ vẽtũ,& nõ eas in omnẽ viã.
11.22. Cõ fide in Deo,& mane in loco tuo.
27.12. Stultus ſicut luna mutatur.
34.11. Qui implantatus(nõ radicatus)eſt,abũdabit nequitia.
Eſa. 57. Impij quaſi mare feruens,quod quieſcere non poteſt,&
20. redundant fluctus eius in conculcationem & lutum.
Ierem.14 Dilexit mouere pedes ſuos,& non quieuit,Domino
10. non placuit.
Thre.1.8 Peccatũ peccauit Ieruſalẽ,ꝓpterea inſtabilis facta eſt.
Ma 11.7 Quid exiſtis in deſertũ videre? arũdinẽ vẽto agitatã?
Luc 9.4. In quãcunque domum intraueritis,ibi manete,& inde ne exieritis.

Nolite tranſire de domo in domum.

10.7. Fratres mei dilecti,ſtabiles eſtote,& immobiles:abũ-
1. Cor.15 dantes in omni opere Domini ſemper,ſciẽtes quòd la-
58. bor veſter non eſt inanis in Domino.

Nunquid leuitate vſus ſum?

2. Cor 17 Non eſt in illo eſt,& non:ſed eſt in illo fuit.
Ibid. 18. Non ſimus paruuli fluctuãtes,et circunferamur omni
Ep.4.14. vento doctrinæ.
1 Theſſ.4. Rogamus vos fratres,vt operam detis vt quieti ſitis,
11 et vt veſtrum negotium agatis.
2.Th.3 6 Scitis quemadmodum oporteat imitari nos,quoniã non inquieti fuimus inter vos
1.Ti.5.13 Otioſæ diſcũt circuire domos:Non autẽ ſolũ otioſę, ſed et verboſæ,et curioſę,loquentes quæ non oportet.
Iaco.1.8. Vir duplex animo inconſtans eſt in omnibus vijs ſuis.

Iniuſtitia.

Domi-

Dominus aduerſatur omnem iniuſtitiam. Deu. 25. 16
Si non permãſerit in tabernaculo tuo iniuſtitia, tũc leuare poteris faciem tuam abſque macula, & eris ſtabilis, & non timebis. Iob, 11. 14.

Non permanebunt iniuſti ante oculos tuos. Pſa. 5. 6.

Dixit iniuſtus vt deliquat in ſemetipſo. 35. 2.

Iniuſti aũt diſperibũt: ſimul reliquæ impiorũ interibũt. 36. 38

Vſquequo loquuntur omnes qui operãtur iniuſtitiam, 93. 4.

Non proponebam ante oculos meos rem iniuſtã, faciẽtes præuaricationes odiui. 100. 3.

Propter iniuſtitias enim ſuas humiliati ſunt. 166.

Creatura tibi factori deſeruiens excandeſcit in tormẽtum aduerſus iniuſtos, & leuior fit ad benefaciẽdum pro his, qui in te confidunt. Sa. 16. 24

Non tibi placeat iniuria iniuſtorum. Ec. 9. 17.

Regnum à gente in gẽtem transfertur propter iniuſtitias & iniurias, & contumelias, & diuerſos dolos. 10. 8.

Reuertere ad Dominum & auertere ab iniuſtitia tua. 17. 27.

Erubeſcite à ocio & amico de iniuſtitia tua. 41. 23.

In corruptiõe ſua peribũt percipiẽtes mercedẽ ĩiuſtitię. 2. Pe. 2. 13

Inuidia & odium

Ad Caim autẽ, & ad munera eius nõ reſpicit. iratuſq́ eſt Caim vehementer, & concidit vultus eius. Gen. 4. 5.

Oderat ſẽper Eſau iacob, pro benedictione, qua benedixerat ei pater, dixitq́ in corde ſuo. Veniẽt dies luctus patris mei & occidam iacob fratrem meum. ca. 27. 41

Cernens autem Rachel quod infecunda eſſet, inuidit ſorori ſuæ, & ait marito ſuo, Da mihi liberos, alioqui morior, Cap. 37. 11. Exod. 1. 8. cap. 30. 1.

Non occides. Ex. 20. 13

Non oderis fratrem tuum in corde tuo, ſed publicè argue eum ne habeas ſuper illo peccatum Le. 19. 17

Si per odium quis hominẽ impulerit, vel iecerit quippiã in eum per inſidias, aut cũ eſſet inimicus manu percuſſerit & ille mortuus fuerit, percuſſor homicidij reus erit, cognatus occiſi ſtatim vt inuenerit eum iugulabit. Nu. 35. 20.

Si quis odio habens proximum ſuum inſidiatus fuerit vitæ eius, ſurgensq́ percuſſerit illũ, & mortuꝰ fuerit. &c, tradẽt illũ ſeniores ciuitatis illius in manu proximi cuius ſanguis effuſus eſt & morietur. deu. 19. 11

Inuidia aũt diaboli mors ĩtrauit ĩ orbẽ terrarũ Rõ. 1. 29. Sa. 2. 24.

Odium

Pr 10 12. Odiũ ſuſcitat rixas,& vniuerſa delicta operit charitas. 18.abſcondunt odium labia mendacia,qui profert cõtumeliam inſipiens eſt.

Lu.15.28 Indignatus autem(filij prodigi frater)& nolebat introire.Pater ergo illius egreſſus cœpit rogare illum.

Io3.12.4. Dixit autem vnus ex diſcipulis eius Iudas Iſcariotes qui erat eum traditurus.

Ro.13.13 Sicut in die honeſtè ambulemus non in commeſſationibus & impudicitiis,non in cõtentione, & emulatione.

Gal 5 15 Quod ſi inuicẽ mordetis & comeditis Videte ne ab inuicẽ cõſumamini & 20, Inimicitiæ,cõtẽtiones:& ęmulationes,irę,rixæ,diſſentiones,ſectæ,inuidię,&c quę ſunt opera carnis.

Iac.3.14. Quod ſi zelum amarum habetis,& cõtentiones ſunt in cordibus veſtris,nolite gloriari,& mandaces eſſe aduerſus veritatem.

Cap 4.2. Concupiſcitis,& non habetis:occiditis & zelatis,&nũ poteſtis adipiſci, litigatis & belligeratis,& non habetis, propter quod non poſtulatis.

1.Pet.2.1 Deponentes igitur omnem malitiam, & omnem dolũ & ſimulationes,& ĩuidias,&c.Omnes detractiones ſicut modo geniti infantes,&c.

1.Io.3,13. Nolite mirarj,ſi odit vos mundus,15.Omnis qui odit fratrem ſuum homicida eſt.

Ca.4,20. Si quis dixerit quoniam diligo Deum, & fratrẽ ſuum oderit,mendax eſt.

Inuidia Deum prouocat

Pr 17.5. QVi in ruina lætatur alterius,non erit impunitus.

24.17. Cùm ceciderit inimicus tuus,ne gaudeas,&in ruina nõ exultet cor tuũ,ne forte videat Dominus & diſpliceat ei,& auferat ab eo iram ſuam.

28.22. Vir qui feſtinat ditari & aliis ĩuidet,ignorat,quod egeſtas ſuperueniet ei.

Sap.6.25. Neque cum inuidia tabeſcente iter habebo,quoniã talis homo non erit particeps ſapientiæ.

Gal.5.26 Non efficiamini inanis gloriæ cupidi inuicẽ prouocantes,inuicem inuidentes.

Iac.3. 16. Vbi zelus & cõtentio,ibi incõſtãtia & õne opus prauũ

&.2.1 Deponẽtes igitur omnẽ malitiã,& inuidias, & omnes detractiões,ſicut modo geniti ĩfãtes,rationabiles,& ſine

dolo

dolo lac concupiſcite, vt in eo creſcatis in ſalutem.

Proximum ſupplantat

Rurſum cõtemplatus ſum omnes labores hominũ, & induſtrias animaduerti petere inuidię proximi: & in hoc ergo vanitas, & cura ſuperflu eſt. Ecc 4.4.

inuidia autem diaboli mors introiuit in orbẽ terrarũ, imitantur autem illum, qui ſunt ex parte illius. Sa.2.24

Seipſam cruciat

Paruulum occidit inuidia. iob 5 2.

Vita carnium, ſanitas cordis: putredo oſsiũ, inuidia. pr.14 30

Qui ſibi inuidet, nihil eſt illo nequius, & hæc redditio eſt malitiæ illius. Ec.14.6.

Ioab filius Seruiæ.2 Reg.2 13.*cõfodit Abner, 3 27 reconciliat Abſalonem per Theenam.14. *confodit Amaſa. 20 9. confoditur ipſe.3.*Reg 2.28.3 4.*iuxta mandatum dauid.* 2.5.7.

Ioachaz *filius* Ieu, *rex.*Iſrael.4.*Reg.*10.35.†,13.1.

Ioachaz *filius Ioſiæ exuitur regno, & vehitur in Aegyptum, vbi & moritur.4.Reg 23.3 4 captiuitas eius prædicitur, Ezec.19.4 appellatur Iehanan,1.Paral.3.15 poſt ipſum creatur rex frater eius Eliachim.4.Reg 23.3 4.*

Ioachim *filius* Ioacim *fit rex* Iuda.4. *Reg* 24.8 *ducitur captiuus à Nabuchonoſorun Babyloniam.* 24.12.15.*dimittitur ex carcere, et ad honores euehitur,15 24.appellatur* Iechonias, Iere. 37.1.*appellatur Neri, Luc.2. 27. ei ſuccedit partuus* Matthanias.4 *Reg.*24.17.

Ioacim, *antea dictus Eliacim, filius Ioſiæ, fit rex* Iuda 4. *Reg* 23.34.3.*Eſdre* 1 37.*combuſsit libros ſermonum Ieremiæ. iere* 36 21.*appellatur* Melchi.Luc 3 24 *moritur.4 Re.*24.1.5 *poſt ipſum conſtituitur rex filius ioachim,4.Reg* 24.6.

Ioanna *vxor Chuſæ ſequitur Chriſtum, Luc.*8 3.

Ioannes *Baptiſta filius Zachariæ,* Luc 55.59.60 *Euangelium regni denũciat, & baptizat, Mat* 3 1.*Mar* 1 4.5.*ioã.*1 28 †3.23 26.*veſtitus ei⁹ ex pilis camelorũ, & victus l cuſtæ et mel ſilueſtre.*Mar.16 *noluit haberi maior quã erat, ioã.*1 19.20 26. †3.26.*mittit diſcipulos ad Chriſtũ, Mat.*11 2 Capite trũcatur, *Mat.*14. 8.*dicitur Helias, Mala.*4.5 *Ma.*11.14†17.10 *Lu.*1 17

Ioannes *filius Zebedæi vocatur Mat.* 4. 22. *vnice à* Chriſto *diligitur, ioan* 13.23†19 26†20 2†21 7 20.*ſcribit quæ vidit.ioã.*19.35†21.24.1.*ioan*.1.1.

ioas fili⁹ Ochoſiæ ſolus euadit, dũ ſenatus regius occiditur. 4. *Reg* 11.2.*coronatur rex in iuda,*11.12.*occidit* Zachariã *filium*

ioiada

Ioiada 2 Para.24 21. Mat.23 35.occiditur à ſuis miniſtris 2. Par.24.25 4. Re.12.20 poſt ip'um filius eius Amaſias rex cõſtitutus eſt, 2.Paral 3.12 2 paral 24.27.

Ioas filius Ioachaz rex Iſrael, 4. Reg.13.9 pugnat contra Amaſiam, ſubuertit mœnia Ieruſalem, deſtruit templum, & moritur, 4. Reg.14.11 16.

Ioiada Sacerdos iuſsit occidi Athaliam reginã, 4 Reg.11.15. 2 paral 24.14 moritur, 24.15.

Ionas propheta, 4 Reg.14.25.præcipitatur in mare, Ione.1. 15.deglutit eum piſcis à domino præparatus, 2.1 in cuius vẽtre erat tribus diebus & tribus noctibus Ibid Ma.12 40.

Ionathas filius Saulis proſternit Philiſteos.1. Reg 13 3.† 14. 1.11 liberatur per populũ à patre ob mel deguſtatum occidẽdus, 14.45 ferit fœd' cũ Dauide 18.3.†.20.8 † 23 18 cadit ur.31.7

Ionathas filius Mathatiæ, præfectus militaris Iudæorum, 1. Mach.9.31. fœdus init cum Demetrio, 10.3 15.Capitur.12 48. occiditur cum ſuis filiis.13.23.

Ioram filius Ioſaphat Regis Iuda 3. Reg. 22.51.occidit ſex fratres ſuos 2.Par.21.4 moritur, 4.Reg 8.24, 2.Para 21.19.

Ioram rex Iſrael.4.Reg.1.17.† 3 1 procedit contra, Hazael regem. Syriæ.8.28.accepto vulnere curatur in Iezrahel. 9. 15. moritur, 9.24.

Ioſaphat filius Aſe rex Iuda, 3. Reg.22 41.mittit qui verum Dei cultum doceant in ciuitates Iuda, 2 Para.17. 7.fœdere iungitur cum impio Achab, 18.3.ideoque arguitur, à propheta 19. 2. iungit ſe Ochoſæ.2.par.20.35.moritur.21.1.habuit ſucceſſorem filium Ioſiam, 1.paralip 3.11.

Ioſeph filius Iaco, 6 Gẽ.30 23 Videt ſomniũ.37.5.9 Vẽditurà fratrib Iſmaelitis.37.26.pſal.104 17.falſo accuſatur.Gen.39 17. Mittitur in carcerẽ.39 20 † 41 14.cõſtituitur Dominus vniuerſi Aegypti 41.40 datur ei filia Putipharis vxor.41.45. detegit ſe fratribus ſuis.45.1.moritur.50 24. oſſa eius tranſferũtur ex Aegypto, Exod.13.19.ſepelitur in Sichẽ,ioſ 24. 32. (2 14

Ioſeph cõiunx B.virginis Mariæ Mat.1 16.fugit in Aegyptũ

Ioſias filius amõ rex iuda, 4.Reg 21. 24. † 22 eius natiuitas prædicta eſt.3.Reg 13.2.Legit librũ Legis.4. Reg.23 2.celebrat paſcha 23 21.vulneratur à ſagittariis.& moritur.2 pa.35.23. 24.4. Re.23.29 lugetur.2.par 35.34.ei ſuccedit Ioachas.4 Re. 23.30.34.

Ioſue pugnat contra, Amalech. Exo.17.9.13 mittitur exploraturus terrã Chanaan. Num.13.2. cũ populo commendat. 14.6. conſti-

cōſtituitur loco moyſis dux populi. 27.18.De.3.21.‡31.3.7.14. Ioſue. 1.1.6.mittit exploratores.¦2.1.tranſit iordanē.3.16.erigit duodecim lapides in Galgal.4.3,8.20. angelus Domini apparet ei,Ioſ.5.13,benedicit populo.8.33 aſcendit Ioſue ad liberandos Gabaonitas,10.7.ſol & luna ſteterunt ad imperiū Ioſue.10.12. reuertitur Ioſue in Galgalpoſt liberatos Gabaonitas, 10.43. percutit.31.reges.12.accepit ſuā portionē in diuiſioneterra, 19. 49.moritur.24.29.Iudic.2.8.commendatur.Eccl.49.

Iracundia quantum mali pariat:

IRatuſque eſt cain vehementer & conciditvultus eius. Gen 4.5.
Virum ſtultum interficit iracundia & paruulum occidit inuidia. Iob.5.2.

Fatuus ſtatim indicat iram ſuam,qui autem diſſimulat iniuriam callidus eſt. Pr.12.16

Vita carnium ſanitas cordis,putredo oſſium inuidia. C.14.30

Vir iracundus prouocat rixas,qui patiens eſt mitigat ſuſcitatas. Ca.15.18

Qui meditatur diſcordias diligit rixas, & qui exaltat os ſuum quærit ruinam. C.17.19.

Angelus crudelis mittitur cōtra eū (ſcilicet iracundū) Ca.17.11

Qui impatiens eſt ſuſtinebit damnum,& cum rapuerit aliud apponet. Ca.19.19

Sicut carbones ad prunas,& ligna ad ignem: ſic homo iracundus ſuſcitat rixas. C.26.21

Graue eſt ſaxū & oneroſa catena,ſed ira ſtulti vtroque grauior. Ca.27.3

Vir iracundus prouocat rixas & qui ad indignandum facilis eſt,erit ad peccandum procliuis. C.29.22

Ne ſis velox ad iraſcēdū quia ira in ſinu ſtulti requieſcet. Ec.7.10.

Nō eſt caput nequius ſuper caput colubri, & non eſt ira ſuper iram mulieris. E.25.22

Memento nouiſſimorum & deſine inimicari,14.Si Sufflaueris quaſi ignis exardebit & ſi expueris ſuper illā extinguetur,vtraque ex ore proficiſcuntur. Ca.28.6

Zelus & iracundia minuunt dies & ante tempus ſenectam adducit cogitatus. C.30.26

Audiſtis quia dictum eſt antiquis non occides.Qui autem occiderit reus erit iudicio·Luc,4 28. Ma.5.22

Inimicitiæ,contentiones,æmulationes,iræ,rixæ,inuidiæ,&c opera ſunt carnis.&c. Ga.5.20

Ep.4.26. iraſcimini & nolite peccare,ſol non occidat ſuper iracundiam veſtram.

Col.3,8. Nunc autẽ deponite & vos oĩa,irã,indignationẽ,malitiam,blaſphemiam turpem ſermonem de corde veſtro.

Titũ 1.7. Oportet epiſcopũ ſine crimine eſſe ſicut Dei diſpẽſatorẽ nõ ſuperbũ,nõ iracundũ,nõ vinolentum,nõ percuſſorẽ.

Iaco,1.19 Sit aũt homo velox ad audiendũ,tardus aũt ad loquendũ & tard' ad irã,ira autem viri iuſtitiã Dei nõ operatur.

Facile ſedatur.

pro 15.1 Reſponſio mollis frãgit irã:ſermo dur'ſuſcitat furorẽ
26.10. Qui imponit ſtulto ſilentium,iras mitigat.

Fructuoſe deuitatur.

io 36.18. Non te ergo ſuperet ira, vt aliquẽ opprimas nec multitudo donorum inclinet te.

pr,22.24 Noli eſſe amic'homini iracũdo,neq; ãbules cũ viro furioſo,ne forte diſcas ſemitas ei',& ſumas ſcãdalũ aĩę tuę

30.33. Qui aũt forte premit vbera ad eliciẽdũ lac, exprimit butyrũ,& qui vehemẽter emungit elicit ſanguinẽ:& q prouocat iras,producit diſcordias.

Ec.7.10. Ne ſis velox ad iraſcendũ,qa ira in ſinu ſtulti requeſcit.

11.10. Aufer irã à corde tuo,& amoue malitiam a carne tua.

13.31. Cor hominis immutat faciem illius,ſiue i bonũ,ſiue in malum.

20.2. Quàm bonum eſt arguere,quàm iraſci.

Ma,5.22 Ego autẽ dico vobis,qa omnis qui iraſcitur fratri ſuo, reus erit iudicio.

Ro.12.19 Nõ voſmetipſos,defẽdẽtes,chariſſimi,ſed date locũ irę

Eph.4.31 Omnis amaritudo,& ira,& indignatio, & clamor, & blaſphemia tollatur à vobis cum omni malitia.

Iræ alterius cedendum potius quàm repugnandum.

pr.22.24 Noli eſſe amic' homini iracũdo,neq; ãbules cũ viro furioſo ne forte diſcas ſemitas ei'& ſumas ſcãdalũ aię tuę.

pr 29,22 Vir iracũdus prouocat rixas,& qui ad indignãdũ facilis eſt erit ad peccandum procliuior.

Ec.8.19. Cũ iracundo nõ facias rixas & cum audace nõ eas in deſertum, quoniam quaſi nihil eſt ante eum ſanguis & vbi non eſt adiutorium elidet te.

Angelus domini apparuit in ſomnis ioſeph dicēs, Surge & accipe puerũ & matrem eius & fuge in Aegyptum.&c *Ma.2.13*

Iſrael populus & hæreditas Domini.

Ait Dominus(Moyſi)Vide affectionē populi mei ĩ Aegypto & clamorē eius audiui propter duritiē eorũ q̃ præſunt operibus & ſciens dolorē,eius, deſcendi vt liberem eum de manibus Aegyptiorum &c. *Exo.3.7*

Moyſes & Aaron ingreſſi ſunt & dixerunt Pharaoni hæc dicit Dominus deus iſrael,dimitte populũ meũ vt ſacrificet mihi in deſerto. *Ca.5.1.*

Aſſumam vos mihi iu populum, & ero veſter Deus & ſcietis quod ego Dominus Deus veſter, qui eduxerim vos de ergaſtulo Aegyptiorum. *Ca.6.7.*

Si audieritis vocem meã & cuſtodieritis pactum meũ eritis mihi peculium de cũctis populis,mea eſt enim omnis terra. *Ca.19.5*

Vos aũt tulit Domin⁹ & eduxit de fornace ferrea Aegypti,vt haberet populũ hæreditariũ ſicut eſt in p̃ſenti die. *De.4.20.*

Quia populus ſanctus es Domino deo tuo,te elegit Dominus deus tuus vt ſis ei populus peculiaris de cunctis populis qui ſunt ſuper terram.idem ca.14.2. *Cap.7.6* *I.c.26.18*

Qui ſunt populus tuus et hæreditas tua quos eduxiſti ĩ fortitudine tua magna & in brachio tuo extēto ca.32.9 *Ca.9.29*

Patribus tuis conglutinatus eſt domiuus & amauit eos elegitque ſemen eorum poſt eos:vos de cunctis gētibus ſicut hodie comprobatur. *Ca.10.15*

Ecce vnxit te(Saul in regē,à Samuele)dominus ſuper hæreditatem ſuam principem et liberabis populum ſuũ de manibus inimicorum eius etc. *1.R.10.1.*

Non derelinquat dñs populum ſuum propter nomen ſuum magnum,qui iurauit Dñs facere vos ſibi populum. *C.12.22*

Quæ eſt autē vt populus tuus iſrael gēs in terra propter quàm dicit deus vt redimeret eã ſibi in populum & poneret ſibi nomē, feceretque magnalia eis & horribilia ſuper terrã à facie populi tui quē redemiſti tibi ex Aegypto,gentem,& deum eius. *2.r.7.23*

Tu eñ ſeparaſti eos tibi in hæreditatē de vniuerſis populis terræ,ſicut locutus es p̃ Moſen ſeruum tuum quãdo eduxiſti patres noſtros de Aegypto domine deus. *3.r.8.53*

Benedictus populus me⁹ Aegypti et opus manuũ mearũ *E.19.25*

 Aſſy-

Caſſyrio, hæreditas autem mea iſrael.

Ca 43.1. Hæc dicit dñs creans te Iacob, & formãs te iſrael noli ti
mere q̃a redemi te & vocaui te nomine tuo, me⁹.n.es tu
Hye.13 11 Sicut adhæret lũbare ad lũbos viris ſic agglutinaui mihi
omnem domũ iſrael & omnẽ domũ iuda dicit Domin⁹,
vt eſſent mihi in populum & in nomẽ, & in laudem, & in
gloriam & non audierunt.

Decem tribus iſrael ſegregant ſe à domo Dauid:

3.R.12,3 VEnit ieroboã & omnis multitudo iſrael & locuti ſũt
ad Roboã dicẽtes: Pater tuus duriſſimũ iugũ impo
ſuit nobis tu itaq; nũc imminue paululũ &c, & ſeruiem⁹
tibi.9.16.vide ibidẽ, 4.reg.15,29 Trãsferuntur in aſſiriã
De 4,26 Teſtes inuoco hodie cœlũ & terrã cito perituros vos
eſſe de terra quã trãſito iordane poſſeſſuri eſtis, nõ habi
tabitis in eo lõgo tẽpore, ſed delebit vos Dominus atq;
diſperget in omnes gẽtes & remanebitis pauci in natio
nibus ad quas vos ducturus eſt Dominus.

Multi ex iſrael ſequuntur Leuitas in Hieruſalem.

SAcerdotes autem & Leuitæ q erãt in vniuerſo iſrael
uenerunt ad Roboam de cunctis ſedibus ſuis.

Iter ſalutis & perditionis.

Exo.23.2 NOn ſequeris turbã ad faciendũ malũ: nec in iudicio
plurimorũ acquieſces ſẽtẽtiæ, vt à vero deuies: (lorũ
Nõ delecteris ſemitis impiorũ, nec tibi placeãt viæ ma
Pro 4.14 Iuſtorũ autẽ ſemitæ, quaſi lux ſplendens, procedũt &
Ibide.19 creſcunt, vſque ad perfectum diem.
Via impiorum tenebroſa, neſciunt vbi corruunt.
Ibid.18. Ocu'i tui recta videãt, & palpebræ tuę p̃cedãt greſſus
Ibid. 25. tuos Dirige ſemitã pedib. tuis, & oẽs viæ tuæ ſtabiliẽt.
Ibid. 26. Auerte pedẽ tuũ à malo vias.n.quę à dextris ſũt, nouit
Ibid. 27. Dominus: peruerſæ verò ſunt, quæ à ſiniſtris ſunt.
Reſpicit Dominus vias hominis, & omnes greſſus illi⁹
P⁹o.5.21 cõſiderat.
Iter autẽ impiorum decipiet eos.
12.26. Iter impiorũ quaſi ſepes ſpinarum, via iuſtorum abſq;
15.21. offendiculo.
Vir prudens dirige greſſus ſuos.

Cum

Cum placuerint Domino viæ hominis,inimicos quo- 16.7.
que eius conuertet ad pacem.
Cũ audace nõ eas in via,ne forte grauet mala ſua in te: Ecc.8.18
ipſe n.ſecũdũ voluntatẽ ſuã vadit,& p ſtultitiã ei⁹ peribis.
Non ventiles te in omnẽ ventũ,& nõ eas in oẽm viã. 5.14.
In via ruinæ non eas & non offendes in lapides. 32. 25.
Intrate p anguſtã portã q a, lata porta & ſpacioſa eſt Matt 7.
via,quæ ducit ad pditionẽ,& multi ſunt qui intrant per eã.
Quã anguſta porta & arcta eſt via,& difficilis,q̃ ducit Ibidẽ 14.
ad vitam,& pauci ſunt qui inueniunt eam.
Videte itaque fratres,quomodo cautè ambuletis,non Eph.5.15
quaſi inſipientes,ſed vt ſapientes.
Greſſus rectos facite pedibus veſtris,vt nõ claudicans He.12.13
quis erret,magis autem ſanetur.

Iudaorum ceremoniæ erant vmbra futurorum.

ET erit quaſi ſignũ in manu tua,& quaſi monumẽtũ Exo.13.9
āte oculos tuos,& vt lex dñi ſẽp ſit in ore tuo,in m a
nu.n.forti eduxit te Domin⁹ de Aegypto idẽ repetitur.14.
Loq̃re filiis iſrael(dicit Domin⁹ moyſi)& dices ad eos, Nu.15.38
& facias tibi fimbrias p angelorũ palliorũ ponẽtes in eis
vittas Hyacinthinas quas cũ videritis recordẽtur omniũ
mandatorum domini &c. Deu.16 1
Obſerua menſem nouarum frugum & verni primum
tẽporis vt facias phaſe Dño Deo , quoniã in iſto menſe
eduxit te Dominus deus tuus de Aegypto nocte.
Eieci eos de terra Aegypti,& eduxi eos in deſertum. Ezec. 20.
Nolo autem vos ignorare fratres quoniã pa res noſtri 10.
oẽs ſub nube fuerũt & omnes mare tranſierunt & om 1.C.10.1:
nes in Moyſe baptizati ſunt in nube & in mari & omnes
eandẽ eſcã ſpiritualem manducauerunt.
Habẽtes talẽ ſpẽ multa fiducia vtimur,& nõ ſicut Moyſes 2.C.3.13
ponebat velamẽ ſup faciẽ ſuã vt nõ intẽderẽt filij iſrael
in faciẽ eius qđ euacuatur,ſed obtuſi ſunt ſenſus eorum.
Tu es ſacerdos in æternũ ſecundũ ordinẽ melchiſedech Heb.7.17
Habuit qdẽ & prius iuſtificatiões culturæ & ſãctũ ſæ Cap 6.1
culare 23 .neceſſe eſt ergo exẽplaria qdã cæleſtiũ his mũ
dari ipſa autẽ cæleſtia meliorib hoſtiis quàm iſtis.c.8.5.
Vmbrã habens lex futurorũ bonorum nõ ipſã imagi cap. 10.1.
nẽ rerum p ſingulos ãnos eiſdẽ ipſis hoſtiis,quas offerũt
indeſinenter,nunquam poteſt accedẽtes pfectos facere.

Iudæorum quædam certæ conſuetudines.

Iudi.11.40 Mos increuit eũ iſrael et cõſuetudo ſeruata eſt, vtpoſt anni circulũ, conueniãt in vnum filij iſrael et plangent filiam iephthe galaaditis diebus quatuor. G.32.31.

Rut.4.7. Hic erat mos antiquitus in iſrael inter ꝓpinquos vt ſi quãdo alter alteri ſuo iuri cedebat vt eſſetfirma cõceſſio ſoluebat homo calciamentum ſuum et dadat proximo ſuo hoc erat teſtimonium in iſrael.

2.p.35.25 Hyeremias maximè (ſcilicet lugebat ioſiã) cuius omnes cantores atque cantatrices vſque in pręſentem diẽ lamẽtatiões ſup ioſiã replicãr et quaſi lex obtinuit ĩ iſrael etc

Iudas filius iacob naſcitur, Gene.29.35. neſcius cõcumbit cũ filij ſui vxore Thamar, 38.15. ſpondet pro fratre ſuo Beniamin 43 9. prædicitur ſceptrum non auferẽdũ de iuda, donec veniat Meßia, 49.10. Deu.33.7 iudic.1.2. 2. Reg 7.12. 2. paral. 6. 6.
Contra iudam & ieruſalem, vide ieruſalem.
iudas Machabæus eligitur dux fratrum ſuorum, 1. Mach. 2 66. pugnat ſtrenuè, 3 .. ‡4.*. ‡5 *. 7. 27. 2. Mach. 8. 1. ‡10. 16.* ‡11. 6. ‡12.* ‡1.*. 14.*. ‡15. ceditur, 1. Mach. 9. 17*

Iudas eſcariotes eligitur in apoſtolum.

Ma.10.4. Numerãt duodecim apoſtoli ſcilicet Simõ et Andreas etc. et iudas iſcariotes qui et tradidit eũ ſcilicet ieſũ

Init pactum cum Phariſæis.

Lu.22.3 INtrauit aũt Sathanas in iudã q cognominatur iſcariotes vnũ duodecĩ et abiit et locut᷒eſt cũ principib᷒ ſacerdotum et magiſtratib. quemadmodum illũ traderet eis.

Prodit Chriſtum Dominum.

M.26.46 SVrgite eamus (dixit ieſus diſcipulis dormentib.) appropinquauit qui me tradet.

Ma.14.4 Surgite eamus Ecce qui me tradet prope eſt, Etadhuc eoloquẽte venit iudas iſcariotes vnus de duodecim et cũ eo turba multa cum gladiis et lignis.

Ioan.18.5 Quem quæritis? (ait ieſus) Reſponderunt ei: ieſum Nazarenum, Dicit eis ieſus Ego ſum, Stabat autẽ et iudas q tradidit eum cum ipſis.

Secundum prophetiam prodidit Chriſtum.

pſa.40.10 ETenim homo pacis meę in quo ſperaui q edebat panes meos

meos magnificauit ſuper me ſupplantationem.

Fiant dies eius pauci & epiſcopatũ eius accipiat alter. 108.8.

Reſpondit eis ieſu, nonne ego vos duodecim elegi & ex vobis vnus diabolus eſt? I.c.6.70.

Dixit ergo vnus ex diſcipulis eius iudas iſcariotes qui erat eum traditurus. C.12.4.

Cũ hęc dixiſſet ieſus turbatus eſt ſpiritu & proteſtat' eſt & dixit, amẽ amẽ dico vobis quia vn' ex vobis tradet me C.13.21

Iudas pœnitentia ductus ſuſpendit ſe.

TVnc videns iudas qui eũ tradidit qđ dãnatus eſſet, pœnitẽtia ductus retulit triginta argẽteos principib. ſacerdotũ & ſacerdotib. dicẽs, Peccaui tradẽs ſanguinẽ iuſtũ. At illi dixerũt, Quid ad nos? Tu videris. Et proiectis triginta argẽteis in tẽplo receſſit, & abiens laqueo ſe ſuſpẽdit. M.27.3.

Et hic quidẽ (iudas) poſſedit agrũ de mercede iniquitatis & ſuſpenſus crepuit medi' & diffuſa ſunt oia viſcera ei'. Act.1.18.

Iudas Galilæus diſperſus cum ſuis, Actor 5.37.

Iudas & Silas cum Paulo & Barnaba Antiochiam mittuntur Act 15.22 27

Iudicabunt ſancti de hoc mundo.

IVdicabunt nationes & dominabũtur populis & regnabi Dominus illorum in perpetuum. Sap.3.8.

Tunc ſtabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos qui ſe anguſtiauerunt & qui abſtulerunt labores eorum Cap.5.1.

Ieſus autẽ dixit illis: Amen dico vobis quod vos qui ſecuti eſtis me, in regeneratione, cùm ſederit filius hominis in ſede maieſtatis ſuæ, ſedebitis & vos ſuper ſedes duodecim iudicantes duodecim tribus Iſrael. M.19.28

An neſcitis quoniam ſancti de hoc mundo iudicabũt & ſi in vobis iudicatur mundus, indigni eſtis qui de minimis iudicetis, Neſcitis quoniam angelos iudicabimus, quanto magis ſecularia. I.C.6.2.

Prophetauit autem de his ſeptimus ab adam, Enoch, dicens: Ecce venit dominus in ſanctis milibus ſuis facere iudicium cõtra omnes, & arguere omnes impios de omnibus operibus impietatis eorum quibus impie egerunt, & de omnibus duris quæ locuti ſunt contra eum peccatores impij. Iuda 14.

Iudicium peruerſum.

Ec.11.9. DE ea re quæ te nõ moleſtat ne certeris & in iudicio peccantium ne conſiſtas.

Mat.7.1. Nolite iudicare & non iudicabimini,in quo enim iudicio iudicaueritis iudicabimini,&c.

Ca.1.2.7 Si autem ſciretis quid eſt, miſericordiam volo & non ſacrificium,nunquam condemnaſſetis innocentes.

Lu.6.37 Nolite iudicare & non iudicabimini,nolite condẽnare &non cõdemnabini,dimittite & dimittetur vobis,date& dabitur vobis,&c.

Ca.7.33 Venit autẽ ioannes Baptiſta, neque manducãs panem neque bibẽs vinũ,& dicitis, demoniũ, habet venis filius hominis mãducans &bibens & dici tis,Ecce homo deuo rator & bibẽs vinũ,amicus publicanorũ & peccatorum.

Io.7.24. Nolite iudicare ſecũdũ faciẽ ſed iuſtũ iudiciũ iudicate.

Ca.6.16. Dicebat ex phariſæis quidã non eſt hic homo (Chriſtus)à Deo quia Sabbathum non cuſtodit,alij autẽ dicebant. Quomodo poteſt homo peccato hęc ſignafacere & ſchiſma erat inter illos.

Act.28.4. Vt verò viderũt Barbari pendẽtẽ beſtiã(ſcilicet(viperã) de manu eius,ad inuice dicebãt vtique homicida eſt homo hic qui cũ euaſerit de mari vltio non ſinit eũ viuere

Rom.2.1. propter quod inexcuſabilis es ô homo omnis quiiudicas in quo enim iudicas alterum teipſum cõdemnas,eadem enim agis quæ iudicas.

Ca.14.4. Tu quis es qui iudicas alienũ ſeruũ,Domino ſuo ſtat aut cadit,ſtabit autem,potens eſt enim deus ſtatuere eũ. 13.Non ergo amplius iudicemus inuicẽ,ſed hoc iudicare magis,ne ponatis offendiculum fratri vel ſcandalum.

1.C.4.5 Nolite ante tempus iudicare quoaduſque veniat dominus qui & illuminabit abſcondita tenebrarum,&manifeſtabit conſilia cordium & tunc laus erit vnicuique à deo.

Ti.5.21. Teſtor corã deo & Chriſto & electis angelis vt hæc cuſtodias ſine piudicio nihil faciẽs in aliã partẽ declinãdo

Iaco.4.11. Nolite detrahere alterutrũ fratres mei.q̃ detrahit fratri aut qui iudicat fratrẽ ſuum detrahit legi & iudicat legẽ,Si autẽ iudicas legem nõ es factor legis ſed iudex.

iudicium diuinum.

Eo.20.5. EGo ſum dñs deus tuus fortis, zelotus, uiſitans iniquitatẽ patrum in filiis vſque in tertiã & quartã generationem

nerationem eorũ,qui oderũt me:& faciens miſericordiã in milia his,qui diligunt me,& cuſtodiunt pręcepta mea.

Ego occidam,& ego viuere faciam percutiam & ſanabo & non eſt qui de manu meã poſſit eruere, D.32.39

Sapiens corde eſt,& fortis robore,quis reſtitit ei &pacem habuit. iob.9.A

Excelſior cœlo,& quid facies?Profundior inferno & vnde cognoſces?Longior terra menſura eius, & latior mari.Si ſubuerterit omnia, vol in vnum coarctaueris , quis contradicet ei?vel quis dicere poteſt,cur ita facies. 11.8.

Ecce Deus excelſus in fortitudine ſua, & nullus ei ſimilis in legiſlatorib. Quis poterit ſcrutari vias eius?aut quis audet ei dicere,operatus eſt iniquitatem? 36.22.

Quis enim reſiſtere poteſt vultui meo?Et quis antè dedit mihi,& reddã ei?omnia quæ ſub cælo ſunt,mea ſunt.Nõ parcã ei & verbis potẽtibus,& ad deprecandũ cõpoſitus. iob.41.1.

Domini eſt terra,& plenitudine eius:orbis terrarũ , & vniuerſi,qui habitant in eo: pſa.23.A.

Tu terribilis es,& quis reſiſtet tibi? 75.8.

Tu dominaris poteſtati maris.Tu humiliaſti ſicut vulneratum,ſuperbum.Tui ſunt cæli,& tua eſt terra. 88.10.

Dominus in cœlo parauit ſedem ſuum: & regnum ipſius omnibus dominabitur. 102.19.

Quis enim dicit tibi,quid feciſti?aut quis ſtabit cõtra iudicium tuum? Sa.12.12

Nõ eſt̃ eſt alius Deus,quã tu, cui cura eſt de omnib: vt oſtẽdas quoniam nõ iniuſtè iudicas iudicium:Neque rex neq;tyrãn’in cõſpectu tuo inquirẽt de his,quos ꝑdidiſti: ibide.13.

Omne quod voluerit,faciet,& ſermo illius poteſtare plenus eſt·nec dicere ei quiſqunm poteſt,quare ita facis? Ecc.8.3.

Qui viuit in æternum , creauit omnia ſimul Deus ſolus iuſtificabitur,& manet inuictus rex in æternum. 18.1

Dominus enim exercituum decreuit , & quis poterit firmare?Et manus extenta,& quis auertet eam. Eſa14.27

Et ab initio ego ſum,& non eſt qui de manu mea eruat,operabor,& quis euertat illud? 43.13

Heu heu heu,Dñe Deus , ecce tu feciſti cœlũ & terram in fortitudine tua magna,& in brachio tuo extẽto? nõ erit tibi difficile omne verbũ, Qui facis miſericordiã in millibus;& iniquitatem patrum in ſinum filiorũ eorũ poſt eos,fortiſſime,magne,et poten, ie.32.17

Ier.50.44 Quis eſt enim ſimilis mei, & quis ſuſtinebit me, Et quis eſt iſte paſtor, qui reſiſtat vultui meo,

Ex.21 3. Ecce ego ad te, & eiiciam gladium meum de vagina ſua & occidam in te iuſtum & impium.

Sa.15.13 Tu es enim domine, qui vitæ & mortis habes poteſtatem, & deducis vſque ad portas mortis, et reducis.

M 10.28 Et nolite timere eos, qui occidunt corpus: animã autẽ non poſſunt occidere: ſed potius timete eum, qui poteſt et animam et corpus perdere in gehennam.

28.18. Data eſt mihi poteſtas in cœlo et in terram.

Ro.14 9. In hoc enim Chriſtus mortuus eſt et reſurrexit, vt viuorum et mortuorum dominetur.

Ibide. 11. Viuo ego dicit, dominus, quoniam mihi flectetur omne genu: et omnis lingua confitebitur deo.

Iaco.4.12 Vnus eſt enim legiſlator et iudex, qui põt pdere et liberare:

Tom.13.2 Magnus es domine in æternum, et in omnia ſecula regnum tuum: quoniã tu flagellas, et ſaluas: deducis ad inferos et reducis et non eſt qui effugiat manum tuam.

P.144.19 Regnum tuum, regnum omnium ſeculorum: et dominatio tua in omni generatione & generationem

Iere.10.6. Nõ eſt ſimilis tui domine, magnus es tu, et magnũ nomẽ tuũ in fortitudine. Quis non timebat te, o rex gentiũ

Ibidem.9 Opus artificum vniuerſa hæc dominus autẽ deus verus eſt: ipſe ſeu deus viuens et rex ſempiternus

Ibide. 10. Ab indignatione eius commouebitur terra, et nõ ſuſtinebunt gentes comminationem eius.

De.7 14. Poteſtas eius poteſtas æterna, quæ nõ auferetur: et regnum eius quod non corrumpetur, (erit finis,

Lu.2.33 Et regnabit in domo Iacob in æternũ: et regni eius nõ

ibid. 37. Quia nõ erit impoſsibile apud deum omne verbum,

Iudicium Diuinum irreprehenſibile.

1r.15.39 POrro triumphator in iſrael nõ parcet, et pœnitudine nõ flectetur, neque enim homo eſt, vt agat pœnitentiam,

16 7. Nec reſpicias vultum eius, neque altitudinẽ ſtaturæ ei⁹ quoniã abieci eum, nec iuxta intuitum hois ego iudicio

Tom. 32. Iuſtus es domine, et omnia iudicia tua iuſta ſunt: et omnes viæ tuæ, miſericordia et veritas et iudicium.

10.9. 28. Verebar omnia opera mea, ſciens quod non parceres delinquenti.

3410 Abſit à deo ĩpietas, et ab omnipotẽte iniquitas. Op⁹ enim hoĩs reddet ei, & iuxta vias ſingulorum reſtituet eis.

Vere

Verè Deus non condemnabit fruſtra, nec Omnipotēs ſubuertet iudicium. *ibidē. 12.*

Tu reddes vnicuique iuxta opera ſua. *Pſa. 61, 13*

Iudicabit orbē terrarū in iuſtitia, & populos in æqtate *97. 9.*

Iuſtus es Domine, & rectum iudicium tuum. *118. 137*

Pondus & ſtatera iudicia Domini ſunt. *Pr. 16. 11.*

Non enim ſubtrahet pſonā cuiuſquā De⁹. nec verebitur magnitudinē cuiuſquam: quoniam puſillum & magnum ipſe fecit, & æqualiter eſt illi cura de omnibus. *Sap. 6. 8.*

Non ſecundum viſionem oculorum iudicabit, neq; ſecundū auditū aurium arguet: ſed iudicabit in iuſtitia pauperes, & arguet in æquitate pro manſuetis terræ. *Eſai 11. 3*

Et ponam in pondere iudicium, & iuſtitiā in menſura *28. 17.*

Et reddam eis ſecundum opera eorum, & ſecundum facta manuum ſuarum. *ier. 25. 14*

Ecce omnes animæ meæ ſunt. Vt anima patris, ita & anima filij mea eſt. Anima quæ peccauerit ipſa morietur. *Exe. 18. 4*

Idcirco vnumquēque iuxta vias ſuas iudicabo dom⁹ Iſrael ait Dominus Deus. *ibidem. 30*

Scimus enim quoniā iudicium dei eſt ſecūdū veritatē *Rom. 2. 2*

Qui reddet vnicuique ſecundum opera ſua. *ibidem. 6.*

Vnuſquiſque enim onus ſuum portabit. *Gal. 6. 5*

Vnuſquiſq; quod fecerit bonum, hoc recipiet à Domino ſiue ſeruus ſiue liber. *Ephe. 6. 8*

Et ſi patrē inuocatis eum, qui ſine perſonarū acceptione iudicat ſecundum vniuſcuiuſque opus, in timore incolatus veſtri tempore conuerſamini. *1. Pe. 1. 12*

Verbis non fallitur.

NOn parcam ei & verbis potentibus. & ad deprecandum compoſitis. *iob. 41. 3.*

Propter quod irritauit impi⁹ Deum? dixit enim in corde ſuo, non requiret. *Pſa. 9. 33*

Non acquieſcet cuiuſquam precibus. *Pro. 6. 35*

Munere non decipitur.

QVi confidunt in virtute ſua. *pſal. 48. 7*

Frater non redimit, redimet homo: nō dabit Deo placationem ſuam, & pretium redemptionis animæ ſuæ. *ibidem. 8.*

Nec ſuſcipiet pro redemptione dona plurima. *prou. 6. 35*

Argentū eorū & aurū eorū non valebit liberare eos ī *Eze. 7. 19*

dic

dic furoris domini.

Sop.1.18. Sed & argentum eorum,& aurum eorum,nō poteritli berare eos in die domini.in igne zeli ei⁹ deuorabit om nis terra,quia cōſummatione faciet cum feſtinatiōe cun ctis habitantibus terram.

Mal.3.6. Ego enim dominus,& non mutor.

M.16.27 Filius hominis vēturus eſt in gloria patris ſui cum an gelis ſuis,& tūc reddet vnicuique ſecundum opera ſua.

Iudicium diuinum ineuitabile ob ſcientiæ claritatem. cognoſcit enim omnia generaliter.

iob.34.21 Oculi enim eius ſuper vias hominum, & omnes

ibidē.22. greſſus eorum conſiderat.

Nō ſunt tenebræ,& non eſt vmbra mortis,vt abſcon

Pſ.32.13 dantur illi quioperantur iniquitatem.

de cęlo reſpexit dominus,vidit omnes filios hominū.

138.12. Qui finxit ſigillatū corda eorū, q intelligit oīa operaco rū. Quia tenebrę nō obſcurabuntur à te,& nox ſicut dies illuminabitur: ſicut tenebrę eius,ita & lumen eius.

Pro.5.21 Reſpicit dominus viam hominis,& omnes greſſuseius conſiderat.

Ec.15.20. ipſe agnoſcit omnem operam hominis.

17.16. Et omnia opera illorum velut ſol in conſpectu dei, & oculi eius ſine intermiſsione inſpicietēs in vias eorū. Nō ſunt abſconſa teſtamēta propter iniquitatem eorum, & omnes iniquitates illorum in conſpectu Dei.

39.24. Opera omnis carnis coram illo,& nō eſt quicquā ab ſcōditum ab oculis eius. A ſeculo,& in ſeculum reſpicit, & mihi eſt mirabile in conſpectu eius.

ier.23.23 Putas ne deus è vicino ego ſum,& nō Deus de lōge? Si occultabitur vir in abſcōditis & ego nō videbo eum, dicit Dominus.Nunquid nō cœlum & terram ego im pleo,dicit Dominus?

32.18. Fortiſſime,magne,& potēs,Dominus exercituū,nomē tibi:magn⁹ cōſilio,& incōprehēſibilis cogitatu:Cui ocu li perti ſunt ſuper omnes vias filiorū Adā,vt reddas vni cuiq; ſecūdū vias ſuas,& ſecūdū fructūadinuētionū ei⁹.

Eze.8.12 Certè vides,fili hois,quę ſeniores domus iſrael faciūt ī tenebris,vnuſquiſq; in abſcōdito cubilis ſui Dicūt eīn

dan.2.22 Non videt Dominus nos,dereliquit Dominus terram.

Ipſe reuelat pfūda & abſcōdita:& nouit ī tenebris cō

ſtituta

ſtituta,lux cum eo eſt.

Et erit in tẽpore illo,ſcrutabor ieruſalẽ in lucernis,& viſitabo ſuperviros defixos in fædib.ſuis:qui dicunt in cor dibus ſuis:Nõ faciet bene Dominus,& non faciet malè. *Sop.2.12*

Dominus iuſtus in medio eius,non faciet iniquitatem, Manè manus iudicium ſuum dabit in luce:& nõ abſcon detur.Neſciuit autem iniquus confuſionem ſuam. 3.6

Et accedam ad vos iudicio,& ero teſtis velox maleficis,& adulteris & periuris,& qui calumniãt mercedem mercenarij,& humiliant viduas,& opprimũt peregrinũ, nec timuerunt me,dicit Dominus exercituum. *Mal.3.5*

Viuus eſt eñi ſermo Dei,& efficax,& penetrabilior om ni gladio ancipiti: & ptingẽs vſque ad diuiſionẽ animę: & ſpirit⁹,cõpagum q; ac medullarum,& diſcretor cogitationum & intentionum cordis.Et nõ eſt vlla creatura in uiſibilis in conſpectu eius:omnia autem nuda & aperta ſunt oculis eius,ad quem nobis ſermo, *Heb.4.12*

Scrutatur corda ſpecialiter.

Redde vnicuique ſecundum vias ſuas,quas noſti eũ habere ĩ corde ſuo:(Tu.n.ſol⁹noſti corda filiorũ ho minũ) vt timeãt te,& ambulẽt in viis tuis cunctis dieb⁹ quib. viuunt ſuper faciẽ terræ quã dediſti patrib.noſtris. 2 Par. 5. 30.

Si fortitudo quęritur,robuſtiſſimus eſt:ſi ęqtas iudicij, nemo audet pro me teſtimonium dicere. *Ioo.9.19*

Scio quia omnia potes,& nulla in te latet cogitatio. ipſe nouit abſcondita cordis. 42.2. *Pſ.43.23*

intelligite inſipiẽtes ĩ populo:& ſtulti aliquãdo ſapite Qui plantauit aurem non audiet?aut qui finxit oculum, nõ conſiderat? 93. 8.

Dominus ſcit cogitationes hominũ:quoniã vanæ ſunt. *Ibidem.11*

Non eſt occultatum os meũ à teqd feciſti in occulto. imperfectum meum viderunt oculi tui. 138. 15.

Omnis via viri recta ſibi videtur,appendit autẽ corda dominus. *Pro* 21.2

Qui inſpector eſt cordis,ipſe intelligit,& ſeruatorẽ animæ meæ nihil fallit,redderque homini iuxta opera ſua. 24 12.

Quoniã renum illius teſtis eſt deus,& cordis illi⁹ ſcru tator eſt verus,& linguæ eius auditor. *Sap.1. 6.*

Non dicas:à Deo abſcondar,& ex ſummo quis operis mei memorabitur?in populo magno non agnoſcar: quæ eſt enim anima mea tam immenſa creatura. *Ec.16.16*

Ecce

Ibide.18. Ecce,cœlũ & cœli cœlorũ abyſſus,& vniuerſa terra,& quæ in eis ſunt,in conſpectu illius cõmouebũtur,mõtes ſimul & colles,& fundamenta terræ,& cũ cõſpexerit illa Deus,tremore cõcutientur. Et in omnibus eis inſenſatũ eſt cor:& omne cor intelligit ab illo:vias eius qs inrelli-(git?

42.20. Non abſcondit ſe ab eo vllus ſermo.

E.21,29 Domino enim Deo antequam crearentur,omnia ſunt agnita:ſic & poſt perfectum reſpicit omnia.

7.5. Non te iuſtifices ante Deum,quoniam agnitor cordis ipſe eſt:& penes regem noli velle videri ſapiens.

42.18. Abyſſum & cor hominis inueſtigabit.

Ibid. 20. Non præterit illum omnis cogitatus,& non abſcondit ſe ab eo vllus ſermo.

A.2.23. Et ſcient omnes eccleſiæ,quia ego ſum ſerutãs renes, & corda & dabo vnicuique veſtrũ ſecundũ opera veſtra

15.3. Magna & terribilia ſunt opera tua Domine de᷒ omnipotens.Quis timebit te dñe,& magnificabit nomẽ tuũ,

Ibide. 4. Omnia iudicia tua manifeſta ſunt.

Indicium extremum Dei, & quemadmodum Chriſtus in fine mundi iudicaturus eſt Vide.

Dies nouiſſimus.

I.Re.2.10 DOminũ formidabunt aduerſarij eius,ſupipſos in cœlis tonabit,Dominus iudicabit fines terrę & dabit imperium regi ſuo,& ſublimabit cornu Chriſti ſui. &c.

Iudicium extremum admirabile.

ob iudicis maieſtatem.

pſal.2.7. DOmin᷒ dixit ad me,Filius meus es tu,ego hodie genui te Poſtula à me & dabo tibi gentes.reges eos in

9.29. Virga ferrea.

Ibide. 21. Exurge domine & non confortetur homo,

95.13. Conſtitue Domine legiſlatorem ſuper eos,

Ecc.11.9. Iudicabit orbẽ terræ in æqtate:& populos ĩ veritate ſua. Lætare ergo iuuenis in adoleſcentiã tua,& in bono ſit cor tuum in diebus iuuẽtutis tuæ,& ambula in viis cordis tui:& in intuitu oculorum tuorum,& ſcito quòd pro

Iſ.3.14. omnibus hic adducet te Deus in iudicium.

Dominus ad iudicium veniet cum ſenibus populi ſui, & principibus eius:vos enim depaſti eſtis vineam meã,& rapina pauperis in domo veſtra.

Da.7.13. Aſpiciebã ergo in viſione noctis,& ecce, cũ nubibus cœ

li

li,quaſi filius hominis veniebat,vſque ad antiquum dierum peruenit,& in conſpectu eius obtulerunt eũ. Et dedit eis poteſtatem & honorẽ & regnum,&omnes populi tribus & linguæ ſeruient ei

Et accedã ad vos ĩ iudicio,& ero teſtis velox maleficiis& adulteris,& periuris,& q calumniantur mercedẽ mercenarij & humiliãt viduas & pupillos,& opprimũt peregrinum nec timuerunt me,dicit dominus exercituum, *Mal.3.5.*

Et tunc parebit ſignum Filij hominis in cœlo,& tunc plãgẽt omnes tribus terræ:& videbunt filium hoĩs venientem in nubibus cœli cum virtute multa& maieſtate, M.24 30

Amodo videbitis Filium hominis ſedentem à dextris virtutis dei,& venientem in nubibus cœli, 26. 64.

Neq; enim pater iudicat quenquã.ſed omne iudiciũ dedit filio vt oẽs honorificẽt Filiũ,ſicut honorificãt patrẽ. *Ioa.5.22*

Et poteſtatẽ,dedit ei iudiciũ facere qa fili⁹ hominis eſt.

omnes enim ſtabim⁹ ante tribunal Chriſti.itaq; vnuſquiſque noſtrum pro ſe rationem reddet deo. *Ro.14.10*

omnes enim nos manifeſtari oportet tribunal Chriſti,vt referat vnuſquiſque propria corporis prout geſſit, ſiue bonum,ſiue malum. 2.*co.5.10*

Et præcepit nobis p̄dicare populo,& teſtificari,qa ipſe eſt qui cõſtitutus eſt à Deo iudex viuorum & mortuorũ. *Act.10.* 42.

Nunc annunciat hominibus , vt oẽs vbiq; pœnitentiã agant,eo quòd ſtatuit diem,in quo iudicaturus eſt orbẽ in æquitate,in viro quod ſtatuit, fidem præbens omnibus,ſuſcitans eum à mortuis, 17.31.

Vnus eſt.n.legis lator,& iudex q põt pdere & ſaluare. *Iaco.4 12*

Ecce veniet in nubibus,& videbit eũ oĩs oculus , & q eũ pe.ugerũt,et plangent ſe ſup eũ omnes tribus terrę. *Apo.1 7.*

Et de ore eius gladius vtraque parte acutus exibat. *ibidẽ.1 6.*

Ecce venio cito:& merces mea mecum eſt,reddere vnicuique ſecundum opera ſua. 22 12.

Ob ſocietatis iucunditatem. Vide, Sancti iudicabunt.

MAne notum faciet dominus q ad ſe pertineãt, & ſãctos applicabit ſibi(malos igni)& quos elegerit appropinquabunt ei. *Nu.16 5*

iudicabit dñs populũ ſuum & in ſeruis ſuis miſerebit'. *De32.36* *ibid.41.*

Si arripuerit iud ciũ manus mea,reddam vltionem hoſtibus meis, & his qui oderunt me.retribuam.

Veniet dominus deus meus ,omneſq; ſancti ei⁹ cũ eo, *Zac.14.5*

An-

Statim autem poſt tribulationem dierum illorũ ſol obſcurabitur,& luna non dabit lumen ſuum & ſtellæ cadent de cœlo,& virtutes cœlorum commouebuntur. m.24.29 Lu.11.25

Et vidi cùm aperuiſſet ſigillum ſextũ,& terręmotus magnus factus eſt,& ſol factus eſt niger,tãquam ſaccus ſcilicinus,& luna tota facta eſt ſicut ſanguis,& ſtellæ de cœlo ceciderunt ſuper terrã,ſicut ficus mittit groſſos ſuos,cùm à vento magno mouetur. A.6.12.

In terreſtribus

ECce ego mittam vobis Eliam prophetam antequã veniat dies Domini magnus & terribilis. Ma.45

Elias quidem venturus eſt,& reſtituet omnia. M17.11

Sedente autem eo ſuper montem Oliueti,acceſſerũt ad eum diſcipuli ſecretò dicentes: Dic nobis quando hęc erũt & quod ſignum aduentus tui,& cõſummationis ſæculi? Et reſpõdens Ieſus,ait: Audituri eſtis prælia,& opinionẽ prælìorum. Videte ne turbemini. 24.3.

Erit eñtunc tribulatio magna,qualis non fuit ab initio mundi vſque modo neque fiet. Ibide.21.

Eritque in terris preſſura gẽtium pro confuſione ſonitus maris & fluctuum areſcentibus hominib prę timore,& expĉtatione,quæ ſuperuenient vniuerſo orbi. Lu 21.25

Vigilate itaque omni tẽpore orantes, vt digni habeamini fugere iſta oĩa,quę futura ſũt,& ſtare ante Filium hoĩs. ibide.36.

Adueniet autem dies domini,vt fur,in quo cœli magno impetu tranſient, elemẽta verò calore ſoluẽtur terra autẽ & quæ in ipſa ſunt opera,exurentur cùm hæc igitur oĩa diſſoluenda ſint,quales oportet vos eſſe in ſanctis cõuerſationibus & pietatibus, expectantes & properantes in aduentum diei domini,per quẽ cœli ardẽtes ſoluentur,& elementa ignis ardore tabeſcent. 2 pe.3.10

Propter iudicandorum diuerſitatem:
Nam boni conſolabuntur.

DOminus enim iudex noſter, dominus legifer noſter, Dominus rex noſter,ipſe ſaluabit nos. E.33 22

Et in tempore illo ſaluabitur populus,tuus, omnis qui inuentus fuerit ſcriptus in libro. Da.21.1

Et orietur vobis timentibus nomen Dñi ſol iuſtitiæ & ſanitas in pẽnis eius,& egrediemini & ſalietis, ſicut vituli Ma.4.2.

de armento. Et calcabitis impios cum fuerit cinis ſub plā-
ta pedū veſtrorū, in die qua ego facio, dixit dñs exercituū.

1. Ti. 4. 8. Ipſe aūt deus pacis ſanctificet vos per omnia vt integer
ſpiritus veſter & anima, & corpus ſine quære in aduentu
Domini noſtri Ieſu Chriſti ſeruetur.

2. Ti 4. 8. In re iquo, repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ, quā reddet
mihi dominus in illa die iuſtus iudes: Non ſolū aūt mihi,
ſed & his, qui diligunt aduentum eius.

Mali a bonis ſeparabūtur.

Ec. 3. 17. IVſtum & impium iudicabit Dominus, & tempus omnis
rei tunc erit,

Eſ. 30. 27 Ecce nomē Domini venit de leginquo, ardēs furor eius
& grauis ad portādū: labia eius repleta ſunt indignatione.
& lingua ei⁹. quaſi ignis deuorās. Spūs ei⁹. velut torrēs inū
dans vſque ad med.um colli: ad perdendas gentes,

Mat. 3. 12 Cuius ventilabrum in manu ſua, & permūdabit areā ſuā
& cōgregabit triticū ſuum in horreum ſuum paleas autē
comburet igni inextinguibili.

25. 31 Cū autē venerit fili⁹ hominis in maieſtate ſua, & oēs
Angeli cū eo, tūc ſedebit ſuper ſedem maieſtatis ſuæ, & cō
gregabūtur ante eū omnes gentes, & ſeparabit eos ab inui
cē, ſicut paſtor ſegregat oues ab hœdis. et ſtatuet quidē o-
ues à dextris, hœdos autem à ſiniſtris.

1 pe. 4. 18 Et ſi iuſtus quidē vix ſaluabitur, impius & peccator vbi
parebunt.

De malitiis accuſabuntur.

Io. 20. 27 REuelabunt cœli iniquitatē eius, & terra conſurget ad-
31. 14. uerſus eum.

Quid enim faciam cùm ſurrexit ad iudicandum deus?
Pſa 48 6 & cum quæſierit, quid reſpondebo?

Cur timebo in die mala, iniquitas calcanei mei circunda
Ec. 12. 14 bit me.

Cuncta quæ fiunt adducet Deus in iudiciū pro ómni er
Sapi. 1. 9. rato, ſiue bonum ſiue malum ſit.

Ec. 16. 23 In cogitationibus enim impij interrogatio erit:
11. 29. Et interrogatio hominum in conſummatione eſt.
12. 7. In fine hominis denudatio operum eius.

Et impiis & peccatoribus reddet vindictā, cuſtodiens eos
in die vindictæ.

18. 19. Ante iudiciū, para iuſtitiā tibi, & in conſpectu Dei inue-
nies

nies propitiationem.

Quid facieris in die viſitationis,& calamitatis delõge ve niẽtis?Ad cui'cõfugietis auxiliũ,& vbi derelĩquetis gloriã veſtrã?ne incurueмini ſub vinculo & cũ interſectis cadatis *Eſa.10.3.*

Iuxta vias tuas,& iuxta adinuentiones tuas Iudicabo te-dicit Dominus. *E.24.14*

iudicium ſedit,& libri aperti ſunt. *G.7.114.*

Non eſt enim aliquid abſconditũ,quod nõ manifeſtetur nec facta eſt occultum,quod nõ veniat in palam. *Mar.4.2*

Regina Auſtri ſurget in iudicio cum viris generationis huius,& cõdẽnabit illos:quia venit à finib.terræ audire ſapientiam Salomonis,& ecce pluſquam Salomon hic. *Lu.11.31.*

Viri Niniitæ ſurgent in iudicio cum generatione hac, & cõdẽnabunt illam,quia pœnitentiam egerunt in prædicatione ionæ,& ecce pluſquam ionas.hic: *ibide.32.*

in die irę & reuelationis iuſti iudicij dei,reddet vnicuiq, ſecundum opera ſua. *Rom.2.5*

dies enim domini declarabit quia in igne reuelabitur,& vniuſcuiuſque opus quale ſit,ignis probabit. *1.co.3.13*

Quorundã hominũ peccata manifeſta ſunt,præcedentia ad iudiciũ:quorundã autẽ ſequũtur Similiter & facta bona manifeſta ſunt,& quæ aliter ſe habent, abſcõdi non poſsũt *1.T.5.24*

Et vidi mortuos magnos & puſillos,ſtantes in conſpectu throni & libri aperti ſunt;& alius liber apertus eſt , qui eſt vitæ & iudicati ſunt mortui ex his,quæ ſcripta erant in libris ſecundum opera ipſorum. *Ap 20.12*

Cum mali ſociabuntur.

VAE deſiderãtibus diẽ domini:ad quid eã vobis Dies. domini iſta tenebræ,& non lux. *Am.5.18*

Tũc dicet Rex & his q à ſiniſtris erunt Diſcedite à me maledicti in ignẽ ęternũ,q parat'eſt diabolo & angelis ei'. *M.25.34*

Propter temporis velocitatem.

ET erit dies vna quæ nota eſt domino. *Zac.14.7*

Sicut enim fulgur exit ab Oriẽte & patet vſq, in Occidentem:ſic erit & aduentus filij hominis. *m.24.27.*

De die autem illa nemo ſcit:neque Angeli cœlorum,niſi pater ſolus Sicut autẽ in diebus Noe,ita erit & aduentus filij hominis.Sicut enim erant in diebus ante diluuiũ comedentes & bibentes , nubentes & nuptui tradentes vſque deum diem , quo intrauit Noe in arcam & non cogno- *ibide.36.*

uerunt donec venit 'diluuiū & tulit omnes· ita erit & aduē tus Filij hominis,(ſicut habetur cap.25.)Media autem noćte clamor factus eſt. Ecce ſponſus venit,exite abuiam ei.

M.13,32 De die autem illo vel hora nemo ſcit,neque angeli in

Lu.17.20 cœlo,neque Filius,niſi pater.

Non veniet regnum Dei cū obſeruatione,neque dicent

ibidē 26, Ecce hic:aut Ecce illic.

Et ſicut factum eſt in diebus Noe.Similiter ſicut factum

21.34. in diebus Loth:ita erit in diebus Filij hominis.

Attendite autem vobis ne forte grauētur, corda veſtra in crapula & ebrietate,& curis hui⁹vitæ,& ſuperueniat in vos repētina dies illa.Tāquā laqueus enim ſuperueniet in omnes,qui ſedent ſuper faciem omnis terræ.

1.The 5,1 de temporibus autem & momentis fratres,nō indigetis vt ſcribamus vobis,ipſi enim diligenter ſcitis:quia dies domini ſicut fur in nocte ita veniet, Cùm enim dixerint pax & ſecuritas·tūc repētinus eis ſuperueniet interit⁹,ſicut dolor in vtero habentis & non effugient,Vos autem fratres,non

He,10'37 eſtis in tenebris,vt vos dies illa,tanquā fur cōprehendat,

adhuc enim modicum aliquantulumque qui venturus eſt veniet,& non tardabit.

Actuū.1.7 Non eſt veſtrum noſſe tempora vel momenta,quę pater in ſua poſuit poteſtate.

iacob.5.9 Ecce,iudex ante ianuam aſſiſtit,

2 P.3.10 adueniet autem dies Domini vt fur in nocte.

apo,16,15 Ecce venio ſicut fur,Beatus qui vigilat et cuſtodit veſtimenta ſua,ne nudus ambulet & videāt turpitudinem eius.

Judicium debet præcedere deliberatio & cognitio,

Gen,3,11 CVi(Adam)dixit Dominus deus ·Quis enim indicauit tibi vt nud⁹eſſes,niſi quod ex ligno de quo præceperā tibi ne comederes,comediſti?cap.18 21.

cap.11 ‡ in turris Babel ędificatione ſupborū faſt⁹& līgua cōfūdit.

Vidi afflictionē populi mei qui eſt in AEgypto & clamo

Exo 3. 8. rem eius audiui,propter duritiā eorum qui præſunt operibus & ſciens dolorem eius deſcendi vt liberē eū de manibus Aegyptiorum & educam de terra illa in terrā bonā & ſpacioſā,i terrā quæ fluit lacte & melle,ad loca Chananæi Hethæi,Pharesæi,Amorrhæi.

Ca.23,2: Non ſequeris turbam ad faciendum malum,nec in iudicio plurimorum acquieſces ſententiæ vt à vero deuies.

Si tibi voluerit perſuadere frater tu⁹ filius matris tuę, aut fili⁹ tu⁹, vel filia, ſiue vxor quæ eſt in ſinu tuo aut amic⁹ quē diligis vt animam tuam, clā dicens, Eamus & ſeruiam⁹ diis alienis quos ignoras tu & patre tui &c. non acquieſces ei nec audies nec parcat ei oculus tuus vt miſereatis & occultes eum, ſed ſtatim interficies. &c. Deu.13.6

Si difficile & ābiguū apud te iudicium eſſe proſpexeris inter ſanguinē & ſanguinē &c. ſurge & aſcēde ad locū quē elegerit Dominus Deus tuus, veniéſque ad ſacerdotes Leuitici generis & ad iudicem qui fuerit illo tempore, quęreſque ab eis: qui indicabunt tibi iudicij veritatem. ca.19.18.

Cumque diligentiſſimè perſcrutantes inuenerint falſum teſtem dixiſſe contra fratrem ſuum mendacium reddēt ei ſicut fratri ſuo facere cogitauit, & auferes malū de medio tui, Iudic. 20. 3. 12. ca.19.18.

Ait Ioſue ed Achan: fili mi da gloriam Deo iſrael & confitere, atq; indica mihi quid feceris ne abſcōdas. Reſpōditq; Achan ioſue & dixit ei. Verè ego peccaui Domino Deo iſrael & ſic & ſic feci. ioſu.7.19.

Timor Domini odit malū, arrogantiam & ſuperbiam & viam prauam & os bilingue deteſtor. pro.8.13

priuſquam interroges ne vituperes quenquam & cùm interrogaueris corripe iuſtè, priuſquā audias ne reſpōdeas verbum & in medio ſeniorum ne adiicias loqui. Ecc.11.7

Et dixit ad eos Daniel (ſcilicet populum iudicātem Suſannā ex falſo iudicū teſtimonio(Separate eos ab inuicē ꝓcul, & diiudicabo eos &c. dan.13.51

Iudicium humanum dignè culpatur.

ET ei qui vult tecū in iudicio contendere, & tunicā tuā tollere, dimitte ei & pallium. Ma.5.40

Omni autē petēti te tribue, & qui aufert quę tua ſunt, ne repetas. Luc.6.30

iam quidē omnino delictū eſt in vobis, quòd iudicia habetis, inter vos Quare nō magis iniuriam accipitis? Quare nō magis fraudē patimini? Sed vos iniuriā facitis, & frauda tis, et hoc fratribus. 1 Co.6.7

Iuſte ordinatur, cauſam diligenter examinando.

PRouide autē de omni plebe viros ſapientes, & timētes Deū, in quibus ſit veritas, & qui oderint auaritiam, q iudicent populum omni tempore. Ex.18.21

iudices & magiſtros conſtitues in omnib portis tui qd de.16.18.

iudicēt populū iuſto iudicio,nec in alterā partem declinēt.

Ib.19 16. cauſam quam neſciebam, diligentiſſimè inueſtigabam.

Pro.28:5 Viri mali non cogitant iudicium, qui autem inquirunt Dominum aduertunt omnia.

Prudenter exequendo.

Le.19.15 IVſtè iudica proximo tuo.

De.6.20. Iuſtè quod iuſtum eſt perſequeris,vt viuas & poſſideas terram quam dominus dederit tibi.

17.7. Si difficilē & ambiguū apud te iudiciū eſſe perſpexeris,inter ſanguinem & ſanguinem,cauſam & cauſam,lepra & nō lepram, & iudicum intra portas tuas videris verba variari. ſurge & aſcēde ad locū quē elegit dominus deus tuus,veniēſque ad ſacerdotes Leuitici generis,& ad iudices,q fuerit illo tempore quæreſque ab eis,qui iudicabunt tibi iudicij veritatem.Et facies quęcunque dixerint qui prę ſunt,loco,quem elegerit dominus,& docuerint te iuxta legē eius ſequeriſque ſententiā eorum,nec declinabis ad dexteram, neque ad ſiniſtram Qui autem ſuperbierit nolēs obedire ſacerdotis imperio,qui eo tempore miniſtrat domino deo tuo,ex decreto iudicis morietur homo ille.

25.1. Si fuerit cauſa inter aliquos,& interpellauerint iudices, quem iuſtum eſſe perſpexerint.illi iuſtitiæ palmam dabut: quem impium,condemnabunt impietatis.Pro mēſura peccati erit & plagarum modus.

Pſa.2.29 Erudimini qui iudicatis terram.

59.2. Si verè vtiq; iuſtitiā loquimini, recte iudicate filij hoīm

81.2. Vſquequo iudicatis iniquitatē: & faciē peccatoris ſumitis?Iudicate egeno,& pupillo, humilem & pauperē iuſtificate.Eripite pauperē,& egenū de manu peccatoris liberate

Sa.12.18 Cūm tranquillitate iudicas,& cum magna reuerentia diſponis nos.

26.10. iudicium determinat cauſas.

1.1. Diligite iuſtitiam,qui iudicatis terram,

Ecc.7.4. Noli querere fieri iudex,niſi valeas virtute irrūpere iniquitates,ne forte extimeſcas faciem potentis,& ponas ſcādalum in agilitate tua,

8.17. Non iudices contra iudicem,qooniam ſecundum quod iuſtum eſt,iudicat,

Ier.21.12. iudicate mane iudicium & eruite,vt oppreſſum de manu calumniantis.

iudicium

Iudicium verum iudicate.

Veritatem & iudicium pacis iudicate in portis veſtris. Zach. 8.9
(Vide in tit. *Mendacium*; 8.17.

Teſtator coram Deo, & chriſto ieſu electis Angelis eius, & hæc cuſtodias, ſiue præiudicio, nihil faciens in alteram partem declinando. 1.T.5 21.

Iudicium humanum deprauatur Amore.

NOn ſuſcipies vocem mẽdacij: nec iunges manum tuã vt pro impio dicas falſum teſtimonium. Exo.23.1

Nõ ſequeris turbam ad faciendũ malum: nec in iudicio plurimorum acquieſces ſententiæ, vt à veritate devies. Pauperis quoque non miſereberis in iudicio.

Nõ cõſideres perſonã pauperis, nec honores vultũ diuitis. leu.19,15.

AEquũ iudicium ſit inter vos, ſiue peregrinus, ſiue ciuis peccauerit, quia ego ſum dominus Deus veſter. 24.22

Quod iuſtũ eſt iudicate, ſiue ciuis ſit ille, ſiue peregrinus. De.1.15.
Nulla erit diſtantia perſonarũ. ita paruum audietis vt magnũ, nec accipietis cuiuſquã perſonã: quia dei iudiciũ eſt. 24.17.
Non peruertes iudicium aduenæ & pupilli: nec auferes, pignoris loco, viduæ veſtimentum.

Accipere perſonam impij nõ eſt bonum, vt declines à veritate iudicij. Pr.18.5

Cognoſcere perſonam in iudicio non eſt bonum. 24.23.

Qui derelinquunt legem, laudant impium qui cuſtodiũt ſuccedunt contra eum. 28.4.

Timore.

NOli quærere fieri iudex, ne iniquè factis par eſſe non poſſis, neue extimeſcas faciem potentis, & integritati tuæ ponas offendiculum. Eccl.7.6

Quare reſpicis cõtemptores & taces cõculcante impio iuſtiorem ſe? Et factum eſt iudicium, & contradictio potẽtior? propter hoc lacerata eſt lex, & non peruenit, vſque ad finem iudicium. quia impius præualet aduerſus iuſtum, propterea egreditur iudicium peruerſum. Aba.1.3

Munere.

NOn accipies perſonã, nec munera, quia munera excæcant oculos ſapiẽtum, & peruertunt cauſas iuſtorum. De.16.19

Qui munera ſuper innocentem non accepit. Pſal.14.5
Munera de ſinu impius accipit, vt peruertat ſemitas iudicij Pro.17.

18.21. Qui cognoſcit iu iudicio faciem, non benefacit, iſte & pro buccella panis deſerit veritatem

Iſa.1. 23. Omnes diligunt munera, ſequuntur retributiones. Pupillo non iudicant, & cauſa viduæ non ingreditur ad eos.

Mic.3.11 principes eius muneribus iudicabant & ſacerdotes eius pretio docent: prophetæ eius in pecunia diuinabant.

7.3 Princips poſtulat, & iudex in reddendo eſt.

Odio

Ex.23.7 IN ſontem & iuſtum non occides.

Iudicium iuſtum ſalubriter remuneratur.

Pr.21.15 GAudium iuſto eſt facere iudicium.

Ec.4.10. In iudicando eſto pupillis miſericors, vt pater, & pro viro matri illorum & eris tu velut filius altiſſimi obediens & miſerebitur tui plus quàm mater.

10.1 Iudex ſapiens iudicabit populum ſuum, & principatus ſenſati ſtabilis erit. Secundum iudicem populi, ſic & miniſtri eius: & qualis rector ciuitatis, tales & habitantes in ea.

46.13. Et iudices ſinguli ſuo nomine, quorum non eſt corruptũ cor, qui non ſunt auerſi à Domino: vt ſit memoria illorum in benedictione.

Eſa.1.17 Quærite iudicium, ſubuenite oppreſſo, iudicate pupillo, defendite viduam, & venite & arguite me, dicit Dominus.

Ie. 22.3. Facite iudicium & iuſtitiam, & liberate vi oppeſſum de manu calumniatoris, & aduenam & pupillum & viduã nolite cõſtriſtare, neque opprimatis iniquè, & ſanguinẽ innocentem ne effundatis in loco iſto.

Ibide. 4. Si enim facientes feceritis verbum iſtud, ingredientur per portas domus huius reges ſedentes ſuper ſolium Dauid.

Iniuſtum grauiter punitur.

D.27.19 MAledictus, q peruertit iudiciũ aduenæ, pupilli & viduę.

Pr.17.15. Et qui iuſtificat impium, & qui cõdemnat iuſtũ, abominabilis eſt vterque apud Deum.

Sapi.6.2. Audite ergo reges terræ & intelligite, diſcite iudices finiũ terræ præbete aures vos qui cõtinetis multitudines, & placetis vobis in turbis nationum, quoniam data eſt à domino poteſtas vobis, & virtus ab Altiſſimo, qui interrogabit opera veſtra, & cogitationes ſcrutabitur: quoniam cùm eſſetis miniſtri regni illius non rectè iudicaſtis, nec cuſtodiſtis le-

gem

gem iuſtitiæ,neque ſecundũ voluntatem Dei ambulaſtis.
Concupiſcentia ſpadonis diuirginauit iuuẽculam,ſic qui facit pet vim iudicium iniquum. Ecc,20.3
Væ qui iuſtificatis impium pro muneribus, & iuſtitiam iuſti aufertis ab eo. Eſ.5. 23
Væ qui condunt leges iniquas,& ſcribentes iniuſtitiam ſcripſerũt:vt opprimerẽt in iudicio pauperes,&vim facerẽt cauſæ humilium populi mei,vt eſſent viduæ præda eorũ,& pupillos diriperent. Quid facietis in die viſitationis,& calamitatis de longe venientis?Ad cuius confugietis auxilium. 10.1.
Ego Dominus diligens iudicium, & odio habens rapinam in holocauſtum. 61.8.
Cauſam viduæ non iudicauerunt,cauſam pupilli nõ direxeiunt,& iudicium pauperum non iudicauerunt.Nunquid ſuper his non viſitabo dicit Dominus? iere.5.28
Quoniam conuertiſtis in amaritudinem iudicium,&fructum iuſtitię in abſynthium.qui lętamini in nihili:Ecce ego ſuſcitabo ſuper vos domus iſrael,dicit Domin' exercituum,genrem,& conterent vos. Am.6.12

Iudicum officium & poteſtas.

Moyſes ſedit vt iudicaret populũ qui aſſiſtebat Moyſi à mane vſque ad veſperã.21 Prouide autem de omni plebe viros ſapientes,& timentes Deum,in quibus ſit veritas,& qui oderunt auaritiã, & conſtitue ex eis tribunos & Cẽturiones,& quinquagenarios, & decanos qui iudicẽt populum omni tempore,quidquid autem maius fuerit referant ad te,& ipſi minora tantummodo iudicẽt, leuiuſque ſit tibi partito in allos onere. E.18.12
proponũtur præcepta iudicialia quo ad emptitios,ſeruos & ancillas,furta,homicidia,parricidia, parẽtum maledicta, rixas & talionis pœnas,&c. C.21.‡
Furti damniq; illati pœna depoſiti, commodati atque ſtupri lex,idololatriæ ſupplicium, advenæ,viduæ,& populo nocentium pœnæ:mutui vſuræ & pignoris lex:obedientiæ & decimarũ proponuntur. C.22.‡
proponuntur leges pręfixę iudicib. bos & aſinus inimici ſeruandus,non accipiẽda iudicib.munera,&c.de anni & diei ſeptimi quiete,tribuſque feſtis præcipuis,de Angelo in ducem itineris pręmittendo,& pręmio ſeruantium pręceppta,tractatur. C.23.‡

Leui.c.19. Non facies quod iniquum eſt nec iniuſte iudicabis, non conſideres perſonã pauperis, nec honores vultum potentis, iuſte iudicia proximo tuo, &c.

nu.64.c3 Locutus eſt Moyſes ad filios iſrael, & eduxerunt eũ (ſcilicet filiũ mulieris iſraelitidis quem pepererat de viro Aegyptio inter filios iſrael) qui blaſphemauerunt extra caſtra, ac lapidibus oppreſſerunt, feceruntque filij iſrael ſicut præceperat Dominus Moyſi.

De.c.1.13 Date ex vobis viros ſapientes & gnaros & quorũ cõuerſatio ſit probata in tribubus veſtris, vt ponã eos vobis prĩcipes. 16. Præcepique eis dicens: Audite illos & quod iuſtũ eſt iudicate, ſiue ciuis ſit ille, ſiue peregrinꝰ, nulla erit diſtãtia perſonarum, ita paruum audietis vt magnum (nec accipietis cuiuſque perſonam quia Dei iudicium eſt.

ca.16.18. iudices & magiſtros cõſtitues in omnib. portis eius quas Dñs deus tuꝰ dederit tibi p ſingulas trib. tuas, & iudicẽt populum iuſto iudicio, itã cap. 17 deſcribũt variæ leges &c.

ca.16 15. Prophetã de gẽte tua & de fratribus tuis ſicut me ſuſcitabit tibi dominus Deus tuus ipſum audies.

cap:25.1. Si fuerit cauſa inter aliquos & interpellauerint iudices, quẽ iuſtũ eſſe perſpexerint illi iuſtitiæ palmam dabũt: quẽ impium condemnabunt impietatis, ſin autem eum qui peccauit dignum viderint, plagis proſtnerẽt, & coram ſe faciẽt verberari, pro menſura peccati erit & plagarum mõdus, ita vt quadragenarium numerum non excedant.

ca.37.19 Maledictus qui peruertit iudicium aduenæ, pupilli, & viduæ, & dicet omnis populus, Amen.

ioſ. 7. 19 Ait ioſue ad Achã. Fili mi da gloria domino deo iſrael, & confitere, atque indica mihi quia feceris, ne abſcondas.

1. Re:8.1. Factum eſt autem cũ ſenuiſſet Samuel poſuit filios iudices ſuper iſrael. &c. 3, & non ambulauerũt filij illius in viis eius ſed declinauerunt, poſt auaritiam, acceperuntque munara & peruenterunt iudicium, &c.

cap. 12. 5 Dixit Samuel ad eos (ſcilicet populum iſrael) teſtis eſt Dominus aduerſum vos, & teſtis chriſtus eius in die hac, quia non inueneritis in manu mea quippiam,

2. pa.19.6 conſtituit (rex ioſaphat iudices terræ in cunctis ciuitatibus iuda munitis p ſingula loca, & præcipiẽs iudicib. videre ait quid faciatis, non enim hominis exercetis iudicium, ſed Domini, quodcumque iudicaueritis, in vos redũdabit, ſit timor Domini vobiſcum, & cum diligentia cuncta facite

non

nō eſt enim apud Dominum deum noſtrum iniquitas, nec perſonarum acceptio, nec cupido munerum.

Tu iudicans eſto pupillis miſericors vt pater, & pro viro matri illorum, & eris tu velut filius altiſsimi obediens & miſerebitur tui magis quàm mater: Ec.4.10.

Iudex ſapiēs iudicabit populū ſuum & principatus ſenſati ſtabilis erit, ſecundum iudicium populi, ſic & miniſtri eius, & qualis rector eſt ciuitaris, tales inhabitantes in ea. Cap.42.12. prouerb.28.15. Co.10.1

Vſquequo iudicatis inquit, & facies paccatorum ſumitis? iudicate egeno & pupillo. humilem & pauperē iuſtificate. pſa.81.2.

Accipere perſonam impij in iudicio non eſt bonum vt declines à veritate iudicij.19. Idē habetur verbatim, Cap. 24:23. pro.18.5.

Exaltabitur dominus exercituum in iudicio, & deus ſanctus ſanctificabitur in iuſtitia. Eſa.5.16

Væ qui condunt leges iniquas, & ſcribentes iuſtitiam ſcripſerunt, vt opprimerent in iudicio pauperes, & vim facerent cauſæ humilium populi mei; vt eſſent viduæ prędaeorum & pupillos diriperent. Cap.10.1

Quia (dicit Dominus populo ieruſalem) inuenti ſunt in populo meo impij, inſidiātes, quaſi aucupēs laqueos ponētes & pedicas ad capiendos viros, ſicut decipula plena auibus, ſic domus eorum plenæ dolo, ideo magnificati ſunt & ditati, incraſſati ſunt & impinguati, & prætereriūt ſermones meos peſsime, cauſam viduæ nō iudicauerunt, cauſam pupilli non direxerunt, & iudicium pauperum non iudicauerunt: nunquid ſuper his non viſitabo? dicitdominus. Aut ſuper gentes huiuſmodi non vlciſcetur anima mea? Hi.5.26

Parabolam hanc (dixit Chriſtus) quidam erat in quadam ciuitate, qui deum non timebat & hominem nō reuerebatur: vidua autem erat in ciuitatatc illa, & veniebat ad eum dicens, Vindica me de aduerſario meo, & nolebat per multum tempus, poſt hæc autem dixit intra ſe (iudex) & ſi Deum nō timeo, nec hominem reuereor, tamen quia moleſta eſt mihi hæc vidua vindicabo illam, ne in nouiſſimo veniens ſugillet me: ait autem dominus: Auditequid iudex iniquitatis dicit. Deus autem non faciet vindictam electorum ſuorum clamantium ad ſe die ac nocte, & patientiam habebit in illis? Dico vobis quia cito faciet vindictam illorum. Lu.18.2

Cap.23. Pilatus conuocatis principibus ſacerdotum, & magiſtratibus ac plebe dixit ad illos: Obtuliſtis mihi hunc hominem quaſi auertentem populum & ecce ego coram vobis interrogās, nullam cauſam inueni in homine iſto ex his, in quib. eum accuſaſtis, ſed neque Herodes, nam remiſi vos ad illū, & ecce nihil dignum morte actum eſt ei, emēdatū ergo illum dimittam, &c. 23. At illi inſtabāt vocibus magis poſtulātes vt crucifigeretur, & inualeſcebāt voces eorum, & Pilatus adiudicauit fieri petitionem illorum.

Ioa.7.24. Nolite iudicare ſecundum faciem, ſed iuſtum iudicium iudicare.

Cap.8.15. Vos ſecundum carnem iudicatis (ait Dominus ego nō iudico quenquam, & ſi iudico ego, iudicium meum verum eſt, quia ſolus non ſum, ſed ego & qui miſit me pater.

Iacob.2.2 Si introierit in conuentū veſtrum vir aureū annulum habēs in veſte candida, introierit autem pauper in ſordido habitu, & intendatis in eū qui indutus eſt veſte pręclara, & dixeritis ei, tu ſede hic bene: pauperi autē dicatis, tu ſta illic, aut ſede ſub ſcabello pedum meorum, nōne iudicatis apud voſmetipſos, & facti eſtis iudices cogitationum iniquarum?

Iudith vidua, Bethuliæ diues & honeſta, iudith 8.1. Amputat Holoferni caput, Cap.13.10. Moritur ipſa, Cap 16.28.

iudices iſrael rexerunt circa annos. 550.

iudex vniuerſi mundi Deus, vide Deus

Iurare quatenus liceat vel non liceat, & quàm variis modis contingat iurare.

Ge.14.22 ABraham reſpondit regi Sodomorum. Leuo manum meam ad Dominum Deum meū excelſum poſſeſſorē cœli & terræ, quòd à filo ſub tegminis vſque ad corrigiam caligæ non accipiam ex omnibus quæ tua ſunt, ne dicas ego ditaui Abraham.

ca.21.23. Iura per deū (dixit Abimelech) & Phicol princeps exercitus eius ad Abrahā, ne noceas mihi & poſteris meis, ſtirpiq; meę, ſed iuxta miſericordiam quàm feci tibi facias mihi, & terræ in qua verſatus es aduena, dixitque Abraā. Ego iurabo, &c. increpauit Abimelech propter puteum aquę quem vi abſtulerāt ſerui eius· Cap. 24. 3.

ca.22.15 Vocauit Angelus domini Abrahā ſecūdò de cœlo, dicēs: per memetipſum iuraui dicit dominus, qu fecitti hāc rem, & non pepercisti filio tuo vnigenito propter me, benedicā tib

tibi,& multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cœli,
Ille(Eſau)reſpondit (iacob fratri ſuo).En morior , quid mihiproderũt primogenita?ait Iacob.iura ergo mihi.iurauit Eſau,& vendidit primogenita. C.25.32
Peregrinare in ea(ſcilicet terra quã dixero tibi eroque tecũ & benedicam tibi:tibienim & ſemini tuo dabo vniuerſas regiones has,cõplens iuramẽtũ quòd ſpopõdi Abrahã patri tuo &c,28.Qui reſponderunt(ſcilicet Abimelech & ocazath amicus eius & phicol dux milium ad iſaac)vidimus tecũ eſſe deum,& idcirco nos diximus: ſit iuramentũ inter nos & ineamus fœdus,vt non facias nobis quicquã mali ſicut & nos nihil tuorum attigimus, nec fecimus quod te læderet, ſed cùm pace dimiſimus auctũ benedictione Domini.Fecit ergo eis iſaac conuiuium,& poſtcibũ & potum ſurgentes manè iurauerunt ſibi mutuo.Dimiſitqueeos pacificè iſaac in locum ſuum, C.26.3.
Deus Abrahã & deus Nachior iudicet inter nos,deus patris eorũ,iurauit ergo iacob p timorẽ patris ſui iſaac ĩmolatiſq; victimis in mõte,vocauit fratres ſuos vtederẽt panẽ. C.31.53
Exploratores eſtis (ait ioſeph fratribus ſuis veniẽtibus in Aegyptum pro emendis frumentis)iam nunc experimẽtum veſtri capiam: per ſalutem pharaonis non egredimini hinc donec ueniat frater veſter minimus. C.42.15
Cui reſpõdit ioſeph(ſcilicet iacob) morituro petenti vt condatur in ſepulchro patrum ſuorum & non in AEgypto vbi ioſeph erat princeps) ego faciã quod iuſſiſti:& ille,iura ergo inquit mihi , quo iurante adorauit iſrael Dominum conuerſus ad lectuli caput.idem Cap.50 5.habetur. Ca.47.31
Tulit moyſes oſſa ioſeph ſecũ eo q̃d adiuraſſet filios iſrael,dicẽs,viſitabit vos De⁹ efferte oſſa mea hinc vobiſcũ. Ex.13.19
Non aſſumes nomen Domini Dei tui in vanũ: nec enim inſoutem habebit Dominus eum qui aſſumpſerit nomen Domini dei ſui fruſtra. C. 20.7.
Iuſiurandum erit in medio quòd non extenderit manum ad rem proximi ſui:ſuſcipietq́ue Dominus iuramentum & ille reſpondere non cogetur: C.22.11.
Omnia quę dixi vobis cuſtodite,& per nomẽ externorũ Deorum non iurabitis:neque audietur ex ore veſtro. C.23.13
Anima q̃ iurauerit & ꝓtulerit labiis ſuis vt vel mali q̃d faceret vel bene,& idipſu iuramẽto & ſermone firmauerit oblitaque poſtea intellexerit delictũ ſuũ, agat pœnitentiã Le.5.4.

pro

pro peccato,&c.Num.14 21.

Le.19.12 Non periurabis in nomine meo.nec polluєs nomen Dei tui ego Dominus.

Nu.30 Agitur de voto ac iuramento virorum,& quando puellarum & vxorum vota ſeu iuram enta rata ſunt vel irrita.

De.6.13 Dominum Deũ tuum timebis,& illi ſoli ſeruies ac per nomen illius iurabis Cap.7,8.

C.10.20 Dominum deũ tuũ timebis,& ei ſeruies ipſi adhærebis iurabiſque in nomine illius.

Ioſ.2.12. Nunc ergo iurate mihi per Dominum,vt quomodo ego feci miſericordiã vobiſcũ,ita & vos faciatis cum domo patris mei,detiſque mihi verum ſignum.

ca.6.22. Duobus autẽ viris qui exploratores miſſi fuerãt dixit Ioſue,ingredimini domum meretricis(ſcilicet Raab) & producite eam & omnia quæ illius ſunt ſicut illi iuramento firmaſtis

cap.9.15. Fecitque ioſue cum eis(id eſt Gabaonitis)pacem & inito fœdere pollicitus eſt vt nõ occiderentur, principes quoque multitudinis iurauerunt eis.

ca.23.7. Ne intraueritis ad gentes,quæ inter vos futuræ ſunt. iuretis in nomine deorum eorum,& ſeruiatis eis,& adoretis illos.ſed adhæreatis Domino Deo veſtro quod feciſtis vſque in diem hanc.

Iud.21:1. Iurauerũt filij Iſrael in Maſpha & dixerũt,nullus noſtrũ dabit filiis Beniamin de filiabus ſuis vxorem 18.filias enim noſtras eis dare non poſſumus conſtricti iuramento & maledictione qua diximus,maledictus qui dederit de filiabus ſuis filiis Beniamin

1.r.14 24 Viri iſrael ſociati ſũt ſibi(Sauli)in die illa,adiurauit autẽ Saul populum dicens,maledictus vir qui cõmederit panẽ vſque ad veſperam donec vlciſcar de inimicis

cap.19.5. Quare peccas(ait ionathas Sauli)in ſanguine innoxio,interficiens Dauid qui eſt abſque culpa?Quod cum audiſſet Saul placatus voce ionathę iurauit: viuit Dominus quia nõ occidetur.Cap.24 23.cap 25:34.

cap 28 10 iurauit ei Saul(ſcilicet Pythoniſſę)in Domino,dicẽs Viuit Dominus quia nõ eueniet tibi quicquam mali propter hanc rem.cap 30,15.

2.R.3.35 Cũ veniſſet vniuerſa multitudo cibũ capere cũ Dauid clare adhuc die,iurauit Dauid dicẽs. Hęc faciat mihi Dominus & hæc addat ſi ante occaſũ ſolis guſtauero panę vel

aliud

aliud quicquam.

Nunc igitur fuge & procede (ait ioab dauidi lugēti mor- Ca.19.7
tem filij ſui Abſalon)& alloquens ſatiſfac ſeruis tuis, iuro
enim tibi per Dominum quod ſi non exieris, ne vnus qui-
dem remanſurus ſit tecum nocte hac & peius erit hoc tibi
quàm omnia mala quæ venerūt ſuper te ab adoleſcētia tua
vſque in præſens Cap.21.218.

Vade(ait Nathan Berſabeæ)& ingredere ad regem. Da- 3.re.1.15
uid & dic ei Nonne tu Domine mi rex iuraſti mihi ancillę
tuæ dicens,quod Salomon filius tuus regnabit poſt me, &
ipſe ſedebit in ſolio meo? Quare ergo regnat Adonias. 39:
Vocate ad me Berſabee , quæ cum fuiſſet ingreſſa coram
Rege & ſtetiſſet ante eum,iurauit Rex:& ait,Viuit Domi-
nus qui eruit animam meam de omni anguſtia, quia ſicut
tibi iuraui per Dominum Deū iſrael dicens, Salomō filius
tuus regnabit poſt me & ipſe ſedebit ſuper ſolium meum
pro me,ſic faciam hodie: 34. & vnxit eum in regem ſuper
iſrael Sodoch Sacerdos & Nathan propheta. Cap 3.8.

Si peccauerit homo in proximum ſuum & habuerit ali- Ca. 8.31
quod iuramentū quo teneatur aſtrictus.& venerit propter
iuramentum coram altari tuo in domum tuā, tu exaudies
in cœlo,& facies & iudicabis ſeruos tuos condemnans im
pium & reddens viam ſuā ſuper caput eius , iuſtificanſque
iuſtum & retribuens ei ſecundum iuſtitiam ſuā. idem ver-
batim habetur. 4. Paral. 6.36.

Hæc mihi faciant Dij (dixit ieſabel contra Eliam pro- Ca 19.2.
phetam) & hæc addant niſi hac hora cras poſuero animam
tuam ſicut animam vnius ex illis.

iurauerunt domino voce magna viri iſrael in iubilo; & 3.p.15 14
in clangore tubæ & in ſonitu buxinarum , omnes qui erat
in iuda cum execratione: in omni enim corde ſuo iuraue-
runt & in volūtate quæſierunt eum & inuenerunt, præſtitit
que eis Dominus requiem per circuitum: Cap 36 , 3.

Surrexit ergo Eſdras & adiurauit principes ſacerdotum 1.Eſ.10.5
& Leuitarum,omnem iſrael,vt facerent ſecundum verbū
hoc & iurauerunt.

Deſignantur qui fœdus initum ſignarāt quo pollicentur 2.Eſd 10
& iurant ſe ſeruaturos vniuerſa dei præcepta.

Viuit de'q abſtulit iudiciū meū & omnipotēs q ad ama Iob.37.3
ritudinē adduxit aiam meā, qa dū ſuperest halitus in me,
& ſpiritus dei in narib. meis,nō loquētur labia mea iniqui
tatem

lite ingredi in galgala,& ne aſcenderitis in Bethauē neque iurauerıtis: viuit dominus, quoniam ſicut vacca laſciuiens declinauit iſrael,& c.

Iurauit Dñs Deus in anima ſua, dicit dñs Deus exercituũ deteſtor ego ſuperbiã iacob,& domus eius odi,& tradã ci uitates eius cũ habitatoribus ſuis. idē habetur Ca.8,7. *Amos.6.9.*

Extendã manum meã ſuper Iudã & ſuper omnes habitatores ieruſalem & diſperdã de loco hoc reliquias Baal,& nomina ędituorũ cũ ſacerdotibus & eos qui adorãt ſuper tecta militiã cæli,& adorant & iurant in domino, & iurant in Melchō,& qui auertuntur de poſt tergũ domini, & qui non quæſierunt Dominum nec inueſtigauerunt eum. *Soph.1.4.*

Iuramentum mendax ne diligatis, omnia enim hæc ſũt quæ odi, dicit Dominus. *Zac.8.17.*

Nabuchodonoſor victo rege Medorum, cunctis regnis imperare cupiens, nuncios ad ea mittit, quibus abſque honore remiſsis indignatus iurat ſe id vlturum. *Iudi.1*

Iurationi nõ aſſueſcat os tuũ, multi.n. caſus in illa, nominatio enim Dei non ſit aſsidua in ore tuo,& nominibus ſanctorum non admiſcearis, quoniam nõ eris immunis ab eis Sicut enim ſeruus interrogatus aſsiduè à liuore non minuitur, ſic omnis iurans & nominans in toto à peccato nõ purgabitur. Vir multũ iurãs implebitur iniquitate,& non diſcedet à domo eius plaga,& ſi fruſtrauerit ſcilicet iuramentũ, delictũ illius ſuper ipſum erit,& ſi diſsimulauerit, delinquet dupliciter,& ſi in vacuũ iurauerit, nõ iuſtificabitur, replebitur enim retributio domus eius.17. indiſciplinatæ loquelæ nõ aſſueſcat os tuum, eſt enim illa verbum peccati. *Ecc.23.9*

Iterum audiſtis quia dictum eſt antiquis, non periurabis: reddes autem domino iuramenta tua: *Ma.5.33.*

Vę vobis duces cęci, qui dicitis, quicũque periurauerit, p templum nihil eſt, qui autē iurauerit in auro templi, debet, ſtulti & cæci, quid enim maius eſt aurum an templũ, q̄ ſanctificat aurũ? Et quicunque iurauerit in altari, nihil eſt, qui cunque autē iurauerit in dono q̄ eſt ſuper illud, debet cęci quid enim maius eſt, donum an altare q̄ ſanctificat donũ? qui ergo iurat in altari, iurat in eo,& in omnibus quæ ſup ipſum ſunt, quicunque iurauerit in templo, iurat in illo & in eo qui habitat in ipſo,& qui iurat in cœlo iurat in throno Dei & in eo qui ſedet ſuper eum. Hebr. cap.6.13: *ca.23.16.* *Heb.6.19.*

Homines enim per maiorē ſui iurant,& omnes contro-

uerſiæ eorum finis ad confirmationem eſt iuramentum.

Iurandum non eſt temerè nec per cœlum nec per terram, nec per aliquid quod in eis eſt.

Ma.5.34 EGo autē dico vobis nō iurare omnino neque per cęlū quia thronus Dei eſt, neque per terrā, quia ſcabellū eſt pedū eius, neque per Hieroſolymā quia ciuitas eſt magni regis, neque per caput tuū iuraueris, quia nō potes vnū capillū albū facere aut nigrum. Sit autē ſermo veſter eſt, eſt, non, non, quod autem his abundantius eſt, à malo eſt.

Ia.5.12. Ante omnia autē fratres mei nolite iurare, neque per cęlū, neque per terrā, neque per aliud quodcūque iuramētū ſit autem ſermo veſter eſt, eſt, non, non, vt non ſub iudicio decidatis. *Vide peccatum.*

Iuſti veri in hac vita:

Luc.1.6. ERant autem iuſti ambo ante Deū (loquitur de Zacharia & Elizabeth, vxore illius) incedentes in omnibus mandatis & iuſtificationibus ſine querela &c.

Ca.15 7 Dico vobis quod ita gaudiū erit in cœlo ſuper vno peccatore pœnitentiā agente, quàm ſuper nonaginta nouem, iuſtis qui non indigent pœnitentia.

Ioa.8.36 Si ergo vos filius liberauit veri liberi eſtis.

1.Co.6.11 Hæc quidem fuiſtis (ſcilicet fornicarij idolis ſeruientes adulteri, &c) ſed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis, ſed iuſtificati eſtis, in nomine domini noſtri Ieſu Chriſti, & in ſpiritu Dei noſtri.

He.12.22 Acceſſiſtis ad Sion montē, & ciuitatē dei viuentis, Ieruſalem cæleſtem, & multorum milium angelorum frequētiā, & eccleſiarum primitiuorum, qui cōſcripti ſunt in cęlis, & iudicem omnium Deum, & ſpiritus iuſtorum perfectorū, & teſtamenti noui mediatorem Ieſum, & ſanguinis aſperſionem melius loquentem quàm Abel.

2.Pe.2.7. Et iuſtū Lath, oppreſſum à nefandorum iniuria aut luxurioſa conuerſatione eripuit (ſcilicet deus) aſpectu enim & auditu iuſtus erat, habitans apud eos qui de die in diē animam iuſtum iniquis operibus cruciabant.

1.Io.3.1. Videte qualē charitatē dedit nobis pater, vt filii dei nominemur & ſimus, Propter hoc mundus non nouit nos, quia nō nouit eum. 7. Filioli nemo vos ſeducat, qui facit iuſtitiā iuſtus eſt, ſicut & ille iuſtus eſt. Qui facit peccatum ex diabolo eſt,

lo eſt quoniam ab initio diabolus peccat.

Sed habes pauca nomina in Sardis q̃ nõ in quinauerunt veſtiméta ſua,& ambulabũt mecũ in albis quia digni ſunt. *Apoc.3.4*

Hi ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati,virgines.n.ſunt,hi ſequũtur Agnũ quocũque ierit,hi empti ſũt ex hominibus primitiæ Deo & Agno,& in ore eorum non eſt inuẽtũ mendaciũ,ſine macula enĩ ſunt ante thronũ Dei. *Ca.14.4*

Iuſtitia ſumma perfectio non habetur in hac vita in qua ſine peccato non viuimus.

VIdẽs autem Deus quod multa malitia hominum eſſet in terra, & cuncta cogitatio cordis intẽta eſſet ad malum omni tempore, penituit eum quod hominem feciſſet in terra. *Gen.6,5.*

Nequaquã vltra maledicam terræ propter homines(ait Dominus ad Noe)ſenſus enim & humani cordis cogitatio: in malũ prona ſunt ab adoleſcentia ſua,nõ igitur vltra percutiam omnem animam viuentem ſicut feci. *cap.8.21*

Qui cuſtodis miſericordiam in milia,qui aufers iniquitatem & ſcelera atque peccata,nulluſque apud te per ſe innocens eſt. *Ex.34.7*

Dominus patiens & multæ miſericordiæ auferẽs iniquitatem & ſcelera,nullumque innoxium derelinquẽs,qui viſitas peccatum patrum in filios in tertiam & quartam generationem. *Nu.14.18*

Ait Salomon Domino: Quod ſi peccauerint tibi (filij Iſrael)nõ eſt enim homo qui nõ peccet & iratus tradideris eos inimicis ſuis,& captiui ducti fuerint in terram inimicorum longe vel prope,& egerint pœnitẽtiam in corde ſuo in loco captiuitatis.&c.Idem. *3.r.8.46,*

Nunquid homo dei comparatione iuſtificabitur, aut factore ſuo purior erit vir *Iob.4,17.*

Verè ſcio(ait Iob)quod ita ſit(ſcilicet qui oderunt Dominum induentur confuſione)& quod nõ iuſtificetur homo cõpoſitus Deo.15.q & ſi habuero quippiã iuſtũ nõ reſpondebo,ſed meum iudicem deprecabor.20. Si iuſtificare me voluero os meum condemnabit,ſi innocentem oſtendero,prauum me comprobabit, *cap.9.1.*

Nunquid poteſt homo iuſtificari comparatus deo, aut apparare mundus natus de muliere?Ecce Luna non ſplẽdet & ſtellæ non ſunt mundę in conſpectu eius,quanto magis *cap.25,4*

homo putredo,& filius hominis vermis.

pſal.13.1 Dixit inſipiens in corde ſuo non eſt Deus. Corruptiſũt & abominabiles facti ſunt in ſtudiis ſuis. non eſt qui faciat bonum,non eſt vſque ad vnum.idem habetur.pſal.52 1.

pſal.50.7. Ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum,& in peccatis concepit me mater mea.

pſal.129.3 Si iniquitates obſeruaueris Dñe,Domine quis ſuſtinebit?

pſ.142.2. Non intres in iudicium cum ſeruo tuo,quia non iuſtificabitur in conſpectu tuo omnis viuens.

pro.20.9. Quis poteſt dicere mũdum eſt cor meum,à peccato purus ſum? Sap.14,10.

Ec.7.21. Non eſt enim homo iuſtus in terra qui faciet bonum & non peccet.

Eſ.64. 4. A ſeculo non audierunt,neque auribus perceperũt, oculus non vidit Deus abſque re,quæ præparaſti exſpectantibus te.

Hie.2.19 Arguet te malitia tua,& auerſio tua increpabit te, ſcito & vide quia malum & amarum eſt,reliquiſſe te dominum Deum tuum,& non eſſe timorem meum apud te dicit dominus Deus exercituum(ſcilicet iſrael & iudæ,)

Ca.30.11 Ego tecum ſum ait Dominus vt ſaluem te,faciam enim conſummationem in cunctis gẽtibus in quibus diſperſi te, te autem non faciam in conſummationem, ſed caſtigabo te in iudicio vt non videaris tibi innoxius (ait Dominus filiis iſrael & iudæis.) &c.

Mic.7.2. periit ſanctus de terra , & rectus in hominibus non eſt, omnes in ſanguine inſidiantur,vir fratrem ſuum ad mortẽ venatur. Nahum.1.4.

Ma 6.12 Dimitte nobis debita noſtra:ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris.

Luc.17. 3 attendite vobis:ſi peccauerit in te frater tuus increpa illum & ſi pœnitentiam egerit dimitte illi.10. Vos cũ feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis,dicite ſerui inutiles ſumus quod debuimus facere fecimus.

Ro.3.9. Quid ergo præcellimus eos?ſcilicet iudæos nequaquã, cauſati enim ſumus iudæos,& græcos omnes ſub peccato eſſe,ſicut ſcriptum eſt. Quia non eſt iuſtus quiſquã , nõ eſt intelligens,non eſt requirens Deum.24. Omnes enim peccauerunt & egent gloria, Dei.45.

Ga.3,22 concluſit ſcriptura omnia ſub peccato,vt promiſſio ex fide ieſu Chriſti daretur credentibus.

Si

Si dixerimus quoniam peccatum non habemus,ipſi nos ſeducimus,& veritas in nobis non eſt. 1.ioa.1.8.

Iuſti bene ordinantur erga eum.

ET tenebit iuſtus viam ſuam. iob.17.9.
iuſtificationem meam quam cœpi tenere, non deſerã 27.6.
Lex Dei eſt in corde ipſius. pſ.36.31
paratum cor eius ſperare in domino. 111.7.
Simplicitas iuſtorum dirigit eos,peruerſitas præuaricatorum vaſtabit eos. 18.10.
Turris fortiſsima nomen Domini ad ipſam currit iuſtus & exaltabitur.
Iuſtus quaſi leo confidens,abſque terrore erit. 28.1.
Sunt iuſti ſapientes,& opera eorum in manu Dei. Ecc.9.1.
Et vir ſi fuerit iuſtus,& fecerit iudicium & iuſtitiã in mõtibus non comederit,oculos ſuos nõ leuauerit ad idola domus iſrael,& vxorẽ,proximi ſui non violauerit,& ad mulierẽ menſtruatã non acceſſerit,& hominem non cõtriſtauerit,pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit,panẽ ſuũ eſurienti dederit,& nudũ operuerit veſtimento,ad vſuram non commodauerit,& amplius non acceperit,ab iniquitate auerterit manum ſuam,& iudicium verum fecerit inter virum & virum,& in præceptis meis ambulauerit, & iudicia mea cuſtodierit,vt faciat veritatem hic iuſtus eſt vita viuet,ait Dominus deus. Eze.18.5
Si ſcitis quoniam iuſtus eſt:ſcitote quoniã & omnis qui facit iuſtitiam,ex ipſo natus eſt. 1.io.2.20.

Erga proximum in verbo.

OS iuſti meditabitur ſapientiam,& lingua eius loquetur iudicium. pſ.36.30.
Vena vitæ,os iuſti:os autem impiorum tegit iniquitatẽ pro.10.11.
Argentum electum lingua iuſti.Lingua iuſti conſiderat placita.Labia iuſti erudiunt plurimos. ibid.20. ibid.31.
Os iuſti parturit ſapientiam. 18.17
iuſtus prior eſt accuſator ſui.

Opere.

OPus iuſti ad vitam:fructus autem impii ad peccatum pro.10.16
Cogitationes iuſtorum,iudicia. 12.5.
Noli eſſe iuſtus multum:neque plus ſapias quàm neceſſe eſt. Eccl.17.

Plenè remunerantur, Quantum ad ſe.

Pſ.17.21. Et retribuet mihi Dominus ſecundum iuſtitiam meã: & ſecundum puritatem manuũ mearũ retribuet mihi.

33.20. Multæ tribulationes iuſtorum, (&) cuſtodit Dominus omnia oſſa eorum. (plicabitur.

19.13. iuſtus vt palma florebit: & ſicut cedrus Libani multi-

Pſal.6.11 Lux orta eſt iuſto. & rectis corde lætitia. Lætamini iuſti in Domino, & confitemini memoriæ ſanctificationis eius.

Prou.4.18 iuſtorum ſemita quaſi lux ſplendens procedit, & creſcit vſque ad perfectam diem,

10.6. Benedictio Domini ſuper caput iuſti.

Ibidẽ.24 Deſyderium ſuum iuſtis dabitur.

11.6. iuſtitia rectorum liberabit eos:

ibidem.8 iuſtus de anguſtia liberatus eſt. & tradetur impius ꝓ eo

ibidẽ.30. Fructus iuſti lignum vitæ.

12.21. Non contriſtabit iuſtum quicquid ei acciderit.

Sap 3.1. iuſtorum animę in manu Dei ſunt & non tanget illos tormentum mortis.

4.7. iuſtus autẽ ſi morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit.

5.1. Stabunt iuſti in magna conſtantia aduerſus eos, qui ſe anguſtiauerunt, & qui abſtulerunt labores eorum.

ibidẽ.16. iuſti autem in perpetuum viuent, & apud Dominum eſt merces eorum, & cogitatio eorum apud altiſſimum: ideo accipient regnum decoris, & diadema ſpeciei de manu Domini, quoniam dextera ſua teget eos.

Eſa.3.10 Dicite iuſto quoniam bene quoniam fructum adinuentionum ſuarum comedet.

Ez.18.20 iuſtitia iuſti ſuper eũ erit: & impietas impij ſuper eũ erit.

M.13.43 Tunc iuſti fulgebunt ſicut ſol in regno patris eorum.

25.46. iuſti autem (ibunt) in vitam ęternam.

Proles.

pſ.36.25 Iunior fui, etenim ſenui, & non vidi iuſtum derelictũ nec ſemẽ eius quęrẽs panẽ. Tota die miſeretur & cõmodat.

Pro.11.21 Semen iuſtorum ſaluabitur.

ibidẽ 23. Deſiderium iuſtorum omne bonum eſt.

20.7. iuſtus qui ambulat in ſimplicitate ſua beatos poſt ſe filios relinquit.

Ec.44.10 Sed & illi viri miſericordię ſunt, quorũ pietates non defecerunt: Cum ſemine eorum permanent bona: hęreditas ſancta nepotes eorum.

Famam

Famam.

IN memoria æterna erit iuſtus pſa.111.6.
Memoria iuſti cum laudibus:& nomen impiorum pu- pro 10.7.
treſcet.
Nomen eorum viuet in generatione & generationem. Ecc.4.13
Nomen eorum permanet in æternum,permanente ad fi- 46.15.
lios illorum ſanctorum virorum gloria.

Subſtantiam temporalem.

SI declinauit greſſus meus de via,& ſi ſecutus eſt oculus iob.31.7.
meus cor meum,& ſi in manibus meis adhæſit macula:
Seram & alius comedat,& progenies mea eradicetur. pſ.36.29
iuſti autem hæreditabunt in terram. pro.2.21
Qui enim recti ſunt habitabũt in terra,& ſimplices per-
manebunt in ea,impij verò de terra perdentur & qui ini-
què agunt,auferentur ex ea.
Habitacula iuſtorum benedicentur.
Non affliget Dominus fame animam iuſti : & inſidias 3:33.
impiorum ſubuertet. pro.10.3.
Tabernacula iuſtorum germinabunt.
Domus iuſti plurima fortitudo. 14.11.
Sunt iuſti,à quibus multa bona proueniunt,quaſi opera 15.6:
impiorum egerint,& ſunt impij qui ita ſecuti ſunt, quaſi Eccl.8.14
iuſtorum facta habeant.

Iuſtos mali abominantur

COnſiderat peccatorũ iuſtũ & quęrit mortificare eum. pſ36.32
Ne inſidieris,& quæras impietatem in domo iuſti, pro.8.24
neque vaſtes requiem eius.
Abominantur iuſti virum impium,& abominantur impij 29.27:
eos,qui in recta ſunt via.
Circumueniamus ergo iuſtum,quoniam inutilis eſt no Sap.2.12
bis,& contrarius eſt operibus noſtris:& improperat nobis
peccata legis,& diffamat in nos peccata diſciplinę noſtrę,
grauis eſt nobis etiam ad videndũ:quoniam diſsimilis eſt
aliis vita illius & immutatę ſunt vię eius.
Iuſtus perit,& non eſt qui recogitet in corde ſuo, & viri Eſa.57.1
miſericordię colligũtur,quia nõ eſt qui intelligat : A facie
enim malitię collectus eſt iuſtus. Veniat pax,requieſcat in
cubili ſuo,qui ambulauit in directione ſua

Iuſtitia noſtra eſt per Chriſtum,iuſtificationem, peccatorum remiſsionem nulla bona merita præcedunt.

Gen.15.6 CRedidit Abraham Deo & reputatum' eſt illi ad iuſtitiam.

Eſ.45.25 In dño iuſtificabitur & laudabitur omne ſemen Iſrael.

Ca.35.8 De Anguſtia & iudicio ſublatus eſt:generationem eius quis enarrabit?quia abſciſſus eſt de terra viuentium , propter ſcelus populi mei percuſſi eum.

Hie.23.6 In diebus illis ſaluabitur Iuda,& Iſrael habitabit confidenter,& hoc eſt nomen quòd vocabunt eum, Dominus iuſtus noſter,idem verbatim Cap. 33.16.

dan.6.22 Deus me⁹ miſit Angelum ſuum, & concluſit ora leonū & nō nocuerūt mihi,quia corā eo iuſtitia inuēta eſt in me, ſed & coram te Rex.ſ.Nabuchodonoſor delictū non feci.

Abac 2.4 Ecce qui incredulus eſt non erit erecta anima eius in ſe metipſo,iuſtus autem in fide ſua viuet.

zach.9.11 Tu quoque in ſanguine teſtamenti tui emiſiſti vinctos tuos,de lacu in quo non eſt aqua.

Act.10.43 Huic(Chriſto)omnes prophetæ teſtimonium perhibent remiſsionem peccatorum accipere per nomen eius,omnes qui credunt in eum.

Ca.13.34 in hoc ſ.ilicet Chriſto,omnis qui credit iuſtificatur.

Rom.1.17 iuſtitia enim Dei in eo reuelatur ex fide in fidem, ſicut ſcriptum eſt,iuſtus ex fide viuit.

Ca.3.21 iuſtitia Dei ꝑ fidē ieſu Chriſti in omnes & ſuper omnes, q credunt in eū,nō enim eſt diſtinctio,24.iuſtificati gratis

Cap.5.1. per fidē ipſius,per redemptionem quæ eſt in Chriſto ieſu. iuſtificati ergo ex fide,pacem habemus ad Deum per Dominum noſtrum ieſum Chriſtum.

Cap.10.4 Finis enim Legis chriſtus,ad iuſtitiam omni credenti. 10.corde creditur ad iuſtitiam,ore autem fit cōfeſsio ad ſa

1.Co.1.30 lutem.

Ex ipſo autem vos eſtis in Chriſto ieſu qui factus eſt nobis ſapientia à Deo & iuſtitia& ſanctificatio,& redemptio

Gal 2.16 Sciēces autē quod nō iuſtificatur homo ex operib.legis niſi per fidem ieſu Chriſti,& nos in Chriſto ieſu credimus vt iuſtificemur ex fide Chriſti,& nō ex operibus legis, ꝓpter quòd ex operibus legis non iuſtificabitur omnis caro

Ca.3.11. Cùm autem in lege nemo iuſtificatur apud Deum,manifeſtum eſt quia iuſtus ex fide viuit.

Nos

Nos enim ex ſpiritu, ex fide ſpem iuſtitiæ expectamus. *Cap.5.5.*
Et inueniat (ait Paulus) in illo non habens meam iuſtitiam,quæ ex lege eſt,ſed illam quæ ex fide eſt chriſti. *phili.3.9.*
Vt iuſtificati gratia ipſius hæredes ſimus ſecundũ ſpem vitæ æternæ. *Tit.3.7.*
chriſtus ſemel pro peccatis noſtris mortuus eſt, iuſtus ꝓ iniuſtis,vt nos offerret deo mortificatos quidem carne, viuificatos autem ſpiritu. *1.pet3.18*

Iuſtificatio qua quis ex iuſto fit iuſtior, acquiritur bonis operibus.

NOn impediaris orare ſemper,& ne vereris vſque ad mortem iuſtificari,qnoniam merces Dei manet in æternum. *Ec.18.22*
Non enim auditores legis iuſti ſunt apud Dominũ, ſed factores legis iuſtificabuntur. *Ro.2.13*
Abrahã pater noſter nonne ex operibus iuſtificatus eſt, offerens iſaac filium ſuum ſuper altare? 24. videtis quoniã ex operibus iuſtificatur homo,& non ex fide tantum. *iac.2.21*
Qui Nocet noceat adhuc,& qui in ſordib. eſt, ſordeſcat adhuc,& qui iuſtus eſt iuſtificetur adhuc. *Ap.22,11*

Iuſtificatio iuſti non ſolum fidei aſcribitur, ſed etiam aliis virtutibus,vt ſpei.

SPe enim ſalui facti ſumus,ſpes autem quæ videtur non eſt ſpes, nam quod videt quis quid ſperat? *Ro.8.24*

Charitati attribuitur Iuſtificatio.

EGo ſum Dominus Deus tuus faciens miſericordiã in milia his qui diligunt me,& cuſtodiunt pręcepta mea. *Exod.24.*
Odiũ ſuſcitat rixas & vniuerſa delicta operit Charitas *pr.10.12.*
Propter ꝙ dico tibi(ſcilicet quia non vnxiſti caput meũ oleo,ſicut Magdalena)remittuntur ei peccata multa,quoniã dilexit multũ,cui autẽ minus dimittitur, minus diligit *Eu.7.47*
Et ſi diſtribuero in cibos pauperũ omnes facultates meas & ſi tradidero corpus meum ita vt ardeam,charitatẽ autem non habuero,nihil mihi prodeſt. *1.Co.13*
in chriſto Ieſu neque circunciſio aliquid valet, neque præputium,ſed,fides quæ per charitatem operatur. *Gala.5.6*

1.pet.4.8. Ante omnia autem mutuam in vobiſmetipſis Charitatẽ habentes continuam,quia charitas operit multitudinem peccatorum.

1.ioā.4.7 Chariſſimi diligam⁹ nos inuicẽ quia charitas ex Deo eſt & omnis qui diligit ex Deo natus eſt,& cognoſcit Deum, qui nõ diligit nõ nouit Deum , quoniã Deus charitas eſt. in hoc apparuit charitas Dei in nobis,quoniã filiũ ſuum vnigenitum miſit Deus in mundum vt viuamus per eum.

Timori aſcribitur.

Ecc.1.27 Timor Domini expellit peccatum,nam qui ſine timore eſt non poteſt iuſtificari.

Pœnitentiæ operibus.

Sa.11.24. Sed miſereris omniũ(ſcilicet Domine)quia omnia potes diſſimulas peccata hominum propter pœnitentiam.

Ez.18.21 Si autem impius pœnitentiam egerit ab omnibus pec catis ſuis quæ operatus eſt,& cuſtodierit omnia præcepta,& fecerit iuſtitiam,vitã viuet,& non morietur, quoniam iniquitatum eius quas operatus eſt nõ recordabor,in iuſtitia ſua quam operatus eſt viuet.

Mat.3.2. Pœnitentiam agite(dixit ioannes)appropinquauit enim regnum cœlorum.

Lu.7.42 Ponitur exemplum Magdalenæ,dixit autem ieſus,ad illam remittuntur tibi peccata,&c.

ca.15.‡. Ponitur exemplum filij prodigi,& cap.18.ponitur exemplum Publicani.

Iuſtitiæ phariſaicæ defectio.

Ma.5.20. Dico autem vobis,quia niſi abundauerit iuſtitia veſtra plus quàm Scribarum & phariſæorum,non intrabitis in regnum cœlorum.

Lu.16.15 Et ait illis.(*ſcilicet phariſæis.*)Vos eſtis qui iuſtificatis vos coram hominibus , Deus autem nouit corda veſtra , quia quod hominibus altum eſt,abominatio eſt ante Deum:

Legalis imperfectio.

rom.3.20 Scimus,quia ex operibus legis non iuſtificabitur omnis caro coram illo.

9.30. Quid ergo dicemus?ꝙ Gentes,quæ non ſectabantur iuſtitiã apprehenderunt iuſtitiam:iuſtitiam autem,quæ ex fide eſt.iſrael verò ſectando legem iuſtitię,in legem iuſtitiæ nõ peruenit.Quare?Quia nõ ex fide,ſed quaſi ex operib⁹.

ignorantes

Ignorantes enim iuſtitiam Dei,& ſuam quętẽtes ſtatuere,iuſtitiæ Dei non ſunt ſubiecti. 10.3.

Scientes autem quòd non iuſtificatur homo ex operib. legis,niſi per fidem,quæ eſt in Chriſto ieſu, (excidiſtis. Gal.2.16

Euacuati eſtis à Chriſto, q in lege iuſtificamini : à gratia 5.4.

Veruntamen exiſtimo omnia detrimentum eſſe propter eminentem ſcientiam ieſu Chriſti Domini mei: propter quem omnia detrimentum feci,& arbitror, vt ſtercora, vt Chriſtum lucrifaciam,& inueniar in illo non habens meã iuſtitiam quę ex lege eſt,ſed illam quę ex fide Chriſti Ieſu quæ eſt ex Deo iuſtitia in fide. Phili.3:8.

Notum igitur ſit vobis viri fratres , quia per hunc vobis remiſſio peccatorum annunciatur ab omnibus quibus nõ potuiſtis in lege Moyſi iuſtificari. Act.13.38

Laban hoſpitio excipit famulum Abrahæ Gen. 24.32. Mercede conducit iacob.29.14. 20.perſequitur iacob 31.22.

Labor & dolor communis omnibus hominibus.

ADæ dixit Deus Quia audiſti vocem vxoris tuæ,& comediſti de ligno ex quo præceperam tibi ne comederes,maledicta terra in opere tuo,in laboribus comedes ex ea cũctis dieb⁹ vitæ tuæ.in ſudore vultus tui veſceris pane tuo,donec reuertaris in terrã de qua ſumptus es. Gen.3.17

Sex diebus operaberis,& facies omnia opera tua, idem cap.34.21.idem verbatim.Deutero.5.12. Exo.20.9

Anna verò vxor(eius Tobiæ) ibat ad opus textrinum quotidie & de labore manuum ſuarum victum quẽ conſequi poterat conferebat. Tob.2.19

Labores manuum tuarũ quia mãducabis: ſanctus es & bene tibi erit. pſa.127.2

Vade ad formicam ò piger,& conſidera vias eius, & diſce ſapientiam,quæ cùm non habeat ducem nec pręceptorem,nec principem parat in ęſtate cibum ſibi & congregat in meſſe quod comedat. prou.6:6

AEgeſtatem operata eſt manus remiſſa,manus autẽ fortium diuitias parat. Cap.10.4

Vbi non ſunt boues præſepe vacuum eſt,vbi autem plurimæ ſegetes,ibi manifeſta eſt fortitudo bouis. Cap.14.4

Propter frigus piger arare noluit,mẽdicabit ergo ęſtate & non dabitur ei. Ca.20.4.

Dulcis eſt ſomnis operãti ſiue parũ ſiue multũ comedat Ecc.5:11.

ſaturitas

Ait illi (Iacob) Laban, inueniam gratiam in cõſpectu tuo experimento didici, qa benedixerit mihi Deus propter te Ca.30.17

Recorderis Domini Dei tui, quod ipſe vires tibi prębuerit, vt impleret pactum ſuum ſuper quo iurauit patribus tuis ſicut præſens indicat dies. Deu.8.18

Dominus autem benedixit nouiſſimis Iob magis quàm principio eius, & facta ſunt ei quatuordecim milia ouium, & ſex milia camelorum, & mille iuga boum, & mille aſinę. io.42.12.

Benedictio dñi diuites facit, nec ſaciabitur eis afflictio. pr.10.22.

Mane ſemina ſemen tuũ. & veſpere ne ceſſet manus tua quia neſcis quid magis oriatur hoc autem illud, & ſi vtru que ſimul melius erit.

Laboranti merces debetur.

NON facies calũniã ꝓximo tuo, nec vi opprimes eũ, nõ morabitur opus mercenarij tui apud te vſq; ad mane Le.19.13

Nõ negabis mercedẽ indigentis, & pauperis fratris tui, ſiue aduenę, q tecum moratur in terra, & intra portas tuas eſt: ſed eadẽ die reddes ei pretiũ laboris ſui ante ſolis occaſum, quia Pauper eſt, & ex eo ſuſtentat animã ſuam ne clamet cõtra te ad Dominum & reputetur tibi in peccatum. de.24.14 cap.25 4

Non ligabis os bouis terentis in area fruges tuas.

Quicunque tibi aliquid operat⁹ fuerit, ſtatim ei mercedẽ reſtitue, & merces mercenarij tui apud te õinonõ remaneat To.4.15.

Non lædas ſeruum in veritate operantem, neque mercenarium dantem animam ſuam. Ec.7.22.

Panis egẽtium vita pauperum eſt, q defraudat illum, homo ſanguinis eſt, quia aufert in ſudore panẽ quaſi qui occidit proximum ſuum. ca.34.15.

Væ qui ędificat domum ſuam in iniuſtitia & cęnacula ſua non in iudicio, amicum ſuũ opprimet fruſtrà, & mercedem eius non reddet ei. Hi 22.13

Accedam ad vos (filios Leui) in iudicio, & ero teſtis velox maleficis & adulteris & periuris, & qui calumniantur mercedẽ mercenarij, viduas & pupillos, & opprimũt peregrinum, nec timuerunt me dicit dominus exercituum. Mal.3.5

Dignus eſt operarius cibo ſuo. idem Luc.10.7. Mt 10 10

Scriptum eſt enim in lege Moyſi, non alligabis os boui trituranti.14. ita & Dominus ordinauit ijs qui Euangelium annunciant de Euangelio viuere. 1.Cor.9 9

Non infrenabis os boui triturãti, & dignus eſt operarius mercede ſua. 1.Ti.5.18

Ecce

Iaco,5,4 Ecce merces operariorũ,q meſſuerunt regiones veſtras quæ fraudata eſt à vobis, clamat: & clamor eorum aures domini Sabaoth introiuit.

laboris manuum,& agricultura laus & vtilitas.

Pro.12 11 QVi operatur terram ſuam ſatiabitur panibus,qui autem ſectatur otium; ſtultiſſimus eſt.

Cap.13.4 Vult & nõ vult piger, aĩa aũt operantiũ impinguabitur.

ca.14.23 In omni opere bono erit abundantia: vbi autem verba ſunt plurima ibi frequenter ægeſtas.

C.24 27 Præpara foris opus tuum, & diligenter exerce agrum tuum,poſtea ædifices domum tuam.

C.28.19 Qui operatur terramſatiabitur panibus,qui autem ſectatur otium,replebitur ægeſtate. .(ra.11.9

Lachis traditur in manu Iſraelis, Ioſue 10.32.extruitur, 2.Par-

laici ne ſe in ſacris præter officium miſceant.

Vide artifices qui

Leu,10.† IGne Nadab & abiu comſũpti planguntur à populo.nõ à Sacerdotibus,eo quod impoſuerunt ignem in incenſum deſuper offerẽtes coram domino ignem alienum, quod eis præceptum non erat,in deſerto Synai.

Num,1.51 Cũ proficiſcẽdũ fuerit,deponẽt Leuitæ,tabernaculũ, cũ caſtra metãda erigent,q́quis externorũ acceſſerit occidet.

Ca.3.10 Aarõ autem & filios eius conſtitues ſuper cultum ſacerdotij,externus qui ad miniſtrandum acceſſerit morietur.

Nec vaſa ſacra temere contingant.

Nu.4.15 CVmq; inuoluerit Aaron & filij eius ſanctuariũ & oĩa vaſa eius in commotione caſtrorũ,tunc intrabũt filij Caath vt portẽt inuoluta,& nõ tãgẽt vaſa ſãctuarij ne moriãtur,19.Sed hoc facite eis vt viuãt & nõ moriantur,ſi tetigerint ſancta ſanctorũ.Aarõ & filij eius intrabũt,ipſiq; diſponent opera ſingulorũ & diuidẽt,quid portare qs debeat alij nullã curioſitate videãt quę ſunt in ſanctuario deipriuſ qnã inuoluãtur,alioquin moriẽtur.Item Nu.1.31.vt ſupra.

Cap.18.7 Tu autẽ & filij tui(ait dominus Aaroni)cuſtodire ſacerdotium veſtrum,& omnia quę ad cultum altaris pertinẽt,& intra velum ſunt,per ſacerdotes adminiſtrabuntur, ſi quis externus acceſſerit occidetur.

2.re.6 6. Poſtquam autẽ venerunt ad arcam Nachor,extẽdit Oſa manum ad arcam dei & tenuit eam:quoniã calcitrabãt boues,& declinauerunt eã,iratuſq; indignatur dominus cõtra

Oſam

Oſam,percuſsit eum ſuper temeritate,qui mortuus eſt ibi iuxta Arcam Dei.

Non eſt tui officij Ozia(ait illi Azarias ſacerdos)vt adoleas incenſum Dño,ſed Sacerdotũ,hoc eſt filiorũ Aarõ q. conſecrati ſunt ad huiuſmodi miniſterium:egredere de ſanctuario,ne contempſeris,quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à Domino Deo. 2.pa.26.18

Lais oppugnatur à Danitis,expugnatur,ædificatur, & appellatur Dan.Iudic.18 27.appellatur Leſen,ioſue 19.47.

Lapis dicitur Chriſtus angularis.

ECce ego mittã in fũdamẽtis Syõ lapidẽ,pbatũ angularẽ,pretioſũ,ſolidiſsimũ fũdamẽtũ, fides nõ feſtinabit. *Eſ.28 16*

Dicit illis Ieſus : Nunquid legiſtis in ſcripturis lapidem quem reprobauerũt ædificantes,his factus eſt in caput anguli?A Domino factum eſt iſtud. *Mt.21.42*

Hic eſt lapis,qui reprobratus eſt à vobis ædificantibus, qui factus eſt in caput anguli. *act.4.11*

Super ædificati ſuper fũdamẽtum Apoſtolorum,& prophetarum ipſoſummo angulari lapide Chriſto Ieſu. *Eph.2.20*

Offenſionis.

DOminum exercituũ ipſum ſanctificate,ipſe pauor veſter ipſe terror veſter, & ipſe erit vobis in ſanctificationem in lapidem autem offenſionis,& petram ſcandali duabus domibus iſrael,& in laqueũ, & in ruinam habitantibus Hieruſalem,& offendent ex eis plurimi,& cadent, & conterentur, & irretientur,& capientur. *Eſai.8.13*

Et qui ceciderit ſuper lapidem iſtum cõfringetur, ſuper quem verò ceciderit,conteret eum. *Mt.21 44*

Ecce poſitus eſt hic in ruinam,& in reſurrectionem multorũ in iſrael & in ſignum cui contradicetur. *Lu.2.34.*

Omnis q. ceciderit ſuper lapidem illum ,cõquaſſabitur: ſuper quem vero ceciderit commuet eum. *Lu,20.18*

in iudicium ego in hunc mundum veni ,vt qui non vident Videant:& qui vident cęci fiant. *ioã 6.39*

Offenderunt.n.in lapidem offenſionis,ſicuti ſcriptũ eſt. Ecce pono in Syon lapidẽ offenſionis,& petramſcandali,& omnis qui credit in eum,non confundetur. *Ro 9.32*

propter quod continet ſcriptura:Ecce pono in ſyon lapidem ſummum angularem,probatum,electum,pretioſum. Et qui crediderit in illo,non pudefiet. *1.pet.2.6*

Lapis

Lapis dicitur Petrus.

ioa.1.42. INtuitus autem eum ieſus,tu es Simon filius iona,tu vocaberis Cœphas,quod interpretatur petrus.

Lapis dicitur omnis Chriſtianus,

1.Pe.2.4 AD quem accedentes &c.*Vide in tit. Dominus*

1.Co.4.5. *Laudatur homo à Deo.*

Tunc laus erit vnicuique à Deo:

A ſeipſo.

pro. 27.2 LAudet te alienus , & non os tuum: extraneus & non labia tua:

Ab alio in abſentia.

Ma.11.7 SIc Saluator ioannem diſcipulis ipſius diſcedentibus laudibus extulit. (ioanne

Lu 7.24 illis autem abeuntibus,cœpit ieſus dicere ad turbas de

De innocentia.

pſal 63.11 LAudabunt omnes recti corde.

Ecc 11.2 Non laudes virum in ſpecie ſua neque ſpernas hominem in viſu ſuo.

ibide.30. Ante mortem ne laudes hominem quenquam ,quoniã in filiis cognoſcitur vir.

17.8. Ante ſermonẽ non laudes virum.hæc enim tentatio eſt hominum.

44.1. Laudemus viros præclaros , & quibus prognati ſumus maiores noſtros.

ibidem.6. Homines diuites in virtute pulchritudinis ſtudium habentes pacificantes in domibus ſuis.

ibide.14. Sapientiam ipſorum narrent populi laudem eorũ nuntiet Eccleſia

Laudandus Deus ante & poſt cibum.

Deu,8.10 CVm commederis & ſatiatus fueris,benedicas domino Deo tuo pro terra optima quam dedit tibi:

Laudare Deum pro merito non poſſumus.

pſa 95.4 QVouiam magnus Dominus & laudabilis nimis terribilis eſt ſuper omnes deos.

105.2 Quis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudationes eius.

118.174 Septies in die laudẽ dixi tibi,ſup iudicia iuſtitiæ tuæ.dñe

magnus

Magnus dominus & laudabilis nimis & magnitudinis 144.3.
eius non eſt finis.
Glorificantes Dominum quantumcunque potueritis ſu Ec.43.32
perualebit adhuc,& admirabilis magnificentia eius.

laudes Deo canendæ.

OMnes gentes plaudite manibus,iubilate Deo in voce Pſa.46.2
exultationis.
Præcinite domino in confeſſione,pſallite deo noſtro in 146.7.
cithara.
Cantate domino canticum nouum,laus eius in eccleſia 149 1.
ſanctorum.
Cantate Domino quoniam magnificè fecit, annuntiate Eſa.12.5
hoc in vniuerſa terra.
Nolite inebriari vino in quo eſt luxuria, ſed implemini Eph.5.19
ſpiritu,loquẽtes vobiſmetipſis in pſalmis & hymmis,& cã
ticis ſpiritualibus,cantãtes & pſallẽtes in cordibus veſtris
Domino.
Verbum Chriſti habitet in vobis abundanter,in omni ſa Col.3.16.
pientia docentes & commonentes voſmetipſos, pſalmis,
hymnis,& canticis ſpiritualibus,in gratia cantantes in cor
dibus vaſtris deo.
Per ipſum ergo (Chriſtum) offeramus hoſtiam laudis He.13.15
ſemper deo,id eſt,fructũ labiorũ confitentiũ nomini eius.
Triſtatur aliquis veſtrum? Oret. AEquo animo eſt, Iacob. 5.
pſallat.

Lazarus iacet ante oſtium diuitis epulonis,Luc 16. 20.
Lazarus ſuſcitatur à morte,ioan 11, 43. perſecutionem ſuſtinet à iudæis.12.10.
Labbæus cognomine Thadeus,diſcipulus Chriſti,mat.10:3 appellatur Iudas filius Iacobi,lucæ.6.16.

lectio.

POſt induſtriam ſequitur ſapientia. Ecc.10.10
Qui legit,intelligat.Omnis autem cui multũ eſt da M.24.15.
tum,multum quæretur ab eo:& cui commẽdauerunt mul- luc.12.48
tum,plus petent ab eo.
Attende lectioni exhortationi & doctrinæ. Noli negli 1.Ti.4.13
gere gratiam,quæ in te eſt.
Omnis ſcriptura diuinitus inſpirata,vtilis eſt ad docẽdũ 2 ti 3.16
ad arguendum.

Col.3.16 Verbum Chriſti habitet in vobis abundanter.

Iac.4.17. Scienti igitur bonum facere, & non facienti, peccatum eſt illi.

lepra quomodo cognoſcatur,

Leuit.13. Deſcribitur Lepra,quomodo cognoſcatur:ca.14.quę ſacrificia offerenda ſint pro homine lepra infecto.

lepram mittit Deus propter peccatum.

Exo.4.6 DIxit Deus Moyſi: Mitte manum tuam in ſinum tuum quàm cùm miſiſſet in ſinum protulit leproſam inſtar niuis.

Num.12. Aaron & Maria in mitiſsimum Moyſen murmurāt,apud quos Deus Moyſen laudat à familiaritate erga dominum Maria lepra percuſſa, & ſeptem diebus à populo ſeparata, ſanitati reſtituitur.

4.Re.5.1 Naaman princeps militiæ regis Syrię erat vir magnus apud dominum ſuum & honoratus: Per illum enim dedit Dominus ſalutem Syrię,erat autem vir fortis,ſed leproſus. 27. Dixit Elizeus illi:Quia accepiſti argentum,& veſtes vt emas olíueta,& vineas & oues & boues,&ſeruos & ācillas lepra adhęrebit tibi Naaman,& ſemini tuo, vſque in ſempiternum,& egreſſus eſt ab eo leproſus quaſi nix.

Ca.15.5: percuſſit autem dominus Regem(Azariam)& fuit leproſus vſque in diem mortis ſuę, & habitauit in domo libera ſeorſum.

2.pa.26. 18. Non eſt tui officij Ozia, vt adoleas incenſum domino: ſed ſacerdotum,hoc eſt,filiorum Aaron,qui conſecrati sūt ad huiuſcemodi miniſteriū:egredere de ſanctuario,ne cōtempſeris,quia non reputabitur tibi in gloriam hoc à domino Deo. Iratuſque Ozias,& tenens in manu thuribulum vt adoleret incenſum,minabatur ſacerdotibus,ſtatimque orta eſt lepra in fronte eius coram ſacerdotibus,in domo Domini ſuper altare thymiamatis 21. Fuit igitur Ozias rex leproſus vſque in diem mortis ſuę,& habitauit in domo ſeparata plenus lepra, ob quā eiectus fuerat de domo Domini.

lepra mundatur:

exo.4.7. REtrahe (ait dominus Moyſi) manum tuam in ſinum tuum.Retraxit, & protulit iterum & erat ſimilis carni reliquę (quę prius erat leproſa īſtar niuis) nume-

ri.12.

ri,12.vt ſupra.§.

Deſcendit(Naaman)& lauit in iordane ſepties iuxta ſermonem viri Dei(Elizæi) & reſtituta eſt ei caro eius ſicut caro pueri paruuli & mundatus eſt. 4 R.5.14

Cũ aũt deſcẽdiſſet de mõte ſecutæ ſũt eũ turbæ multę, & ecce leproſus veniẽs,adorabat eũ dicẽs·dñe,ſi vis potes me mũdare.Et extẽdẽs ieſus manum ſuam tetigit eũdicẽs Volo,mũdare.Et confeſtim mundata eſt lepra eius. Ma. 8.1

Cum ingrederetur ieſus quoddam caſtellum, occurrerunt ei decem viri leproſi,qui ſteterunt à longé & leuauerunt vocem,dicentes:ieſu preceptor,miſerere noſtri.Quos vt vidit dixit:ite oſtendite vos ſacerdotibus,& factum eſt vt dum irent,mundati ſunt. Lu.17.12

Leproſorum ſegregatio.

Omni tempore quo leproſus eſt & immundus,ſolus habitabit extra caſtra. Le.13.46

Præcipe (ait Dominus Moyſi)filiis iſrael,vt eiiciant de caſtris omnem leproſum, & qui ſemine fluit,pollutuſque eſt ſuper mortuo. Num 5.2

Percuſsit dominus regem, Azariam, & fuit leproſus vſque in diem mortis ſuæ,& habitabat in domo libera ſeorſum:ioatham autem filius Regis gubernabat palatium 4 R 15 5

Leui naſcitur Geneſis.29.34. Occidit cum fratre ſuo Symeone Sichemitas cap 34.25.punitio illius facti.ca.49.5.

Leuitarum habitatio eius,& ſuſtentatio.

Locutus eſt Moyſes ad Aaron & ad Eleazar, & ithamar filios eius qui erant reſidui, Tollite ſacrificium quod remanſit de oblatione domini,& comedite illud abſque fermento iuxta altare,quia ſanctũ ſanctorum eſt. Le.10.12

Ædes Leuitarum quæ in vrbib⁹ ſunt,ſemper poſſunt redimi:ſi redemptæ non fuerint,in iubeleo conuertentur ad dominos,quia domus vrbium Leuitarum pro poſſeſsionibus ſunt inter filios iſrael.Suburbana autem eorum nõ vęneant quia poſſeſsio ſempiterna eſt. ca 25.32

Filiis Leui dedi omnes decimas iſraelis in poſſeſsionem pro miniſterio quo ſeruiunt mihi in tabernaculo fœderis 23.Solis filiis Leui mihi in tabernaculo ſeruientibus,& portantibus peccata populi legitimum ſempiternum erit in generationibus veſtris.Nihil aliud poſsidebunt decimarum oblatione contenti,quas in vſus eorũ & neceſſaria ſeparaui: Nu.18.21

præcipe filiis Iſrael(ait Dominus ad Moyſen)vt dent Le
cap.35.2 uitis de poſſeſſionibus ſuis,vrbes ad habitandum & ſubur
bana earũ per circuitum,vt ipſi in oppidis maneant,& ſub
urbana ſint pecoribus ac iumentis.

De.12,12 Ibi(ſcilicet in terra quam Dominus daturus eſt vobis) epulabimini coram Domino Deo veſtro, vos ac filij & filiæ veſtrę,famuli,ac famuly atque Leuites qui in vrbibus veſtris commorantur.19. Caue, dicit dominus populo Iſrael ne derelinquas Leuiten in omni tempore quo verſaris in terra.

ca.14.27 Caue ne derelinquas eũ, Leuiten:qui intra partes tuas eſt,quia non habet aliam partẽ in poſſeſſione tua.Cap.18.1

cap.26.2 Tolles : dicit, Dominus Leuitis de cunctis frugibus tuis primitias,& pones in cartallo,pergeſque ad locum quem Dominus Deus tuus elegerit,vt ibi inuocetur nomen eius

Ioſu 13.14 Tribui autẽ Leui non dedit poſſeſſionem, ſed ſacrificia & victimæ Domini Dei Iſrael,ipſa,eſt eius hæreditas, ſicut locutus eſt illi.33.Tribui autem Leui non dedit poſſeſſionem,quoniam dominus Deus Iſrael ipſe eſt poſſeſſio eius, vt locutus eſt illi.cap.18.7 ferè idem habetur.

cap 21.‡ Leuitis aſſignantur ciuitates.48.cum ſuburbanis,& completa Dei promiſsione requies datur filiis iſrael.

Eſ.1.10.32 Et ſtatuemus, dicunt qui fœdus Domini initum ſeruarunt :ſuper nos præcepta,vt demus tertiam partem ſicliper annum ad opus domus Dei noſtri,ad panes propoſitionis, & ad ſacrificium ſempiternum,& in holocauſtumſempiternum,in ſabbathis&c.37.& primitias ciborum noſtrorum, & libanum noſtrorum , & poma omnis ligni , vindemiæ quoque & olei afferemus ſacerdotibus in gazophylatium dei noſtri , & decimam partem terræ noſtræ Leuitis. ipſi Leuitę decimas accipient ex omnibus ciuitatibus operum noſtrorum.cap.13.10.

Ex 58.‡ Diuiſio terræ ſanctæ in duodecim tribus,vbi ſunt primitię , ſanctuarium , locus ſacerdotum & Leuitarum , menſura ciuitatis in quadro cum ſuburbanis poſſeſſio principis &c.

Ec.7.32. In omni virtute tua dilige eum qui te fecit & miniſtros eius ne derelinquas·Honora deum ex tota anima tua , & honorifica ſacerdotes.

leuitarum miniſterium & officium

tribum

TRibum Leui noli numerare, neque pones ſummam eorum cum filiis Iſrael, ſed conſtitue eos ſuper taber naculum teſtimonij, & cuncta vaſa eius, & quicquid ad cæremonias pertinet, ipſi portabunt tabernaculum & omnia vtenſilia eius, & erunt in miniſterio, ac per gyrum tabermaculi metabuntur. *Nu.1.49*

Leuitæ in tabernaculi miniſterium aſſumpti numerantur cum ſuis principibus ac miniſteriis & loco primogenitorum Iſrael ſuſcipiuntur, reliqua primogenita numerũ Leuitarum excedentia pretio redimuntur. *cap.3.* ‡

Locutus eſt Dominus ad Moyſen & Aaron dicens: Tolle ſummam filiorum Caath de medio Leuitarum per domos & familias ſuas à triceſimo anno & ſupra, vſque ad quinquageſimum annum, omnium qui ingrediuntur vt ſtent & miniſtrent in tabernaculo fœderis. *cap 4.1*

Candelabri & lucernarum ſitus ac formæ, ædesq; & cõſecretario Leuitarum. *ioſu.2.6.* *cap.8.* ‡.

(Dixit Dominus ad Aarõ) fratres tuos de tribu Leui, & ſceptum patris tui ſume tecum, prę́ſtóque ſint & mini ſtrent tibi: Tu autem & filij tui miniſtrabitis in tabernaculo teſtimonij. 23. Solis filius Leui mihi in tabernaculo ſeruientibus & portantibus peccata populi, legitimum ſempiternum erit in generationibus veſtris, nihil aliud poſſidebunt decimarum oblatione cõtenti, quas in vſus eorum & neceſſaria ſeparaui, *cap.18.2.*

Dixit dominus ad Aaron, Vinum & omne quod inebriare potaſt, non bibetis tu & filij tui, quando intrabitis in tabernaculum teſtimonij, ne moriamini, quia præceptum ſempiternum eſt in generationes veſtras. *Leui.10.8*

Genealogia filiorum Leui, & quos ex eis conſtituerit Dauid cantores ac miniſtros in domo domini &c. cap 9. *1. Para.6*

Cõſtituit ioſaphat in Hieruſalem quoque Leuitas & ſacerdotes & principes familiarum ex iſrael, vt iudicium & cauſam domini iudicarent habitatoribus eius. *2.pa.19.8*

Erunt in ſanctuario meo editui, & ianitores portarum domus, & miniſtri domus, ipſi mactabunt holocauſta & victimas populi, & ipſi ſtabunt in conſpectu eorum, vt miniſtrent ei. *Ez.44.11*

leuitas aſſumit ſibi in miniſterium
Deus pro primogenitis Iſraelis.

Nu.3.12. EGo tuli Leuitas à filiis Iſrael pro omni primogenito qui aperit vuluam in filijs Iſrael,eruntque Leuitæ mei 40 Et ait Dominus ad Moyſé:Numera primogenitos ſex⁹ maſculini de filiis iſrael ab vno menſe & ſupra & habebis ſummam eorum,tolléſque Leuitas mihi pro omni primogenito filiorum iſrael,Ego ſum Dominus,& pecora eorũ pro vniuerſis primogenitis pecorum filiorum iſrael idem c.8.16.habetur.

Exo. 32. *Leuitæ puniunt peccatum erecti vituli:*

OB vitulum adoratum Moyſes deum precatur,tabulas frāgit,vitulum comburit,& Aaron obiurgato idololatras occidi iubet,cæteriſque veniam impetrat.

2.pa.11.13 *Leuitæ expelluntur ex Iſrael.*

SAcerdotes & Leuitæ qui erant in vniuerſo iſrael,venerunt ad eum de cunctis ſedibus ſuis(ſcilicet ad ieroboã) relinquentes ſuburbāna & poſſeſsiones ſuas trāſeuntes ad iudam & Hieruſalem,eo quod abiecillet eos ieroboam,& poſteri eius ne ſacerdotio Domini fungerentur:

Lex prima & præceptum datur.

Gen.2.16 PRæcepit eis(Adã & Euæ)Dominus dicens:Ex omni ligno paradiſi comede,de ligno autem ſcientiæ boni & mali ne comedas.

Lex prima violatur.

Gen 3.4. DIxit ſerpens ad mulierem nequaquam morte morie mini &c 6.Vidit igitur mulier quod bonum eſſet lignũ ad veſcendum & pulchrum oculis,aſpectuque delectabile, & tulit de fructu illius & comedit:deditque viro ſuo qui comedit.&c.

Lex decem mandatorum datur Moyſi.

Ex.20.‡ MOyſes decalogum à Domino tertio auditum populo narrat,ac terreum,ac lapideum de inſectis lapidibus altare fieri iubet quod non ſit per gradus aſcendendum.

De.5.‡ Præceptorum decalogi repetitio & explanatio & de timore filiorum iſrael cum Dei vocem audiſſent , montem ardere vidiſſent.

Legis tabulæ donantur.

Ex.31 18 DEdit Domin⁹ Moyſi cōpletis huiuſmodi ſermonib.in monte Synai(ſcilicet die ſabbathi obſeruatione, &c.) duas tabulas teſtimonij lapideas, ſcriptas digito Dei

Hæc verba locutus eſt Dominus ad omnem multitudinē veſtram in monte de medio ignis & nubis & Caliginis voce magna)ſcilicet præceptorum decalogi repetitio & explanatio(nihil addens amplius & ſcripſit ea in duab⁹ tabulis lapideis quas tradidit mihi,,Moyſi,. Deu.5.22

legis tabulæ franguntur.

OB vitulum adoratum Moyſes deum precatur,tabulas frangit vitulum comburit,& Aaron obiurgato idololatras occidi iubet,cæteris veniam impetrat. Exod.32.

(Alludit ad hanc illorum idololatriam)15.'cùm de mōte ardente deſcenderē & duas tabulas fœderis vtraque tenerem manu,vidiſſemque,ait Moyſes:vos peccaſſe Domino Deo veſtro , & feciſſe vobis vitulum conflatilem, ac deſeruiſſe velociter viam eius quam vobis oſtenderat proieci tabulas de manibus meis,cōfregique eas in conſpectu veſtro Deu.9.

Dantur aliæ tabulæ.

DIxit Dominus ad Moyſen:Scribe tibi verba hęc quib. tecum & cum Iſrael pepigi fœdus, fuit ergo ibi cū domino 40.dies & 40.noctes, panem non comedit & aquam non bibit & ſcripſit in tabulis verba fœderis decem. ex.34.27

In tempore illo dixit Dominus ad me,Moyſen:Dola tibi duas tabulas lapideas,ſicut priores fuerant,& aſcēde ad me in montem,faciéſque arcam ligneam,& ſcribam in tabulis verba quæ fuerunt in his quas ante confregiſti ponéſque eas in arca,feci igitur arcam de lignis Setim. Deu.10.1.

legis officium & operatio.

SCimus autem quoniam quęcunque lex loquitur iis qui in lege ſunt,loquitur vt omne os obſtruatur, & ſubditus fiat omnis mundus Deo,quia ex operibus legis non iuſtificatur omnis caro coram illo. Ro.3.19.

Lex enim iram operatur. vbi enim non eſt lex nec prævaricatio. Cap.5.4

Lex autem ſubintrauit vt abundaret delictum, vbi autē abundauit delictum ſuperabundauit gratia; vt ſicut regnauit peccatum in mortem,ita & gratia regnet per iuſtitiā in vitam æternam. Cap.5.20

An ignoratis fratres,ſcientibus enim legē loquor:'quia lex in homine dominatur quanto tempore vult 7. Quid ergo dicemus? Lex peccatum eſt? Abſit. Sed peccatum cap. 7.1

non cognoui niſi per legem, nam concupiſcentiam neſcie bam niſi lex diceret nõ concupiſces. Occaſione autẽ accep ta peccatũ per mãdatum operatum eſt in me omnem cõ cupiſcentiam. Sine lege autem omne peccatum mortuum erat, &c.

Gal. 3.19 Quid igitur lex? Propter trãſgreſſiones poſita eſt, donec veniret ſemen cui promiſerat ordinata per angelos in manu mediatoris

1. Ti. 1. 8. Scimus aũt quia bona eſt lex ſi quis ea legitimé vtatur, ſciens hoc quia lex iuſto non eſt poſita, ſed iniuſtiſ & non ſubditis impiis & peccatoribus, ſceleratis & cõtaminatis.

He. 7.18 Reprobatio quidem fit præcedentis mandati (.ſ. in lege) propter imfirmitatem eius & inutilitatem. Nihil enim ad perfectum adduxit lex, introductio vero melioris ſpei per quam proximamus ad deum

legem Dei ſine ſpiritu eius non poſſumus implere.

De. 5.29 QVis det talem eos habere mentem (ait dominus ad Moyſen) vt timeant me & cuſtodiant vniuerſa mandata mea in omni tempore, vt bene ſit eis & filiis eorum

pſ. 118.24 in ſempiternum

Nam teſtimonia tua meditatio mea eſt, & conſilium

Lu. 18.22. meum iuſtificationes tuæ.

Air ei principi petenti quid faceret, vt vitã æternã poſſideret ieſus, Adhuc vnum tibi deeſt, omnia quæcunque ha bes vẽde & da pauperibus, & habebis theſaurum in cœlo, & veni et ſequere me.

act. 15.10 Nunc ergo quid tentatis deum, impende iugum ſuper ceruices diſcipulorum quod neque patres noſtri neque nos portare potuimus, ſed per gratiam domini noſtri ieſu chri ſti credimus ſaluari, quemadmodum & illi

Rom. 8.2 Lex enim ſpiritus vitæ in chriſto ieſu, liberauit me à lege peccati & mortis, nã quod impoſsibile erat legi ĩ quo infirmabatur per carnem, deus filium ſuum mittens in ſimi litudinem carnis peccati, & de peccato damnauit peccatũ in carne, vt iuſtificatio legis impleretur in nobis qui nõ ſe cundum legem ambulamus, ſed ſecundum ſpiritum.

Punitio vel merces eorum qui legem Dei preuaricantur, vel obſeruant. Vide obedientia & inobedientia.

Chriſtus venit vt legem impleat.

Ma. 5.18 NOlite putare ait ieſus diſcipulis ſuis quoniã veni ſol uere

uere legem aut prophethas:nō veni ſoluere,ſed adimplere.

legis Cæremoniæ abrogantur per Chriſtum.

OMnes enim prophetæ,& lex vſque ad ioannē prophetauerunt. (deorſum. M.11.13

Et velum templi ſciſſum eſt in duo à ſummo vſque ad M.15.38

Notum ſit vobis viri fratres,quia per hunc: Chriſtum: act. 12. vobis remiſsio peccatorum annuntiatur ab omnib⁹ quib. 38. non potuiſtis in lege Moyſi iuſtificari cap.15.11.

Peccatum enim vobis non dominabitur, non enim ſub rom:6.14 lege eſtis,ſed ſub gratia.

itaque fratres mei & vos mortificati eſtis legi per corpus Chriſti,vt ſitis alterius qui ex mortuis reſurrexit,vt fructificemus deo,cap 8.). Cap.7.4.

Chriſtus nos redemit de maledicto legis,factus pro nobis maledictum(quia ſcriptum eſt,maledictus omnis qui pendet in ligno)vt in gentib. benedictio Abrahę fieret in Chriſto ieſu(vt pollicitationem ſpiritus accipiamus per fidem cap.4.5 1.Pet.1 11.18. Ga.3.13

Nunc autem in chriſto ieſu vos,qui aliquando eratis lōgè facti,eſtis propè iu ſanguine chriſti. Eph.2.13

Et vos cum mortui eſſetis in delictis & preputio carnis veſtrę,conuiuificauit cum illo, donans vobis omnia delicta,delens quod aduerſus nos erat chyrographū decretiq; erat contrarium nobis,& ipſum tulit de medio affigens illud cruci,& exſpolians principatus & poteſtates traduxit cōfidenter palam,triumphans illos in ſemetipſo. Col.3.13

Lcn legiiur.

COepit Moyſes explanare legem, & dicere: dominus deus noſter locutus eſt ad nos in Horeb.dicens: ſufficit vobis quod in hoc monte manſiſtis(loquitur iſraeli in deſerto contra mare Rubrum.) De.31.5.

Scripſit itaque Moyſes legem hanc, & tradidit eam ſacerdotibus filiis Leui qui portabant Arcam fœderis domini & cunctis ſenioribus iſrael 11.Conuenientibus cunctis ex iſrael vt appareant in conſpectu domini dei tui in loco quem elegerit dominus,leges verba legis huius coram omni iſrael audientibus eis,ioſue cap 8.33. cap.31.9

Aſcendit Rex(ioſias)templum domini & omnes viri iuda,vniuerſique qui habitabant in Hyeruſalem cum eo ſacerdotes & prophetæ,& omnis populus à paruo vſque ad magnum,legitque cunctis audientibus omnia verba li- 4.r.23.2.

bri fœderis qui inuentus eſt in domo Domini.

1.Eſa.8.8. Et legit (omni populo) Eſdras in libro legis Domini diſtinctè & aperte ad intelligēdum: & intellexerunt cum legeretur. 3. Eſdræ, 9.39.

cap. 6.3. Et cōſurrexerunt ad ſtandum, omne ſemen filiorum Iſrael: & legerunt in volumine legis Domini Dei ſui, quater in die, & quater in nocte confitebantur & adorabant Dominum Deum ſuum 2. Macha. 19.29.

Lex noua Chriſtianorum conſiſtit potiſſimum in charitate.

Ma.5.44 EGo autem dico vobis, diligite inimicos veſtros, benefacite his qui oderū: vos. & orate pro perſequentibus & calumniātibus vos, vt ſitis filij patris veſtri qui in cœlis eſt qui ſolem ſuum oriri facit ſuper iuſtos & iniuſtos.

cap.7.12. Omnia quæcunque vultis vt faciant vobis homines, & vos facite illis, hæc eſt enim lex & prophetæ.

ca,22.37 Magiſter quod eſt mandatum magnum in lege) legis doctor tentans eum interrogauit Ieſum (ait illi Ieſus: diliges dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua, hoc eſt maximum & primum mādatum, ſecundum autem ſimile eſt huic. Diliges proximum tuum ſicut teipſum: In his duobus mandatis tota lex pendet & prophetæ.

Io 13.34 Mandatū nouū do vobis, vt diligatis inuicem, ſicut dilexi vos, vt & vos diligatis inuicē: In hoc cognoſcent omnes qa diſcipuli mei eſtis, ſi dilectionē habueritis ad inuicem.

Ro.13.10 Dilectio proximi malum non operatur, plenitudo ergo legis eſt dilectio.

Gal.5 14 Omnis enim lex in vno ſermone impletur, diliges proximum tuum ſicut teipſum.

cap.6: 2. Alter alteri⁹ onera portate, & ſic adimplebitis legē Chriſti.

1.Ti,1.5. Finis autem præcepti eſt charitas, de corde puro & conſcientia bona, in fide non ficta.

Lea nubit Iacob patriachæ Hen.29.21.

Gignit ei proles, cap.29.31.

Liber vitæ.

ex.32.32 AIt Moyſes ad Dominum pro populo, qui adorauerat vitulum. Aut dimitte eis Domine hanc noxam aut ſi non facies, dele me de libro tuo

Pſ.68.32. Deleantur de libro viuentium, & cum iuſtis non ſcribantur

Etiam

Etiam rogo & te germane compar adiuua illas quæ me *Phil.4.3.*
cum laborauerunt in Euangelio cum clemente,& cæteris
adiurotib. meis ,quorum nomina ſunt in libro vitæ.

Qui vicerit ſic veſtietur veſtimentis albis,& nō delebo *Apoc.4.5*
nomen eius de libro vitæ confitebor nomen eius coram
patre meo & coram Angelis.

Et vidi mortuos magnos & puſillos ſtātes ,in conſpectu *Ca.20.12*
throni ,& libri apertı ſunt,& alius liber apertus eſt,qui eſt
vitæ,& iudicati ſunt mortui ex his quæ ſcripta erant in libris
ſecundum opera ipſorum.

Non intrabit in eam(ciuitatem cœleſtem)aliquod coin- *C.21.27.*
quinatum,aut abominationem faciens & mendacium,niſi
qui ſcripti ſunt in libro vitæ Agni.

Liberum arbitrium etiam poſt lapſum in homine manſit.

QVare iratus es, & cur concidit facies tua,nōne ſi bene egeris,recipies:ſin autē male, ſtatim in foribꝰ peccatum tuum aderit?ſed ſub te erit appetitus eiꝰ.& tu domi naberis illius. *Gen.4.6.*

Teſtes inuoco hodie cœlū & terrā,ꝙ propoſuerim vobis
vitam & bonum,benedictionē & maledictionē,Elige ergo *De.30.19*
vitam vt & tu viuas & ſemen tuum:& diligas Dominum
Deum tuum atque obedias voci eius &c.

Nunc ergo timete dominū,& ſeruite ei corde perfecto *Iu.24.23*
atq; veriſsimo(loquitur Ioſue Iſraelitis) & auferte deos q.
b. ſeruierūt patres veſtri in Meſopotamia & in AEgypto ac
ſeruite Dño.Sin autē malū vobis videtur vt dño ſeruiatis,
optio vobis datur.eligite hodie quod placet cui ſeruire potiſsimū
debeatis.Vtrū diis quibꝰ ſeruieruut patres veſtri in
Meſopotamia,an diis Amorrheorū in quorū terra habitatis

Ego autem & domus mea ſeruiemus Domno &c,24.dixitq;
populus ad Ioſue:Domino Deo noſtro ſeruiemꝰ,&
obedientes erimus præceptis eius.

Non ſedi cum conſilio vanitatis , cum iniqua gerentibus *Pſa.25.2*
non introbo,Odiui Eccleſiam malignātiū & cum impiis
non ſedebo.Lauabo inter innocentes manus meas &
circundabo altare tuum domine &c,11.Ego quem in innocentia
mea ingreſſus ſum,redime me & miſerere mei.

Mitte illam de celis(ſcilicet ſapientiam)ſanctis tuis,& *Sap 9.10*
à ſede magnitudinis tuæ,vt mecum ſit & mecū laboret vt
ſciam quid acceptum ſit apud te.

Ante

Ecc.15.18 Ante hominem vita & mors: bonum & malum, quod placuit ei dabitur illi.

cap.31.10. Quis probatus eſt in illo & perfectus eſt & erit illi gloria eterna? qui potuit tráſgredi & non eſt tranſgreſſus,& facere mala & non fecit.

1.cor.3.9. Dei enim ſumus adiutores: Dei agricultura eſtis.

cap.7.37 Qui ſtatuit in corde ſuo firmus,non habens neceſſitatẽ, poteſtatem autem habens ſuæ voluntatis & hoc iudicauit in corde ſuo ſeruare virginitatẽ ſuã bene facit. Hierem. 8.3

2.r.24.12 Vade & loquere ad Dauid(dixit Deus ad Gaad prophetam) Hæc dicit Dominus: Trium tibi optio datur, elige vnum qui volueris ex iis vt faciam tibi &c 13. Aut ſeptem annis veniet tibi fames in terra tua,aut tribus mẽſibus fugies aduerſarios tuos: & illi te perſequentur aut certè tribus diebus erit peſtilentia in terra tua. (& peſtem triduanam elegit,idq; fretus 9. Dei miſericordia.)

Eſa.1.19. Si volueritis & audieritis me bona terræ comedetis, quod ſi nolueritis & me ad iracundiam prouocaueritis,gladius deuorabit vos,quia os Domini locutum eſt.

ca.66.4. Fecerũt(Iudæi) malũ in oculis meis & q̃ nolui elegerũt.

ca.25.22 Conuertimini ad me & ſalui eritis omnes fines terræ, quia ego Deus & non eſt alius.

Hie.15:6 Tu reliquiſti me(Hieruſalem) dicit Dominus; retrorſum abiecisti,& extendam manum meam ſuper te & interficiam te &c. 19. Si conuerteris conuertam te & ante faciẽ meam ſtabis, & ſi ſeparaueris pretioſum à vili, quaſi os meum eris,conuertentur ipſi ad te & tu non conuerteris ad eos.

Zach.1.3 Conuertimini ad me ait Dominus,& conuertar ad vos.

Ez.18.21 Si impius egerit pœnitentiam ab omnibus peccatis ſuis quæ operatus eſt,& cuſtodierit omnia præcepta mea,& fecerit iuditium & iuſtitiam, vita viuet & nõ morietur: omnium iniquitatum eius quas operatus eſt non recordabor, in iuſtitia ſua quam operatus eſt viuet 30 Conuertimini & agite pœnitentiam ab omnibus iniquitatibus veſtris,& nõ erit vobis in ruinam iniquitas.

Num.30. Agitur de voto & iuramento,& quãdo puellarũ & vxorum vota ſeu iuramenta rata ſint vel irrita.

Ec.18.30 Poſt cõcupiſcentiã tuã nõ eas & à volũtate tua auertere.

Hier.3.5 Ecce locuta es & feciſti mala & potuiſti.

Oze.13.9. Perditio tua Iſrael,tantummodo in me auxilium tuum

Subſtantiam

Subſtantiam tuam & dulcedinem tuam quam in filios habes oſtendebas,& deſeruiēs vniuſcuiuſque voluntati,ad quod quiſque volebat conuertebatur. *Sapiē.16 21.*

Volūtarie ſacrificabo tibi,& cōfitebor nomini tuo domine quoniam bonum eſt. *Pſa.53.8*

Hodie ſi vocem eius audieritis, nolite obdurare corda veſtra. *94.8.*

Intelligite inſipiētes in populo,& ſtulti aliquādo ſapite. *93.8.*

Si quis vult poſt me venire,abneget ſemetipſum & tollat crucem ſuam & ſequatur me. *M.16 24*

Si vis ad vitam ingredi,ſerua mandata(ait Chriſtus) ad illum qui petiit quid faceret vt vitam ęternam haberet. *16,17.*

Hieruſalem Hieruſalem,quę occidis Prophetas,& lapidas eos qui ad te miſſi ſunt,quoties volui cōgregare filios tuos,quemadmodum gallina cōgregat pullos ſuos ſub alis,& noluiſti. *cap.12,37* *Ma 14 7*

Aut facite arborem bonam & fructum eius bonum(ait ieſus Phariſęis,aut facite arborem malam,& fructum eius malum,ſiquidem ex fructu arbor cognoſcitur. *cap.12.33*

Quotquot autem receperunt eum,dedit eis poteſtatem filios Dei fieri his qui credunt in nomine eius &c. *ioan.1 ‡*

Et dixit illi, cęco:ieſus,Quid tibi vis faciam? *Lu.18.24*

At ille dixit.domine vt videam,& ieſus dixit ei reſpice, fides tua te ſaluum fecit cap.12.47.

Dedi illi tempus vt pœnitentiam ageret, & non vult pœnitere à fornicatione ſua. *Apo.2.21*

Ecce ego ſto ad oſtium & pulſo,ſi quis audierit vocem meam,& aperuerit ianuam,intrabo ad illū,&cœnabo cum illo & ipſe mecum.&c. *cap.2.20.*

Quod enim operor non intelligo,non enim quod volo hoc ago,ſed quod odi illud facio,18.velle adiacet mihi perficere autem bonum non inueni. *Rom 7.6*

Noli vinci à malo,ſed vince in bono malum. *ca. 12.21*

Conſilium in hoc do: hoc enim vobis vtile eſt:ait corinthius, qui non ſolum facere,ſed & velle cepiſti ab anno priore:nunc verò & facto,perficite, vt quemadmodum promptus eſt animus voluntatis,ita ſit perficiendi ex eo quod habetis. *2.co.8 10*

liberum arbitrium comparatur gratiæ Dei.

AIT autem Samuel ad vniuerſam domum iſrael dicēs: Si in toto corde veſtro reuertimini ad dominum, auferte *1.R.7.3*

auferte deos alienos de medio veſtri Baalim & Aſtaroth & pparate corda veſtra domino,& ſeruite ei ſoli, & eruet vos de manu Philiſtiin,

2 par.12. 14. Fecit autem malum(Hieroboam & non præparauit cor vt quereret dominum &c.

Pſal.9.17 Cognoſcitur dominus iudicia faciens, in operibus manuum ſuarum comprehenſus eſt peccator,

72.13. Et dixi,ergo ſine cauſa iuſtificaui cor meū,& laui inter innocentes manus meas

pro.16.1. Hominis eſt præparare animā,& domini gubernate linguā,5.Abominatio dñi eſt omnis arrogans,etiam ſi manus ad manū fuerit,non eſt innocens.9.cor hominis diſponit viam ſuam,ſed domini eſt dirigere greſſus ſuos.

Ecc.2.20 Qui timēt Deū pręparabunt corda ſua & in conſpectu illius ſacrificabunt animas ſuas 21.Qui timent dñm cuſtodiunt mandata illius,& patientiam habebūt vſq; ad inſpectionē illius dicentes:Si pœnitentia non egerimus, incidemus in manus domini & non in manus hominum.

Eſa.1.16. Lauamini mundi eſtote, auferte malum cogitationum veſtrarum ab oculis meis,quieſcite agere peruerſè, diſcite benefacere:quærite iudicium,ſubuenite oppreſſo,iudicate pupillo,defendite viduā,& venite & arguite, me dicit dominus,ſi fuerint peccata veſtra vt coccinum,quaſi nix de albabuntur,& ſi fuerint rubra quaſi vermiculus, velut lana alba erunt.

Cap.40.3. Vox clamantis in deſerto parate viam domini,rectas facite in ſolitudine ſemitas dei noſtri·idem habetur Matt.3 3 verbatim Ioan.1.23.Marci.1.3.Item Lucæ 3.4.

Ca.46.8 Mementote iſtud &confundamini,redite preuaricatores ad cor.

Cap.55.6 Quærite dominum dum inueniri poteſt, inuocate eum dum prope eſt derelinquat impius viam ſuam,& vir iniquus cogitationes ſuas,& reuertatur ad dominum & miſerebitur eius,& ad deum veſtrum,quoniam multus eſt ad ignoſcendum Hiere.43.

Iere.3,11. Vade & clama ſermones iſtos contra Aquilonem, & dices:Reuertare aduerſatrix iſrael ait dominus,& non auertam faciem meam à vobis,quia ſanctus ego ſum,dicet dominus,& non iraſcar in perpetuū.22.Cōuertimini filij reuertentes & ſanabo auerſiones veſtras,ecce nos venimus ad te,tu enim es dominus deus noſter.

Laua

Laua à militia cor tuũ (Hieruſalem) vt ſalua fias, vſque- G.13 14
quo morabuntur in te cogitationes noxiæ?

Hæc dicit Dominus exercituũ Deus Iſrael,, bonas facite Ca.7.3.
vias veſtras, & ſtudia veſtra, & habitabo vobiſcũ ĩ loco iſto

Si pœnitentiam egerit gens illa à malo ſuo ꝙ locutus ca.18.1.
ſum aduerſus eam, agam & ego pœnitentiam ſuper malo
quod cogitaui vt facerem ei.11. Cap. 25.5. & idem fere ha-
betur. 26,13. Capit. 32.15,

Si autem impius egerit pœnitentiam ab omnibus pecca Eſ.18.21
tis ſuis quæ operatus eſt, & cuſtodierit omnia præcepta
mea, & fecerit iudicium & iuſtitiam, vita viuet & non mo
rietur, omnium iniquitatum eius quas operatus eſt, non re
cordabor: in iuſtitia ſua quam operatus eſt viuet. 27. Et cũ
auerterit ſe impius ab impietate ſua quam operatus eſt, &
fecerit iudicium & iuſtitiam ipſe animam ſuam viuificabit
20, & 30. Conuertimini & agite pœnitentiam ab omnib.
iniquitatibus veſtris, & non erit vobis in ruinam iniquitas,
proiicite a vobis præuaricationes veſtras in quibus præua
ricati eſtis, & facite vobis cor nouum & ſpiritũ nouum: &
quare moriemini domus Iſrael?

Si autem dixero impio morte morieris, & egerit pœni- ca.33.14
tẽtiam à peccato ſuo &c. vita viuet. 16 omnia peccata eius
quæ peccauit non imputabuntur ei. &c. 19. 1. Corintheo-
rum. 4. 9.

Hæc dicit dominus exercituum: conuertimini ad me, & Zach.1.3
conuertar ad vos. Idem Malach: 4.7. habetur verbatim

Pœnitentiam agite, appropinquabit enim regnum cœ- Mat.23
lorum.

Si quis ſitit, veniat ad me, & bibat; Marth. 11.5 Ca- io.7.27.
pit. 12.18:

Pœnitemini igitur & conuertimini vt deleantur peccata Act.4.19
veſtra, &c.

Pœnitentiam age (Simon Mage) ab hac nequitia tua? & cap.9.22
roga Deum, ſi fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis
tui. Capit. 9.6:

Omnis enim quicunque inuocauerit nomen Domini Ro.10.12
ſaluus erit.

Gratia enim Dei ſum id quod ſum, & gratia eius in 1.co.15.10.
me vacua non fuit, ſed abundantius illis omnibus labora-
ui, non ego autem, ſed gratia Dei mecum. 5. Corintheo-
rum. 7.

Surge

Ep.5.14 Surge qui dormis exurge à mortuis & illuminabit te Chriſtus.1.Timot.4 16.

Phi.2.22 Experimentum autem eius cognoſcite quia ſicut patri filius,mecum ſeruiuit in euāgelio.13. Deus eſt enim qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate.

Ca.4.13 Omnia enim poſſum in eo qui me confortat.

Col.1.29. In quo(Ieſu Chriſto) & laboro certando ſecundũ operationem eius,quam operatur in me in virtute cap.3.9.10.

2.Ti.2.21 Si quis ergo emundauerit ſe ab iſtis, erit vas in honorē, ſanctificatum & vtile domino ad omne opus bonũ paratũ.

He.4.16 Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiæ,vt miſericordiam conſequamur & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

C.12.22 Propter quod remiſſas manus,& ſoluta genua erigite & greſſus rectos facite pedibus veſtris ,vt non claudicās quis erret,magis autem ſanetur.

Iaco.4.8. Appropinquate deo:& appropinquabitur vobis.Emũda te manus peccatores,& purificate corda,duplices animo.1.Pet.1.22.1.Ioan.3 3.

Ap.3.20 Ecce ſto ad oſtium & pulſo, ſi quis audierit vocē meam & aperuerit ianuam intrabo ad illum,& cœnabo cum illo, & ipſe mecum.

Ad bonum cognoſcendum illuminatur.

Pſa.31.8 INtellectum tibi dabo,& inſtruam te in via hac. Nolite fieri ſicut equus & mulus.

35.9 IN lumine tuo videbimus lumen.

93.12. Beatus homo quem tu erudieris domine & de lege tua docueris eum.

118.18. Reuela oculos meos & cōſiderabo mirabilia de lege tua.

Ioan.1.9 Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem venientē in hunc mundum.

Ro.1.19. Deus enim illis manifeſtauit: inuiſibilia enim ipſius , à creatura mundi,per ea quæ facta ſunt intellecta,cōſpiciũtur,ſempiterna quoque eius virtus & diuinitas : ita vt ſint inexcuſabiles.

1.Io.2:27 Et non neceſſe habetis vt aliquis vos doceat ſed ſicut vnctio eius docet vos de omnibus , & verum eſt, & non eſt mendacium.

Ad perficiendum

m.23.37 HIeruſalem,Hieruſalem quæ occidis prophetas,& lapidas eos qui ad te miſſi ſunt,quoties volui congregare filios

filios tuos,queadmodũ gallina congregat pullos ſuos ſub alas ſuas,& noluiſti.

Sine me nihil poteſtis facere. Ioa:15.5

Similiter autẽ & ſpiritus adiuuat infirmitatẽ noſtram. Ro 8 26

Non φ ſufficientes ſimus cogitare aliquid à nobis quaſi ex nobis,ſed ſufficientia noſtra ex Deo eſt. 2.Co.3.5

Deus eſt enim qui operatur in vobis velle & perficere pro bona volnutate. phi.2.13.

A nullo violentatur.

Dixitq; Dominus ad Cain:Quare iratus es?& cur con cidit facies tua?Nõne ſi bene egeris recipies?Sin autẽ male,ſtatim in foribus peccatũ tuũ aderit,Sed ſub te erit appetitus eius,& tu dominaberis illius. Gen.4.6

Voluntarie ſacrificabo tibi. pſal 53.8

Deus ab initio conſtitui hominem:& reliquit illum in manu cõſilij ſui. Addiſcit mandata & præcepta ſua:Si volue ris mandata ſeruare,conſeruabunt te. Ec.15.14

Perditio tua iſrael,tantummodo in me auxilium tuum. Oze 13 9

Phariſæi autem & legiſperiti conſilium Dei ſpreuerũtin ſemetipſis.non baptizati ab eo. Luc.7.30

Voluntariè enim peccantibus nobis poſt acceptã notitiã veritatis,iam non relinquitur pro peccatis hoſtia,terribilis autẽ quędam expectatio iudicij,& ignis ęmulatio,quæ cõ ſumptura eſt aduerſarios. He 10.26

Ecce ſto ad oſtiũ & pulſo:Si qs audierit vocẽ meã, & aperuerit mihi ianuã,intrabo ad eũ & cœnabo cũ illo,& ipſe mecum. Apo 3.20

Libertas euangelica.

Si vos mãſeritis in ſermone meo,vere diſcipuli mei eritis & cognoſcetis veritatẽ,& veritas liberabit vos.36. Ioa 8.32.

Si vos filius liberauerit,verẽ liberi eritis.

Liberati autem à peccato,ſerui facti eſtis iuſtitiæ.

Lex enim ſpiritus vitæ in Chriſto liberauit me à lege peccati & mortis.21 ipſa creatura liberabitur in ſeruitute corruptionis,in libertatem gloriæ filiorum Dei. Ro.6.18 Cap.8.2.

Vbi autem Spiritus Domini,ibi libertas. 2.C.3.17

Vos enim in libertatẽ vocati eſtis fratres:tãtũ ne liberta tem in occaſionẽ detis carnis,ſed per charitatem ſeruitein uicem.1.Pet.1.18 Cap.2.16.2.Pet.2.19. Gal.5.13

Ad Deum ordinatur.

Liberati autem à peccato,ſerui facti eſtis iuſtitiæ. Rom.9.19

Cum enim ſerui eſſetis peccati,liberi fuiſtis iuſtitiæ.

Ibid. 20. Quem ergo fructum habebatis in his,de quib'nunc eru beſcitis?Nā finis illorū mors.Nūc vero liberati à peccato: ſerui autē facti Deo habetis fructum veſtrū in ſāctificatio nem,finem vero vitam æternam.

1.co.7.32 Qui enim in Dño vocatus,eſt ſeruus,libert'eſt Domini.

Gal.5.23 Vos enim in libertatē vocati eſtis fratres,tātum ne liber tatem in occaſionem detis carnis,ſed per charitatem Spiri tus ſeruite inuicem.

1.co.7.21 Similiter qui liber vocatus eſt:ſeruus eſt Chriſti,

Iaco.1.25 Qui autē perſpexerit in lege pfectæ libertatis, & permā ſerit in eo,non auditor obliuioſus factus,ſed factoroperis, hic beatus in facto ſuo erit.

2.12. Sic loquimini & ſic facite,ſicut per legē libertatisincipiē tes iudicari.

1.P.3.16. Bene faciendo obturetis os hominibus ſtultis & ignorā tibus,tanquam liberi & non veluti velamen habentes mali tię libertatem,ſed tanquam ſerui Dei.

Libertas humana commendatur:

1.co.7.21 SEruus vocatus es? non ſit tibi curæ: ſed & ſi potes fieri liber,magis vtere.

Ibid, 23. Pretio empti eſtis,nolite fieri ſerui hominum.

Libertas praua improbatur,Vide detractio.

Iob.11.12 VIr vanus in ſuperbiam erigitur,&tanquam pullū onagri ſe liberum natum putat.

ier.34.15 Et cōuerſi eſtis vos hodie,& feciſtis quod rectū eſt in o culis meis,vt prædicaretis libertatem vnuſquiſq; ad amicū ſuum,& iniiſtis pactū in cōſpectu meo in domo,in qua in uocatum eſt nomen meum ſuper eam.

Oſe.7.16 Reuerſi ſunt vt eſſent abſque iugo,facti ſunt quaſi arcus doloſus cadent in gladio principes eorum ,à furorelinguę ſuæ,iſta ſubſannatio eorum in terra AEgypti.

2.pe.2.18 Superba enim vanitatis loquentes pelliciūt in deſiderio carnis luxurię eos,qui paululū effugiunt,quia in errore cō uerſantur.

A lingua mala cauendum. Vide detractio.

Le.19.16 NOn eris criminator ne ſuſurro in populo.

iob 5, 21. A flagello linguæ abſconderis , & non timebis calamitatem cum venerit.

pſa.51.4. Tota die iniuſtitiam cogitauit lingua tua,ſicut nouacula

acuta

acuta feciſti dolum.

Acuerunt linguas ſuas ſicut ſerpẽtes,venenum aſpidum ſub labiis eorum.12.Vir linguoſus non dirigetur interra,virum iniuſtum mala capient in interitu *pſa.39.4.*

Pone Domine cuſtodiam ori meo,& oſtium circumſtantię labiis meis. *140.3.*

Remoue à te os prauũ,& detrahẽtia labia ſint procul à te *pro.4.24*

Abſcon dunt odium labia mendicia, qui profert contumeliam inſipiens eſt. *cap.10.18*

Simulator ore decipit amicum ſuum,iuſti autem liberabuntur ſcientia.Cap.12.13.19 *cap.11.9*

Lingua ſapientium ornat ſcientiam,os fatuorum ebullit ſtultitiam Cap.16.17. *cap.15.2*

Homo peruerſus ſuſcitat lites,& verboſus ſeparat principes.cap 30.11. *ca.168.2*

Qui peruerſi cordis eſt,nõ inueniet bonũ:& qui vertit linguam,incidet in malum. *cap.17.21*

labia ſtulti miſcent ſe rixis,& os eiusiurgia prouocat.Os ſtulti cõtritio eius,&labia ipſius ruina animę eius,verba bilinguis quaſi ſimplicia & ipſa perueniunt vſque ad interiora ventris. *cap.18 6.* *ca.20 19*

Et qui reuelat myſteria,& ambulat fraudulenter & dilatat labia ſua,ne commiſcearis. *ca.21.23.*

Qui cuſtodit os ſuum & linguam ſuã,cuſtodit ab anguſtiis animam ſuam cap.46.30. *Ecc.5.2.*

Multas curas ſequuntur ſomnia,& in multis ſermonib. inuenietur ſtultitia. *Sap.1.11.*

Cuſtodite vos à murmuratione q̃ nihil prodeſt,& à detractione parcite linguę,quoniam ſermo obſcurus invacuũ non ibit,os autem qui mentitur occidit animam.

Non appelleris ſuſurro,& lingua tua ne capiaris & confundaris,ſuper furem enim eſt confuſio & pœnitẽtia & denoratio peſſima ſuper biliguem,ſuſurratori autem odium, & inimicitia & contumelia. *Ecc 5.16.*

Suſurro & bilinguis maledictꝰ,multos enim turbauit pacem habentes.lingua tertia multos cõmouit,& diſperſit illos degẽte ingẽtẽ,ciuitates muratas diuitũ deſtruxit,& domos magnatorũ effodit,virtutes populorũ cõcidit& gẽtes fortes diſſoluit,lingua tertia mulieres viratas eiecit& priuauit illas laborib ſuis,q reſpicit illã nõhẽbit requiẽ,nec habebit amicũ in quo requieſcat flegelli plaga liuerũ facit plag *ca.28.15*

autem linguæ cōminuet oſſa, multi ceciderunt in ore gladij, ſed non ſic quaſi qui interierunt per linguam ſuā &c. 28. Sepi aures tuas ſpinis, & linguam neque noli audire & ori tuo facito oſtia, & ſeras auribus tuis.

1.co.15.33 Corrumpunt bonos mores colloquia praua.

Iaco.1.19 Sit autem omnis homo velox ad audiēdum, tardus autē ad loquendum & tardus ad iram.

cap.3.5. Lingua modicū quidē mēbrū eſt, & magna exaltat, ecce quātus ignis quā magnā ſyluā incedit: & lingua ignis eſt, vniuerſitas iniquitatis. 8. Linguam autē nullus hominū domare poteſt, inquietum malum, plena veneno mortifero.

cap.4 11. Nolite detrahere alterutrum fratres mei.

Lingua deſertè moderanda.

pro.10.19 IN multiloquio non deerit peccatum, qui autem moderatur labia ſua, prudentiſsimus eſt.

ca.12.14 De fructu oris ſui vnuſquiſq; replebitur bonis, & iuxta opera manuum ſuarum retribuetur ei

cap.13.2 De fructu oris ſui homo ſatiabitur bonis, anima autē prę uaricatorum iniqua. 3. Qui cuſtodit os ſuū, cuſtodit animā ſuam, qui autem inconſideratus eſt ad loquendum ſentiet mala.

ca.17.27. Qui moderatur ſermones ſuos, doctus & prudēs eſt, & pretioſi ſpiritus vir eruditus.

cap.18.21 Mors & vita in manu linguæ, qui diligunt eam, comme dent fructus eius.

ca.21.23 Qui cuſtodit os ſuum & linguā ſuam, cuſtodit ab anguſtiis animam ſuam.

Ecc 14 1 Beatus vir qui non lapſus eſt verbo ex ore eius, & nō eſt ſtimulatus in triſtitia delicti.

cap 20.5. Eſt tacēs qui inuenitur ſapiēs, & eſt odibilis qui procax eſt ad loquendum Cap 34 43

ca.23.20 Homo aſſuetus in verba improperij, in omnibus diebus ſuis non erudietur. 17. Indiſciplinatæ loquelæ nō aſſueſcat os tuum, eſt enim in illa verbum peccati.

M.12,36 Dico autē vobis, quoniam omne verbum otioſum quod locuti fuerint homines reddent rationē de eo in die iudicij.

Lu.6.45. Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonū & malus homo de malo theſauro profert malum, ex abundantia enim cordis os loquitur.

Iac.1.19 Sit autem omnis homo velox ad audiendū, tardus autē ad

ad loquendum & tardus ad iram

In multis enim offendimus omnes, ſi quis in verbo non offendit hic perfectus eſt vir. Cap 3 2

Qui eñ vult vitã diligere, & dies videre bonos, coerceat linguam ſuam à malo, & labia eius non loquãtur dolum 1 pet. 3 10

Læna occupatur ioſue 10. 29. Deficit à iuda. 4. Re. 8. 22. pro pugnatur ab Aſſyriis. cap. 19. 8.

Loquenda ſunt verba honeſta & quæ audientibus prodeſſe queant.

DOmine, quis habitabit in tabernaculo tuo? q. loquitur veritatẽ in corde ſuo: qui nõ egit dolum in lingua ſua &c. Qui iurat proximo ſuo & non decipit &c, qui facit hæc nõn commouebitur in æternum. pſal. 14. 1

De fructu oris ſui homo ſatiabitur bonis, anima autem præuaricatorum iniqua, qui cuſtodit os ſuum cuſtodit animam ſuam, qui autem inconſideratus eſt ad loquendũ, ſentiet mala. pro. 13. 2

Labia deoſculabitur qui recta verba reſpondet. C. 24. 34

Mala aurea in lectis argenteis qui loquitur verbum in tẽpore ſuo Cap. 19 40. Ca 25. 11

Sit ſermo veſter eſt, eſt, non, non. quod autem his abũdãtius eſt, à malo eſt. Ma 5. 37

Dico autem vobis (ait Chriſtus) quoniam omne verbum otioſum quod locuti fuerint homines, reddent rationẽ deo in die iudicij. Eccleſ. 7. 37. ca. 14 36

Omnis ſermo malus ex ore veſtro nõ prodeat, ſed ſi qs bonus ad ædificationẽ fidei vt det gratiam audientibus. Ep 4. 19

Fornicatio & omnis immunditia aut auaritia nec nominetur in vobis ſicut decet ſanctos. cap. 5 3

Nunc autem deponite & vos omnia, iram, indignationẽ malitiã, blaſphemiam, turpem ſermonem de ore veſtro. collo 3. 8.

Qui enim vuit vitam diligere & dies videre bonos, coerceat linguã ſuam à malo & labia eius ne loquãtur dolum. 1 pe 3. 10

Loquendi tempus & oportunitas.

LAetatur homo in ſentẽtia patris ſui, & ſermo oportunus eſt optimus. pr. 15 23

Mala aurea in lectis argenteis, qui loquitur verbũ in tempore ſuo: Eccleſ. 8. 5. ca. 25. 11.

Ecc.11.8. Priuſquam audias ne reſpōdeas verbum,& in medio ſeniorum ne adiicias loqui:

Cap.20.6 Eſt autem tacens non habens ſenſum loquelæ, & eſt tacens ſciens tempus apti temporis. Cap.33 4.

Ca.32.9 Audi tacens,& pro reuerentia accedet tibi bona gratia.

Quomodo loquendum.

Iob.6.29 REſpondete obſecro abſque contentione,& loquentes id quod iuſtum eſt,iudicate.

Pro.15.4 Lingua placabili lignum vitæ, quę autem immoderata eſt,conteret ſpiritum Cap.16.10.

Ca.29.11 Totum ſpiritum ſuum profert ſtultus,ſapiens differt & reſeruat in poſterum.

Ec.4 34 Noli citatus eſſe in lingua tua & inutilis & remiſſus in operibus tuis.

Cap.5.16 Non apelleris ſuſurro,& lingua tua ne capiaris & confundaris.

Cap.6.5. Verbum dulce multiplicat amicos, & mitigat inimicos, & lingua Eucharis(.i.gratioſa)in bono homine abundat.

Collo.4.6. Sermo veſter ſemper in gratia ſale ſit conditus, vt ſciatis quomodo oporteat vos vnicuique reſpondere.

Lingua indiſcreta. Deum prouocat.

NOn eris criminator,nec ſuſurro in populis.

Le.19.16 Quid gloriaris in malitia? Tota die iniuſtitiam cogita-

Pſal.51. uit lingua tua. Dilexiſti malitiam,dilexiſti omnia verba pręcipitationis,lingua doloſa,propterea Deus deſtruet te in finem.

Sapi.1.8. propter hoc,qui loquitur iniqua,non poteſt latere : nec præteriet illum corripiens iudicium.

Eccl.2.14 Væ duplici corde:& labiis ſceleſtis

27.14. Narratio peccãtiũ odioſa,& riſus illorũ in delictis peccati.

Iere.8.6. Attendi & auſcultaui,nemo quod bonum eſt,loquitur.

Ioan.3 31 Qui eſt de terra,de terra eſt,& de terra loquitur.

1.Ti.5.13 Non ſolùm otioſæ,ſed & verboſæ curioſę,loquentes quę non oportet

Seipſum lædit.

Iob.11.2. NVnquid qui multa loquitur non audietur,& vir verboſus iuſtificabitur?

Iſ5 5 atque vtinam taceretis, vt putaremini ſapientes.

Pr.139.12 Vir linguoſus,non dirigetur in terra.

Pſ.14.23 Vbi autem verba ſunt plurima,ibi frequenter egeſtas

Malus

Malus obedit linguæ iniquę,& fallax obtemperat labiis mendacibus. 17.4.

Os ſtulti contritio eius.& labia ipſius ruina animę eius, 17.17.

Nubes & ventus,& pluuiæ non ſequentes,vir glorioſus, & promiſſa non complens. 25. 14.

Sicut vrbs patens,& abſque murorum ambitu : ita vir,q non poteſt in loquendo cohibere ſpiritum ſuum. ibide. 28.

Vidiſti hominem velocem ad loquendum,ſtultitia magis ſperanda eſt,quàm illius correctio, 29.20.

Labia inſipientis præcipitabunt eum.Initium verborum eius ſtultitia,& nouiſſimum oris illius error peſſimus. Ecc.10.12

Lingua imprudentis ſubuerſio eſt ipſius. Ecc. 5.15

Qui multis vtitur verbis lædet animam ſuam. 20.8.

Homo ingratus,quaſi importuna fabula eſt,cũ ore imperito frequentatur. ibidem.21

In ore fatuorũ cor illorum:& in corde ſapientũ os illorũ 21. 29.

Aurum tuum & argentum tuum confla,& verbis tuis facito ſtaterã,& frenos ori tuo rectos & attende ne forte labaris in lingua tua,& cadas in conſpectu inimicorũ inſidiantium tibi,& ſit caſus tuus inſanabilis in mortem.

Qui ſophiſtice loquitur,obidilis eſt:in omni re defraudabitur.Non eſt enim illi data à Domino gloria,omnia enim ſapientia defraudatus eſt. 37.23.

Si quis putat ſe religioſum eſſe , non refrenans linguam ſuam,huius vana eſt religio. iaco.1.26

Poteſt etiam freno circumducere totum corpus. Si autem equis frena in ora mittimus ad cõſentiẽdũ nobis,omne corpus illorum circumferimus. 3. 2.

Lingua modicum quidem membrum eſt,& magna exaltat.Ecce quantus ignis,quam magnam ſyluam incẽdit. Et lingua,ignis eſt,vniuerſitas iniquitatis. Lingua cõſtituitur in membris noſtris,qui maculat totum corpus: & inflãmat rotam natiuitatis noſtræ,inflammata à gehenna. ibidem.5.

Omnis natura beſtiarum,& volucrum & ſerpentiũ,& cęterorum domantur , & domita ſunt à natura humana.linguam autem nullus hominum domare poteſt . inquietum malum,plena veneno mortifero. ibidem. 7

In ipſa benedicimus Deũ & Patrẽ,& in ipſa maledicimus homines,qui ad imaginẽ & ſimilitudinẽ Dei facti ſunt. Ex ipſo ore procedit benedictio & maledictio. Nõ oportet fratres mei hæc ita fieri. Vide:Detractio,& Mendacium. ibidem. 9.

Proximum moleſtat.

iob.6.26. AD increpandum tantum eloquia concinnatis,& in vẽtum verba profertis.

Pſa.56.5 Filij hominum dentes eorum arma ſagittę,& lingua eorum gladius acutus.

Pſa.119.2 Domine libera animam meam à labiis iniquis,& à lingua doloſa.

pro.8.13. Os bilingue deteſtor. (rabit eos.

12.6. Verba impiorum inſidiantur ſanguini:os iuſtorum libe-

26.28. Lingua fallax,non amat veritatem,& os lubricum operatur ruinas.

Ec.21.19 Narratio fatui,quaſi ſarcina in via.

22.24. Pũgens oculum deducit lachrimas:& qui pungit cor profert ſenſum.

37:21. Verbum nequam immutabit cor,ex quo partes quatuor oriuntur,bonum & malum,vita & mors,& dominatrix illorum eſt aſſidua lingua.

Diſcordiam ſeminat.

pro.12.13 PRopter peccata labiorum,ruina proximat malo;effugit autem iuſtus de anguſtia. (pes

16.28. Homo peruerſus ſuſcitat lites,& verboſus ſeparat princi-

ibidẽ.29. Vir iniquus fodit malum,& in labiis eius,ignis ardeſcit.

18.6. Labia ſtulti miſcent ſe rixis,& os eius iurgia prouocat.

ibidem. Verba bilinguis,quaſi ſimplicia.& ipſa perueniunt vſq; ad interiora ventris.

Ecl 9.25 Terribilis eſt in ciuitate ſua homo linguoſus,& temerarius in verbo ſuo odibilis erit.

23.21. Duo genera abundãt in peccatis, & tertium adducit irã & perditionem.Anima callida,quaſi ignis ardens,non extinguetur donec aliquid glutiat,& homo nequã in ore carnis ſuæ non deſinet,donec incendat ignem. (botib.ſuis.

26.16. Lingua terra mulieres veratas eiecit,& priuauit illas la Qui reſpicit illam,non habebit requiem,nec habebit amicum in quo requieſcat.

Ibidẽ.22. Multi cecidet in ore gladij, ſed non ſic quaſi qui interierunt per linguam ſuam: Vide Detractio.

Modum non ſeruat,ſcilicet quando loquendum

Pro.18.13 QVi prius reſpõdet,quam audiat,ſtultum ſe eſſe demõſtrat,& confuſione dignum.

29.20. Vidiſti hominem velocem ad loquendum, ſtultitia magis

gis ſperanda eſt,quàm illius correctio.

A facie verbi parturit fatuus,Sagitta infixa fœmori canis,ſic verbum in corde ſtulti *Ecc 19.11*

Laſciuus autem & imprudens non ſeruabit tempus. 20 7.

Ex ore fatui reprobabitur parabola, non enim dicit illam in tempore ſuo. *Ibidē 22*

Cui loquendum.

NOli verboſus eſſe in multitudine preſbyterorum. *Ecc.7 15*

Labia imprudentium ſtulta narrabunt. 21.28.

Muſica in luctu,importuna narratio. 22.6.

Qui narrat verba non audienti, quaſi qui excitatdormientem de graui ſomno. *ibidem.8*

Cum ſtulto,ne multum loquaris. *ibidem.14*

Quomodo loquendum.

NOn decet ſtultum magnificus ſermo, multo minus principem ſermo mendax. *Pro.17.7*

Quomodo ſi ſpina naſcatur in manu temulẽti:ſic parabola in ore ſtultorum. 26.9.

In multis ſermonibus inuenietur ſtultitia. Eccl.5.2

Stultus verba multiplicat. 10.1.

Ne iteres verbum nequã & durum,& non minoraberis. 19.7.

Loth liberatur ab incendio Sodomorum Gen.19.15. 17.2 pet.2 7.

Vxor eius mutatur in ſtatuã ſalis. Gen.19.26. Sap.10,7. Luc, 17. 32 concubiti cum duabus filiabus ſuis.gen 16.31.35.

Longanimitatis diuinæ fructus.

NEc vult Deus perire animam:ſed retractat, cogitans ne penitus pereat qui abiectus eſt. *2.r.14.14*

Altiſsimus enim eſt patiens redditor. *Ecc.5 .15.*

Et miſereris omnium,quia omnia potes:diſsimulans peccata. propter pœnitentiam. *Sa.11.24*

propterea expectat Dominus,vt mſereatur veſtri, & ideo exaltabitur parcens vobis,quia Deus iudicijdominus Beati omnes qui expectant eum. *Eſ.30.18*

Arborem fici.&c.,Vide in tit.:Arbor *Luc 13.6*

Non tardat Dominus promiſsionem ſuam,ſicut quidam exiſtimant,ſed patienter agit propter vos,nolẽs aliquos perire ſed omnes ad pœnitentiam reuerti. *2 Pe.3.9*

Langanimitatis contemptus.

MIſerator & miſericors Dominus,longanimis,& multum miſericors. *Pſ.112.8*

Et erit eis verbum domini,manda remanda manda, remanda,modicum ibi,modicum ibi,expecta,expecta,vt vadant & cadant retrorſum,& conterantur;& illaqueātur,& capiantur.

Tacui ſemper,ſilui,patiens fui:ſicut parturiens loquar.

Expandi manus meas tota die ad populum incredulũ, qui graditur in via non bona poſt cogitationes ſuas,

Fili hominis,quod eſt prouerbiũ iſtud in terra Iſrael,dicentium in longum differentur dies,& peribit omnis viſio.

Non enim erit vltra omnis viſio caſſa, neque diuinatio ambigua in medio filiorum Iſrael,quia ego Dominus lo-
Rom.2.4 quar,& quodcunque locutus fuero verbum,fiet.

An diuitias bonitatis eius,& patientiæ & lõganimitatis contemnis(Ignoras quoniam benignitas Dei ad pœnitẽtiam te adducit?Secundum autem duritiam tuam,& impœnitens cor theſaurizas tibi irã,in die iræ & reuelationis iuſti iudicij Dei,qui reddet vnicuique ſecundum opera ſua.

Lotio pedum.

Ge.17,4. ADferam pauxilium aquæ(ait Abrahã ad Angelos hoſpitio ſuſceptos)& lauẽt pedes & requeſcite ſub arbore
cap.19.2 Dixit Loth(Angelis hoſpitio ſuſceptis) obſecro dñi, declinate in domũ pueri veſtri,& manete ibi,lauate pedes ve
ca.43.24 ſtros,& mane proficiſcemini in viam veſtram.

Et introductis(fratribus ſuis in domũ)attulit aquam(Ioſeph)& lauarunt pedes ſuos,deditque pabulũ aſinis eorũ.
Ioan.13.4 Cap.24.32.

Surgit à cœna(Chriſtus)& ponit veſtimenta ſua,& cum accepiſſet lintheum præcinxit ſe,deinde miſit aquam in peluim,& cœpit lauare pedes diſcipulorum & extergere lintheo quo erat præcinctus.14. Si ego laui pedes veſtros, &
1.Ti.5.10 vos debetis alter alterius lauare pedes.

In operibus bonis teſtimoniũ habens, ſi filios educauit (vidua quæ eligenda ſit)ſi hoſpitio recepit ſi ſanctorũ pedes lauit,ſi tribulationẽ patientibus ſubminiſtrauit,ſi omne opus bonum ſubſecuta eſt.

Lucas medicus,*Colloſ.*4.14.*Manet cum paulo* 2. *Tim.*4. 11. *Lucifer cecidit de cælo. Eſai* 14.12.

Iugendum ſuper peccato amarè.

iudi.8.14 SEd quia patiens Dñs eſt, in hoc ipſo pœniteamus, & indulgentiam eius fuſis lachrymis poſtulemus:non eñ quaſi homo,ſic Deus comminabitur.

Nunquid

Nunquid non paucitas dierum meorum finietur breui? Dimitte ergo me vt plangam paululum dolorem meum. antequam vadam Iob.10.2.

Laboraui in gemitu meo, Diſcedite à me omnes q operamini iniquitatem Pſal.6.7.

Deus vitam meam annunciaui tibi, poſuiſti lachrymas meas, in conſpectu tuo, 55.9.

Exitus aquam deduxerunt oculi mei, quia non cuſtodierunt legem tuam. 118. 139.

Tempus flendi, Ecc.3: 4.

Vox in viis audita eſt, ploratus & vlulatus filiorum Iſrael, quoniam iniquam fecerunt viam ſuam, obliti ſunt Domini Dei ſui. iere.3.21

In fletu venient & in miſericordia reducam eos 31.9.

Nunc ergo, dicit dominus, conuertimini ad me in toto corde veſtro, in ieiunio & fletu, & in planctu, & ſcindite corda veſtra & non veſtimenta veſtra. ioel.2.12

Super proximo fructiferè,

NON deſis plorantibus in conſolatione, & cum lugentibus ambula. Ecc 7.38

Quod ſi hoc non audieritis in abſcondito plorans plorabit anima mea à facie ſuperbię. plorãs plorabit, & deducet lachrymas oculus meus, quia captus eſt grex domini. iere.31.17

Flete cum flentibus. Ro.12.15

Et qui flent, tanquam non flentes. 1.co.7.30

Et lugeant multos ex his, qui antè peccauerunt, ſed non egerunt pœnitentiam ſuper immunditia, & fornicatione, & impudicitia, quam geſſerunt. 2.c.12.21

Lux eſt Deus in ſe incomprehenſibilis.

IN manibus abſcondit lucem, & præcepit ei, vt rurſus adueniat, Annunciat de ea amico ſuo, quòd poſſeſſio eius ſit & ad eam poſſit aſcendere. io.36.32

Amictus lumine ſicut veſtimento, pſa.103:2

Ego ſum lux mundi, Ioan 8.12

lucem habitat inacceſſibilem, quam nullus hominum vidit, ſed nec videre poteſt: cui honor & imperium in ſempiternum, 1.T.6.16

Quoniam deus lux eſt, & tenebræ in eo non ſunt vllæ 1.io.1.5

Lux gratiæ illuminat intellectum.

Multi

pſal. 4.16 MVlti dicunt,quis oſtendit nobis bona ? Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui.

88.16. Domine in lumine vultus tui ambulabunt.

111.4. Exortum eſt in tenebris lumen rectis.

*Eſa.*9.2. Populus qui ambulabat in tenebris,vidit lucẽ magnã,habitantibus in regione vmbrę mortis;lux orta eſt eis.

42.7. Et dedit te in fœdus populi &ĝẽtiũ,vt aperires oculos cæcorum.

49 6. Dedi te in lucem gentium,vt ſis ſalus mea.

50.10. Quis ambulauit in tenebris,& nõ eſt lumen ei?ſperet& in nomine Domini,& innitatur ſuper Deum ſuum.

60.1. Surge illuminare Hieruſalem,quia venit lumen tuum;& gloria Domini ſuper te orta eſt.

*Mic.*7.8. Surgam cum ſedero in tenebris,Dominus lux mea eſt.

*Ma.*4.16 Terra zabulon & terra Neptalim,via maris trans iordanem Galileæ gentium:populus qui ambulabat in tenebris,vidit lucem magnam.

*ioan.*1.9. Erat lux vera quę illuminat omnem hominem venienem in hunc mundum.

*Eph.*5.14 Surge qui dormis,& exurge à mortuis ,& illuminabit te Chriſtus.

Inflãmat affectum.

*Pſ.*42.3. EMitte lucem tuam & veritatem tuam.

96 11. Lux orta eſt iuſto,& rectis corde lætitia.

*Eſa.*2.5. Domus Iacob venite , & ambulemus in lumine Dei noſtri.

60.3. Et ambulabunt gentes in lumine tuo,

*ioan.*9.5. Quamdiu ſum in mundo,lux ſum mundi

12.35. Ambulate dum lucem habetis,vt non vos tenebræ comprehendant. Et qui ambulat in tenebris,neſcit quo vadit, Dum lucem habetis credite in lucem,vt filij lucis ſitis.

*Eph.*5.6. Eratis enim aliquando tenebræ,nunc autem lux in Domino,vt filij lucis ambulate·Fructus autem lucis eſt in omni bonitate & iuſtitia.

1.*Th.*5.4 Vos autem fratres non eſtis in tenebris, vt vos dies illa tanquam fur comprehendat·Omnes enim vos filij lucis eſtis,& filij diei Non ſumus noctis neque tenebrarum.Igitur non dormiamus ſicut cæteri,ſed ſobrij ſimus & vigilemus.

1.*ioan.*1.6 Si dixerimus quoniam ſocietatem habemus cum eo ,& in tenebris ambulamus ,mentimur,& veritatẽ nõ facimus.

Si autem

Si autem in luce ambulemus,ſicut & ipſe eſt in luce,ſocie tatem habemus ad inuicem:

Iterum mandatum nouum ſcribo vobis,quia verum eſt & in ipſo,& in vobis:quia tenebræ tranſierunt,& verũ lumen iam lucet.Qui dicit ſe in luce eſſe,& fratrem ſuum odit,in tenebris eſt vſque adhuc.Qui diligit fratrem ſuũ. in lumine manet,& ſcandalum in eo non eſt. 1.*Io*.2.8.

lux gratiæ malis eſt odibilis

IPſi fuerunt rebelles lumini,neſcierunt vias eius: *Io*.24.13

Auferetur ab impiis lux ſua. 38.15.

Hoc eſt autem iudicium,quia lux venit in mundum: & dilexerunt homines magis,tenebras,quàm lucem: Omnis enim qui malè agit,odit lucem: & non venit ad lucem, vt non arguantur opera eius. *Io*.3.19.

lux naturalis iucunda.

ET ait Tobias,Quale gaudium mihi eſt,qui in tenebris ſedeo,& lumen cœli non video. *Tob*.5.12

Lux oculorum lætificat animam. *pro*.15.30

Dulce lumen & delectabile eſt oculis videre ſolem. *Ec*. 11.9.

Ego Dominus,& non alter,formans lucem,& creãs tenebras,faciens pacem,& creans malum. *Eſ*.45.7.

Lux exemplaris.

LVx oculorum exhilarat cor. *pro*.15 30

vos eſtis lux mundi,Sic luceat lux veſtra corã hominibus,vt videant opera veſtra bona , & glorificent Patrem veſtrum qui in cœlis eſt. *Ma*.5.14

Qui autem facit veritatem venit ad lucem, vt manifeſtẽtur opera eius,quia in deo ſunt facta. *ioa*.3.11.

Ille erat lucerna ardens & lucens. 5.35.

Prouidentes bona non tantum coram Deo, ſed etiam coram omnibus hominibus. *Ro*.12.17

Commendantes noſmetipſos ad omnem conſcientiam hominum coram Deo. 2.*Co* 4.2

Prouidemus enim bona non ſolum coram Deo,ſed etiã coram hominibus, 8.21.

Scitis ſine querela & ſimplices filij Dei, ſine reprehẽſione in medio nationis prauæ & peruerſæ,inter quos lucetis ſicut luminaria in mundo,verbum vitæ cõtinentes ad gloriam meam in die Chriſti, *phil*.2.15

Modeſtia veſtra nota ſit hominibus. 4.5.

In ſa-

Colo.4.5 In ſapientia ambulate ad eos, qui foris ſunt, tempus redimentes.

Tit.2 7. In omnibus teipſum præbe exẽplum bonorum operum in doctrinam in, integritatem.

1 pe.2 12 Conuerſationem veſtram inter Gentes habentes bonã vt in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus, ex bonis operibus vos conſiderantes, glorificẽt Deũ in die viſitationis.

Lux eſt Chriſtus.

Eſa.9. 2. POpulus qui ambulat in tenebris vidit lucem magnam, habitantibus in regione vmbræ mortis lux orta eſt eis.

Ca.24,6 Ego Dominus vocaui te in iuſtitiã, & apprehendi manũ tuam, ſi ſeruaui te: & dedi te in fœdus populi, in lucem gentium, vt aperires oculos cæcorum, & educeres de cõcluſione vinctum, & de domo carceris ſedentes in tenebris.

Ca 60,1. Surge illuminare Hieruſalẽ, quia venit lumen tuum & gloria Domini ſuper te orta eſt. 3. Ambulabũt gentes in lumine tuo, & reges in ſplendore ortus tui. 19. Non erit tibi amplius Sol ad lucendum per diem, nec ſplendor Lunę illuminabit te, ſed erit tibi Dominus in lucem ſempiternam.

cap.49.6 Ecce dedi te in lucem Gentiũ, vt ſis ſalus mea vſque ad extremum terræ.

Ioan.1.5. In ipſo vita erat, & vita erat lux hominum, & lux in tenebris lucet, & tenebræ eam non comprehenderunt,

cap.8.12. Iterum locutus eſt eis (Scribis & Phariſęis) Ieſus dicens: ego ſum lux mundi, qui ſequitur me non ambulat in tenebris, ſed habebit lumen vitę.

cap 9. 5. Quàm diu ſum in mundo lux ſum mundi

cap 12,36 Dum lucem habetis dixit Ieſus (turbis Iudęorum) credite in lucem vt filij lucis ſitis, 46. Ego lux in mundum veni, vt omnis qui credit in me in tenebris non maneat.

1 ioan 1,5 Deus lux eſt & tenebræ in eo non ſunt vllæ.

cap. 2. 8. Iterum mandatum nouum ſcribo vobis, quia tenebræ tranſierunt & verum lumen iam lucet.

Lux ſunt Chriſtiani.

prou.4 18 IVſtorum ſemita quaſi lux ſplendens procedit & creſcit vſque ad perfectam diem, via impiorũ tenebroſa, neſciunt vbi corruant.

Eſa.62.1 Propter Syon non tacebo, & propter Hieruſalem non quieſcam, donec egrediatur vt ſplẽdor iuſtus eius, & ſaluator

tor eius vt lampas accendatur,

Vos eſtis lux mundi, non poteſt ciuitas abſcondi ſupra montem poſita. Rom. 2 19. *Mat. 3 15*

Omnia facite ſine murmurationibus & hæſitationibus, & ſitis ſine quærela & ſimplices filij Dei, ſine reprehēſione in medio nationis prauę & peruerſæ, inter quos lucetis ſicut luminaria in mundo. *Ph. 2. 15.*

Lydia purpurarea credit in Chriſtum Act. 16. 14.

Liſias Dux exercitus Antiochi 1 Machab. 3. 32.

Pactum init cum Iudæis. Cap. 6. 58. Capitur & iuſſu Demetrij occiditur. Cap. 7. 2.

Maacha filia Tholmai regis Geſſur mater Abſalonis. 2. Reg.

Maacha filia Abeſſalom mater Abiam Regis Iuda 3 Reg. 15. 2 appellatur Michaia. 2. Paral. 13. 2.

Macedonia largitur eleemoſinas pauperibus ierosolimitanis. Ro 15. 26 2 Cor 8. 1.

paulus vocatur in Macedoniam Act. 16. 9.

Madiam filius Abraham Gene. 25. 2.

Deus precopit vt cædantur Madianitæ. Nu 25. 16.

Madianitæ cæduntur cum rege ſuo Ca. 31 7.

Opprimit iſraelem iudic. 6. 1 irruit in eos Gedeon. Cap. 7. ‡

Magdalena liberata à ſeptē Dæmonib ſequitur Chriſtum Luc. 8. 2. aſſiſtit cruci Dn̄i. ioā. 19. 25. Chriſtꝰ apparet ei. Marc. 16. 9.

Magi pharaonis virgas ſuas vertunt in colubros Exod. 7. 12.

Magi primitiæ gentium chriſtum adorant. Matth 2. 11.

Vide incantationes.

Malaleel naſcitur. Gene 5. 12:

Malcho amputat petrus auriculam. ioan 17 10.

Magiſterium non ambiendum.

VOs autē nolite vocari Rabbi: vnus eſt enim magiſter veſter: omnes autē vos fratres eſtis. Nec vocemini magiſter, quia magiſter veſter vnus eſt Chriſtus. *Ma 23. 8*

Nolite plures magiſtri fieri fratres mei, ſcientes quoniā maius iudicium ſumitis. *iacob. 3. 1*

Benedictio & maledictio.

DE ligno autem ſcientiæ boni & mali ne comedas, in quocūque enim die comederis ex eo, morte morieris *Gen 3. 17*

Nequaquam vltra maledicam terræ propter homines, ſenſus enim & cogitatio humani cordis in malum prona ſunt ab adoleſcētia ſua, nō igitur vltra percutiam omnem animam viuentem ſicut feci, *cap. 8. 21,*

Ca.9.25 Ait(Loth euigilans ex vino)maledictus Chanaã,ſeruus ſeruorum erit fratribus ſuis.dixitque benedictus Domin' Deus Sem ſit Chanaan ſeruus eius,Cap.24.41.

C.27.28 Dixit Abrahã Eſau filio ſuo ,det tibi Dominus de rore cœli,&de pinguedine terræ abundantiã frumenti & vini

Ca.48.15 Benedixit iacob filiis ioſeph & ait:Deus in cuius conſpectu ambulauerunt patres mei Abraham & iſaac ,Deus qui paſcit me ab adoleſcentia mea vſque in præſentẽ diẽ, Angelus qui eruit me de cunctis malis , benedicat pueris iſtis.&c.20.

Ca.49.7 Maledictus furor eorũ quia pertinax:& indignatio eorum quia dura,diuidam eos in iacob & diſpergã eos in iſrael.Cap.1.iacob maledixit Simeoni & leui fratribus.

Nu.5.21, Dicit dominus ad Moyſen,Loquere ad filios iſrael,his maledictionib⁹ ſubiacebis(loquitur de muliere polluta cũ altero viro)det te dominus in maledictionem,exemplumque cunctorum in populo ſuo,putreſcere faciatfœmur tuũ & tumens vterus tuus diſrumpatur,&c.

De.11 26 propono in conſpectu veſtro hodie benedictionẽ & maledictionẽ,benedictionẽ ſi obedieritis mandatis dñi dei veſtri,quæ ego hodie præcipio vobis(loquitur iſraelitis Moyſes)maledictionem ſi non obedieritis mãdatis domini dei veſtri ſed receſſeritis de via quàm ego nunc oſtẽdo vobis & ambulaueritis poſt Deos alienos quos ignoratis.

C.27.15 Maledictus homo qui facit ſculptile & conflatile,abominationem domini & opus,manuum artificum &c.16,maledictus qui non honorat Patrem ſuum& matrem.

Ioſu.8.34 Benedixit,ioſue:populo iſrael,poſt hæc legit omnia verba benedictionis et maledictionis et cuncta quę ſcripta erant in legis volumine iudic.9,20.1.Reg.17.43.

2.re.19.7 itaautẽ loquebatur Semei cum malediceret regi,Dauid: egredere,egredere vir ſanguinum et vir Belial.

4.re.2.24 Qui,ſcilicet Elizęus:cum reſpexiſſet vidit eos,pueros:et maledixit eis in nomine Domini,egreſsique ſunt duo vrſi de ſaltu et lacerauerunt ex eis 42.pueros.

2.Eſ 5.13 Excuſſi ſinũ meũ et dixit,ſcilicet Nehemias auaris:Sic excutiat Deus omnẽ virum qui non compleuerit verbum iſtud de domo ſua et de laboribus ſuis,ſic excutiatur etvacuus fiat.

Pro 26.2 Sicut auis ad alta tranſuolans et paſſer quò libet vadẽs, ſic maledictum fruſtra prolatũ in quempiam ſuperueniet.

Quia

Quia per memetipſum iuraui(dicit Dñs(ꝙ in ſolitudi- *Ier.49.13*
nē & in opprobriū,& in deſertum,& in maledictionem erit
Boſra,& omnes ciuitates erunt in ſolitudines ſempiternas
(prædicit ieremias deſolationē ammō,idumeç,Damaſcias
Cædar,regnorumque Aſor & Aclam).

Hæc dicit dominus exercitū, reuerſus ſum ad Syon & *Zach.8 3*
habitabo in medio Hieruſalem, vocabitur Hieruſalē ciui
tas veritatis & mons domini exercituum mons ſanctifica-
tus. Maleficia, vide incantatores.

Malum dicens bonum punietur.

VAE qui dicitis malū bonū,& bonū malū,ponētes te *Eſa.5.20*
nebras lucem,& lucem tenebras,ponentes amarū in
dulce,& dulce in amarum.

in eo ꝙ dicitis, omnis qui facit malū, bonus eſt in conſ *Ma.2.17*
pectu dñi,& tales ei placent,aut certè vbi eſt Deus iudicij?
(comminatur dominus ſe maledicturum benedictionibus
ſacerdotum niſi reſipiſcant,&c.

Qui dicunt impio,iuſtus es,maledicent eis populi, & de *pr.24 24*
teſtabuntur eos tribus,qui arguunt eum,laudabūtur,& ſu
per ipſos veniet benedictio

malum declinandum & bonum faciendum.

NE ſis ſapiens aqud teipſum, time deum & recede à *Pro.3 7.*
malo.

Lauamini mundi eſtote, auferte malum cogitationum *Eſa 1 16.*
veſtrarum ab oculis meis,quieſcite agere peruerſe, diſcite
benefacere.

Si impius egerit pœnitentiā ab omnib. peccatis ſuis quæ *Ez.18.2.*
operatꝰ eſt,& cuſtodierit omnia præcepta mea,& fecerit iu
dicium & iuſtitiam,vita viuet & non morietur, omniū ini
quitatum eius quas operatus eſt,non recordabor.

Malorum conſortium vitandum.

BEatus vir qui non abiit in conſilio impiorum, & in *Pſalm. 1.*
via peccatorum non ſtetit, & in cathredra peſtilentiæ
non ſedit.

Non ſedi cū conſilio vanitatis, & cum iniqua gerētibus *25.4.*
non introibo. Odiui eccleſiam malignantium,& cū impijs
non ſedebo.

Fili mi, ſi te lactauerint peccatores, ne acquieſcas eis *pro.1.10*
Vade contra virum ſtultum,& neſcit labia psudentiæ. *Cap.14.7*
Time dominum fili mi,& regem. & cum detractoribus *ca 24.21*
non commiſcearis,quoniam repente conſurget perditio

eorum & ruinam vtriuſque quis nouit?

C.29.24 Qui cum fure participat, odit animam ſuam adiurantē audit & non indicat.

Ec.8.18. Cum audace non eas in via, ne forte grauet mala ſua in te, ipſe enim ſecundum volūtatem ſuam vadit, & ſimul cū ſtultitia illius peries.

Gap 13.1 Qui tetigerit picem, coinquinabitur ab ea, & qui cōmunicauerit ſuperbo, induet ſuperbiam, &c.

2.co.6.14 Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quæ enim participatio iuſtitiæ cum iniquitate? aut quę ſocietas luci ad tenebras? quæ autem conuentio Chriſti ad Belial? aut quę pars fideli cum infideli? Qui autem conſenſus templo Dei cum idolis?

2.ioa.10. Si quis venit ad vos & hāc doctrinā nō adfert, nolite recipere eum in domū, nec, aue ei dixeritis, qui enim dicit illi aue communicat operibus eius malignis.

Apo 18.4 Et audiui aliam vocē de cœlo dicentem: Exite de illa (ſcilicet Babilone) populus meus, & ne participes ſitis delicto rum eius, vt de plagis eius non accipiatis.

malum non eſt reddendum pro malo:

pr.20.22 NE dicas, reddam malum pro malo: expecta eū & liberabit te. Idem habetur verbatim Cap.24.29.

R 12.14 Benedicite perſequētibus vos, benedicite & nolite maledicere. 17. Nulli malum pro malo reddentes.

1.co: 4.12 Maledicimus & benedicimus, perſecutionem patimur & ſuſtinemus.

1·T 5·15 videte ne quis malū pro malo alicui reddat, ſed ſemper quod bonum eſt ſectamini inuicem & in omnes.

1:Pet:3.8 In fide autem omnes vnanimas, compatientes, fraternitatis amatores, miſericordes, modeſti, humiles, non reddētes malum pro malo, nec maledictum pro maledicto, ſed ecōtrario benedicentes.

malum pœnæ eſt à Deo.

D:32 23 Congregabo ſuper eos mala & ſagittas meas cōpleboin eos. (Populum Iſrael propter eorum ingratitudinem).

3·Re 99 Qui dereliquerit Dominum Deum ſuum (Iſraelitici populi) qui eduxit patres eorū de terra AEgypti, & ſecuti ſunt Deos alienos & adorauerunt eos, & coluerunt eos idcirco induxit Dominus ſuper eos omne malum hoc.

C4.21.2 Nonne vidiſti (ſcilicet Thesbitis) humiliatum Achab coram

tã me? Quia igitur humuliatus eſt mei cauſa, nõ inducã malum in diebus eius, ſed in dieb⁹ filij ſui inferam malum domui eius.

Ego ſum Dominus, & nõ eſt alter formans lucẽ & creãs tenebras, faciens pacem, & creans malum. *Eſa. 45.7*

Hęc dicit dñs, ecce ego inducã ſuper eos mala de quibus exire non poterunt, & clamabunt ad me, & non exaudiam eos. Cap. 32.42. ionæ. 3 10. *Hier 11.*

Propter quod ſtatuit dñs Deus noſter vt adduceret ſup nos mala magna quæ nõ ſunt facta ſub cœlo, quemadmodum facta ſunt in Hieruſalem &c. 4 vt manducaret homo carnes filij ſui, & carnes filiæ ſuæ. Deut. 28, 39. *Baru. 2.2*

Si clanget tuba in ciuitate, & populus non expaueſcat? ſi erit malum in ciuitate quod Dominus non fecerit? *Am 3.6*

Deſcendit malum à Domino in portam Hieruſalem.

Dicit Dominus. Ecce ego cogito ſuper familiam iſtã malum, vnde non auferetis (ſcilicet Samaria & Hieruſalẽ) colla veſtra, & non ambulabitis ſuperbi, quoniam temp⁹ peſſimum eſt. *mich. 1.12 cap. 2. 3.*

Malum culpæ ſummè aduerſatur Deus, multo minus Deum actorem habet.

MEndacium fugies, inſontem & iuſtum non occides, quia aduerſor impium *Exo. 23 7*

Sit timor Dñi vobiſcum, & cũ diligentia cuncta facite, nõ eſt enim apud Dominũ Deum noſtrum iniquitas. *2 pa. 19.7*

Deus illorum (Amonitarum de genere iſraelitarum) odit iniquitatem. *Iudi. 25.*

Viri cordati audite me, abſit à deo impietas & ab omni potente iniquitas. *iob. 34.10*

Mane aſtabo tibi & videbo, quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. 7. odiſti omnes qui operãtur iniquitatẽ, perdes omnes qui loquentur mendacium. *pſal. 5. 5*

Dilexiſti iuſtitiam & odiſti iniquitatem. &c. *44.8.*

Victimæ impiorum abominabiles Domino, vota iuſtorũ placabilia, abominatio eſt Domino via impij, qui ſequit̃ iuſtitiam diligitur ab eo. *Pro. 15.8*

Odio ſunt impius & impietas eius. *Sap 14.9*

Nemini mãdauit (Deus) impiè agere, & nemini dedit ſpatium peccandi. *Ec. 15.21*

Perditio tua iſrael, tantummodo in me auxilium tuum *Oſe. 13.9*

Quid ergo dicemus? nunquid iniquitas apud deũ? abſit. *Ro 9 14.*

2.co.9.15 Quę aũt connectio Chriſti ad Belial?aut quę pars fideli cum infideli?qui autem conſenſus templi Dei cum idolis?

Iacob.1.3 Nemo cum tentatur,dicat quoniam à deo tẽtatur.Deus enim inrentator malorum eſt,ipſe autem neminem teutat.

Malos Rectores & Prælatos permittit. Deus ob peccata populi.

Iob.34 30 QVi regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi 3,Reg.12,2

Eſ.26.10 Mıcuit dominus vobis ſpiritum ſoporis,claudet oculos veſtros:Prophetas & principes veſtros qui vident viſiones operiet.Ezech,19.9. (mea.

Oſe.13:11 Dabo tibi regẽ in furore meo,& auferã in indignatione

2.T.2.11. Ideo(quia Chriſtum non receperũt)mittet illis deus operationem erroris,vt credant mendacio.

Iubetque eis audire.

Ma.23.2 Super cathedram moyſi ederunt Scribę & pharifæi,omnia ergo quęcunque dixerint vobis ſeruate & facite:ſecundum opera verò eorum nolite facere,dicunt enim & nõ faciunt.&c.

Malorum etiam miniſtrorum opera vtitur Deus.

Ma.7.22 MVlti dicent mihi in illa die:Domine Dñe,nõne in nomine tuo prophetauimus,& in nomine tuo dęmonia eiecimus?& in nomine tuo virtutes multas fecimus?

Ma,6,38 Reſpondit illi ioannes dicens magiſter,vidimus quendã in nomine tuo eiicientẽ dæmonia qui non ſequitur nos,& prohibuimus eum,ieſus autem ait,nolite prohibere eum, &c.idem verbatim.9.49.

Manahem Rex Iſrael 4.Reg 15 14.

Manaſſes primogenitus Ioſeph naſcitur. Gene.41.51.& 48.14

Manaſſes impius filius Pii Ezechiæ, Rex Iuda.4,Reg.21,1.6. 2,Paral 32.33,cap.33.1.Hierem 15 4.

Ducitur vinctus in Babilonẽ, & pœnitentia ductus,conuertitur ad Dominũ, & exauditus recuperat regnum. 2 Paral 33. 11.13.Relinquit poeſtſe Ammon 4.Reg.21.18.Matt.10.10.Appellatur Her,Luce 3 28

Manendum eſt nobis in Chriſto.

Ioa.15.4 MAnete in me,& ego in vobis,ſicut palmes non poteſt ferre fructum à ſemetipſo niſi mãſerit in vite: ſic nec vos,niſi in me manſeritis.

Rom.8,1 Nihil dãnationis eſt iis,qui ſunt in Chriſto ieſu: qui nõ

ſecundum

ſecundum carnem ambulant. 1.Cor. 4 12.

In vno ſpiritu omnes nos in vnum baptizati ſumus,ſiue Iudæi:ſiue Gentiles,ſiue ſerui,ſiue liberi,& omnes in vno ſpiritu potati ſumus. 1.c.12.13

Sicut ergo accepiſtis Ieſum Chriſtum Dominũ, in ipſo autem ambulate. Coll.2.6.

Et nũc filioli manete in eo,vt cũ apparuerit,habeamus fiduciam, & non cofuudamur abſeo in aduentu eius. 1.io.2.28

Qui ſeruat mãdata ei⁹,in illo manet,& ipſe in eo & in hoc ſcimus quoniam manet in nobis de ſpiritu,quem dedit nobis. Ca.3.24

In hoc cognoſcimus quoniam in eo manemus & ipſe in nobis,quoniam de ſpiritu ſuo dedit nobis. Cap.4.13

Manna.

MVrmurantibus in Sin iſraelitis,pluit Dominus coturnices & Man,ad ſatutitatem:iuſſio dñi de eo colligẽdo,& in monumentum reponendo. Ex.16.

Anima noſtra arida eſt,nihil aliud reſpiciũt oculi noſtri niſi Man.Erat autem man quaſi ſemen coriandri coloris bdellij Nu.11.6.

Affligit te penuria(iſrael)& dedit tibi cibũ manna.quod ignorabas tu & patres tui:vt oſtenderet tibi quod nõ in ſolo pane viuat homo,ſed in omni verbo quod egreditur de ore Domini.ioſu 2:12. Deut.8,3

Et pluit illis manna ad manducãdum,& panem cœli dedit eis. pſ.77.24

Angelorum eſca nutriſti populum tuum, & paratum panem de cœlo præſtitiſti eis ſine labore,omne delectamẽtũ in ſe habentem,& omnis ſaporis ſuauitatem Sa 16.20

Patres noſtri manducauerũt manna in deſerto,ſicut ſcriptum eſt,panem de cœlo dedit eis manducare. Ioa.6.31

Manſuetudo commendatur.

FIli mi,da gloriam Domino Deo iſrael , confitere , atque indica mihi quid feceris,ne abſcondas. Ioſu.7.19

Reſponſio mollis frangit iram , ſermo durus ſuſcitat furorem. 2.Reg,16. io.1.Reg.†. prou.15.1.

Vſque in tempus ſuſtinebit patiens,& poſtea redditio iucunditatis. Ecc.1 29.

Beati mites,quoniam ipſi poſſidebunt terram. Mat 5.4.

Tollite iugum meum ſuper vos,& diſcite à me,quia mi cap,11,29

 tis ſum

Maria ſoror Aaron laudat Dominum. Exod. 15. 21.
Fit lepra nume 12. ✝. Deut. 24. 9. Moritur Num. 20. 1.

maria virgo prænunciata erat.

INimicitias ponam inter te & mulierem,& ſemen tuum & ſemen illius,ipſa conteret caput tuum, & tu inſidiaberis calcaneo eius Ge. 3. 15.

Orietur ſtella ex iacob,conſurget virga de iſrael, & per cutiet duces Moab,vaſtabitque omnes filios Seth. nu. 24. 17

in ſole poſuit tabernaculum ſuum,& ipſe tanquam ſpõ ſus procedens de thalamo ſuo. pſal. 18. 6

Myrrha & gutta & caſia à veſtimentis tuis à domibus e burneis,ex quibus delectauerunt te filię regum in honore tuo. Aſtitit Regina à dextris tuis in veſtitu deaurato,circũ data varietate. 44. 10.

Fluminis impetus lætificat ciuitatem dei, ſãctificauit ta bernaculum ſuum altiſsimus.deus in medio eius non com mouebitur,adiuuabit eam deus mane diluculo. 45. 5.

Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum,con cupiſcit & deficit anima mea in atria domini. 84. 2.

Glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei 86. 3.

Surge domine in requiem,tuam,tu & arca ſanctifica (tionis tuæ. 131. 8.

Mulierem fortem quis inueniet?procul & de vltimis fi nibus pretium eius 26 Multæ filiæ congregauerunt diui tias,tu ſupergreſſa es vniuerſas. pro 31. 10

Oſculetur me oſculo oris ſui, quia meliora ſunt vbera tua vino,fragantia vnguentis optimis,oleum effuſum no men tuum:ideo adoleſcentulæ dilexerunt te:trahe me,poſt te,curremus in odorem vnguentorum tuorum.introduxit me rex in cellaria ſua, exultabimus & lętabimur in te, me mores vberum tuorum ſuper vinum,recti diligũt te. 8. Si i gnoras te ò pulcherrima mulierum,egredere & abi poſt ve ſtigia gregum tuorum & paſce hædos tuos iuxta taberna cula paſtorum,15. Ecce tu pulchra es amica mea,ecce tu pulchra es.oculi tui columbarum,&c. Per totum caput. Cant. 1.

Ego flos campi,& lilium conuallium.Sicut lilium inter ſpinas,ſic amica mea inter filias,Sicut mal⁹ inter ligna ſyl uarum,ſic dilectus meus inter filios. 10. Dilectus meus lo quitur mihi ſurge,propterea amica mea columba mea,for moſa mea,& veni,iam enim hyems tranſiit, imber abiit & receſsit. Et flores apparuerũt in terra noſtra,tẽpus putatio nis aduenit,13,Surge amica mea,ſpecioſa mea,& veni. 14, Cap. 2.

Columba mea in foraminibus petræ in cauerna maceriç, oſtende mihi faciem tuam,ſonet vox tua in auribus mies, vox enim tua dulcis & facies tua decora,&c.Per totum caput.

cap. 3. 9. Quæ eſt iſta quæ aſcēdit per deſertum ſicut virgula fumi ex aromatibus myrrhæ & Thuris & vniuerſi pulueris pigmentarij,&c.Per totum caput,

cap.4. 1. Quàm pulchra es amica mea, quàm pulchra es? oculi tui columbarum,abſque eo quod intrinſecus latet.7.Tota pulchra es amica mea,& macula non eſt in te.&c.12,Hortus concluſus ſoror mea,ſponſa,hortus concluſus, fons ſignatus.15 Fons hortorum,puteus aquarum viuētium quæ fluunt impetu de Libano,&c,Per totum caput.

cap.5. 9. Qualis eſt dilectus tuus ex dilecto,ô pulcherrima mulierū,qualis eſt dilectus tu⁹ ex dilecto,quia ſic adiurasti nos? &c,Quo abiit dilectus tuus ô pulcherrima mulierum?quo declinauit dilectus tuus,& quæremus eum tecum.

ca.6,3. ‡ Pulchra es amica mea,ſuauis & decora ſicut Hieruſalem terribilis vt caſtrorū acies ordinata,8,Vna eſt colūba mea perfecta mea,vna eſt matri ſuç electa genitrici ſuç.Viderūt eam filiæ,& beatiſſimam prędicauerunt,Reginæ & concubinæ,& laudauerūt eā:Quç eſt iſta quæ progreditur quaſi aurora conſurgens,pulchra vt luna electa vt Sol,terribilis vt caſtrorum acies ordinata?&c.Per totum caput.

Eccle 24 Ego feci in cœlis vt orietur lumen indeficiens, & ſicut nebula texi omnem terram, ego in altiſſimis habitaui, & thronus meus in columna nubis. Girum cœli circuiui ſola,& profundum abiſſi penetraui,& in fluctibus maris ambulaui:& in omni terra ſteti,& in omni populo, & in omni gente primatum habui,& omnium excellentium & humilium corda virtute calcaui·& in his omnibus requiē quæſiui,& in hæreditate Dñi morabor.Tūc præcepit mihi & dixit mihi creator oīm, & q creauit me requieuit in tabernaculo meo,& dixit mihi.In iacob inhabita,& in iſrael inhabitare,& in electis meis mitte radices Ab initio & ante ſæcula creata ſum,& vſq; ad futurū ſeculū nō deſinā,& in habitatione ſancta coram ipſo miniſtraui,&ſic in Sion firmata ſum,& in ciuitate ſanctifica a, ſimiliter requieui, & in Hieruſalem poteſtas mea,& radicaui inpopulo honorificato,& in partes Dei mei hæreditas illius, & in plenitudine ſanctorum detentio mea,&c per totum caput,

Ecce virgo concipiet & pariet filium, & vocabitur nomẽ eius Emanuel: Butyrum & mel comedet, vt ſciat reprobare malum, & eligere bonum. *Eſa.7.14*

Egredietur virgo de radice ,ieſſe & flos de radice eius aſcendet, & requieſcet ſuper eum ſpiritus domini, ſpiritus ſapientiæ & intellectus, ſpiritus conſilij & fortitudinis ſpiritus ſcientię & pietatis. *Cap.11.1*

Ecce dominus aſcendat ſuper nubem leuem & ingrędietur Ægyptum, & commouebuntur ſimulachra Ægypti â facie eius, & cor Ægypti tabeſcet in medio eius. *Ca.19.1.*

Rorate cœli de ſuper, & nubes pluant iuſtum, aperiatur terra, & germinet ſaluatorem: & iuſtitia oriatur ſimul, ego dominus creaui eum. *Ca.45.8*

Vſquequo delitiis diſſolueris filia vaga? quia creauit dominus nouam ſemper terram, fœmina circundabit virum. *Hie.31.22*

maria Virgo prefigurata per arcam Noe.

Fac tibi arcam de lignis lœuigatis. manſiunculas in arca facies, & bitumine linies intrinſecus & extrinſecus *Gen.6.14*

per Rubum moyſi. *Exo.3.2.*

Appatuitque eì Dominus in flamma ignis de medio Rubi, & videbat quod Rubus arderet & non comburereretur,

per Arcam fœderis: *Ex.25.10*

Arcam de lignis Serim compingite, cuius lõgitudo habeat duos & ſemis cubitos, latitudo cubitum & dimidium, altitudo cubitum ſimiliter ac ſemiſſem,

per virgam Aaronis, *Nu.17.8.*

Sequenti die regreſſus (moyſes) inuenit germinaſſe virgã aaron in domo Lui: & turgentibus gemmis eruperant flores, qui foliis dilatatis, in amygdalas deformati ſunt. *Iud.6.36*

per vellus Gedeonis.

Dixit Gedeon ad Dominum, ſi ſaluum facis per manũ meam Iſrael, ſicut locutus es, ponam hoc vellus lanæ in area ſi ros in ſolo vellere fuerit, et in omni terra, ſiccitas ſciam quod per manum meam liberabis Iſrael, ſicut locutus es, Factumque eſt ita, et de nocte conſurgens expreſſo vellere concham rore impleuit. Dixitque rurſus

 ad domi

ad dominum, ne iraſcatur furor tuus cõtra me ſi adhuc ſe mel tentauero ſignum quærẽs in vellere. Oro vt ſolum vel lus ſiccum ſit, & omnis terra rore madens, Fecitque domi nus nocte illa vt poſtulauerat & fuit ſiccitas in ſolo vellere & ros in omni terra.

per Thronum Salomonis.

3.R.10.18 FEcit etiam Rex Salomõ thronum de ebore grandẽ, & veſtiuit eum auro fuluo nimis,

per Templum Salemonis.

2.para.2. Per totum caput Item Cap. 3. & 4.

per portam orientalem clauſam.

Ez.44.2 ET dixit dominus ad me: Porta hæc (ſanctuarij exterio- ris reſpicientis ad Orientem) clauſa erit, non aperietur, & vir non tranſiet per eam, quoniam dominus Deus iſrael ingreſſus eſt per eam, eritque clauſa principi, princeps ipſe ſedebit in ea.

per Montem.

dani.2.34 Videbas ita, donec abſciſſus eſt lapis de mõte ſine mani bus.

Maria virgo præfigurata per præclaras mulieres.

Ge.24.51 EN Rebecca coram te eſt, tolle eam, & proficiſcere, & ſit vxor filij Domini tui, ſicut locutus eſt dominus.

per rachel.

Ge.30.32 LAban ait Rachaeli. Gyra omnes greges tuos & ſepara cunctas oues varias, &c.

per Abigail.

1.R.25.23 CVm aũt vidiſſet Abigail Dauid feſtinauit, & deſcen- dit de aſino & procidit corã Dauid ſuper faciem ſuã, & adorauit ſuper terram, & cecidit ad pedes eius.

per Abiſag.

3.Re.1.2 DIxerũt ei (Dauid) ſerui ſui: Quæramus dño noſtro Re gi adoleſcentulam virginem, & ſtet coram rege, & fo ueat eũ, dormiatque in ſinu ſuo, &c. 3 Quæſierunt igitur adoleſcentulam ſpecioſam in omnibus finibus iſrael, & in uenerunt Abiſag Sunamitidem, & adduxerunt eam ad Re gem. Erat autem puella pulchra nimis, dormiebatque cum rege & miniſtrabat ei, Rex vero non cognouit eam.

per iudith.

dixit

Dixit Iudith (ad eos qui veniebant ad eam cũ abſcidiſſet Holepherni caput) Laudate dominum Deum noſtrum, qui non deſeruit ſperãtes in ſe, & in me ancilla ſua adimpleuit miſericordiam ſuam, quam promiſit domui iſrael, & interfecit in manu mea hoſtem populi ſui in hac nocte, &c. Iu.14.17

per Heſter.

HEſter inter cæteras puellas ei (Regi aſſuero) tradita eſt vt ſeruaretur in numere fœminarum. Quę placuit ei, & inuenit gratiam in conſpectu illius. He. 2.9.

Si inueni gratiam in oculis tuis o Rex (aſſuere) & ſi tibi placet, dona mihi animam meam pro qua rogo, populum meum pro quo obſecro, & cap. 8. Per totum caput. cap. 7. 3.

maria figuratè & per quandam accommodationem appellatur ſtella ex Iacob.

ORietur ſtella ex iacob, & conſurget virga de iſrael, & percutiet duces Moab, vaſtabitque omnes filios Seth N.24.17.

Sol vocatur.

IN ſole poſuit tabernaculum ſuum, & ipſe tanquam ſpõſus procedens de thalamo ſuo. pſal.18.6.

Regina vocatur.

MYrra & gutta & caſia à veſtimentis tuis, à domibus eburneis, ex quibus delectauerunt te filię regum in honore tuo. Aſtitit Regina à dextris tuis, in veſtitu deaurato, circundata varietate. pſ.44.10

Tabernaculum Altiſſimi.

FLuminis impetus lętificat ciuitatem Dei, ſanctificauit tabernaculum ſuum altiſſimus. pſal.45.5

Vocatur terra benedicta.

BEnedixiſti Domine terram tuam, auertiſti captiuitatem iacob, pſa. 84.2.

Ciuitas Dei.

GLorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei: pſal.86.3

Domus Sapientiæ.

SApientia ędificauit ſibi domum, excidit columnas ſeptem. prou. 9.1

Vocatur mulier fortis.

Mulie-

Pro.31.10 MVlierem fortem quis inueniet? procul eſt de vltimis finibus prætium eius.

Dicitur tota pulchra.

cant.4.7 TOta pulchra es, amica mea, & macula non eſt in te.

Mater pulchræ dilectionis.

ec.24.24 EGo mater pulchræ dilectionis, & timoris, & agnationi, & ſanctæ ſpei.

Vocatur virgo.

Eſa.7.14 ECce virgo concipiet & pariet filium, & vocabirurnomen eius Emanuel (.i. nobiſcum Deus.)

Vocatur virga Ieſſe.

Eſai.11.1. EGredietur Virgo de radice Ieſſe, & flos de radice eius aſcendet.

Dicitur nubes.

Eſa.19.1 ECce Dominus aſcendet ſuper nubem leuem

Dicitur porta clauſa.

Eze.44.2 Porta hæc (ſcilicet Orientalis porta tabernaculi) clauſa erit, non apperietur, & vir non trãſiet per eã: quoniam Dominus Deus Iſral ingreſſus eſt per eam.

Dicitur Mons.

Da.2.34 Donec abſciſſus eſt lapis de monte ſine manibus.

Maria vocatur, & eſt mater Domini Dei.

Lu.1 43 VNde hæc mihi (ait Elizabeth) vt veniat mater Domini mei ad me?

Mater Ieſu *vocatur.*

Ma.2.13 ECce Angelus Domini apparuit in ſomnis Ioſeph, dicens Surge & accipe puerum & matrẽ eius, & fuge in Egyptum, & eſto ibi vſque dum dicam tibi.

Io.19.25 Stabant iuxta Crucem ieſu mater eius, & ſoror matris eius maria Cleophæ, & maria magdalenæ.

Maria Virgo quibus rebus comparetur.

cant.1.1. COmparatur vino & oleo effuſo, eius odorib. Tabernaculis Cedar, 6, Soli, & viti, 13, Faſciculo myrrhæ, 14 Botro Cypri in vineis,

Flori

Flori campi & lilio conuallis.3.malo inter ligna ſiluarũ *Cap.2.1.*
4.cellæ vinatiæ.14 columbæ in foraminibus petræ.

Virgulæ fumi ex aromatibus:myrrhę & Thuris, & vni *cap.3.16.*
uerſi pulueris pigmentarij.11.Filiis Syon,& regi Salomoni
in die deſponſationis illius.

Oculis columbarum,& capillis caprarum. 3, Fragmini *cap.4.1.*
mali punici.4. Turri Dauid. 6. Ad montem myrrhæ & ad
collẽ thuris.8 Lybano monti.11 Fauo mellis diſtillãti ,mel
li & lacti,& odori thuris.12 Horto cõcluſo 13.Fonti ſigna
to & paradiſo malorum punicorum.cum pomorum fructi
bus 15.Fonti hortorum,puteo aquarum viuentiũ.16.Aqui
loni & Auſtro.

Fructibus pomorum.11,Comę palmarum. 12. columnis *cap.5.1.*
marmoreis.14,Eburno & Sapphyris.

Cortici mali punici,reginis & adoleſcentulis.9. Aurorę *cap.6.6.*
conſurgenti Lunę & Soli.10.Horto nucum, & pomis con-
uallium.

Comparatur maria ſapientiæ eccleſiæ altiſſimi.3. Plenitu- *Ecc.24.1*
dini ſanctæ.4.multitudini electorum.5,Ori altiſſimi.6. Lu
mini orienti in cœlis,& nebulæ texenti totam terram.8.co
lunnę nubis,Gyro cœli,profundo abiſſi.17. Cedro Libani,
& Cypreſſo montis Syon.18. Roſæ in ierico.19.Oliuæ
ſpecioſæ in cãpis,& Platano iuxta aquam in plateis.20.Sy-
namomo & Balſamo aromatizanti & odorem dãti.21.Myr
rhæ electæ.Storaci & Galbano,& vnguię & guttę Per totũ
caput.

Maria perpetua virginitas ſignificatur.

APparuit Dominus Moyſi in flamma ignis de medio Ru *Exo.3.2.*
bi,& videbat quod Rubus arderet & nõ cõbureretur.

Ponam(dixit Gedeon ad Dominum)hoc vellus lanæ in *iud.6.37*
area,ſi ros in ſolo vellere fuerit, & in omni terra ſiccitas,
ſciam quod per manum meam,ſicut locutus es, liberabis
Iſrael.Factumque eſt ita.& de nocte conſurgens,expreſſo
vellere concham rore impleuit.Dixitque rurſus ad Domi-
num:Ne iraſcatur furor tuus contra me,ſi adhuc ſemel tẽ
tauero,ſignum quærens in vellere. Oro vt ſolum vellus
ſiccum ſit,& omnis terra rore madens.Fecitque nocte illa
vt poſtulauerat,& fuit ſiccitas in ſolo vellere & ros in om
ni terra.

In ſole poſuit tabernaculum ſuum,& ipſe tanquam ſpõ- *Pſa.18.6.*
ſus procedens de thalamo ſuo,

Sicut

Can.4.2. Sicut lilium inter ſpinas,ſic amica mea inter filias.

Cap.4.7. Tota pulchra es amica mea,& macula(peccati) non eſt in te.Cap.6.9.

Eſa.7.14 Ecce virgo cōcipiet & pariet filium,& vocabitur nomē eius Emanuel.

Cap.11.1. Egredietur virga de radice ieſſe, & flos de radice eius aſcendet.

Ca.33.1. Lætbitʼ deſerta & in via,& exultabit ſolitudo & florebit quaſi lilium,germinās germinabit,& exultabit lætabūda, & laudans:Gloria Libani data eſt ei.Decor Carmeli & Sa-

Cap.66.7 ron:ipſi videbunt gloriam domini & decorem dei noſtri.

Antequam parturiret peperit,antequam veniret partus eius,peperit maſculum,quis audiuit vnquam tale? & quis vidit huic ſimile?

Eze.35.2 porta hæc(dicit dominus)erit clauſa, non aperietur,& vir non tranſiet per eam, quoniam dominus deus iſrael ingreſſus eſt per eam,eritque clauſa principi,princeps ipſe) ſedebit in ea.daniel.4 34.

Mat.1.20. Hæc autem eo cogitante(ſcilicet occultè dimittere eam ecce Angelus domini apparuit in ſomnis ei dicens: ioſeph fili dauid, noli timere accipere Mariam coniugem tuam, quod enim in ea natum eſt,de ſpiritu ſancto eſt.

Luc.1.35 Et reſpondens Angelus dixit ei(ſcilicet dicenti quomodo fiet iſtud quoniam virum nō cognoſco (ſpiritus ſāctus ſuperueniet in te,&virtus altiſſimi obrumbabit tibi,ideoq; & quod naſcetur ex te ſanctum,vocabitur filius dei.

Maria virginis virtutes,vt quod fuerit fide diues.

Prr.31.18 GVſtauit & vidit quia bona eſt negotiatio eius,non extinguetur in nocte lucerna eius.

Luc.1.38 dixit autem Maria:Ecce Ancilla domini,fiat mihi ſecundum verbum tuum,& diſceſſit ab illa angelus. 4. 5. Beata quæ credidiſti,ait Mariæ Eliſabeth: quoniam perficientur tibi ea quæ dicto ſunt à domino.

Ioan.2.5. dicit mater eius,ieſu:miniſtris menſę in nuptiis in Cana Galilex:quodcunque dixerit vobis facite:

ec:24.24 Ego mater pulchræ dilectionis,& timoris, & agnitionis & ſanctæ ſpei.ioā.2.2 Charitate perfecta erat.Luc.15 6,Mā ſit autē Maria cum illa,Eliſabeth.quaſi menſibus tribus & reuerſa eſt in domum ſuam.Eccleſ.78.64,

Luc.2.7. Et pepetit filiū ſuum primogenitū & pānis eū inuoluit,& reclinauit eū in pſepio,quia nō erat ei locus in diuerſorio.

Et

Et deficiente vino, dicit mater Ieſu ad eum: Vinum non habent, &c. Ioan. 2. 5

Stabant autem iuxta crucē ieſu, mater eius & ſoror matris eius Maria Cleophæ, & Maria magdalenæ. Io. 19. 25

Caſta erat, vt ſupra probatur in ppetua eius virginitate. Luc. 1. 35

Caſtitatem vouiſſe videtur.

Angelus dixit ei: Spiritus ſanctus ſuperueniet in te, & virtus altiſſimi obumbrabit tibi, ideoque & quod naſcetur ex te ſanctum, vocabitur filius Dei. Luc. 1. 35

Humilis erat.

Dixit Maria (ad Angelū) ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuū, & deceſſit ab illa Angelus. 48 Luc. 1. 38

Quia reſpexit humilitatem ancillæ ſuæ, ecce enim ex hoc beatam me dicent, omnes generationes.

miſericors erat.

Deficiente vino, dixit mater ieſu ad eum: Vinum non habent, &c. Ioan 2. 3

Erat prudens.

Maria autem conſeruabat omnia verba hæc, cōferēs in corde ſuo. Lu. 2. 19

modeſta erat.

Dixit mater eius ad illum? Fili quid feciſti nobis ſic? Ecce pater tuus & ego dolentes quærebamus te. Lu. 2. 48

Erat pia.

Magnificat anima mea Dominum, & exultauit Spiritus meus in Deo ſalutari meo. Luc. 1. 46

Erat benigna.

Et intrauit in domum zachariæ & ſalutauit Eliſabeth. Lu. 1. 40

Erat fortis.

Mulierem fortem quis inueniet? &c. Per totum caput. Ioān. 19. 25. Pro. 31. 10

Erat ſapiens.

Os ſuum aperuit ſapientiæ, & lex clementiæ in lingua eius. Pr. 31. 26

Dicit

Ioan.2.5 Dicit mater eius(miniſtris menſæ in nuptiis in Cana Ga lilex)quodcunque dixerit vobis facite.

Erat pauper

Mat 2.11 ET intrantes domum((tres Magi)inuenerunt puerum cum Maria matre eius,& procedentes adorauerunt eũ, & apertis theſauris ſui.obtulerũt eis munera,aurum thus, & myrrham.

Luc.2.7. Impleti ſunt dies vt pareret,& peperit filiũ ſuũ primoge nitum,& pãnis eum inuoluit,& reclinauit eum in præſepio quia non erat ei locus in diuerſorio. 24.

Patiens erat.

Lu.2 37. TVam ipſius animã doloris gladius petranſi bit, vt re- uexentur ex multis cordibus cogitationes.Mat.2,13.

Virtute præcellens omnes erat.

pro.31 29 MVltæ filiæ cõgregauerant diuitias,tu verò ſupergreſ- ſa es vniuerſas.

ec.24.25 In me gratia omnis vitę,& veritatis, in me omnis ſpes vitæ & virtutis.

Lu.1.28. Aue gratia plena Domin[9] tecum.benedicta tu in mulie ribus(Ait Angelus ad virginem) 48.Quia reſpexit humili tatem ancillę ſuę,ecce enim ex hoc beatam me dicent.om nes generationes.

Maria ſalutatur ab Angelo.

Lu 1.28. ANgelus ad eam dixit.Aue gratia plena,Dominus, te- cum,benedicta tu in mulieribus.

Viſitat Elizabeth & laudat Deum.

Lu 1.39. EXurgens autem Maria in diebus illis,abiit in monta- na cum feſtinatione , in ciuitatem Iuda, & intrauit in domum Zacharię,& ſalutauit Elizabeth 46.magnificat ani ma mea Dominum.

Proficiſcitur cum Ioſeph in Bethleem.

Luc.2.4. AScendit autẽ & Ioſeph à Galila de ciuitate Nazareth in Iudæam ciuitatem Dauid quę vocatur Bethleem, eo quod eſſet de domo & familia Dauid.

Proficiſcitur cum Ioſeph in Aegyptum.

Ma.2.14 Qui conſurgens (Ioſeph(accepit puerum &matrem eius nocte,& ſeceſſit in Aegyptum.

Reuertitur inde in terram Iſrael.

Erat

erat ibi vſq,ad obitũ Herodiſ vt adimpleretᵃ quod dictũ eſt à dño per prophetã,Oſee.11.8.:ex Aegypto vocaui filiũ meũ. Ma.2.15

Inuenit Chriſtum in templo.

ET factum eſt poſt triduum inuenerunt illũ in templo ſedentem in medio doctorum,audientem illos & interrogantem eos. Lu.2.46

Aſſiſtit maria cruci & Apoſtolo Ioanni commendatur.

Stabat autem iuxta crucem ieſu mater eius & ſoror matris eius Maria cleophæ,& Maria Magdalenæ, ioã.19,25

manebat maria cum Apoſtolis.

Hi omnes,ſcilicet petrus ioanes, iacobus & Andræas, Philippus & Thomas,Bartholomeus & Mathæ⁹,&c. perſeuerãtes vnanimiter in oratione cũ mulieribus & maria matre ieſu,& fratribus eius. Act.1.14

maria magdalena deflet ſua peccata.

STans(Maria Magnalena)retro ſecus pedes eius,ieſu:cœpit rigare pedes eius, & capillis capitis ſui tergebat, & oſculabatur pedes eius & vnguento vngebat. Lu.7.38

Obtinet magdalena peccatorum remiſſionem. Lu.7.48

Remittuntur tibi peccata tua.

Liberata à ſeptem dæmoniis adhæret Chriſto. Luc.8.2

MAria q̃ vocatᵃ Magdalena de qua ſeptẽ dæmonia exierãt & ioãna vxor Chuſæ procuratoris Herodis & Suſanna,& aliæ multæ miniſtrabant ei de facultatibus ſuis.

Vngit Dominum.

CVm autẽ ieſus eſſet in Bethania in domo ſymonis Leproſi,acceſſit ad eum mulier habens alabaſtrũ vnguẽti prætioſi,& effudit ſuper caput ipſius recumbentis. idem verbatim.Mar.14.3.item ioan.12.3. Ma.26.6

Maria autẽ erat quæ vnxit Dñm vnguẽto, & exterſit pedes eius capillis ſui,cuius frater Lazarus infirmabatur. ioa.11.2

Adeſt Chriſto in cruce morienti. ioã.19.25

STabant autem iuxta crucẽ ieſu mater eius & ſoror matris eius,maria cleophæ & maria magdalenæ,

Chriſtus ei primo apparet poſt reſurrectionem. Ma16.9

SVrgẽs autem mane prima ſabbathi apparuit primo mariæ magdalenę,de qua eiecerat ſeptem demonia.

Et qa viſus eſt cephę,& poſt hæc vndecim,deinde viſus 1.co15.5

eſt quinquaginta fratribus ſimul.

Mariti officium, & authoritas in vxorem

Gen.3:16 Mvlieri quoque dixit, deus: multiplicabo erumnas tuas, & conceptus tuos, in dolore paries filios:& ſub viri poteſtate eris, & ipſe dominabitur tui:

Nu.5:12 dominus ait ad Moyſen: loquere ad filios iſrael,& dices ad eos:Vir cuius vxor errauerit maritumque contemnens dormierit cum altero viro, & hoc maritus deprehēdere nō potuerit, ſed latet adulterium,& teſtibus argui nō poteſt, quia nō eſt inuenta in ſtupro &c.Adducet eam ad ſacerdotem &c.18.

Ca.30.7. Si maritum habuerit,& vouerit aliquid, & ſemel de ore eius verbum egrediēs,animam eius obligauerit iuramēto, quo die audierit vir,& non contradixerit voti rea erit reddetque quodcunque promiſerat &c.13.

deu.22.5 Non induetur mulier veſte virili,nec vir vtetur veſte fœminea,abominabilis enim apud Deū eſt qui facit hæc.c.13

Ca.24.1 Si acceperit homo vxorem,& habuerit eam,& non inuenerit gratiam ante oculos eius propter aliquā fœditatem, ſcribet libellum repudij,& dabit in manu illius,& dimittet eam de domoſua.

Pr.18.32 Qui inuenit mulierem bonam, & hauriat iucunditatem à domino.qui expellit mulierem bonam,expellit bonū,qui autem tenet adulteram ſtultus eſt & inſipiens Cap.4.18,

Ecc.9.9. perfruere vita cū vxore quam diligis cūctis diebus vitæ inſtabilitatis tuæ,qui dati ſunt tibi ſub ſole omni tempore vanitatis tuæ.Hæc eſt em̄ pars in vita & in labore tuo quo laboras ſub ſole.

Ec.7.38 Mulier ſi eſt tibi ſecundum animam tuam,non proiicias illam,& odibili non credas in toto corde tuo,

Cap.9.1. Non zeles mulierem ſinus tui,ne oſtendat ſuper te malitiam doctrinæ nequam,non des mulieri poteſtatem animę tuæ,ne ingrediatur in virtute tua & confundaris.

Ca.25.1 In tribus placitū eſt ſpiritui meo quę ſunt probata coram deo& hominibus cōcordia fraterna,& amor proximorum & vir & mulier bene ſibi conſentientes. 27.Sicut aſcēſus arenoſus:in pedibus veterani,ſic mulier linguata,homi in quieto,

cap.26.1. Mulieris bonæ beatus vir, numerus enim annorū illorum duplex. Malach.4.14.16.

1.co.7 Paulus Corinthios inſtruit de matrimonio,eiuſque vſu &c

& indiſſolubili vinculo nuptis commendans cœlibatum.

Volo autem vos ſcire, quod omnis viri caput Chriſtus eſt caput autem mulieris vir. Cap.1.18

Mulieres viris ſuis ſubditæ ſicut ſint Domino, quoniam vir caput mulieris eſt, ſicut Chriſtus caput eccleſiæ. Eph.3.18

Mulieres ſubditæ eſtote viris ſicut oportet in Domino, viri diligite vxores, & nolite amari eſſe ad illas. Tit.2.4. Coll.3.18

Mulieres ſubditæ ſint viris ſuis: vt & ſi qui nō credat verbo, per mulierum conuerſationem ſine verbo lucrifiāt, cō-ſiderantes in timore conuerſationem veram, 1.pet.3.1.

Mulier in ſilentio diſcat cum omni ſubiectione, Docere autem mulieri nō permitto, neque dominari in virum, ſed eſſe in ſilentio. 1.Ti.2.11

Martha hoſpitio excipit Chriſtum Dominum. Luc.10.38 *habet firmam fidem* Ioan 11.27.

Mathan ſacerdos Baal occiditur 4.Reg.11.18.2.Para.23.17.

Mathias eligitur in Apoſtolum. Act.1.26.

Mathuſalem filius Enoch naſcitur. Gen.6.21.969. *Annis, & moritur.*6.27.

matrimonium inſtituitur propter procreationem.

Maſculum & fœminam creauit eos, benedixitque illis Deus: & ait. creſcite & multiplicamini et replete terram & ſubiicite eam, & dominamini piſcibus maris, & volatibus cœli, & vniuerſis animantibus quæ mouentur ſuper terram. Gen.1.28

Immiſit Dñs Deus ſoporem in Adam: cumque obdormiſſet, tulit vnā de coſtis eius & repleuit carnē pro ea, &c. 22.23.24. Ca.2.12

Dixit Adam Deo illum increpanti, mulier quam dediſti mihi ſociam, dedit mihi de ligno, & comedi.17: Dixit Adæ Deus: Quia audiſti vocem vxoris tuæ & comediſti de ligno ex quo præceperam tibi ne comederes, maledicta terra in opere tuo, in laborib. comedes ex ea cūctis dieb. vitæ tuę. Cap.2.12

Adam cognouit vxorem ſuā Euam, quę cōcepit & peperit Cain, dicens poſſedi hominem per Deum. Cap.4.1.

Benedixit Dominus Noe & filius eius, & dixit ad eos Creſcite & multiplicamini, & replete terram. Cap.19.26. Cap.9:1

Cap.24 3.Cap.29·21.&c.

Exod,2.1 Egreſſus eſt vir(Moyſes)de domo Leui,& accepit vxorē ſtirpis ſuæ, quæ concepit & peperit filium, & videns eum elegantem,abſcondit tribus menſibus.Cap. 20.17. Leuit. Cap 18.per totum.

Leu.20.10 Si Mœchatus quis fuerit cum vxore alterius & adulterium perpetrauerit cum coniuge proximi ſui morte moriantur & Mœchus & mœcha.

Deut.7.3 Non inibis eū eis(gentibus)fœdus nec miſereberis earū, neq; ſociabis eum eis cōiugia,filiā tuā nō dabis filio eius. nec filiam illius accipies filio tuo.Cap.5 21. Cap.24.1.

iudi.3.6. Et duxerunt vxores(filij Iſrael)filias eorū,ipſiq;(gētes) filias ſuas filijs eorum tradiderunt & ſeruierunt(Iſraelitę) diis eorū.Dap.14.2 7.15.Idē habetur.1.Eſdræ,9.2. de qui bus fit quoque mentio.Lib.2 Cap.12.23.

pr 18.22. Qui inuenit mulierem bonam,inuenit bonum, & hauriet incūditatem,à Domino.Hierem 3.1.

ca 19.14 Domus & diuitiæ dantur à parentibus, à Domino autē proprie vxor prudens,Eccleſ.21.2.

Mal.2.15 Et quid vnus quærit niſi ſemen Dei.

mat.5.32 Ego,ait Ieſus:dico vobis, quia omnis qui dimiſerit vxorē ſuā excepta fornicationis cauſa,facit eā mœchari,& qui dimiſſam duxerit,adulteratur,Idem Lucæ cap.16 18.

cap.19.3 Non legiſtis(ait Ieſus phariſæis tentantibus eū) quia q̄ fecit ab initio maſculum & fœminā fecit eos?Et dixit propter hoc dimittet homo patrem & matrem; & adhærebit vxori ſuæ,& erūt duo in carne vna.Cap:22.24.30.Idē Ma. 10.2.6 7.8 verbatim.

ioan.2.1. Die tertia nuptiæ factæ ſunt in Cana Galileæ,& erat ma ter Ieſu ibi.

Rom.7.2 Quæ ſub viro eſt mulier viuente viro alligata eſt legi, ſi autem mortuus fuerit vir eius,ſoluta eſt à lege viri. Viuente viro vocatur adultera ſi fuerit cum alio viro· 39. ſi autem mortuus fuerit vir eius,liberata eſt à lege viri vt cui vult nubat tantum in Domino.

1.co.7.‡ Propter hoc(ſcilicet qui vxorem ſuam diligit ſeipſum diligat)relinquet homo patrem & matrem & adhærebit vxori ſuæ,& erunt duo in carne vna: Sacramentū hoc magnū eſt,ego autem dico in Chriſto & in eccleſia.

Heb.13.4 Honorabile connubiū in omnibus eſt et thorus immaculatus,Fornicatores enim & adulteros iudicabit Deus.

Propter

propter peccati deuitationem.

BOnum eſt homini mulierem non tangere,propter fonicatione autem vnuſquiſque ſuam voxorē habeat & vna quęque ſuū virum habeat.Vxori vir debitum reddat. ſimiliter & vxor viro. Nolite fraudare inuicē, niſi forrē ax cōſenſu ad tempus,vt vacetis orationi,& iterū reuertimini in idipſum,ne tentet vos Sathanas propter incontinentiā,veſtrā. 1.cor.7.2

Hoc itaq̄ dico ſecundū indulgentiā, nō ſecūdū imperiū. ibidem. 6

propter mutuam conſolationem.

DOmus ac res paternæ hæreditate obueniunt,à domino autem vxor prudens. pro.19.14

Trade filiā & grāde op᷒feceris,& homini ſenſato da illā Ec.7 27.

Qui poſsidet mulierē bonam,inchoat poſſeſsionē. Adiutorium ſecundum illum eſt,& columnat vt requies: 36 26.

Vbi non eſt mulier,ingemiſcit egens .Cui creditq nō habet nidū?Et deflectens vbicunque obſcurauerit quaſi ſuccinctus latro exiliens de ciuitate in ciuitatem, ibid.3.7.

Mulieres viris ſuis ſubditæ ſunt ſicut Domino.

Sed ſicut eccleſia ſubiecta eſt Chriſto,ita mulieres viris ſuis in omnibus.Viri diligite vxores veſtras,ſicut Chriſtus dilexit eccleſiam,& ſeipſum tradidit pro ea. Eph 5.22 ibid. 24.

Viri debent diligere vxores ſuas vt propria corpora.Qui ſuam vxorem diligit,ſeipſum diligit. ibide. 28

Veruntamen & vos ſinguli vnuſquiſque vxorem ſuā ſicut ſeipſum diligat:vxor autē timeat virum ſuum, ibide. 33.

Viri diligite vxores veſtras,& nolite amari eſſe ad illas. collo 3.19

Similiter & mulieres ſubditæ ſint viris ſuis, vt & ſi q nō credunt verbo,per mulierum conuerſationē(bonā)ſine verbo lucrifiant conſiderantes in timore ſanctam cōuerſationem veſtrā Quarū non ſit ex trinſecus capillatura, aut circundatio auri,aut indumenti veſtimentorū cultus:ſed qui abſconditus eſt cordis homo,in incorruptibilitate quieti& modeſti ſpiritus,qui eſt in conſpectu Dei locuples. Sic enim aliquando & ſanctę mulieres,ſperātes in Deo ornabant ſe ſubiectę proprijs viris.Sicut Sara obediebat Abrahæ dominum eum vocans,Cuius eſtis filiæ benefacientes,& nō pertimeſcentes vllam perturbationem. 1.Pe.3.1

viri ſimiliter cohibitantes ſecundum ſcientiā, quaſi infirmiori vaſculo muliebri,impartientes honorē,tanquā cohæredibus gratiæ vitæ,vt nō impediātur orationes veſtræ: ibidem.7

Matrimonium indiſſolubile.

nerunt nuptię agni, & vxor eius præparauit ſe datum eſt
illi vt cooperiat ſe byſsino ſplendenti & candido: Byſsinũ
enim iuſtificationes ſunt ſanctorum.
Matthæus publicanus vocatur Mat 9.9.c.10.4.
Appellatur filius Leui, filius Alphæi, mar 2.14. Luc. 5 27.
mathania pater Iacobim fit Rex iuda, 4. Reg. 24.17.
Appellatur Sedechias 1. Par. 3.15: Relinquit poſt ſe filiũ ſalath.
mathathias ſacerdos oſtendit Zelum. 1. macha, 2.24. (Cap. 3.17.
Pugnat ſtrenuè Cap. 2.41. monet. filios ſuos ad obſeruandũ legem
dei Ca. 2 49.14. medi occupant regnum Babyloniæ, dani. 2.31.

mediator redemptionis ſolus Chriſtus. Ga. 3.14

QVid igitur lex? (Vide Lex) 1. Ti. 2.5.
Vnus enim Deus, vnus & mediator Dei & hominũ,
homo Chriſt' ieſus, q dedit redẽptionẽ ſemetipsũ ꝑ õnib. He. 9.15:
Et ideo noui teſtamenti mediator eſt, vt morte interce
dente in redemptione earum præuaricationum, quæ erãt
ſub priori teſtamento repromiſsionem accipiant, qui voca
ti ſunt æternæ hęreditatis.
Nõ. n. in manu facta Sãcta Ieſus introiuit. exẽplaria vero Ibidẽ 2.4
rũ, ſed in ipſũ cœlũ, vt appareat nũc vultui Dei pro nobis.

medi. interceſsionis chriſtus.

CHriſtus ieſus q mortu' eſt, imò qui & reſurrexit, q eſt Ro. 8.34
ad dexteram dei, qui etiam interpellat pro nobis.
filioli mei, hæc ſcribo vobis, vt nõ peccetis: Sed & ſi qs pec 1. I[illegible]
cauerit, aduocatũ habem' apud patrẽ Ieſum Chriſtũ iuſtũ

medi. ſpiritus ſanctus

NAm quod oremus ſicut oportet, neſcim', ſed ipſe ſpiri- Ro. 8.26
tus poſtulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.

medi. Angelus.

SI fuerit ꝑ eo Angelus loquẽs vnus de millib. aut annun iob. 33.23
tiet hominis æquitatẽ, miſerebitur eius, & dicet: Libera
eũ, et nõ deſcẽdat in corruptionẽ Inueni in quo ei ꝓpitier
Et reſpõdit Angelus domini, & dixit, domine exercituũ Zac. 1.12
vſquequo tu non miſereberis Hieruſalem, & vrbium iu-
da, quibus iratus es? Et reſpondit dominus Angelo, qui lo-
quebatur in me verba bona, verba conſolatoria.

medi. Homo. iob. 42.8.

IOb ſeruus meus (ait dominus amicis iob) orabit pro vo
bis, faciẽ eius ſuſcipiã, vt nõ imputetur vobis ſtultitia. 2. m 15.12
Erat aũt huiuſmodi viſio, Oniam, qui fuerat ſummus ſa
cerdos, virum bonum & benignum, verecundum viſu mo

• deſtum moribus. & eloquio decorum, & qui à puero in virtutibus exercitatus ſit, manus protendẽtẽ orare pro omni populo Iudæorum. poſt hoc apparuiſſe alium virum ætate & gloria mirabilem, & magni decoris habitudinẽ circa illum. Reſpondẽtem verò Oniam dixiſſe, Hic eſt fratrũ amator, & populi iſrael: hic eſt qui multum orat pro populo & vniuerſa ſancta ciuitate, Hieremias propheta Dei.

Ro. 15 30 Obſecro ergo vos fratres per Dominũ noſtrum Ieſum chriſtũ, & p charitatẽ ſancti Spiritus, vt adiuuetis me in orationib. veſtris ꝓ me ad Deũ, Vide, Sancti pro nobis orãt.

medicus ſpiritualis.

Eſa. 61. 1. SPiritus domini ſuper me eò quòd vnxerit me dominus. Ad annunciandum manſuetis miſit me, vt mederer

Lu. 4. 23. contritis corde.

Ma. 9. 12 Non eſt opus valentibus medico, ſed malẽ habentib. Vtiq. dicetis mihi hanc ſimilitudinẽ. Medice cura teipſum.

13. 5. Non egent, qui ſani ſunt, medico: ſed qui male habent.

10. 30. Homo quidem deſcendebat, &c.

mendicus corporalit.

Eccl. 10. 11 LAnguor prolixior grauat medicum. Breuem langnorẽ præcidit medicus.

31 1. Honora medicum propter neceſſitatem: dominus enim eius auctor eſt. Nam omnis medicina manat ab Altiſſimo

Ibidem. 3. Diſciplina medici exaltabit caput illius, & in conſpectu magnatorum collaudabitur. Altiſsimus de terra procreauit medicamenta, nec abhorrebit illa vir ſapiens Ad agnitionẽ hominum virtus illorum. In his curãs mitigabit dolorem. (Vide) Infirmitas.

melchiſedech Sacerdos & Rex Salem.

Ge. 14 17 AT verè Melchiſedech Rex ſalem, proferens panem & vinum, erat enim ſacerdos Dei Altiſsimi: benedixit ei & ait, Benedictus Abraham Deo excelſo, qui creauit cœlũ & terram.

Pſa 109. 4 Iurauit dominus & non pœnitebit eum, tu es ſacerdos in æternum ſecundum ordinem Melchiſedech,

Heb 7. 1. Hic enim melchiſedech Rex ſalem, ſacerdos dei ſummi qui obuiauit Abrahę regreſſo à cęde regum benedixit ei.

mendacium.

Gen. 3. 4. DIxit autem ſerpens ad mulierem, nequaquam morte moriemini.

Qui

Qui cùm vidiſſent eum,fratres ioſeph mutuo loquebã tur,ecce ſomniator venit venite occidamus eum & mittamus in ciſternam veterem. C.37.19.

Nõ mẽtiemini,nec decipiet vnuſquiſque proximum ſuũ Le.19.11

Dauid occiſo nuncio, qui ſe ſaulem occidiſſe dicebat ſciſſis veſtibus deflet eum cum cęteris occiſis, ieiunans vſque ad veſperam ac ſuper eos plãgens,planctum filiis iſrael pręcepit,3.Reg.425. 1.Re.1.‡

proferentem mendacia: teſtem fallacem, odit dominus: Pro.6.19

Abominatio eſt à domino labia mendacia,qui autem fideliter agunt placent ei. Ca.12.22

cuſtodite vos à murmuratione quæ nihil prodeſt,& à detractione parcite linguę, quoniam ſermo obſcurus in vacuum non ibit,os autem quod mentitur.occidit animam. Sap.1.11

Noli amare mendacium aduerſus fratrem tuum,neque in amicum ſimiliter facias. Ecc.7.13.

Opprobriũ nequã in homine mẽdaciũ,& in ore indiſciplinatorũ aſsiduè erit.28.mores hominũ mendacium ſine honore,& confuſio illorum cum ipſis ſine intermiſſione. C.20.26

pauperem ſuperbum,& diuitem mendacem, & ſemen fatuum & inſenſatum,odiuit anima mea. cap.25.4

Maledictum eſt mendacium & homicidium & furtum & adulteriũ inũdauerunt,& ſanguis ſanguinem tetigit.&c. Osea.4.2

Vos,phariſæi,ex patre diabolo eſtis, & deſideria patris veſtri vultis facere,ille homicida erat ab initio & in veritate non ſtetit,quia nõ eſt veritas in eo,cùm loquitur mendacium ex propriis loquitur,quia mendax eſt & pater eius. Ioã.8.44

Ananias & vxor ſua ſaphira agro diuendito pretij partem ſibi ſeruant,quod tamen interogante petro,factum eſſe negant,quam ob cauſam ad verbum petri vxor poſt maritum ſubita morte percutitur. Act.5.‡

propter quod deponentes mendaciũ,loquimini veritatẽ vnuſquiſque cum proximò ſuo, quoniam ſumus inuicem membra, Ep.4.25

Nolite mentiri inuicem expoliantes vos veterem hominem cum actibus ſuis & induentes nouum&c, Vide teſtimonium collo. 3.9.

Menelaus proditor patriæ,vi vſurpat ſibi ſummum Sacerdotiũ, 2.Mach.5.24.extremo ſupplicio afficitur,2.Mach.13.4.5.6.

menſura qua menſi fueritis, remetietur vobis.

ex.21.23 SIn autem mors ei⁹ fuerit ſubſecuta, reddet animã pro anima.

iudi.1.3. Dixitque Adonibezec, ſeptuaginta reges amputatis manuum & pedum ſummitatibus, colligebant ſub mẽſa mea ciborum reliquias, ſicut feci (ſcilicet eis) ita reddidit mihi deus adduxerũtque eum (Iudas & Simeon) in Hieruſalem & ibi mortuus eſt.

1.r.15.33 Ait Samuel, ſicut fecit abſque liberis mulieres gladius tuus, loquitur ſaul ad agag: ſic abſque liberis erit inter mulieres mater tua, & in fruſta conſcidit eum ſamuel coram domino in Galgalis.

2.Re.22.25. Et reſtituet mihi, ait dauid: dominus ſecundum iuſtitiam meam, & ſecundum munditiam manuum mearũ in conſpectu oculorum ſuorum:

Pſ.13.21. Et retribuet mihi dominus ſecundum iuſtitiam meã, & ſecundum puritatem manuum mearum retribuet mihi.

pſ.22.22 Non facias violẽtiam pauperi, quia pauper eſt, neque cõteras egenum in porta quia iudicabit dominus cauſam eius & configet eos qui confixerunt animam eius.

Eſa.33.1 Vę q prędaris, nõne & ipſe prędaberis: & qui ſpernis, nõne & ipſe ſperneris cũ cõſummaueris deprędationẽ, deprędaberis: cum fatigatus deſieris contemnere contemneris.

cap.65.6 Ecce ſcriptum eſt coram me, non tacebo, ſed reddam & retribuam in ſignum eorum iniquitates veſtras & iniquitates patrum veſtrorum ſimul, dicit dominus. 66.9.

H.50.15. Clamate aduerſus eã, Babylonem ait Hieremias; vbique dedit manum, ceciderunt fundamenta eius, deſtructi ſunt muri eius, quoniam vltio domini eſt, vltionem accipite de ea, ſicut fecit, facite ei. 29. Reddite ei, Babyloni: ſecũdum opus ſuum, & iuxta omnia quę fecit, fecite illi, quia contra dominum erecta eſt aduerſum ſanctum iſrael.

ea.51.49 Et quomodo fecit Babylon vt caderẽt occiſi iſrael, ſic & de Babylone cadent occiſi in vniuerſa terra.

Ex.16.59 Hæc dicit dominus deus: & faciam tibi ſicut diſpexiſti iuramentum, irritum faceres pactuctum.

ioel.3.3. Ecce ego ſuſcitabo eos de loco in quo vendidiſtis eos (minatur deus gentibus afflictionem qua affixerunt populum ſuum: & conuertam retributionem veſtram in caput veſteum, & vendam filios veſtros & filias veſtras in manibus filiorum Iuda.

mat.7:2. in quo enim iudicio iudicaueritis? iudicabimini, & in qua menſura menſi fueritis, remetietur vobis. &

Et dicebat illis (Ieſus) vide quid audietis, in qua menſura menſi fueritis, remetietur vobis, & adiicietur vobis. *ma.4.24*

Date & dabitur vobis: menſuram bonam & confertam, & coagitatum ſuperfluētem dabunt in ſinum veſtrum? Eadē quippe menſura qua menſi fueritis, remetietur vobis. *Lu.6.38.*

menſura & pondera debent eſſe iuſtat

NOlite facere iniquum aliquid in iudicio, in regula, in pondere, in menſura. *Le.19.35*

Non habebis in ſacculo diuerſa pōdera, maius & minus, nec erit in domo tua modius maior & minor: *de.25.13*

ſtatera iuſta, Et Ephi iuſtū, & batus iuſtus erit vobis. &c. *Ez.45.10*

Nunquid iuſtificabo ſtateram impiam, & ſaccelli pōdera doloſa? Amos. 8 6: *mich.6.11*

Pondus & ſtatera iudicia Domini ſunt, & opera eius omnes lapides ſæculi: *pro.16.11.*

Pondus, & pondus, menſura & menſura, vtrunque abominabile eſt apud Deum. *Ca.20.10*

Marari filius Leui·*Num.* 3.17.

Mararitarum, officium. Cap. 3.33. ‡ Cap. 4.42.

mercenarius rumunerandus:

NOn morabitur opus mercenarij apud te vſque mane. *Le. 19.3.*

non negabis mercedem indigentis, & pauperis fratris tui, ue clamet contra te ad Dominum, & reputetur tibi in peccatum. *de.24.14*

Quicunq, tibi aliquid operatus fuerit, ſtatim ei mercedē reſtitue, & merces mercenarij tui omnino apud te non remaneat. *Tob.4.15*

Dignus eſt enim operarius mercede ſua. Luc.10.7

Et autem qui operatur, merces imputatur, non ſecundū gratiam, ſed ſecundum debitum. Rom.4.4

Non defraudandus:

QVem quis victu priuat, eum interficit: & qui mercedē ſubtrahit mercenario, effundit ſanguinem. *ec.34.27*

Ecce merces operariorum qui meſſuerunt regionem veſtram, quæ fraudata eſt à vobis. clamat: & clamor eorū in aures Domini ſabaoth introiuit. *Iaco.5.4*

Mini-

miniſterium Dei.

Ecc.7.31 IN omni virtute tua dilige eum,qui fecit te,& miniſtros eius non derelinquas.

Da.7.26 Milia milium miniſtrabunt ei.

Ma.4.11 Tunc reliquit eum diabolus,& angeli acceſſerunt,& miniſtrabant ei.

Io.12.26. Si quis mihi miniſtrat,me ſequatur,& vbi ſum ego, illic & miniſter meus erit.Si quis mihi miniſtrauerit, honorificabit eum Pater meus.

1.cor.4.1 Sic nos exiſtimet homo,vt miniſtros Chriſti, & diſpēſatores myſteriorum Dei.

2.co.6.4 Sed in omnibus exhibeamus nos ſicut Dei miniſtros:

mineſterium humanum ordinatum.

pſa.100.6 AMbulans in via immaculata.hic mihi miniſtrabat:

pro.14.35 Acceptus eſt regi miniſter intelligens,iracundiam illius inutil:s ſuſtinebit.

22.11. Qui diligit cordis munditiam,propter gratiam labiorũ ſuorum habebit amicum regem.

Ecc.10.2 Secundum iudicem populi,ſic & miniſtri eius.

Merces quæ debetur operibus.

Gen. 4.7 NOnne ſi bené egeris recipies,ſin autem malè,ſtatim in foribus tuis peccatum aderit?

cap.15.1. Factus eſt ſermo Domini ad Abraham,dicens per viſionem: Noli timere Abrahã,ego protector tuus ſum & merces tua magna nimis:

pſ.118.112 Inclinaui cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas in æternum,propter retributionem

pro 11.18 Impius facit opus inſtabile, ſeminanti autem iuſtitiam, merces fidelis,

Sap.5.16 Iuſti autem in perpetuum viuent,& apud Dominum eſt merces eorum, & cogitatio apud altiſsimum.

cap.10.17 Et reddidit iuſtis mercedem laborum ſuorum,& deduxit illos in via mirabili,& fuit illis in velamento diei, & in lucem ſtellarum per noctem,

Ecc. 2.8, Qui timetis Dominum, credite illi,& non euacuabitur merces veſtra.

cap.11.24 Benedictio Dei in mercedem iuſti feſtinat, & in honore veloci proceſſus illius fructificat.

ca.18.22 Nõ impediaris orare ſemper? & ne verearis vſq; ad mortem iuſtificari:quoniam merces Dei manet in æternum.

Da

Da mercedem ſuſtinentibus te vt prophetæ tui fideles inueniantur,& exaudi orationes ſeruorum tuorum. C.36.18

Dedit enim mihi Dominus linguam mercedē meam , & in ipſa laudabo eum.38 Operamini opus veſtrū ante tempus & dabit vobis mercedem veſtram in tempore ſuo. ca.51.30

Dicite iuſto,quoniam bene quoniam fructū adinuētio. num ſuarū cōmedet.Væ impio in malum, retributio enim manuum eius fiet ei. Eſa.3.10

Hæc dicit Dominus·Quieſcat vox tua (Iſrael)à ploratu & oculi tui lachrimis,quia eſt merces operi tuo,ait Dominus,& reuertentur de terra inimici. Hi.31.16

Gaudete & exultate,quoniā merces veſtra copioſa eſt in cœlis·ſic,n.perſecuti ſunt prophetas qui fuerunt ante vos. Ma.5.12

Attendite ne iuſtitiam veſtram faciatis corāhominibus vt videamini ab eis alioquin mercedē nō habebitis apud patrem veſtrum qui in cœlis eſt. . cap 5.12.

Qui recepit prophetam in nomine meo,mercedem prophetæ accipiet,& qui recepit iuſtū in nomine iuſti , mercedē iuſti accipiet, & quicunque potum dederit vni ex minimis iſtis & calicē aquæ frigidæ tantum in nomine diſcipuli:·Amen dico vobis nō perdet mercedem ſuam. cap.10.41

Cùm ſero autem factū eſſet,dicit dominus vineæ,procuratori ſuo:Voca operarios,& redde illis mercedē , incipiēs à nouiſsimis vſque ad primos. cap.20.8.

Quiſquis enim potum dederit vobis calicem aquę frigidæ in nomine meo,quia Chriſti eſtis,amē dico vobis, non perdet mercedem ſuam. mar 9.41

Verumtamen diligite inimicos veſtros:benefacite & mutuū date nihil inde ſperantes,& erit merces veſtra multa, &eritis filij altiſsimi,quia ipſe benignus eſt ſuper ingratos & malos. Luc. 35

In eadem autē domo manete edentes & bibentes quæ apud illos ſunt , dignus eſt enim operarius mercede ſua: nolite tranſire de domo in domum. cap.10.7

Et qui metit,mercedem accipit, & congregat fructū in vitam æternam:vt & qui ſeminat,ſimul gaudeat & qui metit.&c. ioa.4.36

Ei autem qui operatur merces non imputatur ſecundū gratiam,ſed ſecundum debitum. Rom.4.4

Qui autem plantat & qui rigat vnum ſunt:vnuſquiſque autē propriam mercedē accipiet ſecundū ſuum laborem. 1.cor.3.8

Dicit

1.*T*.15.18 Dicit enim ſcriptura(Deut.25.4.) non infrenabis os boui trituranti & dignus eſt operarius mercede ſua.

A.22.12 Ecce venio cito,& merces mea mecum eſt,reddere vnicuique ſecundum opera ſua.

merita operum.

eccle.10.31 FIli,iu manſuetudine ſerua animam tuam,& da illi honorem ſecundum meritum ſuum.

Ca.16.15 Non dicas,à Deo abſcondar, & ex ſummo quis mei me morabitur?

Ca.38.18 Fac luctum ſecũdum meritum eius,vno die vel duobus propter detractionem.Vide Opera.

Merob filia Saulis 1.*Reg*.15.39.*promittitur Dauidi in vxorem*.18.17.

meſſias.i.Chriſtus & verus vocatus eſt Dominus. *noſter Ieſus.*

Ioa.1.41 INuenit hic primum,fratrem ſuum Simonem, & dicit ei: Inuenimus Meſſiam quod eſt interpretatum Chriſtus.

Ca.5.25 Dicit ei mulier:Scio quia Meſſias venit qui dicitur Chriſtus,cum ergo venerit,ille nobis annunciabit omnia.

Cap.7.51. Alij dicebãt hic eſt Chriſtus,quidam autẽ dicebãt: nunquid à Galilæa venit Chriſtus?

Ca.11.27 Ait illi,vtique Domine, ego credidi quia tu es Chriſtus, filius Dei viui,qui in hunc mundum veniſti.

m.26.65 Dicit illi Caiphæ tu dixiſti,verũtã dico vobis , amodo videbitis filiũ hominis,ſedentem à dextris virtutis Dei, &

M.15.63 venientem in nubibus cœli.marc.13.62. Idem verbatim.

Lu.13.66 Ieſus autem dixit illi Caiphæ ego ſum &c.

Si tu es Chriſtus dic nobis Iudæis & ait illis:Si vobis di

Act.7.3 xero non credetis mihi.

Tria differebat Paulus iudæis eis de ſcripturis adaperiẽs &inſinuans q̃a Chriſtũ oportuit pati & reſurgere à mortu

C.18.38 is,& quia hic eſt ieſus Chriſtus quem ego annũcio vobis.

Vehementer enim iudæos]reuincebat publice, oſtendẽs

1.*ioa*.5.1. per ſcripturas eſſe chriſtum ieſum.Cap.19.5.

Omnis qui credit quoniam ieſus eſt chriſtus,ex Deo natus eſt,& omnis qui diligit eum,qui genuit,diligit & eum qui natus eſt ex eo:

Micha

Micha parat Ephod idolo matris ſuæ Iudic. 17. 5. conducit Leuitum 17.7 10. Idolum & Ephod auferuntur, ſimiliter & ſacerdos abducitur. 18.13 ‡. 18.20.

Micha filia Miphiboſeth. 2. Reg. 9.12.

Michabas prophetat contrarium pſeud oprophetis 3. Reg. 22.13 15.23 2. Paral. 18.14.

Michael pugnat cum diabolo. Dan 10.13. Iudæ. 9. Apoc. 12.7.

Michol ſiue Michal, filia Saulis, datur Dauidi, in vxorem. 1. Reg 18.27, iuxta promiſſionem regis. 17, 25. Conſeruat Dauidi vitam, deponans eum per feneſtram. 19, 12 ſubducitur ei & datur Phalti Phariel 25. 44.

Redditur ei Reg. 3. 14. 15. deridet ipſum ſaltantem coram Domino 6: 16.

Militari, vide bellum.

Miphiboſeth filius Ionathæ 2. Reg. 4. inuenit gratiam coram Dauide. 9. 7. ‡.

Dauid Siba detrahenti ſibi confert bona miphiboſeth. 19. 4. parcit ei dauid. 21. 7, appellatur Meribal. 1. Paral. 9. 40.

miphiboſeth filius ſaulis ſuſpenditur. 2. Reg 21. 8.

miracula operatur deus per ſanctos & eorum reliquias Vide ſancti & reliquiæ. miſericordia, vide bonitas dei, item charitatis

miniſtrorum etiam malorū opera dignatur vti Dei bonitas.

MVlti dicent mihi in illa die: domine domine, nonne in nomine tuo prophetauimus, & in nomine tuo dæmonia eiecim⁹, & in nomine tuo virtutes multas fecimus. *mat. 7. 22*

Reſpondit ei ioannes dicens: magiſter vidimus quēdam in nomine tuo eiicientem dęmonia qui nō ſequitur nos, & prohibuimus eum idem Luc. 9, 66. *ma. 9. 38.*

Quos etiam iubet audire

SVper cathedrā Moyſi ſederūt Scribę & phariſæi omnia ergo quæcūq; dixerint vobis ſeruate & facite, ſecundū opera verò eorū nolite facere, dicunt enim & nō faciunt. *mat. 23. 3*

miſericordia Dei eſt generalis, nullum excludendo.

ET miſerebor: cui voluero: & clemens ero in quē mihi placuerit. *Ex. 33. 19*

Dominator Domine Deus, miſericors & clemens patiēs & multæ miſerationes, ac verax, qui cuſtodis miſericordiā in millia, qui aufers iniquitatē, & ſcelera, atque peccata, nullusque *34. 6.*

Videbitis & gaudebit cor veſtrum. *Ibide.* 18
Benedictus Deus & pater: Vide conſolatio. 1.*Cor.*1.4

peccantes expectando.

ET miſereris omnium, quia. &c. Vide longanimitas. *Sap.*11.24
Propterea expectat, vbi ſupra, *Eſa.*30.18
Expandi manus, vbi ſupra. 95 2.
Nolo mortẽ morientis, dicit Dñs Deus, reuertimini & viuite. *Ez.*18.35
Filius hominis non venit animas perdere, ſed ſaluare. *Lu.*9.56

Reuertentes ſuſcipiendo.

PIus enim & clemens eſt dñs Deus veſter, & non auertet faciem ſuam à vobis, ſi reuerſi fueritis ad eum, 2.*pa.*30.6
Dominus bonus propitiabitur cunctis qui in toto corde requirunt Dominum Deum patrum ſuorum. *Ibid.* 18.
Si penitẽtiam non egerimus incidemus in manus domini Quanta enim maieſtas ipſius eſt, tanta eſt & eiuſdẽ miſericordia *Ecc.*2:22
Quàm magna miſericordia Domini, & propitiatio illius conuertentibus ad ſe, 17.28.
Ad punctũ in modico dereliqui te, & in miſerationibus magnis cõgregabo te: In momento indignationis abſcõdi faciem meam parumper à te, & in miſericordia ſempiterna miſertus ſum tui, dixit redemptor tuus Dominus. *Eſa.*54.7 *Iere* 3.1
Si dimiſerit vir vxorem &c., vide in tit, conuerſio:

Miſericordia opera proximo exhibenda. 1.*R.*15.6

DIxitq; Saul cynæo: Abite, recedite, atque diſcedite ab Abimelech, ne forte inuoluam te cum eo, tu enim feciſti miſericordiam cum omnibus filiis Iſrael, cũ aſcenderent de Aegypto. 2.*pa.*28.7
Ea tempeſtate erat ibi propheta dñi, nomine Obedi, qui egreſſus obuiã exercitui venienti in Samariã dixit eis: Ecce iratus Dñs Deus patrum veſtrorum contra Iudã, tradidit eos in manibus veſtris & occidiſtis eos atrociter ita vt ad cœlũ ptingeret veſtra credelitas. 15. Steterũtq; viri quos ſupra memorauimus, & apprehendẽtes captiuos, omneſq; q nudi erant, veſtierũt deſpoliis, cũq; veſtiiſſent eos & calceaſſent, & refeciſſent cibo & potu, auxiſſentque propter laborem, & adhibuiſſet eis curã, quicunq; ambulare nõ poterant, & erẽt imbecillo corpore, impoſuerũt eos iumentis & adduxerunt Hiericho ciuitatem palmarum ad fratres eorum, ipſique reuerſi ſunt in Samariam.

Pſ.111.5. iucūdus homo qui miſeretur & commodat, diſponet ſermones ſuos in iudicio: quia in æternum nō commouebitur. Diſperſit dedit pauperibus, iuſtitia eius manet in ſæculum ſeculi, cornu eius exaltabitur in gloria.

pro.14.21 Qui deſpicit proximum ſuum, peccat, qui autem miſeretur pauperis,, beatus erit .31.

Eſc.4.9. Animam eſurientem ne deſpexeris, & nō exaſperes pauperem, in inopia ſua, 29.

ca.35.17 Non deſpicite preces pupilli, nec viduam ſi effundat loquelam gemitus, 18.

Eſa.58 7 Frange eſuriēti panem tuum, & egenos vagoſque induc. in domum tuam, cum videris nudum, operi eum, & carnē tuum ne deſpexerit. Oſeæ.6.11.

Mic.5.8. Indicabo tibi o homo quid ſit bonum: & quid dominus requirat à te, vtique facere iudicium & diligere miſericordiā & ſolicitum ambulare cum Deo tuo.

Zach.79. Hæc ait dominus exercituum, dicens: Iudicium verum iudicate, & miſericordiam & miſerationē facite vnuſquiſque cum fratre ſuo,

Beati miſericordes, quoniā ipſi miſericordiā conſequētur

Ma.5.13 Ca.9.13. Euntes autem dicite quid eſt, miſericordiā volo & non crificium, non enim veni vocare iuſtos, ſed peccatores.

Cap 10.41 Qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ, mercedē prophetę accipiet, & qui recipit iuſtū in nomine iuſti, mercedem iuſti accipiet. Mar.9.41. Idem.

ca.18.33. Nonne ergo oportuit & te miſereri cōſerui tui, ſicut ego tui miſertus ſum?

ca 25.41 Diſcedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus eſt Diabolo & angelis eius.

Lu.5.35. Veruntamen diligite inimicos veſtros, benefacite & mutuum date, nihil inde ſperātes, & erit merces veſtra multa, & eritis filij altiſſimi, quia ipſe benignus eſt ſuper ingratos & malos.

ca.10 33. Samaritanus autē quidam iter faciens, venit ſecus eum: & videns eum, miſericordia motus eſt. Roma.12.13. Gallat. 6,12.

coll.2.12 induite vos ergo ſicut electi Dei, ſācti & dilecti, viſcera miſericordię, benignitatem, humilitatē modeſtiam, patientiam &c. 1. Timoth.5.10. Vide Eleemoſyna.

Miſſæ ſacrificium olim prædictum & prænunciatum.

Reſpiciam

Reſpiciã vos & creſcere faciã, multiplicabimini & fir- Leu.16.9
mabo pactũ meum vobiſcũ. comedetis vetuſtiſſima
veterum, & vetera nouis ſuperuenięntibus proiicietis. ponã
tabernaculum meum in medio veſtri, & non abiiciet vos
anima mea. Ambulabo inter vos, & ero Deus veſter, voſ-
que eritis populus meus.

Paraſti in conſpectu meo mẽſam aduerſus eos qui tribu pſal.22.5
lant me.

iurauit dominus & non pœnitebit eum: tu es ſacerdos in 109.4.
æternum ſecundum ordinem Melchiſedec.

Et erit in nouiſſimis diebus pręparatus mõs domus do Eſai.2.2
mini, in vertice mõtiũ & eleuabitur ſupercolles: & fluẽt ad
eũ oẽs gentes, & ibũt populi multi & dicẽt: Venite & aſcẽ
damus ad montem domini, & ad domum dei iacob, & do-
cebit nos vias ſuas, & ambulabimus in ſemitis eius: quia de
Sion exibit lex, & verbum domini de Hieruſalem

In die illa erit altare domini in medio terræ Aegypti, & ca.19.19
titulus domini iuxta terminum eius, & erit in ſignũ & in te
ſtimoniũ domini exercituum in terra Aegypti,

Adducam eos in montem ſanctum meum, & lætificabo cap.59.7
eos in domo orationis meæ, holocauſta eorum & victimæ
eorum placebunt mihi ſuper altari meo: quia domus mea:
domus orationis vocabitur cunctis populis.

Vos autem ſacerdotes domini vocabimini, miniſtri Dei cap.61.6
noſtri dicetur vobis, fortitudinem gentiũ comedetis, & in
gloriam eorum ſuperbietis.

Et ponam in eis ſignum, & mittam ex eis qui ſaluati fue ca.69.19
rint ad gẽtes in mare in Aphricam, & in Lydiã tenẽtes ſa
gittam in Italiam & Greciam, in inſulas longè, ad eos qui
non audierunt de me, & non viderunt gloriam meã, & an
nuntiabunt gloriam meam gẽtibus, & adducẽt omnes fra
tres veſtros de cunctis gẽtibus in domum domini, in equis
& in quadrigis, & in lecticis & mulis, & in carrucis, ad mõ
tem ſanctum meum Hieruſalem, dicit dominus, quomodo
ſi inferant filij Iſrael munus in vaſe mundo in domum do-
mini. Et aſſumã ex eis in ſacerdotes & Leuitas, dicit domi
nus.

Ecce dies venient, dicit dominus, & feriam domui iſrael Hie.31.3
& Iuda fœdus nouum &c.

In diebus illis ſaluabitur iudã et Hieruſalem habitabit cap.33.16
confidenter, et hoc eſt nomen quod vocabunt eũ, dominus

iuſtus noſter. Quia hæc dicit Dñs: Non interibit de Dauid vir qui ſedeat ſuper thronũ domus Iſrael, & de ſacerdotib. & de leuitis nõ interibit vir a facie mea, qui offeret holocauſtomata, & incendat ſacrificium, & cædat victimas omnibus diebus,

Da.12.11 Et à tempore quo oblatum fuerit iuge ſacrificiũ & poſita fuerit abominatio in deſolationem dies mille ducẽti nonaginta.

Am 9.11 In die illa ſuſcitabo tabernaculũ Dauid quod cecidit, & reædificabo aperturas murorum eius, & ea, quæ corruerũt inſtaurabo & reædificabo ſicut in diebus antiquis.

Ma.1.10. Quis eſt vobis qui claudat oſtia, & incendat altare meũ gratuito? nõ eſt mihi volũtas in vobis, dicit dñs exercituũ & mun⁹ nõ ſuſcipiã de manu veſtra. Ab ortu enim ſolis vſque ad occaſum, magnũ eſt nomen meũ in Gentibus, & in omni loco ſacrificatur, & offertur nomini meo oblatio mũda: quia magnum eſt nomen meum in Gentibus dicit Dominus exercituum.

Miſſæ ſacrificium per varias figuras veteris teſtamenti ſignificatum eſt.

Ge.14.18 AT verò Melchiſedec Rex Salem, proferens panẽ & vinum (erat enim ſacerdos Dei altiſsimi) benedixit ei & ait: Benedictus Abraham Deo excelſo qui creauit cœlum & terram.

ca.22.13. Leuauit Abraham oculos ſuos, viditque Poſt tergũ ariete m inter vepres hærentem cornibus, quem aſſumẽs obtulit holocauſtum pro filio.

Ex.12.5. Erit autem agnus abſq, macula, maſculus, anniculus, iuxta quem ritum tolletis & hœdum. 24. Cuſtodi verbũ iſtud legitimum tibi & filis tuis vſque in æternum.

ca.25.30 Et pones ſuper menſam panes propoſitionis in cõſpectu meo ſemper.

cap.29.1 Sed & hoc facies, & mihi in ſacerdotio conſecrentur. Tolle vitulũ de armẽto, & arietes duos immaculatos, paneſq, azymos, & cruſtulam abſque fermento quę cõſperſa ſit & leo, Lagana quoq, azima oleo lita, de ſimilla triticea cũcta facies. 15. Vnum quoque arietem ſumes, ſuper cuius caput ponent Aarum & filij eius manus Leuit. 2.1.10.

Le.4.22. Si peccauerit Princeps, & fecerit vnũ è pluribus per ignorantiã, qđ in domini lege prohibetur, & poſtea intellixerit,

peccatum

peccatum ſuum, offert hoſtiam domino, hircum de capris immaculatum,

Sin autē nō poterit offerre pecus, offerat duos turtures, vel duos pullos collumbarum, dabitque eos ſacerdoti. Cap. 5.7.

Tollet ſacerdos puſillum ſimillæ quæ cōſperſa eſt oleo, & totum thus quod ſup ſimillam poſitum eſt, adolebitque illud in altari in monumentum odoris ſuauiſſimi Domino Cap. 9. 8. & c. Ca. 16. 15

Præcipietque ei qui purificatur vt offerat, duos paſſeres viuos pro ſe; quos veſci licitum eſt, & lignum cedrinū, vermiculumque & hyſſopum, &c. Ca. 14. 4

Vitulum pro peccato offeret, & arietem in holocauſtum, cap. 16: 3

Pro delicto autem ſuo offeret domino ad oſtium tabernaculi teſtimoij, arietem. cap. 19. 2

Offeret vitulum de armento, holocauſtum in odorē ſuauiſſimum domino, & ſacrificium eius, ac liba vt ceremoniæ poſtulant, hircumque pro peccato. Cap. 18, 17. nu. 15. 24.

Et reſpōdens ſacerdos ad David ait illi: Nō habeo laicos panes ad manum, ſed tantum panē ſanctum: ſi mūdi ſunt pueri, maximé à mulieribus. 1. Reg. 19. 6. 4. Reg. 4. 42. 2. r. 21. 4.

Robur autem datum eſt (ei) contra iuge ſacrificium propter peccata, & proſternetur veritas in terra, & faciet & proſperabitur. Da. 8. 12.

Appellatur iuge ſacrificium.

ET brachia ex eo ſtabunt, & polluent ſanctuarium fortitudinis: & offerent iuge ſacrificium & dabunt abominationem in deſolationem. da. 11. 31

Et à tempore cum oblatum fuerit iuge ſacrificiū, & poſita fuerit abominatio in deſolationem, dies mille ducenti nonaginta. cap. 12. 1

Nec interibit offerens ſacrificium.

ET de ſacerdotibus & de Leuitis non interibit vir à facie mea, qui offerat holocauſtomata, et incēdat ſacrificium, et cædat victimas omnibus diebus. 21. Et pactū meum irritum eſſe poterit cum Dauid ſeruo meo, vt non ſit ex eo filius qui regnet in throno ei⁹, et Leuitæ et ſacerdotes miniſtri mei. Hi. 33. 18

Miſſæ ſacrificium, à Chriſto inſtitutum.

ET accepto pane gratias egit, et fregit et dedit eis dicēs: Lu. 22. 19

Hoc eſt corpus meum quod pro vobis datur, hoc facite in meam commemorationem,

Et ab eius diſcipulis vſitatum.

Act.13.2 Miniſtrantibus autem illis Domino & ieiunantibus &c.

Miſſæ ſacrifi. ij mentionem facit Paulus.

1.co.10.16 CAlix benedictionis cui benedicimus, nonne communicatio ſanguinis chriſti eſt? & panis quem frangimus nonne participatio corporis Domini eſt?

Cap.11.13 Ego enim accepi à Domino quod & tradidi vobis, quoniam dominus ieſus in qua nocte tradebatur, accepit panē & gratias agēs fregit & dixit: accipite & mãducate, hoc eſt corpus meum, quod pro vobis tradetur, hoc facite in meā commemorationem

Heb.5.6 Quemadmodum & in alio loco, pſal.109. Tu es ſacerdos in æternum, ſecundum ordinem Melchiſedec.

Moab filius Loth ſenioris filiæ eius. Gen. 19 37. *Contra Moabitas no pugnabit Iſrael Deu.* 2.8, *Factus eſt Moab ſeruiens Dauidi ſub tributo.* 2. Reg. 8. 2. ‡ *Deficiunt Moabitæ ab Iſrael:* 4. Reg.1.1. ‡ *Cap.*3. 5. *Irruunt latrũculi de Moab in terrã Iſrael.* 13.20. *Non ſũt admittendi in Eccleſia Dei Deu.*23.3.2.*Eſd.*13 1.*Contra Moab prophetatur.Num.*21.29. ‡ *Ca.*24.17.*pſal.*59 10, ‡ 107.10. *Eſa.*16. ‡ *Cap.*25.10 *Hier.*48.1.*Ezech.*25.8.*Amos* 2.1.*Sophoniæ* 2.8.

*Moloch Idolum Leui.*18.21. ‡ 20. 2. *Appellatur Melchom.* 1.*par.*26.2 *Hier* 49.1.*Amos.*1.15.*Soph.*1.15.*De moloch, Vide itē.* 3.*Reg.*11.5.7.4 Reg.23.10.

Morbus, vide ægritudo

Monachus.

De.23.31 & Ec 5.4 CVm voueris votum domino deo tuo, non tardabis reddere, quia requiret illud dominus Deus tuus, & ſi moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum.

pro.16 17 Semita iuſtorum declinat mala, cuſtos autem animæ ſuæ ſeruat animam ſuam.

1.C. 9.& Omnis enim qui in agone cõtẽdit, ab omnibus ſe abſtinet, Et illi quidem, vt corruptibilem coronam accipiant, nos autem in corruptam.

2.Ti. 2.5 Ibide. 2 5 Nemo militans deo, implicat ſe negotiis ſecularibus, vt ei placeat, cui ſe probauit.

2.Ti. 2.4

Mors eſt pœna peccati.

Gen.2.17 DE ligno enim ſcientiæ boni, & mali ne comedas, in quocunque

cunque enim die commedetis ex eo morte morieris.
In ſudores vultus tui veſceris pane tuo donec reuertaris in terram de qua ſumptus es, quia puluis es, & in puluerẽ reuerteris. Cap. 3. 19

Propterea ſicut per vnum hominem peccatũ in hũc mũdũ intrauit, & p peccatum mors: & ita in omnes homines mors pertranſit, in quo omnes peccauerunt 12 ſi enim in vnius delicto mors regnauit per vnum, multo magis abũdãtia gratiæ & donationis & iuſtitiæ accipiẽtes in vitã regnabunt per vnum Ieſum Chriſtum. Epheſ. 44. Collo 4. 3 Ro. 5. 12.

Ca. 6. 23
stipendia enim peccati mors.
Quoniam quidem per hominem mors, & per hominũ reſurrectio mortuorum, &c. 1. C. 15. 21
Nam quæ in delitiis eſt, viuens mortua eſt. 1. Ti 5. 6
Deinde concupiſcentia cum conceperit, parit peccatum peccatum verò cum conſummatum fuerit; generat mortem. Iac. 1. 15

Mors & certus dies mortis omni homini conſtitutus eſt.

Et ait Dominus ad Moyſen, ecce propé ſunt dies mortis tuæ, voca ioſue & ſtate in tabernaculo teſtimonij. De. 31. 14
En ego hodie ingredior viam vniuerſæ terræ, & toto animo cognoſceris, quod de omnibus verbis quæ ſe Dominus præſtiturum vobis eſſe policitus eſt, vnum non prӕterierit incaſſum. Ioſ. 23. 14
Breues dies hominis ſunt numerus menſiũ eius apud te eſt: conſtituiſti terminos eius, qui præteriri non poterunt. Iob. 14. 5
Quis eſt homo qui viuet & non videbit mortem, eruet animam ſuam de manu inferi? Pſa. 88. 4
Noli de mortuo inimico tuo gaudere: ſciens quoniam omnes moriemur, & in gaudium volumus venire. Eccl 8. 8
Non eſt in hominis poteſtate prohibere ſpiritũ nec habet poteſtatem in die mortis, nec ſinitur quieſcere ingruente bello, neque ſaluabit impietas impium. Cap. 9. 5
Viuentes enim ſciunt ſe eſſe morituros, mortui verò nihil nouerunt amplius: nec habẽt vltra mercedem, quia obliuiunt tradita eſt memoria eorum. Eccl. 17. 5
Numerum dierum & tempus dedit illi, & dedit illi poteſtatem eorum quę ſunt ſuper terram.
O mors quã amara eſt memoria tua homini pacẽ habẽti Ca. 41. 1

in ſubſtantiis ſuis,Ioan.7,30.Cap:8,30.

Ro. 5,12 propterea ſicut per vnum hominem peccatum in hunc mũdum intrauit,& per peccatum mors:ita & in omnes homines mors pertranſiit in quo omnes peccauerunt,

Ca.6,23 Stipienda peccati mors.

H,92.27 Et quemadmodum ſtatutum eſt hominibus ſemel mori poſt hoc autem iudicium, ſic etiam Chriſtus ſemel oblatus eſt,&c.

Mortis hora incertiſſima.

Eccl·9.12 NEſcit homo finẽ ſuum, ſed ſicut piſces capiũtur hamo & ſicut aues laqueo cõprehenduntur,ſic capiũtur homines in tempore malo eũ eis ex tẽplo ſuperuenit(mors)

M.24.43 Illud uutem ſcitote,quoniam ſi ſciret pater familias qua hora fur venturus eſſet,vigilaret vtique, & non ſineret perfodi domum ſuam.Idem Luc,12,39.habetur.

Lu.12.40 Et vos eſtote parati, quia qua hora non putatis filius hominis veniet.

1.Th.5,3 ipſi enim diligenter ſcitis,quia dies Domini ſicut fur iu nocte,ita veniet.Theſſa,22.

Iaco.6,13 Tu autem quis es qui iudicas proximum?Ecce nũc quidicitis,hodie aut craſtino ibimus in illam ciuitatem & faciemus,ibi quidem annum,& mercabimur, & lucrum faciemus,qui ignoratis quid erit in craſtino,

Mors corporis iuſti eſt dormitio.

De.3116 DIxit Dominus ad Moyſen:Ecce tu dormis cum patrib. tuis,& populus iſte cõſurgẽs fornicabit̃ poſt deos alienos in terra ad q̃ ingreditur vt habitet & in ea ibi derelinquet me, & irritũ faciet fœdus quod pepigi cũ eo.

3 R.7.13 Cumque completi fuerint dies tui Dauid & dormieris cum patribus tuis,ſuſcitabo ſemen tuum.i.filium tuum,ꝙ egredietur de vtero tuo,firmabo regnum eius. Sap:3 3 idẽ Amo.13.36,

3·R.3.10 Dormiuit igitur dauid cum patrib. ſuis, & ſepultus eſt in ciuitate Dauid.Cap,12.21:

ſup,11.43 Dormiuitque Salomon cum patribus ſuis, & ſepultus eſt in ciuitate dauid patris ſui,regnauitque Roboam filius eius pro eo.

ca.14.30 Dies antem quibus regnauit Roboam, viginti duo anni ſunt,& dormiuit cum patribus ſuis:

Ma.5.34 Dicebat Ieſus veniens in domum principis recedite, nõ eſt

eſt mortua puella.ſed dormit.

Et poſt hæc dicit eis (diſcipulis ſuis) Lazarus amicus noſter dormit,ſed vado vt à ſomno excitem eum. Ioa.11.11

Poſitis autem genibus clamauit (Sthephanus voce magna dicens:Domine ne ſtatuas illis hoc peccatū,& cū hoc dixiſſet,obdormiuit(in Domino) Saulus autem erat cōſentiens nœci eius. act 7.60

Ideo iuter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi. 1co.11.30

Nulumus autem vos ignorare fratres de dormiētibus, non contriſtemini,ſicut & cæteri qui ſpem non habent. 1.the.4.13

Mortem noſtram, ſua morte deuicit Chriſtus.

Morte turpiſſima condemnemus eum. Sap 2.20

Præcipitabit mortē in ſempiternum,& aufert Dominus Deus lachrimā ab omni facie, & opprobrium populi ſui auferet de vniuerſa terra, quia dominus locutus eſt. Rom,6 9, Eſai 25 8

Et nunc hæc dicit dominus:Noli timere, quia redemite. Eſa.43:

ipſe autem vulneratus eſt propter iniquitates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra. 53.5.

Et ipſe peccata multorum tulit. Ibide.14

Et cum ſceleratis reputatus eſt. E.53.13

De manu mortis liberabo eos, & de morte redimā eos ero mors tua ô mors,morſus tuus ero inferne, conſolatio abſcondita eſt ab oculis meis. Oſ.13.14

cùm autem mortale hoc induerit immortalitatē, tunc fiet ſermo qui ſcriptus eſt,abſorpta eſt mors in victoria. 1,c.15.54

charitas eñ chriſti vrget nos ,æſtimātes hoc quoniam ſi vnus pro omnib. mortuus eſt,ergo oēs mortui ſūt. Et pro omnib. mortuus eſt chriſtus, vt & hi qui viuunt, iam nō ſibi viuāt,ſed ei,qui pro ipſis mortuus eſt & reſurrexit, 1.co.5.14

Deus autē qui diues eſt in miſericordia propter nimiam charitatē ſuā, qua dilexit nos cùm eſſemus mortui peccatis cōuiuificauit nos in chriſto,cuius gratia eſtis ſaluati,& conreſuſcitauit, cōſedere fecit in cœleſtib: in chriſto ieſu. Ephe.4 4

Manifeſtum eſt autē nunc per illuminationem ſaluatoris noſtri ieſu chriſti,qui deſtruxit quidem mortem, illuminauit aūt vitā & incorruptionem per euangeliū heb. 2.14. 2.Ti.1.10

Quia & chriſtus ſemel pro peccatis noſtris mortuus eſt iuſtus pro iniuſtis,vt nos offerret deo mortificatos quidē carne,viuificatos autem ſpiru. 1.Pe.2 18

Apo.21.4 Abſterget Deus omnem lachrimam ab oculis eorum,& mors vltra nō erit,neque luctus,neque clamor,neque dolor erit,vltra,quæ prima abierunt.

Mors gratiæ vitia extirpat

Rom.9.2 QVid ergo dicemus? Manebim⁹ in peccato vt grati abūdet? Abſit.Qui enim mortui ſum⁹ pecato,quomodo adhuc viuemus in illo? An ignoratis fratres,&c:

Ibidem.11 ita & vos exiſtimate vos mortuos quidē eſſe peccato,viuētes aūt Deo in Chriſto Ieſu.Nō ergo regnet peccatum in veſtro mortali corpore,vt obediatis concupiſcētus ei⁹.

2.cor.4.10 Sēper mortificationē ieſu ī corpore noſtro circūferētes,

11. ſemper enim nos qui viuimus,in mortē tradimur propter ieſum,vt & vita ieſu manifeſtetur in carne noſtra.

Gal.2.20 Viuo autem,iam non ego.viuit verò in me Chriſtus:

Collo.3.5 Mortificate ergo membra veſtra,quę ſunt ſuper terram.

Vitam præſtat.

Rom.6.5 Si enim complantati facti ſumua ſimilitudini mortis ei⁹, ſimul & reſurrectionis erimus.

Ibidem.8 Si autem mortui ſumus cum Chriſto,credimus,quia ſimul etiam viuemus cum illo.

collo.3.3 Mortui enim eſtis,& vita veſtra abſcondita eſt cum Chriſto in Deo. cùm autem chriſtus apparuit vita veſtra, tunc & vos apparebitis cum ipſo in gloria.

2.Ti.2.11 Nam ſi commortui ſumus & conuiuemus:ſi ſuſtinebimus,& congregabimus

Mortem qui ſibi intulerint.

Iud.9.54 QVi(ſcilicet Abimelech cuius caput quædam mulier fragmine molæ illiſerat ex turri quadam excelſa in quam confugerāt viri & mulieres ab Abimelech) vocauit cito armigerum ſuum & ait ad illum : Euagina gladiū tuū

ca 16.29 & percute me,ne fortè dicatur qđ à fœmina interfect⁹ ſū.

Et apprehendens (ſamſon) ambas columnas, quibus innitebatur domus:alterā earū dextera,& alterā leua tenens ait:Moriatur anima mea cum philiſtiim.

1.Re 31.4 ſaul,cùm filiis iſrael in pugna cæſi à philiſtiim, dixit ad armigerum ſuum,euagina gladium tuum,& percute me,ne fortè veniant incircumciſi iſti,& interficiant mē, illudētes mihi.Et noluit armiger eius, fuerat enim nimio terrore p territus,arripuit itaque Saul gladium ſuum,& irruit ſuper eū, Quod cum vidiſſet armiger eius q mortuūſeſſet ſaul, irruit etiā ipſe ſuper gladium ſuum & mortuus eſt cum eo

Porrò Achitophel videns quod non fuiſſet factum conſi

lium ſuum, ſtrauit aſinum ſuum, ſurrexitque & abiit in do 2.r.17.23
mum ſuam. & diſpoſita domo ſua, ſuſpendio interiit, & ſe-
pultus eſt in ſepulchro patris ſui.

Videns autem zambri quod expugnanda eſſet ciuitas 3.r.16.18
(Therſa) ingreſſus eſt palatium, & ſuccendit ſe cum domo
regia & mortuus eſt in peccatis ſuis quæ peccauerat & fa-
ciēs malum coram domino, & ambulans in via Ieroboam
& in peccato eius quo fecit peccare iſrael.

Sed ab hoc accuſatus, ptolomeus: ab amicis apud eupato 2.m.10.13
rem, cum frequēter proditor audiret eo quod cyprū eredi
tam ſibi à Ptolomitore deſeruiſſet & ad Antiochum nobi-
lem trāſlatus, etiam ab eo receſſiſſet, veneno vitam finiuit.

Suggerēte Alchimo q ſummū deſtitut⁹ erat ſacerdotio, cap.14.
Nicanor in iudæos miſſus à rege Demetrio, auditis iudæ
præclaris facinorib. amicitiā cū eo contraxit, q̃ poſt modū
rege cogēte ſoluēs dum iudā nequit cōprehēdere, tēpli mi
natur euerſionē, & ſenē Raziā iudæum magnanimum ap-
prehēdere conatum: qui dum ab hoſtib. iā ſe capiendum vi
deret, elegit potius cōſtātiſſimo animo ſibi mortē inferre,
quā indigna pati ab hoſtib. in quos propriis manibus ſua
inteſtina proiecit 41. Turbis autē irruere in domū ei⁹ & ia
nuā dirumpere atq; ignē admouere cupiētib. cū iā cōpre-
hēderetur, gladio ſe petiit &c: (ſe ſuſpendit, iudas:

Et proiectis argēteis in templo, receſſit, & abiēs laqueo
Et hic quidem poſſedit agrū de mercede iniquitatis, & Mat.27.5
ſuſpenſus crepuit medius: & diffuſa ſunt oīa viſcera eius. Act.1.18

Mortuos lugere quatenus permittatur & prohibeatur.

Et ſuper mortuo, ait Moyſes iſraelitis: nō incidetis car Le.19.28
nes veſtras, neque figuras aliquas, aut ſtigmata facietis
vobis, ego dominus.

Filij eſtote Domini Dei veſtri: non vos incidetis, nec. Deu.14.1
facietis caluitiū ſuper mortuo.

Fleueruntque eum, Moyſen mortuum: filij iſrael in cam cap.34.8
peſtribus moab, triginta diebus, & completi ſunt dies plan
ctus lugentium moyſen. 2.Re.1.11

Apprehendens autem Dauid veſtimenta ſua ſcidit, omneſ
que viri qui erant cum eo, & planxerunt & fleuerunt, & ie
iunauerunt vſque ad veſperā ſuper Saul, & ſuper ionathā
filium eius, & ſuper populū Domini, & ſuper domū iſrael,
eo quod corruiſſent gladio.

cumque ſepeliſſent Abner & Hebron, leuauit Rex dauid Ca.3.32
vocem

vocem ſuam,& fleuit ſuper tumulum Abner,fleuit autem & omnis populus.

Ca.10.2. Dixitq,Dauid :faciam miſericordtam cum Hanon filio Naas,ſicut fecit pater eius mecum miſericordtam Miſit er go Dauid cõſolãs eũ per ſeruos ſuos ſuper patris interitũ.

cap.16.12 Deprecatuſq,eſt Dauid Dominũ pro paruulo,& ieiuna uit Dauid ieiunio:& ingreſſus ſeorſum iacuit ſuper terrã.

cap.14.2. Ioab filius Seruiæ miſit thecuam & tulit , inde mulierẽ ſapientem,dixitque ad eam: Lugere te ſimula , & induere veſte lugubri,& ne vngaris oleo,vt ſis quaſi mulier iã plu rimo tempore lugens mortuum(Abſalon.)

cap.19.1 Nũciatum eſt autem ioab quod Rex Dauid fleret & lu geret ſuũ filium,& verſa eſt victoria in luctum , in die illo omni populo,audiuit enim populus in die illa dict, dolet Rex ſuper filio ſuo.

Ec.22.10 Super mortuum plora,defecit enim lux eius,& ſuper fa tuum plora,defecit enim ſenſu.

ca.38.16 fili in mortuum produc lachrymas, & quaſi dira paſſus incipe plorare,& ſecundum iudiciumcontege corpusillius & non diſpicias ſepulturam illius.

Ma.9.20 Et fleuerunt eum omnis populus(ſcilicet Iudã occiſum) Iſrael plãctu magno.& lugebant dies multos.

ca.12.52 Illi autem venerunt omnes cum pace in terram iuda :& planxerunt Ionathã,& eos qui cũ ipſo erant valde & luxit iſrael luctu magno:item·Cap,13.26.

Ma.9.23 Et cùm veniſſet ieſus in domum principis, & vidiſſet ibi cines,& turbam tumultuantem,dicebat,recedite,

Luc.7.13 Quam(viduã,ſ.cuius filius vnicus erat mortuus) cũ vi-diſſet Dñs,miſericordia mot⁹ ſuper eã, dixit illi noli flere.

ioã.11.33 ieſus ergo vt vidit eã (Martham ſororẽ Lazari⁹ ploran-rem,& iudęos qui venerãt cum ea plorantes,infremuit ſpi titu,& turbauit ſeipſum.

Act.8.2. Curauerunt autem ſtephanum viri timerati, fecerunt planctum magnum ſuper eum,

cap.9.39 Exurgens aũt Petrus,venit cũ illis cũ,duobus viris eum rogãtibus vt veniret cũ illis:& cũ aduenifſet, duxerunt il-lum in cænaculum:circũſteterunt illũ,oẽs viduæ flentes & oſtendẽtes ei tunicas & veſtes quas faciebat illis dorcas

1.T.4.13 Nolumus autẽ vos ignorare fratres de dormientibus,vt non contriſtemini ſicut & cæteri qui ſpem non habent.

Mortui reuocantur ad vitam.

Et

ET clamaui ad dominium(Elias) et dixi: domine Deus 3.R.17.20
meus. Etiam ne viduā apud quam ego vtcūq, ſuſtentor
afflixiſti vt interficeres filiū eius etc: 22. Et exaudiuit domi
nus vocē Eliæ, et reuerſa eſt anima pueri intra eū et reuixit
Ingreſſus eſt ergo Eliſæus domum, et ecce puer mortuus 4.R.4.33
iacebat in lectulo eius, egreſſusq, clauſit oſtium ſuper ſe, et
ſup puerū: et orauit ad dominū etc. 36, Et ille vocauit Gie
zi et dixit ei: voca Sunamitidē hanc(viduam) quæ vocata, in
greſſa eſt ad eum. Qui ait: Tolle filium tuum.

Quidā autem ſepelientes hominem viderunt latrūculos ca.13 21.
et proiecerunt cadauer in ſepulchrum Eliſæi, quod cum re
tigiſſet oſſa Eliſæi reuixit homo, et ſtetit ſuper pedes ſuos.

Vt eiecta eſſet turba intrauit et tenuit manū eius, et ſur Ma.9.25
rexit puella. (ſcilicet filia principis)

Et multa corpora ſanctorum qui dormierant, ſurrexerūt ca.27.52
(ſcilicet in paſsione chriſti.

Et tenēs manū puellæ, ait illi (ieſus(Thabita cumi, quod ma.5.41.
eſt interpretatur puella(tibi dico) ſurge et confeſtim ſurre
xit puella, et ābulabat, (ſcilicet filia Iairi archiſinagogi: idē
Luc. 8.54.

Quā, viduā: cum vidiſſet Dominus miſericordia motus Luc.7.13
ſuper eam, dixit illi: noli flere acceſcsit, (et tetigit loculum.
Hi autē qui portabāt, ſteterunt. Et ait: Adoleſcens tibi dico
ſurge, et reſedit qui erat mortuus, et cœpit loqui, et dedit il
lum matri ſuæ,

Voce magna clamauit Ieſus: Lazare veni foras, et ſtatim ioā.11.44
prodiit: qui fuerat mortuus ligatus pedes et manus, inſtitit
et facies eius ſudario erat ligata.

Eiectis autem omnibus foras, Petrus ponens genua ora Act.9.40
ruit, et conuerſus ad corpus dixit: Thabita ſurge, at illa ape
uit oculos ſuos, viſo Petro, reſedit

Ad quē (adoleſcentem Eutichū cadentem à tertio cœna cap.20.10
culo) cum deſcēdiſſet Paulus, incubuit ſuper eum, et cōple
xus dixit: nolite turbari, anima enim ipſius in ipſo eſt.

Mors eſt conſolabilis miſeris.

MOrietur doctus ſimiliter vt indoctus, Ec.2 16.

A Vnus ergo introitus eſt omnibus ad vitā, et ſimilis e- (xitus. Sapi.7.5.

Melior eſt mors, quā vita amara, et requies eterna, quàm Ec.30.17
languor perſeuerans.

O mors bonum eſt iudicium tuum, homini indigenti, et 41.3.
qui minoratur viribus defecto, ætate.

Honorabilis

Honorabilis bonis.

Sape.3.1 4.7. IVſtorum animæ in manu Dei ſunt.
Iuſtus autem ſi morte præoccupatus fuerit,in refrigerio erit.

Ec.41.5. Noli metuere iudiciũ mortis.Memento quę ante fuerunt,& quæ ſuperuentura ſunt tibi Hoc iudicium à domino omni carni.

Eſa.5.12 Qui in lætitia egrediemini,& in pace deducemini.Montes & colles cãtabũnt coram vobis laudem,& omnia ligna regionis plaudent manu.

57.1. iuſtus perit,& non eſt qui recogitet in corde ſuo.Veniat pax,requieſcat in cubili ſuo, ambulauit in directione ſua.

1.cor.5.1 Scimus quoniã ſi terreſtris domus noſtra huius habitationis diſſoluatur,quod ędificationem ex deo habemus,do

phi.1.23 mum non manufactam,ſed æternam in cælis:
Coarctor autem è duobus deſiderium habens diſſolui,& eſſe cum Chriſto.

apo.14.13 Beati mortui qui in domino oriuntur.

Horribilis malis.

pſa.33.22 MOrs peccatorum peſsima.
prou.11.7 Mortuo homine impio, nulla erit vltra ſpes.

Eccl.8.8 Nõ eſt in hominis poteſtate prohibere ſpiritũ,nec habet poteſtatem in die mortis , nec ſinitur quieſcere ingruente bello,neque ſaluabit impietas impium.

Ecc.10.13 Cum enim morietur homo hæreditabit ſerpentes,& beſtias,& vermes.

41.1. O Mors quàm amara eſt memoria tua homini pacẽ habẽti in ſubſtãtiis ſuis,viro quieto,& cuius viæ directæ ſunt in omnibus & adhuc valenti accipere cibum.

pſa.33.21 Verè enim mors peccatorum peſsima.

Lamentabilis cunctis.

Ec 22:10 SVpra mortuum plora &c.Vide Lugendum.
Ez.24.17 Ingemiſce tacens,mortuorum luctum non facies.

Mortuorum ſepultura, Vide ſepeliendi mortui.

*Moyſes naſcitur ex leui.Exo 2.1.‡Cap.6.20. Act. 7.20. Percutit Aegyptum & fugit in Madian, Exod.2.12,15.Accipit Sephoram Madianitem in vxorem. Exo:2.21. Mittitur ad Pharaonẽ in Aegiptũ, 3.10.*Ca.5.1, Ca.6.11:7:*8*9*,19. Reuertitur cum*

cum vxore & prolibus in Aegyptum Cap. 4. 20. *Orat pro Pharaone* Ca. 8. 12. 30. ‡ *Cap.* 9 28. 33: *cap* 10. 17. *Orat pro populo.* Ca. 14. 15. ‡ *Cap.* 17. 4. 11. 32. 11. 13. 31 *Num.* 11. 2. *ca* 14. 13. 17. ‡ Cap 21. 7. *Deut.* 9. 18. 26. *Accipit primas tabulas.* Exo. 31. 18. *Accipit ſecundas cap* 34 28. *In faciem eius intueri non poterat populus Iſraeliticus. cap.* 34. 30. 2: *cap.* 3. 7. *Mittit exploratores in terram chanaam. Num.* 13. 2. *Probat ſe à* Deo *eſſe miſſum. Nu.* 16 28. 31. *Videt terram promiſsionis & moritur cap* 20. 12. Cap. 27. 12 *Deut.* 34. 1. 5. *Apparet in transfiguratione chriſti* Mat. 17. 3. Luc. 9. 30. *commendatur Ecc.* 45. 1. *Diabolus altercatur cum Angelo Michaeli de Moyſi corpore. Iud.* 9.

mulier bona Deum *reuerenter honorat.*

FAllax gratia, & vana eſt pulchritudo: mulier autem timens deum, ipſa laudabitur. Pr. 31. 30

Fundamenta æterna ſupra petram ſolidam, & mandata Dei in corde mulieris ſanctæ. E. 26. 24

Viro humiliter obtemperat.

MVlier diligens corona eſt viro ſuo: & putredo in oſſibus eius, qui confuſione res indignas gerit. Pro. 12. 4

Mulierē fortē quis inueniet? procul, & de vltimis finibus pretium eius. Confidit in ea cor viri ſui. 31. 10

Noli diſcedere à muliere ſenſata, & bona, quam ſortitus es in timore Domini, gratia enim verecundiæ illius ſuper aurum. eccl. 7. 21

Non zeles mulierē ſinus tui, ne oſtēdat ſuper te malitiā doctrinæ nequam. Non des mulieri poteſtatem animę tuę, ne ingrediatur in virtute tua & confundaris. 9. 1.

in tribus beneplacitum. &c. 15. 1

Vide dilectio proximi:

Beatus qui habitat cum muliere ſenſata. Ibid. 11.

Mulieris bonæ beatus vir: nā numerus dierum ipſius cō duplicabitur. Mulier fortis oblectat virum ſuū, & annos vitæ illius in pace implebit Pars bona, mulier bona, in parte bona timentium Deum, dabitur viro pro factis ſuis. 26. 1.

Gratiæ mulieris ſedulæ delectabit virum ſuum, oſſa illius impugnabit diſciplina illius datum dei eſt. ibide. 16

Species mulieris exhilarat faciem viri ſui, & ſuper omnē concupiſcentiam hominum ſuperducet deſideriū: Cui credit &c. *Vide in tit.* Matrimonium. 36. 24

ignominia eſt illi:mulier vero ſi comã nutriat,gloria eſtilli
Similiter & mulieres,in habitu ornato,cum verecũdia,& ſobrietate ornantes ſe,non intortis crinibus,aut auro, aut margaritis vel veſte pretioſa,ſed quod decet mulieres pro mittentes pietatem per opera bona. 1.Tim.2.9
Quarum non ſit extrinſecus.&c. 1.pet 3.3
(Vide in titul.)Matrimonium.

muher mala Deum contemnit.

VT eruaris à muliere aliena,& ab extranea quæ mollit ſermones ſuos,& relinqt ducẽ pubertatis ſuæ & pacti Dei ſui oblita eſt:inclinata eſt enim ad mortẽ domus eius, & ad inferos ſemitæ ipſius. Omnes qui ingrediuntur ad eã non reuertentur,nec apprehendent ſemitas vitæ pro.2.16
Virũ de mille vnũ reperi:mulierẽ ex omnibus nõ inueni Ecc.7.29
Non eſt creata hominibus ſuperbia,neque iracundia nationi mulierum. Ec 10:22
Peccatum duxit initiũ à muliere, per eandem oẽs mo(rimur.

Virum offendit.

Qui expellit mulierem bonam,expellit bonum:qui autem tenet adulteram,ſtultus eſt & inſipiens. pr.18.23
Melius eſt ſedere in pinna tecti,q̃cum muliere litigioſa, quę partem ędium habet. 21.9.
Melius eſt habitare in terra deſerta,q̃cũ muliere rixoſa& (iracunda. ibidẽ. 19.
Tecta pſtillãtia ĩ die frigoris,& litiogiſa mulier cõparanť. 27.15.
patrem & virum confundit audax. Ecc.22.5
Omnis plaga triſtitia cordis eſt,& omnis malitia,neqtia mulieris.Et oẽm plagã & nõ plagã,videbit cordis,& omnẽ nequitiam & non nequitiam mulieris. 26.18.
Non eſt caput nequius ſuper caput colubri,& nõ eſt ita ſuper irã mulieris.Cõmorari leoni & draconi placebit,quã habitare cũ muliere nequã.Nequitia mulieris immutat faciẽ eius,& occęcabit vultum ſuum tãquã vrſus,& quaſi ſaccum oſtendet in medio proximorum. ingemuit vir eius,& audiens ſuſpirauit modicum. ibidẽ.22.
Breuis omnis malitia ſuper malitiã mulieris,ſors peccatorum cadet ſuper illã.Sicut aſcenſus arenoſus, in pedib. veterani,ſic mulier linguata homini quieto. ibidẽ.26.
Mulieris ira irreuerentia, & confuſio magna,mulier ſi primatũ habeat,contraria eſt viro ſuo.Cor humile & facies triſtis,& plaga mortis mulier nequam. ibidẽ.29.

26.8. Dolor cordis,& luctꝰ,mulier zelotypa.In muliere zelotypa flagellum linguæ omnibus communicans.

Coll.3.18 Mulieres ſubditæ eſtote viris,ſicut oportet in domino.

proximum incendit laſciuo aſpectu.

Pr.11.22 QVod monile aureum eſt in rictu porci, id eſt mulier pulchra & fatua.

procaci affatu.

5.2. NE intēderis fallaciæ mulieris,fauus,n.diſtillās labia meretricis,& nitidius oleo guttur eiꝰ.Nouiſſima aūt illiꝰ amara,vt abſinthiū:& lingua eiꝰ acuta,quaſi gladiꝰ biceps, pedes eius deſcēdūt in mortē,& ad inferos greſſus eius penetrant.Per ſemitam vitæ non ambulant,vagi ſunt greſſus eius & inueſtigabiles.Longé fac ab ea viam tuam,& ne appropinques foribus domus eius.

Pro.7.5. Dic ſapientiæ,ſoror mea es, & prudentiam voca amicā tuā,vt cuſtodiāt te à muliere extranea,& ab aliena quę verba ſua dulcia facit.

Ibidem.6 De feneſtra enim domus meæ per cācellos ꝓſpexi iuuenē,& video paruulos,Conſidero vecordē iuuenē qui trāſit ꝑ plateas iuxta angulū,prope viā illius,domus illius gradit̃ in obſcuro,adueſperaſcēte die,in noctis tenebris & caligine Et ecce,occurit illi mulier in ornatu meretricio,præparata ad decipiendas animas,garrula & vaga. Apprehenſumque deoſculatur iuuenem,& procaci vultu blanditur.

Ibid. 21. Irretiuit eum multis ſermonibus & blanditiis labiorū ꝓtraxit eū.Statim eā ſequitur, quaſi bos ductus ad victimā, & quaſi agnus laſciuiens & ignorās,& neſcit ꝙ ad vincula ſtultus trahatur,donec transfigat ſagitta iecur eius,velut ſi auis feſtinet ad laqueū,& neſcit quòd de periculo animæ illius agitur.

9.13. Mulier ſtulta & clamoſa,plenaq; illecebris, & nihil omnino ſciēs,ſedet in foribus domus ſuæ ſuper ſellā in excelſo vrbis loco,vt vocaret tranſeuntes per viam , & pergētes itinere ſuo.

ibidē.16. Quis eſt paruulus,declinet ad me. Aquæ furtiuæ dulciores ſunt,panis abſconditus ſuauior.

Qui enim applicabitur illi,deſcendit ad inferos,

SI habuerint inter ſe iurgiũ viri duo: & vnus contra alterũ rixari cœperit, volenſq; vxor alterius eruere virum ſuum de manu fortioris, miſeritq; manum ſuam & apprehenderit verenda eius, abſcindes manũ illius, nec flecteris ſuper illam vlla miſericordia. De.25.11

Inueni amariorẽ morte mulierẽ, quæ laqueus venatorũ eſt, & ſagena cor illius. Vincula ſunt manus illius. Ec.7.27

Manus debiles, & genua diſſoluta mulier: quę non beatificat virum ſuum. 25.32

Sicut bonũ iugũ, qđ mouetur: ita & mulier nequã. Qui tenet illam quaſi qui apprehendit ſcorpionẽ. Mulier ebrioſa ira magna & contumelia & turpitudo illius non tegetur.

Omnem maſculum excipiet mulier. (Multa inuenies in tit) Fornicatio. 26.23

Domum deſtruit.

SApiens mulier ædificauit domũ ſuam, inſipiens extructam quoque manibus deſtruet. prou.14.1

Vir qui amat ſapientiam, lætificat patrem ſuũ: qui autẽ nutrit ſcortum, perdit animam ſuam. 29.3.

mulier mala ſummè cauenda.

QVia mandatum lucerna eſt. Vt cuſtodiant te à muliere mala, & à blanda lingua extraneæ. Non cõcupiſcat &c (vide) *Concupiſcentia*. 6.24.

Nunquid poteſt &c (V: de *Adulterium*. 6.27.

Os ſcorti profundus eſt hiatus in quem cadet, cui dominus iraſcitur. 22.14:

Ne dederis mulieribus ſubſtantiam tuam, 31.3:

Vinum & mulieres &c. (Vide) *Ebrietas*. Ecc.19.2

Bonum eſt homini mulierem non tangere. 1 Cor.7.1

Adoleſcentiores autem viduas deuita. 1.Ti:5.11

Solicitè cuſtodienda.

VXorem ex ſententia nactus, ne repudies: nec te permittas odioſè. Ecc.7.28

Non des mulieri poteſtatem animę tuę, ne ingrediatur in virtute tua & confundaris. 9.3.

Non des aquę tuę exitũ, nec modicũ, nec mulieri nequã veniam prodeundi, Si non ambulauerit ad manum tuã, cõfundit te in conſpectu inimicorum: A carnibus tuis abſcinde eam nec ſemper te abutatur. 36.34.

42.6. Super mulierem nequam bonum eſt ſignum, Super filiā &c,(Vide)Filius.

Mic. 7.5 Ab ea,quæ dormit in ſinu tuo,cuſtodi clauſtra otis tui,

Mundi amicitia à Deo auertit.

Psal. 4.3 FIlij hominū vſquequo graui corde,vt quid diligitis va nitatem,& quæritis mendacium?

30.7. Odiſti obſeruantes vanitates ſuperuacuè.

62.6. Quoniā Deus diſsipabit oſſa eorū,qui hominib. placēt.

Eſa, 51.6 Leuare in cælū oculos veſtros,& videte ſub terra deorsū quia cæli ſicut fumus liqueſcent:& terra, ſicut veſtimentū atteretur,& habitatores eius,ſicut hæc interibunt.Salus au tem mea in ſempiternum erit.

Lu.6: 26 Væ cū benedixerūt vobis omnes homines:ſecundū hęc enim faciebant prophetis patres eorum,

Ioa,14,16 Et ego rogabo patrē & alium paracletū dabit vobis , vt maneat vobiſcum in æternū,Spiritum veritatis quēmūdus non poteſt accipere,quia non videt eum,nec ſcit eum,

Ioa 15.18 Si mundus vos odit,ſcitote quia me priorem vobis odio habuit.Si de mundo fuiſſetis,mundus quod ſuum erat dili geret: Quia vero de mūdo nō eſtis,ſed ego elegi vos de mū do,propterea odit vos mundus.

2.Ti. 24. Nemo militans Deo , implicat ſe negocijs ſecularib. vt ei placeat,cui ſe probauit,

Iaco. 4.4 Adulteri neſcitis quia amicitia huius mundi inimica eſt Dei? Quicūque ergo voluerit amicus eſſe huius ſeculi,ini micus Dei conſtituitur.

1, io.2.15 Noli diligere mundum,neque ea quæ in mundo ſunt. Si quis diligit mundum,non eſt charitas patris in eo.

Lætitia modum peruertit.

1.Cor.67 QVi vtuntur hoc mundo:tanquam non vtantur: pręte rit enim figura huius mundi.

1.io. 3.15 Mundus tranſit,& concupiſcentia eius,

3.1. Propter hoc mundus non nouit vos,quia non nouit eū.

Mundi malitiam fides ſubuertit.

2.pet.1.3 QVi vocauit nos propria gloria & vitute per quē ma- xima & pretioſa nobis promiſſa donauit, vt per hoc efficiamini diuinæ cōſortes naturæ,fugientes eius , quæ in mundo eſt concupiſcentiæ corruptionem

1.Io 3.16 Omne quod in mundo,concupiſcentia carnis eſt.

Omne

Omne quod natum eſt ex Deo, vincit mundum 5.4.
Quis eſt autem qui vincit mundum, niſi qui credit quoniam Ieſus eſt filius Dei. 5.

Vide Contemptus mundi.

Munditiescordis;

INnocens manibus & mundo corde qui non accipit in vano animam ſuam, nec iurauit in dolo proximo ſuo, hic accipiet benedictionem à Domino &c. *Pſa.* 23.4.
Cor mundum crea in me Deus & ſpiritum rectum innoua in viſceribus meis. 50.12
Quia bonus Iſrael Deus, hic qui recto ſunt corde.
Beati mundo corde quoniam ipſi Deum videbunt. 72.1.
Animas veſtras caſtificãtes; in obediẽtia charitatis, in fraternitatis timore ſimplici ex corde inuicẽ diligite attẽtius. *Mat.* 5.8 1.*pe.*1.22

munditiesexterior & interior commendatur.

VAE vobis ſcribę & phariſæi hypocritæ, quia mundatis qđ de foris eſt calicis in paropſidis, intus aũt pleni eſtis rapina & immunditia. Idem: Luc 11, 19. *M.*25.25
Has ergo habentes promiſſiones chariſsimi mundemus nos ab omni inquinamento carnis & ſpiritus, perficientes ſanctificationem in timore Dei. 2.*cor.*7.1

Imperatur.

NOlite contaminare animas veſtras. *Le.*11.43
Docebitis ergo filios Iſrael, vt caueãt immunditias & non moriantur in ſordibus ſuis. 15.31.
Perfectus eris, & abſque macula cum deo tuo. *De.*17.13
Lauamini, mundi eſtote. *Eſa.*1.16
Laua à malitia &c. (Vide Cogitatio. *Iere.*4,14
Propter quod exite de medio eorum & ſeparamini, dicit dñs, & immundũ ne tetigeritis: & ego recipiã vos, & ero vobis in patrem, & vos eritis mihi in filios & filias. 2.*co.*6.17

Remunerator.

SAluabitur innocẽs, ſaluabitur aũt mũditia manuũ ſuarum. *Io.*22,30
Et ero immaculatus cum eo Et retribuet mihi dñs ſecundum innocentiã meam, & ſecundum puritatem manuum mearum retribuet mihi. *Pſ.*17.24
Quis aſcendet in montem Domini? Innocens manibus & mundo corde. 23.4.
Nouit Dominus dies immaculatorum. Non confundentur in tempore malo, & in tempore famis ſaturabuntur. 36.18.

83.12 Non priuabit bonis eos,qui ambulant in innocentia.
118.1. Beati immaculati in via.
Ibide. 80 Fiat cor meum immaculatum.
Pro. 21.8 Peruerſi via viri aliena eſt à Deo:mundi autē opus rectū
Pr. 22. 11 Rex amicus eius eſt,qui diligit cordis mūditiam,& gratiam labiorum:
Mat.5.8 Beati mundi corde,quoniam ipſi Deum videbunt.
Ephe.1.4 Sicut elegit nos in ipſo,ante mundi conſtitutionē,vt eſſemus ſancti & immaculati in conſpectu eius in charitate
2.Ti.2.21 Si quis ergo emundauerit ſe ab iſtis, erit vas in honore ſanctificatum & vtile Dño, ad omne opus bonum paratū
Ap.7.14 Hi ſunt,qui venerunt de tribulatione magna, & lauerūt ſtolas ſuas,& dealbauerunt eas in ſanguine agni, ideo ſunt ante thronum Dei.
22.14 Beati qui lauant ſtolas ſuas in ſanguine agni

A Deo datur.

Iob.4.17 NVnquid homo Dei comparatione iuſtificabitur,aut factori ſuo purior erit vir?
9.30. Si lotus fuero quaſi aquis niuis,& fulſerint velut mūdiſſimæ manus meæ,tamen ſordibus intinges me.
9.30 Quis poteſt facere mundum de immundo conceptum ſemine?Nónne tu qui ſolus es?
14.4 Quis eſt homo,vt immaculatus ſit, & vt iuſtus appareat natus de muliere·Ecce inter ſanctos nemo immutabilis,& cœli non ſunt mundi in conſpectu eius.
15.14 Ab immundo quid mundabitur , & à mendace quid verum dicetur.
Eſa.4.4 Si abluerit dñs ſordes filiarum Sion, & ſanguinem Hieruſalē lauerit de medio ei⁹,in ſpū iudicij : & ſpiritu ardoris
Eſaiæ.44 Et conuertã cōuerſione Iuda,& emundabo illos ab omni iniquitate ſua qua peccauerūt mihi & propitius ero cūctis iniquitatibus eorum.
Iere.33.7 Et laui te aqua,& emundaui ſanguinem tuum ex te , & vnxi te oleo.
Eze.16.9 Multo labore ſudatū eſt,& non exiuit de ea nimia rubigo eius,neq, p ignē immunditia tua execrabilis, quia mundare te volui,& nō es mūdata à ſordib. tuis.Sed nec mundaberis prius,donec quieſcere faciā indignationē meā in te,
23.22. Et hæc aliquãdo qdē fuiſtis, ſed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis , ſed iuſtificati eſtis in nomine Dominī noſtri Ieſu Chriſti,

Chriſti & in ſpiritu Dei noſtri.

Has ergo habentes promiſſiones chariſſimi mundemus nos ab omni inquinamento carnis & ſpiritus, perficientes ſanctificationem in timore Dei. 2.Co.7.1

Non enim vocauit nos Deus in immunditiã, ſed in ſanctificationem. 1.Th.4.7

Qui cum ſit ſplendor gloriæ,& figura ſubſtãtiæ eius, portanſque omnia verbo virtutis ſuæ purgationem peccatorũ faciens, ſedet ad dexteram maieſtatis in excelſis. Heb.1.3

Si enim ſanguis hircorum & taurorũ,& cinis vitulæ aſperſas, inquinatos ſanctificat ad emundationẽ carnis, quanto magis ſanguis Chriſti, qui per ſpiritum ſanctum ſemetipſum obtulit immaculatum deo, emundabit conſcientiam noſtram ab operibus mortis, ad ſeruiendum Deo viuenti? 9.13.14

Qui dilexit nos,& lauit nos à peccatis noſtris ĩ ſãguĩe ſuo Apoc.1.5

Munditia ficta acriter reprobatur.

AVdite & ĩtelligite. Nõ quod intrat in os coinquinat hominẽ, ſed quod procedit ex ore hoc coinquinat hominẽ Ma.15.11

Væ vobis Scribæ & phariſæi hypocritæ, quia mũdatis, quod de foris eſt calicis, & paropſidis: intus autem pleni eſtis rapina & immũditia. phariſæe cæce, mũda prius, quod intus eſt calicis & paropſidis, vt fiat & id quod deforis eſt mundum. 23.25.

Phariſæi enim,& omnes Iudæi, niſi crebrò lauerint manus, nõ mãducãt: tenẽtes traditionẽ ſeniorum,& à foro venientes niſi baptizẽtur, nõ comedunt Et alia multa ſunt, quę tradita ſunt illis ſeruare, baptiſmata calicum, & vrceorũ & æramentorum,& lectorum. Mar.7.3

Nunc vos phariſæi, quod deforis eſt calicis,& catini mũdatis: quod autem intus eſt veſtrum, plenum eſt rapina & iniquitate. verumtamen quod ſupereſt, date eleemoſynã,& ecce omnia munda ſunt vobis. Lu.11.39.

Munera.

DOnec accipiẽt, oſculantur man⁹ dãtis & in promiſſionibus ſuis humiliãt voces ſuas, intẽpore retributionis poſtulabunt tempus. Ec.29.5

Cùm dederis, ne improperes. 41.28.

Vbi man⁹ multæ ſunt, claude,& quodcũque trades, numera & appẽde: Datum verò,& acceptum omne deſcribe, 42.7

Vide) *Dona,& iudicium humanum.*

Murmuratores quos imitentur & quæ illis pœna metuenda.

*Ex.*14 11 DIxerũt ad Moyſen (filij Iſrael vidẽtes Pharaonẽ & AE
gyptios appropinquare illos) forſitan non erant ſepul
chra in AEgypto, ideo duxiſti nos vt moreremur iu ſolitu-
dine, quid hoc facere voluiſti, vt educeres nos ex AEgypto
C.15 14 Et murmurauit popul⁹ (Iſrael (cõtra Moyſẽ dicẽs qd bib:
m⁹. Mane videbitis (dixerũt illis Moyſes & Aarõ) glorũ
cap 16.7. domini. audiui eñ murmur veſtrum contra dominum, nos
verò quid ſumus quia muſſitaſtis contra nos, & ait Moyſes
Dabit vobis dominus veſpere carnes edere, & mane panes
in ſaturitate eo quod audierit murmurationes veſtras, q̃b.
murmurati eſtis contra eum nos enim quid ſum⁹ non cõ-
tra nos eſt murmur veſtrum, ſed contra dominum.
Ma.17.2 Qui iurgatus (populus Iſrael) contra Moyſen ait, da no-
bis aquam vt bibamus, quibus reſpondet moyſes, quid iur
gamini contra me? cur tentatis Dominum?
Nu.11.1. Interea ortũ eſt murmur populi quaſi dolẽtium ꝑ labo
re cõtra Dñm, quòd cùm audiſſet Domin⁹ iratus eſt, & ac
cẽſus in eos ignis domini deuorauit extremã caſtrorũ pťẽ.
cap 12.9. Iratuſq; (moyſes) cõtra eos (Araonẽ & mariã) abiit, nubes
quoque receſsit quæ erat ſuper tabernaculũ, & ecce maria
apparuit cãdẽs lepra quaſi nix (ſcilicet in pœnam peccati.)
cap.21.5. Cur eduxiſti nos de AEgypto vt moreremur in ſolitudine?
deeſt panis, nõ ſunt aquæ, anima noſtra iã nauſeat ſuper ci-
bo iſto leuiſſimo, quamobrem miſit Dñs in populum igni-
tos ſerpentes, ad quorũ plagas & mortes plurimorũ vene-
runt ad moyſen atque dixerunt Peccauimus quia locuti
ſumus contra dominum & te, ora vt tollat à nobis ſerpẽtes
deu 1. 27. murmuraſtis in tabernaculis veſtris, atque dixiſtis, odit
nos dominus, & idcirco eduxit nos de terra ægypti vt tra-
deret nos in manu Amorrhi atque deleret.
Sap 1. 11 Cuſtodite ergo vos à murmuratione, quæ nihil prodeſt,
& à detractione parcite linguæ, quoniam ſermo obſcurus
in vacuum non ibit, os autem quod mẽtitur occidit animã
Ca 20 12 Hi nouiſsimi vna hora fecerunt, & pares illos nobis feci
ſti qui portauimus pondus dei & æſtus.
Luc.15.2 Et murmurabãt Phariſæi & ſcribæ dicentes, quia hic pec
catores recipit & manducat cum illis, ca.19.7.
ioan 6.41 Murmurabãt ergo Iudæi de illo qa dixiſſet, ego ſũ panis
q de cœlo deſcẽdi &c.43. Reſpõdit ergo ieſus & dixit eis
nolite

nolite murmurare inuicem. Actorum. 6. 1.

Neque murmuraueritis ſicut quidam eorum murmura-uerunt & perierunt ab exterminatore. *C.10.10*

Hi ſunt murmuratores quæruloſi, ſecundum deſideria ſua ambulantes & os eorum loquitur ſuperbiam, mirãtes perſonas queſtus cauſa. *Iude. 16*

Mutuatio fructuoſa.

SI vnus de fratribus tuis, qui morantur intra portas ciuitatis tuę, in terra quã dominus Deus tuꝰ daturus eſt tibi, ad paupertatem deuenerit, non obdurabis cor tuum nec contrahes manum: ſed aperias eam pauperi: & dabis mutuum, quo eum indigere perſpexeris. *Deut. 15.*

Volenti mutuare à te ne auertaris. *Matth. 5.*

Si mutuum dederitis his à quibus ſperatis recipere, quæ gratia eſt vobis? Nam & peccatores peccatoribus fœnerãtur, vt recipiant ęqualia, Mutuum date, nihil inde ſperantes & erit merces veſtra multa. *Luc. 6.*

periculoſa.

MVtuabitur peccator, & non ſoluet *Pſal. 36.*
Et qui accipit mutuum, ſeruus eſt fœnerantis. *Prou. 22.*

N.

Naaman capitaneus regis Syriæ mundatur à lepra, 4. Reg. 5. 14. Lucæ 4. 27.

Naas rex Ammonitarum pugnat contra Iabes. 1. *Reg.* 11. 1. *moritur, 2 Reg.* 1. 2125.

Nabal vir gratus. 1. *Reg* 25. 23. 17.

Naboth quia regi Achab vineam negabat, lapidatur 2. *3. Reg. 21. 2. 13*

Nabuchodonoſor potens rex Babylonis accipit imperium ſuper omnia regna. Ier. 27. 6. *inuadit* Aegyptum. 4 *Reg.* 27. 7, Hie. 46. 2. *Aſcendit contra Hieruſalem.* 4 *Reg.* 24. 1. 10. *cap.* 25. 1. Hie 39. 1. *iuxta prophetiam Hie.* 25. 8. *cap.* 32. 28 *Erigit auream ſtatuam.* Dan. 3 1. *habitat ſeptem annos interferas. cap.* 28. 30. Ingens *eius ſuperbia eius amplitudo* Dominij. *& crudelitas explicatur.* Eſa. 14. 2, 8.

Nabuzardã dux militiæ regis Babylonis deſtruit domum Dei, muros Hieruſalem, *& populum qui remanſerat tranfert cum omnibus vaſis templi in* Babylonem. 4, Re. 26. 8. *Hie.* 39. 9, 11 *ca* 52. 12

Nachior auus Abraham. Gen. 11. 23. 25.

Nadab & Abi in igne conſumuntur. Leui. 10. 1: *cap.* 16. 1. *Num.* 3. 4. Ca. 26. 61.

Nadab *rex* Iſrael. 3. *Reg.* 14. 20. *cæditur: cap.* 15. 28.

Nahaſon filius Aminadab,*princeps & dux tribus* Iudæ *Num.* 1.7.Cap.2.3.Cap.7.12.

*Nahum prædicat in Niniue.Nahum.*1.*.2 *.3.*.

Nathan filius Dauidis.2. *Reg.*5.14. *appellatur* Matthata *Luc.*3 31.

Nathan propheta mittitur ad regẽ Dauid.2.Reg.7.4.Cap.12.1

Nathaniel dux tribus Iſachar.*num.*1.8.

*Nathaniel videtur à Chriſto Ioan.*147. *chriſtus manifeſtat ſeipſum Nathanieli.cap.*21.2.*Mechao rex* Aegypti 4.Reg.25.29.2 *Par.*35.20.*cap.*36.3.

Negotiatio:Vide emere & vendere.

Negotiationis corporalis periculoſitas:

ec.36.37 DVæ ſpecies difficiles,& periculoſæ mihi apparuerunt difficile exuitur negotians à neglıgẽtia ,& non diſti-
38.3. ficabitur caupo à peccatis labiorum,

Sicut in medio compaginis lapidem palus figitur, ſic in ter mediũ venditionis & emptionis anguſtiabitur peccatis

EZ.38.18 In multitudine iniquitatum tuarum ,& iniquitate negotiationis tuæ polluiſti ſanctificationem tuam.

Aequitas.

pr.10.19. MAlum eſt,malum eſt, dicit omnis emptor, & cùm receſſerit,tunc gloriabitur.

1.Th.4.6 Et ne quis ſuperegrediatur,neque circumueniat in negatio fratrem ſuum,

Nehemias *pincerna* Artaxerxis.2.*Eſ.*1.12.*mittitur in* Iudæam *ad readificandum doſtructa,cap.*2. 9. *appellatur Atherſata.*8.9.

Nembrod *potens erat & robuſtus venator Gen* 10.8.

Nycanor *dux* Lyſiæ.1.Macab: 3.38. *& etiam dux exercitus Demetrii cap.*7.26 *comminatur ſe ſuccenſurum templum.*7. 35. *caditur* 7 43.2.*Mach.*15,28.

Nicodemus *occultus diſcipulus chriſti,*Ioan.3.1,*cap.*7.50. *cap.*19.29.

Niniue ædificatur ab Aſſue: *Geneſ.* 10.11.*pænitentiam egit de peccatis ſuis ionæ.* 3.5.* *deſolatio & deſtructio Niniue, nahum.* 1.*2.*.3.* Sophon.2.13.*Tob,*14.5.*Stabit in iudicio & condemnabit obcæcatos iudæos* Matth,12.41.

*nobe inuaditur.*1 Reg 22.19.

noe filius Lamech *Gen.*5.30.*prædicator diuinæ iuſtitiæ* 2. *Pet.* 2.5.*ædificat* Arcam *Geneſ.* 6.*.*ingreditur* Arcam *cap.* 7. 1. 7.

egre

egreditur,cap.8.15.accipit ſignũ fœderis,9.8.14.cãmẽdatur.Ecc.
Noemi vxor Elimelech Ruth.cap.1.2. *(cap.44.17:*

Nominis Dei inuocatio fructuoſa.

TVrris fortiſſima nomẽ Domini,ad ipſum currit iuſtus & exaltabitur. *Pro.18.10*

Omni via tua dilige Deũ , & inuoca illũ in ſalute tua. *Ec.13.18*

affer filios meos de lõginquo.&filias meas ab extremis terræ.Et omnem,qui inuocat nomen meum,in gloriã meã creaui eum,formaui eum,& feci eum. *Eſa.41.6*

Et cecidemus quaſi folium vniuerſi,& iniquitates noſtræ quaſi ventus abſtulerunt nos,Non eſt qui inuocet nomen tuum,qui conſurgat,& teneat te *64.6.*

Tu autem in nobis es domine,& nomen tuum inuocatum eſt ſuper nos,ne derelinquas nos: *Ier.14.9: 36.21.*

Et erit omnis quiinuocauerit nomẽ Domini,ſaluus erit. *Io.2.32.*

Quid tu ſopore deprimeris?ſurge , inuoca Deum tuum: *Iona.1.6.*

Ab ortu enim ſolis vſque ad occaſum magnum eſt nomen Domini in gentibus,& in omni loco offertur nomini meo oblatio munda· *Ma.1.11.*

Nam idem Dominus omnium,diues in omnes qui inuocant illum,

In fructuoſa

NOn omnis qui dicit mihi,domine,domine,intrabit in regnum cœlorum:ſed qui facit voluntatẽ patris mei, qui in cœlis eſt,ipſe intrabit in regnum cœlorum. *Ma.7 21*

Et diſcedit ab iniquitate omnis qui inuocat nomẽ Dñi *2.Ti.2.19*

Nominis Dei frequentatio periculoſa.

NOn vſurpabis nomen Dei tui fruſtra. *De 5.11.*

Nominatio vero Dei,&c.(Vide) *iuramentum.* *Ec.23.10*

Sicut ſeruus crebrò vapulans non leuatur vibicibus:ita qui deierat,& nomẽ dei aſsiduè vſurpat,culpa nõ vacabit, *Ibidẽ 11.*

Nouiſsimorum memoria à malo reuocat. *Ec.11.8,*

Si annis multis,&c.(Vide(*Gaudium.* *7.40.*

In omnibus operib. tuis memorare nouiſsima tua, & in æternum non peccabis. *28.6.*

Memento nouiſsimorum ,& deſine inimicari,

Ad bonum incitat:

IN die bonorũ,ne immemor ſis malorũ,& in die malorũ ne immemor ſis bonorũ,qm facile eſt Deo in die obitus *Ec.11.27*

retri-

retribuere vnicuique ſecundum vias ſuas.

18. 24 Memento iræ in die cõſummationis, & tempus retributionis in conuerſatione facies.

38.21 Ne dederis in triſtitiam cor tuum, ſed repelle eam à te, & memento nouiſsimorum.

Ibide. 23 Memor eſto iudicij mei, ſic enim erit, & tuũ. Mihi heri, & tibi hodie, (uiſsimi tui.

*Eſa.*47.7 Non poſuiſti hæc ſuper cor tuum, neq; recordata es no-

Nuncius bonus.

*Pr.*13.17 Legatus autem fidelis ſanitas.

25.13 Sicut frigus niuis in die meſſis, ita legatus fidelis ei, qui miſit illum, animam ipſius requieſcere facit.

Ibide. 25 Aqua frigida aĩæ ſititi, & nũcius bon⁹ de terra lõginqua

malus.

Pr 10.26 Sicut acetum dentibus, & fumus oculis, ſic piger his, qui miſerunt eum.

13.17. Nuncius impij cadet in malum.

26.6 Claudus pedibus, & iniquitatẽ bibẽs, qui mitti verba per nuncium ſtultum.

Nouum Teſtamentum.

*Hi.*31.31 Ecce dies venient dicit Dominus & faciam domui iſrael & domui iuda fœdus nouum.

*Ma.*26.28 Hic eſt enim ſanguis meus noui teſtamenti qui pro multis effundetur in remiſſionẽ peccatorum. Idem verbatim habetur.14.24. Item Luc.22.20.

*1.co.*11.24 Et gratias agens fregit & dixit: accipite & mãducate hoc eſt corp⁹ meũ, quod pro vobis tradetur, hoc facite in meã commemorationem.

Heb 8.8 Vituperans enim eos dicit. Ecce enim dies veniet dicit, Dominus & cõſummabo ſuper domum iſrael & ſuper domum iuda teſtamentum nouum.

*cap.*9.15 Et ideo noui teſtamẽti mediator eſt, vt morte intercedente in redemptionem earum præuaricationum quæ erant ſub priori teſtamento, repromiſsionem accipiant, qui vocati ſunt æternæ hæreditatis.

*cap.*10.16 Hoc autem teſtamẽtum quod teſtabor ad illos poſt dies illos dicit Dominus dando leges meas in cordibus eorũ, & in mẽtibus eorũ ſuperſcribã eas. & peccatorũ & iniquitatum eorum iam non recordabor amplius. Cẽp.13.20.

Nouũ cœlum & noua terra poſt mundi innouationem.

Ecce

ECce enim ego creo cœlos nouos & terrã nouã & non erunt in memoria priora & non aſcendẽt ſuper cor Eſ.65.17
Quia ſicut cœli noui & terra noua quæ ego facio ſtarẽ coram me dicit Dñs,ſic ſtabit,ſemẽ veſtrũ & nomẽ veſtrum C.66.22
Nouos verè cœlos,& nouã terram ſecundum promiſſa ipſius expectamus,in quibus iuſtitia habitat. 2.petr.3.3
Et vidi cœlum nouum & terram nouam. Apo. 21.1

Nudi veſtiendi.

FRange eſurienti panem tuum,& egenos vagoſq; induc in domum tuam:cum videris nudũ operi eum &carnẽ tuam ne deſpexeris.Ezec:18 7.Tob.1.17. Eſa.58.7
Aut quando te vidimus infirmum, aut in carcere,&veni mus ad te?Et reſpondens rex dicet illis. Amen dico vobis, q̃diu feciſtis vni ex his fratrib. meis minimis,mihifeciſtis. M25.36
Vide miſericordia.
Obed filius Boos ex Ruth.Ruth:4.17.Matt.1.5.

Obediendnm Deo eiuſque præceptis, & quæ obidientibus conſtituta ſit merces.

ABraham Dei mãdato parens, promiſſaque eius patria relicta,comitante Loth,Domino in Sichẽ ſacrificauit Gen12.
Dixit ergo Deus ad abrahã,& tu e go cuſtodies pactum meum,& ſemen tuum poſt te in generationibus ſuis. cap.17.9
Vocauit autem Angelus Dominus Abrahã ſecundo cœlis dicens per meme ipſum iuraui dicit dominus quia feciſti hãc rem,& nõ pepercisti filio tuo vnigenito propter me benedicã tibi & multiplicabo ſemen tuũ ſicut ſtellas cęli, & velut arenã quæ eſt in littore maris,poſsidebit ſemẽ tuũ portas inimicorum ſuorum.&benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ quia obediſti voci meæ. ca.22.15
Benedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ, eo q̃d obedierit Abraham voci meę,& cuſtodierit pręcepta mea, & mandata mea,& ceremonias legéſque ſeruauerit, cap.26.5
Si Audieris(ait Dominus ad Moyſen) vocem domini dei tui & quod rectũ eſt corã eo feceris,& obedieris mãdatis eius,cuſtodieriſq; omnia præcepta illius, cunctũ languorẽ quẽ poſui in AEgypto,non inducam ſuper te, ego eñ ſum Dominus Deus tuus ſaluator tuus, E.15.26
Si ergo audieritis vocem meã,& cuſtodieritis pactũ meũ eritis mihi in peculiũ de cũctis populis : mea eſt eñ omnis terra,&vos eritis mihi in regnum ſacerdotale,& géſſancta cap.19

Ca. 20. 6 Et faciens miſericordiam in milia his qui diligunt me & cuſtodiunt præcepta mea.

C. 23. 22 Quod ſi audieris vocē eius,& feceris omnia quæ loquar inimicus ero inimicis veſtris,& affligam affligentes te.

Le. 20:23 Cuſtodite leges meas , atque iudicia & facite ea , ne & eos euomat terra quàm intraturi eſtis,& habitaturi.

ca. 26. 3 Si in præceptis meis ambulaueritis,& mādata mea cuſtodieritis,&feceritis ea dabo vobis pluuias tēporibus ſuis,& terra gignet germen ſuum,& pomis arbores replebūtur.11

De. 4. 40 Cuſtodite pręcepta eius,atq; mādata quæ ego pręcipio tibi,vt bene ſit tibi,& filiis tuis poſt te & permaneas multo tēpore ſuper terram quam dominus Deus tuus daturus eſt tibi.Cap.8.per totum.& Cap.11.per totum.

cap. 13. 4 dn̄m deū veſtrū ſequimini & ipſum timete, & mādata illi⁹ cuſtodite.& audite vocē ei⁹,ipſi ſeruietis & ipſi adhęrebitis

cap. 18, 15 Prophetā de gēte tua & de fratribus tuis ſicut me ſuſcitabit tibi dn̄s Deus tu⁹ ipſum audies·&c.19. q aūt verba ei⁹ quæ loquitur in noīe meo audire noluerit ego vltor exiſtā

cap. 24. 8 Obſerua diligenter ne incurras plagam lepræ, ſed facies quæcunque docuerunt te ſacerdotes leuiticigeneris,iuxta id quod præcepi eis,& imple ſollicitè Item.Cap.47.10.

cap. 28, 1 Si autem audieris vocē Domini Dei tui,vt facias atq; cuſtodias omnia mādata eius quæ ego pręcipio tibi hodie,faciet te dn̄s deus tuus excelſiorē cunctis gentibus quę verſantur in terra.De.13.Aperiet dominus(theſaurū ſuū optimum cœlum,vt tribuat pluuiam terrę tuæ in tēpore ſuo, benedicetque cunctis operibus manuum tuarum

1. R. 10. 30 Si timueritis dn̄m & ſeruieritis ei , & audieritis vocem eius,& nō exaſperaueritis os domini, eritis & vos & rex q imperat vobis ſequētes dn̄m deum veſtrum : ſi autem non audieritis erit manus dn̄i ſuper vos & ſuper patres veſtros

4. R. 10. 30 dixit autē dominus ad Iehu quia ſtudioſe egiſti qđ rectū erat,& placebat in oculis meis, & oīa quæ erāt in corde meo feciſti contra domum Achab,filij tui vſque ad quartam generarationrm ſedebunt ſuper thronum Iſrael.

2 pa 7. 17 Tu quoq;(Salomō) ſi ambulaueris corā me,ſicut ambulauit dauid pater tuus,& feceris iuxta oīa quæ pręcepi tibi &iuſtitias meas iudiciaq;mea ſeruaueris:ſuſcitabo thronū regni tui,ſicut pollicitus ſum dauid patri tuo dicēs:nō auferet de ſtirpę tua vir q nō ſit princeps in Iſrael,ſi aūt auerſi fueritis & reliqueritis iuſtitias meas,&p̄cepta mea quę p-

poſui

poſui vobis,& abeũtes ſeruieritis diis alienis,& adoraueri tis eos,euellã vos de terra mea,q̃ dedi vobis, & domũ hãc quã ſanctificaui nomini meo,proiiciam à facie mea & tradam eam in parabolam & in exemplum cunctis populis.

Audi fili mi,diſciplinam patris tui,& ne dimittas legem matris tuæ,33.Qui autem me audierit,abſque terrore requieſcet,& abundantia perfruetur timore malo ſublato. *Prou.1.8.*

Auris quæ audit increpationes vitę,in medio ſapientum commorabitur.Eſaiæ.55.3 *ca.15.31.*

Si volueritis & audieritis me,bona terræ comedetis. *Eſa.1.19.*

Vtinam attendiſſes(Increpat Dominus Iudęorũ ingratitudinem,hipocriſin,atq; duritiã)mãdata mea, facta fuiſſent ſicut flumẽ pax tua,& iuſtitia tua ſicut gurges maris, & fuiſſet quaſi arena ſemen tuum. *ca.48 18.*

Audite vocem meam,& ero vobis in Deũ,& vos eritis mihi populus,& ambulate in omni via quam mandaui vobis,vt bene ſit vobis,& non audierunt nec inclinauerũt aurem ſuam ſed abierunt in voluptatibus ſuis & in prauitate cordis ſui mali,factique ſunt retrorſum & non in ante,&c. Idem habetur verbatim,Cap 11.4.Cap 14.34. *Hie.7.23*

Exemplo obedientiæ Rechabitarum præcepta patris ſui licet dura ſeruantium expoſtulat Dominus de pertinaci iudæorum inobediẽtia aduerſus ipſius pręcepta, quapropter his prænunciat Dominus mala,illis autem bona. *ca.35.*

Hęc enim omnia popter mandatum Dei fiunt. *Ec.35.7.*

Cũ illa adhuc diceret,ait adoleſcẽs,Quẽ ſuſtinetis? Nõ obedio præcepto regis,ſed præcepto legis,q̃ data eſt nobis per Moyſen.fili⁹ reſpõdet q̃d porcinis carnib⁹ nollẽt veſci. *2.m 7 30*

Ait illis,Venite poſt me & faciã vos fieri piſcatores homi nũ,at illi continuò relictis retibus & naui ſecuti ſunt eum. *Ma.4.19*

Omnis ergo qui audit verba mea hęc,& facit ea,aſſimulatur viro ſapiẽti q ædificauit domũ ſuã ſupra petrã,& omnis qui audit verba mea hæc & nõ facit ea,ſimilis erit viro ſtulto.&c.Cap.8,51,Cap.15 3. *cap.7.24*

Et ecce vox de nube dicẽs,hic eſt fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi bñe cõplacui,ipſũ audite.c.5.3.Lu.5.4.10.5.7.Act.419 *Ca.17.5*

Qui vos audit me audit,& qui vos ſpernit me ſpernit. *Lu.10.16*

Et nos ſumus teſtes horũ verborũ & ſpiritus ſanct⁹ quẽ dedit Deus omnibus obedientibus ſibi.Rom 16.19. *Act.5.32*

Humiliauit ſemetipſũ factus obediẽs vſque ad mortem autem crucis 18.Itaq; chariſsimi (ſicut ſemper obediſtis) nõ in præſentia mei tantũ,ſed multo magis nũc in abſẽtia *phili.2.8.*

mea cum metu & tremore operamini veſtram ſalutem:

1.pe.1.21 Animas caſtificantes in obedientia charitatis & fraterni tatis amore,ſimplici ex corde inuicem diligite attentius.

Iac.1.22. Eſtote autem factores verbi, & non auditores tantum fallentes vosmetipſos.

Perſeueranter.

De.5.28 QVod cum audiſſet Dominus,ait ad me: Audiui vocem verborum populi huius, quæ locuti ſunt tibi Bene omnia ſunt locuti. Quis det talem eos habere mentẽ,vt ti meāt me & cuſtodiant vniuerſa mādata in omni tempore, vt bene ſit eis, & filiis eorum.

Ob mali deuitationem.

1.r.15. 22 NVnquid vult Dominus holocauſta & victimas & non potius vt obediatur nomini Domini? Melior eſt enim obediẽtia quàm victimæ,& auſcultare magis, quàm offer re adipẽ arietum: quoniā quaſi peccatum ariolādi eſt repu gnare,& quaſi ſcelus idololatriæ nolle acquieſcere.

pro 1.24. Quia vocaui & renuiſtis,extẽdi manum meā,& nõ fuit qui aſpiceret Deſpexiſtis omne conſilium meum, & incre pationes meas neglexiſtis.

Ego quoque in interitu veſtro ridebo,& ſubſannabo cũ vobis id quod timeatis aduenerit.

Eſa.1.20. Quòd ſi nolueritis,& me,ad iracundiam prouocaueritis gladius deuorabit vos.

ier 35.13 Nunquid non accipietis diſciplinam,&obediatis verbis meis dicit Dominus?

Boni conſequutionem.

deu.11.27 EN propono in cõſpectu veſtro hodie benedictionẽ & maledictionem. Benedictionẽ, ſi obedieritis mandatis Dei veſtri,maledictionẽ ſi non obedieritis.

[illegible] 1.32 Qui autẽ me audierit abſque terrore requieſcet & abũ dantia perfruetur,timore malorum ſublato.

3.21. Cuſtodi legem meam,atque conſilium meum· & erit vita animæ tuæ.

15 28. Mens iuſti meditabitur obedientiam.

Iſa.1.19. Si volueritis & audieritis me,bona terræ comedetis

55.2. Audite audientes me comedite bonum. Inclinate aurẽ veſtram & venite ad me,audite,& viuet anima veſtra,& fe riam vobiſcum pactum ſempiternum.

Vide

Vide ſubditorum officium.

Oblatio omnis debet eſſe ſine vitio aut macula.

SI holocauſtū fuerit eius oblatio ac de armēto maſculū immaculatū offeret ad oſtium tabernaculi teſtimonij ad placandum ſibi Dominum. *Leu.1.3.*

Quod ſi hoſtia pacificorū fuerit ei⁹ oblatio,& de duob. voluerit offerre,marem ſiue fœmina immaculatā offeret coram Domino Cap.22.19. *Cap.3.1.*

Hæc ſūt ſacrificia quæ offerre debetis.Agnos anniculos immaculatos duos,quotidie in holocauſtū ſēpiternū,31 p̄ter holocauſtum ſempiternum & liba ei⁹,immaculate offeres omnia cum libationibus ſuis. *Nu.28.3*

Sin autem habuerit maculā,& vel claudū fuerit vel cæcum,aut in aliqua parte deforme aut debile,non immolabitur Domino Deo ſuo. *De 15.21*

Noli offerre munera praua,non enim ſuſcipiet illa.

Cumque cōpleueris ex dian illud, offeres vitulū ſed armēto immaculatum, & arietem de grege immaculatum *Ec.35.14* *ex.43 23*

Maledictus doloſus qui habet in grege ſuo maſculū, & votum faciens immolat debile Domino quia rex magnus ego dicit Dominus exercituum,& nomē meū horribile in gentibus, *Mal.1.14.*

Oblationes Deo gratæ cælitus accenduntur.

ABel quoque obtulit de primogenitis gregis ſui, & de adipibus eorum, & reſpexit Dominus ad Abel & ad munera eius.Cap.8.20. *Gen.4.2*

Cecidit autem ignis domini & vocauit holocauſtum & ligna & lapides,puluerem quoque & aquam quæ erat in aquæductu labens. *3.r.18.38*

Et ædificauit ibi altare Domino,obtulitque holocauſta & pacifica,& inuocauit dominum & exaudiuit eum in igne de cœlo ſuper altare holocauſti. *1.p.21.26*

Cumque compleſſet Salomon fundens preces,ignis deſcēdit de cęlo & douorauit holocauſta,& victimas,& maieſtas Domini impleuit domum. *2.pa.7.1*

Sicut & moyſes orabat ad Dominum,& deſcendit ignis de cælo,& conſumpſit holocauſtum. *2.M.2,10*

Oblationes quotidianæ.

HOc eſt q̄d facies in altari.Agnos anniculos duos p ſingulos dies iugiter,vnū agnū manè,& alterum veſpere *Ex.29.38*

Nu.28.3 Hæc ſunt ſacrificia quæ offerre debetis.agnos anniculos immaculatos duos ,quotidie in holocauſtum ſempiternũ. 1.Eſdræ.3 2.

Le.18.21 *oblationes propriorum filiorum.*

DE ſemine tuo non dabis vt cõſacretur idolo Moloch, nec pollues nomen domini Dei tui.

Ca.20.2 Hæc loqueris filiis Iſrael,(ait dñs Moyſi)Homo de filiis iſrael,& de aduenis qui habitant in iſrael,ſi qui dederit de ſemine ſuo idolo Moloch,morte moriatur: populus terræ

de.12.31. lapidabit eum.

Non facies ſimiliter domino Deo tuo,omnes enim abominationes quas auerſatur dominus fecerũt diis ſuis offe

Ca.18.10. rentes filios & filias & comburentes igni.

Nec inueniatur in te qui luſtret filium ſuũ,aut filiam ducẽs per ignẽ,aut qui Ariolos ſuſcitetur & obſeruet ſomnia

4.r.3.26 atque auguria.

Arripienſq́;(rex Moab)primogenitum ſuum filiũ qui re-

Ca.16.3. gnaturus erat pro eo,obtulit holocauſtum ſuper murũ.&c

Sed ambulauit in via regum iſrael , inſuper & filiũ ſuũ (Achaz)conſecrauit transferens per ignem, ſecundũ idola gentium quę diſsipauit dominus coram filiis Iſrael. Idem

ca.17.17. verbatim 2.Paral 28 3.

Seruieruntque Baal & cõſecrauerũt(filij iſrael) filios ſuos & filias ſuas,per ignẽ ,diuinationibus inſeruiebant, & auguriis,& tradiderunt ſe vt facerẽt malum coram domino, & irritauerunnt eum.

cap.21.6 Et traduxit(Manaſſes)filium ſuum per ignem,& ariolat⁹ eſt,&obſeruauit auguria,& fecit pithones,& aruſpices mul

pſ.105.37 plicauit,&c.

Et immolauerunt filios ſuos,& filias ſuas dęmoniis,Eſa.

Hi.7.31. 57.5.repetuntur eadem.

Et ædificauerunt(filij iſrael)excelſa Thophet quæ eſt in valle filij Ennon,vt incenderẽt filios ſuos & filias ſuas,igni,

cap.19.5. quæ non præcepi nec cogitaui in corde meo.

Et ędificauerũt excelſa Baalim ad cõburẽdos filios ſuos igni in holocauſtum Baalim quæ non præcepi nec locutus

Ez.16.20 ſum nec aſcenderunt in cor meum.

Et tuliſti(ieruſalẽ)filios tuos & filias tuas,quas genuiſti mihi,& immolaſti eas ad deuorãdũ,nunquid praua eſt fornicatio tua?immolaſti filios meos & dediſti illos cõſecrãs eis,36.Item Cap.20.31.33.37. Obla

oblationum conuiuia cum gaudio celebrabantur.

OBtulit ergo Ihetro cognatus Moyſi holocauſta, & hoſtias Domino, veneruntq́, Aaron & omnes ſeniores Iſrael, vt comederent cum eo coram Deo. *Ex. 18. 11*

Surgenteſque mane (filij Iſrael) obtulerunt holocauſta & hoſtias pacificas, & ſedit populus manducare, & bibere, & ſurrexerunt ludere, *Ca. 32. 6*

Et immolabis hoſtias pacificas, comedeſque ibi, & epulaberis coram Domino Deo tuo. *De. 27. 7*

Igitur euigilauit Salomō, & intellexit quod eſſet ſomniū cumque veniſſet Ieruſalem ſtetit coram Arca fœderis dn̄i, & obtulit holocauſta & fecit victimas pacificas. & grande cōuiuium vniuerſis famulis ſuis, *3. R. 3. 15*

Et comederunt & biberunt coram Domino in die illo (in ædificio templi Ieruſalem) cum grandi lætitia. *1. p 29. 22*

oblationes impiorum.

FActum eſt autem poſt multos dies, vt offerret Caim de fructibus terræ munera Domino. *Gen. 4. 3*

Tulit autē de præda populus oues & boues primitias eorū quæ cæſa ſunt vt inmmolet domino deo ſuo in galgalis *1. R. 15 21*

Sacrificium & oblationem noluiſti, aures autē perfeciſti mihi, holocauſtum pro peccato non poſtulaſti. *ſa. 39. 7*

Quoniam ſi voluiſſes ſacrificium dediſſem, vtique holocauſtis non delectaberis: (placabilia. *50. 18.*

Victimæ impiorū abominabiles Domino, vota iuſtorū *pro. 15. 8*

Hoſtiæ impiorū abominabiles, q́ offeruntur ex ſcelerib. *ib. 21. 37*

Noli inſpicere ſacrificiū iniuſtū quoniam dominus Iudex eſt, & nō eſt apud illū gloria perſonæ, Eſa. 43. 23. & 51. 8 *Lu. 35. 15*

Vt quid mihi thus de Saba, adfertis, & calamum ſuaueolentem de terra longinqua? holocauſtomata veſtra nō ſunt accepta, & victimæ non placuerunt mihi. *Hie. 6. 30*

Cum ieiunauerint non exaudiam preces eorum, & ſi obtulerint holocauſtomata, & victimas non ſuſcipiam ea, quoniam gladio, & fame & peſte conſumam eos, Oſeæ. 5 6, *c. 14. 13*

Hoſtias offerent, immolabunt carnes & comedēt, & dn̄s non ſuſcipiet eas, nunc recordabitur iniquitatis eorū & viſitabit peccata eorum, ipſi in Aegyptum conuertentur. *Oſeæ. 8. 14*

Quod ſi obtuleris (Iſraelitis loquitur Dominus) mihi holocauſtomata & munera veſtra non ſuſcipiam & vota pinguium veſtrorum non reſpiciam: Mich. 6. 7. *Am. 5. 22*

*Ma.*1.13 Intuliſtis de rapinis claudũ & lãguidum,& intuliſtis munus,nunquid ſuſcipiã illud de manu veſtra dicit Dominus

*Ma.*9.13 Euntes autẽ diſcite quid eſt,miſericordiã volo & non ſacrificium,non enim veni vocare iuſtos , ſed peccatores ad pænitentiam.Marc,12,33.

*Heb.*10.5 Idem ingrediens mundum dicit,hoſtiam & oblationem noluiſti,corpus autem aptaſti mihi,holocauſtomata & pro peccato non tibi placuerunt.

Occultum crimen proximi non reuelandum.

*Ec.*19.10 AVdite verba aduerſus proximum tuum,commoriatur in te,fidens quoniam non te dirumpet.

*Ca.*27,17 Qui denudat arcana amici fidem perdit, & nõ inueniet amicum ad animum ſuũ. 19 Quod ſi denudaueris abſcõſa illius (proximi tui)non perſequeris poſt eũ. 24. Denudare autem amici miſteria,deſperatio eſt animæ infelicis.

Occidere vide Homicidium.

Ochoſias filius Ioram rex Iuda. 4. *Reg.* 24. *fugit in Magedo à facie Iehu,& caditur.*9, 27. *habet ſibi ſucceſſorem Ioab uegem.*1.*par.*3.11.

Occiſio hominis iuridica.

IN ore duorum aut trium teſtiũ peribit,qui interficietur.

*De.*17.6 Nemo occidatur,vno contra ſe dicente teſtimoniũ. Manus teſtiũ prima interficiet eum, & manus reliqua populi extrema mittetur,vt auferas malum de medio tui.

Fortuita.

*N.*35.22 Quod ſi fortuito,& abſque odio , & inimicitiæ quicquam horũ fecerit,(occiderit ferro,aut ligno, aut lapide) & hoc audiente populo fuerit comprobatum,atque inter percuſſorem, & propinquum ſanguinis quæſtio libe rabitur innocens de vltoris manu,

*De.*19.4 Qui percuſſerit proximũ ſuum neſciẽs,& qui heri & nudiuſtertius nullum contra eum odiũ habuiſſe cõprobatur ſed abiiſſe cum eo in Syluam,ad lingua cędenda,& in ſucceſione lignorum ſecuris manus elapſa amicũ eius occiderit: hic ad vnam ſupradictarum vrbium fugiet,& viuet.

Ocium vitia nutrit.

*E.*33.29 Multam enim malitiam docuit ocioſitas.

Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ ſororis tuę ſupetbia ſa *Ez.16.49*
turitas panis,& abũdantia,ociũ ipſius,& filiarũ eius,& ma
num egeno,& pauperi nõ porrigebant & eleuatæ ſunt , &
fecerunt abominationem coram me,& abſtulit eas.

Cùm autem dormirent homines,venit inimicus eius, & *M*
ſuper ſeminauit zizania in medio tritici.

Ocioſas viduas deuita,qui diſcũt circumire domos. Imo *1.T.5.*
& non ſolum ocioſæ,ſed & verboſæ,& curioſæ, loquẽtes,
quę non oportet

Oculus ſimplex & rectus.

DA altiſſimo ſecundum datum eius , & in bono oculo *Ec.35.12*
adinuentionem facito manuum tuarum

Lucerna corporis tui eſt oculus tuus,ſi oculus tuus fue *Ma.6.22*
rit ſimplex, totum corpus tuum lucidum erit, ſi autẽ ocu-
lus tuus fuerit nequam,totum cor tuum tenebroſum erit
idem verbatim,Luc,11,34.

Oculus nequam.

VIdentes filij Dei filias hominũ quod eſſent pulchræ,ac *Gen. 6.2*
ceperunt ſibi vxores ex omnibus quas elegerant.

Homo apoſtata vir inutilis,graditur opere peruerſo an- *Pro.6.13*
nuit oculis,terit pede,digito loquitur,prauo corde machi-
natur malum,& omni tempore iurgia ſeminat,Eccl,4.8.

Nequam eſt oculus liuidi,& auertens faciem ſuã & de-
ſpiciens animã ſuam,inſatiabilis oculus cupidi in parte ini-
quitatis,non ſatiabitur donec conſummator areſaciẽs ani- *Ec. 14.8*
mam ſuam.

Memento quoniam malus eſt oculus nequam. C 41.14

Si oculus tuus fuerit ſimplex totum corpus tuũ lucidũ *Ma.6.22*
erit,ſi autem corpus tuum fuerit nequam , totum corpus
tenebroſum erit.Luc.11.34.

Furta auaritiæ,nequitię ,dolus,impudicitiæ , dolus ma- *Ma.6.22*
lus blaſphemia,ſtultitia, omnia hæc mala ab intus proce-
dunt,& coinquinant hominem. Item.1.ioan.2,6.

oculos vt flamma ignis habet Deus.

CApur autẽ eius & capilli erant candidi tanquã lana al *Apo.1.14*
ba,& tanquã nix,& oculi eius tanquã flamma ignis. *Ca. 2.18*

Hæc dicit filius Dei qui habet oculos tanquam flãmam
ignis,& pedes eius ſimiles aurichalco.

Oculi autem eius ſicut flamma ignis,& in capite eius dia *Ca.19.12*
demata multa,habens nomen ſcriptum quod nemo nouit
niſi ipſe. Oo 3 *Ocu*

Oculorum cuſtodia quantopere ſit neceſſaria, ne peccetur.

Gen.3.16 Vidit igitur mulier quod bonum eſſet lignum, ad veſcendũ & pulchrũ oculis aſpectu delectabile,& tulit de fructu illius,& comedit deditque viro ſuo qui cõmedit,Ca.6.2.

Ca.34.2 Quã(ſcilicet dinã filiam Liæ) cùm vidiſſet Sichem filius Homot Hæuei,princeps terrę illi⁹,adamauit eã & rapuit & dormiuit cũ illa,vi opprimẽs virginem,Cap.38. Cap.49.7

2.Re.11.2 Dum hæc agerentur(ſcilicet obſiderant Rabba ciuitatẽ) accidit vt ſurgeret dauid de ſtratu ſuo, poſt meridiem & deambularet in ſolatio domus regiæ,viditque mulierẽ(ſcilicet Berſabeæ) ſe lauantem ex aduerſo ſuper ſolariũ ſuũ, erat autem mulier pulchra valde,&c.

ca.13.‡ Abſalon inceſtum cum ſorore Thamar fratrem Ammõ occidit iratoque patre profugus ad regẽ Geſſur tribus annis ibi permanſit.

pr.26.33 Oculi tui videbũt extraneas & cor tuũ loquet̃ peruerſa.

Eccle.9.7 Ne ſpernas hominẽ in ſenectute ſua,etenim ex nobis ſeneſcunt,noli de mortuo inimico gaudere, ſciens quoniam omnes morimur,& in gaudium volumus venire &c.

ca.25.28 Ne reſpicias in mulieris ſpeciem,& nõ concupiſcas mulierem in ſpecie,&c.per totum caput.

ca.41.25 Erubeſcite à ſalutationibus de ſilentio,à reſpectu mulia-ris ſeruicarię,& ab auerſione vultu cognati

ca.42.12 Omni homini noli intendere in ſpeciem & in medio mulierum noli commorari,

Iud.10.17 Cumque intraſſet iudith ante faciem eius,ſtatim raptus eſt in ſuis oculis Holophernes,&c.

ca 12.16 Cor autem Holophernis concuſſum eſt, erat enim ardens in concupiſcentia eius(iudith)

Da.13.8 Et videbant eam(Suſannam)quotidie ingredientẽ & deambulantem,& exarſerunt in concupiſcentiam eius, & euerterunt ſenſum ſuum,&c.

Ma.5.28 Audiſtis quia dictũ eſt ãtiquis, nõ mœchaberis ego autẽ dico vobis, quia omnis qui viderit mulierem,ad concupiſcendum eam iam mœchatus eſt eam in corde ſuo.

2.pe,2.14 Oculos habentes plenos adulterij, & inceſſabilis delicti: (loquitur de pſeudoprophetis)&c.

Oculus mentis vel intellectus.

Nu.24.3 ASſumpta parabola ait, Dixit Baalã filius Beor dixit homo cuius obturatus eſt oculus,dixit auditor ſermonũ

Dei

Dei qui viſionem omnipotentis Dei intuitus eſt, qui cadit & ſic aperiuntur oculi eius.

Non dedit vobis Deus cor intelligēs, & oculos vidētes & aures quæ poſſunt audire vſque in præſentem diem. De.29.4

Et dixit: Vade & dices populo huic. Audite audientes, & nolite intelligere, & videntes viſionem nolite cognoſcere: Eſa. 9. 6.
Vnde rex Agrippa non fui incredulus cœleſti viſione: ſed his qui ſunt Damaſci primum & Hyeroſolymis, &c, annū ciabam vt pœnitentiam agerent & conuerterentur ad deū digna pœnitentiæ opera facientes. act.26.19

Illuminatos oculos cordis veſtri, vt ſciatis quę ſit ſpes vocationis eius, & quæ diuitiæ glorię hæreditatis eius in ſanctis, & quæ ſit ſuperueniens magnitudo virtutis eius in nos qui credimus. Eph.1.18

Odium, Vide inuidia.

Odio habenda malitia.

QVi diligitis dominū odite malū, cuſtodit dominus ani mas ſāctorū ſuorū, & de manupeccatoris liberabit eos. Pſ.96.10

Nônne qui oderunt te Domine oderam, & ſuper inimicos tuos tabeſcebam. 138.21.

Odite malū & diligite bonū, & cōſtituite ī porta Iudiciū. Amo.5.1

Iurauit dominus Deus in animam ſuam, dicit dominus exercituum, deteſtor ego ſuperbiam Iacob, & domus eius odi, & tradam ciuitatem cum habitatoribus ſuis. Cap.6.8.

Dilectio ſine ſimulatione, odientes malum, adhærentes bono (ſcitis fratres.) Ro.12. 9.

Odium ſine cauſa.

NOn ſupergaudeant mihi, qui aduerſantur mihi iniquè qui oderunt me gratis & annuunt oculis. pſa.34:19

Multiplicati ſunt ſupra capillos capitis mei qui oderūt me gratis. 6.85.

Sed vt adimpleatur ſermo qui in lege eorum ſcriptus eſt, quia odio habuerunt me gratis. Io,15:25.

Odium ſalutare propter Deum.

QVi diligitis dominum, odite malum. Pſ.96.10

Iniquos odio habui 118.113.

Omnem viam iniquam odio habui. Ibid 128.

Vidi præuaricantes & tabeſcebam. Ibid.158

Iniquitatem odio habui, & abominatus ſum. ibid.163.

Nônne qui oderunt te Domine oderam & ſuper inimicos tuos tabeſcebam? perfecto odio oderam illos. 137.21.

Pro.8.13 Timor domini odit malum, arrogantiam & ſuperbiam & viam prauam.

Ec.17.21 Reuertere ad dominum,& auertere ab iniuſtitia tua, & nimis odito execrationem.

Am.5.15. Odite malum,& diligite bonum.

M.10.37 Qui amat patrem aut matrem plus quàm me, non eſt me dignus.

Lu.14.26 Si qui venit ad me,& non odit patrem ſuum ,& matrem & vxorem,& filios & fratres,& ſorores: adhuc autem & animam ſuam,non poteſt meus eſſe diſcipulus.

Ioa.12.25 Qui odit animã ſuam in hoc mundo,in vitam ęternam cuſtodit eam.

Exitiale in ſeipſum.

To.12.10. Qui autem faciunt peccatum & iniquitatẽ, hoſtes ſunt animæ ſuæ.

pſa.10.5. Qui autem diligit iniquitatem,odit animam ſuam:

offerre pro defunctis.

2.m.15.13 Poſt hoc apparuiſſe & alium virũ ætate & gloria mirabilem,& magni decoris habitudine circa illum,reſpondentẽ vero oniam dixiſſe,hic eſt fratrum amator,& populi iſrael,hic eſt qui multum orat pro populo,& vniuerſa ſancta ciuitate,Hieremias propheta Dei.

Officium ſubditorum:infrà. Subditus.

Og rex Baſan cæditur,Num.21,33.Deut 3.8.Cap.29:7.Ca 31 4.Pſal 135 20.

Oneſiphoro optat Paulus miſericordiam 2.Tim.1.16.

Onias ſummus ſacerdos offert pro Heliodoro 2.Mac.3.32 cæditur cap.4.34:

Operum merita & retributio ſeu merces.

pſ.118.112 Inclinaui cor meum ad faciẽdas iuſtificationes tuas propter retributionem.

pr.11.18. Impius facit opus inſtabile,ſeminãti autẽ iuſtitiam merces fidelis,

Ec.36.18 da mercedẽ ſuſtinentibus te vt prophetę tui fideles inueniantũr,& exaudi orationem ſeruorum tuorum,

Eſa.3.10 dicite iuſto quoniam benè,quoniam fructum adinuentionum ſuarum comedet, væ impio in malum, retributio enim manuum eius fiet ei.

Loqui

Loquitur de Noe (Daniel & Iob ipſi)iuſtitia ſua libera- Ex.14.20
uerunt animas ſuas.

Beati eſtis cũ maledixerĩt vobis,& perſecuti vos fuerint, Ma.5.11
& dixerint omne malum aduerſum vos mẽtientes propter
me,gaudete & exultate,qm̃ merces veſtra copioſa eſt in cę
lis,ſic enim perſecuti ſunt prophetas,qui fuerunt ante vos

Et quicunque potum dederit vni ex minimis iſtis calicẽ C.10:42
aquæ frigidę tantum in nomine diſcipuli, Amen dico vo-
bis non perdet mercedem ſuam. C.16.27

Filius enim hominis vẽturus eſt in gloria patris ſui cum
angelis ſuis,& reddet vnicuique ſecundum opera eius. C.25.34
Tũc dicet his,q à dextris eius erũt,venite benedicti patris
mei poſſidere paratũ vobis regnum à cõſtitutione mundi,
eſuriui enim & dediſtis mihi mãducare. Ezec.14.20.loquit̃
de Noe,Daniele,iob, ipſi iuſtitia ſua liberabunt aĩas ſuas. Rom.2.6

Secundum autem duritiam tuam,& pœnitens cor , theſaurizas
tibi iram Dei,in die irę & reuelationis iuſtitię Dei
qui reddet vnicuique ſecundum opera eius.

Oẽs nos manifeſtati oportet ante tribunal xp̃i.vt referat 2.co.5.10
vnuſquiſq; ꝓpria corporis ꝓut geſſit ſiue bonũ,ſiue malũ.

In reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ, quã reddet 2.Ti.4.8
mihi dominus in illa die,iuſtus iudex,non ſolùm autẽ mi-
hi,ſed,& his qui diligunt aduentum eius. He.6.10

Non enim iniuſtus Deus,vt obliuiſcatur operis veſtri, &
dilectionis quam oſtendiſtis in nomine ipſius qui miniſtra
ſtis ſanctis,& miniſtratis.

Nolite itaque amittere confidentiam veſtram, quæ ma cap.10.35
gnam habebit remuneratıonem,cap.11.26.

Videtis quoniam ex operibus iuſtificatur homo & non Jac.2 24
ex fide tantum.

Ecce venio citò,& merces mea mecum eſt,reddere vni- Ap.22.12
cuique ſecundum opera ſua.

Opera mala Deo diſplicent, & pœnam merentur.

CVi dixit dominus,quis enim iudicauit tibi quod nu- Gen 3.11
dus eſſes, niſi quod ex ligno de quo præceperam tibi
ne comederis,comediſti?

Nónne ſi benè egeris(Caim)recipies?ſin autem malè ſta cap.4.7.
tim in foribus tuis peccatum oderit.

Vidẽs autem deus quod multa malitia hominũ eſſet,in cap. 6.5.
terra,& cuncta cogitatio cordis intẽta eſſet ad malũ omni
tempore,penituit eũ ꝙ hominem feciſſet in terra,cap. 7.4.

cap.9.6. Quicunque effuderit humanum ſanguinẽ, fundetur ſuã guis ad imaginem quippe dei factus eſt homo.
cap.11.‡ in ædificationem turris babel, ſuperborem faſtus, & lingua confunditur.
ca.17.14: Maſculus cuius pręputij caro circumciſa nõ fuerit, delebitur anima illa de populo ſuo, quia pactum meũ irritũ fecit.
ca.18.20. dixit itaque dominus: clamor Sodomorum & Gomorrhæorum mulplicatus & eſt peccatum eorum aggrauatũ eſt nimis, cap. 19.11.
ca.19.24. igitur pluit dñs ſuper Sodomam & Gomorrham ſulphur et ignem à domino de cœlo.;26. Reſpicienſque vxor Loth poſt ſe verſa eſt in ſtatuam ſalis cap.42 21.cap.44 16.
cap.20.3 Venit autem deus ad Abimelech per ſomnium nocte et ait illi, en morieris propter mulierem quam tuliſti, (ſcilicet Saram vxorem Aebrahę) habet enim virum.
Exo.7.‡ Moyſes & Aarõ ad Pharaonẽ loquũtur, virgam vertũt in ſerpẽtẽ, & aquam virga percuſſam in ſanguinem, quęetiam faciunt magi Pharaonis ſuis incãtationibus quãob cauſam Pharao magis indurat.*ca.8.*‡ *Secunda* Ægyptiorũ plaga eſt ranarum. *Tertia eſt* Cinophes, *Quarta eſt*, Muſcarũ propter quas rurſum promittit Pharao ſe filios iſrael dimiſſurũ ꝙ
cap.9 ‡ nõ fecit, *Quinta plaga*, eſt peſtis in inmẽtis. *Sexta:* Vlcerum. *Septima*, gradinis ad quã promittit Pharao ſe dimiſſurum populum ſi ceſſet, verum nec id cõplet. nullus aũt filiorum
ca.10.‡ iſrael in his malis aliqd partitur mali, c.10. *Octaua plaga, eſt* locuſtarum. *Nona*, eſt Tenebrarum denſiſſimarum, *Decima erat*, vt omne primogenitum hominum, & iumentorũ moreretur cap.13. ob vitulũ adoratũ Moyſes dominũ precatur, tabulas frangit, vitulum comburit, Aaron obiurgato idololatras occidit iubet, cæteriſque veniam impetrat.
ca.32.‡
ca.32.33 Cui ait deus, Moyſi: qui peccauerit mihi delebo eum de libro meo Leu.10.10. Et deinceps per omnes ſacræ ſcripturæ libros.

Opera bona deo grata ſunt & præmium merentur. Vide opera bona.

Gen.4.4: Abel quoque obtulit de primogenitis gregis ſui & de adipibus eorũ & reſpexit dominus ad Abel & ad munera eius 7: nonne ſi bene egeris recipees. ſin autem male ſtatim in foribus peccatum tuum aderit?
cap.5.24 Ambulauitque cum deo, Enoch: & non apparuit quia tulit eum deus.

Noe

Noe verò inuenit gratiā coram domino. Hæ ſunt gene *capi. 6.9*
rationes Noe. Noe vir iuſtus atque perfectus fuit in gene
rationibus ſuis cum Deo non ambulauit· Cap.8,40. *cap.8.20*
Aedificauit autē noe altare Domino, & tollens de cūctis
peccatorib. & volucrib. mūdis obtulit holocauſta ſup alta
re, odoratuſq; eſt Dn̄s odorē ſuauitatis, & ait ad eū, nequa
quā vltra maledicā terræ propter hoīe· Senſus enim & co-
gitatio humani cordis in malū prona ſunt ab adoleſcentia
ſua, nō igitur vltra percutiā omnē animā viuētē ſicut feci.
Vocauit autē Angelus Domini ſecundo de cœlo dicens, *ca.22.26*
Per memeripſum iuraui dicit Dominus quia feciſti hāc rē,
& nō pepercisti filio tuo vnigenito propter me benedicā ti
bi, & multiplicabo ſemen tuū ſicut ſtellas cœli, & velut are
nam in littore maris, poſſidebit ſemen tuum portas inimi-
corum ſuorum, & benedicentur in ſemine tuo omnes gen-
tes terræ, quia obediſti voci meę.
Et multiplicabo ſemen tuum ſicut ſtellas cœli, daboque *cap.26.5*
poſteris tuis vniuerſas regiones has, benedicentur in ſemi-
ne tuo omnes gentes terræ. Ex.23.22
Quod ſi audieris vocē eius & feceris omnia quę loquor,
inimicus ero inimicis veſtris, & affligam affligentes te.
Nolite cōtaminare animas veſtras? nec tāgatis quicquā Le.11.42
eorum ne immundi ſitis, ego enim ſum Dn̄s Deus veſter,
Sancti eſtote quia ego ſanctus ſum, ne polluatis animas ve
ſtras in omni reptili quod mouetur ſuper terra, ego enim
ſum Dominus qui eduxi vos de terra Aegypti vt eſſem vo
bis in deum, Et ſic deinceps per totam ſcripturam.

operari bene propter mercedem, & retributionem, licitum eſt.

INclinaui cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas in *Pſ.118.112*
æternum propter retributionem.
Gaudete & exultate, quoniam merces veſtra copioſa eſt *Ma 5.12*
in cœlis,
in reliquo repoſita eſt mihi corona iuſtitiæ quā reddet *2.Th 4.8*
mihi Dominus in illa die iuſtus iudex, non ſolum autem
mihi ſed & his qui diligunt aduentum eius. He.11.25
Fide Moyſes grādis fractus eſt, &c maiores diuitias æſti
mās theſauro Aegyptiorū improperium Chriſti, aſpiciebat
enim

enim in remunerationem.

Iram Dei placat.

Iere. 7.3 Bonas facite vias veſtras,& ſtudia veſtra,& habitabo vo
3.*Ioa.*11 Qui benefacit ex Deo eſt. (biſcũ in loco iſto.

Proximum ædificat.

*Ma.*5.16 SIc luceat lux veſtra corã hominibus vt videant opera ve
ſtra bona,& glorificent patrem veſtrum qui in cœliseſt
*Gal.*1.23 Tantum autẽ auditũ habebant,quoniã qui perſequeba-
tur nos aliquando,nunc Euangelizat fidem , qua aliquãdo
expugnabat,& in me clarificabant Deum.

præmium præparat.

Ec. 3.12 ET cognoui quòd non eſſet melius niſi lætari,& facere
bene in vita ſua.
*Ec.*14.20 Omne opus corruptibile in fine deficiet,& qui illud ope-
retur ibit cum illo.
*Ma.*20.8 Voca operarios,& redde illis mercedem.
Ro. 2,10 Gloria & honor,& pax omni operanti bonum.
1.*Co.*3.8 Vnuſquique autem propriam mercedem accipiet ſecũ-
dum ſuum laborem:
2.*Co.*9.6 Qui parce ſeminat parce & metet.
Ap 14.13 Beati mortui qui in domino moriuntur.Opera enim ho
rum ſequuntur illos.

Operationis domeſticæ modus.

Ecc 11.4 QVi obſeruat ventum,non ſeminat:& qui conſiderat nu
bes,nunquam metet.
*E.*38.26 Qui tenet aratrum. Omnes ij in manibus ſuis ſperauerunt,& vnuſquiſque in arte ſua ſapiens eſt:ſine his omnib.
non ædificatur ciuitas.

Fructus.

*pro.*12.11 QVi operatur terrã ſuam,ſatiabitur panibus:qui aũt ſe-
ctatur otium,ſtultiſſimus eſt.
Ec. 20.30 Qui operatur terram ſuam, inaltabit aceruum frugum

Non in quolibet opere homo peccat.

2.*pe.*1.10 QVapropter fratres ſatagite magis vt per bona opera
certam veſtram vocationem,& electionem faciatis.
1.*Ioa.*3.6 Omnis qui in eo manet nõ peccat, & oĩs qui peccat nõ
vidit eũ,nec cognouit eum.9:Omnis qui natus eſt ex Deo
peccatũ non facit,quoniã ſemẽ ipſius in eo manet,& non
poteſt

Poteſt peccare quoniam ex Deo natus eſt.

Scimus quia omnis qui natus eſt ex deo nõ peccat, ſed generatio Dei conſeruat eum,& malignus nõ tangit eum. Ca. 5.18

Opera bona quæ ſunt Vide bona opera.

opera à nobis proximo exhibita tanquã ſibi facta reputat Deus ſiue bona ſint ſiue mala.

CVi exprobraſti,& quem blaſphemaſti & ſuper quẽ ex altaſti vocem,& leuaſti altitudinem oculorum tuorũ ad ſanctum Iſrael, Eſ.37.23

Et bellabunt aduerſum (o Hieremia)& non præualebũt quia ego tecum ſum ait Dominus vt liberem te. Hie. 1.19

O Syon fuge quæ habitas apud filiam Babylonis,qa hęc dicit Dominus exercituum Poſt gloriã miſit me ad gentes quæ ſpoliauerunt vos,qui enim tetigerit vos, tãgit pupillã oculi mei. Zach. 2.8

Amen dico vobis quandiu feciſtis vni ex his fratribus meis minimis mihi feciſtis. M.25.40

Sic autem peccantes in fratres,& percutientes cõſciẽtiam eorum infirmam in Chriſtum peccatis, Acto.9 5. 1.C.8.12

opiniones hominum & cogitationes frequenter ſunt erroneæ.

ARreptiſq, Nadab & Abiu filij Aaron thuribulis,impo ſuerũt ignẽ & inſenſum deſuper,offerẽtes corã domino ignem alienum quod eis præceptum non erat. Le. 10.1

Non facietis ibi(ſ.ſ.Idolatriam) quæ non hic facimus hodie ſinguli quod ſibi rectum videtur. De.12 8

Cùmq, audierit verba iuramenti huius,benedicat ſibi in corde ſuo dicens. Pax erit mihi & ambulabo in prauitate cordis mei,&c.1,Reg.15.9,2,Reg.6.8, C.29 19

Via ſtulti recta in oculis eius,qui autem ſapiens eſt audit conſilia. pro 12.15

Eſt via quæ videtur homini iuſta,nouiſſima autem eius deducunt ad mortem. C.14.12

Omnis via viri recta ſibi videtur,appendit autem corda dominus. Ca. 21.2

Væ qui ſapientes eſtis in oculis veſtris & corã vobiſmet ipſis prudentes. Eſa 5. 21

Qui dicebas(Lucifer)in corde tuo, in cœlũ aſcendã,ſuper aſtra Dei exaltabo ſolium meum,ſedebo in mõte teſtamenti,in lateribus Aquilonis. Ca.14.13

Non

Ca. 55.8 Non enim cogitationes meæ,cogitationes veſtræ,neq; viæ veſtræ viæ meæ(ſunt)dicit Dominus.

M.16.22 Et aſſumēs eum Petrus cœpit increpare(eū dicēs, Abſit à te Dñe nō erit tibi hoc(ſ. vt adeas Hyeruſalē & talia patiaris à Scribis & Phariſæis,)Idem Marci. 8. 23. Verbatim Ioan.12.4.

Io.13.13 Dicit ei Petrus,nō lauabis mihi pedes in æternū,Reſpōdit ei Ieſus,ſi non lauero te , non habebis partem mecum.

orare in nomine Ieſu.

Io.14.13 QVodcūque petieritis in nomine meo hoc,faciā vt glorificetur pater in filio:

Ca.15.16 Nō vos me elegiſtis,ſed ego elegi vos,& poſui vos vt eatis & fructum afferatis,& fructus veſter maneat,vt quodcūq; petieritis patrem in nomine meo det vobis.

ca.16.23 Et in illo die me nō rogabitis qcq̄. Amē amē dico vobis ſi qd petieritis patrē in nomine meo dabit vobis.&Nu.26

1.Io.5.14 Hæc eſt fiducia quā habemus ad eū. Quia quodcūque petierimus,ſecundum voluntatem eius audit nos.

orare quemadmodum oportet,frequenter ignoramus & malè oramus.

M.20.20 TVnc acceſſit ad eū mater filiorū zebedei cū filiis ſuis adorans & petēs aliquid ab eo,qui dixit ei.Quid vis? Ait illi. Dic vt ſedeant hi duo filij mei,vnus ad dexteram tuam & vnus ad ſiniſtram in regno tuo.Reſpondēs autem Ieſus dixit,Neſcitis quid petatis. Poteſtis calicem quē ego bibiturus ſum bibere?Idem Marci 10 35.

Ro,8.26 Similiter autē & ſpiritus adiuuat infirmitatem noſtram, nā quid oremus ſicut oportet,neſcimus,ſed ipſe ſpiritus poſtulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus,

Iacob.43 Petitis & non accipitis,eò quod malè petatis,vt in cōcupiſcentiis veſtris inſumatis.

orare noctes atque dies.

Pſ 18.62 MEdia nocte ſurgebā ad confitendum tibi ſuper iudicia iuſtificationis tuæ.

Luc 18.1 Dicebat autem & parabolam ad illos dicens.Quoniam oportet ſemper orare,& non deficere.

1.Th.3.10 Quam enim gratiarū actionē poſſumus deo retribuere pro vobis in omni gaudio quo gaudemus propter vos ante Deū veſtrū, nocte & die abundātius orate,vt videamus faciem veſtram & compleamus ea quæ deſunt fidei noſtræ

Quæ

Quæ autem verè vidua eſt & deſolata, ſperet in Deum 1.Ti.5.5.
& inſtet obſecrationibus & orationibus nocte & die.

gratias ago Deo meo, cui ſeruio à progenitoribus meis 2.tim.1.3
in conſcientia pura, quod ſine intermiſsione habeam tui
memoriam in orationibus meis nocte & die.

orare ſine intermiſſione.

Petite & dabitur vobis, quærite & inuenietis, pulſate & Mat.7.7
aperietur vobis, item Luc.11.9.

Dicebat autem & parabolā ad illos, quoniam oportet Luc.18.1.
ſemper orare, & non deficere.

Vir autem quidā erat in Cæſarea, nomine Cornelius, Cē act.10.12
turio cohortis quę dicitur italica, religioſus ac timēs Deū,
cum omni domo ſua faciens eleemoſynas multas plebi &
deprecans Deum ſemper.

Geleā ſalutis aſſumite por omnē orationē, & obſecratio Eph.6.18
nem orantes omni tempore in ſpiritu, & in ipſo vigilantes,
in omni inſtantia & obſecratione pro omnibus ſanctis.

orationi iuſtate vigilantes in ea in gratiarum actione, Coll.4,2.
orantes ſimul & pto nobis, &c.

Sine interrniſsione orate, in omnibus gratias agite. 1.Te.5.17.

orare vt fidei prædicatio ſucceſſum habeat.

ORātes omni tēpore in ſpiritu, vigilātes ī omni inſtātia, Ep.6.19.
& obſecratione ꝓ omnib, Sāctis, & ꝓ me vt det mihi
ſermo in aptione oris mei cū fiducia notū facere Euāgeliū Col.4.3
Orātes ſimul & ꝓ nobis, vt Deꝰ apetiet nobis oſtiū ſer-
monis ad loquēdū miſteriū Chriſti, ꝓpter qd etiā victꝰ ſū. 1.th.3.1.

De cætero fratres orate pro nobis, vt ſermo decurrat, &
clarificetur ſicut & apud vos:

orare alium pro alio.

Dixerūtq, (reliquiæ iudæorū) ad Hieremiam prophetā Hi.42 2
cadat oratio noſtra in cōſpectu tuo & ora ꝓ nobis ad
dñm Deum tuū pro vniuerſis reliquiis iſtis, quia derelicti
ſumus pauci de pluribus ſicut oculi tui nos intuētur. 20. Bar.1.13.

Et ꝓ nobis ipſis otate ad dñm deū noſtrū qa peccauimꝰ
dño deo nr̃o (aiūt iudęi ī Babylone his q erāt in Hieruſalē)
& nō eſt aduerſus furor eiꝰ à nobis vſq, ī hūc diē, 2, Mac.1.6 Ep.6.18.

Galeā ſaluris aſſumite per omnē orationē & obſecratio-
oē, orantes omni tempore in ſpiritu, & in ipſo vigilantes in
omni inſtatia & obſectatione pro omnibus ſanctis.

orationi inſtate vigilātes in ea ī gratiarū actione orātes colo.4.8.
ſimul

ſimul & pro nobis &c.

1.T.5.25 Fratres orate pro nobis.

2.T.2.1. De cętero fratres orate pro nobis, vt ſermo Dei currat & clarificetur ſicut & apud vos,

1.tim.2.1 Obſecro igitur primū omniū fieri obſecrationes, oratio nes, poſtulationes, gratiarum actiones pro omnibus homi nibus. pro Regibus & omnibus qui in ſublimitate ſunt.

Iac.5.16. Cōfitemini ergo alterutrū peccata veſtra & orate ꝓ in uicē vt ſaluemini, multum.n.valet deprecatio iuſti aſſidua.

Orate pro inimicis.

nu.16.22 QVi ceciderunt (Moyſes & Aaron) proni in faciē atque dixerunt: fortiſſimé Deus ſpirituum vniuerſę carnis num vno peccante, contra omnes ira tua deſæuiet? 46. Dixitque Moyſes ad Aarō. Tolle thuribulum & hauſto igne de altari mitte incenſum deſuper, pergens cito ad populū vt roges pro eis, iam enim egreſſa eſt ira à domino, & plaga deſæuit. Loquitur de 14700. conſumptis igne, cum Dathan & Abiron, eo quod murmurauerunt, &c.

2.m.2.22 Cùmque ſſūmus Sacerdos exoraret, iidem iuuenes eiſdē veſtibus amicti aſtāte Heliodoro dixerunt Oniæ ſacerdoti, gratias age, nā propter eum dominus tibi vitā donauit.

Ma.5.44 Ego dico vobis diligite inimicos veſtros, benefacite iis qui oderunt vos, & orate pro perſequentibus & calumniā tibus vos vt ſitis filij patris veſtri qui in cœlis eſt.

Lu.6.28. Benedicite maledicentibus vobis, & orate pro calūniātibus vos.

C.23.24 Ieſus autē dicebat Pater dimitte illis, non enim ſciūt qd faciunt diuidentes vero veſtimenta eius miſerunt ſortes.

Act.7.60 Poſitis autē genibus clamabat voce magna (Sthephanꝰ) dicēs. Domine ne ſtatuas illis hoc peccatū & cum hoc dixiſſet obdormiuit: Saulus autē erat conſentiens neci illius.

Orare ſanctos cū Chriſto regnantes, vide Sanctos.

Orare pro defunctis. vide purgatorium.

Oratio quomodo, quando, cui, & vbi fieri debeat, & quid petendum.

Nu.11.6. ET dixit dominus ad Moyſen. Congrega mihi ſeptuaginta viros de ſenioribus iſraël, quos tu noſti quod ſenes populi ſint ac magiſtri, & duces eos ad oſtiū tabernaculi fæderis, facieſque ibi ſtare tecum.

Nec

Nec eſt alia natio tã grãdis q̃ ſi abeat de os appropinquãtes Deu.4.7
ſibi ſicut deus noſter adeſt cũctis obſecrationibus noſtris

Et clamantes filij Iſrael in idolatriam lapſi:ad dominum iud.10.10
dixerunt. Peccauimus tibi quia dereliquimus dñm deum
noſtrum,& ſeruiuimus Baalim,15 Dixeruntq, filij Iſraelad
dominum peccauim⁹,redde tu nobis quidquid tibi placet
tantum nunc libera nos.

Et ait Dauid:dominus petra mea & robur meũ, & ſalua 2.R.22.2
tor meus,7.In tribulatione mea inuocabo dominum & ad
deum meum clamabo & exaudiet de templo ſancto ſuo
vocem meam,& clamor meus veniet ad aures eius.

Ait Salomon)& nunc domine deus,tu rogare feciſti ſer
uum tuũ pro Dauid patre meo,ego autẽ ſum puer,paruu- 2.Re.3,7
lus &ignorans egreſſum & introitum meum.

Et factum eſt cum conſummaſſet comedere herbã terrę, Amo.7.2
dixi: domine deus propitius eſto obſecro,quis ſuſcitabit Ia
cob. quia paruulus eſt?

Specioſa miſericordia Dei in tempore tribulationis quaſi ec.35.26
nubes pluuiæ in tempore ſiccitatis.

Sed in oratione perſiſtens,Sara:cũ lachrymis deprecaba Th.3.11.
tur Deũ,vt ab iſto improperio liberaret eã,13.dixit. Benedi
ctũ eſt nomen tuũ deus patrũ noſtrorũ,qui cũ iratus fue-
ris , miſericordiam facis & in tẽpore tribulationis peccata
dimittes,his qui inuocant te,ad te domine faciemmeã co-
uerto,ad te oculos meos dirigo.Peto domine vtde vincu-
lo improperij huius abſoluas me,aut certe deſup.terrã eri

Oratio humiliantis etiã nubes penetrat. (pias me. Ec.35.21

Tunc Eliachim Sacerdos dñi magnus,circũiuit oẽm Iſ- iudic.4 10
rael,allocutuſq, eſt eos dicẽs:Scitote quoniã exaudiet dñs
preces veſtras, ſi maneates permanſeritis in ieiuniis & ora
tionibus in conſpectu domini.

Cum oratis non eritis ſicut hypocrytę.qui amãt in ſyna
gogis & angulis plateatũ ſtantes orare,vt videantur ab ho Mat.6.5
minibus.Amen dico vobis receperunt mercedem ſuã,9.Sic
ergo vos orabitis,Pater noſter qui es in cælis,ſanctificetur
nomen tuum,idem Luc.11.2.

Petite & dabitur vobis,quærite & inuenietis,pulſate & a Cap 7.7.
perietur vobis.idem Luc.11.9.

Iterũ dico vobis q̃a ſi duo ex vobis cõſẽſerint ſup terrã ca.19.19
de oĩ re q̃cũq,petieritis,fiet illis à patre meo q̃ in cęlis eſt.

Tũc acceſſit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis ca.20.20

ſuis adorãs & petens aliquid ab eo. Qui dixit ei Quid vis?
ait illi. Dic vt ſedeant hi duo filij mei vnus ad dextrã tuã, &
alius ad ſiniſtram in regno tuo. Reſpõdens autẽ Ieſus dixit,
C.21.22. neſcitis quid petatis.
Omnia quæcũque petieritis in oratiõe credẽtes accipie
M.13.33 tis, Cap.26.38. Item Marc.11.24. habetur.
Lu.18.1. Videte vigilate, & orate, neſcitis enim quando temp⁹ ſit.
Dicebat autem & parabolam ad illos, quoniam oportet
ca.22.40 ſemper orare & non deficere.
Et cum perueniſſet ad locũ (ſcilicet montem oliuarũ) di
Ioã.4.24 xit illis: Orate ne intretis in tentationem.
Spiritus eſt Deus, & eos qui adorant eum in ſpiritu, & ve
Ca.9:31 ritate oportet adorare.
Scimus autẽ quia peccatores Deus non audit, & ſi quis
C.14.13. Dei cultor eſt, & voluntatẽ eius facit hunc exaudit.
Et quodcunque petieritis in nomine meo, hoc faciã, vt
Cap.15.7. glorificetur pater in filio.
Si manſeritis in me, & verba mea ĩ vobis mãſerint quod
ca.16.23 cunque volueritis petẽtis & fiet vobis.
Et in illo die me non rogabitis quicquã: Amen, amẽ dico
Act.1.14 vobis ſi quid petieritis patrẽ in nomine meo, dabit vobis.
Hi oẽs (Apoſtoli) erãt perſeuerãtes vnanimiter in oratio
cap.2.42 ne cum mulieribus, & Maria matre Ieſu, & fratribus eius.
Erant autẽ perſeuerantes in doctrina Apoſtolorum: & cõ
cap.4.24 municatione fractionis panis, & orationibus.
Qui cũ audiſſẽt (Apoſtoli) (de claudo ſanato) vnanimiter
leuauerunt vocem ad Deum & dixerunt: dñe tu qui feciſti
cœlũ & terrã mare & omnia quæ in eis ſunt. &c. 31. Et cũ
oraſſent motus eſt locus in quo erant congregati, & repleti
ſunt omnes ſpirituſancto, & loquebantur verbum Dei cũ
Ro.8.26. fiducia, Cap.10.2. cap.14.22.
Similiter autem & ſpiritus adiuuat infirmitatem noſtrã,
nã quod oremus ſicut oportet neſcimus, ſed ipſe ſpiritus po
ca.12:12. ſtulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus.
Spe gaudentes, in tribulatione patientes, orationi inſtan-
1.co.14.13 tes.
Eph.6.18 Et ideo qui loquitur lingua oret vt interpretetur.
Galeam ſalutis aſſumite per oẽm orationẽ, & obſecratio
nem orantes omni tempore in ſpiritu & in ipſo vigilantes
in omni iuſtitia & obſecratione pro omnibus ſanctis.
Collo.4.2. Orationi inſtate, vigilantes in ea, in gratiarũ actione, orã
tes ſi-

tes ſimul pro nobis,&c.

Sine int ermiſſione orate. 1.T.5.17

Obſecro igitur primo omniū fieri obſecratiōes, oratiōes 1.Ti.2.1.
poſtulationes,gratiarū actiones pro oibus hominibus,&c.

Orate pro nobis,confidimus enim quia bonam cōſcien He.13.18
tiam habemus in omnibus bene volentes conuerſari.

Quia oculi Domini ſuper iuſtos, & aures eius in preces 1 pe.3.12
eorum,vultus autem domini ſuper facientes mala.

Poſtulet autem in fide nihil hæſitans , qui enim hæſitat iacob,1.6.
ſimilis eſt,fluctui maris qui à vento mouetur & circumfer
tur.Apoc.19.10.& Cap.22.9.

Petitis & non accipitis,eo quod male petatis,vt in cōcu Cap.4.3
piſcentiis veſtris inſumatis

Triſtatur aliquis veſtrum?oret.Aequo animo eſt?pſallat. Ca.5.13

Oratio Deum inclinat.

Eritque antequam clament,ego exaudiam. adhuc illis E.65.24
loquentibus ego audiam.

Petite & dabitur vobis.Omnis enim qui petit accipit , & Mat.7.7.
qui quærit inuenit,& pulſanti aperietur.

Si ergo vos cum ſitis mali,noſtis bona dona dare filiis ve Luc.11.13
ſtris quanto magis pater veſter,qui in cælis eſt, dabit ſpiri
tum bonum petentibus ſe.

Quodcūque petieritis patrē in nomine meo, hoc faciā. ioan.14.13

Peccatum purgat.

Reſpicite filii nationes hominum , & ſcitote quia nul- Ecc.2.11
lus ſperauit in Domino & confuſus eſt. Quis. n. per-
manſit in mandatis eius,& derelictus eſt? aut quis inuoca-
uit eum, & deſpexit illum?

Qui diligit Deum,exorabit pro peccatis & cōtinebit ſe 3 4.
ab illis,& in oratione dierum exaudietur.

Et rogāte pro eis ſacerdote,propitius eis erit Dominus. Le.4.20
Rogabitque pro eo ſacerdos,&,pro peccato eius , & di- ibidem 31
mittetur e..

Quis eſt qui cōdemnet? Chriſtus Ieſus qui mortuus eſt, Ro.8.34
imo qui & reſurrexit,qui eſt ad dexteram Dei,qui etiam in
terpellat pro nobis.

Vnde & ſaluare in perpetuū poteſt accedens per ſemetip He.7.25
ſum ad Deum,ſemper viuens ad interpellandū pro nobis.

Hominem ſeparat ſpiritualem.

Hoc aūt genus nō eiicitur,niſi p orationē & ieiunium. Ma.17.21
Vigilate & orate,ne incurretis in tentationem. 26.41.

Corporalem.

*Pſ.*49.15 Nuoca me in die tribulatioıs,& eruam te.

Impetrat boni conſecutionem.

Ec. 38.9 Fili in tua infirmitate ne deſpicias teipſum,ſed ora Deũ, & curabit te.

*Ro.*10.1. Fratres,voluntas quidẽ cordis mei. obſecratio ad Deũ. fit pro illis in ſalutem.

*Eph.*6.18 Per omnẽ orationẽ & obſecrationem orantes omni tempore in ſpiritu,& in ipſo vigilantes in omni inſtantia & obſecratione,pro omnib. ſanctis & pro me,vt detur mihi ſermo in apertione oris mei,cũ fiducia notũ facere myſteriũ Euangelij.

*Phi.*1.19 Scio enim quia hoc proueniet ad ſalutem per veſtram orationem

*coloſſ.*1.9 Ideo & vos ex qua die audiuimus,non ceſſamus,pro vobis orantes,& poſtulantes,vt impleamini agnitione voluntatis eius, in omni ſapientia & intellectu ſpirituali,& ambuletis digne,Deo per omnia placentes.

4.2. Orationi inſtate,vigilantes in ea,in gratiarum actione, orantes ſimul & pro nobis,vt Deus aperiat nobis oſtiũ ſermonis,ad loquendum myſterium Chriſti.

Ibid. 12. Salutat vos Epaphras qui ex vobis eſt ſeruus Ieſu Chriſti ſemper ſolicitus pro vobis in orationib. vt ſtetis perfecti, & pleni in omni voluntate Dei.

2.*Th.*1.11 In quo etiam oramus ſemper pro vobis, vt dignetur vos vocatione ſua Deus noſter,de cætero fratres orate pro nobis,vt ſermo Dei currat,& clarificetur,ſicut & apud vos,vt liberemur ab importunis & malis hominibus.

1.*Tim.*2.1 Obſecro igitur primũ omniũ fieri obſecrationes,orationes,poſtulationes,gratiarũ actiones,pro omnib. hominib. ꝓ regibus & omnib.q in ſublimitate cõſtituti ſunt,vt quietam & tranquillã vitã agamus, in omni pietate & caſtitate

Periculi euaſionem.

*Ro.*15.30 Obſecro ergo vos fratres per Dominũ noſtrum Ieſum Chriſtũ,& per charitatem ſancti Spiritus,vt adiuuetis me in orationibus veſtris pro me ad Deum.

Orationes quæ quemadmodum oportet fiunt exaudit Deus.

*Ge.*16.11 Ecce (ait Angelus ad Agar ancillam Saræ & fugienti ab illa) concepiſti & paries filium,vocabiſque nomẽ eius Iſmael eo quod audierit Dominus afflictionem tuam:

Exau-

Exaudiuit autē Deus vocē pueri(Iſmahelis) vocauitque angelus Agar de cælo dicēs, Quid agis Agar? noli timere, exaudiuit enim dominus vocē pueri de loco in quo eſt, ſurge, tolle puerum & tene manum illius, quia in gentem magnam faciam eum Ca.21.17

Et audiuit gemitum eorum(ſcilicet filiorum Iſrael) poſt mortē regis Aegypti, ac recordatus eſt fœderis quod pepigit cū Abrahā, Iſaac, & Iacob, & reſpexit Dominus filios Iſrael & liberauit eos. Ex.2.24

Cui(Moyſi)ait Dominus, Vidi afflictionē populi mei in Aegypto, & clamorē eius audiui, propter duritiam eorum qui præſunt operibus. cap.3.7

Ego audiui gemitum filiorum Iſrael quo Aegyptij oppreſſerunt eos, & recordatus ſum pacti mei. cap 6.5

Si læſeris eos(.ſ.viduam & pupillum) vociferabuntur ad me, & ego audiam clamorem eorum. 27 ipſum enim(veſtimentum proximi tui)eſt ſolum quo operit indumentū carnis ei⁹, nec habet aliud ī quo dormiat, ſi clamauerit ad me ego exaudiam illum, quia miſericors ſum. ca.22.23

Nec eſt alia natio tā grādis q̄ habeat duos appropinquātes ſibi, ſicut De⁹ noſter adeſt cūctis obſecrationib. noſtris. Deut 4.7

Caue ne ſubrepat tibi impia cogitatio & dicas in corde tuo, Appropinquat ſeptimus annus remiſsionis, & auertas oculos tuos à paupere fratre tuo, nolens ei quod poſtulat mutuū commodare, ne clamet contra te ad Dominū & fiat tibi in peccatum. cap.15.9

Tulit autē Samuel aſinū lactantē vnū, & obtulit illū holocauſtū integrū Domino, & clamauit Samuel ad Dñm p Iſrael, & exaudiuit eum Dominus Factū eſt autē cū Samuel offerret holocauſtum Philiſtim inire prælū contra Iſrael: intonuit autē Dominus fragore magno in die illa ſup Philiſtiim, & exterruit eos, & cæſi ſunt à filiis Iſrael. Cap 9 16. 1-Re.7.6

Et clamauit Samuel ad Dominū, Et dedit Dominus voces & pluuias in die illa: cap.12.18

Laudabilē inuocabo dominū, & ab inimicis meis ſaluus ero. 7. In tribulatione(ait Dauid)mea, inuocabo dominū, & ad deū meū clamabo, & exaudiet de templo ſancto ſuo vocam meam & clamor meus veniet ad aures eius: idē verbatim. Pſal.17.7. 2.R.224

Et ait(Ieroboam)ad viros Dei(Semeiam prophetam)deprecare faciem Domini Dei tui: & ora vt reſtituatur mihi 3 R.13 6.

manus mea (arida) orauitque vir Dei faciem Domini et reuerſa eſt man⁹ regis ad eum. & facta eſt ſicut prius fuerat.

3.R.17.22 Et exaudiuit Dominus vocem Eliæ, & reuerſa eſt anima pueri intra eum & reuixit.

4.R.20.5 Reuertere & dic Ezechiæ duci populi mei, hæc dicit dñs Deus Dauid patris tui. Audiui orationẽ tuã, & vidi lachrymã tuã, & ecce ſanaui te, die tertio aſcẽdes templũ domini.

2.p.33.13 Deprecatuſque eſt eũ (Manaſſes) & obſecrauit intẽtè, & exaudiuit orationẽ eius, reduxitq́, eum Ieruſalẽ in regnum ſuũ, & cognouit Manaſſes quod Dominus ipſe eſſet De⁹.

4.eſ.15.7 Propterea dicit Domin⁹, iã nõ ſilebo de impietatib. eorũ quę irreligioſè agũt, nec ſuſtinebo in his quę iniq, exercẽt. Ecce ſanguis innoxius, & iuſtus clamat ad me, & aĩæ iuſtorũ clamãt perſeueranter Vendicãs vindicabo illos dicit Dominus, & accipiã omnẽ ſanguinẽ innoxium ex illis ad me.

iudit.4.8 Et clamauit omnis popul⁹ ad dñm inſtãtia magna, & humiliauerũt animas ſuas ĩ ieiuniis & orationib. ipſi & mulieres eorũ·14. Eliachim Sacerdos dñi magnus locutus eſt eis dicẽs Scitote quoniã exaudiet dñs preces veſtras. ſi manẽtes permãſeritis in ieiuniis & orationib. in conſpectu dñi.

To.3.24. In illo tẽpore exauditæ ſunt preces amborũ (Tobiæ & Saræ) in cõſpectu gloriæ ſummi Dei, & miſſus eſt angelus dñi ſanctus Raphael vt curaret eos ambos quorum vno tempore ſunt orationes in conſpectu domini recitatæ.

pſal.3.5. Voce mea ad dominum clamaui, & exaudiuit me de monte ſancto ſuo.

4.4. Et ſcitote quoniã mirificauit dominus ſanctum ſuum: dominus.n. exaudiet me cum clamauero ad eum. Pſal. 9.13.

21.25. Timeat eum omne ſemẽ Iſrael, quoniam non ſpreuit, neque deſpexit deprecationem pauperis, nec auertit faciem ſuam à me & cùm clamarem ad eum exaudiuit me.

33.7. Iſte pauper clamauit & dominus exaudiuit eum, & de omnibus tribulationibus eius ſaluauit eum.

49.15: Et inuoca me in die tribulationis, & eruam te, & honorificabis me.

54.17. Ego autem ad Deum clamaui, & dominus ſaluabit me:

117.5. De tribulatione inuocaui dominum & exaudiuit me in latitudine dominus.

119.1. Ad dominum cùm tribularer clamaui, & exaudiuit me.

144.19. Voluntatem timentium ſe faciet, & deprecationẽ eorũ exaudiet, & ſaluos faciet eos.

Lon-

Lōge eſt dñs ab impiis,& orationes iuſtorum exaudiet. Pa.15.29
Deprecatio pauperis ex ore vſque ad aures eius peruenict,&ʃiudicium feſtinatè adueniet illi. Ec 21.6
Specioſa miſericordia Dei,in tēpore tribulationis,quaſi nubes pluuiæ in tempote ſiccitatis. ea.35.26
Et inuocauerunt(Elias,Eliſæus)dominum miſericordē, &expandentes manus ſuas extulerūt ad cœlum, & ſanctus dominus audiuit cito vocem ipſorum. ca.48.22
Populus enim Sion habitabit in Ieruſalē plorans ne quaquam plorabis,miſerans miſerebitur tui ad vocem clamoris tui,ſtatim vt audierit reſpondebit tibi. Eſ.30.19
Conſternatus Ezechias proprer blaſphemias, tū Rabſaces,tum Senacherib, mittit ad Iſaiam vt dominum deprecetur,qui ipſum confortans,diuinum promittit auxiliū, & cœlo per angelum exercitu Sennacherib,etiam ipſe à filiis ſuis interimitur. ea 37.‡
Derelinquat impius viam ſuam,&vir iniquus cogitationes ſuas,& reuertatur ad Dominum & miſerebitur eius,& ad Deum veſtrum quoniam multus ad ignoſcendum. cap.55.7
Et inuocabitis me(captiui Iudæi)& ibitis & orabitis me et ego exaudiam vos,quæretis me et inuenietis, cùm quæſieritis me in toto corde veſtro. Hi.29.12
Inuocaui nomen tuum domine de lacu nouiſſimo, vocem meam audiſti,ne auertas aurem tuam à ſingultu meo et clamoribus. Th.3.55
Exaudiuit autem dominus vocem eius,Suſannę:cumque duceretur ad mortē,ſuſcitauit dominus Spiritum pueri iunioris cnius nomen Daniel. Da.13.44
Dixit,Ionas:clamaui in tribulatione mea ad dominum et exaudiuit me,de ventre inferi clamaui & exaudiſti vocem meam. Iona.2.3
Et ducam tertiam partem per ignem, vt vram eos ſicut vritur argentum,et probabo eos ſicut probatur aurum,ipſe vocabit nomen meum,et ego exaudiam eum.dicam populus meus es,et ipſe dicet dominus Deus meus. Zac.13.9
Scimus autem quia peccatores nō exaudiet deus, ſed ſi quis Dei cultor eſt,et voluntatem eius facit hunc exaudit. Ioan.9.31
Ait ille, Cornelius,intuens eum,angelum:timore correptus dixit:Quis es domine?dixit autem illi.Orationes tuæ et eleemoſinæ tuæ aſcenderunt in memoriam,in conſpectu Dei: Act.10.4

Orationes quorundam quare non exaudiat Deus.

De.1.45. Cumque reuerſi ploraretis coram Domino nō audiuit vos (Iſraelitas) nec voci veſtræ voluit acquieſcere.

Ca.13.18 Ego autem abſcondam (ait Dominus) & celabo faciem meam in die illo propter omnia mala quę fecit (Iſrael) quia ſecutus eſt deos alienos.

1.R.8.18 Et clamabitis in die illa (Iſraelitæ) à facie regis veſtri quē elegiſtis vobis, & non exaudiet vos Dominus in die illa, quia petiiſtis vobis regem.

Pſ.17.42 Clamauerunt (Iſraelitæ) nec erat qui ſaluos faceret, ad dominum, nec exaudiuit eos.

pro.1.28. Tunc inuocabunt me & non exaudiam, manè conſurgēt & nō inuenient me, eo quod exoſam habuerint diſciplinā & timorem domini non ſuſceperint, nec acquieuerint conſilio meo, & detraxerint vniuerſæ correptioni meæ.

Ca.15.26 Longè eſt dominus ab impiis, & orationes iuſtorum exaudiet.

Ca.21.13 Qui obturat aurem ſuam ad clamorem pauperis, & ipſe clamabit & non exaudietur.

Ca.28.9 Qui declinat aurem ſuam ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis.

Ec.34.29 Vnus orans & vnus maledicens, cuius vocem exaudiet Deus. 31. Sic homo q̄ ieiunat in peccatis ſuis, & iterū eadē faciens, quid proficit humilians ſe? orationem illius quis exaudiet?

Eſa.1.15. Et cùm extēderitis manus veſtras, auertam oculos meos à vobis, & cùm multiplicaueritis orationem non exaudiā, manus enim veſtræ ſanguine plenæ ſunt.

Hie.7.16 Tu ergo noli orare pro populo hoc, nec aſumas pro eis laudem & orationem, & non obſtas mihi qui non exaudiā te. Idem habetur verbatim, Cap.11 14.

Ca.11.11 Quamobrem hæc dicit dominus. Ecce ego inducam ſuper eos mala de quibus exire non poterunt, & clamabunt ad me & non exaudiam eos (Iſraelitas.) 14.

cap.14.12 Cùm ieiunauerint non exaudiam preces eorum, & ſi obtulerint holocauſtumata & victimas non ſuſcipiā ea, quoniam gladio & fame, & peſte conſumam eos.

cap.15.1. Et dixit dominus ad me. Si ſteterint Moyſes & Samuel coram me, nō eſt anima me ad populum iſtum, eiice illos à facie mea, & egrediantur.

Ergo

Ergo & ego faciã in furore,nõ parcet oculus meus, nec *Ezech.8.*
miſerebor,& cùm clamauerint ad aures meas voce magna
non exaudiam eos.

Tres viri iſti(.ſ.Noe,Daniel,& Iob)ſi fuerint in illa(Iuda) *ca.14.16*
viuo ego dicit dominus Deus,quia nec filios , nec filias li
berabũt,ſed ipſi ſoli liberabuntur,terra autem deſolabitur
20.Si Noe,Daniel,& Iob fuerint in medio eius,viuo ego di
cit dominus Deus,quia filium & filiã non liberabunt, ſed
ipſi iuſtitia ſua liberabunt animas ſuas.

Tunc clamabunt(populi Iſrael)ad Deũ,& non exaudiet *Mic.3.4.*
eos,& abſcondet faciem ſuam ab eis in tempore illo,ſicut
nequiter egerunt in adinuentionibus ſuis.zachar.7.13.

Cùm inuocabitis me non exaudiã vos, maculaſtis enim *4 Eſ.1.26*
manus veſtras ſanguine,& pedes veſtri impigri ſunt ad cõ
mittenda homicidia.

Orabat autem hic ſceleſtus(Anthioch⁹)Dominũ,à quo *2.M.9 13*
non eſſet miſericordiam conſecutus.

Scimus autem quia peccatores non exaudit Deus,ſed ſi *Ioa 9.31.*
quis Dei cultor eſt,& valſitatem eius facit hunc exaudiet. *He.12.17*

Scitote enim qm̃ & poſtea cupiẽs hæreditare benedi-
ctionem(Gen 27.38.)reprobatus eſt,nõ enim inuenit pœ
nitentię locum,quanquam cum lachrymis inquiſiſſet eam.

Petitis & non accipitis, eò quod malè petatis,vt in con *Iaco.4.3.*
cupiſcentiis veſtris inſumatis.

Orationum ſanctorum exempla.

DIxitq; Iacob,Deus patris mei Abrahã, & Deus patris *Ge.32.9.*
mei Iſaac,domine qui dixiſti mihi reuertere in terrã
tuam,& in locum natiuitatis tuæ & benefaciam tibi.

Moyſes autem orabat dominum deum ſuum dicens, cur *Ex.32.11*
Domine iraſcitur furor tuus contra populum tuũ quẽ edu
xiſti de terra Ægypti,in fortitudine magna,& in manu ro-
buſta?13.Recordare,Abrahã,Iſaac & Iſrael ſeruorũ , quib.
iuraſti per temet ipſum dicens, Multiplicabo ſemen veſtrũ
ſicut ſtellas cœli,& vniuerſam terram hanc de qua locutus
ſum dabo ſemini veſtro,& poſſidebitis eam ſemper.

Dimitte obſecro,ait Moyſes,peccatum populi tui ſecun *Nu.14 19*
dum magnitudinem miſericordiæ tuæ,ſicut propitius fui-
ſti egredientibus de AEgypto vſque ad locum iſtum.

Et orãs dixit,Moyſes:domine Deus ne diſperdas populũ *De.9.26*
tuum & hæreditatẽ tuã quã redemiſti in magnitudine tua

quos eduxiſti de AEgypto in manu forti,recordare ſeruorũ tuorum Abraham,Iſaac,& Iacob,nec aſpicias duritiam populi huius,& impietatem atque peccatum.

3.r.8 15 Et ait Salomon,Benedictus dominus Deus Iſrael, q̃ locutus eſt ore ſuo ad patrem meum Dauid , & in manibꝰ eius perfecit,&c.per totum caput 2.Par.6.16.*

4.r.20.3 Obſecro domine,ait Ezechias infirmus ad mortem, memento quæſo quomodo ambulauerim coram te in veritate,& in corde perfecto,& quod placitũ eſt corã te fecerim.

2.p.14.11. Et inuocauit(Aſa)dñm Deum & ait, domine nõ eſt apud te vlla diſtantia vtrum in paucis auxiliis , an in pluribus, adiuua nos domine Deus noſter,in te enim, & in tuo noïe habentes fiduciam,venimus contra hanc multitudinẽ, domine,Deus noſter tu es,non præualeat contra te homo.

Ca.20.6. Ait,Ioſaphat: dñe Deus patrum noſtrorum ,tu es deus in cœlo, & dominaris cunctis regnis gentium,in manu tua eſt fortitudo &potẽtia,nec quiſquam tibi põt reſiſtere.12. Deꝰ noſter ergo nõ iudicabis eos,in nobis quidẽ nõ eſt tãta fortitudo,vt poſſimus huic multitudini reſiſtere(,ſ. Ammonitarum,Moabitarum,& Syriorum)quæ irruit ſup nos, ſed cum ignoramus quid agere debeamus,hoc ſolùm habemus reſidui,vt oculos noſtros dirigamus ad te.

Eſ.9.6. Et dixit,Eſdras:Deus meus confundor,&erubeſco leuare faciem meam ad te,quoniam iniquitates noſtrę multiplicatæ ſunt ſuper caput noſtrum,& delicta noſtra creuerũt vſque ad cœlum,à diebus patrum noſtrorum, ſed & noſipſi peccauimus grauiter vſque ad diem hanc.

Sap.9.‡ Fit oratio ſapientis cum agnitione propriæ imbecillitatis ad impetrandam à domino ſapientiam,quę cùm omnibus neceſſaria ſit,potiſſimum tamen rectoribuspopulorũ, incerta eſt enim humana ſapientia Eccleſ.23.2:

Ecc.36.1 Miſerere noſtri Deus omnium,& reſpice nos,& oſtende nobis lucem miſerationum tuarum,& immitte timorẽ tuũ ſuper gentes quæ non exquæſierunt te , vt cognoſcãt quia non eſt Deus niſi tu, & enarrent magnalia tua.

C.51.‡ Dei laus exaltatio , & gratiarum actio habetur per totum caput.

Bar 1.19 Peccauimus ante dominum Deum noſtrum , & non credidimus diffidẽtes in eum,&c: 21. Et non audiuimus vocẽ domini dei noſtri, ſecundum omnia verba prophetarum, quos miſit ad nos & ad iudices noſtros,&c.

Domino Deo noſtro iuſtitia, nobis autem & patrib. noſtris confuſio faciei ſicut eſt dies hæc. *Cap. 2.6*

Et nunc dñe omnipotēs deus Iſrael, anima in anguſtiis & ſpiritus anxius clamat ad te, audi domine & miſerere, quia Deus es miſericors, & miſerere noſtri quia peccauimus ante te, 9. Iudith. 9. 2. cap. 16 Canticum Iudith. *Cap. 3.1*

Tūc Tobias ingemuit: & cœpit orare cū lachrimis dicēs, iuſtus es dñe, & omnia iudicia tua iuſta ſunt, & omnes viæ tuæ miſericordia & veritas, & iudicium, 12. cap. 8 7. ca. 13. 1. *Tob. 3. 2*

Et deprecabatur dominum Deum Heſter, dicens, domine mi, qui rex noſter es ſalus, adiuua me ſolicitariā, & cuius præter te nullus eſt auxiliator alius. *Heſt. 14. 3*

Dñe miſerere noſtri, te. n. expectauimus, eſto brachiū noſtrū in mane, & ſal⁹ noſtra ī tpe tribulatiōis, c. 37, 16. c. 54.* *Eſa. 33. 2*

Cortipe me domine, veruntamē in iudicio & nō in furore tuo, ne forte ad nihilum redigas me. Effunde indignationem tūam ſuper gentes quæ nō cognouerunt te, & ſuper prouincias quæ nomen tuū nō inuocauerunt: quia comederunt Iacob, & deuorauerunt eum, & conſumpſerūt illū, & decus eius diſſipauerunt cap 17. 13 *Hi. 10. 24*

Expectatio Iſrael dñe, oēs qui te derelinquūt cōfundētur recedentes à te in terra ſcribentur, quoniā dereliquerūt venam aquarū viuentium dominum, ſana me domine, & ſanabor, ſaluum me fac & ſaluus ero, quoniam laus mea tu es. *Ca. 17. 13*

Et oraui ad Dominū poſtquā tradidi librū poſſeſſionis Baruch filio meo dicens, heu, heu, heu, domine Deus, ecce tu feciſti cœlū & terrā in fortitudine tua magna, & in brachio tuo extento, non erit tibi difficile omne verbum. *Ca. 32 16*

Oratio eſt Hieremię) Recordare dñe qd acciderit nobis intuere & reſpice opprobrium noſtrum, &c. per totum cap. *Thren. 1*

Peccauimus dominē, iniquitatē fecimus, impiè egimus & receſſimus & declinauimus à mandatis tuis, ac iudiciis, non obedientes ſeruis tuis prophetis qui locuti ſunt in nomine tuo regibus noſtris, & principibus noſtris, patribus noſtris omnique populo terræ. cap. 13. 42. *Dan. 9. 5*

Fit oratio Habacuch pro ignorantiis, &c.* *Baruc. 3.*

Et conſurgens (Eſdras) à ieiunio conſciſſa habens veſtimenta & ſacram tunicam, ingeniculans, & extēdens manus ad dominum dicebam. Domine confuſus ſum, & reueritus ſum ante faciem tuam, peccata enim noſtra multiplicata ſunt, ſuper capita noſtra, & iniquitates noſtræ exaltatæ *3. Eſ. 8. 74*

ſunt

ſunt vſque ad cœlum &c.4.Eſdr.3 per totum.

2.M.6.30 Sed cũ plagis præmeretur (Eleaſarus)ingemuit & dixit: Domine qui habes ſanctã ſcientiã,manifeſtè tuſcis quia cũ à morte poſſem liberari,duos corporis ſuſtineo dolores. Secundum animam verò propter timoré tuum libẽter hęc patior.Et iſte quidem hoc modo vita deceſsit,non ſolũ iuuenibus,ſed & vniuerſæ genti memoriã mortis ſuæ ad exẽplum virtutis,& fortitudinis derelinquens.

Ac.4.24 Qui cum audiſſent,vnanimiter leuauerunt vocẽ ad Dominum & dixerunt. Domine tu qui feciſti cœlum & terrã mare & omnia quæ in eis ſunt &c.

Orationis efficacia.

Ex.17 ‡ MOyſes vicit Amalachytas.

1.Re.7.9 Samuel vicit Philiſtæos.

3.R.17 ‡ Elias propheta triũ annorũ & ſex menſium ſterilitatem, pluuiamque rurſus & fertilitatẽ à Deo oratione obtinuit.

1.Re.20 Ezechias è graui morbo conualeſcit.

1.Re.1 ‡ Anna ſterilis fit fœcunda.

Dan.3 ‡ Tres pueri in furnace tripudiant,Daniel.

Ca 6. ‡ Daniel inter leones exultat,

Ione. 2.3 Ionas è ventre Ceti liberatur.

Lu.18 ‡ Publicanus Euãgelicus peccatorum veniam impetrat.

C. 23 ‡ In Cruce diſtentus Latro paradiſo donatur,

Ac. 7. ‡ Mortuus Stephanus in cœlum ſuſcipitur.

Ac.12. ‡ Eccleſiæ ſoluuntur,vincula Petri,greſſum claudis, ſanitatem ægris,Mortuos vitæ:diſcipuli Chriſti reſtituerunt.

Ad Orationem eſt neceſſaria fides.

Iacob.1.5 SI Quis veſtrum indiget ſapientia,poſtulet à Deo,q̃ dat omnibus afflue̅ter & nũ improperat,& dabitur ei:poſtulet aũt in fide nihil hæſitans,Qui eñ hæſitat ſimilis eſt fluctui maris,qui à vento mouetur,& circumfertur non ergo exiſtimet homo ille,quod accipiet aliquid à Domino.

Neceſſaria eſt ſpes.

Mat.7.7 PEtite,& dabitur vobis.

Ma.11.24 Omnia quęcunq; orãtes petitis,credite quia accipietis.

Luc.11.10 Omnis qui petit accipit.

Io.16.23 Si quid petieritis patrem in nomine meo dabit vobis.

Neceſſaria eſt charitas.

Io 14.21 QVi habet mãdata mea,& ſeruat ea,ille eſt q̃ diligit me.

.Io.4.21 Chariſsimi,ſi cor noſtrũ nõ reprehenderit nos fiduciã habemus ad deũ,& quicq̃d petierimus:accipiem⁹ab eo

quo

quoniam mandata eius cuſtodimus,& ea quæ ſunt placita coram eo facimus. M.11.25

Cùm ſtabitis ad orãdum dimittite,ſi quid habetis aduerſus aliquẽ,vt & pater veſter qui in cœlis eſt dimittat vobis peccata veſtra,quod ſi vos nõ dimiſeritis, nec pater ueſter qui in cœlis eſt,dimittet vobis peccata veſtra. Iac.5.16

Orare pro inuicem vt ſaluemini. Mat 5.7

Beati miſericordes,qm̃ ipſi miſericordiam conſequẽtur Iob.12.8.

Bona eſt oratio cũ ieiunio & eleemoſyna.&c. *Vide charitas*

Requiritur humilitas corporis. Exo.17.*

MOyſes populi Iſraelitici dux & imperator,pugnante populo manus in altum ad laſsitudinem vſq,ſuſtulit. 3.R.8.*

Salomõ rex eiuſdẽ gẽtis inclitiſſim⁹,in dedicatiõe tẽpli, fixis in terra genib. exẽſiſq, ad cælũ manib⁹ oraſſe legit. Dani.9 3

Poſui faciem ad dominum Deum meum, rogare & deprecari in ieiunijs,ſacco & cinere: (minorem

Sic Niniuitę ieiunarũt,induti ſũt ſaccis à maiore vſq, ad Ione.3.3

Apoſtolus Paulus. Flecto genua mea ad patrem domini Eph 3.15
noſtri Ieſu Chriſti. Lu 18.13

Publicanus Euangelicus,à longè ſtat,pectus tundit,nec ad cœlum oculos audet tollere.

Humilitas ſpiritus.

ORatio humiliantis ſe,nubes penetrat. Ec.35:21

Ad quẽ reſpiciã,niſi ad pauperculũ & contritũ corde. Eſa.66.2

Iuxta eſt Dominus iis,qui tribulato ſunt corde, & humiles ſpiritu ſaluabit. Pſ.33.19

Cor contritum & humiliatum Deus non deſpicies. 50.19.

Reſpexit in orationẽ humiliũ,& nõ ſpreuit preces eorũ. 101.18

Orandi aſsiduitas.

SEmper orate,& non deficite. Luc.18.1

Sine intermiſſione orate. 1 T.5.17

Orationi inſtate,vigilantes in ea in gratiarum actione. Collo.4.2

Chriſtũ interdũ in oratione pernoctaſſe teſtatur Lucas. Luc. 6.12

Ordinis ſacramentum.

SIcut miſit me pater,& ego mitto vos,qđ cũ dixiſſet inſufflauit & dicit eis: Accipite ſpiritũ ſanctũ,quorũ remiſeritis peccata,remittũt eis,& quorũ retinueritis retenta ſunt. Io.20.22

Noli negligere gratiã quæ in te eſt quæ data eſt tibi per prophetiam cum impoſitione manuum præsbyteri. 1.Ti.4.14

Manus citò nemini impoſueritis,nihil faciens in aliã partem declinando. Ca.5:22

propter

1.T.26. Propter quam cauſam admoneo te. vt reſuſcites gratiā Dei quæ eſt in te per impoſitionem manuum mearum.

Tit.1.5. Huius rei gratia reliqui te Cretæ, vt ea q̄ deſūt corrigas & cōſtituas p ciuitates prçsbyteros ſicut ego diſpoſui tibi.

Oreb & Zeb interſiciuntur, Iudic.7.25.

Oſculum pudicum Pacis, & Charitatis ſymbolum.

Ge.29.13 QVi cum audiſſet veniſſe Iacob filium ſororis ſuæ, occurrit obuiam ei, cōplexuſq; eum, & in oſcula ruens, duxit in domum ſuam, cap.45.14.

Ca.48.10 Oculi enim Iſrael caligabant (iacob) præ nimia ſenectute, & clare videre non poterat, applicitoſq, ad ſe (Ioſeph, Manaſſes & Effraim) deoſculatus & circumplexus eſt eos.

Ex.4.27 Dixit aūt dn̄s ad Aarō, vade in occurſum Moyſi in deſertū qui perrexit obuiā ei in montē Dei, & oſculatus eſt eū-

Lu.15.20 Et ſurgens venit ad patrem ſuum) filius prodigus cū autem adhuc longe eſſet, vidit illum pater ipſius & miſericordia motus eſt, & accurrens cecidit ſuper collum eius, & oſculatus eſt eum.

Ac.20.37 Magnus autem luctus factus eſt omnium, & procumbētes ſuper collum Pauli, oſculabantur eum.

Ro.16.16 Salutate inuicem in oſculo ſancto· idem, 1.Cor, 16.20. verbatim, item habetur, 2.Cor.13.12.

1.T.5.26 Salutate fratres omnes in oſculo ſancto, idem 1.Pet.5.14. habetur verbatim.

Occium, vide accedia.

Ozias ſacerdos recepit Achor in domū ſuam, Iudith. 6.19. preſcribit Domini miſerationi tempus quinque dierum. Cap 7.23.

Ozias, vide Vſia.

Pactum cum quibus non ſit ineundum.

E.23.32 NOn inibis cū eis (gētibus) fœdus, nec cū diis eorum.

Ca.34.15 Ne ineas pactū cum hominibus illarū regionū (gentiū) ne cū fornicati fuerint cū diis ſuis & adorauerint ſimulachra eorū, vocet te quiſquam & comedes de immolatis.

deut. 73 Non inibis cū eis gentibus fœdus: neq, ſociabis cū eis cū cōiugia, filiā tuā non dabis filio eius, nec filiam illius accipies filio tuo.

4.R.20.† Rex Achab à propheta reprehenditur, quod fœdus cū Benadab rege Syriæ inierit, illumq, viuum dimiſerit.

pactum

Pactum contra Dei voluntatem cum infidelibus initum punitur.

ISrael ſociatur gentibus à domino derelictis ad ipſius exercitationẽ, ideo ſæpius per extraneos Reges affligitur. *Iud.3.*‡
Rex Achab à propheta reprehenditur, quod fœdus cum Benadab rege Syriæ inierit, illumque viuum dimiſerit. *3.R.20.*†
Cui (Regi Ioſaphat) occurrit Iehu (propheta) fili⁹ Hanani vidẽs, & ait ad eũ: ipio (Achas) prebes auxiliũ, & his q̃ oderũt dñm amicitia iũgeris, & idcirco irã qdẽ dñi merebaris. *2.Pa.19.2*

Pactum init Deus cum populo.

POnãq; fœdus meũ inter te & me, & multiplicabo te vehementer nimis. 7 Et ſtatuã pactũ meum inter me & te & inter ſemen tuum poſt te, in generationibus ſuis, fœdere ſempiterno, vt ſim Deus tuus, & ſeminis tui poſt te. *Gen.17.2*
Si ergo audieritis vocẽ meã, & cuſtodieritis pactũ meũ, eritis mihi ĩ peculiũ de cũctis populis, mea eſt.n. õnis terra. *Ex.1.95.*
Dominus Deus non pepigit nobiſcum fœdus in Horeb. *Deu.5.2.*
Ecce dies venient, dicit dominus, & faciam domui Iſrael, & domui Iuda fœdus nouum. *Hi.31.31*

Pactum init populus cum Deo.

PErcuſſit ergo I. ſue in die illo fœdus, & propoſuit populo præcepta, atque iudicia in Sichem. *Io.24.25*
Stetitq; rex, Ioſias, ſuper gradũ & fœdus percuſſit corã domino, vt ambularẽt poſt dominum, & cuſtodirẽt præcepta eius & teſtimonia, & cerimonia in omni corde, & in tota anima, & ſuſcitarẽt verba fœderis huius, quæ ſcripta erãt in libro illo, acquieuitq; populus pacto, idem 2.Paral.15.12. *4.R.23.3*
Pepigit autem Iorada fœdus inter ſe, vniuerſomq́; populum & regem, vt eſſet populus domini. 4.Eſdræ 10.29. *2.p.23.16*

Parentum officium. *Ge.18.19*

SCio enim, ait dominus, q̃ precepturus ſit filiis ſuis & domui ſuæ poſt ſe, vt cuſtodiãt viã dñi, & faciãt iudicium & iuſtitiam, vt adducat dominus propter Abraham omnia quæ locutus eſt ad eum, cap.21.19 cap.24.2.
Filiis autem cõcubinarum largitus eſt Abrahã, munera, & ſeparauit eos ab Iſaac filio ſuo, dum adhuc ipſe viueret, ad plagam orientalem, cap.24.4. *cap.25.6*
Iacob ſingulis ſuis filiis bñdicẽs, & quorũdã defect⁹ arguẽs futura illis p̃dicit, tandẽq; declarato ſepulturæ ſuæ loco, moritur *ca.49.*‡

Exo.10.1 Et narres, (Moyſi & Aaron ait Deus) in auribus filij tui nepotum tuorum, quoties cõtriuerim AEgyptios, & ſigna mea fecerim in eis, vt ſciant quia ego dominus.

ca.13.14 Omne primogenitum hominis de filiis tuis pretio redime, cùm que interrogauerit te filius tuus cras dicens: quid eſt hoc? reſpondebis ei: In manu forti eduxit nos dominus de terra AEgypti de domo ſeruitutis.

Le.19.29 Ne proſtituas filiam tuam, ne contaminetur terra & impleatur piaculo.

Deu.4.9. Cuſtodi temetipſum & animã tuã ſolicitè, ne obliuiſcaris verborũ, quę viderunt oculi tui, & ne excidãt de corde tuo cunctis diebus vitę tuæ, docebis ea filios, ac nepotes tuos, diem quo ſtetiſti coram domino Deo tuo in Horeb.

cap.6.4. Audi Iſrael dñs Deus noſter, dñs vnus eſt: diliges dominũ Deũ tuũ ex toto corde tuo, & ex tota anima tua & ex tota fortitudine tua, eruntq; verba hęc quæ ego præcipio tibi hodie in corde tuo, & narrabis ea filiis tuis, & meditaberis ſedẽs in domo tua, & ambulãs in itinere, dormiẽs atque cõſurgẽs, 20. cũq; interrogauerit te filius tu(cras dicẽs: q̃d ſibi voiũt teſtimonia hęc, & cerimoniæ atq; iudicia quæ pcepit dñs Deus noſter nobis? Dices ei ſerui eramus Pharaonis ĩ AEgypto, & eduxit nos dñs de AEgypto ĩ manu forti.

ca.11.19. Docete filios veſtros vt illa (Dei beneficia) meditẽtur, cũ ſederis in domo tua, & ambulaueris in via, & accubueris, atque ſurrexeris.

ca.21.19. Si genuerit homo filium cõtumacẽ & proteruum, qui nõ audierit patris & matris imperium, & coercitus obedire cõtẽpſerit, apprehẽdẽt eum, & ducẽt ad ſeniores ciuitatis illi⁹, & ad portã iudicij, dicẽtq; ad eos: filius noſter eſt proteruus & contumax, & monita noſtra audire contemnit, cõmeſſationibus vacat & luxuriæ atque conuiuiis, lapidib⁹ eum obruet populus ciuitatis & morietur, vt auferatis malum de medio veſtri & vniuerſus Iſrael audiẽs pertimeſcat.

ca.32.46 Et dicit, Moyſes, ad eos Ponite corda veſtra in omnia verba, quæ ego teſtificor vobis hodie, vt mandetis ea filiis veſtris cuſtodire, & facere & implere vniuerſa quæ ſcripta ſũt in volumine legis huius.

1.R.3.13 Prædixi enim ei quod iudicaturus eſſem domum eius in æternum (ſ Heli) propter iniquitatẽ, eo quod nouerat indignè agere filios ſuos, & non corripuerit eos.

3 Re.2.1 Appropinquauerũt aũt dies Dauid vt moreretur, pręcepitq; Salo

Salamoni filio ſuo dicens.&c.3.obſerua vt cuſtodias māda ta Domini dei tui,vt ambules in viis eius,& cuſtodias cere monias eius,& præcepta eius, iudicia , & teſtimonia ſicut ſcriptum eſt in lege Moyſi(Deut.17.16.)vt intelligēs vniuerſa quæ facis,& quæcunque te verteris.

Quāta audiuimus & cognouimus ea,& patres noſtri narrauerunt nobis. *Pſa.77.3*

Audi fili mi diſciplinā patris tui,& ne dimittas legē matris tuæ,vt addatur gratia capiti tuo, & torques , collo tuo *pro.1 8*

Audite filij diſciplinam patris & attendite vt ſciatis prudentiam.Cap:47. *Cap.4.1*

Qui parcit virga odit filium ſuum,qui autem diligit eū inſtanter erudit. *Ca.13.24*

Erudi filium tuum,ne deſperes , ad interfectionem autē eius ne ponas animam tuam. *Ca.19 18*

Iuſtus qui ambulat in ſimplicitate ſua,beatos poſt ſe filios delinquet, *Cap.20.7*

Stultitia colligata eſt in corde pueri , & virga diſciplinæ fugabit eum. *Ca.22.15*

Noli ſubtrahere à puero diſciplinam,ſi enim percuſſeris eum virga non morietur,tu virga percuties eum & animā eius de inferno liberabis *Ca.23.13*

Erudi filium tuum,& refrigerabit te & dabit delitias animæ tuæ. *C. 29.17*

Filij conſerua tempus & deuita à malo *Ec.4.23.*

Filij tibi ſunt?erudi illos & cura illos à pueritia illorum: Cap,8.11.Cap.48.10 *Ca.7.25*

In filia non auertente ſe,firma cuſtodiam,ne inuenta occaſione vtatur ſe. *Ca. 26.13*

Qui diligit filium ſuum,aſſiduat illi flagella vt lætetur in nouiſſimo ſuo.& non palpet proximorum oſtia,& ſic p totum caput docemur filios in diſciplina educare , & quā ſit pernitioſum illis indulgere.11.Non des illis poteſtatem in iuuentute,& ne deſpicias cogitatus illius, *Cap.30.1*

Quem ab infantia timere Deum docuit(Thobias filiū ſuum)& abſtinere ab omni peccato. *Tob.1.10*

Tobias cum ſe breui putaret moriturum,filiū piiſſima ſalutis monita inculcat,&c.11.Attende tibi fili mi ab ōni fornicatione,& præter vxorem tuam nunquā patiaris crimē ſcire:Superbiam nunquā in tuo ſenſu aut in tuo verbo dominari permitas,in ipſa enim initium ſumpſit omnis perditio.cap 10 14. *Cap.4.*‡

Qq Audite

C 4 14 to Audite ergo filij mei patrẽ veſtrũ, ſeruite Dño in veritate, & iniquitate, vt faciatis quæ placita ſunt illi: & filiis veſtris mandate, vt faciant iuſtitias & eleemoſinas, vt ſint memores Dei, & benedicant eum in omni tempore.

1. M. 6. 28 Vos ergo filij cõfortamini dixit Mathatias moriturus, & viriliter agite in lege, quia in ipſa glorioſi eritis(ſ. cũ feceritis quæ vobis præcepta ſunt in lege à domino deo veſtro.)

2 m. 6. 28 Adoleſcentibus autẽ(dixit Eleazarus moriturus) exemplũ forte relinquam, ſi prompto animo ac fortiter pro grauiſſimis ac ſanctiſſimis lrgibus honeſta morte perfungar, his dictis confeſtim ad ſupplicium trahebatur.

Cap. 7. 20 Supra modum autem mater mirabilis, & bonorũ memoria digna, quæ pereuntes ſeptẽ filios ſub vnius diei tẽpore conſpiciẽs bono animo ferebat proptes ſpẽ quã in deo habebat, ſingulos illorũ hortabatur voce patria fortiter repleta ſapientia & fœmineæ cogitationi maſculinum animum inſerẽs. 27. Itaque inclinata ad illum irridens crudelẽ tyrãnum ait patria voce. Fili mi miſerere mei, quę te in vtero nouẽ menſibus portaui, & lac triennio dedi & alui, & in ætatem iſtam perduxi.

Ma. 10. 37 Qui amat patrem aut matrem pluſquã me, nõ eſt me dignus, & qui amat filiũ aut filiã ſuper me nõ eſt me dignus.

Ephe. 6. 4 Et vos patres nolite ad iracundiam prouocare filios veſtros, ſed educate illos in diſciplina & correptione Domini Itẽ Colloſſ. 3. 21. Verbatim fere. 2. Timo. 3. 15, Titum. 2. 4

paſchæ feſti inſtitutio vide ſupra feſtum paſchæ.

parentes ſunt honarandi ex corde.

Tob. 4. 2 Audi fili mi verba mea otis mei, & ea in corde tuo quaſi fundamentũ cõſtitue. Cũ acceperit deus animã meã, corpus meũ ſepeli & honorẽ habebis matri tuę omnib. diebus eius. Memor n. eſſe debes, q̃ & quanta pericula paſſa ſit propter te in vtero ſuo. Cum autẽ & ipſa cõplacuerit tẽpus vitæ ſuæ ſepelies eã circa me (rit mater tua.

pro. 23. 22 Audi patrẽ tuũ, qui te genuit, & ne cõtemnas cum ſenue

Eccl. 3 14 Fili ſuſcipe ſenectam patris tui, & non contriſtes eum in vita illius, & ſi defecerit ſenſus, veniam da, & ne ſpernas eũ in tua virtute. Eleemoſyna eñ patris: nõ erit in obliuione. Nam pro peccato matris reſtituetur tibi bonũ, & in iuſtitia ędificabitur tibi, & in die tribulationis memorabitur tui & ſicut in ſereno glacies, ſoluentur peccata tua.

D il

Diligenter.

QVi timet Dominum honorat parētes, et quaſi domi- nis ſeruiet his qui ſe genuerunt. *Ibidem.8*

Honora patrem tuum, et gemitus matris tuæ nō obliuiſ caris, et retribue illis quomodo et illi tibi. Memento quoniam niſi per illos natus non fuiſſes. *7.29.*

Filij obedite parentibus per omnia: hoc enim placitum eſt Domino. *Col.3 20*

Propter Dei iuſſionem.

VNuſquiſque patrem ſuum et matrem ſuam timeat.

Honora patrem tuū et matrem ſicut præcepit tibi dominus vt longo viuas tempore, et bene ſit tibi in terra, quā *ex. 20.12.* *Le.19.3.*

Quare vos trangtedimini mandatum Dei propter traditionem veſtram? Nam De⁹ dixit: Honora patrem et matrē, & qui maledixerit, patri vel matri moriatur. *De 5.16.* *Mt.15.4*

Vos autem dicitis. Quicunque dixerit patri vel matri, Munus quodcunque eſt ex me, tibi proderit, et nō honorificabit patrem ſuum vel matrem ſuam.

Ob boni conſecutionem.

COrona ſenū filij filiorū, et gratia filiorū, patres eorū. *Pro.17.6*

Sentiā patris audite filij dilecti, et exequimini eā, vt ſeruemini: dominus enim patrē liberis honorabilem reddidit, et ſententiæ matris attribuit authoritatē in filios. *Ecc.3.2.*

In opere et ſermone et omni patientia honora patrē tuū, vt ſuperueniat tibi benedictio à Deo, et benedictio illius in nouiſſimo maneat. Benedictio patris firmat domos filiorū Maledictio autem matris eradicat fundamenta. *ibidem.9.*

Sicut qui theſaurizat, ita et qui honorificat matrē ſuam *ibidem.5*

Qui honorat patrē ſuum, vita viuet logiore: et qui obedit patri refrigerat matrem. *7.*

Filij obedite parentibus veſtris in domino: hoc enim iuſtum eſt. Honora patrē tuū et matrem tuam, quod eſt mandatū primum in promiſſione, vt bene ſit tibi, et ſis lōgeuus ſuper terram. *Eph.6.1*

Ob mali euaſionem:

QUi percuſſerit patrē ſuū aut matrē morte moriatur. *Ex.21 15*

Qui maledixe, it patri ſuo aut matri, morte moriatur.

Maledictus qui non honorat patrē ſuū & matrem ſuam. *de.27 16*

animam meam pono pro ouibus meis.

Et ego vitam ęternam do eis,& nõ peribunt in æternũ, & non rapiet eas quiſquam de manu mea.

Paſtores præceptores & alij præfecti, qua debeant ſolicitudine, & cura eſſe, erga ſibi commiſſos.

DIligẽter agnoſce vultũ pecoris tui ruoſq; greges cõſidera,nõ enim habebis iugiter poteſtatẽ,ſed corona tribuetur(tibi)in generatione & generationem. Pe:27.23

Diligite lumen ſapientiæ omnes qui præ eſtis populis sap.7.23

Quod infirmum fuit(paſtores)non conſolidaſtis,'& quod ægrotum non ſanaſtis,quod confractum eſt non alligaſtis, & quod abiectum eſt non reduxiſtis,& quod perierat non quæſiſtis,ſed cum auſteritate imperabatis eis & cum potẽtia,&c.per totum caput. Eze.34.4

Quid vobis videtur? Si fuerint alicui centũ oues,& errauerit vna ex eis,nonne relinquit nonaginta nouem in mõtibus,& vadit quærere eam,quæ errauit? Idem, *Lucæ* 15,4. verbatim habetur. M.18.12.

Quis putas eſt fidelis ſeruus & prudens quemconſtituit Domin' ſuper familiam ſuam,vt det illis cibum in tẽpore, ca.24.45

Bonus paſtor animã dat pro ouibus ſuis,mercenarius autem,& qui non eſt paſtor, cuius nõ ſunt oues propriæ,vidit lupum venientem, & dimittit oues & fugit,& lupus rapit, & diſpergit oues &c,per totum caput. ioa.io.11.

Ante diẽ feſtũ paſchæ ſciens ieſus quia venit hora eius vt trãſeat ex hoc mundo ad patrem,cũ dilexiſſet ſuos, qui erant in mundo,in finem dilexit eos, &c. per totum caput cap.13.1.

Ego pro eis rogo:nõ ꝓ mũdo rogo,ſed pro his quos dediſti mihi quia tui ſunt,&c.Et iam non ſum in mundo , & hi in mundo ſunt,& ego ad te venio pater ſancte ſerua eos in nomine tuo,quos dediſti mihi,vt ſint vnum ſicut & nos. ca.17.7.

Reſpõdit ieſus· dixi vobis quia ego ſum,ſi ergo me quæritis ſinite hos abire. cap.18.8.

Attendite vobis & vniuerſo gregi,in quo vos ſpirit' ſanctus poſuit epiſcopos regere Eccleſiam Dei,quam acquiſiuit ſãguine ſuo,&c.31.propter quod vigilate memoria retinentes quoniam per triennium nocte & die nõ ceſſaui cũ lachrymis monens vnumquenque veſtrum. act.20.28

Optabam enim ego anathema eſſe pro fratribus meis, Rom.9.3

qui ſunt cognati mei ſecundum carnem.

cap.12.8. Qui exhortatur in exhortando, domum habet ſecundũ gratiam· qui tribuit in ſimplicitate, qui præ eſt in ſolicitudine, qui miſeretur in hilaritate.

1.co.4.14 Non vt confundã vos hæc ſcribo, ſed vt filios meos chariſſimos moneo.

1.co.11.29 Quis infirmatur & ego non ifirmor? quis ſcandalizatur & ego non vror?

Ga.4.19. Filioli mei quos iterum parturio donec formetur Chriſtus in vobis.

Paſtor bonus deum attendit.

Ibidem.2. QVi autem intrat per oſtium, paſtor eſt ouium. Et quũ proprias oues emiſerit, ante eas vadit, & oues illum ſequuntur: quia ſunt vocem eius.

21.15. Dixit ſimoni petro Ieſus ſimõ ioãnis diligis me plus his Dicit ei: etiã, tu ſcis qa amo te. Dicit ei, paſce agnos meos.

1.cor.4.2 Hic iã quęrit inter diſpẽſatores, vt fidelis quis inueniat.

Ouibus intendit.

iere.3.15 ET dabo vobis paſtores iuxta cor meum, & paſcent vos ſcientia & doctrina.

M.20.25 Scitis quia principes Gẽtium dominantur eorum. Nõ ita erit inter vos. Sed quicũq; voluerit inter vos maior fieri, ſit veſter miniſter. Sicut Filius hominis nõ venit miniſtrari ſed miniſtrare, & dare animã ſuam in redemptionẽ pro multis

ioã.10.11. Bonus paſtor animam ſuam dat pro ouibus ſuis.

1.Ti.3 2. oportet enim epiſcopum irreprehẽſibilem eſſe.

Tit.1.7. Oportet enim epiſcopum ſine crimine eſſe.

3.14. Diſcant autem & noſtri bonis operibus pręeſſe ad vſus neceſſarios: vt non ſint infructuoſi.

act.20.28 Attendite vobis & vniuerſo gregi, in quo vos poſuit Spiritus ſanctus epiſcopos regere Eccleſiam Dei, quam acquiſiuit ſanguine ſuo.

Præmium acquirit.

M.24 25 QVis putas eſt fidelis ſeruus & prudens, quem conſtituit dominus ſuper familiam ſuam, vt det illis cibum in tempore? Beatus ille ſeruus, quem quum venerit dominus eius, inuenerit ſic facientem Amen dico vobis, quoniã ſuper omnia bona ſuu conſtituet eum.

1.Pe.5.1. Seniores ergo qui ĩ vobis ſunt obſecro cõſenior & teſtis Chriſti paſſionũ, q & eius quę in futuro reuelanda eſt glorię cõmunicator: paſcite qui in vobis eſt gregẽ Dei, prouiden-

dẽtes nõ coactè ſed ſpontaneè,ſecũdum deũ,neque turpis lucri gratia,ſed volũtarie neque vt donãtes in clero,ſed for ma facti gregis ex animo (ſibilem gloriæ coronam.

Et quũapparuerit princeps paſtorũ percipietis immarceſ *Ibide.* 4.

paſtor malus bonum gregem diſſidat.

SAcerdotes nõ dixerunt,vbi eſt dominus?& tenentes legem neſcierunt me,& paſtores præuaricati ſunt in me. *Iere.* 2.8.

Grex perditus factus eſt populus meus, paſtores eorum ſeduxerunt eos,feceruntque vagari in montibus, .50.6.

Filij hominis ꝓpheta de paſtorib. Iſrael,væ paſtorib. Iſrael, q paſcebãt ſemetipſos:nõne greges à paſtorib.paſcũtur.lac comedabitis,& lanis operiebamini,& ꝙ craſsũ erat occidebatis,gregẽ autẽ meũ nõ paſcebatis,Quod infimũ fuit nõ cõſolidaſtis,& ꝙ.ęgroiũ nõ ſanaſtis.Quod cõfractũ eſt nõ alligaſtis,& qđ abiectũ eſt nõ reduxiſtis,& quod perierat, nõ quæſiſtis:ſed cũ auſteritate iperabatis eis , & cũ potẽtia *Ex.* 34 2

Et diſperſæ ſunt oues meæ,eo quod non eſſet paſtor. *ibidem.* 8

Nonne ſatis vobis erat paſcua bona depaſcit inſup&reliquias paſcuarum veſtrarũ cõculcaſtis pedibus veſtri,& cũ puriſſimã aquãbiberetis reliquam pedibus veſtris turbaſtis,& cornibus veſtris ventilabatis omnia infirma pecora, donec diſpergerentur foras,Sauabo gregẽ meũ · & nõ erit vltra in rapinã,& iudicabo,inter pecus & pecus: Propterea hæc dicit dñs : Ecce ego ipſe iudico inter pecus pingue & macilẽtũ.Pro eo,quid lateribus & humeris impingebatis *ibide.* 18

Qui non intrat per oſtium in ouile ouium, ſed aſcendit aliunde,ille fur eſt & latro. *ioan* 10.1

Marcenarius autem,& qui non eſt paſtor, cuius nõ ſunt oues propriæ,videt lupum venientem , & dimittit oues & fugit,& lupus rapit & diſpergit oues.

Commodum proprium ſpectat.

IPſi paſtores ignorauerunt intelligentiam. Omnes in viã ſuam declinauerunt , vnuſquiſque ad auaritiam ſuam à ſumno vſque ad nouiſsimum: *ibide.*m1 2

Propterea paſtores audite verbũ Domini, viuo ego dicit Dñs deus,quia pro eo,quod facti ſunt greges mei in rapinã& oues meæin deuorationẽ omnium beſtiarum agri,eò ꝙ non eſſet paſtor,neq.enim quęſierunt paſtores gregem meũ.ſed paſcebãt ſemetipſos,& greges meos nõ paſcebãt *Exe.*34 8

Ecce ego ipſe ſuper paſtores requirẽ gregẽ meũ de manu eorũ,& ceſſare faciam,vt vltra nõ paſcant gregem meum *ibidum.*10

nec peſcāt amplius paſtores ſemetipſos. Et liberabo gregē meum de ore eorū,& non erit vltra eis in eſcam,dicit Dn̄s

Ioa.10.13 Mercenarius autem fugit, quia mercenarius eſt,& non pertinet ad eum de ouibus.

Malum contra ſe prouocat.

Ier 23.1. VAe paſtorib. qui diſperdūt,& dilacerāt gregē paſcuæ meæ.Ideo hæc dicit dn̄s·Vos diſperſiſtis gregē meum & eieciſtis eos,& non viſitaſtis eos: Ecce ego viſitabo ſuper vos malitiam ſtudiorum veſtrorum,ait Dominus

25.34 Vlulate paſtores & clamate,& aſpgite vos cinere optima tū gregis,qa cōpleti ſūt dies veſtri vt īterficiamini &diſsipationes veſtræ & cadetis quaſi vaſa pretioſa:Vox clamoris paſtorū,& vlulatus opimatū gregis qa vaſtauit dn̄s paſcua eorū & cōticuerunt arua pacis à facie iræ furoris dn̄i. Super paſtores iratus eſt furor meus,&ſup hircos viſitabo

Zac. 10 3 Vox vlulatus paſtorū,quia vaſtata eſt magnificātia eorū

11.3. Hæc dicit dn̄s deus meus, paſce pecora occiſionis quæ q poſſidebant occidebāt:& non dolebant, & vendebēt ea dicētes:Benedictus dominus·diuites facti ſumus Et paſtores eorum non parcebant? eis Et ego nō parcam vltra ſuper habitantes terram dicit dominus:

ibide. 16 Adhuc ſume tibi vaſa paſtoris ſtulti.& paſtor &idolum, derelinquēs gregem Gladius ſuper brachium eius & ſuper oculum dextrum eius.

patiens & longanimus eſt Deus.

Gen. 6,3 DIxitque deus(vidēs hominis peccata creſcere)nō permanebit ſpiritus meus in homine in æternum quia caro eſt:eruntque dies illius centum viginti annorum,

Ex. 64 6 Quo(Moyſe) tranſeunte coram eo (deo) ait dominator domino deus miſericors & clemens ,& patiens , & multæ miſerationis & verax,

Dominus patiēs & multæ miſericordiæ auferēs iniquitatē &ſcelera,nullumque innoxium derelinquens,quiviſitas peccata patrum in filios in tertiam &quartam generationē

Nu.14,18

Et tu domine deus miſerator & miſericors,patiens , &

pſa.85.15 multæ miſericordiæ & verax Eccleſ.8,13.

miſerator & miſericors dominus , longanimus & multū

Ioe. 8. miſericors.Idem verbatim 144·8.

Propterea expectat Dominus vt miſereatur veſtri,& ideo

Eſa.40.18 exaltabitur parcens vobis,quia Deus iudicij dominus, beati omnes qui expectant eum·

Et

Et ſcindite corda veſtra & non veſtimenta veſtra,& con- *Ioel.2.21*
uertimini ad dominum Deum veſtrum, quia benignus, &
miſericors eſt,patiens & multæ miſericordiæ,& pręſtabilis
ſuper malitia *Iona.4.3*

Ionas in afflictione ſua orauit dominum dicẽs.Scio enim
quia tu deus clemens & miſericors es,patiens & multę mi
ſerationis & ignoſcens ſuper malitia.

Dominus patiens & magnus fortitudine & mundãs nõ *Na.1.1.3*
faciet innocentem dominus in tempeſtate & turbine vię
eius,& nebulę puluis pedem eius.

Sed misereris omnium quia omnia poteſt, & diſſimulas *Sa.12.24*
peccata hominum propter pœnitentiam.

Tu autem Deus noſter ſuauis & verus es, patiens & in *Cap.15.1*
miſericordia diſponens omnia.

Miſertus autem dominus ſerui illius,dimiſit eum, & de- M.18.27
bitum dimiſit ei.

An diuitias bonitatis eius,& patientiæ,& lõganimitatis *Rom.2.4*
eius contemnis ignorans quoniam benignitas Dei ad pœ-
nitentiam te adducit:

Sed ideo miſericordiam conſecutus ſum, vt in me primo 1,*Ti.1.16*
oſtenderet Chriſtus Ieſus omnium patientiam ad informa
tionem eorum,qui credituri ſunt illi in vitam ęternam.

Non tardat dominus promiſſionem ſuam ſicut quidam *2.pet.3.9*
exiſtimant,ſed patienter agit propter vos, nolens aliquos
perire,ſed omnes ad pœnitentiam reuerti.

patientia & longanimitas fidelium in omni genere tribulationum

ABrahã dei mãdato patrẽs,promiſſaq; accipiens patria re *Ge.12.*‡
licta,comitãte Loth, domino in giebem ſacrificauit, inde
propter famẽ Aegyptum ingreſſus vxorẽ ſuam vocat ſoro-
rem,quam in domum regis ſublatã,poſtea ditatus recipit.

Sibe cibaria adferẽti ac detractori cõfert dauid bona Mi 3.*R* 16‡
philoſeth Semei maledicẽtẽ occidi vetat, 10. & ait rex iis q
voluerũt amputare ei⁹caput. Quid mihi & vobis eſt filij Sar
uię?dimittite eũ vt maledicat, dñs enim pręcepit ei vt ma-
lediceret dauid,& quis eſt qui audeat dicere quare ſic fecit

Iob ſanctus & diues,pro filiis conuiuia celebrantib.⁹do-
mino vicissim ſacrificat,cuius,poſſeſsiones dominus potẽ
ti Satanę diripiendas exponit,per quem perdita omni illius
ſubſtantia interemptiſque filiis,ipſi cum ſignis męſtitię, pa
tiens,in dei laudes prorumpit:

Cap.2.9. Dixit autem illi vxor ſua. Adhuc in permanes in ſimplicitate tua? benedic Deo & morere. Qui ait ad illam: Quaſi vna de ſtultiſ mulieribus locuta es. Si bona ſuſcepimus de manu Dei mala quare non ſuſcipiamus.

Pro.3.11. Diſciplinam Domini fili mi ne abiicias, nec deficias cum ab eo corriperis, quē enim diligit dominus corripit, & quaſi pater in filio complacet ſibi.

Ca.14.29 Qui patiens eſt multa gubernatur prudentia, qui autem impatiens eſt, exaltat ſtultitia ſuam.

Ca.15.1. Reſpōſio mollis frangit ira, ſermo durus ſuſcitat furorē.

ca.16,32 Melior eſt patians viro forti, & qui dominatur animo ſuo expugnator eſt vrbium.

C.25.15 patientia lenietur princeps, & lingua mollis confringit duritiam.

Ecc 1.29 Vſque in tempus ſuſtinebit patiens, & poſtea redditio iu(cunditatis.

Cap.2.4. Omne quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore ſuſtine, & in humilitate patiētiam habe quoniam in igne probatur aurum & argentum, homines vero receptibiles in camino humilitatis.

4.eſ.10.15 Nunc ergo retinere apud temetipſum dolorem tuum, & fortiter fer, qui tibi contigerunt caſus:

2.m 6.20 Intuens autē quemadmodum oporteret accedere patiēter ſuſtinens deſtinauit (Eleazarus) non admittere illicita propter vitæ amorem.

Ca. 7.‡ Septē fratrū, matriſe, eorum ingentia fortimeq, tolerata ſupplicia, quod porcinis nollēt veſci carnibus & quā conſtanter regi ob ſuam crudelitatem oſtēderint damnationē eſſe paratam, & quomodo mater ſuos filios ſit exhortata.

Ma.5.36 Ego autē dico vobis, non reſiſtere malo, ſed ſi quis te percuſſerit in deſteram maxillam tuam, præbe illi & alteram.

Rom.5:3 Non ſolùm autē gloriamur, quod pacem habemus apud dominum Deum noſtrū, ſed & gloriamur, in tribulationibus ſcientes quod tribulatio patientiam, operatur, patiētia autem probationem, probatio verò ſpem.

Ca 12.12 Spe gaudentes, in tribulationibus patientes,

Cap.15.4 Quæcunque enim ſcripta ſunt, ad noſtram doctrina ſcripta ſunt, vt per patientiam, & conſolationem ſcripturarum ſpem habeamus.

Ga.5.22 Fructus autem ſpiritus: eſt charitas gaudium, pax patiētia: benignitas, bonitas, longanimitas, māſuetudo, fides, modeſtia, continentia, caſtitas.

Obſecro

Obſecro vos &c.vt digne ambuletis vocatiõe qua vocati eſtis,cum omni humilitate & manſuetudine,cum patiẽtia ſupportantes inuicem in charitate. Eph.4.2.

Rogamus autẽ vos fratres,corripite iniquietos,cõſolami ni puſillanimes,ſuſcipite infirmos,patientes eſtote ad oẽs. 1.Th.5.14

ita vt & nos ipſi in vobis gloriemur,in eccleſiis Dei pro patientia veſtra,& fide,in omnibus perſecutionib⁹ veſtris & tribulationibus quas ſuſtinetis,in exẽplũ iuſti iudicij dei vt digni habeamini(in)regno Dei,pro quo & patimini.7.Si tamen iuſtum eſt apud deũ retribuere tribulationẽ(aliqui legunt retributionem)iis qui vos tribulant,& vobis qui tribulamini,requiem nobiſcum in reuelatione Domini ieſũ de cœlo cum angelis virtutis eius. 2.Th.1.4

Tu aũt ô homo Dei,hæc fuge,eupiditatẽ &c.: ſectare verò iuſtitiã,pietatẽ,fidẽ,charitatẽ,patientiam,manſuetudinẽ 1.Ti.6.11

Labora ſicut bonus miles Chriſti ieſu.12.Suſtinebimus & conregnabimus,ſi negauerimus,& ille negabit nos. 2.tim.2.3

in quo exultabitis modicum nunc ſi oportet contriſtari in variis tentationibus,vt probatio veſtrę fidei multo præſtantio auro,quod per ignẽ probatur:inueniantur in laudẽ & gloriam,& honorem,in reuelatione ieſu Chriſti. 1.pet.1.6.

Hæc eſt enim gratia,ſi propter Dei cõſcientiã ſuſtinet qs triſtitias patiens iniuſtẽ.Quæ eſt gloria ſi peccantes & colapizeti ſuſtineatis?Sed ſi benefacientes ſuſtinetis, hęc eſt gratie apud deum. Cap.2.19

Sed ſi quid patimini propter iuſtitiam,beati. Timorem autem ne timueritis,& nõ cõturbemini,.7,Melius eſt enim benefacientes,ſi volũtas dei velit:pati,qeàm malefaciẽtes, quia & Chriſtus ſemel pro peccatis mortuus eſt,iuſtus pro iniuſtis,vt nos offerret Deo, Ca.3.14.

Chriſto igitur paſſo in carne, & vos eadẽ cogitatione armamini,quia qui paſſus eſt in carne deſiit à peccatis, vt iã non deſideriis hominum,ſed voluntati Dei,quod reliquum eſt,in carne viuat temporis.2.pet.1.6. Cap.4.1

patientia enim vobis neceſſaria eſt , vt voluntatem dei facientes reporteris promiſſionem. He.10.36.

Moyſes grandis factus,negauit eſſe filiũ pharaonis, magis eligens affligi cum populo Dei,quam temporalis peccati habere iucunditatem. ca 10 24.

idcoque & nos tanquam habentes impoſitam nubem teſtium,deponentes omne pondus,& circumſtans nos peccatum Cap.12.1

catū per patientiā curramus ad propoſitum nobis certamē.
Iaco.5.7. Patientes igitur eſtote fratres, vſque in aduentū Domini, ecce agricola expectat pretioſum fructum terræ, patienter ferens donec accipiat temperentum ac ſerotinum, patientes eſtote & vos & confirmate corda veſtra.

Deum placat.

Pſa.9.19 Patientia pauperum non peribit in finem.
pr.20.22. Ne dicas: reddā malum pro malo. Expecta Dominum & liberabit te.
Apo.3:10 Quoniam ſeruaſti verbum patientiæ meæ, & ego ſeruabo te ab hora tentationis, quæ ventura eſt in orbē vniuerſum tentare habitantes in terra.

Præmium parat.

Luc.8.15 Quod autem in bonam terram, hi ſunt qui in corde bono & optimo audientes verbum retinent, & fructū afferunt in patientia.
Ro.15.4. Quæcunq; ſcripta ſunt ad noſtrā doctrinā ſcripta ſunt, vt per patientiā & cōſolationē ſcripturarū ſpē habeamus.

Hominem commendat.

Pr.16.32 Longanimis forti præſtat, & qui animo ſuo imperat, ei, qui expugnat vrbes.
10,11: Doctrina viri, per patientiam noſcitur.
Eccl.7.9. Melior eſt patiens arrogante.
Lu.21.19. In patientia veſtra poſſidebitis animas veſtras.
1.co.13.4. Charitas patiens eſt, benigna eſt.
He.10.36 Patientia aūt vobis neceſſaria eſt, vt voluntatem Dei facientes, reporteris promiſſionem per veſtram orationem.

Impatientia & eius punitio.

Ex.14.11 Et dixerunt ad Moyſen forſitā nō erāt ſepulchra in AEgypto, iō tuliſti nos vt moreremur in ſolitudine. Quid hæc facere voluiſti vt educeres nos ex AEgypto?
Ca.15.24 Et murmurauit populus cōtra Moyſē dicēs. Quid bibem'?
Ca.16.2. Et murmurauit oīs cōgregatio filiorū Iſrael cōtra Moyſen & Aaron in ſolitudine, dixeruntq; filij Iſrael ad eos: Vtinā mortui eſſemus per manum Dñi in terra AEgypti, &c 7 Dixerūtq; eis (Moyſes & Aaron) mane videbitis gloriam Domini. Audiui enim murmur veſtrū contra Dominū, nos verò quid ſumus quia muſſitatis contra nos.
cap.17.2 Qui (ſ. omnis multitudo filiorū Iſrael) iurgatus contra Moyſen

Moyſen ait:da nobis aquam vt bibamus, quibus reſpōdit Moyſes,quiū iurgamini cōtra me?quid tentatis dominū. *num,ii.ic*
Interea ortū eſt murmur populi quaſi dolentiū pro labore cōtra dominum. Quod cum audiſſet dominus irat⁹ eſt, & accenſus in eos ignis domini deuorauit extremā caſtrorum partem,10 Audiuit ergo Moyſes flentē populū per familias,ſingulos per oſtia tētorij ſui.iratuſq́,eſt furor domini valdè,ſed & Moyſi intoleranda res viſa eſt. *cap.141.*
Igitur vociferās omnis turba fleuit nocte & murmurati ſunt cōtra Moyſen & Aarō cuncti filij iſrāel dicētes:Vtinā mortui eſſem⁹ in AEgypto,& nō in ſolitudine hac vaſta.27 ait dominus vſquequo multitudo hæc peſsima murmurat cōtra me? Querelas filiorū iſrael audiui,dic ergo eis,viuo ego ait dominus ſicut locuti eſtis audiente me ſic faciam vobis in ſolitudine hac iacebunt cadauera veſtra, *C a.21.6*
Quamobrem miſit dominus in populis ignitos ſerpētes ad quorum plagas & mortes plurimorū venerunt ad Moyſen,& dixerunt,peccauimus quia locuti ſumus cōtra dominum & te,ora vt tollat à nobis ſerpentes: *iob,3.1.*
poſt hæc aperuit iob os ſuum & maledixit diei ſuæ & locutus eſt pereat dies in qua natus ſum &,nox in qua dictū eſt,conceptus eſt homo,
Væ iis qui perdiderunt ſuſtinentiam & qui dereliquerunt *Ecc.2.16* vias rectas,& auerterunt in vias prauas:

pauperes boni in ſeipſis humiliantur. *Pro.19.1.*

Melior eſt pauper,qui ambulat in ſimplicitate ſua,quā qui praua labia habet,& ſtultus eſt. *Ibidē.22*
Melior eſt pauper iuſt us,quàm vir mendax, *28.6.*
Melior eſt pauper quiambulat in ſimplicitate ſua,quam diues in prauis itineribus
pauper propter ſcientiam & religionem gloriam adipiſcitur,& diues ob diuitias ſuas in honore eſt. *Ecc.33.1.*
Memento paupertatis in tempore abūdantiæ,& inopię *18.25.* ac penuię in die diuitiarum.
Scio tribulationem tuā & paupertatē tuam,ſed diues es. *Apo.2.9.*

Neceſſariis contentantur:

Noli timere fili mi pauperē quidē vitam gerimus, ſed *Tob.4.23* multa bona habebimus,ſi timuerimus deum,& receſſerimus ab omni peccato,& fecerimus bene. *Pſ.21.27*
Edent pauperes & ſaturabuntur.

melius

pſ.11.27. Melius eſt modicum iuſto,
36.16: pauper,qui ſibi laborat,præſtat glorioſo q pane indiget,
pro 12.9. Eſt,q ſeſe diuitē ſimulat,cū tamē omninò nihil habeat
13.7. eſt ruſus qui fingit ſe pauperem,cùm opibus abundet.
pro.15 16 Melius eſt parum cum timore Domini, quam theſauri magni & inſatiabiles.
16.8. Melius eſt parum cum iuſtitia,qu àm multi fructus cum iniquitate.
30.7. Duo rogaui te,ne deneges mihi,Vanitatē,& verbum mē dacij:longé fac à me: Mendicitatē & diuitias ne dedis mihi:tribue tantum victui neceſſaria,ne fortè ſatiatus illiciar ad negandum,& diaam:quis eſt dominus?aut egeſtate cōpulſis furer,& periurem nomen Dei mei.
Ecc.4.13 Melior eſt puer pauper & ſapiens ,rege ſene ſtulto, qui neſcit præuidere in poſterum.
29.28 Summa vitæ humanæ eſt aqua, cibus & veſtitus, & domus protegens tu pitudinem.
39.31. Initiū neceſſariæ rei vitæ aqua,ignis,ferrū.ſal,lac, & panis ſimilagineus,& mel,& botrus vuæ,oleū.& veſtimentū
40:18. Vita cibi ſufficientis operarij conculcabitur.
1.tim.9.7 Nihil enim intulimus in hunc muudum: haud dubium, quod ne auferre quid poſſumus,

A bonis ſuſtentantur.

De.15.4: ET omnino indigens,& mendicus non erit inter vos.
Ibidem.11 Non deerunt pauperes in terra in habitionis tuæ:ideir co ego præcipio tibi,vt aperias manum fratri tuo egeno,&
pſ.106.41 pauperi,qui tecum verſatur in terra.
pro.29.7 Et adiuuit pauperem de inopim.
Ecc.4.7. Nouit iuſtus cauſam pauperum.
1.cor.16.1 Congregationi pauperum affabilem te facito
De collectis autem,quæ fiunt in Sanctos,ſicut ordinaui
2.cor.7.1 in Eccleſiis Galatiæ,ita & vos facite,
Notam autem facimus vobis,fratres,gratiam dei, quæ
ibidem.12 data eſt in Eccleſiis Macedoniæ.
Si enim voluntas prompta eſt,ſecundum id,quod habet accepta eſt,nō ſecundū id,quod nō habet,Nō enim vt aliis ſit remiſſio,vobis autē tribulatio:ſed exqualitate. In præſenti tempore veſtra abundantia illorum inopiam ſupleat,
Gal.2.10 vt & illorum abundantia,veſtræ inopię ſit ſupplementum.
Tantum vt pauperum memores eſſemus.

A Dèo remunerantur.

PArasti in dulcedine tua pauperi Deus: *Pſ67.11.*
Eſt homo marcidus,egens recuperatione, plus deficiẽs *Ecc.11.12*
virtute & abundans paupertate,& oculus Dei reſpexit filũ
in bono, & erexit eũ ab humilitate ipſius,& exaltauit caput
eius,& mirati ſunt in illo multi,& honorauerunt deũ. *Ibidẽ.23*
Confide in deo,& mane in loco tuo. Facile eſt enim in
oculis Dei ſubitò honeſtare pauperem. *Eſ.14.39*
Et paſcentur primogeniti pauperem,& pauperes, fiducialiter requieſcent. Quia dominus fundauit Syon, & in ipſo
ſperabunt pauperes populi,
Et addent mites in Domino lætitiam, & pauperes homines in ſancto Iſrael exultabunt. *I29.19.*
Beati pauperes ſpiritu,qm̃ ipſorum eſt regnum cœlorum *Mat.5.3*
Si vis perfectus eſſe,vade vẽde oĩa quæ habes & da pauperibus,& habebis theſaurum in cœlo:& veni ſequere me *19.29.*
Et omnis qui dereliquerit domũ,vel fratres,aut ſorores, *Ibidẽ.29.*
aut patrẽ,aut matrẽ,aut vxorẽ,aut filios,aut agros propter
nomẽ meũ,centuplum accipiet, & vitã æternã poſsidebit.
Amen dico vobis,nemo eſt qui reliquerit domũ aut fratres,aut patrẽ,aut agros propter me, & Euangelium, qui *M.10.29*
non accipiat centies tantum nunc in hoc tempore,& in ſæculo futuro vitam æternam.
Factum eſt vt moreretur mendicus,& portatur ab angelis in ſinum abrahæ. *L.16.22.*
Amen dico vobis,nemo eſt qui reliquerit domum, aut *18.29.*
parentes,propter regnum Dei,& non recipiat multo plura
in hoc tempore,& in ſeculo futuro vitam æternam.

De malis illatis vindicantur.

ADuenam nõ cõtriſtabis,viduæ & pupillo nõ nocebitis *ex.22.21*
peregrino moleſtus non eris:
Et populum pauperem ſaluum facies. *23.9*
porrò ſaluum faciet egenum à gladio oris eorum,& pauperem de manu violenti. *2.r.22.2* *Iob.5.15*
Et ipiet de anguſtia ſua pauperem. *36.19.*
Quoniam non in finem obliuio erit pauperis: *pſalm. 9.*
Tibi derelictus eſt pauper *ibidem.*
propter miſeriam inopum & gemitum pauperum,
Reſpice in me,& miſerere mei:q̃a vnic⁹ & paup ſum ego
Cognoui,quia faciet Dominus iudicium inopis.

Qui

pro.14.31 Qui calumniatur egentem exprobrat factori eius.
17.5. Qui deſpicit pauperem probro afficit factorem eius.
22.2 Diues & pauper obuieuerũt ſibi vtriuſque operator eſt Dominus.
Ibide. 22 Non facias violẽtiam pauperi,quia pauper eſt,neque cõteras egenũ in porta,quia iudicabit dominus cauſam eius & configet eos,qui confixerunt animam eius.
Ecc.21.6 Deprecatio pauperis ex ore vſque ad aures eius perueniet,& iudicium illius feſtinatò adueniet.
34.25. Panis egentium, vita pauperis eſt, qui defraudat illum, homo ſanguinis eſt. Qui aufert in ſudore panem,quaſi qui occidit proximum ſuum.
35.16. Non accipiet Dominus perſonam in pauperem,& deprecationem læſi exaudiet.
Ibide.17 Non deſpiciet præces pupilli,nec viduam ſi effundat loquelã gemitus. Nónne lachrymæ viduæ ad maxillã deſcẽdunt,& exclamatio eius ſuper deducentem eis? A maxilla enim aſcendunt vſque ad cœlum,& dominus exauditor nõ delectabitur in illis.
Eſa.25.4 Quia factus es fortitudo pauperi,in tribulatione ſua.
41.17 Egeni & pauperes quærunt aquas, & nõ ſunt,lingua eorum ſiti aruit. Ego dominus exaudiam eos.
Amo,2.6 Super tribus ſceleribus Iſrael,& ſuper quatuor non conuertam eum,pro eo quod vendiderit pro argento iuſtum, & pauperem pro calceamentis,
4.1. Audite verbũ hoc,vaccæ pingues,qui eſtis in mõte Samariæ,qui calumniam facitis egenis,& confringitis pauperes. Quæ dicitis dominis veſtris,afferte,& bibemus. Iurauit dominus Deus in ſancto ſuo,quia ecce dies veniẽt ſuper vos

A malis hominibus abominantur,

pr.14.20 Etiam proximo ſuo pauper odioſus erit.
18.23 Cum obſecrationibus loquetur pauper:& diues affabitur rigidè.
19.7. Fratres hominis pauperis oderũt eum,inſuper & amici procul receſſerunt ab eo.
28,11 Sapiens ſibi videtur vir diues:pauper autem prudens ſcrutabitur eum.
Ecc.13.4 Diues iniuſte egit,& fremet, pauper autẽ læſus tacebit,
Iaco. 2.5 Nõne Deus elegit pauperes in hoc mũdo, diuites in fide & hæredes regni quod repromiſit Deus diligentibus ſe.

Pau

Pauperes mali impatientia agitantur.

Omnes dies pauperis,mali. Pro.15.15
Vir pauper calumnians pauperes,ſimilis eſt imbri ve 28.3.
hementi,in quo paratur fames.
Et nequiſſima paupertas in ore impij. Ec.13:30
Tres ſpecies odiuit anima mea:pauperem ſuperbum, & 25.3.
diuitem mendacem,& ſenem fatuum & inſenſatum.

Paulus Iudæus tribus Beniamin.

NVnquid Deus repulit populũ ſuũ?Abſit. Nã & ego iſ- Ro.11.1
raelita ſum ex ſemine Abraham, & tribu Beniamin.
Philip.3 5 Natus & educatus Tharſi.
Et dicit (Paulus)Ego ſũ vir iudæus,natus Tharſi Ciliciç Act 22.3
nutritus aũt in iſta ciuitate ſecus pedes Gamalielis,erudit⁹
iuxta veritatẽ paternæ legis,æmulator legis, ſicut vos oẽs
eſtis hodie.*Perſequitur Chriſtianos.*
Saulus aũt adhuc ſpirans minarum,& cædis in diſcipu- cap. 9. 1.
los dñi acceſſit ad principẽ ſacerdotũ & petiit ab eo epiſto
las in Damaſcum ad ſinagogas,vt ſi quos inueniſſet huius
viæ viros & mulieres victos perduceret ĩ Hyeruſalẽ. Galat,
1,13.Audiuiſtis.n.conuerſationẽ meã in iudaiſmo, quoniã
ſupra modũ perſequebar eccleſiã Dei,& expugnabã illã. 1.
Timot,1.13.Qui prius blaſphemus fui & perſecutor & con
tumelioſus ſed miſericordiam conſecutus ſum: quia igno-
rans feci in incredulitate.

Conuertitur mirabiliter.

ADmirãda pſecutoris conuerſio declaratur dño ei ap- Act.9.‡
parẽte,& Anania ad ipſum miſſo à quo baptizatus cæ
pit Damaſci acerrimè ieſũ tueri eſſe Chriſtũ.diſcipuli vero
ipſum dimittũt per murum propter iudæorũ inſidias Quę
Barnabas Hieroſolymis dicit ad diſcipulos,vnde rurſũ ꝓ-
pter inſidias dimittitur Tharſum.

Paulus doctor gentium.

VObis enim dico gentibus,quã diu quidẽ ego ſũ gẽtiũ Ro.11.13
apoſtolus,miniſterium meum honorificabo.
Vt ſim miniſter Chriſti Ieſu in gentibus ſanctificãs,e Ca.15.16.
uangeliũ Dei vt fiat oblatio gentium accepta,& ſanctifica
tio in ſpiritu ſancto.
Qui enim operatus eſt Petro in apoſtolatũ circunciſio Gala.2.8
nis,operatus eſt,& mihi inter gentes.
In quo poſitus ſum ego prædicator & Apoſtol⁹(veritatẽ 1 Ti.2.7
dico non mentior)doctor gentium in fide & veritate.

2.Ti.1.at In quo poſitus ſum prædicator & Apoſtolus & magiſter gentium.

Predicat Antiochiæ.

Act.13.1 ERãt aũt in Eccleſia q̃ erat Antiochiæ prophetæ & doctores in quibus Barnabas & Simon qui vocabatur niger &c.16.Surgens autem paulus & manu ſilentiũ indicẽs ait.Viri iſraelitę & qui timentis Deum audite.

Predicat Iconiæ.

Act.14.1. FActum eſt autũ Iconiæ vt ſimul introirent ſinagogã Iudæorũ,& loquerentur ita vt crederet iudæorũ & Grecorũ copioſa multitudo(vbi Paul᷒ claudũã matris vtero curat.*Prædicat Lyſtræ ca.*14.6.intelligentes(.ſ.quod eſſet factus impetus gentiũ & iudæorum & principũ)vt lapidarẽt eos confugerunt,ad ciuitatẽ Lyconię Lyſtrã & Derben & vniuerſam in circuitu regionem,& ibi euangelizantes,erant. *prædicat Theſſaloniæ ca,*17.1.Cum autẽ perambulaſſent Amphipolim,& Appoloniã,venerũt Theſſalonicã vbi erat ſinagoga iudæorũ *prædicat Berrhoe ca.*17.10 fratres vero confeſtim per noctẽ dimiſerunt paulũ & Sylam in Berœã qui cũ veniſſent,in ſinagogam iudæorum introierunt *prædicat Athenis(ca* 17.22,Stãs autẽ paul᷒ in medio Ariopagi ait.Viri Athenienſes per oĩa quaſi ſuperſticioſos vos video 28.In ipſo(Chriſto)enim viuim᷒& mouemur,& ſumus ſicut & q̃dã veſtrum poetarũ dixerunt,*prædicat Corinthi ca,*18.1.poſt hæc egreſſus ab Athenis venit Corinthum.&c.

Paulus vocatur Macedoniam.

Act.14.1. VIr Macedo quidã erat ſtans & deprecãs eum (Paulũ) & dicẽs:tranſiens in Macedoniã adiuua nos.*paulus capitur.ca.*21.27.cũ autẽ ſeptẽ dies cõſummarentur ij qui de Aſia erant iudæi cũ vidiſſent eum in templum concitauerũt oẽm populũ,& iniecerunt ei manus.*Deducitur cæſariam. ca,*23. Et conuocatis duobus centurionibus dixit illis Parate

Act.16.9. milites ducentos & eant vſque cæſareã,& equites ſeptuaginta,& lanceareos ducẽtos à tertia hora noctis. *Vehitur paulus Romam ca* 27.paulus à centurione iulio ducitur Romã verſus &c.ca 28,*ſiſtitur Neroni.*2.*Timot,*4.22. dominus ieſus chriſtus cum ſpiritu meo.

Paulus neminem grauauit,) act. 20.33. Argentū & aurū aut ve ſtē nullius cōcupiui 2.cor.11.9.& cū eſſem apud vos,& ege rē,nulli oneroſus fui,nā quod mihi deerat ſuppleuerūt fra tres qui venerūt a Mecedonia, & in omnibus ſine onere me vobis ſeruaui,& ſeruabo.ca 12,13. Quid eſt n.quod mi nus habuiſtis præ cæteris eccleſiis, niſi qđ ipſe nō grauaui vos,donate mihi hanc iniuriā.1. Theſſ. 2.9. 2. Theſſ 3.8. neque gratis panē manducauimus ab aliquo, ſed in labore & in fatigatione nocte & die operantes ne quē veſtrū gra uaremus, *Vocabatur olim Saulus.*) Act.7. 60. Saulus aurē erat conſentiēs neci eius (Stephani) ca. 9. 1. Saulus autē adhuc ſpirans minarum & cædis in diſcipulos Domini acceſſit ad principem ſacerdotum.& ca.13.1

Pax quædam æterna, quædam temporalis.

NEc poterat eos capere terra, vt inhabitarēt ſimul (Loth & Abrahā) erat quippe ſubſtātia eorū multa,& nequi bant habitare cōmuniter. 8. Dixitque Abrahā ad Loth, ne quæſo ſit iurgiū inter me & te, & inter paſtores meos & paſtores tuos, fratres enim ſumus ca 26,22.ca.45.24. *Gen.13.6*

Dabo pacē in finib. veſtris (ſcilicet benefacientibus) dor mietis & non erit qui exterreat. auferam malas beſtias,& gladius non tranſibit terminos veſtros. *Leu.26.2*

Conuertat Dominus vultum ſuum ad te,& det tibi pa cem,inuocabuntque nomē meum ſuper filios Iſrael,& ego benedicam eis. *Nu.6.26*

Quærite pacē ciuitatis ad quā tranſmigrare vos feci, & orate pro ea ad Dominū quia in pace illius erit pax vobis. *He. 29.7*

Concordia fratrū & amor proximorū, & vir & mulier bene ſibi conſentientes (placent Deo & hominibus.) *Ec. 25,2*

Suſurro & bilinguis maledictus, multos enim turbauit pacem habentes 19. *Ca.28 15*

Beati pacifici quoniam filij Dei vocabuntur. *Mat. 5 9*

Bonum eſt ſal,quod ſi ſal inſulſum fuerit,in quo illud cō dietis? Habete in vobis ſal & pacem habete inter vos. Luc 14.32. *M. 9.50*

Eccleſia quidē per tōtā Iudæam & Galilæam & Sama riā,habebat pacē,& ædificabatur ambulans in timore Do mini,& conſolatione ſancti ſpiritus replebatur. *Act. 9.31*

Ro.12.18 Si fieri poteſt quod ex vobis eſt cũ omnibus hominibus
pacem habentes.Epheſ.4.3.
1.C.14.33 Non eſt enim diſſentionis Deus ſed pacis,ſicut & in om
nibus eccleſiis ſanctorum doceo.
2.T.2.22 Iuuenilia autẽ deſideria fuge,ſectare vero iuſtitiã,fidem,
charitatem,& pacẽ cũ iis qui inuocãt Dominum de corde
1.Pe.3.11 puro.
Declinet à malò & faciat bonũ,inquirat pacem & ſequa
tur eam.Hebr.11.14.
Iac.3.18 Fructus autem iuſtitiæ in pace ſeminatur facientib.eam.
Apoc.6.4.

Pax interna qualis eſt inter Deum & amicos eius.

Eſai.9.6 PAruulus em̃ natus eſt nobis,& filius datus eſt nobis,&
factus eſt principatus ſuper humerum eius,& vocabi-
tur nomẽ eius admirabilis,cõſiliarius,Deus fortis, pater fu
turi ſeculi,princeps pacis.
C.66.12 Quia hæc dicit Dominus,Ecce declinabo ſuper eã quaſi
fluuium pacis,& quaſi torrentem inundantem gloriã gen-
tium quam ſugetis,ad vbera portabimini , & ſuper genua
blandientur vobis.
Oſe.2.14 Dixit(dñs Iſraelitæ) Propter hoc ego lactabo eã,& ducã
eam in ſolitudinẽ,& loquar ad cor eius &c.20.Et ſpõſabo
te mihi in fide,& ſcies quia ego dominus.Micheæ.4.3.
Zach.9.9 Ecce rex tuus venit tibi iuſtus &c.)19.Et diſpergã qua
drigas ex Effraim,& equũ de Hieruſalẽ,& diſſipabitur arcꝰ
belli,& loquetur,rex tuus,pacem gẽtibus, & poteſtas eius
à mari vſque ad mare,& à fluminib. vſque ad finem terræ.
Luc.2.14 Gloria in altiſsimis Deo,& in terra pax hominibus bonę
voluntatis.
C.24.36 Dum autem hæc loquuntur(ſcilicet quod ſurrexit domi
nus verè & apparuit Simoni)ſtetit Ieſus in medio eorũ, &
dixit eis:Pax vobis.Ego ſum nolite timere.
Ioa.14.26 Paracletus autẽ ſpiritus ſanctus,quẽ mittet pater in no-
mine meo,ille vos docebit oĩa, & ſuggeret vobis oĩa quæ-
cunque dixero vobis:pacem relinquo vobis , pacẽ meã do
vobis:Non quomodo mundus dat ego do vobis, nõ turbe
tur cor veſtrum neque formidet.
C.16.33 Hæc locutꝰ ſum vobis,vt in me pacẽ habeatis,in mũdo
preſſuram habebitis,ſed confidite ego vici mundum.

Verbum

Verbum miſit Deus filiis iſrael,annunciãs pacem per ieſum Chriſtum hic eſt omnium dominus. *Ac. 10.3*

Iuſtificati ergo ex fide,pacẽ habeamus ad Deum,per dominum noſtrum ieſum Chriſtum. *Rom.5.1*

Ipſe eſt enim pax noſtra,qui fecit vtraque vnũ & mediũ parietẽ maceriæ ſoluens,inimicitias in carne ſua,legẽ mandatorum decretis euacuans,vt duos cõdat in ſemetipſo, in vnum nouum hominem faciens pacem. *Eph.2.14*

Pax Dei quæ exuperet omnem ſenſum, cuſtodiat corda veſtra & intelligentias veſtras in Chiſto ieſu. *phili. 4.7*

Pacem & miſericordiam promittunt mendaces prophetæ.

ET curabant filię populi mei contritionẽ cum ignominia dicens pax,pax,& non erat pax. *Hie. 6.14*

Quomodo dicitis ſapientes nos ſumus, & lex dñi nobiſcum eſt?Vere mẽdaciũ operatus eſt filius mendax ſcribarũ 12.confuſi ſunt quia abominationẽ fecerunt, quinimo confuſione non ſunt confuſi,& erubeſcere neſcierunt, idcirco cadent inter corruẽtes,in tempore viſitationis ſuæ corruẽt dicit dominus *Cap. 8.8*

Et dicit A A A. domine Deus. Prophetę dicunt eis: Nõ videbitis gladium,fames non erit in vobis , ſed pacem veram dabit vobis in loco iſto. *Ca.14.13*

Hæc dicit dominus exercituum.Nolite audire verba prophetarum qui prophetant vobis & decipiunt vos,viſionem cordis ſui loquuntur,non de ore domini. *C.23.16*

Eo quod deceperint populum meum dicentes, pax & nõ eſt pax,& ipſe ædificabat parietem, illi autẽ linibant eum luto abſque paleis.20. *Ex.13.10*

Hęc dicit dñs ſuper prophetas qui ſeducunt populũmeũ qui mordent dentibus ſuis, & prædicant pacẽ,& ſi quis nõ dederit in ore eorum quippiam ſanctificãt ſuper eũ pręliũ. *Mic. 3.5*

Cum enim dixerint pax & ſecuritas.tũc repẽtinus eis ſuperueniet interit⁹,ſicut dolor ĩ vtero habẽti & nõ effugiẽt. *1.The.5.3*

peccati origo.

DE ligno autẽ ſciẽtiæ boni & mali ne comedas, in quocunque enim die comederis ex eo,morieris. *Ge.2 17*

Vidit igitur mulier quod bonum eſſet lignũ ad veſcendum & pulchrũ oculis,aſpectuque delectabile & tulit de fructu illius,& comedit, deditque viro ſuo qui comedit. *capi. 3.6*

Quomodo miſeretur pater filiorum, recordat⁹ eſt quo 102. 13.
niam puluis ſumus.

Corpus enim quod corrumpitur aggrauat animam. *Sap.*9.15.

Ignorantia.

QVòd ſi per ignorantiã prætereatis quicquã horum quę *Nu.*15.22
locutus eſt dominus, offeretis vitulũ de armẽto. Quod
ſi anima vna neſciẽs peccauerit, offeret capram anniculam.

Pater dimitte illis non enim ſciunt quid faciunt. *Lu.*23.34

Qui pri⁹ blaſphem⁹ fui, & pſecutor, & cõtumelioſus: ſed 1.*Ti.*1.13
miam Dei cõſecutus ſum, qa ignorãs feci in incredulitate.

Malitia.

A*Ni*ma verò quæ per ſuperbiam aliquid commiſerit, ſi *Nu.*15.30
ue ciuis ſit ille, ſiue peregrinus. quoniã aduerſus dñm
rebellis fuit, peribit de populo ſuo. Verbum enim domini
contempſit & pręceptum illius fecit irritum.

Concepit dolorem & peperit iniquitatem. (tatem. *Iob.*15.35

Ecce parturit iniuſtitiã, & cõcepit dolorẽ & peperit iniq *Pſa* 7.15

Qui relinquunt iter rectum, & ambulant per vias tene- *Pro.*2.13
broſas. qui lætantur cùm malefecerint.

Error & tenebræ peccatoribus concreata ſunt, qui autẽ *Ecc.*11.16
exultant in malis, conſeneſcunt in malo.

Eſt qui vetatur peccare præ inopia. 20.23.

peccatum ſuum quaſi Sodoma prædicauerũt, nec abſcõ *Eſa* 3.9.
diderunt Væ animæ eorũ; quoniam reddita ſunt eis mala.

Væ qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis, & quaſi 5.18.
vinculum plauſtri, peccatum. Væ qui dicitis bonum malũ.

Conceperunt laborem & pepererunt iniquitatem. Oua 59.4.
aſpidum ruperunt, & telas aranearum texuerunt. Qui co-
mederit de ouis eorum morietur.

Docuerunt enim linguam ſuam loqui mendacium, vt ini *Iere.*9.5
què agerent, laborauerunt.

Malum operatur affectum deflectendo

NOn eſt ſanitas in carne mea, à facie iræ tuæ. *pſa* 37.4.

Quoniã iniquitates meę ſupergreſſę ſũt caput meum *ibidem.*5.

Vir peccator adiiciet ad peccandum. *Ecc* 3.24

Non eſt enim ei bené qui aſſiduus eſt in malis. 12 5.

Duo genera abundant in peccatis, & tertiũ adducit irã 23.21.
pditionẽ Anima calida, quaſi ignis ardens & non extin-
guetur donec aliquid glutiat: & homo nequam ore carnis
ſuæ cõquieſcit: donec ignem ſuccenderit.

27 33. propter quod tradidit illos De⁹ in deſideria cordis eorũ:

Meritum Impediendo.

Ec.9.18. ET qui in vno peccauerit, multa bona perdet.
30.19. Quid proderit libatio idolo? nec enim manducabit, nec odorabitur. Sic qui effugatur à domino, & portãs mercedes iniquitatis. Videns oculis & ingemiſcẽs. ſicut ſpado complectens virginem & ſuſpirans.
Eſa 59.1 Ecce non eſt abbreuiata manus domini, vt ſaluare nequeat: Sed iniquitates & peccata veſtra abſconderũt vultũ eius à vobis ne exaudiat
Ez.17 24 Si autem auerterit ſe iuſtus à iuſtitia ſua omnes iuſtitiæ eius quas fecerat, non recordabuntur
33.12. Iuſtitia iuſti nõ liberabit eũ, in quacũque die peccauerit. Et iuſt⁹ nõ poterit viuere in iuſtitia ſua, in quacũq; die peccauerit. Etiã ſi dixero iuſto ꝙ vita viuat & confiſus in iuſtitia ſua fecerit iniquitatẽ, omnes iuſtitię ei⁹ obliuioni tradẽtur, & in iniquitate ſua quam operatus eſt, in ipſa morietur.
ibidẽ.18. Cùm enim receſſerit iuſtus à iuſtitia ſua, feceritque iniquitates, morietur in eis.
1.ioa.3.6. *Et* omnis qui peccat, non videt eum.

Salubriter etſi difficulter plenè vitatur.

Gen.4 7. NOnne ſi bene egeris, recipies, ſin autẽ malè, ſtatim in foribus peccatum tuum aderit?
8 21. Nequaquam vltra maledicam terræ.
3.r 8.49 Non eſt enim homo qui non peccet.
pr.26.27 Qui fodit foueam, incidet in eam.
Ecc.7.21. Non eſt enim homo iuſtus in terra qui faciet bonum, & non peccet.
6.27. Et qui amat periculum, peribit in illo.
12.16. Quis miſerebitur incantatori à ſerpente percuſſo?
16.1. Qui contrectat picem, contaminatur ab ea.
21.1. Fili peccaſti, ne adiicias iterum, ſed & de priſtinis deprecare vt dimittãtur tibi. Tãquã à cõſpectu ſerpentis, fuge peccatum: nam ſi acceſſeris, mordebit te. Dentes leonini ſunt dẽtes ipſius, interficientes aĩas hominũ. Quaſi rõphea bis acuta hominis iniquitas, plagę illius nõn eſt ſanitas:
26.8. In vanitate ſua apprehendetur peccator.

Spiritus

Spiritus quidem promptus eſt, caro autem infirma. M.26.41

Nō ergo regnet peccatum in veſtro mortali corpore, vt obediatis concupiſcentiis eius. peccatum enim vobis non dominabitur. Ro.6.12.

Condelector enim legi Dei ſecūdū interiorem hominē. 7.22.

Nihil ergo nūc dānationis eſt his, q ſunt Chriſto Ieſu. 8.1.

Nondum enim vſque ad ſanguinem reſtitiſtis aduerſus peccatum repugnantes. Heb.12.4

Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipſi nos ſeducimus & veritas in nobis non eſt. 1.Ioa.1.8.

Omnis qui natus ex Deo, peccatum non facit. 3.9.

Grauiter punitur.

Dominus patiens, & multæ miſericordię, auferens iniq tatē & ſcelera, nullúmque innoxiū derelinquet, q viſitat peccata patrum in tertiam & quartam generationem. Nu.14.18

Iuſtitia eleuat gentem, miſeros autem facit populos peccatum. Pro.14.34

Vultus domini ſuper facientes mala. Pſ.33.17

Et adhuc puſillum & non erit peccator. 36.10.

Inimici domini mox vt honorificati fuerint, & exaltati, ſicut fumus deficient. Ibidē.20

Per quæ quis peccat. per hæc & punietur. Sap.11 17

Bona bonis creata ſunt ab initio, ſic nequiſſimis bona & mala. ec 39.30

Væ gēti peccatrici, populo graui iniquitate, ſemini nequā Filiis ſceleratis: Dereliquerunt dominum, blaſphemauerūt ſanctū Iſrael, abalienati ſunt retrorſū. Super quo percutiā vos vltra, addētes prçuaricationem? Omne caput languidū & omne cor mœrens. Terra veſtra deſerta, ciuitates veſtrę ſuccenſæ igni: regionē veſtram coram vobis alieni deuorāt. Eſai.5.4:

Secundum magnitudinem operis, eſt viſitatio eorum. 15.7:

Quis dedit in direptionem Iacob, & Iſrael vaſtantibus? Nonne dominus ipſe eſt cui peccauimus? Et noluerūt in viis eius ambulare. Et effudit ſuper eum indignationem furoris ſui & forte bellum. 42.24.

Ecce enim in iniquitatib. veſtris venditi eſtis. 50.1.

Quamobrem prohibitæ ſunt ſtellæ pluuiarum, & ſerotinus imber non fuit. Frons meretricis facta eſt tibi, noluiſti erubeſcere. Iere.3:3.

Populo autē huic factū eſt cor incredulum, & exaſperās receſſerunt abierūt, & non dixerunt in corde ſuo. Metuamus 5.23:

mus dominũ Deum noſtrum,qui dat nobis pluuiam tem poraneam,& ſerotinã,in tempore ſuo plenitudinem annuę meſſis cuſtodientē nobis,iniquitates veſtræ declinauerunt hæc,& peccata veſtra prohibuerunt bonum à vobis.

12.19. Nõ eſt vua in vitibus,& non ſunt ficus in ficulnea,foliũ defluxit,& dedi eis quæ prætergreſſa ſunt. Cõuenite & ingrediamur ciuitatem munitam,& ſileamus ibi, quia dominus Deus noſter ſilere nos fecit,& potum dedit nobis aquã fellis Peccauimus enim domino.

ibidē.15. Expectauimus pacem & non erat bonum:tempus medēlæ,& ecce formido.

13.22. Propter multitudinem iniquitatis tuæ reuelata ſunt verecundiora tua,pollutæ ſunt plantæ tuæ.

Aeternaliter.

Pſa.10.6: PLuet ſuper peccatores laqueos.

Pro 5.22 Impium ſuæ ipſius iniquitates capiunt,& funibus peccatorum ſuorum irretitur.

11.19. Clementia præparat vitam, ſectatio malorum mortem.

ibidem.3. Si iuſtus in terra recipit,quãto magis impi⁹ & peccator.

29.6. Peccantem virum iniquum inuoluet laqueus.

ſap.15.6 Malorum amatores digni ſunt morte.

Ec.27.11. Leo venationi inſidiatur ſemper,ſic peccata,operãtibus iniquitates

Eſa.3.11. Væ impio,in malum:retributio enim manuũ eius fieteĩ.

65.11. Et vos qui dereliquiſtis dominum.

ier.3.25. Dormiemus in confuſione noſtra.

Mt.25.41 Diſcedite à me maledicti,in ignem æternum.

Tollitur per Chriſtum.

ioa.1.29. AIt Ioãnes ecce agn⁹ dei,ecce qui tollit peccatũ mũdi.

Ro.3.23 Omnes peccauerunt & egēt gloria Dei,iuſtificati gratis per gratiam ipſius,per redemptionem quę eſt in Chriſto Ieſu,quem propoſuit Deus propitiationem per fidem in ſanguine ipſius , ad oſtenſionem iuſtitiæ ſuæ propter remiſſionem præcedentium delictorum &c.

cap.5.9. Multo igitur magis iuſtificati in ſanguine ipſius:ſalui erimus ab ira per ipſum.

Ro 5.17 Si enim vnius delicto mors regnauit,p vnũ multo magis abundantiã gratiæ,& donationis & iuſtitię accipientes in vita regnabunt per vnum Ieſum Chriſtũ.Sicut igitur per vnius delictum in omnes homines in cõdemnationē,ſic p

vnius

vnius iuſtitiam in omnes homines in iuſtificationem vitæ. Sicut enim per inobedientiam vnius hominis peccatores conſtituti ſunt multi,ita & per vnius obeditionem iuſti cōſtituentur multi.

An ignoratis fratres:quia quicūque baptizati ſumus in Chriſto Ieſu,in morte ipſius baptizati ſumus cap. 6.3

Infœlix ego homo,quis me liberabit de corpore mortis huius?Gratia Dei per Ieſum chriſtū Dn̄m noſtrū.Eph.2:5. cap.7.24

Nihil nunc dānationis eſt iis q ſunt in chriſto ieſu, qui non ſecundū carnē ambulāt.Lex eñ ſpiritus vitæ in Chriſto Ieſu,liberauit me à lege peccati & mortis.Gal.3.22. cap. 8.1

peccatum ſolus Deus propria authoritate remittere poteſt.

QVi cuſtodis miſericordiā in millia,qui auferſiniquitatem & ſcelera atque peccata, nullusq, apud te per ſe innocens eſt. Ex.34.7

Delicta quis intelligit, ab occultis meis munda me, & ab alienis parce ſeruo tuo. pſal.18.13

Delictum meum cognitum tibi feci,& iniuſtitiam meā non abſcondi. 34.5

Quantum diſtat ortus ab occidente,longè fecit à nobis iniquitates noſtras. 102.12

Ego ſum,ego ſū ipſe,qui deleo iniquitates tuas propter me,& peccatorum tuorum non recordabor Eſ 43.25

Deleui vt nubem iniquitates tuas,& quaſi nebulā peccata tua.reuertere ad me quoniam redemi te.cap.53 per totum capit. ca.44.22

Cognoſce dominū omnes enim cognoſcent me à minimo eorum vſque ad maximum, ait dn̄s. quia propitiabor iniquitati eorū & peccati eorū non memorabor amplius. H.31.24

Et emundabo illos ab omni iniquitate ſua in qua peccauerunt mihi,& propitius ero cunctis iniquitatibus eorum in quibus dereliquerunt mihi,& ſpreuerunt me. ca.33.8

Quis Deus ſimilis tui,qui aufers iniquitatē,& trāſis peccatū reliquiarū hæreditatis tuæ?non immittet vltra furorē ſuum, quoniā volens miſericordiam eſt,reuertetur,& miſerebitur noſtri, deponet iniquitates noſtras, & proiiciet in profundum maris omnia peccata noſtra. Mic.7.18

Ecce offerebant ei paraliticū iacentem in lecto, & vidēs Ieſus fidem illorum, dixit paralitico confide fili, remittuntur Mat.9.2

tuntur tibi peccata tua. Idem Mar. 2. 5. Item Luc. 5. 20: verbatim. (tua.

Lu. 7. 48 Dixit aũt ad illã (Magdalenam) remittuntur tibi peccata

Peccatum Sacerdos remittit, diuina authoritate.

M 18, 18 AMen dico vobis quæcunque alligaueritis ſuper terrã, erunt ligata & in cœlo, & quæcunque ſolueritis ſuper terram, erunt ſoluta & in cœlo.

Jo. 20, 23 Quorum remiſeritis peccata, remittuntur eis, & quorũ retinueritis erunt retenta.

Peccatum remittitur per Chriſtum.

Da. 9. 24 SEptuaginta hebdomades abbreuiatæ ſũt ſuper populũ tuũ, vt cõſummet̃ præuaricatio, & finẽ accipiet peccatũ, deleatur iniquitas, & adducatur iuſtitia ſempiterna, &

Ma. 1. 21 impleatur viſio & prophetia, & vngatur ſanctus ſanctorũ.

Pariet quidem filium, & vocabis nomẽ eius Ieſum, ipſe

Mat. 9. 2 enim ſaluum faciet populum ſuum à peccatis eorum.

Ecce offerebant ei paralyticum, iacentẽ in lecto, & vidẽs ieſus fidem illorum dixit paralytico, Confide fili remittun

Ca. 11. 28 tur tibi peccata tua, idem habetur Mar. 2. 5 verbatim.

Venite ad me omnes qui laboratis & onerati eſtis, & ego

L. 24. 46 reficiam vos. Cap. 20. 28 Cap. 26. 27.

Dixit eis, Quoniam ſic ſcriptũ eſt, & ſic oportebat Chriſtum pati, & reſurgere à mortuis tertia die, & prædicari in

Joa. 1. 29 omnes gentes, incipientibus ab Hieroſolyma.

Altera die vidit ioannes ieſum venientem ad ſe, & ait, Ec

Act. 2. 38 ce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mundi.

Petrus verò ait ad illos, pœnitentiã agite & baptizetur vnuſquiſq, veſtrũ in nomine ieſu chriſti in remiſſionẽ pec

Cap. 4. 12 catorum veſtrorum, & accipietis donum ſpiritus ſancti.

Nec enim aliud nomen datum eſt ſub cœlo hominibus,

Ca. 10. 43 in quo oporteat nos ſaluos fieri cap. 10. 35.

Huic omnes prophetę teſtimonium perhibent, remiſſionem peccatorum accipere per nomẽ eius omnes qui cre-

C. 13, 38 dunt in eum, Rom. 4. 25, cap. 5. 9.

Notum igitur ſit vobis viri fratres, quia per hunc vobis

1. Co. 6. 11 peccatorum remiſſio annunciatur, ab omnibus quibus nõ potuiſtis in lege Moyſi iuſtificari.

Et hæc quidẽ fuiſtis, ſed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis, ſed

ſed iuſtificati eſtis in nomine Domini noſtri Ieſu Chriſti, & in ſpiritu Dei noſtri.

Tradidi enim vobis in primis quod & accepi, quoniam Chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris ſecundum ſcripturas, 2. Cor. 5.21. Galat. 1.4. *Ca. 15.3*

In quo, Chriſto, habem⁹ redẽptionẽ & remiſſionẽ peccatorũ, q̃ eſt imago Dei inuiſibilis primogenit⁹ õnis creaturę. *Colo. 1, 14*

Itaque habemus redẽptionẽ per ſanguinẽ eius, remiſsionem peccatorũ ſecundum diuitias gratiæ eius quæ ſuperabundauit in nobis in omni ſapiẽtia & prudẽtia. Cap. 5.35. *Ephe. 1.7*

Fidelis ſermo & omni acceptione dignus, quod Chriſtus Ieſus venit in hunc mundum, peccatores ſaluos facere, quorum primus ego ſum. *1. Ti. 1.15*

Qui dedit ſemetipſum pro nobis vt nos redimeret ab omni iniquitate, & mundaret ſibi populum acceptabilem ſectatorem bonorum operum. *Tit. 2.14*

Sciẽtes ꝙ nõ corruptibilib. auro vel argẽto redẽpti eſtis de vana veſtra cõuerſatione paternæ traditionis ſed pretio ſo ſanguine quaſi agni immaculati Chriſti & incõtaminati. *1 pe. 1 18* *Ca. 2. 24*

Quia peccata noſtra ipſe tulit in corpore ſuo ſuper lignũ, vt peccatis mortui iuſtitia viuamus, cuius liuore ſanati ſumus Heb 1.3 cap 9.12.14.

Quia & Chriſtus ſemel pro peccatis noſtris mortuus eſt, iuſtus pro iniuſtis, vt nos offerret Deo, mortificatos quidẽ carne, viuificatos autem ſpiritu. cap 4.1. *Cap. 3.18*

Si autem in luce ambulamus ſicut & ipſe in luce, ſocietatem habemus ad inuicem, & ſanguis Ieſu Chriſti filij eius mundat nos ab omni peccato. *1 Ioa. 1.7*

Scribo vobis filioli quoniam remittuntur vobis peccata propter nomen eius. cap. 3:5. *Cap. 2.12*

Gratia vobis & pax, &c. & à Ieſu Chriſto qui eſt teſtis fidelis, primogenitus mortuorũ, & princeps regũterrę, qui dilexit nos, & lauit nos à peccatis veſtris in ſanguine ſuo. &c. *Apoc. 1.5*

Peccatum in ſpiritum ſanctum.

IDeo dico vobis omne peccatũ & blaſphemia remittetur hominibus, ſpiritus autem blaſphemiæ non remittitur. *M. 12.31*

Amen dico vobis quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata, & blaſphemiæ quibus blaſphemauerunt. *M. 3.28*

Et omnis qui dicit verbũ in filium patris remittetur illi, *Lu. 12.10*

ei

ei autem qui in ſpiritum ſanctum blaſphemauerit non remittetur. Hebræor 6.6.

He.10.26 Voluntariè enim peccantib. nobis poſt acceptam notitiam veritatis, iam nō relinquitur pro peccatis hoſtia, terribilis autem quæ iam expectatio iudicij, & ignis æmulatio, quæ conſumptura eſt aduerſarios.

1.Io 5.16 Qui ſcit fratrem ſuum peccare peccatum nō ad mortē, petat & dabitur in vita peccāti non ad mortem, eſt peccatū ad mortem, non pro illo dico, vt roget quis.

Peccatum vindictam clamans.

Gen.4.10 Dixit ad eum (Caim.) Quid feciſti? vox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra.

C.18.26 Dixit itaq; Dominus, clamor Sodomorū & Gomorrhęorum multiplicatus eſt, & peccatū eorū aggrauatū eſt nimis.

E.22.23 Si læſeritis eos (pupillos & viduas) vociferabuntur ad me, & ego exaudiam clamorem illorum. 27.

E 35.18 Nōne lachrymæ viduæ ad maxillam deſcēdunt & exclamatio eius ſuper deducentē eas? à maxilla enim aſcendunt vſq; ad cœlum, & Dominus exauditor delectabitur in illis.

Iaco. 5.4 Ecce merces operariorū q meſſuerunt regiones veſtras, quæ fraudata eſt à vobis, clamat & clamor eorū in aures Domini Sebaoth introiuit.

Propter peccatum vnius aut paucorum, puniuntur multi.

Ge.3.‡ Serpētis aſtutia, primi parētes Dei pceptū trāſgrediuntur, atque indicta ſingulis pœna è paradiſo pelluntur.

Nu.16‡ Core, Datan & Abiron ſeditionem mouēt, hósq; viuos terra abſorbet, illum verò cum ſociis douorat ignis, ſed & alios, 14700 murmurantes conſumpſit incendium.

Ioſ. 7.‡ Explorata Hai cedit populus Iſrael hoſtib. pꝑter furtū de anathemate Hiericho, quipropter poſt ioſue lamētationē, miſſa ſorte Achan lapidatur iuſſu domini. iudit. 16. 25.

2.R.24† Dauid obnumeratum populū à Nathan correptus ex tribus oblatis peſtē triduanā elegit, qua in populū ſęuiente, ac 70000. interemptis orat Dauid Dominum, & à Gad propheta admonitus in area Areuna, dato pretio, altare erigit ceſſatque peſtis.

Peccatum contra naturam.

Loth

LOth Angelis hoſpitio ſuſceptis à Sodomitis vim pati ‡ Ge.19.
cum vxore & vtraque filia à Sodomitico ereptus incē
dio, vxorē; in via amiſit, tandémque inebriatus cum vtraq,
filia inceſtum ignorans commiſit, vnde ortum habuerunt
Moabitæ & Ammonitæ.

Cùm Leuita vxorem ſuā à parētū domo reduceret, ipſa Iu.19. ‡
à Gabaonitis (qui tribus erant Beniamin) prodigioſa libi-
dine extīcta, & à marito in duodecim partes corpore ſecto
ad ſigulas tribus ſingulæ portiones miſſæ ſunt.

Qui dormierit cū maſculo coitu fœmineo, vterq; opera Le.20.13
tus eſt nephas, morte moriātur, ſit ſanguis eorū ſuper eos.

Similiter autem & maſculi relicto naturali vſu fœminæ Ro.1.27
exarſerunt in deſideriis ſuis iuicē, maſculi in maſculo tur-
pitudinem operantes, & mercedem (quem oportuit) erro-
ris ſui in ſeme ipſis recipientes 1. Tim.1.10.

Neque fures, neq, auari, neque ebrioſi, neque maledici, 1.co.6.10
neque rapaces, regnum Dei poſſidebunt.

Peccatum ex ignorantia. Leui.4.2

LOquere filiis Iſrael (ait dominus ad Moyſen) anima
cū peccauerit per ignorātiam, & de vniuerſis mādatis
domini quæ præcepit vt non fierent &c. offerent pro pecca
to ſuo, vitulum immaculatum domino cap.5.15

Anima ſi prçuaricans ceremonias per errorē in his quæ
domino ſunt ſanctificata peccauerit, offeret pro delicto
ſuo arietem immaculatū de gregibus, qui emi poteſt duo-
bus ſiclis iuxta pondus ſanctuarij. Nu.15.27

Quod ſi anima vna neſciens peccauerit offeret capram
anniculā, pro peccato ſuo, & deprecabitur pro ea ſacerdos.
&c Quod inſcia peccauerit coram domino, impetrabítq;
ei veniam & dimittetur illi. Lu.23.34

Ieſus aūt dicebat. Pater dimitte illis, nō.n. ſciūtq d faciūt. Ioa.9.41.

Dixit ei Ieſus Si cçci eſſetis, nō haberetis peccatū Nunc
verò dicitis, quia videmus, peccatū veſtrū manet. Act.3.17 ca.15.24

Si opera non feciſſem in eis quæ nemo alius fecit, pecca
tum non haberent, nunc autem & viderunt, & oderunt & 1.Ti.1.13.
me & patrem meum:

Qui primus blaſphemus fui, & perſecutor & contume-
lioſus ſed miſericordiam Dei conſecutus ſum, quia igno-
rans feci in incrudelitate.

Peccatum ex malitia & data oper a

Anima

In propria venit et ſui eum non receperunt. *Ioan.1.11.*

Qui(ſcilicet Chriſtus)eſt pignus hęreditatis noſtræ in re *Eph.1.13*
demptionem acquiſitionis in laudem gloriæ ipſius.

Vos autẽ genus electũ, Regale ſacerdotiũ, gens ſancta, *1 pet.2.9*
popu!us acquiſitionis:vt virtutes annuncietis ei⁹ q de tene
bris vos vocauit ĩ admirabile lumẽ ſuũ *Pedũ lotio vide lotio.*

Peregrinis benefaciendum eſt.

CVmq, eleuaſſet(Abrahã)oculos apparuerũt ei tres vi *Gen.18.2*
ri ſtãtes ꝓpe eũ: quos cũ vidiſſet cucurrit in occursũ
eorũ de oſtio tabernaculi ſui,& adorauit in terrã , & dixit.
dñe ſi inueni gratiã in oculis tuis ne trãſeas ſeruũ tuũ ſed
adferã pauxillũ aquæ,& lauẽtur pedes veſtri,& requieſcite
ſub arbore. (ipſi fuiſtis in terra Ægypti.

Aduenã nõ cõtriſtabis,neq, affliges eũ,aduenæ enim & *Ex.22.21*
peregrino moleſtus non eris,ſcitis enim aduenarum ani *Ca.23.9*
mas qui & ipſi peregrini fuiſtis in terra AEgypti.

Si habitauerit aduena in terra veſtra, & morat⁹ fuerit in *Le 19.33*
ter vos,nõ exprobretis ei,ſed ſit inter vos quaſi indigena&
dirigetis eũ quaſi voſmetipſos,fuiſtis enim & vos aduenæ
inlterra Aegypti,ego dominus Deus veſter.

poſtquã autẽ meſſueritis ſegetẽ rerræ veſtræ nõ ſecabi *ca.23.22*
tis eam vſque ad ſolũ,nec remanẽtes ſpicas colligetis, ſed
pauperibus & peregrinis dimittetis eas,ego ſum dominus
Deus veſter.15.14.

Deus facit iudiciũ pupi!lo & viduæ,amat peregrinũ & *De 10 18*
dat ei victum atque veſtitũ,& vos ergo amate peregrinos
quia & ipſi fuiſtis aduenæ in terræ Ægypti.

peregrino q inter portas tuas eſt,da vt comedat aut vẽ *Ca.14.21*
de ei q a tu populus ſanctus dñi Dei tui es. Deut.ca. 26.11.

Non negabis mercedẽ indigentis & pauperis fratris tui *ca.24.14*
ſiue aduenę q tecũ moratur in terra& ĩtra portas tuas eſt,
ſed eadẽdie reddes ei preciũ laboris ſui ante ſolis occaſum,
quia pauper eſt,& ex eo ſuſtentatur tibi in peccatũ 17 Nõ
peruertes iudiciũ aduenæ & pupilli,nec auferes pignoris
loco viduæ veſtimentum

populi terræ, Iudeæ ca!umniabãtur calumniam,& rapie *Ex 22.29*
bant violentes,egenum & pauperem affligebant,& aduenã
opprimebant calumnia,abſque iudicio.

Ait dominus,iudicium verum iudicate & viduã & pupil *Zac.7.10.*
lum & aduenam & pauperem nolite calumniari,& malum
vir fratri ſuo non cogitet in corde ſuo.

Peregrini ſumus & aduenæ in hoc ſeculo.

Ge.15.13. DIctũque eſt ad eũ (Abrahamũ) ſcito prænoſcens quod peregrinũ futurũ ſit ſemen tuũ in terra non ſua & ſub iicient eos ſeruituti & affligent 40. annos.

Ge.23.4 Aduena ſum & peregrin⁹ apud vos (ait Abrahã ad filios Heth cum plangerent Saram mortuã eius vxorẽ) date mihi ius ſupulchri vobiſcum vt ſepeliam mortuum meum.

Ge.47.9 Quot ſunt dies annorũ vitæ tuæ? (ait Ioſeph ad patrẽ ſuũ Iacob.) reſpondit Iacob. Dies peregrinationis meæ vitæ, cẽn tũ tringinta annorũ ſunt praui & mali. & nõ peruenerunt vſque ad dies patrum meorum quibus peregrinati ſunt.

1.par.29 15. Peregrini.n.ſum⁹ corã te & aduenæ ſicut omnes patres noſtri, dies noſtri quaſi vmbra ſup terrã, & nulla eſt mora:

Pſal.1.18. 19. Incola ego ſum in terra: nõ abſcondas à me mãdata tua.

2.cor.5.6 Audiẽtes igitur ſemper & ſciẽtes quoniã dum ſumus in corpore peregrinamur à domino.

phil.3.20 Noſtra autẽ conuerſatio in cælis eſt, vnde etiam ſaluato rem expectamus Dominum noſtrũ Ieſum Chriſtum:

He.1.13. Iuxta fidẽ defuncti ſunt omnes iſti, nõ acceptis repromiſ ſionibus, ſed à longe eas aſpicientes & ſalutantes, & cõfitẽ tes quia peregrini & hoſpites ſunt ſuper terram.

1.pe.2.11 Chariſſimi obſecro vos, tanq̃ aduenas & peregrinos, abſti netevos à carnalib. deſideriis quæ militãt aduerſus animã:

Peregrinationes religionis gratia ſuſceptæ ſunt vtiles

3.Reg.8. 41. INſuper & aliẽigena qui nõ eſt de populo tuo Iſrael cũ ve nerit de terra longinpua ꝓpter nomẽ tuũ audietur enim nomen tuũ magnũ, & manus tua fortis & brachium tuũ e tentũ vbique. eum venerit ergo & orauerit in hoc loco tu exaudies in cęlo, & firmamento habitaculi tui & facies om nia pro quib. inuocauerit te alienigena: vt diſcant vniuerſi populi terrarũ nomẽ tuũ timere ſicut populus tuus Iſrael & probent quia nomẽ tuum inuocatum eſt ſuper domum hanc quam ædificaui,

4.Reg.5. 10. Miſitq́ue ad eum (Naamã) Elizęus nuntiũ dicens. Vade & lauare ſepties in Iordane, & recipiet ſanitatem caro tua, at que mundaberis:

Perfectio charitatis.

1.Ioa.2.4 QVi autem ſeruat verbũ eius, vere in hoc charitas Dei perfecta eſt,

Si diligimus inuicem, Deus in nobis manet, & charitas eius in nobis perfecta eſt. 41.2.

In hoc perfecta eſt charitas Dei vobiſcum, vt fiduciā habeamus in die iudicij, q̄a ſicut ille eſt, & nos ſumus in hoc (mundo. Ibid.17.

Virtutis.

AMbula coram me, & eſto perfectus. Gen.17.1

Perfectus eris, & abſque macula cum dn̄o Deo tuo Deut.18

Timete dn̄m, & ſeruite ei perfecto corde atq; veriſ-(ſimo. 13.

Eſtote ergo vos perfecti. Ioſu 24

Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia quæ habes. 14.

Non quod iam acceperim, aut iam perfectus ſim. Quicū Mat 5.48

que ergo perfecti ſumus, hoc ſentiamus: 19.21.

Corripiētes oēm hominem, & docentes in omni ſapientia, vt exhibeamus oēm hominē perfectū in Chriſto Ieſu. Phil.3.12

Omnis ſcriptura diuinitus inſpirata, vtilis eſt ad docēdū ad arguēdum, ad corripiendum, ad erudiendū in iuſtitia: vt perfectus ſit homo Dei, ad omne opus bonum inſtructus. Colloſſ.1 28.

Patientia autem opus perfectum habeat, vt ſitis perfecti & integri in nullo deficientes. 2 Tim. 3 19.

Periurij & falſi crimen.

SEcunda AEgypti plaga eſt ranarū pro quarū ablatione promittit Pharao populū dimittere, nec facit, quare addi tur tertia Ciniphū. & quarta muſcarū, ꝓpter quas ruſ⁹ Pharao promittit ſe filios Iſrael dimiſſuros, quod non facit. Iaco.1.4 Ex.8.‡

Anima quæ iurauit & protulerit labiis ſuis vt vel male quid faceret vel bene & idipſū iuramēto & ſermone firmauerit, oblitaque poſtea intellexerit delictum ſuum, agat pœnitentiam pro peccato &c. Leuit.5.4

Si peccauerit homo in proximū ſuū, & habuerit aliquod iuramētum quo teneatur aſtrictus, & venerit ꝓpter iuramētum coram altari tuo in domum tuā, vt exaudies de cælo. 3.Re.8.31

Ecce vos confiditis vobis in ſermonibus mendacij q̄ nō ꝓderunt vobis, furari, occidere, adulterari, iurare mēdaciter, libare Baalim & ire poſt Deos quos ignoratis. Hie.7.9

Hæc eſt maledictio quæ egreditur ſuper faciē omnis terræ, q̄a omnis fur, ſicut ibi (in lege) ſcriptum eſt, iudicabitur & omnis iurans ex hoc ſimiliter iudicabitur. Zach.5.3

Et accedā (ait Dominus) ad vos in iudicio, & ero teſtis velox maleficis, adulteris, & periuris & qui calumniantur mercedem mercenarij viduas & pupillos & opprimunt peregrinum, nec timuerunt me ait Dominus. Mala.3.5

Et iterum negauit(Petus)cum iuramento quia non nou i
Matt.29 hominem 1 Timot.1.10 quod lex ſit periuris poſita.
27 *Perſæ inuadunt Babilonem. Dan.5.28 iuxta prophetiam Iſa 21.9. Hierem.51.8.11.4.1.55:* *Perſecutio vide crux*

Perſeuerantia.

Eduxeruntq́;(Angelis)eum Lot,& poſuerunt extra ciui-
Gen.19 tatẽ ibique locuti ſunt ad eum dicentes,ſalua aimã tuã
17. noli reſpi cere poſt tergũ,nec ſtes in omni circa regione,ſed in monte ſaluũ te fac,ne & tu ſimul pereas,26.Reſpiciẽſq, vxor eius poſt ſe verſa eſt in ſtatuam ſalis.

Iob.2.3 Et dixit dominus ad Satan.Nunquid conſideraſti ſeruum meũ Iob,qđ non ſit ei ſimilis in terra,vir ſimplex & rectus ac timẽs Deũ,& re cedens à malo & adhuc retinẽs innocẽ tiã,tu aũt cõmouiſti me aduerſus eũ vt affligerẽ eũ fruſtra.

Ne emuleris hominẽ iniuſtũ,nec imiteris vias eius,quia
Prou.3.31 abominatio eſt Domini omnis illuſor.

Non emuletur cor tuũ peccatores,ſed in timore domini
ca.23.17 eſto tota die habebis ſpẽ in nouiſsimo,& præſtolatio tua non auferetur.

Ex.18.24 Si aũt auerterit ſe iuſtus à iuſtitia ſua & fecerit iniquitatẽ ſecũdum omnes abominationes quas operari ſolet impius nunqd viuet?omnes iuſtitiæ eius quas fecerat nõ recorda buntur in prçuaricatione qua præuaricatus eſt,& in pecca to ſuo quod peccauit,in ipſis morietur.

cap.33.13 Et ſi dixero iuſto,quod vita viuat,&cõfiſus in iuſtitia ſua fecerit iniquitatẽ omnes iuſtitiæ eius obliuioni tradentur in iniquitate ſua quam operatus eſt,in ipſa morietur.

Deprime cor tuũ & ſuſtine,& inclina aurẽ tuã,& ſuſcipe
Eccl.2.2 verba intellectus,& ne feſtines in tẽpore obductionis,ſuſti ne ſuſtentationee Dei,cõiungere Deo,& ſuſtine vt creſcat in nouiſsimo vita tua.ca.11.11.

Ca.35.9 Sacrificiũ iuſti acceptũ eſt & memoriã eius nõ obliuiſce tur Dominus.

Marc.10 Et eritis odio omnibus propter nomẽ meũ,qui autẽ per
22: ſeue rauerit vſque ad finẽ,hic ſaluus erit.Idem verbatim ha betur.ca.24.13.c.15.22.Luc.6.54.

Ioa.6.66 Ex hoc (.ſ.quia dixerat eis,nemo poteſt venire ad me niſi fuerit ei datũ à patre meo)multi diſcipulorũ ei⁹ abierũt re tro,& iam non cum illo ambulabant.

Erãt autẽperſeuerantes in doctrina apoſtolorũ,&cõica-
Act.2.42 tione fractionis panis,& orationibus.

Qui

Qui cũ (Barnabas) perueniſſet & vidiſſet gratiã Dei (Antiochię) gauiſus eſt, & hortabať omnes in propoſito cordis permanere in domino, quia erat vir bonus & plen⁹ ſpiritu ſancto & fide. Heb. 3. per totum caput. C. 11. 23

Cumque dimiſſa eſſet ſinagoga ſecuti ſunt multi Iudæorũ & colentiũ aduenarũ Paulum & Barnabã qui loquẽtes ſuadebant eis vt permanerent in gratia Dei. ca. 13. 43

Cũque euãgelizaſſent ciuitati illi (Derben) & docuiſſent multos, reuerſi ſunt Lyſtram & Iconiam & Antiochiã cõfirmantes animas diſcipulorũ, exhortãtes vt permanerẽt in fide, & quoniã per multas tribulationes oportet eos intrare in regnũ Dei. 2. pet. 2. 20. ca. 14. 20

Participes enim Chriſti effecti ſumus, ſi tamẽ initiũ ſubſtantiæ eius vſque ad finẽ firmum retineamus. He. 3. 14

Vos qđ audiſtis ab initio in vobis permaneat, ſi in vobis permãſerit quod audiſtis ab initio: & vos in filio & patre manebitis, Apoc 2, 16. 1. ioan. 2 24.

Perſonarum acceptio illicita nec Deus perſonam reſpicit.

NOn facies quod iniquum eſt, nec iniuſtè iudicabis, nõ conſideres perſonã pauperis, nec honores vultũ potẽtis, iuſtè iudica proximo tuo. Le. 19. 15

Nulla erit diſtãtia pſonarũ, ita paruũ audietis vt magnũ nec accipietis cuiuſque perſonam quia Dei iudicium eſt. De. 1. 17

Quia Domin⁹ Deus veſter ipſe eſt De⁹ Deorũ & Dominus dominantiũ, Deus magnus & potens & terribilis, quia perſonam non accipit nec munera, ca. 17, 2. ca. 10. 17

Et dixit dominus ad Samuelem, ne reſpicias vultum eius neque altitudinẽ ſtaturæ eius (Eliab) quoniã abieci eũ, nec iuxta intuitũ hominis ego iudico, homo enim videt ea quę patent, dominus autem intuetur cor. 1. Re. 16. 7

Sit timor domini vobiſcũ, & cum diligẽtia cuncta facite non eſt apud dominum Deum noſtrũ iniquitas, nec perſonarum acceptio, nec cupido munerum. 2. par. 19 7.

Nõ enim ſubtrahet perſonam cuiuſque Deus nec verebitur magnitudinẽ cuiuſquã, quoniam puſillũ et magnũ ipſe fecit, & æqualiter cura eſt ei de omnibus. Sap. 6. 8.

Qui nõ accipit perſonas principum, nec cognouit Tirãnũ cum diſceptaret cõtra pauperem opus enim manũ eius ſunt vniuerſi. Iob. 34. 19

Accipere pſonã impij in iudicio nõ eſt bonũ, vt declines (à veritate iudicij). Pro. 18. 5

Hæc quoq; ſapiẽtibus (dico) cognoſcere pſonã in iudicio non 24. 23

nõ eſt bonũ. (buccella panis deſerit veritatem;

C.28.21. Qui cognoſcit in iudicio faciem non benefacit,iſte & ꝓ

Ec.35.15 Nolite inſpicere ſacrificiũ iniuſtũ quoniã domin⁹ iudex eſt,& non eſt apud illũ gloria perſonæ , non accipiat dñs perſonã in pauperẽ & deprecationẽ læſi exaudiet Eſa.11.3.

Mal.2,9. Propter qđ & ego dedi vos cõtẽptibiles & humiles omnibus populis,ſicut nõ ſeruaſtis vias meas.& accepiſtis faciẽ in lege,nunquid nõ pater vnus omnium noſtrum?nũquid non Deus vnus creauit nos?quare ergo deſpicit vnuſ quiſque noſtrũ fratrẽ ſuũ,violans pactũ patrum veſtrorũ?

Mat22.16 Magiſter(aiunt Phariſæi tentantes eum)ſcimus quia veraxes & viã Dei in veritate doces. & non eſt tibi cura de aliquo.nõ enim reſpicis perſonam hominum.Idem Marc. 12.14.verbatim.Item verbatim.Luc.20.21.

act.10,34 Aperiens autem Petrus os ſuum dixit,In veritate cõperi quia non eſt perſonarũ acceptor Deus,ſed in omni gẽte qui timet Deum,& operatur iuſtitiam acceptus eſt illi.

Ro.2.11. Nõ enim eſt acceptio pſonarum apud Deũ,ad Eph.6.9.

Ga.2.6. Deus perſonam hominum nõ accipit,mihi enim qui videbantur eſſe aliquid nihil contulerunt.2.Pet.1.17.

Coll.3.25 Qui enim iniuriam facit recipiet id quod iniquè geſſit, & non eſt perſonarum acceptio apud Deum.

Iaco.2.1. Fratres mei nolite in perſonarũ acceptione habere fidẽ domini noſtri Ieſu Chriſti Gloriæ.9.Si aũt perſonas accipitis peccatũ operamini,redarguti à lege quaſi trãſgreſſores

Petere vide orare.

Petrus vocatur

Mat4.18 AMbulãs autẽ Ieſ⁹iuxta mare Galileę vidit duos fratres Simonẽ qui vocatur Petr⁹,& Andreã fratrẽ eius mittẽtes rete ĩ mare(erãt enim piſcatores)& ait illis,Venite poſt me faciã vos fieri piſcatores hominũ. *confitetur Chriſtum.*) ca.16.16.Reſpõdẽs Simon Petrus dixit· Tu es Chriſtus filius Dei viui,*appellatur Symon*)cap.4.18.Ambulans autem Ieſus iuxta mare Galileę vidit duos fratres Symonem qui vocat̃ Petrus &c.cap.10.2.Numerãtur nomina Apoſtolorũ, primus Simon qui dicitur petrus &c. Ioã. 10. 1. *appellatur cephas*) 10.1:42.Et deduxit eum (ſcilicet Andreas petrũ)intuẽs autẽ eum Ieſus dixit.Tu es Simon filius Iona,tu vocaberis Cephas quod interpretatur Petr⁹ 1.cor.1.12,c.3.22.c. 95.Galat.2.9.*appellatur Symon* Bar Iona , & Symon Ioannis.Mat.16.17.Beat⁹ es Symõ Bar Iona qa caro & ſanguis

non

nõ reuelauit tibi,ſed pater me⁹ qui in cælis eſt,Io. 21.15. Cũ ergo prãdiſſent dicit Simoni petro Ieſus. Symon Ioãnis diligis mę plus his. Dicit ei. Etiam domine,tu ſcis quia amo te. dicit ei paſce oues meas. *Negat Chriſtum & panitet*) Mat. 26.69. petrus verò ſedebat foris in atrio,& acceſſit ad eum vna ancilla dicẽs. Et tu cũ Ieſu Galilęo eras. At ille negauit coram omnib. dicẽs: Neſcio quid dicis &c. 75. Et recordat⁹ eſt petr⁹ verbi Ieſu ꝙ dixerat,priuſquã gallus cãter,ter me negabis,& egreſſus foras fleuit amarè. *prædicat & loquitur*) Act. 1.16. viri fratres oportet impleri ſcripturã quã prędixit ſpiritusſanctus ꝑ os Dauid de Iuda,ꝗ fuit dux eorũ ꝗ conprahẽderũt Ieſum c. 2. per totum. ca. 3.12. Videns (claudum à matris vtero) reſpõdet ad populũ. Viri Iſraelitæ quid miramini in hoc,aut nos quid intuemini quaſi noſtra virtute aut pietate faceremus ambulare. ca. 4.1. c 10.34. *Cùrat claudum*) c. 3.6: Aurũ & argẽtũ nõ eſt mihi,quod aũt habeo hoc tibi do,in nomine Ieſu Chriſti Nazareni ſurge & ambula. *Conicitur in carcerem*) ca. 12.3. videns autem quia placeret Iudæis appoſuit (Herodes) apprehẽdere & petrum,erãt aũt dies azimorũ,quẽ cùm apprehendiſſet miſit in carcerẽ &c. *petrus primus Apoſtolorum*) Mat. 10.2. duodecim autem Apoſtolorum nomina ſunt hæc. primus Symon qui dicitur petrus & Andreas frater eius &c.

Et ego dico tibi quia tu es petrus,& ſuper hãc petrã ędificabo eccleſiã meã,& portæ inferi nõ præualebunt aduerſus eã. Luc. 22.31. Ait dominus Symon,Symõ,ecce ſatanas expetiuit te vt cribraret ſicut triticum,ego autẽ rogaui ꝓ te vt non deficiat fides tua,& tu aliquando conuerſus confirma fratres tuos. *Ioan.* 21.17. Dicit ei tertiò Symõ Ioannis amas me? cõtriſtatus eſt petrus quia dixit illi tertiò, Amas me? & dixit ei, domine tu omnia ſcis,tu ſcis quia amo te,dicit ei, Paſce oues meas &c: Ca.16.18

petro dantur claues propter eccleſiam

ET tibi dico quia tu es petrus & ſuper hanc petram ędificabo eccleſiã meã,& portæ inferi nõ præualebũt aduerſ⁹ eã & tibi dabo claues regni cœlorum. Et quodcunq; ligaueris ſuper terram erit ligatum & in cœlis,& quodcunque ſolueris ſuper terram,erit ſolutum & in cœlis. *Mat*

Dicit Symoni petro Ieſus: Symõ Ioannis,diligis me plus his? dicit ei: etiam domine,tu ſcis quia amo te,dicit ei paſce agnos meos &c.

Phacee filius Romeliæ *poſtquă percuſsit Phacerā ſit rex Iſrael* 4.Re. 15.25.27.*pugnat contra* Ieruſalem *Eſa*.4.1.*Occidit de* Iuda *centum viginti milia virorum vno die* 2.Para.28.6.

Phacepha filius Manahem ſit rex Iſrael 4. *Reg*. 15. 22: 23.

Phanuel turris ſubuertitur á Gedeone *occiſis habitatoribus ciuitatis*, Iudic.8 8.13 17.

pharao *affligitur propter* Sarā *vxorem Abraham* Gen. 12 17.

pharao *ſomnia vidit Ge*.41.1.Somnia explicantur *ca*. 41.25.

pharao Iſraelem *opprimit ſeruitute Exod*.1.8.*Submergitur cum toto ſuo exercitu.cap*.14.24.28.

Phar;aonis *filiam accipit* Salomon *in vxorem*. 3.Reg.3.1.

pharao, *Nechao capit* Regem Ioachach.4.Reg.23.34.

Phariſæus *inuitat Chriſtum* Luc.7.36.

phariſæus *& publicanus erant ſimul in templo*.Luc.18.

Phariſæi *grauiter increpantur*.Matth.37.1.19.4 23.*Ioă.8. 44.Act.7 51.*cap* 23.3.*philippen*.3.2.

Phaſſur *percutit* Hyeremiam *Hyer* 20.2.

Phegiel *dux tribus* Aſſur.*Nu* 1 13.*phigelus & Hermogenea auertuntur à paul*.,2.*Tim*.1.15.

Philippos *fit* Apoſtolus Chriſti *Mat*.10 3 *vocatur in numerū diſcipulorum* Io.1.43 *cupit videre patrem cap*.14. 8. *Prædicat in* Samaria *Act*. 8. 5. *Baptizat Aetiopem eunuchum*. *cap*. 8. 37.

philippus *eligitur*. *Act*.6.5.*ſuſcipit Paulum hoſpitio*. *cap*. 21. 8.

Philiſtæi *perſequuntur* Iſraelem Iudic.3.3.10 7.*ca*.15 9.1.Re.4 *5.**ca*.13.5.17.**ca*.23.1 28.1.31.1 2.*R*;5 17.22.21.15.18

Philiſtei *cæduntur* Iudi.3.31 1.R.7.11.*ca*.13.37.14.**ca*.17 50.18.27:19. 8.23.5.2:R.5 24 28.1.4.Re.18.8.*cōtra* Philiſtæos *vide Eſa*.4.29.Hyer.47.1.4.*Ezech*.25 15.Amos.1.6. *Sophon* 2.5.Sachar.9.6.

Phinees *filius* Eleaſari Exo.6.25.Iud.20. 28 *placat* Deo, Zelo *ſuo*.*Nu*.25.7.12.Pſal 305.30.*Mittit in terrā Galaā* Ioſ.22.13

Phinces *filius* Heli 1.3 *perijt propter ſua peccata cap*.4 11.

phul rex Aſſyriorum aſcendit cōtra Hyeruſalē 4. *Reg*. 15.19

pietas vide opera.

pignus ſalutis noſtræ eſt ſpiritus ſanctus.

Ipſe enim ſpiritus teſtimonum reddit ſpiritui noſtro quod
q.8.19. ſumus filij Dei.
Deus qui & ſignauit nos, & dedit pignus ſpiritus in cor
r:1.22 dibus noſtris.

Qui

qui autem effecit nos in hoc ipſum dedit, qui dedit nobis pignus ſpiritus. Cap.5.5

In quo & vos cum audiſſetis verbũ veritatis (Euangelium ſalutis veſtræ) in quo & credentes ſignati eſtis ſpiritu promiſſionis ſancto qui eſt pignus hæreditatis noſtræ, in redemptionem acquiſitionis, in laudem gloriæ ipſius. Eph.1.13

Nolite contriſtare ſpiritum ſanctum Dei in quo ſignati eſtis in die redemptionis. Ca.4.30

Pigritia (Vide) *Acedia*

Pilatus & Herodes ſunt amici, Luc 23.2.

Pilatus Chriſtum innocentem morti addicit. Matth. 27.26. *Ioan.* 19.16.

Plaga Dei ſeu vindicta.

Moyſes & Aaron ad Pharaonem loquuntur, virgã vertunt in Serpentem, & aquam virga percuſſam in ſanguinem, quæ non faciunt magi pharaonis ſuis in cantationibus quamob cauſam pharao magis induratur. Exo.7 ‡

Secũda AEgypti plaga eſt ranarum pro quarũ ablatione ꝓmittit pharao populũ dimittere ner facit, quare addit tertia Cinniphum, & quarta muſarum, propter quas rurſum promittit pharao ſe filios Iſrael dimiſſurũ quod nõ facit. Cap.8 ‡

Quinta plaga eſt peſtis in iumentis. Sexta vlcerum, ſeptima grandinis, ad quam promittit pharao ſe dimiſſurũ populũ ſi ceſſet, verum nec id complet. Nullus autem filiorũ Iſrael in his malis aliquid patitur damni. Cap.9 ‡

pharao Iſraelẽ perſequens, & mare per ſiccum poſt illũ ingrediens, cum vniuerſo equitatu & currib. ſubmergitur Ca.14 ‡

Et conuertit in ſanguinem fluuia eorum, & imbres eorũ ne biberent. Reſpicit ad illud exod. 7.20, 104 28. Pſa. 77 44.

Quod ſi dixerit ad te, quò egrediemur? dices adeos, hęc dicit Dominus, qui ad mortem ad mortem, & qui ad gladium, ad gladium, & qui ad famen ad famen, & qui ad captiuitatem ad captiuitatem, 4. Reg. 8.18. 2. par. 28. Hie.15.2

Pœna peccati non ſtatim vniuerſa remittitur remiſſa culpa.

Dixit dñs (Moyſi petenti à domino veniam peccatorũ populi Iſrael) dimiſi iuxta verbum tuum. Cap. 22.23. Nu 14 20

1.Re.12. Et dixit Dauid ad Nathan,peccaui domino.Dixitq́, Na
13. than ad Dauid,dominus quoque tranſtulit peccatum tuũ, non morieris.cap.14.per totum.

Cap. 24 Dauid ad numeratum populum à Nathan correptus,ex tribus oblatis peſtem triduanã elegit qua in populum ſæuiente,ac 70000.interemptis,orat Dauid dominũ, & Gad propheta admonitus in Area Areuna,dato pretio altare e-
1.pa.21.† rigit,ceſſatq́ue peſtis.

Dauid populum numerando Deum offendẽs peſte quã ex tribus elegit percutitur donec Deum oratione placaret, & altare in area Iebuſæi erigeret.

pſal.6.7. *Pœnitentia & ſatisfactio pro peccatis.*

Laboraui in gemitu meo, lauabo per ſingulas noctes
Mat.3.8 lectũ meum,lachrimis meis ſtratum meum rigabo.
Luc.3.8. Facite fructum dignum pœnitentia.

Facite ergo fructus dignos pœnitẽtia:et neceperitis dice re.patrem habemus Abraham,dico enim vobis quia potẽs
Act.2.38 eſt Deus de lapidibus iſtis ſuſcitare filios Abrahæ.

pænitentiam(inquit petrus)agite &baptizetur vnuſquiſ que veſtrum in nomine Ieſu Chriſti,in remiſsionem pecca
Ca.8.22 torum veſtrorum,& accipietis domum ſpiritus ſancti.

pœnitẽtiam itaque age(ait petr⁹ Symoni mago) ab hac nequitia tua,& roga Deum ſi forte remittatur tibi hæc co
2.co.7.10 gitatio cordis tui.

Quæ enim ſecũdũ Deum triſtitia eſt,pœnitẽtiã in ſalutẽ ſtabilẽ operatur,ſæculi autẽ triſtitia mortem operatur.

Ma 18:18 *Pænitentia ſacramentum.*

Amen dico vobis quæcunque alligaueritis ſuper terram, erunt ligata & in cœlo:& quęcunque ſolueritis
ioa.20.22 ſuper terram erunt ſoluta & in cœlo.

Accipite ſpiritum ſanctum,quorum remiſeritis peccata,
Ma.8.4. remittuntur eis,& quorum retinueritis,retenta ſunt.
Act.19.16 Vade,oſtende te Sacerdoti

Multique credentium veniebant confitentes & annunciantes actus ſuos.
iaco.5.16 Confitemini ergo alterutrum peccata veſtra,& orate ꝓ inuicem.

1.Ioa.1.8 ſi dixerimus quoniam peccatum non habemus,ipſi nos ſeducimus,& veritas non eſt in nobis.

Pænitentia prædicatur.

HAEc dicit dñs exercituũ De⁹Iſrael , bonas facite vias veſtras , & ſtudia veſtra , & habitabo vobiſcũ in loco iſto Hierẽ.7.3

Pœnitẽtiam agite appropinquauit enim regnum cęlorũ Mat.3.2
Idem verbatim habetur, Cap.4.17.

Et venit(Ioannes)in omnem regionẽ Iordanis prædicãs Luc.3.3
baptiſmum pœnitentiæ, &remiſsionem peccatorum.8.Facite ergo dignos fructus pœnitentiæ & ne cœperitis dicere patrem habemus abraham.

Dico vobis,ſed niſi pœnitẽtiã habueritis,oẽs ſiſr pibitis. Cap.13.3

Quoniã ſic ſcriptum eſt,Et ſic oportebat Chriſtum pati ca.24.47
& reſurgere à mortuis tertia die,&prędicare in nomine ei⁹ pœnitẽtiam & remiſsionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab Hieroſolima.

. Pœnitentiã(iniquit petrus)agite,& baptiſetur vnuſquiſ Act.2.38
que veſtrum in nomine Ieſu Chriſti,iuremiſsionem peccatorum veſtrorum,& accipietis donum ſpiritus ſancti.

Pœnitemini,agite,& cõuertimini vt deleantur peccata Cap.3.16
veſtra,&c.

Pœnitentiam itaque age(ait petrus Simoni Mago) ab Ca.8.22
hac nequitia tua,& rogaDeum ſi forte remietteur tibi hęc cogitatio cordis tui.Cap.17.30.20.

His qui ſunt Damaſci primũ,& Hieroſolymis & in oẽm ca.29.2
regionẽ Iudeę,& gentib. annuntiabã vt pœnitẽtiã agerant & cõuerterentur ad Deum digna pœnitẽtiæ opera faciẽtes

Pœnitentiæ veræ & non fictæ,promiſſa eſt venia.

Deut.4
CVmque quęſieris ibi dominum Deum tuum inuenies 29
eum,ſi tamen toto corde queſietis eum & tota tribulatione animæ tuæ. Ca.30.1

Cùm ergo venerint ſup te oẽs ſermones iſti ,benedictio ſiue maledictio quã propoſui in cõſpectu tuo:&duct⁹pœnitudine cordis tui in vniuerſis gẽtibus in quas diſperſerit te dñs Deus tuus,& reuerſus fueris ad eum,& obedieris eius imperiis,ſicut ego hodie præcipio tibi cum filiis tuis,in to
to corde tuo,& in tota anima tua,reducet & dominus De⁹ 1.Re.7.3
tuus de captiuitate tua,ac miſerebitur tui.

Ait autẽ Samuel ad vniuerſam domum Iſrael,dicẽs, Si in toto corde veſtro reuertimini ad dominum,auferte Deos alienos

eruditus ſũ,quaſi iuuẽculus indomitus, cõuerte & cõuertar,quia tu dominus Deus meus,poſtquã enim cõuertiſti me,ego pœnitui,&poſtquã oſtendiſti mihi,percuſsi femur meum,confuſus ſum & erubui quoniã ſuſtinui opprobriũ adoleſcentiæ meæ.

Si autem impius egerit penitentiã ab omnibus peccatis *Ez.18.21*
ſuis quæ operatus eſt &cuſtodierit oĩa præcepta mea,& fecerit iudiciũ & iuſtitiã,vita viuet & nõ morietur 27. Et cũ auerterit ſe impius ab ĩpietate ſua q̃ operatus eſt & fecerit iudiciũ & iuſticiã,ipſe animam ſuam viuificabit.Oſeę 1.42.

Si autem dixero impio morte morieris,& egerit pœnitẽ-
tiã à peccato ſuo,feceritq́,iudicium & iuſtitiam,& pignus *ca.33.14*
reſtituerit ille impius,rapinãq́,reddiderit,& in mãdatis vitę ambulauerit,nec fecerit q̃cq̃ ĩiuſtũ,vita viuet& nõ morieť.

Nũc ergo dicit dñs,cõuertimini ad me in toto corde ve *Ioel.2.12*
ſtro,in ieiunio & in fletu & plãctu & ſcindite corda veſtra, &non veſtimẽta veſtra, & conuertimini ad dominũ Deũ veſtrum quia benignus eſt & miſericors,patiens & multæ
miſericordiæ,&præſtabilis ſuper malitia,Ionæ,3.8. *Zach.1.4*

Ne ſitis ſicut patres veſti ad quos clamabant prophetæ priores dicẽtes. Hæc dicit dñs exercituum,cõuertimini de viis veſtris malis,& de cogitationib⁹ veſtris peſſimis,& nõ audierunt neque attenderunt ad me dicit Dominus.

A dieb⁹ enim patrũ veſtrorũ receſsiſtis à legitimis meis, *Ma:3.7*
& non cuſtodiſtis,reuertimini ad me,& reuertar ad vos,dicit dominus exercituum

Surgam &ibo ad patrem meũ,& dicã ei(dicit filius pro *Lu.15.18*
digus(Pater peccaui in cœlũ,& corãte,iam nõ ſum dignus vocari filius tuus,fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis.

Pœnitemini igitur,& conuertimini,vt deleantur peccata *Act.3.19*
veſtra.Cap.26.18.20.

Pœnitentia agenda eſt dum ſani ſumus.

Reuertere ad dñm & auertere ab iniuſticia tua,&nimis *Ec.17.24*
odito execrationẽ,& cognoſce iuſticias& iudicia Dei, & ita in ſorte propoſitionis & orationis altiſsimi Dei.

Memento paupertatis in tẽpore abundantiæ , & neceſsi *Cap.18*
tatem paupertatis in die diuitiarum. *25*

Pœnitentiæ veræ exempla.

Dixeruntq́;filij Iſrael ad dñm(poſtquã lapſi ſunt in ido
lolatriã,& traditi ſũt Philiſtęis & Ammonitis)peccaui *Iu.10.15*
mus

mus redde tu nobis quicq̃d tibi placet, tm̃ nũc libera nos.
2.Reg.12 Et dixit Dauid ad Nathan,peccaui dño.Dixitq́,Nathan
13. ad Dauid,dñs quoque trãſtulit peccatatũ tuũ,nõ morieris.
Percuſſit aũt cor Dauid eum,poſtquã &numeratus eſt po-
cap.24.10 pul⁹& dixit Dauid ad dñm,peccaui valde in hoc facto,ſed
precor domine vt trãsferas iniquitatẽ ſerui tui,quia ſtultè
egi nimis 17. Dixitq́,Dauid ad Dominũ cùm vidiſſet An
gelũ cædentẽ populũ.Ego ſum qui peccaui,& ego iniquè
egi,iſti qui oues ſunt quid fecerunt? Vertatur obſecro ma
1.Para.33 nus tua contra me,& cõtra domum patris mei,2.Para.12.6:
12 Qui(Manaſſes) poſtquã coanguſtatus eſt, orauit dñm
Deum ſuũ,& egit pœnitentiã valde coram Deo patrũ ſuo
tum,deprecatuſque eſt eum,& obſecrauit intẽte,& exaudi
uit orationem eius reduxitq́,eum Hieruſalẽ in regnũ ſuũ
Ione.3 ‡ & cognouit Manaſſes quod dominus ipſe eſſet Deus.
Rurſũ miſſus Ionas ad Niniuitas prædicat ciuitatis ſub
uerſionẽ,illis autem ad Deũ conuerſis,& magna pœniẽtię
Iudi.4.8 ſigna oſtendentibus,parcit dominus ciuitati.
Et clamauit omnis populus ad dominũ inſtãtia magna
& humiliauerunt animas ſuas in ieiuniis &orationib⁹,ipſi-
& mulieres eorũ,&induerũt ſe Sacerdotes ciliciis,& infan
tes proſtrauerũt cõtra faciẽ tẽpli domini & altare dñi ope
ruerunt cilicio,& clamauerunt ad dominũ vnanimiter,ne
darentur in prædã infantes eorum,& vxores eorum in di-
uiſionẽ, & ciuitates eorũ in exterminium& ſancta eorum
Matt.26 in pollutionem & fierent in opprobrium gentibus.
75. Et recordatus eſt Petrus verbi Ieſu quod dixerat,priuſquã
gallus cãtet ter me negabis,&egreſſus foras fleuit amarę.
Luc.7.37 Idem verbatim,Luc 22.62 i
Ecce mulier q̃ erat in ciuitate peccatrix, vt cognouit qđ
Ieſus accubuiſſet ĩ domo phariſæi,attulit alabaſtrũ vnguẽ
ti &ſtãs retro ſec⁹pedes ei⁹,lacrimis cępit rigare pedes ei⁹
& capilis capitis ſui tergebat,&oſculabat᷑ pedes eius,& vn
guẽto vngebat,44.Et cõuerſus ad mulierẽ dixit Simoni.Vi
des hãc mulierẽ, ĩtraui ĩ domũ tuã,aq̃ pedib⁹meis ñ dediſti
ca.15 18 hęc aũt lachrimis rigauit pedes meos,& capilis ſuis terſit.
Surgam & ibo ad patrem meum,& dicã pater peccaui
in cœlum & coram te, iam non ſum dignus vocari filius
cap 18.13 tuus,fac me ſicut vnum ex mercenariis tuis.
Et publicanus à lõgè ſtãs,nolebat nec oculos ad cœlũle
uare,ſed percutiebat pęctus ſuum dicens; Deus propitius
eſto

eſto mihi peccatori.

Stans autem Zacheus dixit ad dominum, ecce dimidiũ Ca.19.8
bonorum domine do pauperibus, & ſi quid aliquẽ defrau
daui, reddo quadruplum.

Et nos quidem iuſtè (Latro bonus dixit ſocio) nã digna ca.23.41
factis recipimus, hic verò nihil mali geſſit, Act.2.37.

Pœnitentiæ falſæ exempla.

Dixitque Cain ad Dominum, maior eſt iniquitas mea Gen.4.13
quam vt veniam merear.

Cui Eſau, num vnã iniquit (patri ſuo Iſaac) tũ benedi ca.27.38
ctionem habes pater? mihi quoque obſecro vt benedicas.
Cũque eiulatu magno fleret: motus Iſaac dixit ad eum In
pinguedine terræ, & in rore cæli deſuper, erit benedictio
tua, viues in gladio, fratri tuo ſeruies. &c.

Vocauit autẽ Pharao Moyſen & Aaron, & dixit eis. Ora Exo.8.8
te dominum vt auferat ranas à me & à populo meo, & di
mittam populum vt ſanctificet domino, udic.1.7.

Miſitq; Pharao & vocauit Moyſen & Aarõ dicẽs ad eos Ca.9.27
peccaui etiã nunc, dominus iuſtus & ego & populus meus
impij, orate dominum vt deſinant tonitrua Dei, & grando,
vt dimittam vos & nequaquam hic vltra maneatis.

Quamobrẽ feſtinãs Pharao vocauit Moyſen & Aaron & Ca.10.16
dixit eis, peccaui in dominum Deum veſtrũ, & in vos, ſed
nunc dimittite mihi peccatũ etiã hac vice, & rogate Domi
num Deum veſtrũ vt auferat à me mortẽ iſtã, 1.Reg.24.19

Reſponditque Acham Ioſue & dixit ei. Verè ego peccaui Ioſu.7.20
domino Deo Iſrael, & ſic feci.

Dixitq; Saul ad Samuelẽ, peccaui, q̃a prævaricatus ſũ ſer 1.Reg.15
monẽ dñi, & verba tua timẽs populũ & obediẽs voci eorũ 24.
30. peccaui: ſed nũc honora me corã ſeniorib. populi mei, &
corã Iſrael, & reuertere mecũ vt adorẽ dñm Deum tuum. 3.Reg

Et ait rex (Ieroboã) ad virum Dei. Deprecare faciem dñi 13.6
Dei tui & ora pro me, vt reſtituatur manus mea mihi. Ora-
uitque vir Dei faciem domini & reuerſa eſt manus regis
ad eum, & facta eſt ſicut prius fuerat.

Itaq; cũ audiſſet Achab (Eliã plurima illi cõminãtẽ mala) Cap.21
ſermones iſtos, ſcidit veſtimẽta ſua & operuit cilicio carnẽ 27.
ſuã ieiũauitq; & dormiuit ĩ ſacco, ãmbulauit demiſſo capite.
Vidẽtes turbabũt terrore horribili, & mirabũt in ſubitatiõe Sapi.5.3
inſperatæ ſalutis, dicẽtes intra ſe, pœnitẽtiã agẽtes, & præan
guſtia ſpiritus gementes hi ſunt quos habuimus in deriſũ,

&

& in ſimilitudinem improperij. 1. Machab, 6. 12

2. *Mat.* 9 Et cum nec ipſe (Antiochus) iam fœtorem ſuum (ſcatu
12, riētibus è corpore vermibus) ferre poſſet, ita ait, Iuſtum eſt ſubditum eſſe Deo, & mortalem non paria Deo ſentire.

Ma. 27 4 Peccaui (ait Iudas) tradens ſanguinem iuſtum, at illi dixerunt. Quid ad nos, tu videris.

Act. 8. 13 Tunc Simon (Magus) & ipſe credidit, & cū baptizatus eſſet adhęrebat Philippo vidēs ēt ſigna & virtutes maximas fieri, ſtupēs admirabitur, 23. In felle eñ amaritudinis & ob ligatiōe iniquitatis, video te eſſe dixit Petr᷒, (Simonimago)

He. 12. 7 Scitote enim quoniā & poſtea cupiēs (Eſau, Gen. 27.) hę reditare benedictonē, reprobatus eſt. non enim inuenit pœnitentiæ locum cum lachrymis inquiſiſſet eam.

Præcepta diuina facilia.

De. 30. 11 MAndatum hoc, quod ego præcipio tibi hodie nō ſupra te eſt. Sed iuxta te eſt ſermo valde in ore tuo, in corde tuo, vt facias illum.

pſa. 18. 10
12. Iudicia Domini vera, deſiderabilia ſuper aurum. Etenim ſeruus tuus cuſtodit ea.

118. 14 In vias teſtimoniorum tuorum delectatus ſum, ſicut in omnibus diuitiis.

Ibide. 32 Viam mandatorum tuorum cucurri.

Ibide. 35 Deduc me in ſemita mandatorum tuorum.

Eccle. 23 Et agnoſcēt qui relicti ſunt quoniā nihil melius eſt, quàm
37. timor Dei, & nihil dulci᷒, quā reſpicere in mādatis domini.

33. 28. Sapiens non odit mandata & iuſtitias, & non illudetur quaſi in procella nauis. Homo ſenſatus credit legi Dei, & lex ei fidelis.

Mat. 11
29. Tollite iugum meū ſuper vos. Iugum enim meū ſuaue eſt & onus meum leue.

1. *Ioa.* 5. 3 Hæc eſt enim charitas Dei. vt mandata eius cuſtodiamus & mandata grauia non ſunt.

Vtilia, quia per ipſa homo bene ordinatur in corde.

Num. 15.
38. LOquere filiis Iſrael, vt faciant ſibi fimbrias p angulos quatuor palliorum, ponens in eis vittas hyacinthinas. Quas cum viderint recordentur omnium mandatorum Dñi, nec ſequāt᷑ cogitationes ſuas, & oculus per res varias fornicantes, ſed magis memores præceptorū domini faciāt ea, ſintque ſancti Deo ſuo.

Deu. 6. 6 Eruntq; vera hæc q̄ ego præcipio tibi hodie in corde tuo

&

& narrabis ea filiis tuis,& meditaberis ſedēs in domo tua,
& ambulans in itinere,dormiens atque conſurgens,&liga
bis ea quaſi ſignum in manu tua,eruntque &mouebuntur
ante oculos tuos ſcribéſq, ea in limite,& oſtiis domus tuę. 11.18.
Ponite hæc verba mea in cordibus veſtris & in animís ve
ſtris & ſuſpendite pro ſigno in manibus,
Beati qui ſcrutantur teſtimonia eius. Pſa.118.2
In corde meo abſcondi eloquia tua.In iuſtificationibus Ibidē.34
tuis meditabor.
Da mihi intellectum. Ibidē.37
Niſi quod lex tua meditatio mea eſt,in ęternum nō obli Ib.77.92
uiſcar iuſtificationum tuarum.
Quomodo dilexi legem tuam domine. Ibidē.97
Mens iuſti meditabitur obed entiam. Pr.15.29
Cogitatum tu um habe in pręceptis Dei. Ec.6.37

Ore.

ET erit quaſi ſignum in manu tua,& quaſi monumentū Ex.13.9
ante oculos tuos,& vt lex domini ſemper ſit in ore tuo.
Docete filios veſtros vt illa meditentur. De.11.19
Et loquebar de teſtimonus tuis. pſ.118.46
Et omnis enaratio tua iu præceptis altiſſimi. Ec 9.23

Opere.

CVſtodite ergo,& facite ea,quę pręcepit vobis domin⁹ De 5.32
Deus,nō declinabitis neque ad dexterā,neque ad ſini
ſtra,ſed per viam quam præcepit vobis dominus Deus ve-
ſter ambulabitis,vt viuatis & bene ſit vobis,&protelentur 12.32.
dies veſtri in terra,quam poſſidebitis.
Quod præcepio tibi,hoc tantum facito domino,nec ad pſa.118.4
das quicquam,nec minuas. ibidē.48
Tu mandaſti mandata tua cuſtodiri nimis. 60.
Et leuaui manus meas ad mandata tua. Ibid.112
Parat⁹ ſum,& nō ſum turbatus, vt cuſtodiā mādata tua Ec.32.28
Inclinaui cor meum ad faciendas iuſtificationes tuas,
Qui credit Deo,attendit mandatis.

Per illa plenè remuneratur homo nam conſequitur Dei familiaritatem.

Si ergo audieritis vocem meam,& cuſtodieritis pactum Exod.
meum eritis mihi in peculiū de cūctis populis, mea eſt
enim omnis terra,

Le.26.11 Ponā tabernaculū meum in medio veſtri,& nō abiiciet vos anima mea.

de.30.11 Elige ergo vitā,vt & tu viuas.& ſemen tuū,& diligas dominum Deum tuum.

pro.9 25 Quia mandatum lucerna eſt,& lex lux.

19.16. Qui cuſtodit mandatū cuſtodit animam ſuā: qui autem negligit viā ſuam,mortificabitur.

Ec.12.13. Deum time & mandata eius obſerua.

ſa 6.19 Cuſtoditio autē legū conſummatio incorruptionis eſt.

Ecc.2.12 Quis enim permanſit in mandatis eius & derelictus eſt?

Eſa 66.2 Ad quem reſpiciam,niſi ad pauperculū,& cōtritum ſpiritu,& trementem ſermones meos?

Iere.7.23 Audite vocem meam,& ero vobis Deus,& vos eritis mihi populus,& ambulate in omni via quam mandaui vobis

Io.14.23 vt bene ſit vobis.

Si quis diligit me,ſermonē meū ſeruabit,& pater me⁹ diliget eū,& ad eū veniem⁹,& māſionē apud eum faciemus.

Corporis ſanitatem.

deu.30.15 CONſidera quod hodie propoſuerim in cōſpectu tuo vitā & bonum,& è cōtrario mortē & malū,vt diligas dominū Deū tuū,& ambules in viis eius,& cuſtodias mandata illius,& cæremonias atque iudicia & viuas atque multi

prou.3.1 plicet te,benedicatque tibi in terra.

Fili mi ne obliuiſcaris legis meæ,& præcepta mea cor tuū cuſtodiat.Longitudinem enim dierum & annos vitæ,

Ecc.8.5 et pacem apponent tibi.

EZ.20.11 Qui cuſtodit præceptū, non experietur quicquam mali

Eieci ergo eos de terra Aegiti,& eduxi eos in deſertum & dedi eis præcepta mea,& iudicia mea oſtendi eis,quæ faciens homo viuet in eis.

Le.26 9. *Prolis fœcunditatem.*

deu.7.12. REſpiciam vos & creſcere faciā: multiplicabimini, & firmabo pactum meum vobiſcum.

Si poſtquā audieris hæc iudicia,cuſtodieris ea,& feceris, cuſtodiet & Dn̄s Deus tuus pactū tibi,& diliget te atque multiplicabit.benedicétque fructui ventris tui, & fructui terræ tuę,frumento tuo atque vindemię,oleo,& armentis, & gregibus ouium tuarum.

Eſ.48.18 O ſi ad præcepta animum aduertiſſes,fuiſſet vt arena ſemen tuum & ſtirps vteri tui,vt lapilli eius.

Subſtantia

Subſtantiæ temporalis Vbertatem.

FAcite præcepta mea,& iudicia cuſtodite & implete ea, vt habitare poſſitis ī terra, abſq, vllo pauore,& gignat vobis humus fructus ſuos, quibus veſcamini, vſque ad ſatu ritatem, nullius impetum formidantes. Le.25.19

Si in præceptis meis ambulaueritis &mādata mea cuſto dieritis,& feceritis ea, dabo vobis pluuias tēporibus ſuis,& terra gignet germē ſuum,& pomis arbores replebūtur, ap prehēdet meſſium trituta vindemiā,& vindemia occupabit ſementē,& comedetis panē veſtrum in ſaturitate, & abſq, pauore habitabitis in terra veſtra. 26.3.

Comedetis vetuſtiſſima veterum,& vetera, nouis ſuper-uenientibus, proiicietis. Ibid. 10

Si autē audieris vocē domini Dei tui, vt facias atque cu ſtodias omnia mandata eius, faciet te dominus Deus tuus excelſiorem cunctis gentibus, quæ verſantur in terra. Deu.28.1

Pone theſaurum tuum in præceptis altiſſimi,& proderit tibi magis, quam aurum. E.26.14

Si volueritis & audieritis me, bona terræ comedetis Eſa.1.19

Pacis firmitatem.

DAbo pacē in finib veſtris: dormietis & nō erit qui exterreat. Auferā malas beſtias,& gladius nō trāſibit ter minos veſtros, perſequemini inimicos veſtros, & corruent coram vobis. perſequentur quinque de veſtris centum alienos. Le. 26.6

Cuſtodi præcepta eius atque mandata quæ ego pręcipio tibi, vt bene ſit tibi,& filiis tuis poſt te. De.4.40

Qui autem timet præceptum, in pace verſabitur. Pr.13.13

Pax multa diligentibus legem tuam. pſ.118 163

Vtinā attendiſſes ad mandata mea, redundaret inſtar flu minis pax tua: Eſ 48.18

Honoris celebritatem.

TVnc non cōfundar, cum perſpexero in omnibus man datis tuis. pſal.118.6

In quo corrigit adoleſcentior viam ſuam. Ibide.9.

Beatus vir qui timet Dominum, in mādatis eius volet ni mis. Gloria & diuitiæ in domo eius. 111.1.

Semen hominum honorabitur hoc quod timet Deum Ec.10.23

Gloriæ perpetuitatem.

Pſ142.6. Portio mea Domine in terra viuentium.

M.10.17. Procurrens quidam genu flexo ante eum rogabat eũ dicens:Magiſter bone quid faciam vt vitã ęternã percipiam. Ieſus dixit Pręcepta noſti? ne adulteres,ne occidas,ne fureris,ne falſum teſtimonium dixeris,ne fraudẽ feceris, honora patrem tuũ,& matrem.At ille reſpondens,ait illi:Magiſter,hæc omnia ſeruaui à iuuẽtute mea.Ieſus autẽ intuitus eum,dilexit eum

Io 12.50. Et ſcio quia mandatum eius vita æterna eſt.

Præcepta diuina nobilia,ideo tranſgreſſores rigide puniuntur

Le.26.14 QVod ſi nõ audieritis me,nec feceritis omnia mandata mea,ſed ſpreueritis leges meas,& iudicia mea cõtẽpſeritis,ego quoque hæc faciã vobis:Viſitabo vos velociter in egeſtate,& ardore qui cõficiat oculos veſtros,atque conſumat animas veſtras.Fruſtra ſeretis ſementem quę ab hoſtibus deuorabitur.

Ibid.17. Ponã faciem meã contra vos,& corruetis corã hoſtibus veſtris,& ſubiiciemini his qui oderũt vos.Sin autẽ nec ſic obedieritis mihi,addam correptiones veſtras ſeptuplũ,propter peccata veſtra,& cõterã ſuperbiã duritiæ veſtræ.Dabóque vobis cœlum deſuper quaſi ferrũ,& terram ęneã.Cõſumetur incaſſum labor veſter,nõ proferet terra germen, nec arbores poma præbebunt.

Ibidẽ.22. Emittã in vos beſtias agri,quæ cõſumant vos,& pecora veſtra,& ad paucitatẽ cuncta redigant,deſertæque fiãt vię veſtræ.induca ſuper vos diuum vltorem fœderis mei. Cumque confugeritis in vrbes mittã peſtilentiã in medio veſtri, & trademini in manibus hoſtiũ poſtquã cõfregero baculũ patris veſtri:ita vt decem mulieres in vno clibano coquant panes,& reddant eos ad pondus,& comedetis & non ſaturabimini,ita vt comedatis carnes filiorum veſtrorũ,&filiarum veſtrarum.

Deut.28.15. Quod ſi audire nolueris vocẽ Dñi Dei tui,vt cuſtodias atq; facias omnia mãdata eius, veniẽt ſuper te oẽs maledictiones iſtę & apprehendent te.Maledictus eris in ciuitate, maledictus in agro,maledictũ horreũ tuũ,& maledictę reliquiæ tuæ. maledictus fructus ventris tui,& fructus terrę tuæ,armenta boum tuorum& greges ouium tuarum, maledictus eris ingrediens,& maledictus egrediens.

Quod ſi nolueritis,& me ad iracūdiam prouocaueritis *Eſa.1.20*
gladius deuorabit vos.

Abiecerunt enim legē Domini exercituū,&eloquiū ſā- *5.24.*
cti Iſrael blaſphemauerūt. Ideo iratꝰ eſt furor Domini in
populum ſuū, & extendit manum ſuā ſuper eū,& percuſ-
ſit eum,& conturbati ſunt montes.

Aeternaliter. *pſ.118.21*

MAledicti qui declinant à mandatis tuis. *Ib.118.*
Spreuiſti omnes diſcedentes à iuſtitiis tuis. *pro.28.9*

Qui declinat aures ſuas,quo minꝰ legē audiat,eius pre-
catio execrabilis eſt.

Maledictus vir qui nō audierit verba pacti huius,qđ præ- *Iere.11.4*
cepi patribꝰ veſtris in die qua eduxi eos de terra Aegypti.

Super trib.ſcel eribus Iuda & ſuper quarto non conuer- *Amo.2.4*
tā eū.eo quod abiecerit legē Domini,& mandata eius nō
cuſtodierit.

Videte ne recuſetis loquentē. Si enim illi nō effugerūt *He.12.25*
recuſantes eum qui ſuper terram loquebatur,multo magis
nos qui de cœlis nobis loquentem auertimus.

Precepta humana condigna reuerenter ſunt obſeruanda. *pro.8.15*

PEr me reges regnant,& legū cōditores iuſta decernūt.
Per me principes imperant,& potentes decernunt iuſti
tiam

Domui autē Rechabitarum dixit Ieremias : pro eo ꝙ obe *Ie.35.18*
diſtis præcepto Ionadab patris veſtri,nō deficiet vir de ſtir
pe Ionadab ſtans in conſpectu meo cunctis diebus. *2.T.2.15*

Itaque fratres ſtate & tenete traditiones quas didici-
ſtis ſiue per ſermonem ,ſiue per epiſtolam noſtram.

Perambulabat aūt Syriā & Ciliciā confirmans eccleſias: *Act.15.*
præcipiens cuſtodire præcepta apoſtolorum & ſeniorum. *41.*

Cum autē pertrāſirent ciuitates,tradebāt eis cuſtodire
dogmata,quę erant decreta ab apoſtolis & ſenioribus qui *19.4.*
erant Hieroſolimis.

Indigna magnanimiter contemnenda

Eō ꝙ appropinquat populus iſte ore ſuo,& labijs ſuis glo *Eſ.29.13*
rificat me,cor autē eius longe eſt à me,& timuerūt me,
mandatis hominū & doctrinis,ideo ecce ego addam admi
rationem populo huic,peribit ſapientia à ſapientibus.

Ma.15.3 Ipſe autẽ reſpondens ait: Quare vos tranſgredimini mã data Dei propter traditionem veſtram?

Hypocritæ bene prophetauit de vobis Eſa. ſuprà Eſa. 29.

Ibidem.7 Quam ob cauſam increpa eos durè: vt ſani ſint in fide,

Tit.1 14 non intendentes Iudaicis fabulis,& mandatis hominum auerſantium ſe à veritatẽ.

Prædeſtinatio diuina imperſcrutabilis.

Ec.3. 22 Altiora te ne quæſieris,& fortiora te ne ſcrutatus fueris ſed quæ pręcepit tibi Deus illa cogita ſemper,& in plurib.operib eius ne fueris curioſus,multos n.ſupplãtauit ſuſpicio illorum,& in vanitate detinuit ſenſus illorum.

Mal 1.3 Nonne frater erat Eſau Iacob dicit dominus: Et dilexi Iacob,Eſau autem odio habui.

Multi enim ſunt vocati,pauci verò electi.

Mat.20 O altitudo diuitiarũ ſapientiæ & ſciẽtię Deus,quã incõ

19 prehenſibilia ſunt iudicia eius & inueſtigabiles vię eius.

Rom.11.

33.

Irreprehenſibilis.

Non dicas ille me in errorem impulit,non enim ſunt ei

Ec.15.12 neceſſarij homines impij.

Ex ipſis benedixit & exaltauit & ex his ſanctificauit,&

Cap. 33 ad ſe applicauit,& ex ipſis maledixit & humiliauit, & con

12. uertit illos à ſeparatione ipſorum Quaſi lutũ figuli in manu ipſius,plaſmare illud,& diſponere,Omnes viæ eius ſecũdum diſpoſitionẽ eius,ſic homo in manu illius qui ſe fecit.

Eſ.45.9. Væ qui contradicit factori ſuo,teſta de ſamiis terrę.Nũquid dicit lutũ figulo ſuo quid facis,& opus tuum abſque manibus eſt.

Ie.18.6 Nunquid ſicut figulus iſte non potero vobis facere domus Iſrael?ait dominus,ecce ſicut lutũ in manu figuli, ſic

Ro 8.29 vos eſtis in manu mea.

Nã quos pręſciuit,& prædeſtinauit cõformes fieri imaginis filij ſui 30 Quos autẽ prędeſtinauit hos & vocauit,hos & iuſtificauit quos autẽ iuſtificauit, illos & magnificauit.

Ca.9,14 Quid ergo dicemus:Nunqd iniquitas eſt apud Deum?abſit. Moyſi.n dicit Miſerebor cui miſert⁹ ſũ.& Miſericordiã pręſtabo cui miſerebor.Igit̃ nõ volẽtis,neq,currẽtis,ſed miſerẽtis eſt Dei 16.Dicis itaque mihi.Quid adhuc quęrit,voluntati eius qs reſiſtit?O homo tu qs es,q reſpõdeas Deo? Nunqd dicit figmẽtum ei q ſe finxit,quid me feciſti ſic? An nõ habet poteſtatẽ figulus luti ex eadẽ maſſa facere aliud

quidem vas in honorem, aliud verò in cõtumeliam? Quod ſi Deus volens oſtendere iram et notam facere potentiam ſuã ſuſtinuit in multa patientia vaſa iræ apta in interitũ, vt oſtenderet diuitias gloriæ ſuæ in vaſa miſericordiæ, quæ præparauit in gloriam.

Qui prædeſtinauit nos in adoptionem filiorum per Ieſum Chriſtum, in ipſum ſecundum propoſitum voluntatis ſuæ in laudem gloriæ gratiæ ſuę. *Eph.1.5*

In magna autem domo nõ ſolũ ſunt vaſa aurea argẽtea ſed & lignea & fictilia, & quędã quidẽ in honorem, quędã autem in contumeliam, ſi quis ergo emundauerit. &c. *2 T.2.20*

Audientes autem gentes gauiſę ſunt & glorificabãt verbum domini & crediderũt quotquot erant pręordonati ad vitam ęternam. *act.13.48*

Primitiæ fructuum debentur Deo eiuſque Sacerdotibus.

PRimitias frugum terræ tuæ deferes in domum domini Dei tui, nõ coques hœdum in lacte matris ſuæ. *Ex.23.19*

Primitiã frugũ terræ tuæ offeres ĩ domũ domini Dei tui *ca.34.26*

Loquere filiis iſrael (ait dominus ad Moyſen) & dices ad eos, cùm ingreſſi fueritis terram quam ego dabo vobis, & meſſueritis ſegetem, feretis manipulos ſpicarum primitias meſsis veſtræ ad ſacerdotem. *Le.23.10*

Vniuerſa frugum initia quæ gignit humus & dominó nõ portantur cedent in vſus tuos (Loquitur dominis ad Aaron) qui mundus eſt in domo tua veſcetur eis, *nu.18.13.*

primitias frumenti, vini, & olei & lanarum partem ex ouium tonſione (accipient ſacerdotes ait dominus) *De.18.4.*

Tolles de cũctis frugibus tuis primitias & pones in cartallo pergéſque ad locum quẽ dominus Deus tuus elegerĩt vt ibi inuocetur nomen eius. 10. Formam oſtendit offerendi primitias Tob.1.7. *ca.29.2*

Quod cũ per crebuiſſet (ſcilicet ꝙ Ezechias, ſacerdotes & Leuitas cõpoſuerat in ordinẽ miniſterij) in aurib. multitudinis plurima obtulere primitias filij Iſr. frumẽti, vini & olei, mellis quoq;, & oĩm q̃ gigit hum⁹ dicimas obtulerũt. *2.p.31.5*

Et vt offerremus primogenita terrę noſtrę & primitias vniuerſi fructus oĩs ligni ab anno iu annũ in domo dñi. 37 Et primitias ciborũ noſtrororũ libaminũ noſtrorũ, & poma, oĩs ligni videmiæ quoq;, & olei afferremus ſacerdotib. ad gaſaphilaciũ Dei noſtri & decimã ptẽ terræ noſtræ Leuitis *2.E.10.35*

Prou.3.9. Honora dominum de tua ſubſtantia,& de primitiis omnium frugum tuarũ,& implebuntur horrea tua ſaturitate, & vino torcularia tua redundabunt.

Primogenita omnia Aegyptiorum moriuntur.

Ex.12.29 FActum eſt autem in noctis medio percuſſit dñs omne primogenitum in terra Ægypti à primogenito Pharaonis q in ſolio eius ſedebat, vſque ad primogenitã captiuę quę erat in carcere,& omne primogenitum iumentorum.

Pſ.77.51. Et percuſſit omne primogenitum in terra Ægypti,primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

134.8. Qui percuſſit primogenita AEgypti ab homĩe vſq; ad pec⁹.

136.10. Qui percuſſit AEgyptum cum primogenitis eorũ quoniam in æternum miſericordia eius.

Primogenitum omne Deo conſecratur.

Ex.13.2. SAnctifica mihi omne primogenitum quod aperit vuluã in filiis Iſrael tam de hominib⁹ quàm de iumentis,mea ſunt enim omnia.

C.22.29 Decimas tuas,& primitias tuas,non tardabis reddere,primogenitum filiorum tuorum dabis mihi.

C.34.20 Primogenitum aſini redimes oue, ſin autem nec pretium pro eo dederis,occidetur,primogenitum filiorum tuorum redimes,nec apparebis in conſpectu meo vacuus.

L.27.26 Primogenita quæ ad Deum pertinent,nemo ſanctificare poterit,& vouere,ſiue bos,ſiue ouis fuerit domini ſunt.

Nu.3.13 Meum eſt enim omne primogenitũ ex quo percuſſi primogenitos in terra AEgypti,ſãctificaui mihi quicquid primũ naſcitur in Iſrael ab homine vſque ad pecus,mei ſunt, ego dominus.

Ca 8.17. Mea ſunt enim omnia primogenita filiorum Iſrael,tam ex hominib. quàm ex iumentis,ex die quo percuſsi omne primogenitum in terra AEgypti ſanctificaui eos mihi.

De.15.19 De primogenitis quæ naſcuntur in armentis et ouibus tuis qequid eſt ſexus maſculini ſanctificabis domino Deo tuo , nõ operaberis in primogenito bouis,& non tondebis primogenita ouium.1.Reg.1.24.

Lu.2:23. Quia omne maſculinũ adaperiens vuluam ſanctum domino vocabitur.

Primogenitarum iura,priuilegia ,& prærogatiua.

Ge.25.31 CVi(Eſau)dixit Iacab,vende primogenita.

Ruben

Rubẽ primogenitus meus, tu fortitudo mea, & principiũ Ca.49.3
doloris mei, prior in donis, maior in imperio.

Si habuerit homo vxores duas, vnã dilectã & alterã odio De.21.15
ſam, genueritque ex eis liberos, & fuerit filius odioſæ primogenit⁹, volueritq́; ſubſtãtiã inter filios ſuos diuidere, nõ poterit filiũ dilectę facere primogenitũ & præferre filio odioſę, ſed filium odioſæ agnoſcet primogenitũ. 2.par.21.3.

Primogenita aliquando à Deo reiiciuntur.

Videns autem Ioſeph quod poſuiſſet pater ſuus dexterã Ge.48.17
manum ſuper caput Effraim, grauiter accipit, & apprehenſam manum patris leuare conatus eſt de capite Ephraim & transferre ſuper caput Manaſſe.

Iacob dilexi, Eſau autem odio habui. Rom 9.13

Proditio & eius punitio.

Ascenderunt autem Ziphæi ad Saul in Gabra dicentes, 1.R.23 19
Nõnne ecce Dauid latitat apud nos in locis tutiſſimis ſiluæ in colle Hachila quæ eſt ad dexterã deſerti: Nũc ergo ſicut deſiderauit anima tua vt deſcẽderes, deſcẽde, noſtrum autem erit vt tradamus in manus regis. Gen.37.26.

Hæc dicit dominus Deus exercituũ. Vade ingredere ad Eſ.22.15
eum qui habitat in tabernaculo ad Sobnam propoſitumtẽpli & dices ad eum, Quid tu hic? aut quaſi quis hic? qa excidiſti tibi hic ſepulchrum, excidiſti in excelſo memoriale diligenter, in petra tabernaculum tibi. Ecce dominus aſportari te faciet, ſicut aſportatur gallus gallinace⁹, & quaſi amictum ſubleuabit te.

Simon templi propoſitus theſauros ei⁹ Appollonio duci 2.m.3.‡
prodit, ad quos rapiendos iuſſus à rege, Heliodor⁹ poſt fuſas Iudæorum dationes à Deo percutitur, cap.4.1. & cap. 10.20. eadem hiſtoria narratur. cap. 13,21.

Tũc abiit vn⁹ de duodecim q. dicebat Iudas Iſchariotes M.26.14
ad principes ſacerdotũ & ait illis. Quid vultis mihi dare, & ego vobis eum tradã, 47. Adhuc eo loquẽte ecce Iudas vnus de duodecim venit, & cũ eo turba multa, cũ gladiis & fuſtibus, miſſi à principibus ſacerdotum & ſeniorũ populi.

Promiſſio (vide) votum.

Promiſſiones Dei cum conditione ſunt.

Multiplex promittitur obſeruãtibus legem benedictio De.28 ‡
& tranſgredientibus maledictio, cap. 19.8. Idem habetur verbatim. Leuit. 26. (cob. Ca.33.4.

Legẽ præcepit nobis Moyſes hæreditatẽ multitudinis Ia

1.R.2.30 Propterea ait dominus Deus Iſrael. Loquẽs locutus ſum
vt domus tua & domus patris tui miniſtraret in cõſpectũ
meo vſque in ſempiternum. Nunc antẽ dicit dominus abſit
hoc à me, ſed quicũque honorificauerit me, honorificabo
eum, qui autem contemnunt me, erunt ignobiles
Ez18.‡ Dicit quod filius non portabit iniquitatem patris nec e-
contra ſed quiſque ſuam ipſi⁹ portabit, quod ſi impius pœ
nitẽtiam egerit ſaluabitur, iuſtus vero ſi ſuam deſerat iuſti
tiam ſaluabitur. Hortatur ergo Dominus ad pœnitentiam
C.34.14 & cordis inuocationem.

Si autem dixero impio morte morieris & egerit pœnitẽ-
tiã à peccato ſuo, feceritque iudicium & iuſtitiam, & pign⁹
reſtituerit ille impius rapinamque reddiderit in mãdatis vi
tæ ambulauerit, nec fecerit quicquam iniuſtũ vita viuet, &
nõ morietur, 19. Et cum receſſerit impius ab iniquitate ſua
Ma16.16 feceritque iudicium & iuſtitiam viuet in eis.

Qui crediderit & baptiſatus fuerit, ſaluus erit, qui verò
Io.3.16. non crediderit comdemnabitur.

Sic eñ domin⁹ dilexit mundũ vt filiũ ſuum vnigenitum
daret, vt oĩs qui credit in eũ nõ pereat, ſed habeat vitã æter
nam. 36. Qui credit in filium, habet vitã æternã qui aũt in
Ca.9.47 credul⁹ eſt filio nõ videbit vitã ſed ira Dei manet ſup eum.
Ca.8.31. Amen amẽ dico vobis qui credit in me habet vitã æternã.

Si vos manſeritis in ſermone meo, verè diſcipuli mei eri
C.13.17. tis, & cognoſcetis veritatem & veritas liberabit vos.
Ca.15 7. Si hæc ſcitis, beati eritis ſi feceritis ea. cap. 1.23.

Si mãſeritis in me, & verba mea in vobis mãſerint, quod
cunque volueritis petetis & fiet vobis. 14. Vos amici mei
Ro.8.17. eſtis ſi feceritis quæ ego præcipio vobis.

Si autem filij & hæredes, hæredes quidẽ Dei, cohæredes
He.3.14. autem Chriſti, ſi tamen compatimur, vt & glorificemur.

Participes enim Chriſti effecti ſumus ſi tamen initium
Apo.2.‡ ſubſtantiæ eius vſque ad finem firmum retineamus.
Ca.21 7. Vincẽti prẽmium pollicetur, quòd eſſet, cap. 3. pollicetur.

Qui vicerit poſſidebit hæc, ero illi Deus & ille erit mi-
hi filius. *Propheta.* (vide) *Contionatores.*

prophetæ boni à Deo mittuntur.

Sic Hieremias miſſus.

Priuſquã te formarẽ in vtero, noui te, & ante quam exires
Iere.1.5. de vulua, ſanctificaui te prophetam in gentibus dedi-
te. Noli dicere, quia puer ego ſum, quoniã ad omnia, quæ
mittam.

mittã te ibis,& vniueſa quęcũque mãdauero tibi loqueris.
Ne timeas à facie eorũ,quia tecũ ſũ & eruã te dicit dñs. 33.8
Et factum eſt verbum dñi ad Hieremiã: Clama ad me,
& exaudiã te,& annũciabo tibi grãdia,& firma quę neſcis. Amos.3.7
Quia nõ faciet dominus Deus verbum,niſi reuelauerit
ſecretum ſuum ad ſeruos ſuos prophetas.

Hinc Micheas prophetauit.

Viuit dominus, quia quodcunque dixerit mihi domi- 3.Reg.12
nus hoc loquar. 14.
Et ſpiritus prophetarum,prophetis ſubiecti ſunt. 1.Cor.14.
32.

A malis contemnuntur.

Prophetam ſuſcitabo eis ſimilẽ tui,ponamq́ verba mea De.18 18
in ore eius, loqueturq́,ad vos omnia,quę pręcepero illi:
qui autem verba,quæ loquetur in nomine meo audire 2.Pa.36
noluerit,ego vltor exiſtam. 15
Mittebat aũt dominus De⁹ patrũ ſuorum ad illos perma
nus nunciorum ſuorum,At illi ſubſannabant nuncios. Ierem.18
Venite & percutiamus eum lingua,& non attendamus ad 18.
vniuerſos ſermones eius.
Seduxiſti me domine & ſeductus ſum,fortior fuiſti & in- 20.7
ualuiſti Factus ſum in deriſum tota die.Omnes ſubſannant
me quia iam olim loquor vociferans,iniquitatẽ & vaſtita
tem clamito·Et factus eſt mihi ſermo Domini in opprobriũ 25.4.
& in deriſum tota die.
Et miſit dominus ad vos omnes ſeruos ſuos prophetas,
conſurgens diluculo,mittenſque,& non audiſtis,neque in 26.21.
clinaſtis aures,vt audiretis eum.
Iudiciũ mortis eſt viro huic,quis prophetauit aduerſus 38.4.
ciuitatem iſtam,ſicut audiſtis auribus veſtris. (iſte.
Et dixerunt principes regi ·Rogamus,vt occidatur homo Ezec.3.7
Domus Iſrael noluit audire te,quia noluit audire me.
Et dixi a,a,a,domine Deus ipſi dicunt de me:Nunquid 16.46.
non per parabolas loquitur iſte?
Et prophetis mandabitis dicentes·Ne prophetetis. Amo 2.12
Ieſus autem dixit·Non eſt propheta ſine honore,niſi in Matt. 13
patria ſua,& in domo ſua. 57.
Væ vobis,ſcribę & Phariſęi,hipocritę,qui ędificatis ſe-
pulchra prophetarum. 23.24.
Tunc expuerunt in faciẽ eius,dicentes.Propheiza no- 26.68
bis,quis te percuſſit.

Io.22.14. *Prouidentiæ Dei generalitas*

Nvbes latibulum eius, nec noſtra conſiderat, & circa
Cap. 38. cardines cœli perambulat.
38 Quis pręparat coruo eſcam ſuam, quando pulli clamāt ad Deum vagientes, eo quod non habeant cibos?
Pſ. 22. i. Dominus regit me & nihil mihi deerit.
357. Homines & iumenta ſaluabis Domine.
66.5. Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis.
Sapiē.6.8 Quoniam puſillum & magnum ipſe fecit & æqualiter cura eſt illi de omnibus.
Ca.7.16. In manu.n. illius & nos & ſermones noſtri, & oīs ſapiētia.
Cap.8.6 Attingit ergo à fine vſq; ad finē fortiter, & diſponit oīa ſua.
Ca.11.25 Diligis.n. oīa q̃ ſunt, & nihil odiſti eorū, quæ feciſti. (uiter.
Ca.14.3. Tua autem pater prouidentia ab initio cuncta gubernat.
M.10.29 Nonne duo paſſeres aſſe væneunt, & vnus ex illis non cadet ſuper terram ſine patre veſtro? veſtri autem & capilli capitis omnes numerati ſunt.
A.17.28 In ipſo enim viuimus & mouemur & ſumus
1.pe.5. 7. Omnem ſolicitudinem veſtram proiicientes in eum quoniam ipſi cura eſt de vobis.

Æquitas, in remuneratione bonorum.

Iob. 5.9. Nihil in terra ſine cauſa fit.
Sap. 11.21 Sed omnia in mēſura & numero & pōdere diſpoſuiſti.
Ma.20. Volo autem & huic nouiſſimo dare ſicut & tibi, an non
14. licet mihi quod volo facere?

In punitione malorum.

Io.39.22 Ecce Deus excelſus in fortitudine ſua & nullus ei ſimi
Sa.12.13 lis ex legis latoribus.
Nō enim eſt alius quàm tu cui cura eſt de nobis vt oſtē das quoniam non iniuſtè iudicas iudiciū 15. Cùm ergo ſis iuſtus, iuſtè omnia diſponis, virtus.n. tua iuſtitiæ initiū eſt.
Eſ.10.15 Nunqd gloriabitur ſecuris cōtra eū qui ſecat in ea, aūt exaltabitur ſerra contra eum à quo trahitur? Quomodo ſi eleuetur virga contra eleuantē ſe, & exultetur baculus, qui vtique lignum eſt?

Iob.9.22 *Imperſcrutabilitas ob tribulationem.*

Pſ.1447 Vnum eſt qđ locut⁹ ſum & innocentē & impiū ipſe cō
Ec.8.17. Iuſtus dominus in omnibus viis. (ſumit.
Et intellexi, quod omnium operum Dei nullā poſſit homo inuenire

inuenire rationem eorũ quæ ſunt ſub ſole,quãtò plus laborauerit ad quærendum tanto minus inueniat,etiam ſi dixerit ſapiens ſe noſſe,non poterit reperire.
Sunt iuſti atque ſapiẽtes,& opera eorũ in manu Dei,& tamen neſcit homo vtrum amore an odio dignus ſit,ſed omnia in futurũ ſeruant incerta,eo qđ vniuerſa æquè eueniãt iuſto & impio,bono & malo,mundo & immũdo,immolãti victimas & ſacrificia cõtẽnenti.Sicut bonus ſic & peccator, vt periurus ita & ille qui verum deierat.3 Hoc eſt peſſimũ inter omnia quæ ſub ſole ſunt,quia eadem cunctiseueniẽt. *Cap. 9.1*
Vſquequo Domine clamabo,& nõ exaudies,vociferabo ad te vim patiens,& nõ ſaluabis. Quare reſpicis cõtemptores,& taces cõculcante impio iuſtiorẽ ſe? 1.Mundi ſunt oculi tui ne videas malum, & ad iniquitatem reſpicere non poteris. Quare nõ reſpicis ſuper iniqu agẽtes,& taces deuorante impio iuſtiorem ſe. *Ab. 1,2*

Et proſperitatem maorum

VErumtamem quia non ſunt in manu eorũ bona conſilium eorum longè ſit à me. *Iob.21.19*
Quid gloriaris in malitia? *pſa.51.1*
Et erue me de manu filorũ alienorum, Quorum filij ſicut nouellæ plantationes,filiæ eorum cõpoſitę,promptuaria eorũ plena,oues eorum fœtoſæ,nõ eſt ruina maceriæ. Beatum dixerunt populum cui hęc ſunt, beatus populus cuius Dominus Deus eius. *143.11.*
Vniuerſa propter ſemetipſum operatus eſt dominus,impium quoque ad diem malum. *pr. 19.4*
Hæc quoque vidi in diebus vanitatis meę. Iuſtus periit in iuſtitia ſua,& impius multo viuit tẽpore in malitia ſua. *Ec.7.19*
Altiora te ne quęſieris,non enim eſt tibi neceſſariõ, ea quę abſcondita ſunt òculis tuis,videre. *Ec.3.22*
Iuſtus quidem tu es domine,ſi diſputem tecũ, verumtamen iuſta loquar ad te. Quare via impiorũ proſperatur,bene eſt omnib.qui pręuaricantur & iniquè agunt.2.plantaſti eos & radicem miſerunt, proficiunt & faciunt fructũ, prope es tu ori eorum,& longè à renibus eorum. *Ierẽ. 12.1*
Laborare feciſti dominũ in ſermonibus veſtris,in eo qđ dicitis.Omnis qui facit malum,bonus eſt in cõſpectu domini,& tales placent ei,aut certe,vbi eſt Deus iudicij? *Ma.2.17*

Prouidentia humana

GEns abſque cõſilio eſt & ſine prudentia,vtinã ſaperẽt & intelli- *Deu.2.28*

intelligerent, ac nouiſſima prouiderent.

Pr 19.17. Fruſtra autem iacitur rete ante oculos pennatorum.

Ca 16.20 Audi conſilium & ſuſcipe diſciplinam vt ſis ſapiens in nouiſsimis tuis.

Ca.22.3 Callidus videt malum, & abſcondit ſe, paruuli tranſeuntes ſuſtinuerunt diſpendia.

Cap. 27 12. Aſtutus videns periculum abſconditur, ſimplices perrumpunt & damnum accipiunt.

In die bona fruere bonis, & malum diem præcaue,

Ec.7 15 Cogitationes enim mortaliũ timidę, & in certę prouidẽ

Sap.9.14 *Prouidentia* (vide) *Gubernatio* (tiæ noſtræ.

Pſeudo propehtæ non ſunt audiendi

Deut.13.1 SI ſurrexerit in medio tui propheta, aut q ſomniũ vidiſſe ſe dicat, & prædixerit ſignũ atq; portentum, & euenerit qđ locutus eſt, & dixerit eamus & ſequamur deos alienos quos ignorat & ſeruiamus eis, nõ audies verba prophetæ

Ca.18.20 illius aũt ſomniatoris, quia tẽtat vos dominus Deus veſter.

Propheta autem qui arrogantia deprauatus voluerit loqui in nomine meo quæ ego nõ præcepi illi, vt diceret, aut

3.Re. 13 21 ex nomine aliorum deorum, interficietur.

Prophetes autẽ quidã ſenex habitauit in Bethel, ad quẽ venerunt filij & narrauerunt ei omnia opera quæ fecerat

Ca.18,40 vir Dei, illa die in Bethel, & verba quę locutus fuerat ad regem & narrauerunt patri ſuo 4. Reg. 10, 19.

Dixitq; Elias ad eos (Achab) apprehẽdite prophetas Baal

Prou. 28 10. & ne vnus quidẽ effugiat ex eis (erant enim 850.) quos cũ apprehendiſſent duxit eos Elias ad Torrentẽ Ciſon & interfecit eos ibi. Cap. 22. 6 10.

Eſa.3.11. Qui decipit iuſtos in via mala, in interitu ſuo corruet, & ſimplices poſsidebunt bona eius.

Cap 59 10. Vę impio in malũ, retributio n. manuũ eius fiet ei. c. 28, 7.

Speculatores ei⁹ cęci oẽs, neſcierũt vniuerſi canes muti nõ valẽtes latrare, videtes vana dormiẽtes & amãtes sõnia.

Hiere. 14 15. Hęc dicit Dñs de prophetis qui prophetant in nomine meo, quos ego nõ miſi dicentes, gladius & fames non erit in terra hac, in gladio & fame conſummentur prophetę illi.

Ca.23‡ Vaticinatur prophetis æternũ opprobrium, qui populũ decipiunt, volẽtes vt obliuiſcatur nomẽ Domini, & prophetant aſque Dei voluntatẽ, ſermonem Domini onus appellantes, Cap 28. per totum.

Ca.27.9 Vos autem nolite audire prophetas veſtros & diuinos, & ſomni

ſomniatores & augures,& maleficos q̃ dicũt vobis, nõ ſer uietis regi Babylonis,quia mẽdacium prophetãt vobis, ut longè vos faciant de terra veſtra,& eiiciãt vos et pereatis.

Hæc dicit dñs exercituum Deus Iſrael.Nõ vos ſeducant prophetæ veſtri qui ſunt in medio veſtrum, et diuini veſtri et ne attẽdatis ad ſomnia veſtra quę vos ſomniatis.21.Hęc dicit dñs exercituũ Deus Iſrael ad Achab filiũ Coliæ et ad Sedechiam filium Maaſiæ qui prophetãt vobis in nomine meo mendaciter,ecce ego tradam eos in manus Nabugo donoſor regis Babylonis & percutiet eos in oculis veſtris. *Ca.26.8*

Minatur dñs pſeudoprophetis, ex ſuo cerebro diuinantib⁹,populũq, ſeducẽtib⁹,falſam promittẽdo pacẽ,et parietẽ luto abſq, paleis linẽdo. ſiPr & filub. Iſrael de corde ſuo prophetantibus & puluillos ſub omni cubitu conſuentibus. *Ez.13.*

Propheta cũ errauerit,et locutus fuerit verbum,ego dominus decepi prophetam illum, et extendã manũ meã ſup illũ & delebo illũ de medio populi mei Iſrael: Amos,7.10. *cap.14.9.*

Cõiuratio prophetarũ in medio eius(terræ Iſrael) ſicut leo rugiẽs rapiẽſq, prædam,animas deuorauarũt,opes & pretiũ acceperũt,viduas ei⁹ multiplicauerũt in medio illi⁹. *ca.22.25*

Væ paſtorib⁹ Iſrael q̃ paſcebãt ſemetipſos,nõne greges à paſtoribus paſcuntur? per totum caput. *Ca.34.2*

Hæc dicit dñs ſuper prophetas qui ſeducũt populũ meũ qui mordent dentibus ſuis,& prędicant pacẽ:et ſi quis nõ dederit in ore eorum qui piã,ſanctificãt ſuper eũ prœliũ. *Mic.3.5*

Et erit in die illa dicit dominus exercituũ diſperdã nomina idolorũ de terra,et nõ memorrabuntur vltra· & pſeudoprophetas,et ſpiritum immundum auferam de terra. *Zac.13.2*

Attendite à falſis prophetis,qui veniunt ad vos,in veſtimentis ouium,intrinſecus autem ſunt lupi rapaces,à fructibus eorum cognoſcetis eos·cap.24 11. *Mat.7.15*

Attendite(Dicit Ieſus diſcipulis ſuis) à fermento Phariſęorum,quod eſt hipocriſi *Luc.12.1.*

Ego ſcio(ait Paulus)quoniam intrabunt poſt diſceſsionem meam lupi rapaces in vos,non parcentes gregi. *act.20.29*

Videte canes,videte malos operarios,videte cõciſionem *phili.3.2*

Videte ne quis vos decipiat per philoſophiã & inanẽ fallaciam ſecundum traditionẽ hominum,ſecundũ elemẽta mundi,& non ſecundum Chriſtum. *Collo.2.8*

Spiritus autem manifeſtè dicit,quia in nouiſſimis tẽporibus diſcedent quidam à fide attendentes ſpiritib⁹ erroris, *1.Ti 4.1.*

&

& doctrinis dæmoniorum, in hypocriſi loquentium menda
cium.2.Tim.2.17.

2.Ti.3.1 Hoc autem ſcito quòd in nouiſsimis diebus inſtabunt tē
pora periculoſa, & erunt homines ſeipſos amantes cupidi,
elati, ſuperbi, blaſphemi, &c.

2.pet.2.1. Fuerūt verò & pſeudoprophetæ in vobis, ſicut & in vo
bis erunt magiſtri mendaces qui introducent ſectas perdi-
tionis, & eum qui emit eos Dominum negant, ſuperducen
tes ſibi celerem perditionem. &c. per totum caput.

1.Ioa.4.1. Chariſsimi nolite omni ſpiritui credere, ſed probate ſpiri
tus ſi ex Deo ſint, quoniam multi pſeudoprophetæ exierūt
in mundum.4.6.

Pſeudopropheta habentur qui currunt antequam
per ordinariam poteſtatem mittentur.

Hi.14.14 ET dixit domus ad me. Falſi prophetæ vaticinantur in
nomine meo, nō miſi eos & nō pręcepi eis, neq; locut'
ſum ad eos: viſionem mendacem, & diuinationem fraudu-
lentam & ſolutionem cordis ſui prophetant vobis.

C.23 32 Ecce ego, ad prophetas ait dominus, qui aſſumunt lin-
guas ſuas & aiunt, dicit dominus. Ecce ego ad prophetas
ſomniantes mendacium, ait Dominus, qui narrauerūt ea,
& ſeduxerunt populum meum in mendacio ſuo, & in mira
culis ſuis, cùm ego non miſiſſem eos nec mādaſſem ei, qui
nihil profuerunt populo huic dicit dominus.

C.27.15 Qui non miſi eos dicit dominus, & ipſi prophetant in
nomine meo mendaciter, vt eiiciant vos & pereatis tā vos
quàm prophetæ qui vaticinantur vobis.

Ez.13.6. Vident vana & diuinăt mēdacium dicentes: Ait domin'. cū
dn̄s nō miſerit eos, & perſeuerauerūt cōfirmare ſermonē,

Seipſos intrudunt.

Vnde pater eorum diabolus ait.

3.R.22. EGrediar & ero ſpirit' mēdax in ore oīm ꝓphetarū eius.
21. Et dixi A, A, A, dn̄e De', prophetæ dicūt eis: nō videbitis
ier.14.13 gladiū & fames nō erit vobis, ſed pacē verā dabit vobis in
loco iſto Et dixit dn̄s ad me: Nō miſi eos, & non pręcepi eis
neq; loquutus ſum ad eos, viſionē mendacē, diuinationem
fraudulentam & ſeductionē cordis ſui prophetant vobis.

23 21. Non mittebā prophetas & ipſi currebāt, non loquebar
ad illos, & ipſi prophetabant vobis

Eze.13.3. Vę prophetis inſipientibus q̃ ſequuntur ſpiritu ſuū & nihil
vident

uidẽt,quaſi vulpes in deſertis,prophetæ tui Iſrael erãt: nõ aſcendiſtis ex aduerſo,ne que oppoſuiſtis murũ pro domo Iſrael,vt ſtaretis in prælio in die dñi. Vidẽt vana & diuinãt mendaciũ dicentes: Ait dominus,cum dominus nõ miſerit eos,& perſeuerauerũt confirmare ſermonẽ. Nunquid nõ viſionẽ caſſam vidiſtis,& diuinationem mẽdacẽ locuti eſtis? & dicitis,ait dominus cum ego non ſim locutus.

Ex nobis prodierunt,ſed non erant ex nobis. Nã ſi fuiſſent ex nobis permanſiſſent vtique nobiſcum. 1.Io.2.19

ſimplices ſeducunt.

SI ſurrexerit in medio tui prophetes,aut qui ſomniũ ſe vidiſſe dicat,& predixerit ſignũ atque portentũ, & euenerit q̃d locut⁹ eſt,& dixerit tibi eam⁹ & ſequamur deos alienos,quos ignoras & ſeruiam⁹ eis: nõ audies verba ꝓphetæ illi⁹ vt ſõniatoris,qa tẽtat vos dñs Deus veſter,vt palã fiat, vtrũ diligatis eũ an nõ,i toto corde,& i tota anima veſtra. Deu 13.1

Stupor & mirabilia facta ſunt in terra,prophetæ prophetabant mendacium,ſacerdotes applaudebãt manibus ſuis. Ier.5.31

Et curabant contritionem filiæ populi mei cum ignominia dicentes: pax pax,& non erat pax. 6.14.

Et in prophetis Hyeruſalẽ vidi ſimilitudinẽ adulterãtiũ & iter mendacij: & confortauerunt manus peſsimorũ,vt nõ conuertatur vnuſquiſque à malitia ſua. 23.14.

Hæc dicit dominus exercituum. Nolite audire verba prophetarum,qui prophetãt vobis,& decipiunt vos. Viſionẽ cordis ſui loquuntur,non de ore domini. ibidẽ.16

Si ſteti ſſent in conſilio meo,auertiſſem vtique eos à via ſua mala & cogitationibus ſuis peſſimis. ibidẽ. 22

Audiui quæ dixerunt prophetæ prophetantes in nomine meo mẽdaciũ,dicentes: ſomniaui,ſõniaui. Vſquequo iſtud eſt in corde prophetarum vaticinantium mendaciũ,& prophetantium ſeductores cordis ſui. ibidẽ. 25

Prophetæ tui viderunt tibi falſa & ſtulta,nec aperiebãt tibi iniquitatem tuam,vt te ad pœnitentiam prouocarent. Thr.2.14

Prophetę autẽ eius liniebant eos abſque temperamẽto videntes vana,& diuinantes ei mendacium. ex 22.28

Scitote Iſrael ſtultũ prophetã,inſanũ virum ſpiritualem Speculator Ephraim cum Deo meo,propheta laque⁹ ruinę factus eſt ſuper oẽs vias eius, in ſigna in domo Dei eius. Oſee.9

Surgent enim pſeudochriſti & pſeudoprophetæ & dabũt ſigna M.24.24

ſigna & prodigia, Nolite credere.

2.C.11.13 Nã huiuſmodi pſeudoapoſtoli, ſũt operarij ſubdololi trans
figurantes ſe in Apoſtolos Chriſti.

Coll.2.8. Videte ne quis vos decipiat per philoſophiã & inanẽ fal-
laciam, ſecundum traditionẽ hominũ, ſecundum elementa
mundi, & non ſecundum Chriſtum.

2.pe.12.3 Fuerũt vero & pſeudoprophetæ in populo, ſicut& in vo
bis erunt magiſtri mendaces, qui introducent ſectas perdi
tionis in eum qui emit eos. (luſores.

3.3. Hoc primũ ſciẽtes, quod veniẽt in nouiſsimis diebus il-

Factis ſe produnt.

De.18.20 PRopheta aũt q arrogãtia deprauat⁹ voluerit loq in no-
mine meo q̃ ego nõ præcepi illi vt diceret interficietur.

Eſa.28.7 Sacerdos & propheta neſcierunt præ ebrietate, abſorpti
ſunt à vino, errauerunt in ebrietate, neſcierunt vidẽtẽ, igno
rauerunt iudicium.

Sap.3.4. Prophetæ eius veſani, viri infideles.

Ma.7.15 Attendite à falſis prophetis. nunquid colligunt de ſpinis
vuas, aut tribulis ficus?

Pœnam ſuper inducunt

Deu13.5 PRopheta aũt ille aut fictor ſomniorum interficietur,
quia locutus eſt, vt auerteret vos à domino Deo veſtro,

Eſa.9.15 qui redemit vos de domo ſeruitutis.

Ier.14.15 Propheta docens mendacium ipſe eſt cauda.
Idcirco hęc dicit dñs de prophetis qui prophetãt in no-
mine meo, quos ego nõ miſi in gladio & fame conſumen
tur prophetæ illi, & populi quibus prophetant, erunt proie
cti in vijs Ieruſalem. præ fame & gladio.

23.11. Propheta nãque & ſacerdos polluti ſũt, & in domo mea
inueni malum eorũ, dicit dñs. idcirco via eorũ erit quaſi lu
bricũ in tenebris, impellentur& corruent in ea: afferã enim

Ibid 31. ſuper eos mala, annum viſitationis eorum, ait dominus.
Proptera ecce ego ad prophetas, ait domiuns: qui furan-

28.15. tur verba mea vnuſquiſque à proximo ſuo.
Et dixit Hieremias propheta. Audi Anania, non miſit te
dñs, & tu confi lere feciſti populũ iſtũ in mendacio. idcirco
dicit dominus: Ecce, ego mittam te à facie terræ, hoc anno
morieris, aduerſus enim dominũ loquutus es.

Eze.13.9 Propterea hęc dicit dñs Deus. Quia locuti eſtis vana &
vidiſtis mẽdacium, ideo ecce ego ad vos, & erit man⁹ mea
ſuper

ſuper prophetas qui vident vana,diuinant mendaciũ,in cõ
ſilio populi mei non erunt,& in ſcriptura domus Iſrael nõ
ſcribentur,nec in terra Iſrael ingredientur eo quod decepe
rint populum meũ dicentes Pax,pax,& non eſt pax.

Hęc dicit Dominus Deus,Super prophetas qui ſeducũt *Mc.3.5*
populũ meum,qui mordent dentibus ſuis,& prædicant pa
cẽ,& ſi quis non dederit in ore eorum quippiã,ſanctificãt
ſuper eum prælium.Propterea nox vobis pro viſione erit & *4.Reg.19*
tenebræ vobis pro diuinatione. *35.*

Ptolomaeus oppugnatur ab Antiocho.1.Mach.1.19 init amicitiã cum Alexandro filio Antiochi.10.51 pugnat cũ Alexandro & moritur.11.1.18.

Ptolomaeus Macer veneno vitam ſuã finiuit.2.Mach.10.12 13. Publius ſuſcipit hoſpitio Paulum.Act.28.8.

Punitio diuina fit per Angelos.

Factum eſt igitur in nocte illa,venit angelus Domini&
percuſsit ex caſtris Aſsiriorum 18500.

Confeſtim percuſsit eum Angelus dñi eo quod nõ dediſ
ſet honorem Deo:& conſũptus à vermibus expirauit. *A.12.23*

Per homines.

VÆ Aſſur,virga furoris mei,& bacul⁹ ipſe eſt In manu *Eſa.10.5*
eius indignatio mea.6.Ad gentẽ fallacẽ mittã eũ,&cõ
tra populũ furoris mei mandabo ei vt auferat ſpolia,&diri
piat prædã,& ponat illum in conculcationẽ.quaſi lutũ pla
tearum.7 Ipſe autẽ non ſic arbitrabitur, & cor eius nõ ita
æſtimabit,ſed ad conterendum erit cor eius.

Et erit cum cõpleuerit Dñs omnia opera ſua in montẽ *Ibid.12*
Syon,viſitabo ſuper fructũ magnifici cordis Regis Aſſur.

Fili hominũ Nabuchodonoſor rex Babylonis,ſeruire fe- *Ez.26.18*
cit exercitũ ſuũ ſeruitute magna aduerſus Tyrũ:&merces
nõ eſt reddita ei,neq,exercitui ei⁹ de Tyro,p ſeruitutequa
ſeruiuit mihi aduerſus eã.19.Propterea hæc dicit Dñs:Ecce
ego dabo Nabuchodonoſor regẽ Babylonis in terra Aegyp
ti &accipiet multitudinẽ eius,& deprædabitur manubias e
ius & erit merces exercitui illius,& diripiet ſpolia eius.

Punitio malorum neceſſaria.

MAleficos non patieris viuere. *Exod.22 18*

Tolle cunctos principes populi, & ſuſpende eos con *Nu 25.4*
tra ſolem in patibulis,& auertatur furor meus ab Iſrael.

Impiis & peccatoribus reddet vindictam. *Ec 12.4.*

Ap.2.19 Noui opera tua & fidẽ & charitatẽ tuã,& miniſterium & patientiã,& opera tua nouiſsima plura prioribus. 20. Sed habeo aduerſus te pauca,quia permittis mulierem Iezabel (quę ſe dicit prophetã)docere & ſeducere ſeruos meos,fornicare & manducare de idolothytis.

Ordinata.

De.24.16 Non occidẽtur patres pro filiis,nec filij pro patribus,ſed vnuſquiſque pro peccato ſuo morietur.

27.25. Maledictus qui accipit munera vt percutiat animã ſanguinis innocentis.

Sa.11.17 Per quæ quis peccat,per hæc & torquetur.

Eccl.33 30. Verum ſine iudicio nihil facias graue.

Ioan.8.7 Qui ſine peccato eſt veſtrũ,primus in illã lapidẽ mittat.

19.11. Non haberes poteſtatem aduerſus me vllam,niſi datum tibi eſſet deſuper,(ait dominus Pilato).

1.Ti.5.21 Teſtor coram Deo & Chriſto Ieſu,& electis Angelis,vt hæc cuſtodias.

Fructifera.

pr.19.25 PEſtilente flagellato,ſtultus ſapientior erit,ſi autem corripueris ſapientem intelliget ſapientiam.

20.30. Liuor vulneris abſterget mala,& plagæ in ſecretioribus

21.11: Mulcta peſtilente ſapientior erit paruulus. (ventris.

1.Ti.5.20 Peccantes corã omnibus argue vt cæteri timorẽ habeant.

Purgatorium.i.Locum vbi ſunt animæ quæ viuorum precibus & operibus iuuari poſſunt,& purgantur,eſſe confirmatur.

Phi.2.12 43 ET facta collatione duodecim milia drachmas argẽti miſit(Iudas Machabæus) Hyeroſolimam offerri pro peccato ſacrificiũ benè & religioſè de reſurrectione cogitãs 46. Sãcta ergo & ſalubris eſt cogitatio pro defunctis exorare vt à peccatis ſoluantur.

Ma.5.25 Relinque ibi munus tuũ ante altare, & vade prius recõciliari fratri tuo,& tunc veniens offeres munus tuum.

Cap.12 32. Et quicunque dixerit verbũ cõtra filium hominis,remittetur ei,qui autẽ dixerit contra ſpiritũ ſanctum nõ remittetur ei neque in hoc ſeculo neque in futuro.

1.Cor: 3 Vniuſcuiuſq; op⁹ manifeſtũ erit,dies enim Dñi declarabit quia in igne reuelabitur,& vniuſcuiuſq; op⁹ qualiter ſit ignis ꝓbabit,ſi cuius op⁹ mãſerit quod ſupędificauit,mer

cedem

cedem accipiet,ſi cuius opus arſerit detrimentum patietur ipſe autem ſaluus erit,ſic tamen quaſi per ignem.

Vt in nomine Ieſu omne genu flectatur cęleſtium terreſtrium,& infernorũ,& omnis lingua confiteatur,quia Dominus Ieſus Chriſtus in gloria eſt Dei patris. *phi. 2.10*

Det illi dominus inuenire miſericordiam à domino in die illa,& quanta Epheſi miniſtrauit,tu melius noſti. *2.Ti.1.18*

Qui ſcit fratrẽ ſuũ peccare pecatũ non ad mortẽ, petat & dabitur ei vita,peccãti nõ ad mortẽ,eſt peccatũ ad mortem non pro illo dico vt roget quis. *1.Io.5.16*

Et nemo poterat neque in cœlo neq; in terra,neque ſubtus terrã aperire librũ neque reſpicere illũ.13 Et oẽm creaturã quæ in cœlo eſt & ſuper terrã,& ſub terra,& quæ ſũt in mari & quæ in eo omnes audiui dicentes.Sedẽti in throno & agno benedictio &c. *Ap.53.*

Panẽ tuum & vinũ tuũ ſuper ſepulturã iuſti cõſtitue & noli ex eo manducare & bibere cum peccatoribus. *Tob.4.18*

Mortuo non prohibeant gratiam. Malac.3.3. *Ec.7.37*

Puſillanimitas vituperabilis.

EXpectabam eum qui ſaluum me fecit à puſillanimitate ſpiritus & tempeſtate. *Pſal.549*

Noli eſſe puſillanimus in animo tuo. *Eccl 7.9*

Dicite puſillanimis confortamini,& nolite timere. *Iſai.35.4*

Conſolamini puſillanimes. *1,T,514.*

Quadrageſimalis ieiunij exempla,vide Ieiunium. Moyſes.

INgreſſuſque Moyſes mediũ nebulæ aſcendit in montẽ & fuit ibi,40 diebus & 40.noctibus. *E.24.18*

Fuit ergo ibi cũ Domino quadraginta dies & 40.noctes, panem nõ cõmedit,& aquã non bibit. & ſcripſit in tabulis verba fœderis decem. Idem repetitur Deut.9.9. *Cap.34. 28.*

Et procidit ante dominũm ſicut prius.40.diebus & noctibus panẽ non cõmedens & aquã non bibens,ꝓpter omnia peccata veſtra quæ geſſiſtis contra Dominũ & eum ad iracundiam prouocaſtis.(*Elias*). *De.9.18*

Qui cũ (Elias) ſurrexiſſet cõmedit & bibit,& ambulauit in fortitudine cibi illius,40.diebꝰ,& 40.noctibus vſque ad montem Dei Horeb.*Chriſtus* (ſtea eſuriuit *3.Reg.1 98.*

Et cum ieunaſſet(Chriſtus)40.diebus & 40.noctibus po *Mat,2,4*

Quæſtiones quæ ſunt vitandæ.

Gen. 3.1. Qui dixit ad mulierẽ (ſcilicet ſerpens) cur hoc præcepit vobis Deus vt nõ comederetis ex omni ligno paradiſi 6. Vidit igitur quod bonum eſſet lignum ad veſcendum & pulchrum oculis, aſpectuque delectabile, & tulit de fructu illius & comedit deditque viro ſuo qui comedit.

Pr.25.27 Sicut qui mel multum commedit non eſt ei bonum, ſic qui ſcrutator eſt maieſtatis, opprimetur à gloria.

Eccl.7.11 Ne dicas quid putas cauſæ eſt ꝙ priora tẽpora meliora fuere quãnunc ſunt? ſtulta enim eſt eiuſmodi interrogatio.

Ec.3.22. Altiora te ne quęſieris, & fortiora te ne ſcrutatus fueris ſed quæ præcepit tibi Deus illa cogita ſemper, & in plurib. operibus eius ne fueris curioſus.

Ma.24.3 Sedente autem eo (Chriſto) ſuper mõtem oliui et, acceſſerunt ad eum diſcipuli ſecreto dicẽtes: Dic nobis quando hæc erũt (ſcilicet euerſio templi, bella, & perſecutiones) & quod ſignum aduentus tui, & conſummationes ſæculi?

ioa. 6.52 Litigabant ergo iudæi ad inuicem dicentes. Quomodo põt hic dare nobis carnẽ ſuam ad manducandum? ca. 21.21

Act. 1.6 Qui conuenerant interrogabãt eum dicentes. Dñe ſi in tẽpore hoc reſtitues regnum iſrael? Dixit autem eis. Non eſt veſtrum noſſe tempora vel momenta quæ pater poſuit in ſua poteſtate. 1. Tim. 1.4. ca. 6.3.

2. Ti. 2.1 Prophana autem & vaniloquia deuita multum enim ꝓficiunt ad impietatem, & ſermo eorum vt cancer ſerpit ex quibus eſt Hymineus & Philetus.

Titu. 3.9 Stultas autem quæſtiones, & genealogias, & contentiones & pugnas legis deuita, ſunt enim inutiles & vanæ.

Quieſcendum à peccato.

Rom.6.6 HOc ſciẽtes quia vetus homo noſter ſimul cruciſixus eſt, vt deſtruatur corpus peccati vt vltra nõ ſeruiamus peccato, per totum caput.

Gal.2.18 Si enim quæ dextruxi iterum hæc ædifico præuaricatorem me conſtituo. Ego enim per legẽ legi mortuus ſum vt Deo viuam.

Quies contingit populo Dei.

Heb.4.9 ITaque relinquitur Sabbathiſmus populo Dei. qui enim ingreſſus eſt in requiem eius, etiam ipſe requieuit ab operibus ſuis, ſicut à ſuis Deus.

Quietem & pacem certam conſequentur iuſti.

Iuſtorum autem animæ in manu Dei ſunt,& non tanget illos tormentum mortis,3.Et ab itinere iuſto abiecerũt in exterminium,& quod à nobis eſt iter exterminij. illi autẽ ſunt in pace,& ſi corã hominibus tormenta paſſi ſunt ſpes illorum immortalitate plena eſt. Sap.3.1

O quàm pulchra eſt caſta generatio cum claritate, immortalis eſt enim memoria illius,quoniam apud eum no ta eſt & apud homines. Cap.4.1

Veniat pax,requieſcat in cubili ſuo qui ãbulat in directione ſua. Eſ.57.2

Factum eſt autem vt moriretur mendicus & portaretur ab Angelis in ſinum Abrahæ mortuus eſt autem & diues, & ſepultus eſt in inferno. Lu.19.22

Et audiuit vocem de cœlo dicentem mihi,ſcribe, beati mortui qui in Domino moriuntur. Ap.14.13

Quietem inuenire animæ ſuæ.

HAEc dicit dominus ſtate ſuper vias & videte & interrogate de ſemitis ãtiquis quæ ſit via bona,& ambulate in ea,& inuenietis refrigerium animabus veſtris. Hi.6.16

Tollite iugum meum ſuper vos & diſcite à me quia mitis ſum & humilis corde & inuenietis requiẽ animab. veſtris Ma.11.29

R

R*Abba obſidetur,2 Reg 11.1 ‡.2.26.i.Par 20 1.*

Rabſaces,Sennacherib archipincerna.4.Reg. 18. 17. Eſa. 36 17.

Rachab exploratores miſſos in vrbem Iericho, excipit hoſpitio.Ioſ.2 1. iac.2.25 ſeruatur cum ſuis,Ioſ 9.17.23.

*Rachab vxor Salmon.*1.Par.2.11.*Matth* 1.5.

R*achel paſcit oues patris ſui.Gen.29.9.traditur* Iacob *in vxorem 29. 29 clam tollit idola patris ſui, 31 19.ob difficultatem partus periclitatur,35.17.*

Raphael angelus Domini, medicus & dux Tobiæ, Tob.5.5. ‡9.‡12.12.*

Rationem Deo quiſque pro ſe redditurus eſt.

Dico autẽ vobis quoniã omne verbũ otioſum ꝙ locuti fuerint homines,reddent rationẽ de eo in die iudicij. Mat.12 36

ideo aſſimulatum eſt regnum cœlorum homini Regi qui voluit rationem ponere cum ſeruis ſuis. Cap.18. 23.

Cũ aũt venerit fili⁹ hominis, in maieſtate ſua & oẽs Angeli cum C.25.31

eo,tūc ſedebit ſuper ſedem maieſtatis ſuæ, & congregabūtur ante eum omnes gentes,& ſeparabit eos ab inuicem ſicut paſtor ſegregat oues ab hœdis,& ſtatuit oues quidem à dextris ſuis,hœdos autem à ſiniſtris,&c.per totum caput.

Ro.14.12 Itaque vnuſquiſque noſtrum pro ſe rationē reddet Deo

2.co.5.10 Omnes enim nos manifeſtari oportet ante tribunal Chriſti,vt referat vnuſquiſq; propria corporis prout geſſit,ſiue bonum ſiue malum.

Razias Iudæus gladio ſe interemit 2.Machab.4 37.5 1.
Razon *aduerſarius Iſraelis 3 Reg* 11.23.
Rebeca filia Bathuelis, Gen. 22.23.*Vxor Iſaac.* 24.50. *parit geminos,*25.24.
Rechab pater Ionadab, amici Iehu regis Iſrael, 4.Reg.10.15.

Recidiuatio ſocorditer committitur.

pr.26.11 SIcut canis qui reuertitur ad vomitum ſuum: ſic imprudens qui iterat ſtultitiam ſuam.
ier.2.36 Quam vilis facta es nimis,iterans vias tuas.
Gal.2.18 Si enim quæ deſtruxi, iterum hæc reædifico,præuaricatorem me conſtituo.
Heb 6.4 Impoſsibile enim eſt eos,qui ſemel ſunt illuminati guſtauerunt etiam donum cœleſte,& participes facti ſunt Spiritus ſancti, guſtauerunt nihilominus bonum Dei verbum virtutéſque ſeculi venturi,& prolapſi ſunt rurſus renouari ad pœnitentiam.
2 pet.2.2 Si enim refugientes coinquinationes mundi, in cogitatione dñi noſtri & ſaluatoris Ieſu Chriſti,his rurſus implicati ſuperātur,facta ſunt eis poſteriora deteriora prioribus. Melius enim erat illis nō cognoſcere viā iuſtitiæ, quā poſt agnitam retrorſum conuerti ab eo,quod illis traditum eſt in ſancto mandato. Contigit enim eis illud veri prouerbij canis reuerſus ad vomitū ſuū,&Sus lota in volutabro luti.

Grauiter punitur.

Ec 2,16 VAE vobis,qui amiſiſtis patientiā dereliciſque rectis itineribus ad praua diuertiſtis.
Ez 3 20. Sed ſi cōuerſus iuſtus à iuſtitia ſua fuerit, & fecerit iniquitatē ponā offendiculum corā eo,in peccato ſuo morietur.
M.12.44 Cùm autē immūdus ſpiritus exierit ab homine, ambulat per loca arida,quærens requiem & non inuenit. Tunc dicit Reuertar in domum meā vnde exiui.Et veniēs, inuenit eā vacantem

vacãtē,ſcopis mundatam & ornatā. Tunc vadit & aſſumit ſeptem alios ſpirit⁹ ſe um nequiores ſe,& intrātes habitāt ibi & fiunt nouiſſima hominis illius peiora prioribus.

Salubriter delinquitur.

ECce ſanus factus es,iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid contingat. *Ioã* 5.14.

Vade & iam amplius noli peccare. 8.11.

Si mortui ſumus peccato,quomodo viuemus in illo. Rom.6.2

Euigilate iuſti,& nolite peccare. 1.c.15.34

Redimere nouit Deus ſuos multis modis ex angiſtia.

LOth angelis hoſpitio ſuſceptis à Sodomitis vim patiēs cùm vxore,& vtraque filia, à Sodomitico ereptus incendio,vxorem in via amiſit,per totum caput. *Ge.*19.‡

Pharao iſraelem perſequēs,& mare per ſiccum poſt illū ingrediens,cum vniuerſo equitatu & currib. ſubmergitur. *Ex*.14.‡

Cúmque intraſſet(Iethro ſocer Moyſis) tabernaculum, narrauit Moyſes cognato ſuo cuncta quę fecerat dominus Pharaoni & AEgyptiis ꝓpter Iſrael,vniuerſumque laborē qui accidiſſet eis in itinere, & quod liberauerat eos Domi nus,1.Reg 23 14. *Ca*.18.8.

Itaque cum vidiſſent principes equitatus Ioſaphat dixerūt Rex iſrael eſt iſte.& circundederunt eum dimicātes,& ille clamauit ad dñm & auxiliat⁹ eſt ei atq, auertit eos ab illo. 2.P.18.3

Erubui enim petere regem auxilium & equitātes qui defenderēt nos ab inimico in via,quia dixeramus Regis manus Dei noſtri eſt ſuper omnes qui quęrunt eum in bonitate,& imperium eius ,& fortitudo eius, & furor ſup omnes qui derelinquunt eum,pſal. 4.9. 1.E.8.22

Ne timeas quia ego tecū ſum,ne declines quia ego Deus tuus,confortaui te & auxiliatus ſum tibi,& ſuſcepit te dextera iuſti mei. *Iſa*.41.10

Noli timere(Iſrael)quia redemi te & vocaui te nomine tuo meus es tu. Cùm tranſieris per aquas tecū ero,& flumina non operient te,cum ambulaueris in igne,non cōburieris, & flamma non ardebit in te. *cap*.43.1.

Tūc Nabuchodonoſor rex obſtupuit.& ſurrexit prope rè,& ait optimatibus ſuis,nonne tres viros miſimus in me dium ignis compeditos?&c. *Da*.3.91

Daniel regi reſpōdēs ait.Rex in æternm viue,Deus me⁹ *cap*.6.21.

 miſit

miſit Angelum ſuũ,& concluſit ora leonum,& non nocuerunt mihi,quia coram eo iuſtitia inuenta eſt in me. Sed & coram te,rex,delictum non feci. Tunc vehementer rex gauiſus eſt,ſuper eo,& Danielem præcepit educi de lacu, & nulla læſio inuenta eſt in eo, quia credidit Deo ſuo.

1.Pe.2.9. Nouit dominus pios de tentatione eripere, iniquos verò in diem iudicij reſeruare cruciandos.

Regeneratio(vide)*homo.*

Redemptionis à peccatis ortus.

Pſa.18.15 DOmine adiutor meus & redemptor meus.

110.9. Redemptionem miſit dominus populo ſuo.

129.7. Quia apud dñm miſericordia,& copioſa apud eum redẽptio.Et ipſe redimet iſrael ex omnibus iniquitatibus eius.

Eſa.50.1 Ecce enim in iniquitatibus veſtris venditi eſtis,& in ſceleribus veſtris dimiſi matrem veſtram,quia veni & nõ erat vir:vocaui & non erat qui audiret.Nunquid abbreuiata & paruula facta eſt manus mea,vt non poſſim redimere? aut non eſt in me virtus ad liberandum?

Modus.

Eſa.52.3 SOlue vincula colli tui captiua filia Sion,Gratis venũdati eſtis,& ſine argento redimemini.

Apo.5.9. Dignus es dñe accipere librum,& aperire ſignacula eius quoniam occiſus es,& redemiſti nos Deo in ſanguine tuo.

Fructus.

Eſa.52.9 GAudete & laudare ſimul deſerta Hyeruſalẽ,quia cõſolatus eſt dominus populum ſuum,redemit Hyeruſalẽ

Tit.2.14. Qui dedit ſemetipſum pro nobis, vt nos redimeret ab omni iniquitate.

Regeneratio eſt mutatio carnis in ſpiritum.

ioan.3.5. REſpondit Ieſus.Amen Amen dico tibi(Nicodeme) niſi quis renatus fuerit ex aqua & ſpiritu,non poteſt introire in regnum Dei.

Carnalium aff.ctionum,in ſpiritualem aff.ctum.

Rom.8.5. QVi enim ſecundum carnem ſunt,quæ carnis ſunt ſapiunt,qui verò ſecundum ſpiritum ſunt, quæ ſpiritus ſunt ſapiũt. 13.Si enim ſecundum carnẽ vixeritis,morie mini,ſi autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis viuetis.

Infidelitatis in fidem.

ioan.1.12 QVotquot autẽ receperunt eum,dedit eis poteſtatem filios Dei fieri,his qui credunt in nomine eius.

Omnes

Omnes enim eſtis fil.j Dei, per fidem in Chriſto Ieſu. Ca.3.26

Omnis qui credit, quia Ieſus eſt Chriſtus, ex Deo natus eſt, & omnis qui diligit, eum qui genuit, diligit & eum qui natus eſt ex eo. 1.Ioa.5.1

Innouatio mentis per ſpiritum ſanctum

CVm autẽ benignitas & humanitas apparuit, noſtri Dei nõ ex operibus iuſtitiæ quę fecimus nos, ſed ſecundũ ſuam miſericordiam, ſaluos nos fecit, per lauacrũ regenerationis, & renouationis ſpiritus ſancti, quã effudit in nos abundè per Ieſum Chriſtum ſaluatorem noſtrum. Titũ.3.5

Quoniam autem eſtis filij, miſit Deus ſpiritum filij ſui, in corda veſtra clamantes, Abba pater. Gal.4.6

Atque adeo carnalis natura, in diuinã naturam.

PEr quẽ (Ieſum) maxima & pretioſa nobis promiſſa donauit, vt per hæc efficiamini diuinę cõſortes naturę, fugiẽtes eius, quæ in mũdo eſt cõcupiſcẽtiæ correptionẽ. 2.Pet.1.4

In quo (Chriſto) & circumciſi eſtis circumciſione nõ manu facta, in expoliatione corporis carnis, (ſed) in circũciſione Chriſti. Co.2.11

Vt qui mali ſumus ſanctificemur.

ET hæc quidem fuiſtis (ſcilicet fornicarij idolis ſeruientes) ſed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis, ſed iuſtificati eſtis, in nomine domini noſtri Ieſu Chriſti, & in Spiritu Dei noſtri Epheſ.5.8. 1.Co.6.11

Regenerati interius, etiam exterius in nouitate vitæ ambulant.

IN Chriſto baptizati ſumus, vt mortui peccato, deinceps in nouitate vitæ ambulemus, ſicut Chriſtus ſemel mortuus, ac ſepultus, ad nouã vitam nõ amplius moriturus reſurexit &c. per totum caput. Rom.6.‡

Nũc aũt ſoluti ſumus à lege mortis, ĩ qua detinebamur ita vt ſeruiam' in nouitate ſpiritus, & nõ in vetuſtate literę. Cap 7.6

Obſecro itaq, vos fratres, per miſericordiam Dei, vt exhibeatis corpora veſtra, hoſtiam viuentem, ſanctã, Deo placẽtem, rationabile obſequium veſtrum, 2.Co.5.1 5.2.Pet.4 1 Cap.12.1

Deponite vos ſecundum priſtinam cõuerſationem veterem hominem, qui corrumpitur ſecundũ deſideria erroris. Ep.4.22

Nolite mentiri inuicẽ, expoliãtes vos veterẽ hominẽ, cũ actibus ſuis, & induẽtes nouũ, q renouatur in agnitionem, Coloſ.3 9

ſecun

ſecundum imagine eius, qui creauit illum.

1.Co.5.7 Expurgate vetus fermẽtum, vt ſitis noua cõſperſio ſicut eſtis azimi: etenim paſca noſtrum immolatus eſt Chriſtus.

Reges quid facere, quidue agere debeant

Deut.17 POſtquam autem ſederit in ſolio regni ſui, deſcribit ſibi Deuteronomiũ legis huius, in volumen, accipiẽs exẽplar à ſacerdotibus leuiticæ tribus, & habebit ſecum, legetque illud omnib. diebus vitæ ſuæ, vt diſcat timere Dominum Deum ſuũ, & cuſtodire verba & ceremonias eius, quę in lege præcepta ſunt.

1.Re.8. ‡ Filiis Samuelis ad auaritiam declinantib⁹, petit populus ſibi regem, quibus Samuel iubente Domino, ius regis prędicit, ſed non auditur.

3 Reg. 10.6. Sit Dominus Deus tuus benedict⁹ cui cõplacuiſti & poſuit te ſuper thronum Iſrael, eò quod dilexerit Dominus Iſrael in ſempiternum, & cõſtituit te regem vt faceres iudicium & iuſtitiam.

2.pa.19.5 Cõſtituitq; Ioſaphat iudices terræ, in cunctis ciuitatibus Iuda munitis per ſingula loca, & præcipiens iudicibus: videte ait, quid faciatis, non enim hominis exercetis iudicium ſed Dei & quodcunque iudicaueritis in vos redũdabit &c.

Sap.9 ‡ Reges & iudices, ad ſapientiã & iuſtitiam ſectãdã exhortatur, oſtendens quàm graue maneat, iniuſtis rectorib. ſupplicum. &c. Item cap. 9. per totum.

Ie.34 30 Qui regnare facit hominẽ hypocritam propter peccata populi. Prou.14.25. Cap.19.12.

Pſ.2.10 Et nũc reges intelligite, erudiminĩ qui iudicatis terram Pſal.100 per totum.

pr.20.8. Rex qui ſedet ĩ ſolio iudiuij. diſsipat omnẽ malũ intuitu ſuo 26. Diſsipat impios rex ſapiens, & incuruat ſuper eis

Ca.28.15 ceruicem. Leo rugiens & vrſus eſuriens, princeps impius ſuper populum pauperem

Ca.29.4 Rex iuſtus erigit terram, vir auarus deſtruit eam.14. Rex qui iudicat in veritate pauperes, thronus eius in æternum

Ca.31.4 firmabitur.

Noli regibus ô Samuel, noli regibus dare vinũ, qa nullum ſecretum, vbi regnat ebrietas, ne forte, bibant & obli-

Hi.22.2 uiſcantur iudiciorum, & mutent cauſã filiorum pauperis.

Audi verbũ Domini rex Iuda qui ſedes ſup ſoliũ Dauid tu & ſerui & populus tuus q ingredimini p portas iuſtas. Hæc dicit Dominus, facite iudiciũ & iuſtitiã, & liberate vi oppreſſum

oppreſſum de manu calũniatoris,&c.(vide) *Superiorũ officiũ.*

Regnum Dei vim patitur.

A diebus autem Ioannis Baſtiſtæ vſque nunc,regnũ cœlorum vim patitur,& violenti rapiunt illud. *Ma.11.12*

Lex & prophetæ vſque ad Ioannẽ,ex eo regnum Dei euangelizatur,& omnis in illud vim facit. *Luc.16.19.*

Qui vicerit poſsidebit hæc & ero illi Deus,& ille erit mi filius. Galat.5.16.Apoc.2.* & cap.3.* *Ap.21.7*

Regnum Dei Spiritale inæternum & æternum.

NOn auferetur ſceptrũ de Iuda,& dux de fœmore eius donec veniat qui mittendus eſt,& ipſe erit expectatio gentium. *Ge.46.10*

Video eum ſed nõ modò intuebor illum, ſed nõ propè. orietur ſtella ex Iacob , & cõſurget virga de Iſrael,& percutiet duces Moab vaſtabitque omnes filios Seth. *N.24.17*

Dominu formidabunt aduerſarij eius ,ſuper ipſos in cælis tonabit,Dominus iudicabit fines terrę,& dabit imperiũ regi ſuo,& ſublimabit cornu Chriſti ſui,Cap.7.6 1º.1.paral. 18.11.Cap 2.9 2.4. *1.Re.2.1*

Aſtiterunt reges terrę,& principes cõuenerũt in vnũ,aduerſus Dominum , & aduerſus Chriſtum eius,6.Ego autẽ conſtitutus ſum rex ab eo ſuper Sion montẽ ſanctum eius prædicans præceptum eius . *pſalm.2.2*

Et Dominus in æternum permanet , parauit in iudicio thronum ſuum.&c. *9.8.*

Reminiſcẽtur & cõuertẽtur ad dñm vniuerſi fines terræ &adorabũt in cõſpectu ei⁹,vniuerſæ familiæ gẽtiu.71,1.109 *21.28.*

Sedes tua Deus in ſæculum ſæculi.virga directionis virga regni tui. *44.7.*

Gloriam regni tui dicent,& potentiam tuam loquentur. *144.1.*

Paruulus enim natus eſt nobis,& filius datus eſt nobis, & factus eſt principatus ſup humeru eius,& vocabitur nomẽ eius admirabilis,cõſiliarius,Deus fortis,pater futuri ſęculi,princeps pacis. *Eſa.9.6.*

Vaticinatur Chriſti natiuitas,iudicũ,exaltatio,cõuerſio populorũ & gentiũ ad Chriſtũ,& gloria ſepulchri eius. itẽ conuerſio reliquiarum,Iſrael ad Deum,ac fides gentium. *Cap.11.‡*

Super mõtem excelſũ,aſcende tu qui euangelizas Syon exalta in fortitudine vocẽ tuam,qui euangelizas Ieruſalẽ exalta noli timere,dic ciuitatib⁹ iudę,ecce Deus veſter.Ca. 41, *Cap.49*

42 1. Ierem. 33. *

Hie. 23. 5 Ecce dies veniẽt dicit Dominus & ſuſcitabo Dauid germen iuſtũ, & regnabit rex & ſapiẽs erit, & faciet iudicium & iuſtitiam in terra. In dieb⁹ illis ſaluabitur Iuda, & Iſrael habitabit confidenter, & hoc eſt nomen quod vocabunt eum

Ex 34. 23 Dominus iuſtus noſter.

Et ſuſcitabo ſup eas paſtorẽ vnũ q paſcat eas, ſeruũ meũ Dauid, ipſe paſcet eas, & ipſe erit eis in paſtorẽ. Cap. 27. 24

Da. 2, 44 In diebus aũt regnorũ illorum, ſuſcitabit Deus cœli regnũ, quod in æternum nõ diſſipabitur, & regnum eius alteri populo nõ tradetur, comminuet autem, & conſumet vniuerſa regna hæc, & ipſum ſtabit in æternum.

Cap. 7. 14 Et dedit ei poteſtatem & honorẽ, & regnum, & oẽs populi, tribus & linguæ ipſi ſeruiẽt, poteſtas eius poſtas æterna, quæ nõ auferetur, & regnũ eius quod nõ corrumpetur. 27. Regnum autẽ & poteſtas, & magnitudo regni, quæ eſt ſubter omne cœlum, detur populo ſanctorũ altiſsimi, cuius regnum, regnum ſempiternũ eſt, omnes reges ſeruiẽt ei, & obedient, cap. 6. 24. 05.

Mec. 4. 1 Et erit in nouiſsimo dierũ, erit mõs domus Domini præparatus in vertice mõtiũ & ſublimis ſuper colles, & fluent ad eum populi, 4. Cap. 5. 1.

Zach. 6. 6 Exulta ſatis filia Syon, iubila filia Hieruſalem, ecce rex tuus veniet tibi iuſtus & ſaluator, ipſe pauper aſcẽdens ſu-

Ma. 6. 10 per aſinum, & ſuper pullum filium aſinæ.

Luc. 1. 29 Adueniat regnum tuum. Item Cap. 13. *

Et ingreſſus Angelus ad eam, dixit: Aue gratia plena Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus.

Ca. 12, 31 Verumtamẽ quærite primum regnum dei, & hæc omnia adiicientur vobis. nolite timere puſille grex, quia complacuit patri veſtro dare vobis regnum. Cap. 22 29.

Lu. 17. 21 Ecce regnum Dei intra vos eſt.

C. 18. 36 Reſpondit Ieſus, regnum meum nõ eſt de hoc mundo, ſi ex mundo eſſet, regnum meum; miniſtri mei vtiq, decerta-

1. Cor. 4 rẽt, vt nõ traderet Iudæis, nunc aũt regnũ meũ non eſt hic.

20. Non in ſermone eſt regnum Dei, ſed in virtute.

1. Ti. 1, 17 Regi autem ſæculorũ immortali, inuiſibili ſoli Deo honor & gloria in ſæcula ſæculorum, amen.

Hebr. 1, 8 Thronus tuus Deus, in ſæculũ ſæculi, virga æquitatis virga regni tui. Cap. 2 9.

Regnum Dei percipitur.

Quæ

QVærite ergo primum regnum Dei, & iuſtitiam eius. *Ma.6.33*
A diebus autem Ioanis Baptiſtæ vſque nunc, regnũ *11.12.*
cœlorum vim patitur, & violenti rapiunt illud

Simile regnum cœlorum homini patri familias. Con- *20.1.*
uentione autem facta cum operariis ex denario diurno, mi
ſit eos in vineam ſuam:

Calicẽ quidem meum bibetis ſedere autem ad dexterã *ibidẽ. 23*
meam, vel ſiniſtram non eſt meum dare vobis, ſed quibus
paratum eſt à patre meo.

Qui eripuit nos de poteſtate tenebrarum, & trãſtulit in *Col 1 13.*
regnum filij dilectionis ſuę, in quẽ habemus redemptionẽ
& remiſſionem peccatorum.

Nam ſi commortui ſumus, & conuiuemus: ſi ſuſtinebim⁹ *2.Ti.2.12*
& conregnabimus.

Negligitur.

DIco autem vobis, quod multi ab Oriente & occidente *Ma.8 12*
venient, & recumbent cum Abraham, & Iſaac, & Ia-
cob in regno cœlorum: filij autem regni eiicientur in tene
bras exteriores.

Amen dico vobis quia publicani & meretrices præcedẽt *21.31.*
vos in regno Dei. Venit enim ad vos Ioãnes in via iuſtitię:
& nõ credidiſtis ei, publicani & meretrices crediderunt ei.

Simile eſt regnum cœlorum homini regi, qui fecit nu- *22.2.*
ptias filio ſuo.

Intrauit autem rex, &c. *ibidem 11.*

Simile eſt regnum cœlorum decem virginibus, &c. *25.1.*

Homo quidã fecit cœnam magnam, & vocauit multos. *Luc.14.6*
Et miſit ſeruum ſuũ hora cœnæ dicere inuitatis vt venirẽt,
q̃a parata ſunt omnia. Et cęperũt ſimul omnes ſe excuſare.

An neſcitis quia iniqui regnum Dei nõ poſſidebũt? No- *1.C.6.9.*
lite errare: neque fornicarij, neque idolis ſeruientes neque
adulteri, neque molles neque maſculorũ cõcubitores, ne-
quę fures, neque auari, neque ebrioſi, neque maledici, neq;
rapaces, regnum Dei poſſidebunt.

Stabiliter:

IN dieb⁹ autem regnorum illorum ſuſcitabit Deus cœli
regnum, quod in æternum non diſſipabitur. *Da 2.44*

Et dabit illi dñs Deus ſedem Dauid patris eius, & regna
bit in domo iacob inæternum, & regni eius non erit finis *Lu.1.33.*

Regnum terrenum conſilio firmatur.

Ab

vade, vende omniaquæ habes, & da pauperibus, & habebis theſaurum in cælis, & veni ſequere me. Idem verbatim Luc. 18. 21.

Reſpondens Ieſus ait: Amen dico vobis, nemo eſt qui re- Ma. 10. 26
liquerit domum, aut frares, aut ſorores, aut patrem aut matrem, aut filios. aut agros, propter me, aut propter euãgeliũ qui non accipiet centies tantũ nunc in tẽpore hoc: domos & fratres, & ſorores, & matres, & filios, & agroscũ perſecutionibus, & in ſeculo futuro vitam æternam.

Reliquiæ & veſtes ſanctorum quam vim à Deo habeant, qui due per eas operetur.

Deus, Vt pallium Eliæ:

ELiſæus indiuiduus Eliæ comes, Iordanẽ aqua Eliæ pal- 4. R. 2
lio diuiſa, cum illo tranſit: Elia autẽ in cœlũ igneo curru rapto, duplicem illius ſpiritus accipit, ac pallio Eliæ rurſum Iordanis aquas diuidit &c. 14. Percuſſitque aquas (ſcilicet pallio Eliſeæ) & diuiſæ ſunt huc atq; illuc (aquæ) & trãſiit Eliſæus.

Per oſſa Eliſai.

4. Reg. 13 21

QVidã autẽ ſepeliẽtes hominem viderunt latrunculos, & proiecerunt cadauer in ſepulchrũ Eliſæi. quod cũ tetigiſſet oſſa Eliſæi, reuixit homo, & ſtetit ſup pedes ſuos.

Fimbria Chriſti.

ET ecce mulier quæ ſanguinis fluxũ patiebatur duode- Ma. 9. 20
cim annis, acceſsit retro. & tetigit fimbriam veſtimenti eius, dicebat enim intra ſe: ſi tetigero tantum veſtimentũ eius, ſalua ero.

Ca. 14. 36

Et rogabant eũ vt vel fimbriã veſtimenti eius tangerent. Et quicunque tetigerunt, ſalui facti ſunt.

Sudaria Pauli. Act. 16. 12

ITa vt etiã ſuper languidos deferentur à corpore eius ſudaria, vel ſemicincta, & recedebant ab eis lãguores, & ſpiritus nequam egrediebantur.

Vmbra Petri. Act. 5. 15

ITa vt in plateas eiicerent infirmos, & ponerẽt in lectulis ac grabbatis, vt veniẽte Petro, ſaltẽ vmbra illius obũbraret quenquam illorum, & liberarentur omnes ab infirmitatibus ſuis.

Remittendum proximo in nos peccanti.

Ec.28.8 MEmorare timorem Dei,& non iraſcaris proximo tuo.
Ma.5.23 Ego autẽ dico vobis, quia omnis qui iraſcitur fratri ſuo, reus erit iudicio, qui autẽ dixerit fratri ſuo Rachar eus erit cõſilio, qui autẽ dixerit fatue, reus erit gehennæ ignis.
Cap.9.12 Et dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris.
Ca.18:22 Dixit illi Ieſus (petenti quoties condemnãdũ eſſet fratri ſuo in illum peccãti) non dico tibi vſque ſepties, ſed vſque ſeptuagies ſepties. 35. Sic & pater veſter cœleſtis faciat vobis, ſi nõ remiſeritis vnuſquiſque fratri ſuo de cordib. veſtris.
Luc.17.3 Attendite vobis: ſi peccauerit in te frater tuus, increpa illum, & ſi pœnitentiam egerit, dimitte illi, & ſi ſepties in die peccauerit in te, & ſepties in die cõuerſus fuerit ad te, dicẽs peniet me, dimitte ill.
Ep.4.32 Eſtote autẽ inuicem benigni miſericordes, donantes inuicem, ſicut & Deus in Chriſto decit vobis.
Co.3.13 Induite vos ergo ſicut electi Dei, ſancti & dilecti viſcera miſericordiæ, benignitatem, humilitatẽ, modeſtiam, patientiam, ſupportantes inuicem & donãtes vobiſmetipſis, ſi quis aduerſus aliquẽ habet querelã ſicut & Dominus donauit vobis, ita & vos.

Repudij libellus.

De.24.1 SI acceperit homo vxorem & habuerit eam, & nõ inuenerit gratiam ante oculos eius propter aliquam fœditatẽ, ſcribet libellũ repudij & dabit ei in manu illius & dimittet eam de domo ſua.
Eſa.50.1 Hæc dicit Dominus quis eſt hic liber repudij matris veſtræ, quo dimiſi eam? aut quis eſt creditor meus, cui vẽdidi vos? Ecce in iniquitatibus veſtris vẽditi eſtis, & in ſcelerib. veſtris dimiſi matrem veſtram. Iere. 3 3.
Ma 2.16 Cum odio habueris (ſcilicet vxorem tuam) dimitte dicit Dominus Deus Iſrael, operiet autem iniquitas veſtimentũ eius, dicit Dominus exercituum.
Ma.5.30 Quod ſi oculus tuus dexter ſcandalizat te, erue eum, & proijce abs te, expedit enim tibi vt pereat vnũ membrorũ tuorum, quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Cap. 1 6 7. Alludit ad illud deuter. 24 1. Item idem habetur. Marc. 10 4.

Reſpha concubina Saul ad quam ingreſſus eſt Abner. 2. Reg. 3.7. Cuſo.

3.7 *Cuſtodit corpora eorum qui in crucē ſublati erant.* 21.10.

Reſurrectio mortuorum & carnis ad gloriam facta mutatio.

Ego ſum Deus patris tui, Deus Abrahā, & De⁹ Iſaac & Deus Iacob, abſcondit Moyſes faciem ſuam, nō enim audebat aſpicere contra Deum. *Exo.3:6*

Quis mihi hoc tribuat, vt in inferno protegas me, & abſcondas me donec pertranſeat furor tuus, & conſtituas mihi tempus in quo recorderis mei. *Iob.14.13*

Et rurſū circundabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum. *ca.19.26*

Quia in diem perditionis, ſeruatur malus, & ad diē furoris ducetur *C.21.30*

Veniēt mortui tui, interfecti mei reſurgēt, expergiſcimini & laudate q habitatis ī puluere, quia ros lucis ros tu⁹, & terram Gigantū detrahes in ruinā. Cap.66.14. Dan.12.12. *Eſ.26.19*

Et dixit (dominus) ad me: Vaticinare ad ſpiritū, vaticinare fili hominis, & dices ad ſpiritū, hęc dicit dominus Deus A quatuor ventis veni ſpiritus & inſufla ſuper interfectos iſtos, vt reuiuiſcant. *Eze.17.9*

Et dixit domin⁹ piſci, & euomuit Ionam in aridam. Sophron.3.8. *Ione.2.1*

Et reſuſcitabo mortuos de locis ſuis, & de monumētis educam illos, quoniam cognoui nomen meum in Iſrael. Cap.14.35. *2.Ma.7.9*

Et vltimo ſpiritu conſtitutus (Eleazarus) ſic ait: Tu qui dem ſcœleſtiſſime in pręſenti vita nos perdis, ſed rex mūdi defunctos nos ꝓ ſuis legibus, in æternæ vitę reſurrectione ſuſcitabit, 14. Et cum iam eſſet ad mortem ſic ait: potius eſt ab hominibus morti datos ſpē expectare à Deo, iterū ab ipſo reſuſcitandos, tibi enim reſurrectio ad vitam non erit. 23. *M.22.23*

In illo die acceſſerunt ad eum Sadducæi, qui dicunt non eſſe reſurrectionē, & interrogauerūt eū dicētes. &c. 31. De reſurrectione autem mortuorum nō legiſtis, quod dictum eſt à Deo dicente vobis. Exod.3.6. Ego ſum Deus Abrahā, & Deus Iſaac, & Deus Iacob, non eſt Deus mortuorum, ſed viuentium. Luc.20.35. *Ioan.5.21*

Sicut enim pater ſuſcitat mortuos & viuificat, ſic & filius quos vult viuificat. 18. Nolite mirari hoc, quia venit hora,

qua omnes qui in monumẽtis ſunt, audient vocẽ eius, & procedent.

Ca.6.39 Hęc eſt enim voluntas eius qui miſit me patris, vt omne quod dedit mihi nõ perdam ex eo, ſed reſuſcitẽ illud in nouiſſimo die. Act.24.15.

ca.11.24. Scio quia reſurget in reſurrectione in nouiſſimo die.

1.c.15.† Chriſtũ docet Apoſtol⁹ à mortuis reſurrexiſſe, & noſtrã aſtruit hic Apoſtolus reſurrectionem ſecundum animam & corpus.

colloſ.3.4 Cum autem Chriſtus apparuerit vita veſtra, tunc & vos apparebitis cum ipſo in gloria. 2 Cor 4.14:

1.T.4.13 Nolumus autẽ vos ignorare fratres de dormientibus, vt non contriſtemini, ſicut & cæteri qui ſpem non habent, 16. Quoniã ipſe dñs in iuſſu tubæ & voce archangeli, & in tuba deſcendet de cœlo, & mortui qui in Chriſto ſunt, reſurgent primi. 2. Tim. 2 11.

Ap.20.12 Et vidi mortuos magnos & puſillos ſtantes in conſpectu throni, & libri aperti ſunt, & alius liber apert⁹ eſt, qui eſt vitæ, & iudicati ſunt mortui ex his quę ſcripta erant in libris ſecundum opera ipſorum.

Diuina potentia conſummatur.

Eſ.26.13 Viuent mortui, interfecti mei reſurgent.

ex.37.12 Ecce ego aperiam tumulos veſtros, & educam vos de ſepulchris veſtris, populus meus, & inducam vos in terram Iſrael.

io.5.28 Nolite mirari hoc, quia venit hora, in qua oẽs qui in monumentis ſunt, audient vocẽ filij Dei, & procedent qui bona fecerunt in reſurrectionẽ vitę, qui verò mala egerũt in reſurrectionem iudicij.

6.39. Hæc eſt enim volũtas eius qui miſit me patris, vt omne quod dedit mihi, non perdam ex eo, ſed reſuſcitem illud in nouiſsimo die.

11. 25. Ego ſum reſurrectio & vita.

Rom 8,11 Quod ſi ſpiritus eius, qui ſuſcitauit Ieſum à mortuis, habitat in vobis qui ſuſcitauit Ieſum Chriſtum à mortuis, viuificabit & mortalia corpora veſtra, propter inhabitantem Spiritum eius in vobis.

1.co.15.20 Nũc Chriſtus reſurrexit à mortuis primitię dormientiũ. Quoniam quidẽ per hominẽ mors, & per hominẽ reſurrectio mortuorũ. Et ſicut in Adam omnes moriũtur, ita, & in Chriſto omnes viuificabuntur.

Scientes

Scientes quoniam qui ſuſcitauit Ieſum,& nos cum Ieſu ſuſcitabit & conſtituet vobiſcum. 2. Co 4.14

Si credimus,qđ ieſus mortuus eſt & reſurrexit,& Deus eos qui dormierunt per Ieſum adducet cum eo. 1. Te.4.14

Pro meritorum conditione variatur.

ET multi de his qui dormiũt in terræ puluere, euigilabunt:alij in vitam æternam,alij in opptobrium, vt videant ſemper. Dan.12.2

Qui docti fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firmamẽti & qui ad iuſtitiam erudiunt multos, quaſi ſtellæ in perpetuas æternitates. Ibidem 3

Si complantati facti ſumus ſimilitudini mortis eius,ſimul & reſurrectionis erimus. Rom.6.5

Sed dicit aliquis:quomodo reſurgẽt mortui? quali autẽ corpore venient?inſipiens,tu quod ſeminas nõ viuificatur, niſi prius moriatur. 1. Cor. 15 35

Stella enim differt à ſtella in claritate: Sic & reſurrectio mortuorum. ibide. 41

Noſtra conuerſatio in cœlis eſt vnde etiã Saluatorẽ expectamus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum. Phil.3.20

Quum autẽ Chriſtus apparuerit vita veſtra: tũc & vos apparebitis cum ipſo in gloria Coll. 3.4

Scimus quoniam quum apparuerit, ſimiles ei erimus. 1.Io.3.20

Reuelationes & viſiones. Vide Apparitiones.

CVm autem eſſet Ioſue in agro vrbis Hiericho,leuauit oculos,& vidit virum ſtantem contra ſe, euaginatum tenẽtem gladium,perrexitque ad eũ et ait:noſter es,an aduerſatiorum? Ioſu.5.13

Contigit autem per vniuerſam Hieroſolymam ciuitatem videri diebus quadraginta per aera,equites diſcurrentes,auratas ſtolas habẽtes, & haſtas quaſi cohortes armatas &c. 2. Mac.5

Sed cum vehemens pugna eſſet, apparuerũt aduerſariis de cœlo viri quinque in equis,frenis aureis decorati, ducatum Iudæis præſtantes Cap.3.24 C.10. 29

Cũque pariter,prompto animo præcedens(Machabæus) Hieroſolimis,apparuit præcedens eos in veſte candida,armis aureis,haſtam vibrans: Cap.11.6

Roboam filius Salomonis, rex Iuda conſtituitur. 3. Reg. 12.1.

deficit Iſraelà Roboam ad Ieroboam.12.19. præcipit ei Deus ne pugnet contra Iſr.2.Pa.11.2.oppugnatur à Siſac rege Aegypti.12.29.Moritur.3. Reg 14.31. regnat Abias filius eius pro eo.15.1

Romani cum Iudæis pacis & ſocietatis fœdera ineunt. 1. Mach.8.4.17.27.‡12.1.‡14.17.20.

Romanorum Gentilium laus,1.Mach.8 29.

Romanorum Chriſtianorum laus,Rom.1.8.

Romanos deſtructuros Ieruſalem & templum Domini. Nume 24 24.Eſa.5.26.‡6.11.Dan.9.26.‡11.30.31.Lu.19.41.‡20.Ioan.11.48.

Ruben primogenitus Iacob naſcitur, Gen.29.32 violat thorum patris ſui.35.22. datur ob id primogenita eius filiis Ioſeph.49.4.1.Pa.5.1.nititur fratrem ſuum Ioſeph liberare,Ge.37.21.22.29. dicit patri, Duos filios meos interfice, ſi non reduxero Beniamin 42.37.filiis Ruben primo requies datur, Num.32.* Deut.3.12.‡29.8.Ioſ.1.12‡13.23.caduntur 4.Reg.10 33.transferuntur ad terram Aſſyriorum.15.29.1.Paral.5.20 ſecundum prophetiam Gen.49.4.ædificant altare Ioſ.22.10. Dimicauerunt contra Agarenos,1.Par.5.19.

Ruth.Moabitis.Ruth.1.4.accipit eam vxorem Booz, & parit Obed.4.13.1 Par.2.12.Matt.1.5.

Sabbathum,vide ſupra in feſto Sabbathi.

Sacerdos legis & eorum officia

E 29.44 SAnctificabo & tabernaculũ teſtimonij cũ altari & Aaron cum filiis ſuis,vt ſacerdotio fungantur mihi.

Cap.30.7 Et adolebit incenſũ ſup eo Aarõ.ſuaue,fragrãs,manè &c.

Leui.10.1 Arreptiſque Nadab & Abiu filij Aarõ thuribulis impoſuerunt ignem,& incenſum deſuper, offerentes coram domino ignem alienum,quod eis præceptum non erat,6.Locutuſque eſt Moyſes ad Aarõ,& ad Eleazar,& Ithamar filios eius capita veſtra nolite nudare,& veſtimẽta nolite ſcindere,ne,fortè moriamini, & ſuper omnem cœtum oriatur indignatio 9.Vinum & omne quod inebriari poteſt nõ bibetis tu & filij tui,quando intrabitis in tabernaculum teſtimonij,ne moriamini quia præceptum ſempiternum eſt in generationes veſtras.

Cap.21.1 Loquere ad ſacerdotes (ait Dominus ad Moyſen) filios Aaron,& dices ad eos:Ne cõtaminetur ſacerdos in moribus ciuium ſuorum &c.6.Sancti erunt Deo ſuo, & nõ pollent nomen eius,incenſum enim Domini & panes Dei ſui offerent,& ideo ſancti erunt &c.8.Sit ergo ſanctus (Sacerdos)

quia

quia ego ſanctus ſum Dominus qui ſanctifico vos &c. per
totum caput.

Præcipe filiis Iſrael vt offerant tibi oleum de oliuis pu- Ca.24.3
riſſimum & lucidum ad concinnandas lucernas iugiter, ex
tra velum teſtimonij in tabernaculo fœderis, ponet eas Aa
ron à veſpere vſque ad mane corã Domino, cultũ ritũque
perpetuò in generationibus veſtris.

Aarõ aũt & filios eius cõſtitues ſup cultu ſacerdotij, exter Nu.3.10
nus qui ad miniſtrandum acceſſerit morietur. Cap 45.1.1.

Fili autem Aaron ſacerdotis clangent tubis, eritque hoc
legitimum ſempiternum in generationibus veſtris. Ca.10.8

Dixit domin⁹ ad Aarõ. tu & filij tui, & domus patris tui
tecũ portabitis iniquitatẽ ſanctuarij, & tu & filij tui ſimul Ca.18.1
ſuſtinebitis peccata ſacerdotij veſtri. 7. Tu autem & filij cũ
ſtodite ſacerdotium veſtrum, & omnia quæ ad cultum alta
ris pertinent, & intra velum ſunt per ſacerdotes adminiſtra
buntur. ſi quis externus acceſſerit, occidetur.

Accedentq́; ſacerdotes filij Leui, quos elegerit Domin⁹ De.21.5
Deus tuus vt miniſtrẽt, & benedicant in nomine eius, & ad
verbum eorum omne negotium pendet, vt quicquid mun
dum vel immundum eſt, iudicetur.

Et elegi eum ex omnib. tribubus Iſrael mihi in ſacerdo
tẽ; vt aſcenderet ad altare meum, & adoleret mihi incẽſum 1.Re 2.28
& portaret Ephod coram me, & dedi domui patris tui om
nia de ſacrificiis filiorum Iſrael. 35. Et ſuſcitabo mihi ſacer
dotem fidelem, qui iuxta cor meũ & animam meã faciet,
& ædificabo ei domum fidelem, & ambulabit coram Chri-
ſto meo cunctis diebus.

Aaron verò & filij eius adolebant incenſum ſuper altare
holocauſti, & ſuper altare Thymiamatis, in omne opus ſan 1.Pa.6.49
cti ſanctorũ, & vt precarentur pro Iſrael, iuxta omnia quæ
præceperat Moyſes ſeruus Dei

Statimque ingreſſus poſt eũ (Oziam) Azarias ſacerdos & 2.Pa.26
cũ eo ſacerdos Domini octoginta viri fortiſſimi, reſtite-
runt regi atq; dixerunt, Nõ eſt tui officij Ozia, vt adoleas
incẽſum dño, ſed ſacerdotum, hoc eſt, filiorum Aaron, qui
cõſecrati ſunt ad huiuſmodi miniſterium: egredere de ſan
ctuario. ne cõtempſeris, quia non reputabitur tibi in gloriã
hoc, à domino Deo. Iratuſque Ozias, & tenẽs in manu thu
ribulum vt adoleret incenſum, minabatur ſacerdotibus, ſta
timque orta eſt lepra in fronte eius coram ſacerdotibus

in domo domini ſuper altare thymiamatis, cumque reſpexit eum Azarias & omnes reliqui ſacerdotes, viderunt lepram in fronte eius, & feſtinato expulerunt eum.

Eſ.44.15 Sacerdotes autem Leuitæ filij Saeoch qui cuſtodierunt cæremonias ſanctuarij mei, cum errarent filij Iſrael à me, ipſi accedent ad me vt miniſtrent mihi, & ſtabūt in cōſpectu meo vt offerāt mihi adipem & ſanguinē, ait dn̄s Deus ipſi ingredientur ſanctuarium meum, & ipſi accedent ad menſam meam, vt miniſtrent mihi, & cuſtodiant cæremonias meas

Heb 5.7 Qui in dieb. carnis ſuæ (ſcilicet Chriſtus) preces ſupplicationéſque ad eum, qui poſſit illum ſaluū facere à morte cū clamore valido & lachrymis offerens, exauditus eſt pro ſua reuerentia.

Ca.10.11 Et omnis quidē ſacerdos præſtò eſt quotidie, miniſtrās & eaſdem ſæpe offerens hoſtias, quæ nunquā poſſunt auferre peccatum. hie autem viuā pro peccatis offerens hoſtiam, in ſempiternum ſedet in dextera Dei.

Sacerdotum legis debita ſuſtentatio.

Ex.29 26 SVmes quoque pectuſculum de ariete quo initiatus eſt Aaron, ſanctificabiſque illud eleuatum corā Domino, & cedet in partem tuam.

Leuit.2.3 Quod autē reliquū fuerit de ſacrificio, erit Aaron & filiorum eius, ſanctum ſanctorum de oblationibus Domini. 10 Quicquid autē reliquum eſt, erit Aaron & filiorū eius, ſanctum ſanctorum de oblationibus Domini Cap. 15. 14.

Cap. 7.6 Omnis maſculus de ſacerdotali genere, in loco ſācto veſcetur his carnibus, quia ſanctum ſanctorū eſt 32. Armus quoque dexter de pacificorum hoſtiis, cedet in primitias ſacerdotis Cap. 10. 1 Cap. 24. 9.

Nū.3.48 Dabiſque pecuniam Aaron & filiis eius prætium eorū qui ſupra ſunt.

Omnes quoque primitię quas offerēt filij Iſrael, ad ſacer

Cap 5.9 dotem pertinent, 10. Et quicquid in ſanctuarium offertur à ſingulis & traditur manibus ſacerdotis, ipſius erit.

Cap.18.1 Non habebūt ſacerdotes & Leuitæ omnes qui de eadē tribu ſunt partem & hæreditatem cum reliquo Iſrael, quia ſacrificia Domini & oblationes eius comedent, & nihil aliud accipient de poſſeſſione fratrum ſuorum, Dominus enim ipſe eſt hæreditas eorum, ſicut locutus eſt illis. 8

Pecuniam

Pecuniã verò pro delicto & pecuniam pro peccatis non 4.Reg.12
inferebant in templum Domini,quia ſacerdotum eſt. 16.
Præcepit etiam(Ezechias)populo habitantium Hieruſalẽ
vt darent partes ſacerdotibus & Leuitis vt poſſent vacare 2.Para.
legi Domini. 31.4.

Et primitiua filiorum noſtrorum & pecorum noſtrorum
ſicut ſcriptum eſt in lege,& primitiua boum noſtrorum,& 2.Eſd.10
ouium noſtrarum,vt offerretur in domo Dei noſtri,ſacer- 36.
dotibus qui miniſtrant in domo Dei noſtri.

Et addidit(Deus) Aaron gloriam,& dedit illi hæreditatẽ
& primitias frugum terræ diuiſit illi.Panem ipſis in primis Ec.4525
parauit in ſacietatem,nam & ſacrificia Domini edent,quæ
dedit illi & ſemini eius.

Sacerdotum legis indumenta,ornamenta & ordinatio.

DEſcribuntur pontificalia indumenta Aaronis & filio- Ex.28‡
rum eius.

Sed & hoc facies, vt mihi in ſacerdotio conſecrentur Cap.29.1
Tolle vitulũ de armento,& arietes duos immaculatos,pa
neſque azymos,& cruſtulam abſque fermento, quæ con-
ſperſa ſit oleo,&c.7.Et oleũ vnctionis fundes ſuper caput
eius,atque hoc ritu conſecrabitur,Cap.36.1.

Applicabiſq;Aaron & filios eius ad fores tabernaculi te Ca.40.12
ſtimonij,& lotos aqua indues ſanctis veſtib.vt miniſtrent
mihi,& vnctio eorum in ſacerdotium æternum proficiat.

Locutuſque eſt Dominus ad Moyſen dicens: Tolle Aa- Levit.8.1
ron cum filiis eius,veſtes eorũ,& vnctionis oleum.7.Veſti
uit pontificem ſubucula linea,accingens eum balteo,& in
duens eum tunica hyacinthina, & deſuper humerale im-
poſuit,quod aſtringens cingulo,aptauit rationali,in quo e
rat doctrina & veritas. Vide Decimæ.

Sacerdotibus dabantur Decimæ. Nũ.5.9

OMnes quoque primitiæ quas offerũt filij Iſrael,ad ſa
cerdotẽ pertinent,& quicquid in ſanctuarium offer-
tur à ſingulis, & traditur manibus ſacerdotis, ipſius erit. Ca.18 8

Locutuſque eſt Domin9 ad Aaron:Ecce dedi tibi cuſto
diã primitiarum mearũ, omnia quæ ſanctificantur à filiis
Iſrael,tradidi tibi & filiis tuis ꝓ officio ſacerdotali legiti-
ma ſẽpiterna 11. Primitias aũt quas vouerũt & obtulerunt

ſecundum imagine eius, qui creauit illum.

1.Co.5.7 Expurgate vetus fermẽtum, vt ſitis noua cõſperſio ſicut eſtis azimi: etenim paſca noſtrum immolatus eſt Chriſtus.

Reges quid facere, quidue agere debeant

Deut.17 POſtquam autem ſederit in ſolio regni ſui, deſcribit ſibi Deuteronomiũ legis huius, in volumen, accipiẽs exẽplar à ſacerdotibus leuiticæ tribus, & habebit ſecum, legétque illud omnib. diebus vitæ ſuæ, vt diſcat timere Dominum Deum ſuũ, & cuſtodire verba & ceremonias eius, quę in lege præcepta ſunt.

1.Re.8.‡ Filiis Samuelis ad auaritiam declinantib⁹, petit populus ſibi regem, quibus Samuel iubente Domino, ius regis prędicit, ſed non auditur.

3 Reg. 10.6. Sit Dominus Deus tuus benedict⁹ cui cõplacuiſti & poſuit te ſuper thronum Iſrael, eò quod dilexerit Dominus Iſrael in ſempiternum, & cõſtituit te regem vt faceres iudicium & iuſtitiam.

2pa19.5 Cõſtituitq; Ioſaphat iudices terræ, in cunctis ciuitatibus Iuda munitis per ſingula loca, & præcipiens iudicibus: videte ait, quid faciatis, non enim hominis exercetis iudicium ſed Dei & quodcunque iudicaueritis in vos redũdabit &c.

Sap.9 ‡ Reges & iudices, ad ſapientiã & iuſtitiam ſectãdã exhortatur, oſtendens quàm graue maneat, iniuſtis rectorib. ſupplicum. &c. Item cap.9. per totum.

Ie.34 30 Qui regnare facit hominẽ hypocritam propter peccata populi. Prou.14.25. Cap.19.12.

Pſ.2.10 Et nũc reges intelligite, erudiminī qui iudicatis terram Pſal.100 per totum.

pr.20.8. Rex qui ſedet ĩ ſolio iudiuij. diſſipat ómne malũ intuitu ſuo 26. Diſſipat impios rex ſapiens, & incuruat ſuper eis

Ca.28.15 ceruicem. Leo rugiens & vrſus eſuriens, princeps impius ſuper populum pauperem

Ca.29.4 Rex iuſtus erigit terram, vir auarus deſtruit eam.14. Rex qui iudicat in veritate pauperes, thronus eius in æternum

Ca.31.4 firmabitur.

Noli regibus ô Samuel, noli regibus dare vinũ, qa nullum ſecretum, vbi regnat ebrietas, ne forte, bibant & obli

Hi.22.2 uiſcantur iudiciorum, & mutent cauſã filiorum pauperis.

Audi verbũ Domini rex Iuda qui ſedes ſup ſoliũ Dauid tu & ſerui & populus tuus q ingredimini p portas iuſtas. Hæc dicit Dominus, facite iudiciũ & iuſtitiã, & liberate vi oppreſſum

oppreſſum de manu calūniatoris,&c.(vide) *Superiorū officiū.*

Regnum Dei vim patitur.

A diebus autem Ioannis Baptiſtæ vſque nunc,regnū cœlorum vim patitur,& violenti rapiunt illud. *Ma.11.12*

Lex & prophetæ vſque ad Ioannē,ex eo regnum Dei euangelizatur,& omnis in illud vim facit. *Luc.16.*

Qui vicerit poſsidebit hæc & ero illi Deus,& ille erit mi filius. Galat.5.16.Apoc.2.7 & cap.3.* *19.* *Ap.21.7*

Regnum Dei Spiritale inæternum & æternum.

NOn auferetur ſceptrū de Iuda,& dux de fœmore eius donec veniat qui mittendus eſt,& ipſe erit expectatio gentium. *Ge.46.10*

Video eum ſed nō modò intuebor illum, ſed nō propè orietur ſtella ex Iacob , & cōſurget virga de Iſrael,& percutiet duces Moab vaſtabitque omnes filios Seth. *N.24.17*

Dominu formidabunt aduerſarij eius ,ſuper ipſos in cælis tonabit,Dominus iudicabit fines terrę,& dabit imperiū regi ſuo,& ſublimabit cornu Chriſti ſui.Cap.7.6 1.paral. 18.11.Cap 2.9 2.4. *1.Re.2.1*

Aſtiterunt reges terrę,& principes cōuenerūt in vnū,aduerſus Dominum , & aduerſus Chriſtum eius.6.Ego autē conſtitutus ſum rex ab eo ſuper Sion montē ſanctum eius prædicans præceptum eius. *pſalm.2.2*

Et Dominus in æternum permanet , parauit in iudicio thronum ſuum &c. *9.8.*

Reminiſcētur & cōuertētur ad dñm vniuerſi fines terræ &adorabūt in cōſpectu ei9,vniuerſæ familiæ gētiū.71,1.109 *21.28.*

Sedes tua Deus in ſæculum ſæculi.virga directionis virga regni tui. *44,7.*

Gloriam regni tui dicent,& potentiam tuam loquentur. *144.1.*

Paruulus enim natus eſt nobis,& filius datus eſt nobis, & factus eſt principatus ſup humerū eius,& vocabitur nomē eius admirabilis,cōſiliarius,Deus fortis,pater futuri ſęculi,princeps pacis. *Eſa.9.6.*

Vaticinatur Chriſti natiuitas,iudiciū,exaltatio,cōuerſio populorū & gentiū ad Chriſtū,& gloria ſepulchri eius. ité conuerſio reliquiarum,Iſrael ad Deum,ac fides gentium. *Cap.11.‡*

Super mōtem excelſū,aſcende tu qui euangelizas Syon exalta in fortitudine vocē tuam,qui euangelizas Ieruſalē exalta noli timere,dic ciuitatib9 Iudę,ecce Deus veſter.Ca. 41, *Cap.49*

42.1.Ierem.33.*

Hie.23.5 Ecce dies veniẽt dicit Dominus & ſuſcitabo Dauid germen iuſtũ,& regnabit rex & ſapiẽs erit,& faciet iudicium & iuſtitiam in terra.In dieb⁹ illis ſaluabitur Iuda,& Iſrael habitabit confidenter,& hoc eſt nomen quod vocabunt eum

Ex.34.23 Dominus iuſtus noſter.

Et ſuſcitabo ſup eas paſtorẽ vnũ q paſcat eas,ſeruũ meũ Dauid,ipſe paſcet eas,& ipſe erit eis in paſtorẽ.Cap.27.24

Da.2,44 In diebus aũt regnorũ illorum, ſuſcitabit Deus cœli regnũ,quod in æternum nõ diſſipabitur,& regnum eius alteri populo nõ tradetur,comminuet autem,& conſumet vniuerſa regna hæc,& ipſum ſtabit in æternum.

Cap.7.14 Et dedit ei poteſtatem & honorẽ, & regnum,& oẽs populi,tribus & linguæ ipſi ſeruiẽt,poteſtas eius poſtas ęterna,quæ nõ auferetur,& regnũ eius quod nõ corrumpetur. 27.Regnum autẽ & poteſtas, & magnitudo regni, quæ eſt ſubter omne cœlum,detur populo ſanctorũ altiſsimi,cuius regnum,regnum ſempiternũ eſt,omnes reges ſeruiẽt ei,& obedient.cap.6.24.05.

Mic.4.1 Et erit in nouiſsimo dierũ ,erit mõs domus Domini præparatus in vertice mõtiũ & ſublimis ſuper colles,& fluent ad eum populi.4.Cap.5.1.

Zach.6.6 Exulta ſatis filia Syon,iubila filia Hieruſalem, ecce rex tuus veniet tibi iuſtus & ſaluator,ipſe pauper aſcẽdens ſuper aſinum,& ſuper pullum filium aſinæ.

Ma.6.10 Adueniat regnum tuum.Item Cap.13.*

Luc.1.29 Et ingreſſus Angelus ad eam,dixit:Aue gratia plena Dominus tecum,benedicta tu in mulieribus.

Ca.12.31 Verumtamẽ quęrite primum regnum dei,& hæc omnia adiicientur vobis.nolite timere puſille grex , quia complacuit patri veſtro dare vobis regnum.Cap.22 29.

Lu.17.21 Ecce regnum Dei intra vos eſt.

C.18.36 Reſpondit Ieſus,regnum meum nõ eſt de hoc mundo,ſi ex mundo eſſet,regnum meum;miniſtri mei vtiq,decertarẽt,vt nõ traderet Iudęis,nunc aũt regnũ meũ non eſt hic.

1.Cor.4 20. Non in ſermone eſt regnum Dei,ſed in virtute.

1.Ti.1,17 Regi autem ſæculorũ immortali,inuiſibili ſoli Deo honor & gloria in ſæcula ſæculorum,amen.

Hebr.1,8 Thronus tuus Deus,in ſęculũ ſæculi,virga ęquitatis virga regni tui.Cap.2 9.

Regnum Dei percipitur.

Quæ

QVęrite ergo primum regnum Dei, & iuſtitiam eius. Ma.6.33
A diebus autem Ioanis Baptiſtæ vſque nunc, regnũ 11.12.
cœlorum vim patitur,& violenti rapiunt illud.
Simile regnum cœlorum homini patri familias. Con- 20.1.
uentione autem facta cum operariis ex denario diurno,mi
ſit eos in vineam ſuam:
Calicē quidem meum bibetis ſedere autem ad dexterã ibidē. 23
meam,vel ſiniſtram non eſt meum dare vobis,ſed quibus
paratum eſt à patre meo.
Qui eripuit nos de poteſtate tenebrarum,& trãſtulit in Col.1.13.
regnum filij dilectionis ſuę,in quē habemus redemptionē
& remiſſionem peccatorum.
Nam ſi commortui ſumus,& conuiuemus:ſi ſuſtinebim⁹ 2.Ti.2.11
& conregnabimus.

Negligitur.

DIco autem vobis,quod multi ab Oriente & occidente Ma.8.12
venient,& recumbent cum Abraham,& Iſaac, & Ia-
cob in regno cœlorum: filij autem regni eiicientur in tene
bras exteriores.
Amen dico vobis quia publicani & meretrices pręcedēt 21.31.
vos in regno Dei.Venit enim ad vos Ioãnes in via iuſtitię:
& nõ credidiſtis ei,publicani & meretrices crediderunt ei.
Simile eſt regnum cœlorum homini regi, qui fecit nu- 22.2.
ptias filio ſuo.
Intrauit autem rex,&c. ibidem.11.
Simile eſt regnum cœlorum decem virginibus,&c. 25.1.
Homo quidã fecit cœnam magnam,& vocauit multos. Luc.14.6
Et miſit ſeruum ſuũ hora cœnæ dicere inuitatis vt venirēt,
q̃a parata ſunt omnia Et cęperũt ſimul omnes ſe excuſare.
An neſcitis quia iniqui regnum Dei nõ poſſidebũt?No- 1.C.6.9.
lite errare:neque fornicarij,neque idolis ſeruientes neque
adulteri,neque molles neque maſculorũ cõcubitores,ne-
quę fures,neque auari,neque ebrioſi,neque maledici,neq;
rapaces,regnum Dei poſſidebunt.

Stabiliter.

IN dieb⁹ autem regnorum illorum ſuſcitabit Deus cœli
regnum,quod in æternum non diſsipabitur. Da.2.44
Et dabit illi dñs Deus ſedem Dauid patris eius,& regna
bit in domo Iacob in æternum, & regni eius non erit finis Lu.1.33.

Regnum terrenum conſilio firmatur.

Ab

vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & habebis theſaurum in cælis, & veni ſequere me. Idem verbatim Luc.18.21.

Reſpondens Ieſus ait: Amen dico vobis, nemo eſt qui reliquerit domum, aut frares, aut ſorores, aut patrem aut matrem, aut filios. aut agros, propter me, aut propter euãgeliũ qui non accipiet centies tantũ nunc in tẽpore hoc: domos & fratres, & ſorores, & matres, & filios, & agros cũ perſecutionibus, & in ſeculo futuro vitam æternam. Ma.10.26

Reliquiæ & veſtes ſanctorum quam vim à Deo habeant, qui due per eas operetur.

Deus, Vt pallium Eliæ:

ELiſæus indiuiduus Eliæ comes, Iordanẽ aqua Eliæ pallio diuiſa, cum illo tranſit: Elia autẽ in cœlũ igneo curtu rapto, duplicem illius ſpiritus accipit, ac pallio Eliæ rurſum Iordanis aquas diuidit &c.14. Percuſſitque aquas (ſcilicet pallio Eliſeæ) & diuiſæ ſunt huc atq; illuc (aquæ) & trãſiit Eliſæus. 4.R.2

Per oſſa Eliſæi.

4.Reg.13 21

QVidã autẽ ſepeliẽtes hominem viderunt latrunculos, & proiecerunt cadauer in ſepulchrũ Eliſæi. quod cũ tetigiſſet oſſa Eliſæi, reuixit homo, & ſtetit ſup pedes ſuos.

Fimbria Chriſti.

ET ecce mulier quæ ſanguinis fluxũ patiebatur duodecim annis, acceſsit retro. & tetigit fimbriam veſtimenti eius, dicebat enim intra ſe: ſi tetigero tantum veſtimentũ eius, ſalua ero. Ma.9.20

Et rogabant eũ vt vel fimbriã veſtimenti eius tangerent. Et quicunque tetigerunt, ſalui facti ſunt. Ca.14.36

Sudaria Pauli. Act.16.12

ITa vt etiã ſuper languidos deferentur à corpore eius ſudaria, vel ſemicincta, & recedebant ab eis lãguores, & ſpiritus nequam egrediebantur. Act.5.15

Vmbra Petri.

ITa vt in plateas eiicerent infirmos. & ponerẽt in lectulis ac grabbatis, vt veniẽte Petro, ſaltẽ vmbra illius obũbraret quenquam illorum, & liberarentur omnes ab infirmitatibus ſuis.

Remittendum proximo in nos peccanti.

Ec.28.8 Memorate timorem Dei,& non iraſcatis proximo tuo.
Ma.5.23 Ego autē dico vobis, quia omnis qui iraſcitur fratri ſuo,reus erit iudicio,qui autē dixerit fratri ſuo Rachar eus erit cōſilio,qui autē dixerit fatue,reus erit gehennæ ignis.

Cap.9.12 Et dimitte nobis debita noſtra,ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris.

Ca.18:22 Dixit illi Ieſus(petenti quoties condemnādū eſſet fratri ſuo in illum peccāti)non dico tibi vſque ſepties ,ſed vſque ſeptuagies ſepties.35.Sic & pater veſter cœleſtis faciat vobis, ſi nō remiſeritis vnuſquiſque fratri ſuo de cordib.veſtris.

Luc.17.3 Attendite vobis:ſi peccauerit in te frater tuus, increpa illum,& ſi pœnitentiam egerit,dimitte illi, & ſi ſepties in die peccauerit in te,& ſepties in die cōuerſus fuerit ad te,dicēs peniet me,dimitte ill.

Ep.4.32 Eſtote autē inuicem benigni miſericordes , donantes inuicem,ſicut & Deus in Chriſto decit vobis.

Co.3.13 Induite vos ergo ſicut electi Dei,ſancti.& dilecti viſcera miſericordiæ,benignitatem,humilitatē,modeſtiam,patientiam,ſupportantes inuicem&donātes vobiſmetipſis,ſi quis aduerſus aliquē habet querelā ſicut & Dominus donauit vobis,ita & vos.

Repudij libellus.

De.24.1 Si acceperit homo vxorem & habuerit eam, & nō inuenerit gratiam ante oculos eius propter aliquam fœditatē, ſcribet libellū repudij & dabit ei in manu illius & dimittet eam de domo ſua.

Hæc dicit Dominus quis eſt hic liber repudij matris veſtræ,quo dimiſi eam?aut quis eſt creditor meus, cui vēdidi vos?Ecce in iniquitatibus veſtris vēditi eſtis,& in ſcelerib. veſtris dimiſi matrem veſtram.Iere.3 3.

Eſa.50.1,

Ma 2,16 Cum odio habueris(ſcilicet vxorem tuam)dimitte dicit Dominus Deus Iſrael,operiet autem iniquitas veſtimentū eius,dicit Dominus exercituum.

Ma.5.30 Quod ſi oculus tuus dexter ſcandalizat te,erue eum,& proijce abs te,expedit enim tibi vt pereat vnū membrorū tuorum,quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Cap.16 7.Alludit ad illud deuter.241.Item,idem habetur. Marc.10 4.

Reſphe concubina Saul ad quam ingreſſus eſt Abner.2. Reg. 3.7.

Cuſto.

3.7 *Cuſtodit corpora eorum qui in crucē ſublati erant.* 21.10.

Reſurrectio mortuorum & carnis ad gloriam facta mutatio.

Ego ſum Deus patris tui, Deus Abrahã, & De⁹ Iſaac & Deus Iacob, abſcondit Moyſes faciem ſuam, nō enim audebat aſpicere contra Deum. Exo.3:6

Quis mihi hoc tribuat, vt in inferno protegas me, & abſcondas me donec pertranſeat furor tuus, & conſtituas mihi tempus in quo recorderis mei. Iob.14.13

Et rurſū circundabor pelle mea, & in carne mea videbo Deum. ca.19.26

Quia in diem perditionis, ſeruatur malus, & ad diē furoris ducetur C.21.30

Veniēt mortui tui, interfecti mei reſurgēt, expergiſcimini & laudate q habitatis ī puluere, quia ros lucis ros tu⁹, & terram Gigantū detrahes in ruinā. Cap.66.14. Dan.12.12. Eſ.26,19

Et dixit (dominus) ad me: Vaticinare ad ſpiritū, vaticinare fili hominis, & dices ad ſpiritū, hęc dicit dominus Deus A quatuor ventis veni ſpiritus & inſuffla ſuper interfectos iſtos, vt reuiuiſcant. Eze.17.9

Et dixit domin⁹ piſci, & euomuit Ionam in aridam. Sophron.3.8. Ione.2.11

Et reſuſcitabo mortuos de locis ſuis, & de monumētis educam illos, quoniam cognoui nomen meum in Iſrael. Cap.14.35. 2.Ma.79

Et vltimo ſpiritu conſtitutus (Eleazarus) ſic ait: Tu quidem ſceleſtiſſime in pręſenti vita nos perdis, ſed rex mūdi defunctos nos ꝑ ſuis legibus, in ęternæ vitę reſurrectione ſuſcitabit. 14. Et cum iam eſſet ad mortem ſic ait: potius eſt ab hominibus morti datos ſpē expectare à Deo, iterū ab ipſo reſuſcitandos, tibi enim reſurrectio ad vitam non erit. 23. M.22.23

In illo die acceſſerunt ad eum Sadducæi, qui dicunt non eſſe reſurrectionē, & interrogauerūt eū dicētes, &c. 31. De reſurrectione autem mortuorum nō legiſtis, quod dictum eſt à Deo dicente vobis. Exod.3.6. Ego ſum Deus Abrahã, & Deus Iſaac, & Deus Iacob, non eſt Deus mortuorum, ſed viuentium. Luc.20.35. Ioan.5.21

Sicut enim pater ſuſcitat mortuos & viuificat, ſic & filius quos vult viuificat. 18. Nolite mirari hoc, quia venit hora,

qua omnes qui in monumentis ſunt,audient vocē eius,& procedent.

Ca.6.39 Hęc eſt enim voluntas eius qui miſit me patris,vt omne quod dedit mihi nō perdam ex eo,ſed reſuſcitē illud in no uiſſimo die.Act.24.15.

ca.11.24. Scio quia reſurget in reſurrectione in nouiſſimo die.

1.c.15.† Chriſtū docet Apoſtolꝰ à mortuis reſurrexiſſe,& noſtrā aſtruit hic Apoſtolus reſurrectionem ſecundum animam& corpus.

colloſ.3.4 Cum autem Chriſtus apparuerit vita veſtra,tunc & vos apparebitis cum ipſo in gloria.2 Cor 4.14:

1.T.4.13 Nolumus autē vos ignorare fratres de dormientibus,vt non contriſtemini,ſicut & cæteri qui ſpem non habent,16. Quoniā ipſe dn̄s in iuſſu tubæ & voce archangeli,& in tuba deſcendet de cœlo,& mortui qui in Chriſto ſunt, reſurgent primi.2.Tim.2.11.

Ap.20.12 Et vidi mortuos magnos & puſillos ſtantes in conſpectu throni,& libri aperti ſunt,& alius liber apertꝰ eſt,qui eſt vitæ,& iudicati ſunt mortui ex his quę ſcripta erant in libris ſecundum opera ipſorum.

Diuina potentia conſummatur.

Eſ.26.13 Viuent mortui,interfecti mei reſurgent.

ex.37.12 Ecce ego aperiam tumulos veſtros,& educam vos de ſepulchris veſtris,populus meus,& inducam vos in terram Iſrael.

io.1.5.28 Nolite mirari hoc,quia venit hora,in qua oēs qui in monumentis ſunt, audient vocē filij Dei,& procedent qui bona fecerunt in reſurrectionē vitę,qui verò mala egerūt in reſurrectionem iudicij.

6.39. Hæc eſt enim volūtas eius qui miſit me patris,vt omne quod dedit mihi,non perdam ex eo,ſed reſuſcitem illud in nouiſsimo die.

11.25. Ego ſum reſurrectio & vita.

Rom 8.11 Quod ſi ſpiritus eius,qui ſuſcitauit Ieſum à mortuis,habitat in vobis qui ſuſcitauit Ieſum Chriſtum à mortuis, viuificabit & mortalia corpora veſtra,propter inhabitantem Spiritum eius in vobis.

1.co.15.20 Nūc Chriſtus reſurrexit à mortuis primitię dormientiū. Quoniam quidē per hominē mors,& per hominē reſurrectio mortuorū.Et ſicut in Adam omnes moriūtur,ita,&in Chriſto omnes viuificabuntur.

Scientes

Scientes quoniam qui ſuſcitauit Ieſum,& nos cum Ieſu ſuſcitabit & conſtituet vobiſcum. 2.Co 4.14

Si credimus,qđ ieſus mortuus eſt & reſurrexit,& Deus eos qui dormierunt per Ieſum adducet cum eo. 1.Te.4.14

Pro meritorum conditione variatur.

ET multi de his qui dormiũt in terræ puluere, euigilabunt:alij in vitam æternam,alij in opprobrium , vt videant ſemper. Dan.12.2

Qui docti fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firmamẽti & qui ad iuſtitiam erudiunt multos, quaſi ſtellæ in perpetuas æternitates. Ibidem 3

Si complantati facti ſumus ſimilitudini mortis eius,ſimul & reſurrectionis erimus. Rom.6.5

Sed dicit aliquis:quomodo reſurgẽt mortui ? quali autẽ corpore venient?inſipiens,tu quod ſeminas nõ viuificatur, niſi prius moriatur. 1.Cor. 15 35

Stella enim differt à ſtella in claritate: Sic & reſurrectio mortuorum. ibide. 42

Noſtra conuerſatio in cœlis eſt·vnde etiã Saluatorẽ expectamus Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum. Phil.3.20

Quum autẽ Chriſtus apparuerit vita veſtra : tũc & vos apparebitis cum ipſo in gloria Coll. 3.4

Scimus quoniam quum apparuerit , ſimiles ei erimus. 1.Io.3.20

Reuelationes & viſiones.Vide Apparitiones.

CVm autem eſſet Ioſue in agro vrbis Hiericho,leuauit oculos,& vidit virum ſtantem contra ſe, euaginatum tenẽrem gladium,perrexitque ad eũ et ait:noſter es,an aduerſariorum? Ioſu.5.13

Contigit autem per vniuerſam Hieroſolymam ciuitatem videri diebus quadraginta per aera,equites diſcurrentes,auratas ſtolas habẽtes , & haſtas quaſi cohortes armatas &c. 2. Mac.5

Sed cum vehemens pugna eſſet, apparuerũt aduerſariis de cœlo viri quinque in equis,frenis aureis decorati ,ducatum Iudæis præſtantes Cap.3.24 C.10. 29

Cũque pariter,prompto animo præcedens(Machabæus) Hieroſolimis,apparuit præcedens eos in veſte candida,armis aureis,haſtam vibrans: Cap.11.6

Roboam filius Solomonis , rex Iuda conſtituitur. 3.Reg.12.1.

*deficit Iſraelà Roboam ad Ieroboam.12.19. præcipit ei Deus ne pugnet contra Iſr.2.Pa.11.2.oppugnatur à Siſac rege Aegypti.11.29.Moritur.*3. Reg 14.31. *regnat Abias filius eius pro eo.*15.1

Romani cum Iudæis pacis & ſocietatis fœdera ineunt. 1. *Mach.*8.4.17.27.‡12.1.‡14.17.20.

Romanorum Gentilium *laus*,1.*Mach.*8 29.

Romanorum Chriſtianorum *laus*,Rom.1.8.

Romanos *deſtructuros* Ieruſalem *& templum Domini. Nume* 24 24.*Eſa.*5.26.‡6.11.*Dan.*9.26.‡11.30.31.Lu.19.41.‡20.Ioan.11.48.

Ruben *primogenitus* Iacob *naſcitur, Gen.*29.32. *violat thorum patris ſui.*35. 22. *datur ob id primogenita eius filiis* Ioſeph. 49.4. 1.*Pa.*5.1.*nititur fratrem ſuum* Ioſeph *liberare*, Ge. 37. 21.22. 29. *dicit patri, Duos filios meos interfice, ſi non reduxero* Beniamin 42.37.*filius* Ruben *primo requies datur, Num.*32.** *Deut.*3.12.‡29.8.Ioſ.1.12‡13.23.*caduntur* 4. Reg.10 33. *transferuntur ad terram Aſſyriorum.*15.29.1.*Paral.*5. 20 *ſecundum prophetiam Gen.*49.4.*ædificant altare* Ioſ.22. 10. *Dimicauerunt contra* Agarenos,1.*Par.*5.19.

*Ruth.Moabitis.Ruth.*1.4.*accipit eam vxorem* Booz, *& parit Obed.*4.13.1 Par.2.12.Matt.1.5.

Sabbathum.vide ſupra in feſto Sabbathi.

Sacerdos legis & eorum officia

*E.*29.44 SAnctificabo & tabernaculū teſtimonij cū altari & Aaron cum filiis ſuis,vt ſacerdotio fungantur mihi.

*Cap.*30.7 Et adolebit incenſū ſup eo Aarō,ſuaue,fragrās,manè &c.

*Leui.*10.1 Arreptiſque Nadab & Abiu filij Aarō thuribulis impoſuerunt ignem,& incenſum deſuper, offerentes coram domino ignem alienum,quod eis præceptum non erat,6.Locutuſque eſt Moyſes ad Aarō,& ad Eleazar,& Ithamar filios eius capita veſtra nolite nudare,& veſtimēta nolite ſcindere,ne,fortè moriamini, & ſuper omnem cœtum oriatur indignatio 9.Vinum & omne quod inebriari poteſt nō bibetis tu & filij tui,quando intrabitis in tabernaculum teſtimonij,ne moriamini quia præceptum ſempiternum eſt in generationes veſtras.

*Cap.*21.1 Loquere ad ſacerdotes (ait Dominus ad Moyſen) filios Aaron,& dices ad eos:Ne cōtaminetur ſacerdos in moribus ciuium ſuorum &c.6.Sancti erunt Deo ſuo, & nō pollent nomen eius,incenſum enim Domini & panes Dei ſui offerent,& ideo ſancti erunt &c.8.Sit ergo ſanctus (Sacerdos)

quia

quia ego ſanctus ſum Dominus qui ſanctifico vos &c.per totum caput.

Præcipe filiis Iſrael vt offerant tibi oleum de oliuis puriſſimum & lucidum ad concinnandas lucernas iugiter, extra velum teſtimonij in tabernaculo fœderis, ponet eas Aaron à veſpere vſque ad mane corã Domino, cultũ ritũque perpetuò in generationibus veſtris. Ca.24.3

Aarõ aũt & filios eius cõſtitues ſup cultu ſacerdotij, externus qui ad miniſtrandum acceſſerit morietur. Cap 45.1.2. Nu.3.10

Filij autem Aaron ſacerdotis clangent tubis, eritque hoc legitimum ſempiternum in generationibus veſtris. Ca.10..8

Dixit domin' ad Aarõ. tu & filij tui, & domus patris tui tecũ portabitis iniquitatẽ ſanctuarij, & tu & filij tui ſimul ſuſtinebitis peccata ſacerdotij veſtri. 7. Tu autem & filij cũ ſtodite ſacerdotium veſtrum, & omnia quæ ad cultum altaris pertinent, & intra velum ſunt per ſacerdotes adminiſtrabuntur. ſi quis externus acceſſerit, occidetur. Ca.18.1

Accedentq; ſacerdotes filij Leui, quos elegerit Domin' Deus tuus vt miniſtrẽt, & benedicant in nomine eius, & ad verbum eorum omne negotium pendet, vt quicquid mundum vel immundum eſt, iudicetur. De.21.5

Et elegi eum ex omnib. tribubus Iſrael mihi in ſacerdotẽ, vt aſcenderet ad altare meum, & adoleret mihi incẽſum & portaret Ephod coram me, & dedi domui patris tui omnia de ſacrificiis filiorum Iſrael. 35. Et ſuſcitabo mihi ſacerdotem fidelem, qui iuxta cor meũ & animam meã faciet, & ædificabo ei domum fidelem, & ambulabit coram Chriſto meo cunctis diebus. 1.Re 2.28

Aaron verò & filij eius adolebant incenſum ſuper altare holocauſti, & ſuper altare Thymiamatis, in omne opus ſancti ſanctorũ, & vt precarentur pro Iſrael, iuxta omnia quæ præceperat Moyſes ſeruus Dei 1.Pa.6.46

Statimque ingreſſus poſt eũ (Oziam) Azarias ſacerdos & cũ eo ſacerdos Domini octoginta viri fortiſſimi, reſtiterunt regi atq; dixerunt, Nõ eſt tui officij Ozia, vt adoleas incẽſum dñõ, ſed ſacerdotum, hoc eſt, filiorum Aaron, qui cõſecrati ſunt ad huiuſmodi miniſterium: egredere de ſanctuario. ne cõtempſeris, quia non reputabitur tibi in gloriã hoc, à domino Deo. Iratuſque Ozias, & tenẽs in manu thuribulum vt adoleret incenſum, minabatur ſacerdotibus, ſtatimque orta eſt lepra in fronte eius coram ſacerdotibus 2.Pa.26

in domo domini ſuper altare thymiamatis, cumque reſpexit eum Azarias & omnes reliqui ſacerdotes, viderunt lepram in fronte eius, & feſtinato expulerunt eum:

Eſ.44.15 Sacerdotes autem Leuitæ filij Sacoch qui cuſtodierunt cæremonias ſanctuarij mei, cum errarent filij Iſrael à me, ipſi accedent ad me vt miniſtrent mihi, & ſtabũt in cõſpectu meo vt offerãt mihi adipem & ſanguinẽ, ait dñs Deus ipſi ingredientur ſanctuarium meum, & ipſi accedent ad menſam meam, vt miniſtrent mihi, & cuſtodiant cæremonias meas

Heb 5.7 Qui in dieb. carnis ſuæ (ſcilicet Christus) preces ſupplicationéſque ad eum, qui poſſit illum ſaluũ facere à morte cũ clamore valido & lachrymis offerens, exauditus eſt pro ſua reuerentia.

Ca.10.11 Et omnis quidẽ ſacerdos præſtò eſt quotidie, miniſtrãs & eaſdem ſæpe offerens hoſtias, quæ nunquã poſſunt auferre peccatum. hic autem viuã pro peccatis offerens hoſtiam, in ſempiternum ſedet in dextera Dei.

Sacerdotum legis debita ſuſtentatio.

Ex.29 26 SVmes quoque pectuſculum de ariete quo initiatus eſt Aaron, ſanctificabiſque illud eleuatum corã Domino, & cedet in partem tuam.

Leuit.2.3 Quod autẽ reliquũ fuerit de ſacrificio, erit Aaron & filiorum eius, ſanctum ſanctorum de oblationibus Domini. 10 Quicquid autẽ reliquum eſt, erit Aaron & filiorũ eius, ſanctum ſanctorum de oblationibus Domini Cap.15.14.

Cap.7.6 Omnis maſculus de ſacerdotali genere, in loco ſãcto veſcetur his carnibus, quia ſanctum ſanctorũ eſt 32. Armus quoque dexter de pacificorum hoſtiis, cedet in primitias ſacerdotis Cap.10.1 Cap.24.9,

Nũ.3.48 Dabiſque pecuniam Aaron & filiis eius prætium eorũ qui ſupra ſunt.

Omnes quoque primitię quas offerẽt filij Iſrael, ad ſacer-

Cap 5.9 dotem pertinent, 10. Et quicquid in ſanctuarium offertur à ſingulis & traditur manibus ſacerdotis, ipſius erit.

Cap.18.1 Non habebũt ſacerdotes & Leuitæ omnes qui de eadẽ tribu ſunt partem & hæreditatem cum reliquo Iſrael, quia ſacrificia Domini & oblationes eius comedent, & nihil aliud accipient de poſſeſſione fratrum ſuorum, Dominus enim ipſe eſt hæreditas eorum, ſicut locutus eſt illis. 8

Pecuniam

Pecuniã verò pro delicto & pecuniam pro peccatis non 4. *Reg.* 12
inferebant in templum Domini, quia ſacerdotum eſt. 16.
Præcepit etiam (Ezechias) populo habitantium Hieruſalẽ
vt darent partes ſacerdotibus & Leuitis vt poſſent vacare 2. *Para.*
legi Domini. 31. 4.
Et primitiua filiorum noſtrorum & pecorum noſtrorum
ſicut ſcriptum eſt in lege, & primitiua boum noſtrorum, & 2. *Eſd.* 10
ouium noſtrarum, vt offerretur in domo Dei noſtri, ſacer- 36.
dotibus qui miniſtrant in domo Dei noſtri.
Et addidit (Deus) Aaron gloriam, & dedit illi hæreditatẽ
& primitias frugum terræ diuiſit illi. Panem ipſis in primis Ec. 45 25
parauit in ſacietatem, nam & ſacrificia Domini edent, quæ
dedit illi & ſemini eius.

Sacerdotum legis indumenta, ornamenta & ordinatio.

DEſcribuntur pontificalia indumenta Aaronis & filio- Ex. 28 ‡
rum eius.
Sed & hoc facies, vt mihi in ſacerdotio conſecrentur Cap. 29: 1
Tolle vitulũ de armento, & arietes duos immaculatos, pa
neſque azymos, & cruſtulam abſque fermento, quæ con-
ſperſa ſit oleo, &c. 7. Et oleũ vnctionis fundes ſuper caput
eius, atque hoc ritu conſecrabitur. Cap. 36. 1.
Applicabiſq; Aaron & filios eius ad fores tabernaculi te Ca. 40. 12
ſtimonij, & lotos aqua indues ſanctis veſtib. vt miniſtrent
mihi, & vnctio eorum in ſacerdotium æternum proficiat.
Locutuſque eſt Dominus ad Moyſen dicens: Tolle Aa- Leuit. 8. 1
ron cum filiis eius, veſtes eorũ, & vnctionis oleum. 7. Veſti
uit pontificem ſubucula linea, accingens eum balteo, & in
duens eum tunica hyacinthina, & deſuper humerale im-
poſuit, quod aſtringens cingulo, aptauit rationali, in quo e
rat doctrina & veritas. Vide Decimæ.

Sacerdotibus dabantur Decimæ. Nũ. 5. 9

OMnes quoque primitiæ quas offerũt filij Iſrael, ad ſa
cerdotẽ pertinent, & quicquid in ſanctuarium offer-
tur à ſingulis, & traditur manibus ſacerdotis, ipſius erit. Ca. 18 8
Locutuſque eſt Dominꝰ ad Aaron: Ecce dedi tibi cuſto
diã primitiarum mearũ, omnia quæ ſanctificantur à filiis
Iſrael, tradidi tibi & filiis tuis ꝓ officio ſacerdotali legiti-
ma ſẽpiterna 11. Primitias aũt quas vouerũt & obtulerunt

filij Iſrael,tibi dedi & filiis tuis,ac filiabus tuis,iure perpetuo,qui mundus eſt in domo tua,veſcetur eis.

Deu.18.3 Hoc erit iudicium ſacerdotum à populo & ab his qui offerunt victimas,ſiue bouem,ſiue ouem immolauerint,dabũt ſacerdoti armum ac ventriculum.

Vt liberi à ſolicitudine comparandi victum, poſſent vacare legi Dei.

2 Pa.31.4 PRæcepit(Ezechias)& populo habitantiũ Hieruſalem, vt darent partes ſacerdotibus & Leuitis,vt poſſent vacare legi Dei.Vide decimæ.

Sacerdos bonus,Deum piè honorat.

Ex.19.22 SAcerdotes qui accedunt ad dominum,ſanctificentur,ne percutiam eos.

28.38. Portabit Aaron iniquitates eorũ quæ obtulerũt & ſanctificauerunt filij Iſrael,in cunctis muneribus & donariis ſuis.

30.18. Facies & labium æneum cum baſi ſua ad lauandum:Et miſſa aquà lauabũt in eo Aaron & filij eius manus ſuas & pedes, quando ingreſſuri ſunt tabernaculum teſtimonij.

Leui.6.7 Accede ad altare,& immola pro peccato tuo.Offer holocauſtum(ait Moſes Aaroni) & deprecare pro te & pro populo.

21.6. Sanctificabor in his qui appropinquant mihi.
Sancti erunt Deo ſuo,& nõ polluent nomen eius. Incenſum enim Domini,& panes Dei ſui offerent,& ideo ſancti erunt.

22.3. Omnis homo qui acceſſerit de ſtirpe veſtra ad ea quæ conſecrata ſunt, & quæ obtulerunt filij Iſrael Domino in quo eſt immunditia,peribit coram Domino.

1.Reg.2.35. Et ſuſcitabo mihi ſacerdotẽ fidelẽ,qui iuxta cor meum & animam meam faciet.

Mal.2.5 Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis,& dedi ei timorem,& timuit me,& à facie nominis mei pauebat.

Hebr.5.1 Omnis pontifex ex hominib⁹ aſſumptus pro hominib⁹ conſtituitur,in his quæ ſunt ad Deũ,vt offerat dona & ſacrificia pro peccatis.

Honeſte ſe gerit in victu.

Leui.10.8 VInum & omne quod inebriare poteſt,non bibetis tu & filij tui quando intrabitis in tabernaculum teſtimonij ne moriamini.

Oportet

Oportet Epiſcopum ſine crimine eſſe, ſicut Dei diſpenſatorem, non ſuperbum, non iracundum, non vinolentum. Tit. 2.7

Geſtu.

Sacerdotes tui induantur iuſtitiam. pſal. 131.9

Mandamini, qui fertis vaſa domini. Eſa 52 11

Et viduam, & repudiatam, non accipient vxores: ſed virgines de ſemine domus Iſrael. E. 44. 22

Teipſum caſtum cuſtodi. 2. Ti. 5. 22

Iuuenilia deſideria fuge, ſectare verò iuſtitiã, fidem, ſpẽ & charitatem, & pacem cum his qui inuocant dominum de corde puro. 2. T. 2. 22

Proximum ædificat verbo.

ET nunc fratres, quoniã vos eſtis presbyteri in populo Dei, & ex vobis pendet anima illorum, ac eloquiũ veſtrum corda illorum erigite. iud. 8. 25

Et populum meũ docebunt quid ſit inter ſanctũ & pollutum, mundum & immundum oſtendent eis: Et quũ fuerit controuerſia, & ſtabunt in iudiciis meis, & iudicabunt. E. 44. 23

Labia ſacerdotis cuſtodiunt ſcientiam, & legẽ requirent ex ore eius, quia angelus Domini exercituum eſt. Mal. 2. 7

Parati ſemper ad ſatisfactionẽ omni poſcenti vos rationem de ea, quæ in vobis eſt, ſpe, & fide, ſed cum modeſtia & timore, conſcientiã habentes bonam, vt in eo ꝙ detrahunt de vobis, confundantur qui calumniantur veſtram bonam in Chriſto conuerſationem. 1. Pe. 3. 15

Exemplo.

SIc nos exiſtimet homo vt miniſtros Chriſti, & diſpẽſatores miniſteriorum Dei. 1. Cor. 4. 1

Nemini dantes vllam offenſionem, vt nõ vituperetur miniſterium noſtrum, ſed in omnibus exhibeamus nos ſicut Dei miniſtros, in multa patientia. 2. Co. 6. 3

Nemo adoleſcẽtiam tuam contemnat, ſed exemplum eſto fidelium. 1. Ti 4. 12

In omnibus teipſum præbe exemplum bonorũ operum Tit. 2. 7

Sacerdos bonus ad officium vocatur.

Sic Aaron à deo fuit vocatus, & per Meoſen conſecratus.

APplica ad te Aaronem fratrem tuum cũ filiis ſuis de medio filiorum Iſrael, ſacerdotiõ fungantur mihi. Exo. 28 1

Aaronem

Ca.30.30 Aaronem & filios eius, vnges ſanctificabiſq; eos, vt ſacerdotio fungantur mihi.

40.13. Applicabis Aaronẽ & filios ei⁹ ad fores tabernaculi teſtimonij, & lotos aqua, indues ſanctis veſtibus, vt mihi miniſtrẽt, & vnctio eorũ in ſacerdotium ſempiternũ proficiat.

Leu.8.11 Quum ſanctificãs aſperſiſſet altare ſeptẽ vicibus, vnxit illud, & omnia vaſa eius, labrumque cum baſi ſua ſanctificauit oleo. Quod fundens ſuper caput Aaronis, vnxit eum, & conſecrauit.

ibide. 23 Quem cum immolaſſet Moyſes, ſumẽ de ſanguine eius (arietis imolati) tetigit extremũ auriculæ dextræ Aaronis & pollicem manus eius dextræ, ſimiliter & pedis.

ibide. 33. De oſtio tabernaculi non exibitis ſeptem diebus: Septẽ enim diebus finitur conſecratio.

21.17: Homo de ſemine tuo, per familias (ſuas) q̃ habuerit maculam, non offeret panes Deo ſuo, nec accedet ad miniſterium eius, ſi cæcus fuerit, aut claudus, aut gibboſus, aut vitiato oculo. Ego Dominus, qui ſanctifico eos

1. Mac. 4. 42. Elegit ſacerdotes ſine macula, volũtatem habẽtes in lege Dei, & mundauerunt templum, & tulerũt lapides contaminationis in locum immundum.

Tit. 1. 5 Huius rei gratia reliqui te Cretæ, vt ea q̃ deſũt corrigas, & cõſtituas p̃ ciuitates p̃sbyteros, ſicut & ego diſpoſui tibi.

Heb. 5.4 Nec quiſquã ſibi ſumit honorẽ, ſed qui vocatur à Deo.

Ac.14.23 Quum cõſtituiſſent illis per ſingulas eccleſias presbyteros, commendauerunt eos Domino.

A bonis honoratur.

Ge.47.20 EMit Ioſeph omnem terram Ægypti, vẽdentibus ſingulis poſſeſſiones ſuas præ magnitudine famis. Subiecitq; eã Pharaoni, & cunctos populos eius, præter terrã ſacerdotum, quæ à rege tradita fuerat eis, quibus & ſtatuta cibaria ex horreis publicis præbebantur.

De.17.12 Qui ſuperbierit, nolens obedire ſacerdotis imperio, morietur.

Eccl. 4.7 Presbytero humilia animam tuam.

7 31. In tota anima tua time Deum, & ſacerdotes illius ſanctifica. In omni virtute tua dilige eũ qui te fecit, & miniſtros eius ne derelinquas.

ibidm. 33 Honorifica ſacerdotes. Da illis partem, ſicut mandatum eſt tibi. Primitiarum & purgationis.

Ti.5.17 Qui bñ præſunt presbyteri, duplici honore digni habẽt.

A Deo

A Deo remuneratur.

OMnes primitię quas offerunt filij Iſrael, ad ſacerdotē pertinent: & quicquid in ſanctuarium offeretur à ſingulis, & traditur manibus ſacerdotis, ipſius erit. *Nu* 5. 9.

Ecce dedi tibi cuſtodiam primitiarum mearum. Omnia quę ſanctificãtur à filiis Iſrael, tibi tradidi & filiis tuis, pro officio ſacerdotali, legitima ſempiterna. 18 8.

In terra corũ nihil poſsidebitis, nec habebitis partes ĩter eos. Ego pars & hæreditas tua in medio filiorum Iſrael. *ibidem.* 20

Quamobrem nõ habuit Leui partẽ neq; poſſeſsionem cum fratribus ſuis, quia ipſe dominus poſſeſsio eius eſt. *Deu.* 10. 9

Cæterũ ĩter gẽtes nõ hæreditabit. Ipſe enim eſt pars eī. *Ecc.* 41. 2

Nõ erit eis hęreditas: ego hęreditas eorum. Victimam & pro peccato & pro delicto ipſi comedent, & omne votum, Iſrael ipſorum erit. Et primitiua omnium primogenitorum & omnia libamenta ex omnibus quę offeruntur, ſacerdotum erunt. *Ezec.* 44. 28.

Si in viis meis ambulaueris, & cuſtodiam meã cuſtodieris, tu quoque iudicabis domũ meã & cuſtodies atria mea *Zach.* 3. 7

Sacerdos malus ambitioſè ſe ingerit.

ARreptis Nadab & Abiu filij Aarõis thuribulis ſuis, impoſuerunt ignem, & incenſum deſuper offerẽtes corã domino, ignem alienum, quod eis pręceptum non erat. *Leu.* 10. 1

Egreſſuſque ignis à domino deuorauit eos, & mortui ſunt coram domino. 17. 3.

Homo quilibet de domo Iſrael ſi occiderit bouẽ aut ouẽ ſiue caprã ĩ caſtris, vel extra caſtra, & nõ obtulerit ad oſtiũ tabernaculi oblationem domino, ſanguinis reus erit: Ideo ſacerdoti offerre debent filij Iſrael hoſtias ſuas. *Nu* 16. 32

Core ambitioſus cum ſuis interit.

Refert virgã Aaronis in tabernaculum teſtimonij, vt ſeruetur ibi in ſignum rebellum filiorum Iſrael, & quieſcãt querelę eorum à me, ne moriantur. *ibide.* 17. 18. 7.

Si quis externus acceſſerit, occidetur.

Hieroboam thus ſuper altare ſuum faciens, per phophetã à Deo miſſum increpatus eſt. 3. *Re.* 13 2.

Ozias Rex lepra percuſſus fuit, eo quòd officium ſibi vſurpare voluit ſacerdotis. 2. *P.* 26. 16

Quia contra illum ſteterunt alieni. Vidit Dominus Deꝰ & non placuit illi, & conſumpti ſunt in impetu iracundię. *Ec.* 45. 22

Sacerdotes

Ierem.2.8 ſacerdotes non dixerunt, vbi eſt dominus? & tenētes le gem, neſcierunt me, & paſtores prçuacati ſunt in me.

Proximum ſcandaloſè inficit.

Ez.22.26 SAcerdotes eius cōtēpſerunt legem meam, & polluerūt ſanctuaria mea. Inter ſanctū & prophanū nō habuerūt. diſtantiā, & inter pollutum & mundum non intellexerūt.

Semetipſum opprobrioſum reddit.

Baru.6.9 COronas aureas habēt ſuper capita ſua dij illorū: vnde ſubtrahunt ſacerdotes ab eis aurū & argētum, & ero gant illud in ſemetipſis. dant autē & ex ipſo proſtitutas, & meretrices ornāt, & iterum quum receperint illud à mete tricibus, ornant Deos ſuos.

Oſea.6. Quia tu ſcientiā repuliſti, repellam te, ne ſacerdotio fū garis mihi. Et erit ſicut populus, ſic ſacerdos.

5.1. Audite hæc ſacerdotes, & attendite domus Iſrael, & do mus regis auſcultate iudicium: quoniā laqueus facti eſtis ſpeculationi, & ſicut rete expāſum ſubter Thabor, & victi mas declinaſtis in profundum.

Ioel.1.13 Accingite vos & plangite ſacerdotes, vlulate miniſtri al taris Ingredimini, cubate ī ſacco miniſtri Dei mei, quoniā interiit de domo Dei veſtri ſacrificium & libatio.

Mic.3.11. Sacerdotes eius in mercede docebant.

Soph.3.4 ſacerdotes eius polluerunt ſanctum, iniuſtè egerunt cō tra legem.

Mala 1.6 Ad vos, ô ſacerdotes, qui deſpicitis nomen meū, & dixi ſtis, in quo deſpeximus? Offertis ſuper altare meum panē pollutum.

ibidem.10 Non eſt mihi voluntas in vobis, dicit dominus exercituum: & munus non ſuſcipiam de manu veſtra.

2,8. Vos autē receſſiſtis de via, & ſcandalizaſtis plurimos in lege, irritū feciſtis pactum Leui. Propter quod & ego dedi vos contēptibiles, & humiles omnib. populis, ſicut nō ſer uaſtis vias meas, & accepiſtis faciem in lege.

Sacerdotum cupiditas.

Exo.25.2 TOllant mihi primitias ab omni homine, q offert vltro neus (non coactus) accipietis eas:

35.5. Omnis volūtarius & prono animo offerat eas domino.

nu.18.24 Nihil aliud poſſidebunt, decimarum oblatione cōtenti, quas in vſus eorum & neceſſaria ſeparaui.

De.16.10 Oblationem ſpontaneam, manus tua offeret.

18,1. ſacrificia dñi oblationes eius comedēt, & nihil aliud accipient

accipiunt de poſſeſſione fratrum ſuorum.

Quare ſarta tecta tẽpli nõ inſtauratis? nolite ergo acci pere pecuniam amplius, iuxta ordinem veſtrum. 4.R.12.7

Ergo ſpelunca latronum facta eſt domus iſta. iere.7.11.

Peccata populi mei comedent, & ad iniquitatem eorum ſubleuabunt animas eorum. Oſee.4.8

Vinum damnatorum bibebant in domo Dei ſui. *Amo.2.8*

Omnis pontifex ex hominibus aſſumptus pro hominibus cõſtituitur in his, quę ſunt ad Deum, vt offerat dona & ſacrificia pro peccatis. *Heb.5.1.*

Fortitudinẽ gentiũ, comedetis, & in gloria eorũ ſuperbietis. *Eſa.61.6*

Eduxit vnum de leunculis ſuis, & fact⁹ eſt leo, & didicit prædam capere, hominémque comedere. *Ez.19.3*

Principes eius in medio illius, quaſi lupi rapientes prędã ad effundendum ſanguinem, & ad perdẽdas animas, & auarè ſectando lucra. *ez.22.27*

Multiplicauit Ephraim altaria ad peccandum, factæ ſunt ei aræ in delictum *Oſee.8.11*

Vę qui opulẽti eſtis in Siõ, & cõfiditis in mõte Samarię. *amos.6.1*

Quis eſt in vobis qui claudat oſtia, incendat altare meũ gratuito. *Mal.1.10*

Eijciebat omnes vendentes, & ementes de templo. *Mat.21.1*

Non quæro quæ veſtra ſũt, ſed vos. nõ enim debẽt filij theſaurizare parentibus, ſed patres. *2.c.12.14*

Omne quæ ſua ſunt, quærunt, non quæ Ieſu Chriſti *Ph.2.21*

Non quęro datum, ſed requiro fructum abundantem in ratione veſtra *4.17.*

Nocte ac die operantes, ne quem veſtrum grauaremus, prædicauimus in vobis euangelium Dei. *2Th.3.8.*

Oportet epiſcopum eſſe irreprehenſibilẽ non cupidum. *1.tim.3.2*

Oportet epiſcopum ſine crimine eſſe, ſicut Dei diſpenſatorem: non turpis lucri cupidum. *Tit.1.7.*

Scio quod intrabunt poſt diſceſſionem meam, lupi rapaces in vos non parcentes gregi. *act.20.29*

Argentum & aurum & veſtem nullius concupiui: Sicut ipſi ſcitis, quoniam ad ea quæ mihi op⁹ erãt, & his qui mecum ſunt miniſtrauerunt manus iſtæ. *ibidem 33*

Paſcite, qui in vobis eſt gregem Dei, prouidẽtes, nõ coactò ſed ſpontaneè, ſecũdum Deum: neque turpis lucri gratia, ſed voluntaria. *1.pet.5.2*

Sacerdotes mali & eorum punitio.

Core

Core, Dathan, & Abirō ſeditionē mouēt, hosq́; viuos ter
Nū.19 ‡ ra abſorbet, illū verò cum ſociis deuorat ignis, ſed & alios
14700. murmurantes conſumpſit incendium.

Ob peccatū filiorū Heli, & nimiā patris īdulgentiā, fit il
1. Re24 ‡ lis & domui eius cōminatio, ac mors filiorum prædicitur.
22. Heli autē erat ſenex valde, & audiebat omnia quę facie
bant filij ſui vniuerſo Iſraeli, & quomodo dormiebant cum
mulieribus, quæ obſeruabant ad oſtium tabernaculi.

Cap.3.13 Prędixi enim ei (Heli ait dominus) qđ iudicaturus eſſē
domum eius in ęternum, propter iniquitatem, eo quod no
uerat indignè agere filios, & non corripuerit eos.

3.Reg.2 Abbiathar quoq; ſacerdoti dixit rex: (Salomon) Vade in
26. Anathoth agrum tuum, & quidē vir mortis es, ſed hodie
te non interficiam, quia portaſti arcam Domini coram Da
uid patre meo, & ſuſtinuiſti laborem in omnib. in quibus
laborauit pater meus.

Eſ.3, 11 Vt impio in malum, retributio enim manuū eius fiet ei.
Hierē12 Grauiter expoſtulat dn̄s cū filiis Iſrael & Iuda, ac potiſſi
mum cum paſtoribus ac Prophetis, quod nō reſpiciētes, ac
cepta à Deo varia beneficia, adorauerint idola, à quib. nihil
boni expectare poterant propterea deuaſtandos prædicit.

Cap.8.7. Miluus in cœlo cognouit tempus ſuum, turtur & hirun-
do, & ciconia cuſtodierunt tēpus aduentus ſui, populus au
tem meus non cognouit iudicium Domini.

Conticuit populus meus, eo quod nō habuerit ſcientiā:
Oſee.4.6 quia tu ſcientiā repuliſti, repellam te, ne ſacerdotio (Iſrael)
fungaris mihi, & oblita es legis Dei tui, obliuiſcar filiorum
tuorū ego. 9. Et erit ſicut populus ſic ſacerdos, & viſitabo
ſuper eum vias eius, & cogitationes eius reddam ei.

Mala.1 Propheta conqueritur Dominū ab Iſrael non honorari
neque timeri, quodque ſacerdotes deſpiciant nomen Do-
mini, quorum reiicit ſacrificia, gratam habens oblationem
Cap 2.1 quæ in omni loco ei munda offertur.

O Sacerdotes ſi nolueritis audire, & ſi nolueritis ponere
ſuper cor, vt detis gloriam nomini meo, ait Dn̄s exercituū
mittā in vos egeſtatē & maledicā benedictionibus veſtris
& maledicam illis, quoniam non poſuiſtis ſuper cor. 8. Vos
autem, reſtitiſtis de via, & ſcandalizaſtis plurimos in lege,
irritum feciſtis pactum, Leui dicit Dominus.

1.Ma.7 5. Et ſedit Demetrius ſuper ſedem regni ſui, & venerunt
ad eum viri impij & iniqui, Rex Iſrael & Alchimus dux
eorum

eorum qui volebat fieri ſacerdos.9. Et Alchimum impium conſtituit in ſacerdotem,& mandauit ei facere vltionē in filios Iſrael.21. Et ſatis agebat Alchimus pro principatu ſacerdotij ſui.

Sacerdotum multitudo in veter lege.1. Paral.23.3. Vbi numerantur.38000.1. Mal 7.5.

Sacerdotium ſpirituale.

SI audieritis vocem meam,& cuſtodieritis pactum meũ Exo.19.5
eritis mihi peculiũ de cũctis populis. Mea eſt enim omnis terra,& vos eritis mihi in regnum ſacerdotale, & gens ſancta.

Vos ſacerdotes domini vocabimini: miniſtri Dei noſtri, Eſa.61.6
dicetur vobis.

Vos autē gen⁹ electum,regale ſacerdotiũ, gens ſancta, 1.pet.2.9
populus acquiſitionis,vt virtutes annuncietis eius, qui de tenebris vos vocauit in admirabile lumen ſuum.

Qui dilexit nos,& lauit nos à peccatis noſtris in ſangui- apoc.1.6.
ne ſuo,& fecit nos regnũ & ſacerdotes Deo & patri ſuo.

Et feciſti nos Deo noſtro regnũ & ſacerdotes,& regnabi 5.10.
mus ſuper terram.

Vide Sacrificium Noui Teſta.

Saducæi negant mortuorum reſurrectionem, Matth.22.23 Act.4.1.‡23.8.

Salmanaſar rex Aſſiriorum egreditur primo contra Samariam, & transfert Iſrael cum Oxee rege in Aſſirios.4. Re.17.6. Secundo capit Samariam.18.9

Salomonis filij Dauidis natiuitas promittitur. 2. Reg.7.12. Naſcitur.2.Reg 5.14.‡12.24 vngitur in regem ſuper Iſrael,3. Reg.1.33 Dñs apparuit ei per ſomnũ nocte in Gabaon,à quo ſapientiam poſtulat, 3.5.9.2 para.1.7. dirimit litem meretricum. 3.Reg.3.16.24. de eius ſapientia,magnitudine diuitiarum poteſtate & miniſtris 2 Para.9.3 init fœdus cũ Hirã rege Tyri.3.Re. 5.12 poſtquã ædificauit templum, dedit Hiram viginti opida.9. 11. venit ad eum regina Saba.10.1 Matth.12.42. Luc.11.31. ædificauit in phanum chamos idolõ Moab in monte.3. Reg 11.7. Chananeos facit ſibi tributarios 1.par 8.7 vngitur ſecundo in regem 1.par.29.22. moritur.3.Reg 11.43 ſuccedit ei⁹ filius Roboam.14.21

Salus vide Beatitudo

Samaria, quæ poſtea metropolis fuit decem tribuum Iſrael, ex-

 truitur,

ſtruitur. 3.Reg. 16.17.*obſidetur à* Syriis.4.*Reg.*6.24.*obſidetur ab Aſſyriis vſque intertium annum:capitur, & abducitur populus.*4.Reg 17.5.*contra* Samariam *prophetatur Eſa* 7.30.‡ 9.7. *Ezech*·23.* *Hoſe.*8 * ‡13 * Amos.3.12 *Mich.*1.5.

Samaria nolebat recipere verbum Dei Luc.9 52 *recipit verbum* Dei. *Actor.*8.5

*Samaritanus miſeretur vulneratì,Lucæ.*30 33.

Samaritana loquitur cum Chr*iſto apud puteum.* Ioan.4.7.

S*ā*p*ſon naſcitur* Iudic,13 24.*14.iuxta promißionē angeli.*13.3 *vxorem accipit in Thamnata, & dilacerat leonem* 14 15.*10.nocet Philiſtais,eiſque vim infert.*15.48.*moritur.*16 29.30.

Samuel,1 Reg 1 20,*adducitur ad domum* Domini *in* S*ilo* 1.24 *vocatur à* Domino.3,4.10.*congregat vniuerſum* I*ſrael in Maſphat,& clamat ad* Dominum *pro* I*ſrael.*7.59 *poſuit filios ſuos* I*udices* I*ſrael* 8:1.*probat ſe innocētē:*12.3 *interficit* Agag.15.33.Da*uid regē vngit.*16 13. *moritur.*25.1.*prophetat* Sauli *poſt mortem* 28.1.5,19.*Eccleſ.*46.23,*laudatur Eccleſ* 46.16.

Sanaball*at profectus* Samari*æ conatur impedire templi ædificationem* 2 *Eſd.* 2.10.

Sacerdos,non lex aut ſcriptura ſola eſt iudex quæſtionum exorientium.

Deu.17.6 SI difficile & ambiguum apud te iudiciū eſſe perſpexeris inter ſanguinē & ſanguinē,cauſam & cauſā,leprā & non lepā, & iudicū inter portas tuas videris verba variari, ſurge & aſcende ad locum quē elegerit dñs Deus tuus,venieſq́, ad ſacerdotes Leuitici generis & ad iudicē q ſeruit illo tēpore,quæreſque ab eis q iudicabunt tibi iudicij veritatē.12.Qui autē ſuperbierit nolēs obedire ſacerdotis imperio q eo tēpore miniſtrat dño Deo tuo,ex decreto iudicij morietᷣ homo ille,& auferes malū de Iſrael,cūctuſq,populus audiens timebit,vt nullus deinceps intumeſcat ſupbia.

Mala.2.7 Labia ſacerdotis cuſtodient ſcientiam,& legem requiret ex ore eius,quia angelus domini exercituum eſt.

Salus ſpiritualis quomodo acquiratur.

Pſal.29.3 DOmine Deus clamaui ad te,& ſanaſti me.
40.5 ſana animam meam,quia peccaui tibi.
146 3. Qui ſanat contritos corde.
Eſa.25,9 Ecce Deus noſter iſte,expectabimus eū,& ſaluabit nos.
45.17. Iſrael ſaluatus eſt in domino ſalute æterna:
Ibid.21. Deus iuſtus & ſaluans non eſt præter me.

Sana me domine & ſanabor:ſaluum me fac & ſaluus ero quoniam laus mea tu es. *Iere 17*

Et ſaluabo eos in domino Deo ſuo. *14.*

Qui voluerit animam ſuã ſaluam facere, perdet eã Qui. autẽ perdiderit animam ſuam propter me, inueniet eam. *Oſea.1.7*

Ad quid requiritur. *Matt.16*

SAlus animæ in ſanctitate iuſtitiæ, melior eſt omni auro. *25.*
Qui inuenit animam ſuam perdet eam.

Qui enim voluerit animã, &c. Quid enim ꝓficit homini *Ec.30.* ſi lucretur totum mundum, ſe autem ipſum perdat? *15.*

Qui amat animam ſuam perdet eam, & qui odit animã *Mat.10.* ſuam, in vitam æternam cuſtodit eam. *36.*

Salus corporalis mirabiliter commendatur. *Luc.9.24*

ET melior eſt corpus validũ quã cenſus immenſus. Nullæ diuitiæ meliores ſunt ſanitate corporis. *Iob.13.25*

Salubriter conſeruatur.

INſuper & omnes languores, & plagas quæ nõ ſunt ſcriptæ in volumine legis huius inducet dominus ſuper te, donec te conterat. *Ec 30.15*

Iucunditas cordis hæc eſt vita hominis. Triſtitiam lõgè expelle à te. Multos enim occidit triſtitia, & nõ eſt vtilitas in illa. Zelus & iracundia minuent dies, & ante tẽpus ſenectam aducet cogitatus. *Deut:28* *61.* *Ec.30.23*

In omnibus operib. tuis eſto velox, & oĩs infirmitas nõ occurret tibi. *31 27.*

Ecce ſanus factus es, iam noli peccare. *Ioã 5.14*

Sanctus eſt Deus

ET clamabat alterã (cherubin) ad alterum & dicebat, Sãctus, Sanctus dominus Deus exercituũ, plena eſt omnis terra gloria eius. *Eſai:6.3*

Et quatuor animalia requiem nõ habebant die ac nocte dicentia Sanctus, Sanctus, Sanctus, dominus Deus omnipotens, qui erat & qui eſt, & qui venturus eſt. *Apoc.4.8*

Sancti & mundi eſſe debemus. *Leui:11*

EGo enim ſum dominus Deus veſter, ſancti eſtote, quia ego ſanctus ſum. *44.*

Ait dominus ad Moyſem loquere ad omnem cœtum filiorum Iſrael, & dices ad eos, ſancti eſtote, q̃a ego ſanctus ſum dominus Deus veſter. *Ca.19.2* *Ca.20.7*

Sanctificamini & ſancti eſtote, quia ego ſum dominus Deus veſter. 29 Eritis mihi ſancti, quia ſanctus ſum ego

dominus & ſeparaui vos à cæteris populis, vt eſſetis me[i]
Sancti erunt Deo ſuo, & non polluent nomẽ eius, incen-
cap.21.6 ſum enim dñi & panes Dei ſui offerũt, & ideo ſancti erũt.
En elegit te dñs hodie vt ſis ei populus peculiaris, ſicut
Deut.26 locutus eſt tibi, & cuſtodias omnia præcepta illius, & faciet
18. te excelſiorẽ cunctis gentibus, quas creauit in laudẽ, & no
men & gloriã ſuam, vt ſis populus ſanctus domini Dei tui
Ep.5.26 ſicut locutus eſt.
Viri diligite vxores ſicut Chriſtus Eccleſiam ſuam, qui
ſeipſum tradidit pro ea, vt illam ſanctificaret, mundans eã
lauacro aquæ cum verbo, vt exhiberet ipſe ſibi glorioſam
1 Th.43 eccleſiam non habentem maculam, aut rugam, aut aliquid
huiuſmodi, ſed vt ſit ſancta & immaculata.
1.pet.16 Hæc eſt enim voluntas Dei ſanctificatio veſtra, vt abſti
neatis vos à fornicatione.
Apoc. 22 Et ipſi in omni conuerſatione ſancti ſitis, quoniã ſcriptũ
11 eſt ſancti eritis quoniam ego ſanctus ſum (adhuc.
Qui iuſtus eſt, iuſtificetur adhuc, & ſanctus, ſanctificetur
Leuit.22

Sanctitas á Deo datur.

32. NE polluatis nomen meum ſanctum. Ego dominus qui
ſanctifico vos.
1.Theſſ.3 Ipſe Deus pacis ſanctificet vos per omnia, vt integer
23. ſpiritus veſter, & anima, & corpus ſine querela in aduentu
domini noſtri Ieſu Chriſti ſeruetur.
Heb.10 In qua voluntate ſanctificati ſumus per oblationẽ corpo
10. ris Ieſu Chriſti ſemel.
13.12 Propter quod & Ieſus, vt ſanctificaret per ſuum ſanguinẽ
populum extra portam paſſus eſt.
1.Ioã. 3.3 Et omnis qui habet hanc ſpem in eo, ſactificat ſeſicut
ille ſanctus

Studioſè in bono ordinatur

Ex.16.10 VAde ad populũ & ſanctifica illos hodie & poſt, lauẽt hi
veſtimenta ſua, & ſint parata in diem tertium.
ibid. 14 Deſcendit Moyſes de monte ad populũ & ſanctificauit
Ec27.12 eũ Cumq; lauiſſent veſtimenta ſua, ait ad eos: eſtote pa
rati in diem tertium, & ne approximetis vxoribus veſtris.
Homo ſenſatus in ſapientia manet ſicut ſol.
Ioan.17 Sanctifica eos in veritate: Et pro eis ego ſanctifico me
71. ipſum, vt ſint & ipſi ſanctificati in veritate.
3 pet.1 Propter quod ſuccincti lumbos mẽtis ſperate in eã, quæ
13. offertur vobis gratiam

Fructuoſé in nobis conſeruatur.

ſanct

Sancti eritis,quia ego ſanctus ſum.
Sancti eſtote,quia ſanctus ego ſum dñs Deus veſter. Leuit.11
Sanctificamini & eſtote ſancti, 45.
Eritis mihi ſancti:quia ſanctus ſum ego dominus,& ſepa 19.2.
raui vos à cæteris populis,vt eſſetis ſancti. 20.7.
En dominus elegit te hodie , vt ſis ei populus peculiaris. Ibid.26.
Hæc eſt voluntas Dei ſanctificatio veſtra.
Sanctus,ſanctificetur adhuc. Deut.29

Sanctum Domini. 18.

Septimus dies erit vobis ſanctus,Sabbathum & requies 1.Theſſ.
domini,qui fecerit opus in eo,occidetur. 4.3
Declaratur quando & quomodo ſacerdos ingredi debet
ſanctuariū,ipſumq; expiare vna cum tabernaculo,& altari Apo. 22.
Facta eſt Iudæa ſanctificatio eius,Iſrael poteſtas eius. 11.
Nolite dare ſanctū canibus ,neque mittatis margaritas
veſtras ante porcos Luc.1.21. Ex.36.2

Sanguinis conſperſio.

Tulit itaque Moyſes dimidiā partē ſanguinis,& miſit Leu.16 ‡
in crateras,partē autē reſiduam fudit ſuper altare.
Cum immolaueris ſumes de ſanguine eius,& pones ſu- Pſ 113.2
per extremum auriculæ dextræ Aaron & filiorū eius,& ſu Mat.7.9
per polices manus eorū,ac pedis dextri, fundeſque ſangui
nem ſuper altare per circuitum Leuit.1 11 Idem habetur, Ex.24.6
Item cap.3.2.& 8.& 13.Idem verbatim.
Cumq; intinxerit digitū in ſanguine,aſperget eū ſepties ca.29.20
corā dño,contra velū ſanctuarij.16.Inferet ſacerdos qui vn
ctus eſt de ſanguine eius in tabernaculum teſtimonij. Cap.4.6
Vt immolabitur holocauſtum,mactabitur & victima pro Cap.7.2
delicto,ſanguis per gyrum altaris fundetur.
Tollet quoque de ſanguine vituli & aſperget digito ſep- ca.16.14
ties contra propiciatorium ad orientē Cap.8.16.Cap.9.1.8
Fundetque ſacerdos ſanguinem ſuper altare domini,ad cap.17.6
oſtium tabernaculi teſtimonij,& adolebit adipem in odorē
ſuauitatis domini.
Steteruntque in ordine ſuo iuxta diſpoſitionem & legē 2.Para.30
Moyſi hominis Dei,ſacerdotes vero ſuſcipiebāt effundēdū 16
ſanguinem de manibus Leuitarum.
Et aſſumens de ſanguine eius,pones ſuper quatuor cor Exec 43
nua eius,& ſuper quatuor angulos crepidinis,& ſupercoro 20
nam in circuitu,& mundabis illud & expiabis.
Si enim ſanguis hircorum taurorum & cinis vituli Heb.9.13

aſperſus inquinatos ſanctificat ad emūdationē carnis, &c.
16 Lectoenim omni mandato legiſà Moyſe vniuerſo popu
lo,accipiens ſanguinem vitulorum & hircorum cum aqua
& lana coccinea & hyſopo,ipſum quoque librum & omnē
populum aſperſit,dicens:Hic ſanguis teſtamenti quod mā
dauid ad vos Deus.

Sanguinis Chriſti conſperſio.

Heb.9 14 SI enim ſanguis hircorum & taurorum,& cinis vituli aſ
perſus,inquinatos ſanctificat ad emundationem carnis
quanto magis ſanguis Chriſti,qui per ſpiritum ſanctū
ſemetipſum obtulit immaculatū Deo,emundauit conſciē
tiā noſtram ab operibus mortis ad ſeruiendū Deo viuēti.
cap.10.19 Habentes itaque fratres fiduciam in introitu ſanctorū
in ſanguine Chriſti.
Et teſtamenti noui mediatorē Ieſum(ſcilicet acceſsiſtis)
12.24. & ſanguinis aſperſionem melius loquentem quam Abel.
ſecūdum præſcientiam Dei patris in ſanctificationem
1.Pet.1.2 ſpiritus,& obedientiā& aſperſionē ſangiuinis Ieſu Chriſti.

Sanguinis eſus prohibitus.

Gen.9.4 EXcepto quod carnem cum ſanguine non comedetis:
Leu.3.17 Nec ſanguinem,nec adipem,omnino comedetis.
cap.7.26 ſanguinem quoque omnis animalis non ſumetis in ci
bum,tam de auibus quam de pecoribus.
cap.17.10 Homo quilibet de domo Iſrael,& de aduenis qui pere-
grinantur inter vos,ſi comederit ſāguinem,obfirmabo fa-
ciem meam contra animam illius,&diſperdam eum de po
pulo ſuo.14 Anima enim omnis carnis in ſāguine eſt:vnde
dixi filiis Iſrael:ſanguinem vniuerſæ carnis nō comeditis
quia anima carnis in ſanguine eſt,& quicunque comederit
illum,interibit.
Deut.12 23. Hoc ſolum caue,ne ſanguinem comedas,ſanguis enim
eorum pro anima eſt,& idcirco non debes animam come
dere cum carnibus.Deut.12.16.Leuit.Cap.19,26.
ca.15.23 Hoc ſolum obſeruabis,vt ſanguinem eorum non come
das,ſed effundes in terram quaſi aquam.
1.Reg 14 33. Nunciauerunt autem ſauli dicentes,quod populus pec
caſſet domino,comedens cum ſanguine,qui ait:præuarica
ti eſtis,voluite ad me nūc ſaxū grāde.Et dixit ſaul,diſper
gimini in vulgus,&dicite eis vt adducat ad me vnuſquiſq,
bouem ſuum,& arietem,& occidite ſuper iſtud,& veſcimi
ni,& non peccabitis domino,comedentes cum ſanguine:

De

De his autẽ qui crediderunt ex gẽtibus nos ſcripſim⁹, *act.21.25*
iudicãtes vt abſtineant ſe ab idolis, immolato & ſanguine,
& ſuffocato, & fornicatione.

Sanguinis innocentis effuſio, clamat vindictã corã Deo.

Dixitque (dominus ad Cain) Quid feciſti? vox ſangui- *Ge.4.10*
nis fratris tui clamat ad me de terra.

Iã non ſilebo de impietatibus eorum qui irreligioſè a- *4.Eſd.15*
gũt, nec ſuſtinebo in his, quæ iniquè exercẽt: ecce ſanguis *8.*
innoxius & iuſtus clamat ad me & animæ iuſtorũ clamãt
perſeueranter. Apoc 5.9.

Sanguinis innocentis effuſio.

SI quis autẽ odio habens proximum ſuum inſidiatus fue- *Le.19.11*
rit vitæ eius, ſurgénſque percuſſerit illum & mortuus fue
rit, fugeritque ad vnam de prędictis vrbibus, mittent ſenio-
res ciuitatis illus, & recipiẽt illum de loco effugij, tradẽtq,
in manum proximi, cuius ſanguis effuſus eſt, & morietur.

Maledictus qui clam percuſſerit proximum ſuum, & di *ca.27.24*
cet omnis populus, Amen.

Dixit itaque Ioab ad Amaſam. Salue mi frater, & tenuit *2.Re.20*
manu dextera mentum Amaſæ, quaſi oſculans eum. porro *10.*
Amaſa non obſeruabat gladium quem habebat Ioab, qui
percuſſit eum in latere.

At illi (ſcilicet viri diabolici) dixerunt cõtra eum (Na- *3.Re.21*
both ob negatam regi Achab vineam) teſtimonium corã *13.*
multitudine, benedixit Naboth Deum & regem, quamobrẽ
eduxerunt eum extra ciuitatem, & lapidibus interfecerũt.
Scilicet iuſſu Ieſabel accuſatus lapidatur.

Inſuper & ſanguinem innoxium quem effudit Manaſſes *4.Reg 21*
multum nimis donec impleret Hyeruſalẽ vſque ad os. Idẽ *16.*
Cap.24.4 verbatim.

Manus effundentes innoxium ſanguinem odit Deus. *Pro 6.17*

Hominem qui calumniatur animæ ſanguinem, ſi vſque *C.28.17*
ad lacum fugerit, nemo ſuſtinet.

Et reuelabit terra ſanguinem ſuum, & non operiet vltra *Eſai. 26*
interfectos ſuos, dominus egredietur de loco ſuo, vt viſi- *21.*
tet iniquitatem habitatoris terræ contra eum.

Aduenæ & puppilo, & viduæ non feceritis calumniam, *Iere .7.6*
nec ſanguinem innocentem effuderitis in loco hoc (tẽplo.)
Idem repetitur. Ca.22.3.

In ſanguine tuo qui à te effuſus eſt reliquiſti, & in ido-

lis tuis quę feciſti pollutus es,& appropinquare feciſti dies tuos,& adduxiſti tempus annorũ tuorum,propterea dedi te opprobrium gentibus,& irriſionem vniuerſis gentibus.

4 Eſd. 1. 32. Ego miſi pueros meos ꝓphetas ad vos, quos acceptos interfeciſtis,& laniaſtis corpora eorum,quorum ſanguinẽ exquiram dicit dominus.

Mat. 23. 34. Ecce ego mitto ad vos prophetas & ſapiẽtes & ſcribas, & ex illis occidetis & crucifigetis,& ex eis flagellabitis in Synagogis veſtris,& perſequemini de ciuitate in ciuitatẽ, vt veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus qui effuſus eſt ſuper terram à ſanguine Abel iuſti vſque ad ſanguinem Zachariæ filij Barachiæ,quem occidiſtis inter templum & altare.Idem habetur verbatim.Luc.11,50.

Apoc. 18. 24. Et in ea(Babylone)ſanguis prophetarum & ſanctorum inuentus eſt,& omnium qui interfecti ſunt in terra.

Sanguinis fluxus ſiſtitur. Mat. 9. 20.

Sanguine Chriſti empti ſumus.

1. cor. 6. 20 EMpti enim eſtis pretio magno, glorificate & portate Deum in corpore veſtro.

cap. 7. 23 prætio empti eſtis,nolite fieri ſerui hominum.

act. 20. 28 Attendite vobis & vniuerſo gregi veſtro,in quo vos poſuit ſpiritusſanctus Epiſcopos,regere eccleſiam Dei,quam acquiſiuit ſanguine ſuo.1.pet.1,18.

Apoc. 5, 9 Dignus es domine accipere librum & aperire ſignacula eius,quoniam occiſus es,& redemiſti eos in ſanguine tuo, ex omni tribu,& lingua,& populo,& natione.

Sapientiæ diuinæ origo,proprietas,laus & vtilitas.

Deu. 4. 6. HÆc eſt enim veſtra ſapiẽtia & intellectus coram populis,vt audientes vniuerſi præcepta hęc, dicant: en populus ſapiens & intelligens magna.

Cã 29. 9 Cuſtodite ergo verba pacti huius & implete ea,vt intelligatis vniuerſa quæ facitis.

iob. 28, 20 Vnde ergo ſapiẽtia venit,& quis eſt locus intelligentię? abſcondita eſt ab oculis omnium viuentium,volucres cœli latet.28.Et dixit homini,ecce timor domini,ipſa eſt ſapientia,& recedere à malo intelligentia.

cap. 32 7. Sperabam enim quod ætas prolixor loqueretur, & annorum multitudo doceret ſapientiam.

Ecc. 7. 12 Vtilior eſt ſapientia cum diuitiis,& magis prodeſt videntibus ſolem,ſicut enim protegit ſapientia,ſic protegit pecunia,hoc autẽ plus habet eruditio & ſapientia, quod vitam

tribuunt

tribuunt poſſeſſori ſuo.

Hanc quoque ſub ſole vidi ſapientiam & probaui maxi- Ca 9.13.
mam: ciuitas parua & pauci in ea viri, venit contra eã Rex
magnus & vallauit eã, extruxitque munitiones per gyrum
& perfecta eſt obſidio, inuentuſque eſt in ea vir pauper &
ſapiens. & liberauit vrbem per ſapientiam ſuam, & nullus
deinceps recordatus eſt hominis illius pauperis, & dicebã
ego meliorem eſſe ſapientiam fortitudine.

Confuſi ſunt ſapientes, perterriti & capti ſunt. verbum Iere.8.9.
enim domini proiecerunt, & ſapientia nulla eſt in eis.

Clara eſt quæ nunquam marceſcit ſapiẽtia, & facile vide- Sapi.6.13
tur ab his qui diligunt eam, & inuenitur ab his qui quæ-
runt eam. 16. Cogitate ergo de illa, ſenſus eſt coſummatus
& qui vigilauerit propter illam, cito ſecurus erit.

cum vnus ſit omnibus introitus ad vitam, & ſimilis exi- C.7.7.‡
tus, piȩ omnibus eligenda eſt ſapiẽtia, adferens ſecum cũ-
cta bona, habens ſpiritũ intelligentia multiplicem, & quæ
hic mirum in modum extollitur quàmque abundè auctor
fuerat conſecutus per totum caput.

Cùm ſapientiam comitentur omnia deſiderabilia, ſum- cap.8.‡.
mè ambienda eſt, & à Deo petenda, à quo ſolo datur con-
tinentia, cap. 9 per totum

commendatur ſapientia quod ſeruauerit, & malis libe- cap 10.‡
rauerit Adã, Noe, Abraham, Loth, Iacob, Ioſeph, Moyſen
per quẽ filios Iſrael de AEgypto duxit per mare rubrum,
demerſis in eo AEgyptiis.

Sapientia incomprehenſibilis & in creaturis relucens ab Eccl.1.‡
æterno, originem à ſolo Deo trahit, quam dat diligentibus
ac timentibus ipſum. Nam timor domini qui hoc capite
multipliciter commendatur, non ſolum ſapientiam, ſed &
reliquas ſecum adfert virtutes, ſimplici autem corde ad
Deum accedendum eſt.

Omnis ſapientia à domino eſt, & cum illo ſemper fuit, Eccl. 1.1.
& eſt ante æuum. 16 Initium ſapientiæ timor domini &c.
cap 24. Toto capite enumerantur ſapientiæ laudes.

Qui cuſtodit iuſtitiam, continebit ſenſum eius, conſum- ca, 21.12.
matio timoris Dei ſapientia & ſenſus.

Sapientiam eius (viri ſapientis) enarrabunt Gentes, & lau- C.39.14
dem eius enunciabit eccleſia.

Ego dabo vobis os & ſapientiam, cui non poterunt reſi- Lu.21.15
ſtere, & contradicere omnes aduerſarij veſtri.

Rō.11.33 O altitudo diuitiarũ ſapiẽtiæ & ſciẽtię Dei, quàm incõprehenſibilia ſunt iudicia eius, & inueſtigabiles viæ eius.
1.cor.1.17 Non enim miſit me Chriſtus baptizare, ſed Euangeliza re, non in ſapientia verbi, vt euacuetur Crux Chriſti.
Cap.2.6 Sapientiam autem loquimur inter perfectos, ſapientiã non verò huius ſæculi, neque principum huius ſæculi qui deſtruuntur, ſed loquimur Dei ſapiẽtiam in myſterio quæ abſcondita eſt, nobis autem reuelauit Deus p ſpiritum ſuũ, ſpiritus enim omnia ſcrutatur, etiam profunda Dei.
Cap.3.9 Sapiẽtia n. huius ſęculi ſtultitia eſt apud Deũ. Scriptum eſt enim: Comprehendam ſapientes in aſtutia eorum, Coll. 2.3, Iacob.1.5. Cap.3.15. Satisfactio vide pœnitentia.

Sapientia verà à Deo acquiritur

Deu.33.3. ET qui appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina illius.
3.Reg.3.11. Quia poſtulaſti verbum hoc, & non petiſti tibi dies (ait dominus Salomoni) multos, nec diuitias, aut animas inimicorum tuorum, ſed poſtulaſti tibi ſcientiam ad diſcernẽdũ iudicium: ecce feci tibi ſecundum ſermones tuos.
Iob.28.12. Sapientia vbi inuenitur, & quis eſt locus intelligentiæ? Neſcit homo pręcium eius, nec inuenitur in terra ſuauiter viuentium.
Ibidẽ.18 Trahitur ſapientia de occultis,
Pſ.70.16 Quoniam non cognoui literaturam, Deus docuiſti me à iuuentute mea.
118.98. Super inimicos meos prudentem me feciſti.
Prou.1.7. Timor domini, principium ſapientiæ,
2.2. Fili mi, ſi ſuſceperis ſermones meos, mandata mea abſconderis penes te, vt audiat ſapientiam auris tua, inclina cor tuum ad cognoſcendum prudentiam. Si enim ſapientiam inuocaueris, & inclinaueris cor tuum prudẽtiæ, ſi quæſieris eam quaſi pecuniam, & ſicut theſauros effoderis illã tunc intelliges timorem domini, & ſcientiam Dei inuenies: quia dominus dat ſapientiam, & ex ore eius prudẽtia & ſcientia.
9.10. Principium ſapientiæ timor domini.
Ec.10.10. Si retuſum fuerit ferrum, & hoc non vt prius, ſed hebetatum fuerit, multo labore exacuatur, & poſt induſtriam ſequetur ſapientia,
Sapiẽ.1.4 In maleuolã animam non introibit ſapientia, nec habitabit in corpore ſubdito peccatis,

Clara eſt & quæ nunquam marceſsit, ſapientia, & facilè 6.13.
videtur ab his, qui diligunt eam, & inuenitur ab his qui quę
runt illam, præoccupat qui ſe concupiſcunt, vt illis ſe prior
oſtendat.

Propter hoc optaui, & datus eſt mihi ſenſus: & inuocaui, 7.7.
& venit in me ſpiritus ſapientiæ.

Cùm ſit vna, omnia poteſt: & in ſe permanens, omnia in- Ibide. 27
nouat: & per nationes in animas ſanctas ſe transfert.

Omnis ſapientia à domino Deo eſt, & cum illo fuit ſem- Eccleſ. 1.1
per, & eſt ante æuum:

Effundit illã ſuper omnia opera ſua, & ſuper omnẽ carnẽ Ibide. 10
ſecundum datum ſuum, & præbet illam diligentibus ſe.

Fili, concupiſcens ſapientiam, conſerua iuſtitam, & Deus Ibide: 33
præbebit illam tibi.

Si inclinaueris aurem tuam, excipies doctrinam, & ſi dile-
xeris audire, ſapiens eris. 6. 34.

Non erudietur, qui non eſt ſapiens in bono.

Sapientiam ſcribe in tẽpore vacuitatis, & qui minoratur 21.14.
actu, ſapientiam percipiet: quia ſapientia replebitur. 38.25.

Sapientiam omnium antiquorum exquiret ſapiens, & in
prophetis vocabit. Narrationem virorum nominatorum cõ 39.1
ſeruabit, & in verſutias parabolarum ſimul introibit.

Omnia Dominus fecit, & pie agentibus dedit ſapien-
tiam. 43.37.

Ego dominus deus tuus, docens te vtilia.

Quis aſcendit in cœlum, & accepit eam, eduxit eam de Eſai. 48.
nubibus? Quis transfretauit mare, & inuenit illam? Non eſt 17.
qui poſſit ſcire vias eius. Baru. 3.

Sit nomen domini benedictum à ſæculo & vſque in ſæ- 19.
culum, quia ſapientia & fortitudo eius ſunt. Dan 2.20

Ipſe reuelat profunda & abſcondita, & nouit in tenebris
conſtituta, & lux cum eo eſt. Ibide. 22

Confitebor tibi pater domini cœli & terræ, quia abſcon-
diſti hæc à ſapientibus & prudentibus, & reuelaſti ea par- Matt 11
uulis. 25.

A ſtulto deſpicitur.

Sapientiam atque doctrinam ſtulti deſpiciunt. Prou. 1.7
Sapientiam & diſciplinam qui abiicit, infelix eſt: ſapi. 3.11

Quam

Eccl.6.21 Quam aſpera eſt valde imperitis ſapientia, nullus enim excors perdurat apud eam.
Iſa.27.11 Non eſt enim populus ſapiens, propterea non miſerebitur eius, qui fecit eum.
Oſea.4.14 Et populus non intelligens vapulabit.

A bono exquiritur, quia ordinatur ad Deum.

Deut.4.6 HÆc eſt enim veſtra ſapiẽtia & intellectus coram populis, vt audientes vniuerſa præcepta, hæc dicant. En populus ſapiens & intelligens, gens magna.
Io.28.28 Et dixit homini, Ecce timor domini, ipſa eſt ſapientia, & recedere à malo intelligentia.
Prou.3.5 Habe fiduciam in domino ex toto corde tuo, & ne innitaris prudentiæ tuæ:
14.16. Sapiens timet, & declinat à malo.
Sapi.6.15 Qui de luce vigilauerit ad illam, non laborabit: aſſidentem enim illam foribus ſuis inuenit.
7.28.
Pſal.110.10 Cogitare ergo de illa, ſenſus eſt conſummatus.
& Ec.1.16 Neminem diligit Deus, niſi eum qui cum ſapientia inhabitat. eſt enim hæc ſpecioſior ſole
Ibidem. 6
Ibidem 34 Initium ſapientiæ timor domini.
14.22. Radix ſapientiæ eſt, timere Deum & rami illius longæui.
19.19 Sapientia & diſciplina, timor Domini.
21.19. Beatus vir qui in ſapientia morabitur.
21 23 Et non eſt ſapientia nequitiæ diſciplina, & non cogitatur bonus peccatorum prudentia.
33.2.
39.6. Conſummatio timoris Dei, ſapientia & ſenſus.
Sapiens non odit mandata & iuſtitias.
Cor ſuum tradet ad vigilandum diluculo ad dominum qui fecit illum, & in cõſpectu altiſſimi deprecabitur. Si eñ dominus magnus voluerit, ſpiritu intelligentiæ replebit illum, & in oratione confitebitur Domino.
Eph 5.15
Videte fratres quõ cautè ambuletis, non quaſi inſipiẽtes, ſed vt ſapiẽtes, & redimentes tempus, qm̃ dies mali ſunt.
1.Pet.4.7
Eſtote prudentes, & vigilate in orationibus.

Prou.3 7 *Erga ſeipſum.*

14 8 NE ſis ſapiens apud temetipſum.
Sapientia callidi, eſt intelligere viam ſuam, & prudentia ſtultorum errans.
17.24.
Ecc.12.16 In facie prudentis lucet ſapientia.
Rom.12.4 Scientia ſapientis tanquam inundatio abundabit.
Dico per gratiam, quæ data eſt mihi: Non plus ſapere quàm

quàm oportet ſapere ad ſobrietatem.
Nolite eſſe prudentes apud voſmetipſos. Ibidē.16
Volo ſapientes eſſe in bono,& ſimplices in malo. 16.19.
Si quis videtur inter vos ſapiens eſſe in hoc ſæculo,ſtul-
tus fiat,vt ſit ſapiens. 1.cor.3

Ad proximum,Verbo. 18.

STude ſapientię,fili mi,& lætifica cor meũ,vt poſſis exprobranti reſpondere ſermonem. prou.27
Tempus & reſponſionem cor ſapientis intelligit. 11.
Verba oris ſapientis,gratia.
In lingua ſapientia dignoſcitur,& ſenſus & doctrina,& Eccl.8.5
ſcientia in verbo ſenſati. 10.12.
Sapiens in verbis ſeipſum amabilem facit.
Sapiens in verbis producet ſeipſum, & homo prudens Ec.4.29
placebit magnatis 20.13
Sapiētia abſcondita,& theſaurus inuiſus,quæ vtilitas in Ibidē.29
vtriſque?Melior eſt qui celat inſipientiã ſuam, quam qui
abſcondit ſapientiam ſuam. Ibidē.32
Os prudentis quæritur in eccleſia,& verba illius cogita- 21.20.
bunt in cordibus ſuis.
Vir ſapiens implebitur benedictionibus,& videntes illũ
laudabunt. (omni ſcientia. 37.27
Quia in omnibus diuites facti eſtis in omni verbo & in

Opere. 1.Cor.1.5

SApiens corde præcepta ſuſcipiet. prou.10.8
Via ſtulti recta in oculis eius,qui autem ſapiens eſt au- 12.5.
dit conſilia.
Sapientia hominis lucet in vultu eius Eccee.8.1
Homo ſapiens in omnibus metuit,& in diebus delicto- 18.27.
rum attendit ab inertia.Omnis aſtutus agnoſcit ſapientiã,
& inuenienti eam,dabit confeſsionem.
Diſciplinam in pace conſeruate filij.
Quis ſapiens & diſciplinatus inter vos?Oſtendat ex bona 41.17.
conuerſatione operationẽ in manſuetudine ſapientiæ. Iac.3.13

Decorat in bonis gratia.

BEatus homo qui inuenit ſapientiam,& qui affluit prudentia.Melior eſt acquiſitio eius negociatione auri & argenti,primi & puriſſimi fructus eius,precioſior eſt cunctis opibus:& omnia quæ deſiderantur, huic non valent comparari. prou.3
Si ſapiens fueris,tibi metipſi eris. 9.12.

Hoc

Hoc plus habet eruditio & ſapientia, quòd vitã tribuũt
Ec.7.13 poſſeſſori ſuo.

Sap.7.10 Super ſalutem & ſpeciem dilexi illam, & propoſui pro lu
ce habere illam, quoniam inextinguibile eſt lumen illius.
Venerunt autẽ mihi omnia bona pariter cum illa, & innu-
merabilis honeſtas per manus illius.

6.10: Mitte illam de cœlis ſanctis tuis, & à ſede magnitudinis
tuæ vt mecum ſit & mecum laboret: vt ſciam quid acceptũ
ſit apud te. Scit enim illa omnia, & intelligit, & deducet me
Eccleſ.21 in operibus meis ſobriè, & cuſtodiet me in ſua potentia.
24. Ornamentum aureũ prudenti doctrina, & quaſi brachia-
le in brachio dextro.

37.25. Eſt ſapiens animæ ſuæ ſapiens, & fructus ſenſus illius
laudabilis.

Ibidẽ.26 Sapiens in populo hæreditabit honorem, & nomẽ illius
erit viuens in æternum.

prouer. 1 *In bonis naturæ.*

33. QVI me audierit abſque terrore requieſcet, & abundã
tia perfruetur timore malorum ſublato.

2.10. Si intrauerit ſapientia cor tuũ, & ſcientia animæ tuæ pla
cuerit, conſilium cuſtodiet te, & prudentia ſeruabit te, vt e
3.35. ruaris à via mala, & ab homine qui peruerſa loquitur.
8.11. Gloriam ſapientes poſſidebunt.

Melior eſt ſapientia cũctis opibus precioſiſsimis, & om-
24.5. ne deſiderabile ei non poteſt comparari.

Vir ſapiens & fortis eſt. & vir doctus, robuſtus & va-
Ec.7.12 lidus.

Vtilior eſt ſapientia cum diuitiis, & magis prodeſt viden
Ibidẽ 20 tibus ſolem.

Sapientia confortauit ſapientem, ſuper decem principes
Sapi.8.5 ciuitatis.

Et ſi diuitię appetuntur in vita, quid ſapiẽtia locupletius
ibidẽ. 10 quæ omnia operatur?

Habeo propter hanc claritatem ad turbas, & honorem
apud ſeniores.

Ec.19.20 *Sapiẽtia mala ſiue mundana, Deum prouocat.*

MElior eſt homo qui minuitur ſapientia, & deficiens
ſenſu in timore Dei, quàm qui abũdat ſenſu, & trans
greditur legem Altiſsimi.

Væ qui ſapientes eſtis in oculis veſtris,& coram vobiſmetipſis prudentes. *Eſa.5.21*

Claudẽt oculos veſtros,prophetas & principes veſtros qui vident viſiones,operiet. *29.10.*

Qui dat ſecretorum ſcrutatores quaſi non ſint. *40.23.*

Et fiduciam habuiſti in malitia tua,& dixiſti:Nõ eſt qui videat me. Sapientia tua,& ſcientia tua hæc decepit te. *47.10.*

Quomodo dicitis: Sapientes nos ſumus, & lex domini nobiſcum eſt? *Iere.8.8.*

Non alta ſapientes,ſed humilibus conſentientes. *Rõ.12.16*

Perdam ſapientiam ſapientium, & ſapientiã prudentiũ reprobabo. Nonne ſtultam fecit Deus ſapientiã huius mũdi? Nam quia in Dei ſapientia non cognouit mundus per ſapientiam Deum,placuit Deo per ſtultitiã prædicationis ſaluos facere credentes. *1.co.1.19*

Peccatum multiplicat.

NOn eſt ſapientia nequitiæ diſciplina,& nõ eſt cogitatus bonus peccatorum prudentia: Eſt nequitia, & in ipſa execratio,& eſt inſipiens,qui minuitur ſapientia. Eſt ſolertia certa,& ipſa iniqua. *Ecc.19.19*

Sapientes ſunt,vt faciant mala?bene autem facere neſcierunt. *Ier,4:22*

Dicentes ſe eſſe ſapientes,ſtulti ſacti ſunt. *Ro.1.22*

Prudentia carnis mors eſt:prudentia autem ſpiritus,vita & pax Quoniã ſapientia carnis inimica eſt deo, legi enim dei non eſt ſubiecta,nec enim poteſt. *8.6.*

Scientia inflat charitas verò ædificat.Si quis autem exiſtimat ſe aliquid ſcire,nondum cognouit,quemadmodum oporteat eum ſcire. *1.co.8.1*

Proximum moleſtat.

SIC Achitophel conſilia contra Dauid dedit Abſaloni, cum dicit:

Ingredere ad cõcubinas patris tui,quas dimiſit vt cuſtodirent domum, vt cùm audierit omnis Iſrael, quod odioſus factus ſis patri tuo,roborabuntur manus omnium,qui tecum ſunt. *2.Re.16 22.*

Filij huius ſæculi prudentiores filiis lucis in generatione ſua ſunt. *Lu.16.8*

Quòd

Iac.3.14 Quòd ſi æmulationem amaram habetis, & contentionem in corde veſtro, nolite gloriari & mēdaces eſſe aduerſus veritatem.

Ipſum hominem infamat.

pro.16.12 Vidiſti hominem ſapientem ſibi videri, magis illo ſpem habet inſipiens.

28.11. Sapiens pauper ſcrutabitur diuitem.

Ec.21.14. Non erudi-tur, qui non eſt ſapiens in bono Eſt autē inſipientia quæ abundat in malo.

iere.51.17 Stultus factus eſt omnis homo à Scientia.

1.co.3.19 Sapientia huius mundi, ſtultitia eſt apud Deum.

Saphira mentitur ſpiritui ſancto, & cadit in terram mortua, Act. 5.1.8.

Sara filia Raguelis, Tobiæ in vxorem traditur, Tob.7.10.15.

Seruia, vide Zaruia.

Satisfactio, vide pænitentia.

*Saul de tribu Beniamin quærit Aſinas, 1. Reg. 9. 3. vngitur in regem à Samuele. 10 1. ‡ 11, 14. act. 13. 21. iuxta mandatū. 1. Reg. 9. 15. percuſſit Ammon. 11. 11. obtulit holocauſtū. 13. 9. à regno reücitur. 13. 13. ‡ 15. 22. 26. 28. ‡ 16. * exagitat eum ſpiritus nequam. 10. 14 ‡ 18. 10 ‡ 19. 6. nititur David configere. 18. 10. ‡ 19. 10. perſequitur eū 23. * trucidat ſacerdotes domini, 22. 19. mulierem habentem pithonem conſulit. 27. 7. ſeipſum interficit. 31. 4. ſepelitur. 31. 13. filij eius in cruce Etolluntur. 2. Re. 21. 9*

Hie.14.1 *Sancti pro nobis,*

ST Dixit dominº ad me, ſi ſteterit Moyſes & ſamuel corā me, non eſt anima mea ad populum iſtum: eiice illos à facie mea & egrediantur.

2.Mac.15 Hic eſt fratrū amator & populi Iſrael hic eſt q multū orat pro populo & pro vniuerſa ſanctae ciuitate, Hieremias propheta dei.

Apo.5.8 Et cū apperuiſſet librū quatuor animalia, & vigintiquatuor ſeniores ceciderūt corā agno habētes ſinguli phiolas

Cap 8.3 aureas plenas odoramētorū, quæ ſunt orationes ſanctorū: Et alius angelus venit & ſtetit ante altare, habens thuribulum aureum; & data ſunt illi incenſa multa vt daret de orationibus ſanctorum omniū ſuper altare aureum, quod eſt ante thronum dei.

Propter eorum preces & merita multa nobis largitur Deus, quamuis illi vita functi ſunt.

Ego

Ego ſum Deus Abraham patris tui(dicit domin⁹ Iſaac) G.26.24
noli timere,quia ego tecũ ſum,benedicam tibi & multipli
cabo ſemen tuum propter ſeruum meum Abraham.

Recordare Abrahã Iſaac & Iſrael ſeruorũ tuorũ,quib.iu Ex.32.13
raſti p temetipſũ,dicẽs multiplicabo ſemẽ veſtrũ ſicut ſtel
las cœli & vniuerſam terrã hanc de qualocutus ſum,dabo
ſemini veſtro,& poſſidebitis eã ſemper.placatuſque eſt dñs
ne faceret malũ quod locut⁹ fuerat aduerſus populũ ſuũ. 3 Re.11.12

Veruntamen in diebus tuis(Salomon)non faciam prop
ter Dauid patrẽ tuũ de manu filij tui ſcindã illud,nec totũ
regnũ auferã,ſed tribũ vnam dabo filio tuo:propter Dauid
ſeruum meum,& Hieruſalẽ quã elegi 31.Porro vna trib⁹
remanebit ei propter Dauid ſeruum meũ,& Hyeruſalã ci-
uitatem quam elegi ex omnibus tribubus Iſrael.24.

Sed propter Dauid dedit ei domin⁹ Deus ſuus lucernã cap 15 5.
in Hyeruſalẽ, vt ſuſcitaret filium ei⁹ poſt eum,& ſtatueret
Hieruſalem eò quòd feciſſet Dauid rectum in oculis domi
ni,& nõ declinaſſet ab omnibus,quæ prçceperat ei,cũctis
diebus vitæ ſuæ.

Protegã vrbem hanc,& ſaluabo eã(ait dominus Deus) 5 R.19.34
propter me & propter Dauid ſeruum meum.Idem ca.30.
6.Item idem verbatim habetur.Eſa 37.35.

Et in iſaac eodẽ modo fecit,propter Abrahã patrẽ eius. E.34.24

*Sanctos oramus ſine iniuria mediatoris,vt pro nobis o-
rant,ſicut & petimus ab his,hominibus
preces,vt Paulus &c.*

OBſecro ergo vos fratres per dominũ noſtrum Ieſum Ro.15.30
Chriſtum, & charitatem ſancti ſpiritus, vt adiuuetis
me in orationibus pro me ad Deũ,vt liberet ab infidelib⁹
qui ſunt in Iudæa,& obſequii mei oblatio accepta fiat in
Hyeruſalem ſanctis.

Orantes ſimul & pro nobis,vt Deus aperiat nobis oſtiũ Collo.4.5
ſermonis,ad loquendũ myſterium Chriſti idem Eph 6.19

Fratres orate pro nobis. 1.Th.5.25

De cętero fratres orate pro nobis,vt ſermo Dei,currat 2 Th.3.1.
& clarificetur,ſicut & apud vos.

Orate pro nobis,confidimus enim,quia bonam conſciẽ He.13.18
tiam habemus in omnibus,bene volentes conuerſari.

*Nec mirum ſanctos preces noſtras cognoſcere,
quia ſunt ſicut angeli Dei.*

Noli negligere gratiã quæ in te eſt. quæ data eſt tibi per prophetiam,cum impoſitione manuum presbyteri. 1.Ti.4.

Fratres,ſi qs ex vobis errauerit à veritate & cõuerterit quis eum ſcire debet,quoniam qui cõuerti fecerit peccato rem ab errore viæ ſuæ,ſaluabit animam eius à morte. Iaã.5.19

Et factus ſum Iudæis tanq̃ iudęus,vt Iudęos lucrarer,iis q ſunt lege, quaſi ſub lege eſſem(cũ ipſe nõn eſſem ſub lege)vt eos qui ſub lege erant lucrifacerem:iis qui ſine lege erant, tanquã ſine lege eſſẽ(cũ ſine lege Dei nõ eſſem)ſed in lege eſſem Chriſti,vt lucrifecerẽ eos qui ſine lege erãt. 1.Co:9 20.

In ſanctorum memoriam Deum orare,docent nos maiorum exempla.

Dixitq; Iacob,Deus patris mei Abrahã,& Deus patris mei Iſaac,Domine qui dixiſti mihi,reuertere in terrã tuam,& in locum natiuitatis tuæ,& benefaciam tibi. Gẽ.32.9

Angelus q eruit me(dixit Iacob benedicẽs filiis ſuis moriturus)de cunctis malis,benedicat pueris iſtis,& inuocet ſuper eos nomen meum, nomina quoque patrum meorũ, Abraham,Iſaac,& creſcant in multitudinem ſuper terram. Ca.48 16.

Recordare Abrahã,Iſaac,& Iſrael ſeruorum tuorũ,quibus iuraſti per temetipſũ dicẽs:multiplicabo ſemen veſtrũ ſicut ſtelas cæli,& vniuerſam terrã hanc,de qua loquutus ſum dabo ſemini veſtro,& poſſidebitis eam ſemper. Ex.32.13

Recordare ſeruorum tuorũ Abrahã,Iſaac,& Iacob,nec aſpicias duritiã populi huius,&impietatem atque peccatũ. De.9.27

Cumque iã tempus eſſet vt offerretur holocauſtũ,accedens Elias propheta,ait:Domine Deus Abrahã,& Iſaac,& Iſrael,oſtẽde hodie q tu es Deus Iſrael & ego ſeruus tuus & iuxta præceptum tuum feci omnia verba hæc. 3.Reg. 18.36

Domine Deus Abrahã,Iſaac,& Iſrael,patrum noſtrorum cuſtodi in æternum hanc voluntatem cordis eorum,& ſemper in veneratione tui mens iuſta permaneat. 1.Par.29 18.

Et apprehendẽs Raguel dexterã filię ſuę,dexteræ Tobiæ tradidit dicens:Deus Abrahã,Deus Iſaac,& Deus Iacob vobiſcum ſit,& ipſe coniungat vos,impleatque benedictionẽ ſuam in vobis,Heſt.13.15,Cãp.14.18. To.7.15

Quare errare nos feciſti Domine de viis tuis, induraſti cor noſtrum ne timeremus te?Conuertere propter ſeruos tuos,tribus hæreditatis tuæ. Eſ.63.17

Ne quęſumus,tradas nos in ꝑpetuum,ꝓpter nomen tuũ &ne diſſipes teſtamẽtũ tuũ,neq;auferas miſericordiã tuã Dan.3.35

nobis propter Abraam dilectum tuum,& Iſaac ſeruũ tuũ, & Iſrael ſãctũ tuum,quib.locutus es,pollicens, quod multiplicares ſemen eorum ſicut ſtellas cæli,& ſicut arenã quę eſt in littore maris.

Sancti ſunt cum Chriſto in cœlis regnantes.

Io.12.26 SI quis mihi miniſtrat,me ſequatur & vbi ſum ego, illic & miniſter meus erit.ſi quis mihi miniſtrauit, honorificabit eum pater meus.

Ca.17 Pater,quos dediſti mihi,volo,vt vbi ſũ ego,&illi ſint me
24. cum.vt videant claritatem meã quã dediſti mihi, quia dilexiſti me ante conſtitutionem mundi.Philip.1.23.

2.Co.5.8 (Per fidẽ enim ambulamus.& non per ſpeciem)audemus autem,& bonã voluntatem habemus, magis peregrinari à corpore,& præſentes eſſe ad dominum.

Qui vicerit,dabo ei ſedere mecũ in throno meo,ſicut & ego vici,& ſedi cum patre meo in throno eius.

Ap.3.21 Poſt hæc vidi turbam magnam,quam dinumerare nemo poterat,ex omnib.gẽtibus,& tribubus,& populis & lĩguis

Cap.7.9 ſtantes ante thronũ,& in conſpectu Agni,amicti ſtolis albis,& palmæ in manibus eorum.Cep.14.13.

Sancti vita defuncti,recte à nobis laudantur.

Ec.44.1 LAudem⁹ viros glorioſos.& parentes noſtros in generatione ſua,multam gloriã fecit Dominus magnificentia ſuã à ſæculo.7.Omnes iſti in generationibusgentisſuę gloriã adepti ſũt,& in diebus ſuis habẽtur in laudibus.14.Corpora eorũ in pace ſepulta ſunt,& nomen eorũ viuit in generatione &generationẽ &c 16.Henoch placuit Deo &trãſlatus eſt in paradiſũ,vt det gẽtibus pœnitentiã.Noe inuẽtus eſt perfectus,iuſtus,&in tempore iracundiæ factus eſt recõciliatio.20.Abrahã magnus pater multitudinis gẽtiũ, & non eſt inuẽtus ſimilis in gloria,qui conſeruaret legẽ excelſi &c.24.Et in Iſaac eodẽ modo fecit propter Abrahã patrẽ eius,benedictionẽ omniumgentium dedit illi Dominus,& teſtamentum confirmauit ſuper caput Iacob.

Ioã.12 26 Si quis mihi miniſtrat,me ſequatur,& vbi ſũ ego,illic& miniſter meus erit.ſi quis mihi miniſtrauit,honorificabit eum pater meus.

In ſanctis ſuis Deus laudatur.

Pſ.150.1 LAudate Dominum in ſanctis eius,laudate cũ in firmamento virtutis eius.

Sancti

Sancti iudicabunt: Vide iudicium.

Sancti faciunt miracula, vt Moyſes & Aaron.

MOyſes & Aaron ad Pharaonē loquuntur, virgā vertūt in ſerpentem, & aquā virga percuſſam in ſanguinem, quæ etiā faciunt Magi ſuis incantationibus,, quā ob cauſā Pharao magis induratur. Itē. Cap. 8. Cap. 9. Cap. 10. & Cap. 11 Varias immittit Deus Ægyptiis plagas, &c. Exo. 7. ‡

Elias excitat puerum mortuum.

ELias cœlum triennio claudit, primūque paſcitur à coruis, deinde à muliere Sarepthana, cuius hydria farinę & lechytus olei nō minuitur: filius autem ipſius oratione Heliæ reſuſcitatur. 22. Et exaudiuit Dominus vocem Helię, & reuerſa eſt anima pueri intra eum & ruixit. 3 Reg. 17. ‡

Claudit cœlū ne pluat Iaco. 5. 17 Elias homo erat ſimilis nobis paſsibilis, & oratione orauit, vt nō plueret ſup terram, & non pluit annos tres & menſes ſex. 3. Reg. 17. ‡

Aperit clauſum: Et ait Helias ad Achab, aſcende, comede & bibe, qa ſonus multæ pluuię eſt &c. 45. Cumque ſe terreret huc atque illuc, ecce cæli contenebrati ſunt, & nubes, & ventus, & facta eſt pluuia grandis. Iaco. 5 18. Et rurſum orauit (Elias) & cœlū dedit pluuiā, & terra dedit fructū ſuū. 3. Reg. 18. 41.

Eliæ palliū diuidit aquas, tulitque Elias pallium ſuū & inuoluit illud, & percuſsit aquas quæ diuiſæ ſūt in vtranque partē, & tranſierunt ambo (ſcilicet Helias & Elizeus īdiuiduus eius comes) per ſiccum. 14. 4. Re. 28

Elizeus excitat puerū mortuū viduæ. At ille reuerſus (Eliſeus) deābulabat in domo ſemel huc atq, illuc, & aſcēdit & incubuit ſup eū, & oſcitauit puer ſepties, aperuitq, oculos. 4. Reg. 4 35.

Sanat aquas miſſo in eas ſale egreſſus (Eliſeus) ad fontē aquarū, miſit in eā ſal & ait: hęc dicit dn̄s, ſanaui aquas has, & nō erit vltra in eis mors, neq, ſterilitas. ſanatæ ſūt ergo aquę vſque in diē hāc, iuxta verbū Eliſei quod locutus eſt. 4. Re. 2. 21

Oleum multiplicat Eliſeus viduæ paupereulæ oleum impetrat quo ſoluat creditoribus &c. 4: Reg. 4: ‡

Mittit farinā in ollam. Afferte inquit farinā: cumque tuliſſēt, miſit in ollā, & ait: infunde turbæ & comedāt, & nō fuit amplius quicquam amaritudinis in olla. 4. Reg 4 41.

Naaman Syrum ſanat Eliſeus. Scidit Rex Iſrael veſtimēta ſua quod iuſsiſſet Rex Syriæ vt Naaman leproſum curaret, quem Eliſeus ſeptena in Iordane lotione, mundat à le- 4. Reg. 5. ‡

pra, quæ Giezi propter munera ſuſcepta ,;ab Eliſeo ſpreta perpetuo adhæſit.

4.Re,66 Fecit ferrũ natare.dixit aũt homo Dei,vbi cecidit?At ille mõſtrauit ei locũ,Pręcidit ergo lignũ,& miſit illuc.natauit que ferrũ:& ait·Tolle. q̃ extendit manũ ſuã & tulit illud.

4.Re.13 21. Eliſeus mortuus per cõtactum oſſium ſuorũ operatur: quidã ſepelientes hominem viderunt latrunculos,& proiecerunt cadauer in ſepulchrum Eliſæi ,quod cum tetigiſſet oſſa Eliſæi,reuixit homo,& ſtetit ſuper pedes ſuos.

Apoſtoli eiiciunt dæmonia:& dæmonia multa eiiciebãt

Ma.7.13 & vngebant oleo multos ægros & ſanabant.Cap 16.17.In nomine meo dæmonnia eiicient,linguis loquentur nouis.

Lu.10.17 Reuerſi ſunt autem ſeptuaginta duo cum gaudio dicentes:Domine,ẽt dęmonia ſubiiciũ t ur nobis,in nomine tuo.

Ioãnes & Petrus ſanãt claudum : Petrus autẽ dixit·argẽ

Act:3.6 tum & aurum non eſt mihi,quod autem habeo, hoc tibi do in nomine Ieſu Chriſti Nazareni,ſurge & ambula.

Act.9.41 Petrus excitat Thabitam: Dans autẽ illi manum,erexit eam(Thabitam)& cùm vocaſſet ſanctos & viduas,aſſignauit eam viuam.

Etiã ſua vmbra ſanat,magis autem credentium augeba-

Act,5.15 tur in Dño multudo virorum ac mulierũ,ita vt in plateas eiicerent infirmos,& ponerent in lectulis ac grabatis,vt veniente Petro,ſaltem vmbra illius obumbraret quenquã illorum,&liberarentur omnes ab infirmitatibus ſuis.

Paulus reſtituit claudum & quidã vir liſtris infirmus pe

Act.14.9 dib. ſedebat,claudus in vtero matris ſuæ. qui nunquã ambulauerat,& audiuit Paulũ loquẽtem , qui intuitus eum & videns quia fidem haberet vt ſaluus fieret,dixit magna voce:Surge ſuper pedes tuos rectus,& exiliuit & ambulabat.

Act.19 12. Etiã p ſudaria curat infirmos virtutẽſque non modicas quas libet faciebat De⁹ p manũ Pauli.ita,vt etiã ſup languidos de ferrentur à corpore eius ſudaria & ſemicincta,& recedebãt ab eis languores, & ſpiritus nequam egrediebantur

Reddit vitæ puerum ex lapſu mortuum.ad quẽ(ſcilicet

Act.20 10. puerum mortuum)incubuit ſuper eum , & cõplexus dixit nolite turbari,anima enim eius in ipſo eſt.

Sancti quoque plura facere miracula quæ longum eſſet

Hebr.11.32 numerare.Et quid dicam?deficiet enim tempus narrantem de Gedeon.Barac.Sampſon,Iephte,Dauid,Samuel, & Prophetis,qui per fidem vicerunt regna operati ſunt iuſtitiã adepti,

adepti ſunt remiſſiones; & obturauerunt ora leonum &c:

Scandalum ſeu offendiculum proximo, nec in vita, nec in doctrina ponendum.

SI ſacerdos qui vnctus eſt peccauerit, delinquere faciés populum offeret pro peccato ſuo vitulum immaculatũ domino. Num. 31. 15. Leu. 4. 3.

Veruntamen quoniam blaſphemare feciſti inimicos nomen domini propter verbum hoc, filius qui tibi natus eſt, morte morietur 1. Eſd 8. 22. 2 R. 12, 14

Qui decipit iuſtos in via mala, in inrroitu ſuo corruet & ſimplices poſſidebunt bona eius. Pr 28. 10

Non enim ętati noſtræ dignum eſt, inquit (Eleazarus) fingere, vt multi adoleſcentes arbitrantes Eleazarũ nonaginta annorum, tranſiſſe ad vitam alienigenarum. 2: Mac. 6. 24.

Vt autem non ſcandalizemus eos, vade ad mare, & mitte hamũ, & eum piſcem qui primus aſcenderit: tolle & aperto ore inuenies ſtaterem, illũ ſumens, da illũ pro me & pro te M. 17. 27

Qui autem ſcandalizauerit vnum de puſillis iſtis qui in me credunt expedit ei vt ſuſpendatur mola aſinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. cap. 18. 6

Quiſquis ſcandalizauerit vnũ ex his puſillis credentib. in me: bonum eſt magis ſi circundaretur mola aſinaria collo eius, & in mare mitteretur. mar. 9. 42

Impoſſibile eſt vt non veniant ſcandala: vę autem illi per quem ſcandalum venit. Lu. 17. 1.

Infirmum in fide aſſumite, non in diſceptationibus cogitationum, non ergo amplius inuicem iudicemus, ſed hoc iudicate magis, ne ponas offendiculum fratri vel ſcandalũ. 15. Si enim propter cibum frater tuus cõtriſtatur, non ſecũdum charitatem ambulas. Ro. 14. 1.

Paulus ait: quod quanquam idolithitis veſci non ſit ex ſe illicitum, quum idolum nullius ſit efficaciæ aut poteſtatis non ſunt tamen illa edenda aut repugnãte conſcia, aut cũ infirmorum offendiculo, neque ea edere aut non edere hominem efficit meliorem. 1 co. 8. ‡

Sine offenſione eſtote Iudæis & gẽtibus, & eccleſiæ Dei ca. 10. 32

Nemini dantes vllam offenſionẽ, vt non vituperetur miniſterium noſtrum. 2 cor. 6, 3

Ab omni ſpecie mala abſtinete vos. 1 Th. 5. 22

Quicquid nos ſcandalizat, vitemus.

CAue, de vnquã cum habitatoribus terrę illius (gẽtilium) Ex. 32. 12

iungas amicitias quæ ſunt tibi in ruinam.

Deu.7. ‡ Nulla cum gẽtibus ſocietas cõtrahenda. 2.percuties eas
vſque ad internetionem, non inibis cũ eis fœdus,nec mi-
ſereberis earum.16.Non parcet eis ocul⁹ tuus,nec ſeruiet
diis eorum,ne ſint in ruinam tui.

Ca.13. ‡ Pſeudo propheta à Deo auertẽs,occidi debet,quãtũuis
propinqu⁹ ſit vel amic⁹,imo & vrbs vaſtari debet fundit⁹.

Ma.5.29 Si oculus tuus dexter ſcãdalizat te,erue eũ & proiice abs
te:expedit enim tibi,vt pereat vnũ mẽbrorũ tuorũ, quàm
totum corpus tuum mittatur in gehẽnam.30.Et ſi dextera
man⁹ tua ſcandalizat te,abſcinde eã,& proiice abs te expe
dit enim tibi vt pereat vnum mẽbrorum &c cap.16.22.

mar.9.42 Quiſquis ſcãdalizauerit vnũ ex his puſillis,in me credẽti
bus,bonũ eſt ei magis ſi circũdaretur mola aſinaria in col
lo ei⁹,& ĩ mare mitteret⁹.43.Et ſi ſcãdalizauerit te man⁹ tua
abſcinde illã : bonum eſt tibi debilem introire in vitã &c.

Rõ.16.17 • Rogo autem vos fratres,vt obſeruetis eos qui diſſentio
nes & offendicula præter doctrinam quã vos didiciſtis,fa-
ciunt,& declinate ab illis.

Scriptura ſacra vnde ſit,& quis eius vſus.

Ex.17.14 Dixit autẽ dominus ad Moyſen,ſcribe hoc ob monu-
mentum in libro, & trade auribus Ioſuæ.

C.34.27 Scribe verba hæc tibi,quibus,& tecum & cum Iſrael pe
pigi fœdus.

Deu.4.1 Et nũc iſrael audi præcepta & iudicia quæ ego doceo te
vt faciens ea,viuas, & ingrediens poſsideas terram quam
Dominus Deus patrum veſtrorum daturus eſt vobis.

Ca.17.18 Accipiẽs exemplar à ſacerdotibus Leuiticæ tribus,& ha
bebit ſecum,legetque illud omnibus diebus vitæ ſuæ,vt di
ſcat timere dominum Deum ſuum, & cuſtodire verba &
ceremonias eius,quæ in lege præcepta ſunt.

Ca.31.9 Scripſit itaque Moyſes legem hanc,& tradidit eã ſacer-
dotibus filiis Leui, qui portabãt arcam fœderis domini, &
cunctis ſenioribus iſrael.

Ioſu.1.8 Nõ recedet volumẽ legis huius ab ore tuo,ſed meditabe
ris in eo cũctis dieb.ac noctib. vt cuſtodias et facias omnia
quæ ſcripta ſunt in eo, tũc diriges viã tuã et intelliges eã.

Eſa.30.3 Nunc ergo ingreſſus ſcribe ei ſuper buxum, et in libro
diligẽter exara illud,et erit in die nouiſsimo teſtimonium
vſque in æternum.

Ca.31.6 Requirite diligẽter in libro domini,et legite: vnũ ex his
non

non defuit,alter alterum non quęſiuit, quia ꝙ ex ore meo
procedit ille,mandauit,& ſpiritus eius ipſe congregauit ea.

Tolle volumē libri , & ſcribes ī eo omnia verba q̄ loquu *Hie.30.2.*
tus ſum tibi aduerſum Iſrael & Iudam , & aduerſum om-
nes gentes,à die qua locutus ſum ad te,ex diebus *Io*ſuę vſ
que ad diem hanc 10.Legitque Baruch ex volumine ſermo
nes Hieremiæ in domo domini,in Gazaphilatio Gamariæ
filij Saphan ſcribæ,in veſtibulo ſuperiori,in introitu portæ
nouæ domus domini audiente omni populo.

Verbum ꝙ locut⁹ eſt Hieremias propheta ad Baruch fi Ca.45.1
lium Netiæ,cum ſcripſiſſet verba hæc in libro ex ore Hye
remiæ,anno quarto Ioachim filij Ioſiæ regis Iuda &c.

Et legit Baruch verba libri huius ad aures iechoniæ filij *Bar*.1.3.
ioachim regis iuda, & ad aures vniuerſi populi veniētis ad
librum:16.Legite librum iſtum quem miſimus ad vos reci
tari in templo domini,in die ſolenni,& in die oportuno.

Hic liber mandatorum Dei ,& lex quę eſt in æternum, *Cap*.4.1.
omnes qui timent eam,peruenięt ad vitam,qui autem de-
relinquerunt eam,in mortem &c.

Attulit ergo Eſdras ſacerdos legem corā multitudine vi 2.*Eſ*.8.2
rorum ac mulierū,cūctiſque qui poterāt intelligere,in die
prima menſis ſeptimi.Et legit in eo apertè in platea quę e-
rat ante portā aquarum,de mane vſque ad mediā diē,in cō
ſpectu virorum ac milierum, & ſapientum:& aures omnis
populi erant erectæ ad librum.

Et dixerunt Eſdræ pontifici & lectori, vt afferret legem 3:*Eſd*.9.
Moyſi,quæ tradita eſt à domino Deo iſrael. 39.

Ecce loquere in aures plebis meæ ſermones prophetiæ 4.*Eſ*.15.1
quos immiſero in os tuum,dicit dominus,& fac vt in char
ta ſcribantur,quoniam fideles & veri ſunt.

veruntamen annunciabo tibi quod expreſſum eſt in ſcri Da.10.21
ptura veritatis,& nemo eſt adiutor meus in omnibus his,
niſi Michael princeps veſter.

Scriptum eſt,non in ſolo pane viuit homo,ſed in omne *Mat*. 4 4
verbo quod procedit de ore Dei. idem Luc.4.4.

Erratis(ait Chriſtus Sadducæis ſuper reſurrectione) ne- *ca*.22.29
ſcientes ſcripturas neque virtutem Dei.

Scrutamini ſcripturas,quia vos putatis in ipſis vitam æ- *Ioa*:5.59
ternam habere,& illæ ſunt quę teſtimonium perhibent de
me.ait(Chriſtus Iudęis.

Nōne ſcriptū eſt ī lege veſtra,qa ego dixi,dij eſtis?ſi il- *ca*.10.3 4

los dixit deos,ad quos ſermo Dei factus eſt,& nō pōt ſolui
ſcriptura quē pater ſāctificauit, & miſitī mūdū vos dicitis
C.10.30. Multa quidem & alia ſigna fecit Ieſus in conſpectu diſci
pulorum ſuorum,quæ non ſunt ſcripta in libro hoc Actor.
16 21.Rom.1.2.
Act.17.11 Hi autem erāt nobiliores eorum,qui ſunt Theſſalonicę,
qui ſuſceperūt verbum cum omni auiditate,quotidie ſcru
Ro.15.4. tantes ſcripturas,&c.
Quæcunque ſcripta ſunt,ad noſtram doctrinam ſcripta
1Cp.15.3 ſunt,vt per patientiam & cōſolationem ſcripturarum, ſpē
habeamus.Cap.4.23.1.Cor.9.9.Cap.10.11.
2.Ti.2.15 Tradidi enim vobis imprimis ꝙ & accipi·quoniā Chri-
ſtus mortu⁹ eſt pro peccatis noſtris ſecūdū, ſcripturas &c.
2P.20.15 Solicite cura teipſum,probabilem exhibere Deo,operariū.
inconfuſibilē,rectè tractantemverbum veritatis 2.Pet.1·20
Hęc primum intelligētes,quod omnis prophetiaſcriptu
rę propria interpretatione non ſit,non enim humana volū
2.T.2.15 tate allata eſt aliquando prophetia, ſed ſpiritu ſancto inſpi
rati locuti ſunt ſancti Dei homines.
Tu verò permane in his quæ didiciſti & credita ſūt tibi
ſciens à quo didiceris & quia ab anfantia ſacras literas no
Apo.1.19. ſti,quæ te poſſunt inſtiuere ad ſalutem per fidem:quæ eſt
in Chriſto ieſu.
Pſ.11.8.li Scribe ergo quæ vidiſti & quæ ſunt & quæ oportet fie-
ibidē 49. ri,poſt hæc. *Ad bonum:adhortatur.*
Pro.6.23 IN corde meo abſcondi eloquia tua,vt non peccem tibi.
Memor eſto verbi tui ſeruo tuo. hæc me conſolata eſt.
29.18. Mandatum lucerna eſt,&lex lux:vitæ verò via correptio
Ec.33.18 & caſtigatio.
Cum prophetia defecerit,diſſipabitur populus.
iere.36·2 Reſpicite quoniam non mihi ſoli laboraui, ſed & omni
bus exquirentibus diſciplinam.
Lu.11.52 Tolle volumen libri & ſcribes in eo omnia verba quæ
locutus ſum: tibi aduerſū Iſrael & Iudā & omnes gentes.
16.31. Væ vobis legisperitis,qui tuliſtis clauem ſcientiæipſi nō
introiſtis,& eos qui introibant,prohibuiſtis.
ioā 5.46 Si Moyſen & prophetas nō audiūt,neque ſi quis exmor
tuis reſurrexerit,credent.
Si crederitis Moyſi,crederetis forſitā & mihi,de me enim
ille ſcripſit,ſi autem illius literis non creditis quomodo
verbis meis credetis?

hæc

Hæc omnia in figura contingebant illis, ſcripta ſunt autem ad correptionem noſtram. 1.Cor.10 11.
Omnis ſcriptura diuinitus inſpirata, vtilis eſt ad docendum, ac arguendum. 2.Ti.3.16
Qui ſuſceperunt verbum cum omni auiditate: quotidie ſcrutantes ſcripturas, ſi hæc ita ſe haberent. Act.17.11
Vehementer Iudæos reuincebat publicè, cōtendens per Scripturas, eſſe Chriſtum Ieſum. 18.28.
Habemus firmiorem propheticum ſermonem, cui bene facitis attendētes quaſi lucernæ lucenti in caliginoſo loco, donec dies elucescat, & luci fer oriatur iu cordibus veſtris. 2.Pe.1.19
Hanc ecce vobis chariſſimi ſecundam ſcribo epiſtolam, in quibus veſtram excito in cōmonitione ſyncerā mentē, vt memores ſitis, eorum quæ prædixi verborum à ſanctis prophetis, & Apoſtolorum veſtrorū, præceptorum Domini & Saluatoris. 3.1.

Virtuoſis manifeſtatur.

Bonitatem & diſciplinam, & ſcientiam doce me. Pſ.118.6
Qui quærit legem replebitur ab ea, & qui inſidioſè agit, ſcandalizabitur ab ea. Ec.32.19
Vobis datum eſt noſſe myſterium regni cœlorum, illis autem non eſt datum. Ma.13.11
Beatus es Simon Bar-iona, quia caro & ſanguis nō reuelauit tibi, ſed pater meus, qui in cœlis eſt. 16.17
vobis datū eſt noſſe myſteriū regni Dei, cæteris autē in parabolis, vt vidētes nō videant, & audiētes nō intelligant. Luc.8.10
O ſtulti & tardi corde ad credendū in omnibus quæ locuti ſunt prophetæ. Et incipiēs à Moyſe, & omnibus prophetis interpretabatur illis in oībus Scripturis, quę de ipſo erāt. 24.25 26.
Tunc aperuit illis ſenſum, vt intelligerent ſcripturas. ibidē 45
Scrutamini ſcripturas. Io.5.39
Si quis voluerit voluntatē eius facere, cognoſcet de doctrina, vtrum ex Deo ſit. 7.17.

Vitioſis obuelatur:

TV Daniel claude ſermones, & ſigna librum vſque ad tempus ſtatutum: Plurimi pertranſibūt, & multiplex erit ſcientia. Da.12.4
Vade Daniel, quia clauſi ſunt ſignatique ſermones vſq; ad tempus. Et impiè agent omnes impij, neque intelligent omnes impij, porro docti intelligent. ibidem.9

& ro

Scriptura nec lex eſt iudex, ſed ſacèrdos.

POſtquam autē ſederit in ſolio regni ſui, deſcribet ſibi Deuteronomium legis huius in volumine, accipiens exemplar à ſacerdotibus Leuiticæ tribus, & habebit ſecū, legetque illud omnibus diebus vitæ ſuæ, & diſcat timere dominum Deum ſuum. *deu.17 18*

Et cùm fuerit controuerſia, ſtabunt in iudiciis meis, &iudicabnt leges meas, & præcepta mea in omnibus ſolennitatibus meis cuſtodient *Ez.44 24*

Labia enim Sacerdotis cuſtodient ſcientiam, & legē requirenr ex ore eius, quia angelus Domini exereituum eſt. Vide ſacerdotum officium. *Mal. 2.7*

Semen diuini verbi ſapienter ſeminatur.

ECce, exiit qui ſeminat ſeminare ſemen ſuum. *Ma.13.3*

Simile eſt regnum cœlorum homini qui ſeminauit bonum ſemen in agro ſuo. idem Luc. 8.5. *Mar.4.3*

Fraudulenter deprauatur.

CVM dormirent homines, venit inimicus eius: &ſuperſeminauit zizania in medio tritici, & abiit. Cùm autē creuiſſet berba, & fructum feciſſet, tunc apparuerunt & zizania &c. *M.13.25*

Zizania, ſunt filij nequam. Inimicus autē qui ſeminauit ea, diabolus eſt, *ibide. 38*

Differenter acceptatur.

DVM ſeminat, quædam ceciderūt ſecus viam, & venerunt volucres cœli & comederunt ea. *Ma. 13.4* Marc. 4.

Qui ſeminat, verbum ſeminat. 14.

Semen, eſt verbum Dei. Luc.8.11

Terra enim ſæpè ſuper ſe venientem bibens imbrem, & germinans herbā opportunam illis, à quibus colitur, accipit benedictionem à Deo, proferens autem ſpinas ac tribulos, reproba eſt, & maledicto proxima, cuius conſummatio in combuſtiouem. *Heb: 6.7*

Prudenter ſegregatur.

MIttitur falces, quoniam maturauit meſſis, quia multiplicata aſt malitia eorum. *Ioel 3.13*

Meſſis quidem multa, operarij autē pauci. Rogate ergo Dominū meſſis, vt mittat operarios in meſſem ſuam. *Ma.9 37*

Serui dixerunt ei: Vis eamus, & colligamus ea? Et ait: Nō. Sinite vtraq; creſcere vſq; ad meſſem, & in tempore meſſis 13.29

dicam

dicam meſſoribus:Colligite primum zizania,& alligate in faſciculos ad comburendum.

ibi.39.40 Meſſis verò cõſummatio eſt ſæculi,ſicut ergo colligẽtzi zania & igni cõburũtur:ſic erit in cõſũmatiõe ſęculi hui⁹.

Ioa.4.35 Nõne vos dicitis,ꝙ adhuc quatuor menſes ſunt & meſſis venit?Ecce dico vobis,leuate oculos veſtros, & videre regiones,quia albæ ſunt iã ad meſſem.Et qui metit merce dem accipit,& cõgregat fructum in vitam æternam.vt qui ſeminat ſimul gaudeat & qui metit.

ibide.38. Ego miſi vos metere,quod vos non laboraſtis.alij laborauerunt,& vos in labores eorum introiſtis.

Semen diuini promiſſi honorificum.

Ge.22.18 BEnedicentur in ſemine tuo omnes gentes terræ: quia obediſti voci meæ.

Gal.3.16 Abrahæ dictæ ſunt promiſsiones & ſemini eius. Non dicit:et ſeminibus:quaſi in multis,ſed quaſi in vno,& ſemini tuo,qui eſt Chriſtus.

Act.3:25 Vos eſtis filij prophetarũ & teſtamenti quod diſpoſuit Deus ad patres veſtros,dicẽs ad Abrahã:Et in ſemine tuo benedicentur omnes familiæ terræ.

Semen boni operis fructiferum.

Pſa.125.5 QVi ſeminãt in lachrymis,in exultatione metent. Eũtes ibant & flebant,mittentes ſemina ſua, Venientes autẽ venient cum exultatione, portantes manipulos ſuos.

Pro.11.18 Seminanti iuſtitiam,merces fidelis.

Oſe.10.12 Seminate vobis in iuſtitia,& metite in ore miſericordię, innouate vobis nouale.

2:Co.9.6 Qui parcè ſeminat,parcè & metet.& qui ſeminat in bene dictionib.de benedictionibus & metet.

Semen mali operis letiferum.

Iob. 4.7 REcordare obſecro te,quis.n.vnquã ĩnocens periit?aut quando recti deleti ſunt? Quia potius vidi eos, qui operantur iniquitatem,& ſeminant dolores, & metũt eos flante Deo periiſſe.

Pro.22.8 Qui ſeminat iniquitatem,metet mala, & virga iræ ſuæ conſummabitur:

Eccle.7.3 Fili,non ſemines mala in ſulcis iniuſtitiæ, & non metes ea in ſeptulum,

Oſe.10.13 Araſtis impietatem, iniquitatem meſſuiſtis, comediſtis frugem mendacij:

SEM

Semaia mittitur ad Roboã 3. Reg 12. 22. 2. Pa 11. 2. ‡. 12. 5. 7
Semei maledicit Dauidi. 2. Reg. 16. 5. 13. Veniam impetrat à Dauid, 2. Reg. 19. 23. Occiditur ex pracepto Dauid. 3. Reg. 2. 9. 42 46.
*Senacharib oppũgnat vniuerſas ciuitates Iuda munitas. 4. Reg. 18. 13. 2. Para. 32. 1. Blaſphemat Deũ. Eſa. 36. *. Interimitũ à filiis. 4. Re. 19. 37. Eſa. 37. 37. Secũdũ verba Eſa. 10 33. ‡. 31. 8. ‡ 33. 1*

Senectus virtuoſa, à bonis honoratur.

Coram cano capite conſurge, & honora perſonã ſenis & time dominum Deum tuum. Le. 19. 32
In antiquis eſt ſapientia, & in multo tempore prudentia. Iob. 12. 12
Corona dignitatis ſenectus, quę in viis iuſtitię reperitur. pro. 16. 30
Dignitas ſenum canities. 20. 29.
Senectus venerabilis eſt, non diuturna, neque annorum numero computata. Cani ſunt ſenſus hominis, & ętas ſenectutis vita immaculata Sapi. 4. 8.
Ne ſpernas hominẽ in ſua ſenectute, etenim ex nobis ſeneſcunt. Eccl. 8 7.
Quam ſpecioſum caniciei iudicium. Quam ſpecioſa veteranis ſapientia, & glorioſus intellectus & cõſilium. Corona ſenum multa peritia, & gloria illorum timor Dei. 25. 7.
Tu loquere, quę decẽt ſanam doctrinam. Senes vt ſobrij ſint, pudici, prudentes, ſani in fide, in dilectione, in patiẽtia. Tit. 2. 2.

Vitioſa reprobatur.

Tres ſpecies odiuit anima mea, pauperẽ ſupbũ, & diuitẽ mẽdacẽ, & ſenẽ fatuũ inſẽ̃ſatũ. Ecc. 25. 4
Puer centũ annorũ morietur, & peccator centũ annorũ maledictus erit. Eſa. 65. 20
Egreſſus eſt iniquitas de Babylone, à ſenioribus iudicibus qui videbantur regere populum. Da. 13. 5.
Inueterate dierum malorum. ibidem. 52

Seb & Oreb interficiuntur, Iudic 7. 25.
Seba, quia regnũ affectarat, caput precidítur 2. Reg. 20. 22.
Securitas perfecta de peccatorum remiſſione aut ſalute conſequendum non habetur in hac vita. Eccleſ. 9. 1. 2 Vide Certi.
Sedechias pſeudopropheta, Reg. 22. 11. 2. Par. 18. 10. Comburitur ierem 29. 22.
**Sedechias, vide Zedechias.*
*Sedicioſi punũtur, Numu 6. 31. * Vide Murmuratores.*
Seleucus Aſie rex. 2. Machab. 3. 3.

Sepelire mortuos, opus eſt miſericicordiæ.

Atque ſepeliuit Abraham Saram vxorem ſuã in ſpelunca agri He 23 19

agri duplicis qui reſpiciebat Mambre:

Ca.25.8 Et deficiens(Abrahã)mortuus eſt in ſenectute bona pro uectæq́, ętatis,& plen⁹ dierum, cõgregatus eſt ad populũ & ſepelierunt eũ Iſaac & Iſmael,& filii ſui,in ſpelunca du plici quę ſita eſt in agro Ephron.&c.

C.35.19 Mortua eſt ergo Rachel, & ſepulta eſt in via quę ducit Ephratã hęc eſt Bethleẽ.29. Cõſummatuſque ætate(Iſrael) mortuus eſt,& oppoſitus eſt populo ſuo, ſenex & plenus dierum,& ſepelierunt eum Eſau,& Iacob filii ſui.

Ca.50.5 Et morior(ait Ioſeph)in ſepulchro meo qđ feci mihi in terra Chanaan ſepelies me, aſcendam & ſepeliam patrem meum & reuertar 13. Et ſepelierunt eũ inſpelunca duplici, quam emerat Abraham in poſſeſſionẽ ſepulchri,ab Ephrõ Hetæo contra faciem Mambre.

Nu.20.t. Mortuaque eſt ibi(in deſerto Sin) Maria(ſoror Moyſi)& ſepulta in eodem loco.

Deu.10.6 Filii autem Iſrael mouerunt caſtra ex Beroth filiorum Gazan,vbi Aaron mortuus & ſepultus eſt.

C.21.23 Non permanebit cadauer eius(qui ſuſpenſus eſt in pati bulo)in ligno,ſed in eadem die ſepelietur,quia maledictus à Deo eſt,qui pependit in ligno.iudic.12.7.

Ioſ.24.30 Et poſt hęc,mortuus eſt Ioſuæ filius Nun ſeruus dñi 110. annorũ,ſepelieruntque eum in finibus poſſeſſionis ſuę &c.

1.R.25.1. Mortuus eſt autem Samuel & cõgregatus eſt vniuerſus Iſrael,& planxerũt eum in domo ſua Ramatha cap.31.13.

2.R.2.32 Tuleruntque Aſael & ſepelierunt in ſepulchro patris ſui in Bethleem cap.3.32.

3.R.2.10 Dormiuit igitur Dauid cum patrib:ſuis, ſepultus eſt in ciuitate Dauid.31.34.

cap.11.43 Dormiuitque ſalomon cũ patribus ſuis,& ſepultus eſt ĩ cuitate Dauid patris ſui.cap.13.29.

Ca.14.30 Dormiuitque Roboam cum patribus ſuis,& ſepultus eſt cum eis in ciuitate Dauid.

4R.30.20 Sepultuſque eſt amaſias Rex in Hyeruſalem cũ patrib. ſuis in ciuitate Dauid.2.Paral.16.14

2P.35.24 Mortuus eſt autem Ioſias,& ſepultus in manſilio patrũ ſuorum,& vniuerſus Iuda & Hyeruſalem luxerunt eum.

Tob.1 21. Cum Rex Senacherib iratus multos occideret ex filiis Iſrael,Tobias ſepelibat corpora eorum.

cap.2.3. Cũq; abiiſſet,reuerſus nunciauit ei vnũ ex filiis iſrael iu gulatum iacere in platea,tollẽſque illud,portauit in domũ ſuam

ſuam occultè, vt cum ſol occubuiſſet clam ſepeliret eum.

Cū acceperit Deus animam meā (dixit Tobias filio ſuo) Cap.4.3
corpus meum ſepeli, & habebis honorē matri tuæ omnib.
diebus vitæ eius Cap.8.13 Ca.12.12

Quando orabas cū lachrimis, & ſepeliebas mortuos &
derelinquebas prandiū tuū, & mortuos abſcondebas ꝑ diē 4.Eſ.2
in domo tua nocte ſepeliebas, ego obtuli orationē tuam 23.
Domino. Cap.14.12

Mortuos vbi inueneris ſignans cōmenda ſepulchro, &
dabo tibi primam in reſurrectione mea.

Mortuo non prohibeas gratiam.

Fili in mortuum produc lachrimas, & quaſi dira paſſus Ec 7.37
incipe plorare, & ſecundū iudiciū contege corpus illius, & ca.38.16
non deſpicias ſepulturam illius.

Et accedētes diſcipuli eius (Ioānis Baptiſtæ) tulerūt cor- Ma.14
pus & ſepelierunt illud & venientes nunciauerunt Ieſu. 12

Hic (Ioſeph) acceſſit ad Pilatū & petiit corpus Ieſu. Tūc
Pilatus iuſſit reddi corp⁹, & accepto corpore Ioſeph inuol Cap.17.
uit illud in ſyndone munda. Act.13.29. 58.

Venit autē Nicodemus qui venerat ad Ieſum nocte, pri
mū ferens mixturā myrrhæ, & aloes quaſi libras centū. Ac 10.19.39
ceperunt ergo corpus Ieſu, & ligauerunt illud linteis cum
aromatibus ſicut mos eſt Iudæis ſepelire. 1.Cor.15.4.

Sermo Chriſtianorum, Vide loquenda.

Serpens æneus erigitur.

ORauit Moyſes ꝓ populo & locutus eſt Dñs ad eū, fac Nū.21.8
ſerpētē æneū, & pone eū pro ſigno, qui percuſſus aſpe
xerit eū viuet. fecit ergo Moyſes ſerpentē æneū, & poſuit
eū pro ſigno, quem cum percuſſi aſpicerent, ſanabantur.

Tollitur & appellatur Noheſtan

IPſe (Ezechias) diſſipauit excelſa & cōtriuit ſtatuas: & ſuc- 4.R.184
cidit lucos confregitque ſerpentē æneū quē fecerat Moy
ſes, ſiquidē vſque ad illud tempus filij Iſrael adolebant ei
incenſum vocauitque nomen eius Noheſtan

Cuius typum geſſerit.

SIcut Moyſes exaltauit ſerpentem in deſerto ita exaltari Ioa.3.14
oportet filiū hominis, vt omnis qui credit in ipſum, nō
pereat, ſed habeat vitam æternam.

Seruitus diuina ſingularis

Dominum Deum tuum timebis, & illi ſoli ſeruies. Deu.6.13 & 10.

Vſquequo claudicatis in duas partes?Si Dñs eſt Deus ſe
3.Reg.18 quimini eum.
21. Dominum Deum tuum adorabis,& il li ſoli ſeruies.
Nemo poteſt duobus dominis ſeruire. Aut enim vnum
Ma.4.10 odio habebit,& alterũ diliget. aut vnũ ſuſtinebit & alterũ
Ca.24.9 contemnet.
Domino Chriſto ſeruite.
Col.3.24

Vrtualis

1.Reg.12 DIxit Samuel ad populũ:Nolite timere,vos feciſtis vni
20. uerſum malum hoc,veruntamen nolite recedere à ter
go Domini:ſed ſeruite Domino in omni corde veſtro.
Timete Dominũ & ſeruire ei in veritate & ex toto cor-
Ibidẽ.24 de veſtro.
Tu Salomon fili mi,ſcito Deũ patris tui,& ſerui ei cor-
1.Pa.2.9 de perfecto,& animo voluntario.
Seruite Domino in timore.
Pſal.2 1: Seruite Domino in lætitia.
99. Seruus tuus ſum ego,da mihi intellectum.
118.25. Ecce ſicut oculi ſeruorũ,Sicut oculi ancillæ.
12.82. Fili,accedens ad ſeruitutẽ Dei,ſta in iuſtitia & timore,&
Eccleſ.2.1 præpara animam tuam ad tentationem.
Eſa.41.9 Seruus meus es tu,elegi te,& non abieci te.
Luc.17.6 Quis veſtrum habens ſeruũ arãtem aut paſcentẽ boues
qui regreſſo de agro dicat illi ſtatim tranſi & recũbe:& nõ
dicit,Para quod cœnẽ,& præcinge te,& miniſtra mihi,do-
nec manducẽ & bibã,& poſt hæc tu manducabis & bibes?
Nunquid gratiã habet ſeruo illi,q̃a fecit quæ ei imperaue
rat?Non puto.
Ibid.10. Sic & vos cũ feceritis omnia quæ præcepta ſũt vobis di
cite,Serui inutiles ſumus.quod debuimus facere fecimus.
Ro.6.18 Liberati à peccato ſerui facti eſtis iuſtitiç.Humanũ dico
propter infirmitatem carnis veſtræ.Sicut enim exhibuiſtis
membra veſtra ſeruire immũditiæ & iniquitati ad iniquita
tem:ita nunc exhibete membra veſtra ſeruire iuſtitiæ in ſã
7.6. ctificationem
Nũc ſoluti ſumus à lege mortis, ĩ qua detinebamur:ita
1.Co.4 1 vt ſeruiamus in nouitate ſpiritus,& non in vetuſtate literç.
6.19. Sic nos exiſtimet homo,vt miniſtros Chriſti.
Non eſtis veſtri,empti enim eſtis precio magno.Glorifi
cate & portate Deum in corpore veſtro.

Cum

Cum liber eſſem, ex omnibus, omnium me ſeruum feci: vt plures lucri facerem. 9.19.

In omnibus exhibeam⁹ noſmetipſos ſicut Dei miniſtros in multa patientia. 2.Co.6.4

Nemo militans Deo implicat ſe negociis ſecularibus, vt ei placeat, cui ſe probauit. 2.T.2.4

Regnũ immobile ſuſcipiẽtes, habemus gratiam, per quã ſeruiamus placentes Deo, cum metu & reuerentia. He.12.18

Vos ſcitis à prima die, qua ingreſſus ſum Aſiã, qualiter vobiſcũ per oẽ tẽp⁹ fuerim, ſeruiẽs Deo cũ omni humilitate, act.20.19.

Salutaris.

CVſtodit dominus animas eorum. Pſ.96.10

Filij ſeruorum tuorum habitabunt, & ſemen eorum in ſeculum dirigetur. 101. 19.

Perdes omnes qui tribulant animam meam, quoniã ſeruus tuus ſum. 41.29.

Ecce intelliget ſeruus meus, & exaltabitur, & eleuabitur, & ſublimis erit valde. Eſ.52.13

Nunc liberati à peccato, ſerui autem facti Deo habetis fructum veſtrum in ſanctificationem, finem vero vitã æternam. Ro.6.22

Seruus malus profectum Domini negligit.

Vis eſt omnipotens, vt ſeruiamus ei? iob.21.1.5

QQui vnum acceperat, abiens, fodit in terram, & abſcõdit pecuniam Domini ſui. M.25.18

Huiuſcemodi Chriſto domino noſtro non ſeruiunt, ſed ſuo ventri. Ro.16.18

Malum pœnæ incurrit.

SI dixerit malus ſeruus in corde ſuo, Moram facit dñs meus venire, & cœperit percutere conſeruos ſuos, manducet autẽ & bibat cum ebrioſis, veniet dominus ſerui illius in die qua non ſperat, & hora qua ignorat, & diuidet eum, partemq́ue eius ponet cum hypocritis. Matt.24.84.

Ille ſeruus qui cognouit voluntatem dñi ſui, & non fecit ſecundum voluntatem eius, vapulabit multis· qui autẽ nõ cognouit & fecit digna plagis vapulabit paucis. Lu.12.47

Seruitus peccati in ſe vitioſa.

AMen, amen dico vobis, quia omnis, qui facit peccatum ſeruus eſt peccati. ioa.8.34.

Ro.6.16. An neſcitis quoniã cui exhibetis vos ſeruos ad obediẽdum ſerui eſtis ei⁹ cui obeditis, ſiue peccati ad mortẽ, ſiue obeditionis ad iuſtitiam?

2.Pe.8.19 Libertatẽ illis promittẽtes, quũ ipſi ſerui ſunt corruptionis. A quo enim quis ſuperatus eſt, huius & ſeruus eſt.

Homini damnoſa:

Ioã.8.35 SEruus non manet in domo in ęternum.

Rõ. 6.12. Non regnet peccatum in veſtro mortali corpore, vt obediatis concupiſcentiis eius.

ibidẽ. 20. Quũ enim ſerui eſſetis peccati, liberi fuiſtis iuſtitię. Quẽ ergo fructum habuiſtis, tunc in illis, in quibus nunc erubeſcitis. Nam finis illorum mors eſt.

Seruitus humana oneroſa.

G.9.24. EVigilans Noe ex vino, quũ didiciſſet quæ fecerat ei filius ſuus minor, ait: Maledictus puer Chanaã, ſeruus ſeruorum erit fratribus ſuis.

25.23. Duę gẽtes ſunt in vtero tuo, & duo populi (ait dominus Rebeccę) ex tuo ventre diuidetur. Populuſque populũ ſuperabit, & maior ſeruiet minori.

47.19. Eme nos in ſeruitutẽ regiam, & præbe ſemina, ne pereũte cultore, redigatur terra in ſolitudinem.

pr.12.24. Manus fortiũ dominabitur: quę autẽ remiſſa eſt, tributis ſeruiet:

1Co.7.23 Pretio empti eſtis, nolite fieri ſerui hominum.

Seruus bonus fideliter operatur.

pro.14.35 FIlio doloſo nihil erit boni, ſeruo autẽ ſapienti proſperi erunt actus. & dirigetur via eius

17.2. Seruus ſapiens dominabitur filiis ſtultis.

Ec.10.28. Seruo ſenſato liberi ſeruient.

Eph.6.5. Serui obedite dominis carnalibus cũ timore & tremore, in ſimplicitate cordis veſtri, ſicut Chriſto: non ad oculũ ſeruientes, quaſi hominibus placentes, ſed vt ſerui Chriſti.

Coll.3.22 Serui obedite per omnia dominis carnalibus, nõ ad oculũ ſeruiẽtes quaſi hominibus placentes, ſed in ſimplicitate cordis timentes Deum. Quodcunque facitis ex animo operamini: ſicut domino, & non hominibus, ſcientes quod à domino accipietis retributionem hæreditatis.

1.Ti.6.1 Quicunque ſunt ſub iugo ſerui, dominos ſuos omni honore dignos arbitrẽt' ne nomẽ dñi & doctrina blaſphemetur. Qui autẽ fideles habent dominos, nõ contemnãt, quia fratres ſunt, ſed magis ſeruiant, quia fideles ſunt & dilecti

Seruos

Seruos Dominis ſuis ſubditos eſſe in omnibus placētes, non condradicentes, non fraudantes, ſed in omnib. fidem bonam oſtendentes. Tit.2.9.

Admone illos principibus & poteſtatibus ſubditos eſſe, dicto obedire, ad omne opus bonum paratos eſſe, 32.

Serui ſubditi eſtote in omni timore dominis, non tantū bonis & mod eſtis, ſed etiam diſcolis. 1.Pe.2.18

A Domino ſuo vtiliter remuneratur:

Acceptus eſt regi miniſter intelligens.

Vides vt prōpti ad gerendum negotia in aulis regum miniſtrant, & non apud priuatos aut obſcuros. Pr.14.35 22.26.

Non lædas ſeruum in veritate operātē, nec mercenariū dantim animam ſuam. Ec.7.22

Seruus ſenſatus ſit tibi dilectus quaſi anima tua: nō defraudes illum in libertate, neque inopem derelinquas illum. Ibid.23

Si eſt tibi ſeruus fidelis, ſit tibi quaſi anima tua. Si læſeris eum iniuſtè, in fugam conuertetur. 33.31.

Et vos Domini eadē facite illis, remittentes minas, ſciētes quia illorū & veſter Dominus eſt in cælis: & perſonarū acceptio non eſt apud eum. Ep.6h.9

Domini, quod iuſtum eſt & æquum, ſeruis præſtate, ſciētes, quoniam & vos Dominum habetis in cœlo. Collo.4.1

Seruus malus oſcitanter operatur.

Cibaria, & virga, & onus aſino: panis & diſciplina, & opus ſeruo. Operatur in diſciplina, & quærit requieſcere, laxa manus illis, & quærit libertatem. Ec.33.25

A Domino decentur coartatur.

Seruus verbis, non poteſt erudiri: quia quod dicis, intelligit, & reſpondere contemnit. Pr.29.19

Qui delicatè à pueritia ſua nutrit ſeruū ſuum, poſtea ſētiet eum contumacem. Ibid. 21

Iugū & lorū ceruicē ſubigunt, neruus & tormenta ſeruū malitioſum, Mitte illū in opus, ne vacet: otiū.n. multa vitia docuit. Adige eū ad opus quod officiū eius poſtulat. Quod ſi non obedierit ſuis graua illum compedibus. Ec.33.27

Siba, vide Ziba.

Siceleg, vide Ziceleg.

Sichem filius Hemor Dinam rapit, & concunbit cum illa Gen.34.2. necatur. 34.26.

Signa futurorum.

Gen,9.12 HOc eſt ſignum fœderis quod do inter me & vos & ad omnẽ animã viuẽtẽ quæ eſt vobiſcum in generationes ſempiternas:arcum meum(i.iridem,)ponã in nu-
Ex,31,13 bibus & erit ſignum fœderis inter me,& inter terram

Videte vt ſabbathum meum cuſtodiatis,quia ſignum eſt inter me & inter vos in generationibus veſtris.

Ioſ.2.18 Exploratores miſi à meretrice Ràab in vrbẽ Hyericho dixerunt ad eũ,innoxij erimus à iuramẽto hoc,quo adiuraſti nos ſi ingrediẽtibus terrã,ſignũ fuerit funiculus iſte coccineus,& liganeris eum in feneſtra per quam demiſiſti nos.

1.*Reg*.2. Hoc autẽ erit vobis ſignum quod venturum eſt duob.fi-
34. liis Ophni,& Phinees in vno die morientur ambo.

Hoc tibi erit ſignũ quia Deus vnget te in principẽ,cum
Ca.10.2 abieris hodie à me inuenies duos viros iuxta ſepulchrum Rachel,in finibus Beniamin in meridie,dicentque tibi; inuentæ ſũt aſinæ ad quas ieras perquirendas,& intermiſſis
2.Reg.5 pater tuus aſinis,ſollicitus eſt pro vobis.
24. Cùm audieris ſonitum gradientis in cacumine priorũ tunc inibis prœlium,qa tunc egredietur dominus ante faciem tuam vt percutiat caſtra Phyliſtiim,

4.Reg.19 Tibi autem Ezechia hoc erit ſignũ, comede hoc anno
29 quę repereris,in ſecundo autem anno quæ ſponte naſcuntur,porrò in tertio anno ſeminate,& metite,plãtate vineas & comedite fructum eorum.

Eſa,38.7 Hoc autem tibi erit ſignum à Domino quia faciet Dñs quod locutus eſt,ecce ego reuerti faciam vmbram linearũ per quas deſcẽderat in Horologio Achaz,in ſole retrorſũ decẽ lineis & reuerſus eſt ſol decẽ lineis per gradus quos deſcenderat,Tob.5.3.

Luc.2.12 Et hoc vobis ſignum inuenietis,infantem pannis inuolucum & poſitum in præſepio.

Signa in memoriam præteritorum.

Ex.12,3 LOquimini ad vniuerſum cætum filiorum Iſrael,& dicetis illis:decima dies mẽſis huius tollat vnuſquiſque agnum per familias & domos ſuas.

Nũ,15. Loquere filiis Iſrael & dices ad eos,vt faciãt ſibi fimbrias
38. per angulos paliorũ ponentes in eis vittas hyacinthinas, Cap.19,38.

Dixitque

Dixitque dominus ad Moyſen, Refer virgam Aaron in tabernaculum teſtimonij, vt ſeruetur ibi in ſignum filiorũ Iſrael & quieſcant querelæ eorum à me ne moriãtur. Ioſ. Cap. 4. 6. Ex 17.16

Signa & miracula fiunt vt per ea omnipotentia, veritas, iuſtitia & bonitas Dei, innoteſcat.

Moyſes tribus ſignis à Deo accepitis in Ægyptũ cu vxore proficiſcitur dixitque ad eum. Quid eſt quod tenes in manu tua? Reſpondit, Virga 6 dixitque dominus rurſus, mitte manum tuã in ſinum tuum quã cũ miſiſſet in ſinũ protulitleproſam inſtar niuis. Retrahe ait, manum tuã in ſinum tuum. Retraxit & protulit iterum, & erat ſimili carni reliquæ. 17. Virgam quoque hãc ſume in manu tua in qua facturus es ſigna. Exo. 4. 2

Audiui murmurationes filiorum Iſrael, loquere ad eos: veſpere comedetis carnes & mane ſaturabimini panibus ſcietiſque quod ego ſum dominus Deus veſter. C. 16. 12.

Hæc igitur dicit dominus Deus, in hoc ſcies quod ego ſum dominus: ecce percutiam virga quæ in manu mea eſt aquam fluminis & vertetur in ſanguinem. Ca. 7. 17

In hoc (inquit Ioſue ſcietis ꝙ dñs Deus viuẽs in medio veſtri eſt, & diſperdet in cõſpectu veſtro Chananæũ, Hethæum, Hæueũ & Pherezæum, Gegeſæum quoque & Iebuſæum & Amorrhæũ. 14. Ecce Arca fœderis domini omnis terræ ãtecedet vos per Iordanẽ, &c. Igitur egreſſus eſt populus de tabernaculis ſuis, vt tranſiret Iordanẽ & ſacerdotes qui portabant Arcam fœderis pergebant ante eum. Ioſu. 3. 10

Hæc autem dicit dominus Deus Iſrael: hydria farinę nõ deficiet nec lechytus olei minuetur vſque ad diem in qua dominus daturus ad pluuiam ſuper faciem terræ. 3R. 17. 14

Cecidit autẽ ignis dñi & vorauit holocauſtũ, & ligna, & lapides, puluerẽ quoque & aquã quæ erat ĩ aquęductu lãbens, ꝙ cũ vidiſſet omnis populus cecidit faciẽ ſuam, & ait, dñs ipſe eſt Deus dñs ipſe eſt Deus, Cap. 20. 15. 14. 28. C. 18. 38

Cumque rex audiſſet ſermonem hominis Dei, quẽ inclamauerat, contra altare in Bethel, extendit manum Hieroboam) de altari dicens, apprehendite eum & exaruit manus eius quem extenderat contra eum, nec valuit eam retrahere ad ſe; 3. R. 13. 4

4.Re.5.14 Deſcendit (Naaman leproſus,) & lauit in iordane ſepties iuxta ſermonem viri Dei, & reſtituta eſt caro eius, ſicut caro pueri paruuli & mundatus eſt.

Cap.20.9 Cui ait Eſaias, hoc erit ſignum à domino quod facturus ſit Dominus ſermonem quem locutus eſt. Vis vt deſcẽdat vmbra decem lineis, an vel reuertatur totidem gradibus?

Ma.8.29 Et dicit ei Ieſus: Quid timidi eſtis modicæ fidei? Tunc ſurgens imperauit ventis, & mari, & facta eſt tranquilitas magna.

Cap. 9.2 Et ecce offerebant ei paraliticum iacentem in lecto. Et videns Ieſus fidem illorum dixit paralytico. confide fili, remittuntur tibi peccata tua.

C.14.28 Reſpondẽs autẽ Petrus dixit domine ſi tu es, iube me venire ad te ſuper aquas. Et ipſe ait, Veni. Et deſcendẽs Petrus de nauicula, ambulabat ſuper aquam vt veniret ad Ieſum.

Sion rex Amorrhæorum concedere noluit vt Iſrael tranſiret per fines ſuos, Nume.21.23. Deut.2.30 percuſſus eſt in ore gladij, Nume.21 24.

Silas cum Paulo mittitur Antiochiam Act 15.27. Profectus eſt eſt cum Paulo.15.40 remanſit Berrocæ.17.14.

Silere eſt valde vtile.

Pr.17.27 Qui moderatur ſermones ſuos doctus & prudens eſt & pretioſi Spiritus vir eruditus.

Eccle.3.7 Tempus tacendi, & tempus eſt loquendi.

Cap.20.6 Eſt autem tacens nõ habẽs Spiritum loquelæ, & eſt tacens ſciens tempus apti temporis.

Ecc.29.6 Et in tẽpore redditionis poſtulabit tempus, & loquetur verba tædij & murmurationem & tempus cauſabitur.

Ca 32.12 In multis eſto quaſi iuſtus, & audi tacẽs ſimul & quęrẽs

Simonia.

Mat.10.8 Gratis accepiſtis, gratis date.

Act.8.18 Cùm vidiſſet Simo, quia per impoſitionem manus Apoſtolorum daretur Spiritus ſanctus, obtulit eis pecuniã, dicens: Date & mihi hanc poteſtatem, vt cuicunque impoſuero manus, accipiat Spiritum ſanctum. Petrus autem dixit ad eum, pecunia tua tecum ſit in perditionem: quoniam donum Dei exiſtimaſti pecunia poſsideri.

Pœnis grauibus percutitur.

NVnc igitur accepiſti argentum, ſed & lepra Naaman adhærebit tibi, & ſemini tuo. Et egreſſus eſt ab eo leproſus quaſi nix. 4.R.5.16

Non eſt tibi pars, neque ſors in ſermone iſto Cor enim tuum non eſt rectum coram Deo. pœnitentiam itaque age ab hac nequitia tua, & roga Deum ſi fortè remittatur tibi hæc cogitatio cordis tui. Act.8.22

*Silo locus eſt in quo fuit domus Dei, Ioſue.*18.1. *iudic.*18.31. ✠ 20.18 1. Reg.1.3. *conuenerunt omnes in ſilo propter Rubenitas Ioſue.*22.12. *de ſilo affertur arc.*1.1. *Re* 44. *Ier.*7.12. ✠ 26.6.

*Simeon naſcitur Gen.*29.33. *interficit cum Leui Sichemitas.*34 25. *eam ob rem arguuntur à patre*, 49. 5. *in vinculis tenetur in Aegypto.*42 25.

*Simon in Bethania excipit Dominum, Mat.*26.6. *Marc.*13.3. *Ioan.*12.1.

Simplicibus & abiectis hominibus reuelat Deus ſubinde ſuum verbum, & abſcondit illud ſapientibus in oculis ſuis.

ET audient in die illa ſurdi verba libri, & de tenebris & caligine oculi eorum videbũt. 24. Sciẽt errantes ſpiritum intellectum, muſſitatores diſcent legem. *Eſ.*29.18

Cor ſtultorum intelligit ſcientiam & lingua balborum velociter loquetur & plenè. Ca.32.4

Inuentuſq; eſt in ea (ciuitate) vir pauper & ſapiens, & liberauit vrbem per ſapientiam ſuam, & nullus deinceps recordatus nominis illius pauperis. *Ec* 9. 15

Et ecce Angelus Domini ſtetit, iuxta illos, & claritas Dei circonfulſit illos, & timuerũt timore magno. 15. Et factum eſt vt diſceſſerũt ab iis Angeli in cœlum, paſtores loquebãtur ad inuicem. Tranſeamus vſque Bethleem & videamus hoc verbũ quod factum eſt quod Dominus oſtẽdit nobis. *Luc.* 2.9

Quod cum videret Petrus, excidit ad genua Ieſu dicẽs, Exi à me quia homo peccator ſum Domine. *Cap.*5.8

In ipſa hora exultauit ſpiritu & dixit, Confiteor tibi pater Domine cœli & terræ, quod abſcõdiſti hæc à ſapiẽtib. & prudẽtibus & reuelaſti ea paruulis, & pater mi, quia ſic placuit ante te. idem habetur Matt. 11. 25. Ca.10.21

Videntes autẽ Petri conſtantiam, & Ioãnis comperto ꝙ *Act.*4.13

homines eſſent ſine literis,& idiotæ admirabãtur,& cogn-
ſcebant eos quoniam cum Ieſu fuerant.

1.Co.1,20 Vbi Sapiēs? vbi Scriba? vbi conquæſitor huius ſæculi, non-
ne ſtultã fecit Deus ſapiētiã huius mundi? nã quia in Dei
ſapiētia nõ cognouit mundus per ſapiētiã Deũ, placuit deo
per ſtultitiã prædicationis ſaluos facere credentes.

Cap.2.1 Et ego cùm veniſſē ad vos fratres, veni nõ in ſublimitate
ſermonis aut ſapiētiæ, annuntiãs vobis teſtimoniũ Chriſti.

Simplex & rectus.

Ge.20.7 Dixitque ad Abraham Deus: Et ego ſcio quod ſimplici
corde feceris, & ideò cuſtodiui te ne peccares in me
& non dimiſi te vt non tangeres eam.

Dixitque dñs ad eum (Sathanam) nũquid cõſideraſti ſer-
uum meum Iob quod non ſit ei ſimilis in terra, homo ſim-
plex, & rectus, ac timens Deum, & recedens à malo.

Iob: 1.8. Ecce ego mitto eos ſicut oues in medio luporũ, eſtote
Ma.10.16 ergo prudentes ſicut ſerpentes, & ſimplices ſicut colũbæ.

Ro 16.17 Rogo autem vos fratres vt obſeruetis eos qui diſſentio
nes & offēdicula præter doctrinam quam vos didiciſtis fa
ciunt, & declinate ab illis, huiuſmodi enim Chriſto domi-
no non ſeruiunt ſed ſuo ventri. & per dulces ſermones, &
benedictiones ſeducunt corda innocentum.

Eph. 6.5 Serui obedite Dominis carnalibus, cum timore & tre-
more in ſimplicitate cordis veſtri ſicut & Chriſto.

Co.3.22 Serui obedite per omnia Dominis carnalibus non ad
oculum ſeruientes, quaſi hominibus placentes, ſed in ſim
plicitate cordis timentes Deum.

Simulatio & Hipocryſis cauenda.

Eccl.1,36 NE ſis incredibilis timori domini, & ne acceſſeris ad eũ
duplici corde.

Eſa.32.6 Stultus. n. fatua loquitur & cor eius faciet iniquitatē vt
perficiat ſimulationē, & loquatur ad dominũ fraudulēter,
& vacuã faciat animã eſurientis, & potum ſitienti auferat.

Hye.9.6 Habitatio tua (Iſrael) in medio doli, in dolo renuerũt ſci
re me dicit dominus: &c, 8. Sagitta vulnerans lingua eorũ,
dolum locuta eſt, in ore ſuo pacem cum amico ſuo loqui-
tur & occultè ponit ei inſidias.

Iob 15.34 Congregatio enim Hypocritæ ſterilis, & ignis deuora-
bit tabernacula eorum qui munera libenter accipiunt.

Non

Non enim ætati noſtræ dignũ eſt(inquit Eleazarus(fin 2.M.6.24
gere, vt multi adoleſcentes arbitrãtes Eleazarum nonagin
ta annorũ tranſiſſe ad vitam alienigenarum,& ipſi propter
meam ſimulationem,& propter modicũ corruptibilis vitæ
tempus decipiãtur,& per hoc maculam,atque execrationẽ
meę ſenectuti conquiram, Matt.23.*

Sobrietas, vide Temperantia.
Societas bonorum quærenda, malorum vitanda.

CVmque eſſet manè,cogebant eum(Loth) Angeli dicẽ Ge.19.15
tes: ſurge tolle vxorem tuã,& duas filias quas habes,
ne & tu pariter pereas in ſcelere ciuitatis,diſſimulãte illo,
apprehenderunt manum eius, & manum vxoris, & duarũ
filiarum eius,eò quod parceret dominus illi. Leu.7.19
Caro quæ aliqd tetigerit immundũ non comedetur,ſed
comburetur igne,qui fuerit mundus veſcetur ex ea,&c. nu.16.25
ſurrexitq, Moyſes,& abiit ad Dathã & Abyrõ & ſequen
tibus eũ ſeniorib⁹ Iſrael dixit ad turbã:recedite à taberna
culo hominum impiorum iſtorũ,& nolite tangere quę ad
eos pertinent ne inuoluamini peccatis eorum cap.25.4. ioſ.23.12
Si volueritis gentiũ harũ quæ inter eos habitant errori
bus adhęrere,& cum eis iũgere cõnubia,atq, amicitias co-
pulare,iam nunc ſcitote quod dominus Deus veſter nõ eas
deleat ante faciem veſtram,ſed ſunt vobis in laqueũ, & of
fẽdiculum ex latere veſtro,& ſudes ĩ oculis veſtris, donec
vos auferat atque diſperdat de terra hac optima,quam tra
didit vobis(Iſraelitis.) 2.pa.19.2
Cui(Ioſaphat) occurrit Iehu filius Hannani videns &
ait ad eum.Impio prębes auxiliũ,& his qui oderunt domi
nũ amicitia iungeris,& idcirco irã dñi merebaris,ſed bona
opera inuenta ſũt in te eò quod abſtuleris lucos de terra
Iuda,& pręparaueris cor tuum vt requireres dominum
deum patrum veſtrorum &c.
Pepigi fœdus cum oculis meis,vt nõ cogitarem quidem iob.31.1.
de virgine.
Non ſedi cum conſilio vanitatis,& cum iniqua gerenti- pſa.25.4
bus non introibo.8.domine dilexi decorem domus tuę,&
locum habitationis glorię tuæ.
Noli æmulari in malignãtibus,neque zelaueris faciẽtes 36.1.
iniquitatem.

Fili

Pro.1.10. Fili mi ſi te lactauerint peccatores non acquieſcas eis.
cap.4.14 Ne delecteris in ſemitis impiorũ,nec tibi placeat malorũ
via,fuge ab ea,nec trãſeas p illã,deſere illã,& declina ab ea.
Ca.6.25 Nõ cõcupiſcat pulchritudinem eius cor tuum,vt capia-
ris nutibus eius , precium enim ſcorti vix eſt vnius panis,
mulier autem viri precioſam animam capit.
Ca.13.20 Qui cum ſapientibus graditur ſapiens erit,amicus ſtulto
rum ſimilis efficitur.
C.20.19 Ei qui reuelat myſteria & ambulat fraudulenter , & dila
tat labia ſua ne commiſcearis.
C.22.10 Eiice deriſorem & exibit cum eo iurgiũ,ceſſabuntq; cau
ſę & contumeliæ.24.Noli eſſe amicus homini iracũdo ne-
Cap23.6 que ambules cum viro furioſo.
Ne comedas cũ homĩe inuido,& ne deſideres cibos ei'.
17.Nõ æmuletur cor tuũ peccatores,ſed in timore domini
Ca.24.1 eſto tota die,
Ne æmuleris viros malos,nec deſideres eſſe cum eis.
Time dominum fili mi,& regem , & cum detractoribus
ca 28,27 non commiſcearis.
Abominantur iuſti virum impium,& abominãtur impij
Ier.16.8 eos qui in recta ſunt via.
Domum conuiuij non ingrediaris,vt ſedeas cum eis, &
Ec.6.35 comedas & bibas.
In multitudine presbyterorum prudentũ ſta,& ſapiẽtiæ
illorum in corde cõiungere,vt omnẽ narrationem Dei poſ-
cap. 8.1. ſis audire,prouerbia laudis non effugiant à te.
Nõ litiges cũ homine potenti,ne fortè incidas in manus
illius.18 Cum audaces nõ eas in via , ne fortè grauet mala
ſua in te,ipſe enim ſecundum voluntatem ſuam vadit & ſi
cap.9.21 mul cum ſtultitia ſua periet.
Secundum virtutem tuam caue te à proximo tuo,& cum
cap.13.1. ſapientibus & prudentibus tracta.
Qui tetigerit picẽ inquinabitur ab ea,& qui cõmunica
uerit ſuperbo, induet ſuperbiam.20 Omnis caro ad ſimilẽ
Tob 1:5. ſibi cõiungetur,& omnis homo ſimili ſui ſociabit' ca.12:10
Act.19.9 Deniq; cũ irẽt oẽs ad vitulos aureos,quos Hyeroboã fece
rat rex Iſrael,hic, Tobias,ſol' fugiebat cõſortia omniũ,&c.
Cùm autẽ quidã indurarẽtur vt non crederent maledicẽ-
2Co.6.14 tes viã domini coram multitudine diſcedens ab eis , ſegre-
gauit diſcipulos quotidie diſputãs in ſchola tyrãni cuiuſdã
Nolite iugum ducere cum infidelibus,quę enim participa

tio

tio iuſtitię cũ iniquitate? aut q̃ ſocietas luci ad tenebras?

Nolite communicare operibus infructuoſis tenebrarũ, *Eph 5.11.* magis autem redarguite

Alexander ærarius multa mala mihi oſtendit, reddet illi *2 Ti 4.14* Dominus ſecundum opera eius.&c.25.quem & tu deuita.

Et audiui vocem aliã de cœlo dicentẽ. Exite de illa (Baby *apo.18.4.* lone) populus meus, & ne participes ſitis delictorum eius. & de plagis eius non accipiatis.

Sodoma & Gomorrha amœniſſimo loco ſita, Gen.13.10 ſpoliantur, Gen.14.11. ſubuertũtur à domino, Gen.19.25. Deut. 29.23. Sap.10.6 7 ſecundum verba Domini, 18.20. cauſa Ezech. 16. 49.

Sol & Luna creantur

Dixit autem Deus fiant lũminaria in firmamento Cœli & *Ge 1.14.* diuidãt diem ac noctem, & ſint in ſigna, & tempora, & dies, & annos, vt luceant in Firmamento cœli, & illuminent terram, & factum eſt ita.

Steterunt ad impium Ioſue.

TVnc locutus eſt Ioſue domino in die qua tradidit A- *Ioſ.10.12* morrhęum in cõſpectu filiorũ Iſrael, dixitque coram eis. Sol cõtra Gabaon ne moueans & Luna contra vallem Aialon, ſteteruntq; ne Sol & Luna, donec vlciſceretur ſe Gedeon in inimicis ſuis.

Retroceſſit Sol.10.gradibus ad petitionem Ezechiæ, & preces Eſaiæ.

INuocauitq; Eſaias propheta Dominum, & reduxit vm- *4 R.20.11* bram (Solis) per lineas quibus iam deſcenderat in Horologio Achaz retrorſum decem gradibus.

Amittit lumen ſuum.

A Sexta autẽ hora tenebræ factæ ſunt ſuper vniuerſam *M.27.45* terram vſque ad horam nonam, idem teſtatur Marc. 15.33. Item Luc.23.44.

Sollicitudo nimia improbanda.

SEx diebus operaberis, & ſeptimo die ceſſabis arare & *Ex.34 21* metere.

Afflixit penuria & dedit tibi cibũ manna, quod ignora *Deut.8 3* bas

bas tu & patres tui,vt oſtēderet tibi quod nō in ſolo pane viuit homo,ſed in omni verbo,quod egreditur de ore Domini.

Iob.7.17. Quid eſt homo quia magnificas eum,aut quid apponis erga eum cor tuum.18.Viſitas eum diluculo,& ſubito probas illum

Pſ.54.23 Iacta ſuper dominum curam tuam,& ipſe te enutriet,& non dabit in ęternum fluctuationem iuſto.

144. 15. Oculi omnium in te ſperant domine,& tu das eſcā illorum in tempore oportuno,aperis tu manum tuā,& imples omne animal benedictione.

Pro.10.3 Non affligit dominus fame animam iuſti, & inſidias impiorum ſubuertet.

C.13.25: Iuſtus comedet,& replebit animam ſuam,venter autem impiorum inſaturabilis.

Le.25.20 Quod ſi dixeritis,quid comedemus anno ſeptimo, ſi nō ſeuerimus neque colligerimus fruges noſtras.

Ma.6.25 Ideò dico vobis ne ſoliciti ſitis animæ veſtræ quid manducetis,neq, corpori veſtro quid induamini,nonne anima veſtra plus eſt quàm eſca?& corpus pluſquam veſtimētū.

cap.10.9. Nolite poſſidere aurum,neque argentum, neque pecuniam in zonis veſtris.

Luc.8.14 Quod aūt in ſpinas cecidit hi ſunt qui audierunt,& à ſolicitudinibus,& diuitiis,& voluptatib⁹ vitę eūtes ſuffocāt, & non referunt fructum.idem Matt.13:22.habetur.

ca.12.22 Ideo dico vobis nolite ſolliciti eſſe animę veſtræ quid māducetis,neq, corpori veſtro quid induamini, anima pl⁹ eſt quàm eſca,& corpus plus quàm veſtimentum.

ca.14.18 Et cœperunt ſimul omnes excuſare,Primus dixit villā emi & neceſſe habeo videre illam,rogo te habe me excuſatum.cap.21.31.

Ma.16.7 At illi cogitabant inter ſe dicentes quia panes nō accepimus.ſciens autem Ieſus dixit(diſcipulis) Quid cogitatis inter vos modicę fidei quia panes non habetis?

1.co.7.32 Volo autem vos ſine ſollicitudine eſſe,qui ſine vxore eſt ſollicitus eſt quæ domini ſunt,quomodo placeat Deo,qui autem cum vxore eſt ſollicitus eſt quæ mūdi ſunt,quomodo placeat vxori & diuiſus eſt.cap.21.31:

Phil.4.6. Nihil ſolliciti ſitis,ſed in omni oratione,&obſecratione cum gratiarum actione petitiones veſtræ innoteſcāt apud Deum.

Hu

Humiliamini igitur ſub potēti manu Dei, vt vos exaltet in tempore viſitationis, omnē veſtram ſolicitudinem proiicientes in eum, quoniam ipſi eſt cura de vobis. *1.Pe.5.7*

Sint mores ſine auaritia, contenti præſentibus. ipſe enim dixit non te deſeram, neque derelinquam. *Heb.13.5*

Somnia & Viſiones quibus olim Deus ſuam voluntatem aperiebat.

VEnit autē Deus ad Abimelech per ſomnium nocte & ait illi: Et morieris propter mulierem quam tuliſti, habet enim virum. *Gen.20.3*

Viditq;(Iacob) in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terrā & acumen illius tāgens cœlum, Angelos quoq; aſcendētes & deſcendentes per eam, & Dominum innixum ſcalę dicentē ſibi. Ego ſum Dominus Deus Ahraham patris tui, & Deus Iſaac, terram in qua dormis tibi dabo & ſemini tuo. *Ca.28 12*

Viditque(Labam Iacob fugientem quem inſequitur) in ſomnis dicentem ſibi Dominus: Caue ne quicquam aſperè loquaris conta Iacob, cap.37.5. cap.40.8. *Ca.31. 24*

Poſt duos annos vidit Pharao ſomnium, putabat ſe ſtare ſuper fluuium de quo aſcendebant boues ſeptem pulchræ & graſſæ nimis, & paſcebantur in locis paluſtribus. *Ca.41.1*

Profectuſq; Iſrael cū omnibus quæ habebat, venit ad puteū iuramenti, & mactatis ibi victimis Deo patris ſui Iſaac audiuit eum per viſionē nocte vocantem ſe & dicentē ſibi Iacob, Iacob, cui reſpondit: Ecce adſum. Ait illi Deus, Ego ſum fortiſſimus Deus patris tui, noli timere, deſcēdo in Ægyptum, quia in gentem magnam faciam te ibi. *Ca.49.2*

Dixit Deus ad eos (Aaronem & Mariā ſororē Moyſis) audite ſermones meos: ſi quis fuerit inter vos propheta Dñi, in viſione apparebo ei, vel per ſomniū loquar ad eum &c. *Nū.12.9*

Cūmq, veniſſet Gedeō narrabat aliquis ſomniū proximo ſuo, & in hunc modū referebat quod videbat: Vidi ſomniū & videbat mihi quaſi ſubcinericius panis, ex hordeo volui & in caſtra Madiā deſcēdere, cumq, perueniſſet ad tabernaculū, percuſſit illud, atq, ſubuertit, & terræ funditus coæquauit, Reſpōditis cui loquebatur, nō eſt hoc aliud niſi gladius Gedeonis filij Ioas viri Iſraelitæ, tradidit enim Dominus in manu eius Madian, & omnia caſtra eius. Cumque audiſſet *Iud:7.13*

Gedeon

Gedeon ſomnium,& interpretationē ei⁹ adorauit & reuerſus eſt ad caſtra Iſrael,&ait: Surgite tradidit enim Domin⁹ in manus noſtras caſtra Madian,1.Reg 3,8 11.

Ca.28.9. Cōſuluitq́;(Saul)Dominum & nō reſpōdit ei,neque per ſomnia, neque per Sacerdotes,neque per Prophetas.

2.Re.7.4 Dixitq́; Nathan ad regem:Omne quod eſt in corde tuo, vade quia Dominus tecum eſt. Factum eſt autem in illa nocte & ecce ſermo Domini ad Nathan dicens: Vade & loquere ad ſeruum meū Dauid.Hęc dicit Dominus,nū quid tu ædificabis mihi domum ad habitandum?

3.Re.3.5 Abiit itaq;(Salomon)in Gabaon vt immolaret ibi, illud quippe excelſum maximū.m·lle hoſtias obtulit in holocauſtum Salomon ſuper altare illud in Gabaon. Apparuit autē dn̄s Salomoni ꝑ ſōniū nocte dicēs:Poſtula ꝙ vis vt dē tibi,

Iob.7.4 Terrebis me per ſomnia, & per viſiones horrore cōcuties

Ca.33.15 Semel loquitur Deus per ſomnium in viſione nocturna quando irruit ſopor ſuper gentes, & dormiuit in lectulo.

Dan.2.1 In anno ſecūdo regni Nabuchodonoſor,vidit Nabuchodonoſor ſomnium & cōterritus eſt ſpiritus eius,& ſomniū eius,fugit ab eo.

Ca.7.‡ Viſio Danielis de quatuor beſtiis,quatuor regna deſignantibus,&c.Mach.15.:1.14 de Onia orante pro populo.

Mat.1.20 Hęc autem eo cogitāte,Ecce Angelus Domini apparuit in ſomnis Ioſeph,dicens,Ioſeph fili Dauid,noli timere accipere Mariam coniugem tuam,quod enim in ea natum eſt, de ſpiritu ſancto eſt.

Cap.2.12 Er reſpōſo accepto in ſomnis ne redirent ad Herodē,per aliā viam reuerſi ſunt in regionē ſuam,qui cum receſſiſſēt ecce Angelus Domini apparuit in ſomnis Ioſeph dicēs:Surge & accipe puerum& matrē eius,& fuge in Ægyptū, & eſto ibi vſque dum dicam tibi.

Act.16.9 Cum autē pertranſiſſent Myſiam deſcenderunt Troadē & viſio per noctē Paulo oſtenſa eſt.Vir Macedo quidam erat ſtans ac deprecans eum & dicens,tranſiens in Macedoniam adiuua nos.

Cap.18.9 Dixit autē Dominus nocte in viſione Paulo·noli timere ſed loquere, & ne taceas, propter quod ego ſum tecum, & nemo apponetur tibi,vt noceat te,quoniam populus eſt mihi multus in hac ciuitate.

Cap.23.11 Sequenti autem nocte aſſiſtens ei Dominus ait: cōſtās eſt

eſto:ſicut eĩ teſtificatus es Deũ in Hieruſalẽ, ſic te opor-
ter & Romę teſtificari. Cap.7.

Aſtitit.n.mihi hac nocte angelus Dei cuius ſum ego & Cap.27.
cui deſeruio dicẽs:ne timeas Paule,Cęſari te oportet aſſiſte 23.
re & ecce donauit tibi Deus oẽs homines qui nauigãt tecũ

Somnia & viſiones quæ non conueniunt cum doctrina Chriſti & eccleſiæ ſunt contemnenda. De.13.2.

SI ſurrexerit in medio tui ꝓphetes aut q ſõniũ ſe vidiſſe
dicat,& prædixerit ſignũ atq,portentũ,& euenerit qđ
locutꝰ eſt,& dixerit tibi eamus,& ſequamur Deos alienos
quos ignoras & ſeruiamus eis,non audies verbo prophetę
illiꝰ aut sõniatꝰ:qa tẽtat vos dñs Deus veſter,vt palã fiat vt
diligatis eũ annõ,ĩ toto corde veſtro & ĩ tota anima veſtra. Ec.34.1

Vna ſpes & mendaciũ viro inſenſato,& ſomnia extollũt
imprudẽtes quaſi qui apprehẽdit vmbrã & perſequitur vẽ
tum,ſic qui attendit ad viſa mendacia.&c.

Hæc dicit Dñs exercituũ,nolite audire verba ꝓphetarũ
q prophtãt vobis,& decipiunt vos viſionẽ cordis ſui loquũ Hi.23.16
tur & nõ de ore Dñi 25.Audiui q̃ dixerũt ꝓphetæ prophe
tantes in nomine meo mẽdaciũ atq,dicẽtes Sõniaui, ſom-
niaui.Vſquequo iſtud eſt in corde prophetarũ vaticinãtiũ
mendacium,& prophetantium ſeductiones cordis ſui?&c. Ca.29.8

Hæc dicit dñs exercituũ Deus Iſrael non vos ſeducant
prophetę veſtri qui ſunt in medio veſtrũ,& diuini veſtri&
attendatis ad ſomnia veſtra q̃ vos ſomniatis,quia falſò ipſi
ꝓphetãt vobis in nomine meo,& non miſi eos dicit dñs.

Obſeruatio prophana. Le.19.25

NOn augurebimini nec obſceruetis ſomnia. Eccl.34.6
Et ſicut parturiẽtis cor tuũ phãtaſia patiť,niſi ab altiſſi
mo fuerit emiſſa viſitatio,ne dederis ĩ illis cor tuũ: multos
enim errare fecerunt ſomnia,& exciderunt ſperãtes in illis

Sorobabel filius Salathiel.2 *Eſd.*1 2 1 *Matt.*1.13.Luc.3.27.*in-
ſtaurat templũ Domini* Ieroſolimis,1.*Eſdr* 3:3:3.*Eſd.*5 7 0.Eccl.
49.13.*genuit Abiud.*1.13.

Sorores Chriſti:Vide fratres.

Sors Nũ.2955

PLuribus maiorem partẽ dabis & paucioribus. minorẽ ſin
gulis ſicut nũc recẽſiti ſunt tradeť poſſeſſio ita dũtaxat
vt ſors terrã tribubus diuidat & familiis. Leuit,19.8.Nu.17,

Ego enim dedi vobis illā(terrā Chanaam)in poſſeſſionē
Ca.33.| q̄ diuidetis vobis ſorte,pluribus dabitis latiorē , & paucio
54. ribus anguſtiorē ,ſingulis vt ſors eeciderit ita tribuetur hę
reditas.Ioſu.7 19.
Io.18.10 .Itaq, perrexerūt(viri(à Moyſi miſſi)&luſtrātes eā(terrā)
in ſeptē ptes diuiſerūt·ſcribētes ī volumine reuerſiq;,sūt ad
Ioſue in caſtra Silo,q, miſit ſortes earā dño in Silo diuiſit-
que terrā filiis Iſrael in ſeptem partes·Idem.1.Para.2.5.8
1.Re,10‡ Vngitur Saul in regē à Samuele datis ac ſuccedentibus
ſignis,prophetat inter ꝓphetas & miſſis ſortib.à Samuele.
2.Eſ.11.1 confirmatur in regem,&c,Cap.14.42.

Habitauerūt autē principes populi in Hyeruſalē.reliqua vero plebs miſit ſortē,vt tollerēt vnā partē de decē q habitaturi eſſent in Hyeruſalem ciuitate ſancta,nouē vero partes in ciuitatibus,

Prou. 19 tes in ciuitatibus,
33. Sortes mittuntur in ſinum,ſed à domino temperantur.
Ca.18.18 Contradictiones comprimit ſors,& inter potentes quo
que diiudicat Ezech.21.19.
Iona 1:7 Et dixit vir ad collegā ſuū,Venite & mittamus fortes&
ſciamus quare hoc malū ſit nobis,& miſerunt ſortes,& ce
cidit ſors ſuper Ionam
Act.1.26 Et dederunt ſortes eius &,iceecidit ſors ſuper Mathiā &
annumeratus eſt cum vndecim.

Soſipatur comes Pauli.Act.20.4

Soſthenes princes Sinagogæ percutitur Act.18.17.

Spes iuſtorum non temporablibus rebus ſed in Deo,
eiuſque promiſsionibus funda tur.

Gen.26 ET multiplicabo ſeme tuū ſicut ſtellas cęli.daboq,poſteris tuis vniuerſas regiones has,&benedicēt ī ſemine tuo oēs gētes terrę,eo qđ obedierit Abrahā voci męę & cuſtodierit percepta atque mandata mea , & cæremonias leges que ſeruauerit.

iudi.7.2 Dixitq,,dñs ad Gedeō,multus tecū eſt populus,nec tradetur Madiā in manu eius,ne glorietus cōtra me Iſrael,& dicet meis viribus lucratus ſum,dixitquę dñs ad Gedeon, Adhuc populus multus eſt duc eos ad aquas & ibi ꝓbabo illos,de quo dexero tibi vt tecū vadat ipſe pergat,quē ire prohibuero,reuertatur,

1.Re,4.3 Et reuerſus eſt populus(Iſrael)ad caſtra dierūtque maiores natu de Iſrael,quare percuſſit nos hodie dñs corā Philyſtiim?Afferamus ad nos de Sylo Arcum fœderi dñi & veniat

niat ĩ mediũ nři vt ſaluet nos de manu inimicorũnoſtrorũ
Dixit aũt Dauid ad Philiſteũ,tu venis ad me cũ gladio,& C.17.45.
haſta,&clypeo,ego autẽ venio ad te in nomine domini e-
xercituũ dei agminum Iſrael, quibus exprobraſti hodie &
dabit te dominus in manu mea.cap. 22.1.
Et accedẽs vnus vir Dei,dixit ad regẽ Iſrael,hæc dicit do 3 R.20.28
minus.Quia dixerũt Syri deus montiũ eſt dominus, & nõ
eſt deus vallium,dabo enim multitudinẽ hanc grandem in
manu tua,& ſcietis quia ego ſum dominus.
Confortare & agamus viriliter pro populo noſtro , & pro 1P.19.13
vrbibus dei noſtri,dominus autem quod in conſpectu ſuo
bonum eſt faciet.
Vos ergo confortamini & nõ diſſoluãtur manus veſtræ 2.P.15.8
erit enim merces operi veſtro(ait Azarias ad regẽ Aſa)
In tpe illo venit Hanani propheta ad Aſã regẽ Iuda, & cap.16.7.
dixit ei.Qui habuiſti fiduciam in rege Syriæ,& non in dño
deo tuo ideirco euaſit regis Syriæ exercitus de manu tua. ca.20.12.
In nobis non eſt tanta fortitudo,vt poſſimus huic multi-
tudini reſiſtere quæ irruit ſuper nos,ſed cũ ignoremꝰ quid
agere debeamꝰ hoc ſolũ habemꝰ reſidui, vt oculos noſtros
dirigamus ad te(deus)
Viriliter agite&cõfortamini,nolite timere nec timeatis re 2.p.32:7
gẽ Aſſyriorũ,& vniuerſã multitudinẽ q̃ eſt cũ eo,multo.n.
plures nobiſcũ sũt,q̃ cũ illo,cũ illo.n eſt brachiũ carneũ
nobiſcũ aũt deꝰ noſter q auxiliator eſt noſter pugnatq; ꝓ
nobis Audite me viri Iuda(ait Ioſaphat(& oẽs habitatores C.20.20.
Ieruſalẽ credite in domino deo veſtro,& ſecuri eritis, cre-
dite prophetis eius,& cuncta euenient proſpera.
Et ſi corã hominib.tormẽta paſſi sũt,ſpes illorũ immorta cap.3. 4.
litate plena eſt ꝯ.q cõfidũt ĩ illo ĩtelligẽt veritatẽ,& fideles
in dilectiõe acquieſcẽt illi qm̃ donũ & pax eſt electis eiꝰ.
Crede deo &recuperabit te,& diriget viã tuam , & ſpera Eccl.2.6
in illum,ſerua timorẽ illius,& in illo veteraſce.12.Quis eñ
permãſit in mandatis eius & derelictus eſt?aut qs inuoca-
uit illum,& deſpexit illum?
Humiliare deo & expecta manus eius. Ca.13.9
Et immutauit tẽpora & dies feſtos ipſorũ,& in illis dies Ca.33.9
feſtos celebrauerunt ad horam. (benedicitur.
Spiritus timẽtium deũ quæritur,& in reſpectu illius be C.34.14
Capiatur laqueo oculorum ſuorum in me,& percuties eũ Iud.9.13
ex labiis charitatis meæ.

1. Mac. 3. 18. Ait Iudas facile eſt concludi multos in manu paucorum & non eſt differentia in cõſpectu Dei cæli, liberare in multis & in paucis,

Pſ. 9. 11. Sperent in te qui nouerunt nomen tuum quoniam nõ dereliquiſti quęrentes te domine.

12. 6. Ego autẽ in miſericordia tua ſperaui, exaltauit cor meũ in ſalutari tuo, cantabo domino qui bona tribuit mihi, & pſallam nomini domini altiſſimi.

13. 6. Quoniam dominus in generatione ſua iuſtus eſt, conſilium inopis confudiſtis, quoniam Deus ſpes eius eſt.

21. 5. In te ſperauerũt patres noſtri, ſperauerũt & liberaſti eos 10. Quoniã tu es qui extraxiſtiũ me de ventre, ſpes mea ab

24. 2. vberibus matris meę. (inimici mei.

30. 2. Deus meus in te cõfido nõ erubeſcã, neque irrideãt me Inclina ad me aurẽ tuã, accelera vt eruas me, eſto mihi ĩ Deũ ꝓtectorẽ me, & in domũ refugij vt ſaluũ me facias.

39. 5. Beatus vir cuius eſt nomen domini ſpes eius, & non reſpexit in vanitates & inſanias falſas. Pſal. 61. *

70. 1. Deus Deus meus ad te de luce vigilo.

90. 2. Dicit domino ſuſceptor meus es tu, & refugium meum Deus meus ſperabo in eum.

113. 9. Dom⁹ Iſrael ſperauit in domino, adiutor eorum & protector eorum eſt. Qui timet dominũ ſperauerunt in domino adiutor & protector eorum eſt.

141. 6. Clamaui ad te domine, dixi tu es ſpes mea portio mea in terra viuentium.

145. 5. Beat⁹ cui⁹ Deus Iacob adiutor eius, ſpes ei⁹ in dño Deo ipſius qui fecit cœlũ & terrã, mare & omnia que in eis ſũt.

Pro. 3. 5. Habe fiduciam in domino ex toto corde tuo & non innitaris prudentiæ tuæ,

ca. 22. 19 vt ſit in dño fiducia tua: vnde & oſtendi tibi eam hodie.

ca. 28. 25 Qui ſe iactat & dilatat iurgia concitat, qui vero ſperat in domino ſanabitur.

cap. 30. 5 Omnis ſermo Dei ignitus, clypeus eſt ſperantibus in ſe.

Eſ. 26. 4 Sperastis in dño in ſæculis æternis ĩ dño forti in ꝑpetuũ

ca. 29. 19 Et addent mittes in dño lætitiã & pauperes homines in ſancto Iſrael exultabunt.

cap. 30. 1. væ filiæ deſertores dicit dñs vt faceretis cõſiliũ & nõ ex me & ordiremini telam & nõ per ſpiritũ meũ. 15. quia hæc dicit Deus Iſrael. ſi reuertimini & quieſcatis ſalui eritis, in ſilentio & in ſpe erit fortitudo veſtra.

Væ qui deſcendũt in AEgyptũ ad auxiliũ in equis ſperã
tes & habẽtes fiduciã ſup quadragis q̃a multa ſunt,& ſuper Ca.31.1
equitibus quia prævalidi nimis,& ſunt confiſi ſuper ſanctũ
Iſrael & dominum non requiſierunt.

Quod ſi reſponderis mihi in Dño Deo noſtro cõfidimus
nunc ipſe eſt cuius abſtulit Ezechias excelſa & altaria & Ca.36.7
dixit Iuda Hieruſalem.coram altari iſto adorabitis.

Deus ſempiternus dominus qui curauit terminos terræ
non deficiet neque laborabit:nec eſt,inueſtigatio ſapientiæ Ca.40.
eius qui dat laſſo virtutẽ,& his qui non ſunt fortitudinẽ & 82
robur multiplicat.

Quid niteris bonam oſtendere viam tuam ad quærendã
dilectionem,quæ inſuper & malitias docuiſti vias tuas. Iere.2.33

Nolite confidere in verbis mendacij dicẽtes,templũ do
mini,templum domini,templum domini eſt. Cap.74.

Hæc dicit dñs,non glorietur ſapiens in ſapientia , & nõ Ca.9.23
glorietur fortis in fortitudine ſua,& nõ glorietur diues in
diuitiis eius,ſed in hoc glorietur q̃ gloriatur,ſcire & noſſe
me,quia ego ſum dñs qui facio miſericordiam & iudiciũ,
& iuſtitiam in terra,hæc enim placent mihi ait dominus.

Benedictus vir qui cõfidit in dño,& erit fiducia eius. Ca.177
Liberabo te in die illa ait dominus,& non traderis in ma Ca.39.
nus virorũ quos tu formidas,ſed eruens liberabo te,& gla 18.
dio non cades,ſed erit tibi anima tua in ſalutem,q̃a in me
habuiſti fiduciam ait dominus.

Pars mea dñs dixit anima mea,propterea expectabo eũ. Th.3.24
Et ſcient oẽs habitatores AEgypti quia ego dominus,pro Ex.29.6
eo quod fuiſti baculus arundineus domui Iſrael

Et tu ad Deum tuum cõuerteris,miſericordiã & iudiciũ Oſe.12.6
cuſtodi & ſpera in Deo tuo ſemper.

Nolite credere amico & nolite cõfidedere in duce,ab ea Mic.7.5
q̃ dormit in ſinu tuo cuſtodi clauſtra oris tui.7.Ego aũt ad
dominũ aſpiciã,expectabo Deũ ſaluatorẽ meũ,audiet me
Deus meus. (ſperantes in ſe. Nahũ.17

Bonus dominus & confortãs in die tribulationis & ſciẽs Matt.10
Qui amat patrẽ aut matrẽ plusq̃ me,non eſt me dignus, 37.
& qui amat filium filium aut filiam ſuper me in dignus.

In nomine eius gentes ſperabunt. Ca.12.21

Quib⁹ voluit Deus notas facere diuitias gloriæ ſacramẽ Col.1.27
ti huius in gentib.quod eſt Chriſtus in vobis ſpes gloriæ.
Gratias agamus Deo ſemper ꝓ omnibus vobis,memores 1.Th.1.3

operis fidei veſtræ & laboris & charitatis,& ſuſtinĕtiæ ſpei
domini noſtri Ieſu Chriſti ante Deum & patrem noſtrum.

1 Ti.1.1 Paulus Apoſtolus Ieſu Chriſti ſecundum imperium Dei
ſaluatoris noſtri Ieſu Chriſti ſpei noſtrę.

cap.6.17 Diuitibus huius ſæculi pręcipe nō altum ſapere, neque
ſperare in incerto diuitiarum, ſed in Deo viuo qui abundè
præſtat nobis omnia ad fruendum.

1.Pet.1.13 Propter ꝙ ſuccincti lūbos mĕtis veſtræ ſobrij,perfectè ſpe
rate ī eā,quę offert vobis gratia in reuelationē Ieſu Chriſti.

Heb.3.6 Chriſtus verò tāquā filius in domo ſua,quæ domus ſum⁹
nos ſi fiduciā,& gloriā ſpei vſque ad finē firmā retineam⁹.

Spes non facit ſecuros nec excludit timorem.
Vide timorem.

Spes impiorum euaneſcet, & vana ſunt omnia
in quibus confidunt.

4.Re.18 AN ſperas in baculo arundineo atque confracto AEgy
21 pto,ſup quē ſi incubuerit homo cōminutus ingredie-
tur manu eius, & perforabit eā,ſic & Pharao rex AEgypti
omnibus qui ſperant in ſe.

Sap.5.15 Quoniam ſpes impij tanquā ſpuma gracilis quę à pro-
cella diſpergitur tanquam fumus qui à vento diffuſus eſt,
Ec.5.15 & tanquam memoria hoſpitis,vnius diei prætereuntis.
Noli attĕdere ad poſſeſsiones iniquas & ne dixeris,eſt mi
1.Mach hi ſufficiĕs vita,nihil.n.proderit in tĕpore vindictæ & obdu
6 2 ctionis: 10.Noli anxius eſſe in diuitiis iniuſtis,nō enim pro
Iob.8.13 derunt tibi in die obductionis & vindictæ.
A verbis viri peccatoris ne timueris,quia gloria eius ſter
cap.11 cus & vermis eſt. (critæ peribit.
20 Sic viæ omnium qui obliuiſcuntur Deum,& ſpes hypo-
Oculi autem impiorum deficient & effugium peribit ab
cap.14 eis ſ,pes illorum abominatio animæ.
19. Lapides excauant aquæ,& alluuione paulatim terra cō
ſumetur,& homines ergo ſimiliter perdes.
cap 20.4 Hoc ſcio à principio ex quo poſit⁹ eſt homo ſup terrā,ꝙ
laus impiorū breuis ſit & gaudiū hypocritę ad inſtar pūcti.
Prou.10 Exſpectatio iuſtorū lætitia,ſpes autē impiorum peribit.
28 Iuſtitia ſimplicis dirigit viam eius,in impietate ſua cor-
ruet impi⁹,23.Deſiderium iuſtorum omne bonum eſt prę
cap.11.5 ſtolatio impiorum furor.
Dixiſtis.n.percuſſimus fœdus cum morte & cum infer-
Eſ.28.15 nō fecimus pactū,flagellum inundās,cum trāſierit non vi-
uet

uti ſuper nos, quia poſuimus mēdaciū ſpē noſtrā, & mendacio protecti ſumus. 18. Et delebitur fœdus veſtrum cum morte & pactum veſtrum cum inferno non ſtabit, flagellū inundans cum tranſierit eritis in conculcationem.

propterea hæc dicit ſāctus Iſrael, pro eo ꝙ reprobraſtis verbū hoc, & ſperaſtis in calumnia & tumultu & innoxi eſtis ſuper eo, &c. 20. Dabit dominus vobis panem arctum, & aquam breuem & non faciet à te auolare vltra doctorē tuum, & oculi tui videntes præceptorem tuum. Ca. 30. 12

Canes impudētiſſimi neſcierūt ſaturitatē, ipſi paſtores ignorauerūt intelligētiā, omnes in viā ſuā declinauerunt vnuſquiſque ad auaritiā ſuā à ſummo vſque adnouiſsimum. Ca. 57. 11

Quis eſt vir ſapiēs qui intelligit hoc & ad quem verbum oris domini fiat? Vt annunciet iſtud quare perierit terra, & exuſta ſit quaſi deſertum eo quod non ſit qui pertranſeat. Ierē. 9. 12

Benedictus vir qui confidit in domino, & erit dominus fiducia eius. Ca. 17. 7

Spinæ appellantur qui propter ſollicitudinem mundi, diuitiarum & vitæ, verbum Dei non adimplent.

ALia aūt ceciderūt in ſpinis & creuerū ſpinę, & ſuffocauerūt ea, hic eſt q verbū audit, & ſolicitudo ſęculi iſti⁹ & fallacia diuitiarū ſuffocat verbū & ſine fructu efficitur. Ma. 13. 7

Cùm audiſſet aūt adoleſcēs verbū abiit triſtis, erat enim habens multas poſſeſſiones Idem habetur, Marc. 10. 22. ca. 16. 22

Et aliud cecidit inter ſpinas, & ſimul exortæ ſpinæ ſuffocauerūt illud. 14. Quod aūt in ſpinas cecidit hi ſunt q audiūt, & à ſollicitudinibus & diuitiis, & voluptatib. vitę euntes ſuffocātur & nō referunt fructum. Idem habetur Marc. 4. 7 Luc. 8. 7

Adhuc vnum tibi deeſt. Omnia quæcunque habes vēde & da pauperib⁹, & habebis theſaurum in cælo, & veni & ſequere me. cap. 18. 22.

Spiritus ſanctus promittitur

EFfundam enim aquas ſuper ſitientem & fluēta ſuper aridam effundam Spiritum meum ſup er ſemen tuum, & benedictionem meam ſuper ſtirpem tuam. Eſa. 44. 3

Dabo ius nouum, & ſpiritum nouum tribuam in viſceribus eorum, & auferam cor lapideum de carne eorum & dabo eis cor carneum Idem repetitur, Cap. 39. 29. Ez. 11. 6

Non abſcondam vltra faciem meā ab eis, eo quod effuderim Spiritum meum ſuper omnem domum Iſrael, ait dominus Deus. ca. 36. 20

Ioe 2.28 Effundã Spiritum meum ſuper omnem carnẽ, & prophetabũt filij veſtri,& filiæ veſtræ,ſenes veſtri ſomnia ſomniabunt & iuuenes veſtri viſiones videbunt.

Mat.3.11 Ego quidẽ baptizo vos in aqua in pœnitentiã, qui autẽ poſt me vẽturus eſt,fortior me eſt cui⁹ nõ ſum dignus calciamẽta portare,ille vos baptizabit in ſpiritu ſãcto & igne.

Ioa.7.39 Hoc autem dixit de Spiritu quem accepturi erant credentes in eum.nondum enim erat glorificatus.

Cap.14.16 Ego rogabo patrẽ & alium paracletũ dabit vobis vt maneat vobiſcũ in æternum.17.Spiritum veritatis quẽ mundus non poteſt accipere.26.Paracletus autem Spiritus ſanctus quẽ mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia,& ſuggeret vobis omnia quæcunque dixero vobis.

Ca.15.26 Cũ aũt venerit paraclet⁹ quẽ ego mittã vobis à patre Spiritũ veritatis q̃ à patre ꝓcedit,ille teſtimoniũ ꝑhibebit de me.

Cap.16.7 Sed ego veritatem dico vobis,expedit vobis vt ego vadã ſi enim non abiero,paracletus non veniet ad vos,ſi autem abiero mittam eum ad vos.

Mittitur Spiritus ſanctus.

Act. 2. 1. Cvm cõplerentur dies Pẽthecoſtes erãt omnes pariter in eodẽ loco & factus eſt repentè de cœlo ſonus tãquã adueniẽtis Spirit⁹ vehemẽtis & impleuit domũ vbi erãt ſedẽtes

Spiritus Dei edocet mentes.

Exo.4.12 PErge igitur(ait dominus ad MOYSEN) & ego ero in ore tuo doceboque te quid loquaris.

Pſal.31.8 Intellectum tibi dabo & inſtruam te in via hac qua gradieris firmabo ſuper te oculos meos.

Eſ.54.13 Ego ponã ait dñus vniuerſos filios tuos doctos à dño & multitudinem pacis filiis tuis, & in iuſtitia fundaberis.

Ma.10.20 Non enim vos eſtis qui loquimi, ſed ſpiritus patris veſtri qui loquitur in vobis.

Mar.13. 20. Et cũ dixerunt vos tradẽtes nolite præcogitare quid loquimini,ſed quod datum vobis fuerit in illa hora id loquimini,non enim vos eſti loquentes,ſed Spiritus ſanctus.

Luc.12.11 Cum autem inducent vos ad ſynagogas & ad magiſtratus,& poteſtates nolite ſollicitti eſſe qualiter aut quid reſpõdeatis,aut quid dicatis, Spiritus ſanctus enim docebit vos in ipſa hora quid oporteat vos dicere.

Ca.21.14 Ponite ergo in cordibus veſtris non præmeditari quemadmodũ reſpõdeatis,ego enim dabo vobis os & ſapientiã

cui

cui non poterunt reſiſtere omnes aduerſarij veſtri.

Scriptum eſt in prophetis. Et erunt omnes docibiles Dei, *Ioa.9.45*
omnis qui audiuit à patre & didicit venit ad me.

Et ego rogabo patrem & alium paracletum dabit vobis, *Ca.14 16*
vt maneat vobiſcum in æternum. 26. Paracletus autem ſan
ctus quē mittet pater in nomine meo, ille vos docebit om
nia & ſuggeret vobis omnia quæcunque dixero vobis.

Cum autem venerit paracletus, quem ego mittam vobis *Ca 15.26*
à patre ſpiritum veritatis, qui à patre procedit, ille teſtimo
nium perhibebit de me.

Cum autē venerit ſpirit⁹ ille veritatis, docebit vos omnē *Ca.16.13*
veritatem, non enim loquitur à ſemetipſo, ſed quęcūque
audiet loquetur, & quæ ventura ſunt annunciabit vobis.

Ipſe.n. ſpiritus teſtimonium reddit ſpiritui noſtro, quod *Rō.8.16*
ſumus filij Dei. 29. Ille autem ſpiritus adiuuat infirmitatē
noſtram, nam quid oremus ſicut oportet neſcimus, ſed ipſe
ſpiritus poſtulat pro nobis gemetibus inenarrabilibus.

Qui (Deus) & ſignauit vos, & dedit pign⁹ ſpiritus in cor *2.Cor.1.*
dibus noſtris. *22.*

Qui autē effecit nos in hoc ipſum Deus qui dedit nobis (ſpiritus pignus. *Cap.5.5*
In quo & vos cùm audiſſetis verbum veritatis (Euangeliū *Eph.1.13*
ſalutis veſtræ) in quo & credētes ſignati eſtis ſpiritu pro-
miſſionis ſancto, qui eſt pignus hæreditatis noſtræ. ca 4.21.

Et vos vnctionē, quam accepiſtis ab eo maneat in vobis *1 Ioan.2.*
& nō neceſſe habetis vt aliquid doceat vos, ſed ſicut vnctio *27.*
eius docet vos de omnibus, & verum eſt, & non eſt menda
cium, & ſicut docuit vos manete in eo.

Spiritus probandi ſunt an ex Deo ſint.

ET dixerunt illi Ozias & presbyteri: omnia quæ locuta *Iud.8.28*
es vera ſunt, & nō eſt in ſermonib. tuis vlla repręhēſio

Prophetæ autē duo dicant & cæteri taceant: *1.co.14 29*

Omnia autem probate, quod bonum eſt tenete. *1The.5.21*

Chariſsimi nolite omni ſpiritui credere, ſed probate vtrū *1.Ioa 4.1*
ex deo ſint, q̄m multi pſeudo prophetæ exierūt in mundum

Sponſus ſpiritualis eſt Chriſtus.

DOminabitur tui qui te fecit, dn̄s exercituū nomē eius, & *Eſa.54.5*
redēptor tuus ſanctus Iſrael Deus omnis terræ vocabitur.

Nō vocaberis vltro derelicta & terra tua nō vocabitur am *Ca.62.4.*
pli⁹ deſolata, ſed vocaberis volūtas mea ī ea, & terra tua in
habitabit̄ q̄a cōplacuit dn̄o in te & terra tua inhabitabit̄.

commorati ſunt ſemitas eius.

Cor ſapiẽtis in dextera eius,& cor ſtulti in ſiniſtra illius. Ecc.10.2.

Contra malum bonũ eſt,& cõtra mortẽm vita, ſic & cõ Ec.33.15
tra virum iuſtum peccator,& ſic intuere in omnia opera al
tiſſimi,duo contra duo,& vnum contra vnum.

Omnis qui nõ audit verba hæc,& nõ facit ea ſimilis eſt Ma.7.26
viro ſtulto,qui ædificat domum ſuam ſuper arenã.cap.25.
2.& Marci 7.22.

Non nominetur in vobis,aut turpitudo aut ſtultiloquiũ Eph.5.4.
aut ſcurrilitas,q̃ ad rẽ nõ pertinẽt,ſed magis gratiarũ actio.

Stultitia eſt apud Deum ſapientia huius mundi.

VErbum quidem crucis pereuntibus ſtultitia eſt:iis aũt 1.cor.1.18
qui ſalui fiũt.i.nobis,virtus Dei eſt.23.Nos autẽ præ
dicamus Chriſtum crucifixum.Iudæis quidem ſcandalum:
Gentibus autem ſtultitiam.

Sapientia enim huius mundi ſtultia eſt apud Deũ, ſcri- cap.3.19.
ptum eſt enim:cõprehendam ſapientes in aſtutitia eorum.

Stultorum corda in eorum ſunt ore,& contra Sapientium os in corde eſt.

FAtuus in riſu exaltat vocẽ ſuam:vir autem ſapiens vix- Ec.21.23.
tacitẽ ridebit.

Subditornm officium.

DIxitq; Pharao ad MOYſẽ,recede à me & caue ne vltra Ex.10.28
videas faciem meam,quocunque enim die apparueris
mihi morieris.

Diis non detrahes,& principi populi tui non maledices. ca.22.28

Chore,dathan,& Abyron ſeditionem mouenr,hoſq; vi- Nu.19.‡
uos terra abſorbet,illũ vero cũ ſuis deuorat ignis,& alios.
14700.murmurantes conſumpſit incendium.

Reſponderuntq; ad Ioſue(populi Iſrael)atque dixerunt Ioſu.1.16.
omnia quæ præcepiſti nobis faciemus, & quocunque mi-
ſeris ibimus.2.Eſd.5.19.

Orate pro vita Nabuchodonoſor regis Babylonis & ſub Par.1.11.
vmbra Balthaſar filij eius,&ſeruiamus eis multis dieb⁹,&
inueniamus gratiam in conſpectu eius.

Qui detrahit alicui,rei,ipſe ſe in futurorum obligat,qui Pr.13.13
autem timet Præceptum in pace verſabitur : animę doloſę
errant

errãt in peccatis, iuſti autẽ miſericordes ſunt & miſerãtur.
cap.20.2. Sicut rugitus leonis ita & terror regis, qui autem prouo
cat eum peccat in animam ſuam. (ris.
ca.24.21 Time Deũ fili mi, & regẽ, & cũ detractorib⁹ nõ cõmiſcea
cap.25.6 Ne glorioſus appareas coram rege, & in loco magnorũ
Eccl.8.2. nõ ſteteris.
Non contendas cum viro locupleti, ne forè contra te
cap.10.16 conſtituat litem tibi.
Propterea exhonorauit dominus cõuentus malorum &
deſtruxit eos vſque ib finem.
iere.29.7 Quærite pacẽ ciuitatis ad quã tranſmigrare vos feci, &
Ma.17.24 orate pro ea ad dominũ, quia in pace illius erit pax vobis.
Et cũ veniſſent Capharnaũ acceſſerũt, qui didragma acci
ca.22.22 piebant, & dixerunt ei, magiſter veſter nõ ſoluit didragma.
Ait illis Ieſus, reddite ergo quæ ſunt cæſaris, cæſari, &
Lu.20.22 quę ſunt Dei, Deo.
Licet nobis tributum dare Cæſari, an non? Conſiderans
Ro.13.1. autem dolum eorum dixit ad illos. Quid me tentatis?
Omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit, nõ
eſt enim poteſtas, niſi à Deo: quæ autem ſunt, à deo ordina
ta ſunt. 7. Reddite ergo omnibus debita, cui timorem, timo
rem, cui tributum, tributum, cui vectigal, vectigal, cui hono
1.Tim.2.1 rem, honorem. 1. Theſſal. 5. 12.
Obſecro igitur primũ omniũ, obſecrationes fieri, oratio
nes, poſtulationes, gratiarũ actiões ꝓ omnibus hominib⁹,
1.pe.2.13 pro regibus & omnibus qui in ſublimitate cõſtituti ſunt.
Subiecti igitur eſtote omni humanæ creaturę propter
deũ, ſiue regi quaſi præcellẽti, ſiue ducibus, tanq̃ ab eo miſ
Titum.3.1 ſis ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum.
Admoneo illos principibus, & poteſtatibus ſubditos eſſe
He.13.17 dicto obedire, ad omne opus bonum paratos eſſe.
Obedite præpoſitis veſtris, ſubiacete illis, ipſi.n. peruigi-
lant quaſi rationẽ pro animabus veſtris redditurі, vt cũ gau
dio hoc faciant, & nõ gemẽtes, hoc enim nõ expedit vobis.

Superiorum, Iudicum, & Rectorum Officium & authoritas in ſubditos.

Gen.9.6. QVicunq; effuderit humanũ ſanguinẽ, fundetur ſãguis
Exo.1.9. illius ad imaginem quippe dei factus eſt homo.
Surrexit interea rex nou⁹ ſuper Ægyptũ qui ignoraba
Ioſeph, & ait ad populũ ſuum Ecce populus filiorũ Iſrael
mul-

multus & fortior nobis eſt.&c.cap.5.*

Altera die ſedit Moyſes vt iudicaret populum,qui aſſiſte Ca.18.13.
bat Moyſi à mane vſque ad veſperam.17.At ille:Non bonā
inquit rem facis,cap.22,8.

Ecce aũt egeſſus filius mulieris Iſraelitidis,quē pepererat Le.24.10
de viro AEgyptio,inter filios Iſrael iurgat⁹ eſt in caſtris,cũ
viro Iſraele,&c.Locutuſq; eſt Moyſes ad filios Iſrael & e-
duxerũt eũ qui blaſphemauerat extra caſtra,& lapidib.op
preſſerũt, fecerũtq́; filij Iſrael ſicut præceperat dñs Moyſi.

Cōgrega mihi ſeptuaginta viros de ſeniorib.Iſrael,quos Nu.11.16
tu noſti,qui ſenes populi ſũt,ac magiſtri,& duces eos ado-
ſtiũ tabernaculi fœderis,facieſq́; ibi ſtare tecũ.24.Venitq́;
Moyſes & narrauit populo verba dñi cōgregās ſeptuagin
ta viros de ſenibus Iſrael quos ſtare facit circa tabenaculũ.

Ait dominus ad Moyſen.Tolle cunctos principes populi Ca.25.4.
& ſuſpende eos cōtra ſolem in patibulis vt auertatur furor
meus ab Iſrael.cap.27.15.

Date ex vobis viros ſapiētes,& gnaros,& quorũ cōuer De.1.13.
ſatio ſit probata in trububus veſtris,& ponā eos vobis prin
cipes,17.Nulla erit diſtātia perſonarum, ita paruum audie
tis vt magnũ , nec accipietis cuiuſquam perſonā quia Dei
iudicium eſt. Quod ſi difficile vobis viſum aliquid fuerit
referte ad me & ego audiam.

Nō immolabis dño Deo bouē & ouē,in quo eſt macula Ca.17.1.
aut quippiam vitij,quia abominatio eſt domino Deo tuo.

Stabunt ambo quorũ cauſa eſt ante dominum in cōſpe C.19.17
ctu ſacerdotũ & iudicũ qui fuerint in dieb⁹ illis.Ioſue,1.10
Dimiſit Ioſue populũ,& abierũt filij Iſrael vnuſquiſq; in Iudi.2.7.
poſſeſſionem ſuam,vt obtinerent,ſeruirenq; domino cun-
ctis diebus eius & ſeniorum,& qui lōgo poſt eum vixerũt
tempore & nouerunt omnia opera domini,quæ fecerat cũ
Iſrael.16.Suſcitauitq; dominus iudices,qui liberarent eos
de vaſtantium manibus.

Et ait Samuel ad omnem populum: Certè videtis quem 1.Reg.24
elegit dominus,quoniā non ſit ſimilis illi in omni populo,
& clamauit omnis populus & ait:Viuat rex.3.Reg.4.7.
Cōſtituit iudices terræ in cũctis ciuitatibus Iuda munitis 2.pa.19.5
per ſingula loca.8.in Hyeruſalē quoq; cōſtituit Ioſaphat
Leuitas & ſacerdotes,& principes familiarum ex Iſrael vt
iudicium,& cauſam domini iudicarent habitatoribus eius

Qui regnare facit hominē hypocritā propter peccata po Io.34.30.
puli

puli.cap.29.*.Pſal.81.*

pro.8,15. Per me reges regnãt,& legũ conditores iuſta decernũt.

C.11.14 Vbi non eſt gubernator,populus corruet, ſalus autem vbi multa conſilia.

C.12.24 Manus fortium dominabitur,quæ autem remiſſa eſt tributi ſeruiet.

ca.16.10. Diuinatio in labiis regis,in iudicio non errabit os eius.

cap.20.8 Rex qui ſedet in ſolio iudicij,diſſipat omne malũ intuitu ſuo.cap.28.15.

cap.29.4 Rex iuſt⁹ erigit terrã,vir auarus deſtruet eã,14.Rex qui iudicat in veritate pauperes,thron⁹ eius in ęternũ firmabit.

cap.31.4 Noli regibus ô Lamuel,noli regibus dare vinũ, quia nullum ſecretum vbi regnat ebritas.

Ecc.10.1. Iudex ſapiens iudicabit populũ ſuum & principatus ſenſati ſtabilis erit.12.Breuem languorem præcidit medicus,ſic & rex hodie eſt,& cras morietur.

Eſa.1.23 Principes tui infideles ſocij furũ omnes diligũt munera, ſequũtur retributiones,pupillo non iudicãt,& cauſa viduę nõ ingreditur ad illos.26.Et reſtituã iudices tuos,vt fuerũt prius,& cõſiliarios tuos ſicut antiquitus,poſt hæc vocaberis ciuitas iuſti,vrbs fidelis,cap.3,2.

cap.32,1 Ecce in iuſtitia regnabit rex,& principes in iudicio præerunt.

Iere.5.26 Inuẽti ſunt in populo meo impij(iudices)iudicãtes quaſi aucupes,laqueos ponentes,& pedicas ad capiendos viros.

cap.22.2. Et dices.Audi rex Iuda verbũ domini, qui ſedes ſuper domum Dauid,tu & ſerui tui,& populus tuus,qui ingredimini per portas iſtas.cap.27.*.

Eze.22.6 Ecce principes Iſrael ſinguli in brachio ſuo fuerunt in te ad effundendũ ſanguinẽ 12.Munera acceperunt apud te ad effundendum ſanguinẽ(Iudices)vſuram & ſuperabundantiam accepiſti & auarè proximos tuos calumniabaris,meique oblita es ait dominus Deus.

cap.45,9 Hæc dicit dominus De⁹.Sufficiat vobis principes Iſrael: iniquitatẽ & rapinas intermittite,& iudicium,& iuſtitiã facite,ſeparate confinia veſtra à populo meo,ait dñs Deus.

Da.2.21. Ipſe(Deus)mutat tẽpora & ætates,trãsfert regna, atque conſtituit.dat ſapientiam ſapientibus & ſciẽtiam, intelligẽtibus diſciplinam.

Oſe.13.10 Vbi eſt rex tuus?maximè nũc ſaluet te in omnibus vrbibus tuis,& iudices tui de quibus dixiſti da mihi reges, & princi

principes.

Dixi audite principes Iacob & duces domus Iſrael.&c.9 *Michi 3.1*
Audite hoc principes domus Iacob,& iudices dom⁹ Iſrael qui abominamini iudicium,& omnia recta peruertis.

Diligite iuſtitiam qui iudicatis terrã,ſentite de domino *Sap 1.1.* in bonitate,& in ſimplicitate cordis quærite illum.

Reges & iudices ad ſapientiam ,& iuſtitiam ſectandam *Cap 9* exhortatur,oſtendens quàm graue maneat iniuſtis rectoribus iudicium,&c.

Iudex ſapiẽs iudicabit populum ſuum,&principatus ſen *Cap:10.1* ſati ſtabilis erit.24 In medio fratrum rector illorum in honore& qui timent dominum eruntin oculis eius.

Dic ergo nobis,quid tibi videtur licet cẽſum dare Cęſa *Matt.22 17.* ri an non?&c 21.Ait illis,reddite ergo quæ ſũt Cęſaris Cęſari,& quæ ſun dei deo. Idem habetur Luc.20.22.ca. 2.9 51,Ioan.3 31,1.Cor,15.24,Rom.12,8.

Non haberes poteſtatem aduerſum me vllam niſi tibi da *Ioẽ.16.11* tum eſſet deſuper,propterea qui me tradidit tibi maius peccatum habet.

Omnis anima poteſtatibus ſublimioribus ſubdita ſit,nõ eſt.n.poteſtas niſi à Doe,quę aũt ſunt à Deo ordinata ſunt. *Ro.13.1*

Admone illos principibus & poteſtatibus ſubditos eſſe, dicto obedire.1. Timoth 2 1. *Titũ.3.1*

Subiecti igitur eſtote omni humanæ creaturæ ſiue regi quaſi pręcellenti,ſiue ducibus tanquam ab eo miſſis ad vin *1.Pe.2.13* dictam malefactorum laudem vero bonorum.

Obedite prępoſitis veſtris,& ſubiacete illius:Ipſi enim p uigilant quaſi rationem pro animabus veſtris reddituti. *Heb.13 17.*

Vide rex.

Superbia prohibetur,commirttitur & punitur.

Adæ verò dixit(Deus)quia audiſti vocẽ vxoris tuæ,& comediſti ex ligno de quo præceperã tibi ne comedes-*Gen.2.17* res,maledicta terra in opere tuo,inlaboribus commedes ex ea cunctis diebus vitæ tuæ.

Et ille(Pharao)reſpõdit, quis eſt dominus vt audiã vo-*Exod.5.2* cem eius & dimittam Iſrael?Neſcio dominum,& Iſrael nõ dimittam.

Ait Dominus ad Moyſen extende manum tuam ſuper *Ca 14.26* mare & reuertantur aquæ ad Ægyptios ſuper currus &: equites eorum.

Phiſtæis

Philiſtæis contra Iſraelem ad pugnã cõgregatis,Goliath
1.Reg. gigãtem in armis & fortitudine cõfidẽtem:inermis Dauid
17.‡ occidit,præciſúmq;caput,diffuſis Philiſtęis ad Saulẽ tulit.
An ſperas in baculo arundineo atq;cõfracto AEgypto ſu-
4.Re,18 per quẽ ſi incubuerit homo cõminutus ingredietur manũ
21. eius & perforabit eã.Sic eſt rex Pharao omnibus qui confi
dunt in ſe cap.19.35.Tobias 4.11.
Ec.10.9 Auaro nihil eſt ſceleſtius.Quid ſuperbit terra & cinis.
Ca.11.16 Error & tenebræ peccatoribus ſunt concreata',qui autẽ
exultant in malis conſeneſcunt in malo.
Ca.25.4 Pauperem ſuperbum,& diuitem mendacem,& ſenem fa
tuum & inſenſatum(odit anima mea ait Sapiens.)
Iud.9.15 Erit enim hoc memorabile nominis tui,cùm manus fœ
minę deiecerit eum(Holophernem.)
Ca.13‡ Iudith facta ad Deũ oratione,præcidit caput ebrij Ho-
lophernis,quodq;ad conciues Bethuliæ offerens eos ad gra
tiarum actionem hortatur,ipſa verò ab omnibus benedici
tur & Achior viſo Holophernis capite,obſtupeſcit.
2.Mac. Antiochus elatus aũt in ira,arbitrabatur ſe iniuriã illorũ
9.4. q ſe fugauerãt,poſſe in Iudęos retorquere,ideoque iuſſit a
gitari currũ ſuũ ſine intermiſſione agẽs iter,cœleſti eũ iudi-
cio perurgente,eòꝙ ita ſuperbe locutus eſt,ſe vẽturũ Hye
roſolimã,& cõgeriẽ ſepulchri Iudæorũ eũ facturũ:Sed qui
vniuerſa cõſpicit Deus Iſrael percuſſit eum inſanabili &
ſibili plaga:vt enim finiuit hunc ipſum ſermonẽ apprehen
dit eum dolor dirus viſcerũ & amara internorũ tormẽta,&
quidẽ ſatis iuſtè quippe qui multis & nouis cruciatib.alio
rũ torſerat viſcera,licet ille nullomõ à ſua malitia ceſſaret.
Pro.9.17 Oculos ſublimes,linguã mendacem,manus effundẽtes
innoxium ſanguinẽ(abominatur Deus.)
Vbi fuerit ſuperbia ibi erit & contumelia,vbi autẽ eſt hu
Cap.11.2 militas,ibi & ſapientia.
Inter ſuperbos ſemper iurgia ſunt,qui autẽ agunt omnia
Ca.13.10 cum conſilio,reguntur ſapientia.
Domum ſuperborum demolietur dominus,& firmos fa
Ca.15. ciet terminos viduæ'
25. Abominatio dñi eſt omnis arrogans etiam ſi manus ad
manũ fuerit,nõ eſt innocens,18.Cõtritionẽ pręcedit ſuper
Cap.16.5 bia & ante ruinam exaltatur ſpiritus.Eſa.cap.3.15.17.
Cap.18 Antequã conteratur exaltatur cor hominis, & antequã
2. glorificetur,humiliatur.

Ne

Ne glorioſus appareas corã rege & in loco magnorũ ne ſteteris. (gloria. *cap.25.6*

Superbũ ſequitur humilitas & humilem ſpiritu ſuſcipiet

Verbũ miſit dñs in Iacob & cecidit in Iſrael,& ſciet omnis populus Ephraim & habitantes Samariã in ſuperbia& magnitudine cordis dicẽtes:Lateres ceciderũt ſed quadris lapidibus ædificabimus &c.Cap.16.8.Cap.14.9.Cap.36.* *ca.29.23* *Eſa.9.8*

Ciuitas enim munita deſolata erit ſpecioſa,relinquitur& dimittetur quaſi deſertũ ibi paſcetur vitulus,& ibi accuba bit & conſumet ſummitates eius. *Ca.27.10*

Hęc dicetis Ezechię regi Iudeæ loquẽtes,nõ te decipiet Deus tuus,in quo tu confidis dicẽs,non dabitur Hieruſalẽ in manus Aſſyriorũ.24.in manu ſeruorũ tuorũ exprobra ſti domino,& dixiſti in multitudine quadrigarum mearũ ego aſcendi altitudinẽ montium iuga Libani & ſuccidã ex celſam cedrorũ eius & electas abietes eius & introibo ſũ mitatem altitudinis eius,ſaltum Carmeli eius. *Cap.37 10.*

Lætatus autem ſuper his Ezechias oſtẽdit,eis cellã aro matũ,& argenti,& auri,& odoramentorũ,& vnguẽti opti mi & omnes apothecas ſupellectilis ſuę & vniuerſaquæ in uenta ſunt in theſauris ſuis. *Ca.39 2*

Et nunc audi hæc delicata & habitans confidenter quæ audis in corde tuo.Ego ſum& nõ eſt præter me amplius,nõ ſedebo vidua & ignorabo ſterilitatem. *cap.47.8*

Audiuimus ſuperbiã Moab,ſuperb'eſt valde,ſublimita tẽ eius,& arrogantiam & altitudinem cordis eius *Hie. 48 29*

Arrogantia tua decipit te & ſuperbia cordis tui,qui habi tas in cauernis petræ & apprehẽdere niteris altitudinẽ col lis,cum exultaueris quaſi aquila nidum tuũ inde detrahã te,ait dominus. *Cap. 49 19*

Ecce hęc fuit iniquitas Sodomę ſororis ſuę ſuperbia,ſa turitas panis,& abundantia,& ocium ipſius,& filiarũ eius & manum egeno & pauperi non porrigebant: *Ezec. 16 49.*

Fili hominis dic principi Tyri,hęc dicit dominus Deus eo quod eleuatũ eſt cor tuũ,& dixiſti Deus ego ſum & in cathedra Dei ſedi,in corde maris cũ ſis homo & nõ Deus & dediſti cor tuum quaſi cor Dei,&c.Cap.31:10.Idem habetur. *cap.28.2*

Tu es rex q magnificatus es,& inualuiſti,&magnitudo tua creuit & peruenit vſq,ad cælũ,&poteſtas tua in termi nos vniuerſę terrę, &c:27,Reſponditque rex & ait nonne *Dan.4.19*

hæc eſt Babylō magna q̃ ędificaui in domū regni &in robo re fortitudinis meę& ī gloria decoris mei c.5. 24.Mala.2.11

Abdias 1.3. Superbia cordis tui extulit te,habitantem in ſciſſuris pe trarū exaltantem ſolium tuū qui dicis in corde tuo,quis de trahet me in terram!

Luc.10.15 Et tu Capharnaum vſque ad cælum exaltata vſque ad in fernum demergeris.

cap.14 11 Omnis qui ſe exaltat humiliabitur,& qui ſe humiliat e-xaltabitur,act,12. 21.

Phariſæus ſtans hæc apud ſe orabat,Deus,gratias ago ti-

cap.16.11 bi quod non ſum ſicut cæteri hominum raptores,iniuſti,ve lut etiam hic Publicanus. (maior.

ca.22.24 Facta eſt aūt contētio inter eos , quis eorū videretur eſſe

Rō·1.30 Detractores Deo odibiles,contumelioſos,ſuperbos,ela-

ca,11.20 tos,inuentores malorum,parentibus non obedientes:

Noli altum ſapere,ſed time,

2.Tim 3.2 Et erūt homines ſeipſos amātes,cupidi,elati,ſuperbi,blaſ phemi,parentibus non obedientes,ingrati,ſceleſti,&c.

1.Pet.5.5 Similiteradoleſcētes,ſubditi eſtote ſenioribus,omnes au tē inuicem humilitatē inſinuate,quia Deus ſuperbis reſiſtit humilibus autem dat gratiam.

2.Pet.2 18. Suberbia enim vanitatis loquentes pelliciūt in deſideriis carnis luxuriæ eos pauluum effugiunt,

Iudæ. 16 Hi ſunt murmuratores quærulоſi,ſecundū deſideria ſua ambulantes,& os eorum loquitur ſuperbiam,mirantes per-ſonas quæſtus cauſa.

Apoc18.7 Quantū glorificauit ſe & in delitiis fuit,tantum date illi tormentum& luctum,quia in corde ſuo dicit,ſedeo regina

Eſa.14.12 & vidua non ſum & luctum non videbo.

Quomodo cecidiſti de celo lucifer q mane oriebaris?cor ruiſti in terrā q vulnerabas gētes qui dicebas in corde tuo in cælum conſcendā ſuper aſtra Dei,exaltabo ſoliū meum ſedebo in monte teſtamenti in lateribus aquilonis,aſcendā ſuper altitudinem nubium, ſimilis ero altiſſimo,verumtamē ad infernum detraheris in profundum lacus:

Memoriam ſuperborum perdidit Deus,& reliquit Memoriam humilium ſenſu.

Luc.14.8 CVm inuitatus fueris ad nuptias nō diſcūbas primo lo-cō ne forte honoratior te ſit inuitatus ab illo,& veniēs is q te &illū vocauit,dicat tibi,Da huic locū,& tūc īcipias

cum

cũ rubore nouiſſimũ locũ tenere. Sedcũ fueris vocat⁹, vade recũbe in nouiſſimo loco, vt cũ venerit qui te inuitauit, dicat tibi, Amice aſcende ſuperius. Tũc erit tibi gloria corã ſimul diſcumbentib⁹, quia omnis, qui ſe exaltat, humiliabitur: & omnis qui ſe humiliat exaltabitur.

Humilitas vera Deum attendit

HVmiliare Deo, & expecta manus eius. *Ecc 13.9*

Cum feceritis omnia quæ præcepta ſunt vobis, dicite ſerui inutiles ſumus: quod fecimus, facere debuimus. *Luc.17'10*

Seipſum vilipendit.

EGo aũt ſum vermis & non homo: opprobriũ hominũ & abiectio plebis. *Pſal.21.7*

Humilia valde ſpiritũ tuũ: quoniã vindicta carnis impij, (ignis & vermis. *Ec.7. 19*

Attẽde ne ſeduct⁹ in ſtultitiã humilieris. Noli eſſe humilis in ſapientia tua, ne humiliatus in ſtultitiam ſeducearis. *13. 11.*

Et publicanus à longe ſtans, nolebat nec oculos in cęlũ leuare: ſed percutiebat pectus ſuũ, dicens. Deus propitius eſto mihi peccatori. Dico autẽ vobis, deſcẽdit hic iuſtificatus in domũ ſuã: quia omnis qui ſe exaltat humiliabitur: & qui ſe humiliat exaltabitur. *Lu.18.13*

Tanquam purgamẽta mundi huius facti ſumus, omniũ peripſema vſque adhuc. *1.co.4.13*

Proximum magni pendit.

NOn alta ſapientes, ſed humiliter conſentientes. *Roma.12 16*

ſubiecti inuicem, in timore domini. *Eph.5.21*

Omnes enim inuicem humilitatem inſinuate. *1.Pet.5.5*

Humilitas ficta malum intendit.

EST qui nequiter humiliat ſe, & interiora eius plena ſũt dolo Et eſt iuſtus qui ſe nimiũ ſubmittitã multa humilitate, & eſt iuſtus qui inclinat faciẽ ſuã, & fingit videre ſe, non quod ignoratũ eſt. Et ſi ab imbecillitate viriũ vetetur peccare, ſi inuenerit tempus malefaciendi malefaciet. *Ec.9.23*

*Suſanna hiſtoria Danielis.13.**

Syri imperãt Iſraeli. Iudic.3.8. opprimũtur ab Othoniel.3.10. cædũtur à Dauide eiq; ſiunt tributarij.2.Re.8.5. Iuuat filios Amon contra dauid.10.6. fugiẽtes à facie Iſrael cæduntur à Dauid 10 13.18 Samariã obſidẽtes cædũtur.3.Reg.20.20. Pugnat cõtra Iſrael.4.Reg.6.8. Mentis ſtupore immiſſo, quaſi cæci ducuntur in Samariam. 6.24. Territi à Deo ſoluunt obſidienem.7:6.7.

Vaſtatur à rege Aſſyriorũ, & transferuntur Cyrenẽ. 4. Reg. 16
6. Deſolatio eorum prænunciatur Eſa. 17. 1. Iere 49. 23. Amos. 1. 3.

T

Tabitha ſuſcitatur à mortuis. Act. 9. 36. 40.

Temperantia in cibo, & potu & concubitu commendatur.

Tob. 6. 15 Timeo ergo ne forte & mihi (.ſ. ne dæmoniũ occidat me) & cũ ſim vnicus parentibus meis, deponan ſenectutem illorum cum triſtitia ad inferos. Eccleſ. 32. 7.

Eccl. 3. 6

Ec. 31. 18 Tempus acquirendi & tempus perdendi.

Dan. 1. 8 Intellige quæ ſint proximi tui ex teipſo.

Propoſuit aũt Daniel ĩ corde ſuo, ne poluereť de mẽſa regis neq, de vino potus eius, & rogauit eunuchorũ prępoſitũ ne cõtaminareť, 11. Sermo quẽ tu q̃ris res grauis eſt, nec reperietur quiſquã qui iudicet illum in cõſpectu regis, exceptis diis quorum non eſt cum hominibus conuerſatio.

Ro. 13. 13 Abiiciam⁹ ergo opera tenebrarũ, & induamur arma lucis ſicut in honeſta die ambulemus nõ in commeſſationib⁹, & ebrietatibus nõ in cubilib. & impudicitiis nõ in contẽtione & æmulatione, ſed induimini dominũ Ieſum Chriſtũ, & carnis curam ne feceritis in deſideriis.

cap 14. 17 Nõ eſt enim regnũ Dei eſca, & potus ſed iuſtitia & pax, & gaudium in ſpiritu ſancto.

Gal. 5. 13 Fructus aũt Spiritus eſt, charitas, gaudiũ, pax, patiẽtia, longanimitas, benignitas, bonitas, mãſuetudo, fides, modeſtia, continentia, caſtitas, aduerſus huiuſmodi non eſt lex.

1. Tim. 3. 2 Oportet Epiſcopũ irreprehẽſibilẽ eſſe, vnius vxoris virũ,

Idẽ. verba Tim. 1. 8. ſobrium, prudentẽ, ornatũ, pudicum, hoſpitalem, doctorẽ, nõ vinolentum, nõ percuſſorem, ſed modeſtum, nõ litigioſum non cupidum &c.

2. Tim. 1. 7 Non enim dedit nobis Deus ſpiritum timoris, ſed virtutis & dilectionis & ſobrietatis.

Cap. 2. 6 Iuuenes ſimiliter horrrare vt ſobrij ſint: 12. Erudiẽs vt abnegantes impietatem, & ſæcularia deſideria, ſobriè & iuſtè & piè viuamus in hoc ſæculo.

1. Pet. 1. 13 Propter q̃ ſuccincti lumbos mentis veſtræ, ſobriè perfecte ſperate in eam quæ ofertur vobis gratiam in reuelationem Ieſu Chriſti.

Cap. 5. 8 Sobrij eſtote & vigilate, q̃a aduerſarius veſter Diabolus tanquã leo rugiens, circuit quęrens quẽ deuoret 2. Pet. 1. 6

Tem.

Tēplū Salomonis quando quanto, tēpore, & qua forma ſit extructū. 3.Re.9*‡7.2.*.Par.3.4.*promiſſio eius.* 2 Re 7.13.*extruitur ope Gētiliū.* 3.*Reg.*5*.*conſecratur.* 8*, 2.Par.7.7.*prophanatur per Achaz.* 2.Par.28.21.*iterū cōſecratur per Ezechiā* 2.Par 29.*prophanatur, & denuo conſecratur per* Manaßem. 2.Par.33.7.15.*exuritur* 4 Re.25 9.*prout prædictū erat.* 2 Par.7.20.*iterū extruitur* 1.Eſd 1*3.*4*.5*.‡9.3.7 *ſpoliatur & accēditur.* 1.Mach.1.23 33.*prophanatur.* 1.4.9.57 *mundatur, & conſecratur.* 4.36.2.*Mach.* 10.1.*eius deuaſtatio.* *Dan.*9.26.*Mat* 24.2.*Marc.*13.2.*Lucæ* 19.41.

Contra templū *prophetatur.* Leuit 26 31.3.Reg.9.7.4.*Reg.*21 12.2.Par.7.20.*Pſal.*7.39.*Eſa.*66.1.Ier.7.3.17.‡.26.6.12; *Amos* 9.1 *Mich.*3 12.*Zach.*11.2.

Templum ſpirituale & domus Dei.
Vide Eccleſia.

IPſe (Dauid) ædificauit domum nomini meo, & ſtabiliam thronum regni eius ſempiternum *1.Reg 7 13.*

Sapientia ædificauit ſibi domū, excidit colūnas ſeptē, immolauit victimas ſuas, miſcuit vinū & propoſuit mēſā ſuā. *Pruo.9.1*

Mouebo oēs gētes & veniet deſideratus cūctis gētibus & implebo domum iſtam gloria. dicit dominus exercituū. *Aggei 2.8*

Omnis ergoq; audit verba mea hęc & ſeruat ea aſſimilabitur viro ſapienti qui ędificauit domū ſuā ſupra petram. *Matt.7 24.*

Et ego dico tibi quia tu es Petrus & ſuper hanc petrā ędificabo eccleſiam meā, & portæ inferi non præualebunt aduerſus eam. Ioan.2.19. *ca.16.18*

Neſcitis quia templū Dei eſtis vos, & ſpiritus Dei habitat in vobis. Idem. Cap.6.16. Item.3 15. *1.Cor.3 16.*

Quis aūt cōſenſus Dei cū idolis? Vos enim eſtis tēplū Dei viui, ſicut dicit Deus, quoniā habitabo in illis, & ambulabo & ero illorū Deus & ipſi erūt mihi popul⁹ Ephe.2.20. *2.Cor.6 16.*

Chriſtus vero tanquā filius in domo ſua, quæ domus ſumus nos, ſi fiduciā & gloriā Dei ſpei noſtrę vſq; ad finem firmam retineamus 1.Pet.2.5. *Heb.3.9*

Templum idolarum: vide Eccleſia.

TVleruntque Philyſtiim arcam Dei, & intulerunt eam in templū Dagō & ſtatuerunt eam iuxta Dagon (Dagō corā Arca ſemel atque iterum corruit, abſciſſis in limine capite & manibus.) *1 Re.5.2*

Tunc ædificauit Salomon phanum chamos idolo Moab *3.Re 11 7*

in mõte qui eſt contra Hyeruſalem & Moloch Idolo filio rum Ammon.1.Reg.31.6.

4.Reg.10 21. Sãctificate(ait Iehu inſidioſe vt diſperderet cultores Baal) diẽ ſolẽnem Baal. Vocauitque ,& miſit in vniuerſos termi nos Iſrael,& venerunt cuncti ſerui Baal,Non fuit reſiduus ne vnus quidẽ qui non veniret, & ingreſſi ſũt tẽplũ Baal, & repleta eſt domus Baal à ſummo vſque ad ſummum.

ca.19.37 Idẽ verbatim habetur Cumque adoraret Sanacherib,in templo Neſroch Deũ ſuum,Aſſyrij,Apramech & filij eius percuſſerunt eum gla dio fugerunque in terram Armeniorum,& regnauit Aſar Haddon filius eius pro eo.ca.17.32,

Eſa.37 38. Etenim cùm inciderit ignis in domũ Deorũ ligneorũ & argẽteorũ & aureorum,ſacerdotes quidẽ ipſorum fugient & liberabunt:ipſi verò ſicut trabes in medio cõburentur.

Bar.6.54 Et ſuccendet ignem in delubris Deorum Ægypti & cõ

Hier.43 12 buret ea,&captiuos ducet illos &amicietur terra Aegypti, ſicut amicitur paſtor pallio ſuo &egredietur inde in pace.

Fraudes ſacerdotum Idoli Bel , qui appoſitos illi cibos

Dan. 14.‡ occultè auferebãt,regi p Danielẽ detecta ſũt,ipſiſq, inter emptis idolũ vnà cũ tẽplo ſuo ſubuerſum eſt:Similiter & dracone quẽ colebãt Babylonij iniecta in os maſſa ex pice adipe &pilis cõfecta Daniel ĩterfecit. Qua ꝑpter inſtãtib.

1.Mac.10 83. Babylõns miſſuseſt ĩ lacũ leonũ, &c.1.Mac.1.50,Cap.6.2.

Et qui diſperſi ſunt per campum fugerunt in Azotõ,& intrauerunt in Beth Dagon,Idolum ſuum,vt ibi ſe liberarẽt:& ſuccendit Ionathas Azotum & ciuitates quæ erant in circuitu eius & accepit ſpolia eorum,& templũ Dagon

Act.19 27. & omnes qui fugerunt in illud,ſuccendit igni.

Non ſolum autẽ hæc periclitabatur nobis pars in redargutionem venire,ſed & magnæ Dianæ templũ(Epheſi)in nihilũ reputabitur,ſed & deſtrui incipiet maieſtas eiꝰ quã tota Aſia,& orbis colit(hæc perſuadebat Demetriꝰargẽtarius faciens ædes argenteas Dianæ populo.

Templum domus Dei,& domus orationis vocabitur.

Eſa.56.7 ADducã eos in montem ſanctũ meum,&lętificabo eos in domo orationis meæ,holocauſta eorum & victimę eorum placebunt mihi ſuper altari meo,quia domus

Matt.21 13. mea domus orationis vocabitur cunctis populis.

Domꝰ mea domus orationis vocabitur,& vos feciſtis eã ſpeluncam latronum,Idem habetur,Luc.19.45.verbatim.

Chriſtus

Chriſtus ipſe & omnes fideles frequenter in templo verſantur.

ET egreſſus Ieſus de templo ibat,& acceſſerunt diſcipuli eius,vt oſtenderent ei ædificationes templi. *Mat.24.a*

Et introiuit Hyeroſolymã ĩ tẽplũ.& circũſpectis oĩbus cũ iam veſperaſſet hora exiit inBethaniam cũ duodecim. *Mar.11.11*

Reſpõdens Ieſus dicebat docens in templo. Quomodo dicunt Scribæ Chriſtum eſſe filium Dauid? *ca.12.35*

Hæc vidua(Anna)vſq; ad annos,84. Quę nõ diſcedebat de tẽplo ieiuniis & obſecrationib.ſeruiẽs Deo die ac nocte. *Lu.2.37*

Et ingreſſus in templum cœpit eiicere vẽdentes ,& emẽtes in illo,dicens illis:domus mea domus orationis vocabitur,vos autem feciſtis eam ſpeluncam latronum. *ca.19.45*

Quotidie quoque erant(perdurantes vnanimiter in templo & frangentes circa domos panem,ſumebant cibum cũ exultatione & ſimplicitate cordis. *act.2.46.* *cap.3.1.*

Petrus autem & Ioãnes, aſcendebant in templum ad horam orationis nonam. *cap.5.20*

Angelus domini dixit eis Ite & ſtantes loquimini in tẽplo plebi omnia verba vitę huius. Qui cum audiſſent intrauerunt diluculo in templum,&docebant-adueniens autem princeps ſacerdotum & qui cum eo erant, conuocauerunt concilium,& omnes ſeniores filiorum Iſrael,& miſerũt ad carcerem vt adducerentur. *ca.21.26*

Tũc Paulus aſſumpis viris poſtera die purificatus, cũ illis intrauit in tẽplũ.annunicans expiationem dierum purificationis,donec offerretur ꝓ vno quoque eorũ oblatio.22.17

In templo oratur Deus & exaudit. *3.Re.9.3*

DIxitque dominus ad eum(Salomonem(axaudiui orationem tuam,et deprecationem tuam quam deprecatus es,coram me,ſanctificaui domum hanc quam ædificaſti,vt ponerem nomẽ meum ibi in ſempiternum & erunt oculi mei,& cor meum ibi cunctis diebus.

Reſpice ad orationem ſerui tui,& ad preces eius domine Deus meus,audi hymnum·& orationem quam ſeruus tu' orat coram te hodie,vt ſint oculi tui aperti ſuper domum hanc die ac nocte,& ſuper domũ de qua dixiſti: erit nomẽ meum ibi,vt exaudiat orationem quam orat in loco iſto ad te ſeruus tuus. idem habetur,2,Paral.ab,6.19 *cap.8.29*

Domus mea domus orationis vocabitur,vos autem feciſtis eam ſpeluncam latronum. *Mac.21.13.*

Templa manu facta non inhabitat Deus, quaſi iis concludi poſſit, vel illis indigeat, vt homo ædibus.

3.Reg.8. 27. ERgone putandũ eſt quod verè dominus habitet ſuper terram? Si enim cælum & cæli cælororũ, te capere non poſſunt quanto magis domus hæc quam ædificaui ait Salomon, idem verbatim habetur, 2.Par. 6.18.

Eſa.66.1 Hæc dicit Dominus: Cælum ſedes mea, terra autem ſcabellum pedum meorum. Quæ eſt iſta Domus quam ædificabitis mihi? & quis eſt locus quietis meę?

Hier.23. 24: Si occultabitur vir in abſconditis, & ego nõ videbo eũ dicit dominus, nunquid non cœlum, & terram ego impleo dicit dominus.

Act.8.48. Sed excelſus non in manufactis habitat, ſicut Propheta dicit, Cœlum mihi ſedes eſt, terra autem ſcabellum pedum meorum. cap.17.3.

Alioqui Deus in templis materialibus habitare dicitur:

3.Re.6.3 ET habitabo in medio filiorum Iſrael & non derelinquã populum meum Iſrael.

Ca.8.12. Tũc ait Salomon: dominus dixit vt habitaret in nebula:

1.par.23: 25. Dixit autẽ Dauid: Requiem dedit domino Deus Iſrael populo ſuo & habitantibus Hyeruſalem vſque inæternum

pſa.77.60 Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculũ ſuum vbi habitauit in hominibus.

131.13. Quoniam elegit dominus Syon, elegit eam in habitationem ſibi.

Hier.7.3 Hęc dicit dominus exercituum Deus Iſrael: bonas facite vias veſtras, & ſtudia veſtra & habitabo vobiſcum in loco iſto, 7.

Mat. 23. 21. Quicunque iurauerit in templo iurat in illo, & in eo qui habitat in eo, Act.7.46.

Templum dicitur locus ſanctus.

Ge.28.17 AIt Iacob. Verè dominus eſt in loco iſto, & ego neſciebam pauénſque, Quàm terribilis eſt inquit locus iſte? Non eſt hic aliud niſi domus Dei, & portæ cœli.

Exod.3.5 At ille (dominus Moyſi ait (ne appropinques inquit huc, ſolue calciamentum de pedibus tuis, locus enim in quo ſtas, terra ſancta eſt.

Templum magnis muneribus dotatum,

2.para.ca.1.*cap.2.*.ca.3.*ca 4.*cap. oblatis plurimis 2.Mat 3
donariis gloria domini impleuit templum &c. 2.
Igitur cùm ſancta ciuitas habitaretur in omni pace, leges Mate21.
adhuc optimè cuſtodirentur propter Oniæ pontificis pie- 12.
tatem, & animos odio habentes mala, fiebat vt & ipſi reges & principes locum ſummo honore dignum ducerent & tẽplum magnis muneribus illuſtrarent.

Templi prophanatores à Deo puniuntur,

ET intrauit Ieſus in tẽplum dei & eiiciebat omnes ven- Ioa.2.15
dẽtes & emẽtes in tẽplo & mẽſas nũmulariorũ & cathedras vendẽtiũ colũbas euertit. Eſa.56.5.*2.Mac.3.25.29.*
Et cùm feciſſet quaſi flagellũ de funiculis, omnes eiecit
de templo, oues quoque & boues, & nummulariorũ effu- Eccle.3.1
dit æs, & mẽſas ſubuertit.

Tempus fructuosè expendendum. 8.9.

OMnia tempus habent, & ſuis ſpaciis tranſeunt vniuerſa ſub cœlo.
Omni negotio tempus eſt & opportunitas, & multa ho- Ec.4.23
minis afflictio.
Fili conſerua tempus, & deuita à malo. 14.13.
Priuſquàm moriaris, in amicum eſto beneficus, & pro Ibidē.14.
eo quod potes manum illi dando porrige.
Non defraudens à die bono, & particula bonæ diei non 15 21.
te prætereat.
Nemini mandauit impiè agere, & nemini dedit ſpacium Eph.5.15
peccandi.
Videte fratres quomodo cautè ambuletis, nõ quaſi inſi Mat.16.2
pientes, ſed vt ſapientes, redimentes tempus.

Superſtitiosè non obſeruandum. Act.1.7.

FActo veſpere dicitis, Serenum erit, rubicũdum eſt enim cœlum. Et manè, hodie tẽpeſtas, rutilat enim triſte cœlo
Non eſt veſtrum noſſe tempora, vel momenta, quæ pater poſuit in ſua poteſtate.

Temporis opportunitas in omnibus rebus obſeruanda:

OMnia tempus habent, & ſuis ſpatiis tranſeunt vniuer eccle.3.1.
ſa ſub cælo.

Cap.5.8. Qui cuſtodit preceptum non experietur quicquam ma li,tempus & reſponſionem cor ſapientis intelligit.

Ec.20.6. Eſt autem tacens non habens ſenſum loquelæ,& eſt tacens ſciens tempus apti tẽporis.

cap.32 20 Qui timent dominum inuenient iudicium iuſtum,& iuſtitias quaſi lumen accendent.

Rō.12.21. Sollicitudine nõ pigri,ſpiritu ferueſtes,domino ſeruiẽtes.

Ex.10.21 *Tenebræ trium dierum in Aegypto.*

Dixit dominus ad Moyſen, Extende manum tuam in cœlum & ſint tenebræ ſuper terram AEgypti tam dẽſæ,vt palpari queant.

pſ.104.28 Miſit tenebras & obſcurauit,& non exacerbauit ſermones ſuos.ſap.17.4.repetitur Idẽ.Exod.10 Itẽ ſap.19,16.fere.idẽ

4 Eſd.14 20. *In tenebris verſatur mundus & amat eas.*

Eſa.59.9 Poſitum eſt ergo ſæculum in tenebris, & qui inhabitãt in eo ſine lumine.

Propter hoc elongatum eſt iudicium à vobis & non appræhẽdit vos iuſtitia:expectauimus lucẽ, & ecce tenebre

cap.60.2 ſplendorem &in tenebris ambulauimus.

Surge illuminare Hyeruſalem quia venit lumen tuũ,& gloria domini ſuper te orta eſt,& ecce tenebre operiẽt terram,& caligo populos,ſuper te orietur dominus & gloria

Ioan.1.5 eius in te videbitur.

In ipſo vita erat,& vita erat lux hominum,& lux in tenebris lucet,& tenebræ eam non comprehenderunt.

cap. 3.19 Hoc eſt autem iudicium,quia lux venit in mundum , & dilexerunt homines magis tenebras,quam lucem,erant e

cap.8.12 nim mala eorum opera.

Iterũ ergo locutus eſt eis Ieſus dicens,Ego ſum lux mũdi , qui ſequitur me non ambulat in tenebris,ſed habebit

ca.12.35 lumen vite.

Dixit ergo eis Ieſ adhuc modicũ lumẽ in vobis eſt,ambulate dũ lucẽ habetis,vt non tenebræ vos comprehẽdãt:

1.Th.5.7 & qui ambulat in tenebris neſcit quò vadat. Act. 26.17.

Qui enim dormiunt,nocte dormiũt,& qui ebrij ſunt no

1.Ioã.2.11 cte ebrij ſunt.

Qui autem odit fratrem ſuũ in tenebris eſt,& q in tenebris ambulat,neſcit quò eat,quia tenebræ obcæcauerunt oculos eius.

Ten

Tentare Deum non licet.

ET dixerũt ad Moyſen: Forſitã nõ erant ſepulchra in Aegypto iã tuliſti nos vt moreremur in ſolitudine? Quid hoc facere voluiſti, vt educeres nos ex Aegypto? Exo.14.11

Qui (populus Iſrael) iurgatus contra Moyſen ait, da nobis aquam vt bibamus. Quibus reſpõdit Moyſes. Quid iurgamini contra me? quid tentatis Dominum. cap.17.2

Non tentabis Dominum Deum tuum, tentaſti in loco tentationis. Deut.6.16

Et qui eſtis vos qui tentatis dominum? Iudi.8.11

Scriptum eſt enim non tentabis dominum Deum tuũ. Mat.4.7

Neque tentemus Chriſtũ ſicut quidam ex ipſis (*Nu.21.*) tentauerunt & à ſerpentibus perierunt. 1.Cor.10.9.

Tentat ſeu verius probat Deus ſuos variis modis.

QVæ poſtquã geſta ſunt, tẽtauit Deus Abrahã & dixit ad eum, Abraham, Abraham, at ille reſpõdit, adſum. Ge.22.1

At ille (Moyſes) clamauit ad dominũ, qui oſtẽdit illi lignũ, quod cùm miſiſſet in aquas, in dulcedinẽ verſæ ſunt, ibi conſtituit ei præcepta, atque iudicia, & ibi tentauit eũ. Ex.15.25

Dixit autem dominus ad Moyſen, Ecce ego pluã vobis panẽ de cœlo, egrediatur populus & colligat. ſufficiunt per ſingulos dies, vt tentem eum, vtrum ambulet in lege mea, an non, 2. Paral.32.31. Cap.16.4

Et ait Moyſes ad populũ. nolite timere, vt enim probaret vos venit Deus, & vt terror illius eſſet in vobis, & nõ peccaretis, Deut.8.2. cap.20.20

Nõ audies verba prophetæ illius aut ſomniatoris quia tẽtat vos dominus Deus veſter vt palã fiat vtrũ diligatis eũ an nõ, in toto corde, & in tota anima veſtra, Iudi.2.22.c.3.1 Deu.13.3

Dixit ergo dominus ad Sathan. Vniuerſa quæ habet in manu tua ſunt, tantum in eum ne extendas manum tuam, egreſſuſque eſt Sathan à facie domini, Iob.2.8. Iob.1.11

In paucis vexati, in multis bene diſponentur, quoniam Deus tentat eos & inuenit illos dignos ſe. Sap.3.5

Omne quod tibi applicitũ fuerit accipe, & in dolore ſuſtine, & in humilitate tua patientiam habe, quoniã in igne probatur aurũ & argentum, homines verò receptibiles in camino humiliationis, cap.27.18. Ecc.2.4

Et ducam tertiam partẽ per ignem, & vram eos ſicut vritur argentum, & probabo eos ſicut probatur aurum, ipſe Zac.13.9

in uo-

inuocabit nomen meum.&c.

Rom.5.4 Sed & gloriamur in tribulationibus,ſcientes quod tribulatio patientiam operatur; patientia autem probationẽ, probatio verò ſpem.

2Pet.2.9 Nouit Dominus pios de tentatione eripere,iniquos verò in diem iudicij reſeruare cruciandos.

Iaco.1.2 Omne gaudium exiſtimate fratres mei, cum in varias tẽtationes incideritis.

Ad ſui probationem.

Gen.22.1 TEntauit Deus Abraham.

Ibide.12 Nunc cognoui quod timeas dominum,& nõ peperciſti vnigenito filio tuo propter me.

Deu.13.3 Tentat vos dominus Deus veſter, vt palàm fiat, vtrum diligatis eum,an non.

ſapie.3.5 Quoniam Deus tentauit eos, & inuenit illos dignos ſe.

Ecc.34.9 Qui non eſt tentatus,pauca nouit.

Meriti augmentationem.

Iob.1.12 SIc Iob permiſit tentari per Satan.

Tob 2. Sic Tobias aduerſitatibus tentatus fuit.

1 pet.1.6 In quo exultabitis nunc ad breue tempus afflicti in varijs experimentis.

Tentat Diabolus decipiendo per mendacium.

Gen.3.4 SIc Euam aggreſſus eſt.

Mat.4.9 Hæc omnia tibi dabo ſi procidens adoraueris me.

Act.5.3 Anania, cur tentauit Satanas cor tuum, vt mentireris ſpiritui ſancto?

Affectum incendendo per deſiderium

Iaco.1.14 VNuſquiſque tentatur à Concupiſcentia ſua, abſtractus & illectus.

Defectum inducendo per conſenſum.

Eccleſ.2.1 FIli accedens ad ſeruitutem Dei, ſta in iuſtitia, timore & præpara animam tuam ad tentationem.

1.Theſ.3.5 Propterea & ego amplius nõ ſuſtinẽs, niſi ad cognoſcendum fidem veſtram, ne fortè tentauerit vos is qui tentat & inanis fiat labor noſter.

Iaco.4.7 Reſiſtite diabolo & fugiet à vobis.

1.pet.5.8 Sobrij eſtote,& vigilate.

Tenta

Tentari non patitur Deus ſuos ſupra id quod poſſunt.

TEntatio vos non appræhendat niſi humana, fidelis aũt Deus, qui nõ patietur vos tẽtari ſupra id q͛d poteſtis, ſed faciet etiã cũ tẽtatione ꝓuentũ vt poſſitis ſuſtinere. 1. Cor. 10. 13.

Nouit dominus pios de tentatione eripere, iniquos vero in diem iudicij reſeruare cruciandos. 2 Pet. 2 9

Nihil horum times, quæ paſſurus es, ecce miſſus eſt diabolus aliquos ex vobis in carcerem vt tentemini, & habebitis tribulationem diebus decem. Apo. 2 10

Teſtamentum ordinandum.

Sic Abraham fecit.

DEdit Abraham cũcta quæ poſſederat Iſaac: filiis autẽ cõcubinarum largitus eſt munera, & ſeparauit eos ab Iſaac filio ſuo, dum adhuc viueret. Gen. 25. 5

Sic Iacob.

FInitis mãdatis, quibus filios inſtruebat colligit pedes ſuos ſuper lectum, & obiit. 49 32.

Sic Tobias, cum putaret orationem ſuã exaudiri vt moreretur, vocauit ad ſe filium ſuum, dicẽs: Audi fili mi, verba oris mei, eaque in corde tuo quaſi fundamentum repone. Tob. 4. 1

Filio & mulieri, fratri & amico, nõ des poteſtatem ſuper te in vita tua: Et non dederis alij poſſeſſionem tuam, ne forte te pœniteat, deprecceris pro illis. Ec. 33 10

In die conſummationis dierum vitæ tuæ, & in tempore exitus tui, diſtribue hæreditatem tuam. Ibide. 24

Ritè obſeruandum.

FRatres, ſecundum hominẽ dico, tamen hominis confirmatum teſtamentum nemo ſpernit, aut ſuper ordinat. Gal. 4. 15

Vbi teſtamẽtũ eſt, mors neceſſe eſt intercedat teſtatoris. Teſtamentum enim in mortuis cõfirmatum eſt, alioquin nondum valet, dum viuit qui teſtatus eſt. Heb. 9. 16

Teſtimonium tum bonum, tum falſum.

Vide mendacium.

NOn loqueris contra proximum tuum falſum teſtimonium. Idem Deut. 5. 19. cap. 17. 11. Exod. 20. 16.

Non ſuſcipies vocem mendacij, nec iunges manum tuam vt pro impio dicas falſum teſtimonium. Cap 23. 1

Homicida ſub teſtibus punietur, ad vnius teſtimonium nullus condemnabitur. Num. 35. 30.

Non

Deu10.15 Nō ſtabit teſtis vnus cōtra aliquē,quicquid illud peccati & facinoris fuerit,ſed in ore duorum,aut triū teſtiū ſtabit omne verbū.18. Cumq; diligētiſſimè perſcrutantes inuene rint falſum teſtem dixiſſe contra fratrē ſuum mendacium, reddent ei ſicut fratri ſuo facere cogitauit, & auferes malū de medio tui.3.Reg.21.10.

pſa.26.12 Ne tradideris me in animas tribulantiū me,quoniā inſur rexerūt in me teſtes iniqui,&mētita eſt iniquitas ſibi.34.11.

Pro.6.19 Proferentem mendacia,teſtem fallacem odit Deus.

Cap.14.5 Teſtis fidelis nō mētit̃,ꝓfert aūt mēdaciū doloſus teſtis.

Cap.19.5 Teſtis falſus nō erit impunitus,& qui mēdacia loquitur non effugiet.9.Idem habetur.

cap21.28 Teſtis mēdaxperibit:vir obediēs loquet̃victoriā.ca.25.18

cap24.28 Ne ſis teſtis cōtra ꝓximū tuū, nec lectes,quēq̃labiis tuis

Dan13‡ Caſtiſſimā Suſannā impudētiſſimi preſbyteri cùmeius cō cubitu frui non poſſent,falſo adulteri accuſant,ſed cum ad mortem duceret̃,orātē exaudiuitDeus,& per puerū Danie lē ꝓprio ore cōuictos ſaluās, iure talionis popul⁹ interimit.

Mat18.16 Si autem te nō audierit,adhibe tecū adhuc vnū vel duos vt in ore duorum , vel trium teſtium ſtet omne verbum.

cap.19.18 Nō falſum dices teſtimoniū.Idē Mar.10.19.& Rō.13.9.

cap26.59 Principes autem ſacerdotū,&omne cōcilium quęrebant falſum teſtimoniū contra Ieſum,vt eum morti traderēt & nō inuenerūt cùm multi falſi teſtes acceſsiſſent Cap.28.13

Ioan8.17 Et in lege veſtra(dixit Ieſus Iudæis) ſcriptū eſt,qa duorū hominū teſtimoniū verū eſt.Idē habet̃ 2.Cor.13,1.Act.6.11

1.Cor.5 19 Aduerſus presbyterū accuſationē nolirecipere, niſi ſub duobus aut tribus teſtibus.Hebr.10.28.

*Thaddæus.*Vide *Labbæus.*

Thamar concumbit cum Iuda ſuo ſocero. Gen. 38.15 *gignitge minos* Phares *&* Zara.38.27.‡46 12,

Thamar violatur ab Ammon *fratre ſuo.*2.Reg.13.14.

*Thamar filia Abſalonis.*2. *Reg.*14.27.

Thare pater Abraham *Gen.* 11.26.

*Thedes obſidetur,Iudic.*9.50.

*Thebni rex Iſrael.*3.*Reg.*16.21.

*Thecuitis mittitur ad regem Dauid , vt impetret reductionem Abſolon,*2.*Reg.*14 25.

*Theglath Phalaſar deuictam magnam partem Iſraelitarum tranſtulit in Aſſyrios,*4 Reg.15.29.

*Theodas occiſus eſt,Act.*5.37.

The-

Theſaurus minus diligendus magis diligitur.

NOli lætari Iſrael, noli exaltare ſicut populi, q a fornica- *Oſee.9.1*
es Deo tuo, dilexiſti mercedē ſuper oēs areas tritici.
Nolite theſaurizare vobis theſauros in terra vbi erugo & *Matt 6.*
tinea, demoliūtur, & vbi fures effodiunt & furantur. *19.*

Cúm audiſſet autē adoleſcēs (cui Chriſtus dixerat: Si vis *ca.19.22*
perfectus eſſe, vade & vēde omnia quæ habes, & da paupe
rib.) verbū, abiit triſtis, erat enim habes multas poſſeſſiōes
Item verbatim. Mar.10 22. habetur. Item Lucæ.18.23.

Ideo dico vobis, nolite ſolliciti eſſe animæ veſtræ quid *Lu.12.22*
māducetis, neq, corpori q d induamini, anima plus eſt q̄ eſ
ca. & corpus pluſquam veſtimētum. Ioan.6.26.1.cor.6.28.

Tertullus, Orator accuſat paulum. Act.24 2.

Thola dux in iſrael, Iud.10.1.

Tholomai rex Ieſſur.2 Reg 13.37.

Thomas *Cidymus paratum ſe offert cū Chriſto ire in mortem.*
Ioan.11.16 *erat incredulus.* 20.25 27.

Timendus eſt Deus & ante oculos habendus.

DIxitq, Angelus ei (Abrahamo) nō extēdas manū tuā *Ge.22.12*
ſup puerū neq, facias illi quicquā, nūc cognoui q d ti
meas dīm & nō pepercisti vnigenito tuo pp me. ca.31.

Timuerūt autem obſtetrices Deum, non fecerunt iux-
ta præceptum regis AEgypti, ſed conſeruabant mares.

Nolite timere, vt enim probaret vos, venit De⁹, & vt ter *Exo.1.17*
ror illius eſſet in vobis, & non peccaretis.

Cuſtodi igitur temetipſum, & animā tuam ſolli citè, ne *ca.20.20*
obliuiſcaris verborū, quæ viderunt oculi tui, ne excidant
de corde tuo cunctis diebus vitæ tuę.

Hęc ſunt præcepta domini vt timeas dīm Deū tuum, *Deu.4.9*
& cuſtodias omnia mādata atq, præcepta eius, quę ego præ
cipio tibi, & filiis ac nepotibus tuis cūctis diebus vitæ tuæ
vt prolongētur dies tui. 13. dominūm Deum tuum time-
bis & illi ſoli ſeruies, ac per nomē illius iurabis. 24. Idē ha
betur cap.10.20. verbatim.

Et nūc Iſrael quid dñs Deus tuus petit à te, niſi vt timeas *cap.6. 2.*
dñm Deum tuum, & ambules in viis eius, & diligas eū, ac
ſeruias dño Deo tuo in toto corde tuo, & tota anima tua. *ca.10.12*

Dominum Deum veſtrum ſequimi, & ipſum timete, & *ca.13.4.*
mandata illius cuſtodite, & audite vocem eius, ipſi ſeruie
tis, & ipſi adhærebitis.

Nunc

Ioſue.24. 14. Nunc ergo timete dominum & ſeruite ei corde perfe-ctо atq; veriſſimo,& auferte Deos quib⁹ ſeruierũt patres veſtri ĩ Meſopotamia,& ĩ Ægypto ac ſeruite dño.Iud.6.10

4.Re. 17 36. Sed dominum Deum veſtrum qui eduxit vos de terra Ægypti in fortitudine magna, & brachio extento ipſum timete,& illum adorate,& illi immolate.2.paral.20.15.

Iob.1.18. Nunquid conſideraſti(ait dñs ad ſathan)ſeruũ meum Iob,quod nõ ſit ei ſimilis in terra,homo ſimplex & rectus ac timens Deum,& recedens à malo.

Cap. 28. 28. Ecce timor domini ipſa eſt ſapientia,& recedere à malo intelligentia.

Pſa.26.1 Dominus illuminatio mea,& ſalus mea,quem timebo.

32.8. Timeat dominũ omnis terra:ab eo autem commoueantur omnes inhabitantes orbem.110 5.

33.8. Immittet angelus domini in circuitu timentium eum & eripiet eos,10. Timete dominum omnes ſancti eius, quoniam non eſt inopia timentibus eum.

111.1. Beatus vir qui timent dñm in mãdatis eius volet nimis.

127.1. Beati omnes qui timẽt dñm qui ambulant in viis eius.

Prou.1.7. Timor domini principium ſapientiæ;ſapientiam atque doctrinam ſtulti deſpiciunt.

Cap.3.7. Ne ſis ſapiẽs ad temetipſum,time Deũ & recede à malo.

Ca.9.10 Principiũ ſapiẽtię timor dñi,& ſcientia sãctorũ prudẽtia

Ca.14.2. Ambulãs recto itinere,& timens Deum deſpicitur ab eo qui infami graditur via 27.Timor domini fons vitæ ,vt declinet à ruina mortis.

Ca.15.16 Melius eſt parũm cum timore domini,quàm theſauri magni & inſatiabiles:

Ca.16.6. Miſericordia & veritate redimitur iniquitas,& in timore domini declinatur à malo.

Ca.22.4 Finis modeſtiæ timor domini,diuitiæ, & gloria , & vita Eccleſ.12 11.

C.24.21. Time Deum fili mi, & regem, & cum detractoribus ne commiſciaris.

Ecc.1.11. Timor domini gloria,& gloriatio,& lætitia, & corona exultationis.

Cap.2.7. Metuentes dominũ ſuſtinete miſericordiã eius, & non deflectatis ab illo ne cadatis.12.Quis eñ permãſit in mãdatis eius & derelict⁹ eſt,aut quis inuocauit eum & deſpexit illum? 18.qui timent dominum non erunt incredibiles verbo illius,& qui diligunt illum conſeruabunt vitã illius.

In tota anima tua time dñm & ſacerdotes illius ſāctifica. Ca.7.31
Semen hoc hominũ honorabitur quod timet dñm, ſemē ca.10.23
autēhoc exhonorabitur quod præterit mandata domini.
Qui timet Deum faciet bona, & qui cõtinens eſt iuſtitiæ cap.15.1.
apprehendet illam, &c.
Timor domini initium dilectionis eius, fidei autē initiũ ca.25.16.
agglutinandum eſt ei. &c.
Timenti Deũ non occurrent mala, ſed in tentationem cap.33.1
Deus illum cõſeruabit & liberabit à malo. ca.41 16. Eſa.8 5
Qui timet dominũ nihil trepidabit, & non pauebit quo ca.34.16
niam ipſe eſt ſpes eius.
Ne timeas quia ego tecũ ſum, ne declines quia ego De⁹ Eſa.41.10
tuus cõfortaui te, & auxiliatus ſum tui & ſuſcepit te dexte
ra iuſti mei. (tuo, meus es tu.
Noli timere (Iſrael) quia redemi te & vocaui te nomine
Ego ipſe conſolabor vos: quis tu vt timeres ab homine cap.43.1
mortali & à filio hominis qui quaſi fœnum ita areſcet? ca 51.12.
Quis non timebit te ô rex gentiũ? tuũ eſt enim decus in
ter cũctos ſapientes gentium, & in vniuerſis regnis eorum Hye.10,7
nullus eſt ſimilis tui.
Et dabo eis cor vnum & viam vnã vt timeant me vniuer-
ſis diebus & bene ſit eis & filiis eorum poſt eos. ca.32.39
Propter hoc dediſti timorē tuũ in cordibus noſtris & vt
inuocemus nomē tuũ & laudemꝰs te in captiuitate noſtra
quia conuertimur ab iniquitate patrum noſtrorũ qui pec- Bar.3.7.
cauerunt ante te.
Ecce iudex Deus timete eũ & deſinite à peccatis veſtris &
obliuiſcamini iniquitates veſtras iã agere eas in ſēpiterno 4.Eſd 16
& Deus educet vos & liberabit de omni tribulatione. 68.
Nolite timere eos qui occidunt corpus, animã autem nõ
poſſũt occidere, ſed potius timete eũ qui poteſt & animã & Matt. 10.
corpus perdere in gehennam idem habetur. Luc. 12.5 28.
Omnes honorate, fraternitatem diligite, deum timere, re
gem honorificate. ca 5.15. 1 pet.2.17
Timete dominũ & date illi honorē quia venit hora iudi
cij eius, & adorare eũ qui fecit cælũ & terram, mare & om Apo.14 7
nia quæ in eis ſunt & fontes aquarum.

Timoris dei fructus, vtilitas, & laus.

MIſericordia autem domini ab æterno vſque in æter- pſ 102.17
num ſuper timentes eum Gen.29.9.

124.1 Qui confidunt in domino ſicut mons Syō non commo uebitur in æternum.117.*

pro.10.27 Timor dñi apponet dies,& anni impiorū breuiabūtur.

ca.14.27 Timor domini fons vitæ,vt declinet à ruina mortis.

ca.19.23 Timor domini ad vitam,& in plenitudine cōmorabitur abſque viſitatione peſſimi.

cap.22.4 Finis modeſtiæ timor domini,diuitiæ, & gloria & vita.

Homini prodeſt ipſum bene ordinando.

Ioſ.23.14 Timete Deum & ſeruite ei perfecto corde atque veriſſimo.

pſal 2.11 Seruite domino in timore.

118.102 Confige timore tuo carnes meas.

4.Re,17.41. Fuerunt igitur gentes iſtæ timētes quidem dominū, ſed nihilominus idolis ſuis ſeruientes.

Prou.3.7 Time dominum & recede à malo. Sanitas quippe erit vmbilico tuo,& irrigatio oſſibus tuis.

8.13. Timor domini odit malum.

14.16. Sapiens timet & declinat à malo.

15.28. Per timorem domini declinat omnis à malo.

Ibid. 33. Timor domini diſciplina ſapientiæ.

16.6. In timore domini,declinatur à malo.

23.17. Nō æmuletur cor tuum peccatores,ſed in timore domini eſto tota die,quia habebis ſpem in nouiſſimo, & præſtolatio tua non auferetur.

24.21. Time dominum fili mi,& regem.

28.14. Beatus homo qui ſemper eſt pauidus qui vero mētis eſt duræ corruet in malum.

Ecci 7.19 Qui timet Deum,nihil negligit.

12.13. Deum time & mandata eius obſerua.

1.27. Timor domini expellit peccatum.

2.8 Qui timetis dominū,credite illi:& nō euacuabitur merces veſtra.

Ibid, 18. Qui timent dominū,nō erunt incredibiles verbo illius. Qui timent dūm inquirent quæ bene placita ſunt illi. Qui timent dominum præparabūt corda ſua,& in cōſpectu illius ſanctificabunt animas ſuas. Qui timēt dominum cuſtodiunt mandata illius & patiētiam habebūt vſque ad circūſpectionem illius.

731. In anima tua time dominum.

15.1. Qui timet Deum faciet bona.

21.7. Qui timet Deum conuertitur ad cor ſuum.

Ibid. 13. Conſummatio timoris Dei ſapientia,& ſenſus.

25.16. Timor Dei initiū dilectionis eius:fidei autē initium agglutinan-

glutinandum eſt ei. *Eſaia.29*
Timuerunt me mandato hominum& doctrinis. 13.
Dabo ei cor vnum & viã vnam,vt timeant me vniuerſis diebus,& bene ſit eis & filiis eorum poſt eas. *Ie.32.39*

Plenè remunerando.

QVis ſimilis tui in fortib⁹ dñe?quis ſimilis tui magnificus in ſanctitate terribilis atque laudabilis faciẽs mirabilia. *Exo.15.11.*

Noli timere fili mi pauperem quidem vitam gerimus, ſed multa bona habebimus,ſi timuerimus Deũ,& receſſerim⁹ ab omni peccato,& fecerimus bene. *Tob.4.23*

Timor dñi,ipſa eſt ſapientia,& recedere à malo intelligẽ(tia. *Iob.28.* 28.
Timete dominum omnes ſancti eius.
Dediſti hæreditatem timentibus nomen tuum. *Pſ.33.10* 60.6.
Beatus qui timet dominum potens in terra erit.Gloria& diuitiæ in domo eius. 111.1.
Voluntatem timentium ſe faciet. 144.19.
Timor domini apponet dies. *pro.10.27*
In timore domini fiducia fortitudinis,& filiis eius erit ſpes.Timor domini fons vitæ vt declinet à ruina mortis. 14.26.
Timor domini ad vitam,& in plenitudine cõmorabitur abſque viſitatione peſſimi. 19.23.
Finis modeſtię,timor domini diuitię & gloria & vita. 22,4.
Timor domini gloria,& gloriatio,& lętitia,& corona exultationis. *Eccle.1.1.*
Timenti dñm bene erit in extremis,& in die obitus ſui (benedicetur. *Ibid.3.*
Plenitudo ſapientiæ eſt timere Deum.
Qui timetis dominũ,ſperate in illum,& in oblectationẽ veniet vobis miſericordia Qui timetis dominum,diligite illum,& illuminabuntur corda veſtra. 2.9.
Semẽ hominum honorabitur hoc quod timet dominũ. 10,23.
Oculi domini ſuper timentes eum. (timor Dei 15.30.
Agnoſcent,qui derelicti ſunt,quoniã nihil meli⁹ eſt quã 23. 37.
Beatus homo cui donatum eſt habere timorem Dei. 25,15.
Timor Dei ſuper omnia ſe ſuperpoſuit. *Ibid.* 14.
Qui timet dominum excipiet doctrinã eius,& qui vigilauerint ad illum inuenient benedictionem. 32.20.
Timenti dominum non occurrẽt mala,ſed in tẽtatione Deus illum conſeruabit & liberabit à malis. 33.1.
Qui timet dñm,nihil trepidabit,& non pauebit quoniã ipſe eſt ſpes eius.Timẽtis dominum,beata eſt anima eius. 34.16.

Oculi domini ſuper timentes eum.

40.26. Facultates & virtutes exaltãt cor,& ſuper hæc, timor domini,Non eſt in timore domini minoratio. Timor domini ſicut paradiſus benedictionis.

Mic.6.9. Salus erit timentibus nomen domini.

Mal.4.2 Orietᷓ vobis timentib⁹ nomẽ meũ ſol iuſtitiæ,& ſanitas in pennis ei⁹,& egrediemini,& ſalietis,ſicut vituli de armẽto.

Luce.1.5 Miſericordia eius à progenie in progenies timentibus eũ.

Timor humanus,vitioſus.

Iob.6.16. QVi timent pruinam,irruet ſuper eos nix.

Pſal.13.5 Illic trepidauerunt timore,vbi non erat timor.

Pr.29.25 Qui timet hominem cito corruet.

Ec.22.21 Sicut ornatus arenoſus in pariete lympido & ſicut palleę in excelſis,& cæmenta ſine impenſa poſita contra faciẽ vẽti non permanebunt,ſic cor timidũ in cogitatione ſtulticũtra impetum timoris,non reſiſtet.

Mat 1.20 Noli timere accipere Mariam coniugem tuam.

Luc.12.4 Dico vobis amicis meis,ne terreamini ab his, qui occidũt corpus,& poſt hæc non habãt amplius quid faciant.

1.pet.3.14 Quis eſt qui vobis noceat,ſi boni æmulatores fueritis?Timorem eorum ne timueritis,& non conturbemini.

Contemptus eius,virtuoſus.

pſ.24.14 FIrmamentum eſt dominus timentibus eum.

26.1. Dominus illuminatio mea & ſalus mea quem timebo.

55.5. In Deo ſperaui,non timebo quid faciat mihi homo.

pro.3.25 Ne paueas repentino terrore ,& irruentes tibi potẽtias impiorum:dominus enim erit in latere tuo.

Eſa. 41. 10. Seruus meus es tu,Ne timeas,quia ego tecum ſum.

Ne timeas,ego adiuui te.

Ibidẽ 13 Noli timere,quia redemi te,& vocaui te nomine tuo.

43.1. Cũ trãſieris ꝑ aquas tecũ ero et flumina nõ operiẽt te. Cũ ãbulaueris in igne nõ cõbureris,& flãma nõ ardebit in te.

5.7. Audite me ꝗ ſcitis iuſtũ,popul⁹ meus,lex mea in cordib. eorũ,nolite timere opprobriũ hominũ,& blaſphemias eorum ne metuatis,Sicut enim veſtimentum,ſic comedet eos vermis,& ſicut lanam deuorabit eos tinea.

ibidẽ, 12 Quis tu vt timeas ab homine mortali,& à filio hominis qui quaſi fœnũ,ita areſcet?& oblitus es domini factoris tui qui tetendit cælos,& fundauit terram.

Iere.1.8. Ne timeas à facie eorum,quia tecũ ego ſum , vt eruã te dicit

dicit dominus.

Si Deus pro nobis quis contra nos. Rõ. 8.31.

Eius defectus cauſa eſt peccandi.

RE ſpondit Abrahã (Abimelech (cogitaui mecum dicens forſitan non eſt timor Dei in loco iſto & interficient me propter vxorem meam Ge. 20.11

Timore punit Deus & terrore.

CVmque eſſent (Iacob cum omni domo ſua) terror Dei inuaſit omnes per circuitũ ciuitates, & non ſunt auſi perſequi recedentes. Ge. 35.5

Terrorem meum mittam in percurſum tuum, & occidã omnem populũ ad quem ingredieris cunctorumque inimicorum tuorum coram te terga vertam. Exod. 23 27.

Et qui de vobis remãſerint dabo pauorẽ in cordibus eorũ in regionibus hoſtiũ terrebit eos ſonitus folij volãtis & ita fugient quaſi gladium, cadent nullo perſequente Ioſu. 2.9 Leuit. 26 36.

Hodie incipiam mittere terrorẽ atque formidinẽ tuã in populos qui habitãt ſub omni cœlo, vt audito nomine tuo (Iſrael) paueant & in morem pertimentium contremiſcãt & dolore teneantur. deu. 2.25

Nullus ſtabit contra vos (Iſrael) terrorem veſtrum atque formidinem dabit dominus Deus veſter ſuper omnẽ terrã quam calcaturi eſtis, ſicut locutus eſt vobis Deus veſter. cap. 11. 25

Videbuntque omnes terrarũ populi quod nomẽ domini inuocatum ſit ſuper te et timebunt te (Iſrael) 65. In gentib. quoq; illis nõ quieſces, neq; erit requies veſtigio pedis tui (Iſrael (dabit enim tibi dñs cor pauidum, & deficiẽtes oculos & animam conſumptã merore, & erit vita tua quaſi pẽdẽs ante te timebiſque nocte et die et nõ credes vitæ tuę. ca. 28. 10

Et cõturbabit eos dominus (ſcilicet quinque reges illos expugnãtes Gabaon) à facie Iſrael: contriuitque plaga magna in Gabaon, ac perſecutus eſt eos per viam aſcenſus Bethorum & percuſſit vſque Azeca & Maceda. 4. Reg. 7.6. Ioſ. 10 10.

Omnia itaq, caſtra turbata ſũt & vociferãtes (Madianitę) vlulanteſque fugerunt (ſcilicet è gladio Dei et Gedeonis) et nihilominus inſiſtebant trecẽtes viri buccinis perſonantes. iud. 7.21

Factũ eſt aũt cũ Samuel offerret holocauſtũ, philiſtiim iniere pręliũ cõtra Iſrael, intonuit aũt dñs fragore magno in die illa ſup philiſtiim et exterruit eos et cæſi ſunt à filiis Iſrael. 1. Re. 7.10

Et percuſſerũt(Aſa cũ ſuis)ciuitates omnes per circuitũ
2. Par.14 Geraræ:grãdisquippe cunctos terror inuaſerat(Æthiopes,
14. & diripuerunt vrbes &multam prædam aſportauerunt.
Itaque fact'eſt pauor dñi ſuper omnia regna terrarũ quę
ca.17.10 erant per gyrum Iuda nec audebãt bellare cõtra Ioſa phat.
Irruit autem pauor domini ſuper omnia regna terrarum
ca.20.29 cũ audiſſent quod dominus pugnaſſet contra inimicos Iſ-
rael(ſcilicet Ammonitas,Moabitas & Syros.)
Pſa.9.20 Exurge domine non cõfortetur homo, iudicentur gẽtes
in conſpectu tuo.
Hyer.49 Et pauere faciam Æliam coram inimicis ſuis & in cõſpe
37 ctu quærentium animam eorum &adducam ſuper eos ma
lum,iram furoris mei dicit dominus:&mittam poſt eos gla
dium donec conſumam eos. Iudith.14.14.
Iudi.15.1 Cumque omnis exercitus decollatum Holophernẽ au-
diſſet,fugit mens & conſilium ab eis,&ſolo tremore & me
tu agitati,fugæ præſidium ſumunt.
2. Mach Heliodorus (à rege Antiocho miſſus vt theſauros tẽpli
3.4. raperet)autem quod decreuerat perficiebat eodẽ loco ipſe
cum ſatellitibus circa ærarium præſẽs,ſed ſpiritus omnipo
tentis Dei magnã fecit oſtenſionis euidẽtiam,ita vt omnes
q auſi fuerãt ei parere,ruentes Dei virtute in diſſolutionẽ
Exo.1.17 & formidinem conuerterentur. *Timoris Dei exempla.*

Timuerunt auem obſtrices Deum (quibus præceperat
Pharao omnes maſculos ĩterficere ĩ Iſrael &fœminas
reſeruare)& non fecerunt iuxta præceptum regis AEgy
pti ſed conſeruabant mares.
ca.14.31 Et viderũt(filij Iſrael tranſeuntes mare rubrũ)mortuos
AEgyptios,ſuper littus maris & manũ magnam quã exer-
cuerat dominus ſuper eos, timuitque populus dominũ &
2.Par.19 crediderunt domino & Moyſi ſeruo eius.
7. Sit timor domini vobiſcum & cum diligentia cuncta fa-
cite,nõ eſt enim apud dominum Deum noſtrum iniquitas
nec perſonarum acceptio nec cupido munerum.
Tob. 2.6 Sed Tobias plus timẽs Deum quàm regem rapiebat cor
pora occiſorum& occultabat in domo ſua & mediis nocti
bus ſepeliebat ea.13. Nam cum ab infantia ſua ſemp Deũ
timuerit & mãdata eius cuſtodierit non eſt contriſtatus cõ
Cap.3.8 tra dominum quod plaga cæcitatis euenerit ei.
Virum autem cum timore tuo(domine Deus)non cũ li
Ca.9.12 bidine mea conſenſi ſuſpicere. 3. Reg.18.3.
Cũq; omnes dixiſſent amen,acceſſerunt ad conuiuiũ ſed

&cum timore domini nuptiarum conuiuium exercebant.
Et erat hæc (Iudith) in omnib. famoſiſſima quoniã timebat dominũ valde, nec erat qui loqueretur de ea malũ verbum. Iudi.8.8
Semper enim quaſi tumentes ſup me fluctus timui Deũ, & pondus eius ferre non potui. Io.31.23.
Et timuerunt viri (Niniuitæ) timore magno dominum, & immolauerunt hoſtias domino & vouerunt vota. Ioan.1.16
Fallax gratia & vana eſt puchritudo, mulier timens Deũ ipſa laudabitur. Prou. 31 30
Sed cũ plagis perimeretur (Eleazarus) ingemuit & dixit domine q habes ſanctã ſciẽtiã manifeſtè tu ſcis qa cũ à morte poſſem liberari, duros corporis ſuſtineo dolores, ſecũdũ animam verò propter timorem tuum libenter hæc patior. 2.Mac.6 30
Et ecce homo erat in Hieruſalem cui nomen Symeon & homo iſte iuſtus & timoratus, expectans conſolationem Iſrael & ſpiritus ſanctus erat in eo. ca.8.2. Luc.2.25
Vir autẽ erat in Cæſarea nomine Cornelius, religioſus ac timens Deum cum omni domo ſua, faciẽs eleemoſinas multas plebi. 35. In veritate comperi quia non perſonarũ acceptor Deus, ſed in omni gẽte qui timet deum & operatur iuſtitiam acceptus eſt illi. ca 8: 2. cap 9.3. Act.10.2

Timor & ſollicitudo non repugnat fidei & ſepi.

SEruite domino in timore & exultate ei cum tremore. Pſal.2 1c
Omnia hæc tractaui in corde meo vt curioſe ĩtelligerẽ. Sunt iuſti atque ſapiẽtes & opera eorum in manu Dei ſunt & tamen neſcit homo vtrum amore an odio dignus ſit. Eccle.9.1
De propitiato peccato noli eſſe ſine metu, neque adiicias peccatum ſuper peccatum. Ec.5.5.
Bene propter incredulitatem fracti ſunt, tu autẽ fide ſtas noli altum ſapere, ſed time. Ro.11.20
Ego igitur ſic curro nõ quaſi in incertũ, ſic pugno nõ qua ſi aerẽ verberãs, ſed caſtigo corpus meũ & in ſeruitutẽ redigo ne forte cũ aliis prædicauerim ipſe reprobus efficiar. 1.co.9.17 ca.10.12
Itaque qui ſe exiſtimat ſtare, videat ne cadat. Heb 3.14: Phil.2.12
Itaque chariſſimi mei, ſicut ſemper obediſtis, non vt in præſentia mei tãtũ, ſed multo magis nunc in abſentia mea cũ metu ac tremore ſalutem veſtrã operamini. Ca.3.11.13.
Timeam⁹ ergo ne forte recta pollicitatione introeũdi in requie eius, exiſtimetur ĩ vobis aliquis deeſſe &c. 2. pet.217. Heb.4. 1

Timent & reuerentur bonos etiam mali. Exod.14

ET ſubuertit rotas curruũ (dñs Deus) ferebãturq; in pro 25.

fundum

guſtia conſtituti, & oppreſſi ære alieno(à diabolo,)& ama
ro animo:& factus eſt eorum princeps.

Tempore anguſtiæ ſuæ auxit Achaz comtemptū in dn̄m 2.Para 28.22

Cùm requieuiſſent,reuerſi ſunt,vt facerent malum in cō
ſpectu domini. Nehe 9

In tempore tribulationis ſuæ clamauerunt ad dominum. 28.

Benedictum eſt nomen tuum Deus patrum noſtrorū,qui
cùm iratus fueris miſericordiam facies,& in temporetribu Ibid.7:17
lationis peccata dimittes his,qui inuocant te. Tob.3.13

Hoc habet pro certo,omnis q colit te,quòdvita eius,& ſi
in probatione fuerit,coronabitur,ſi autem in tribulatione Ibidē.21
fuerit,liberabitur.

Poſt tempeſtatem,tranquillum facis,& poſt lacrhymatio Ibed.22
nem & fletum,exultationem infundis.

Tu dn̄e flagella & ſalus,deducis ad inferos & reducis: 13.2.

Ipſe caſtigauit nos:propter iniquitates noſtras:& ipſe ſal
uabit nos,propter miſericordiam ſuam. ibid 5

In tuo flagello vindica iniqutates noſtras.

Nō vlciſcamur nos pro his,quę patimur:ſed reputantes iudith.7
peccatis noſtris hæc ipſa ſupplicia minora eſſe flagella do- 8,26.
mini, quibus quaſi ſerui corripimur,ad emendationem: &
non ad perditionem eueniſſe credamus.

Si bona ſuſcepimus de manu domini,mala quare non ſu Ioa.2.10
ſtineamus? (eſſe vehementem.

Nemo loquebatur ei verbum: videbant enim dolorem ibidē. 13

Homo naſcitur ad laborem,& auis ad volatum.

Beatus homo,qui corripitur à Deo. increpationem ergo 5.7.
Domini ne reprobes,quia ipſe vulnerat & medetur,percu-
tit & manus eius ſanabunt. ibidē.17

In ſex tribulationibus liberabit te,& in ſeptima non tan
get te malum. ibidē.19

Sagittæ domini in me ſunt,quarum indignatio ebibit ſpi
ritum meum. 6.4.

Auferat à me virgam ſuam,& pauor eius non me terreat.

Vtinam intelligeres,quòd multò minora exigaris ab eo 6.34.
quàm meretur iniquitas tua.

Domus illorum ſecuræ ſunt & pacatæ, & nō eſt virga Dei 21 6.
ſuper eos. 21 6.

Ipſe probabit me quaſi aurum quod per ignem tranſit.

Conſumpta eſt caro eius a ſuppliciis,reuertatur ad dies 23 10.
adoleſcentiæ ſuæ. 33 25

Peccaui,& verè deliqui,& vt eram dignus,non recepi.
Ibid. 27. Apprehẽdite diſciplinam,ne quando iraſcatur dominus.
Pſal. 2.12 In tribulatione dilataſti mihi.
42: Poſteaquam multiplicatæ ſunt infirmitates eorum,acce
15.4. lerauerunt.
Probaſti cor meũ, & viſitaſti nocte:igne me examinaſti
16.3. & non eſt inuenta in me iniquitas.
Diſciplina tua correxit me in finem.
17.36. Virga tua & baculus tuus ipſa me conſolata ſunt.
22 4. Tu es refugium meum à tribulatione,quę circundedit me.
31.7. Iuxta eſt dominus his,qui tribulato ſunt corde & humi
31.7. les ſpiritu ſaluabit.
33.19. Multæ tribulationes iuſtorum (bis me.
Inuoca me in die tribulationis,& eruã te, & honorifica
Ibid. 20 Poſuiſti tribulationes in dorſo noſtro.
49.15 Tranſiuimus per ignę & aquam.
65.11. Imple facies eorũ ignominia,& quærẽt nomen tuũ dñe,
Ibidẽ.12 Cum ipſo ſum in tribulatione.
30.15 Secundum multitudinẽ dolorum meorum in corde meo
82.17. conſolationes tuę lætificauerunt animam meam.
93.19. Bonum mihi,quia humiliaſti me.
Diſciplinam domini ne abiicias fili mi,nec deficias cùm
118.71. ab eo corriperis,quem enim diligit dominus corripit; &
Proue. 3 quaſi pater in filio complacet ſibi.
11. Sicut igne probatur argentum & aurum in camino, ita
corda probat dominus.
17.3. De carcere cateniſque interdũ egreditur quis ad regnũ
& alius natus in regno,inopia conſumitur.
Ec. 4. 14 Curatio,ceſſare faciet pecca.maxima.
In paucis vexati,in multis bene diſponẽtur,quoniã Deus
10.4. tentauit eos,& inuenit eos dignos ſe .Tanquam aurum in
Sapiẽ.3.5 fornace probauit illos,& quaſi holocauſti,hoſtiam accepit
illos,& in tempore erit reſpectus illorum.
11. 11. Hos quidem tanquam pater monens probaſti:illos autẽ
tanquam rex durus interrogans condemnaſti.
ibidẽ.14 Cum audirent per ſua tormenta bene ſecum agi,comme
morati ſunt dominum,admirantes in finem exitus.
12.22. Cum das nobis diſciplinã , inimicos noſtros multipliciter
flagellas,vt bonitatem tuam cogitemus.
16 6. Ad correptionẽ in breui turbati ſunt, ſignum habentes
ſalutis ad commemorationem mandati legis tuæ.

Omne

Omne quod ibi applicatū fuerit,accipe, & in dolore ſuſtine,& in humilitate tua patientiā habe,qm̄ in igne proba tur aurū& argentem,homines verò receptibiles, in camino humiliationis. *Eccleſ. 2*

Quoniam pius & miſericors eſt dominus.& remittit in dies tribulationis peccata. *ibidē. 13*

Vaſa figuli probat fornax, & homines iuſtos tētatio tribu lationis. *27.6.*

Infirmitas grauis ſobriam facit animam. *31.2.*

Speciosa Dei miſericordia in tēpore tribulationis,quaſi nubes pluuiæ in tempore ſiccitatis. *35. 26.*

Excoquam ad purum ſcoriam tuam, & auferam omne ſtannum tuum. *Eſa.1.25*

Cùm feceris iudicia tua in terra,iuſtitiam diſcent habita tores orbis.Miſereamur impio,& non diſcet iuſtiam. *26.9* *ibidē. 16*

Domine in anguſtia requiſierunt te. *28.19.*

Vexatio dabit intellectum auditui. *30.31.*

A voce dñi pauebit Aſſur virga percuſſus.Et erit trāſitus virgę fundatus,quā requieſcere faciet dominus ſuper eam.

Defecit ſufflatorium in igne cōſumptum eſt plūbum fru ſtra cōflauit conflator,malitię eorum,nō ſunt conſumptæ. *Ierē.6.29*

Argentum reprobum vocate eos, quia dñs proiecit illos *9.7.*

Ecce ego conflabo & probabo eos. *25.29.*

Ecce inciuitate in qua inuocatum eſt nomen meū,ego incipio affligere,& vos quaſi innocētes & immunes eritis. *30.11.* *31.18.*

Caſtigabo te in iudicio, vt non videaris tibi innoxius.

Caſtigaſti me domine & eruditus ſum quaſi iuuenculus indomitus. *46.28.*

Caſtigabo te in iudicio,nec quaſi innocēti parcam tibi. *49.12.*

Ecce quibus non erat iudicium,vt biberent calicem,bibentes bibent:&tu quaſi innocens relinqueris:non eris innocens,ſed bibens bibes. *Bar:3.1*

Anima in anguſtiis & ſpiritus anxius clamat ad te,audi Domine,& miſerere *Ezech.22* *18.*

Omnes iſti æs & ſtannum,& ferrum,& plumbum in medio fornacis,ſcoria argenti ſancti ſunt. *24.12.*

Multo labore ſudatum eſt,& non exiuit de ea nimia rubigo eius,neque per ignem. *Dan.12*

Eligentur &dealbabūtur,&quaſi nix probabūtur multi. *10.*

Sepiam viam tuam ſpinis(ad malum,)&ſepiam eam maceria,& ſemitas ſuas non inueniet. *Oſee.2.6*

In tribulatione ſua mane cōſurgēt ad me,Venite &reuer *9.1*

tamur

tamur ad dominum,quia ipſe cepit & ſanabit nos.

11.4. Funiculis hominum trahebam eos,& funibus dilectionis,& fui eis,vt quiſpiam qui leuat iugum ſub maxilla eorum,& inclinaui ad eos cibum.

Ione. 2.8 Cum anguſtiaretur in me anima mea,dñi recordatus ſũ

Num.1:3. Dominus in tempeſtate,& in turbine viæ ei⁹,& nebulæ puluis pedum eius.

Ibidem.7 Bonus dominus & cõfortãs in die tribulationis,& in diluuio prætereunte,conſummationem faciet loci illius.

Ibidem.9. Non conſurget duplex tribulatio.

ibidem.12 Afflixi te,& non affligam te vltra.

Zac.13.9 Vrã eos,ſicut vrit̃ argẽtũ:ꝓbabo eos,ſicut probat̃ aurũ.

Aggei. 2 Percuſſi vos vento vrẽte,& ærugine, & grandine,omnia
18. opera manuũ veſtrarũ,& nõ fuit in vobis,qui reuerteretur ad me,dicit dominus.

Mala.3 3 Ipſe enim quaſi ignis cõflans,& quaſi herba fullonũ :& ſedebit cõflans,& emundans argentum,purgabit filios Leui & collabit eos quaſi argenrum.

1. *Mac*.2 Ioſeph in tempore anguſtiæ ſuæ cuſtodiuit mãdatum, &
53 factus eſt dominus AEgypti.

2. Mac. 6 Multo tẽpore non ſinere peccatoribus ex ſentẽtia agere,
13 ſed ſtatim vltiones adhibere,magni beneficij eſt iudicium. Nõ enim ſicut in alijs nationibus dominus patienter expectat,vt eas cùm dies iudicij venerit,in plenitudine peccatorum puniat:ita & in nobis ſtatuit,vt peccatis noſtris in finẽ deuolutis,ita demum in nos vindicet.

ibidem.16 Corripiens in aduerſis populum ſuum,non derelinquit.

ibidem.19 Eleazarus glorioſiſſimã magis eligens mortem quã odibilem vitam complectens,voluntarie præibat ad ſupplciũ.

Et infra. Patienter ſuſtinens,deſtinauit non admittere illicita pro
20. pter vitæ amorem.

ibidem.26 Si in præſenti tempore ſupplicijs hominum eripiar,manũ omnipotentis neque viuus,neque defunctus effugiam.

ibidem.30 Tu ſcis domine,quia cum à morte poſſem liberari, duros corporis ſuſtineo dolores,animo verò propter timorem tuum libenter hæc patio.

7.9. Tu ſceleſtiſſime in præſenti vita nos perdis,ſed ille rector mundi,nos pro ſuis legibus morientes, ad æternã vitam denuo ſuſcitabit.

Et infra. E cœlo iſta poſſideo,ſed propter Dei leges hæc ipſa de-
11. ſpicio,quoniam ab ipſo me ea recepturum ſpero.

Nos

Nos propter noſmetipſos hæc patimur.peccãtes in Deũ noſtrũ,&digna admiratione facta ſũt in nobis:tui aũt ne putes tibi impunè futurũ,qm̃ contra Deũ pugnare tẽtaueris *Ibidẽ.18*

Dignus fratrib.tuis effectus particeps ſuſcipe mortẽ, vt in illa miſeratiõe cũ fratrib.tuis te recipiã (Verba matris.) *ibidẽ. 29*

Fratres mei modico nunc dolore ſuſtentato,vitæ æternę effecti ſunt. *ibidẽ. 36*

Cœpit Anthioch⁹ à graui ſuperbia deductus ad agnitionem ſui venire,diuina admonitus plaga. *9.11*

Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam. *Mat.5.10*

Siqs te percuſſerit in dextrã maxillã,præbe ei & alterã. *ibidẽ. 30*

Qui perdiderit animã ſuam propter me, inueniet eam. *10.39.*

Ego hic fame pereo:ſurgã igitur & ibo ad patrẽ meũ, & dicã ei: Pater,peccaui in cœlo & corã te:iam nõ ſum dign⁹ vocari filius tuus,fac me ſicut vnum de mercenariis tuis. *Luca.15 18*

Tradent vos in tribulationem,& occident vos,& eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum. *Mat.24 9.*

Nõne oportuit pati Chriſtũ,& ita intrare in gloriã ſuã? *Luca. 24 26.*

Neque hic peccauit neque parentes eius,ſed vt manifeſtentur opera Dei in illo. *Ioan.9.3*

Omnem palmitem qui fert fructũ purgabit eum,vt fructum copioſiorem afferat. *15.2*

Venit hora vt omnis qui interficit vos,arbitretur obſequium ſe præſtare Deo. *16.2.*

Triſtitia vertetur in gaudium. *19.2.*

Mulier cum parit,triſtitiam habet,quia venit hora eius *ibidẽ.20* cum autem peperit puerum,iam nõ meminit preſſurę propter gaudium:quia natus eſt homo in mundum. *ibidem.21*

Gloriamur in tribulationibus,ſcientes quia tribulatio patientiam operatur. *Rom.5.3*

Hæredes quidem Dei,cohęredes autem Chriſti,ſi tamẽ compatimur, ei & conglorificemur. *8.17.*

Exiſtimo,quod nõ ſunt condignæ paſſiones huius tẽporis ad futuram gloriam quę reuelabitur in nobis. *ibidem.18*

Ipſa creatura liberabitur à ſeruitute corruptionis,ĩ libertatem glorię filiorum Dei. *ibidem.21*

Scimus enim quòd omnis creatura ingemiſcit,& parturit vſque adhuc *ibidẽ. 22*

Quis nos ſeparabit à charitate Xpi?tribulatio an ãguſtia? an fames?an nuditas?an perſecutio?an periculũ,an gladi⁹? *ibidẽ.35*

Certus ſum,quia neq,mors,neque vita,neq,angeli,neq, *ibidẽ.38*

prin-

principatus,neque vlla creatura alia poterit nosſeparare à dilectione Dei.

Rõ.12.12 In tribulatione patientes.

1.cor.4.11. Vſque in hãc horã & eſurimus & ſitimus,& nudi ſumus, & colaphis cædimur,& laboramus operãtes manibus nr̃is.

Ibidẽ.12 Maledicimur,& benedicim⁹:& perſecutionem patimur, & ſuſtinemus.

2.cor.1.4 Benedictus Deus qui cõſolat⁹ nos in õni tribulatiõe nr̃a.

ibidem.5 Sicut abũdãt paſſiones Chriſti in nobis ita & p̄ Chriſtũ abundat conſolatio noſtra.

ibidem.7. Sicut ſocij paſſionum eſtis,ſic eritis & conſolationis.

4.8. In omnib. tribulationẽ patimur,ſed nõ anguſtiamur:ap portamur,ſed nõ deſtituimur:pſecutionẽ patimur,ſed non derelinquimur:deiicimur,ſed nõ perimus:ſẽper mortifica tionẽ Ieſu Chriſti in corpore noſtro circunferẽtes,vt & vi-ta Ieſu manifeſtetur in corporibus noſtris.

ibidem.17 Id quod in præſenti eſt momentaneũ,& leue tribulationis noſtræ : ſupra modum in ſublimitate æternum gloriæ pondus operatur in nobis.

7.4. Repletus ſum conſolatione.ſuperabundo gaudio in om ni tribulatione veſtra.

8.2. In multo experimento tribulationes.abundantia gaudij (ipſorum fuit.

11.20. Suſtinetis ſi quis vos in ſeruitutẽ redigit,ſi quis deuorat, ſi quis accipit,ſi quis extollitur,ſi quis in faciem vos cędit.

ibidẽ.27. In laboribus plurimis,in carceribus abundantius,in pla gis ſuprà modum,in mortibus frequenter.

ibidem.to In labore,in ærũna,in vigiliis multis,ĩ frigore& nuditate.

12.9. Virtus in infirmitate perficit̃.Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis,vt habitet in me virtus Chriſti.

ibidem 10 Placeo mihi in infirmitatibus meis, in contumeliis,in ne ceſſitatibus,in perſecutionibus, in anguſtiis , pro Chriſto.

Ca.4:29 Quomodo tũc is,qui ſecundũ carnẽ natus fuerat,perſe quebatur eũ,qui ſecũdum ſpiritũ,ita & nũc(malus bonos)

Phil.1 29 Donatum eſt vobis pro Chriſto,non ſolum vt in eũ cre-datis,ſed vt & pro illo patiamini.

Colo.1.4. Gaudeo in paſſionibus meis pro vobis ,adimpleo quæ deſunt paſſionum Chriſti in carne mea,pro corpore eius quod eſt Eccleſia.

2.Th.1.4 Gloriamus pro vobis ĩ Eccleſiis Dei ,pro patiẽtia veſtra in omnibus perſecutionibus,&tribulationibus quas ſuſtinetis,vt digni habeamini in regno Dei, p̄ quo & patimini

Si

Si commortui ſumus & cõuiuemus: ſi ſuſtinemus & cõregnabimus. *2.Tim.2*

Omnes qui piè volunt viuere in Chriſto Ieſu, perſecutionem patientur. *11.*

Videmus Ieſum per paſſionem mortis gloria & honore coronatum, (& martyres.) *3 12.*

Et quidem cũ eſſet filius Dei, didicit ex his, quæ paſſus eſt, obedientiam *Heb.2.9*

Alij ludibria & verba experti, inſuper & vincula & carceres lapidati ſunt, ſecti ſunt, tentati ſunt. *5.8.*

Egẽtes, anguſtiati, afflicti, quibus dignus nõ erat mũdus *11 36.*

Omnis diſciplina in præſenti quidem videtur non eſſe gaudij, ſed mœroris: Poſtea autem fructum paccatiſsimũ exercitatis per eam reddet iuſtitiæ. *ibidẽ.37* *12.11.*

Quod ſi extra diſciplinã eſtis, cuius participes facti ſunt omnes: ergo adulteri, & non filij eſtis. *ibidem.8*

Per multas tribulationes oportet nos intrare in regnũ Dei

Vincula & tribulationes me manẽt Ieroſolymis. Sed nihil horum vereor, nec facio animam meam pretioſiorem quã me: dummodo conſumem curſum meũ, & miniſteriũ verbi, quod accepi à domino Ieſu. *Acto.14* *21.* *20 23.*

Ego non ſolum alligari, ſed & mori in Ieruſalem paratus ſum pro nomine domini Ieſu Chriſti. *21.13*

Omne gaudium exiſtimate fratres mei, cum in varias tẽtationes incideritis ſcientes quod probatio fidei veſtrę patientiam operatur, Patientia autem opus perfectũ habeat. *Iacob.1.2*

Beatus vir qui ſuffert tentationem: quoniam cùm probatus fuerit, accipiet coronã, quã repromiſit De⁹ diligẽtib. ſe. *ibidẽ 12*

In quo exultabitis, modicũ nunc ſi oportet cõtriſtari in variis tẽtationib⁹, vt probatio fidei veſtrę multo pretioſior auro, quod per ignẽ probatur inueniatur, in laudem & honorem in reuelationem Ieſu Chriſti. *1.Pet 1.6*

Chiſtus paſſus eſt pro nobis, vobis relinquẽs exemplũ, vt ſequamini veſtigia eius. *2.21.*

Si quid patimini propter iuſtitiam, beati. *3.14.*

Melius eſt benefacientes (ſi velit voluntas Dei) pati, quã malefacientes. *Ibidẽ.13*

Chriſto in carne paſſo, & vos eadẽ cogitatione armamini. *4.1.*

Cõmunicãtes Chriſti paſsionibus, gaudete vt in reuelatione gloriæ eius gaudeatis exultantes. *Ibidẽ. 13*

Tẽpus eſt vt incipiat iudiciũ à domo Dei. Si autẽ primũ à nobis, quis finis eorum, qui non credunt Dei Euangelio. *ibidem.17*

In

5.11. In Chriſto Ieſu modicum paſſos,ipſe perficiet,confirmabit,ſolidabitque.

2.Pet.2.9 Nouit Deus pios de tentatione eripere,iniquos verò in diem iudicij reſeruare cruciandos.

Apoc.1.9 Ego Ioannes frater veſter,& particeps in tribulatione & regno & patientia,in Chriſto Ieſu.

7.14. Hi ſunt qui venerunt de tribulatione magna.

12.11. Nõ dilexerunt animas ſuas vſque ad mortem. (Vide etiã in Tit.) patientia,perſecutio,Timor,Crux.

Tributum. Vide Exactio.

Trinitas figurata & declarata:

Gen.1,26 Faciamus hominem,ad imaginẽ & ſimilitudinẽ noſtrã, vt præſit piſcib. maris & volatilibus cœli & beſtiis vniuerſæ terræ,omniq; reptili quod mouetur in terra.

cap.18.2 Cum(Abrahã)eleuaſſet oculos , apparuerunt ei tres viri ſtantes prope eũ,quos cum vidiſſet cucurrit in occurſum eorum de oſtio tabernaculi ſui & adorauit in terram.

Exod.3.6 Et ait Deus:Ego ſum De9 patris tui,Deus Abrahã & De9 Iſaac.& Deus Iacob,(abſcõdit Moyſes faciẽ ſuã,& nõ audebat aſpicere contra Deum.)15.16 Cap.45.Idem,repetitur.

Pſa.32.6 Verbo Domini cœli firmati ſunt,& ſpiritu oris eius omnis virtus eorum.

Eſa.6.3 Et clamabant alter ad alterum(duo Cherubin)& dicebãt Sanctus,ſanctus,ſanctus,dominus Deus exercituum,plena eſt omnis terra gloria eius.

Cap.34.16; Requirite diligẽter in libro domini, & legite vnũ ex eis, nõ defuit,alter alterum nõ quæſiuit,quia quod ex ore meo procedit ille mandauit,&ſpiritus meus ipſe cõgregauit ea.

cap.48.16 Accedite ad me,& audite hoc,nõ à principio in abſcõdito locutus ſum,ex tempore antequam fieret , ibi eram, & nunc dominus Deus miſit me,& ſpiritus eius.

cap 61.2 Spiritus domini ſuper me eo quod vnxerit dominus me, ad annunciandum manſuetis miſit me, vt mederer cõtritis corde & prædicarem captiuis indulgentiam,& clauſis apertionem.Idem repetitur verbatim Luc.4.18.

Mat,3.16 Baptiſatus antè Ieſus,confeſtim aſcendit de aquis,& ecce aperti ſunt ei cœli , & vidi ſpiritum Dei deſcendentem. ſicut columbam,& venientem ſuper ſe.Cap.17.5:

Non

Non enim vos eſtis qui loquimini,ſed ſpiritus patris ve C.10.20
ſtri qui loquitur in vobis.

Eūtes ergo docete omnes gentes,baptizantes eos in no Ca.18.19
mine Patris & Filij & Spiritus ſancti &c.

Et ego rogabo patrē & alium paracletumdabit vobis vt Ioā.14.16
maneat vobiſcū in æternū.26.Paracletus autē ſpiritusſan
ctus quē mittet pater in nomine meo,ille vos docebit om
nia & ſuggeret vobis omnia quæcunque dixero vobis.

Cum autem venerit paracletus quem ego mittamvobis C.15.26
à parte ſpiritum veritatis qui à patre procedit,ille teſtimo
nium perhibebit de me.

Quoniam tres ſunt qui teſtimonium dant in cœlo pa- 1.ioā.5.7
ter,verbum,& ſpiritusſanctus,& hi tres vnum ſunt.

Tripudiare. Vide choreas ducere.

Triſtari immoderatè propter temporalia
minimè laudandum.

MOeror in corde viri humiliabit illū,& ſermone bono Pr.12:25
lætificabitur.

Cor gaudēs exhilarat faciem in mœrore animi deiicitur ca.15.13
ſpiritus.1.Mach.6.8.

Animus gaudēs ætatē floridā facit,ſpirit⁹ triſtis exſiccet ca 17:22
Omnis plaga triſtitia cordis eſt. (oſſa. Ec.25.17

Triſtitiā non des animæ tuæ,& non affligas temetipſum Ec.30,22
in conſilio tuo 24.Triſtitiam longè expelle à te.

A triſtitia enim feſtinat mors & cooperit virtutem & tri ca.38.19
ſtitia cordis flectit ceruicem.

Quę enim ſecundū Deum triſtitia eſt pœnitentiā in ſalu 2 co 7.10
tē ſtabilem operatur,ſæculi autē triſtitia mortem operatur

Triphon partiū Alexandri tranſit ad Emachuel Araben.1.
Mach.11.39.cupiens regnū Antiochi occupare & fingens ſe ami
cū apud Ptolomaida, dolo capit ionathan.12.39.49.à Simone
accepta pecunia Ionathan occidit cum filiis, 12.19.23.interimit
Antiochum filium Alexandri,13.31.

Tuba clangent angeli in coſummatione ſaculi.

ET mittet angelos ſuos cum tuba & voce magna & cō- Mat.24.
gregabunt electos eius à quatuor ventis à ſummis cœ 31.
lorum vſque ad terminos eorum.

In momento in ictu oculi in nouiſsima tuba(canēt enim 1.cor.15.
tuba)& mortui reſurgēt incorrupti & nos immutabimur. 52.

1.The. 4. Quoniã ipſe dñs in iuſſu & in voce Archãgeli & in tuba
16. Dei deſcendet de cœlo & mortui qui in Chriſto ſunt reſur
gent primi.&c. V

Vaſti ſpernit regis imperiũ & ab eo repudiatur. Heſter.1.9.19.

Væ, væ, quibus & quam ob cauſam interminetur ſcriptura.

Nu21.29 Væ tibi Moab periſti popule Chamos, dedit filios ei'
fugã & filias in captiuitatẽ regi Amorrhæorum Seon
Ecc,4.10 Melius eſt duos eſſe ſimul q̃ vnũ, habẽt enim emolumẽ
tũ ſocietatis ſuæ, ſi vn' ceciderit ab altero fulcietur, væ ſo
li quia cum ceciderit non habet ſubleuantem ſe.
ca.10.16 Væ tibi terra cuius rex puer eſt, & cuius principes manè
comedunt.
Eſa.1.4. Vę gẽti peccatrici, populo graui iniquitate, ſemini neq̃,
filijs ſceleratis, dereliquerũt legẽ, blaſphemauerũt ſanctũ
Iſrael, abalienati ſũt retrorſum. 24 Proptethoc ait dñs exer
cituũ Deus Iſraelheu cõſolabor ſuper hoſtibus meis & vin
dicabor de inimicis meis.
cap. 3. 9. Agnitio vultus eorum reſpõdebit eis, & peccatũ ſuũ qua
ſi Sodoma prædicauerunt nec abſconderunt, væ animę eo-
rũ quoniã recõdita ſunt eis mala. 1. Væ impio in malo re-
tributio enim manuum ejus fiet illi.
cap. 5. 8 væ qui coniungitis domũ ad domũ & agrũ agro copula
tis vſque ad terminũ loci. Nunquid habitabitis vos ſoli in
medio terrę? 18. Væ qui trahitis iniquitatem in funiculis va
cap. 6. 5 nitatis & quaſi vinculum plauſtri peccatum.
Vę mihi (Eſaiæ) quia tacui, quia vir pollutus labiis ego
ſum & in medio populi polluta labia habentis ego habito
cap. 10.1 & regem regum exercituum vidi oculis meis.
Væ qui condunt leges iniquas & ſcribentes iniuſtitiam
ſcripſerunt vt opprimerent in iudicio pauperes & vim facę
rent cauſæ humilium populi mei, vt eſſent viduę pręda eo
rum & pupillos diriperent.
ca.17.12 Vę multitudini popu'orũ multorũ vt multitudo matris
ſonãtis & tumultus turbarũ ſicut ſonitus aquarũ multarũ.
cap.18 1. Vę terrę cymbalo alarũ quæ eſt trans flumina Aethio.
piæ (aduerſus Aegyptios qui pellexerant Iudæos adconfidẽ
dum in ipſis) ca. 24. 16.
cap.28.1. Væ coronæ ſuperbiæ ebriis Ephraim & flori decidenti
gloriæ exultationis eius qui erant in vertice vallis pinguiſ-
ſimę

ſimæ errantes à vino.

Vę Ariel, Ariel (ô Hieruſalē) ciuitas quā expugnauit Da cap.29.1
uid, additus eſt annus ad annũ ſolennitates euolutæ ſunt.

Væ filij deſertores dicit dn̄s vt faceretis conſiliũ & non cap.30.1.
ex me, & ordiremini telam & non per ſpiritũ meũ, vt adde-
retis peccatum ſuper peccatum. cap.31.1.

Vę qui prędaris nonne & ipſe prædaberis? Et qui ſpernis
nōne & ipſe ſperneris, cũ conſummaueris depredationē de cap.33.1
prędaberis cũ fatigatus deſieris contēnere contemneris.

Vę qui contradicit factori ſuo teſta de ſamiis terrę, nũqd cap.45.9
dicit lutũ figulo ſuo quid facis? & opus tuũ abſque manib.
eſt. Vę q̄ dicit patri q̄d generas? & mulieri quid parturis? &c.

Vocē.n. quaſi parturientis audiui, anguſtias vt puerperę, Hie.4.31
vos filię Sion intermorientes expandētes que manus ſuas
Vę mihi quia defecit anima mea propter interfectos.

Adulteria tua & hinnitus tu⁹, ſcelus fornicationis tuę ſup
colles in agro vidi abominationes tuas, vę tibi Hyeruſalē ca.13.47.
non mundaberis poſt me vſquequo adhuc?

Væ qui ædificat domũ ſuā in iniuſtitia & cœnacula ſua nō Ca.22.13
in iudicio, amicum ſuum opprimet fruſtra & mercedē eius
non reddet ei. (meæ dicit dn̄s.

Vę paſtoribus qui diſperdũt & dilacerant gregē paſcuę cap.23.1

Vę miſero mihi quoniā addidit dolorē dominus dolori
meo, laboraui in gemitu meo & requiem nō inueni. c.4.8.1 cap.45.3

Hæc dicit dn̄s Deus: Percute manũ tuā & allide pedē tuũ. Eze.6.11
& dic heu ad omnes abominationes domus Iſrael quia gla
dio & fame & peſte ruituri ſunt.

Væ prophetis inſipiētib qui ſequuntur ſpiritũ ſuũ & ni Ca.13.3
hil vidēt. 18. Væ q̄ cōſumũt puluillos ſub oī cubito man⁹ &
faciũt ceruicalia ſub capite vniuerſę ętatis ad capiēdas aīas
& cũ caperēt animas populi mei viuificabant animas eorũ.

Et accidit poſt oēm malitiā tuā (væ ve tibi āit dn̄s De⁹) & ędi ca.19.23
ficaſti tibi lupanar & feciſti tibi proſtibulũ ī cũctis plateis.

Fili hominis propheta & dic, hæc dicit dn̄s Deus, vlulate
ve ve die, quia iuxta eſt dies & appropinquat dies domini Ca 30.2
dies nubis, dies gentium erit.

Væ paſtorib⁹ Iſrael qui paſcebāt ſemetipſos: nōne greges à cap.34.1
paſtorib. paſcunt? lac comedebatis & lanis operiebamini
& q̄d craſſũerat occidebatis, gregē aũt meũ nō paſcebátis.

Væ eis (Iſraelitis) q̄m receſſerũt à me vaſtabũtur quia pre Oſea.7.13
uaricati ſũt in me & ego redemi eos & ipſi locuti ſũt cōtra

me mendacia. Amos.59.18 (niet
Ioel.1.15 A. A. A. diei, quia prope eſt dies dñi & vaſtitas à potẽte ve
Amos. 6.1. Vę qui opulẽti eſtis in Syō & cōfiditis in mõte Samarię optimates capitis populorũ ĩgrediẽtes põpatici domũ Iſrael
Vę qui cogitatis inutile & operamini malũ in cubilibus veſtris, in luce matutina faciũt illud, quoniam contra Deũ
Mich.2.1 eſt manus eorum,
Nah.3.1 Vę ciuitas ſanguinũ vniuerſa mendacij delectationis plena, non recedet à te rapina.
Abacuc 2.4. Vę ei q multiplicat nõ ſua. Vſquequo & aggrauat cõtra ſe denſum lutũ? nunquid non repente conſurgent qui mordeant te & ſuſcitabuntur lacerãtes te, & eris in rapinã eis. 6. Væ qui cõgregat auaritiã malam domui ſuæ vt ſit in excelſo nidus eius & liberari ſe putat de manu mali. 12. Vę q ędificat ciuitatem in ſanguinibus, & præparat vrbem in ini quitate &c. 15. 16.
Soph.2.5 Vę qui habitatis funiculũ maris gens perditorum, verbũ Dñi ſuper vos Chanaã terra Palæſtinorum & diſperdam te.
Vę prouocatrix & redẽpta ciuitas, colũba nõ audiuit vocẽ
Cap. 3.1 & non ſuſcepit diſciplinã ad Deũ ſuũ non appropinquauit.
Vę genti inſurgenti ſuper genus meum, dominus enim
Iudith16 20 omnipotens vindicabit in eis in die iudicii vindicabit illos.
Vę duplici corde & labiis ſceleſtis & manibus malefaciẽtibus, & peccatori terram ingredienti duabus viis.
Ec 2.14 Væ vobis viri impij qui dereliquiſtis legẽ Dei altiſſimi
cap.41.11 Vę tibi Corazain væ tibi Bethſaida, quia ſi in Tyro & Sydone factæ fuiſſent virtutes quę factæ ſunt in vobis, olim
Matth.11 21. in cilicio & cinere pœnitentiã egiſſent. Idem verbatim habetur. Lucæ.10.13.
Cap.18.7 Væ mundo à ſcandalis. Neceſſe eſt vt veniant ſcandala, veruntamen væ homini illi per quem ſcandalum venit.
ca.23.‡ Multiplex væ ſcribis & phariſæis ſup cathedrã Moyſis ſedẽtibus ob hypocriſim & reliquias ſuas iniquitates intermi nãtur, prædicent eos patrũ ſuorũ menſuras iniuſtorum per ſecutionibus impleturos ac Hyeruſalem deſerendam.
Lu.6.24 Vę vobis diuitib. qui habetis conſolationẽ veſtrã, væ vobis q ſaturati eſtis quia eſurietis &c. Vę vobis qui ridetis nunc, quia lugebitis & flebitis &c.
ca.11.42 Væ vobis Phariſæis qui decimatis mentã & rutã & omne olus & pręteritis iudicium & charitatem Dei, hæc autẽ oportuit facere & illa non omittere,

Im.

Impoſſibile eſt vt non veniãt ſcandala,vę autem illi per
quem veniunt. Cap.17.1
Væ enim mihi eſt ſi non euangelizauero.
Væ illis qui in via Cain abierũt & in errore Baalã mercę 1.co.9.16
de effuſi ſunt,& in contradictione Chore perierunt Iude.11
Væ terræ & mari quia deſcēdit diabol⁹ad vos habēs irã
magnã ſciens quod modicũ tēpus habet. Ca.8.13.Ca.9.12. Apoc.12:
Cap 11.14. 12.
Vę vę ciuitas illa magna Babylō ciuitas illa fortis,quoniã
vna hora venit iudiciũ[tuũ,16.Vę vę ciuitas illa magna quę Ca.18.10
amicta erat byſſo,&purpura &cocco.&deaurata erat auro
& lapide precioſo ac margaritis.

Vendi non debent dona Dei.

AD quę reſpondēs Daniel(.ſ.quod rex obtulerat ei præ Dan.5.17
mia pro ĩterpretatione literarũ in muro ſcriptarũ indi
caret illi)ait corã rege:munera tua ſũt tibi,& dona domus
tuæ alteri da,ſcripturã autē legam tibi rex & interpretatio
nem eius oſtendam tibi,
Infirmos curate,mortuos ſuſcitate,leproſos mũdate,dę Mat:10.8
mones eiicite,gratis accepiſtis gratis date
Petrus autē dixit ad eũ(Symonem magũ qui voluit do Act.8.20
na,ſpiritus ſancti emere ab alio)pecunia tua tecũ ſit in per
ditionē quoniam donũ Dei exiſtimaſti pecunia poſſidere.
Omnia oſtendi vobis quoniã ſic laborãtes oportet ſuſci- ca.20.35
pere infirmos,ac meminiſſe verbi domini Ieſu(quoniã ipſe
dixit)beatius eſt magis dare quàm accipere.
Ego autē nullo horum(de euangelio non vixi,neque de
altari ne vobis offendiculum darem)vſus ſum : non autem 1.Co.9.5
ſcripſi hæc vt ita fiat in me.Bonũ eſt enim mihi magis mo
ri quam vt gloriam meam quis euacuet.
Et cũ apud vos eſſē & agerē nulli oneroſus fui.nã quod 2.Cor.11
mihi deerat ſuppleuerũt fratres qui venerũt à Macedonia 9.
& in omnib.ſine onere me vobis ſeruaui & ſeruabo.ca.12,
12. *Quære emere*

Venter pro Deo eligitur.

HViuſmodi(qui diſſentiones & offēdicula faciunt)enim Roma.16
nō Chriſto domino noſtro ſeruiunt,ſed ſuo vētri &per 18
dulces ſermones &benedictiones ſeducũt corda innocētũ
Multi enim ambulãt quos ſæpe dicebã vobis nũc: aũt &
flēs dico,inimicos,crucis Chriſti quorũ finis interitus quo Phi.3.18

rum Deus venter eſt, & gloria in confuſione ipſorum qui terrena ſapiunt.

Verbum Dei ſemper ob oculos ponendum.

Deut.4.1 ET nunc Iſrael audi præcepta atque iudicia quę ego hodie doceo te,vt faciēs ea viuas & īgrediēs poſſideas terram quam dominus patrū veſtrorū daturus eſt vobis.

Cap.6.6 Eruntque verba hæc que ego præcipio tibi hodie in corde tuo 17.Cuſtodi præcepta domini Dei tui ac teſtimonia & cerimonias quas pręcepit tibi.Nume.15.39.

cap.11 18 Ponite hæc verba in cordib.& in animis veſtris& ſuſpēdite ea pro ſigno in manib.& inter oculos veſtros collocate.

Pſal.1.2 Sed in lege domini voluntas eius & in lege eius meditabitur die ac nocte.

Prou.3.1. Fili mi ne obliuiſcâris legis meę & pręcepta mea cor tuum cuſtodiat

Cap.4.1 Audite filij diſciplinam patris & attendite vt ſciatis prudentiam.20.Fili mi auſculta ſermones meos & ad eloquia mea inclina aurem tuam.

cap.6.20 Conſerua fili mi præcepta patris tui,& ne dimittas legē matris tuę.

Cap 7.1 Fili mi cuſtodi ſermones meos & præcepta mea recōde tibi.

A verbo Dei non recedendum.

Deut.4.2 NOn addetis ad verbū quod vobis loquor,nec auferetis ex eo,cuſtodite mandata domini Dei veſtri & quæ ego præcipio vobis ca.28.14.

Ca.5.32 Cuſtodite igitur & facite quæ præcepit dominus Deus vobis,non declinabitis neque ad dexteram neque ad ſiniſtrā,ſed per viam quam præcepit vobis dominus Deus veſter ambulabitis vt viuatis & bene ſit vobis.

Ioſu.1.17, Confortare(Iſrael)& eſto robuſtus valde vt cuſtodias & facias omnē legem quā præcepit tibi Moyſes ſeruus me' non declines ab ea vel ad dexteram vel ſiniſtram, vt intelliges cuncta quæ agis. Idem habetur ca 23.6.

Prou.4.17 Non declines ad dexteram neque ad ſiniſtram,auerte pedem tuum à malo,vias enim quæ à dextris ſunt nouit dominus peruerſæ verò ſunt quæ à ſiniſtris ſunt.

Eſa.30.21 Et aures tuæ audiant poſt tergum monentis,hęc eſt via ambulate in ea & non declinetis neque ad dexterā neque ad ſiniſtram.

Verbum Dei vniuerſum non eſt ſcriptis traditum.

Paracletus autem ſpirituſſanctus quē mittet pater in no mine meo ille vos docebit omnia, & ſuggeret vobis omnia quæcunque dixero vobis. Ioā.14.26

Dixit ergo eis iterum: Pax vobis Sicut miſit me pater ita ego mitto vos. ca.20.21

Sunt aūt & alia multa quæ fecit Ieſus, quæ ſi ſcribantur nec ipſum arbitror mūdū capere eos q ſcribēdi ſunt libros. ca.21.25

Si quis eſurit domi manducet & non in iudicium conueniatis, cætera autem cùm venero diſponam. 1.cor.11.14

Itaque fratres ſtate & tenete traditiones quas didiciſtis, ſiue per ſermonem ſiue per epiſtolam. 2.Th.2.15

Plura habens vobis ſcribere nolui per chartā & atramē tum, ſpero enim me futurum apud vos & os ad os loqui, vt gaudium veſtrum plenum ſit. 3.Ioā.12

Multa habui tibi ſcribere, ſed nolui per calamum & atramentum tibi ſcribere. 3.Ioā.13

Verbum Dei non audiendum ſolum & loquendum, ſed & corde credendum & factis præſtandum.

VOcauitq; Moyſes omnem Iſraelem & dixit ad eū audi Iſrael cerimonias atq; iudicia quę ego loquor in auribus veſtris hodie, diſcite ea & opere cōplete. 27. Tu magis accede & audi cūcta quæ dixerit domin⁹ Deus noſter tibi, loquerisq́ue, at nos audientes faciemus ea. deut.6.5

Hæc ſunt præcepta & ceremoniæ atq; iudicia quæ mādauit dominus Deus veſter vt docerem vos & faciatis ea in terra ad quam tranſgredimini poſſidendam. cap.5.1

Cōuenietibus cūctis ex Iſrael vt appareant in conſpectu domini Dei tui in loco quē elegerit dominus: leges verba legis huius coram omni populo Iſrael congregato, tam viris quā mulieribus paruulis & aduenis qui ſūt intra portas tuas vt audientes diſcant & timeant dominū Deū veſtrum & cuſtodiant impleantq́ue omnes ſermones legis huius. ca.31.12

Et dixit dominus eo quod appropinquat populus iſte ore ſuo & labiis ſuis glorificat me, cor autem eius longè eſt à me, & timuerunt me mandato hominum & doctrinis. Eſa.29.13

Et veniūt ad te quaſi ſi ingrediať popul⁹ & ſedēt corā te popul⁹ meus & audiūt ſermones meos & nō faciūt eos q a in cāticū oris ſui vertūt eos & auaritiā ſuā ſequitur cor eorū. Ez.33.31

Audiſtis quia dictum eſt antiquis non occides, qui autē occiderit reus erit iudicio. Mat.5.21

Ca:7.24 Omnis ergo q audit verba mea hæc & facit ea, aſſimilabitᶠ viro ſapiēti qui ædificauit domū ſuam ſupra petrā.&c.

Ca.15.8. Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè eſt à me. Heb.4.2.

C.28.20: Euntes ergo docete omnes gentes, docentes eos ſeruare omnia quæcunque mandaui vobis: & ecce vobiſcum ſum omnibus diebus vſque ad conſummationem ſæculi.

Lu.6.47. Omnis qui venit ad me & audit ſermones meos & facit eos, oſtendam vobis cui ſimilis ſit.

C.11.28. At illi dixit, Quinimo beati qui audiunt verbum Dei & cuſtodiunt illud cap.12.47.

ioã.13.17. Si hæc ſcitis beati eritis ſi feceritis ea.

iac.1.22. Eſtote autem factores verbi & non auditores tantū, fallentes voſmetipſos.

Verbi Dei contemptus & punitio eius.

3.Re.13.4. CVmque audiſſet rex (Hyeroboã,) ſermonem hominis Dei quem inclamauerat cōtra altare in Bethel, extēdit manū ſuā de altari dicēs, apprehēdite eū (ſcilicet prophetā de Iuda miſſum ad illū) & exaruit manus eius quā extēderat contra eum, nec valuit retrahere eam ad ſe 4.Re.171.4:

pro.1.24. Quia vocaui & renuiſtis, extendi manum meam & nō fuit qui aſpiceret, 28. Tunc inuocabunt me & non exaudiā mane conſurgent & non inueniēt me, eo quod exoſam habuerint diſciplinam, & timorem domini non ſuſceperint 2. Par.30.6.10. cap.36.15.

cap.28.9 Qui declinat aurem ſuam ne audiat legem, oratio eius erit execrabilis. Eſa.28.14.

Eſa.30.9 Populus enim ad iracundiam prouocatus eſt & filij mendaces filij nolentes legem Dei.

Eſa.65.11 Et vos qui dereliquiſtis dominum qui obliti eſtis montem ſanctum meum, qui ponitis fortunæ mēſam & libatis ſuper eam nunerabo vos in gladio & omnes in cæde corruetis pro eo quod vocaui & nō reſpōdiſtis, locutus ſum & non audiſtis & faciebatis malum in oculis meis & quæ nolui elegiſtis. Idem cap.66.4.

Hie.5.12 Negauerunt dominum & dixerunt, nō eſt ipſe neque veniet ſuper nos malum & gladium & famem nō videbimus &c. 20. Annunciate hoc domui Iacob & auditam facite in Iuda dicentes. Audi popule ſtulte qui non habes cor, qui habentes oculos non videtis & autes non auditis ca.7.13

cap.16 9 Hæc dicit dn̄s exercitū Deus Iſrael: ecce ego auferā de loco

loco iſto in oculis veſtris,& in dieb.veſtris,vocē gaudij, & vocē lætitiæ,vocem ſponſi,& vocem ſponſę.Ezech.31.30

Hieremias per lagūculam terrenam quam fregit,oſtēdit populum Iſraeliticum,perdēdum gladio,& fame , & obſidione,in qua patres filios comedent,propter multiplicem ipſorum idololatriam,& contemptum verbi Dei. Ca.19

Et miſit dominus ad vos;, omnes ſeruos ſuos prophetas conſurgens diluculo,mittenſque,et non audiſtis,neque in clinaſtis aures veſtras vt audiretis.etc. Ca.25.4

Et quicūque non receperit vos,neque audierit ſermones veſtros,exeūtes foras de domo,vel ciuitate,excutite puluerem de pedibus veſtris.Idem Luc.10,10. mat 10.14

Tunc cœpit Ieſus exprobrare ciuitatibus,in quibus factæ ſunt plurimæ virtutes eius,quia non egiſſent pœnitētiam, C.11,20.

Videntes autem turbas Iudæi,repleti ſunt zelo,et cōtra dicebant his quæ à Paulo dicebantur blaſphemantes.

Cōtradicētib. aūt(Iudæis)ex his,et blaſphemātib⁹ excutiens veſtimenta ſua(Paulus)dixit ad eos.Sāguis veſter, ſuper caput veſtrum,mundus ergo ex hoc ad gentes vadam. act.13.45

Quia cùm cognouiſſent Deū,nō ſicut Deum glorificauerūt aut gratias egerūt,ſed euanuerūt in cogitationib.ſuis, et obſcuratum eſt inſipiens cor eorū.2.Theſ.2.10.Heb.2.3 cap.1 8 6.

(vide) Inobedientia. *Verbum Dei manet in æternum.*

NOn eſt Deus,quaſi homo,vt mētiat̄,nec vt fili⁹ hōisvt mutet̄,dixit ergo,et nō faicet?locut⁹ eſt,et nō implebit? nu.23.19

Prope erit interitus Niniue,nō eīn excidit verbū domini,et fratres q̄ diſperſi ſunt ī terra Iſrael reuertēt̄ ad cā. Tob.14 6

Conſilium autem domini,manet in æternum, cogitationes cordis eius in generatione et generationem. Pſ.32.11

Quoniam confirmata eſt ſuper nos miſericordia eius, et veritas domini manet in æternum. 116.2.

In æternum domine permanet verbum tuum in cœlo. 118. 89.

Vere fœnum eſt populus,exſiccatum eſt fœnum,et ceci dit flos,verbum autem domini noſtri manet in ęternum. Eſa.40.8

Leuate in cœlū oculos veſtros ,et videte ſub terra deorſuum,quia cœli ſicut fumus liqueſcent,et terra ſicut veſtimentum alteretur,et habitatores eius ſicut hæc interibūt ſalus aūt mea in ſēpiternū erit,et iuſtitia mea nō deficiet. Ca 51.6.

Montes enim cōmouebūtur,et colles contremiſcēt miſericordia autem mea nō recedet à te,et fœdus pacis meæ non mouebitur dixit miſerator tuus dominus. Ca.54.10

Mat.5.18 Nolite putare,quoniam veni ſoluere legem,aut prophetas:non veni ſoluere,ſed adimplere.

ca 24.35 Cœlum & terra tranſibunt,verba autem mea non tranſibũt.Idem verbatim habetur.Mar.13.31.

Lu.16.17 Facilius eſt autem cœlum & terram præterire,quàm de lege vnum apicem cadere.Cap.21.31.

1.Pe.1.25 Verbum autẽ Domini,manet in æternum:hoc eſt autẽ verbum quod euangelizatum eſt in vobis.

Verbum Dei quantæ ſit virtutis & efficaciæ.

Gen.1.3. Dixit Deus fiat lux & facta eſt lux &c.6.Dixit quoque Deus,fiat firmamentum in medio aquarum,& diuidat aquas ab aquis &c per totum.

Iob.38.11 Et dixi vſque huc venies,& nõ procedes amplius,& hic conſtringes tumentes fluctus tuos.

Pſa.32.9 Quoniam ipſe dixit,& facta ſunt:ipſe mãdauit & creata (ſunt.

Eſai.46,10. Annũcians ab exordio nouiſſimum,& ab initio quę nec dum facta ſunt dicens. Conſilium meum ſtabit,& omnis voluntas mea fiet.

ca 55.11. Sic erit verbum meum,quod egredietur de ore meo,nõ reuertetur ad me vacuum , ſed faciet quæcunque volui,& proſperabitur in his ad quæ miſi illud.

Mat.8.13 Et dixit Ieſus Cẽturioni: vade & ſic vt credidiſti,fiet tibi & ſanatus eſt puer,ex illa hora 26.

Mar.1.27 Et mirati ſunt omnes,ita vt oẽs cõquirerẽt inter ſe , dicẽtes. Quidnã eſt hoc?quæ nam doctrina hęc noua? quia in poteſtate etiã ſpiritibus immũdis imperat & obediũt ei.

Luc.5.13 Et extendens Ieſus manum tetigit eum dicens,Volo mũdare,& cõfeſtim lepra diſceſſit ab illo.24. Vt autem ſciatis quia filius habet poteſtatem in terra dimitẽdi paccata,ait paralitico,tibi dico ſurge,tolle lectum tuum,& vade in domum tuam.Cap 18.42

Ca.8.24. Accedentes autem ſuſcitauerunt(diſcipuli aſcendentes nauiculam)eum dicẽtes;præceptor perimus, at ille ſurgẽs increpauit ventum & tempeſtatem aquæ,& ceſſauit , & facta eſt tranquillitas.

Verbum Dei eſt cibus animæ.

Deu.8.3 Afflixit te(Iſrael)penuria & dedit tibi cibum mãna,qđ ignorabas tu,& patres tui,vt oſtenderet tibi,quòd nõ in ſolo pane viuit homo,ſed in omni verbo quod procedit de ore Dei.Idem Matth.4.4.Item& Lu.4.4.Idem habetur.

Sa.16.26 Vt ſcirent filij tui quos dilexiſti domine,quoniã nõ nati uitatis.

uitatis fructus paſcent homines,ſed ſermo tuus hos qui in
te crediderunt, conſeruat.
Inuenti ſũt ſermones tui,& comedieos,& factũ eſt mihi Hi.15 16
verbũ tuũ in gaudiũ,& in lętitiam cordis mei,quoniã inuo
catum eſt ſuper me nomen tuũ domine Deus exercituum.
Fili hominis vẽter tuus comedet,& viſcera tua implebũ Ezec.3.3
tur volumine iſto,quod ego do tibi.

Verba ſunt ponderanda,& non leuiter effundenda.

IVcũdus homo.qui miſeretur &cõmodat,diſponet ſermo Pſa.111.5
nes ſuos in iudicio quia in æternum non cõmouebitur.
Lingua ſapiẽtũ ornat ſciẽtiã os,fatuorũ ebullit ſtultitiã.23 Pro.15.2.
Lętat homo ĩ ſtultitia oris ſui,& ſermo oportun⁹ eſt optim⁹
Qui cuſtodit os ſuum,cuſtodit animã ſuam,qui autem cap:13.3
inconſideratus eſt ad loquendum ſentiet mala.
Vas precioſum labia ſcientiæ. ca:20,15
Qui moderatur ſermones ſuos doctus & prudens eſt,& ca.17,27
precioſi ſpiritus vir eruditus.
Qui cuſtodit os ſuum & linguã ſuam,cuſtodit ab angu- ca.21.23
ſtia animam ſuam cap 25 11.
Multas curas ſequuntur ſomnia & in ſermonibus inue- Ecc .5.2.
nietur ſtultitia·Cap.12.10.Eccleſ.5.
Homo ſapiens tacebit vſque ad tempus,laſciuus autem, Ec.20.7
& imprudens non ſeruabunt tempus.
Doctrinam oris audite filij,& qui cuſtodierit illã,nõpe ca:23.7.
ribit labijs,nec ſcãdalizabitur in operibus iniquiſſimis
Aurum tuum & argentũ confla,& verbis tuis facito ſtate cap.28.9
rã,& frenos ori tuo rectos & attende ne forte labaris lin
gua,& cades in conſpectu inimicorũ inſidiãtium tibi & ſit
caſus tuus inſanabilis in mortem.Cap.32.18.
Dico aũt vobis quoniam omne verbum ocioſum quod Mat.12.
loquuti fuerint homines reddẽt rationẽ deo in die iudicij. 36.
Sermo veſter ſemper in gratia, ſale cõditus ſit,vt ſciatis coloſ.4.6
quomodo oporteat vos vnicuique reſpondere.
Sit autẽ omnis homo velox ad audiẽdum,tardus autem Iac.1 19
ad loquendum,& tardus ad iram.

Veritas.

ET facta eſt veritas in obliuionẽ,& qui receſſit à malo Eſa. 59.
prædæ paruit,& vidit dominus & malum apparuit in 15.
oculis eius,quia non eſt iudicium.
Tertius dixit(ſcilicet de tribus cuſtodib⁹ corporis regis 2.Eſd.3.
Darij monentibus problema)fortiores ſunt mulieres,ſu- 12.
per omnia autem vincit veritas. omnis

Cap.4.36 Omnis terra veritatem inuocat cœlum & ipſam benedi
cit & omnia opera mouentur, & tremunt eam: & non eſt
cum ea quicquam iniquum.&c.4.Eſdr.14.17.
Zac.8.16 Hæc ſunt verba quæ facietis, loquimini veritatem vnuſ
quiſque cum proximo ſuo, veritatem & iudicium pacis iu
dicate in portis veſtris.
Eph.4.25 Propter quod deponentes mẽdaciũ loquimini veritatẽ
vnuſquiſq; cũ proximo ſuo, quoniã ſumus inuicẽ mẽbra.

Firmiter conſeruanda.

Pſ.50.24 VEritatem requirit Dominus.
50 8 Ecce veritatem dilexiſti.
118.43 Et ne auferas de orę meo verbũ veritatis vſquequaque.
Eſa.26.2 Aperite portas & ingrediat gẽs iuſta cuſtodiẽs veritatẽ.
Dan8.12 Robur datum eſt ei cõtra iuga, ſacrificium propter pec
cata & proſternetur veritas in terra.
Zac 8.19 Veritatem tantum & pacem diligite.
Ioa. 8.14 Ille homicida erat ab initio, & in veritate nõ ſtetit, quia
non eſt veritas in eo.
Eph.4.15 Veritatẽ faciẽtes in charitate, creſcamus in illo p omnia.
5.9. Fructus lucis eſt in omni bonitate, & iuſtitia, & veritate.
1Tim.6.5 Quibus adẽpta eſt veritas, qui exiſtimant quæſtum eſſe
pietatem.

Reuerenter honoranda.

SVper omnia vincit veritas.
3 Eſd 3.13 Omnes populi clamauerunt & dixerunt, magna eſt veri
4.41. tas & præualet.
Iob.6.25 Quare detraxiſtis ſermonibus veritatis.
Pſa.90.4 Scuto circundabit te veritas eius.
116.2. Veritas Domini manet in æternum.
Prou2.19 Labium veritatis firmum erit in perpetuum.
Ecc.4.30 Non cõtradicas verbo veritatis vllo modo, & de menda
cio ineruditionis tuæ confundere.
Mat.22. Magiſter, ſcim' q̃a verax es, & viã Dei in veritate doces.
16. Gratia & veritas per Ieſum Chriſtum facta eſt.
Ioa.1.17. Veri adoratores adorabunt Patrem in ſpiritu& veritate.
.4.23. Si vos manſeritis in ſermone meo, verè diſcipuli mei eri
14.6. tis, & cognoſcetis veritatem, & veritas liberabit vos.
14.6. Ego ſum via veritas & vita.
17.17. Et ſermo tuus veritas eſt.

Ego in hoc natus ſum & ad hoc veni id mundũ, vt teſti 18.37
monium perhibeam veritati.

Charitas non gaudet ſuper iniquitate, congaudet autẽ 2. Cor.13
veritati. 6.

Nõ poſſumus aliquid aduerſus veritatẽ, ſed pro veritate 2. Cor.13

O inſenſati Galatæ, q̃s vos faſcinauit nõ obedire veritati 8.

Veſtiendi ſunt nudi. Vide eleemoſyna. Gal. 3. 1

FRange eſurienti panem tuum & egenos vagoſque duc Eſa.58.7
in domum tuam, cum videris nudum operi eum, & car
nem tuam ne deſpexeris.

Et hominẽ nõ cõtriſtauerit, pignus debitori reddiderit, Exe.18.7
per vim nihil rapuerit, panem ſuum eſurienti dederit, & nu
dum operuerit veſtimento. &c.

Nudus fui & operuiſtis me, infirmus & viſitaſtis me, in Mat. 25.
carcere eram, & veniſtis ad me. 36.

Veſtium abuſus. Vide Abuſus.

Veſtes ſcindere

IOſuè verò ſcidit veſtimenta ſua & pronus cecidit in ter- Ioſue.7.6
rã: arca dñi vſq; ad veſperam, tam ipſe quã omnes ſenes
Iſrael, miſeruntq; puluerem ſuper capita ſua, & dixit Ioſue
Heus dñe Deus, quid voluiſti traducere populũ iſtũ Ior
danẽ fluuiũ vt traderes nos in manꝰ Amorrhæi & perderes.

Reuertẽte autem Iepthe (à cæde Ammonitarũ) in Maſ- Iud.11.35
pha domũ ſuam occurrit ei, vnigenita filia ſua cum tympa
nis & choris, nõ eñ habebat alios liberos. Qua viſa ſcidit
(Iepthe) veſtimẽta ſua, & ait: Heu me filia mi, decepiſti me
& ipſa decepta es, aperui enim os meũ ad dominũ, & aliud
facere non potero ſcilicet vt te ſacrificem Domino, pro vi-
ctoria obtenta contra hoſtes.

Currens autem vir ad Beniamin ex acie, venit in Silo, in 1 Re.4.12
die illa (ſcilicet qua capta eſt arca Dei) ſciſſa veſte & cõſper
ſus puluere caput.

Surrexit itaq; (Dauid) & ſcidit veſtimenta ſua (cũ audiſ- 2. Reg.13
ſet Abſolõ omnes regis filios percuſſiſſe) & cecidit ſup ter- 31.
rã & oẽs ſerui illius qui aſsiſtebãt ei ſciderũt veſtimẽta ſua.

Itaq; cũ audiſſet Achab ſermones iſtos (ſcilicet Dei con
minãtis mala) ſcidit veſtimẽta ſua, & operuit cilicio carnẽ 3. Reg.21
ſuam, ieiunauitque & dormiuit in ſacco, & ambulauit de- 27.
miſſo capite.

Scidit rex Iſrael veſtimẽta ſua quod iuſſiſſet rex Syriç vt 4 Reg. 5

Naaman ‡.

Naaman leproſum curaret quē Elizæus, ſeptima in Iorda-
cap.6.30 ne lotione mundat à lepra.

Quòd cū audiſſet (rex Syriæ, ſcilicet quod mulier comederat filium ſuū in obſidione ciuitatis, ſcidit veſtimēta ſua & tranſibat per murū viditque omnis populus cilicīū quo veſtitus erat ad carnem intrinſecus. Cap.11.14. Cap.18.37.

Ca.19.1 Quę cū audiſſet Ezechias rex, ſcidit veſtimēta ſua & opertus eſt ſacco ingreſſuſque eſt domū dñi (ſcilicet cū Eſaia) vt deprecarētur ℘ liberatione ab rege Aſſyriorū. ca.22.11.

ca.22.16 Hæc dicit dominus Deus Iſrael, pro eo ꝙ audiſti verba voluminis (loquitur Ioſiæ regi) & perterritū eſt cor tuū, & humiliatus es corā domino auditis ſermonibus contra locū iſtū, & habitatores eius, ꝙ videlicet fierent in ſtuporē, & in maledictū, & ſcidiſti veſtimēta tua, & fleuiſti coram me & ego exaudiui, ait dominus, idcirco colligam te, ait dñs & colligeris ad ſepulchrum tuum in pace Hyte.36.34.

Eſter.4.1 Quę cū audiſſet Mardochęus (ſcilicet quod Aman impetraſſet interitū Iudæorū omniū ab Aſſuero) ſcidit veſtimēta ſua, & indutus eſt ſacco, ſpargēs cinere capiti ſuo, & in platea mediæ ciuitatis voce magna clamabat, oſtēdēs amaritudinē animi ſui, & hoc eiulatu vſq, ad fores palatij gradiēs.

Ioel. 2.13 Scindite corda veſtra, & nō veſtimēta veſtra & cōuertimini ad Dominū Deū veſtrū quoniā benignus & miſericors eſt, patiēs & multę miſericordiæ, & præſtabilis ſup malitia.

1. Mach 2.14. Et ſcidit veſtimēta ſua Mathatias, & filij eius (eo quod affligebatur ciuitas & prophanabantur ſancti) & operuerunt ſe ciliciis, & planxerunt valde.

1. Mac.3 37. Et ieiunauerunt illa die, & induerunt ſe ciliciis & cinerē impoſuerunt capiti ſuo, & diſciderunt veſtimēta ſua, &c. (eo quod Antiochus tanto belli apparatu miſerat Gorgiā contra Iuda, &c.)

Ca.11.71 Et ſcidit Ionathas veſtimēta ſua, & poſuit terrā in capite ſuo, & orauit (& conuertit alienigenas in fugam.

Mat.26 65. Tunc princeps ſacerdotum ſcidit veſtimenta ſua dicens, blaſphemauit, quid adhuc egenus teſtibus? Ecce nūc audiſtis blaſphemiam

Act.14.13 Quod (ſcilicet quod apoſtoli Iouis voluerūt tauros ſacrificare) vbi audierunt apoſtoli Barnabas & Paulus, conſciſſis tunicis ſuis exilierunt in turbas clamantes. &c.

ca.16.22 Et currit plebs (Romana) aduerſus eos. (Paulum & Sylā) & magiſtratus ſciſſis tunicis eorū iuſſerunt eos virgis cędi

Via

Via per quam iuſti ambulant quæ, & qualis ſit.

VTinam dirigantur viæ meæ, ad cuſtodiendas iuſtifica- Pſ.118.5
tiones tuas.

In omnib⁹ viis tuis cogita illũ, & ipſe diriget greſſus tuos.
17. Viæ eius, viæ pulchræ, & omnes ſemitæ eius pacificæ. Prou.3.6

Abominatio domini omnis arrogans, etiam ſi ad manus
ad manum fuerit, non eſt innocens, 17. Semita iuſtorũ decli cap.16.5
nat mala, cuſtos animæ ſuæ ſeruat viam ſuam.

Eſto firmus in via domini, & in veritate ſenſus tui & Ec.5.12
ſcientia & proſequatur te verbum pacis & iuſtitiæ.

Semita iuſti recta eſt, rectus callis iuſti ad ambulandum.
Cap.30. 31 cap 35.8. Eſa.26.7

Vox clamantis in deſerto, parate viam domini, facite re-
ctas in ſolitudine ſemitas Dei noſtri. cap.40.3

Statue tibi ſpeculam, pone tibi amaritudines, dirige cor
tuum in viã rectã in qua ambulaſti, reuertere virgo Iſrael, Hiere.31
reuertere ad ciuitates tuas iſtas. 21.

Quis ſapiens & intelliget iſta? intelligens & ſciet hæc? qa
rectę viæ domini & iuſti ambulabunt in eis, præuaricato- Oſee. 14
res verò corruent in eis. 10.

De cætero ergo fratres rogamus vos & obſecramus in
Domino Ieſu vt quẽ admodũ accepiſtis à nobis quomodo 1.Th.4.1
oporteat vos ambulare & placere Deo ſicut & ambulatis vt
abundetis magis. Heb, 12 13.

Via iuſtorum à Domino dirigitur.

OMni tempore benedic Deũ, & pete ab eo vt vias tuas Tob.4.20
dirigat & omnia conſilia tua in ipſo permaneant.

Perfice greſſus meos in ſemitis tuis, vt nõ moueantur ve Pſal.16.5
ſtigia mea.

Vias tuas demonſtra mihi, & ſemittas tuas edoce me. 24.4

Deduc me in ſemita mandatorum tuorũ, quia ipſam vo 118.55
lui. Prouer 4.12.

Iuſtorũ ſemita quaſi lux ſplẽdẽs ꝓcedit & creſcit vſq, ad Prou. 4
perfectũ diẽ, via impiorũ tenebroſa neſciunt vbi corruant: 18.

Iuſtitia cuſtodit innocentis viam, impietas autem pecca-
torum ſupplantat.

Cor hominis diſponit viam ſuam, ſed domini eſt dirige-
rę greſſus eius.

A Domino diriguntur greſſus viri, quis autem hominũ
intelligere poteſt viam ſuam.

Ego

Ego dominus Deus tuus docens te(Iſrael)vtilia,guber-
Eſa.48 nans te in via qua ambulas.
17. Scio Domine quia non eſt hominis via eius,nec viri eſt,
vt ambulet & dirigat greſſus ſuos.
Hie.10. Venite aſcendamus ad montē domini & ad domū Dei
23 Iacob,& docebit nos,de viis ſuis, & ibimus in ſemitis eius
Mich.4.2 quia de Syon exibit lex,& verbū domini de Hyeruſalem.

Via iuſtorum remunerationem à Deo expectat.

Pſ.24.21 QVis eſt homo qui timet dominum,legem ſtatuit ei in via quam elegit.
83.8. Ibūt de virtutē in virtute:videbitur Deus Deorū in Syō
Prou 12 In ſemita iuſtitię , vita,iter autē deuiū ducit ad mortē.
28. Hæc dicit Dn̄s ſtate ſuper vias,& videte,& interrogate
Hyer.6 de ſemitis antiquis,quæ ſit via bona,& ambulate in ea, &
16. inuenietis refrigerium animabus veſtris.
Hæc dicit dn̄s exercituū Deus Iſrael. Bonas facite vias
Cap.7.3 veſtras,& ſtudia veſtra & habitabo vobiſcum in loco iſto.

Via impiorum qualis

Pſ.118.3 NOn enim qui operātur iniquitatē in viis eius ambulauerunt.
Via impiorū tenebroſa,neſciunt vbi corruunt,19. Dilige
Prou.4 ſemitam,pedibus tuis ,& oēs vię tuæ ſtabilientur ne decli
19. nes ad dexterā nequead ſiniſtrā. Auerte pedem tuū à ma
lo,vias enim quæ à dextris ſunt nouit dn̄s:puerſæ ſūt quę
à ſiniſtris ſunt,ipſe autem rectos faciat curſus tuos.&c.
ca.12.15 Via ſtulti recta in oculis eius,qui autē ſapiens eſt audit
conſilia.Cap.21.1.
cap.22 5 Arma & gladij in via peruerſi,cuſtos autem animæ ſuæ
longè recedit ab eis.
Eſa.1710 In multitudine viæ tuæ laboraſti.Non dixiſti:Quieſcam
vitam manus tuæ inueniſti,propterea non rogaſti.

Viæ impiorum exitus & finis.

Iob.6.18 INuolutæ ſunt ſemitæ greſſuum eorum,ambulabūtin va
Prou.14 cuum & peribunt.
12. Eſt via quæ videtur homini iuſta , nouiſſima autem deducunt ad mortem.
ca.28.18 Qui ambulat ſimpliciter,ſaluus erit,qui peruerſis gradi
tur viis concidet ſemel.
Ec.2.16 Væ his qui perdiderunt ſuſtinētiā,& qui dereliquerunt
vias

vias rectas,& diuertetunt in vias prauas Hyere. 2,36.

Via peccantium complãtata lapidibus,& in finem illorũ inferi,& tenebræ,& pœnæ. ca,21.11

Viæ tuæ & cogitationes tuæ fecerunt hæc tibi,iſta malitia tua,quia amara,quia tetigit cor tuum. Hie,4,18

Victoria à Deo expectanda eſt.

DIxitq; Moyſes ad Ioſue,elige viros&egreſſus pugna cõtra Amalech,eras ego ſtabo ĩ vertice collis habẽs virgam Dei in manu mea. Ex,17.9

Si dixeris in corde tuo plures ſunt gentes iſtę q̃ ego,quo modo delere potero eas? Noli metuere:ſed recordare quæ fecerit Dñs Deus tuus Pharaoni & eunctis Ægyptiis. Deu.7.17

Dixitque dñs ad Ioſue,ne timeas eos,cras enim hac eadã hora,ego tradã omnes iſtos vulnerãdos in cõſpectu Iſrael,equos eorũ ſubneruabis,& currus igne combures. Ioſu 11.6

Et ait Dominus ad Gedeõ,in trecẽtis viris qui lãbuerunt aquas liberabo vos,& tradã in manu tua Madian,omnis autem reliqua multitudo reuertatur in locum ſuum. Iudi.7.7

Dixit autẽ Ionathas ad adoleſcentẽ armigerum ſuũ. Veni tranſeamus ad ſtationẽ incircumciſorũ horum, ſi fortè faciat dominus pro nobis:quia non eſt domino difficile ſaluare,vel in multis,vel in paucis. 1.Re.14.6

Dixit aũt Dauid ad Phyliſtæũ,tu venis ad me cũ gladio & haſta & clipeo,ego autẽ venio ad te in nomine domini exercituum Dei agminũ Iſrael,quib⁹ exprobraſti hodie,& dabit te dominus in manu mea &percutiam te,& auferam caput tuum à te. ca 17,45

Et inuocauit (Abia) dñm Deũ & ait.dñe non eſt apud te vlla diſtantia,vtrũ in paucis auxilieris an in plurib⁹:adiuua nos dñe Deus noſter,in te dñm,&in tuo nomine habentes fiduciã venimus contra hanc multitudinẽ (zaraque regem Æthiopum cùm exercitu mille millium deuicit. 2.Par.14 11

Nõne Aethiopes & Libyes multo plures erãt quadrigis, & equitibus,& multitudine nimia,quos cũ in domino credidiſſes tradidit in manu tua (ait Hanan propheta ad Aſã regem Iuda.) cap.16.8

Et certè cũ permodicus eſſet numer⁹ Syrorũ tradidit dominus in manibus eorum infinitã multitudinẽ,eo quod dereliquiſſet dominũ Deũ patrũ ſuorũ,in Ioas quóque ignominioſa exercuere iudicia. ca.24.24

Quod ſi putas in robore exercitus bella conſiſtere,ſupe
cap.15.8 rari te faciet Deus ab hoſtib⁹ Dei,quippe eſt &adiuuare &
in fugam conuertere.
pſal.117 Dextera domini fecit virtutem,dextera domini exulta
16 uit me,dextera domini fecit virtutem.
Equus paratur ad diē belli:dominus autē ſalutem tribuit.
Prou.21 Erit enim hoc memorabile nominis tui(dicit Iudith)cū
31. manus fœminæ deiecerit eum(Holofernem.)
Iudi.9.15 *Victoria potiuntur pauci contra multos.*

QVod cūaudiſſet Abrahā(captiuū,videlicet Loth,fratrē
Gen.14 ſuū)numerauit expeditos vernaculos ſuos trecentos,
14. decē & octo,& perſecutus eſt eos vſq; Dā, & diuiſit ſociis,
irruit ſup eos nocte percuſſitque eos,&perſecutus eſt eos,
vſque Hoba,& Phœnicen quæ eſt à leua Damaſci (erāt n,
quinque reges quos percuſſerat,
Iudic.7.2 Dixtque dñs adGedeon,multus tecū eſt Apoſtolus nec
tradet Madiā in manus eius ne glorietur cōtra me Iſrael &
dicat meis viribus liberatus ſum.3.Reuerſi ſunt ex populo
viginti duo milia virorū,& tantū decē milia remanſerunt,
4·Dixitque dñs ad Gedeon,adhuc popul⁹ multus eſt,duc
eos ad aquas & ibi ꝓbabo illos,& de quo dixero tibi vt te
cū vadat ipſe pergat quēire ꝓhibuero ipſe reuertetur.7.Et
ait dñs ad Gedeon,in trecentis viris qui lābuerūt aquas li-
berabo vos,&tradā in manu tua Madian,omnis autem re
liqua multitudo reuertatur ad locum ſuum.
1.Reg.14 Dixit autē Ionathas ad adoleſcentem armigerū ſuū veni
9. tranſeamus ad ſtationē incircumciſorū horū,ſi forte faciat
dñs ꝓ nobis,qa nō eſt difficile dño ſaluare vel in multis vel
ī paucis,14.Et facta eſt plaga prima quapercuſſit Ionathas
& armiger eius quaſi viginti virorum in media parte iuge
ris quam par bouum in die arare conſueuit,
2.Par.13 Reſpicienſque Iudas(qđ Ieroboā ābierat eum ignorā-
14. tē ſuo exercitu)vidit inſtare bellū ex aduerſo&poſttergū&
clamauit ad dñm,acſacerdotes tubis canere cœperūt,omnes
que viri Iuda vociferati ſunt & ecce illis clamantibus per-
terruit Deus Ieroboam,& omnē Iſrael qui ſtabat ex aduer
ſo Abia & Iuda,
ca.14.11 Et inuocauit(Abia)dñm Deū & ait,dñe nō eſt apud te vl-
la diſtantia vtrū in paucis auxilieris an ī multis,adiuua nos
domine Deus,in te enim & in tuo nomine habentes fidu-
ciam venimus contra hanc multitudinē(Zaram regem Ae
thiopum

thlopū cum exercitu mille millū deuicit.) 12. exterruit itaque dominus Aethiopes coram Aſa & Iuda fugeruntque Aethiopes. 1. Mach 1. 6 2 2. *ca* 2424

Et certe cum permodicus veniſſet numerus Syrorū tradidit dominus in manib᷒ eorū infinita multitudinē, eo quod dereliquiſſet dominum Deum patrū ſuorum, in Ioas quoque ignominioſa exercuere iudicia.

Poſt partam victoriam inſtituitur triumphus.

CAeſis Madianitis ſolæ virgines reſeruātur, ſubſtātia ex æquo diuiditur, pugnātib᷒ & plebi primitiæ ſacerdotib. *Nū* 30 ac Leuitis traduntur, gratię Deo cū denariis offeruntur.

Reuertere aūt Iephte (à cæde Ammonitarū) in Maſpha domum ſuā occurrit ei vnigenita filia ſua, cū tympanis & choris, non enim habebat alios liberos. *Iud* 11 34

Porro cū reuerteretur percuſſo Philiſtæo Dauid, & ferret caput in Hyeruſalē egreſſę ſunt mulieres de vniuerſis vrbibus Iſrael, cantantes, choroſque ducētes in occurſum Saul regis in timpanis, lætitiæ, & in ciſtris. 2 Mach. 3 7 *Re.* 18. 6

Viduis beneſaciendum eſt.

VIduę & pupillo nō nocebitis, ſi læſeritis eos vociferabūtur ad me, & ego audiam clamorem eorum. *Ex.* 22. 21

Nō peruertes iudiciū aduenæ & pupilli, nec auferes pignoris loco viduę veſtimentū. 19 Quādo meſſueris ſegetes in agro tuo, & oblitus manipulū reliqueris nonreuerteris vt tollas eū, ſed aduenā, & pupillū & viduā auferre patiaris, vt benedicat tibi dńs Deus tuus, in omni opere manuū tuarū *Deut.* 24 17.

Quādo cōpleueris decimā cunctarū frugū tuarū, anno decimarū tertio, dabis leuitę & aduenæ, & pupillo, & viduę, & comedent intra portas tuas & ſaturentur: Iudith. 16. 28. *ca.* 86. 12

Maledictus qui peruertit iudiciū aduenæ, pupilli & viduę, & dicet omnis populus Amen, *ca.* 27. 19

Aſinū pupillorū abegerunt, & abſtulerunt pro pignore bouem viduæ: *Iob* 24. 3

Si negaui quod volebant, pauperib᷒, & oculos viduæ expectare feci, *ca.* 31. 16

Viduā eius benedicam.

In iudicādo eſto puſillis miſericors & pater, & pro viro matri illorum, & eris tu filiis altiſſimi obediens, & miſerebitur tui magis quam mater. *Pſa.* 131 15 *Eccl* 4 8.

Principes tui infideles ſocij furū omnes diligunt munera ſequuntur retributiones, pupillo non iudicant, & cauſa *Eſa.* 1 23

viduæ non ingreditur ad illos.

Hie 22.3 Hæc dicit dñs,facite iudicium & iuſtitiã,& liberate vi o p preſſum de manu calumniatoris & aduenã,& pupillũ & vi duam nolite contriſtare neque opprimatis inique,& ſãgui nem innocentem ne effundatis in loco iſto.

Zach:7.10 Et viduam & pupillum & aduenã,& pauperẽ nolite calũ niari & malum vir fratri ſuo non cogitet in corde ſuo.

Mala.3.5 Et accedã ad vos in iudicio,& ero teſtis velox maleficiis & adulteris & periuris,& qui calumniãtur mercedẽ merce narij,viduas,& pupillos,& opprimũt peregrinũ,nec timue runt me dicit dominus exercituum.

Matt.23 Væ vobis ſcribæ & Phariſæi,hypocritæ,quia comeditis
14. domos viduarũ,orationes longas orãtes,propter hoc amplius accipietis iudicium,

1.Tim 5.3 Viduas honora quæ verè viduæ ſunt.&c.16.ſi qs fideles habet viduas ſubminiſtret illi,& non grauetur eccleſia, vt eis quæ vere viduæ ſunt ſufficiat.

Iaco.1.27 Religio munda & immaculata apud Deũ hęc eſt viſitare pupillos,& viduas in tribulatione eorum,& immaculatum ſe cuſtodire ab hoc ſęculo,

Viduas pias quid deceat,

Iudit.8 4 ERat aũt Iudith relicta eius vidua annis trib.& mẽſib. ſex(Iudith virtutib us non veſtibus ornari ſtuduit)

Luc,2.37 Et hęc vidua(Anna)erat vſq;ad annos 84. Quęnõ diſcede bat de tẽplo ieiuniis & obſecrationib9 ſeruiẽs nocte ac die.

1.Thi.5.3 Viduas honora que verè viduæ ſunt,5 Quę autẽ verè vidua eſt,&deſolata ſperet in Deũ,&inſtet obſecrationib9,& orationibus nocte ac die.

Titũ.2.3 Labora ſicut bonus miles Chriſti Ieſu.

Vigilãndum:vide Aduentus Domini.

Vigilandum eſt diligenter ad malum deui tandum.

Matt,26
41 VIgilate & orate, vt non intrętis in tentationẽ,ſpiritus quidem promptus eſt,caro autem infirma.

Lu.12.39 Hoc autẽ ſcitote,quoniam ſi ſciret paterfamilias qua ho ra fur veniret vigilaretytique,& non ſineret perfodi domũ

1 co.10.12 ſuam Vigilate itaque omni tempore orantes.

& 15.34 Qui ſe exiſtimat ſtare, videat ne cadat. Euigilate itaque

1.Pet.5.8 iuſti,& nolite peccare.

Sobrij eſtote & vigilate.

Si non

Si non vigilaueris, veniam ad te tanquam fur, & neſcies *Apo. 3.3*
quando veniam ad te.

Bonum conſeruandum.

BEatus vir qui audit me, & qui vigilat ad fores meas quo *Pro.8.34*
tidie.
Vigilia honeſtatis tabefaciet carnes.
Qui vigilauerint ad illum, inuenient benedictionem. *Ec.31.1*
Vigilate, ſtate in fide, viriliter agite, & confortamini, 32.18
Orationi inſtate vigilantes in ea cum gratiarũ actione, 1.*Cor.16*
13.

Indeſinenter. *Coll.4 4*

VIgilate & eſtote parati, quia neſcitis qua hora Dñs *Mat.24*
veſter venturus ſit, & quia neſcitis diem neque horã. 42.
Videte, vigilate, & orate, neſcitis em̃ quãdo tempus ſit. & 25.13
Vigilate ergo, neſcitis enim quando dñs domus veniat, *Mar.13*
ſero, an media nocte, an galli cãtu, an mane, ne cum vene- 33.
rit repente, inueniat vos dormientes. *Ibide.35*
Eſtote parati, quia qua hora nõ putatis, filius hominis ve- *Lu.12.40*
Beatus qui vigilat. (niet. *Ap.16.15*

Vindicta ſoli Deo eiuſque miniſtris ac magiſtratui commiſſa, vnde & aliis eſt prohibita.
vide Remiſsio.

NOn quæres vltionem, nec memor eris iniuriæ ciuium *Le.19.18*
tuorum.
Mea eſt vltio & ego retribuã eis in tẽpore, vt labatur ꝑ *Deut.32*
eorũ, iuxta eſt dies perditionis & adeſſe feſtinant tempora. 35.
Exſpectemus humiles eius conſolationẽ & exquiret ſan *Iudith.8.*
guinẽ noſtrũ de afflictionibus inimicorum noſtrorũ, & hu 20.
miliabit omnes gentes quæcũque inſurgent cõtra nos, &
faciet illa ſine honore Dominus Deus noſter.
Væ genti inſurgenti ſuper genus meũ, Dñs enim omnipo *Cap.16.*
tens vindicabit in illis, & in die iudicij viſitabit illos. 20.
Exurge Domine in ira tua, & exultare in finibus inimi- *Pſal.7.7*
corum meorum.
Quoniã requirẽs, ſanguinẽ eorum recordatus eſt, non 9.13.
eſt oblitus clamorem pauperum. Prou.17.11.
Deus vltionum Dominus Deus vltionem liberè egit. 93.1.
Ne dicas reddam malum pro malo, expecta Dominum *prou.* 20
& liberabit te. 24.

Ca14.29 Ne dicas quomodo fecit mihi ſic faciam ei,reddam vni cuique ſecundum opus ſuum,cap.28 22.

Ecc.28.1 Qui vindicari vult à domino inueniet vindictā,& pecca ta illius ſeruans ſeruabit,relinque proximo tuo nocenti te, & tunc deprecanti tibi peccata ſoluentur.

Ez25.12 Hæc dicit Dominus Deus, pro eo quod fecit Idumæa, vltionem vt ſe vindicaret de filiis Iuda peccauitque delinquens & vindictam expetiuit de eis,14. & dabo vltionem meam ſuper Idumæam per manum populi mei Iſrael, & faciet in Edom iuxta iram meam & furorem meum,& ſciēt vindictam meam dicit dominus.

Nah. 12 Deus æmulator,& vlciſcens dominus, vlciſcens domin⁹ & habēs furorem.vlciſcens Dominus in hoſtes ſuos, & ira ſcens ipſe inimicis ſuis.

Mat.5.39 Egò aūt dico vobis nō reſiſtere malo, ſed ſi qs te percuſſerit in dexterā maxillā,prębe ei & alterā,&c Lu.9.54.Gal.5.10

Cap.18.6 Ait autem Dominus,Audite quid iudex iniquitatis dicit, Deus autem nō faciet vindictam electorum ſuorum,clamā tium ad ſe die ac nocte,& patiētiā habebit in illis? dico vo bis quia cito faciet vindictam illorum.

Rō.12.19 Non voſmetipſos defendentes chariſſimi,ſed date locū iræ,ſcriptum eſt enim mihi vindictam & ego retribuā dicit dominus,Idem,Heb.10.30.Verbatim habetur.

1Th.515 Videte ne quis malum pro malo alicui reddat. ſed ſemp quod bonum eſt ſectamini inuicem & in omnes.

2Ti.4.14 Alexander ęrarius multa mala mihi oſtendit, reddet illi Dominus ſecundum opera eius, quem & tu deuita, valde enim reſiſtit verbis noſtris.Iacob.5.4.

1 Pe.3.9 Non reddentes malum pro malo, nec maledictum pro maledicto,ſed econtrario benedicentes, quia in hoc vocati eſtis vt benedictionem hæreditate poſſideatis.

Ap.6 10 Et clamabāt(animæ interfectorū ſubtus altare) voce ma gna dicētes.Vſquequo Dn̄e ſanctus & verus, nō iudicas & non vindicas ſanguinē noſtrū de his qui habitāt in terra.

Vinea appellatur Chriſti eccleſia.

Gen.9.20 Coepitque Noe vir agricola exercere terram, & plātare vineam

Deu. 23 24. Ingreſſus vineam proximi tui comede vuas quantum tibi placuerit foras autem ne efferas tecum.

Eſa. 5. 1 Cantabo dilecto meo canticum patruelis mei vineæ ſuæ, vinea facta eſt,dilectio mea in cornu olei ſui:&c.

Vinea

Vinea fuit pacifica in eo quæ habet populos,tradidit eã Cãt.8,ſ
cuſtodibus,vir affert pro fructu eius mille argenteos vinea
mea coram me eſt.

Simile eſt regnũ cœlorum homini patri familias q̃ exiit Mat.20.ſ
primo mane conducere operarios in vineam ſuam.

Aliam parabolã audite,homo erat pater familias q̃ plã- ca.21.33
tauit vineam, & ſępẽ circũdedit ei & fodit in ea torcular,
& ædificauit turrim,& locauit eã agricolis & peregrè profe
ctus eſt.Idem,Mar.12.1.Habetur verbatim,Item,Luc.20.9

Virginitas commendatur.

Svnt enim Eunuchi qui de matris ſuæ vtero ſic nati ſũt, mat.19.12
& ſunt eunuchi qui facti ſũt ab hominibus,& ſunt Eunuchi qui ſeipſos caſtrauerũt propter regnum cœlorum.

Qui poteſt capere capiat.

De virginibus autem præceptum domini non habeo, 1.co.7.25
conſilium autem do,tanquam miſericordiam cõſecutus à
Domino vt ſim fidelis.

Hi ſunt qui cum mulieribus non ſunt coinquinati vir- Nu.14:4
gines enim ſunt.Hi ſequũtur agnum quocumque ierit,Hi
empti ſunt ex hominibus primitię Deo & agno.

Virginitas præfertur coniugio

IGitur & qui matrimonio iungit virginem ſuam bene fa 1.co.7:38
cit,& qui non iungit melius facit:40.Beatior autem erit
ſi ſic permanſerit ſecundum meum conſilium, Puto autẽ
quod & ego ſpiritum Dei habeam.

Virgines ſeruantur.

CVnctos interficite(ait Moyſes principibus exercitus I- Nu.31.17
ſrael cõtra Madianitas(quidquid eſt generis maſculini
etiam in paruulis:et mulieres quę nouerunt viros in coitu
iugulate,puellas autem et fœminas virgines reſeruate vobis, et manete extra caſtra ſeptem diebus

Virgines olim vt nunc concluſæ.

ACcinctæ mulieres ciliciis,pectus per plateas confluebant,ſed & virgines quæ concluſæ erant percurrebãt 2.Mac.3 19.
ad Oniam , aliæ autem ad muros, quædam per feneſtras
aſpiciebant vniuerſę autem procedentes manus in cœlum
deprecabantur,

Viſitare & conſolari infirmos ſeu ægrotos opus miſericordiæ.

Ge.48.1 HIs itaque tranſactis,nũciatum eſt Ioſeph,quod ęgrotaret pater ſuus Iacob,q̃ aſſumptis duobus filiis, manaſſe,& Ephraim ire perrexit.4.Reg.8.29.

4 Re.13 Eliſeus autem ægrotabat infirmitate qua & mortu⁹ eſt.
14 Deſcenditque ad eum Ioas rex Iſrael, & flebat corã eo dicebatque,Pater mi currus Iſrael & auriga eius Iob 2. 11.

Pſa.40.4 Dominus opem ferat illi ſuper lectum doloris eius,vniuerſum ſtratum eius verſaſti infirmitate eius.

Ecc.7 38 Ne deſis plorantibus in conſolatione & cum lugentib⁹ ambula,non te pigeat viſitare infirmum ex his enim in dilectione firmaberis.Cap.38.13.

Eccl.7.3. Melius eſt ire ad domum luctus quãm ad domum conuiuij,in illa enim finis cunctorum admonetur hominum, & viuens cogitat quid futurum ſit.

Mat.25. Tunc(in die iudicij)reſpondebunt ei iuſti dicẽtes:domi-
37. ne quando te vidimus eſurientem & pauimus,ſitientem & dedimus tibi potum,&c.40.Et reſpõdens rex dicet illis,Amen dico vobis quamdiu feciſtis vni ex his fratribus meis minimis,mihi feciſtis Ioan.11.3.Ioan.12.9.2.Cor.1,4.

Viſere ſanctos deſiderat Paulus.

Rõ.1.11 DEſidero enim videre vos,vt aliqd impertiar vobis gratiæ ſpiritualis ad confirmandos vos.

C.15.23 Nunc verò locum non habens in his regionibus,cupiditatem autem habens veniendi ad vos,ex multis iam pręcedentibus annis.

Gal.4.20 Vellem autem eſſe apud vos modò,& mutare vocẽ meã quomodo confundar in vobis.

1.Th.2.17 Nos autem fratres deſolati à vobis ad tempus horæ aſpectu non corde abundantius feſtinauimus faciem veſtrã videre cum multo deſiderio.

Vita fidelium ad quam regulam ſit inſtituenda.

Gen.3.19 IN ſudore vultus tui veſceris pane tuo donec reuertaris in terram de qua ſumptus es,quia puluis es,& in puluerem reuerteris.

Ex.20.11 Sex.n.dieb.fecit De⁹ cælũ & terrã,& mare & omnia quę in eis ſunt,& requieuit die ſeptimo,idcirco benedixit Dominus diei ſabbathi,& ſanctificauit eum.

Ego

Ego enim ſum dominus Deus veſter,ſancti eſtote,quia *Le.*11.44
ego ſanctus ſum.

Locutus eſt domin⁹ ad Moyſem dicens;Loquere ad om *cap.*19.2
nem cœtum filiorum Iſrael,& diecs ad eos ſãcti eſtote,qa
ego ſanctus ſũ dñs Deus veſter, idẽ c,20.7.verbatĩ habet.

Eritis mihi ſancti,quia ſanctus ſum egodominus,& ſepa *ca.*20.26
raui vos,à cęteris populis vt eſſetis mei.
Sit ergo ſãctus qa & ego ſãctus ſum dñs q ſanctifico vos. *cap;*21.8
Eſtote ergo pfecti ſicut & pater veſter cæleſtis pfectus eſt. *Mat.*548

Tollite iugum meum ſuper vos,& diſcite à me qa mitis *ca.*11 29
ſum & humilis corde,& inuenietis requiẽ animab⁹ veſtris.

Eſtote ergo miſericordes ſicut & pater veſter cœleſtis *Luc.*6.36
miſericors eſt

Siqs mihi miniſtrauerit honorificabit eũ pr̃ me⁹.Si qs *Ioa.*12.26
mihi miniſtrat me ſequat̃,& vbi ego ſũ illic&miniſter me⁹
erit. Si ergo ego lauipedes veſtros dñs & magiſter, & *cã.*13.14
vòs debetis alter alterius lauare pedes.

Hoc eſt præceptum meum vt diligatis inuicem ſicut di- *ca.*15.12
lexi vos.cap.21.15

Conſepulti enim ſumus cum illo per Baptiſmũ in mor *Rom.*6.4
tem,vt quomodo Chriſtus ſurrexit à mortuis per gloriam
pàtris,ita & nos in nouitate vitæ ambulemus.ca.8.29.

Induimini dominum Ieſum Chriſtum,& carnis curã ne *ca.*13.14
feceritis in deſideriis.Epheſ.2.9. (ficationem.

Vnuſquiſq,veſtrũ proximo ſuo placeat in bonũ ad ędi- *cap.*15 2

Obſecro itaque ego vinctus in dño, vt dignè ambuletis *Eph.* 4.1
vocatione qua vocati eſtis,23 ·Renouamini aũt ſpiritu mẽ
tis veſtræ,& induamini nouũ hominem, qui ſecundũ Deũ
creat⁹ eſt,in iuſtitia,& ſanctitate veritatis Phil.1.27.c.2.5.14

Eſtote ergo imitatores Dei ſicut filij chariſſimi , & am- *cap.* 5. 1
bulate in dilectione ſicut Chriſtus dilexit nos &c.
Sicut ergo accepiſtis Ieſum Chriſtũ dñm,in ipſo ambulate *collo.*2. 6

Nolite mentiri inuicẽ exſpoliãtes vos veterẽ hominẽ cũ *cap.*3.9.
actib. ſuis,& induẽtes,&c.12 Induite vos ergo ſicut electi
Dei ſancti,& dilecti viſcera miſericordię,benignitatem,hu
militatem,modeſtiam,patientientiam,ſupportantes inuicẽ.

Hæc eſt enim volũtas Dei ſãctificatio veſtra,vt abſtinea 1. *Th.*4.3
tis vos à fornicatione,vt ſciat vnuſquiſque vas ſuum poſſi-
dere in ſanctificatione & honore.

Apparuit enim gratia Dei Saluatoris noſtri omnib. homi *Tit.*2.11.
nib.erudiens nos, vt abnegãtes impietatem,& ſeculariade

ſideria ſobriè & iuſte & piè viuamus in hoc ſæculo,cap. 3
8.Heb 12.21.Pet.1.15.ca.4.1.

1 pet.2 ‡ Hortatur Apoſtolus Petrus vt tanquam peregrini ab omnibus mundanis abſtineant,ſuperioribus obtemperēt,afflictiones ad Chriſti imitationem ferant,cap 3.17.

1.Ioā. 17 Si autem in luce ambulamus ſicut ipſe eſt in luce,ſocietatē habemus ad inuicem,& ſanguis Ieſu Chriſti filij eius emundat nos ab omni peccato.

Ca.2.26 Qui dicit ſe in Chriſto manere,debet ſicut ille ambulauit & ille ambulare.

Ge.3.19 *Vitæ humanæ breuitas & vanitas.*

IN ſudore vultus tui veſceris pane tuo,donec reuertaris ī
2.Re.14. terrā de qua ſūptus es,qa puluis es & ī puluerē reuerteris
14 Omnes moriemur,& quaſi aqua dilabimur in terrā,quæ nō reuertentur nec vult dominus perire animam,ſed retra
Iob.3.20 ctat cogitans,ne penitus pereat qui abiectus eſt.
Cap.7.6 Quare miſero data eſt lux,& in his q vita amaritudine animæ ſūt? Dies mei velocius tranſierūt,quā à texēte tela
Cap.8.9 ſucceditur & conſumpti ſunt abſque vlla ſpe:
Heſterni quippe ſumus & ignoramus,quoniā ſicut vm-
Ca.9.21 bra dies noſtri ſunt ſuper terram.
Etiā ſi ſimplex fuero,hoc ipſum ignorabit anima mea& tædebit me vitę meę.25 Si aūt et ſic impius ſum quare fruſtra laboraui? ſi lotus fuero quaſi aquis niuis tamē ſordi-
ca.13.28 bus intinges me.
Qui quaſi putredo conſumendus ſum, & quaſi veſtimen
Cap.14.1 tum quod comeditur à tinea.
Homo natus de muliere,breui viuens tempore,repletur
Pſā.38.6 multis miſeriis.
Ecce menſurabiles poſuiſti dies meos,& ſubſtantia mea
89.9. tanquam nihilum ante te. (fecimus.
101.4. Quoniam omnes dies noſtri defecerunt,& in ira tua de
Quia defecerunt ſicut fumus dies mei.& oſſa mea ſicut cremum aruerunt.12.Dies mei ſicut vmbra declinauerūt,
102.15. & ego ſicut fœnum arui.
108.23. Homo ſicut fœnū dies eius tāquā flos agri ſic efflorebit.
Sicut vmbra cùm declinat ablatus ſum & excuſſus ſum
143.4. ſicut locuſtæ.
Homo vanitati ſimilis factus eſt,dies eius ſicut vmbra
Pro.27.1 prętereunt.
Ne glorieris in craſtinum ,ignorans quid ſuperuentura pariat dies. Cuncti-

Cuncti dies eius doloribus,& ærumnis pleni ſunt, nec p noctem mente requieſcit,& hoc nonne vanitas eſt. *Ec* 2. 23

Vidi afflictionem quam dedit Deus filiis hominũ vt diſtendantur in ea. *Cap.*3 10

Quid neceſſe eſt homini maiora ſe quærere,cũ ignoret q̃d cõducat ſibi in vita ſua numero dierũ peregrinationis ſuæ,& tempore,quod velut vmbra præterit?aut quid ei poterit indicare quid poſt eum futurum ſit ſub ſole. *Cap*.7. 1

Vmbræ enim trãſitus eſt tempus noſtrũ, & nõ eſt reuerſio finis noſtri,quoniam conſignata eſt & nemo reuertitur *Sap.* 2 5

Tranſierunt omnia illa tanquam vmbra,& tanquam nũcius præcurrens. (ciam. *Cap.* 5.9

Nemo eſt qui ſemper viuat,& qui huius rei habeat fidu *Eccl.* 1 9

Omnis caro ſicut fœnũ veteraſcet,& ſicut folium fructificans in arbore viridi.cap.17 31. *Eccl.*14. 18.

Numerus dierum hominũ vt multum cẽtum anni quaſi guttæ aquę maris deputati ſunt,&ſicut calculus arenæ, ſic exigui anni in diẽ æui.cap.40.6. *Ca.* 18.8

O mors quàm amara eſt memoria tua, homini pacẽ habenti in ſubſtantiis ſuis,&c. *Cap* 41a

Noli timere filimi,pauperẽ quidem vitam degimus, ſed multa bona habebimus,ſi timuerimus Deum, & receſſerimus ab omni peccato,& fecerimus bene. *To.*4:23

Vox dicẽtis;Clama.Et dixi.Quid clamabo? Omnis caro fœnum,& omnis gloria eius quaſi flos agri *Eſ.*40 6

Homo diues dixit,hoc faciã,deſtruã horrea mea? & maiora faciam,& illud cõgregabo omnia,quæ nata ſunt mihi & omnia bona mea & dicã animæ meę,anima habes multa bona poſita in annos plurimos,bibe, epulare. Dixit autẽ illi Deus.Stulte hac nocte animam tuã repetunt à te,quę autem paraſti cuius erunt? *Luc.* 12. 18.

Id enim quod in præſenti eſt, momentaneum eſt. 2 *Cor.* 4 17.

Non enim habemus hic manentem ciuitatem, ſed futuram inquirimus Epheſ.5.16.1.Pet.1.11. *Heb* 13. 14.

Glorietur aũt frater humilis in exultatione ſua,diues aũt in humilitate ſua,quoniã ſicut flos fœni trãſibit.cap. 4.14. *Iac.* 4.14

Quæ eſt vita noſtra? vapor eſt ad modicum parens.

Vitam pro fratribus ponere.

LVctus Mardochæi ac reliquorũ Iudæorũ ob paratum ipſis interitũ (ab Amã illis minitantẽ, & ab Aſſuero illud impetrantem. *Heſter* 4 ✝.

Heſter

Heſter autem vt iuſſu Mardochæi neci Iudęorum occurrat & non vocata ad regem ingreditur, iubet cū ieiunio pro ſe triduo orari, idem ipſa faciente.

Iud.13 ‡ Facta ad Deum oratione præcidit caput ebrij Holophernis, quod ad conciues Bethuliæ efferens eos ad gratiarū actionem hortatur, ipſa verò ab omnibus benedicitur.

Ioan 15 13 Maiorem hac dilectionem nemo habet, vt animam ſuā ponat quis pro amicis ſuis.

1.Io.3.16 In hoc cognouimus charitatē Dei, quoniā ille animā ſuā pro nobis poſuit, & nos debemus pro fratrib. aīas ponere.

Vitis.

Ge.49.11 Ligans (Chriſtus) ad vineam pullum ſuū, & ad vitem ò fili mi aſinam ſuam, lauabit in vino ſtolam ſuā, & in ſanguine vuæ pallium ſuum.

Iudi.9.12 Locutaq; ſunt ligna ad vitem. Veni & impera nobis.

Zac.3.10 In die illa dicit Dominus exercituū, vocabit vir amicum ſuum ſubter vineam, & ſubter ficum.

1 Mac 14 12. Et ſedit vnuſquiſque ſub vite ſua, & ſub ficulnea ſua, & non erat qui eos terreret.

Ioa.15.1 Ego ſum vitis vera. & pater meus agricola eſt, &c.

Vitis palmes, appellatur populus Iſraeliticus.

Oſe.10. 1 Vitis frōdoſa Iſrael, fructus adæquatus eſt ei ſecundum multitudinem fructus ſui multiplicauit altaria, iuxta vbertatem terræ ſuæ exuberabit ſimulachris.

Ioa 15.5 Ego vitis vos palmites, qui manet in me, ego in eo, hic fert fructum multum, quia ſine me nihil poteſtis facere.

Vitulus erigitur in idolum.

Ex.32 4 Quas (inaures) cùm ille accepiſſet, formauit opere fuſorio & fecit ex eis vitulum conflatilem, dixeruntq; Hi ſunt Dij tui Iſrael, qui te duxerunt de terra Ægypti. Idē repetitur. 3. Reg 12.28.

Deu.9,16 Cumq, de monte ardēte deſcenderem (ait illis Moyſes) & duas tabulas fœderis vtraq, tenerē manu, vidiſſemq, vos peccaſſe Domino Deo veſtro, & feciſſe vobis vitulum cōflatilem, ac deſeruiſſe velociter viam eius, quā vobis oſtēderat (Deus) proieci tabulas de manibus meis, confregiq, eas in conſpectu veſtro.

4. Reg.10 29. Verūtamē à peccatis Hyeroboā filij Nabat, qui peccare fecit Iſrael, nō receſsit, nec dereliqt vitulos aureos q erant in

in Bethel & in Dan,cap.17.16.
Et fecerunt vitulum in Oeb,& adorauerunt ſculptile. Pſ.105.19
Proiectus eſt vitulus tuus Samaria,iratus eſt furor meus in eos,vſquequo non poterunt mundari? Oſea.8.5
Dicentes ad Aaron (populo Iſrael) fac nobis Deos qui procedāt nos,Moyſes enim hic qui eduxit nos de terra Ægypti,neſcimus quid factum ſit ei, Act.7.40

Viuendum Deo non ſibi.

NEmo enim noſtrum ſibi viuit,& nemo ſibi moritur,ſiue etiam viuim⁹ dño viuim⁹,ſiue,morimur.1.4.Pe.4.2 Ro.14 7
Pro omnibus,mortuus eſt Chriſtus,vt & qui viuūt,iam non ſibi viuāt,ſed ei qui ꝓ ipſis mortuus eſt & reſurrexit. 2.Cor 5.15.
Viuo autem iam non ego,viuit verò in me Chriſtus, ꝙ autem nunc viuo in carne,in fide viuo filij Dei qui dilexit me & tradidit ſemetipſum pro me.1.Theſſ 5.10, Gal.2.20

Vnctionis extremum Sacramentum.

INfirmatur quis ex vobis? inducat Presbyteros Eccleſiæ & orent ſuper eum vngētes eū oleo in nomine domini. Iac.5 14
Exeuntes prędicabant,vt pœnitētiam agerent,& dœmonia multa eiiciebant,& vngebant oleo multos ægros,& ſanabantur. Marc.6

Voluntas noſtra accommodanda voluntati Diuinæ.

INdicauit itaq, ei Samuel(Heli) vniuerſos ſermones,& non abſcōdit ab eo,& ille reſpondit.dominus eſt, quod bonum eſt in oculis ſuis faciat, 1.Re.3.18
Eſto vir fortis,& pugnemus pro populo noſtro, & ciuitate Dei noſtri,dominus autem faciet quod bonum eſt incōſpectu ſuo.cap.15.29. 2.Reg.10 12.
Sicut autem fuerit voluntas in cœlo,ſic fiat. 1.Mac.3 60.
Adueniat regnum tuū,fiat voluntas tua ſicut in cælo & in terra. Mat.6,10
Et progreſſus puſillum (Ieſus)procidit in faciē ſuā orās & dicēs pater mi,ſi poſſibile eſt trāſeat à me calix iſte,verumtamen non ſicut ego,ſed ſicut tu vis.Idē Marci 14.36 habetur,Idem,Luc 22.42.1 cor.4,19 ca.26,39
Et cùm ei(Agabo prophetæ Iudę)ſuadere non poſſem⁹, quieuimus dicentes.domini fiat voluntas, Act.21.14
Et hoc faciemus ſiquidē permiſerit Deus.Idē Iacobi 4.15.Si Deus voluerit,& ſi vixerimus,faciemus hoc vel illud Heb,6.3

Vide abnegatio:

Volun-

Voluntas Dei.

mat.7.21 NOn omnis qui dicit mihi domine domine intrabit in regnū cælorū, ſed qui fac't voluntatē patris mei qui in cœlis eſt, ipſe intrabit in regnum cœlorum.

ca.12.50. Quicunq, enim fecerit voluntatē patris m i qui in cœlis eſt, ipſe meus frater & ſoror & mater eſt, Idem habetur ver batim. Marci. 3.35.

Ioā.6.39 Hęc enim voluntas eius qui miſit me patris vt omne qđ dedit mihi non perdam ex eo, ſed reſuſcitem illud in nouiſſimo die. Epheſ.5.17.

Ro.12.2 Nolite conformari huic ſęculo, ſed reformamini in nouitate ſenſus veſtri, vt probetis quæ ſit volūtas Dei bona ac beneplacens & perfecta. Coll.1.8

1.Th.4.3 Hęc eſt enim volūtas Dei ſanctificatio veſtra vt abſtineatis vos à fornicatione, vt ſciat vnuſquiſq, veſtrū vas ſuum

2.pet.3.9 poſſidere in ſanctificatione & honore. 1. Timoth. 2.4.

Non tardat dominus promiſſionem ſuam ſicut quidam exiſtimāt, ſed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, ſed omnes ad pœnitentiam reuerti.

1.ioa.2.17 Mundus tranſit & concupiſcentia eius, qui autem facit voluntatem Dei, manet in æternum.

Voluntas Dei non eſt vt aliquis pereat.

Ex.18.23 NVnquid voluntatis meæ eſt mors impij dicit domin⁹ Deus & non vt conuertatur à viis ſuis & viuat?

Ioa.6.39 Hæc eſt enim voluntas eius qui miſit me patris, & omne quod dedit mihi pater non perdam ex eo, ſed reſuſcitē illud in nouiſſimo die.

1.Tim.24 Hoc.n. bonū eſt, & acceptū corā Saluatore noſtro Deo q oēs hoīes vult ſaluos fieri, & ad agnitionē veritatis veni

2.Pe.3.9 re. Nō tardat dñs promiſsionē ſuam ſicut quidam exiſtimant: ſed patienter agit propter vos, nolens aliquē perire, ſed omnes ad pœnitentiam reuerti.

Voluntatem pro opere acceptat Deus.

Ge.20.9 DIxitq́ue (ad Abraham) Deus & ego ſcio qđ ſimplici corde feceris, & ideo cuſtodiui te ne peccares in me non dimiſi vt tangeres eam (Saram)

ca.22.12 Dixitq́ue ei (.ſ. Angelus domini ad Abraham) nō extendās manum tuam ſuper puerum, neque facias illi quicquā, nunc cognoui quod timeas dominum, & non pepercisti vnigenito tuo propter me.

Quare

Quare ergo contempſiſti verbum domini vt faceres malum in cōſpectu meo? Virum Hethæum percuſſiſti gladio, & vxorem illius accepiſti tibi in vxorē, & interfeciſti illum gladio filiorum Ammon. I. Reg. 2. 16. 2. Re. 12. 9

Voluptas carnis. Vide Concupiſcentia.

Votum.

VOuit etiam Iacob votū dicens: Si fuerit dominus mecū, & cuſtodierit me in via per quā ambulo & dederit mihi panē ad veſcēdū, & veſtimētū ad induendū, reuerſuſq́, fuero proſpere ad domū patris mei: erit mihi dñs in Deū. Gen. 28 20.

Locutuſq́, eſt dominus ad Moyſen dicens: Loquere filiis Iſrael, & dices ad eos, homo qui votū fecerit & ſpopōderit Deo animam ſuam ſub æſtimatione dabit precium, &c. Leu. 27. 2

Loquere ad filios Iſrael (ait dñs ad Moyſen) & dices adeos, Vir ſiue mulier cum fecerint votum vt ſanctificētur, & ſe vouerint domino cōſecrare à vino & omni qđ inebriare poteſt abſtinebunt, &c. per totum caput: Iudic. 11. 36. Nū. 6. 2

At Iſrael voto ſe obligans ait: Si tradideris populū iſtum in manu mea delebo vrbes eius. Exaudiuitq́, dñs preces Iſrael & tradidit Chananæū, quē ille interfecit, ſubmerſis vrbib. eius, & vocauit nomē loci illius Horma & Anathema. cap. 21. 2

Agitur de voto ac iuramento virorum, & quoniā puellarum & vxorum vota ſeu iuramenta rata ſunt vel irrita. ca. 30. ‡

Cum votum voueris domino Deo tuo non tardabis reddere quia requiret illud dominus Deus tuus, etſi moratus fueris reputabitur tibi in peccatum. Deut. 23 21.

Elcana habuit vxores Annā & Phenēnā, quarū Anna diu ſterilis, & æmulæ ſpi operiotriſtis, fuſa in Silo corā Heliora tiōē ad dñm, genuit Samuelē quē dño obtulit vt vouerat. 1. Re 1. ‡

Vouens enim vouit ſeruus tuus (Abſolon) cùm eſſet in Geſſur Syriæ dicēs: Si reduxerit me dominus in Hyeruſalē, ſacrificabo domino. Dixit ei rex Dauid, vade in pace, & ſurrexit, & abiit in Hebron. 2. Reg. 15. 8

Vouete & reddite domino Deo veſtro omnes qui in circuitu eius offertis munera. Pſ 75 12.

Si quid vouiſti Deo, ne moreris reddere, diſplicet enim ei īfidelis & ſtulta ꝓmiſſio, ſed quæcūq́, voueris redde, multoq́, melius eſt nō vouere, q̄ poſt votū promiſſa nō reddere Eccl. 5. 3

Si quis illis (Diis argēteis) votū vouerit, & nō reddiderit, neque hoc requirent. Matth. 14. 7. Apoſtolorum. 18. 18. Baruc. 6 34.

Sunt

Sunt nobis viri quatuor votum habentes ſuper ſe.

Act 2,23 ca.23.12 Facta autem die collegerunt ſe quidam ex Iudæis,& deuouerunt ſe dicentes,neque mãducaturos ,neq; bibituros donec occiderent Paulum.

Votum caſtitatis ſeruandæ,ſeu non cognoſcendi virum.

Luc.1.34 DIxit autem Maria ad Angelum, quomodo fiet iſtud? quoniam virum non cognoſco.

Non ſine damnatione violatur.

1.Tim.5 12. CVM enim luxuriatę fuerint in Chriſto nubere volũt, habentes damnationẽ , quia primã fidẽ irritãfecerũt.

Vrias defert lite ras Dauidis ad Ioab 2.Reg.11.14

*Vrias prophetat contra Ieruſalem ,ideoque eductus de Ægypto,occiditur à Ioachim,Iere.*29.20. 23.

*Vrias ſacerdos iuxta præceptum regis Achaz extruxit altare,*4 Reg.16.11.

Vriel Angelus Dei, 4.*Eſd*.4.1.‡ 5.20.

Vſia rex Iuda pugnat aduerſus Phyliſteos. ſumit ſibi officium Sacerdotum,adolere volẽs incenſum,lepra punitur , moritur, 2. Pet. 26 17.20.23.*appellatur* Azarias,4 *Reg.* 15 1.*Appellatur Ozias Matth.*1 9.

Ex.22.25 *Vſura.*

SI pecuniã mutuã dederis populo meo pauperiq; habitat Leuit.25 tecũ,nõ vrgebis eũ quaſi exactor, nec vſuris opprimes.

35 Si attenuatus fuerit frater tuus,& infirmus manu & ſuſceperis eũ quaſi aduenã,& peregrinũ,& vixerit tecum ne accipias vſuras ab eo,nec amplius quam dediſti.

Deu 23.9 Non fœnerabis fratri tuo ad vſuram pecuniam,nec fruges,nec quamlibet aliam rem,ſed alieno.

2.Eſd 5.7 Vſurasne ſinguli à fratribus veſtris exigitis & congregamini aduerſus eos concionem magnam(ait Nehemias.)

Pſa.14.5 Qui pecuniam ſuam nõ dedit ad vſuram,& munera ſuper innocentem non accepit(glorificat Deus.)

Prou. 22 16. Qui calumniatur pauperem vt egeat,diuitias ſuas dabit ipſe ditiori & egebit.

cap.28 8 Qui coaceruat diuitias vſuris& fœnore liberali in pauperes congregat eas.

Hie.15.10 Væ mihi mater mea quare genuiſti me virum rixæ , virũ diſcor

diſcordiæ in vniuerſa terra?nō fœneraui nec fœnerauit mi
hi quiſquam,omnes maledicunt mihi.

Ad vſurā non accommodauerit & amplius nō acceperit Eze. 18.8
ab iniquitate auerterit manū ſuā & iudicium verum fece-
rit inter virū & virū,in præceptis meis ambulauerit & iudi
cia mea cuſtodierit vt faciat veritatē,hic iuſtus eſt, vita vi-
uet ait dominus.13. Ad vſurā dantē & amplius accipiētem
nunquid viuet?non viuet, cum vniuerſa hæc deteſtāda fe-
cerit morietur,ſanguis eius in ipſo erit.

Munera acceperunt apud te ad effundendum ſanguinē, Ca.22.12
vſuram & ſuperabundantiam accepiſti & auarè proximos
tuos calumniabaris meique oblita es(Hyeruſalem)ait do-
minus Deus.

Et ſi mutuū dederitis his à quibus ſperatis accipere,quç Lu.6.34
gratia eſt vobis?Nā & peccatores peccatoribus fœnerātur
vt recipiant æqualia.35.

Stans autem Zachæus ait ad dominū ecce dimidium bo- cap.19.8
norum meorum do pauperibus & ſi quid aliquem defrau-
daui reddo quadruplum.

Vxoris officium.

MVlieri quoque dixit Deus. Multiplicabò ærumnas Gen.3 16
tuas, & conceptus tuos, in dolore paries filios & ſub
viri poteſtate eris & ipſe dominabitur tui.

Si maritū habuerit & vouerit aliquid & ſemel de ore ei' Nu. 30.7
verbū egrediens animā eius obligauerit iuramēto,quo die
audierit vir & non cōtradixerit,voti rea erit,reddetq; quod
cunque promiſerat.13.ſin autē ex templo cōtradixerit(Ma
ritus)non tenebitur promiſſionis rea ,quia maritus contra
dixit & dominus ei propitius erit.

Non induetur mulier veſte virili nec vir vtetur veſte fœ De. 22.5
minea,abominabilis eſt enim apud Deū qui facit hæc,He
ſter 1,10.per totum caput.

Et apprehēdentes parētes filiam ſuam oſculati ſunt eā& To 10. 12
dimiſerunt ire,monētes eā honorare ſorores,diligere mari
tum, regere familiam,gubernare domū,& ſeipſam irrepre-
henſib lem exhibere,Eſa.3.17. (tias

Mulier gratioſa inueniet gloriā& robuſti habebūt diui Pro.11,16
Mulier diligens corona eſt viro ſuo,& putredo in oſſib. cap.12.4
eius quę confuſione res dignas gerit.

Amplius Corinthios inſtruit de matrimonio eiuſq; vſu 1. Cor.7.
& indiſſolubili vinculo,innuptis cōmōdās cœlibatū &quo ✝

Ggg modo

modo fidelis cum infideli coniuge ſe habere debeat &c.

Cap.11.5 Omnis aũt mulier orãs aut propheraus nõ velato capite deturpat caput ſuũ, vnũ enim eſt, aut ſi decaluet.9.etenim nõ eſt vir creatus propter mulierẽ, ſed mulier propter virũ

Cap.14.4 Mulieres in eccleſiis taceãt, non permittitur eis loqui ſed ſubditas eſſe, ſicut & lex dicit, ſi quid autẽ volunt diſcere, domi viros ſuos interrogent.

Ephe.5 22. Mulieres viris ſuis ſubditæ ſint ſicut dño, qm̃ vir eſt caput mulieris ſicut & Criſtus caput eccleſiæ. Idẽ Coll.3.18.ver-

Mulier in ſilentio diſcat cum omni ſubiectione. (batim

1.Ti.2.11 Mulieres ſimiliter pudicas, non detrahentes, ſobrias, fide-

Cap.3.11 les in omnibus ca.5.2 10.

Vt prudẽtiã doceant (Anus) adoleſcentulas vt viros ſuos

Titũ.2.4 ament, filios ſuos diligant, prudẽtes, caſtas, ſobrias, domus curã habentes, benignas, ſubditas viris ſuis, vt nõ blaſphemetur verbum Dei.1.Pet.3 1.Mariti officium.

Z

Zachæus excipit Chriſtum ſuis ædibus. Luc.19.6

Zacharias filius Ioiadæ ſiue. Barachiæ ſacerdotis, lapidatur 2.Paral.24.20 *Matth*.23.35.

Zacharias propheta tempore Darij Zachar.1.1.

Zacharias pater Ioannis *Baptiſtæ*. Luc.1.5.

Zadoch filius Abiathar fit ſummus Sacerdos.3.Reg 2.15.

Zalpha ad filiæ, poſtulãt hæreditatem Num.27.1 7 ‡.36.2. Io ſue.17.3

Zeruia filia Iſai ſoror Dauidis *genuit Abiſac*, Ioab, *&* A-ſael, 2.Reg 2 18. Par.2 16.

Zebedæus pater Iacobi *&* Ioannis. Matth 4. 21. *vxor eius Salome intercedit pro filiis apud Chriſtum.* Matth.20 20.

Zebee & Salmana reges Madianitarũ *capiuntur*, Iudic. 8 *

Zedecias, qui & Methatias, patruus Ioachin *ſubſtituitur pro eo in regno Iudæ*.4 *Reg*.24.18.Iere 37.1.*obſeſſa à Nabuchadonozor Ieruſalem, Zedecias effoſſis oculis ac vinctus, necatisq́ coram ſe filiis, in Babylonem ducitur*.4 Reg 25.1.6.7.Iere.36.47 ‡.52.3.*quemadmodum ei prædictum erat Iere*.27.12.37.16 *Ezech*.12.5 ‡.17.19.‡.21.*.

Zelus & zelotypia.

Ge.34.2 QVam (. ſ. Dinam filia Lyæ) cum vidiſſet Sichem filius Hemor Henæi princeps terrę illius adamauit eã & rapuit & dormiuit cũ illa vi opprimẽs virginẽ.25.& ecce die

tertio

tertio qm̃ grauiſſimus dolor vulnerũ eſt acceptus duo filij Iacob, Symõ & Leuy fratres Dinæ, gladiis ingreſſi ſũt vrbẽ cõfidẽter, interfectiſque omnibꝰ maſculis Hemor & Sichẽ pariter necauerũt, tollenteſq, Dinã de domo Sichẽ ſororẽ ſuã, quibus egreſſis, irruerũt ſuper occiſos cęteri filij Iacob & depopulati ſunt vrbem in vltionem ſtupri

Quod (ſcilicet ꝙ vnus de filiis Iſrael intrauerat corã fratribus & Moyſe ad ſcortum Madianitidẽ) cum vidiſſet filiꝰ Eleazari filij Aaron ſacerdotis, ſurrexit de medio multitudinis & arrepto pugione, ingreſſus eſt poſt virum Iſraelitẽ in lupanar & perfodit ambos ſimul, virum ſcilicet & mulierẽ in locis genitalibus. Nu.25.7

Ob ſcelus (ſcilicet qđ Gabaonites qui erãt ex tribu Bẽiamin prodigioſa libidine extinxerãt vxorẽ Leuitæ reducẽtis eã à domo parentũ (pugnantes reliquæ tribus aduerſus Beniamin ſemel atque iterũ bello inferiores, tertióque cõmittentes iuſſu domini prœlium, tribũ illã præter 600. qui in ſolitudine fugerant, penitus deleuerunt. Iudi.2.

Dixitq, Helias ad eos (populũ Iſrael) apprehẽdite ꝓphetas Baal & ne vnus quidẽ effugiat ex eis quos cũ apprehẽdiſſent, duxit eos Elias ad torrẽtẽ Ciſon & interfecit eos ibi. 3.Re.18 40.

Quid hic agis Elia? at ille reſpõdit (domine) zelo zelatus ſum pro domino Deo exercituũ quia dereliquerunt pactũ domini filij Iſrael, altaria tua deſtruxerũt, & prophetas tuos occiderunt gladio, & derelictus ſum ego ſolus, & quęrũt animã meam vt auferãt eam. Exo.32.19.27.1. Reg.11.6. ca.15 11.3 2.4 Reg.10.*. ca.19.10 Idem repetitur. Nu 14. verbatim.

Et vt ceſſauit loqui verba hæc (Mathatias) acceſſit quidã Iudæꝰ in oĩm oculis ſacrificare idolis ſuper arã in ciuitate Modim ſecũdũ iuſſum regis, & vidit Mathatias & doluit, & cõtremuerunt renes eiꝰ & accẽſus eſt furor eius ſecundũ iudiciũ legis & inſiliens trucidauit eum ſuper arã, ſed virum quem rex Antiochus miſerat, qui cogebat immolare, occidit in ipſo tempore, & aram deſtruxit & zelatus eſt legẽ ſicut fecit Phinees Zamari filio Salomi. Et exclamauit Mathatias voce magna in ciuitate dicens. Omnis qui zelũ habet legis, ſtatuens teſtamentum exiuit poſt me, & fugit ipſe & filij eius in mõtes & reliquerunt quæcunque habebant in ciuitate. 1.Ma.2 23.

Et intrauit Ieſus in tẽplum Dei & eiiciebat omnes vẽdẽtes & emẽtes in tẽplo, mẽſas nummulariorum & cathedras Mat.21. 21.

vēdentium columbas euertit. Act. 9. 1.

Ioā. 2. 17 Recordati vero ſunt diſcipuli eius quia ſcriptū eſt zelus domus tuæ comedit me.

Phili. 3. 2 Videte canes, videte malos operarios, videte cōciſionē.

Z I B A *ſeruus Saulis conſtituitur procurator Miphiboſeth. 2. Reg. 9. 9. donantur ipſi omnia bona Miphiboſeth, 16. 2. procedit obuiam regi Dauid. 19. 17.*

Zicelech donatur regi Dauid, 1. Reg. 27. 5 exuritur ab Amalechitis. 30. 1.

Ziphora vxor Moyſi. Exod. 2. 21. circuncidit filium ſuum 4. 25.

Zorobabel, vide Sorobabel

Laus Deo & B. Virgini.

INDEX RERVM MEMORABILIVM

QVAE IN EVANGELIIS PER ANni curriculum ſecundum vſum Romanũ tractari poſſunt, locíſque ſuis propriis, prout concionatori viſum fuerit, commodè applicari.

EPISTOLA. I. DOMINICAE ADVENTVS. Rom. 13. (SCIENTES. tempus quia hora eſt.) Pœnitentia & Satisfactio ꝓ peccatis. folio. 325. Pœnitẽtia agenda eſt dũ ſani ſumus ‡. Pœnitentiæ quæ ex corde procedit ꝓmiſſa eſt venia ‡. Pœnitẽtię veræ exempla, ‡ Pœnitentiæ falſæ exempla. ‡ Cõfeſsio peccatorũ 74. Cõfeſsio peccatorum in oratione ‡ (Nox pręceſſit) Gratia à ſolo Deo datur folio. 178 Gratię donum quàm ſit occultũ ‡. infidelitas ſeu incredúlitas. 165. Peccati origo. 315 Peccatũ originale ‡. Effectus peccati originalis ‡ Peccatum actuale. ‡ Ignorãtia 199 Legis natura 245 Legis cęremoniæ obrogãtur per Chriſtũ ‡, Lex noua Chriſtianorũ cõſiſtit ĩ charitate ‡. Iudæorũ ceremoniæ erant vmbra futurorũ 219. Iudęorum quædam certæ cõſuetudines ‡. (ABIICIAMVS ergo opera tenebrarum.) Opera mala Deo diſplicent. fol. 295 Impij incidant in mala quæ piis pararunt fol. 202 Impiorũ ſubita punitio ‡. Impios deridebit Deꝰ ‡ Adulteriũ fo. 8. Fornicatio f. 170 Homicidiũ, f. 187. Furtũ. fol. 173 Ebrietas. f. 153. Idololatriæ ꝓhibitio fo. 193. Blaſphemia in Deũ. fo. 44. (INDVAMVR arma lucis) Arma ſpiritualia. fo 28. Fides. f. 162 Spes iuſtorũ. fo. 177. Charitas fo 54 Dilectio proximi fo. 119. 5.

EVANGELIVM (ERVNT ſigna ĩ ſole & luna) Cõtra Ieruſalẽ, &c. iꝰ incolas fo. 197. Dies nouiſſimi fol. 118 Dies domini ‡. Iudiciũ Dei extremũ fo. 220. Aduẽtꝰ dñi expectãdus fo. 7. (VIDEBVNT filiũ hominis venientẽ ĩ nubibus.) Chriſtus venturus eſt iudicare viuos & mortuos. 57. Iudicium diuinum. 220.

EPIST. DOMINICAE (QVAECVNQVE ſcripta ſunt &c.) ſcriptura ſacra 364. Ad bonũ hortatur ‡. Scriptura difficilis intellectu ‡. ſcriptura nec lex eſt iudex ſed ſacerdos ‡, Nec oĩa ſcriptis Apoſtoli mandarunt ‡. (IDIPSVM ſapere in alterutrũ.) Cõcordia fratrum 72. Idem ſapere: idẽq; ſentire iubemur fo. 73. Diſcordia vitãda. folio 171. Charitas fraterna fol. 172. diligendi etiam inimici. folio 75. Dilectio ꝓximi. folio. 119. Dilectio exigitur ad remiſſionem peccatorum ‡. Lex noua Chriſtianorum conſiſtit in

charitate f. 245 (CHRISTVM mi niſtrũ fuiſſe circũciſionis) Circũ ciſio carnalis & ſpiritualis fo. 68. Iudęorum cęremonię erant vm bra futurorum fo. 219. Chriſt⁹ ve nit vt legẽ adimpleat fo. 7. Legis cæremonię abrogantur per Chri ſtum fo. 24. (GENTES autẽ hono rare Deũ) Fidem gentilium reſpi ciet Deus fo. 162. Gẽtiũ vocatio fo 175. Gentilium mores nõ ſũt imitãdi. ‡. (LAVDATE õnes gẽ tes dominum) Deus honorãdus eſt corde fo. 108. Deus adorãdus ‡. dominus eſt imitandus f. 129 dominus quærẽdus ‡ (ERIT ra dix Ieſſe.) Chriſtus Ieſus verus Deus & homo promittitur f. 57. Chriſtus verus Dei filius &c. ‡ EVANGELIVM Matth 11. (CVM audiſſet Ioãnes in vinculis opera Chriſti.) Tribulatio f. 306. Crux & tribulatio accidit omnib. pievi uentib. fo. 98. Crux à Deo impo nitur ad noſtram vtilitatẽ ‡ per crucẽ & aduerſitates pertingim⁹ ad cognitionẽ Dei ‡. crux ferẽ da cũ gaudio ‡ Gaudiũ ĩ pſecu tione fo. 174. Per crucẽ ꝓbat nos Deus fol. 98. (OPERA Chriſti) Si gna miracula fiũt, vt per ea, om nipotẽtia Dei mundo innoteſcat 371. (COECI vidẽt (cœci illuminã tũ f. 49. (LEPROSI mũdãtũ) lepra mũdatũ f. 341. peccatũ remittitũ p Xp̃ũ. f. 315. peccatũ remitti ſacer dos. ‡ Peccatũ ſol⁹ De⁹ ꝓpria au thoritate remittere põt ‡ (PAV- PERES euãgelizãtũ (euãgeliũ Chri ſti ei⁹que prędicatio f. 143. Euã gelium incutit fiduciã ſimul & timorẽ &c. ‡ (HOMINEM mol libus veſtitũ) Cõſtãtia fideliũ fo. 82 Abuſus veſtium fo. 4 Indomẽ ta fo. 206. Superbia fo. 84. Super borum memoriam perdidit De⁹ ‡ (Ego mittã Angelum meũ.) Angelorum nomine appellantur prędicatores fo. 17. Cõtionatorũ officium fo. 71. Epiſcopi, eorũ ele ctio & officium fol. 142 Paſtores & pręceptores, qua debẽt eſſe cu ra erga ſibi commiſſos f. 306. Sa cerdos bon⁹ fol. 348 Sacerdotes mali & eorum punitio. ‡.

EPISTOLA Dominicæ iii Phi lippenſ 4. (FRATRES gaudete ĩ domino.) Gaudere & lętari hone ſtẽ licet. 174. Sollicitudo nimia. f. 375. Gaudẽdum nõ eſt more gẽ tiliũ f. 74. Gaudiũ ſpirit⁹ ‡. Gau diũ ſalutis æternæ ‡ Chorçasdu cere f. 56. (MODESTIA veſta no ta ſit) Teſtimoniũ bonũ fol. 391. Tẽperãtia ĩ cibo & potu 386 Si lere eſt vtile 372. PETITIONES veſtræ innoteſcant apud Deũ) Orare quẽadmodũ oportet fre quẽter ignoram⁹ 196 Orare no ctes & dies ‡. Orare ſine inter miſſione ‡. Orare vt fidei p̃dica tio ſucceſſum habeat ‡. Oratio quomodo, quando, cui, & vbi fie ri debeat ‡. Oratio Deum incli nat. ‡ Peccatum purgat ‡ Hoſtẽ ſpiritualem ſeparat ‡ Orationes quæ debitẽ fiunt exaudit Deus ‡. Orationes quorũdam quare nõ exaudit Deus ‡ Orationis ef ficacia ‡. Orationum ſanctorum exempla ‡

EVANGELIVM domi. iii. Ioan- nis

nis.1.(MISERVNT Iudęi Hieroſolimis &qes?)cōfiteri Chriſtū& eius verbū fo.74 Erubeſcere nul l⁹debet euāgeliū fo.142 Erubeſcēdū propter peccata‡.(DIRIGITE viā dñi.(Pœnitentia & ſatisfactio ꝑ peccatis f.325.Pænitētiæ quæ ex corde ꝓcedit ꝓmiſſa eſt venia‡.pęnitētia agēda dū ſani ſum⁹‡.Pœnitētię verę exēpla: ‡.Pœnitētię falſæ exēpla‡.(EGO baptiſo ī aqua(baptiſm⁹ Ioānis f. 36.Baptiſm⁹ pœnitētiæ prædicat ‡. Baptiſm⁹ à Chriſto præcept⁹ ‡.baptiſmū docuerūt apoſtoli& adminiſtrarūt‡.Baptiſmus tollit omnia peccata ‡. Baptizādi ſūt paruuli ‡.(IPSE eſt qui poſt me venturus eſt.)Chriſtus eſt lux gē tiū & totius mūdi fol 255. Chriſtus eſt verus paſtor ‡.

EPISTOLA dominicę IIII.1 Corint.4.(SIC nos exiſtimet homo vt miniſtros Chriſti.(Epiſcopi eorū mun⁹& electio fo.142.Paſtores fo.306.Sacerdos bon⁹fo.348 Sacerdotes mali & eorū punitio ‡. Sacerdotū cupiditas,‡ Miniſtrorū malorū opera vtitur Dei bonitas f.272. (DISPENSATORES miniſteriorū dei.)Baptiſmū docuerūt Apoſtoli & adminiſtrarūt f.36.cōfirmationis ſacramētū f.79.Euchariſtia ab Apoſtolis data f 140 Matrimonij Sacramētū.f. 266.Ordinis Sacramētū f.5 130: Cōfeſſio peccatorū ēr in nouo teſtamēto f.74.Vnctiōis extremę ſacramētū f.415 (NIHIL mihi cō ſcius ſum.)Cōſciētiæ bonæ tranquillitas.fo.77. Cōſciētiæ malæ turbatio‡.(NOLITE ante tēp⁹ ꝑ iudicare.)Iudiciū humanum 220 Iudicium debet præcedere delibe rario &cognitio‡.Opiniones & cogitationes hominum frequenter ſunt erroneæ. fol. 29.Iudicū officium fol.220.

EVANGELIVM dominicæ IIII. Lucæ III.(ANNO quinto decimo imperij &c. Parate viā domini.(Pœnitentia &ſatisfactio pro peccatis folio 125.Pœnitētiæ quæ ex corde procedit, promiſſa eſt venia‡.Pœnitentia agēda dū ſani ſumus ‡. Pœnitentiæ veræ exēpla ‡.Pœnitentiæ falſę exempla ‡.Confeſſio peccatorum 74. (RECTAS facite ſemitas eius) Quieſcēdū à peccatis 339.Viuēdum Deo nō ſibi 415.Opera bona Deo ſūt grata 295.Operari bene propter mercedem licitum eſt ‡.Irā Dei placat‡.Non in quolibet opere homo peccat‡. Operum merita& retributio,ſeu merces‡,Opera mala Deo diſplicēt &'pœnam merentur‡.(OMNIS vallis implebit.) Humilitas Deo grata fol.190.(OMNIS mons humiliabitur.)Superbia fol 384.Superborum memoriam perdidit Deus‡.Ambitio fol.14.

EPISTOLA In natiuitate dñi ad Tit.II.(APPARVIT gratia Dei) Chriſtus natus ex Maria virgine fo.57. Natus in Bethlehē ‡.(VT abnegantes impietatem)Malum declinandū &bonum faciendum fol.257. Malum pro malo nō eſt reddendum ‡.Impij incidunt in mala quæ piis pararunt 208.frequēter in eidē inmalū q timēt‡

Impiorum ſubita punitio.‡.Impios deridebit Deus.‡ Seipſos pdūt‡ (IVSTE & piè viuamus) Iuſti veri in hac vita fo.236.Iuſtitiæ ſumma perfectio non habetur in hac vita ‡. Iuſtitia noſtra eſt per Chriſtum ‡.Viuendum Deo non ſibi folio,425. Quieſcēdum a peccatis fol.339. Via per quam iuſti ambulāt, quæ & qualis folio 408. Via iuſtorū à dño dirigitur ‡.Remuneratione ē expectat. ‡.via impiorū qualis † via impiorū exit⁹ & finis †. (SECTATOREM bonorū operū) Opera bona Deo grata ſunt folio. 295 .Operari benè propter mercedē licitū eſt ‡. Operū merita ſeu merces ‡.Opera mala Deo diſplicent & pœnam merentur ‡.

EVANGELIVM. Lucæ 2.) EXIIT edictum à Cęſare &c. Peperit filium ſuum primogenitum) Chriſtus natus ex Maria virgine folio.57.Natus in Bethlehem ‡. Chriſtus ſine peccato ‡. Primogenitum omne Deo ſanctificatur. folio 332. Primogenitorum iura, priuilegia & prærogatiuæ ‡,Primogenita omnia Ægyptiorum interimuntur ‡.Primogeniti aliquando à Deo reiiciuntur ‡.(RECLINAVIT eū in pręſepio.) Pauperes boni folio 311. Diuites huius mundi quomodo ſe erga pauperes habere debeant folio 12.2. Diuitiarum vanitas ‡. Diuitiarum vſus bonus ‡.Cōtra diuites impios ‡.(PASTORES erāt vigilantes. Paſtores & præceptores qua debent eſſe ſollicitudine & cura erga ſibi commiſſos folio 306. Epiſcopi, eorum electio & munus.folio 142.Paſtor bonus ‡ Sacerdotes mali & eorum punitio 348.) DIXIT illis Angelus noli te timere) Angeli,eorumque miniſterium & natura folio 17. Confortant deficiētes,† Flagellāt prænaricantes ‡. Angeli mali ‡, (GLORIA in excelſis Deo) Gloria Dei in omnibus quærenda folio 177. Gratitudo erga Deum folio 180. Deus honorandus folio. 108 (ET in terra pax hominibus.) Pax æterna & temporalis,314 Pax interna qualis inter Deum & amicos eius ‡. Pacem & miſericordiam clamitant mendaces ‡.

EPISTOLA Euangelij II. Ad Titū III.(Apparuit benignitas & humanitas Dei erga ſuos.) Dilectio Dei erga ſuos fol 119. (NON ex operib iuſtitiæ quæ fecimus, iuſtitia noſtra eſt per Chriſtum folio 236.Iuſtificatio qua quis ex iuſto fit iuſtior acquiritur bonis operibus ‡ Iuſtificatio impij nō ſolum fidei aſcribitur, ſed etiam aliis virtutibus. ‡ Iuſtitiæ ſumma perfectio non habetur in hac vita ‡. Iuſtitiæ phariſaicæ defectio ‡: Opera bona Deo grata ſunt,& præmium merentur.folio 295 (PER lauacrū regenerationis) Hominis regeneratio folio 185.homo benedicetur in Chriſto ‡ Regeneratio eſt immutatio carnis &c.folio.241.Redēptionis noſtræ ortus folio 341.Baptiſmus ſaluat folio. 36. baptiſmus tollit omnia peccata ‡ (VT iuſtificati gratia ipſius. (Gratia à ſolo Deo datur

datur folio 178.Gratiæ donum quam ſit occultum‡.(SECVNDVM ſpem vitę ęternę)Beatitudo folio.39.Beatitudo quomodo comparetur ‡.

EVANGELIVM Lucæ II (PASTORES loquebantur ad inuicẽ &c.videntes autem cognouerũt de verbo hoc.) Chriſtus verus Dei filius folio 57.Natus ex Maria virgine ‡ Natus in Bethlehem‡.Chriſtus ſine peccato‡. cognitionem Dei perfectam nemo 70.&c.Maria virgo præfigurata folio 260.Mariæ perpetua virginitas‡.Caſtitatẽ vouiſſe videtur‡.Salutatur ab Angelo‡&c.

EPISTOLA III·Ad Hebręos I. MVLTIFARIAM multiſque modis, Deus olim loquens patribꝰ in Prophetis.)Prophetæ à Deo mittũtur folio 333.Apoſtoli & prophetæ habuerũt ſpiritum Dei folio 25 Deus eſt verax & fidelis folio 108 verbum Dei manet in æternũ folio 403 Pſeudoprophetę.& eorum punitio folio 335 Seipſos intrudunt‡(ET figura ſubſtantię eius) Chriſtus eſt imago Dei fol·57.(PVRGATIONEM peccatorum faciens) Chriſtus mediator,reconciliator folio 57 Mortuꝰ eſt propter peccata noſtra‡. Mortem noſtram ſua morte deuicit275.(SEDET ad dexterã maieſtatis.) Chriſtus ſedet ad dexteram Dei patris 57 (ADORENT eum omnes Angeli Dei(Deus adorandus 108.Deus honorandus ‡. Chriſto omnia ſunt tradita &ſubiecta à pãtre folio 57.Per Chriſtum cuncta ſũt creata‡.(TV autem idem ipſe es, &anni tui nõ deficient.)Chriſtus manet in ęternum folio 57.Verbum Dei manet in ęternum folio 403.

EAVNGELIVM Ioãnis.I.(IN principio erat verbum,& verbũ erat apud Deũ.) Chriſtus Ieſus verus Deus& homo promittitur folio 57 Chriſtus ſecundum promiſſum Dei patris ‡. &c. Chriſtus eſt verus Dei filꝰ‡.(ERAT lux vera.(Lux eſt Chriſtus folio 57 Lux eſt Deus in ſe.folio255 Lux ſunt Chriſtiani‡.Lux gratię malis eſt odibilis ‡.chriſtianis viuendũ ſicut vixit Chriſtus folio 66.(MVNDVS eum non cognouit.)Cæcitas corporalis & ſpiritualis folio 49 In tenebris verſatur mundus389 (SVI eum non receperunt.)Iſrael populus & hæreditas domini folio 218. Chriſtus eſt crucifixus folio 57 Chriſti paſſio prædicta ‡.Iudas Iſcariotes prodit Chriſtum Dominum.219.(DEDIT eis poteſtatem filios Dei fieri)Gratia à ſolo Deo datur folio 178 Liberũ arbitrium etiam poſt lapſum in homine manſit.folio 246. Cõparatur gratiæ Dei‡ Ad bonum cognoſcendum illuminatus à Deo ‡(HIS qui credunt nomini eius(Fidei neceſſitas folio 262. Gratiæ donũ quàm ſit occultum & reconditum folio 178,fidei viuæ & operanti tribuitur iuſtitia & ſalus fol.262.

EPISTOLA In feſto Sancti Ste-

phani protomartyris. Actorũ 9. (STEPHANVS plen᷒ gratia & fortitudine faciebat ꝓdigia & ſigna) Signa & miracula fiunt, vt per ea omnipotentia Dei mundo innoteſcat fol. 371 Sãcti faciunt miracula f. 353 Gratia à ſolo Deo datur fol. 178. Dona diuina liberaliter à Deo dãtur f. 133. (STEPHANVS plenus ſpiritu ſancto.) Spiritus ſãctus edocet corda, fol. 380 Spiritus probãdi ſunt, an ex DEO ſint: ‡. Quomodo ſe viri Sãcti in deceſſu ab hac vita habuerint fo. 353. Cõſtãtia fidelium fol 82 Cõſolatio diuina in neceſſitate fo. 81 Gaudiũ in perſecutione fol. 174 (DOMINE Ieſu ſuſcipe ſpiritum meum.) Deſiderium præmij, folio 105. Volũtas noſtra conformãda volũtati Dei fol. 415 Cor & voluntas noſtra conformanda volũtati diuinæ folio 92. Crux ferẽda cum patientia & gaudio folio 98 (DOMINE Ieſu ne ſtatuas illis hoc peccatum. (orare pro inimicis fol. 296. Condonandum fratri in nos peccanti fol. 74. Charitas fraterna f. 54. Diligendi eriã inimici ‡ Immiſericordia & eius pũitio fol. 201. Chiſtus ſibi reputat fieri quod Chriſtianis fit f. 57. EVANGELIVM Matthęi. 23 (DICEBAT Ieſus turbis Iudæorum &c.) ecce ego mitto vobis Prophetas & ſapientes.) Prophetę à Deo mittuntur 333. Pſeudoprophetæ habentur q̃ currunt antequã mittantur. ‡ Seipſos intrudũt ‡ Spiritus probandi vtrum à Deo ſint folio 380. (Ex illis flagellabitis.) Tribulatio folio 396. Crux & tribulatio accidit omnibus piè viuẽtib fol. 98. Crux à Deo imponitur ad noſtram vtilitatem ‡ Per crucem & aduerſitates pertingimus ad cognitionem Dei, & vitã æternam ‡. Crux ferenda cũ patientia & gaudio ‡ In cruce & afflictione cõſolatio ‡ Per crucem probat nos De᷒ ‡.) VT veniat ſuper vos omnis ſanguis iuſtus.) Sãguinis innocẽtis effuſio 355. Clamat vindictam corã Deo ‡. Vindicta ſoli Deo & eius miniſtris &c. folio. 411. (IERVSALEM, Ieruſalem quæ occidis Prophetas.) Confiteri Chriſtum & eius verbum folio 74. Erubeſcere nullus debet Euangelium folio 142. Homicidium & ſanguinis effuſio folio 187 Sæpe oritur ex inuidia ‡. (QVOTIES volui congregare te &c. & noluiſti. (Bonitas & benignitas Dei erga ſuos folio 4. 7. liberum arbitrium etiam in homine poſt lapſum folio. 146. Comparatur gratiæ Dei ‡. Ad Deum ordinatur. ‡ Ad bonum cognoſcendum illuminatur ‡. cæcitas corporalis & ſpiritualis folio. 49. Induratio. folio. 206. (ECCE relinquetur vobis domus veſtra deſerta.) Contra Ieruſalem, & eius incolas folio. 197 Plaga Dei ſeu vindicta. 325. Malum pœnæ eſt à Deo fol 257 Cum timore

more flagellat Deus & tempore folio. 392. Impiorum ſubita & improuiſa punitio folio 202. Impiorum punitio bonis eſt ad cautelam. Seipſos perdunt in anima ‡. &c. Viduæ impiorum exitus & finis fol. 408.

EPISTOLA In die Sancti Ioannis Apoſtoli & Euangeliſtæ Ecclesiaſtici xv. (Qui timet Deum faciet bona (Timendus eſt Deus folio. 392. Timoris Dei fructus ‡ Timoris Dei exempla ‡ Bona opera cõmendãtur folio 45 Opera bona Deo grata ſunt, & præmium merentur. fol. 395. Operũ merita & retributio ſeu merces ‡. Opera mala Deo diſplicẽt ‡. Operari bene propter mercedẽ licitum eſt ‡. (ET qui continens eſt iuſtitiæ.) malum declinandũ & bonum faciendũ. 257. Iuſti veri in hac vita f. 236 Iuſtitiæ ſumma perfectio non habetur in hac vita ‡. Iuſtitia noſtra eſt p Chriſtum ‡. (IVCVNDITATEM & exultationem theſaurizabit.) Via per quam iuſti ambulãt quę & qualis fol. 408 Via iuſtorum à domino dirigitur ‡ (NOMINE æterno hęreditabit illum Dominus.) via iuſtorum remunerationem à Deo expectat fo. 408. Beatitudo, ſeu beatorum gaudium fol. 39.

EVANGELIVM Ioãnis. xxi. (DIXIT Ieſus Petro, ſequere me.) Abnegatio ſui ipſius folio 1, Abnegatio omnium rerum ‡. Relinquentes omnia propter Chriſtũ folio 344. Cor & voluntas noſtra conformanda voluntati diuinę folio. 92. Voluntas noſtra conformanda voluntati Dei 415. Obediẽdũ Deo eiuſq; præceptis, & quæ merces ſit illis cõſtituta fol. 287. votum 416 Petrus vocatur fol. 323. &c (QVI teſtimoniũ perhibet de. me.) Teſtimonium tum verum, tum falſum fol 391.

EPISTOLA in feſto Sanctor Innocent. Apocalypſis 40. (VIDI ſupra mõtem Syon agnum ſtantẽ.) Chriſtus eſt agnus Dei. fol 57. Eccleſia eſt vna, & viſibilis, fol. 135. Eccleſia firmamẽtum veritatis errare nõ poteſt ‡ Eccleſia eſt corpus Chriſti ‡. Eccleſia eſt ſponſa Chriſti. ‡ Eccleſiæ caput eſt Chriſtus ‡. Eccleſię membra ſunt veri fideles, &c. ‡ Eccleſiæ officium ‡. Eccleſiæ claues, & poteſtas promittuntur ‡. Eccleſiã ſibi Chriſtus comparauit ſuo ſanguine. ‡. (HABENTES nomen eius, & nomen patris eius ſcriptum) Fides viua, quæ per Charitatem operatur magnæ virtutis eſt. folio 162. Fidei neceſſitas ‡. (ET cantabant quaſi canticum nouum) erunt cum Chriſto. folio. 57. Sancti ſunt cum Chriſto in cœlis. 353. Sancti etiam vita defuncti recte à nobis laudantur ‡. Gratitudo erga Deum folio. 180. Gaudium Spiritus. folio. 174. Gaudiũ ſalutis ęternę ‡. (HI ſunt, qui cum mulierib.

non

nõ ſũt coinquinati.)Caſtitas cœlibũ.fol.52.Caſtitatis laus ‡ Virginitas cõmendatur.412.Præfertur coniugio ‡.Virgines reſeruãtur ‡. Virgines olim, vt nunc concluſę ‡.Beatitudo ſeu beatorum gaudium fo.39. Viã iuſtorũ remunerationẽ à Deo expectat. fol.408.

EVANGELIVM,Matthæi 2. (ANGELVS dñi apparuit in ſomnis Ioſeph)Angeli eorũque miniſteriũ,&natura.fol.17 Cõfortant deficientes ‡.Somnia & viſiones in quibus olim Deus ſuã volũtatem aperiebat.376 Somnia & viſiones,quæ non conueniũt cum doctrina Chriſti ‡ (Ex Ægypto vocaui filiũ meũ)Ægyptiaca captiuitas prędicitur.fol.9 De AEgypto exitꝰ& liberatio Iſraelis promitti‡ AEgyptica redemptio,frequenter nobis in memoriam reuocanda ‡.Gentium vocatio.fol 175 Chriſtus eſt lux gentium.fol.57.TVNC Herodes vidẽs &c.iratus eſt valde)Iracundiæ cedendũ fol 217. Iracundia quãtũ mali pariat ‡ (OCCIDIT omnes pueros) Homicidium & ſanguinis effuſio,fol.187 Sãguinis inocẽtis effuſio.355 Clamat vindictam coram Deo ‡ Malum dicens bonũ,punietur.357 Impiorũ ſubita punitio fo 202.Via Impiorum qualis. 408. Viæ impiorum exitus & finis ‡.

EPISTOLA dominicę infrà eam Natiuitatis domini.Ad Galatas 4 (QVANTO tempore hęres &c.vſque ad præfinitũ tẽpus Chriſtus Ieſus verus Deus & homo promittitur.fol.57 Chriſtus manifeſtatur& demõſtratur,certis teſtimoniis ‡.(EMISIT Deꝰ filium ſuum (Chriſtus eſt verus Dei filiꝰ fol 57.Cõceptus de Spiritu ſancto ‡.Natus ex Maria virgine ‡.In carne manifeſtatus eſt ‡.(SVB elementis mundi huius eramus ſeruientes)Peccatum originale 315.Effectꝰ peccati originalis ‡.Peccatum actuale ‡.Legis natura,officiũ & operatio.fo 245 Iuſtitię Phariſaicæ defectio. fol 236.Legis ceremõiæ abrogãtur per Chriſtũ fol.245 Iudæorũ ceremoniæ erant vmbra futurorum.fol.219.(VT eos qui ſub lege erant redimeret (Chriſtus mortuus eſt propter peccata noſtra.fol 57.Mortem noſtram ſua morte deuicit Chriſtus 275 Redẽptionis noſtræ ortus:341 Mediator redemptionis ſolus Chriſtus.268 Chriſtꝰmediator,recõciliator,& aduocatus.fol 57.

EVANGELIVM Lucæ.2. ERANT Ioſeph & Maria mater Ieſu,&c.Poſitus eſt hic in ruinã. Infidelitas ſeu incredulitas punitur.fol.165.Hæreticos & ifideles relinqt Deꝰfol.183.(ET in reſurrectionem multorum (Mortem noſtram ſua morte deuicit Chriſtꝰ.fol.275.Mors Chriſti vitã extirpat ‡ Vitam pręſtat ‡.Redemptionis à peccatis ortus.341.Homo benedicitũ Chriſto fol.185. Hominis regeneratio ‡.Chriſtianis viuendũ ſicut vixit Chriſtus fol.57 Chriſtus mediator,recõciliator

ſiator ‡.(QVAE non diſcedebat de templo ieiuniis& obſecrationibus) Orare quemadmodum oportet, frequenter ignoramus. 296.Orare noctes& dies ‡.Orare ſine intermiſsione ‡ Orate ꝓ inuicem ‡.Orare ꝓ inimicis ‡. Oratio quomodo,quando,cui& vbi fieri debeat ‡. Orationes q̄ debite fiunt exaudit Deꝰ ‡.Orationes quorundam quare nō exaudit Deus ‡. Orationū ſanctorum exempla ‡ Oratio Deū inclinat ‡.Peccatum purgat ‡.&c, Tēplum ſpirituale & domus Dei 387.Tēplum domus Dei, domꝰ orationis vocabitur ‡.In templo oratur Deꝰ,& exaudit ‡. Tēpla manu facta non inhabitat Deus, quaſi his concludi poſſit &c. ‡ Alioqui Deus in templis materialibus habitare diceretur ‡.Templum dicitur locus ſanctꝰ ‡. Tēplum magnis muneribus dotatum ‡. Templi prophanatores à Deo puniuntur ‡. Templum idolorum ‡.Ieiunij exempla fol. 195. Ieiunium indictum &c. ‡.

EPISTOLA In die circumciſ. domini. Ad Titū 20 (CHARISSIMI apparuit gratia Dei.(Gratia à ſolo Deo dat̃ fo.178 Gratia in ſcripturis accipitur pro beneficio ‡. Gratiæ donum quamuis ſit occultum quodque nemo facile illud ſibi arrogare debeat ‡. Chriſtus verus Dei filius fol. 57. Chriſtus natus ex Maria virgine ‡.(ABNEGANTES impietatē& ſecularia deſideria)Impiorū iudicia,facta,& cogitata contra pios fo 202 Impiorum proſperitas ‡ bonis admiratiōē parit ‡. Impij incidūt in mala quę piis pararūt ‡ Impiorū ſubita & improuiſa punitio ‡ Impiorum punitio bonis eſt ad timorem ‡.Impios deridebit Deus ‡.Impij ſeipſos perdunt in anima&c. ‡ Via impiorū qualis 408,Viæ impiorum exitꝰ & finis ‡.(SOBRIE, iuſtè & piè viuamꝰ)Cōuerſatio fol.88. Malorum conſortium vitandū 257. Temperātia cibi & potus 386 Ebrietas & Gula fol.133 Ciborū luxus fol 67.Iuſti veri inhac vita fol.136 Via per quam iuſti ambulant 408 Via iuſtorum à domino dirigitur ‡ Via iuſtorum remunerationem à Deo expectat ‡. (EXPECTANTES beatā Spem) Deſiderū præmij fol.105. Beatitudo fol 39 Regnum Dei æternū 343.Corona vitæ f.94(SECTATOREM bonorum operum)Bona opera pietaſque in Deum fo. 45 Opera bona Deo grata ſūt& præmium merentur ‡ Opera mala Deo diſplicent & pœnam merentur 295 Operum merita, & retributio ſeu merces ‡.

EVANGELIVM Lucæ 2.(POSTQVAM cōſummati ſūt dies 8 vt circuncidetur puer (Circunciſio carnalis & ſpiritualis fol.68 (VOCATVM eſt nomen eius Ieſus.) Chriſtus Ieſus verus Deus & homo fol 57.Chriſtus verus Dei filius ‡.Orare in nomine Ieſu fol 296 Genu omne flectendum domino.fol 177.

EPISTOLA In Epiphania Domi

mini,Pſa.60 (SVRGE illuminare Ieruſalē quia venit lumen tuū.) Ieruſalem ſpiritualis.197. Cōtra Ieruſalem & eius incolas ‡. Liberum arbitrium fol.246. Chriſtus eſt lux gētium fol.27. Chriſtianis viuēdum ſicut vixit Chriſtus fol.66. Lux eſt Chriſtus fol. 255. Lux eſt Deus in ſe ‡. Lux ſunt Chriſtiani ‡. Lux gratię malis eſt odibilis ‡. (ECCE tenebræ operient terram) Cæcitas tum corporalis, tum ſpiritualis, fol.49. Infidelitas, ſeu incredulitas punitur fol.165 In tenebris verſatur mundus fol. 389 (SVPER te autem orietur dominus) Chriſtus eſt dominus dominantium,& rex regum fol. 57. Chriſtus eſt verus paſtor ‡. Chriſtus eſt lux gentium ‡. Chriſtus verus Dei filius ‡. Chriſtus eſt ſtella matutina ‡. Chriſto omnia tradita ſunt,& ſubiecta à patre ‡. (FILII tui de longe venient.) Gentium vocatio fol.175 Gentilium mores nō ſunt nobis imitandi ‡.

EVANGELIVM. Matthæi, 2 (CVM natus eſſet Ieſus ī Bethlehem) Chriſtus natus ex Maria virgine fol 57. Natus in Bethlehem ‡. (VIDIMVS enim ſtellam eius) Aſtrologia fol. 31 (RENVNCIATE mihi,vt & ego adorem eum. (Hypocriſis fo.192 Hypocriſis conditio,punitio,&c. ‡ (ET ecce ſtella quam viderāt. &c.antecedebat eos,) Apparitiones Dei. Angelorum & hominū fol.26. (PROCIDENTES adorauerunt eum.) Deus honorandus 118 Deus adorandus ‡. (ET accepto reſponſo in Somnis Sōnia & viſiones in quibus olim Deus ſuam volūtatem aperiebat fol. 376 Somnia & viſiones quæ nō conueniunt cum doctrina Chriſti & Eccleſiæ ſunt contemnenda ‡.

EPISTOLA Dominicę infra octauam Epiphaniæ. Rom. 12 (Obſecro vos per miſericordiam Dei.&c. Corpora veſtra hoſtiam veram) Humilitas Deo grata fol. 190. (DEO placentē) Opera bona fol 295 Dilectio proximi fo. 119 (NOLITE conformari vos huic ſeculo) Vita fidelium cōformanda eſt vitæ & doctrinę Chriſti fol.412. Diuitiarum vanitas f. 122. Cōtēptus mundi fo 84. Mūdi amicitia fol.282. (REFORMAMINI in nouitate vitæ.) Regeneratio,eſt immutatio carnis in ſpiritum f.341. Hominis regeneratio f 185 (QVAE ſit volūtas Dei.) Voluntas noſtra cōformanda voluntati Dei.415. Cor & volūtas noſtra &c. fol.92. Voluntas Dei fol.415 Chriſtianis viuēdū ſicut vixit Chriſtus fo.57. Viuendum Deo nō ſibi.fol.415 (NON plus ſapere quàm oportet.) Sapientia vera à Deo dat fo 356 Perfectio charitatis fo.321. Supbia inhibetur & punitur fol.384 Memoriā ſuperborum perdidit Deus ‡. (MVLTI vnum corpus ſumus) Charitas fraterna fo.54. Dilectio proximi fol. 119. Chriſtiani dicūtur ſancti fol 16.

Evangelivm Lucæ 2. cvm factus eſſet Ieſus annorū &c. Inuenerunt illum in templo, &c. Templum ſpirituale, & domus Dei. 387. Templa Idolorum ‡. In templo oratur Deus ‡. Templum domus Dei ‡. Templi prophanatores ‡. (Sedentem in medio doctorum.) Doctrinæ vtilitas fol 127. Docentis fructus ‡. Doctrinæ contemptus ‡ Deus imitandus folio 108 Filij in bonis inſtituendi folio 167

Fili quid feciſti nobis ſic. (Parentum officium folio 305 (Et deſcendit cum eis, & venit in Nazareth. Filiorum officium erga parentes folio 167 (Mater eius conſeruabat omnia hæc in corde ſuo. (Verbum Dei ſemper ob oculos habendum. 403. Verbum Dei non audiendum ſolum ſed & corde credendum, & ſeruandum ‡. Verbi Dei contemptus & punitio eius ‡. Semen verbi Dei. 267. Verbum Dei eſt cibus animæ fol. 403.

Epistola Dominicę ſecundæ poſt Epiphaniam. (Habentes dominationes ſecūdū gratiam.) Rom. 12. Dona diuina liberaliter à Deo dantur fol 133. Gratia accipitur pro dono &c. fol. 178. Sancti faciunt miracula. 353. (Qvi tribuit in ſimplicitate (Dare melius quàm accipere. fol. 103 Dandum ſine acceptione ‡. (Qvi miſeretur. (Merces fol. 270. Eleemoſina. 139. Immiſericordia & eius punitio fol. 201.

(Dilectio ſine ſimulatione) Simulatio cauēda. 373. Dilectio. 119. Diligendi inimici. 55 Charitatem fraternitatis (Fraternitas. 172. Charitas fraterna 54. (Orationi inſtantes) Oratio folio 296. Orare ſine intermiſſione ‡. Orare noctes & dies ‡. Necessitatibvs ſanctorum) Bona opera. 45. Opera à nobis proximo exhibita. 295. (Hospitalitatem ſectantes.) Hoſpitalitas commendatur. 186. Hoſpitalitatis exempla ‡ In hoſpitalitas ‡ (Benedicite perſequentes vos.) Tribulatio tolerāda 396. Crux ferēda cum patientia 68. (Flete cum flentibus.) Lugendum ſuper peccato. 253. Gemitus qs probādus &c. 175. (Non aliū ſapiētes) Superbia inhibetur. 384 Superborum memoriam perdidit Deus ‡

Sed humilibus conſentientib.) Humilitas Deo grata. 190. Simplicibus & humilibus. fol. 373. Simplex & rectus quis ‡.

Evangelivm. (Nvptiae factæ ſunt in Cana, &c.) Ioan. 2. Matrimonij Sacramentū fol 266 Mariti officium 265. Vxoris officium. 417 zelus & zelotipia folio 418. Hoc fecit initium ſignorum Ieſus.) Signa & miracula ſiūt &c. 371. Deus ſolus facit mirabilia. 108. (Manifestavit gratiam ſuam Deus honorādus. 108. Gloria Dei in omnibus quærenda. 77. Deo ſoli honor & gloria. 108.

Epistola Dominicæ tertiæ

poſt Epiphaniam.(Nolite eſſe prudentes apud vos metipſos.) Rom. 12. Humilitas Deo grata. 190.Sapiētia vera:356.Superbia inhibetur.384.Superborum memoria‡(Nulli malū pro malo)Malum non eſt reddendum pro malo.257.Malum dicēs bonum punietur‡ Malum declinādum,& bonum faciēdum‡ (Coram omnibus hominibus) Lux ſunt Chriſtiani.255.Lux eſt Chriſtus‡.Lux eſt Deus in ſe ‡.Lux gratiæ malis eſt odibilis ‡. (Date locum iræ) Inuidia & odium. 215.Odiū ſalutare 29. Iracūdia quantum mali pariat.217. Iracūdiæ cedendum‡. (Mihi vindicta & ego retribuam) Vindictam ſoli Deo 411 Plaga Dei ſeu vindicta:325.(Ciba illum.)Miſericordiæ opera proximo exhibenda,272.Eleemoſyna 139. Dilectio inimicorū requiritur ad peccatorū remiſſionē.119.Compaſſio habēda.72. Cibare eſuriētes. 67.Dānum proximo nō inferendū 102 Perfectio.Charitatis 321

Evangelivm (cvm deſcēdiſſet Ieſus,&c Adorabāt eū Mat. 8).Adoratio.6 (potes me mūdare) Redēptionis à peccatis ortus.341 Mediator redemptionis ſolus Chriſtus. 283 Mūdities exterior & interior.268 Leprā immittit Deus 241 (ostende te ſacerdoti.)Cōfeſſio peccatorū.74 Pœna peccati non ſtatim remittitur,remiſſa culpa.325 Peccatum ſacerdos remittit.315 Remittitur per Chriſtum ‡ peccatum non ſolum non imputatur, ſed etiam verè remittitur‡.(Offer munus tuum) Pœnitentia & ſatisfactio. 325. Oblatio omnis debet eſſe munda ‡ (Domine nō ſum dignus.)Humilitas Deo grata.190 Medicus ſpiritualis.268.(Vade & ſicut credidiſti fiat tibi.) Fidei viuæ & operāti tribuitur iuſtitia. 162 Fidem gētiliū ‡.Fidei neceſſitas ‡.Fideles Deꝰ liberat ‡. Redimere nouit Deus iuſtos ex omni tribulatione 341.

Epistola Dominicæ quartæ poſt Epiphaniā.(Nemini quicquā debeatis. Rom 13.)Mutuatio fructuoſa.285.Vſura 415.Fœnerationis conditio bona. 169. (Invicem diligatis.)Fraternitas 172.Charitas.54 dilectio requiritur&c:119.Dilectio proximi‡ Remittēdū 345 Diligēdi inimici 55.Non adulterabis.)Adulteriū luxuria eiuſque punitio.8. Inceſtus.209.(Non occides.)Homicidiū.187. (Non furaberis)Furtū inhibetur. 173. Iniuſtitia. 236. (Non falſū teſtimoniū) Teſtimonium 39 Loquēda ſunt vera.251 (Non cōcupiſces) Concupiſcētia inhibetur 73. Oculorū cuſtodia neceſſaria.291 (Diliges proximum tuū.) Dilectio proximi. 119. Damnum proximo nō inferendum,102.Charitas.54.

Evangelivm (ascendente Ieſu in nauiculā,Matt.8.Domine ſalua nos perimus)Fidei neceſsitas,162. Fideles Deus liberat ‡.Redimere nouit Deus iuſtos.341.

Episto

EPISTOLA Dominicæ quintæ post epiphaniã (INVITE vos &c. viſcera miſericordiæ. Collo. 3. (MIſericordia. 272. Immiſericordia & eius punitio. 201. BENIGNITATEM.) Mãſuetudo. 250. (HVMILITATEM.) Humilitas Deo grata 190. (SVPPORTANTES inuicẽ.) fraternitas. 172 Perfectio charitatis. 321 (CHARITATEM habentes.) Charitas. 54 Bona opera. 45 merces quæ debet operib⁹. 270. meritũ operũ. 271 (COMMONENTES vosmetipſos in hymnis.) Laudes Deo canendæ 241.

EVANGELIVM (SIMILE factũ eſt regnũ cœlorũ Mat. 13) Regnũ Dei ſpirituale. 343. Regnũ Dei. vim patitur ‡. Regnũ terrenũ ‡ Hereditas ſupna 183. Ciuitas ſuperna, 68. (INIMICVS Homo) diabol⁹ quærit ſemp &c. 116. COLLIGITE primũ zizania (Heretici male tollerãtur. 183. Tollẽdi ſũt è medio ‡. Pſeudoprophetæ & eorum punitio. 335.

EPISTOLA dominicæ ſextæ poſt Epiphaniam (GRATIAS agimus Deo ſemper) 1. Theſſal. 1. Gratitudo erga Deum commendatur. 180 (MEMORIAM veſtri facientes.) Orate pro inuicem f. 196. Orate ſine intermiſſione ‡. (SVSTINENTIAE ſpei.) Perſeuerantia. fo. 322 (IMITATORES noſtri facti eſtis.) Deus imitandus. fol. 108 Imitandus homo homini fo. 152. Exemplum in correctionem, folio. 152. (CVM gaudio ſpirit⁹ ſancti. (Gaudium in perſecutione f. 174. Gaudium ſpiritus ‡ Beatitudo f 39. (CONVERSI eſtis ad Deũ à ſimulachris) Idololatriæ phibitio f 184 Imagines iuſſit Deus fieri. f 200. SIMILE eſt regnũ cœlorũ Mat. 1 grano Synapis.) Euangelũ eiuſq; prædicatio. f. 143 Verbũ Dei quãtæ ſit virtutis fol. 403. (IN agro ſuo.) Eccleſia accipitur pro cœtu ‡. (SIMILE eſt regnum cœlorũ fermẽto.) Fermentũ mala doctrina fol. 156 Iuſtitiæ Phariſaicæ defectio fol. 23 ‡. Regnũ ſpirituale fo. 343. Regnum terrenũ ‡ Regnum cœlorum vim patitur ‡.

EPISTOLA dominicæ in ſeptuageſi. (NESCITIS quod hij q in ſtadio currũt. 1. Co. 5.) Vita piorum fidelium conformanda vitæ & doctrinæ Chriſti fol. 412. Iter ſalutis & perditionis fol. 218 Manendum eſt nobis in Chriſto fol. 258. Contemptus mundi fo. 84. Couerſatio folio 88. Via per quam iuſti ambulant, quæ & qualis folio. 408. Corona vitæ fol 84 (VNVS accipit brauium.) (Deſiderium præmij ciuitas ſuperna fol. 98 Domus æterna. fol 130. Salus ſpiritualis fol. 353. Beatitudo eſt beatorum gaudium folio 36 Hereditas ſuperna. fo. 183 Beatitudo quomodo comparatur. folio 39. (CASTIGO corpus meũ) Carnẽ crucifigere quomodo oporteat fo li. 58. Caro pro neceſſitate curanda ‡. (PATRES noſtri omnes ſub nube fuerũt) Cæcitas corporalis & ſpiritualis. Folio. 46 Ignorãtia

fol.199. Iudeorũ cæremoniç fo. 219. Iuſtitiæ phariſaicç defectio f. 236. Iuſti veri in hac vita. (omnes eandem eſcã ſpiritualẽ manducauerũt.(Mãna.f.259. Euchariſtia &c.fo.149. Miſſę, ſacrificiũ &c.f.274. (PETRA erat chriſtus) Lapis dicitur Chriſtus f.204 (SIMILE eſt regnum cœlorũ homini patrifamilias Matt.29, &c. conducere operarios in vineã ſuã.) Operum merita & retributio fo. 295. Opera mala deo diſplicẽt ‡ Opera bona deo grata ‡. Opera ri bene ꝑpter mercedẽ ‡. (MISIT eos in vineã ſuã.) Vinea fol. 411: Eccleſia fol.135 Paſtores.f. 306. Epiſcop.f.342 (STANTES in foro ocioſos.) Otiũ vitia nutrit. fo.290. Accedia f.5 (VOCA operarios & redde illis mercedẽ.) Operũ merita fo 295 Merces quæ debetur operibus f.270. Merita operum fo.271. Mercenarius remunerandus.f.270 Bona opera commendãtur f.45 (ARBITRATI ſũt qđ plus accepturi eſſet) Menſura qua menſi fuetimus fo 269. Deus verax & fidelis f.108 Deus eſt iudex totius mũdi reddẽs vnicuiq, prout quiſque meret ‡. (MVRMVRABANT aduerſ⁹ patrẽ familias.) Murmuratores.204 (Ex denario conueniſti mecũ) Beatitudo.fo 39 (QVIA ego bonus ſum) Deus omnia regit pro ſua voluntate.f.108. De⁹ ſolus bonus ‡. (AN ocul⁹ tuus nequam eſt.) Oculus ſimplex. fol.292. Oculus nequam ‡ Inuidia & odium fo.215 (MVLTI ſũt vocati) Gratię donum quam ſit occultũ fo: 178. prædeſtinatio Dei imperſcrutabilis fo.531 Libe rum arbitrium f 246. Bonitas & benignitas Dei erga ſuos fo 47. Benedictio Dei in iuſtos fol.42. (PAVCI electi) Liber vitę f 345 Induratio fo.209 Iudicium diuinũ Fo 220 Dies nouiſſimi f.118.

EPIS. dominicę in ſeptuageſima. (LIBENTER ſuffert⁹ inſipiẽtes 2. Cor 11 Suſtinete enim) Patientia & longanimitas fidelium in tribulatione.fo.308 Longanimitatis Dei fructus f 253. Crux & tribulatio accidit omnibus piè viuentibus folio,98. Crux à Deo imponitur ‡. Crux ferẽda cum patientia ‡ Impatientia & eius punitio fol 201 (IN carceribus abundãtius) Viſitare infirmos opus miſericordiæ fol. 412 Captiuos inuiſere. Folio 51. Captiuos non deſerit Deus ‡. (PRO huiuſmodi gloriabor) Gaudium in perſecutio.174 (VENIAM ad reuelationes.) Somnij & viſiones.376.

EVANG. (CVM turba plurima conueniret. Luc.8.&c. Semen eſt verbum Dei.) Verbum Dei ſemper ob oculos ponendum f.403. A verbo Dei nonrecedendum ‡ Verbum Dei nõ audiendum ſolum ſed corde credendum & ſeruandum ‡. Verbi Dei contemptus & punitio ‡. Semen diuini verbi.367 (ET ſolicitudinib. & diuitiis ſuffocãtur.) Sollicitudo nimia f.575 Spinæ appellãtur ſollicitudines huius mundi f.58.) Auaritia.fo.31 diuitiarum vanitas & con-

&contemptus. fo.122. Cõtra diuites impios ‡. Congregans diuitias per fraudẽ punietur. &c. ‡ Diuitiarũ vſus bonus ‡ AVDIENTES verbum Dei retinẽt) Arbor bona ex fructu fol.27. Arbor mala ‡. Timoris Dei fruct⁹.397. Verus cult⁹ Dei exigit cor hominis fol 48. Iuſti veri in hac vita foli. 236. Iuſti bene ordinantur erga Deum ‡.

EPIS Dominicæ in Quĩquageſima (Si linguis hominum loquor & angelorũ. 1. Cor. 13.) Charitas f 54. Charitas virt⁹ fide præſtantior ‡ Bona opera fo. 45 Operũ merita fo. 295. Opera mala pœnam merẽtur ‡. Opara bona Deo grata ‡. Lex noua chriſtianorum conſiſtit in charitate fo.245. Operari bene ꝓpter mercedẽ & retributionẽ licitũ eſt ‡ Opera à nobis ꝓximo exhibita &c. ‡. Fides ſine operibus nõ iuſtificat. 162. Fidei & viuæ & operãti tribuit Iuſtitia & ſal⁹ ‡. (FIDES & ſpes charitas tria hæc) Timor & ſollicitudo nõ repugnat fidei & ſpei 297. (ASSVMPSIT Ies⁹ duodedecim diſcipulos. Luc 11 &c. Cõſũmabũt omnia hęc) Legis cæremoniæ abrogãtur per Chriſtũ. 241 Legis natura & operatio ‡ Iudæorũ cęremonię 229 (DIE tertia reſurget.) Chriſt⁹ paſſus. 57. Chriſt⁹ crucifix⁹ ‡. Chriſt⁹ mortu⁹ & ſepult⁹ ‡. Chriſtus deſcendit ad infernos ‡. Limbus patrum fol 213. Tertia die reſurrexit ‡. (FIDES tua te ſaluũ fecit. Fidei neceſſitas folio. 62 Fides viua quæ p charitatẽ operatur magnæ virtutis eſt. ‡. Fides ſine operib. nõ iuſtificat. ‡. Fides ipſa appellatur bonũ opus ‡ Certi nõ ſumus de vita æterna foli 54.

EPIS Dominicæ ĩ quadrageſima. (HORTAMVR VOS ne invanũ gratiã Dei recipiatis 2. Co. 6 Gratia à ſolo deo datur f. 178 Gratia quomodo in ſcripturis accipitur ‡. Gratię donum q̃ ſit occultum ‡. (SICVT decet dei miniſtros) Paſtor bon⁹ f. 306 Paſtores ꝑceptores & alij ꝑfecti qua debeãt ſolicitudine &c. ‡. Sacerdos bonus f. 349. Sacerdos malus & eius punitio ‡ Miniſterium dei. fo. 270 DVCTVS eſt Ieſus ĩ deſertũ Mt. 4.) dæmones agnoſcũt & credũt deũ. fo. 101. diabolus q̃rit ſẽp perditionẽ hominum f. 116. diabol⁹ nõ plura põt &c. ‡ diabol⁹ pater & princeps mũdi ‡ diaboli imperiũ per Chriſtũ ſublatũ ‡ diaboli filij ‡ (CVM ieiunaſſet 40. dieb.) Ieiuniũ & ieiunandum eſſe f. 195 Ieiunij meritũ ‡. Ieiunij exẽpla ‡. Ieiuniũ indictũ ‡. Quadrageſimalis ieiunij exẽpla f. 339. ACCEDENS tẽtator dixit ei. (Tẽtat ſeu probat nos deus f 390. Tẽtari non patitur ſuos deus ſupra id quod poſſunt ‡ (IN oĩ verbo qđ ꝓcedit de ore dei) C. borũ luxus fo. 67 Verbũ dei eſt cibus animę folio 403 Verbum dei quantæ ſit virtutis ‡ (MITTE deorſum) Hypocriſis fo. 192 (SCRIPTVM eſt enim quia Angelis.) Scriptura ſacra vnde ſit 246 (HAEC omnia tibi dabo.) diabolus pater & princeps mundi 116. ſuper

bia fo. 384 Superborū memoriā perdidit Deus ‡. EPIST. Dominicæ 1. in Quadrageſima. (ROGAMVS vos & obſecramus 1. Theſſal. 4. Quæ præcepta dederim vobis.) Perfectio charitatis, folio 321. Præcepta diuina facilia fo. 316 Legem Dei ſine ſpiritu eius non poſſumus implere 245 ABSTINEATIS vos à fornicatione.) Adulteriū, fornicatio & eius punitio f. 8. Auerſio à Deo folio 32. Fornicatio ſpiritualis &c. folio 170. (NON in paſſione deſiderij.) Concupiſcentia inhibetur folio 5 Cōcupiſc. mala peccatum operatur ‡. Concupiſcentias carnis crucifigere ‡. (SICVT & gentes quæ Deum ignorant.) Infidelitas punitur fo. 169. Gentilium mores non ſunt nobis imitandi folio. 175. Ignorantia folio 199. (CIRCVMVENIAT in negotio fratrem ſuum.) Emere & vendere quomodo debeat fol. 140. Dolus fo. 131 Doloſus Deū offendit ‡. Iniuſtitia fo. 102 5. (QVONIAM iudex eſt Dominus.) Vindicta ſoli Deo eiuſque miniſtris 411. Plaga Dei ſeu vindicta f. 321. (NON enim vocauit nos Deus in immunditiā ſed in ſanctificationem.) Mundi corde f. 283. Mundities interior & exterior commēdatur. 283. Sanctitas à Deo datur 353.

EVANG. (ASSVMPSIT Ieſus Petrum & Iacobum.) Matth. 17. (TRANSFIGVRATVS eſt.) Chriſtus trāſfiguratus eſt fo. 37 (VESTIMENTA autē eius facta ſunt alba ſicut nix.) Abuſus veſtium folio 41. Indumenta folio. 263. Aſperitas veſtium folio. 26. Veſtes ſcindere folio. 407. Veſtiendi nudi ‡. Nudi veſtiendi fo. 162. (FACIAMVS hic tria tabernacula.) Gloria Dei in omnibus quærēda fol. 177. Beatitudo ſeu beatorum gaudium folio. 19. Contemplatio folio. 84. (IPSVM audite.) Chriſtus eſt verus Dei filius fol. 37. Chriſtianis viuendum ſicut Chriſtus vixit ‡. Verbum Dei ſemper ob oculos ponendum f. 403. A verbo dei non recedendum ‡. Verbum Dei non audiendum ſolum &c. ‡. Verbi Dei contēptus & punitio eius ‡. Verbū Dei eſt cibus animæ ‡.

EPIST. Dominicæ 3 Quadrageſimæ. (ESTOTE imitatores Dei Ephe. 5.) Dominus imitādus folio 119 Dominus quærendus ‡. Deus honorandus fol. 108 Deus adorandus ‡. (AMBVLATE in dilectione.) Dilectio exigitur ad peccatorum remiſſionem fo. 112. Lex noua Chriſtianorum cōſiſtit potiſſimum in charitate fol. 241. Dilectio proximi fol. 149 Charitas fol. 54. (CHRISTVS dilexit nos.) Dilectio Dei erga ſuos. folio 119 Diligendus Deus ſuper omnia ‡. Chriſt. mortuus eſt Folio 37 Chriſtus mortuus eſt propter peccata noſtra ‡. FORNICATIO autē & omnis immunditia.) Adulteriū, fornicatio & eius punitio folio. 8. Mundities cordis folio 283. Emundatio folio 141 Mundities exterior & interior ‡.

AVA

(AVARITIA,) Auaritia f.31. Diuitiarũ vanitas fol.122. Diuitiarum vſus bonus ‡. Cõgregãs per fraudẽ punietur ‡. Cõtra diuites impios ‡. Diuites quomodo ſe erga pauperes habere debeant ‡. (AVT Auarus quod eſt idolorũ ſeruitus) Idololatriæ ꝓhibitio fo 194. Templum idolorũ. fol. 387. Seruitus diuina. 369. (ERAT S enim aliquãdo tenebræ.) In tenebris verſatur mundus fo. 389. Gẽtiliũ mores nõ ſũt nobis imitãdi fol. 175. Infidelitas punitur f. 165. Legis natura & officium. fo. 245. (NVNC autẽ lux) Lux eſt Chriſt⁹ fo. 255. Chriſtus eſt Lux gẽtiũ & totius mũdi f. 57. Lux ſunt Chriſtiani ‡. (ERAT Ieſus eiiciens dæmoniũ Luc. 11.) Dæmones expelluntur. fo. 101. Etiã per malos ‡. Dæmones agnoſcũt Deũ ‡. (VT vidit cogitationes eorum) Deus nouit, audit & videt omnia. f. 101. Cognoſci Deus humana ſapiẽtia non poteſt niſi ipſe reuelet. fo. 17. Cogitationes prauæ quas odit Deus. 69. Chriſt⁹ nouit omnia fo 57. Cogitationes cordis Deus nouit. 69. Cognoſcere licet ſubinde homines ex verbis & factis. folio. 71. (QVI nõ mecum eſt aduerſũ me eſt) Diaboli filij folio 116. Hæretici vitãdi. fol. 18. Heretici tollendi e medio ‡. Pſeudoprophetę & eorum punitio. folio. 335. Pſeudoprophetæ habentur qui currunt &c. ‡. (BEATI qui audiunt verbũ Dei) verbũ Dei ſemp ob oculos ponẽdum 403. Verbũ Dei nõ audiẽdũ ſolũ &c. ‡. Verbi Dei contẽptus & eius punitio ‡. Verbum Dei cibus animæ ‡. Cauendum à pſeudoprophetis f. 75. Fures dicuntur. fol. 193.

EPIS. Dominicæ 4. in quadrageſima (SCRIPTVM eſt quoniã Abraham Gal. 4. Duos filios habuit. & c. Hęc enim ſunt duo teſtamenta) Nouum teſtamentum. fo 286. Lux noua Chriſtianorũ cõſiſtit &c. f. 255. Legis ceremoniæ abrogantur per Chriſtum. fo. 245. Legis natura, officium & operatio ‡. Iudæorum cæremoniæ erant Vmbra futurorum fo. 219. Iudęorum quædã certæ cõſuetudines ‡. (QVAE ſurſum eſt Hyeruſalẽ) Hyeruſalẽ ſpiritualis eccleſia ſancta. fol. 197. (LIBERA eſt) Eccleſiam ſibi Chriſtus cõparauit ſanguine ſuo. folio. 175. Eccleſiã ſuã Deus protegit ‡. Libertas Euangelica foli. 249. (NON ſumus filij ancillæ, ſed liberæ.) Chriſtus mortuus eſt propter peccata noſtra. folia. 57. Libertas Euangelica folio 275. Sãguine Chriſti rẽpti ſumus. folio. 355.

EVANGELIVM. (ABIIT Ieſus trans mare Galileæ Ioa. 6. quia videbãt ſigna q̃ faciebat) Signa & miracula ſiũt vt per ea, &c. f. 371. (ERAT autem proximũ Paſcha.) Paſchę feſti celebratio & inſtitutio folio 156. Feſtum pentecoſtes ‡. Feſtum tubarũ ‡. Feſtum expiationum ‡. Feſtũ tabernaculorum ‡. Sabbathũ 347. Feſtũ neomeniæ ‡. Feſtorum violatio quam grauiter puniatur ‡. Sacrificium noui teſtamenti 274. Miſſæ

ſacrificium 374. Olim prædictum ‡. A Chriſto inſtitutum ‡.

Epistola. domin. in paſſione (Christvs aſſiſtens. pontifex Heb 9.) Chriſtus verus paſtor fol. 57 Chriſtus docuit & prędicauit ‡ Benefecit omnibus indigentib. ‡ Chriſtus mediator reconſiliator ‡ Chriſtus ſibi reputat fieriq; Chriſtianis fit ‡ Chriſtianis viuẽdum ſicut Chriſtus vixit ‡ (Sed per proprium ſanguinem) Mortẽ noſtram ſua morte deuicit Chriſtus fol. 275. Chriſtus mortuus eſt propter peccata noſtra fol 57. Sanguinis Chriſti aſperſio fol. 355 Sãguine Chriſti empti ſumus ‡ (Novi teſtamenti mediator eſt) Chriſtus mediator reconciliator fol. 57 Redẽptionis noſtræ ortus 341 Mediator redemptionis fol. 258 Legis cæremoniæ abrogãtur p Chriſtũ 245. (Repromissiones accipiãt.) Promiſſiones Dei ſub cõditione ſunt fol. 333. Prędeſtinatio Dei fol. 331.

Evang. (Dicebat Ieſus turbis Iudæor. Ioã. 8. Arguet me de peccato.) Chriſtꝰ ſine peccato 57. Veritatem dico.) Veritas 406. Infidelitas punietur f. 165. Nonne benedicimus nos quia Samaritanus es tu.) Deriſor Deum offẽdit fol. 107. Tentare Deum non licet fol. 390 In tenebris verſatur mũdus & amat eas, fol. 389. Cæcitas corporalis & ſpiritualis fo. 49 A lingua mala cauendum fol. 249. Calumnia fol. 48. (Si quis ſermonem meum ſeruauerit.) Verbum Dei ob oculos ſemper ponẽdum f. 403. A verbo Dei nõ recedendũ ‡. Verbũ Dei cibus animæ ‡ (Si dixeris vobis mendax Mendaciũ 258. Loquenda ſunt vera 251.

Epist in Palmis, (Hoc enim ſentire in vobis Phili 2. In forma Dei eſſet.) Chriſtus eſt imago Dei folio 57. Chriſtus eſt Deus & Dei filius ‡. Chriſto omnia tradita ſunt à patre ‡. Chriſtus eſt vnà cum patre. ‡ Mortem autem crucis) Crucis præfiguràtio f 98. (Omne genus flectatur.) Genu omnes flectendum domino fol. 177 Cultus verus Dei fol. 48 Deus adorandus fol. 108. Infernorvm.) Purgatorium fol. 338. Infernus lymbus patrũ 208. (Omnis lingua confiteatur.) (Cõfiteri Chriſtum & eius verbum foli. 74) Dæmones agnoſcunt Deum folio. 101.

Evang (Scitis quia poſt biduũ Mat. 26. (Pascha fiet. (Feſtũ paſchę 156) Filivs tradetur vt crucifigatur) Chriſtus Ieſus verus Deꝰ & homo promittitur. 57 Chriſtꝰ verꝰ Dei filꝰ ‡ Xp̃s paſſus ‡. Chriſtus crucifixꝰ ‡ Chriſti paſſio prę̨figurata ‡ Chriſtus mortuꝰ & ſepultus pp noſtra peccata ‡. Redemptionis noſtrę ortus fo. 241. Mortem noſtram ſua morte folio. 375 Mediator recõciliator &c. folio 468. Iudas Iſcariotes folio 219.

Epist. dominicæ in Reſurrectione (Expvrgate verus fermentũ 1. Cor. 6) Fermentũ mala doctrina f. 156. Auaritia fo. 31. Adulterium f 8. Iniquitas abundabit f. 211 In-

uidia

nidia & odium fol.215.furtũ173 (PASCHA noſtra immolatus eſt Chriſtus.) Chriſtus 3. die reſurrexit à mortuis 57. Idque prædictũ eſt ‡. Chriſtus eſt agnus Dei.

EVANG. (MARIA Magdalena & Maria Iacobi Matth. 16.) Opera bona Deo grata ſunt f. 205 Operari bene propter mercedem ‡. Operum merita ‡. Misericordiæ opa f. 172. Opera mala Deo diſplicẽt ‡. (VIDERVNT iuuenẽ ſedentem.) Appatitiones Dei fo. 26. Angeli eorumque miniſteriũ fol. 17. Punitio diuina fit per Angelos folio 218. SVRREXIT nõ eſt hic. (Chriſtus 3. die reſurrexit à mortuis 57. Idque prædictũ ‡ Regenerati interius & exterius in nouitate vitæ ambulemus 341 Mortem noſtram ſua morte deuicit Chriſtus 275.

EPIST. Dominicæ in octaua paſchæ (OMNE quod natum eſt ex Deo 1. Ioan. 5.) Fidei neceſſitas f. 162 Fides viua quæ p charitatẽ operatur ‡ Fidei viuæ & operanti tribuit iuſtitia & ſalus ‡. (QVONIAM Ieſus eſt filius Dei.) Chriſtus eſt verus Dei filius 7. Chriſtus eſt Deus & fili' Dei ‡. (SPIRITVS eſt qui teſtificatur) Spiritꝰ Dei edocet corda 380 (PATER verbum & ſpiritusſanctus.) Trinitas figurata & declarata 400. TESTIFICATVS eſt de filio ſuo) Chriſtus Ieſus verus Deus & homo promittitur 57. Chriſtꝰ manifeſtatur & demonſtratur ‡. Chriſtus eſt Deus & dei filius ‡.

EVANGELIVM (CVM eſſet ſero die illa. Io. 20. &c; Et fores eſſẽt clauſę.) Signa & miracula fiũt &c. fol. 371. (PAX vobis. Pax ęterna & tẽporalis fo 314. Pax interna qua lis eſt inter Deum & amicos eius ‡. Pacem & miſericordiam clamitant mendaces ‡. ACCIPITE Spiritũ ſanctum. (Apoſtolis contulit Chriſtus poteſtatem iuriſdictionis, in foro interiori f. 25. Excommunicatio à Chriſto inſtituta 150 Excommunicatio vſitata ab apoſtolis ‡. Excommunicatio exercitata ad ædificationem ‡. Excommunicatio Phariſęorum ‡. Excõmunicãdi qui in moribus aut doctrina grauiter &c. Excommunicati vitandi. ‡ VENIT Ieſus clauſis ianuis. (Signa & miracula fiũt fo. 371. (MVLTA quidẽ & alia ſigna fecit Ieſus. (Antiquæ viæ inquirẽdæ f 24. Traditiões ſine ſcripto. ‡. Tradiderũt apoſtoli qdam viua tãtũ voce ‡ Verbũ Dei vniverſum non eſt ſcriptis traditum fol. 403.

EPIST. Dominicæ 2 Poſtpaſcha (CHRISTVS paſſus eſt pro nobis. 1 Pet 2.) Chriſtus paſſus eſt fo. 57 Chriſtus mortus propter peccata noſtra ‡. Mortem noſtrã ſua morte deuicit Chriſtus folio. 275 (VOBIS relinquens exemplum vt ſequamini.) Exemplum bonum f. 151. Exemplũ in correctionem ‡. Imitandus homo homini fol. 200. Chriſtianis viuẽdũ ſicut chriſtus vixit fol. 57. chriſtus eſt ſtella matutina ‡ chriſtus eſt lux gentium ‡ (QVI peccatum nõ fecit. (chriſtus ſine peccato f. 57.

PECCATA noſtra ipſe pertulit in corpore ſuo) Chriſtus mortuus propter peccata noſtra F. 57. Mortē noſtrā ſua morte deuicit Fo. 275 (CONVERSI eſtis nūc ad Deū,) Conuerſio ad Deū 86 Cuſtodia ſui etiam poſt conuerſionem 109 Auerſio 35.

EVANG. (Dixit Ieſus Phariſæis Ioa. 16 Ego ſū paſtor bonus. Paſtor bonus f. 306 Paſtor ſummus deus f. ✝ Paſtores & rectores qua debeāt eſſe ſolicitudine & cura ✝, (MERCENARIVS autē & qui nō eſt paſtor, (Mercenarius remunerādus 270 Miniſtrorum etiā malorū opera vtitur De° 272. Sacerdotes mali & eorum punitio Fo. 348. Sacerdotū cupiditas ✝ Sacerdos bonus ✝ (FVGIT & lupus rapit,) Apoſtata fo. 25. Chriſtus eſt hic dicentib° aut ibi non eſt credēdum fo. 57. Chriſtiani falſi ✝. Hæretici vitandi fo. 183. Cauendū à Pſeudoprophetis Fo. 75 Hæretici malè tollerāt à prefectis 183. Hæretici tollendi è medio ✝ beneficiū increpāti fo. 106 (ALIAS oues habeo (Gētium vocatio 175

EPIST. dominicæ 3. Poſt paſcha (OBSECRO vos tāquā aduenas & peregrinos 1. Pet. 2. Abſtinete vos à carnalibus deſiderijs, (Carnem ſuam crucifigere quomodo oporteat f 51. Caro pro neceſſitate curanda ✝. Chriſtianis viuendū ſicut vixit Chriſtus 57 Peccati origo 315. Recidiuatio ſocordi ter committitur 350 Lugendum ſuper peccato 251 Concupiſcentia inhibetur & punitur Foli 73. Concupiſcentias carnis crucifigere iubemur ✝ Conuerſatio 88 (SVBIECTI eſtote omni humanæ creaturæ (Subditorū officium 382 Superiorum, iudicū, rectorū officium folio 382 Filiorum officium erga parētes folio 167 Domini & Dominæ erga ſeruos officium foli 116 Inobedientia eiuſque punitio folio 211 Iudicum officium & poteſtas folio 229. Epiſcoporum electio & officium 142 Reges quid facere, quid ue ſugere debeant 342 Famulorum famularūque officiū fo. 155 Diſciplina ferenda 121

EVANG. (DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis modicum. & iam Ioan. 16 Quia vado ad patrem (Chriſtus aſcendit in cœlum 57 (COGNOVIT Ieſus quia volebant eū interrogare,) Deus ſolus cognoſcit occulta cordis folio 108. Cogitationes cordis Deus nouit 69. QVIA plorabitis & flebitis vos) Gemitus quis probandus f. 175. Triſtari immoderatè propter temporalia fol 401 (GAVDEBIT cor veſtrū.) Gaudere & lętari honeſtè licet folio 174 Mortuos lugere quātenus liceat & nō 275 Gaudendum nō eſt more gentilium 174. Gaudium in perſecutione ✝ Gaudium ſpiritus ✝. Gaudium ſalutis æternæ, ✝

EPIST. Dominicæ 4. Poſt paſcha. (OMNE datum optimum Iacob. 1 &c. (SIT omnis homo velox ad audiendum (A lingua mala cauendum 246. Loquenda ſūt vera honeſta 251. Lingua diſſerte moderanda.

tãda 239. ‡. Verba ſũt põderanda & non leuiter effutienda Loquendi tẽpus & opportunitas ‡. Quomodo loquendum ‡. Lingua indiſcreta Deũ prouocat 243 Detractio 105. (TARDVS ad iram) Iracundia quantum mali pariat folio 217. Iracundia facile ſedatur ‡ Iræ alterius cedendũ potius quã repugnandum ‡.

EVANG. (DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis vado ad eum Ioan. 16. Mittam eum ad vos.) Spiritusſanctus promittitur folio 380. Mittitur ‡. (ARGVET mundum de peccato.) Peccati origo fol. 315. Peccatum eſt omnibus hominibus congenitum ‡. Peccatum ſolus Deus remittere poteſt ‡. Peccatum remittit ſacerdos auctoritate diuina ‡. Remittitur p Chriſtum ‡. (QVIA nõ crediderunt) Infidelitas punitura 65. (DE iuſtitia.) Criſtus ſine peccato 57. Chriſtus paſſus ‡. Chriſtus crucifixus ‡. (DE iudicio) Iudicium peruerſum folio 220. Iudicium humanũ ‡. Iudicũ officium & poteſtas f. 219. Iniuſtitia 236. PRINCEPS huius mundi.) Diabolus pater & princeps mundi folio 116. Diaboli imperium ſublatũ ‡. Diaboli filij ‡. Diabolus nõ plura poteſt quàm ei Deus permittit ‡. Diabolus ſemper quærit perditionẽ hominũ ‡. (ADHVC habeo multa vobis.) Verbum Dei vniuerſum nõ eſt in ſcriptis traditum 413. Traditiones etiã ſine ſcripto 24. Antiquæ viæ inquirendæ fol. 24. DOCEBIT vos omnem veritatem.) Spiritus ſanctus edocet corda 308. Spiritus probandi an à Deo ſint ‡. Nota Hic locus facit cõtra eos qui nihil credendũ putant quod in Euangelio nõ cõtineatur.

EPIST. dominicæ. 5. Poſt Paſcha. (ESTOTE factores verbi & nõ auditores, Iacob. 1.) Verbum Dei nõ ſolum audiendum ſed & ſeruandum &c. folio 401. A verbo Dei non recedendũ ‡. Verbum Dei ſemper ob oculos ponendum ‡. Verbi Dei contemptus & punitio eius ‡. Verbum Dei manet in æternum ‡. Verbum Dei quantæ ſit virtutis ‡. Verbum Dei cibus animæ ‡. (RELIGIO munda & immaculata apud Deum hæc eſt viſitare pupillos.) Viſitare & cõſolari infirmos folio 412. Captiuos inuiſere 51. Captiuos nõ deſerit Deus ‡. Cibare eſurientes 67. (VIDVAS in tribulatione) Viduis benefaciendũ eſt 410. Viduas pias quid deceat ‡.

EVANG. (Dixit Ieſus Diſcipulis ſuis Amen dico vobis Ioan. 16 &c. ſi quid petieritis patrẽ meũ in nomine meo dabit vobis.) Orare quemadmodum oportet frequenter ignoramus fo. 296. Orare in nomine Ieſu ‡. Orare noctes & dies ‡. Orare ſine intermiſſione ‡. Orare vt fidei prædicatio ſucceſſum habeat. Orare pro inuicem ‡. Orare pro inimicis ‡. Orare, quomodo, quãdo cui, & vbi fieri debeat ‡. Orationes quę debitè fiũt exaudit Deus ‡. Orationes quorundã quare

non exaudit Deus. Orationum ſanctorũ exempla.‡. Sancti pro nobis orãt f.353. Propter eorũ, preces & merita multa nobis lar gitur Deus‡.Sanctos oramus ſi ne iniuria mediatoris vt pro no. bis orent‡Ad ſanctorũ memo- riam Deũ orare docẽt nos maio rũ exempla ‡.(NVNC ſcimus, quia ſcis omnia (Chriſtus nouit omnia 57 Chriſto omnia tradita ſũt‡. Cogitationes cordis Deꝰ nouit 69. Cogitationes prauæ quas odit Deus.

EPIST.In die aſcenſionis PRIMVM quidem ſermonem &c A- ctor.1. Quadie præcipiẽs Apoſto lis per ſpiritum ſanctum.Apoſto li & prophetæ habuerũt ſpiritũ Dei fo 25 Spiritus ſanctus edo- cẽt corda 380.Apoſtolica doctri na ſcripta & non ſcripta ‡

(ASSVMPTVS eſt)Chriſtꝰaſ cendit in cœlum fo 57.(ET præ buit ſeipſum viuum poſt paſſio- nem ſuam.)Criſtus 3. die reſurre xit à mortuis fo 57 (IOANNES quidẽ baptizauit)Baptiſmus Ioã nis fol 369 (Vos autem baptiza bimini ſpiritu ſã 90.)Baptiſmus à Chriſto præceptus fo 39.Baptiſ. docuerũt Apoſtoli & adminiſtra rũt‡.Baptiſm. tollit omnia pec cata ‡.Baptiſm.in ſpiritu&igne ‡.Baptizãdi ſunt paruuli‡.(SI in tempore hoc reſtitues regnũ Iſrael.) Regnum Dei ſpirituale internum & æternum 343.Re- gnũ Dei vim patitur.‡. Regnũ Dei percipitur‡.Regnum terre num ‡.(ACCIPIETIS veritatẽ ſuperuenientis ſpiritꝰ ſãcti.(Spiritꝰ ſanctus promittitur folio 480. Mittitur ‡.Spiritus Dei edocet corda‡ Spiritus probãdi ſũt an ex Deo ſint ‡ VIDENTIBVS illis eleuatus eſt.)Chriſtus aſcen dit in cœlum fol.57.(ECCE duo viri aſtiterunt iuxta illos.Appari tiones Dei & Angelorũ foli.29. Angeli eorumque miniſteriũ & natura‡ Angeli confortant defi cientes‡. Angelorum ruina ‡. Angeli mali malum moliũtur‡ (QVID ſtatis aſpicientes in cœ- lum(Ocium vitia nutrit fo.290. Accedia 5.(SIC veniet.1 Chriſtꝰ vẽturꝰ eſt iudicare viuos & mor tuos folio 57 dies nouiſſimi fol. 118 dies dñi ‡. dies domini & horanulli cognita‡.Aductus do mini expectandus foli 7.Iudica- bũt ſancti folio 210. Iudicium diuinum‡.Vigilandum eſt dili- genter 410.

EVANG(.RECVMBENT vnde- cim diſcipuli Marc.16 &c.EX p- brauit increduiitatem eorũ.(In- fidelitas ſeu incredulitas punitur 165. Fides viua quæ p charitatẽ operatur 162. Fidei vius & operã ti tribuit ſalꝰ‡.(PRAEDICATE euangelium (Euangeliũ Chriſti eiuſq;Prædicatio 143.euangeliũ incutit fiduciam & timorem‡.e uãgelizas ſit integræ vitę‡.Au- diatur diligenter ‡. Qui ſeipſũ ingerit‡Erubeſcere nullꝰdebet euãgeliũ. 142.(QVI crediderit & baptizatꝰfuerit.Baptiſ. à Chri ſto præceptus f.36 Bapt. Docue runt Apoſtoli‡.Baptiſ.ſaluat‡.

Baptiſm' tollit omnia peccata ‡. Baptiſmus, non eſt iterandus ‡ Baptizandi ſunt paruuli ‡.(QVI non crediderit condēnabitur.(Fides in ſcripturis variè accipitur. 261. Fides viua ‡. Fides ſine operibus non iuſtificat ‡ Fidei viuæ & operanti ‡.(SIGNA autem eos qui crediderunt ‡.)Confirmationis modus. 76 Confirmatio niſi ſacramentum ‡ (IN nomine tuo dæmonia eiicient.) Signa & miracula fiunt &c.fol.171.huc accedat. Sancti faciunt miracula &c. fol 353.(SVPER ægros manus imponent.) Vnctionis extremæ ſacramentum Fol.415

EPIST Dominicæ infra octauam aſcenſionis, ESTOTE prudentes,& vigilate in orationibus 1 Pet.4.) Vigilandum eſt diligenter Fol. 40 Orate quemadmodū oportet &c Fol.196.orate noctes & dies ‡. Orare ſine intermiſſione ‡. Orare pro inuicem ‡. Orare pro inimicis ‡ Oratio quomodo, quando, cui & vbi fieri debet ‡. Orationes quæ debitæ fiūt exaudit Deus ‡ Orationes quorundam quare non exaudit Deus ‡ Orationum ſanctorum exēpla ‡ Mortis hora incerta fo.275 Mors omni homini conſtituta ‡. Dies Domini nulli cognita. 118 (ANTE omnia autem mutuam charitatē habentes continuam.) Charitas fol.51. Miſericordiæ opera. folio. 172: Immiſericordia & eius punitio 201. Charitas virtus fide præſtantior fol.54. Charitas fraterna ‡ Diligendi inimici 55 Dilectio exigitur ad peccatorum remiſſionem fol.119 Dilectio proximi ‡. (IN alterutrum illam adminiſtrātes.(Admonere ad bonum 6. Gratia corā hominib.,&c.fo.178. Gratitudo erga Deum & homines cōmēdat. 180 Perfectio charitatis 325

EVANG. DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis cū venerit paracletus quē ego mittā. Ioā,15. Spiritusſanctus promittit' 89. Spiritusſanct' edocet corda ‡ Spirit' probādi vtrū à Deo ſint ‡.(ABSQVE Synagogis facient vos.) Tribulatio tolleranda. 296. Crux & tribulatio accidit omnibus pie viuentibus fol.98. Crux à Deo imponitur ad noſtram vtilitatem ‡. Per crucē & tribulationes pertingimus ad Dei cognitionē ‡. Crux ferenda cum patiētia & gaudio ‡. In cruce & afflictione conſolatio ‡. Conſolatio diuina in neceſsitate 81. Gaudiū in perſecutione. 174 Per crucē probat nos Deus 98. Tētat ſeu verius probat nos 390. Tentari non patitur nos Deus ſupra id quod poſſumus ferre ‡. Voluntas noſtra conformanda voluntati Dei 415. Vita piorum fidelium conformāda eſt vitæ & doctrinæ Chriſti 412.

EPIST. Dominicę pentecoſtes DVM complerentur dies pentecoſtes Act.2.factus eſt repente de cœlo ſonitus.) Spiritus ſanctus mittit' 80. Spirit' edocet corda ‡. Spiritus probandi an à Deo ſint ‡ Pignus ſalutationis noſtræ Spiritus ſanctus 324. Chriſtus aſcēdit in cœlum folio 57. Verbum Dei manet in æternum. folio 403.

(QVOMODO nos audiuimus vnuſquiſque linguam noſtram) Signa in memoriam futurorum. 371. Signa, & miracula fiunt ‡. Simplicibus & humilibus reuelat Deus &c. 373 Sponſus ſpiritualis eſt Chriſt⁹. 381 Eccleſia eſt ſponſa Chriſti fol 135. Eccleſia firmamentum veritatis ‡. Eccleſiam ſuam ſanctam protegit, & cuſtodit Deus ‡ doctrina apoſtolorũ eſt doctrina Chriſti 117 apoſtoli mittūtur ad annūciādū regnum Dei 25 Mittuntur in vniuerſum mūdū ad euāgelizādū ‡ Apoſt. & ꝓphetæ habuerūt spm̄ Dei ‡.

EPIST. in feſto Trinitatis (O altitudo diuitiarum ſapientiæ & ſcientiæ dei Ro 11) Trinitas figurata declarata 400 Prędeſtinatio 331 ꝓuidētię dei generalitas 334 ꝓmiſſiones Dei ſub cōditiōes sūt 333. de⁹ oīa regit. 168 īduratio 299. EVANG. (DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis, data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo, & in terra. Math. 28) Chriſto omnia tradita ſunt & ſubiecta à patre folio. 57. (BAPTIZANTES eos in nomine.) Baptiſmus à Chriſto pręceptus fol 36 Bapt. docuerūt Apoſtoli ‡. Baptiſmus tollit ōnia peccata ‡. Baptiſmus nō eſt iterandus ‡. Baptiſandi ſunt paruuli ‡ Baptizati accipiunt ſpiritū ſanctum ‡ Induunt Chriſtum ‡ (DOCENTES eos ſeruare omnia quæcunque mādaui vobis.) Præcepta diuina facilia. 329. Cōſtitutiōes hoīm & ſuperiorũ &c Seruādæ ſunt vt ipſi⁹ Dei 28 Lege Dei ſine ſpiritu ei⁹ implere nō poſſumus. 245 Obediendū Deo eiuſque præceptis. 287. Inobedientia, eiuſque punitio 211.

EPIST. Dominicæ poſt pentecoſten. (DEVS charitas eſt. 1. Ioā. 4.) Bonitas, & benignitas dei erga ſuos. 47 Benedictio Dei ſuꝰ iuſtos. 41 Diligendus eſt Deus ſuper omnia. 119. (SI Deus dilexit nos, & nos debemus alterutrum diligere) Dilectio proximi. 119 Dilectio exigitur ad peccatorum remiſſionem ‡. Miſericordię opera proximo pręſtāda. 272. Compaſſio habenda 72 Opera à nobis proximo exhibita &c. 295 Cibare eſurientes: 67. Immiſericordia & eius punitio 201. (QVISQVIS confeſſus fuerit, quoniā Ieſus eſt filius Dei.) Cōfiteri Chriſtū & eius euāge 74. Erubeſcere nulli⁹ debet euāgeliū. 142. Erubeſcēdū ꝓpter peccata ‡ (QVI enī nō dilexit fratrē ſuū. Charitas 54 Charitas fraterna ‡. Damnum proximo nō eſt inferendū. 102. dilectio exigit ad peccatorū remiſſionem. 119. Dilectio proximi ‡ perfectio Charitatis 321. Eleemoſina pauperibus eroganda. 139. Pauperibus bona. 311.

EVANG. (DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis eſtote miſericordes Luc. 6) Miſericordię opera proximo exhibenda. 272. immiſericordia & ei⁹ punitio. 201 Eleemoſina pauperib; erogāda. 139 cibare eſuriētes & fame laborātes 67. Viſitare & cōſolari infirmos. 412. Aegroti viſitādi ſunt & cōſolādi 11. Opera à nobis

à nobis proximo exhibita tāquā ſibi facta reputat De⁹ 295, opera bona Deo grata ‡. Merces quæ debetur operibus 270 (MENSVRAM bonā, & cōfertā. (Menſura qua mēſi fuerimus remetietur nobis, 269. Mēſura & pōdera debēt eſſe iuſta ‡. (HYPOCRITA eiice primū trabē de oculo tuo (Hypocriſis 323 Eius punitio ‡. Correptio fraterna 94. Correptor alterū debet eſſe irreprehēſibilis ‡. Deū ſoy Deū offendit 107. Ocul⁹ ſimplex, & rectus 291. Oculus nequā ‡. Oculos vt flāmā ignis habet Deus ‡. Oculos mētis & intellectus ‡. Oculorū cuſtodia &c. ‡. Simulatio & Hypocriſis cauēda 773. Væ væ quib⁹ & quas ob cauſas interminetur ſcriptura 401.

EVAN. In ſolēnitate ſacratiſſimi Corporis Chriſti (Ego enim accepi à dño &c. Co. 11. &c. Hoc eſt corpus meū. Euchariſtia 149 Sub alterā tātum ſpecie ‡. Data à Chriſto ‡. Ab apoſtolis ‡. In Euchariſtia nō manet ſubſtantia panis & vini poſt cōſecratiōē ‡. In publicis ſupplicatiōib. circūfe-rēdā eſſe &c. ‡. Euc. adorāda ‡.

EVANG. (DIXIT Ieſus turbis Iudæorū, caro mea verè eſt cibus Ioā. 6) Miſſæ ſacrificiū olim præ dictū 274. Miſſæ ſacrificiū p variās figuras vel teſt. ‡. A Chriſto inſtitutū ‡. Ab apoſt. & diſcipulis vſitatū ‡. Miſſæ ſacrificij mētionem facit Paulus ‡.

EPISTOLA Dominicæ 2. Nolite mirari ſi odit vos mundus 1. Ioā. 3. Odiū ſalutare 292. Odio habenda malitia ‡. Mundi amicitia 281. (PRo fratrib. animas ponere.) Vitā pro fratribus ponere 412. Vita pioru fideliū cōformanda eſt vitæ Chriſti ‡. Volūtas noſtra conformāda volūtati diuinæ 415 (ET clauſerit viſcera ſua ab eo.) Immiſericordia & eius punitio 301 Miſericordia 271. Cibare eſuriētes & fame laborantes 67. Hoſpitalitas cōmendatur 189 In hoſpitalitatis exempla ‡.

EVANG. (Dixit Ieſus diſcipulis ſuis homo quidam fecit cœnā magnam Luc. 14.) Ciborum luxus in conuiuijs 67. Temperantia cibi, & potus fol. 386 Gaudēdū non eſt more gentiliū f. 174. Gaudere & lætari honeſtè licet ‡. Venter pro Deo eligitur, 403 Ebrietas & gula 133. (VILLAM emere) emere, & vendere quomodo oportet 140. (VXOREM duxi) Vxoris officium 417. Mariti officium & authoritas in vxore 265. Viuendum Deo nō ſibi 415. vita fidelium conformāda voluntati Chriſti ‡. Verb. Dei cōtemptus 403. Sollicitudo nimia 375 Spinæ appellantur ſolicitudines huius mundi, diuitiæ & 381 Labor nō ditat ſine Dei benedictiōe 238. Mūdi amicitia 281. REliquentes omnia propter Chriſtum 344. Abnegatio ſui ipſius Abnegatio omniū rerū ‡. doctiue cōtēptus 27. Curioſitas mūdana 100. (COMPELLE intrare. Hæretici tēpore Apoſt. 183. Hæreticos futuros noſtris tēporib 312 dictū eſt ‡ Hæretici vitādi ‡ Hæretic

retici male tollerātur à præfectis ‡. Hæretici tollendi è medio ‡. Pſeudoꝓphetę & eorū punitio 315. EPISTOLA Dominicę 3. (HVMILIAMINI igitur ſub potenti manu Dei 1. Pet 5.) Humilitas Deo grata 190 Obediendum Deo eiuſque prę̨ceptis 187 Deus eſt iudex totius mundi 108 Deo ſoli ſeruiendum ‡. (OMNEM ſollicitudinem veſtram proijcientes in eum) Sollicitudo nimia cauēda fo. 575 Crux à Deo imponitur ad noſtram vtilitatē folio 98. Spinæ appellantur ſollicitudines huius vitę 381 (SOBRII eſtote & vigilate quia aduerſarius veſter diabol⁹ &c.) Ebrietas & gula 133 Iram dei prouocat ‡. Mentē alienat ‡. Ad libidinē incēdit ‡. Facultates diſſipat ‡. &c. Temperātia cibi & potus 386 Diabol⁹ ſēper quęrit perditionē hominū 6 Diabolus non plura poteſt quam ei deus permittit ‡. Diabolus pater & princeps mundi ‡. Diaboli imperium per Chriſtum ſublatū ‡. Diaboli filij ‡.

EVANG (ERANT appropinquantes ad Ieſum Publicani, & peccatores Luc. 15.) Cōfeſſio peccatorum 74 Peccatum remittitur per Chriſtum 315 Peccatū remittit ſacerdos ‡. peccatum ſolus De⁹ authoritate diuina remittit ‡. (MVRMVRANT Phariſei) Murmuratores eorumq. punitio 284. (QVIS ex vobis homo qui habet centum oues) Bonitas, & benignitas Dei erga ſuos. 47 DI... Dei erga ſuos 119. Miſericordia Dei eſt generalis 272. (GAVDIVM erit in cœlo ſuper vno peccatore pœnitentiā agēte.) Pœnitētia & ſatisfactio ꝓ peccat. 325 Pœnitentia prędicatur ‡. Pœnitētiæ quæ ex corde procedit. ꝓmiſſa eſt venia ‡. Pœnitētia agēda eſt dū ſani ſumus ‡. Penitētiæ veræ exēpla ‡. Pœnitentię falſæ exēpla ‡. Cōuerſio ſalutaris 89. Cōuerſio ad Deū ‡. Gaudiū ſpirit⁹. 74. Gaudiū ſalutis æternæ ‡. Angeli eorumque miniſteriū & natura 17. Cōfortāt deficiētes ‡. Punitio diuina fit p angelos 338 Beatitudo 39. Quomodo comparetur ‡. Hæreditas ſuperna fol. 183.

EPIS. Dominicæ 4. Rom. 9. Exiſtimo enim quod nō ſunt cōdignę paſſiones. Operum merita ſeu merces 295 Opa bona Deo grata ſunt, & præmium merētur ‡. Operari bene propter mercedem ‡. Bona opera pietaſque in Deum cōmendantur ‡. Certi nō ſumus de accepta peccatorum remiſſiōe & vitā æterna 54 Gratiæ donum quàm ſit occultū &c 178 Iuſtitia noſtra eſt p Chriſtū 136 Iuſtitiæ ſumma perfectio nō habetur in hac vita ‡ Iuſtificatio qua qs ex iuſto fit iuſtior acquiritur bonis operibus ‡. Iuſtificatio impij ‡. VANITATI enim ſubiecta eſt creatura) Stultitia 381 Stultitia apud Deū eſt ſapientia huius mundi ‡ Stultorum corda in eorū ore ſunt ‡ (ET ipſa creatura liberatur à ſeruitute. Creaturæ à Deo creātur 97 Redēptiōis à peccatis ort⁹ 341 Mortē noſtrā

ſua

ſua morte diuicit Chriſtus 275. Chriſtus mortuus eſt & ſepultus propter noſtra peccata 57 Mors eſt pœna peccati 275. IN libertatem gloriæ filiorum. (Liberum arbitrium 246. Libertas euãgelica ‡. Lib. arbitrium ad bonum illuminatur ‡ Comparatur gratiæ Dei ‡ Ad Deum, ordinatur ‡. (EXPECTANTES redemptionẽ corporis noſtri. (Aduentus domini expectãdus 7. Dies nouiſſimi 118. Dies domini ‡. Dies domini & hora nulli cognita ‡. Reſurrectio mortuorũ 346. Sepeliẽdi mortui 369. Exequiæ mortuorum celebrantur 312

EVANGELIVM (LVC 5 Cũ turbę irruerẽt in eũ vt audirẽt verbũ Dei (Verbũ dei ſemp ob oculos habẽdũ 403. A verbo Dei nõ recedẽdũ ‡. Verbũ Dei vniuerſũ nõ eſt &c. ‡. Verbum dei nõ audiendum ſolum & loquendum, ſed & corde credendũ, & ſeruãdum. ‡ Verbi Dei cõtemptus, eiuſq, punitio ‡. Verbum Dei manet in ęternum ‡. Verbum Dei quantę ſit virtutis & efficaciæ ‡ Verbũ Dei cibus animæ. ‡ Semẽ diuini verbi 367. Euãgeliũ Chriſti ĩcutit fiduciã ſimul & terrorẽ, cõſolationẽ &c 143. ſcriptura ſacra vnde ſit, & quis ei' vſus 364. (DVC in altũ & laxate retia veſtra.) Paſtores & preceptores qua debet ſollicitudine & cura eſſe erga ſibi cõmiſſos 306. Euangeliũ Chriſti eiuſque prædicatio 243 Euãgelizãs ſit vitæ integrę ‡. Audiatur diligenter ‡. Epiſcopi, eorũ munus & officiũ 142. Doctrinæ vtilitas 127 Fructus docẽtis ‡. Doctrinę cõtẽptus ‡ Paſtor bon' 306. Paſtor mal' ‡. Aqua nihil ĩnocumẽti adfert electis Dei 27. Aqua nominatur perſecutio ‡ Aquę aſſimulantur cognitio Dei ‡. Cõcionatorũ officiũ 72. (ET annuerũt ſociis qerãt.) Dilectio ꝓximi 219 Exigit ad peccatorũ remiſſionẽ ‡ (PROCIDIT ad genua Ieſu) Humilitas Deo grata 190. (RELICTIS õnib. ſecuti ſunt eũ. Abnegatio ſuipſi' 1. Abnegatio omnium rerum 1. Relinquẽtes oĩa propter Chriſtum. 344. Volũtas noſtra cõformãda eſt voluntati dei 45. Volũtatẽ ꝓpere acceptat Deus ‡ Votũ 416. Viuẽdũ Deo nõ ſibi 416. Cõtẽptus mũdi 84 Cõtẽplatio 84 Cõfidentia in Deum 57. Cõuerſio ad Deũ 89 Auerſio à Deo 32. Deficiẽtium increpatio 106.

EPISTOLA Dominic 5. 1 Pet. 3 (Omnes vnanimes in oratione eſtote) Orate pro inimicẽ. 296. Orare ꝓ inimicis ‡. Oratio quomodo, quãdo cui & vbi fieri debet &, quod petendũ ‡. Orat quę debitè fiũt exaudit Deus ‡ Orationes quorundã quare non exaudit Deus ‡ Orationũ Sanctorum exempla. ‡) COMPATIENTES.) Miſericordiæ opera proximo exhibẽda. 272. Sepeliẽdi mortui 368. Viſitare ĩfirmos 412. Veſtiendi nudi. 407. Cibare eſuriẽtes. 67. Immiſericordiæ eiuſque punitio. 201. Nudi veſtiendi. 287. Compaſſio habenda. 72

COERCEAT linguā ſuam) A lingua mala cauendū 246 Lingua mala Deum offendit ‡ Loquenda ſunt vera & honeſta &c. 251. Lingua diſertè moderāda ‡ (DECLINE à malo (Malum declinandum. 257 (OCVLI domini ſuper iuſtos) Iuſti bene ordinatur ergo Deum. 239 Iuſti ve... in hac vita ‡. Deus pater omnium fidelium ſibi obtemperantiū. 108 Dilectio Dei erga ſuos. 116. Pax interna qualis eſt inter Deum & amicos eius 314 Peculium Dei vocatur eius populus 320. Redimere nouit De⁹ iuſtos ex omni tribulatione 311. Spes iuſtorum remunerationem à Deo ſpectat 377. Quietem & pacem certum conſequentur iuſt. 339. (VVLTVS domini ſuper facientes mala.) Plaga ſeu Dei vindicta 325. Opera mala Deo diſplicēt & pœnam merentur. 295. Malū dicens bonum punietur 257 Malū declinandum ‡. Malorū conſortium vitandum ‡ (Si quid patimini propter iuſtitiā beati eſtis) Tribulatio, 169 Crux & tribulatio accidit omnib. piè viuētib⁹. 98 Crux à Deo imponitur ad noſtrā vtilitatē ‡. Per crucem & aduerſitates &c ‡. Crux fereda eſt cū gaudio. ‡. Conſolatio diuina in neceſſitate & in cruce & afflictione conſolatio 68 Per crucem probat nos Deus ‡. Tētat ſeu verius ꝓbat nos Deus variis modis. 390 Tentari nō patitur nos Deus ſupra id quod poſſimus ‡. Redimere nouit Deus iuſtos ex oī tribulatione. 341. Volūtas noſtra cōformāda voluntati Dei, 415 Gaudiū in perſecutione 174.

EVANG. Matt. 5. DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis, niſi abūdauerit iuſtitia veſtra plusquā ſcribarum & Phariſæorū) Iuſtitiæ phariſaicæ defectio, 256 Iuſtitia noſtra eſt p Chriſtū. ‡. Iuſtificatio qua quis ex iuſto fit iuſtior acquirit bonis operibus ‡. iuſtificatio impij nō ſolū fidei &c ‡. iuſtitiæ ſumma perfectio nō habetur in hac vita ‡, Bona opera pietaſque in deū cōmēdantur 45 (NON occides) Occiſio hominis. 290 Homicidiū Latrocinium Sāguinis effuſio inhibetur. 187. QVI iraſcitur fratri ſuo) Iracundia quantum malum pariat. 117 Iracundiæ cedendū ‡. Maledictio & benedictio, 259 (REVS erit gehennæ ignis) Inter ni pœna varia. 208 (Si ergo offers munus tuū ad altare.) Oblatio omnis debet eſſe mūda. 289. Oblationes Deo gratæ cælitus aſcēdunt ‡ Oblatio quotidiana ‡ Oblationes impiorum ‡ Altare holocauſti. 13 Altare incenſi ‡. (VADE prius reconciliare fratri tuo) Remittendum proximo in nos peccanti. 345. Concordiā fratrum commendatur 72 Cōdonādum fratri in nos peccāti 74. Odio habēda malitia 262. Odium ſalutare ‡ Inuidia & odium 215. Fraternitas 172.

EPISTOLA Dominicæ. 9 Rom. 9 (QVISCVNQVE baptiſati ſum⁹ &c. Ita & nos in nouitate vitæ ambulemus. (Redēptionis à pec-

catis ortꝰ 341. Hominis regenera tiõis. 165. Regeneratio eſt immu tatio carnis in ſpiritũ, 341. Rege nerati interius etiam exteriꝰ, in nouitate vitæ ambulemus ‡. Bap tiſmus tollit oĩa peccata. 16. Re cidiuatio ſocorditer committi tur. 340. (VLTRA non ſeruiamus peccato,) Quieſcendum à pecca to 339 Peccati origo. 315 Pecca tum eſt omnibus hominibus cõ genitum ‡. Peccatum ſolus Deꝰ remittere poteſt ‡. Peccatum ſacerdos remittit diuina authori tate ‡. Remittitur per Chiſtum ‡ Peccatum in ſpiritum ſanctũ ‡ Peccatum vindictam clamans ‡ Propter peccatum vnius aut paucorum puniuntur multi ‡ Peccatum contra naturam ‡. ‡. Peccatum ex ignorantia ‡. Peccatum ex malitia ‡ Pecca tum non ſolum imputatur ſed& vere remittitur ‡. Confeſſio pec catorum 74.

EVANGELIVM Marc 8 CVM turba multa eſſet&c. Miſereor ſu per turbam (Miſericordię opera proximo exhibenda. 272. Cõpaſ ſio habẽda 72. Charitas 54. Cha ritas virtus fide præſtantior ‡. O pera à nobis ꝓximo exhibita tã quam ſibi facta reputat Deꝰ. 295 Cibare eſurientes. 67. (Nudi veſtiẽ di 287. VerbumDei cibus animę 403. Fames verbi Dei, 153. Eſuri re iuſtitiam. 143. (QVOT panes habetis.) Charitas. 54. Hoſpi talitas. 189 Eiuſque exempla ‡. Inhoſpitalitas ‡. Compaſſio ha benda. 8. 2. Immiſericordia eiuſq, punitio 20. Signa&miracula fiũt vt per ea omnipotẽtia Dei inno teſcat 371.

EPISTOLA Dominicæ 7. Rõ. 6 (HVMANVM dico propter in firmitatem carnis&c. Sicut enĩ exhibuiſtis mẽbra veſtra ſeruit. immunditię) Munditics cordis 183 Mũdities interior ‡. Iniqui tas abundabit. 211, Adulteriũ. Lu xuria & Fornicatio punitur, 8. A dulteriũ carnale, inhibetur & pu nitur ‡. Impudicitia contra natu rã. 207. Inceſtus. 209. (SERVIRE iuſtitiæ (Malum dicens bonum punietur. 257 Malum declinãdũ &c. ‡ Malum non eſt teddẽdum ꝓ malo ‡. Iuſtitiæ ſumma perfe ctio nõ habet in hac vita 236. Iu ſtitia noſtra eſt per Chriſtum ‡. Quieſcẽdũ à peccatis 339. Quie tem & requiem inuenire ani mæ ſuæ ‡ Quietem & requiem conſequentur iuſti ‡ (CVM enim ſerui eſtis peccati. (Pecca ti origo, 315. Peccatum omni bus hominibus congenitum ‡. Effectus peccati originalis ‡. (LIBERI fuiſtis iuſtitiæ). Li bertas euangelica. 249. Chriſtus mortuus eſt propter peccata no ſtra 57. Iuſtitia noſtra eſt per Chriſtũ. 236 Peccatũ remittitur per Chriſtũ 315 (IN quibꝰ nũc erubeſcitis. (Cõtutio ſalutaris 76 Erubeſcũdũ ꝓpter peccata. 142. Pœnitẽtia& ſatiſfactio ꝓ peccatis 325 Pœna peccati non ſtatim re mittitur remiſſa culpa ‡ Pœnitẽ tię veræ exempla ‡ Pœnitẽtiæ falſæ exempla ‡. (FINIS ello-

rum mors eſt (Mors eſt pœna peccati 275. plaga ſeu vindicta Dei. 325. Diabolus quærit ſemper perditionem hominum. 116.(Finem vero vitam æternam) Beatitudo. 39. Hæreditas ſuperna 183. Ciuitas ſuperna 68. Deſiderium præmij.105.Gaudiũ ſalutis æternę 174.

Evangelivm. Matth 7 Attendite à falſis prophetis qui veniunt ad vos in veſtimentis ouium.) Pſeudoprophetæ 335. Pſeudopro.qui currunt antequã mittuntur ‡. Spiritus probandi ſunt.380.Euangelizans qui ſeipſũ ingerit.143.Hæreticos & infideles relinquit De⁹183.Apoſtatę 25 Hæretici tollẽdi ſunt è medio.183.Quia Deum offendunt ‡.Fures verbum Dei peruertentes 193 Hęretici malè tolerãtur 183 Cauendum à pſeudoprophetis 75 Chriſtiani falſi 66 Hypocriſis cõditio &punitio 192.Fermentũ,mala doctrina 156.(Omnis arbor bona.)Arbor bona cognoſcitur.27.(Arbor autẽ mala) Abor mala 27. Arrogantia 26. Auerſio à Deo 32 Blaſphemia.44.Calũnia. 48. Generatio mala.175.Iactãtia.193. Inſtabilitas 214 Iniuſtitia.236.Induratio f.209. (Qvae non facit fructũ bonum)Operum merita 296.Opera mala Deo diſplicẽt‡.bona opera 45 (Non omnis q dicit mihi domine domine)Fides ſine operibus non iuſtificat 161.Pacem & miſericordiam clamitant mendaces 314.Fides viua q̃ per charitatem operatur 162. Fidei viuæ & operãti tribuitur ſalus‡.

Epistola Dominicę 8.(Rom. 8. Debitores ſumus non carnis.) Viuendum Deo non ſibi 415.Voluntas noſtra conformanda volũtati Dei. 415. Cor & voluntas noſtra conformanda &c.92 Carnem crucifigere quomodo oportet. 51. (Ipse autem ſpiritus teſtimonium reddit.) Spiritus ſãctus edocet corda 380.

Evangelivm(Luc.16.Homo quidam erat diues)Diuites huius mũdi 122.Diuitiarũ vſus bonus‡ Diuit.vanitas & contemptus‡.Congregans diuit.per fraudem punietur ‡.Contra diuites impios ‡ furtum inhibetur 173 Auaritia 31 (Et hic diffamat⁹eſt) Fama bona præſtantior diuitiis 153.Dolus 131.DoloſusDeũ offendit‡.(Redde rationem villicationis tuæ)Rationemquiſque Deo pro ſe redditur⁹ eſt 340.Seruus malus profectum domini negligit369 Facite vobisamicos de mãmona iniquitatis.Eleemoſina pauperibus erogãda 139.Diuitiarum vſus bonus 122.Diuites huius mundi quomodo ſe erga pauperes habere debeant ‡.

Epist Dominicę 9.1. Cor.10. (Non ſumus concupiſcentes malorum.)Concupiſcentia inhibetur.73.Concupiſcentia mala malum operatur‡.Concupiſcẽtias carnis crucifigere iubemur ‡ Carnem ſuam crucifigere quomodo oportet 51 (Neq, idolola

træ

træ efficiamini) Idololatriæ prohibitio 194. (NEQVE fornicemur, adulterium, Luxuria & fornicatio. 8. &c. Adulteriũ carnale ‡. Fornicatio ſpiritualis quę eſt hæreſis & idololatria 170. Tẽpla idolorũ 387. (NEQVE tentemus Deũ) Tẽtare Deũ nõ licet 390 Tẽtat ſeu verius ꝓbat nos Deus variis, modis ‡ NEQVE murmuraueritis. Murmuratores quo ſimitẽtur & eorum pœna 284. QVI ſe exiſtimat ſtare videat ne cadat.) Perſeuerantia 322

EVAN. LVC. 19. Cum appropinquaret Ieſus Ieruſalẽ &c. Vidẽs ciuitatem fleuit ſuper illam.) Ieruſalem ſpiritualis eccleſia ſancta 197. contra Ieruſalem & eius incolas ‡ Lugendum ſuper peccato 253. (Eo quod nõ cognoueris tempus viſitationis tuæ.) Vigilandũ eſt diligenter 410. Aduentus domini expectandus. 7. Mors & certus dies mortis omni homini conſtitutus 275. Mortis hora incertiſſima ‡. Orate ſine intermiſſiõe 296. Orare noctis & dies ‡ (CAEPIT eiicere vendentes Emere & vendere 140, &c. Templum domus Dei & domus orationis vocatur 387. In tẽplo oratur Deus & exaudit ‡. Tẽpli prophanatores à Deo puniuntur ‡ (DOMVS mea domus orationis) Domus ædificata ſupra firmam petrã 130. Eccleſia accipitur pro templo materiali 135. In templo oratur Deꝰ & exaudit 387. Eccleſia, accipitur pro cætu fidelium 135. Pro cœtu vniꝰ prouinciæ ‡ Eſt ſpõſa Chriſti ‡. Eccleſiã ſibi Chriſtus acquiſiuit ſuo ſãguine.

EPISTOLA dominicæ 10. (SCITIS quoniã cũ gentes eſſetis.) 1. Cor. 12. Gentilium mores non ſunt nobis imitandi 175. Infidelitas punitur 163. (ET diuiſiones operationẽ ſunt aliæ gratiæ ſanitatum in vno ſpiritu &c) Reliquiæ & veſtes ſanctorum faciũt miracula. 345. Peregrinationes regligionis gratia ſuſceptæ ſunt vtiles 321. Sancti faciunt miracula. 353. Sanctorum miniſterio tribuitur aliquando, quod ſoli deo competit ‡. (HAEC autem omnia operatur vnus ſpiritus. Spiritus Dei edocet corda 389 deus ſacit mirabilia ſolꝰ. 108 Alij quoque faciunt mirabilia ‡

EVANGELIVM Luc. 18. (DIXIT Ieſus ad quoſdã qui ſe confidebant tanquam iuſti.) Confidentia in deum 57 Certi non ſumus de acceptra peccatorum remiſſione. 54. Timendus eſt deus. 392 Timoris dei fructꝰ ‡. (Nõ ſum ſicut cęteri homines.) Hypocriſis conditio & punitio 192. Simulatio cauẽda. 373. DESCENDIT hic iuſtificatus.) Fides ſola non iuſtificat. 162 (PVBLICANVS autem à longe ſtans nolebat.) Humilitas deo grata. 390. Timendus deus 392. Timoris dei fructus ‡. Timoris dei exempla ‡. Orationi requiritur humilitas corporis & ſpiritus 296. Seruitꝰ diuina 369. Cultus verus dei requirit pręter opus externum etiam affectum

ſecor hominis 48. Orare quomodo, quando, cui & vbi fieri debeat 269 Orationes quæ debitæ fiũt exaudit Deus ‡. Orationum ſanctorum exempla ‡. (QVIA omnis qui ſe exaltat humiliabitur,) Humilitas Deo grata. 190 Superbia inhibetur & punitur 384 Superborum memoriam perdidit Deus ‡.

EPISTOLA Dominicę III. Cor. 15 (QVONIAM Chriſt' mortuus eſt ſecundum ſcripturas) Chriſtus paſſus eſt. 75 Chriſtus mortuus eſt ‡. Idque prędictum. ‡. Chriſtus reſurrexit. 3. die à mortuis ‡. (Ego enim minimus ſum Apoſtolorum) Humilitas Deo grata. 190. (QVONIAM perſecutus ſum eccleſiã) Tẽpli prophanatores, 387. Tẽplum dicitur locus ſãctus ‡. Tẽplum magnis munerib. dotatum ‡ In templo oratur Deus. ‡ (GRATIA eius in me vacua nõ fuit) Gratię donum qũam ſit occultum. 178 Gratia in ſcripturis accipitur pro beneficio. ‡

EVANGELIVM Mar. 7 EXIENS Ieſus de finibus Tyri imponebat illi manus) Impoſitio manuum varia. 306. Impoſitio manuum in ſacramento ordinis & confirmat. ‡ Confirmationis modus 76 Confirmationis ſacramẽtum. ‡. MISIT digitos ſuos in auriculas eius (Euãgelium Chriſti & eius prædicatio. 143. Euãgelizans audiatur ‡ Verbum Dei non audiendum ſolum & loquendũ, ſed & corde credẽdum. 403 (ET ait illi EPHPHETA). Verbũ Dei quantæ ſit virtutis 403. Verbum Dei cibus animæ ‡ Signa & miracula fiunt vt per ea. &c. 371.

EPIST. Dominicę duodecimę. (FIDVCIAM talem habemus per Chriſtum ad Deum nõ quod ſufficiẽtes ſumus cogitare aliquid a nobis, &c. Cor. 3 Gratiæ donum quàm ſit occultum &c. 178 Iuſtitia noſtra eſt per Chriſtum. 236. Liberum arbitrium etiam in homine manſit poſt lapſum. 249 Ad bonum cognoſcendum illuminatur ‡. Comparatur gratiæ Dei ‡ LITERA occidit ſpiritus autem viuificat:) Maledictio & benedictio. 259. Legis cæremoniæ abrogantur per Chriſtum. 245. Lex noua Chriſtianorum conſiſtit potiſſimum in charitate ‡ Chriſtus venit vt legem adimpleat. 57. Nouum teſtamentum 280, Iudęorum cæremonię vmbra. 217, Iudęorum quædam certę conſuetudines ‡. Siminiſtratio mortis.) Lex noua Chriſtianorum. 2. 5. Chriſtus venit vt legem impleat. 57. Nouum teſt. 289 Legis natura. 245.

EVANG. Luc. 10. DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis &c. Beati oculi oculus ſimplex & rectus 291. Oculus nequam ‡ Oculos vt flammam ignis habet Deus ‡ Oculorum cuſtodia ‡ DILIGES dominum Deum tuum:) Diligendus eſt Deus ſuper omnia. 119: Deus honorandus 108 Deo ſoli ſeruiẽdum ‡ dominus imitandus 129.

dominus quærendus, (ET proximum ſicut te ipſum.) Dilectio proximi. 119. Charitas. 54. (MISERICORDIA motus eſt) Miſericordię opera proximo exhibenda. 72 Immiſericordia 201. Charitas. 54 Perfectio charitatis 321. Charitas virtꝰ fide pręſtãtior 54. (QVODCVNQVE ſupererogaueris) Cõſilia Euangelica. 80. Peregrinis benefaciẽdum. 321, Peregrini ſumus in hoc mundo ‡ (VADE & tu fac ſimiliter,) Eleemoſina pauperibus eroganda 119. Compaſſio habenda: 72. Bona opera commendantur. 45. Viſitare& conſolari infirmos &c. 412. Opera bona Deo grata. 295 Operum merita ‡

EPISTOLA Dominicę 13 (ABRAHAE dictæ ſunt promiſſiones. Galla 3.) Promiſſiones Dei ſub conditione ſunt: 333. (PROPTER tranſgreſſionẽ poſita eſt.) Lex prima datur. 245, Lex. 10: Mandatorum datur ‡ Legis natura & officium ‡ (DONEC veniret ſemen cui promiſerat) Legis cęremonię abrogantur per Chriſtum. 245. Chriſtus Ieſus verus Deus & homo promittitur, 57. Chriſtus natus ex Maria ‡ (VT promiſſio ex fide Ieſu Chriſti daretur credẽtibus: (Fidei viuę& operanti tribuitur ſalus 162. Iuſtitiæ phariſaicæ defectio. 236. Iuſtitia noſtra eſt per Chriſtum.

EVANGELIVM. Luc. 17. (DVM iret Ieſus in Hieruſalem &c. decem viri leproſi.) Per crucem & aduerſitates pertingimus ad cõgnitionem Dei: 98, Lepra quomodo cognoſcitur 241. Lepram immittit Deus propter peccatũ ‡ Lepra mũdatur ‡ Leproſorum congregatio ‡. (OSTENDITE vos ſacerdotibus.) Confeſſio peccatorum. 74. Confeſſio peccatorum in oratione ‡. Pœnitentia & ſatisfactio pro peccatis. 325. Pœnitentia prædicatur ‡. Pœna peccati non ſtatim remittitur remiſſa culpa ‡. Pœnitentæ quæ ex corde procedit promiſſa eſt venia ‡ Pœnitentia agenda dum ſani ſumus ‡. Pœnitentiæ veræ exempla ‡. Pœnitiæ falſæ exempla, ‡ (SVRGE vade quia fides tua te ſaluũ fecit. (Fides viua quæ per charitatem operatur. 162. Fides ſine operibus non iuſtificat ‡. Fides ipſa appellatur bonum opus ‡ Fidei viuæ. &c. ‡. Iuſtitia noſtra eſt per Chriſtum. 236.

EPISTOLA Dominicæ 14. Galat. 5. (SPIRITV ambulate & deſideria carnis non perficietis.) Cõcupiſcentia inhibetur. 75 Concupiſcentia mala peccatum operatur ‡ Arma ſpiritualia 28. (MANIFESTA enim ſunt opera carnis,) Fornicatio. 170. Iram Dei prouocat ‡. Corpus eneruat ‡ Adulterium, luxuria &c fo 8. Idololatrię prohibitio. 191 Seruitus diuina. 369. Seruitus peccati ‡. Seruitus humana ‡. Iracundia 217, Diſcordia vitanda. 121. Inuidia. 21, Homicidium 187. Impudicitia cõtra naturam.

207 Ebrietas 133. Ciborũ luxus 67. (FRVCTVS autem ſpiritus.) Gaudiũ ſpiritus. 175. Corona vitę 94 Gaudium ſalutis ęternę 174 Charitas 54. Pax æterna, 314, pax æterna. ‡. Patiẽtia 308 Mãſuetudo 219 Fides, 162. Caſtitatis laus. 52 Beatitudo 39 (QVI autem Chriſti carnem ſuã.) Carnem ſuam crucifigere quomodo oportet. 51. Caro pro neceſſitate curanda ‡ Aſperitas veſtium. 26 Concupiſcẽtias carnis crucifigere iubemur 73.

EVANGELIVM Math. 9. (DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis &c. Nemo poteſt duobus Dominis ſeruire. (Seruitus diuina. 369 Seruitus humana ‡. Seruit⁹ peccati ‡. (DEO ſeruire & Mammonæ:) Deo ſoli ſeruiendum 108. Contemplatio. 84. Contemptus mundi 84 Auaritia. 31 In tenebris verſatur mundus 389. Venter pro Deo eligitur: 403. Verbũ Dei ſemper ob oculos ponendum. 403 A verbo Dei non recedendum ‡. Verbum Dei eſt cibus animæ ‡.) NE ſolliciti ſitis animæ veſtræ (Sollicitudo nimia 37. Cor & voluntas noſtra conformanda eſt voluntati diuinæ. 192. Cor malum deordinatur prauè ‡. Erga Deum ‡. Voluntas noſtra conformanda volunt. Dei 415. Per crucẽ & tribulat. pertingimus ad Dei cognitionẽ & vitam æternam. 98. Cruxferenda cum patientia ‡. Per crucem probat nos Deus &c. ‡. (RESPICITE volatilia cœli.) Confidentia in deum. 57. (DE veſtimẽto quid ſolliciti eſtis. (Indumenta 209. Abuſus veſtiũ. 4 Aſperitas veſtium 26. (SI autem fœnum agri.) Fœnum & herba cito tranſiens omnis homo. 168. (QVAERITE primũ regnũ Dei.) Regnũ Dei ſpirituale. 343. Regnũ Dei vim patitur ‡ Regnũ Dei percipitur ‡. Beatitudo 39 quomodo compatetur ‡. Gaudium ſalutis æternæ. 174.

EPISTOLA Dominicę 15. Gallat. 6. (SI ſpiritu viuimus &c. non efficiamur inanis gloriæ cupidi.) Superbia inhibetur. 384 Superborum memoriam perdidit Deus ‡. (INVICEM inuidentes.) Inuidia & odiũ. 215. contẽtio. 85 Calumnia. 48. Contumeliæ peruerſitas, 88. Diſcordia vitanda. 121. Iniuſtitia. 236. (QVI ſpirituales eſtis,) Paſtores 306. Epiſcopi 142. Sacerdos. 348 (INSTRVITE in ſpiritum,) Doctrinæ vtilitas. 127. Doctrinæ contemptus. ‡ Conuerſatio. 88. Charitas fraterna. 54. Cuſtodia ſui poſt conuerſionem. 100 (ALTER alterius onera portate.) Fraternitas. 172. Charitas 54. Charitas fraterna ‡. Remittendum proximo 345. Dilectio proximi. 119. Dilectio exigitur ad remiſsionem peccatorum. ‡ QVAE enim ſeminauerit homo hæc & metet)Rationem Deo quiſque pro ſe redditurus eſt 349. Exemplum bonum 152. Exemplum malum ‡ Opera bona Deo grata 295. Opera

petare bene propter mercedem &c.‡. Operũ merita ‡. Opera mala Deo diſplicent ‡ Malum non eſt pro malo reddendũ.257 Damnum proximo non inferendum. 102. (BONVM autem facietes non deficiamus.)Perſeuerantia 322. Quieſcendum à Peccatis. 339. Deficiẽtiũ increpatio 106. Auerſio à Deo 32 (TEMPORE enim ſuo metemus non deficientes.)Beatitudo 39. Quomodo comparetur ‡ Gaudium ſalutis æternæ. 174. reſurrectio mortuorum 346. Regnum Dei ſpirituale. 343. Quietem & pacẽ inuẽire animę ſuę 339 Quietem & pacem certam conſequentur iuſti‡Pax æterna. 314 Domus ęterna.130. Ciuitas ſuperna 68 Inferni pœna varia & horribilis.208.

EVANGELIVM Luc 7: (IBAT Ieſus in ciuitatem &c. Ecce defũctꝰ efferebatur.) Mors eſt pœna peccati 275. Mors&certus dies mortis ‡. Mortis hora incertiſſima‡. Aduentus Domini expectandus7. Mors corporalis 275. Mortẽ noſtram deuicit Chriſtus ‡ Vitæ humanæ breuitas.412. Mortem ſibi ipſi inferentes, 275. Mors cõſolabilis miſeris‡. Mortuos lugere.‡. Sepeliẽdi mortui 368. Lugendũ ſup peccato 253. Gemitus qs probãdus 175. Purgatoriũ. 338. (QVAM cùm vidiſſet dominus miſericordia mortꝰ ſuper eam) Viduis benefaciendum. 410. Viduas pias quid deceat ‡.(ADOLESCENS tibi dico, ſurge) Mortui reſuſcitantur 275. Signa & miracula fiunt, vt per ea Dei omnipotẽtia innoteſcat.371.

EPISTOLA Dominicæ.16. Epheſ.3. (OBSECRO vos ne deficiatis in tribulationibꝰ.)Perſeuerantia 322. Deficientium increpatio.106. Conſolatio diuina in neceſſitate.81. Tribulatio 396 Crux&tribulatio.98. Crux imponitur Deo ‡ Per crucem & aduerſitates pertingimꝰ&c‡Crux ferenda cũ gaudio.‡. Per crucẽ probat nos Deus ‡. Gaudiũ in perſecutione 174. Cor &volũtas noſtra cõformanda.92. Volũtas noſtra conformanda.415. (FLECTO genua mea) Genu omne flectendum.177 Humilitas Deo grata 19. Deus omnia regit &c. 108. Deus eſt pater omnium fidelium ‡.

EVANGELIVM Luc. 14 (CVM intraret Ieſus in domum &c. Cum inuitatus fueris ad nuptias) Temperantia cibi & potus 386. Ebrietas&gula.133. Ciborũ luxꝰ67. Gaudere & lætari honeſtè licet. 174 Gaudendũ non eſt more gentilium.‡. (NON diſcũbas in primo loco (Ambitio.14 Magiſterium non eſt ambiẽdum 256 Curioſitas humana.100. Superbia inhibetur 389. (CVM vocatus fueris, vade & recumbe in nouiſſimo loco) Humilitas Deo grata.190 Hominis humilitas 18[illegible] Superborum memoriã perdidit Deus 384. Arrogãtia. 26 Familiaritas honeſta.155.

EPIST Dominicæ 17.(OBSECRO vos vinctus in Domino, Epheſ. 4. Vocatione qua vocati eſtis,) Viuendum Deo non ſibi 415. Chriſtianis viuendum eſt ſicut vixit Chriſtus 66. Homo creatus ad imaginē Dei, 185. Homo maledicitur ‡. Homo benediciturin Chriſto ‡. Hominis humilitas ‡. Hominis regeneratio ‡ Homo puluis & lutum ‡. Tempus fructuosè expendendū. 387. Temporis oportunitas ‡ Societas bonorum. 374. Impiorum conſortium vitādum. 202 Cuſtodia ſui poſt conuerſione m. 100. CVM omni humilitatē) Humilitas Deo grata 190. Māſuetudo 59. Patientia. 308. (SVPPORTANTES inuicem,) Fraternitas 172. Charitas, 54. Charitas frana ‡ Remittendū proximo 345. Dilectio inimicorū. 119 (VNVM corp⁹) Amici veri: 16. Amicitia humana 14 Amicitię fructificatio ‡. (VNVS Dominus,) Deus in eſſentia vnus 108. (VNA Fides) Fides vna 162. Eccleſia vna, 135. (VNVM Baptiſma) Baptiſmus à Chriſto præceptus, 36.

EVANG. Matth. 22. (ACCESSERVNT ad Ieſum Phariſæi &c. Diliges Dominum tuū, in toto corde tuo) Deus honorādus. 108 Diligendus Deus ſuper omnia. 319. Dominus quærendus. 129. (Diliges proximum tuū, ſicut teipſum.) Dilectio proximi. 119. Dilectio exigitur ad peccatorum remiſſionem ‡. Damnum proximo non inferendum, 102. Si ergo Dauid vocat eum Dominum, quomodo filius?) Chriſtus Ieſus verus Deus & homo. 57. Chriſt⁹ verus Dei filius ‡ Chriſtus manifeſtatur & demōſtratur &c ‡. Chriſtus eſt imago Dei ‡. Chriſtus vnus cum patre ‡.

EPISTOLA Domin. 18. 1. Cor. 1. (GRATIAS ago Deo meo &c) Gratitudo erga Deum. 180. (DIVITES facti eſtis in illo) Conſcient. æ bonæ tranquilitas 77. Conſcientiæ malæ perturbatio ‡ Dona diuina liberaliterà Deo donantur. 133 Spes iuſtorū 377. (QVI & confirmabit vos) Perſeuerantia. 322. Aduectus Dominorum expectaudus. 7.

EVANGELIVM Matth. 9. (ASCENDENS Ieſus in nauiculam &c. Fidem illorum) Fides viua quæ per charitatem operatur 162. Fidei viuæ & operanti tribuitur ſalus, ‡ Fideles Deus liberat ‡. Fidem gentilium etiam reſpicit Deus ‡ (REMITTVNTVR tibi peccata tua) Deus ſolus peccata remitit 108. Peccatum ſolus Deus, 315. Peccatum ſacerdos remittit ‡ Peccatū remittitur per Chriſtum ‡ Peccatum non ſolum non imputatur ſed etiam verè remittitur ‡. (Vt quid cogitatis mala) Cogitationes prauæ quas odit Domin⁹ 69. Cogitationes cordis Deus nouit ‡. Deus nouit, audit & videt omnia 108. Deus ſolus nouit occulta cordis ‡.

EPISTOLA Dominicę. 19. Epheſ. 4. (RENOVAMINI ſpiritu

ritur mentis veſtræ)Regenera-
tio,341.Cuſtodia ſui, 200. De-
riſor Deum offendit.107 Arma
ſpiritualia 128.Cõuerſio ad deũ
89 Auerſio à Deo, 32.Hominis
regenaratio85 Recidiuatio.340
(DEPONENTES mẽdaciũ.)Mẽ
dacium,268.Dol⁹ 131.Doloſus
Deum offendit ‡.Menſura &põ
dera debent eſſe iuſta 269 Mẽſu
ra qua metieritis remetietur vo-
bis ‡.(IRASCIMENT & nolite
peccare ‡ Iracundia quantum
mali pariat 217 Iracundiæ cedẽ
dum ‡.(IAM non furetur.Furtũ
inhibetur & punitur.173.

EVANGELIVM. Math.
22.(LOQVEBATVR Ieſus
principibus ſacerdotũ &c Voca-
te inuitatos ad nuptias.)Iſrael po
pulus & hæreditas Domini.218.
Decẽ tribus Iſrael ſegregãt ſe à
domo Dauid ‡. Apoſtoli mit-
tuntur ad annunciandũ regnum
Dei in Iudęa 25 Prophetę à Deo
mittũtur.333.Deus in carne ma
nifeſtatur. 108 (NOLEBANT
venire.) Liberũ arbitrium, 246.
Ad bonum cognoſcendum illu-
minatur ‡. Comparatur gratiæ
Dei ‡.(ILLI autem neglexe-
runt Cæcitas tum corporalis,
tum ſpiritualis. 49. Peccarum
ex malitia. 315.Doctrinæ con-
temptus. 127. Verus cultus pie-
taſque Dei exigit cor hominis.
48.Verbi Dei contemptus 403.
In tenebris verſatur mũdus 389.
Induratio, 209. Auerſio à Deo
peruerſitate humana peragit. 32
(ALIVS in villam ſuam.) Mun-
di amicitia, 14. Cor malum.92.
Negotiationis periculoſitas.285.
Impiorum proſperitas, 202 (Et
ciuitatem illorum ſuccendit.(In
fidelitas punit 165 Malũ pœnæ
eſt à Deo 257 Malum culpæ nõ
eſt.‡ Impij incidũt in mala quę
aliis paratent.202 Impiorum ſu
bita punitio ‡ Impiorum puni-
tio bonis eſt in timorẽ‡·Impios
deridebit Deus.‡.Impij ſeipſos
perdunt in anima ‡.(QVOS-
CVNQVE inueneritis vocate ad
Nuptias.) Gẽtium vocatio 175.
Chriſt⁹ eſt lux Gentiũ 57 (NON
habens veſtem nuptialem.)Cha
ritas,54 Charitas virtus‡. Per-
fectio charitatis.321.Dilectio ini
micorum exigitur ad remiſſionẽ
peccatorum. 119. (IN tenebras
exteriores)Inferni pœna horribi-
lis. 208 Damnatio ęterna. 102.
(MVLTI vocati.) Certi non
ſumus de accepta peccatorũ re-
miſſione 54. Prędeſtinatio.331.

EPISTOLA Dominicæ.20
Epheſ.6 (VIDETE itaque quo-
modo cautè ambuletis)Diabol⁹
quęrit ſemper perditionem.116.
Vigilandum diligenter.410. Via
per quam iuſti ambulant qualis
480. Via impiorum ‡ Viæ im-
piorum exitus ‡. Orate noctes
& dies.296. Orare ſine intermi-
ſſione‡ Cuſtodia ſui 100.(RE-
DIMENTES tẽpus.)Temporis
opportunitas. 387. Tempus fru-
ctuosè expendendum‡. (QVO-
NIAM dies mali.)In tenebris
verſatur mundus.389.Diabolus
quærit ſemper.116.(NOLITE

inebriari vino.) Ebrietas, 133. Abſtinendum à vino. 2. Ciborum & potus & luxus 7. (In Pſalmis & hymnis.) Laudes Deo canendæ. 241.

EVANGELIVM Ioane. 4. (ERAT quidam regulus cuius filius infirmabatur) AEgritudo corporalis pœna peccati, 11. AEgrotatio curatur per Deum ✝ Per medicum ✝. AEgroti viſitãdi ✝. Quomodo ſe viri ſancti in ægritudine ✝. Crux à Deo imponitur ad noſtram vtilitatem; 98. Per crucem & aduerſitates pertingemus &c. ✝. (NISI ſigna) Signa & miracula fiunt, 371. (CREDIDIT homo ſermoni quem dixit Ieſus.) Fides viua quæ per Charitatem &c. 162. Fidei viuæ & operantis ✝. Fidem gentilium reſpicit Deus. ✝. Fideles Deus liberat ✝ Fidei neceſſitas ✝. Iuſtificatio impij non ſolum Fidei aſſeribitur, ſed &c. 237

EPISTOLA Dominicæ. 21 Epheſ. 6. (CONFORTAMINI in Domino & in potentia.) Fortitudo. 171 Formido. 169. Deus eſt omnipotens. 108 Deus omnia regit ✝. STATE aduerſus inſidias Diaboli.) Diabolus quærit ſemper perditionem hominum. 116. Diabolus non plura poteſt quam ei Deus permittit ✝. Diabolus pater & princeps mundi. ✝. Diaboli imperium per Chriſtum ſublatum ✝. diaboli filij ✝. (ADVERSVS mundi rectores tenebrarum harum.) Iniquitas abundabit. 211. Dicentibus hic eſt Chriſtus aut ibi, non eſt credendum 57 Cauendum à pſeudoprophetis. 75. In tenebris verſatur mundus. 389 (CONTRA ſpiritualia nequitiæ in cæleſtibus.) Angeli mali. 17. Dæmones expellũtur. 101 Etiam per malos ✝. Dæmones agnoſcunt Deum ✝. (ACCIPITE armaturam Dei) Manendum eſt nobis in Chriſto. 258. Viuendum Deo non nobis. 415 Arma ſpiritualia 28. (IN die malo.) Dies nouiſſimi. 118. Dies Domini ✝. Tentari non patitur Deus ſuos. 390. (STATE ergo ſuccincti. Caſtitatis laus. 52. Caſtitas cælibum præfertur ✝ Votum: 416. Virginitas commendatur. 412. GALEAM ſalutis accipite. (Manendum eſt nobis in Chriſto, 258 Spes iuſtorum non in temporalibus: 377. Timor & ſollicitudo non repugnant fidei, aut ſpei. 391. Spes impiorum peribit. 377. Timoris Dei fructus. 392. Timoris Dei exempla ✝. GLADIVM ſpiritus.) Verbũ Dei ſemper ob oculos ponendũ 403. Verbum Dei non audiendũ ſed ſeruandum ✝. Verbi Dei cõtemptus ✝.

EVANGELIVM, Matthæi. 18. (DIXIT Ieſus diſcipulis ſuis &c. Miſertus Dominus ſerui illius.) Bonitas & benignitas Dei in ſuos. 47 Remittẽdum proximo 345. Cõdonãdum fratri in nos peccanti. 74. Charitas fraterna

terna 54.Correptio fraterna. 94 (NONNE ergo oportuit & te miſereri conſerui tui)Compaſſio habenda 72 Imitādus homo homini, 200. Miſericordię opera proximo exhibēda 272 Immiſericordia & eius punitio.201. (Si non remiſeritis vnuſquiſque fratri ſuo) Remittendum proximo 345 ·Condonandū fratri,74.Correptio fraterna 94.

EPISTOLA Dominicę:22. Phil. 1. (CONFIDIMVS in Domino Ieſu &c. Qui cæpit in vobis opus bonum)Fidei neceſſitas.162 Fides viua.‡.Fidei viuæ & operanti.‡.Bona opera.45.Operū merita.295.Merces quę debetur operibus.270.Opera bona Deo grata.295. Merita operum. 271.Opera mala.295.(ABVNDET in omni ſciētia,& in oī ſpiritu)Cauendum eſt nobis à pſeudoprophetis 75. Dicentibus hic eſt aut ibi.57 Hęretici vitādi 183 Tollendi è medio ‡.(SINE offenſa in diem Chriſti.)Scādalum proximo,nec in vita, nec in doctrina ponendum.364.Quæcunque nobis ſcandalo eſſe poſſunt vitabimus ‡ Dies Domini 118. Aduentus Domini expectandus 7·

EVANGELIVM Mat.22. (Abeuntes phariſæi &c.Licet cēſum dare Cæſari &c.Cognita autem eorum nequitia.) Deus nouit, audit, & videt omnia 108. Chriſtus nouit omnia.57. Conſilia mala diſſipat Deus.78. Coniuratio, & ſeditio, eiuſque punitio.76.Proditio, & eius punitio.333. Tentare Deum non licet.390.(REDDITE quę ſunt Cæſaris Cæſari.) Exactio, cenſus, & tributum debetur principibus 150. Subditorum officiū. 383.Superiorum iudicum,& rectorum officium.382.Famulorū officium 115 Conſtitutiones hominum ſunt ſeruandæ 82.

EPISTOLA Dominicæ 23. Philip.3. (IMITATORES mei eſtote) Dominus imitandus.129 Dominus quęrendus‡ Manēdum nobis eſt in Deo 258 Imitandus homo homini, 200 (INIMICOS crucis Chriſti,) crucis chriſti præfiguratio. 98 Hæretici vitandi. 183. Tollendi è medio‡.cauendum eſt nobis à pſeudoprophetis 75· Spiritus probat. 380. chriſtiani falſi. 66 Apoſtatæ. 25.) QVORVM Deꝰ venter eſt (Venter pro Deo eligitur. 403. Adulatio. 7. (NOSTRA conuerſatio in cælis eſt.) Contemplatio. 84.cuſtodia ſui. 100.Recidiuatio: 340.(IDIPSVM ſapere in domino.) concordia.72.Idem ſapere ‡. Adhortari ad bonum.6.Amici veri. 14 Amicitiæ diuitię ortꝰ ‡.Amicitia humana‡

EVANGELIVM. Math. 9.)LOQVENTE Ieſu ad turbas: filia mea modo defuncta eſt.) Deſperatio. 104. Mors corporalis dormitio eſt. 275 Mortuos lugere quatenus permittitur. ‡ MORTVI reſuſcitantur.‡ Sepeliendi mortui

tui.368.Exequię celebrantur 132 (FIDES tua te ſaluam fecit) Fides viua quæ & per charitatē operatur 162 Fidei viuæ & operāti tribuitur ſalus ✝ Fides ſine operibus nō iuſtificat ✝ Fides bonum opus ✝. Fidem reſpicit De⁹ Verbum Dei 403. (CVM vidiſſet tibicines & turbam.(Gaudendū non eſt more gentilium 174. Gemitus quis probandus 175. Mortuos lugere 275 (SVRREXIT puella.) Mortui reſuſcitātur 275 Signa & miracula fiunt &c.371. Deus facit mirabilia ſolus 108. Alij quoque ✝.

EPIST. dominicę.24 Collo. 1.(NON ceſſamus pro vobis orantes) Orate pro inuicem.296. Orare noctes & dies ✝. Orare ſine intermiſſione ✝.(VT ambuleris digne) Sanctitas à Deo 353 Malorum conſortium vitandum 257. Cuſtodia ſui 100. Cor & voluntas noſtra conformanda. 92. Voluntas noſtra conformanda. 415 Manendum in Chriſto 258. Deo ſoli ſeruiēdum 108. Dominus imitandus. 129 ·Viuendum Deo non ſibi.415.(IN omni opere bono.) Malum declinandum & bonum faciendum 257 Bona opera 45 Opera bona Deo grata 295 Operū merita ✝. Opera mala Deo ✝. Arbor bona 27 (IN omni patientia.(Patientia & longanimitas 308. Impatientia. 201 (DIGNOS nos facit in partem ſortis ſanctorum) Sors 377. Spes iuſtorum 377. Spes impiorum ✝. Beatitudo 39. Quomodo comparetur ✝.(QVI eripuit vos de poteſtate tenebrarum (Chriſtus mortuus. 57. Chriſtus paſſus ✝. Mortem noſtram deuicit Chriſtus. 275. Peccatum originale 315. Effectus peccati originalis ✝ In tenebris verſatur mūdus 389

EVANG Matth. 24. (CVM videris abominationem deſolationis) Anti Chriſtus 23 Blaſphemia in Deum 44. Dicentibus hic eſt Chriſtus aut ibi 57. Cauendū à pſeudoprophetis 57. Hæreticos &c. 18. Hæreticos futuros ✝. Hæretici vitandi ✝ Male tolerantur ✝ Tollendi è medio ✝ Dies nouiſſimi 118. Aduentus Domini 7. Iudicium extremum 220. Iudiciū diuinū ✝. Iudicabunt ſancti ✝ Templi prophanatores 377 Dies domini 118 (ORATE vt non fiat fuga veſtra hyeme) Ieruſalem ſpiritualis 197 Cōtra Ieruſalē ✝. Orō quomodo, quando 296. Orōnes quæ debitè fiūt exaudit Deus ✝ Orōnes quorūdā quare nō exaudit D.⁹ ✝ Orō Deū inclinat ✝ (TRIBVLATIO magna. (Conſtantia fidelium 82 Tribulatio 396. Crux & tribulatio 98. Crux à D o ✝. Per crucē & aduerſitates ✝. Crux ferenda cum gaudio ✝ In cruce, & afflictione conſolatio ✝ Per crucem probat nos Deus ✝ Conſolatio diuina 81 (PROPTER electos breuiabuntur dies.) Iuſti veri 236 Bonitas & benignitas 47. (SVRGENT enim pſeudoprophetæ) Pſeudoproph. & eorum punitio 335 Pſeudoprophetæ q. ✝. Dicē-

tibus

tibus hic eſt Chiſtus &c. 57 (Sicvt enim fulgor exit) Eccleſia eſt vna 135. Eccleſia firmamẽtũ ‡ Aduentus domini 7 (Sol obſcurabitur. (Sol amittet lumen. 375 Nouum cœlũ. 286 (Tvnc patebit ſignũ filij hominis (Crucis præfiguratio. 98 Chriſtus vẽtur⁹ 57 Signa 371. Signa futurorum ‡. (Mittet angelos ſuos cum tuba) Tuba clangent angeli 401. Cũ timore flagellat Deus 392. Animæ quorundã piorum ſtatim poſt mortem 23. Angeli eorumque miniſteriũ & natura 17. Confortant deficientes. ‡. Punitio Diuina fit per Angelos. 358.

FINIS

Vidit & approbauit Vualterus Vande r Steegen S. Theol. licentiatus Eccleſ. Antuerp. Canonicus librorum cenſor.